Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

# ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

## ອຠິຘມ຺ມປິຏເກ

## ວິຠງ຺ຄ-ມູລຏີກາ

### ໑ຯ ຂນ຺ຘວິຠງ຺ໂຄ

### ໑ຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ

ຈຕຸສຈ຺ຈທໂສຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຈ຺ຈານິ ສມາຫຏານິ ຈຕຸສຈ຺ຈໍ, ຈຕຸສຈ຺ຈໍ ປສ຺ສີຕິ ຈຕຸສຈ຺ຈທໂສຯ ສຕິປິ ສາວການໍ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘານຎ຺ຈ ຈຕຸສຈ຺ຈທສ຺ສນຠາເວ ອນຎ຺ຎປຸພ຺ພກຕ຺ຕາ ຠຄວໂຕ ຈຕຸສຈ຺ຈທສ຺ສນສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ຈ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕາຍ ທສພເລສຸ ຈ ວສີຠາວສ຺ສ ປຕ຺ຕິໂຕ ປຣສນ຺ຕາເນສຸ ຈ ປສາຣິຕຠາເວນ ສຸປ຺ປກາສຕ຺ຕາ ຠຄວາວ ວິເສເສນ "ຈຕຸສຈ຺ຈທໂສ"ຕິ ໂຖມນໍ ອຣຫຕີຕິ ຯ ນາຖຕີຕິ ນາໂຖ, ເວເນຍ຺ຍານໍ ຫິຕສຸຂໍ ອາສີສຕິ ປຕ຺ເຖຕິ, ປຣສນ຺ຕານຄຕໍ ວາ ກິເລສພ຺ຍສນໍ ອຸປຕາເປຕິ, "ສາຘຸ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ອຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕາ"ຕິອາທີນາ (ອຯ ນິຯ ໘ຯ໗) ວາ ຕໍ ຕໍ ຫິຕປ຺ປຏິປຕ຺ຕິໍ ຍາຈຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣເມນ ຈິຕ຺ຕິສ຺ສຣິເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ສພ຺ພສຕ຺ເຕ ວາ ຄຸເຓຫິ ອີສຕີ ອຠິຠວຕີຕິ ປຣມິສ຺ສໂຣ ຠຄວາ "ນາໂຖ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຯ "ສທ຺ຘມ຺ເມ ຄາຣວໍ ກຕ຺ວາ ກຣິສ຺ສາມີ"ຕິ ໂສຕພ຺ພຠາເວ ກາຣຓໍ ວຕ຺ວາ ປຸນ ສວເນ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ ອາຫ "ຕໍ ສຸຓາຖ ສມາຫິຕາ"ຕິຯ "ໂປຣາຓຏ຺ຐກຖານຍໍ ວິຄາຫິຕ຺ວາ ກຣິສ຺ສາມີ"ຕິ ວາ ເອເຕນ ສກ຺ກຈ຺ຈສວເນ ຈ ກາຣຓໍ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ ອາຫ "ສທ຺ຘມ຺ເມ ຄາຣວໍ ກຕ຺ວາ ຕໍ ສຸຓາຖາ"ຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ "ຈຕຸສຈ຺ຈທໂສ"ຕິ ວຈນໍ ໂຖມນເມວ ຈຕຸປ຺ປກາຣາຍ ເທສນາຍ ສມານຄຓນທສ຺ສນຄຸເຓນ, "ອຏ຺ຐາຣສຫິ ພຸທ຺ຘຘມ຺ເມຫິ ອຸເປໂຕ"ຕິ ຈ ອຏ຺ຐາຣສປ຺ປກາຣາຍ ເທສນາຍ ສມານຄຓນຄຸເຓຫີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ວາ ນິຣຕິສເຍນ ຈຕຸສຈ຺ຈທສ຺ສເນນ ຠຄວາ ຈຕຸຘາ ຘມ຺ມສງ຺ຄຓິໍ ເທເສຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ອໂຫສິ, ອຏ຺ຐາຣສພຸທ຺ຘຘມ຺ມສມນ຺ນາຄເມນ ອຏ຺ຐາຣສຘາ ວິຠງ຺ຄນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕເທສນາສມຕ຺ຖຕາສມ຺ປາທກຄຸຓນິທສ຺ສນເມຕໍ "ຈຕຸສຈ຺ຈທໂສ ອຸເປໂຕ ພຸທ຺ຘຘມ຺ເມຫິ ອຏ຺ຐາຣສຫີ"ຕິຯ ເຕນ ຍຖາວຸຕ຺ຕາຍ ເທສນາຍ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຠາສິຕຕ຺ຕາ ອວິປຣີຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ເຕ ອຸຄ຺ຄຫາທີສຸ ນິໂຍເຊຕິ, ນິຍ຺ຍານຄມນຎ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ວາຍາມໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອຏ຺ຐກຖາສວເນ ຈ ອາທຣໍ ອຸປ຺ປາທຍຕິ, ຍຖາວຸຕ຺ຕຄຸຓຣຫິເຕນ ອສພ຺ພຎ຺ຎຸນາ ເທເສຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍໍ ຘມ຺ມສງ຺ຄຓີວິຠງ຺ຄປ຺ປກຣຓານໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ຕທຏ຺ຐກຖາຍ ຈ ສາຕິສຍໍ ຄາຣວໍ ຊນຍຕິ, ພຸທ຺ຘາທີນຎ຺ຈ ຣຕນານໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘຕາທິຄຸເຓ ວິຠາເວຕີຯ

ຕຕ຺ຖ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຈ຺ຈານິ ປາກຏາເນວ, ອຏ຺ຐາຣສ ປນ ພຸທ຺ຘຘມ຺ມາ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພາ – "ອຕີຕໍເສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອປ຺ປຏິຫຕໍ ຎາຓໍ, ອນາຄຕໍເສ...ເປ... ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍເສ...ເປ... ອິເມຫິ ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສພ຺ພໍ ກາຍກມ຺ມໍ ຎາຓປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ຎາຓານຸປຣິວຕ຺ຕໍ, ສພ຺ພໍ ວຈີກມ຺ມໍ...ເປຯ ... ສພ຺ພໍ ມໂນກມ຺ມໍ...ເປ... ອິເມຫິ ຉຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠຄວໂຕ ນຕ຺ຖິ ຉນ຺ທສ຺ສ ຫານິ, ນຕ຺ຖິ ຘມ຺ມເທສນາຍ, ນຕ຺ຖິ ວີຣິຍສ຺ສ, ນຕ຺ຖິ ສມາຘິສ຺ສ, ນຕ຺ຖິ ປຎ຺ຎາຍ, ນຕ຺ຖິ ວິມຸຕ຺ຕິຍາ ຫານິຯ ອິເມຫິ ທ຺ວາທສຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠຄວໂຕ ນຕ຺ຖິ ທວາ, ນຕ຺ຖິ ຣວາ, ນຕ຺ຖິ ອຜຸຏໍ, ນຕ຺ຖິ ເວຄາຍິຕຕ຺ຕໍ, ນຕ຺ຖິ ອພ຺ຍາວຏມໂນ, ນຕ຺ຖິ ອປ຺ປຏິສງ຺ຂານຸເປກ຺ຂາ"ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ນຕ຺ຖິ ທວາຕິ ຂິຑ຺ຑາທິປ຺ປາເຍນ ກິຣິຍາ ນຕ຺ຖີຯ ນຕ຺ຖິ ຣວາຕິ ສຫສາ ກິຣິຍາ ນຕ຺ຖີຯ ນຕ຺ຖິ ອຜຸຏນ຺ຕິ ຎາເຓນ ອຜຸສິຕໍ ນຕ຺ຖີຯ ນຕ຺ຖິ ເວຄາຍິຕຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕຸຣິຕກິຣິຍາ ນຕ຺ຖີຯ ນຕ຺ຖິ ອພ຺ຍາວຏມໂນຕິ ນິຣຕ຺ຖໂກ ຈິຕ຺ຕສມຸທາຈາໂຣ ນຕ຺ຖີຯ ນຕ຺ຖິ ອປ຺ປຏິສງ຺ຂານຸເປກ຺ຂາຕິ ອຎ຺ຎາຓຸເປກ຺ຂາ ນຕ຺ຖີຯ ກຕ຺ຖຈິ ປນ "ນຕ຺ຖິ ຘມ຺ມເທສນາຍ ຫານີ"ຕິ ອລິຂິຕ຺ວາ "ນຕ຺ຖິ ຉນ຺ທສ຺ສ ຫານິ, ນຕ຺ຖິ ວີຣິຍສ຺ສ, ນຕ຺ຖິ ສຕິຍາ"ຕິ ລິຂນ຺ຕິຯ

໑໚ ຣມ຺ມສງ຺ຄເຫ ຣມ຺ເມ ກຸສລາທິເກ ຕິກທຸເກຫິ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ເຕ ເຂວ ຣມ຺ເມ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ຂນ຺ຣາທິວເສນ ວຸຕ຺ເຕ ວິກຊິຕ຺ວາ ວິກງ຺ຄປ຺ປກຣຕ຺ ວຸຕ຺ຕ຺ໍ໚ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ເຂເປນ ວຸຕ຺ຕານໍ ຂນ຺ຣາທີນໍ ວິກຊນໍ ວິກງ຺ໂຄ໚ ໂສ ໂສ ວິກງ຺ໂຄ ປກໂຕ ອນິກໂຕ ຍສ຺ສາ ປາລຸອິຍາ, ສາ "ວິກງ຺ຄປ຺ປກຣຕ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ໚ ອນິກໂຕຕິ ຈ ວຕ຺ຕພ຺ພກາເວນ ປຣິຄ຺ຄຫິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ຕຕ຺ຖ ວິກງ຺ຄປ຺ປກຣຕສ຺ສ ອາທິກູເຕ ຂນ຺ຣວິກງ຺ເຄ "ປຍ຺ຈກ຺ຂນ຺ຣາ ຣູປກ຺ຂນ຺ໂຣ...ເປ... ວິຍ຺ຍາຕກ຺ຂນ຺ໂຣ"ຕິ ອິທຳ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍຳ ນາມ໚ ນນຸ ນ ເອຕ຺ຕກເມວ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍນ຺ຕິ? ສຈ຺ຈຳ, ອິຕິ-ສທ຺ເທນ ປນ ອາທິ-ສທ຺ທຕ຺ຖໂຊຕເກນ ປກາຣຕ຺ຖໂຊຕເກນ ວາ ສພ຺ພຳ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍຳ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ວິຍ຺ຍາຕກ຺ຂນ຺ໂຣຕິ ເອວມາທິ ເອວໍປກາຣໍ ວາ ອິທຳ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ໚ ອຖ ວາ ເອກເທເສນ ສມຸທາຍໍ ນິທສ຺ເສຕິ ປພ຺ພຕສມຸທ຺ທາທີນິທສ຺ສໂກ ວິຍ໚ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພານວຊ຺ຊານໍ ສພ຺ພຣມ຺ມານໍ ສງ຺ຄາຫກຕ຺ຕາ ສພ຺ພສງ຺ຄາຫເກຫິ ຈ ອາຍຕນາທີຫິ ອປ຺ປກຕຣປທຕ຺ຕາ ຂນ຺ຣານໍ ຂນ຺ຣວິກງ຺ໂຄ ອາທິມ຺ຫິ ວຸຕ຺ໂຕ໚

ນ ຕໂຕ ເຫຍ຺ຖາຕິ ຣູປາທີນໍ ເວທຍິຕາທິສກາວຕ຺ຕາກາວາ ຍສ຺ມີ ສກາເວ ອຕີຕາທໂຍ ຣາສີ ກຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ພາ, ຕສ຺ສ ຣຸປ຺ປນາທີໂຕ ອລ຺ລສ຺ສາກາວາ ຈ ເຫຍ຺ຖາ ຄຕເນສຸ ສງ຺ຂຕຣມ຺ມານໍ ອນິຍ຺ຖານໍ ສາວເສສກາວໍ, ນ ເຫຍ຺ຖາ ຄຕນມຕ຺ຕາກາວໍ ສນ຺ຣາຍ ວຸຕ຺ຕ຺ໍ໚ ລຍ຺ຖສ຺ສ ປນ ຂນ຺ຣສ຺ສ ອກາວາ "ນ ອຸທ຺ຣ"ນ຺ຕິ ອາຫ໚ ນ ຫິ ສວິກາຄຣມ຺ເມຫິ ນິສ຺ສຍສ຺ສ ອຕີຕາທິກາວຣຫິຕສ຺ສ ເອກສ຺ສ ນິພ຺ພານສ຺ສ ຣາສຍ຺ໂຖ ອຕ຺ຖິຕິ໚ "ຣາສິມ຺ຫີ"ຕິ ສທ຺ທຕ຺ຖສຫິຕ຺ ຂນ຺ຣ-ສທ຺ທສ຺ສ ວິສຍໍ ທສ຺ເສຕິ໚ "ຄຸເຕ ປຕ຺ຕຕ຺ຕິຍໍ ຣຸລ຺ຫິຍ"ນ຺ຕິ ວິສຍເມວ ຂນ຺ຣ-ສທ຺ທສ຺ສ ທສ຺ເສຕິ, ນ ສທ຺ທຕ຺ຖໍ໚ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣເກທລ຺ຫິ ສີລາທິຄຸຕ຺ ນິປ຺ປເທເສນ ຄເຫຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕມາໂນ ຂນ຺ຣ-ສທ຺ໂທ ສີລາທິຄຸຕວິສິຍ຺ຖໍ ຣາສຍ຺ຖໍ ທີເປຕີຕີ໚ ເກຈິ ປນ "ຄຸຕຍ຺ໂຖ ເອຕ຺ຖ ຂນ຺ຣຍ຺ໂຖ"ຕິ ວທນ຺ຕິ໚ ທາຣຸກ຺ຂນ຺ໂຣຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ນ ຂນ຺ຣ-ສທ຺ໂທ ປຍ຺ຍຕ຺ຕິ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ເຖ ວຕ຺ຕຕິ, ຕາທິເສ ປນ ປຸຖຸລາຍເຕ ທາຣຸມ຺ຫິ ທາຣຸກ຺ຂນ຺ໂຣຕິ ປຍ຺ຍຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ປຍ຺ຍຕ຺ຕິຍໍ ນິປຕີຕິ ວຸຕ຺ຕ຺ໍ໚ ຕຖາ ເອກສ຺ມິມ຺ປີ ວິຍ຺ຍາເຕ ປວຕ຺ໂຕ ວິຍ຺ຍາຕກ຺ຂນ຺ໂຣຕິ ຂນ຺ຣ-ສທ຺ໂທ ນ ຣຸລ຺ຫີ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວທຕິ, ສມຸທາເຍ ປນ ນິຣຸລ຺ໂຫ ຂນ຺ຣ-ສທ຺ໂທ ຕເທກເທເສ ປວຕ຺ຕມາໂນ ຕາຍ ເອວ ຣຸລ຺ຫິຍາ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ຂນ຺ຣ-ສທ຺ໂທ ຣຸລ຺ຫິຍໍ ນິປຕີຕິ ວຸຕ຺ຕ຺ໍ໚

ຣາສິໂຕ ຄຸຕໂຕຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນໍ ວິສຍສ຺ເສວ ຂນ຺ຣ-ສທ຺ທປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ກາຣຕກາວໍ ສນ຺ຣາຍ ກຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ໚ "ຣາສິໂຕ"ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ສທ຺ທຕ຺ຖວເສນປີ ນິຍເມຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕ຺ວາ "ອຍລ຺ຫິ ຂນ຺ຣຍ຺ໂຖ ນາມ ປິຕ຺ຫຍ຺ໂຖ"ຕິອາທິມາຫ໚ ໂກຍ຺ຖາສຍ຺ເຖ ຂນ຺ຣຍ຺ເຖ ລຍ຺ເຖນປີ ຂນ຺ເຣນ ກວິຕພ຺ພໍ໚ ນິພ຺ພານມ຺ປີ ຫິ ລຍ຺ໂຖ ໂກຍ຺ຖາໂສຕິ໚ ຕສ຺ມາ "ຂນ຺ຣຍ຺ໂຖ ນາມ ຣາສຍ຺ໂຖ"ຕິ ຍຸຕ຺ຕ຺ໍ໚ ເຍສໍ ວາ ອຕີຕາທິວເສນ ເກໂທ ອຕ຺ຖິ, ເຕສໍ ຣຸປ຺ປນາທິລກ຺ຂຕວເສນ ຕ຺ໍຕ຺ໍໂກຍ຺ຖາສຕາ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ເກທຣຫິຕສ຺ສ ນິພ຺ພານສ຺ສ ໂກຍ຺ຖາສຍ຺ເຖນ ຈ ຂນ຺ຣກາໂວ ນ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ໚

ເອຕ຺ຕາວຕາຕິ ອຸທ຺ເທສມຕ຺ເຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ມຫາກູຕາ...ເປ... ຣູປນ຺ຕິ ເອວໍ ວິກຕ຺ໂຕ໚ ກຕ຺ຖາຕິ ເຈ? ເອກາທສສຸ ໂອກາເສສຸ໚ ອິຕິ-ສທ຺ເທນ ນິທສ຺ສນຕ຺ເຖນ ສພ຺ໂພ ວິກຊນໂຍ ທສ຺ສິໂຕ໚ ອິທລ຺ຈ ວິກຊນໍ ໂອລຸອາຣິກາທີສຸ ຈກ຺ຂາຍຕນນ຺ຕິອາທິວິກຊນລ຺ຈ ຍຖາສມ຺ກວໍ ເອກາທສສຸ ໂອກາເສສຸ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ, ເອວໍ ເວທນາກ຺ຂນ຺ຣາທີສຸປີ໚ ວິຍ຺ຍາຕກ຺ຂນ຺ໂຣ ປນ ເອກາທໂສກາເສສຸ ປຸຣິເມ ໂອກາສປຍ຺ຈເກ "ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຕ຺...ເປ... ມໂນວິຍ຺ຍາຕ"ນ຺ຕິ ລວິຍ຺ຍາຕກາຍວິເສເສນ ວິກຕ຺ໂຕ, ນ ຕຕ຺ຖ ມໂນຣາຕຸ ມໂນວິຍ຺ຍາຕຣາຕູຕິ ວິກຊນໍ ອຕ຺ຖິ໚ ຕ຺ໍ ປນ ທ຺ວຍໍ ມໂນວິຍ຺ຍາຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ "ມໂນຣາຕຸ ມໂນວິຍ຺ຍາຕຣາຕູ"ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ໚

ເອວໍ ປາລຸອິນເຍນ ປຍ຺ຈສຸ ຂນ຺ເຣສຸ ຣມ຺ມປຣິຈ຺ເລທໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຸນ ອລ຺ເລນ ປກາເຣນ ທສ຺ເສຕ຺ຸ "ອປີຈາ"ຕິອາທິມາຫ໚ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມີ ຂນ຺ຣນິທ຺ເທເສ໚

໑໚ ຣູປກ຺ຂນ຺ຣນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໚ຍໍ ກິລ຺ຈິຕິ ເອຕ຺ຖ ຍນ຺ຕິ ສາມລ຺ເລນ ອນິຍມນິທສ຺ສນໍ, ກິລ຺ຈີຕິ ປກາຣນ຺ຕຣເກທໍ ອາມສິຕ຺ວາ ອນິຍມນິທສ຺ສນໍ໚ ອຸກເຍນປີ ອຕີຕ຺ ວາ...ເປ... ສນ຺ຕິເກ ວາ ອປ຺ປີ ວາ ພທຸ໌ ວາ ຍາທິສໍ ວາ ຕາທິສໍ ວາ ຍໍ ກິລ຺ຈິຕິ ນປຸ໌ສກນິທ຺ເທສາຣທໍ ສພ຺ພໍ ພ຺ຍາເປຕ຺ວາ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕີຕິ ອລ຺ເລສຸປີ ນປຸ໌ສກນິທ຺ເທສາຣເຫສຸ ປສງ຺ຄໍ ທິສ຺ວາ ຕສ຺ສ ອນິປ຺ເປຕຕ຺ຖໍ ອຕິຈ຺ຈ ປວຕ຺ຕິໂຕ ອຕິປ຺ປສງ຺ຄສ຺ສ ນິຍມນຕ຺ຖໍ "ຣູປ"ນ຺ຕິ ອາຫ໚ ຍໍກິລ຺ຈີຕິ ສນິປາຕ຺ ຍໍ-ສທ຺ທໍ ກີ-ສທ຺ທລ຺ຈ ອນິຍເມກຕ຺ຖທີປນວເສນ ເອກໍ ປທນ຺

ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ປຫທ຺ວເຍນປີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ກິຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣູປໍ ວເທຖາຕິ ຕຸມ຺ເຫປິ ຣູປໍ ຣູປນ຺ຕິ ວເທຖ, ຕໍ ເກນ ກາຣເຓນ ວເທຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ອຖ ວາ ເກນ ກາຣເຓນ
ຣູປໍ, ຕໍ ກາຣຓໍ ວເທຖາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອເຖເຕສຸ ຠິກ຺ຂູສຸ ຕຸຓ຺ຫີຠູເຕສຸ ຠຄວາ ອາຫ ‘‘ຣຸປ຺ປຕີຕິ ໂຂ’’ຕິອາທີຯ

ຠິຊ຺ຊຕີຕິ ສີຕາທິສນ຺ນິປາເຕ ວິສທິສສນ຺ຕານຸປ຺ປຕ຺ຕິທສ຺ສນໂຕ ປຸຣິມສນ຺ຕານສ຺ສ ເຠທໍ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ເຠໂທ ຈ ວິສທິສຕາວິ
ກາຣາປຕ຺ຕີຕິ ຠິຊ຺ຊຕີຕິ ວິກາຣໍ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິກາຣາປຕ຺ຕິ ຈ ສີຕາທິສນ຺ນິປາເຕ ວິສທິສຣູປຸປ຺ປຕ຺ຕິເຍວຯ
ອຣູປກ຺ຂນ຺ຘານໍ ປນ ອຕິລຫຸປຣິວຕ຺ຕີໂຕ ຍຖາ ຣູປຘມ຺ມານໍ ຐິຕິກ຺ຂເຓ ສີຕາທີຫິ ສມາຄໂມ ໂຫຕິ, ເຍນ ຕຕ຺ຖ ອຸຕຸໂນ ຐິ
ຕິປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປຸຣິມສທິສສນ຺ຕານຸປ຺ປາທນສມຕ຺ຖຕາ ນ ໂຫຕິ ອາຫາຣາທິກສ຺ສ ວາ, ເອວໍ ອຎ຺ເຎຫິ ສມາຄໂມ ນຕ຺ຖິຯ
ສງ຺ຆຏ຺ຏເນນ ຈ ວິກາຣາປຕ຺ຕີຍໍ ຣຸປ຺ປນ-ສທ຺ໂທ ນິຣູຬ຺ໂຫ, ຕສ຺ມາ ອຣູປຘມ຺ມານໍ ສງ຺ຆຏ຺ຏນວິຣຫິຕຕ຺ຕາ ຣູປຘມ຺ມານໍ ວິຍ
ປາກຏສ຺ສ ວິກາຣສ຺ສ ອຠາວໂຕ ຈ ‘‘ຣຸປ຺ປນ຺ຕີ’’ຕິ ‘‘ຣຸປ຺ປນລກ຺ຂຓາ’’ຕິ ຈ ນ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ຊິຆຈ຺ຉາປີປາສາທີ ຣຸປ຺ປນຎ຺ຈ
ອຸທຣຄ຺ຄິສນ຺ນິປາເຕນ ໂຫຕີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ກຸປ຺ປຕີຕິ ເອເຕນ ກຕ຺ຕຸອຕ຺ເຖ ຣູປປທສິທ຺ຘິໍ ທສ຺ເສຕິ, ຆຏ຺ຏີຍຕິ ປີຬີຍ
ຕີຕິ ເອເຕຫິ ກມ຺ມຕ຺ເຖຯ ໂກປາທີກິຣິຍາເຍວ ຫິ ຣຸປ຺ປນກິຣິຍາຕິຯ ໂສ ປນ ກຕ຺ຕຸຠູໂຕ ກມ຺ມຠູໂຕ ຈ ອຕ຺ໂຖ ຠິຊ຺ຊມາໂນ ໂຫຕີ
ຕິ ອິມສ຺ສຕ຺ຖສ຺ສ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ຠິຊ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຖ ວາ ຣຸປ຺ປຕີຕິ ຣູປນ຺ຕິ ກມ຺ມກຕ຺ຕຸຕ຺ເຖ ຣູປປທສິທ຺ຘິ ວຸຕ຺ຕາຯ
ວິກາໂຣ ຫິ ຣຸປ຺ປນນ຺ຕິຯ ເຕເນວ ‘‘ຠິຊ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ ກມ຺ມກຕ຺ຕຸຕ຺ເຖນ ຠິຊ຺ຊຕິ-ສທ຺ເທນ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຍໍ ປນ ຣຸປ຺ປຕິ
ຠິຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ຍສ຺ມາ ກຸປ຺ປຕິ ຆຏ຺ຏີຍຕິ ປີຬີຍຕິ, ຕສ຺ມາ ເອເຕຫິ ຈ ປເທຫິ ປທຕ຺ໂຖ ປາກໂຏ ກໂຕຕິຯ ‘‘ເກນຏ຺ເຐນາ’’ຕິ
ປຸຈ຺ຉາສຠາຄວເສນ ‘‘ຣຸປ຺ປນຏ຺ເຐນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ເກວລໍ ສທ຺ທຕ຺ໂຖເຍວ ຣຸປ຺ປນໍ, ຕສ຺ສ ປນຕ຺ຖສ຺ສ ລກ຺ຂຓຎ຺ຈ ໂຫຕີຕິ
ອຕ຺ຖລກ຺ຂຓວເສນ ‘‘ຣຸປ຺ປນລກ຺ຂເຓນ ຣູປນ຺ຕິປິ ວຕ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິ ອາຫຯ

ຉິຊ຺ຊິຕ຺ວາຕິ ມຸຈ຺ຉາປຕ຺ຕິຍາ ມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄານໍ ເຉທນວເສນ ວາ ຉິຊ຺ຊິຕ຺ວາຯ ອຈ຺ຈນ຺ຕຂາເຣນ ສີໂຕທເກນາຕິ ອຕິ
ສີຕຠາວເມວ ສນ຺ຘາຍ ອຈ຺ຈນ຺ຕຂາຣຕາ ວຸຕ຺ຕາ ສິຍາຯ ນ ຫິ ຕໍ ກປ຺ປສຕ຺ຖານໍ ອຸທກໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິກຣໍ ປຖວິສນ຺ຘາຣກໍ ກປ຺ປວິນ
າເສາທກໍ ວິຍ ຂາຣໍ ຠວິຕຸໍ ອຣຫຕິຯ ຕຖາ ຫິ ສຕິ ປຖວີ ວິລີເຍຍ຺ຍາຕິຯ ອວີຈິມຫານິຣເຍຕິ ເສາສ຺ສທໍ ອວີຈິນິຣຍໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕ
ເນວ ‘‘ຕຕ຺ຖ ຫີ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເປຕ຺ຕີ...ເປ... ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເອວໍວິຘາປິ ສຕ຺ຕາ ອຕ຺ຖີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ ເອວໍວິຘາເຍວ ໂຫນ຺ຕີຕິ
ນິຍມາຠາວໂຕຯ ເອວໍ ກາລກຎ຺ຊິກາທີສຸປີຕິຯ ສຣນ຺ຕາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ສຣີສປ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວທຕິຯ

ອຠິສຎ຺ຎູຫິຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ສມູຫໍ ກຕ຺ວາຕິປິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອເຕນ ສພ຺ພໍ ຣູປໍ...ເປ... ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕີຕິ ເອເຕນ ຣູປກ຺ຂນ຺ຘ-
ສທ຺ທສ຺ສ ສມານາຘິກຣຓສມາສຠາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ ເຕເນວາຫ ‘‘ນ ຫິ ຣູປໂຕ...ເປ... ອຕ຺ຖີ’’ຕິຯ

ສິຯປກ຺ຂິປິຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ເອກາທໂສກາເສສຸ ຣູປໍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນ ຫິ ຕຕ຺ຖ ມາຕິກາເຍວ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ມາຕິກາ ຐປິຕາ,
ອຖ ໂຂ ປກຣຓປ຺ປຕ຺ຕໍ ຣູປນ຺ຕິຯ

ອປໂຣ ນໂຍ...ເປ... ເອຕ຺ເຖວ ຄຓນໍ ຄຓນ຺ຕິ ເອເຕນ ອຕີຕໍເສນາຕີ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ກຣຓວຈນນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເຍນ ປກາເຣນ
ຄຓນໍ ຄຕໍ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ມຫາຠູຕາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິມສ຺ມີ ອຕ຺ເຖ ສຕິ ມຫາຠູຕຸປາທາຍຣູປກາໂວ ອຕີຕ
ໂກຏ຺ຐາເສ ຄຓນສ຺ສ ກາຣຓນ຺ຕິ ອາປຊ຺ຊຕິຯ ນ ຫິ ອຕີຕໍສານໍ ເວທນາທີນໍ ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ອິທໍ ວຈນໍ ‘‘ຍໍ ຣູປ’’ນ຺ຕິ ເອເຕເນວ
ເຕສໍ ນິວຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາ, ນາປິ ຣູປສ຺ສ ອຎ຺ຎປ຺ປກາຣນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ສພ຺ພປ຺ປກາຣສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ຄຫິຕຕ຺ຕາ, ນ ຈ ອນາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺
ນາກາຣນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ອຕີຕໍສວຈເນນ ຕໍນິວຕ຺ຕນໂຕຕິຯ ອຖ ປນ ຍໍ ອຕີຕໍເສນ ຄຫິຕໍ, ຕໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ...ເປ... ຣູປນ຺ຕິ ເອວໍ
ຄຫິຕນ຺ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ອຘິປ຺ເປໂຕ, ເອວໍ ສຕິ ຄຓນນ຺ຕຣທສ຺ສນໍ ອິທໍ ສິຍາ, ນ ອຕີຕໍເສນ ຄຫິຕປ຺ປກາຣທສ຺ສນໍ, ຕໍທສ຺ສເນ
ປນ ສຕິ ຠູຕຸປາທາຍຣູປປ຺ປກາເຣນ ອຕີຕໍເສ ຄຫິຕໍ ຕໍສຠາວຕ຺ຕາຕິ ອາປນ຺ນເມວ ໂຫຕິ, ນ ຈ ເອວໍສຠາວຕາ ອຕີຕໍເສ ຄຫິຕ
ຕາຍ ກາຣຓໍ ຠວິຕຸໍ ອຣຫຕິ ເອວໍສຠາວສ຺ເສວ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນານາຄເຕສຸ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ສຸຂາທິສຠາວສ຺ສ ຈ ອຕີຕໍເສ ຄຫິຕຕ຺ຕາ,
ຕສ຺ມາ ປຸຣິມນໂຍ ເອວ ຍຸຕ຺ໂຕຯ ອຊ຺ຊຕ຺ຕພຫິທ຺ຘານິທ຺ເທເສສຸປີ ຕາທີໂສ ເອວຕ຺ໂຖ ລພ຺ຠຕີຕິຯ

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປຣິຍາຍໂຕຕິ ປຣິຍາຍເທສນຕ຺ຕາ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຠິຘມ຺ມນິທ຺ເທສໂຕຕິ ນິປ຺ປຣິຍາຍເທສນຕ຺ຕາ ອຠິຘມ຺ມສ຺ສ
ນິຈ຺ຉເຍນ ເທໂສ ນິທ຺ເທໂສຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກິຎ຺ຈາປີຕິອາທີສຸ ອຍມຘິປ຺ປາໂຍ – ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍຕ຺ຕາ ຍຖາ ‘‘ອຕີຕໍ ນນ຺

ວາຄເມຍ຺ຍາ’’ຕິອາທີສຸ ອທ຺ຘານວເສນ ອຕີຕາທິຠາໂວ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕຖາ ອິຘາປິ ນິທ຺ທິສິຕພ຺ໂພ (ມ. ນິ. ໓.໔໗໘, ໔໗໙; ອປ. ເຖຣ ໔.໕໕.໔໔) ສິຍາ. ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕການຸນິຍມ຺ປິ ອຠິທມ຺ມເທສນາເຍວ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕທມ຺ເມ ວິຈິນິຕ຺ວາ ວິຠາຊນວເສນ ປວຕ຺ຕາຕິ ອຠິທມ຺ມນິທ຺ເທເສເນວ ອຕີຕາທິຠາໂວ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐຕິ.

ອທ຺ຘາສນ຺ຕຕິສມຍຂຓວເສນາຕິ ເອຕ຺ຖ ຈຸຕິປຏິສນ຺ຘິປຣິຈ຺ຈິນ຺ເນ ກາເລ ອທ຺ຘາ-ສທ຺ໂທ ວຕ຺ຕຕີຕິ ‘‘ອໂຫສິ ນຸ ໂຂ ອຫມ຺ ອຕີຕມທ຺ຘານ຺’’ນ຺ຕິອາທິສຸຕ຺ຕວເສນ (ມ. ນິ. ໑.໑໘; ສໍ. ນິ. ໒.໒໐) ວິຍ຺ຍາຍຕິ. ‘‘ຕໂຍເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ອທ຺ຘາ. ກຕເມ ຕໂຍ? ອຕີໂຕ ອທ຺ຘາ, ອນາຄໂຕ ອທ຺ຘາ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ໂນ ອທ຺ຘາ’’ຕິ (ອິຕິວຸ. ໖໓; ທີ. ນິ. ໓.໓໐໕) ເອຕ຺ຖ ປນ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ປຣິຈ຺ຈິຊ຺ຊມາໂນ ອທ຺ຘາ ນິຣຸຕ຺ຕິປຖສຸຕ຺ຕວເສນ (ສໍ. ນິ. ໓.໖໒) ຂຓປຣິຈ຺ຈິນ຺ໂນ ຍຸຕ຺ໂຕ. ຕຕ຺ຖ ຫິ ‘‘ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣູປໍ ຊາຕໍ ປາຕຸຠູຕໍ, ‘ອຕ຺ຖີ’ຕິ ຕສ຺ສ ສງ຺ຂາ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໓.໖໒) ວິຊ຺ຊມານສ຺ສ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຕາ ຕໂຕ ປຸພ຺ເພ ປຈ຺ຉາ ຈ ອຕີຕານາຄຕຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ. ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ປນ ຈຸຕິປຏິສນ຺ຘິປຣິຈ຺ຈິນ຺ໂນ (ທີ. ນິ. ໓.໓໐໕; ອິຕິວຸ. ໖໓) ສຸຕ຺ເຕສຸ ອຕີຕາທິໂກ ອທ຺ຘາ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ໂສ ເອວ ອິຘາປິ ‘‘ອທ຺ຘາວເສນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ສີຕໍ ສີຕສ຺ສ ສຠາໂຄ, ຕຖາ ອຸຓ຺ຫໍ ອຸຓ຺ຫສ຺ສ. ຍໍ ປນ ສີຕໍ ອຸຓ຺ຫໍ ວາ ສຣີເຣ ສນ຺ນິປຕິຕໍ ສນ຺ຕານວເສນ ປວຕ຺ຕມານໍ ອພູນໍ ອນຘິກໍ ເອກາກາຣໍ, ຕໍ ເອໂກ ອຸຕູຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ສຠາໂຄຕຸໂນ ອເນກນ຺ຕສຠາວ ໂຕ ເອກຄຫຓໍ ກຕໍ, ເອວໍ ອາຫາເຣປິ. ເອກວີຖິເອກຊວນສມຸຏ຺ຐານນ຺ຕິ ປຍ຺ຈທ຺ວາຣວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ. ສນ຺ຕຕິສມຍກຖາ ວິປສ຺ສການໍ ອຸປກາຣຕ຺ຖາຍ ອຏ຺ຐກຖາສຸ ກຖິຕາ.

ນິຏ຺ຐິຕເຫຕຸປຈ຺ຈຍກິຈ຺ຈໍ, ນິຏ຺ຐິຕເຫຕຸກິຈ຺ຈມນິຏ຺ຐິຕປຈ຺ຈຍກິຈ຺ຈໍ, ອຸຠຍກິຈ຺ຈມສມ຺ປຕ຺ຕໍ, ສກິຈ຺ຈກ຺ຂເຓ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ. ຊນໂກ ເຫຕຸ, ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຕສໍ ອຸປ຺ປາທນໍ ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠນຍ຺ຈ ກິຈ຺ຈໍ. ຍຖາ ພີຊສ຺ສ ອງ຺ກຸຣຸປ຺ປາທນໍ ປຖວີອາທີນຍ຺ຈ ຕທຸປຕ຺ຖມ຺ຠນໍ ກມ຺ມສ຺ສ ກຏຕ຺ຕາຣູປວິປາກຸປ຺ປາທນໍ ອາຫາຣາທີນໍ ຕທຸປຕ຺ຖມ຺ຠນໍ, ເອວໍ ເອເກກສ຺ສ ກລາປສ຺ສ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສ຺ສ ຈ ຊນການໍ ກມ຺ມານນ຺ຕຣາທິປຈ຺ຈຍຠູຕານໍ ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠການຍ຺ຈ ສຫຊາຕປຸເຣຊາຕປຈ຺ຉາຊາຕານໍ ກິຈ຺ຈໍ ຍຖາສມ຺ຠວໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຓ ເຫຕຸກິຈ຺ຈໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ, ຕີສຸປິ ຂເຓສຸ ປຈ຺ຈຍກິຈ຺ຈໍ. ປຖວີອາທີນໍ ສນ຺ຘາຣຓາທິກໍ ຜສ຺ສາທີນໍ ຜຸສນາທິກຍ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ກິຈ຺ຈໍ ສກິຈ຺ຈໍ, ຕສ຺ສ ກຣຓກ຺ຂໂຓ ສກິຈ຺ຈກ຺ຂໂຓ. ສຫ ວາ ກິຈ຺ເຈນ ສກິຈ຺ຈໍ, ຍສ຺ມິໍ ຂເຓ ສກິຈ຺ຈໍ ຣູປໍ ວາ ອຣູປໍ ວາ ໂຫຕິ, ໂສ ສກິຈ຺ຈກ຺ຂໂຓ, ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ.

໖. ເອຕ຺ຕກເມວາຕິ ‘‘ເຕສໍ ເຕສ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ອາເມຑິຕວຈເນນ ອຠິພ຺ຍາປນຕ຺ເຖນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖເມວ. ‘‘ອປຣສ຺ສ ອປຣສ຺ສາ’’ຕິ ທີປນໍ ອປຣທີປນໍ. ປຣິເຍສຕູຕິ ເອເຕນ ປຣິເຍສນາຍ ອນິຏ຺ຐານມິວຕ຺ຕນສ຺ສ ອກາຣຓຠາວໍ ທສ຺ເສຕິ. ກມ຺ມໂທເສນ ຫິ ຈິຕ຺ຕວິປ຺ລ຺ລາສໂທເສນ ຈ ສູຖກກ຺ຂປາຕາທໂຍ ອຸມ຺ມຕ຺ຕກາທໂຍ ຈ ປຣິເຍເສຍ຺ຍໍ ທິຏ຺ຐິວິປ຺ລ຺ລາເສນ ຈ ໂຍນກາທໂຍ ນ ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ປຣິເຍສິຕພ຺ພສຠາວຕ຺ຕາ, ອປຣິເຍສິຕພ຺ພສຠາວຕ຺ຕາ ປນ ເອຕສ຺ສ ອນິຏ຺ຐມິຈ຺ເຈວ ນາມນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ສມ຺ປຕ຺ຕິວິຣຫິໂຕຕິ ຣູປາທີນໍ ເທວມນຸສ຺ສສມ຺ປຕ຺ຕິຠາເວ ກຸສລກມ຺ມຜລຕາ ສມິທ຺ຘໂສຠນຕາ ຈ ສມ຺ປຕ຺ຕິ, ຕພ຺ພິຣຫິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕໂຕ ເອວ ຕໍ ນ ປຣິເຍສິຕພ຺ພນ຺ຕິ. ໂສຠນານິ ຈ ການິຈິ ຫຕ຺ຖິຣູປາທີນິ ອກຸສລກມ຺ມນິພ຺ພຕ຺ຕານິ ນ ເຕສໍເຍວ ຫຕ຺ຖິອາທີນໍ ສຸຂສ຺ສ ເຫຕຸຠາວໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ເຕສໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫນຕ຺ຖໍ ‘‘ອຠນ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ສ ຕສ຺ເສວ ຫິ ສຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕນາ ກເຕນ ກຸສເລນ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ສຸຂສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ອກຸສເລນ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ທຸກ຺ຂສ຺ສ. ຕສ຺ມາ ກມ຺ມຊານໍ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐຕາ ກມ຺ມກາຣກສຕ຺ຕສ຺ສ ວເສນ ໂຍຊນາຣຫາ ສິຍາ. ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ປນ ‘‘ກຸສລກມ຺ມຊໍ ອນິຏ຺ຐໍ ນາມ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ອິທເມວ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອກຸສລກມ຺ມຊໍ ອິຏ຺ຐໍ ນາມ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ. ເຕນ ອກຸສລກມ຺ມຊມ຺ປິ ໂສຠນໍ ປຣສຕ຺ຕານໍ ອິຏ຺ຐນ຺ຕິ ອນຸຍ຺ຍາຕໍ ຠວິສ຺ສຕິ. ກຸສລກມ຺ມຊໍ ປນ ສພ຺ເພສໍ ອິຏ຺ຐເມວາຕິ ວທນ຺ຕິ. ຕິຣຈ຺ຉານຄຕານໍ ປນ ເກສຍ຺ຈິ ມນຸສ຺ສຣູປໍ ອມນາປໍ, ຍໂຕ ເຕ ທິສ຺ວາວ ປລາຍນ຺ຕິ. ມນຸສ຺ສາ ຈ ເທວຕາຣູປໍ ທິສ຺ວາ ຠາຍນ຺ຕິ, ເຕສມ຺ປິ ວິປາກວິຍ຺ຍາຓໍ ຕໍ ຣູປໍ ອາຣພ຺ຠ ກຸສລວິປາກໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕາທິສສ຺ສ ປນ ປຸຍ຺ຍສ຺ສ ອຠາວາ ນ ເຕສໍ ຕຕ຺ຖ ອຠິຣຕິ ໂຫຕີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ. ກຸສລກມ຺ມຊສ຺ສ ປນ ອນິຏ຺ຐສ຺ສາຠາໂວ ວິຍ ອກຸສລກມ຺ມຊສ຺ສ ໂສຠນສ຺ສ ອິຏ຺ຐສ຺ສ ອຠາໂວ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ. ຫຕ຺ຖິອາທີນມ຺ປິ ຫິ ອກຸສລກມ຺ມຊໍ ມນຸສ຺ສານໍ ອກຸສລວິປາກສ຺ເສວ ອາຣມ຺ມຓໍ, ກຸສລກມ຺ມຊໍ ປນ ປວຕ຺ເຕ ສມຸຏ຺ຐິຕໍ ກຸສລວິປາກສ຺ສ. ອິຏ຺ຐາຣມ຺ມເຓນ ປນ ໂວມິສ຺ສກຕ຺ຕາ ອປ຺ປກໍ ອກຸສລກມ຺ມຊໍ ພຫຸລໍ ອກຸສລວິປາກຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ກາຣຓໍ ນ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸນ຺ຕິ. ວິປາກໍ ປນ ກຕ຺ຖຈິ ນ ສກ຺ກາ ວຍ຺ເຈຕຸນ຺ຕິ ວິປາກວເສນ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐາຣມ຺ມຓວວຕ຺ຖານໍ ສຸຏ຺ຐຸ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ມາ ຕໍ ອນຸຄນ຺ຕ຺ວາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐຕາ ໂຍເຊຕພ຺ພາ.

ອນິຏ຺ຐາ ປຓ຺ຈ ກາມຄຸຓາຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ "ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍານິ ຣູປານິ ອິຏ຺ຐານີ"ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໖໖; ໔ຯ໑໕໔; ໖ຯ໑໙໐; ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໖໐) ເອວມາທີນາ ອິຏ຺ຐາເນວ ຣູປາທີນິ "ກາມຄຸຓາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕານີຕີ? ກາມຄຸຓສຫິເຕສຸ ກາມຄຸຓໂວຫາຣໂຕ, ສຫິສຕາ ຈ ຣູປາທີກາໂວເຍວ , ນ ອິຏ຺ຐຕາຯ "ອນິຏ຺ຐາ"ຕິ ວາ ວຈເນນ ອກາມຄຸຓຕາ ທສ຺ສິຕາຕິ ກາມຄຸຓວິສກາຄາ ຣູປາທໂຍ "ກາມຄຸຓາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ອສີເວ "ສີວາ"ຕິ ໂວຫາໂຣ ວິຍຯ ສພ຺ພານິ ວາ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐານິ ຣູປາທີນິ ຕຕ຺ຫາວຕ຺ຖຸກາວໂຕ ກາມຄຸຓາເຍວຯ ວຸຕ຺ຕຄ຺ຫິ "ຣູປາ ໂລເກ ປີຍຣູປໍ ສາຕຣູປ"ນ຺ຕິອາທິ (ທີຯ ນິຯ ໔ຯ໔໐໐; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໖໖; ວິກຯ ໔໐໖)ຯ ອຕິສເຍນ ປນ ກາມນີຍຕ຺ຕາ ສຸຕ຺ເຕສຸ "ກາມຄຸຓາ"ຕິ ອິຏ຺ຐານິ ຣູປາທີນິ ວຸຕ຺ຕານີຕິຯ

ທ຺ວິສຸປີ ຫີນປຓີຕປເທສຸ "ອກຸສລກມ຺ມຊວເສນ ກຸສລກມ຺ມຊວເສນາ"ຕິ ວຈນໍ "ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານ"ນ຺ຕິ ສຕ຺ຕວເສນ ນິຍເມຕ຺ວາ ວິກຊິຕຕ຺ຕາ, ອຍຓ຺ຈຕ຺ໂຖ "ເຕສໍ ເຕສ"ນ຺ຕິ ອວຍໂວເຍຄ ສາມິວຈນໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານປຣິຍາປນ຺ເນສຸ ກມ຺ມຊໍ ວິສິຏ຺ຐນ຺ຕິ "ກມ຺ມຊວເສນາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍທິ ປນ ເຕທິ ເຕທີຕິ ເອຕສ຺ມີ ອຕ຺ເຖ ເຕສໍ ເຕສນ຺ຕິ ສາມິວຈນໍ, ວິສຍວິສຍີສມ຺ພນ຺ເຘ ວາ, ນ ກມ຺ມຊວເສເນວ ຣູປາທີນິ ວິກຕ຺ຕານິ, ສພ຺ເພສໍ ປນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ຘານໍ ວເສນ ວິກຕ຺ຕານີຕິ ວິຎ຺ຎາຍນ຺ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ປາກເຏຫີ ຣູປາທີຫິ ນໂຍ ທສ຺ສິໂຕຕິ ຈກ຺ຂາທີສຸປີ ຫີນປຓີຕຕາ ໂຍເຊຕພ຺ພາຯ

ມນາປປ຺ປຣິຍນ຺ຕນ຺ຕິ ມນາປໍ ປຣິຍນ຺ຕໍ ມຣິຍາທາກູຕໍ ປຓ຺ຈສຸ ກາມຄຸເຓສຸ ວທາມິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກີ ກາຣຓນ຺ຕິ? ຍສ຺ມາ ເຕ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ມນາປາ ໂຫນ຺ຕິ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ອມນາປາ, ຍສ຺ສ ເຍວ ມນາປາ, ຕສ຺ສ ເຕວ ປຣມາ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ອຊ຺ຊາສຍວເສນ ກາມຄຸຓານໍ ປຣມຕາ ໂຫຕິ, ນ ເຕສໍເຍວ ສກາວໂຕຯ

ເອວນ຺ຕິ ອິມສ຺ມິ ສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍນຯ ເອກສ຺ມີເຍວ ອສ຺ສາທນກຸຊ຺ຊນໂຕ ອາຣມ຺ມຓສກາວສ຺ເສວ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐາກາວໂຕ ອນິຏ຺ຐໍ "ອິຏ຺ຐ"ນ຺ຕິ ຄຫຓໂຕ ຈ, ອິຏ຺ຐໍ "ອນິຏ຺ຐ"ນ຺ຕິ ຄຫຓໂຕ ຈ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐໍ ນາມ ປາຜິເຍກ຺ກໍ ປພິວິກຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຎ຺ຎາວິປ຺ລ຺ລາເສນ ຈາຕິອາທີນາ ນິພ຺ພາເນ ວິຍ ອຎ຺ເຎສຸ ອາຣມ຺ມເຓສຸ ສຎ຺ຎາວິປ຺ລ຺ລາເສນ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐຄ຺ຄຫຓໍ ໂຫຕິຯ ປີຕ຺ຕຸມ຺ມຕ຺ຕາທີນໍ ຊີຣສກ຺ກຣາທີສຸ ໂທສຸສ຺ສທສມ຺ມຸຏ຺ຄິຕສຎ຺ຎາວິປ຺ລ຺ລາສວເສນ ຕິຕ຺ຕຄ຺ຄຫຓໍ ວິຍາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ສນ຺ທາຍ ມນາປປ຺ປຣິຍນ຺ຕຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ວິກຕ຺ຕໍອຕ຺ຖີຕິ ຈ ວວຕ຺ຖິຕໍ ອຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ອຏ຺ຐກາຖາຈຣິເຍຫິ ວິກຕ຺ຕໍ ປກາສິຕນ຺ຕິ ວາຯ ຕຎ຺ຈ ມຊ຺ຊິມກສຕ຺ຕສ຺ສ ວເສນ ວວຕ຺ຖິຕໍ ປກາສິຕຎ຺ຈ, ອຎ຺ເຎສຎ຺ຈ ວິປ຺ລ຺ລາສວເສນ ອິທໍ ອິຏ຺ຐໍ ອນິຏ຺ຐຎ຺ຈ ໂຫຕີຕິ ອສິປ຺ປາໂຍຯ ເອວໍ ວວຕ຺ຖິຕສ຺ສ ປນິຏ຺ຐານິຏ຺ຐສ຺ສ ອນິຏ຺ຐໍ ອິຏ຺ຐນ຺ຕິ ຈ ຄຫເຓ ນ ເກວລໍ ສຎ຺ຎາວິປ຺ລ຺ລາໂສວ ກາຣຓໍ, ຊາຕຸກ຺ໂຂກວເສນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍວິກາຣາປຕ຺ຕິອາທີນາ ກຸສລາກຸສລວິປາກຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸກາໂວປີຕິ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍຯ ຕຖາ ຫິ ສີຕຸຫກໍ ຆມ຺ມາກິຕຕ຺ຕານໍ ກຸສລວິປາກສ຺ສ ກາຍວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ເຫຕຸ ໂຫຕິ, ສີຕາກິກູຕານໍ ອກຸສລວິປາກສ຺ສຯ ຕູລປິຈຸສມ຺ຜສ຺ໂສ ວເຓ ທຸກ຺ໂຂ ນິວເຓ ສຸໂຂ, ມຸທຸຕຣຸຓຫຕ຺ຖສມ຺ພາຫນຎ຺ຈ ສຸຂໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ເຕເນວ ຫຕ຺ເຖນ ປຫຣຓໍ ທຸກ຺ຂໍ, ຕສ຺ມາ ວິປາກວເສນ ອາຣມ຺ມຓວວຕ຺ຖານໍ ຍຸຕ຺ຕໍຯ

ກິຎ຺ຈາປີຕິອາທີນາ ສຕິປິ ສຎ຺ຎາວິປ຺ລ຺ລາເສ ພຸທ຺ຘຣູປທສ຺ສນາທີສຸ ກຸສລວິປາກສ຺ເສວ ຄູຖທສ຺ສນາທີສຸ ຈ ອກຸສລວິປາກສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ເຕນ ວິປາເກນ ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ວິຊ຺ຊມາເນປິ ສຎ຺ຎາວິປ຺ລ຺ລາເສ ອາຣມ຺ມເຓນ ວິປາກນິຍມທສ຺ສນໍ ອາຣມ຺ມຓນິຍມທສ຺ສນຕ຺ຖເມວ ກຕນ຺ຕິຯ

ອປິຈ ທ຺ວາຣວເສນປີຕິອາທີນາ ທ຺ວາຣນ຺ຕເຣ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຈ຺ຈຍກູຕສ຺ສ ທ຺ວາຣນ຺ຕເຣ ສຸຂທຸກ຺ຂວິປາກຸປ຺ປາທນໂຕ ວິປາເກນ ອາຣມ຺ມຓນິຍມທສ຺ສເນນ ເອກສ຺ມີເຍວ ຈ ທ຺ວາເຣ ສມານສ຺ເສວ ມຕິຣຕນາທີໂຜຏ຺ຐພ຺ພສ຺ສ ສຕິກໍ ຜຸສເນ ໂປ໋ຖເນ ຈ ສຸຂທຸກ຺ຂຸປ຺ປາທນໂຕ ວິປາກວເສນ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐຕາ ທສ຺ສິຕາຕິ ວິຎ຺ຎາຍຕິຯ

ເຫຏ຺ຐິມນໂຍຕິ ມຊ຺ຊິມກສຕ຺ຕສ຺ສ ວິປາກສ຺ສ ຈ ວເສນ ວວຕ຺ຖິຕໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ຄເຫຕ຺ວາ "ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຸຎ຺ຎາຕ"ນ຺ຕິ (ວິກຯ ໖) ຈ ອາທີນາ ວຸຕ຺ຕນໂຍຯ ສມ຺ມຸຕິມນາປນ຺ຕິ ມຊ຺ຊິມກສຕ຺ຕສ຺ສ ວິປາກສ຺ສ ຈ ວເສນ ສມ຺ມຕໍ ວວຕ຺ຖິຕໍ ມນາປໍ, ຕໍ ປນ ສກາເວເນວ ວວຕ຺ຖິຕນ຺ຕິ ອກິນ຺ທິຕພ຺ພໂຕວ ນ ກິນ຺ທຕີຕິ ອສິປ຺ປາໂຍຯ ສຎ຺ຎາວິປ຺ລ຺ລາເສນ ເນຣຍິກາທີຫິປິ ປຸຄ຺ຄເລຫິ ມນາປນ຺ຕິ ຄຫິຕໍ ປຸຄ຺ຄລມນາປໍ "ຕໍ ຕໍ ວາ ປນາ"ຕິອາທີນາ ກິນ຺ທຕິຯ ເວມານິກເປຕຣູປມ຺ປິ ອກຸສລກມ຺ມຊຕ຺ຕາ ກມ຺ມ

ກາຣຕາທິທຸກ຺ຂວຕ຺ຖຸກາວໂຕ ຈ ''ມນຸສ຺ສຣູປໂຕ ຫີນ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໗ຯ ໂອລຸອາຣິກຣູປານໍ ວຕ຺ຖາຣມ຺ມຕາປຜິຬາຕວເສນ ສຸປຣິຄ຺ຄຫິຕຕາ, ສຸຂຸມານໍ ຕຖາ ອກາວໂຕ ທຸປ຺ປຣິຄ຺ຄຫິຕຕາ ຈ ໂຍ ເຊຕພ຺ພາຯ ທຸປ຺ປຣິຄ຺ຄຫຍ຺ເຖເນວ ລກ຺ຂຕາທຸປ຺ປຜິວິຊ຺ຊນຕາ ທຍ຺ຖພ຺ພາຯ ທສວິຌນ຺ຕິ ''ທູເຣ''ຕິ ອວຸຕ຺ຕສ຺ສ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ ຕໍຯ ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ປນ ໂອກາສໂຕ ທູເຣ ໂຫຕິເຍວຯ

ເຫຍ຺ຖິມນໂຍຕິ ''ອິຕ຺ຖິນ຺ທຣິຍໍ...ເປ... ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຣູປໍ ສນ຺ຕິເກ''ຕິ (ວິກຯ ໗) ເອວໍ ລກ຺ຂຓໂຕ ທວາທສຫຕ຺ຖວເສນ ວວຕ຺ຖິຕໂອກາສໂຕ ຈ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ນິຍ຺ຍາຕິຕນໂຍຯ ໂສ ລກ຺ຂໂຓກາສວເສນ ທູຣສນ຺ຕິເກນ ສທ ຄເຫຕ຺ວາ ນິຍ຺ຍາຕິຕຕ຺ຕາ ກິນ຺ທມາໂນ ມິສ຺ສກໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຄໂຕຯ ອຖ ວາ ກິນ຺ທມາໂນຕິ ສຣູປທສ຺ສເນນ ລກ຺ຂຓໂຕ ເຍວາປນເກນ ໂອກາສໂຕຕິ ເອວໍ ລກ຺ຂຓໂຕ ໂອກາສໂຕ ຈ ວິສໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຄໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ລກ຺ຂຓໂຕ ສນ຺ຕິກທູຣານໍ ໂອກາສໂຕ ທູຣສນ຺ຕິກ ກາວກຣເຓນ ສນ຺ຕິກກາວໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ທູຣກາວໍ, ທູຣກາວຌ຺ຈ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ສນ຺ຕິກກາວໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ປວຕ຺ໂຕຕິ ''ກິນ຺ທມາໂນ ຄໂຕ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິຌ ປນາຕິ ''ຕໍ ຕໍ ວາ ປນ ຣູປໍ ອຸປາທາຍ ອຸປາທາຍາ''ຕິ ອິຌ ປຸຣິມນເຍນ ລກ຺ຂຓໂຕ ທູຣໍ ໂອກາສໂຕ ສນ຺ ຕິກກາວກຣເຓນ ນ ກິນ຺ທຕີ ກຄວາ, ນ ຈ ໂອກາສທູຣໂຕ ວິສໍ ກຣເຓນ, ນາປິ ໂອກາສທູເຣນ ໂວມິສ຺ສກກຣເຓນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກີ ປນ ກໂຣຕີຕີ? ໂອກາສໂຕ ທູຣເມວ ກິນ຺ທຕີຯ ເອຕ຺ຖ ປນ ນ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຕິຌາ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພຯ ນ ຫິ ໂອກາສໂຕ ທູຣໍ ລກ຺ຂຓໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ກໂຣຕີ, ລກ຺ຂຓໂຕ ວາ ວິສໍ ເຕນ ວາ ໂວມິສ຺ສກນ຺ຕີຯ ໂອກາສໂຕ ທູຣສ຺ສ ປນ ໂອກາສໂຕວ ສນ຺ຕິກ ກາວກຣຓໍ ອິຌ ''ເກທນ''ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ອິຌ ປນ ນ ລກ຺ຂຓໂຕ ທູຣໍ ກິນ຺ທຕີຕີ ເອຕ຺ຖາປິ ວາ ນ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຕິຌາ ເກທສ຺ສ ອກຣຓໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ລກ຺ຂຓໂຕ ສນ຺ຕິກທູຣານໍ ປນ ລກ຺ຂຓໂຕ ອຸປາທາຍຸປາທາຍ ທູຣສນ຺ຕິກກາໂວ ນຕ຺ຖີຕິ ລກ຺ຂຓໂຕ ທູຣສ຺ສ ລກ຺ຂຓໂຕວ ສນ຺ຕິກກາວາກຣຓໍ ລກ຺ຂຓໂຕ ທູຣສ຺ສ ອເກທນນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ປຸຣິມນໂຍ ວິຍ ອຍໍ ນໂຍ ນ ໂຫຕີຕີ ເອຕ຺ຕກເມວ ຫິ ເອຕ຺ຖ ທສ຺ເສຕີຕີ ກິນ຺ທມາໂນຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ ອຌ຺ຌຖາ ເກທນໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ເກທນໍ ອິຌ ຈ ອຌ຺ຌຖາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕີຯ

ຣູປກ຺ຂນ຺ຌນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໘ຯ ເວທນາກ຺ຂນ຺ຌນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໙ຯ ຈກ຺ຂາທໂຍ ປສາທາ ໂອລຸອາຣິກມໂນມຍຕ຺ຕກາວປຣິຍາປນ຺ນາ ກາຍໂວຫາຣໍ ອຣຫນ຺ຕີຕີ ຕພ຺ພຕ຺ຖຸກາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ''ກາຍິກາ''ຕິ ປຣິຍາເຍນ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ກາຍປສາທວຕ຺ຖຸກຕ຺ຕາຯ ນ ຫິ ຈກ຺ຂາທໂຍ ກາຍປສາທາ ໂຫນ຺ຕີຕີຯ ສນ຺ຕຕິວເສນ ຂຓາ ທິວເສນ ຈາຕິ ເອຕ຺ຖ ອທ຺ຌາສມຍວເສນ ອຕີຕາທິກາວສ຺ສ ອວຈນໍ ສຸຂາທິວເສນ ກິນ຺ນາຍ ອຕີຕາທິກາວວຈນໂຕຯ ນ ຫິ ສຸ ຂາເຍວ ອທ຺ຌາວເສນ ສມຍວເສນ ຈ ອຕີຕາທິກາ ໂຫຕິ, ຕຖາ ທຸກ຺ຂາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ຈ ກາຍິກເຈຕສິກາທິກາເວນ ກິນ຺ນາຯ ເຕນ ເວທນາສມຸທໂຍ ອທ຺ຌາສມຍວເສນ ອຕີຕາທິກາເວນ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕິ ສມຸທາຍສ຺ສ ເຕຫິ ປຣິຈ຺ຈິນ຺ທິຕພ຺ພຕ຺ຕາ, ເວທເນກເທສາ ປນ ເອຕ຺ຖ ຄຫິຕາຕິ ເຕ ສນ຺ຕຕິຂເຓຫິ ປຣິຈ຺ເຈທໍ ອຣຫນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຖາປຣິຈ຺ຈິນ຺ທິຕພ຺ພານໍ ຄຫິຕຕ຺ຕາຕີຯ ເອກສນ຺ຕຕິຍໍ ປນ ສຸຂາທິອເນກເກທສພ຺ກາເວນ ເຕສຸ ໂຍ ເກໂທ ປຣິຈ຺ຈິນ຺ທິຕພ຺ພກາເວນ ຄຫິໂຕ, ຕສ຺ສ ເອກປ຺ປກາຣສ຺ສ ປາກຜສ຺ສ ປຣິຈ຺ເຈທິກາ ຕໍສທິຕທ຺ວາຣາລມ຺ພນປ຺ປວຕ຺ຕາ, ອວິຈ຺ເຈເທນ ຕທຸປ຺ປາທເກກວິຌວິສຍສມາໂຍຄປ຺ປວຕ຺ຕາ ຈ ສນ຺ຕຕິ ກວິຕຸ໌ ອຣຫຕີຕີ ຕສ຺ສ ເກທນ຺ຕຣໍ ອນາມສິຕ຺ວາ ປຣິຈ຺ເຈທກກາເວນ ຄຫຓໍ ກຕໍຯ ລຫຸປຣິວຕ຺ຕິໂນ ວາ ຌມ຺ມາ ປຣິວຕ຺ຕເນເນວ ປຣິຈ຺ເຈທໍ ອຣຫນ຺ຕີຕີ ສນ຺ຕຕິຂຓາວເສນ ປຣິຈ຺ເຈໂທ ວຸຕ຺ໂຕຯ ປຸພ຺ພນ຺ຕາປຣນ຺ຕມຊ຺ຊຄຕາຕິ ເອເຕນ ເຫຕຸປ຺ຈ຺ຈຍກິຈ຺ຈວເສນ ວຸຕ຺ຕນຍໍ ທສ຺ເສຕິຯ

໑໑ຯ ກິເລສຄ຺ຄິສມ຺ປໂຍຄໂຕ ສທຣຖາຯ ເອເຕນ ສກາວໂຕ ໂອລຸອາຣິກຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ທຸກ຺ຂວິປາກຜ຺ເຖນາຕິ ເອເຕນ ໂອລຸອາ ຣິກວິປາກນິປ຺ຜາທເນນ ກິຈ຺ຈໂຕຯ ກມ຺ມເວຄກ຺ຂິຕ຺ຕາ ກມ຺ມປຜິພທ຺ຌກູຕາ ຈ ກາຍກມ຺ມາທິພ຺ຍາປາຣວິຣຫໂຕ ນິຣຸສ຺ສາຫາ ວິ ປາກາ, ເສົາສ຺ສາຫາ ຈ ກິຣິຍາ ອວິປາກາຯ ສວິປາກາ ຈ ສຄພ຺ກາ ວິຍ ໂອລຸອາຣິກາຕິ ຕພ຺ພິປກ຺ຂໂຕ ອວິປາກາ ສຸຂຸມາຕິ ວຸຕ຺ ຕາຯ

ອສາຕຜ຺ເຖນາຕິ ອມຌຸຣຜ຺ເຖນຯ ເຕນ ສາຕປຜິປກ຺ຂໍ ອນິຍ຺ຖສກາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ ທຸກ຺ຂຜ຺ເຖນາຕິ ທຸກ຺ຂມຜ຺ເຖນຯ ເຕນ ທຸກ຺ຂານໍ ສນ຺ຕາປນກິຈ຺ຈໍ ທສ຺ເສຕິຯ ''ຍາຍໍ, ກນ຺ເຕ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ, ສນ຺ຕສ຺ມີ ເອສາ ປຓີເຕ ສຸເຂ ວຸຕ຺ຕາ ກຄວຕາ''ຕິ (ມຯ

ນິ. ໔.໗໗; ສໍ. ນິ. ໔.໔໘໒) ວຈນໂຕ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ຜຣຕາສກາວວິຣຫໂຕ ອສນ຺ຕານໍ ການຣາຄປຝິຟານຸສຍານໍ ອນຸສຍນສ຺ຸສ ອພ຺ຖານຕ຺ຕາ ສນ຺ຕາ, ສຸເຂ ນິກນ຺ຕີ ປຣິຍາຫາຍ ອຂິຄນ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາ ປຊານກາວໍ ນິຕາຕິ ປຕິຕາຕີ. ຕຖາ ອນຂິຄນ຺ຕພ຺ພາ ຈ ກາມາວຈຣຊາຕິອາທິສງ຺ກຣໍ ອກຕ຺ວາ ສມານຊາຕິຍໍ ຝາຕສມ຺ປຍຸຕ຺ຕວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕາທິເກ ສມານເກເຫ ສຸຂໂຕ ປຕິຕາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພາ. ອຸປ຺ພຣູທິຕານໍ ຊາຕູນໍ ປຈ຺ຈຍກາເວນ ສຸຂາ ໂຂເກຕິ ວິພາຂິຕານໍ ປຈ຺ຈຍກາເວນ ທຸກ຺ຂາ ຈ. ອຸກາຍມ຺ປິ ກາຍໍ ພ຺ຍາເປນ຺ຕໍ ວິຍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິຕິ ຜຣຕີ. ມຫຍມານນ຺ຕິ ມຫໍ ກໂຣນ຺ຕໍ. ຊາຫຍມານນ຺ຕິ ອິຈ຺ຊໍ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕໍ, ອວຕ຺ຖຣມານໍ ວາ. ໝມ຺ມາກິຕຕ຺ຕສ຺ຸສ ສີໂຕທກາໝເຜນ ອາສິຕ຺ຕສ຺ຸສ ຍຖາ ກາໂຍ ອຸປ຺ພຣູທິໂຕ ໂຫຕິ, ເອວໍ ສຸຂສມງ຺ຄິໂນປີຕິ ກຕ຺ວາ "ອາສິລ຺ຈມານໍ ວິຍາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອກຕ຺ຕນິມິຕ຺ເຕເຍວາຕິ ປຖວິກສິຕາທິເກ ເອກສກາເວ ເອວ ນິມິຕ຺ເຕ. ຈຣຕີຕິ ນານາວຊ຺ຊເນ ຊວເນ ເວທນາ ວິຍ ວິປ຺ຜນ຺ທນຣທິຕຕ຺ຕາ ສຸຂຸມາ.

ອຂິປ຺ປາເຍ ອກຸສລຕາຍ ອໂກວິໂທ. ກຸສລຕ຺ຕິເກ...ເປ... ອາຄຕຕ຺ຕາຕິ "ກຸສລາກຸສລາ ເວທນາ ໂອລຸອາຣິກາ, ອພ຺ຍາກຕາ ເວທນາ ສຸຂຸມາ"ຕິ ເອວໍ ອາຄຕຕ຺ຕາ. ກູມນ຺ຕຣເກເທ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຍມ຺ປິ"ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຂໍ. ອິມິນາ ນິຫາເຣນາຕິ ເອເຕນ "ກາມາວຈຣສຸຂໂຕ ກາມາວຈຣຸເປກ຺ຂາ ສຸຂຸມາ"ຕິອາທິນາ ສກາວາທິເກເທນ ຈ ໂອລຸອາຣິກສຸຂຸມກາວໍ ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ກເຖນ຺ໂຕ ນ ກິນ຺ທຕີຕິ ນຍໍ ທສ຺ເສຕິ.

ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣມິສ຺ສກາ ກຖິຕາ, ຕສ຺ມາ ເອກນ຺ຕປຕິເຕ ທີນປຕິຕານໍ ອຸທ຺ຂຜຕ຺ຕາ ເອວເມວ ເອກນ຺ຕທີເນ ຈ ຍຖາສມ຺ກວໍ ທີນປຕິຕຕາ ອຸທ຺ຂຣິຕພ຺ພາຕິ ອນຸຍ຺ຝາຕໍ ໂຫຕີຕິ ອຸກຍຕ຺ຖ ຕທຸທ຺ຂຣເຕ ນ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາຍິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອກຸສລານໍ ກຸສລາທີທີ ສຸຂຸມຕ຺ຕາກາວໂຕ ປາລຸອິຍາ ອາຄຕສ຺ຸສ ອປຣິວຕ຺ຕນິຍກາເວນ "ເທຍ຺ຖິມນໂຍ ນ ໂອໂລເກຕພ຺ໂພ"ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍຕໍວາປນວເສນ ກຖເນປິ ປຣິວຕ຺ຕນໍ ນຕ຺ຖີຕິ ນ ປຣິວຕ຺ຕນໍ ສນ຺ຊາຍ "ເທຍ຺ຖິມນໂຍ ນ ໂອໂລເກຕພ຺ໂພ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເທຍ຺ຖິມນຍສ຺ຸສ ປນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອວຸຕ຺ຕນຍໍ ຄເທຕ຺ວາ "ຕໍ ຕໍ ວາ ປນາ"ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ "ເທຍ຺ຖິມນໂຍ ນ ໂອໂລເກຕພ຺ໂພ"ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ. ພທຸວິປາກາ ອກຸສລາ ໂທສຸສ຺ສນ຺ນຕາຍ ໂອລຸອາຣິກາ, ຕຖາ ອປ຺ປວິປາກາ ກຸສລາ. ມນ຺ທໂທສຕ຺ຕາ ອປ຺ປວິປາກາ ອກຸສລາ ສຸຂຸມາ, ຕຖາ ພທຸວິປາກາ ກຸສລາ ຈ. ໂອລຸອາຣິກສຸຂຸມນິກນ຺ຕິວຕ຺ຖຸກາວໂຕ ກາມາວຈຣາທີນໍ ໂອລຸອາຣິກສຸຂຸມຕາ. ສາປີຕິ ກາວນາມຍາຍ ເກທເນນ ທານມຍສີລມຍານຍ຺ຈ ປຈ຺ເຈກໍ ເກທນໍ ນຍໂຕ ທສ຺ສິຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ສາປີຕິ ວາ ຕິວິຊາປີຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ.

໑໙. ຊາຕິອາທິວເສນ ອສມານໂກຍ຺ຖາສຕາ ວິສກາຄຍ຺ໂຖ. ທຸກ຺ຂວິປາກຕາທິວເສນ ອສທິສກິຈ຺ຈຕາ, ອສທິສສກາວຕາ ວາ ວິສໍສຍ຺ໂຖ, ນ ອສມ຺ປໂຍໂຄ. ຍທິ ສິຍາ, ທູຣວິປຣິຍາເຍນ ສນ຺ຕິກໍ ໂຫຕີຕິ ສໍສຍ຺ຖຍ຺ເຖນ ສນ຺ຕິກຕາ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ນ ຈ ເວທນາຍ ເວທນາສມ຺ປໂຍໂຄ ອຕ຺ຖິ. ສນ຺ຕິກປທວຕ຺ຕນາຍ ຈ "ສກາຄຍ຺ເຖນ ສຣິກ຺ຂຍ຺ເຖນ ຈາ"ຕິ ວກ຺ຂຕີຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ນທູຣໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ອຸທ຺ຂຣິຕພ຺ພນ຺ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ກີ ຍຖາ ສນ຺ຕິກໂຕ ອກຸສລໂຕ ອກຸສລາ ທູເຣຕິ ອຸທ຺ຂຣິຍຕິ, ຕຖາ ຕໂຕ ທູຣໂຕ ກຸສລໂຕ ກຸສລາ ສນ຺ຕິເກຕິ ອຸທ຺ຂຣິຕຸໍ ນ ສກ຺ກາຕິ? ນ ສກ຺ກາ. ຕຖາ ທີ ສຕິ ກຸສລາ ກຸສລາຍ ສນ຺ຕິເກຕິ ກຕ຺ວາ ສນ຺ຕິກໂຕ ສນ຺ຕິກຕາ ເອວ ອຸທ຺ຂຣິຕາ ສິຍາ, ຕຖາ ຈ ສຕິ ສນ຺ຕິກສນ຺ຕິກຕຣຕາວຈນເມວ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ອຸປາທາຍຸປາທາຍ ທູຣສນ຺ຕິກຕາວ ອິຊ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມາ ທູຣໂຕ ທູຣຸທ຺ຂຣຕໍ ວິຍ ສນ຺ຕິກໂຕ ສນ຺ຕິກຸທ຺ຂຣຕຍ຺ຈ ນ ສກ຺ກາ ກາຕຸໍ ທູຣທູຣຕຣຕາຍ ວິຍ ສນ຺ຕິກສນ຺ຕິກຕຣຕາຍ ຈ ອນຂິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ. ອຖ ປນ ວເທຍ຺ຍ "ນ ກຸສລາ ກຸສລາຍ ເອວ ສນ຺ຕິເກຕິ ອຸທ຺ຂຣິຕພ຺ພາ, ອຖ ໂຂ ຍໂຕ ສາ ທູເຣ, ຕສ຺ສາ ອກຸສລາຍາ"ຕິ, ຕຍ຺ຈ ນຕ຺ຖິ. ນ ທີ ອກຸສລາຍ ກຸສລາ ກທາຈິ ສນ຺ຕິເກ ອຕ຺ຖີຕິ. ອຖາປີ ວເທຍ຺ຍ "ຍາ ອກຸສລາ ກຸສລາຍ ສນ຺ຕິເກ, ສາ ຕໂຕ ທູຣໂຕ ກຸສລໂຕ ອຸທ຺ຂຣິຕພ຺ພາ"ຕິ, ຕທປີ ນຕ຺ຖິ. ນ ທີ ກຸສເລ ອກຸສລາ ອຕ຺ຖິ, ຍາ ຕໂຕ ສນ຺ຕິເກຕິ ອຸທ຺ຂຣິເຍຍ຺ຍ, ຕສ຺ມາ ອິຊ ວຸຕ຺ຕສ຺ຸສ ທູຣສ຺ຸສ ທູຣໂຕ ອຈ຺ຈນ຺ຕວິສກາຄຕ຺ຕາ ທູເຣ ສນ຺ຕິກໍ ນຕ຺ຖີຕິ ນ ສກ຺ກາ ທູຣໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ອຸທ຺ຂຣິຕຸໍ, ສນ຺ຕິເກ ປນິຊ ວຸຕ຺ເຕ ກິນ຺ເນ ຕຕ຺ເຖວ ທູຣໍ ລພ຺ກາຕີຕິ ອາຫ "ສນ຺ຕິກໂຕ ປນ ທູຣໍ ອຸທ຺ຂຣິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ.

ອຸປາທາຍຸປາທາຍ ທູຣໂຕ ຈ ສນ຺ຕິກໍ ນ ສກ຺ກາ ອຸທ຺ຂຣິຕຸໍ. ໂລກສຫຄຕາຍ ໂທສສຫຄຕາ ທູເຣ ໂລກສຫຄຕາ ສນ຺ຕິເກຕິ ທີ ວຸຈ຺ຈມາເນ ສນ຺ຕິກໂຕວ ສນ຺ຕິກໍ ອຸທ຺ຂຣິຕໍ ໂຫຕິ. ຕຖາ ໂທສສຫຄຕາຍ ໂລກສຫຄຕາ ທູເຣ ໂທສສຫຄຕາ ສນ຺ຕິເກຕິ

ເອຕ຺ຖາປິ ສກາຄໂຕ ສກາຄນ຺ຕຣສ຺ສ ອຸຫ຺ຌຍຕ຺ຕາ, ນ ຈ ສກ຺ກາ ‘‘ໂລກສໜຄຕາຍ ໂທສສໜຄຕາ ທູເຣ ສາ ເອວ ຈ ສນ຺ຕິ ເກ’’ຕິ ວຕ຺ຕຸំ ໂທສສໜຄຕາຍ ສນ຺ຕິກກາວສ຺ສ ອກາຣຓຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ວິສກາຄຕາ ເກຫំ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ນ ປ຺ວຕ຺ຕຕີຕິ ສກາຄາພ຺ຍາປກຕ຺ຕາ ທູຣຕາຍ ທູຣໂຕ ສນ຺ຕິກຸຫ຺ຌຣຕំ ນ ສກ຺ກາ ກາຕຸំ។ ນ ຫິ ໂທສສໜຄຕາ ອກຸສລສກາຄំ ສພ຺ພំ ພ຺ຍາເປຕ຺ວາ ປ຺ວຕ຺ຕຕີຕິ។ ສກາຄຕາ ປນ ເກຫំ ອນ຺ໂຕຄຌំ ກຕ຺ວາ ປ຺ວຕ຺ຕຕີຕິ ວິສກາຄພ຺ຍາປກຕ຺ຕາ ສນ຺ຕິກຕາຍ ສນ຺ຕິກໂຕ ທູຣຸຫ຺ຌຣຕំ ສກ຺ກາ ກາຕຸំ។ ອກຸສລຕາ ຫິ ໂລກສໜຄຕາທີສພ຺ພວິສກາຄພ຺ຍາປີກາຕິ។ ເຕນາໜ ‘‘ນ ທູຣໂຕ ສນ຺ຕິກំ ອຸຫ຺ຌຣິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິອາທິ។

ເວທນາກ຺ຂນ຺ຌນິທ຺ເທສວຕ຺ຓນາ ນິຝ຺ຖິຕາ។

៣។ ສຄ຺ຄາກ຺ຂນ຺ຌນິທ຺ເທສວຕ຺ຓນາ

໑໗។ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊາສຄ຺ຄາຕິ ເອຕ຺ຖ ຍທິປິ ວຕ຺ຖຸໂຕ ຜສ຺ສສ຺ສ ນາມំ ຜສ຺ສໂຕ ຈ ສຄ຺ຄາຍ, ວຕ຺ຖຸວິສິຝ຺ຖຜສ຺ເສນ ປນ ວິສິຝ຺ຖສຄ຺ຄາ ວຕ຺ຖຸນາ ຈ ວິສິຝ຺ຖາ ໂຫຕິ ຜສ຺ສສ຺ສ ວິຍ ຕສ຺ສາປິ ຕພ຺ພຕ຺ຖຸກຕ຺ຕາຕິ ‘‘ວຕ຺ຖຸໂຕ ນາມ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕំ។ ປຝິໝສມ຺ຜສ຺ສຊາ ສຄ຺ຄາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ຍຖາ ຜສ຺ໂສ ວຕ຺ຖາຣມ຺ມຓປຝິໝຝ຺ຝເນນ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ຕຖາ ຕໂຕ ຊາຕສຄ຺ຄາປີຕິ ‘‘ວຕ຺ຖາຣມ຺ມຓໂຕ ນາມ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕំ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ປຝິໝໂຊ ສມ຺ຜສ຺ໂສ, ປຝິໝວິຄ຺ເຄຍ຺ໂຍ ວາ ສມ຺ຜສ຺ໂສ ປຝິໝສມ຺ຜສ຺ໂສຕິ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລປំ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພំ។

ວິຄ຺ເຄຍ຺ຍກາເວ ວຈນំ ອຌິກິຈ຺ຈ ປ຺ວຕ຺ຕາ, ວຈນາຌິນາ ວາ ອຣູປກ຺ຂນ຺ຌາ, ອຌິວຈນំ ວາ ເອເຕສំ ປກາສນំ ອຕ຺ຖີຕິ ‘‘ອຌິວຈນາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຕໂຕໂຊ ສມ຺ຜສ຺ໂສ ອຌິວຈນສມ຺ຜສ຺ໂສ, ສມ຺ຜສ຺ໂສເຍວ ວາ ຍຖາວຸຕ຺ເຕຫິ ອຕ຺ເຖຫິ ອຌິວຈໂນ ຈ ສມ຺ຜສ຺ໂສ ຈາຕິ ອຌິວຈນສມ຺ຜສ຺ໂສ, ອຌິວຈນວິຄ຺ເຄຍ຺ໂຍ ວາ ສມ຺ຜສ຺ໂສ ອຌິວຈນສມ຺ຜສ຺ໂສ, ຕໂຕ ຕສ຺ມິ ວາ ຊາຕາ ອຌິວຈນສມ຺ຜສ຺ສຊາ។ ປຄ຺ຈທ຺ວາຣິກສມ຺ຜສ຺ເສປິ ຍຖາວຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ໂຖ ສມ຺ກວຕີຕິ ເຕນ ປຣິຍາເຍນ ຕໂຕຊາປິ ສຄ຺ຄາ ‘‘ອຌິວຈນສມ຺ຜສ຺ສຊາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ។ ຍຖາ ປນ ອຄ຺ຄປ຺ປກາຣາສມ຺ກວໂຕ ມໂນສມ຺ຜສ຺ສຊາ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ‘‘ອຌິວຈນສມ຺ຜສ຺ສຊາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນ ເອວំ ອຍំ ປຝິໝສມ຺ຜສ຺ສຊາ ອາເວຕິກປ຺ປກາຣນ຺ຕຣສມ຺ກວໂຕຕິ ອຌິປ຺ປາໂຍ។

ຍທິ ເອວំ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂນ຺ຌາປິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສມ຺ຜສ຺ສໂຕ ຊາຕຕ຺ຕາ ‘‘ອຌິວຈນສມ຺ຜສ຺ສຊາ’’ຕິ ວຕ຺ຕຸំ ຍຸຕ຺ຕາ, ສຄ຺ຄາວ ກສ຺ມາ ເອວំ ວຸຕ຺ຕາຕິ? ຕິຕ຺ຕំ ຂນ຺ຌານំ ອຕ຺ຖວເສນ ອຕ຺ຕໂນ ປຕ຺ຕມ຺ປິ ນາມំ ຍຕ຺ຖ ປ຺ວຕ຺ຕມາໂນ ອຌິວຈນສມ຺ຜສ຺ສຊ-ສທ຺ໂທ ນິຣຸລ຺ໜຕາຍ ຌມ຺ມາກິລາໂປ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສາ ສຄ຺ຄາຍ ເອວ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ສຍំ ນິວຕ຺ຕນំ ໂຫຕິ។ ເຕນາໜ ‘‘ຕໂຍ ຫິ ອຣູປີໂນ ຂນ຺ຌາ’’ຕິອາທິ។ ອຖ ວາ ສຄ຺ຄາຍ ປຝິໝສມ຺ຜສ຺ສຊາຕິ ອຄ຺ຄມ຺ປິ ວິສິຝ຺ຖំ ນາມំ ອຕ຺ຖີຕິ ອຌິວຈນສມ຺ຜສ຺ສຊານາມំ ຕິຕ຺ຕំເຍວ ຂນ຺ຌານំ ກວິຕຸំ ອຣໜຕິ។ ເຕ ປນ ອຕ຺ຕໂນ ນາມំ ສຄ຺ຄາຍ ທຕ຺ວາ ນິວຕ຺ຕາຕິ ອິມມຕ຺ຖំ ສນ຺ຌາຍາໜ ‘‘ຕໂຍ ຫິ ອຣູປີໂນ ຂນ຺ຌາ’’ຕິອາທິ។ ປຄ຺ຈທ຺ວາຣິກສຄ຺ຄາ ໂອໂລເກຕ຺ວາປິ ຊານິຕຸំ ສກ຺ກາຕິ ອິທំ ເຕນ ເຕນາຌິປ຺ປາເຍນ ໜຕ຺ຖວິກາຣາທິກຣເຓ ຕທຌິປ຺ປາຍວິຊານນນິມິຕ຺ຕກູຕາ ວິຄ຺ຄຕ຺ຕິ ວິຍ ຣຊ຺ຊິຕ຺ວາ ໂອໂລກນາທີສຸ ຣຕ຺ຕາທີວິຊານນນິມິຕ຺ຕំ ໂອໂລກນំ ຈກ຺ຂຸວິຄ຺ຄາຓວິສຍສມາຄເມ ປາກຝំ ໂຫຕີຕິ ຕំສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາຍ ສຄ຺ຄາຍປິ ຕຖາປາກຝກາວំ ສນ຺ຌາຍ ວຸຕ຺ຕំ។

ຣຊ຺ຊິຕ຺ວາ ໂອໂລກນາທິວເສນ ປາກຝາ ຊວນປ຺ປວຕ຺ຕາ ກວິຕຸំ ອຣໜຕີຕິ ເອຕິສ຺ສາ ອາສງ຺ກາຍ ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖំ ‘‘ປສາທວຕ຺ຖຸກາ ເອວາ’’ຕິ ອາໜ។ ອຄ຺ຄំ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕນ຺ຕິ ຍំ ປຸພ຺ເພ ເຕນ ຈິນ຺ຕິຕំ ຄາຕំ, ຕໂຕ ອຄ຺ຄំ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ສຄ຺ຄາກ຺ຂນ຺ຌນິທ຺ເທສວຕ຺ຓນາ ນິຝ຺ຖິຕາ។

៤។ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຌນິທ຺ເທສວຕ຺ຓນາ

໒໐។ເຫຝ຺ຖິມໂກຝິຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ກຸມ຺ມນິທ຺ເທໂສວ។ ຕຕ຺ຖ ຫິ ປຌານំ ທສ຺ສິຕນ຺ຕິ។ ຍທິ ເອວំ ອຸປຣິມໂກຝິຍາ ຕំ ນ ທສ຺ສິຕນ຺ຕິ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ? ນາປຊ຺ຊຕິ, ອຸປຣິມໂກຝິຄຕກາເວນ ວິນາ ເຫຝ຺ຖິມໂກຝິຄຕກາວາກາວໂຕ។ ເຫຝ຺ຖິມໂກຝິ ຫິ ສພ຺ພພ຺ຍາປີກາຕິ។ ທຸຕິເຍ ກຣຓນິທ຺ເທໂສ, ເຫຝ຺ຖິມໂກຝິຍາ ອາຄຕາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຌ។ ປຸຣິເມປິ ວາ ‘‘ເຫຝ຺ຖິມໂກຝິຍາ’’ຕິ ຍំ ວຸຕ຺ຕំ, ຕຄ຺ຈ ປຌານສງ຺

ຂາຣຫສ຺ສນວເສນາຕິ ສມ຺ພນ຺ຌກຣເຓນ ກຣຓນິທ຺ເທໂສວ຺ ຕໍສມ຺ປ຺ຍຸຕ຺ຕາ ສງ຺ຂາຣາຕິ ເອກູນປຌ຺ຌາສປ຺ປເກເທ ສງ຺ຂາເຣ ອາຫ຺ ຄຫິຕາວ ໂຫນ຺ຕິ ຕປ຺ປຝິພທ຺ຌຕ຺ຕາ຺

ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຌນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຒ຺ຖິຕາ຺

ປກິຓ຺ຓກກຖາວຓ຺ຓນາ

ສມ຺ຄ຺ຄມ-ສທ຺ໂທ ສຌ຺ຊາຕິຍໍ ອາທິອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ນິຣຸລ຺ໂຫ຺ ຕໍຕໍປ຺ຈຍສມາໂຍເຄ ຫິ ປຸ໊ຣິມກາວສງ຺ຂາຕາ ປຸຣິມນ຺ຕໂຕ ອຸທ຺ຆງຄມ ນໍ ສມ຺ຄ຺ຄໂມ, ສນ຺ຒິຍໍ ວາ ປຝິສນ຺ຒິຍໍ ອຸຄ຺ຄໂມ ສມ຺ຄ຺ຄໂມ຺ ໂສ ປນ ຍຕ຺ຖ ປຌ຺ຈກ຺ຂນ຺ຆາ ປຣິປຸ໊ຓ຺ຓາ ສມ຺ຄ຺ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕຕ຺ເຖວ ທສ຺ສິໂຕ຺ ເອເຕນ ນເຍນ ອປຣິປຸ໊ຓ຺ຓຂນ຺ຌສມ຺ຄ຺ຄໂມ ເອກໂວການຈຕຸໂວກາເຣສຸ ສກ຺ກາ ວິຌ຺ຌາຕຸນ຺ຕິ຺ ອຖ ວາ ຍຖາຆິຄຕາ ນໍ ປຌ຺ຈນ຺ນມ຺ປິ ຂນ຺ຆານໍ ສຫ ອຸຄ຺ຄໂມ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ສມ຺ຄ຺ຄໂມ຺ ເອຕສ຺ມິ ອຕ຺ເຖ ວິກລຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອສງ຺ຄຫິຕາ ໂຫຕິ຺ ຫິມວນ຺ຕປ຺ປ ເທເສ ຊາຕິມນ຺ຕເອລຸອກໂລມໍ ຊາຕິອຸຓ຺ຓາ຺ ສປ຺ປີມຕ຺ຫພິນ຺ທູຕິ ເອວໍ ເອຕ຺ຖາປິ ພິນ຺ທຸ-ສທ຺ໂທ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ຺ ເອ ວໍວຓ຺ຓປ຺ປຝິກາຄນ຺ຕິ ເອວໍວຓ຺ຓໍ ເອວໍສຓ຺ຖານຌ຺ຈ຺ ປຝິກຊນໍ ວາ ປຝິກາໂຄ, ສທິສຕາກຊນໍ ສທິສຕາປຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເອ ວໍວິໂຆ ວຓ຺ຓປ຺ປຝິກາໂຄ ເອຕສ຺ສາຕິ ເອວໍວຓ຺ຓປ຺ປຝິກາຄໍ຺

ສນ຺ຕຕິສີສານີຕິ ສນ຺ຕຕິມູລານິ, ສນ຺ຕຕິໂກຒ຺ຖາສາ ວາ຺ ອເນກິນ຺ທ຺ຣິຍສມາຫາຣກາວໂຕ ຫິ ປຆານງ຺ຄໍ "ສີສ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ວຕ຺ຖຸທສກາທິໂກຒ຺ຖາສາ ອເນກຣູປສມຸທາຍກູຕາ "ສີສານີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕານີຕິ຺

ປຌ຺ຈກ຺ຂນ຺ຆາ ປຣິປຸ໊ຓ຺ຓາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຄຓນາປາຣິປູ໊ຣີ ສນ຺ຆາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ຂນ຺ຆສ຺ສ ປຣິປຸ໊ຓ຺ຓຕໍ຺ ກມ຺ມສມຸຒ຺ຖານປເວຕີຍາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ "ອຸຕຸຈິຕ຺ຕາຫາຣຊປເວຕີ ຈ ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ໂຫຕີ"ຕິອາທິນາ ວຕ຺ຕພ຺ພາ ສິຍາ, ຕໍ ປນ "ປຸພ຺ພາປຣໂຕ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ວກ຺ຂຕີຕິ ອກເຖຕ຺ວາ ກມ຺ມຊປເວຕີ ຈ ນ ສພ຺ພາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອວຸຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ໂອປປາຕິກສມ຺ຄ຺ຄໂມ ນາມ ທສ຺ສິໂຕ຺ ເອວໍ…ເປ… ປຌ຺ຈກ຺ຂນ຺ຆາ ປຣິປຸ໊ຓ຺ຓາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ປຣິປຸ໊ຓ຺ຓາຍຕນານໍ ວເສນ ນໂຍ ທສ຺ສິໂຕ, ອປຣິປຸ໊ຓ຺ຓາຍຕນານໍ ປນ ກາມາວຈຣານໍ ຣູປາວຈຣານໍ ປຣິຫີນາຍຕນສ຺ສ ວເສນ ສນ຺ຕຕິສີສຫານິ ເວທິຕພ຺ພາ຺

ປຸພ຺ພາປຣໂຕຕິ ອຍໍ ວິຈາຣຓາ ນ ປຌ຺ຈນ຺ນໍ ຂນ຺ຆານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ, ອຖ ໂຂ ເຕສໍ ຣູປສມຸຒ຺ຖາປເນຕິ ທຒ຺ຖພ຺ພາ຺ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ເອວໍ ປນາ"ຕິອາທິ຺ ອປ຺ຈຉາອປຸເຣ ອຸປ຺ປນ຺ເນສູຕິ ເອເຕນ ສໍສຍກາຣຓໍ ທສ຺ເສຕິ຺ ສຫຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຫິ ອິທເມວ ປຖມໍ ຣູປໍ ສມຸຒ຺ຖາເປຕິ, ອິທໍ ປຈ຺ຉາຕິ ອທສ຺ສິຕໍ ນ ສກ຺ກາ ວິຌ຺ຌາຕຸໍ຺ ເອຕ຺ຖ ຈ "ປຸພ຺ພາປຣໂຕ"ຕິ ເອຕິສ຺ສາ ວິຈາຣຓາຍ ວຕ຺ຖຸກາເວນ ປຝິສນ຺ຒິຍໍ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ປວຕ຺ຕາ ປຌ຺ຈກ຺ຂນ຺ຆາ ຄຫິຕາ຺ ຕຕ຺ຖ ຈ ນິທ຺ທາຣເຓ ກຸມ຺ມນິທ຺ເທໂສຕິ "ຣູປໍ ປຖມໍ ຣູປໍ ສມຸຒ຺ຖາເປ ຕີ"ຕິ ອາຫ຺ ອຌ຺ຌຖາ ກາເວນກາວລກ຺ຂຓຕ຺ເຖ ກຸມ຺ມນິທ຺ເທເສ ສຕິ ຣູປສ຺ສ ຣູປສມຸຒ຺ຖາປນກ຺ຂເຓ ກມ຺ມສ຺ສປິ ຣູປສມຸຒ຺ຖາ ນໍ ວທນ຺ຕີຕິ ອຸກຍນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາຕິ຺ ຣູປາຣູປສນ຺ຕຕິຌ຺ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ອຍໍ ວິຈາຣຓາ ປວຕ຺ຕາຕິ "ຣູປໍ ປຖມໍ ຣູປໍ ສມຸຒ຺ຖາ ເປຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອຌ຺ຌຖາ ປຝິສນ຺ຒິກ຺ຂເຓ ເອວ ວິຊ຺ຊມາເນ ຄເຫຕ຺ວາ ວິຈາຣຓາຍ ກຣິຍມານາຍ ອຣູປສ຺ສ ຣູປສມຸຒ຺ຖາປນ ເມວ ນຕ຺ຖີຕິ ປຸພ຺ພາປຣສມຸຒ຺ຖາປນວິຈາຣຓາວ ອິຆ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາຕິ຺ ວຕ຺ຖຸ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຓ ທຸພ຺ພລໍ ໂຫຕີ ຕິ ສພ຺ພຣູປານໍ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຓ ທຸພ຺ພລຕໍ ສນ຺ຆາຍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕທາ ຫິ ຕໍ ປຈ຺ຉາຊາຕປ຺ຈຍຣຫິຕໍ ອາຫາຣາທີຫິ ຈ ອນຸປຕ຺ຖທ຺ຆນ຺ຕິ "ທຸພ຺ພລ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ກມ຺ມເວຄກ຺ຂິຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ອິທໍ ສຕິປິ ກວງ຺ຄສ຺ສ ກມ຺ມຊກາເວ ສາຍໍ ວິປາກສນ຺ຕຕິ ປຝິສນ຺ຒິກ຺ຂເຓ ປຸຣິມກວງ຺ຄສມຸຒ຺ຖາປກໂຕ ອຌ຺ເຌນ ກມ຺ມຸນາ ຂິຕ຺ຕາ ວິຍ ອປ຺ປຕິຒ຺ຖິຕາ, ຕໂຕ ປຣຌ຺ຈ ສມານສນ຺ຕຕິຍໍ ອນນ຺ຕຣປ຺ຈຍໍ ປຸເຣຊາຕປ຺ຈຍຌ຺ຈ ລກິຕ຺ວາ ປຕິຒ຺ຖິຕາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ສນ຺ຆາຍ ວຸຕ຺ຕໍ຺

ປເວຕີ ຆຝິຍຕີຕິ ຈກ຺ຂາທິວຕ຺ຖຸສນ຺ຕຕິ ເອກສ຺ມິ ວິຊ຺ຊມາເນ ເອວ ອຌ຺ຌສ຺ສ ນິໂຣຆຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ຆຝິຍຕີ, ນ ຈຸ ຕິປຝິສນ຺ຒິນິສ຺ສຍວຕ຺ຖູນໍ ວິຍ ວິຈ຺ເຉທປ຺ປວຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອງ຺ຄໂຕຕິ ຊານງ຺ຄໂຕ຺ ຊານງ຺ຄານິ ຫິ ຈິຕ຺ເຕນ ສຫ ຣູປສມຸຒ຺ຖາປການິ, ເຕສໍ ອນຸພລທາຍການິ ມຄ຺ຄງ຺ຄາທີນິ ເຕສຸ ວິຊ຺ຊມາເນສຸ ວິເສສຣູປປ຺ປວຕ຺ຕິທສ຺ສນໂຕ຺ ອຖ ວາ ຍານິ ຈິຕ຺ຕງ຺ຄານິ ເຈຕນາທີນິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຣູປສມຸຒ຺ຖາປເນ ອງ຺ຄກາວໍ ສຫາຍກາວໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເຕສໍ ພລທາຍເກຫິ ຊານງ຺ຄາທີຫິ ອປຣິຫີນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຕໂຕ ປຣິຫີນຕ຺ຕາ ຫິ ຈກ຺ຂຸວິຌ຺ຌາຓາທີນິ ຣູປໍ ນ ສມຸຒ຺ຖາເປນ຺ຕີຕິ຺ ໂຍ ປນ ວເທຍ຺ຍ "ປຝິສນ຺ຒິຈິຕ຺ເຕນ ສຫຊາຕວຕ຺ຖຸ ຕສ຺ສ ຖິຕິກ຺ຂເຓ ຈ ກງ຺ຄກ຺ຂເຓ ຈ ປຸເຣຊາຕນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຍເວກລ຺ລາກາວໂຕ ຕສ຺ມິ ຂຓທ຺ວເຍ ຣູປໍ

ສມຸຝ຺ຖາເປຕູ’’ຕິ, ຕໍ ນິວາເຣນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ຍທິ ຫິ ຈິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິອາທິ។ ຕຕ຺ຖ ກິຕິກາງຄກ຺ຂເຕາສຸປິ ເຕສໍ ຊມ຺ມານໍ ວຕ຺ຖຸ ປຸເຣຊາຕໍ ນ ໂຫຕິຕີ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມເວຕນ຺ຕິ ອນຸຊານິ, ຕຕ຺ຖາປີ ໂຫສໍ ທສ຺ເສຕີ។ ຍທິ ຕທາ ຣູປໍ ສມຸຝ຺ຖາເປຍ຺ຍ, ຕວ ມເຕນ ປຝິສນ຺ຮິຈິຕ຺ຕມ຺ປີ ສມຸຝ຺ຖາເປຍ຺ຍ, ຕທາ ປນ ຣູປຸປ຺ປາທນເມວ ນຕ຺ຖິ។ ຍທາ ຈ ຣູປຸປ຺ປາທນໍ, ຕທາ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຕ ຕວ ມ ເຕນປີ ປຈ຺ຈຍເວກລຸລເມວ ປຝິສນ຺ຮິກ຺ຂເຕ ປຸເຣຊາຕນິສ຺ສຍາກາວໂຕ, ຕສ຺ມາ ປຝິສນ຺ຮິຈິຕ຺ຕໍ ຣູປໍ ນ ສມຸຝ຺ຖາເປຕີຕິ ອຍ ເມຕ຺ຖ ອຣິປ຺ປາໂຍ។ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຕ ອຝຸຖ ຣູປານິ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸຝຸຖຫຕີ។ ກສ຺ມາ? ອຣູປຊມ຺ມານໍ ອນນ຺ຕຣາທິປຈ຺ຈຍວເສນ ສເວຄານໍ ປຣິປຸຕ຺ຕພລານເມວ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ។

ອວິສຍຕາຍາຕິ ອຄຕປຸພ຺ພສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ອາຄນ຺ຕຸກສ຺ສ ອວິສຍກາວໂຕ។ ອປ຺ປຫຸຕຕາຍາຕິ ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ອນິສ຺ສຣກາວໂຕ។ ຈິຕ຺ຕສມຸຝ຺ຖານ…ເປ… ກິຕານິຕິ ອິທໍ ເຍຫາກາເຣທິ ຈິຕ຺ຕສມຸຝ຺ຖານຣູປານໍ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກາ ປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕທິ ສພ຺ເພທິ ປຝິສນ຺ຮິຍໍ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກາ ສມຕິສກມ຺ມຊຣູປານໍ ຍຖາສມ຺ກວໍ ປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ។

ວຝ຺ຝມູລນ຺ຕິ ຕຕ຺ຫາ ອວິຊ຺ຊາ ວຸຈ຺ຈຕີ។ ຈຸຕິຈິຕ຺ເຕນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານໍ ຣູປໍ ຕໂຕ ປຸຣິມຕເຣທິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານໍ ວິຍ ນ ກວນ຺ຕເຣ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ວຝ຺ຝມູລສ຺ສ ວູປສນ຺ຕຕ຺ຕາ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິ ວິຈາເຣຕພ຺ພາ។

ຣູປສ຺ສນຕ຺ຖິຕາຍາຕິ ຣູປານໍ ນິສ຺ສຣຕຕ຺ຕາ ອຣູປສ຺ສ, ວິຣາຄວເສນ ປຫີນຕ຺ຕາ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ພສ຺ສ ອກາວໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຣູໂປກາເສ ວາ ຣູປໍ ອຕ຺ຖິຕິ ກຕ຺ວາ ຣູປປຈ຺ຈຍານໍ ຣູປຸປ຺ປາທນໍ ໂຫຕິ, ອຣູປໍ ປນ ຣູປສ຺ສ ໂອກາໂສ ນ ໂຫຕີຕິ ຍສ຺ມີ ຣູເປ ສຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ອລຸລໍ ຣູປໍ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍ, ຕເທວ ຕຕ຺ຖ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ປຸຣິມຣູປສ຺ສປີ ຫິ ປຈ຺ຈຍກາໂວ ອຕ຺ຖິ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປີຕິສທິສ ຕາທສ຺ສນໂຕຕີ។

ອຸຕຸ ປນ ປຖມໍ ຣູປໍ ສມຸຝ຺ຖາເປຕິ ປຝິສນ຺ຮິຈິຕ຺ຕສ຺ສ ກິຕິກ຺ຂເຕ ສມຸຝ຺ຖາປນໂຕຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ។ ອຸຕຸ ນາມ ເຈສ ທນ຺ຊນິໂຣໂຊຕິ ອາທິ ອຸຕຸສ຺ສ ຖານກ຺ຂເຕ ອຸປ຺ປາທເນ ກາຣຕາທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອຣູປານໍ ອຸປ຺ປາທກາລທສ຺ສນຕ຺ຖລ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ។ ທນ຺ຊນິໂຣຊຕ຺ຕາ ຫິ ໂສ ກິຕິກ຺ຂເຕ ພລວາຕິ ຕທາ ຣູປໍ ສມຸຝ຺ຖາເປຕິ, ຕສ຺ມີ ຊຣນ຺ເຕ ເອວ ຂິປ຺ປນິໂຣຊຕ຺ຕາ ໂສລຸອສສຸ ຈິຕ຺ເຕສຸ ອຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ປຝິສນ຺ຮິອນນ຺ຕຣໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸຕຸນາ ສມຸຝ຺ກິເຕ ຣູເປ ປຸນ ສມຸຝ຺ຖາເປຕີຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ។ ຕສ຺ມີ ຊຣນ຺ເຕ ເອວ ໂສລຸອສ ຈິຕ຺ຕານິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ເອເຕນ ປນ ວຈເນນ ຍທິ ອຸປ຺ປາທນິໂຣຊກ຺ຂຕາ ຊຣມານກ຺ຂເຕ ເອວ ຄທີຕາ, ‘‘ໂສ ລຸອສຈິຕ຺ຕກ຺ຂຕາຍຸກໍ ຣູປ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ອຖຸປ຺ປາທກ຺ຂຕໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ນິໂຣຊກ຺ຂໂຕວ ຄທີໂຕ, ‘‘ສຕ຺ຕຣສຈິຕ຺ຕກ຺ຂຕາ ຍຸກ’’ນ຺ຕິ, ສເຈ ນິໂຣຊກ຺ຂຕໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂໂຕ ຄທີໂຕ, ‘‘ອຣິກໂສລຸອສຈິຕ຺ຕກ຺ຂຕາຍຸກ’’ນ຺ຕິ, ຍທິ ປນ ອຸປ຺ ປາທນິໂຣຊກ຺ຂຕາ ຊຣມານກ຺ຂເຕ ນ ຄທີຕາ, ‘‘ອຣິກສຕ຺ຕຣສຈິຕ຺ຕກ຺ຂຕາຍຸກ’’ນ຺ຕີ។ ຍສ຺ມາ ປນ ‘‘ເຕສຸ ປຝິສນ຺ຮິອນນ຺ຕຣ’’ນ຺ຕິ ປຝິສນ຺ຮິປີ ຕສ຺ສ ຊຣມານກ຺ຂເຕ ອຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຄທີຕາ, ຕສ຺ມາ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂໂຕ ຊຣມານກ຺ຂເຕ ຄທີ ໂຕຕິ ນິໂຣຊກ຺ຂເຕ ອຄ຺ຄທີເຕ ອຣິກໂສລຸອສຈິຕ຺ຕກ຺ຂຕາຍຸກຕາ ວກ຺ຂມານາ, ຄທີເຕ ວາ ໂສລຸອສຈິຕ຺ຕກ຺ຂຕາຍຸກຕາ ອຣິປ຺ເປ ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ។

ໂອຊາ ຂຣາຕິ ສວຕ຺ຖຸກໍ ໂອຊໍ ສນ຺ຊາຍາຫ។ ສກາວໂຕ ສຸຂຸມາຍ ຫິ ໂອຊາຍ ວຕ຺ຖຸວເສນ ອຕ຺ຖິ ໂອລຸອາຣິກສຸຂຸມຕາຕີ។

ຈິຕ຺ຕລ຺ເຈວາຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຸພ຺ພງຄມຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕກາປີ ປນ ຣູປສມຸຝ຺ຖາປກາ ໂຫນ຺ຕີຕີ។ ຍຖາຫ ‘‘ເຫຕູ ເຫຕຸສມ຺ປຍຸຕ຺ຕການໍ ຊມ຺ມານໍ ຕໍສມຸຝ຺ຖານານລ຺ຈ ຣູປານໍ ເຫຕຸປຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈໂຍ’’ຕິອາທິ (ປຝ຺ຖາ។ ໑។໑។໑)។ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ວາ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທໍ ຄຕ຺ຫາຕິ, ນ ກມ຺ມເຈຕນໍ ວິຍ ເອກຊມ຺ມເມວ ອວິຊ຺ຊມານໍ។ ກມ຺ມສມຸຝ຺ຖານລ຺ຈ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕຫິປີ ສມຸຝ຺ກິຕໍ ໂຫຕູຕິ ເຈ? ນ, ເຕທິ ສມຸຝ຺ກິຕກາວສ຺ສ ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ອວຈນລ຺ຈ ເຕສໍ ເກນຈິ ປຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈຍກາວາກາວໂຕ។

ອທ຺ຊານປຣິຈ຺ເຊທໂຕຕິ ກາລປຣິຈ຺ເຊທໂຕ។ ຕຕ຺ຖ ‘‘ສຕ຺ຕຣສ ຈິຕ຺ຕກ຺ຂຕາ ຣູປສ຺ສ ອທ຺ຊາ, ຣູປສ຺ສ ສຕ຺ຕຣສໂມ ກາໂຄ ອຣູປສ຺ສາ’’ຕິ ເອໂສ ອທ຺ຊານປຣິຈ຺ເຊໂທ ອຣິປ຺ເປໂຕ។ ປຝິສນ຺ຮິກ຺ຂເຕາຕິ ອິທໍ ນຍທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ທຝ຺ຖພ຺ພໍ ຕໂຕ ປຣມ຺ປີ ຣູປາຣູ ປານໍ ສຫຸປ຺ປຕ຺ຕິສພ຺ກາວໂຕ, ນ ປເນຕໍ ປຝິສນ຺ຮິກ຺ຂເຕ ອສຫຸປ຺ປຕ຺ຕິອກາວໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຝ຺ຖພ຺ພໍ, ປຝິສນ຺ຮິຈິຕ຺ຕສ຺ສ ກິຕິກາງຄກ຺ຂເຕາສຸປີ ຣູປຸປ຺ປຕ຺ຕີ ສຍເມວ ວກ຺ຂຕີຕີ។ ຜລປ຺ປຕ຺ຕນິທສ຺ສເນນ ຈ ຣູປາຣູປານໍ ອສມານກາລຕໍ ນິທສ຺ເສຕິ, ນ ສຫຸປ຺ປາທໍ ຕທຕ຺ຖໍ ອນາຣທ຺ຊຕ຺ຕາ។ ສຫຸປ຺ປາເທນ ປນ ອສມານກາລຕາ ສຸຂທີປນາ ໂຫຕີຕິ ຕໍທີປນຕ຺ຖເມວ

ສຫຸປ຺ປາທຄ຺ຄຫຓັ໌ຯ

ຍທິ ເອວໍ ຣູປາຣູປານໍ ອສມານທ຺ຐຕ຺ຕາ ອຣູປີ ໂອຫາຍ ຣູປສ຺ສ ປວຕ຺ຕິ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ເອຕສ຺ສາ ນິວາຣຓຕ຺ຖມາຫ "ຕຕ຺ຖ ກິຌ຺ຈາປີ"ຕິອາທິຯ ເອກປ຺ປມາຓາວາຕິ ນິຣນ຺ຕຣໍ ປວຕ຺ຕມາເນສຸ ຣູປາຣູປຘມ຺ເມສຸ ນິຈ຺ຆິທ຺ເທສຸ ອຣູປຣທີຕໍ ຣູປີ, ຣູປຣທີຕໍ ວາ ອຣູປີ ນຕ຺ຖີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຍຌ຺ຈ ກຖາ ປຌ຺ຈໂວກາເຣ ກມ຺ມຊຣູປປ຺ປວຕ຺ຕິ ນິພ຺ພານປຜິກາຄນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕິຣທີຕໍ ສນ຺ຘາຍ ກຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ປເທ ປທນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປເທ ເອວ ປທໍ ນິກ຺ຂິປນ຺ໂຕ ວິຍ ລຫຸໍ ລຫຸໍ ອກ຺ກມິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອໂນຫາຍາຕິ ຍາວ ຈຸຕິ, ຕາວ ອວິຊຫິຕ຺ວາ, ຈຸຕິກ຺ຂເຓ ປນ ສເຫວ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕີຕິຯ ຍສ຺ມິຌ຺ຈທ຺ຐາເນ ອຌ຺ຌມຌ຺ຌໍ ອໂນຫາຍ ປວຕ຺ຕິ, ໂສ ຈ ປຜິສນ຺ຘິຈຸຕິປຣິຈ຺ຆິນ຺ໂນ ອຸກ຺ກໍສໂຕ ເອເຕສໍ ອທ຺ຐາຕິຯ ເອວນ຺ຕິ ເອເຕນ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕໍ ອວກໍສໂຕ ອທ຺ຐາປກາຣໍ ອິມຌ຺ຈ ສງ຺ຄຫ຺ຫາຕີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ເອກຸປ຺ປາທນານານິໂຣຘໂຕຕິ ເອຕໍ ທ຺ວຍມ຺ປີ ສຫ ຄເຫຕ຺ວາ ຣູປາຣູປານໍ "ເອກຸປ຺ປາທນານານິໂຣຘໂຕ"ຕິ ເອໂກ ທຏ຺ຐພ຺ພາກາໂຣ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ເອວໍ ອິໂຕ ປເຣສຸປີຯ ປຈ຺ຆິມກມ຺ມຊໍ ຄເປຕ຺ວາຕິ ຕສ຺ສ ຈຸຕິຈິຕ຺ເຕນ ສຫ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ໂຕ ນານານິໂຣໂຘ ນຕ຺ຖີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຕສ຺ສ ປນ ເອກຸປ຺ປາໂທປີ ນຕ຺ຖິ ເຫຏ຺ຐາ ໂສລຸອສເກ ປຈ຺ຆິມສ຺ສ ກງ຺ຄກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິວຈນໂຕຯ ຍທິ ປນ ຍສ຺ສ ເອກຸປ຺ປາທນານານິໂຣຘາ ທ຺ເວປີ ນ ສນ຺ຕິ, ຕໍ ຄເປຕພ຺ພໍຯ ສພ຺ພມ຺ປີ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ກງ຺ຄກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຄເປຕພ຺ພໍ ສິຍາ, ປຈ຺ຆິມກມ຺ມຊສ຺ສ ປນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ປຣໂຕ ຈິຕ຺ເຕສຸ ປວຕ຺ຕມາເນສຸ ກມ຺ມຊຣູປສ຺ສ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ວຊ຺ເຊຕພ຺ພໍ ຄເຫຕພ຺ພຌ຺ຈ ຕທາ ນຕ຺ຖີຕິ "ປຈ຺ຆິມກມ຺ມຊໍ ຄເປຕ຺ວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕໂຕ ປຸພ຺ເພ ປນ ອຏ຺ຐຈຕ຺ຕາລີສກມ຺ມຊຣູປປ຺ເວຓີ ອຕ຺ຖີຕິ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ຕໍ ອຌ຺ຌສ຺ສ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຓ ນິຣຸຊ຺ຌຕີຕິ "ເອກຸປ຺ປາທນານານິໂຣຘ"ນ຺ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ຖິຕິກງ຺ຄກ຺ຂເຓສຸ ອຸປ຺ປນ຺ນຣູປານິ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ເອວໍ ເອກຸປ຺ປາທນານານິໂຣຘໂຕ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ໂຍຊນາ ກຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ຕຌ຺ຫິ ຣູປີ ອຣູເປນ, ອຣູປຌ຺ຈ ເຕນ ເອກຸປ຺ປາທນານານິໂຣຘນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ຂລິກສ຺ສ ວິຍ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ປເວຓີຕິ ກຕ຺ວາ ອຏ຺ຐຈຕ຺ຕາລີສກມ຺ມຊິຍວຈນໍ ກຕໍ, ອຌ຺ຌຖາ ເອກູນປຌ຺ຌາສກມ຺ມຊິຍວຈນໍ ກຕພ຺ພໍ ສິຍາຯ

ນານຸປ຺ປາທ...ເປ... ປຈ຺ຆິມກມ຺ມເຊນ ທີເປຕພ຺ພາຕິ ເຕນ ສຸທີປນຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອເຕນ ຫິ ນເຍນ ສກ຺ກາ ຕໂຕ ປຸພ຺ເພປີ ເອກສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ກງ຺ຄກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນຣູປໍ ອຌ຺ຌສ຺ສປີ ກງ຺ຄກ຺ຂເຓ ເອວ ນິຣຸຊ຺ຌຕີຕິ ຕໍ ອຣູເປນ, ອຣູປຌ຺ຈ ເຕນ ນານຸປ຺ປາທໍ ເອກນິໂຣຘນ຺ຕິ ວິຌ຺ຌາຕຸນ຺ຕິຯ ອຸກາຍຕ຺ຖາປີ ປນ ອຌ຺ຌສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຖິຕິກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຣູປີ ອຌ຺ຌສ຺ສ ຖິຕິກ຺ຂເຓ, ຕສ຺ສ ຖິຕິກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຖິຕິກ຺ຂເຓ ເອວ ນິຣຸຊ຺ຌນກໍ ອຣູປຌ຺ຈ ນ ສງ຺ຄຫີຕໍ, ຕໍ "ນານຸປ຺ປາທໂຕ ນານານິໂຣຘໂຕ"ຕິ ເອຕ຺ເຖວ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຆຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຈຕຸສນ຺ຕຕິກຣູເປນ ຫິ ນານຸປ຺ປາທນານານິໂຣຘຕາທີປນາ ເອຕ຺ຖ ຖິຕິກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ອທສ຺ສິຕສ຺ສ ວເສນ ນຍທສ຺ສນໍ ໂຫຕີຕິຯ ສມຕີສກມ຺ມຊຣູເປສຸ ເອວ ຄິຕສ຺ສປີ ຄພ຺ເກ ຄຕສ຺ສ ມຣຓໍ ອຕ຺ຖີຕິ ເຕສໍ ເອວ ວເສນ ປຈ຺ຆິມກມ຺ປີ ໂຍຊິຕໍຯ ອມຣາ ນາມ ກເວຍ຺ຍໍ, ກສ຺ມາ? ຍຖາ ຉນ຺ນໍ ວຕ຺ຖູນໍ ປວຕ຺ຕິ , ເອວໍ ຕທຸປ຺ປາທກກມ຺ເມເນວ ກວງ຺ຄາທີນຌ຺ຈ ຕພ຺ພຕ຺ຖຸການໍ ປວຕ຺ຕິຍາ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິຯ ນ ຫິ ຕໍ ກາຣຓໍ ອຕ຺ຖິ, ເຍນ ຕໍ ກມ຺ມເຊສຸ ເອກຈ຺ຈໍ ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ເອກຈ຺ຈໍ ນ ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍາຕິຯ ຕສ຺ມາ ອາຍຸອຸສ຺ມາວິຌ຺ຌາຓາທີນໍ ຊີວິຕສງ຺ຂາຣານໍ ອນູນຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ "ອມຣາ ນາມ ກເວຍ຺ຍຸ"ນ຺ຕິຯ

"ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຌ຺ຌສ຺ສ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຓ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ, ຖິຕິກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຌ຺ຌສ຺ສ ຖິຕິກ຺ຂເຓ, ກງ຺ຄກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຌ຺ຌສ຺ສ ກງ຺ຄກ຺ຂເຓ ນິຣຸຊ຺ຌຕີ"ຕິ ອິທໍ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ອາຄຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອຕ຺ຕໂນ ປນາຘິປ຺ປາຍໍ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ນິໂຣຘກ຺ຂເຓ, ຖິຕິກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນຌ຺ຈ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຓ, ກງ຺ຄກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຖິຕິກ຺ຂເຓ ນິຣຸຊ຺ຌຕີຕິ ທີເປຕິເຍວຯ ເອວຌ຺ຈ ກຕ຺ວາ ອທ຺ຐານປຣິຈ຺ເຆເທ "ຕໍ ປນ ສຕ຺ຕຣສເມນ ຈິຕ຺ເຕນ ສທ຺ຘິ ນິຣຸຊ຺ຌຕີ"ຕິ (ວິກຯ ອຏ຺ຐຯ ໔໖ ປກິຕ຺ຕກກຖາ) ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິມາຍ ປາລຸອິຍາ ວິຣຸຊ຺ຌຕິ, ກສ຺ມາ? ຈຕຸສມຸຏ຺ຐານິກຣູປສ຺ສປີ ສມານາຍຸກຕາຍ ກວິຕພ຺ພຕ຺ຕາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຍຖາ ປນ ເອເຕຫິ ໂຍຊິຕໍ, ຕຖາ ຣູປສ຺ສ ເອກຸປ຺ປາທນານານິໂຣຘຕາ ນານຸປ຺ປາເທກນິໂຣຘຕາ ຈ ນຕ຺ຖິເຍວຯ

ຍາ ປນ ເອເຕຫິ ຣູປສ຺ສ ສຕ຺ຕຣສຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓາຍຸກຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ຍາ ຈ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ຕຕິຍກາຄາຘິກໂສລຸອສຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓາຍຸກຕາ, ສາ ປຜິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທວິກງ຺ຄຏ຺ຐກຖາຍໍ (ວິກຯ ອຏ຺ຐຯ ໒໒໗) ອຕີຕາຣມ຺ມຓາຍ ຈຸຕິຍາ ອນນ຺ຕຣາ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຣມ຺ມຓໍ ປຜິສນ຺ຘິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ "ເອຕ຺ຕາວຕາ ເອກາທສ ຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓາ ອຕີຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ອຖາ ປຌ຺ຈທສ ຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓາ ອຕີຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ອຖາວເສສປຌ຺ຈຈິຕ຺ຕເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓາຍຸເກ ຕສ຺ມິ ເຍວາຣມ຺ມເຓ ປຜິສນ຺ຘິຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ"ຕິ ທສ຺ສິເຕນ ໂສ

ລຸອສຈິຕຸຕກຸຂຕາຍຸກກາເວນ ວິຣຸຊຸຊຕິ។ ນ ຫິ ສກຸກາ ‘‘ກິຕິກຸຂເຕ ເອວ ຣູປ໌ ອາປາຖມາຄຈຸສຕີ’’ຕິ ວຕຸຕຸ໌។ ຕຖາ ຫິ ສຕິ ນ ຣູປສຸສ ເອກາທສ ວາ ປຌຸຈທເສວ ວາ ຈິຕຸຕກຸຂຕາ ອຕີຕາ, ອຖ ໂຂ ອຕິເຣກເອກາທສປຌຸຈທສຈິຕຸຕກຸຂຕາ។ ຕສຸມາ ຍທິປິ ປຌຸຈທຸວາເຣ ກິຕິປຸປຕຸຕເມວ ຣູປ໌ ປສາທ໌ ຆຌຸເຌຕີຕິ ຍຸຊຸເຊຍຸຍ, ມໂນທຸວາເຣ ປນ ອຸປຸປາທກຸຂເຕປິ ອາປາຖມາຄຈຸສຕີຕິ ອິຈຸຊິຕພຸພເມຕ໌។ ນ ຫິ ມໂນທຸວາເຣ ອຕີຕາທີສຸ ກິຌຸຈິ ອາປາຖ໌ ນາຄຈຸສຕີຕິ។ ມໂນທຸວາເຣ ຈ ເອວ໌ ວຸຕຸຕ໌ ‘‘ເອກາທສ ຈິຕຸຕກຸຂຕາ ອຕີຕາ, ອຖາວເສສປຌຸຈຈິຕຸຕກຸຂຕາຍຸເກ’’ຕິ (ວິກ។ ອຌກ។ ໔໘໗)។

ໂຍ ເຈຕຸຖ ຈິຕຸຕສຸສ ກິຕິກຸຂໂຕ ວຸຕຸໂຕ, ໂສ ຈ ອຕຸຖິ ນຕຸຖີຕິ ວິຈາເຣຕພຸໂພ។ ຈິຕຸຕຍມເກ (ຍມ។ ໔។ຈິຕຸຕຍມກ។໑໐໘) ຫິ ‘‘ອຸປຸປນຸນ໌ ອຸປຸປຊຸຊມານນຸຕີ? ກງຄກຸຂເຕ ອຸປຸປນຸນ໌, ໂນ ຈ ອຸປຸປຊຸຊມານ’’ນຸຕີ ເອຕຸຕກເມວ ວຸຕຸຕ໌, ນ ວຸຕຸຕ໌ ‘‘ກິຕິກຸຂເຕ ກງຄກຸຂເຕ ຈາ’’ຕິ។ ຕຖາ ‘‘ນຸປຸປຊຸຊມານ໌ ນຸປຸປນຸນນຸຕີ? ກງຄກຸຂເຕ ນຸປຸປຊຸຊມານ໌, ໂນ ຈ ນຸປຸປນຸນ’’ນຸຕີ ເອຕຸຕກເມວ ວຸຕຸຕ໌, ນ ວຸຕຸຕ໌ ‘‘ກິຕິກຸຂເຕ ກງຄກຸຂເຕ ຈາ’’ຕິ។ ເອວ໌ ‘‘ນ ນິຣຸທຸຜ໌ ນ ນິຣຸຊຸຊມານ໌, ນ ນິຣຸຊຸຊມານ໌ ນ ນິຣຸທຸຜ’’ນຸຕີ ເອເຕສ໌ ປຣິປຸຕຸຕວິສຸສຊຸຊເນ ‘‘ອຸປຸປາທກຸຂເຕ ອນາຄຕຌຸຈາ’’ຕິ ວຕຸວາ ‘‘ກິຕິກຸຂເຕ’’ຕິ ອວຈນ໌, ອຕິກຸກນຸຕກາລວາເຣ ຈ ‘‘ກງຄກຸຂເຕ ຈິຕຸຕ໌ ອຸປຸປາທກຸຂຕ໌ ວີຕິກຸກນຸຕ’’ນຸຕີ ວຕຸວາ ‘‘ກິຕິກຸຂເຕ’’ຕິ ອວຈນ໌ ກິຕິກຸຂຕາກາວ໌ ຈິຕຸຕສຸສ ທີເປຕິ។ ສຸຕຸເຕສຸປິ ຫິ ‘‘ກິຕສຸສ ອຌຸຌຖຕຸຕ໌ ປຌຸຌາຍຕີ’’ຕິ ຕສຸເສວ (ສ໌។ ນິ។ ໓។໓໗; ອ។ ນິ។ ໓។໔໗) ເອກສຸສ ອຌຸຌຖຕຸຕາກາວໂຕ ‘‘ຍສຸສາ ອຌຸຌຖຕຸຕ໌ ປຌຸຌາຍຕີ, ສາ ສນຸຕຕິກິຕີ’’ຕິ ນ ນ ສກຸກາ ວຕຸຕຸນຸຕີ, ວິຊຸຊມານ໌ ວາ ຂຕທຸວຍສມງຄີ ກິຕນຸຕີ។

ໂຍ ເຈຕຸຖ ຈິຕຸຕນິໂຣຜກຸຂເຕ ຣູປຸປຸປາໂທ ວຸຕຸໂຕ, ໂສ ຈ ວິຈາເຣຕພຸໂພ ‘‘ຍສຸສ ວາ ປນ ສມຸທຍສຈຸຈ໌ ນິຣຸຊຸຊຕິ, ຕສຸສ ທຸກຸຂສຈຸຈ໌ ອຸປຸປຊຸຊຕີຕິ? ໂນຕິ ວຸຕຸຕ’’ນຸຕີ (ຍມ។ ໑។ສຈຸຈຍມກ។໑໖໖)។ ໂຍ ຈ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸປຸປາທກຸຂເຕ ຣູປນິໂຣໂຜ ວຸຕຸໂຕ, ໂສ ຈ ວິຈາເຣຕພຸໂພ ‘‘ຍສຸສ ກຸສລາ ຜມຸມາ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕີ, ຕສຸສ ອພຸຍາກຕາ ຜມຸມາ ນິຣຸຊຸຊນຸຕີຕິ? ໂນຕິອາທີ (ຍມ។ ໖។ຜມຸມຍມກ។໑໖໖) ວຸຕຸຕ’’ນຸຕີ។ ນ ຈ ຈິຕຸຕສມຸຌຖານຣູປເມວ ສນຸຜາຍ ປຌິກຸເຂໂປ ກໂຕຕິ ສກຸກາ ວຕຸຕຸ໌ ຈິຕຸຕສມຸຌຖານຣູປານິກາຣສຸສ ອກາວາ, ອພຸຍາກຕສທຸທສຸສ ຈ ຈິຕຸຕສມຸຌຖານຣູເປສຸເວວ ອປຸປວຕຸຕິໂຕ។ ຍທິ ສງຂາຣຍມເກ ກາຍສງຂາຣສຸສ ຈິຕຸຕສງຂາເຣນ ສຫຸປຸປາເທກນິໂຣຜວຈນໂຕ ອພຸຍາກຕ-ສທຸເທນ ຈິຕຸຕສມຸຌຖານເມເວຕຸຖ ຄຫິຕນຸຕີ ກາຣຕ໌ ວເທຍຸຍ, ຕມຸປິ ອກາຣຕ໌។ ນ ຫິ ເຕນ ວຈເນນ ອຌຸຌຣູປານ໌ ຈິຕຸເຕນ ສຫຸປຸປາທສຫນິໂຣຜປຌິກຸເຂໂປ ກໂຕ, ນາປິ ນານຸປຸປາທນານານິໂຣຜານຸຊານນ໌, ເນວ ຈິຕຸຕສມຸຌຖານໂຕ ອຌຸຌສຸສ ອພຸຍາກຕກາວນິວາຣຕຌຸຈ ກຕ໌, ຕສຸມາ ຕຖາ ອປຸປຌິກຸຂິຕຸຕານຸຌຸຌາຕານິວາຣິຕາພຸຍາກຕກາວານ໌ ສຫຸປຸປາທສຫນິໂຣຜາທີການ໌ ກມຸມຊາທີນ໌ ເອເຕນ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸປຸປາທກຸຂເຕ ນິໂຣໂຜ ປຌິກຸຂິຕຸໂຕຕິ ນ ສກຸກາ ກມຸມຊາທີນ໌ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸປຸປາທກຸຂເຕ ນິໂຣຜ໌ ວຕຸຕຸ໌។ ຍມກປາລຸອິອນຸສຸສເຣເຕ ຈ ສຕິ ອຸປຸປາທານນຸຕຣ໌ ຈິຕຸຕສຸສ ກິຊຸຊມານຕາຕິ ຕສຸມີ ຂເຕ ຈິຕຸຕ໌ ນ ຈ ຣູປ໌ ສມຸຌຖາເປຕີ ວິນສຸສມານຕຸຕາ, ນາປິ ຈ ອຌຸຌສຸສ ຣູປສມຸຌຖາປກສຸສ ສຫາຍກາວ໌ ຄຈຸສຕີຕິ ປຌິສນຸຜິຈິຕຸເຕນ ສຫຸປຸປນຸໂນ ອຸຕຸ ຕທນນຸຕຣສຸສ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸປຸປາທກຸຂເຕ ຣູປ໌ ສມຸຌຖາເປຍຸຍ។ ເອວຌຸຈ ສຕິ ຣູປາຣູປານ໌ ອາທິມຸຫີ ສຫ ຣູປສມຸຌຖາປນໂຕ ປຸພຸພາປຣໂຕຕີ ອິທມຸປິ ນຕຸຖິ, ອ ຕີລຫຸປຣິວຕຸຕຌຸຈ ຈິຕຸຕນຸຕີ ເຍນ ສຫຸປຸປຊຸຊຕິ, ຕ໌ ຈິຕຸຕກຸຂເຕ ຣູປ໌ ອຸປຸປຊຸຊມານເມວາຕິ ສກຸກາ ວຕຸຕຸ໌។ ເຕເນວ ຫິ ຕ໌ ປຌິສນຸຜິໂຕ ອຸທຸຜ໌ ອຈິຕຸຕສມຸຌຖານານ໌ ອຕຸຕນາ ສຫ ອຸປຸປຊຸຊມານານ໌ ນ ເກນຈິ ປຈຸຈເຍນ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕິ, ຕທນນຸຕຣຌຸຈ ຕ໌ ກິຕິປຸປຕຸຕນຸຕີ ຕທນນຸຕຣ໌ ຈິຕຸຕ໌ ຕສຸສ ປຈຸສາຊາຕປຈຸຈໂຍ ໂຫຕິ, ນ ສຫຊາຕປຈຸຈໂຍຕິ។ ຍທິ ເອວ໌ ‘‘ຍສຸສ ກາຍສງຂາໂຣ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ຕສຸສ ວຈີສງຂາໂຣ ນິຣຸຊຸຊຕີຕິ? ໂນ’’ຕິ (ຍມ។ ໔។ສງຂາຣຍມກ។໑໘໗), ວຕຸຕພຸພນຸຕີ ເຈ? ນ, ຈິຕຸຕນິໂຣຜກຸຂເຕ ຣູປຸປຸປາທາຣມຸກກາກາວໂຕຕິ។ ນິປຸປຣິຍາເຍນ ຫິ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸປຸປາທກຸຂເຕ ເອວ ຣູປ໌ ອຸປຸປຊຸຊມານ໌ ໂຫຕິ, ຈິຕຸຕກຸຂເຕ ປນ ອວີຕິວຕຸເຕ ຕ໌ ອຕຸຕໂນ ຣູປສມຸຌຖາປນປຸເຣຊາຕປຈຸຈຍກິຈຸຈ໌ ນ ກໂຣຕິ, ອຣູປຌຸຈ ຕສຸສ ປຈຸສາ ຊາຕປຈຸຈໂຍ ນ ໂຫຕີຕິ ກິຕິປຸປຕຸຕິວິເສສາລາກ໌ ສນຸຜາຍ ປຣິຍາເຍນ ອິທ໌ ວຸຕຸຕນຸຕີ។

ຕໂຕ ປຣ໌ ປນາຕິ ເອຕສຸສ ‘‘ເອຕຸຖ ປນ ຍເທຕ’’ນຸຕິອາທິກາຍປິ ສງຄຫກຖາຍ ນິຌກິຕາຍ ປຸຣິມກຖາຍ ສນຸນິຌຖານໂຕ ‘‘ຕໂຕ ປຌຸຖາຍ ກມຸມຊຣູປປເວຕີ ນ ປວຕຸຕຕີ’’ຕິ ເອເຕນ ສຫ ສມຸພນຸໂຜຕິ ຈຸຕິໂຕ ປຣນຸຕິ ອຕຸໂຖ។

ຣູປ໌ ປນ ຣູເປນ ສຫາຕິອາທິນາ ຍຖາ ອຌກຖາຍ໌ ວຸຕຸຕ໌, ຕຖາ ເອກຸປຸປາເທກນິໂຣຜຕາ ຣູປານ໌ ອຣູເປຫີ, ອຣູປານ໌ ຣູເປຫີ ຈ ນຕຸຖີຕິ ກຕຸວາ ຣູປານ໌ ຣູເປເຫວ, ອຣູປານຌຸຈ ອຣູເປຫີ ໂຍຊິຕາ។

ສຣີຣສຸສຣູປ໌ ອວຍວກູຕນຸຕີ ອຕຸໂຖ, ຆນກູໂຕ ປຸຌຸຊກາໂວ ຆນປຸຌຸຊກາໂວ, ນ ຕີລມຸຄຄາທິປຸຌຸຊາ ວິຍ ສິຖິລສມຸພນຸຜນານ໌

ປຸຌ຺ໂຊຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ເອກຸປ຺ປາທາທີຕາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ຕໂຍ ປກາເຣ ອາຫ။

ເຫຍ຺ຍາຕິ ຣູປກຓ຺ຑວຓ຺ຓນາຍໍ။ ປຣິນິປ຺ຜນ຺ນາວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ວິກາຣຣູປາທີນຌ຺ຈ ຣູປກຓ຺ຑວຓ຺ຓນາຍໍ ປຣິນິປ຺ຜນ຺ນຕາປຣິຍາໂຍ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ။ ປຣິນິປ຺ຜນ຺ນນິປ຺ຜນ຺ນານໍ ໂກ ວິເສໂສຕິ? ປຸພ຺ພນ຺ຕາປຣນ຺ຕປຣິຈ຺ຉິນ຺ໂນ ປຈ຺ຈເຍຫິ ນິປ຺ຜາທິໂຕ ຕິລກ຺ຂຓາຫໂຕ ສຠາວຘມ຺ໂມ ປຣິນິປ຺ຜນ຺ໂນ, ນິປ຺ຜນ຺ໂນ ປນ ອສຠາວຘມ຺ໂມປີ ໂຫຕິ ນາມຄ຺ຄຫຓສມາປ຺ຊ຺ຊນາທິວເສນ ນິປ຺ຜາທິຍມາໂນຕີ။ ນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕິ ປນາຕິ ເອເຕນ ສພ຺ພມ຺ປີ ອຸປາທາປຌ຺ຌຕ຺ຕີ ຕເທກເທເສນ ທສ຺ເສຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ။

ປກິຓ຺ຓກກຖາວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ။

ກມາທິວິນິຈ຺ຉຍກຖາວຓ຺ຓນາ

ທສ຺ສເນນປຫາຕພ຺ພາຕິອາທີນາ ປຐມໍ ປຫາຕພ຺ພາ ປຐມໍ ວຸຕ຺ຕາ, ທຸຕິຍໍ ປຫາຕພ຺ພາ ທຸຕິຍນ຺ຕິ ອຍໍ ປຫານກ຺ກໂມ။ ອນຸປຸພ຺ພປຓີຕາ ຠູມິໂຍ ອນຸປຸພ຺ເພນ ວວຕ຺ຖິຕາຕິ ຕາສໍ ວເສນ ເທສນາຍ ຠູມິກ຺ກໂມ။ “ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ”ຕິອາທີໂກ (ສໍ။ ນິ။ ໕။໓໗໔, ໓໙໔, ໓໙໓; ວິຠ။ ໓໕໕) ເອກກ຺ຂເຓປີ ສຕິປຏ຺ຐານາທີສມ຺ຠວໂຕ ເທສນາກ຺ກໂມວ။ ທານກຖາທໂຍ ອນຸປຸພ຺ພຸກ຺ກໍສໂຕ ກຖິຕາ, ອຸປ຺ປຕ຺ຕິອາທິວວຕ຺ຖານາຠາວໂຕ ປນ ທານາທີນໍ ອິຘ ເທສນາກ຺ກມວຈນໍ။ ເທສນາກ຺ກໂມຕິ ຈ ຍຖາວຸຕ຺ຕວວຕ຺ຖານາຠາວໂຕ ອເນເກສໍ ວຈນານໍ ສຫ ປວຕ຺ຕິຍາ ອສມ຺ຠວໂຕ ເຍນ ເກນຈິ ປຸພ຺ພາປຣິເຍນ ເທເສຕພ຺ພຕ຺ຕາ ເຕນ ເຕນາຘິປ຺ປາເຍນ ເທສນາມຕ຺ຕສ຺ເສວ ກໂມ ວຸຈ຺ຈຕີ။ ອເຠເທນ ທີຕີ ຣູປາທີນໍ ເຠທໍ ອກຕ຺ວາ ປິຓ຺ຑຄ຺ຄຫເຓນາຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ຈກ຺ຂຸອາທີນມ຺ປີ ວິສຍຠູຕນ຺ຕິ ເອກເທເສນ ຣູປກ຺ຂນ຺ຘໍ ສມຸທາຍຠູຕໍ ວທຕີ။ ເອວນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ။ “ຉທ຺ວາຣາຘິປ຺ຕີ ຣາຊາ”ຕິ (ຘ။ ປ။ ອຏ຺ຐ။ ໔။ເອຣກປຕ຺ຕນາຄຣາຊວຕ຺ຖຸ) “ມໂນປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ຘມ຺ມາ”ຕິ (ຘ။ ປ။ ໑-໒) ຈ ວຈນໂຕ ວິຌ຺ຌາຓໍ ອຘິປ຺ຕີ။

ຣູປກ຺ຂນ຺ເຘ “ສາສວໍ ອຸປາທານິຍ”ນ຺ຕິ ວຈນໍ ອນາສວານໍ ຘມ຺ມານໍ ສຠາວໂຕ ຣູປກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ຕໍສຠາວຕານິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ, ນ ອນາສວຣູປນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖນ຺ຕີ။ ອນາສວາວ ຂນ຺ເຘສຸ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ອຏ຺ຐານປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ເອວ-ສທ຺ໂທ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ, ອນາສວາ ຂນ຺ເຘສ຺ເວວ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ။

ສພ຺ພສງ຺ຂຕານໍ ສຠາເຄນ ເອກຊ຺ຊໍ ສງ຺ຄໂຫ ສພ຺ພສງ຺ຂຕສຠາເຄາສງ຺ຄໂຫ။ ສຠາຄສຠາເຄນ ທີ ສງ຺ຄຍ຺ຫມານາ ສພ຺ພສງ຺ຂຕາ ຝສ຺ສາທໂຍ ປຌ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ໂຫນ຺ຕີ။ ຕຕ຺ຖ ຣຸປ຺ປນາທິສາມຌ຺ເຌນ ສມານໂກຏ຺ຐາສາ “ສຠາຄາ”ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ။ ເຕສຸ ສງ຺ຂຕາກິສງ຺ຂຣຓກິຈ຺ຈໍ ອາຍູຫນຣສາຍ ເຈຕນາຍ ພລວນ຺ຕີ ສາ “ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ໂຘ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ອຌ຺ເຌ ຈ ຣຸປ຺ປນາທິວິເສສລກ຺ຂຓຣຫິຕາ ຝສ຺ສາທໂຍ ສງ຺ຂຕາກິສງ຺ຂຣຓສາມຌ຺ເຌນາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາ။ ຝຸສນາທໂຍ ປນ ສຠາວາ ວິສຸໍ ຂນ຺ຘ-ສທ຺ທວຈນີຍາ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຘມ຺ມສຠາວວິຌ຺ຌູນາ ຕຖາຄເຕນ ຝສ຺ສຂນ຺ຘາທໂຍ ນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາຕີ။ “ເຍ ເກຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ສສ຺ສຕວາທາ ສສ຺ສຕໍ ໂລກຌ຺ຈ ປຌ຺ຌເປນ຺ຕິ ອຕ຺ຕານຌ຺ຈ, ສພ຺ເພ ເຕ ອິເມເຍວ ປຌ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘ ນິສ຺ສາຍ ປຏິຈ຺ຈ, ເອເຕສໍ ວາ ອຌ຺ຌຕຣ”ນ຺ຕິອາທີນຌ຺ຈ ສຸຕ຺ຕານໍ ວເສນ ອຕ຺ຕຕ຺ຕນິຍຄາຫວຕ຺ຖຸສ຺ສ ເອຕປຣມຕາ ທຏ຺ຐພ຺ພາ, ເອເຕນ ຈ ວກ຺ຂມານສຸຕ຺ຕວເສນ ຈ ຂນ຺ເຘ ເອວ ນິສ຺ສາຍ ປຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຓາທິວເສນ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພາ ຈ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຂນ຺ຘນິພ຺ພານວຊ຺ຊສ຺ສ ສຠາວຘມ຺ມສ຺ສ ອຠາວໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ။ ອຌ຺ເຌສຌ຺ຈ ຂນ຺ຘ-ສທ຺ທວຈນີຍານໍ ສີລກ຺ຂນ຺ຘາທີນໍ ສຠາວໂຕ ນ ປຌ຺ເຈວາຕິ ເອຕໍ ໂຈທນໍ ນິວຕ຺ເຕຕຸມາຫ “ອຌ຺ເຌສຌ຺ຈ ຕທວໂຣຘໂຕ”ຕີ။

ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂວິປຣິຓາມທຸກ຺ຂສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂຕາວເສນ ເວທນາຍ ອາພາຘກຕ຺ຕໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ။ ຣາຄາທິສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ວິປຣິຓາມາທິທຸກ຺ຂສ຺ສ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສາທິອາການຄ຺ຄາຫິກາ ຕໍຕໍສງ຺ກປ຺ປມູລຠູຕາ ສຌ຺ຌາ ສມຸຏ຺ຐານໍ။ ໂຣຄສ຺ສ ປີຕ຺ຕາທີນິ ວິຍ ອາສນ຺ນການຓໍ ສມຸຏ຺ຐານໍ, ອຸຕຸໂຠຊນເວສມາທີນິ ວິຍ ມູລການຓໍ ນິທານໍ။ “ຈິຕ຺ຕສ຺ສງ຺ຄຠູຕາ ເຈຕສິກາ”ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ຄິລານູປມໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ສຸຂສຌ຺ຌາທິວເສນ ເວທນາການຓາຍ ເຫຕຸຠາວໂຕ ເວທນາໂຠຊນສ຺ສ ຉາທາປນ຺ໂຕ ຈ ສຌ຺ຌາ ອປຣາຘູປມາ ພ຺ຍຌ຺ຊນູປມາ ຈ, “ປຌ຺ຈ ວຘກາ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິກາຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຌ຺ຈນ຺ເນຕໍ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘານໍ ອຘິວຈນ”ນ຺ຕິ ອາສິວິສູປເມ (ສໍ။ ນິ။ ໔။໔໓໗) ວຘກາຕິ ວຸຕ຺ຕາ, “ການ຺ໂຕຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຌ຺ຈນ຺ເນຕໍ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘານໍ ອຘິວຈນ”ນ຺ຕິ ການສຸຕ຺ເຕ (ສໍ။ ນິ။ ໓။໔໔) ການາຕິ, “ອຕີຕໍປາຫໍ ອທ຺ຘານໍ ຣູເປນ ຂຊ຺ຊີ, ເສຍ຺ຍຖາປາຫໍ ເອຕຣຫິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນນ ຣູເປນ ຂຊ຺ຊາມີ, ອຫຌ຺ເຈວ ໂຂ

ປນ ອນາຄຕໍ ຣູປໍ ອກິນນຸເທຍຸຍໍ, ອນາຄເຕນປາທໍ ຣູເປນ ຂຊຸເຊຍຸຍໍ។ ເສຍຸຍຖາເປຕຣທິ ຂຊຸຊາມິ''ຕິອາທິນາ ຂຊຸຊນິຍປຣິຍາເຍນ (ສໍ។ ນິ។ ໑។໑໑໐) ຂາທກາຕິ , ''ໂສ ອນິຈຸຈໍ ຣູປໍ 'ອນິຈຸຈໍ ຣູປ'ນຸຕິ ຍຖາກູຕໍ ນປຸປຊານາຕິ''ຕິອາທິນາ ຍມກສຸຕຸເຕ (ສໍ។ ນິ។ ໑។໘໕) ອນິຈຸຈາທິກາຕິ។ ຍທິປິ ອິມສຸມິ ວິກງເຄ ອວິເສເສນ ຂນຸຊາ ວຸຕຸຕາ, ພາຫຸລຸເລນ ປນ ອຸປາທານກຸຂນຸຊານໍ ຕທນຸໂຕຄຊານໍ ທຍຸຄຸພຸພຕາ ວຸຕຸຕາຕິ ເວທິຕພຸພາຕິ។

ເທສິຕາທິຈຸຈພນຸຊນາຕິ ເທສິຕໍ ອາທິຈຸຈພນຸຊນາ, ເທສິຕານີ ວາ។ ຄາຖາສຸຂຕຸຖໍ ອນຸນາສິກໂລໂປ, ນິກາຣໂລໂປ ວາ ກໂຕ។

ຄເຫຕຸໍ ນ ສກຸກາຕິ ນິຈຸຈາທິວເສນ ຄເຫຕຸໍ ນ ຍຸຕຸຕນຸຕິ ອຕຸໂຖ។

ຣູເປນ ສຕຸຖາເນນ ຜລກສທິໂສ ທິສຸສມາໂນ ຂຣກາວາກາວາ ຜລກກິຈຸຈໍ ນ ກໂຣຕີຕິ ''ນ ສກຸກາ ຕໍ ຄເຫຕຸວາ ຜລກໍ ວາ ອາສນໍ ວາ ກາຕຸ''ນຸຕິ ອາຫ។ ນ ຕຖາ ຕິຍຸຄຕີຕິ ນິຈຸຈາທິກາ ນ ໂຫຕີຕິ ອຕຸໂຖ, ຕຕຸຫາທິຍຸຄຖິທິ ວາ ນິຈຸຈາທິຄຸຄຫຕາວເສນ ອຸປຸປາທາທິອນນຸຕຣໍ ກິຊຸຊນໂຕ ຄທີຕາການຣາ ຫຸຕຸວາ ນ ຕິຍຸຄຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ໂກຍິສຕສຫສຸສສງຂຍາຕິ ອິທໍ ນ ຄຕນປຣິຈຸເຈທທສຸສນໍ, ພຫຸກາວທສຸສນເມວ ປເນຕໍ ທຍຸຄຸພຸພໍ។ ອຸທກຊລຸລກນຸຕິ ອຸທກລສິກໍ។ ຍຖາ ອຸທກຕເລ ພິນຸທຸນິ ປາຕຂນີໂຕ ວາໂຕ ອຸທກຊລຸລກໍ ສງກຫຸດິຕຸວາ ປຸຜໍ ກຕຸວາ ປຸປຸຜຸລຸອໍ ນາມ ກໂຣຕີ, ເອວໍ ວຕຸຖຸມຸທີ ອາຣມຸມຕາ ປາຖຄມນຊນີໂຕ ຜສຸໂສ ອນຸປຈຸອິນຸນໍ ກິເລສຊລຸລໍ ສຫກາຣີປຈຸຈຍນຸຕຣກາເວນ ສງກຫຸດິຕຸວາ ເວທນໍ ນາມ ກໂຣຕີ។ ອິທລຸຈ ກິເລເສທິ ມູລການຕາກູເຕທິ ອາຣມຸມຕາສຸສາທນກູເຕທິ ຈ ນິພຸພຕຸຕໍ ວຍຸຍຄຕເວທນໍ ສນຸຊາຍ ວຸຕຸຕນຸຕິ ເວທິຕພຸພໍ។ ອຸກຸກຍຸຄປຣິຈຸເຈເທນ ວາ ຈຕຸຕາໂຣ ປຈຸຈຍາ ວຸຕຸຕາ, ອູເນທິປິ ປນ ອຸປຸປຊຸຊເຕວ។

ນານາລກຸຂໂຕາຕິ ວຕຸຕຄນຸຊຣສຜສຸສາທີທິ ນານາສກາໂວ។ ມາຍາຍ ທສຸສິຕໍ ຣູປໍ ''ມາຍາ''ຕິ ອາຫ។ ປລຸຈປິ ອຸປາທານກຸຂນຸຊາ ອສຸກາທິສກາວາ ເອວ ກິເລສາສຸຈິວຕຸຖຸກາວາທິໂຕຕິ ອສຸກາທິໂຕ ທຍຸຄຸພຸພາ ເອວ។ ຕຖາປິ ກຕຸຖຈິ ໂກຈິ ວິເສໂສ ສຸຂຄຸຄຫຕີໂຍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ວິເສສໂຕ ຈາ''ຕິອາທິ។ ຕຕຸຖ ຈຕຸຕາໂຣ ສຕິປຍຸຖານາ ຈຕຸວິປລຸລາສປຸປຫານກຣາຕິ ເຕສໍ ໂຄຈຣກາເວນ ຣູປກຸຂນຸຊາທີສຸ ອສຸກາທິວເສນ ທຍຸຄຸພຸພຕາ ວຸຕຸຕາ។

ຂນຸເຊທິ ນ ວິຫລຸລຕີ ປຣິວິທິຕສກາວຕຸຕາ។ ວິປສຸສໂກປິ ທີ ເຕສໍ ວິປຕຸຕິຍໍ ນ ທຸກຸຂມາປຊຸຊຕີ, ອິຕາສເວສຸ ປນ ວຕຸຕພຸພເມວ ນຕຸຖິ។ ເຕ ທີ ອາຍຕິມຸປິ ຂນຸເຊທິ ນ ພາຣິຍນຸຕີຕິ ។ ກພລຸອິກາຣາຫາຣໍ ປຣິຊານາຕີຕິ ''ອາຫາຣສມຸທຍາ ຣູປສມຸທໂຍ''ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໑។໘໖-໘໗) ວຸຕຸຕຕຸຕາ ອຊຸຊຕຸຕິກຣູເປ ລນຸທຣາຄໍ ປຊຫນຸໂຕ ຕສຸສ ສມຸທຍກູເຕ ກພລຸອິກາຣາຫາເຣປິ ລນຸທຣາຄໍ ປຊຫຕີຕິ ອຕຸໂຖ, ອຍໍ ປຫານປຣິລຸລາ។ ອຊຸຊຕຸຕິກຣູປໍ ປນ ປຣິຄຸຄຕຸຫນຸໂຕ ຕສຸສ ປຈຸຈຍກູຕໍ ກພລຸອິກາຣາຫາຣມຸປິ ປຣິຄຸຄຕຸຫາຕີຕິ ລາຕປຣິລຸລາ។ ຕສຸສ ຈ ອຸທຍວຍານຸປສຸສີ ໂຫຕີຕິ ຕີຣຕປຣິລຸລາ ຈ ໂຍເຊຕພຸພາ។ ກາມຣາຄກູຕໍ ອກິຊຸຊໍ ສນຸຊາຍ ''ອກິຊຸຊາກາຍຄນຸຖ''ນຸຕິ ອາຫ។ ອສຸການຸປສຸສນາຍ ທີ ກາມຣາຄປຸປຫານໍ ໂຫຕີຕິ។ ກາມຣາຄມຸເຂນ ວາ ສພຸພໂລກປຸປຫານໍ ວທຕິ។ ''ຜສຸສປຈຸຈຍາ ເວທນາ''ຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ອາຫາຣປຣິຊານເນ ວຸຕຸຕນເຍນ ຜສຸສປຣິຊານນລຸຈ ໂຍເຊຕພຸພໍ។

ສຸຂຕຸຖເມວ ກວປຕຸຖນາ ໂຫຕີຕິ ເວທນາຍ ຕຕຸທໍ ປຊຫນຸໂຕ ກໂວຜໍ ອຸຕຸຕຣຕິ។ ສພຸພໍ ເວທນໍ ທຸກຸຂໂຕ ປສຸສນຸໂຕ ອຕຸຕໂນ ປເຣນ ອປຸພຸພໍ ທຸກຸຂໍ ອຸປຸປາທິຕໍ, ສຸຂໍ ວາ ວິນາສິຕໍ ນ ປສຸສຕີ, ຕໂຕ ''ອນຕຸຖໍ ເມ ອຈຣີ''ຕິອາທິອາຟາຕວຕຸຖຸປຸປຫານໂຕ ພຸຍາປາທກາຍຄນຸຖໍ ກິນຸທຕິ។ ''ສຸຂພຫຸເລ ສຸຄຕິກເວ ສຸທຸຊີ''ຕິ ຄເຫຕຸວາ ໂຄສີລໂຄວຕາທີທິ ສຸທຸຊີ ປຣາມສນຸໂຕ ສຸຂປຕຸຖ ນາວເສເນວ ປຣາມສຕີຕິ ເວທນາຍ ຕຕຸທໍ ປຊຫນຸໂຕ ສີລພຸພຕຸປາທານໍ ນ ອຸປາທິຍຕິ។ ມໂນສລຸເຈຕນາ ສງຂາຣກຸຂນຸໂຊວ, ສລຸລາ ປນ ຕໍສມຸປຍຸຕຸຕາຕິ ສລຸລາສງຂາເຣ ອນຕຸຕໂຕ ປສຸສນຸໂຕ ມໂນສລຸເຈຕນາຍ ລນຸທຣາຄໍ ປຊຫຕິ ເອວ, ຕລຸຈ ປຣິຄຸຄຕຸຫາຕິ ຕີເຣຕິ ຈາຕິ ''ສລຸລໍ ສງຂາເຣ...ເປ... ປຣິຊານາຕີ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ។

ອວິຊຸຊາຍ ວິລຸລາເຕ ພນຄຄຫຕໍ ໂຫຕີຕິ ພນວິນິພຸໂກຄໍ ກຕຸວາ ຕໍ ອນິຈຸຈໂຕ ປສຸສນຸໂຕ ອວິຊໂຊຜໍ ອຸຕຸຕຣຕິ។ ໂມຫພເລເນວ ສີລພຸພຕປຣາມາສໍ ໂຫຕີຕິ ຕໍ ປຊຫນຸໂຕ ສີລພຸພຕປຣາມາສກາຍຄນຸຖໍ ກິນຸທຕິ។

''ຍລຸຈ ໂຂ ເອຕໍ, ກິກຸຂເວ, ວຸຈຸຈຕິ ຈິຕຸຕໍ ອິຕິປິ ມໂນ ອິຕິປິ ວິລຸລານໍ ອິຕິປິ, ຕຕຸຣາສຸສຸຕວາ ປຸຖຸຊຸຊໂນ ນາລໍ ນິພຸພິນຸທິຕຸໍ,

ນາລໍ ວິຣຊຊິຕຸໍ, ນາລໍ ວິມຸຈຸຈິຕຸໍ໗ ຕໍ ກິສຸສ ເຫຕຸ? ທີຆຣຕຸຕໍເຫຕໍ, ກິກຸຂເວ, ອສຸສຸຕວໂຕ ປຸຖຸຊຊນສຸສ ອຊໂຊສິຕໍ ມມາຍິຕໍ ປ
ຣາມຍຸຖໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສຸມິ, ເອໂສ ເມ ອຕຸຕາ''ຕິ (ສໍ໗ ນິ໗ ໔໗໖໑) –

ວຈນໂຕ ວິລຸລາຕໍ ນິຈຸຈໂຕ ປສຸສນຸໂຕ ທິຍຸຖຸປາທານໍ ອຸປາທິຍຕີຕິ ອນິຈຸຈໂຕ ປສຸສນຸໂຕ ຕໍ ນ ອຸປາທິຍຕີຕິ໗

ກມາທິວິນິຈຸລຍກຖາວຕຸຕນາ ນິຍຸກິຕາ໗

ສຸຕຸຕນຸຕກາຊນີຍວຕຸຕນາ ນິຍຸກິຕາ໗

໔໗ ອກິສມຸມກາຊນີຍວຕຸຕນາ

໖໔໗ ເອວໍ ຍາ ເອກວິສາທີນາ ວຸຕຸຕເວທນານໍ ກູມິວເສນ ຊານິຕພຸພຕາ, ຕໍ ວຕຸວາ ປຸນ ສມຸປຍຸຕຸຕໂຕ ທສຸສິຕຕາທີຊານິ
ຕພຸພປຸປກາຣໍ ວຕຸຕຸມາຫ ''ອປິຈາ''ຕິອາທີ໗ ອຍຸຖວິເສນ ຕຕຸຖາຕິ ຕຕຸຖ-ສຫຸທສຸສ ສຕຸຕວິສເກເທເນວ ໂຍຊນາ ລພຸພິສເກ
ເທນ ໂຍຊນາຍ ສຕິ ອຍຸຖວິສຕຸຕາກາວໂຕ໗

ປູຣຕຸຖເມວ ວຸຕຸໂຕຕິ ທສວິສຕາປູຣຕຸຖເມວ ວຸຕຸໂຕ, ນ ນວວິສເກເທ ວິຍ ນຍທານຕຸຖໍ໗ ກສຸມາ? ຕຕຸຖ ນຍສຸສ ທິນຸນຕຸ
ຕາ໗ ກິນຸທິຕພຸພສຸສ ທີ ເກທນໍ ນຍທານໍ, ຕລຸຈ ຕຕຸຖ ກຕນຸຕິ໗ ຍຖາ ຈ ກຸສລຕຸຕິໂກ, ເອວໍ ''ກາຍສມຸຜສຸສຊາ ເວທນາ
ອຕຸຖິ ສຸຂາ, ອຕຸຖິ ທຸກຸຂາ''ຕິ ອິທມຸປີ ປູຣຕຸຖເມວາຕິ ທີປີຕໍ ໂຫຕິ ອຍຸຖວິສເກເທ ນຍສຸສ ທິນຸນຕຸຕາ໗

ປຸພຸເພ ຄຫິຕໂຕ ອລຸລສຸສ ຄຫຕໍ ວຫຸໝນໍ ຄຫຕວຫຸໝນວເສນ, ນ ປຸຣິມຄຫິເຕ ກິເຕ ອລຸລຸປຈຍວເສນ໗ ວຫຸໝນ-ສຫຸໂທ
ວາ ເລທນຕຸໂຖ ເກສວຫຸໝນາທີສຸ ວິຍາຕິ ປຸພຸເພ ຄຫິຕສຸສ ອຄຸຄຫຕໍ ລິນຸທນໍ ວຫຸໝນໍ, ທຸກຕິການໍ ອຸກເຍສໍ ວຫຸໝນໍ
ອຸກຍວຫຸໝນໍ, ອຸກຍໂຕ ວາ ປວຕຸຕໍ ວຫຸໝນໍ ອຸກຍວຫຸໝນໍ, ຕເທວ ອຸກໂຕວຫຸໝນກໍ, ເຕນ ນຍນິທຣຕໍ ອຸກໂຕວຫຸໝນກນິ
ທາໂຣ໗ ວຫຸໝນການໂຍ ວາ ວຫຸໝນກນິທາໂຣ, ອຸກຍໂຕ ປວຕຸໂຕ ວຫຸໝນກນິທາໂຣ ອຸກໂຕວຫຸໝນກນິທາໂຣ໗ ຕຕຸຖ ທຸກມູ
ລກຕິກມູລເກົາກໂຕວຫຸໝນເກສຸ ທຸວິສຕິວິສເກທານໍເຍວ ທີ ວິເສໂສ໗ ອລຸເລ ເກທາ ອວິສິຍຸຖາ, ຕຖາປີ
ປລຸລາປຸປເກທຊນນຕຸຖໍ ສມຸມວິຕກຸເກນ ລາຕິວິຕກຸກາທີນິຣຕຸຖກວິຕກຸກນິວາຣຕຕຸຖໍ ອິມລຸຈ ປາລຸອິ ວິຕກຸເກນຸຕສຸສ
ສມຸມຸປສໍທິຕປາໂມຊຊຊນນຕຸຖໍ ເອເກກສຸສ ວາຣສຸສ ຄຫິຕສຸສ ນິຍຸຍານມຸຂກາວໂຕ ຈ ທຸວິສຕິວິສເກທນານຕຸຕວເສນ
ອິຕເຣປີ ເກທາ ວຸຕຸຕາຕິ ເວທິຕພຸພາ ອລຸລມລຸລາເປກຸເຂສຸ ເອກສຸສ ວິເສເສນ ອິຕເຣສມຸປີ ວິສິຍຸຖກາວໂຕ໗ ນ ເກວລໍ ເອກ
ວິໂສວ, ອຖ ໂຂ ທຸວິໂສ ຈ໗ ນ ຈ ເອກທຸວິໂສວ, ອຖ ໂຂ ຕິວິໂສປີ໗ ນາປີ ເອກ…ເປ… ນວວິໂສວ, ອຖ ໂຂ ທສວິໂສປີຕິ ທີ
ເອວລຸຈ ເຕ ເກທາ ອລຸລມລຸລາເປກຸຂາ, ຕສຸມາ ເອໂກ ເກໂທ ວິສິຍຸໂຖ ອຕຸຕນາ ອເປກຸຂິຍມາເນ, ອຕຸຕານລຸຈ ອເປກຸຂມາ
ເນ ອລຸລເກເທ ວິເສເສຕີຕິ ຕສຸສ ວເສນ ເຕປີ ວຕຸຕພຸພຕໍ ອຣຫນຸຕີຕິ ວຸຕຸຕາຕິ ທຍຸຖພຸພາ໗

ສຕຸຕວິເສນາຕິອາທໂຍ ອລຸລປຸປເກທນິຣເປກຸຂາ ເກວລໍ ພຫຸປຸປການຕາທສຸສນຕຸຖໍ ວຸຕຸຕາຕິ ສພຸເພທີ ເຕທີ ປກາເຣທີ
''ພຫຸວິເສນ ເວທນາກຸຂນຸສໍ ທສຸເສສີ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ໗ ມທາວິສໂຍ ຣາຊາ ວິຍ ສວິສເຍ ກຄວາປີ ມທາວິສຍຕາຍ ອປຸປຜິທໂຕ ຍຖາ
ຍຖາ ອິຈຸລຕິ, ຕຖາ ຕຖາ ເທເສຕຸໍ ສກຸໂກຕິ ສພຸພລຸລຸຕານາວຣຕລາຕໂຍຄໂຕຕິ ອຕຸໂຖ໗ ທຸເກ ວຕຸວາ ຕິກາ ວຸຕຸຕາຕິ ຕິກາ
ທຸເກສຸ ປກຸຂິຕຸຕາຕິ ຍຸຕຸຕໍ, ທຸກາ ປນ ກຖໍ ຕິເກສຸ ປກຸຂິຕຸຕາຕິ? ປຣໂຕ ວຸຕຸເຕປີ ຕສຸມີ ຕສຸມີ ຕິເກ ອເປກຸຂກາ
ເປກຸຂິຕພຸພວເສນ ທຸການໍ ໂຍຊິຕຕຸຕາ໗

ກິຣິຍມໂນຜາຕຸ ອາວຊຊນວເສນ ລພຸກຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ, ອາວຊຊນາ ປນ ຈກຸຂຸສມຸຜສຸສປຈຸຈຍາ ນ ໂຫຕິ໗ ນ ທີ ສມານວີຖິຍໍ ປຈຸລິ
ໂມ ສມຸໂມ ປຸຣິມສຸສ ໂກຈິ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕິ໗ ເຍ ຈ ວທນຸຕິ ''ອາວຊຊນເວທນາວ ຈກຸຂຸສາຆຍຸຍນາຍ ອຸປຸປນຸນຕຸຕາ ເອວໍ ວຸຕຸ
ຕາ''ຕິ, ຕລຸຈ ນ ຍຸຕຸຕໍ໗ ນ ທີ ''ຈກຸຂຸຣູປປຜິຆາໂຕ ຈກຸຂຸສມຸຜສຸໂສ''ຕິ ກຕຸຖຈິ ສຸຕຸເຕ ວາ ອຍຸຖກຖາຍໍ ວາ ວຸຕຸຕໍ໗ ຍທິ ໂສ ຈ
ຈກຸຂຸສມຸຜສຸໂສ ສິຍາ, ຈກຸຂຸວິລຸລາຕສຫຊາຕາປີ ເວທນາ ຈກຸຂຸສມຸຜສຸສປຈຸຈຍາຕິ ສາ ອິສ ອຍຸຖກຖາຍໍ ນ ວຊເຊຕພຸພາ ສິ
ຍາ໗ ປາລຸອິຍລຸຈ ''ຈກຸຂຸສມຸຜສຸສປຈຸຈຍາ ເວທນາ ອຕຸຖິ ອພຸຍາກຕາ''ຕິ ເອຕຸຖ ສງຄຫິຕຕຸຕາ ປຸນ ''ຈກຸຂຸສມຸຜສຸສຊາ ເວທ
ນາ''ຕິ ນ ວຕຸຕພຸພໍ ສິຍາຕິ໗ ອຍໍ ປເນຕຸຖາສິປຸປາໂຍ – ອາວຊຊນເວທນໍ ວິນາ ຈກຸຂຸສມຸຜສຸສສຸສ ອຸປຸປຕຸຕິ ນຕຸຖີຕິ ຕທຸປຸປາ

ທິກາ ສາ ຕປ຺ປໂຍຊນຕ຺ຕາ ປຣິຍາເຍນ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາຕິ ວຕ຺ຕຸ໌ ຍຸຕ຺ຕາຕິ, ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ປນ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສສ຺ສ ປຣ ໂຕວ ເວທນາ ລພ຺ການ຺ຕີ຺

ຈຕ຺ຕຸຕິສຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທວເສນາຕິ ເອຕ຺ຖ ຮູປາຮູປາວຈຣານໍ ອຄ຺ຄຫຕໍ ເຕສໍ ສຍເມວ ມໂນທ຺ວາຣກູຕຕ຺ຕາ຺ ສພ຺ພກວງຄມໂນ ທິ ມໂນທ຺ວາຣໍ, ຈຸຕິປຏິສນ຺ຂິໂຍ ຈ ຕໂຕ ອນລຸລາຕິ຺ ອິມສ຺ມິ ປນ ຈຕຸວິສຕິວິຂເກເທ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາທິກຸສລາທີນໍ ສ ມານວິຖິຍໍ ລພ຺ກມານຕາ ອຝຸຖກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕາ, ປາລຸອິຍໍ ປນ ເອກູນວິສຕິຈຕຸວິສຕິກາ ສງຂິປີຕ຺ວາ ອາຄຕາຕິ ‘‘ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາ ເວທນາກ຺ຂນ຺ໂຂ ອຕ຺ຖິ ອນຸປາທິນ຺ນອນຸປາທານີໂຍ ອສໍກິລິຝຸຖອສໍກິເລສິໂກ ອວິຕກ຺ກອວິຈາໂຣ’’ຕິອາທິນາ ນານາວິຖິຄຕານໍ ລພ຺ກມານຕາຍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ກຸສລຕ຺ຕິກສ຺ສປີ ນານາວິຖິຍໍ ລພ຺ກມານຕາ ໂຍເຊຕພ຺ພາ຺ ອຝຸຖກຖາຍໍ ປນ ສມານວິຖິຍໍ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາທິກຕາ ເອການ຺ຕິກາຕິ ກຕ຺ວາ ເອຕ຺ຖ ລພ຺ກມານຕາ ທສ຺ສິຕາ, ນ ປນ ອສມານວິຖິຍໍ ລພ຺ກມານຕາ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕາ຺ ເຕເນວ ‘‘ຕານິ ສຕ຺ຕວິຂາທິສຸ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ຄຕ຺ວາ ກເຖຕຸໍ ວຝ຺ຝນ຺ຕີ’’ຕິ ອາຫ຺ ນ ທິ ສມານວິ ຖິຍໍເຍວ ອຸປນິສ຺ສຍໂກຏິສມຕິກ຺ກມກາວນາທີ ລພ຺ກມານຕາ ໂຫຕິ຺ ຕິຂາປີ ຈ ລພ຺ກມານຕໍ ສນ຺ຂາຍ ‘‘ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ຄຕ຺ວາ ກເຖຕຸໍ ວຝ຺ຝນ຺ຕີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຺

ເອຕານີຕິ ຍຖາທສ຺ສິຕານິ ກຸສລາທີນິ ຈິຕ຺ຕານິ ວທຕິ, ເວທນານິທ຺ເທເສປີ ຈ ເອຕສ຺ມິ ປຸພ຺ພງຄມສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວເສນ ກເຖ ຕຸໍ ສຸຂນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕສມ຺ພນ຺ໂຂ ກໂຕ຺ ເຕເນວ ປນ ຈິຕ຺ຕານິ ສຕ຺ຕວິຂເກເທ ຕິກກູມິວເສນ, ຈຕຸວິສຕິວິຂເກເທ ທ຺ວາຣຕິກວເສນ, ຕິິສວິຂເກເທ ທ຺ວາຣກູມິວເສນ, ພຫຸວິຂເກເທ ທ຺ວາຣຕິກກູມິວເສນ ທີປີຕານີຕິ ‘‘ເຕສຸ ຍຕ຺ຖກຕ຺ຖຈິ ຄຕ຺ວາ ກເຖຕຸໍ ວຝ຺ຝນ຺ຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ກຸສລາທີນໍ ທີປນາ ກາມາວຈຣາທິກູມິວເສນ ກາຕພ຺ພາ, ຕາ ຈ ກູມິໂຍ ຕິິສວິຂເກເທ ສຍເມວາຄຕາ, ນ ຈ ສຕ຺ຕວິຂເກເທ ວິຍ ທ຺ວາຣໍ ອນາມຝ຺ຖໍ, ອຕິພ຺ຍຕ຺ຕາ ຈ ເອຕ຺ຖ ສມານາສມານວິຖິສຸ ລພ຺ກມານຕາຕິ ຕິິສວິເຂ...ເປ... ສຸຂທີປ ນານິ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ກສ຺ມາ ປນ ຕິິສວິຂສ຺ມິເຍວ ຄຕ຺ວາ ທີປຍິສຸ, ນນຸ ທ຺ວາຣຕິກກູມີນໍ ອາມຝ຺ຖຕ຺ຕາ ພຫຸວິຂເກເທ ຄຕ຺ ວາ ທີເປຕພ຺ພານີຕິ? ນ, ທີເປຕພ຺ພຝ຺ຖານາຕິກ຺ກມໂຕ຺ ສຕ຺ຕວິຂເກໂທ ທິ ທ຺ວາຣສ຺ສ ອນາມຝ຺ຖຕ຺ຕາ ທີປນາຍ ອຝ຺ຖານໍ, ຈຕຸວິສຕິວິຂເກເທ ອາມຝ຺ຖທ຺ວາຣຕິກາ ນ ກູມິໂຍ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ຄປີຕາ, ຕິິສວິຂເກເທ ອາມຝ຺ຖທ຺ວາຣກູມິໂຍ ວຸຕ຺ຕາ຺ ເຍ ຈ ຄປີຕາ, ເຕ ເຈຕ຺ຖ ຕິກາ ອເປກ຺ຂິຕພ຺ພຣທິຕາ ເກວລໍ ກູມິທິ ສຫ ທີເປຕພ຺ພາວ຺ ເຕເນທໍ ທີປນາຍ ຄານໍ, ຕທຕິກ຺ກເມ ປນ ຄາ ນາຕິກ຺ກໂມ ໂຫຕີຕິ຺

ອຸປນິສ຺ສຍໂກຏິຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ສທ຺ຂໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ທານໍ ເທຕິ’’ຕິອາທິນາ (ປຝ຺ຖາ຺ ໑໋໑໋໔໘໖) ນານາວິຖິຍໍ ປກຕູປນິສ຺ສໂຍ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເອກວິຖິຍໍ ກຸສລາທີນໍ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສາທໂຍ ຕທກາເວ ອກາວໂຕ ຊາຕິ ວິຍ ຊຣາມຣຕສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍເລເສນ ປຈ຺ຈໂຍຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ອິຂ ປນ ‘‘ກສິຕຮູປທສ຺ສນເຫຕຸອຸປ຺ປນ຺ນາ ປຣິກມ຺ມາທິເວທນາ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາ’’ຕິ ວກ຺ຂ ຕິ, ຕສ຺ມາ ນານາວິຖິຍໍ ຄຕານິ ເອຕານິ ຈິຕ຺ຕານິ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາ ລພ຺ກມານານີຕິ ນ ອຸປນິສ຺ສຍເລໂສ ອຸປນິສ຺ສຍໂກຏິ, ພລວພລວານໍ ປນ ປຣິກມ຺ມາທີນໍ ອຸປນິສ຺ສຍານໍ ສພ຺ເພສໍ ອາທິກູໂຕ ອຸປນິສ຺ສໂຍ ອຸປນິສ຺ສຍໂກຏິ຺ ‘‘ວາລໂກຏິ ນ ປຝຸລາຍ ຕີ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍ ທິ ອາທິ, ອວຍໂວ ວາ ໂກຏິ຺ ກສິຕຮູປທສ຺ສນໂຕ ປກຸຕິ ຈ ກາມາວຈຣກຸສລາທີນໍ ເວທນານໍ ອຸປນິສ຺ສໂຍ ປວຕ຺ໂຕຕິ ຕໍ ທສ຺ສນໍ ອຸປນິສ຺ສຍໂກຏິ຺ ປຣິກມ຺ມາທີນີ ວິຍ ວາ ນ ພລເວົາປນິສ຺ສໂຍ ທສ຺ສນນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍນ຺ຕກາເວນ ອຸປນິສ຺ສຍໂກຏິຕາ ວຸຕ຺ຕາ຺ ຒານາທິທ຺ວາເຣສຸ ຕີສຸ ອຸປນິສ຺ສຍໂກຏິຍາ ລພ຺ກມານຕ຺ຕາກາວໍ ວທນ຺ໂຕ ອິຂ ສມານວິຖິ ນ ຄທິ ຕາຕິ ທີເປຕິ຺ ທສ຺ສນສວນານິ ວິຍ ທິ ກສິຕປຣິກມ຺ມາທີນໍ ຒາຍນາທີນິ ອຸປນິສ຺ສຍາ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຕທລາໂກ ທີປີໂຕຕິ຺ ຍທິປີ ວາໂຍກສິຕໍ ຜຸສິຕ຺ວາປີ ຄເຫຕພ຺ພໍ, ປຸຣິເມນ ປນ ສວເນນ ວິນາ ຕໍ ຜຸສນໍ ສຍເມວ ມູລຸປນິສ຺ສໂຍ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ນ ໂຫຕີຕິ ຕສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍໂກຏິຕາ ນ ວຸຕ຺ຕາ຺

ອຊ຺ຊາສເຍນ ສມ຺ປຕ຺ຕິຄໂຕ ອຊ຺ຊາສຍສມ຺ປນ຺ໂນ, ສມ຺ປນ຺ນຊ຺ຊາສໂຍຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ວຕ຺ຕປ຺ປຏິວຕ຺ຕນ຺ຕິ ຂຸທ຺ທກລ຺ເຈວ ມຫນ຺ຕລ຺ຈ ວຕ຺ຕໍ, ປຸພ຺ເພ ວາ ກຕໍ ວຕ຺ຕໍ, ປຈ຺ຉາ ກຕໍ ປຏິວຕ຺ຕໍ຺ ເອວໍ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕນ຺ຕິ ອາທິມ຺ທິ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອາຫ, ຕໂຕ ປຣໍ ອຸປ຺ປນ຺ນານິປີ ປນ ກສິຕຮູປທສ຺ສນກລ຺ຍາຕມິຕ຺ຕທສ຺ສນສໍເວຄວຕ຺ຖຸທສ຺ສນາທີນິ ອຸປນິສ຺ສຍປ຺ຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິເຍວາຕິ຺ ເຕນ ຕທຸປນິສ຺ສຍໍ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕໍ ທສ຺ເສຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺

ຍຖາກູຕສກາວາທສ຺ສນໍ ອສມເປກ຺ຂນາ຺ ‘‘ອສ຺ມິ’’ຕິ ຮູປາທີສຸ ວິນິພນ຺ຂສ຺ສ຺ ສກາວນ຺ຕຣາມສນວເສນ ປຣາມຝ຺ຖສ຺ສ, ປຣາມ ຝ຺ຖວໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອາຣມ຺ມຕານິຄຫຕວເສນ ອນຸ ອນຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນຂມ຺ມຕາຍ ຖິຣກາວກິເລສສ຺ສ ຖາມຄຕສ຺ສ, ອປ຺ປຫີນການ

ຣາຄາທິກສ຺ສ ວາຯ ປຣິຄ຺ຄເຫ ກິໂຕຕິ ວິມໍສາຍ ກິໂຕຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ອສມເປກ຺ຂນາຍາຕິອາທີນາ ໂມຫາທີນໍ ກິຈ຺ເຈນ ປາກເຍນ ເຕສໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ວິຈາຣຕາ ທຍ຺ຄພ຺ພາຯ ຣູປທສ຺ສເນນ ອຸປ຺ປນ຺ນກິເລສສມຕິກ຺ກມວເສນ ປວຕ຺ຕາ ຣູປທສ຺ສນເຫຕຸກາ ໂຫຕີຕິ ''ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ນາມ ຊາຕາ''ຕິ ອາຫຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສສ຺ສ ຈຕຸກູມິກເວທນາຍ ອຸປນິສ຺ສຍກາໂວ ເອວ ປກາຣນ຺ຕເຣນ ກຖິໂຕ, ຕຖາ ''ກາວນາວເສນາ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ຈຯ

ກລາປສມ຺ມສເນນ ຕີຕີ ລກ຺ຂຕານີ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ອຸທຍພ຺ພຍານຸປສ຺ສນາທິກາຍ ວິປສ຺ສນາປຝິປາຝິຍາ ອາທີມ຺ຫິ ຣູປາຣມ຺ມຕາປຣິຄ຺ຄເຫນ ຣູປາຣມ຺ມຕໍ ສມ຺ມສິຕ຺ວາ, ຕໍມູລກໍ ວາ ສພ຺ພໍ ສມ຺ມສນໍ ອາທີກູເຕ ຣູປາຣມ຺ມເຕ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ກຕ຺ວາ ອາຫ ''ຣູປາຣມ຺ມຕໍ ສມ຺ມສິຕ຺ວາ''ຕີຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ນາມຣູປປຣິຄ຺ຄຫາທີ ສພ຺ພໍ ສມ຺ມສນໍ ກາວນາຕີ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຣູປາຣມ຺ມຕໍ ສມ຺ມສິຕ຺ວາຕິ ຈ ຍຖາວຸຕ຺ຕຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕາກູຕໍ ຣູປາຣມ຺ມຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ຍໍ ກິຍ຺ຈິຯ ອາຣມ຺ມເຕນ ຫິ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສໍ ທສ຺ເສຕີຕີຯ ເອວໍ ''ຣູປາຣມ຺ມເຕ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ກິເລສ''ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ອິທໍ ໂຜຍ຺ຄພ຺ພໍ ກີນິສ຺ສິຕນ຺ຕິ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາເຣ ວິຍ ໂຍຊນາຍ ຍຖາສມ຺ກວໍ ອາໂປ໌ຊາຕຸຍາ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍສ຺ສ ຈ ວເສນ ມຫາກູຕນິສ຺ສິຕຕາ ໂຍເຊຕພ຺ພາຯ

ຊາຕິ...ເປ... ພລວປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕານໍ ກຍໂຕ ທິສ຺ສມານານໍ ຊາຕິອາທີນໍ ພລວປຈ຺ຈຍກາເວນ ເຕສໍ ກຍໂຕ ທສ຺ສເນນ ສຫຊາຕສ຺ສ ມໂນສມ຺ຜສ຺ສສ຺ສ, ຕສ຺ສ ວາ ທສ຺ສນສ຺ສ ທ຺ວາຣກູຕສ຺ສ ກວງ຺ຄມໂນສມ຺ຜສ຺ສສ຺ສ ພລວປຈ຺ຈຍກາວໍ ທສ຺ເສຕີຯ

ຌມ຺ມາຣມ຺ມເຕາຕິ ນ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ເຕ ຊາຕິອາທິອາຣມ຺ມເຕາວ, ອຖ ໂຂ ສພ຺ພສ຺ມີ ຣາຄາທິວຕ຺ຖຸກູເຕ ຌມ຺ມາຣມ຺ມເຕຯ ວຕ຺ຖຸນິສ຺ສິຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ເວທນາທິສງ຺ຂາຕສ຺ສ ຌມ຺ມາຣມ຺ມເຕກເທສສ຺ສ ປຣິຄ຺ຄຫມຸເຂນ ຌມ຺ມາຣມ຺ມຕາປຣິຄ຺ຄຫໍ ທສ຺ເສຕີຯ

ມໂນສມ຺ຜສ຺ໂສຕິ ວິຍ຺ຍາຕໍ ສມ຺ຜສ຺ສສ຺ສ ກາຣຕາກາເວນ ຄຫິຕໍ, ຕເທວ ອຕ຺ຕໂນ ຜລສ຺ເສວ ຜລກາເວນ ວຕ຺ຕຸໍ ນ ຍຸຕ຺ຕໍ ກາຣຕຜລສງ຺ກຣກາເວນ ໂສຕູນໍ ສມ຺ໂມຫຊນກຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ''ນ ຫິ ສກ຺ກາ ວິຍ຺ຍາຕໍ ມໂນສມ຺ຜສ຺ສຊນ຺ຕິ ນິທ຺ທິສິຕຸ''ນ຺ຕິ, ນ ປນ ວິຍ຺ຍາຕສ຺ສ ມໂນສມ຺ຜສ຺ເສນ ສຫຊາຕກາວສ຺ສ ອກາວາຯ ຍສ຺ມາ ວາ ຍຖາ ''ຕິຕ຺ຕໍ ສງ຺ຄຕິ ຜສ຺ໂສ''ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໐໔; ໒ຯ໔໔໐, ໔໔໕-໔໔໖; ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໖໐) ວຈນໂຕ ອິນ຺ທ຺ຣິຍວິສຍາ ວິຍ ວິຍ຺ຍາຕມ຺ປີ ຜສ຺ສສ຺ສ ວິເສສປຈ຺ຈໂຍ, ນ ຕຖາ ຜສ຺ໂສ ວິຍ຺ຍາຕສ຺ສ, ຕສ຺ມາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍວິສຍາ ວິຍ ວິຍ຺ຍາຕມ຺ປີ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊາທິວຈນໍ ນ ອຣຫຕີຕິ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊາທິກາໂວ ນ ກໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອກິຌມ຺ມກາຊນິຍວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຄິຕາຯ

໖ຯ ປຍ຺ຫປຸຈ຺ຉກວຕ຺ຕນາ

໑໕໐ຯ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທຣູປວເສນ ຕໍ ຕໍ ສມ຺ທາຍໍ ເອເກກໍ ຌມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ''ປຍ຺ຈປຕ຺ຕາສ ກາມາວຈຣຌມ຺ເມ''ຕິ ອາຫຯ ຣຊຊນ຺ຕສ຺ສາຕິອາທີສຸ ຣາຄາທໂຍ ຉສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ສີລາທໂຍ ຈ ປຍ຺ຈ ສໍວຣາ ຍຖາສມ຺ກວໍ ໂຍເຊຕພ຺ພາ, ສມ຺ມສນໍ ປນ ມໂນທ຺ວາເຣ ເອວຯ ຣູປາຣູປາວຈຣຌມ຺ເມສຸ ອກິຊຊາໂທມນສ຺ສາທິອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖີຕິ ຕໂຕ ສຕິສໍວໂຣ ຍາຕວີຣິຍສໍວຣາ ຈ ຍຖາໂຍຄໍ ໂຍເຊຕພ຺ພາຯ ປຣິຄ຺ຄຫວຈເນນ ສມ຺ມສນປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕານີ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕີຯ ເຕເຍວາຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂນ຺ຌາ ວຸຕ຺ຕາຯ

ສມາເນ ເທສິຕພ຺ເພ ເທສນາມຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິວຍ຺ຍນໍ ປຣິວຍ຺ໂຍຯ ຕິສ຺ປີ ປຣິວຍ຺ເຍສຸ ກຕ຺ຖຈິ ກິຍ຺ຈິ ອູນໍ ອຌິກໍ ວາ ນຕ຺ຖີຕິ ກຕ຺ວາ ອາຫ ''ເອໂກວ ປຣິຈ຺ເຉໂທ''ຕີຯ

ປຍ຺ຫປຸຈ຺ຉກວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຄິຕາຯ

ຂນ຺ຌວິກງ຺ຄວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຄິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

## ໒ຯ ອາຍຕນວິຠງ຺ໂຄ

### ໑ຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ

໑໕໒ຯວິເສສໂຕຕິ ອາຍຕນ-ສທ຺ທຕ຺ໂຖ ວິຍ ອສາຘາຣຓໂຕ ຈກ຺ຂາທິສທ຺ທຕ຺ຖໂຕປິ ອຕ຺ໂຖຯ ອສ຺ສາເທຕີຕິ ຈກ຺ຂຕິ-ສທ຺ໂທ ‘‘ມຘຸໍ ຈກ຺ຂຕິ ພ຺ຍຎ຺ຊນໍ ຈກ຺ຂຕີ’’ຕິ ຣສສາຍນຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຖີຕິ ຕສ຺ສ ວເສນ ອຕ຺ຖໍ ວທຕິຯ ‘‘ຈກ຺ຂຸໍ ໂຂ, ມາຄຓ຺ຑິຍ, ຣູປາຣາມໍ ຣູປຣຕໍ ຣູປສມ຺ມຸທິຕ’’ນ຺ຕິ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໒໐໙) ວຈນໂຕ ຈກ຺ຂຸ ຣູປໍ ອສ຺ສາເທຕີຯ ສຕິປິ ໂສຕາທີນໍ ສທ຺ທາຣມ຺ມຓາທີຣຕິຠາເວ ນິຣຸຬ຺ຫຕ຺ຕາ ຈກ຺ຂຸມ຺ຫິເຍວ ຈກ຺ຂຸ-ສທ຺ໂທ ປວຕ຺ຕຕິ ປທຸມາທີສຸ ປງ຺ກຊາທິສທ຺ທາ ວິຍາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ວິຠາເວຕິ ຈາຕິ ສທ຺ທລກ຺ຂຓສິທ຺ຘສ຺ສ ຈກ຺ຂຕິ-ສທ຺ທສ຺ສ ວເສນ ອຕ຺ຖໍ ວທຕິຯ ຈກ຺ຂຕີຕິ ຫິ ອາຈິກ຺ຂຕິ, ອຠິພ຺ຍຕ຺ຕໍ ວທຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນຍນສ຺ສ ຈ ວທນ຺ຕສ຺ສ ວິຍ ສມວິສມວິຠາວນເມວ ອາຈິກ຺ຂນນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ອາຫ ‘‘ວິຠາເວຕິ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິຯ ອເນກຕ຺ຖຕ຺ຕາ ວາ ຘາຕູນໍ ວິຠາວນຕ຺ຖຕ຺ຕາ ຈກ຺ຂຸ-ສທ຺ທສ຺ສ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ຣຕ຺ຕທຸຏ຺ຐາທີກາເລສຸ ກກຓ຺ຏກຣູປໍ ວິຍ ອຸທກຣູປໍ ວິຍ ຈ ວຓ຺ຓວິກາຣໍ ອາປຊ຺ຊມານໍ ຣູປໍ ຫທຍງ຺ຄຕຠາວໍ ຣູປຍຕີ ຣູປມິວ ປກາສໍ ກໂຣຕີ, ສວິຄ຺ຄຫມິວ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິຕ຺ຖາຣຓໍ ວາ ຣູປ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ, ວິຕ຺ຖາຣຓຍ຺ຈ ປກາສນເມວາຕິ ອາຫ ‘‘ປກາເສຕີ’’ຕິຯ ອເນກຕ຺ຖຕ຺ຕາ ວາ ຘາຕູນໍ ປກາສນຕ຺ໂຖເຍວ ຣູປ-ສທ຺ໂທ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ, ວຓ຺ຓວາຈກສ຺ສ ຣູປ-ສທ຺ທສ຺ສ ຣູປຍຕີຕິ ນິພ຺ພຈນໍ, ຣູປວາຈກສ຺ສ ຣຸປ຺ປຕີຕິ ອຍໍ ວິເສໂສຯ

ອຸທາຫຣີຍຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ-ອຕ຺ໂຖ ວຈນເມວ ຄຫິຕໍ ສິຍາ, ນ ຈ ວຈນ-ສທ຺ໂທເຍວ ເອຕ຺ຖ ສທ຺ໂທ, ອຖ ໂຂ ສພ຺ໂພປິ ໂສຕວິຎ຺ເຎຍ຺ໂຍຕິ ສປ຺ປຕີຕິ ສເກຫິ ປຈ຺ຈເຍຫິ ສປ຺ປີຍຕິ ໂສຕວິຎ຺ເຎຍ຺ຍຠາວໍ ຄມີຍຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສູຈຍຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວຕ຺ຖຸໍ ຄນ຺ຘວເສນ ອປາກຏໍ ‘‘ອິທໍ ສຸຄນ຺ຘໍ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘ’’ນ຺ຕິ ປກາເສຕີ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ປຸປ຺ຜາທິວຕ຺ຖຸໍ ‘‘ເອຕ຺ຖ ປຸປ຺ຜໍ ອຕ຺ຖິ ຈມ຺ປກາທີ, ຜລມຕ຺ຖິ ອມ຺ພາທີ’’ຕິ ເປສຸຎ຺ຎໍ ກໂຣນ຺ຕໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຣສຄ຺ຄຫຓມູລກຕ຺ຕາ ອາຫາຣຊ຺ໂຌຫຣຓສ຺ສ ຊີວິຕເຫຕຸມ຺ຫິ ອາຫາຣຣເສ ນິນ຺ນຕາຍ ຊີວິຕໍ ອວ຺ຫາຍຕີຕິ ຊິວ຺ຫາ ວຸຕ຺ຕາ ນິຣຸຕ຺ຕິລກ຺ຂເຓນຯ ກຸຈ຺ຉິຕານໍ ສາສວຘມ຺ມານໍ ອາໂຍຕິ ວິເສເສນ ກາໂຍ ວຸຕ຺ໂຕ ອນຸຕ຺ຕຣິຍເຫຕຸຠາວໍ ອນາຄຈ຺ຉນ຺ເຕສຸ ກາມຣາຄນິທານກມ຺ມຊນິເຕສຸ ກາມຣາຄສ຺ສ ຈ ວິເສສປຈ຺ຈເຍສຸ ຆານຊິວ຺ຫາກາເຍສຸ ກາຍສ຺ສ ວິເສສຕຣສາສວປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາຯ ເຕນ ຫິ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ອສ຺ສາເທນ຺ຕາ ສຕ຺ຕາ ເມຖຸນມ຺ປິ ເສວນ຺ຕີຯ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເທໂສຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຣຓນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກາຍິນ຺ທຣິຍວຕ຺ຖຸກາ ວາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂນ຺ຘາ ພລວກາມາສວາທິເຫຕຸຠາວໂຕ ວິເສເສນ ‘‘ສາສວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ເຕສໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນຏ຺ຐານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຕ຺ຕໂນ ລກ຺ຂຓໍ ຘາຣຍນ຺ຕີຕິ ເຍ ວິເສສລກ຺ຂເຓນ ອາຍຕນສທ຺ທປ຺ຣາ ວຕ຺ຕພ຺ພາ, ເຕ ຈກ຺ຂາທໂຍ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອຎ຺ເຎ ມໂນໂຄຈຣຠູຕາ ຘມ຺ມາ ສາມຎ຺ຎລກ຺ຂເຓເນວ ເອກາຍຕນຕ຺ຕໍ ອຸປເນຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕາຯ ໂອຬາຣິກວຕ຺ຖາຣມ຺ມຓມນສງ຺ຂາເຕຫິ ວິສຍວິສຍີຠາເວຫິ ປຸຣິມານິ ປາກຏານີຕິ ຕຖາ ອປາກຏາ ຈ ອຎ຺ເຎ ມໂນໂຄຈຣາ ນ ອຕ຺ຕໂນ ສຠາວໍ ນ ຘາເຣນ຺ຕີຕິ ອິມສ຺ສຕ຺ຖສ຺ສ ທີປນຕ຺ໂຖ ຘມ຺ມ-ສທ຺ໂທຕິຯ

ວາຍມນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກິຈ຺ຈໍ ກໂຣນ຺ຕິຈ຺ເຈວ ອຕ຺ໂຖຯ ອິມສ຺ມິຎ຺ຈ ອຕ຺ເຖ ອາຍຕນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖາຕິ ອາຍຕນນ຺ຕິ ອຘິກຣຓຕ຺ໂຖ ອາຍຕນ-ສທ຺ໂທ, ທຸຕິຍຕຕິເຍສຸ ກຕ຺ຕຸອຕ຺ໂຖຯ ເຕ ຈາຕິ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກຘມ຺ເມຯ ເຕ ຫິ ຕໍຕໍທ຺ວາຣາຣມ຺ມເຓສຸ ອາຍນ຺ຕິ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອາຍາຕີຯ ວິຕ຺ຖາເຣນ຺ຕີຕິ ປຸພ຺ເພ ອນຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ລີນານິ ອປາກຏານິ ປຸພ຺ພນ຺ຕໂຕ ອຸທ຺ຘໍ ປສາເຣນ຺ຕິ ປາກຏານິ ກໂຣນ຺ຕິ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຣຸຬ຺ຫີວເສນ ອາຍຕນ-ສທ຺ທສ຺ສຕ຺ຖໍ ວຕ຺ຕຸໍ ‘‘ອປິຈາ’’ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຘໍຯ ຕໍ ນິສ຺ສິຕຕ຺ຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ມໂນ ມໂນວິຎ຺ຎາຓາທີນໍ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິການໍ ນິສ຺ສຍປຈ຺ຈໂຍ ນ ໂຫຕີຕິ ຕສ຺ສ ເນສໍ ທ຺ວາຣຠາໂວ ນິສ຺ສຍຠາໂວຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ອຕ຺ຖໂຕຕິ ວຈນຕ຺ຖໂຕ, ນ ວຈນີຍຕ຺ຖໂຕຯ ວຈນຕ຺ໂຖ ເຫຕ຺ຖ ວຸຕ຺ໂຕ ‘‘ຈກ຺ຂຕີ’’ຕິອາທີນາ, ນ ວຈນີຍຕ຺ໂຖ ‘‘ຍໍ ຈກ຺ຂຸ ຈຕຸນ຺ນໍ ມຫາຠູຕານໍ ອຸປາທາຍ ປສາໂທ’’ຕິອາທີນາ (ຘຯ ສຯ ໕໙໖) ວິຍາຕິຯ

ຕາວຕ຺ວໂຕຕິ ອນູນາຘິກຠາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຕ຺ຖ ທ຺ວາທສາຍຕນວິນິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ຘມ຺ມສ຺ສ ອຠາວາ ອຘິກຠາວໂຕ ໂຈທນາ ນຕ຺ຖິ, ສລກ຺ຂຓຘາຣຓໍ ປນ ສພ຺ເພສໍ ສາມຎ຺ຎລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ອູນໂຈທນາ ສມ຺ຠວຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ຈກ຺ຂາທໂຍປິ ຫີ’’ຕິອາທີຯ ອສາຘາຣຓນ຺ຕິ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓາທີນໍ ອສາຘາຣຓໍຯ ສຕິປິ ອສາຘາຣຓາຣມ຺ມຓຠາເວ ຈກ຺ຂາທີນໍ ທ຺ວາຣຠາເວນ

ຄຫິຕຕ຺ຕາ ສມ຺ມາຍຕເນ ອຄ຺ຄຫຕໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ທ຺ວາຣາຣມ຺ມຓການເວຫິ ວາ ອສາສາຣຓາຕໍ ສນ຺ສາຍ "ອສາສາຣຓາ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ເຍກຸຍ຺ຍສຫຸປ຺ປຕ຺ຕິອາທີຫີ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກ຺ກມາທິອຍຸຕ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພາ. ອຊ຺ຊຕ຺ຕິເກສຸ ຫີຕິ ເອເຕນ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກການເວນ ວິສຍິກາເວນ ຈ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການໍ ປຄຸມໍ ເທເສຕພ຺ພຕໍ ທສ຺ເສຕິ. ເຕສຸ ຫິ ປຄຸມໍ ເທເສຕພ຺ເພສຸ ປາກຍຕ຺ຕາ ປຄຸມຕຣໍ ຈກ຺ຂາຍຕນໍ ເທສິຕນ຺ຕິ. ຕໂຕ ພານາຍຕນາທີນີຕິ ເອຕ຺ຖ ພຫູປກາຣຕ຺ຕາການເວນ ຈກ຺ຂຸໂສເຕຫີ ປຸຣິມຕຣໍ ອເທເສຕພ຺ພານີ ສຫ ວຕ຺ຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕ຺ຕາ ເອເກນ ກເມນ ເທເສຕພ຺ພານີຕິ ພານາທິກ຺ກເມນ ເທສິຕານີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ. ອຍ຺ຍຖາປີ ຫີ ເທສິເຕສຸ ນ ນ ສກ຺ກາ ໂຈເທຕຸໍ, ນ ຈ ສກ຺ກາ ໂສເສຕພ຺ພານິ ນ ເທເສຕຸນ຺ຕິ. ໂຄຈໂຣ ວິສໂຍ ເອເຕສ຺ສາຕິ ໂຄຈຣວິສໂຍ, ມໂນ. ກສ຺ສ ປນ ໂຄຈໂຣ ເອເຕສ຺ສ ວິສໂຍຕິ? ຈກ຺ຂາທີນໍ ປຍ຺ຈນ຺ນມ຺ປີ. ວິຍ຺ຍາຕຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຣຕາວຕ຺ຖານໂຕຕິ ເອເຕນ ຈ ຈກ຺ຂາທິອນນ຺ຕຣໍ ຣູປາທິວຈນສ຺ສ ກາຣຕມາຫ.

ປຈ຺ຈຍເກໂທ ກມ຺ມາທິເກໂທ. ນິຣຍາທີໂກ ອປທາທິຄຕິນານາກຣຕຍ຺ຈ ຄຕິເກໂທ. ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທີໂກ ຂຕ຺ຕິຍາທີໂກ ຈ ນິກາຍເກໂທ. ຕໍຕໍສຕ຺ຕສນ຺ຕານເກໂທ ປຸຄ຺ຄລເກໂທ. ຍາ ຈ ຈກ຺ຂາທີນໍ ວຕ຺ຖູນໍ ອນນ຺ຕເກທຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ໂສເຍວ ຫທຍວຕ຺ຖຸສ຺ສ ຈ ເກໂທ ໂຫຕິ. ຕໂຕ ມນາຍຕນສ຺ສ ອນນ຺ຕປ຺ປເກທຕາ ໂຍເຊຕພ຺ພາ ທຸກ຺ຂາປຜິປທາທີໂຕ ອາຣມ຺ມຕານິປຕິອາທິເກທໂຕ ຈ. ອິມສ຺ມີ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນິເຍ ວິປ຺ສ຺ສນາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ວິປ຺ສ຺ສນຸປຄມນຍ຺ຈ ວິຍ຺ຍາຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກາສີຕິເກທຕາ ມນາຍຕນສ຺ສ ວຸຕ຺ຕາ ນິທ຺ເທສວເສນ. ນິລໍ ນິລສ຺ເສວ ສກາຄໍ, ອຍ຺ຍໍ ວິສກາຄໍ, ເອວໍ ກຸສລສມ຺ຍຸຖານາທິເກເທສຸ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ເຕກູມກສມ຺ມາຣມ຺ມຕາວເສນາຕິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕໍ ຈກ຺ຂາທິວຊ຺ຊໍ ສມ຺ມາຣມ຺ມຕໍ ສນ຺ສາຍ ວຸຕ຺ຕໍ.

ສປ຺ປິຣິປ຺ຸຍນ຺ທກິຣິຍາວເສນ ອີຫນໍ ອີຫາ. ຈິນ຺ຕນວເສນ ພ຺ຍາປາຣກຣຕໍ ພ຺ຍາປາໂຣ. ຕຕ຺ຖ ພ຺ຍາປາຣໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ນ ຫິ ຈກ຺ຂຸ ຣູປາທີນໍ ເອວໍ ໂຫຕິ"ຕິ. ອີຫໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ນ ຈ ຕານີ"ຕິອາທີ. ອຸກຍມ຺ປີ ປນ ອີຫາ ຈ ໂຫຕິ ພ຺ຍາປາໂຣ ຈາຕິ ອຸປ຺ປຜິປາຜິວຈນໍ. ສມ຺ມຕາວາຕິ ສກາໂວວ, ກາຣຕສມຕ຺ຖຕາ ວາ. ອີຫາພ຺ຍາປາຣຣຫີຕານໍ ທ຺ວາຣາທີການໂວ ສມ຺ມຕາ. ອິມສ຺ມິຍ຺ຈ ອຕ຺ເຖ ຍນ຺ຕິ ເອເຕສ຺ສ ຍສ຺ມາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຸຣິມສ຺ມີ ສມ຺ກວນວິເສສນໍ ຍໍ-ສທ຺ໂທ. "ສຸຍ຺ໂຍ ຄາໂມຕິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຉນ຺ເນຕໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການໍ ອາຍຕນານໍ ອທິວຈນ"ນ຺ຕິ (ສໍ. ນິ. ໔.໒໓໘) ວຈນໂຕ ສຸຍ຺ຍຄາໂມ ວິຍ ທຏ຺ຐພ຺ພານີ. ອນ຺ນປານສ໌ໂມຫີຕນ຺ຕິ ຄຫິເຕ ສຸຍ຺ຍຄາເມ ຍຍ຺ຍເທວ ການຊນໍ ປຣາມສິຍຕິ, ຕໍ ຕໍ ຣິຕ຺ຕກໍເຍວ ປຣາມສິຍຕິ, ເອວໍ ສຸວາທິການເວນ ຄຫິຕານິ ອຸປປຣິກ຺ຂິຍມານານິ ຣິຕ຺ຕການເວ ເອຕານິ ທິສ຺ສນ຺ຕີຕິ. ຈກ຺ຂາທິທ຺ວາເຣສຸ ອກິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສຸປ຺ປາທກການເວນ ຣູປາທີນີ ຈກ຺ຂາທີນໍ ອກິພາຕການີຕິ ວຸຕ຺ຕານີ. ອທິສ຺ສມາຣປກ຺ຂິກ຺ກຸກ຺ກຸຣສິງຄາລມກ຺ກຍາ ໖ ປາຕກາ. ວິສມພິລາການສຄາມສ຺ສານວານີ ເຕສໍ ໂຄຈຣາ. ຕຕ຺ຖ ວິສມາທິອຊ຺ຊາສເຍຫີ ຈກ຺ຂາທີຫີ ວິສມການວພິລາການສຄາມສ຺ສານສນ຺ນິສ຺ສິຕສທິສ຺ປາທີນ຺ນສມ຺ມວນການເວຫິ ອກິຣມິຕຕ຺ຕາ ຣູປາທີນມ຺ປີ ວິສມາທິສທິສຕາ ໂຍເຊຕພ຺ພາ.

ຫຸຕ຺ວາ ອການວຍ຺ເຍນາຕິ ອີທໍ ອິຕເຣສໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ອາການານໍ ສງຄຫກຕ຺ຕາ ວິສຸໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຫຸຕ຺ວາ ອການວາການໂຣ ເອວ ຫີ ອຸປ຺ປາທວຍຕ຺ຕາການາທໂຍຕິ. ຕຕ຺ຖ ຫຸຕ຺ວາຕິ ເອເຕນ ປຸຣິມນ຺ຕວິວິຕ຺ຕຕາປຸພ຺ພກໍ ມຊ຺ເຊ ວິຊ຺ຊມານຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ຕໍ ວຕ຺ວາ ອການວວຈເນນ ມຊ຺ເຊ ວິຊ຺ຊມານຕາປຸພ຺ພກໍ, ອປຣນ຺ເຕ ອວິຊ຺ຊມານຕໍ, ອຸກເຍນປີ ສຫາ ອການໂວ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ. ສການວິຊຫນໍ ວິປຣິຕາໂມ, ຊຣາກງຄຫີ ວາ ປຣິວຕ຺ຕນໍ, ສນ຺ຕານວິການາປຕ຺ຕິ ວາ. ສຫາ ອການເວປີ ຈິຣຍ຺ຖານໍ ສິຍາຕິ ຕໍນິວາຣຕຕ຺ຖໍ "ຕາວກາລິກໂຕ"ຕິ ອາຫ. ອຸປ຺ປາທວຍຍ຺ຍຖຕ຺ຕຣທີຕໍ ນິຈ຺ຈໍ, ນ ອິຕຣຖາຕິ ນິຈ຺ຈປຜິກ຺ເຂປໂຕ ອນິຈ຺ຈໍ, ນິຈ຺ຈປຜິປກ຺ຂໂຕຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ.

ຊາຕິສມ຺ມຕາທີຫີ ອນິຍ຺ຄຕາ ປຜິປີລຸອນໍ. ປຜິປີລຸອນຍ຺ເຍນາຕິ ຈ ຍສ຺ສ ຕໍ ປວຕ຺ຕຕິ, ຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ປຜິປີລຸອນໂຕ, ສຍໍ ວາ ຊຣາທີຫີ ປຜິປີລຸອນຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຣິຕ຺ຕຍ຺ຖິຕິກສ຺ສປີ ອຕ຺ຕໂນ ວິຊ຺ຊມານກ຺ຂເຕ ອຸປ຺ປາທາທີຫີ ອກິຕ຺ຫໍ ສມ຺ປຜິປີລຸອນຕ຺ຕາ "ອກິຕ຺ຫສມ຺ປຜິປີລຸອນໂຕ"ຕິ ປຸຣິມໍ ສາມຍ຺ຍລກ຺ຂຕໍ ວິເສເສຕ຺ວາ ວທຕິ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ປີລຸອນໂຕ ທຸກ຺ຂມໍ. ສຸຂປຜິປກ຺ຂການວໂຕ ທຸກ຺ຂໍ ສຸຂໍ ປຜິກ຺ຂິປຕິ ນິວາເຣຕິ, ທຸກ຺ຂວຈນໍ ວາ ອຕ຺ຖໂຕ ສຸຂໍ ປຜິກ຺ຂິປຕີຕິ ອາຫ "ສຸຂປຜິກ຺ເຂປໂຕ"ຕິ.

ນຕ຺ຖິ ເອເຕສ຺ສ ວສວຕ຺ຕນໂກ, ນາປີ ອີທໍ ວສວຕ຺ຕນກນ຺ຕິ ອວສວຕ຺ຕນກໍ, ອຕ຺ຕໂນ ປຣສ຺ມີ ປຣສ຺ສ ຈ ອຕ຺ຕນິ ວສວຕ຺ຕນການໂວ ວາ ວສວຕ຺ຕນກໍ, ຕໍ ເອເຕສ຺ສ ນຕ຺ຖີຕິ ອວສວຕ຺ຕນກໍ, ອວສວຕ຺ຕນກສ຺ສ ອວສວຕ຺ຕນໂກ ວາ ອຕ຺ໂຖ

ສຠາໂວ ອວສວຕ຺ຕນກຏ຺ໂຐ, ອິທຎ຺ຈ ສາມຎ຺ຎລກ຺ຂຓໍ. ເຕນາຕິ ປຣສ຺ສ ອຕ຺ຕນິ ວສວຕ຺ຕນາກາເຣນ ສຸຎ຺ຎໍ. ອິມສ຺ມິຎ຺ຈ ອຕ຺ເຖ ສຸຎ຺ຎໂຕຕິ ເອຕສ຺ເສວ ວິເສສນໍ "ອສ຺ສາມິກໂຕ"ຕິ. ອຖ ວາ "ຍສ຺ມາ ວາ ເອຕໍ...ເປ... ມາ ປາປຸຓາຕູ"ຕິ ເອວໍ ຈິນ຺ຕຍມານສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ຕີສຸ ຐາເນສຸ ວສວຕ຺ຕນກາໂວ ນຕ຺ຖິ, ສຸຎ຺ຎໍ ຕໍ ເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ເຍວ ວສວຕ຺ຕນາກາເຣນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນ ອິທໍ ກສ຺ສຈິ ກາມກາຣິຍໍ, ນາປິ ເອຕສ຺ສ ກິຎ຺ຈິ ກາມກາຣິຍໍ ອຕ຺ຖີຕິ ອກາມກາຣິຍໍ. ເອເຕນ ອວສວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ວິເສເສຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິ.

ວິຠວຄຕິ ວິນາສຄມນໍ. ສນ຺ຕຕິຍໍ ຠວນ຺ຕຣຸປ຺ປຕ຺ຕິເຍວ ຠວສງ຺ກນ຺ຕິຄມນໍ. ສນ຺ຕຕິຍາ ຍຖາປວຕ຺ຕາກາຣວິຊຫນໍ ປກຕິຠາວວິຊຫນໍ. "ຈກ຺ຂຸ ອນິຈ຺ຈ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຈກ຺ຂຸອນິຈ຺ຈ-ສທ຺ທານໍ ເອກຕ຺ຖຕ຺ຕາ ອນິຈ຺ຈານໍ ເສສຘມ຺ມານມ຺ປິ ຈກ຺ຂຸຠາໂວ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ເອຕິສ຺ສາ ໂຈທນາຍ ນິວາຣຓຕ຺ຖໍ ວິເສສສາມຎ຺ຎລກ຺ຂຓວາຈການໍ ສທ຺ທານໍ ເອກເທສສມຸທາຍໂພຘນວິເສສໍ ທີເປຕຸໍ "ອປີຈາ"ຕິອາທິມາຫ.

ກິໍ ທສ຺ສິຕນ຺ຕິ ວິປສ຺ສນາຈາຣໍ ກເຖນ຺ເຕນ ກິໍ ລກ຺ຂຓໍ ທສ຺ສິຕນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. "ກຕມາ ຈານນ຺ທ, ອນຕ຺ຕສຎ຺ຎາ? ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣຎ຺ຎຄໂຕ ວາ ຣຸກ຺ຂມູລຄໂຕ ວາ ສຸຎ຺ຎາຄາຣຄໂຕ ວາ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ຈກ຺ຂຸ ອນຕ຺ຕາ'ຕິ...ເປ... 'ຘມ຺ມາ ອນຕ຺ຕາ'ຕິ. ອິຕິ ອິເມສຸ ຉສຸ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກພາຫິເຣສຸ ອາຍຕເນສຸ ອນຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕີ"ຕິ (ອຯ ນິຯ ໑໐ຯ໖໐) ອວິເສເສສຸ ອາຍຕເນສຸ ອນຕ຺ຕານຸປສ຺ສນາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ກາຣຓຠູຕານໍ ຈກ຺ຂາທີນໍ, ຜລຠູຕານຎ຺ຈ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓາທີນໍ ກາຣຓຜລມຕ຺ຕຕາຍ ອນຕ຺ຕຕາຍ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓວິຠາວນຕ຺ຖາຍ ອາຍຕນເທສນາຕິ ອາຫ "ທ຺ວາທສນ຺ນໍ...ເປ... ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓ"ນ຺ຕິ. ຍທິປິ ອນິຈ຺ຈທຸກ຺ຂລກ຺ຂຓານິ ເອຕ຺ຖ ທສ຺ສິຕານິ, ເຕຫິ ຈ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓເມວ ວິເສເສນ ທສ຺ສິຕນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ເວຕິ ຈາຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ສມາປນຕ຺ໂຖ. ອິຈ຺ຈສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ຍຖາສມາປິຕສ຺ສ ອາໂຣເປຕພ຺ພໂທສສ຺ສ ນິທສ຺ສນຕ຺ໂຖ. ເອວນ຺ຕິ "ຈກ຺ຂຸ ອຕ຺ຕາ"ຕິ ເອວໍ ວາເທ ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິຈ຺ຈສ຺ສາຕິ ວາ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ "ອິຕິ ວທນ຺ຕສ຺ສາ"ຕິ ປຣວາທິສ຺ສ ໂທສລກ຺ຂຓາກາຣນິທສ຺ສນຕ຺ໂຖ. ເອວນ຺ຕິ ໂທສຄມນປ຺ປກາຣນິທສ຺ສນຕ຺ໂຖ. ຣູເປ ອຕ຺ຕນີ "ເອວໍ ເມ ຣູປໍ ໂຫຕູ"ຕິ ອຕ຺ຕນິເຍ ວິຍ ສາມິນິທ຺ເທສາປຕ຺ຕີຕິ ເຈ? ນ, "ມມ ອຕ຺ຕາ"ຕິ ຄຫິຕຕ຺ຕາ. "ມມ ອຕ຺ຕາ"ຕິ ຫິ ຄຫິຕໍ ຣູປໍ ວສວຕ຺ຕິຕາຍ "ເອວໍ ເມ ໂຫຕູ"ຕິ ອິຈ຺ຉິຍມານຎ຺ຈ ຕເຖວ ຠເວຍ຺ຍ, ອິຈ຺ຉໂຕປີ ຫິ ຕສ຺ສ ຣູປສງ຺ຂາໂຕ ອຕ຺ຕາ ອວສວຕ຺ຕີ ຈາຕິ. ອາພາຘາຍາຕິ ເອວໍ ທຸກ຺ເຂນ. ປຎ຺ຎາປນນ຺ຕິ ປເຣສໍ ຎາປນໍ. ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓປຎ຺ຎາປນສ຺ສ ອຎ຺ເຎສໍ ອວິສຍຕ຺ຕາ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓທີປການໍ ອນິຈ຺ຈທຸກ຺ຂລກ຺ຂຓານຎ຺ຈ ປຎ຺ຎາປນສ຺ສ ອວິສຍຕາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫຕີຕິ.

ເອວໍ ປນ ທຸປ຺ປຎ຺ຎາປນຕາ ເອເຕສໍ ທຸຣູປຏ຺ຐານຕາຍ ໂຫຕີຕິ ເຕສໍ ອນຸປຏ຺ຐຫນກາຣຓໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອາຫ "ອິມານິ ປນາ"ຕິອາທີ. ຐານາທີສຸ ນິຣນ຺ຕຣໍ ປວຕ຺ຕມານສ຺ສ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິຓ຺ຫສມ຺ປຏິປີຬນສ຺ສ. ຘາຕຸມຕ຺ຕຕາຍ ຈກ຺ຂາທີນໍ ສມູຫໂຕ ວິນິພ຺ຠຸຊ຺ຊນໍ ນານາຘາຕຸວິນິພ຺ໂຠໂຄ. ຆເນນາຕິ ຈຕ຺ຕາຣິປິ ຆນານິ ຆນຠາເວນ ເອກຕ຺ຕໍ ອຸປເນຕ຺ວາ ວທຕິ. ປຎ຺ຎາເຍວ ສນ຺ຕຕິວິໂກປນາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ຍາຖາວສຣສໂຕຕິ ອວິປຣີຕສຠາວໂຕ. ສຠາໂວ ຫິ ຣສີຍມາໂນ ອວິຣທ຺ຘປຏິເວເຘນ ອສ຺ສາທີຍມາໂນ "ຣໂສ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອນິຈ຺ຈາທີຫີ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓາທີນໍ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ວຈນໍ ຣຸປ຺ປນາທິວເສນ ປວຕ຺ຕຣູປາທິຄ຺ຄຫຓໂຕ ວິສິຏ຺ຐສ຺ສ ອນິຈ຺ຈາທິຄ຺ຄຫຓສ຺ສ ສພ຺ຠາວາ. ນ ຫິ ນາມຣູປປຣິຈ຺ເຉທມຕ຺ເຕນ ກິຈ຺ຈສິທ຺ຘີ ໂຫຕິ, ອນິຈ຺ຈາທໂຍ ຈ ຣູປາທີນໍ ອາກາຣາ ທຏ຺ຐພ຺ພາ. ເຕ ປນາກາຣາ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອວິຊ຺ຊມານາ ຣູປາທີນໍ ອາກາຣມຕ຺ຕາເຍວາຕິ ກຕ຺ວາ ອຏ຺ຐສາລິນິຍໍ (ຘ. ສ. ອຏ຺ຐ. ໓໔໐) ລກ຺ຂຓາຣມ຺ມຓິກວິປສ຺ສນາຍ ອນ຺ຘາຣມ຺ມຓຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອຘິປ຺ປາຍມຕ຺ເຕ ຐາຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕໍ, ນາຕິຘາວິຕຸໍ. "ອນິຈ຺ຈ"ນ຺ຕິ ຈ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ "ທຸກ຺ຂໍ ອນຕ຺ຕາ"ຕິ ນ ຄຓ຺ຫາຕິ, ຕຖາ ທຸກ຺ຂາທິຄ຺ຄຫເຓ ອິຕຣສ຺ສາຄຫຓໍ. ອນິຈ຺ຈາທິຄ຺ຄຫຓານິ ຈ ນິຈ຺ຈສຎ຺ຎາທິນິວຕ຺ຕນການິ ສທ຺ຘາສມາຘິປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍາຘິການິ ຕິວິຘວິໂມກ຺ຂມຸຂຠູຕານິ. ຕສ຺ມາ ເອເຕສໍ ອາກາຣານໍ ປຣິຄ຺ຄຍ຺ຫມານານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ວິເສໂສ ຈ ອຕ຺ຖີຕິ ຕີຓິ ລກ຺ຂຓານິ ວຸຕ຺ຕານິ.

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນິຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໔ຯ ອຠິຘມ຺ມຠາຊນິຍວຓ຺ຓນາ

໑໖໓ຯ ນາມຣູປປຣິຈ຺ເຉທກຖາ ອຠິຘມ຺ມກຖາຕິ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ວິຍ ປຈ຺ຈຍຍຸຄຬວເສນ ອກເຖຕ຺ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກພາຫິຣວເສນ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍານິ ອາຍຕນານິ ອພ຺ໂພກາຣໂຕ ອຠິຘມ຺ມຠາຊນິເຍ ກຖິຕານິ. ອາຄມ຺ມາຕິ ສພ຺ພສງ຺ຂາເຣຫິ ນິພ຺ພິນ຺ທສ຺ສ ວິສງ

ຂາຣນິບ຺ນສ຺ສ ໂຄຕ຺ຣກ຺ນາ ວິວ຺ຜຶຕມານສ຺ສ ມຄ຺ເຄນ ສຈ຺ຉິກຣເຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ສຈ຺ຉິກິຣິຍມານລ຺ຫິ ຕໍ ອຣິຄນ຺ຕ຺ວາ ອາຣມ຺ມຓປຈ຺ຈຍກູຕລ຺ຈ ປຜິຈ຺ຈ ອຣິປຕິປຈ຺ຈຍກູເຕ ຈ ຕມ຺ຫິ ປຣມສ຺ສາສກາເວນ ວິນິມຸຕ຺ຕສງຂາຣສ຺ສ ຈ ຄຕິກາເວນ ປ ຕິຜ຺ຖານກູເຕ ປຕິຜ຺ຖາຍ ຂຍສງຂາໂຕ ມຄ຺ໂຄ ຣາຄາທໂຍ ເຂເປຕິຕິ ຕໍສຈ຺ຉິກຣຓາກາເວ ຣາຄາທີນໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິນິໂຣຣຄມ ນາກາວາ ‘‘ຕໍ ອາຄມ຺ມ ຣາຄາທໂຍ ຂີຍນ຺ຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ສຸຕ຺ຕໂຕ ມຸລ຺ຈິຕ຺ວາຕິ ສຸຕ຺ຕປທານິ ມຸລ຺ຈິຕ຺ວາ. ອລ຺ໂລ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ‘‘ມາຕຣໍ ປີຕຣໍ ຫນ຺ຕ຺ວາ’’ຕິອາທີສຸ (ຣ. ປ. ໔ລ໔-໔ລ໔) ວິຍ ອາຫຣິຕພ຺ໂພ, ນຕ຺ຖິ ສຸຕ຺ຕປເທເຫວ ນີໂຕ ອຕ຺ໂຖຕິ ອຕ຺ ໂຖ.

ເອກໍ ນານນ຺ຕິ ຈຸຕ຺ຕິຕໍ ຂຸທ຺ທກໍ ວາ ກຣຕໍ, ຈຸຕ຺ຕິກຣຓນ຺ຕິ ອພຫຸມາເນນ ວທຕິ. ນ ຕ຺ວໍ ເອກໍ ນານໍ ຊານາສີຕິ ກີ ເອຕ຺ຕກໍ ຕ຺ວເມວ ນ ຊານາສີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນນຸ ລາເຕຕິ ‘‘ຍທິປີ ປ຺ຸພ຺ເພ ນ ລາຕໍ, ອຣຸນາປີ ລາເຕ ນນຸ ສາຣຸ ໂຫຕີ’’ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຊານນໍ ປຜິຈ຺ຉາເຫຕ຺ວາ ວິກ຺ເຂປໍ ກໂຣນ຺ຕໍ ນິພນ຺ຣຕີ. ວິກຊິຕ຺ວາຕິ ອກ຺ຂຣຕ຺ຖມຕ຺ເຕ ອຜ຺ຖຕ຺ວາ ລີນໍ ອຕ຺ຖໍ ວິກຊິຕ຺ວາ ອຸທ຺ຣຣິຕ຺ວາ ນິຫຣິຕ຺ວາ ກຖິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຣາຄາທີນໍ ຂໂຍ ນາມ ອກາວມຕ຺ໂຕ, ນ ຈ ອກາວສ຺ສ ພຫຸກາໂວ ອຕ຺ຖິ ອຕ຺ຕໂນ ອກາວຕ຺ຕາຕິ ວທນ຺ຕສ຺ສ ວຈນປຈ຺ຉິນ຺ທນຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉຕິ ‘‘ຣາຄກ຺ຂໂຍ ນາມ ຣາຄສ຺ເສວ ຂໂຍ’’ຕິອາທີ. ຍທິ ຫິ ຣາຄກ຺ຂໂຍ ໂທສາທີນໍ ຂໂຍ ນ ໂຫຕິ, ໂທສກ຺ຂຍາທໂຍ ຈ ຣາຄາທີນໍ ຂຍາ, ອລ຺ລມລ຺ລວິສິຜ຺ຖາ ກິນ຺ນາ ອາປນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ພຫຸນິພ຺ພານຕາ ອາປນ຺ນາ ເອວ ໂຫຕິ, ອລ຺ລມລ຺ລວິເສໂສ ຈ ນາມ ນິສ຺ສກາວສ຺ສ ນຕ຺ຖີຕິ ສສກາວຕາ ຈ ນິພ຺ພານສ຺ສ. ນວ ຕຕ຺ຫາມູລກາ ‘‘ຕຕ຺ຫໍ ປຜິຈ຺ຈ ປຣິເຍສນາ’’ຕິ (ທີ. ນິ. ໔.໑໐໓; ໓.໓໔ລ; ອ. ນິ. ລ.໔໓; ວິກ. ລ໖໓) ອາທໂຍ, ເຕສຸ ປຣິເຍສນາທໂຍ ຈ ປຣິເຍສນາ ທີກຣກິເລສາ ທຜ຺ຖພ຺ພາ. ທິຍຫ຺ຌກິເລສສຫສ຺ສໍ ນິທານກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ.

ໂອລຸອາຣິກຕາຍ ກາເຣຕພ຺ໂພຕິ ອຕິສຸຂຸມສ຺ສ ນິພ຺ພານສ຺ສ ໂອລຸອາຣິກກາວໂທສາປຕ຺ຕິຍາ ໂພເຣຕພ຺ໂພ, ນິຄ຺ຄເຫຕພ຺ໂພ ວາ. ວຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຸປາທິນ຺ນກໂຜຜ຺ຖພ຺ພໍ ເມຖຸນໍ. ອຈ຺ຉາທີນມ຺ປີ ນິພ຺ພານປ຺ປຕ຺ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕາ, ນນຸ ‘‘ກິເລສານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ ຕິນິໂຣໂຣ ນິພ຺ພານ’’ນ຺ຕິ ອິຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ກິເລສານໍ ວິນາໂສ ກລ຺ຈິ ກາລໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິ ນິພ຺ພານໍ ນ ໂຫຕີຕິ? ນ, ອກາວສາມລ຺ລ ໂຕ. ອຈ຺ຈນ຺ຕາປວຕ຺ຕິ ຫິ ກລ຺ຈິ ກາລລ຺ຈ ອປ຺ປວຕ຺ຕິ ອກາໂວເຍວາຕິ ນຕ຺ຖິ ວິເສໂສ. ສວິເສສໍ ວາ ວທນ຺ຕສ຺ສ ອກາວຕາ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ. ຕິຣຈ຺ຉານຄເຕທີປີ ປາປຸຕິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ເຕສມ຺ປີ ປາກຜໍ ປີລຸອນ຺ຣນໍ ວິຍ ໂອລຸອາຣິກໍ ຖູລໍ. ເກວລໍ ປນ ກຕ຺ເຕາ ປີ ລຸອນ຺ຣິຕໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ປີລຸອນ຺ຣນໂຕປີ ວາ ຖູລຕ຺ຕາ ນ ສກ຺ກາຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ເຫນ຺ໂຕ ວິຍ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕີ.

ນິພ຺ພານາຣມ຺ມຓາກຣເຕນ ໂຄຕ຺ຣກ຺ກ຺ຂເຕ ກິເລສກ຺ຂຍປ຺ປຕ຺ຕິ ປນສ຺ສ ອາປນ຺ນາຕິ ມລ຺ລມາໂນ ອາຫ ‘‘ຕ຺ວໍ ອຊີເຕາສຸເຍ ວາ’’ຕິອາທີ. ນນຸ ອາຣມ຺ມຓາກຣຓມຕ຺ເຕນ ກິເລສກ຺ຂໂຍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ ນ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ. ຈິຕ຺ຕລ຺ຫິ ອຕີຕານາຄຕາທີສພ຺ພໍ ອາລມ຺ເພຕີ, ນ ນິປ຺ຜນ຺ນເມວາຕິ ໂຄຕ຺ຣກຸປີ ມຄ຺ເຄນ ກິເລສານໍ ຍາ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິຣມ຺ມຕາ ກາຕພ຺ພາ, ຕໍ ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ຕີສ຺ສຕີຕີ? ນ, ອປ຺ປຕ຺ຕນິພ຺ພານສ຺ສ ນິພ຺ພານາຣມ຺ມຓລາຕາກາວໂຕ. ນ ຫິ ອລ຺ລຣມ຺ມາ ວິຍ ນິພ຺ພານໍ, ຕໍ ປນ ອຕິຄມ຺ກີຣຕ຺ຕາ ອປ຺ປຕ຺ເຕນ ອາລມ຺ພິຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ. ຕສ຺ມາ ເຕນ ໂຄຕ຺ຣກຸນາ ປຕ຺ຕພ຺ເພນ ຕິກາລິກສກາວາຕິກ຺ກນ຺ຕຄມ຺ກີຣກາເວນ ກວິຕພ຺ ພໍ, ກິເລສກ຺ຂຍມຕ຺ຕຕໍ ວາ ອິຈ຺ຉໂຕ ໂຄຕ຺ຣກຸໂຕ ປຸເຣຕຣໍ ນິປ຺ຜນ຺ເນນ ກິເລສກ຺ຂເຍນ. ເຕນາຫ ‘‘ຕ຺ວໍ ອຊີເຕາສຸເຍວ ກິເລເສສຸ ກິເລສກ຺ຂຍໍ ນິພ຺ພານໍ ປລ຺ລເປສີ’’ຕີ. ອປ຺ປຕ຺ຕກິເລສກ຺ຂຍາຣມ຺ມຓາກຣເຕ ຫິ ສຕິ ໂຄຕ຺ຣກຸໂຕ ປຸເຣຕຣຈິຕ຺ຕານິປີ ອາລມ຺ເພຍ຺ ຍຸນ຺ຕີ.

ມຄ຺ຄສ຺ສ ກິເລສກ຺ຂຍໍ ນິພ຺ພານນ຺ຕິ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓກູຕໍ ນິພ຺ພານໍ ກຕມນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ມຄ຺ໂຄຕິອາທີນາ ປຸຣິມປຈ຺ຉາທ຺ວຍ ເມວ ວິວຣຕີ.

ນ ຈ ກິລ຺ຈີຕິ ຣູປາທີສຸ ນິພ຺ພານໍ ກິລ຺ຈິ ນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ກທາຈິ ໂຫຕີ, ອຕີຕາທີກາເວນ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທນ຺ຕີ, ຕໍ ອາຄມ຺ມ ອວິຊ຺ຊາຕຕ຺ຫານໍ ກິລ຺ຈິ ເອກເທສມຕ຺ຕມ຺ປີ ນ ໂຫຕິ, ຕເທວ ຕໍ ອາຄມ຺ມ ກທາຈິ ນ ຈ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ ຍຸຕ຺ໂຕ.

ອກິຣມ຺ມກາຊນິຍວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ.

໓. ປລ຺ຫປຈ຺ຉກາວຕ຺ຕນາ

໑໖໙ຯນ…ເປ… ນວຕ຺ຕພ຺ພສມ຺ມາຣມ຺ມຓຕ຺ຕາຕິ ຍຖາ ສາຣມ຺ມຓາ ປຣິຕ຺ຕາທິຠາເວນ ນວຕ຺ຕພ຺ພໍ ກິຎ຺ຈິ ອາຣມ຺ມຓໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ເອວໍ ກິຎ຺ຈິ ອາລມ຺ພນໂຕ ນ ນວຕ຺ຕພ຺ພໂກຏ຺ຐາສໍ ຠຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ປຎ຺ຫປຸຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອາຍຕນວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໕ຯ ສາຕຸວິກງໂຄ

໑ຯ ສຸຕຸຕນຸຕກາຊນີຍວຕຸຕນາ

໑໗໔ຯ ຍທິປີ ສາຕຸສໍຍຸຕຸຕາທີສຸ “ສາຕຸນານຕຸຕໍ ໂວ, ກິກຸຂເວ, ເທເສສຸສາມິ, ກຕມລຸຈ, ກິກຸຂເວ, ສາຕຸນານຕຸຕໍ? ຈກຸຂຸສາຕຸ…ເປ… ມໂນວິລຸລາຕສາຕູ”ຕິອາທິນາ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໗໘) ອຍຸຖາຣສ ສາຕຸໂຍ ອາຄຕາ, ຕາ ປນ ອກິສມຸເມ ຈ ອາຄ ຕາຕິ ສາສາຣຕຕຸຕາ ອຄຸຄເຫຕຸວາ ສຸຕຸຕນຸເຕສຸເວວ ອາຄເຕ ຕໂຍ ສາຕຸລກຸເກ ຄເຫຕຸວາ ສຸຕຸຕນຸຕກາຊນີຍໍ ວິກຕຸຕນຸຕິ ເວທິຕພຸພໍຯ ສພຸພາ ສາຕຸໂຍຕິ ອຍຸຖາຣສປີຯ ສຸລຸເລ ສກາວມຕຸເຕ ນິຣຸລຸໂຫ ສາຕຸ-ສທຸໂທ ທຍຸຖພຸໂພຯ ອສມຸຟຸຍຸຖສາຕູຕິ ຈຕູ ທີ ມຫາກູເຕຫີ ອພຸຍາປີຕກາໂວຕິ ອຕຸໂຖຯ

໑໗໕ຯປຖວີສາຕຸທຸວຍນຸຕິ ອຍຸຖກຖາຍໍ ປທຸທຸສາໂຣ ກໂຕ, ປາລຸອິຍໍ ປນ “ທຸເວຍ”ນຸຕິ ອາຄຈຸລຕິ, ອຕຸໂຖ ປນ ຍຖາວຸຕຸໂຕວຯ ທຸວຍນຸຕິ ປນ ປາເຖ ສຕິ ອຍມຸປີ ອຕຸໂຖ ສມຸກວຕິຯ ທຸເວ ອວຍວາ ເອຕສຸສາຕິ ທຸວຍໍ, ປຖວີສາຕູນໍ ທຸວຍໍ ປຖວີສາຕຸທຸວຍໍ, ທຸວິນຸນໍ ປຖວີສາຕູນໍ ສມຸທາໂຍຕິ ອຕຸໂຖຯ ທຸເວ ເອວ ວາ ອວຍວາ ສມຸທິຕາ ທຸວຍໍ, ປຖວີສາຕຸທຸວຍນຸຕິຯ “ຕຕຸຖ ກຕມາ ປຖ ວີສາຕຸ? ປຖວີສາຕຸທຸວຍໍ, ເອສາ ປຖວີສາຕູ”ຕິ ສງເຂເປນ ວິສຸສຊຸເຊຕິຯ ອຕຸຖິ ອຊຸຊຕຸຕິກາ ອຕຸຖິ ພາທິຣາຕິ ເອຕຸຖ ອຊຸຊຕຸ ຕິກພາທິຣ-ສທຸທາ ນ ອຊຸຊຕຸຕິກທຸເກ ວິຍ ອຊຸຊຕຸຕິກພາທິຣາຍຕນວາຈກາ, ນາປິ ອຊຸຊຕຸຕຕຸຕິເກ ວຸຕຸເຕທີ ອຊຸຊຕຸຕພ ທິທຸສາ-ສທຸເທທີ ສມານຕຸຖາ, ອິນຸທຸຣິຍພທຸສານິນຸທຸຣິຍພທຸສວາຈກາ ປນ ເອເຕຯ ເຕນ “ສຕຸຕສນຸຕານປຣິຍາປນຸນາ”ຕິ ອາທີ ວຸຕຸຕໍຯ ນິຍກຊຸຊຕຸຕາຕິ ຈ ນ ປຈຸຈຕຸຕໍ ອຕຸຕນີ ຊາຕຕໍ ສນຸສາຍ ວຸຕຸຕໍ, ອຖ ໂຂ ສພຸພສຕຸຕສນຸຕາເນສຸ ຊາຕຕນຸຕິ ທຍຸຖພຸພໍຯ ອຊຸຊຕຸຕໍ ປຈຸຈຕຸຕນຸຕິ ວຈເນນ ທີ ສຕຸຕສນຸຕານປຣິຍາປນຸນຕາຍ ອຊຸຊຕຸຕິກກາວໍ ທສຸເສຕິ, ນ ປາຜິປຸຄຸຄລິກ ຕາຍຯ ສກາວາການໂຕຕິ ອາປາທີທີ ວິສິຍຸເຖນ ອຕຸຕໂນ ເອວ ສກາວກູເຕນ ຄເຫຕພຸພາກາເຣນຯ

ເກສາກກຸຂລຸອຕຸຕລກຸຂຕາຕິ ກກຸຂລຸອຕາສິກຕາຍ ວຸຕຸຕາຯ ປາຜິເຍກຸໂກ ໂກຍຸຖາໂສຕິ ປຖວີໂກຍຸຖາສມຕຸໂຕ ສຸລຸໂລຕິ ອຕຸ ໂຖຯ ມຕຸຖລຸງຄໍ ອຍຸກິມິລຸຊຄຸຄຫເຕນ ຄທີຕນຸຕິ ອິສ ວິສໍຸ ນ ວຸຕຸຕນຸຕິ ເວທິຕພຸພໍຯ

ອິມິນາຕິ “ເສຍຸຍຖິທໍ ເກສາ”ຕິອາທິນາຯ ກມຸມໍ ກຕຸວາຕິ ປໂຍຄໍ ວິຣິຍໍ ອາຍູຫນໍ ວາ ກຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖຯ ໂກຄກາເມນ ກສິຍາທີ ສຸ ວິຍ ອຣຫຕຸຕກາເມນ ຈ ອິມສຸມີ ມນສິກາເຣ ກມຸມໍ ກຕຸຕພຸພນຸຕິຯ ປຸພຸພປລິໂພສາຕິ ອາວາສາທໂຍ ທີຒເກສາທີເກ ຊຸທຸທກປລິໂພເສ ອປຣປລິໂພສາຕິ ອເປກຸຂິຕຸວາ ວຸຕຸຕາຯ

ວຕຸຕາທີນໍ ປລຸຈນຸນໍ ວເສນ ມນສິກາໂຣ ສາຕຸປຜິກູລວຕຸຕມນສິກາຣານໍ ສາສາຣໂຕ ປຸພຸພກາໂຄຕິ ນິພຸພຕຸຕິຕສາຕຸມນສິ ກາຣໍ ທສຸເສຕຸ “ອວສາເນ ເອວໍ ມນສິກາໂຣ ປວຕຸເຕຕພຸໂພ”ຕິ ອາຫຯ ອລຸລມລຸລໍ ອາໂກຄປຈຸຈເວກຸຂຕຣຫິຕາຕິ ກາຣຕສຸສ ຈ ຜລສຸສ ຈ ອພຸຍາປາຣຕາຍ ສາຕຸມຕຸຕຕໍ ທສຸເສຕິຯ ອາໂກຄປຈຸຈເວກຸຂຕາທີນມຸປີ ເອວເມວ ອພຸຍາປາຣຕາ ທຍຸຖພຸພາຯ ນ ທີ ຕານິ, ເຕສລຸຈ ກາຣຕານິ ອາກຸຊິຕຸວາ ປຈຸຈເວກຸຂິຕຸວາ ຈ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ ກໂຣນຸຕິ ຈາຕິຯ ລກຸຂຕາວເສນາຕິ “ກກຸຂລຸອໍ ຂຣິຄຕ”ນຸຕິອາທິວຈນໍ ສນຸສາຍ ວຸຕຸຕໍຯ

ເວກນຸຕກໍ ເອກາ ໂລຫຊາຕິຯ ນາຄນາສິກໂລຫໍ ໂລຫສທິສໍ ໂລຫວິຊາຕິ ຫລິທຸທິວິຊາຕິ ວິຍຯ ຕິປຸຕມຸພາທີທີ ມິສຸເສຕຸວາ ກຕໍ ກຣເຕນ ນິພຸພຕຸຕຕຸຕາ ກິຕຸຕິມໂລຫໍຯ ໂມຣກຸຂາທີນິ ເອວໍນາມາເນເວຕານິຯ ສາມຸທຸທິກມຸຕຸຕາຕິ ນິທສຸສນມຕຸຕເມຕໍ, ສພຸ ພາປີ ປນ ມຸຕຸຕາ ມຸຕຸຕາ ເອວຯ

໑໗໔ຯ ອປຸເປຕິຕິ ອາໂປ, ອາພນຸສນວເສນ ເສສກູຕຕຸຕຍໍ ປາປຸຕາຕິ ສິເລສຕິຕິ ອຕຸໂຖຯ ຍູສກູໂຕຕິ ຣສກູໂຕຯ ວກຸກຫທຍຍກນປຸຟຸຟາສານີ ຕເມນຸຕນຸຕິ ເອຕຸຖ ຍກນໍ ເຫຍຸຖາກາຄປູຣເຕນ, ອິຕຣານິ ຕສໍ ອຸປຣິ ໂຖກໍ ໂຖກໍ ປຄຸຒຣເຕນ ຕເມຕິຯ ເຫຍຸຖາ ເລຫຸຫຸຂຕຸທານີ ຕເມຍມາເນຕິ ຕເມກເຕມິຕພຸພານໍ ອພຸຍາປາຣສາມລຸລນິທສຸສນຕຸຖາເຍວ ອຸປມາ ທຍຸຖພຸພາ, ນ ຖານສາມລຸລນິທສຸສນຕຸຖາຍຯ ສນຸນິຈິຕໂລທິເຕນ ຕເມຕພຸພານໍ ເກສລຸຈິ ເຫຍຸຖາ, ກສຸສຈິ ອຸປຣິ ກິຕຕລຸທີ

ສຕິປ຺ຏ຺ຐານວິກ຺ເຄ ວກ຺ຂຕິຕິ, ຍການສ຺ສ ເຫຏ຺ຐາກາໂຄ ‘‘ກິຕໍ ມຍິ ໂລຫິຕ’’ນ຺ຕິ ນ ຊານາຕິ, ວກ຺ກາຫິນີ ‘‘ອມ຺ເຫ ເຕມຍມານໍ ໂລຫິຕໍ ກິຕ’’ນ຺ຕິ ນ ຊານນ຺ຕີຕິ ເອວໍ ໂຍຊນາ ກາຕພ຺ພາ. ຍຖາ ປນ ເກສຊ຺ຊສິກ຺ຂາປເທ ນີຍໂມ ອຕ຺ຖິ ‘‘ເຍສໍ ນໍສໍ ກປ຺ປຕິ, ເຕສໍ ຊີຣ’’ນ຺ຕິ, ເອວມີຒ ນຕ຺ຖີ.

໑໗໕. ເຕຊນວເສນາຕິ ນິສິຕກາເວນ ຕິກ຺ຂກາເວນ. ສຣີຣສ຺ສ ປກຕິ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ໜາກາໂວ ສນ຺ຕາໂປ, ສຣີຣທໜນວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ມຫາທາໂຫ ປຣິທາໂຫ. ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສ. ເຍນ ຊີຣີຍຕີຕິ ເອກາຫິກາທິຊຣໂຣເຄນ ຊີຣີຍຕີຕິປີ ອຕ຺ໂຖ ຍຸຊ຺ຊຕິ. ສຕວາຣໍ ຕາເປຕ຺ວາ ອຸທເກ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຸທ຺ຒຜສປ຺ປີ ສຕໂຜຕສປ຺ປີຕິ ວທນ຺ຕິ. ຣສໂສຕິຕເມທນ຺ສນ຺ຫາຣຸອຏ຺ຐິອຏ຺ຐິມິຍ຺ຊາ ຣສາທໂຍ. ເກຈິ ນ຺ຫາຣຸ ອປເນຕ຺ວາ ສຸກ຺ກໍ ສຕ຺ຕມຘາຕ຺ ອໂວຈຸນ຺ຕິ. ປາກຕິໂກຕິ ໂຂກໍ ອປ຺ປຕ຺ໂຕ ສຫາ ວິຊ຺ຊມາໂນ. ເປຕ຺ຕຄ຺ຄີ ມຸຂໂຕ ພທິ ນິຄ຺ຄໂຕວ ອີຒ ຄຫີໂຕ.

໑໗໖. ວາຍນວເສນາຕິ ສເວຄຄມນວເສນ, ສມ຺ທີຣຕວເສນ ວາ.

໑໗໗. ອິມິນາ ຍສ຺ມີ ອາກາເສ…ເປ… ຕໍ ກຖິຕນ຺ຕິ ອິທໍ ກສິຕ຺ຄ຺ຜາຜິມາກາສສ຺ສ ອກຖິຕຕໍ, ອຊຜາກາສສ຺ສ ຈ ກຖິຕຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ ວຸຕ຺ຕໍ.

໑໗໘. ສຸຂທຸກ຺ຂານໍ ຜຣຕກາໂວ ສຣີຣຏ຺ຐເກົາຕຸສ຺ສ ສຸຂທຸກ຺ຂໂຜຏ຺ຐພ຺ພສມຸຏ຺ຐານປຈ຺ຈຍກາເວນ ຍຖາພລໍ ສຣີເຣກເທສສກລສຣີຣຜຣຕສມຕ຺ຖຕາຍ ວຸຕ຺ໂຕ, ໂສມນສ຺ສໂທມນສ຺ສານໍ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐຈິຕ຺ຕຊສມຸຏ຺ຐາປເນນ ຕເຖວ ຜຣຕສມຕ຺ຖຕາຍ. ເອວໍ ເອເຕສໍ ສຣີຣຜຣຕຕາຍ ເອກສ຺ສ ຖານໍ ອິຕຣໍ ປໜຣຕິ, ອິຕຣສ຺ສ ຈ ອຓ຺ຌນ຺ຕິ ອຓ຺ຌມຓ຺ເຌນ ສປ຺ປຜິປກ຺ຂຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ອຓ຺ຌມຓ຺ຌປຜິປກ຺ຂໂອລຸອາຣິກປ຺ປວຕ຺ຕິ ເອວ ວາ ເອເຕສໍ ຜຣຕໍ. ວຕ຺ຖາຣມ຺ມຕານິ ຈ ປໜນ຺ເຣນ ປວຕ຺ຕິເຫຕ຺ກູຕານີ ຜຣຕຏ຺ຐານໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ, ອຸກາຍວໂຕ ຈ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວເສນ ອຍໍ ສປ຺ປຜິປກ຺ຂຕາ ທສ຺ສິຕາ ສຸຂທສ຺ສນີຍຕ຺ຕາ.

໑໙໑. ກິເລສກາມໍ ສນ຺ຘາຍາຕິ ‘‘ສງ຺ກປ຺ໂປ ກາໂມ ຣາໂຄ ກາໂມ’’ຕິ (ມຫານິ. ໑; ຈູລອນິ. ອຊິຕມາຕວປ຺ຸຈຊານິທ຺ເທສ ໙) ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ ສງ຺ກປ຺ປໍ ສນ຺ຘາຍາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ໂສປີ ຫິ ວິພາຘຕິ ອຸປຕາເປຕິ ຈາຕິ ກິເລສສນ຺ຖວສມ຺ກວໂຕ ກິເລສກາໂມ ວິກຕ຺ໂຕ ກິເລສວຕ຺ຖຸສມ຺ກວໂຕ ວາ. ກາມປຜິສໍຍຸຕ຺ຕາຕິ ກາມຣາຄສງ຺ຂາເຕນ ກາເມນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ, ກາມປຜິພທ຺ຘາ ວາ. ອຓ຺ເຌສຸ ຈ ກາມປຜິສໍຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມສຸ ວິຊ຺ຊມາເນສຸ ວິຕກ຺ເກເຍວ ກາໂມປປໂທ ຘາຕຸສທ຺ໂທ ນິຣຸລ຺ໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພ ວິຕກ຺ກສ຺ສ ກາມປ຺ປສງ຺ຄປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ສາຕິສຍຕ຺ຕາ. ເອສ ນໂຍ ພ຺ຍາປາທຘາຕຸອາທີສຸ. ປຣສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ທຸກ຺ຂາຍນໍ ວິທີສາ. ວິທີສນ຺ຕີຕິ ໜນ຺ຕຸ ອິຈ຺ຉນ຺ຕີ.

໑໙໔. ອຸກາຍຕ຺ຖ ອຸປ຺ປນ຺ໂນປີ ອກິຊ຺ຊາສໍໂຍເຄນ ກມ຺ມປຖຊນໂຕ ອນກິຊ຺ຊາກມ຺ມປຖກິນ຺ທນໂຕ ຈ ກາມວິຕກ຺ໂກ ‘‘ກມ຺ມປຖເກໂທ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ . ພ຺ຍາປາໂທ ປນາຕິ ພ຺ຍາປາທວຈເນນ ພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກໍ ທສ຺ເສຕິ. ໂສ ຫິ ພ຺ຍາປາທຘາຕູຕິ. ຕຖາ ວິທີສາຍ ວິທີສາຘາຕຸຍາ ຈ ພ຺ຍາປາທວເສນ ຍຖາສມ຺ກວໍ ປາຕາຕິປາຕາທິວເສນ ຈ ກມ຺ມປຖເກໂທ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ. ເອຕ຺ຖາຕິ ທ຺ວີສຸ ຕິເກສຸ. ສພ຺ພກາມາວຈຣສພ຺ພກຸສລສງ຺ຄາໜເກຫິ ອິຕເຣ ທ຺ເວ ທ຺ເວ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ກຖນໍ ສພ຺ພສງ຺ຄາໜິກກຖາ. ເອຕ຺ຖາຕິ ປນ ເອຕສ຺ມີ ຉກ຺ເກຕິ ວຸຈ຺ຈມາເນ ກາມຘາຕຸວຈເນນ ກາມາວຈຣານໍ ເນກ຺ຂມ຺ມຘາຕຸອາທີນຓ຺ຈ ຄໜຕໍ ອາປຊ຺ຊຕິ.

ລກາເປຕພ຺ພາຕິ ຈກ຺ຂຸຘາຕາທິກາວໍ ລກມານາ ຘມ຺ມາ ນິໜຣິຕ຺ວາ ທສ຺ສເນນ ລກາເປຕພ຺ພາ. ຈຣຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ຈາໂຣ, ກີ ຈຣຕິ? ສມ຺ມສນໍ, ສມ຺ມສນສ຺ສ ຈາໂຣ ສມ຺ມສນຈາໂຣ, ເຕກູມກຘມ຺ມານໍ ອຘິວຈນໍ.

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໔. ອກິຘມ຺ມກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ

໑໙໖. ຈກ຺ຂຸສ຺ສາຕິ ວິເສສກາຣຕໍ ອສາຘາຣຕສາມິກາເວນ ນິທ຺ທິຏ຺ຐໍ. ຕຓ຺ຫິ ປຸຄ຺ຄລນ຺ຕຣາສາຘາຣຕໍ ນີລາທິສພ຺ພຣູປ

ສາຘາຣຓຎ຺ຈຯ ວິທຫຕີຕິ ເອວໍ ເອວຎ຺ຈ ຕຍາ ປວຕ຺ຕິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວິນິຍຸຊ຺ຊມານໍ ວິຍ ອຸປ຺ປາເທຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິທຫຕີຕິ ຈ ຘາຕ຺ວຕ຺ໂຖ ເອວ ວິສິຏ຺ໂຐ ອຸປສຄ຺ເຄນ ທີປິໂຕຕິ ວິນາປິ ອຸປສຄ຺ເຄນ ຘາຕູຕິ ເອໂສ ສທ຺ໂທ ຕມຕ຺ຖໍ ວທຕີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ກຕ຺ຕຸກມ຺ມຠາວກຣຓາຘິກຣເຓສຸ ຘາຕຸປທສິທ຺ຘິ ໂຫຕີຕິ ປຎ຺ຈປິ ເອເຕ ອຕ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕາຯ ສຸວຓ຺ຓຣຊຕາທີຘາຕຸໂຍ ສຸວຓ຺ຓາທີນໍ ພີຊຠູຕາ ເສລາທໂຍຯ

ອຕ຺ຕໂນ ສຠາວໍ ຘາເຣນ຺ຕີຕິ ຘາຕຸໂຍຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ຘາຕີຕິ ຘາຕູຕິ ປທສິທ຺ຘິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຘາຕຸ-ສທ຺ໂທ ເອວ ຫີ ຘາຣຓຕ຺ເຖປິ ໂຫຕີຕິຯ ກຕ຺ຕຸອຕ຺ເຖປິ ຈາຍໍ ປຸຣິເມນ ອສທິໂສຕິ ນິສ຺ສຕ຺ຕສຠາວມຕ຺ຕຘາຣຓຎ຺ຈ ຘາຕຸ-ສທ຺ທສ຺ສ ປຘາໂນ ອຕ຺ໂຖຕິ ວິສຸໍ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຘາຕຸໂຍ ວິຍ ຘາຕຸໂຍຕິ ເອຕ຺ຖ ສີຫ-ສທ຺ໂທ ວິຍ ເກສຣິມ຺ຫິ ນິຣຸຬ຺ໂຫ ປຸຣິເສສຸ, ເສລາວຍເວສຸ ນິຣຸຬ຺ໂຫ ຘາຕຸ-ສທ຺ໂທ ຈ ຈກ຺ຂາທີສຸ ອຸປຈຣິໂຕ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ຓາຓຎ຺ຈ ເຎຍ຺ຍຎ຺ຈ ຓາຓເຎຍ຺ຍານິ, ເຕສໍ ອວຍວາ ຕປ຺ປເຠທຠູຕາ ຘາຕຸໂຍ ຓາຓເຎຍ຺ຍາວຍວາຯ ຕຕ຺ຖ ຓາຓປ຺ປເຠທາ ຘມ຺ມຘາຕຸເອກເທໂສ, ເຎຍ຺ຍປ຺ປເຠທາ ອຏ຺ຐາຣສາປີຕິ ຓາຓເຎຍ຺ຍາວຍວມຕ຺ຕາ ຘາຕຸໂຍ ໂຫນ຺ຕິຯ ອຖ ວາ ຓາເຓນ ຓາຕພ຺ໂພ ສຠາໂວ ຘາຕຸສທ຺ເທນ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ອວິປ຺ປຣີໂຕ ຓາຓເຎຍ຺ໂຍ, ນ ທິຏ຺ຐິອາທີຫິ ວິປ຺ປຣີຕຄ຺ຄາຫເກຫິ ເຎຍ຺ໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕສ຺ສ ຓາຓເຎຍ຺ຍສ຺ສ ອວຍວາ ຈກ຺ຂາທໂຍຯ ວິສຠາຄລກ຺ຂຓາວຍເວສຸ ຣສາທີສຸ ນິຣຸຬ຺ໂຫ ຘາຕຸ-ສທ຺ໂທ ຕາທິເສສຸ ອຎ຺ຎາວຍເວສຸ ຈກ຺ຂາທີສຸ ອຸປຈຣິໂຕ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ, ຣສາທີສຸ ວິຍ ວາ ຈກ຺ຂາທີສຸ ນິຣຸຬ຺ໂຫວຯ ນິຊ຺ຊີວມຕ຺ຕສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນນ຺ຕິ ເອເຕນ ນິຊ຺ຊີວມຕ຺ຕປທຕ຺ເຖ ຘາຕຸ-ສທ຺ທສ຺ສ ນິຣຸຬ຺ຫຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຉ ຘາຕຸໂຍ ເອຕສ຺ສາຕິ ຉຘາຕຸໂຍ, ໂຍ ໂລເກ "ປຸຣິໂສ"ຕິ ຘມ຺ມສມຸທາໂຍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ໂສ ຉຘາຕຸໂຣ ຉນ຺ນໍ ປຖວີອາທີນໍ ນິຊ຺ຊີວມຕ຺ຕສຠາວານໍ ສມຸທາຍມຕ຺ໂຕ, ນ ເອຕ຺ຖ ຊີໂວ ປຸຣິໂສ ວາ ອຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຈກ຺ຂາທີນໍ ກເມ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອີຘ ເອເກກສ຺ມິ ຕິເກ ຕິຕ຺ຕໍ ຕິຕ຺ຕໍ ຘາຕູນໍ ກມໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ເຫຕຸຜລານຸປຸພ຺ພວວຕ຺ຖານວເສນາ"ຕິຯ ເຫຕຸຜລານໍ ອນຸປຸພ຺ພວວຕ຺ຖານໍ ເຫຕຸຜລຠາໂວວຯ ຕຕ຺ຖ ເຫຕູຕິ ປຈ຺ຈໂຍ ອຘິປ຺ເປໂຕຯ ຜລນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ອາຫ "ຈກ຺ຂຸຘາຕູ"ຕິອາທິຯ ມໂນຘາຕຸຘມ຺ມຘາຕູນຎ຺ຈ ມໂນວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ເຫຕຸຠາໂວ ຍຖາສມ຺ຠວໍ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ, ທ຺ວາຣຠູຕມໂນວເສນ ວາ ຕສ຺ສາ ມໂນຘາຕຸຍາຯ

ສພ຺ພາສໍ ວເສນາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕານໍ ອາຠາຘາຕຸອາທີນໍ ປຎ຺ຈຕຶສາຍ ຘາຕູນໍ ວເສນຯ ອປຣິມຕ຺ຖສຠາວສ຺ສ ປຣິມຕ຺ຖສຠາເວສຸ ນ ກທາຈິ ອນ຺ໂຕຄຘຕາ ອຕ຺ຖີຕິ ອາຫ "ສຠາວໂຕ ວິຊ຺ຊມານານ"ນ຺ຕິຯ ຈນ຺ທາຠາສູຣິຍາຠາທີກາ ວຓ຺ຓນິຠາ ເອວາຕິ ອາຫ "ຣູປຘາຕຸເຍວ ຫີ ອາຠາຘາຕູ"ຕິຯ ຣູປາທິປ຺ປຕິພທ຺ຘາຕິ ຣາຄວຕ຺ຖຸຠາເວນ ຄເຫຕພ຺ພາກາໂຣ ສຸຠນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສນ຺ຘາຍ "ຣູປາທໂຍວາ"ຕິ ອວຕ຺ວາ ປຕິພທ຺ຘວຈນໍ ອາຫຯ ອສຕິປິ ຣາຄວຕ຺ຖຸຠາເວ "ກຸສລວິປາກາຣມ຺ມຓາ ສຸຠາ ຘາຕູ"ຕິ ທຸຕິໂຍ ວິກປ຺ໂປ ວຸຕ຺ໂຕຯ ວິຫິໍສາຘາຕຸ ເຈຕນາ, ປຣວິເຫຐນຉນ຺ໂທ ວາຯ ອວິຫິໍສາ ກຣຸຓາຯ

ອຸໂຠປີຕິ ຘມ຺ມຘາຕຸມໂນວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸໂຍຯ ຫີນາທີສຸ ປຸຣິມນເຍນ ຫີຬິຕາ ຈກ຺ຂາທໂຍ ຫີນາ, ສມ຺ຠາວິຕາ ປຓີຕາ, ນາຕິຫີຬິຕາ ນາຕິສມ຺ຠາວິຕາ ມຊ຺ຌິມາຕິ ຂນ຺ຘວິຠງ຺ເຄ ອາຄຕຫີນຕ຺ຕິກໂຕເຍວ ນິຫຣິຕ຺ວາ ມຊ຺ຌິມາ ຘາຕຸ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸ ຍທິປິ ຉວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸວເສນ ວິຠຕ຺ຕາ, ຕຖາປິ "ວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸຄ຺ຄຫເຓນ ຕສ຺ສາ ປຸເຣຈາຣິກປຈ຺ຉາຈາຣິກຕ຺ຕາ ມໂນຘາຕຸ ຄຫິຕາວ ໂຫຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອາຫ "ວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸ...ເປ... ສຕ຺ຕວິຎ຺ຎາຓສງ຺ເຂໂປເຍວາ"ຕິຯ ອເນເກສໍ ຈກ຺ຂຸຘາຕຸອາທີນໍ, ຕາສຸ ຈ ເອເກກິສ຺ສາ ນານປ຺ປກາຣຕາຍ ນານາຘາຕູນໍ ວເສນ ອເນກຘາຕຸນານາຘາຕຸໂລໂກ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ "ອຏ຺ຐາຣສຘາຕຸປ຺ປເຠທມຕ຺ຕເມວາ"ຕິຯ

"ຈກ຺ຂຸໂສຕຆານຊິວ຺ຫາກາຍມໂນມໂນວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸເຠເທນາ"ຕິ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ລິຂິຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ນ ຈກ຺ຂາທີນໍ ເກວເລນ ຘາຕຸ-ສທ຺ເທນ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ອຘິປ຺ເປໂຕ ວິຊານນສຠາວສ຺ສ ປເຠທວຈນໂຕຯ ວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸ-ສທ຺ເທນ ສມ຺ພນ຺ເຘ ກຣິຍມາເນ ທ຺ເວ ມໂນຄຫຓານິ ນ ກຕ຺ຕພ຺ພານິຯ ນ ຫີ ທ຺ເວ ມໂນວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸໂຍ ອຕ຺ຖີຕິຯ "ຈກ຺ຂຸ...ເປ... ກາຍມໂນວິຎ຺ຎາຓມໂນຘາຕູ"ຕິ ວາ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ອຕຸລ຺ຍໂຍເຄ ທ຺ວນ຺ທສມາສາຠາວໂຕຯ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ປາໂຐ ສິຍາ "ຈກ຺ຂຸ...ເປ... ກາຍວິຎ຺ຎາຓມໂນມໂນວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸເຠເທນາ"ຕິຯ

ຂນ຺ຘາຍຕນເທສນາ ສງ຺ເຂປເທສນາ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍເທສນາ ວິຕ຺ຖາຣເທສນາຕິ ຕທຸຠຍໍ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ນາຕິສງ຺ເຂປວິຕ຺ຖາຣາ ຘາຕຸເທສນາຯ ອຖ ວາ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີເຍ ວຸຕ຺ຕຘາຕຸເທສນາ ອຕິສງ຺ເຂປເທສນາ, ອາຠາຘາຕຸອາທີນໍ ອເນກຘາຕຸນານາຘາຕຸອນ຺

ຕານໍ ວເສນ ເທເສຕພ຺ພາ ອຕິວິຕ຺ຖາຣເທສນາຕິ ຕທ຺ກຍໍ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ອຍໍ ‘‘ນາຕິສງ຺ເຂປວິຕ຺ຖາຣາ’’ຕິ.

ເກຣິຕລໍ ວິຍ ຈກ຺ຂຸຘາຕຸ ສທ຺ທສ຺ສ ວິຍ ວິຍ຺ຍາຕສ຺ສ ນິສ຺ສຍກາວໂຕ. ເອຕາທິ ຈ ອຸປມາທິ ນິຊ຺ຊີວານໍ ເກຣິຕລທຕ຺ຓາທີນໍ ສມາໂຍເຄ ນິຊ຺ຊີວານໍ ສທ຺ທາທີນໍ ວິຍ ນິຊ຺ຊີວານໍ ຈກ຺ຂຸຣູປາທີນໍ ສມາໂຍເຄ ນິຊ຺ຊີວານໍ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຕາທີນໍ ປວຕ຺ຕິຕິ ກາຣຕຜລານໍ ຘາຕຸມຕ຺ຕຕ຺ຕາ ກາຣກເວທກກາວວິຣຫໍ ທສ຺ເສຕິ.

ປ຺ເຣຈຣານ຺ຈຣາ ວິຍາຕິ ນິຊ຺ຊີວສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ເກຈິ ນິຊ຺ຊີວາ ປ຺ເຣຈຣານ຺ຈຣາ ວິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ມໂນຘາຕຸເຍວ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຂຕໍ ອນຕິວຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຂຕໍ ອນຕິວຕ຺ຕນ຺ຕານໍເຍວ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຕາທີນໍ ອວິຊ຺ຊມາເນປິ ປ຺ເຣຈຣານ຺ຈຣກາເວ ປ຺ພ຺ພກາລາ ປຣກາລຕາຍ ປ຺ເຣຈຣານ຺ຈຣາ ວິຍ ທຍ຺຤ພ຺ພາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສລ຺ລມິວ ສູລມິວ ຕິວິຘທ຺ກ຺ຂຕາສມາໂຍຄໂຕ ທຍ຺຤ພ຺ໂພ. ອາສາ ເຍວ ທ຺ກ຺ຂໍ ອາສາທ຺ກ຺ຂໍ, ອາສາວິຓາຕໍ ທ຺ກ຺ຂໍ ວາ. ສຍ຺ຍາ ທິ ອກູຕໍ ທ຺ກ຺ຂທ຺ກ຺ຂມ຺ປີ ສ຺ກາທິໂຕ ສຍ຺ຊານນ຺ຕິ ຕໍ ອາສໍ ຕສ຺ສາ ຈ ວິຓາຕໍ ອາສີສິຕສ຺ກາທິອສິທ຺ຘິຍາ ຊເນຕິຕິ. ກມ຺ມປ຺ປຘານາ ສງ຺ຂາຣາຕິ ‘‘ປຜິສນ຺ຘິຍໍ ປກ຺ຂິປນ຺ໂຕ’’ຕິອາທິມາຫ. ຊາຕິທ຺ກ຺ ຂານ຺ພນ຺ຘນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ຕນາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຍມາເນນ ຊາຕິທ຺ກ຺ເຂນ ອນ຺ພນ຺ຘຕ຺ຕາ. ກວປ຺ຈ຺ຈຍາ ຊາຕິ ທິ ຊາຕິທ຺ກ຺ຂນ຺ຕິ. ປທ຺ມໍ ວິຍ ທິສ຺ສມານໍ ຂຸຣຈກ຺ກໍ ວິຍ ຣູປມ຺ປີ ອິຕ຺ຖິຍາທິກາເວນ ທິສ຺ສມານໍ ນານາວິຘຸປທ຺ທວໍ ຊເນຕິ. ສພ຺ເພ ອນຕ຺ຖາ ຣາຄາທໂຍ ຊາຕິອາທໂຍ ຈ ວິສກູຕາ ອສນ຺ຕາ ສປ຺ປຜິກຍາ ຈາຕິ ຕປ຺ປຜິປກ຺ຂກູຕຕ຺ຕາ ອມຕາທິໂຕ ທຍ຺຤ພ຺ພາ.

ມ຺ຍ຺ຈິຕ຺ວາປີ ອຍ຺ຍໍ ຄເຫຕ຺ວາວາຕິ ເອເຕນ ມກ຺ກຜສ຺ສ ຄທິຕໍ ສາຂໍ ມ຺ຍ຺ຈິຕ຺ວາປີ ອາກາເສ ຤າຕຸ໌ ອສມຕ຺ຖຕາ ວິຍ ຄທິ ຕາຣມ຺ມຕໍ ມ຺ຍ຺ຈິຕ຺ວາປີ ອຍ຺ຍໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິຕຸ໌ ອສມຕ຺ຖຕາຍ ມກ຺ກຜສມານຕໍ ທສ຺ເສຕິ. ອຍ຺ຖິເວຘວິທ຺ໂຘປີ ທມຖໍ ອນ຺ປຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ທ຺ຍ຺຤ສ຺ໂສ ອສ຺ສຂລ຺ອຸງ຺ໂກ. ຣງ຺ຄຄໂຕ ນໂຜ ຣງ຺ຄນໂຜ.

໑໗໔.ຈກ຺ຂຸຍ຺ຈ ປຜິຈ຺ຈ ຣູເປ ຈາຕິອາທີນາ ທ຺ວາຣາຣມ຺ມເຕສຸ ເອກວຈນພຫຸວຈນນິທ຺ເທສາ ເອກນານາສນ຺ຕານຄຕານໍ ເອກ ສນ຺ຕານຄຕວິຍ຺ຍາຕປ຺ຈ຺ຈຍກາວໂຕ ເອກນານາຊາຕິກຕ຺ຕາ ຈ.

ສພ຺ພຘມ຺ເມສູຕິ ເອຕ຺ຖ ສພ຺ພ-ສທ຺ໂທ ອຘິກາຣວເສນ ຍຖາວຸຕ຺ຕວິຍ຺ຍາຕສງ຺ຂາເຕ ອາຣມ຺ມຕສງ຺ຂາເຕ ວາ ປເທສສພ຺ພສ຺ມິ ຕິຍ຺຤ຕິຕິ ທຍ຺຤ພ຺ໂພ. ມໂນວິຍ຺ຍາຕຘາຕຸນິທ຺ເທເສ ‘‘ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຕຘາຕຸຍາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຣຸທ຺ຘສມນນ຺ຕຣາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ ມໂນຘາຕຸ, ມໂນຘາຕຸຍາປີ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຣຸທ຺ຘສມນນ຺ຕຣາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ ຈິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຕຘາຕານນ຺ຕຣໍ ມໂນຘາຕຸ ວິຍ ມໂນຘາຕານນ຺ຕຣມ຺ປີ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຍາວ ອຍ຺ຍາ ມໂນຘາຕຸ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ຕາວ ປວຕ຺ຕໍ ສພ຺ພໍ ຈິຕ຺ຕໍ ເອກຕ຺ ເຕນ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອວມ຺ປີ ອຕ຺ໂຖ ລພ຺ກຕິ. ເອວຍ຺ທິ ສຕິ ມໂນວິຍ຺ຍາຕຘາຕານນ຺ຕຣໍ ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ມໂນຘາຕຸຍາ ມ ໂນວິຍ຺ຍາຕຘາຕຸກາວປ຺ປສງ຺ໂຄ ນ ໂຫຕິເຍວ. ປຍ຺ຈວິຍ຺ຍາຕຘາຕຸມໂນຘາຕຸກ຺ກມນິທສ຺ສນຍ຺ທິ ຕພ຺ພິຘຸຣສກາເວນ ອຸປ຺ປຕ຺ ຕິຍ຺຤າເນນ ຈ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ມໂນວິຍ຺ຍາຕຘາຕຸກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ, ນ ອນນ຺ຕຣຸປ຺ປຕ຺ຕິມຕ຺ເຕນາຕິ ຕພ຺ ພິຘຸຣສກາເວ ເອກຕ຺ຕໍ ອຸປເນຕ຺ວາ ທສ຺ສນໍ ຍຸຊ຺ຊຕິ. ອນຸປນີເຕປີ ເອກຕ຺ເຕ ຕພ຺ພິຘຸຣສກາເວ ເອກສ຺ມິ ທສ຺ສິເຕ ສານ ຍ຺ຍວເສນ ອຍ຺ຍມ຺ປີ ສພ຺ພໍ ຕໍ ສກາວໍ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິຕິ ທຍ຺຤ພ຺ພໍ. ປີ-ສທ຺ເທນ ມໂນວິຍ຺ຍາຕຘາຕຸສມ຺ປີຕ຺ຓເນ ຈ ສຕິ ‘‘ມໂນ ວິຍ຺ຍາຕຘາຕຸຍາປີ ສມນນ຺ຕຣາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ ຈິຕ຺ຕໍ…ເປ… ຕຊ຺ຊາ ມໂນວິຍ຺ຍາຕຘາຕູ’’ຕິ ມໂນວິຍ຺ຍາຕຘາຕຸຄ຺ຄຫເຕນ ກວງ຺ຄານນ຺ຕຣໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມໂນຘາຕຸຈິຕ຺ຕໍ ນິວຕ຺ຕິຕໍ ໂຫຕິຕິ ເຈ? ນ, ຕສ຺ສາ ມໂນວິຍ຺ຍາຕຘາຕຸກາວາສິທ຺ຘິໂຕ. ນ ທິ ຍໍ ໂຈ ທິຍຕິ, ຕເທວ ປຣິຫາຣາຍ ໂຫຕິຕິ.

ມໂນຘາຕຸຍາປີ ມໂນວິຍ຺ຍາຕຘາຕຸຍາປີຕິ ມນທ຺ວຍວຈເນນ ທ຺ວິນ຺ນໍ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍວິຘຸຣສກາວຕາ ທສ຺ສິຕາຕິ ເຕເນວ ມໂນຘາ ຕາວຊ຺ຊນສ຺ສ ມໂນວິຍ຺ຍາຕຘາຕຸກາໂວ ນິວຕ຺ຕິໂຕຕິ ທຍ຺຤ພ຺ໂພ. ວຸຕ຺ໂຕ ທິ ຕສ຺ສ ມໂນວິຍ຺ຍາຕຘາຕຸວິຘຸໂຣ ມ ໂນຘາຕຸສກາໂວ ‘‘ສພ຺ພຘມ຺ເມສຸ ວາ ປນ ປຖມສມນ຺ນາຫາໂຣ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ’’ຕິອາທີນາ. ສາ ສພ຺ພາປີຕິ ເອຕໍ ມຸຂມຕ຺ຕນິທສ຺ສ ນໍ. ນ ທິ ຊວນປຣິໂຍສານາ ເອວ ມໂນວິຍ຺ຍາຕຘາຕຸ, ຕທາຣມ຺ມຕາທີນິປີ ປນ ໂຫນ຺ຕິເຍວາຕິ. ເອວໍ ປຍ຺ຈວິຍ຺ຍາຕຘາຕຸມ ໂນຘາຕຸວິສິຍ຺຤ສກາວວເສນ ສພ຺ພໍ ມໂນວິຍ຺ຍາຕຘາຕຸ໌ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປ຺ນ ມໂນທ຺ວາຣວເສນ ສາຕິສຍໍ ຊວນມໂນ ວິຍ຺ຍາຕຘາຕຸ໌ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ມນຍ຺ຈ ປຜິຈ຺ຈາ’’ຕິອາທິມາຫ. ຍທິ ປນ ຉນ຺ນໍ ທ຺ວາຣານໍ ວເສນ ຊວນາວສານາເນວ ຈິຕ຺ຕານິ ອິຘ ‘‘ມໂນວິຍ຺ຍາຕຘາຕູ’’ຕິ ທສ຺ສິຕານີຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ຄຍ຺ເຫຍ຺ຍ, ຈຸຕິປຜິສນ຺ຘິກວງ຺ຄານໍ ອຄ຺ຄທິຕຕ຺ຕາ ສາວເສສາ ເທສນາ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຉທ຺ວາຣິກຈິຕ຺ເຕທິ ວາ ສມານລກ຺ຂຕານິ ອຍ຺ຍານິປີ ‘‘ມໂນ

ວິຎ຺ຎາຓຘາຕູ''ຕິ ທສ຺ສິຕານີຕິ ເວທິຕພ຺ພານີຯ

ປຏິຈ຺ຈາຕິ ອາຄຕຏ຺ຐາເນປິ ເອຕ຺ຖ ''ມໂນ ຈ ເນສໍ ໂຄຈຣວິສຍໍ ປຈ຺ຈນຸໂຠຕີ''ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນີຯ ໑ຯ໔໕໕) ວິສຸໍ ກາຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕໍ, ອິຘ ປນ ''ຈກ຺ຂຸຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈາ''ຕິອາທີສຸ ຈ-ສທ຺ເທນ ສມ຺ປິຓ຺ເຑຕ຺ວາ ອາວຊ຺ຊນສ຺ສປິ ຈກ຺ຂາທິສນ຺ນິສ຺ສິຕຕາກຣຓໍ ວິຍ ມນຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈາຕິ ອາຄຕຏ຺ຐາເນ ມໂນທ຺ວາຣສງ຺ຂາຕຠວງ຺ຄສນ຺ນິສ຺ສິຕເມວ ອາວຊ຺ຊນໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ອຠິຘມ຺ມຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ປຎ຺ຫປຸຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ

ປຎ຺ຫປຸຈ຺ຉກໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕານເມວາຕິຯ

ປຎ຺ຫປຸຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຘາຕຸວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

## ໔ຯ ສຈ຺ຈວິຠງ຺ໂຄ

### ໑ຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍໍ

#### ອຸທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໘໙ຯສາສນກ຺ກໂມຕິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ອຣິຍສຈ຺ຈເທສນາ ວາຯ ສກລຎ຺ຫິ ສາສນໍ ຠຄວໂຕ ວຈນໍ ສຈ຺ຈວິນິມຸຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ ສຈ຺ເຈສຸ ກມຕິ, ສີລສມາຘິປຎ຺ຎາສງ຺ຂາຕໍ ວາ ສາສນໍ ເອເຕສຸ ກມຕິ, ຕສ຺ມາ ກມຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ກໂມ, ກິໍ ກມຕິ? ສາສນໍ, ສາສນສ຺ສ ກໂມ ສາສນກ຺ກໂມຕິ ສຈ຺ຈານິ ສາສນປ຺ປວຕ຺ຕິຏ຺ຐານານິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຕໍເທສນາ ຈ ຕພ຺ໂພຫາເຣນາຕິຯ

ຕຖາຕິ ຕໍສຠາວາວຯ ອວິຕຖາຕິ ອມຸສາສຠາວາວຯ ອນຎ຺ຎຖາຕິ ອຎ຺ຎາກາຣຣຫິຕາຯ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂຕາຕໍນິມິຕ຺ຕຕາຫິ ອນິຏ຺ຐຕາ ປີຬນຏ຺ໂຐ, ທ຺ວິຘາປິ ປຣິທຫນໍ, ກິເລສທາຫສມາໂຍໂຄ ວາ ສນ຺ຕາປຏ຺ໂຐຕິ ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສຯ ປຸຄ຺ຄລຫິໍສນໍ ວາ ປີຬນໍ, ອຕ຺ຕໂນ ເອວ ຕິຂິຓາກາໂວ ສນ຺ຕາປນໍ ສນ຺ຕາໂປຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ປີຬນຏ຺ໂຐ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ສເຣເນວ ອາວິຠວນາກາໂຣ, ອິຕເຣ ຍຖາກ຺ກມໍ ສມຸທຍມຄ຺ຄນິໂຣຘທສ຺ສເນຫິ ອາວິຠວນາກາຣາຕິ ອຍໍ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປິ ວິເສໂສຯ ຕຕ຺ຣຕຕ຺ຣາຠິນ຺ທນວເສນ ພ຺ຍາເປຕ຺ວາ ອູຫນໍ ຣາສີກຣຓໍ ທຸກ຺ຂນິພ຺ພຕ຺ຕນໍ ອາຍູຫນໍ, ສມຸທໂຍ ອາຄຈ຺ຉຕີຕິ ວາ ອາຍໍ, ທຸກ຺ຂໍຯ ຕສ຺ສ ອູຫນໍ ປວຕ຺ຕນໍ ອາຍູຫນໍ, ສຣສາວິຠາວນາກາໂຣ ເອໂສຯ ນິທາຕິ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ນິທານໍ, ''ອິທໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂ''ນ຺ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉາເປນ຺ຕໍ ວິຍ ສມຸຏ຺ຐາເປຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທຸກ຺ຂທສ຺ສເນນ ຈາຍໍ ນິທານຏ຺ໂຐ ອາວິ ຠວຕິຯ ສໍໂຍຄປລິໂພຘຏ຺ຐາ ນິໂຣຘມຄ຺ຄທສ຺ສເນຫິ, ເຕ ຈ ສໍສາຣສໍໂຍຊນມຄ຺ຄນິວາຣຓາກາຣາ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ

ນິສ຺ສຣນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສຕ຺ຕາ, ສຍເມວ ວາ ນິສ຺ສຏໍ ວິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ສພ຺ພສງ຺ຂເຕຫິ ສພ຺ພູປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄຠາວໂຕຕິ ນິສ຺ສຣຓໍຯ ອຍມສ຺ສ ສຠາເວນ ອາວິຠວນາກາໂຣຯ ວິເວກາສງ຺ຂຕາມຕຏ຺ຐາ ສມຸທຍມຄ຺ຄທຸກ຺ຂທສ຺ສນາວິຠວນາກາຣາ, ສມຸທຍກ຺ຂຍອປ຺ປຈ຺ຈຍອວິນາສິຕາ ວາຯ ສໍສາຣໂຕ ນິຄ຺ຄມນໍ ນິຍ຺ຍານໍຯ ອຍມສ຺ສ ສເຣເນວ ປກາສນາກາໂຣ, ອິຕເຣ ສມຸທຍນິໂຣຘທຸກ຺ຂທສ຺ສເນຫິຯ ຕຕ຺ຖ ປລິໂພຘຸປຈ຺ເຉທວເສນ ນິພ຺ພານາຘິຄໂມວ ນິພ຺ພານນິມິຕ຺ຕຕາ ເຫຕ຺ວຏ຺ໂຐຯ ປຎ຺ຎາປສານຕ຺ຕາ ມຄ຺ຄສ຺ສ ນິພ຺ພານທສ຺ສນໍ, ຈຕຸສຈ຺ຈທສ຺ສນໍ ວາ ທສ຺ສນຏ຺ໂຐຯ ຈຕຸສຈ຺ຈທສ຺ສເນ ກິເລສທຸກ຺ຂສນ຺ຕາປວູປສເມ ຈ ອາຘິປຈ຺ຈໍ ກໂຣນ຺ຕິ ມຄ຺ຄງ຺ຄສມ຺ມາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສມ຺ເມສູຕິ ໂສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອຘິປເຕຍ຺ຍຏ຺ໂຐຕິຯ ວິເສສໂຕ ວາ ອາຣມ຺ມຓາຘິປຕິຠູຕາ ມຄ຺ຄງ຺ຄສມ຺ມາ ໂຫນ຺ຕິ ''ມຄ຺ຄາຘິປຕິໂນ ຘມ຺ມາ''ຕິ ວຈນໂຕຕິ ໂສ ເຕສໍ ອາກາໂຣ ອຘິປເຕຍ຺ຍຏ຺ໂຐຯ ເອວມາທິ ອາຫາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ອຠິສມຍຏ຺ໂຐຕິ ອຠິສເມຕພ຺ພຏ຺ໂຐ, ອຠິສມຍສ຺ສ ວາ ວິສຍຠູໂຕ ອຕ຺ໂຖ ອຠິສມຍຏ຺ໂຐ, ອຠິສມຍສ຺ເສວ ວາ ປວຕ຺ຕິອາກາໂຣ ອຠິສມຍຏ຺ໂຐ, ໂສ ເຈຕ຺ຖ ອຠິສເມຕພ຺ເພນ ປີຬນາທິນາ ທສ຺ສິໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ກຸຈ຺ຉິຕໍ ຂໍ ທຸກ຺ຂໍຯ ''ສມາຄໂມ ສເມຕ''ນ຺ຕິອາທີສຸ ເກວລສ຺ສ ອາຄມ-ສທ຺ທສ຺ສ ເອຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ຈ ປໂຍເຄ ສໍໂຍຄຕ຺ຖສ຺ສ ອນຸປລພ຺ຠນໂຕ ສໍ-ສທ຺ທສ຺ສ ຈ ປໂຍເຄ ອຸປລພ຺ຠນໂຕ ''ສໍໂຍຄໍ ທີເປຕິ''ຕິ ອາຫ, ເອວໍ ''ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຸທິຕ''ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິຯ ອຍ-ສທ຺ໂທ ຄຕິອຕ຺ຖສິທ຺ໂຘ ເຫຕຸ-ສທ຺ໂທ ວິຍ ກາຣຓໍ ທີເປຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຜລນິປ຺ຜາທເນນ ອຍຕິ ປວຕ຺ຕຕິ, ເອຕິ ວາ ເອຕສ຺ມາ ຜລນ຺ຕິ ອໂຍຕິ, ສໍໂຍເຄ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຣຓໍ ສມຸທໂຍຕິ ເອຕ຺ຖ ວິສຸໍ ປຍຸຊ຺ຊມານາປິ ອຸປສຄ຺ຄ-ສທ຺ທາ ສຘາຕຸກໍ ສໍໂຍຄຕ຺ຖໍ ອຸປ຺ປາທຕ຺ຖຎ຺ຈ ທີເປນ຺ຕິ ກິຣິຍາວິເສສກຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ອຠາໂວ ເອຕ຺ຖ ໂຣຘສ຺ສາຕິ ນິໂຣໂຘຕິ ເອເຕນ ນິພ຺ພານສ຺ສ ທຸກ຺ຂວິເວກຠາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ ສມຘິຄເຕ ຕສ຺ມິໍ ຕທຘິຄມວໂຕ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ໂຣຘາຠາໂວ ປວຕ຺ຕິສງ຺ຂາຕສ຺ສ ໂຣຘສ຺ສ ປຏິປກ຺ຂຠູຕາຍ ນິວຕ຺ຕິຍາ ອຘິຄຕ຺ຕຕາຕິ ເອຕສ຺ມິຎ຺ຈຕ຺ເຖ ອຠາໂວ ເອຕສ຺ມິໍ ໂຣຘສ຺ສາຕິ ນິໂຣໂຘອິຈ຺ເຈວ ປທສມາໂສຯ ທຸກ຺ຂາຠາໂວ ປເນຕ຺ຖ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ, ນ ນິພ຺ພານສ຺ເສວຯ ອນຸປ຺ປາໂທ ເອວ ນິໂຣໂຘ ອນຸປ຺ປາທນິໂຣໂຘຯ ອາຍຕິຠວາທີສຸ ອປ຺ປວຕ຺ຕິ, ນ ປນ ຠງ຺ໂຄຕິ ຠງ຺ຄວາຈກໍ ນິໂຣຘ-ສທ຺ທໍ ນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອນຸປ຺ປາທວາຈກໍ ຄຓ຺ຫາຕິຯ ເອຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ ກາຣເຓ ຜໂລປຈາຣໍ ກຕ຺ວາ ນິໂຣຘປ຺ປຈ຺ຈໂຍ ນິໂຣໂຘຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ປຏິປທາ ຈ ໂຫຕິ

ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘປ຺ປຕ຺ຕິຍາຯ ນນຸ ສາ ເອວ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘປ຺ປຕ຺ຕີຕິ ຕສ຺ສາ ເອວ ສາ ປຏິປທາຕິ ນ ຍຸຊ຺ຊຕີຕິ? ນ, ປຸຄ຺ຄລາຘິຄມສ຺ສ ເຍຫິ ໂສ ອຘິຄຈ຺ຉຕິ, ເຕສໍ ກາຣຓຠູຕສມ຺ມານຎ຺ຈ ປຕ຺ຕິກາເລນ ປຏິປທາກາເລນ ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາສຈ຺ຉິກຣຓສມ຺ມານໍ ອຎ຺ຎຕ຺ຕຠາເວປິ ຫິ ປຸຄ຺ຄລສຈ຺ຉິກິຣິຍສມ຺ມຠາເວຫິ ນານຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ນິທ຺ເທໂສ ກໂຕຯ ອຖ ວາ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ນິຏ຺ຐານໍ ຜລນ຺ຕິ ຕສ຺ສາ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປຏິປທາ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ

ພຸທ຺ຘາທໂຍ ອຣິຍາ ປຏິວິຊ຺ຌນ຺ຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ປຏິວິທ຺ຘກາເລ ປວຕ຺ຕໍ ພຸທ຺ຘາທິໂວຫາຣໍ “ອຄມາ ຣາຊຄຫໍ ພຸທ຺ໂຘ”ຕິອາທີສຸ (ສຸຯ ນິຯ ໔໑໐) ວິຍ ປຸຣິມກາເລປິ ອາໂຣເປຕ຺ວາ “ພຸທ຺ຘາທໂຍ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕ ຫິ ພຸທ຺ຘາທໂຍ ຈຕູຫິ ມຄ຺ເຄຫິ ປຏິວິຊ຺ຌນ຺ຕີຕິຯ ອຣິຍປຏິວິຊ຺ຌິຕພ຺ພານິ ສຈ຺ຈານິ ອຣິຍສຈ຺ຈານີຕິ ເຈຕ຺ຖ ປຸຣິມປເທ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລໂປ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ອຣິຍາ ອິມນ຺ຕິ ປຏິວິຊ຺ຌິຕພ຺ພຏ຺ເຐນ ເອກຕ຺ຕໍ ອຸປເນຕ຺ວາ “ອິມ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ມາຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ອຣິຍຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ສຈ຺ຈານີຕິ ອຣິຍສຈ຺ຈານີຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຖາຄເຕນ ຫິ ສຍໍ ອຘິຄຕຕ຺ຕາ, ເຕເນວ ປກາສິຕຕ຺ຕາ, ຕໂຕ ເອວ ຈ ອຎ຺ເຎຫິ ອຘິຄມນີຍຕ຺ຕາ ຕານິ ຕສ຺ສ ໂຫນ຺ຕີຕິຯ ອຣິຍຠາວສິທ຺ຘິໂຕປີຕິ ເອຕ຺ຖ ອຣິຍສາຘການິ ສຈ຺ຈານິ ອຣິຍສຈ຺ຈານີຕິ ປຸພ຺ເພ ວິຍ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລໂປ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ອຣິຍານິ ສຈ຺ຈານີຕິປີຕິ ເອຕ຺ຖ ອວິຕຖຠາເວນ ອຣຓີຍຕ຺ຕາ ອຘິຄນ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາ ອຣິຍານິ, ອຣິຍໂວຫາໂຣ ວາ ອຍໍ ອວິສໍວາທໂກ ອວິຕຖຣູໂປ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ພາຘນລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂຕນ຺ນິມິຕ຺ຕຠາໂວ ພາຘນາ, ອຸທຍພ຺ພຍປີຬິຕຕາ ວາຯ ຠວາທີສຸ ຊາຕິອາທິວເສນ ຈກ຺ຂຸໂຣຄາທິວເສນ ຈ ອເນກຘາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປວຕ຺ຕນເມວ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ສນ຺ຕາປນໍ, ຕທສ຺ສ ກິຈ຺ຈໍ ຣໂສຯ ປວຕ຺ຕິນິວຕ຺ຕີສຸ ສໍສາຣໂມກ຺ເຂສຸ ປວຕ຺ຕິ ຫຸຕ຺ວາ ຄຍ຺ຫຕີຕິ ປວຕ຺ຕິປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານໍຯ ປຠວຕິ ເອຕສ຺ມາ ທຸກ຺ຂໍ ປຏິສນ຺ຘິຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ ປຸຣິມຠເວນ ປຈ຺ຉິມຠໂວ ຆຏິໂຕ ສໍຍຸຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ປຠໂວຯ “ເອວມ຺ປິ ຕຓ຺ຫານຸສເຍ ອນູຫເຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕີ ທຸກ຺ຂມິທໍ ປຸນປ຺ປຸນ”ນ຺ຕິ (ຘຯ ປຯ ໓໓໘) ເອວໍ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອຸປ຺ປາທນໍ ອນຸປຈ຺ເຉທກຣຓໍຯ ຠວນິສ຺ສຣຓນິວາຣຓໍ ປລິໂພໂຘຯ ຣາຄກ຺ຂຍາທິຠາເວນ ສພ຺ພທຸກ຺ຂສນ຺ຕຕາ ສນ຺ຕິຯ ອຈ຺ຈຸຕິຣສນ຺ຕິ ອຈ຺ຈຸຕິສມ຺ປຕ຺ຕິກໍຯ ຈວນໍ ວາ ກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ຕທຠາວໍ ກິຈ຺ຈມິວ ໂວຫຣິຕ຺ວາ ອຈ຺ຈຸຕິກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຈວນຎ຺ຈ ສຠາວສ຺ສາປຣິຈ຺ຈຊນໍ ອວິກາຣຕາ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘນິມິຕ຺ຕສຸຎ຺ຎຕາຍ ອວິຄ຺ຄຫໍ ຫຸຕ຺ວາ ຄຍ຺ຫຕີຕິ ອນິມິຕ຺ຕປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານໍຯ ອນຸສຍປຈ຺ເຉທນວເສນ ສໍສາຣຈາຣກໂຕ ນິຄ຺ຄມນູປາຍຠາໂວ ນິຍ຺ຍານໍຯ ນິມິຕ຺ຕໂຕ ປວຕ຺ຕໂຕ ຈ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວຸຏ຺ຐານໍ ຫຸຕ຺ວາ ຄຍ຺ຫຕີຕິ ວຸຏ຺ຐານປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານໍຯ

ອສຸວຓ຺ຓາທິ ສຸວຓ຺ຓາທິ ວິຍ ທິສ຺ສມານໍ ມາຍາຕິ ວຕ຺ຖຸສພ຺ຠາວາ ຕສ຺ສາ ວິປຣີຕຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ ອຸທກໍ ວິຍ ທິສ຺ສມານາ ປນ ມຣີຈິ ອຸປຄຕານໍ ຕຸຈ຺ຉາ ໂຫຕິ, ວຕ຺ຖຸມຕ຺ຕມ຺ປິ ຕສ຺ສາ ນ ທິສ຺ສຕີຕິ ວິສໍວາທິກາ ວຸຕ຺ຕາຯ ມຣີຈິມາຍາອຕ຺ຕານໍ ວິປກ຺ໂຂ ຠາໂວ ຕຈ຺ຉາວິປຣີຕຠູຕຠາໂວຯ ອຣິຍຎາຓສ຺ສາຕິ ອວິຕຖຄາຫກສ຺ສ ຎາຓສ຺ສ, ເຕນ ປຏິເວຘປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓານິ ຄຍ຺ຫນ຺ຕິ, ເຕສຎ຺ຈ ໂຄຈຣຠາໂວ ປຏິວິຊ຺ຌິຕພ຺ພຕາອາຣມ຺ມຓຠາໂວ ຈ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ອຄ຺ຄິລກ຺ຂຓໍ ອຸທ຺ຘຕ຺ຕໍຯ ຕຎ຺ຫິ ກຕ຺ຖຈິ ກຓ຺ຫາທິອຸປາທານເຠເທປິ ວິສໍວາທກໍ ວິປຣີຕໍ ອຠູຕໍ ວາ ກທາຈິ ນ ໂຫຕິຯ “ພ຺ຍາຘິຘມ຺ມາ ຊຣາຘມ຺ມາ, ອໂຖ ມຣຓຘມ຺ມິໂນ”ຕິ (ອຯ ນິຯ ໓ຯ໓໙; ໔ຯ໔໗) ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕາ ຊາຕິອາທິກາ ໂລກປກຕິຯ ມນຸສ຺ສານໍ ອຸທ຺ຘໍ ທີຆຕາ, ເອກຈ຺ຈານໍ ຕິຣຈ຺ຉານານໍ ຕິຣິຍໍ ທີຆຕາ, ວຸທ຺ຘິນິຏ຺ຐໍ ປຕ຺ຕານໍ ປຸນ ອວຑ຺ຒນໍ ເອວມາທິກາ ຈາຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຕຈ຺ຉາວິປຣີຕຠູຕຠາເວສຸ ປຈ຺ຉິໂມ ຕຖຕາ, ປຐໂມ ອວິຕຖຕາ, ມຊ຺ຌິໂມ ອນຎ຺ຎຖຕາຕິ ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສຯ

ທຸກ຺ຂາ ອຎ຺ຎໍ ນ ພາຘກນ຺ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ຕຓ຺ຫາປິ ຊາຕິ ວິຍ ທຸກ຺ຂນິມິຕ຺ຕຕາຍ ພາຘິກາຕິ? ນ, ພາຘກປຠວຠາເວນ ວິສຸໍ ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ ຊາຕິອາທີນໍ ວິຍ ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຘິຏ຺ຐານຠາໂວ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂຕາ ຈ ພາຘກຕາ, ນ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປຠວກາຕິ ນຕ຺ຖິ ຕຓ຺ຫາຍ ປຠວຠາເວນ ຄຫິຕາຍ ພາຘກຕ຺ຕປ຺ປສງ຺ໂຄຯ ເຕນາຫ “ທຸກ຺ຂາ ອຎ຺ຎໍ ນ ພາຘກ”ນ຺ຕິຯ ພາຘກຕ຺ຕນິຍາເມນາຕິ ທຸກ຺ຂໍ ພາຘກເມວ, ທຸກ຺ຂເມວ ພາຘກນ຺ຕິ ເອວໍ ທ຺ວິຘາປິ ພາຘກຕ຺ຕາວຘາຣເຓນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕໍ ວິນາ ນາຎ຺ຎໂຕຕິ ສຕິປິ ອວເສສກິເລສອວເສສາກຸສລສາສວກຸສລມູລາວເສສສາສວກຸສລສມ຺ມານໍ ທຸກ຺ຂເຫຕຸຠາເວ ນ ຕຓ຺ຫາຍ ວິນາ ເຕສໍ ທຸກ຺ຂເຫຕຸຠາໂວ ອຕ຺ຖິ, ເຕຫິ ປນ ວິນາປິ ຕຓ຺ຫາຍ ທຸກ຺ຂເຫຕຸຠາໂວ ອຕ຺ຖິ ກຸສເລຫິ ວິນາ ອກຸສເລຫິ, ຣູປາວຈຣາທີຫິ ວິນາ ກາມາວຈຣາທີຫິ ຈ ຕຓ຺ຫາຍ ທຸກ຺ຂນິພ຺ພຕ຺ຕກຕ຺ຕາຯ ຕຈ຺ຉນິຍ຺ຍານຠາວຕ຺ຕາຕິ ທ຺ວິຘາປິ ນິຍເມນ ຕຈ຺ໂຉ ນິຍ຺ຍານຠາໂວ ເອຕສ຺ສ, ນ ມິຈ຺ຉາມຄ຺ຄສ຺ສ ວິຍ ວິປຣີຕຕາຍ, ໂລກິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ວິຍ ວາ ອເນກນ຺ຕິກຕາຍ ອຕຈ຺ໂຉຕິ ຕຈ຺ຉນິຍ຺ຍານຠາໂວ, ມຄ຺ໂຄຯ ຕສ຺ສ ຠາໂວ ຕຈ຺ຉນິຍ຺ຍານຠາວຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ຕຈ຺ຉນິຍ຺ຍານຠາວຕ຺ຕາຯ ສພ຺ພຕ຺ຖ ທ຺ວິຘາປິ ນິຍເມນ ຕຈ຺ຉາວິປຣີຕຠູຕຠາໂວ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ “ອິຕິ ຕຈ຺ຉາວິປລ຺ລາສາ”ຕິອາທີຯ

ສຈຸຈ-ສທຸທສຸສ ສມຸກວນຸຕານໍ ອຕຸຖານໍ ອຸທຸສຣຕໍ, ສມຸກວນຸເຕ ວາ ອຕຸເຖ ວຕຸວາ ອສິປຸເປຕຸຖສຸສ ອຸທຸສຣຕໍ ອຕ
ຖຸທສາໂຣ. ວິຣຕິສຈຸເຈຕີ ມຸສາວາທວິຣຕີຍໍ. ນ ຫິ ອລຸລວິຣຕີສຸ ສຈຸຈ-ສທຸໂທ ນິຣຸລຸໂທຕີ. "ອິທເມວ ສຈຸຈໍ, ໂມໝມລຸລ"ນຸຕິ
ຄຫິຕາ ທິຍຸກິ ທິຍຸກິສຈຸຈໍ. "ອໂມສສມຸມໍ ນິພຸພານໍ , ຕທຣິຍາ ສຈຸຈໂຕ ວິທູ"ຕິ (ສຸ. ນິ. ໗໖໖) ອໂມສສມຸມຕຸຕາ ນິພຸພານໍ
ປຣມຕຸຖສຈຸຈໍ ວຸຕຸຕໍ. ຕສຸສ ປນ ຕໍສມຸປາປກສຸສ ຈ ມຄຸຄສຸສ ປຊານນາ ປຜິເວໂສ ອວິວາທກາຣຕານຸຕີ ທຸວຍມຸປີ "ເອກຫຸທິ
ສຈຸຈໍ ນ ທຸຕິຍມຕຸຖິ, ຍສຸມິ ປຊາ ໂນ ວິວເທ ປຊານ"ນຸຕິ (ສຸ. ນິ. ໘໘໐; ມຫານິ. ໑໑໙) ນິສຸສາ ຄາຖາຍ ສຈຸຈນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ.

ເນຕໍ ທຸກຸຂໍ ອຣິຍສຈຸຈນຸຕິ ອາຄຈຸເຊຍຸຍ, ເນຕໍ ຄານໍ ວິຊຸຊຕີຕິ ເອເຕນ ຊາຕິອາທີນໍ ທຸກຸຂອຣິຍສຈຸຈກາເວ ອວິປຣີຕຕໍ ທສຸເສ
ຕິ, ອລຸລໍ ທຸກຸຂໍ ອຣິຍສຈຸຈນຸຕິ ອາຄຈຸເຊຍຸຍ, ເນຕໍ ຄານໍ ວິຊຸຊຕີຕິ ອິມິນາ ທຸກຸຂອຣິຍສຈຸຈກາວສຸສ ຊາຕິອາທີສຸ ນິຍຕຕໍ.
ສເຈປີ ກຄຸລຸຈິ ໂກຈິ ເອວໍຈິຕຸໂຕ ອາຄຈຸເຊຍຸຍ, ປລຸລາປເນ ປນ ສຫສມຸເມນ ປລຸລາປເນ ອຕຸຕໂນ ວາທສຸສ ຈ ປລຸລາປເນ
ສມຕຸໂຖ ນຕຸຖີຕິ ທສຸເສຕຸໍ "ອທເມຕໍ...ເປ... ປລຸລາເປສຸສາມີຕິ ອາຄຈຸເຊຍຸຍ, ເນຕໍ ຄານໍ ວິຊຸຊຕີ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ຊາຕິອາທີນໍ
ອນລຸລຖຕາ ອລຸລສຸສ ຈ ຕຖາກູຕສຸສ ອກາໂວເຍເວຕຸຖ ຄານາກາໂວ. ສເຈປີ ໂກຈິ ອາຄຈຸເຊຍຸຍ, ອາຄຈຸຊຕຸ, ຄານໍ ປນ
ນຕຸຖີຕີ ອຍເມຕຸຖ ສຸຕຸຕຕຸໂຖ. ເອສ ນໂຍ ທຸຕິຍສຸຕຸເຕປີ. ຕຕຸຖ ປນ ສມຸປຕຸຕຕາ ປຈຸຈກຸຂຕາ ຈ ປຖມຕາ, ຕໍນິມິຕຸຕຕາ ທຸ
ຕິຍຕາ, ຕທຸປສມຕາ ຕຕິຍຕາ, ຕໍສມຸປາປກຕາ ຈຕຸຕຸຖຕາຕີ ທຍຸຄພຸພາ.

ນິພຸພຸຕິກາເມນ ປຣິຊານນາທີຫິ ອລຸລໍ ກິລຸຈິ ກິຈຸຈໍ ກາຕພຸພໍ ນຕຸຖີ, ສມຸມລາຕກິຈຸຈໍ ວາ ອິໂຕ ອລຸລໍ ນຕຸຖີ, ປຣິລຸເລຍຸຍາ
ທີນີ ຈ ເອຕປຸປຣມາເນວາຕີ ຈຕຸຕາເຣວ ວຸຕຸຕານີ. ຕຕຸທາຍ ອາທີນວທສຸສາວີນໍ ວເສນ "ຕຕຸທາວຕຸຖຸອາທີນໍ ເອຕໍປຣມຕາ
ຍາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ຕຖາ ອາລເຍ ປລຸຈກາມຄຸຕສງຂາເຕ, ສກລວຕຸຖຸກາມສງຂາເຕ, ກວຕຸຕຍສງຂາເຕ ວາ ທຸກຸເຂ ໂທສທສຸສາວີ
ນໍ ວເສນ "ອາລຍາທີນໍ ເອຕໍປຣມຕາຍາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ.

ສເທຕຸເກນ ທຸກຸເຂນາຕີ ເອເຕນ ທຸກຸຂສຸສ ອພຸໂພຈຸລິນຸນຕາທສຸເສນ ອຕິສໍເວຄວຕຸຖຸຕໍ ທສຸເສຕີ.

ນ ປຜິເວສລາຕໍ ວິຍ ສກິເທວ ພຸຊຸຊຕີ, ອຖ ໂຂ ອນຸ ອນຸ ພຸຊຸຊນໂຕ ອນຸໂພໂສ, ອນຸສຸສວາກາຣປຣິວິຕກຸກທິຍຸກິນິຊຸຊານກຸຂນຸ
ຕິອນຸຄໂຕ ວາ ໂພໂສ ອນຸໂພໂສ. ນ ຫິ ໂສ ປຈຸຈກຸຂໂຕ ພຸຊຸຊຕີ, ອນຸສຸສວາທິວເສນ ປນ ກປຸເປຕຸວາ ຄຕຸທາຕີຕີ. ກິຈຸຈໂຕຕີ
ປຣິຊານນາທີໂຕ. ຕໍກິຈຸຈກຣເຕາເນວ ຫິ ຕານີ ຕສຸສ ປາກຍານີ. ວິວຍຸຍານຸປສຸສນາຍ ຫິ ສງຂາເຣຫີ ປຕິລີຍມານມານສສຸສ
ອຸປຸປຊຸຊມານໍ ມຄຸຄລາຕໍ ວິສງຂາຣໍ ທຸກຸຂນິສຸສຣຕໍ ອາຣມຸມຕໍ ກຕຸວາ ທຸກຸຂໍ ປຣິຈຸລິນຸທຕິ, ທຸກຸຂຄຕລຸຈ ຕຕຸທໍ ປຊຫຕີ,
ນິໂຣສລຸຈ ຜຸສຕີ ອາທິຈຸໂຈ ວິຍ ປກາຍ, ສມຸມາສງກປຸປາທີຫີ ສທ ອຸປຸປນຸນໍ ຕໍ ມຄຸຄໍ ກາເວຕີ, ນ ຈ ສງຂາເຣ ອມຸລຸຈິຕຸວາ
ປວຕຸຕມາເນນ ລາເຕນ ເອຕໍ ສພຸພໍ ສກຸກາ ກາຕຸໍ ນິມິຕຸຕປວຕຸເຕຫີ ອວຸຍຸກິຕຸຕຕາ, ຕສຸມາ ເອຕານີ ກິຈຸຈານີ ກໂຣນຸຕໍ ຕໍ
ລາຕໍ ທຸກຸຂາທີນີ ວິກາເວຕີ ຕຕຸຖ ສມຸໂມຫນິວຕຸຕເນນາຕີ "ຈຕຸຕາຣິປີ ສຈຸຈານິ ປສຸສຕີ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ.

ທຸກຸຂສມຸທຍມຸປີ ໂສ ປສຸສຕີຕີ ກາລນຸຕຣທສຸສນໍ ສນຸສາຍ ວຸຕຸຕນຸຕິ ເຈ? ນ, 'ໂຍ ນຸ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ທຸກຸຂໍ ປສຸສຕີ, ທຸກຸ
ຂສມຸທຍມຸປີ ໂສ ປສຸສຕີ"ຕິອາທີນາ (ສໍ. ນິ. ໕.໑໑໐໐) ເອກທສຸສີໂນ ອລຸລຕຸຕຍທສຸສີຕາວິຈາຣຕາຍ ຕສຸສາ ສາສນຕຸຖໍ
ຄວໍປຕິຕຸເຖເຣນ ອິມສຸສ ສຸຕຸຕສຸສ ອາຫຣິຕຸຕຕາ ປຈຸເຈກລຸຈ ສຈຸເຈສຸ ທິສຸສມາເນສຸ ອລຸລຕຸຕຍທສຸສນສຸສ ໂຍຊິຕຸຕຕາ.
ອລຸລຖາ ອນຸປຸພຸພາກິສມເຍ ປຸຣິມທິຍຸກສຸສ ປຈຸຊາ ອທສຸສນໂຕ ສມຸທຍາທິທສຸສີໂນ ທຸກຸຂາທິທສຸສນຕາ ນ ໂຍເຊຕພຸພາ ສີ
ຍາຕີ. ສຸທຸສງຂາຣປຸລຸຊມຕຸຕທສຸສນໂຕ ສກຸກາຍທິຍຸກິປຣິຍຸຍຸຖານໍ ນິວາເຣຕີ. 'ໂລກສມຸທຍໍ ໂຂ, ກຈຸຈານ, ຍຖາກູຕໍ
ສມຸມປຸປລຸລາຍ ປສຸສໂຕ ຍາ ໂລເກ ນຕຸຖິຕາ, ສາ ນ ໂຫຕີ"ຕິ ວຈນໂຕ ສມຸທຍທສຸສນໍ
ເຫຕຸຜລປຸປພນຸສາວິຈຸເຊທທສຸສນວເສນ ອຸຈຸເຊທທິຍຸກິປຣິຍຸຍຸຖານໍ ນິວຕຸເຕຕີ. 'ໂລກນິໂຣສໍ ໂຂ...ເປ... ປສຸສໂຕ ຍາ ໂລເກ
ອຕຸຖິຕາ, ສາ ນ ໂຫຕີ"ຕິ (ສໍ. ນິ. ໒.໑໕) ວຈນໂຕ ນິໂຣສທສຸສນໍ ເຫຕຸນິໂຣສາ ຜລນິໂຣສທສຸສນວເສນ
ສສຸສຕທິຍຸກິປຣິຍຸຍຸຖານໍ ນິວາເຣຕີ. ອຕຸຕກາຣສຸສ ປຈຸຈກຸຂທສຸສນໂຕ ມຄຸຄທສຸສເນນ "ນຕຸຖິ ອຕຸຕກາເຣ, ນຕຸຖິ ປຣ
ກາເຣ, ນຕຸຖິ ປຸຣິສກາເຣ"ຕິອາທິກໍ (ທີ. ນິ. ໑.໑໖໘) ອກິຣິຍທິຍຸກິປຣິຍຸຍຸຖານໍ ປຊຫຕີ. "ນຕຸຖິ ເທຕຸ, ນຕຸຖິ ປຈຸຈໂຍ ສຕຸ
ຕານໍ ສໍກິເລສາຍ, ອເຫຕູ ອປຸປຈຸຈຍາ ສຕຸຕາ ສໍກິລິສຸສນຸຕີ. ນຕຸຖິ ເທຕຸ...ເປ... ວິສຸທຸຊິຍາ, ອເຫຕູ ອປຸປຈຸຈຍາ ສຕຸຕາ ວິ
ສຸຊຸຊນຸຕີ"ຕິອາທິກາ ອເຫຕຸກທິຍຸກິ ຈ ອິທ ອກິຣິຍທິຍຸກິຄຸຄຫເຕນ ຄຫີຕາຕີ ທຍຸຄພຸພາ. ສາປີ ຫິ ວິສຸທຸຊິມຄຸຄທສຸສເນນ
ປຫີຍຕີຕີ.

ທຸກ຺ຂລາຕໍ ສມຸທຍຜລສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຊຸວາທິກາວໍ ປສ຺ສຕິຕິ ຜເລ ວິປ຺ປຜິປຕ຺ຕິ ນິວຕ຺ເຕຕິ. "ອິສ຺ສໂຣ ໂລກໍ ປວຕ຺ເຕຕິ ນິວຕ຺ເຕຕິ ຈາ"ຕິ ອິສ຺ສຣກາຣຕ຺ໂນ ວທນ຺ຕິ, ປຊານໂຕ ອາວິ ກວຕິ, ຕຕ຺ເຖວ ຈ ປຕິລິຍຕິຕິ ປຊານກາຣຕ຺ໂນ. "ກາລວເສເນວ ປວຕ຺ຕຕິ ນິວຕ຺ຕຕິ ຈາ"ຕິ ກາລວາທິໂນ. "ສກາເວເນວ ສມ຺ໂກຕິ ວິໂກຕິ ຈາ"ຕິ ສກາວວາທິໂນ. ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອຕ຺ນູທິ ໂລໂກ ປວຕ຺ຕຕິ, ສພ຺ພໍ ປຸພ຺ເພກຕເທຕູຕິ ເອວມາທິ ອກາຣຕປຣິຄ຺ຄໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ. ຣາມຸທກາລຸອາຣາທີນໍ ວິຍ ອຣູປໂລເກ, ນິຄຕ຺ຖາທີນໍ ວິຍ ໂລກຖຸປິກາຍ ອປວຄ຺ໂຄ ໂມກ຺ໂຂຕິ ຄຫຕໍ . ອາທິ-ສທ຺ເທນ ປຊານສ຺ສ ອປ຺ປວຕ຺ຕິ, ຄຸຕວິຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ສກຕ຺ຕນີ ອວຜ຺ຖານໍ, ພຸຣຫ຺ມຸນາ ສໂລກຕາ, ທິຜ຺ຖທມ຺ມນິພ຺ພານວາທາຕິ ເອວມາທິຄ຺ຄຫຕລ຺ຈ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ເອຕ຺ຖ ຄຸຕວິຍຸຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ພຸທ຺ຂິສຸຂທຸກ຺ໂຂຈ຺ອາໂທສປຍຕ຺ຕທມ຺ມາທມ຺ມສງຂາເຣຫິ ນວຫິ ອຕ຺ຕຄຸເຕຫິ ວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ກຕາທກາກ຺ຂວາໂທ. ອິນ຺ທ຺ຣິຍຕປ຺ປນປຸຕ຺ຕມຸຂທສ຺ສນາທີທິ ວິນາ ອປວຄ຺ໂຄ ນຕ຺ຖີຕິ ຄເທຕ຺ວາ ຕຖາປວຕ຺ຕນໍ ກາມສຸຂລ຺ລິການຸໂຍໂຄ.

ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກພາທິເຣສຸ ທ຺ວາທສສຸ ອາຍຕເນສຸ ກາມກວວິກວຕຕ຺ທາວເສນ ທ຺ວາທສ ຕິກາ ລຕ຺ຕິສ ຕຕ຺ທາວິຈຣິຕານິ. ຊຸທ຺ທກວຕ຺ຖຸວິກງເຄ ວາ ອາຄຕນເຍນ ກາລວິກາຄໍ ອນາມສິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕານິ. ວິມໍສິທ຺ຂິປາທາທໂຍ ໂພຂິປກ຺ຂິຍາ ກິຈຈນານຕ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕາ, ອຕ຺ຖໂຕ ເອກຕ຺ຕາ ສມ຺ມາທິຜ຺ຖິມຸເຂນ ຕຕ຺ຖ ອນ຺ໂຕຄສາ. ຕໂຍ ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ກາທໂຍຕິ ໂລກິຍກ຺ຂເຕ ອໂລກເມຕ຺ຕາກຣຸຕາສມ຺ປໂຍຄວເສນ ກິນ຺ນາ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຕ ໂລກພ຺ຍາປາທວິທຶສາສມຸຈ຺ເຊທວເສນ ຕໂຍຕິ ເອໂກປິ ວຸຕ຺ໂຕ. ເອສ ນໂຍ ສມ຺ມາວາຈາທີສຸ. ອປ຺ປິຈ຺ຊຕາສນ຺ຕຸຜ຺ຖິຕານໍ ປນ ກາເວ ສມ຺ມາອາຊີວສມ຺ກວໂຕ ເຕນ ເຕສໍ ສງຄໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ. ກວນ຺ຕເຣປິ ຊີວິຕເທຕຸປິ ອຣິເຍຫິ ອວິຕິກ຺ກມນີຍຕ຺ຕາ ອຣິຍກນ຺ຕານໍ ສມ຺ມາວາຈາທີສີລານໍ ຄຫເຕນ ເຍນ ສທ຺ຂາຫຕ຺ເຖນ ຕານິ ປຣິຄ຺ຄເຫຕພ຺ພານິ, ໂສ ສທ຺ຂາຫຕ຺ໂຖ ຄທິໂຕເຍວ ໂຫຕີຕິ ຕໂຕ ອນລ຺ລານິ ສທ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍສທ຺ຂາພລານິ ຕຕ຺ຖ ອນ຺ໂຕຄສານິ ໂທນ຺ຕີ. ເຕສໍ ອຕ຺ຖິຕາຍາຕິ ສທ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍສທ຺ຂາພລວນ຺ທິທ຺ຂິປາທານໍ ອຕ຺ຖິຕາຍ ສີລສ຺ສ ອຕ຺ຖິກາວໂຕ ຕິວິເຊນປິ ສີເລນ ເຕ ຕໂຍປິ ຄທິຕາຕິ ຕຕ຺ຖ ອນ຺ໂຕຄສາ. ຈິຕ຺ຕສມາຂີຕິ ຈິຕ຺ຕິທ຺ຂິປາທໍ ວທຕິ. "ຈິຕ຺ຕໍ ປລ຺ລລ຺ຈ ກາວຍ"ນ຺ຕິ (ສໍ. ນິ. ໑.໒໓, ໑໙໒) ທີ ຈິຕ຺ຕມຸເຂນ ສມາຂີ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ສມາຂິມຸເຂນ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕິ. ຈິຕ຺ຕິທ຺ຂິປາທກາວນາຍ ປນ ສມາຂິປິ ອຂິມຕ຺ໂຕ ໂຫຕີຕິ ວິມໍສິທ຺ຂິປາທາທີວຈນໍ ວິຍ ຈິຕ຺ຕິທ຺ຂິປາທວຈນໍ ອວຕ຺ວາ ອິຊ "ຈິຕ຺ຕສມາຂີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. "ປີຕິມນສ຺ສ ກາໂຍ ປສ຺ສມ຺ກຕິ, ປສ຺ສທ຺ຂກາໂຍ ສຸຂໍ ເວເທຕິ, ສຸຂິໂນ ຈິຕ຺ຕໍ ສມາຂິຍຕີ"ຕິ (ທີ. ນິ. ໓.໓໕໙; ສໍ. ນິ. ໕.໓໗໖; ອ. ນິ. ໓.໙໖; ໑໑.໑໒) ວຈນໂຕ ສມາຂິອຸປກາຣາ ປີຕິປສ຺ສທ຺ຂິໂຍ, ຕສ຺ມາ ສມາຂິຄ຺ຄຫເຕນ ຄທິຕາ, ອຸເປກ຺ຂາ ປນ ສມາຂິອຸປກາຣກໂຕ ຕໍສທິສກິຈ຺ຈໂຕ ຈ, ຕສ຺ມາ ສມ຺ມາສມາຂິວເສນ ເອເຕສໍ ອນ຺ໂຕຄສຕາ ທຍ຺ຖພ຺ພາ.

ກາໂຣ ວິຍ ວິຆາຕກຕ຺ຕາ. ທຸພ຺ກິກ຺ຂມິວ ພາຊກຕ຺ຕາ. "ນິພ຺ພານປຣມໍ ສຸຂ"ນ຺ຕິ (ມ. ນິ. ໒.໒໑໕, ໒໑໗; ຊ. ປ. ໒໐໓, ໒໐໔) ສຸຂກາວໂຕ ສຸກິກ຺ຂມິວ. ອນິຜ຺ຖກາວໂຕ ສາສງກສປ຺ປຜິກຍໂຕ ຈ ທຸກ຺ຂໍ ເວຣີວິສຣຸກ຺ຂກຍໂອຣີມຕີຣູປມໍ.

ຕຖຕ຺ເຖນາຕິ ຕຖສກາເວນ, ປຣິລ຺ເລຍ຺ຍກາເວນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອເຕນ ອຣິຍສຈ຺ຈທ຺ວຍໍ ສິຍາ ທຸກ຺ຂໍ, ນ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ, ສິຍາ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ, ນ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ. ອຣິຍສຈ຺ຈ-ສທ຺ທປຣາ ທີ ທຸກ຺ຂາທິສທ຺ທາ ປຣິລ຺ເລຍ຺ຍາທິກາວໍ ວທນ຺ຕິ. ເຕເນວ ອຣິຍສຈ຺ຈ-ສທ຺ທານເປກ຺ຂໍ ທຸກ຺ຂ-ສທ຺ທໍ ສນ຺ຊາຍ ມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສາມລ຺ລຜລຊມ຺ມານໍ ອາທິປທສງຄໂຫ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕທເປກ຺ຂໍ ສນ຺ຊາຍ ຈຕຸຕ຺ຖປທສງຄໂຫ. ສມຸທຍາທີສຸ ອວເສສກິເລສາທໂຍ ສມຸທໂຍ, ນ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ, ສງຂາຣນິໂຣໂຊ ນິໂຣຊສມາປຕ຺ຕິ ຈ ນິໂຣໂຊ, ນ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ, ອຣິຍມຄ຺ຄໂຕ ອລ຺ລານິ ມຄ຺ຄງຄານິ ມຄ຺ໂຄ, ນ ອຣິຍສຈ຺ຈນ຺ຕິ ອິມິນາ ນເຍນ ໂຍຊນາ ກາຕພ຺ພາ. ທຸກ຺ຂໍ ເວທນີຍມ຺ປິ ສນ຺ຕໍ ເວທກຣຫິຕໍ, ເກວລໍ ປນ ຕສ຺ມີ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈເຍຫິ ປວຕ຺ຕມາເນ ທຸກ຺ຂໍ ເວເທຕີຕິ ໂວຫາຣມຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ເອວໍ ອິຕເຣສຸປິ.

ກິຣິຍາວ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ສມຸທຍເມວ ວທຕິ, ຕສ຺ສ ວາ ທຸກ຺ຂປຈ຺ຈຍກາວໍ. ມຄ຺ໂຄ ອຕ຺ຖີຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ "ມຄ຺ຄມຕ຺ຖີ"ຕິ ໂອກາຣສ຺ສ ອກາໂວ ກໂຕຕິ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ. ຄມໂກຕິ ຄນ຺ຕາ. ສາສວຕາ ອສຸກຕາຕິ ກຕ຺ວາ ນິໂຣຊມຄ຺ຄາ ສຸກາ ເອວ. ທຸກ຺ຂາທີນໍ ປຣິຍາເຍນ ສມຸທຍາທິກາໂວ ຈ ອຕ຺ຖິ, ນ ປນ ນິໂຣຊກາໂວ, ນິໂຣຊສ຺ສ ວາ ທຸກ຺ຂາທິກາໂວຕິ ນ ອລ຺ລມລ຺ລສມງຄິຕາຕິ ອາທ "ນິໂຣຊສ຺ສລ຺ລານິ ວາ"ຕິອາທີ. ສມຸທເຍ ທຸກ຺ຂສ຺ສາກາວໂຕຕິ ໂປ໊ໂນພ຺ກວິກາຍ ຕຕ຺ທາຍ ປຸນພ຺ກວສ຺ສ ອກາວໂຕ. ຍຖາ ວາ ປກຕິວາທີນໍ ວິກາຣາວິກາວໂຕ ປຸພ຺ເພ ປຜິປ຺ປລິນາ ຈ ປກຕິກາເວເນວ ຕິຜ຺ຖນ຺ຕິ, ນ ເອວໍ ສມຸທຍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ ສມຸທຍກາເວນ ຕິຜ຺ຖຕີຕິ ອາທ "ສມຸທເຍ ທຸກ຺ຂສ຺ສາກາວໂຕ"ຕິ. ຍຖາ ອວິກຕ຺ເຕຫິ ວິກາເຣຫິ ມຫນ຺ຕາ ວິເສສິນ຺ທ຺ຣິຍກູຕວິເສເສຫິ ປກຕິກາເວເນວ ຄິເຕຫິ ປກຕິ ສຄພ຺ກາ ປກຕິວາທີນໍ, ເອວໍ ນ ຜເລນ ສຄພ຺ໂກ ເທຕູຕິ ອຕ຺ໂຖ. ທຸກ຺

ຂສມຸທຍານໍ ນິໂຣຘມຄ຺ຄານຎ຺ຈ ອສມວາຍາຕິ ເອຕໍ ວິວຣນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ນ ເຫຕຸສມເວຕໍ ເຫຕຸຜລ’’ນ຺ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ອິຘ ຕນ຺ຕູສຸ ປໂຏ, ກປາເລສຸ ຆໂຏ, ພີຣເຓສຸ ກໂຏ, ທ຺ວິສຸ ອຓູສຸ ທ຺ວິອຓຸການ຺ຕິອາທີນາ ອິຘ ພຸທ຺ຘິໂວຫາຣຊນໂກ ອວິສຸໍ ສິທ຺ຘານໍ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ສມວາໂຍ, ເຕນ ສມວາເຍນ ກາຣເຓສຸ ທ຺ວິສຸ ອຓູສຸ ທ຺ວິອຓຸກໍ ຜລໍ ສມເວຕໍ ເອກີຠູຕມິວ ສມ຺ພນ຺ຘໍ, ຕີສຸ ອຓູສຸ ຕິອຓຸການ຺ຕິ ເອວໍ ມຫາປຖວິມຫາອຸທກມຫາອຄ຺ຄິມຫາວາຕກ຺ຂນ຺ຘປຣິຍນ຺ຕໍ ຜລໍ ອຕ຺ຕໂນ ກາຣເຓສຸ ສມເວຕນ຺ຕິ ສມວາຍວາທິໂນ ວທນ຺ຕິຯ ເອວໍ ປນ ວທນ຺ເຕຫິ ອປ຺ປຣິມາເຓສຸ ກາຣເຓສຸ ມຫາປຣິມາຓໍ ເອກໍ ຜລໍ ສມເວຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ອນ຺ໂຕຄເຘຫິ ກາຣເຓຫິ ສຄພ຺ຠໍ ອສຸຎ຺ຎນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ເອວມິຘ ສມວາຍາຠາວາ ຜເລ ເຫຕຸ ນຕ຺ຖີຕິ ເຫຕຸສຸຎ຺ຎໍ ຜລນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ປວຕ຺ຕິຠາວໂຕຕິ ສໍສາຣສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຠາວໂຕຯ ຈຕຸອາຫາຣເຠທໂຕຕິ ອິມິນາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອາຫາຣເຠເທ ເຕຫິ ຠິນ຺ເນ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍຘມ຺ມເຠເທ ຈ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ຣູປາຠິນ຺ທນາທິເຠໂທ ຣູປາທິຂນ຺ຘວເສນ, ອາຣມ຺ມຓວເສນ ວາຯ ອຸປາທາເນຫິ ອຸປາທິຍຕີຕິ ອຸປາທິ, ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘປຎ຺ຈກໍຯ ນິພ຺ພານຎ຺ຈ ຕໍນິສ຺ສຣຓຠູຕໍ ຕສ຺ສ ວູປສໂມ ຕໍສນ຺ຕີຕິ ກຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຍາວ ປຈ຺ຉິມໍ ຈິຕ຺ຕໍ, ຕາວ ເສສຕໍ, ຕໂຕ ປຣຎ຺ຈ ອນວເສສຕໍ ອຸປາທາຍ ‘‘ເສາປາທິເສສນິພ຺ພານຘາຕຸ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານຘາຕູ’’ຕິ ທ຺ວິຘາ ໂວຫຣີຍຕີຕິຯ ‘‘ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ວິປ຺ສ຺ສນາ, ອິຕເຣ ສມໂຖ’’ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ສີລມ຺ປີ ຫິ ສມຖສ຺ສ ອຸປກາຣກຕ຺ຕາ ສມຖຄ຺ຄຫເຓນ ຄຍ຺ຫຕີຕິ ເຕສໍ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອຖ ວາ ຍານທ຺ວຍວເສນ ລທ຺ໂຘ ມຄ຺ໂຄ ສມໂຖ ວິປ຺ສ຺ສນາຕິ ອາຄມນວເສນ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ສປ຺ປເທສຕ຺ຕາຕິ ສີລກ຺ຂນ຺ຘາທີນໍ ເອກເທສຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສີລກ຺ຂນ຺ຘາທໂຍ ຫິ ສພ຺ພໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣສີລາທິສງ຺ຄາຫກາ, ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣເຍວາຕິ ຕເທກເທໂສ ໂຫຕິຯ

ໂອນຕສຫາໂຍ ວິຍ ວາຍາໂມ ປຄ຺ຄຫກິຈ຺ຈສາມຎ຺ຎໂຕຯ ອໍສກູຏໍ ທຕ຺ວາ ຐິຕສຫາໂຍ ວິຍ ສຕິ ອປິລາປນວເສນ ນິຈ຺ຈລຠາວກຣຓສາມຎ຺ຎໂຕຯ ສຊາຕິໂຕຕິ ສວິຕກ຺ກສວິຈາຣາທິເຠເທສຸ ສມານາຍ ສມາຘິຊາຕິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກິຣິຍໂຕຕິ ສມາຘິອນຸຣູປກິຣິຍໂຕຯ ຕໂຕ ເອວ ຫິ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ ສມາຘິນິມິຕ຺ຕາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມ຺ມປ຺ປຘານາ ສມາຘິປຣິກ຺ຂາຣາ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໖໘) ສຕິວາຍາມານໍ ສມາຘິສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕປຣິກ຺ຂາຣຠາໂວ ວຸຕ຺ໂຕຕິຯ

ອາໂກເຏນ຺ເຕນ ວິຍາຕິ ‘‘ອນິຈ຺ຈໍ ອນິຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ປຎ຺ຎາສທິເສນ ກິຈ຺ເຈນ ສມນ຺ຕໂຕ ອາໂກເຏນ຺ເຕນ ວິຍ ‘‘ອນິຈ຺ຈໍ ຂຍຏ຺ເຐນ, ທຸກ຺ຂໍ ຠຍຏ຺ເຐນາ’’ຕິອາທີນາ ປຣິວຕ຺ຕນ຺ເຕນ ວິຍ ຈ ອາຫາຍ ອູຫິຕ຺ວາ ທິນ຺ນເມວ ປຎ຺ຎາ ປຏິວິຊ຺ຌຕີຕິຯ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສມານກາລຕ຺ເຕປິ ປຈ຺ຈຍຠາເວນ ສງ຺ກປ຺ປສ຺ສ ປຸຣິມກາລສ຺ສ ວິຍ ນິທ຺ເທໂສ ກໂຕຯ ສຊາຕິໂຕຕິ ‘‘ທຸກ຺ເຂ ຎາຓ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ ສມານາຍ ປຎ຺ຎາຊາຕິຍາຯ ກິຣິຍໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ປຎ຺ຎາສທິສກິຈ຺ຈໍ ກິຣິຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ປຸພ຺ເພ ປນ ສມາຘິອຸປກາຣກໍ ຕທນຸຣູປໍ ກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ວິເສໂສຯ ‘‘ສພ຺ພໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໔໖) ວຈນໂຕ ຈຕ຺ຕາຣິປິ ອຠິມຸຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ຎາຕພ຺ພານິ, ອຠິວິສິຏ຺ເຐນ ວາ ຎາເຓນ ຎາຕພ຺ພານີຕິ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍານິຯ

ທຸຣຠິສມ຺ຠວຕຣນ຺ຕິ ອຠິສມ຺ຠວິຕຸໍ ສາເຘຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຕຣໍ, ສຕ຺ຕິວິຆາເຕນ ທຸຣຘິຄມນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ພາຘກປ຺ຠວສນ຺ຕິນິຍ຺ຍານລກ຺ຂເຓຫິ ວວຕ຺ຖານໍ ສລກ຺ຂຓວວຕ຺ຖານໍຯ ທຸຣວຄາຫຕ຺ເຕນ ຄມ຺ຠີຣຕ຺ຕາຕິ ໂອຬາຣິກາ ທຸກ຺ຂສມຸທຍາຯ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕານມ຺ປີ ຫິ ທຸກ຺ຂໍ ອາຫາຣາທີສຸ ຈ ອຠິລາໂສ ປາກໂຏ, ປີຬນາທິອາຍູຫນາທິວເສນ ປນ ‘‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ, ອິທມສ຺ສ ກາຣຓ’’ນ຺ຕິ ຍາຖາວໂຕ ໂອຄາຫິຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຕ຺ຕາ ຄມ຺ຠີຣາ, ສຓ຺ຫສຸຂຸມສມ຺ມຕ຺ຕາ ນິໂຣຘມຄ຺ຄາ ສຠາວໂຕ ເອວ ຄມ຺ຠີຣຕ຺ຕາ ທຸຣວຄາຫາ, ເຕເນວ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ມຄ຺ເຄ ນຕ຺ຖິ ນິໂຣຘມຄ຺ຄານໍ ຍາຖາວໂຕ ອນວຄາໂຫຕິຯ ນິພ຺ພານມ຺ປີ ມຄ຺ເຄນ ອຘິຄນ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ຜລນ຺ຕິ ອປທິສ຺ສຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຜລາປເທສໂຕ’’ຕິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ ‘‘ທຸກ຺ຂນິໂຣເຘ ຎາຓໍ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາ’’ຕິ (ວິຠຯ ໙໑໗)ຯ ມຄ຺ໂຄປິ ນິໂຣຘສ຺ສ ສມ຺ປາປກຠາວໂຕ ເຫຕູຕິ ອປທິສ຺ສຕີຕິ ອາຫ ‘‘ເຫຕຸອປເທສໂຕ’’ຕິຯ ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ເຈຕໍ ‘‘ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍ ຎາຓໍ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາ’’ຕິ (ວິຠຯ ໙໑໗)ຯ ອິຕິ ວິຊຎ຺ຎາຕິ ອິຕິ-ສທ຺ເທນ ວິຊານນກ຺ກມໍ ທສ຺ເສຕິຯ ເອວໍ ປກາເຣຫີຕິ ເອວໍ-ສທ຺ເທນ ວິຊານນກາຣຓຠູເຕ ນເຍຯ

ອຸທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑ຯ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈນິທ຺ເທໂສ

ຊາຕິນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໑໐໗ຕຕ຺ຖ…ເປ… ອຍໍ ມາຕິກາຕິ ນິທ຺ເທສວາຣອາທິມ຺ຫິ ວຸຕ຺ເຕ ຊາຕິອາທິນິທ຺ເທເສ ເຕສໍ ຊາຕິອາທີນໍ ນິທ຺ເທສວເສນ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຣິຍສຈ຺ຈສ຺ສ ກຖນຕ຺ຖາຍ, ເຕສຸ ວາ ຊາຕິອາທີສຸ ເຕສຍ຺ຈ ທຸກ຺ຂຍ຺ເຄ ເວທິຕພ຺ເພ ຊາຕິອາທີນໍ ນິທ຺ເທສວເສນ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຣິຍສຈ຺ຈສ຺ສ ກຖນຕ຺ຖາຍ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂນ຺ຕິອາທິກາ ທຸກ຺ຂມາຕິກາ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອຖ ວາ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິ ນິທ຺ເທສວາເຣ។ "ຊາຕິປິ ທຸກ຺ຂາ…ເປ… ສໍຂິຕ຺ເຕນ ປຍ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ທຸກ຺ຂາ"ຕິ ອຍໍ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຣິຍສຈ຺ຈສ຺ສ ກຖນຕ຺ຖາຍ ມາຕິກາຕິ ຍຖາທສ຺ສິຕສ຺ສ ຊາຕິອາທິນິທ຺ເທສສ຺ສ ມາຕິກາກາວໍ ທີເປຕິ។ ຕໍ ທີເປຕ຺ວາ ປຸນ ຍສ຺ມີ ປທທ຺ວເຍ ຄຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ກເຖຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ສ ນິທ຺ຘາຣຓຕ຺ຖໍ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ສງ຺ກຫ຺ເຫນ຺ໂຕ ອາຫ "ອິທລ຺ຫິ ທຸກ຺ຂໍ ນາມາ"ຕິອາທິ។

ສກາວໂຕຕິ ທຸກ຺ຂເວທຍິຕສກາວໂຕ។ ນາມໂຕຕິ ເຕເນວ ສກາເວນ ລທ຺ຘນາມໂຕ។ ເຕນ ນ ອຍ຺ເຍນ ປຣິຍາເຍນ ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ ນາມ, ອຖ ໂຂ ທຸກ຺ຂຕ຺ຕາເຍວາຕິ ສກາເວນ ນາມໍ ວິເສເສຕິ។ ອຖ ວາ ນາມໂຕຕິ ອຸທຍພ຺ພຍວນ຺ຕຕາຍ ລທ຺ຘນາມໂຕ។ ຍຖາ ອຍ຺ເຍ ອຸທຍພ຺ພຍວນ຺ໂຕ ຘມ຺ມາ ນ ສກາວໂຕ ທຸກ຺ຂາ, ນ ເອວໍ ອິທໍ, ອຖ ໂຂ ສກາວໂຕ ທຸກ຺ຂາ, ກູຕເມເວທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ປຸຣິເມນ ທຸກ຺ຂ-ສທ຺ເທນ ປຈ຺ຈິມໍ ວິເສເສຕິ។ ວິປຣິຕາມວນ຺ຕຕາຍ ສຸຂໍ ອນິຍ຺ຄເມວ ໂຫຕິຕິ ທຸກ຺ຂໍ ນາມ ຊາຕໍ។ ເຕເນວາຫ "ທຸກ຺ຂຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸໂຕ"ຕິ។ ກຕ຺ຕສູລາທີຫິ ອກິກູຕສ຺ສ ນິຕ຺ຖຸນນາທີຫິ ທຸກ຺ຂາກິກູຕຕາຍ ວິຍ຺ລາຍມານາຍປີ ກີ ຕວ ຣຸຊ຺ຊຕິຕິ ປຸຈ຺ຈິຕ຺ວາວ ກຕ຺ຕສູລາທີທຸກ຺ຂໍ ຊານິຕພ຺ພໍ ໂຫຕິຕິ ປຝິຈ຺ຉນ຺ນທຸກ຺ຂຕາ ຕສ຺ສ ວຸຕ຺ຕາ។ ອຸປກ຺ກມສ຺ສ ຈ ປາກຝກາວໂຕຕິ ກາຣຕາວເສນ ທຸກ຺ຂວິເສສສ຺ສ ປາກຝກາວໍ ທສ຺ເສຕິ។

ສກາວໍ ມຸຍ຺ຈິຕ຺ວາ ປກາຣນ຺ຕເຣນ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈມານໍ ປຣິຍາຍທຸກ຺ຂໍ។ ກເຖຕພ຺ພຕ຺ຕາ ປຝິຍ຺ຍາຕໍ ຍຖາ ກເຖຕພ຺ພໍ, ຕໍປກາຣທສ຺ສນຕ຺ຖໍ "ອຣິຍສຈ຺ຈຍ຺ຈ ນາເມຕ"ນ຺ຕິອາທິມາຫ។ ສງ຺ເຂໂປ ສາມຍ຺ຍໍ, ສາມຍ຺ຍຍ຺ຈ ວິເສເສ ອນ຺ໂຕກຣິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕິຕິ ຕຕ຺ຖ ອຸກຍຖາປີ ກເຖຕຸໍ ວຝ຺ຝຕິ។ ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ວິເສໂສ ຊາຕິອາທິໂກ, ວິເສໂສ ຈ ວິເສສນ຺ຕຣນິວຕ຺ຕໂກຕິ ຊາຕິອາທີສຸ ຊຣາທີນໍ ສງ຺ຂິປນໍ ນ ສກ຺ກາ ກາຕຸນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ວິຕ຺ຖາເຣເນວ ກເຖຕພ຺ພໍ។

໑໑໑໗ "ອປຣສ຺ສ ອປຣສ຺ສາ"ຕິ ທີປນໍ ອປຣຕ຺ຖທີປນໍ។ ສາມິອຕ຺ເຖປີ ຫິ ອປຣຕ຺ຖ-ສທ຺ໂທ ສິຊ຺ຊຕິຕິ។ ເຕສໍ ເຕສນ຺ຕິ ວາ ສາມິວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ກຸມ຺ມວເສນ ວຕ຺ຕຸກາມຕາຍ ອາຫ "ອປຣຕ຺ຖທີປນ"ນ຺ຕິ, ອປຣສ຺ມິ ອປຣສ຺ມິ ທີປນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອປຣສ຺ສ ອປຣສ຺ສ ວາ ຊາຕິສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ທີປນໍ ອປຣຕ຺ຖທີປນໍ។ ປຍ຺ຈຄຕິວເສນ ເອເກກາຍປີ ຄຕິຍາ ຂຕ຺ຕິຍາ ທິກຸມ຺ມເທວາທິຫຕ຺ຖິອາທິຊາຕິວເສນ ຈາຕິ ຄຕິຊາຕິວເສນ។

ຕິຕາກາໂຣ ຕິຕຊາຕິ, ໂສ ຈ ອຸປາທາປຍ຺ຍຕ຺ຕິຕິ "ປຍ຺ຍຕ຺ຕິຍ"ນ຺ຕິ ອາຫ។ ຕທຸປາທາຍາຕິ ຕໍ ປຄມໍ ວິຍ຺ຍາຕໍ ອຸປາທາຍ ອຍໍ ຊາຕິ, ນາສ຺ສ ກຸໂຕຈິ ນິຄຸຄມນໍ ອຸປາທາຍ។ ຍສ຺ມາ ຈ ເອວໍ, ຕສ຺ມາ ສາວສ຺ສ ຊາຕິ ປຄມວິຍ຺ຍາຕສງ຺ຂາຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອຖ ວາ ຕທຸປາທາຍ ສຊາໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຕິ ສາວສ຺ສ ຊາຕິ ປຄມວິຍ຺ຍາຕສງ຺ຂາຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ວິຍ຺ຍາຕມຸເຂນ ຈ ປຍ຺ຈປີ ຂນ຺ຘາ ວຸຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິຕິ "ປຝິສນ຺ຘິຍ"ນ຺ຕິ ອາຫ។ ອຣິຍກາວກຣຕຕ຺ຕາ ອຣິຍສີລນ຺ຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວໂຣ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ຊາຕິອາທິນິປີ ລກ຺ຂຕານິ ຘມ຺ມານໍ ອາກາຣວິກາຣາຕິ ກຕ຺ວາ ສທຸປ຺ປາທກາ ສທວິກາຣກາຕິ ວຸຕ຺ຕາ។ ຊາຍນຍ຺ເຄນາຕິອາທິ ອາຍ ຕນວເສນ ໂຍນິວເສນ ຈ ທ຺ວິຫິ ທ຺ວິຫິ ປເທຫິ ສພ຺ພສຕ຺ເຕ ປຣິຍາທິຍິຕ຺ວາ ຊາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ປຸຣິມນເຍ ປນ ເອເກເກເນວ ປເທນ ສພ຺ພສຕ຺ເຕ ປຣິຍາທິຍິຕ຺ວາ ຊາຕິ ທສ຺ສິຕາຕິ ອຍໍ ວິເສໂສ។ ເກຈິ ປນ "ປຸຣິມນເຍ ກຕ຺ຕຸນິທ຺ເທໂສ, ປຈ຺ຈິມນເຍ ກາວນິທ຺ເທໂສ ກໂຕ"ຕິ ວທນ຺ຕິ, "ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ຊາຕີ"ຕິ ປນ ກຕ຺ຕຣິ ສາມິນິທ຺ເທສສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ ອຸກຍຕ຺ຖາປີ ກາວນິທ຺ເທໂສວ ຍຸຕ຺ໂຕ។ ສມ຺ປຸຕ຺ຕາ ຊາຕິ ສຍ຺ຊາຕິ។ ປາກຝາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ ອກິນິພ຺ພຕ຺ຕິ។ "ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ…ເປ… ອກິນິພ຺ພຕ຺ຕິ"ຕິ ສຕ຺ຕວເສນ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສມ຺ມຸຕິກຖາ។

ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ຣາຕິ ເອກຈຕ຺ໂວກາຣກເວສຸ ທ຺ວິນ຺ນໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ, ເສເສ ຣູປຘາຕຸຍໍ ປຝິສນ຺ຘິກ຺ຂເຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານານໍ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ, ກາມ ຘາຕຸຍໍ ວິກລາວິກລິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ວເສນ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ນວນ຺ນໍ ທສນ຺ນໍ ປຸນ ທສນ຺ນໍ ເອກາທສນ຺ນຍ຺ຈ ອາຍຕນານໍ ວເສນ ສງ຺ຄໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ເອກກາວປຣິຍາປນ຺ນສ຺ສ ຂນ຺ຘສນ຺ຕານສ຺ສ ປຄມາກິນິພ຺ພຕ຺ຕິກູຕາ ປຝິສນ຺ຘິກ຺ຂນ຺ຘາຕິ ອາຫ "ປຄມາກິນິພ຺ພຕ຺ຕິລກ຺ຂຕາ"ຕິ។ ຕເມວ ສນ຺ຕານໍ ນິຍ຺ຍາເຕນ຺ຕໍ ວິຍ "ຫນ຺ທ ຄຕ຺ຫຖາ"ຕິ ປຝິຈ຺ຉາເປນ຺ຕໍ ວິຍ ປວຕ຺ຕຕິຕິ ນິຍ຺ຍາຕນຣສາ។ ສນ຺ຕຕິຍາ ເອວ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນໍ ຫຸຕ຺ວາ ຄຍ຺ຫຕິຕິ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນປຈ຺ຈຸປຝ຺ຄານາ។ ທຸກ຺ຂຣາສິສ຺ສ ວິຈິຕ຺ຕຕາ ທຸກ຺ຂວິຈິຕ຺ຕຕາ, ທຸກ຺

ຂວິເສສາ ວາ ຕທວຍວາ, ຕໍ ປຈ຺ຈຸປຍ຺ຖາເປຕິ ຜລຕິຕິ ທຸກ຺ຂວິຈິຕ຺ຕຕາປຈ຺ຈຸປຍ຺ຖານາ។

ປຣິຍາຍນິປ຺ປຣິຍາຍທຸກ຺ເຂສຸ ຍໍ ທຸກ຺ຂໍ ຊາຕິ ໂຫຕິ, ຕໍ ທຸກ຺ຂກາໂວເຍວ ຕສ຺ສາ ທຸກ຺ຂຍ຺ໂຖ។ ຍທິ ອກ຺ຂາເນນ ປາປຸຕິຕພ຺ພໍ ສິ ຍາ, ກຄວາ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ។ ກຄວຕາປີ –

‘‘ຕໍ ກີ ມລ຺ລຖ, ກິກ຺ຂເວ, ກຕໂມ ນຸ ໂຂ ມຫນ຺ຕຕໂຣ? ໂຍ ຈາຍໍ ມຍາ ປຣິຕ຺ໂຕ ປາຕິມຕ຺ໂຕ ປາສາໂຕ ຄຫິໂຕ, ໂຍ ຈ ຫິມວາ ປພ຺ພຕຣາຊາຕິ។ ອປ຺ປມ…ເປ… ຄຫິໂຕ, ຫິມວນ຺ຕໍ ປພ຺ພຕຣາຊານໍ ອຸປນິຣາຍ ສງ຺ຂມ຺ປີ ນ ອຸເປຕິ, ກລກາຄມ຺ປີ ນ ອຸເປຕິ, ອຸປນິຣມ຺ປີ ນ ອຸເປຕິ។ ເອວເມວ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຍໍ ໂສ ປຸຣິໂສ ຕິຫິ ສຕ຺ຕິສເຕຫິ ຫລ຺ລມາໂນ ຕໂຕນິທານໍ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຝິ ສໍເວເທຕິ, ຕໍ ເນຣຍິກສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຸປນິຣາຍ ສງ຺ຂມ຺ປີ…ເປ… ອຸປນິຣມ຺ປີ ນ ອຸເປຕິ’’ຕິ (ມ។ ນິ។ ໓។໔໕໐) –

ອຸປມາວເສນ ປກາສິຕໍ ອາປາຍິກທຸກ຺ຂໍ។ ສຸຂຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຣຕານິ ສຸຈິນິ ອຸປ຺ປລາທີນິຕິ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພຕ຺ຕິນິວາຣເຕນ ຊາຕິ ຍາ ທຸກ຺ຂວຕ຺ຖຸກາວໍ ທສ຺ເສຕິ ‘‘ອຖ ໂຂ’’ຕິອາທີນາ។ ທຸກ຺ຂຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຣເຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕເນນ ຄພ຺ກປຣິຫຣຕູປກ຺ກເມນ ວິນາ ມາ ຕຸກ຺ຈຸຈິສມ຺ກວເມວ ທຸກ຺ຂໍ ຄພ຺ໂກກ຺ກນ຺ຕິມູລກໍ ອລ຺ລານເປກ຺ຂຕ຺ຕາ, ອຸປກ຺ກມນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ປນ ປຣິຫຣຕມູລກໍ ໂອກ຺ກນ຺ຕິມຕ຺ ຕານເປກ຺ຂຕ຺ຕາ។ ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສ។

ອຕ຺ຕໂນ ອກິມຸຂໍ ກຫ຺ຒນໍ ອາກຫ຺ຒນໍ, ປຣິໂຕ ສພ຺ພໂຕກາເຄນ ກຫ຺ຒນໍ ປຣິກຫ຺ຒນໍ។ ອໂຣ ຮຸນນໍ ໂອຮຸນນໍ, ຕິຣິຍໍ, ສພ຺ພໂຕ ວາ ຮຸນນໍ ນິຮຸນນໍ។ ຕຈ຺ເຂຕ຺ວາ ຂາຣປກ຺ຂິປນໍ ຂາຣາປຝິຈ຺ຉກໍ។

ສກລສຣີຣນ຺ຫາປນໍ ນ຺ຫາປນໍ, ເອກເທສໂຣວນໍ ໂຣວນໍ, ສູຣິຍາກິມຸຂປວຕ຺ຕເນນ ອາຕາປນໍ, ປລ຺ຈຄ຺ຄິຕາເປນ ປຣິຕາປນໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ។ ສພ຺ໂພເຍວ ວາ ຕາໂປ ທ຺ວິຣາປີ ວຸຕ຺ໂຕ។

ກຸຫີ ນຸ ປຕິຍ຺ຖໍ ລເກຖ, ຊາຕິຍາ ວິນາ ນ ຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປຕິຍ຺ຖານໍ ອຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຊາຕິຍາ ວາ ວິນາ ໂສ ສຕ຺ໂຕ ກຸຫີ ນຸ ປ ຕິຍ຺ຖໍ, ກຕ຺ຖ ນຸ ປຕິຍ຺ຖນ຺ໂຕ ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ລເກຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຕຕ຺ຖ ຕິຣຈ຺ຉາເນສຸ ກາຖໍ ທຸກ຺ຂໍ ກເວຍ຺ຍ ຕທີ ຕິຣຈ຺ຉາເນສຸ ຊາຕິ ວິນາ។ ນ ຈສ຺ສາຕິ ນ ເຈ ອສ຺ສ។ ນນຸ ເນວຕ຺ຖີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຣ ກາຕພ຺ໂພ, ນນຸ ອາຫາຕິ ວາ។ ຍທໂຕຕິ ຍສ຺ມາ ເນວຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ອາຫາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ຊຣານິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໘໔។ ຊີຣຕເມວ ຊີຣຕຕາ, ຊີຣຕສ຺ສ ວາ ອາກາໂຣ ຕາ-ສທ຺ເທນ ວຸຕ຺ໂຕ។

ຍຖາປຸເຣ ອສລ຺ລກ຺ເຂນ຺ເຕຕິ ຄາຣວກຣເຕົາປຍ຺ຖານາທີນິ ອສລ຺ລກ຺ເຂນ຺ເຕ ຕໍນິມິຕ຺ຕໍ ໂທມນສ຺ສໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ສຕາທີນນ຺ຕິ ສຕິສຸຕວີຣິຍປລ຺ລາທີນໍ ວິປ຺ປວາສນິມິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕນາ ອປສາເທຕພ຺ເພຫິປີ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຕ຺ຕທາເຣຫິ ອປສາທນີຍ ໂຕ។ ອວສວຕ຺ຕງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄຕາຍ ສຸຈິອສຸຈິອາທິວິຈາຣຕາວິຣເຫນ ຈ ພາລກຸມາຣກາໂລ ວິຍ ຊີຕ຺ຕກາໂລ ໂຫຕີຕີ ອາຫ ‘‘ກິຍ຺ໂຍ ພາລຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕິຍາ’’ຕີ។

ມຣຕນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໙໓។ ‘‘ກາລສ຺ສ ອນ຺ຕກສ຺ສ ກິຣິຍາ’’ຕິ ຍາ ໂລເກ ວຸຈ຺ຈຕິ, ສາ ຈຸຕິ, ມຣຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຈວນກາໂລເຍວ ວາ ອນຕິກ຺ກມນີຍຕ຺ ຕາ ວິເສເສນ ກາໂລຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ກິຣິຍາ ຈຸຕິກ຺ຂນ຺ຣານໍ ເກທປ຺ປຕ຺ຕິເຍວ។ ມຈ຺ຈຸ ມຣຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ສມາສໍ ອກຕ຺ວາ ໂຍ ມຈ຺ຈຸ ວຸຈ຺ຈຕິ ເກໂທ, ຍລ຺ຈ ມຣຕໍ ປາຕຈາໂຄ, ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ມຣຕນ຺ຕິ ວິສໍ ສມ຺ພນ຺ໂຣ ນ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ។

ຍສ຺ສ ຂນ຺ຣເກທສ຺ສ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ຕິສ຺ໂສ ມໂຕ, ຜຸສ຺ໂສ ມໂຕ’’ຕິ ໂວຫາໂຣ ໂຫຕິ, ໂສ ຂນ຺ຣປ຺ປພນ຺ຣສ຺ສ ອນຸປຈ຺ຉິນ຺ນຕາຍ

‘‘ສມ຺ມຸຕິມຣຓ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ປພນ຺ຘສມຸຈ຺ເຉໂທ ຈ ‘‘ສມຸຈ຺ເຉທມຣຓ’’ນ຺ຕິຯ ມຣຓມ຺ປີ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ອິມສ຺ມິ ປນຕ຺ເຖ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈກຖາ ວຏ຺ຏກຖາຕິ ກຕ຺ວາ ‘‘ສມ຺ມຸຕິມຣຓໍ ອຘິປ຺ເປຕ’’ນ຺ຕິ ອາຫຯ ຕສ຺ເສວ ນາມນ຺ຕິ ຕພ຺ຠາວໂຕ ຕເທກເທສຠາວໂຕ ຈ ມຣຓ-ສທ຺ທພຫຸຕ຺ເຕ ອສມ຺ໂມຫຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຈຸຕິລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ‘‘ຈວນຕາ’’ຕິ ນິທສ຺ສິຕຈວນລກ຺ຂຓເມວ ວທຕິຯ ສມ຺ປຕ຺ຕິຠວຂນ຺ເຘຫິ ວິໂຍເຊຕີຕິ ວິໂຍຄຣສໍ, ວິໂຍຄກິຣິຍາຠູຕຕາຍ ວາ ‘‘ວິໂຍຄຣສ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຕ຺ຕສ຺ສ ປຸຣິມຠວໂຕ ວິປ຺ປວາໂສ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປຏ຺ຐາຕີຕິ ວິປ຺ປວາສປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານໍຯ

ມຣຓນ຺ຕິກາຕິ ມຣຓສ຺ສ ອາສນ຺ນາຯ ຍທິ ມຣຓໍ ນ ຠວິສ຺ສຕິ, ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ກາຍິກໍ ເຈຕສິກຎ຺ຈ ທຸກ຺ຂໍ ນ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ອາຫ ‘‘ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປີ ທຸກ຺ຂານໍ ວຕ຺ຖຸຠາເວນາ’’ຕິຯ

ປາປກມ຺ມາທິນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປາປກມ຺ມນິມິຕ຺ຕໍ ປາປຄຕິນິມິຕ຺ຕຎ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ກມ຺ມມ຺ປີ ວາ ເອຕ຺ຖ ‘‘ນິມິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕຠາເວນ ອຸປຏ຺ຐານໂຕຯ ຕທຸປຏ຺ຐາເນປີ ຫິ ‘‘ອກຕໍ ວຕ ເມ ກລ຺ຍາຓ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ອນປ຺ປກໍ ໂທມນສ຺ສໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິຯ ຠທ຺ທສ຺ສາຕິ ກລ຺ຍາຓກມ຺ມສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອວິເສເສໂຕຕິ ‘‘ສພ຺ເພສ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ສພ຺ເພສນ຺ຕິ ຈ ເຍສໍ ກາຍິກໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຕເຍວ ສພ຺ເພ ຄຫິຕາ ‘‘ວິຕຸຊ຺ຊມານມມ຺ມານ’’ນ຺ຕິ ວິເສສິຕຕ຺ຕາຯ ສນ຺ຘີນໍ ພນ຺ຘນານິ ສນ຺ຘິພນ຺ຘນານິ , ເຕສໍ ເຉທເນນ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ‘‘ສນ຺ຘິພນ຺ຘນຈ຺ເຉທນ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອາທິ-ສທ຺ໂທ ວາ ກາຣຓຕ຺ໂຖ, ສນ຺ຘິພນ຺ຘນຈ຺ເຉທນມູລກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອນຍພ຺ຍສນາປາທນໍ ວິຍາຕິ ອນຍພ຺ຍສນາປຕ຺ຕິ ວິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວາລຸອາທີຫີ ກເຕ ຫີ ອນຍພ຺ຍສນາປາທເນ ອນ຺ໂຕຄຘາ ອນຍພ຺ຍສນາປຕ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ນິທສ຺ສນນ຺ຕິຯ

ໂສກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໘໔ຯ ສຸຂກາຣຓໍ ຫິຕໍ, ຕສ຺ສ ຜລໍ ສຸຂໍຯ ຎາຕິກ຺ຂໂຍຕິ ໂຠຄາທີຫີ ຎາຕີນໍ ປຣິຫານິ ມຣຓຎ຺ຈຯ ອຍໍ ປນ ວິເສໂສຕິ ໂຠຄພ຺ຍສນາທິປທຕ຺ຖວິເສສໍ ໂຣຄພ຺ຍສນາທີສຸ ສມາສວິເສສຎ຺ຈ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ຎາຕິໂຠຄາ ປລ຺ລຕ຺ຕິມຕ຺ຕາ ຕພ຺ພິນາສາວາຕິ ອິມິນາ ອຘິປ຺ປາເຍນ ອປຣິນິປ຺ຜນ຺ນໍ ສນ຺ຘາຍ ‘‘ອນິປ຺ຜນ຺ນານິ’’ຕິ ອາຫຯ ອປຣິນິປ຺ຜນ຺ນໍເຍວ ຫີ ສນ຺ຘາຍ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໒ຯ໔໔໗ ອາທໂຍ) ຈ ‘‘ທສ ຣູປານິ ອນິປ຺ຜນ຺ນານິ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຣູປກຓ຺ຑວຓ຺ຓນາຍຎ຺ຫິ (ຘຯ ສຯ ອຏ຺ຐຯ ໘໗໔ ປກິຓ຺ຓກກຖາ) ນິ ‘‘ອປຣິນິປ຺ຜນ຺ນານິ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕານິຯ ຂນ຺ຘວິຠງເຄ ຈ ນິປ຺ຜາເທຕພ຺ພສ຺ສ ນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕິອາທິກສ຺ສ ນິປ຺ຜນ຺ນຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອສຠາວຘມ຺ມສ຺ສ ຈ ນິປ຺ຜນ຺ນຕາ, ນິພ຺ພານສ຺ເສວ ອນິປ຺ຜນ຺ນຕາຕິຯ

ຘມ຺ມ-ສທ຺ໂທ ເຫຕ຺ວຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸນາ’’ຕິຯ ຌາມນ຺ຕິ ທຑ຺ຒໍຯ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂຓາທິກາ ໂທມນສ຺ສເວທນາ ໂສໂກຕິ ຕສ຺ສ ປຸນ ລກ຺ຂຓາທໂຍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພາ ສິຍຸໍ, ຕຖາປິ ໂທມນສ຺ສວິເສສຕ຺ຕາ ໂສກສ຺ສ ຈ ວິສິຏ຺ຐາ ລກ຺ຂຓາທໂຍ ວຕ຺ຕພ຺ພາຕິ ‘‘ກິຎ຺ຈາປີ’’ຕິອາທິມາຫຯ ວິສາຣຣທີຕໍ ອນ຺ໂຕ ເອວ ສງ຺ກຸຈິຕໍ ຈິນ຺ຕນໍ, ສຸກ຺ຂນໍ ວາ ອນ຺ໂຕນິຌ຺ຌານໍຯ ປຣິນິຌ຺ຌາຍນໍ ທຫນໍຯ ຎາຕິພ຺ຍສນາທິອນຸຣູປໍ ໂສຈນໍ ອນຸໂສຈນໍ, ຕໍ ຕໍ ວາ ຄຸຓໍ ໂທສຎ຺ຈ ອນຸຄນ຺ຕ຺ວາ ໂສຈນໍ ຕປ຺ປນໍ ອນຸໂສຈນໍຯ

ຊວນກ຺ຂເຓຕິ ມໂນທ຺ວາຣຊວນກ຺ຂເຓຯ ຕຖາ ຫີ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ເອຕ຺ຕກາ ເມ’’ຕິອາທິມາຫຯ ກາຍວິຎ຺ຎາຓາທິວີຖິຍມ຺ປີ ປນ ຊວນກ຺ຂເຓ ໂທມນສ຺ສສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ ເອວຯ ເຕເນວ ‘‘ຊວນກ຺ຂເຓ ຈາ’’ຕິ ອາຫຯ ອຎ຺ຎຖາ ກາຍິກເຈຕສິກທຸກ຺ຂານໍ ກາຍວຕ຺ຖຸກມໂນທ຺ວາຣປ຺ປວຕ຺ຕານເມວ ປຈ຺ຈໂຍຕິ ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ ຕຕ຺ຖ ວິເສເສນ ກາຍິກເຈຕສິກສທ຺ທປ຺ປວຕ຺ຕິໂຕຯ

ຕຸຊ຺ຊຕີຕິ ‘‘ຕຸທຕີ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ພ຺ຍຕ຺ຕຍວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ປຣິເທວນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໘໕ຯອາເທວນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ອາເທໂວຕິ ອາເທວນ-ສທ຺ທໍ ກຕ຺ວາ ອສ຺ສຸວິໂມຈນາທິວິກາຣໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕານໍ ຕພ຺ພິກາຣາປຕ຺ຕິ

ຍາ ໂສ ສຫ຺ໂຫ ກຣຓກາເວນ ວຸຕ຺ໂຕຕິຯ ວິຫີປລາປາທໂຍ ວິຍ ຕຸຈ຺ຉໍ ວຈນໍ ປລາໂປຯ ຄຸຓໂທເສ ກິຕ຺ເຕຕິ ໂພເຘຕິຕິ ຄຸຓ ໂທສກິຕ຺ຕນຣໂສ ລາລປ຺ປ-ສຫ຺ໂຫຯ ອຕ຺ຖານຕ຺ເຖ ທີຣິຍິຕພ຺ພຊເນ ຈ ອວິຈາເຣຕ຺ວາ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ສມ຺ກມກາໂວ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິເທວນ-ສຫ຺ໂທ ອຸປ຺ຍຸຖາຕິຕິ "ສມ຺ກມປຈ຺ຈຸປ຺ຍຸຖາໂນ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ໂສກວຕ຺ຖຸອວິພາເຕນ ວາ ສມ຺ກໂມ, ນ ອຸຕ຺ຕາສສມ຺ກໂມ, ໂສ ຈ ປຣິເທວນ-ສຫ຺ເທນ ປາກໂຜ ໂຫຕິຕິ ປຣິເທໂວ "ສມ຺ກມປຈ຺ຈຸປ຺ຍຸຖາໂນ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ

ໂສກາກິກູໂຕ ປຣິເທວນນິມິຕ຺ຕໍ ມຸຍ຺ກິໂປຖນາທີນິ ກໂຣຕິ, ປຣິເທວນນິມິຕ຺ຕເມວ ຈ ຓາຕິອພ຺ກຕ຺ຖງຄມນາທີນິ ຈິນ຺ເຕຕິຕິ ປຣິເທວສ຺ສ ທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສານໍ ວຕ຺ຖຸກາໂວ ວຸຕ຺ໂຕຯ

ກິຍ຺ໂຍຕິ ເຍນ ວິນາ ນ ໂຫຕິ, ຕໂຕ ປຣິເທວສມຸຍຸຖາປກໂທມນສ຺ສໂຕ, ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕທຸກ຺ຂໂຕ ວາ ກິຍ຺ໂຍ, ກຕ຺ໂຖຍຸຖຕາລຸອາ ທີໂສສຊໂຕປີ ວາ ກິຍ຺ໂຍຕິ ອຓຸຓຸຈ ກາຍິກໍ ເຈຕສິກໍ ຕໍນິທານທຸກ຺ຂໍ ສງຄຕ຺ຫາຕິຯ

ທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໙໖-໗ຯ ກາຍິກໍ ທຸກ຺ຂໍ ກາຍິກສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍປຈ຺ຈໂຍຕິ "ທຸກ຺ຂິຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອເຕນ ທຸກ຺ເຂນ ອກິພູຕຕ຺ຕາ ນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ກິລຸອິຕ຺ ນ ລກາມິຕິ ພລວໂທມນສ຺ສໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ໂທມນສ຺ສວຕ຺ຖຸຕາ ໂຫຕິຯ

ອຕ຺ຕໂນ ປວຕ຺ຕິກ຺ຂຓໍ ສນ຺ຘາຍ "ປີລຸເອຕິ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ກາຍິກທຸກ຺ຂໍ, ຕທຸປນິສ຺ສຍໂຕ ວາຯ

ອາວຍຸຜນ຺ຕິຕິ ປຣິວຍຸຜນ຺ຕິຯ ວິວຍຸຜນ຺ຕິຕິ ປພ຺ກາເຣ ຂິຕ຺ຕຕ຺ຖມ຺ໂກ ວິຍ ລຸຘນ຺ຕິຯ ມູລຈ຺ຉິນ຺ນຣຸກ຺ໂຂ ວິຍ ຉິນ຺ນປປາຕໍ ປປຕນ຺ຕິ, ປຣິທຍ຺ຫມານຈິຕ຺ຕາ ປຸຣິມໂທມນສ຺ສຸປນິສ຺ສຍວເສນ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕິ, ວິຄເຕ ໂທມນສ຺ເສ ຕຖາຈິນ຺ຕນໍ ນຕ຺ຖີຕິຯ

ອຸປາຍາສນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໙໘ຯ ສພ຺ພວິສຍປ຺ປຜິປຕ຺ຕິນິວາຣຓາວເສນ ສມນ຺ຕໂຕ ສີທນໍ ສໍສີທນໍ, ອຸຍຸເຖຕຸມ຺ປີ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຕາກຣຓາວເສນ ອຕິພລວໍ, ວິຣູປໍ ວາ ສີທນໍ ວິສີທນໍຯ ອຓຸຓໍ ວິສຍໍ ອຄນ຺ຕ຺ວາ ຓາຕິພ຺ຍສນາທີສຸ ວິຣູໂປ ອາສງໂຄ ຕຕ຺ເຖວ ອວພນ຺ຘຕາ ພ຺ຍາສຕ຺ຕີຯ ນິຕ຺ຖຸນນກຣຓໂຕ ນິຕ຺ຖຸນນຣໂສຯ ວິສີທນໍ ວິສາໂທຯ

ສຍໍ ນ ທຸກ຺ໂຂ ໂທສຕ຺ຕາ ສງຂາຣກ຺ຂນ຺ຘປຣິຍາປນ຺ນຘມ຺ມນ຺ຕຣຕ຺ຕາ ວາຯ ເຍ ປນ ໂທມນສ຺ສເມວ ອຸປາຍາໂສຕິ ວເທຍ຺ຍຸໍ, ເຕ "ອຸປາຍາໂສ ຕີທີ ຂນ຺ເຘທີ ເອເກນາຍຕເນນ ເອກາຍ ຘາຕຸຍາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ, ເອເກນ ຂນ຺ເຘນ ເອເກນາຍຕເນນ ເອກາຍ ຘາຕຸຍາ ເກຫິຈິ ສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ"ຕິ (ຘາຕຸຯ ໘໔໙) ອິມາຍ ປາລຸອິຍາ ປຜິກ຺ຂິປິຕພ຺ພາຯ ວິສາທປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສຸຂທຸກ຺ຂການຕໍ ອຄຓຍິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂຍຸຖານາທີນິ ກໂຣນ຺ຕານໍ ອຸປາຍາໂສ ກາຍິກທຸກ຺ຂສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ ໂຫຕິ, ວິສາທນວເສເນວ ຓາຕິວິນາສາທີນິ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕານໍ ໂທມນສ຺ສສ຺ສຯ ອຕ຺ຕໂນ ປວຕ຺ຕິກ຺ຂເຓເຍວ ອຸປາຍາໂສ ໂທມນສ຺ສສມ຺ປໂຍຄໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິທຫຕິ, ອວິປ຺ຜາຣິກຕາກຣຓາວເສນ ກາຍໍ ວິສາເທຕິ, ຕທຸກາຍກຣເຓເນວ ຕໂຕ ປຣໍ ຕໍນິມິຕ຺ຕໍ ກາຍິກໍ ເຈຕສິກຓ຺ຈ ອຘິມຕ຺ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ຊນຍຕີຕິ ທຸກ຺ໂຂ ວຸຕ຺ໂຕຯ

ອປ຺ປິຍສມ຺ປໂຍຄນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໙໙ຯນ ອປ຺ປິຍນ຺ຕິຕິ ນ ຄມິຍນ຺ຕິ, ນ ປເວສີຍນ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອນຕ຺ຖນ຺ຕິ ພ຺ຍສນໍ, ທຸກ຺ຂໍ ວາຯ ອທິຕນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ເທຕຸໍຯ ທຸຕິເຍ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປ ອຕ຺ຖໍ ນ ກາເມນ຺ຕີຕິ ອນຕ຺ຖກາມາຕິອາທິ ອສມຕ຺ຖສມາໂສປີ ໂຍຊິໂຕຯ "ອສູຣິຍປສ຺ສານິ ມຸຂານີ"ຕິອາທີສຸ ວິຍ ທີ ເຍນ ສມາໂສ, ນ ຕສ຺ສາຍໍ ປຜິເສຘໂກ ອ-ກາໂຣຕິຯ ຍສ຺ມິ ກິສ຺ມິຓ຺ຈິ ນິພ຺ກເຍ ໂຍຄກ຺ເຂມ-ສຫ຺ໂທ ນິຣຸລຸໂທ ທຸກ຺ຂໂຍຄໂຕ ເຂມຕ຺ຕາຯ

ສງຄຕິອາທີສຸ ສງຂາຣວເສນ ຍໍ ລພ຺ກຕິ, ຕໍ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ນ ທີ ສງຂາຣານໍ ຖານນິສຊ຺ຊາທໂຍ ໂກຊນາທີກິຈ຺ເຈສຸ ວາ ສຫາກຣຕໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຈ຺ຉິມທ຺ວຍໍ ຕທຕ຺ຖວເສນ ລພ຺ກຕີຕິ ນ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸນ຺ຕິຯ ຍໍ ລພ຺ກຕີຕິ ວາ ຍໍ ອຕ຺ຖຊາຕໍ ລພ຺ກຕີຕິ

ອຕ຺ໂຖ. ເຕນ ຍຖາ ລພ຺ກຕິ ສງຄຕິອາທີສຸ ອຕ຺ໂຖ, ຕຖາ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ. ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຫິ ສງຄຕິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສງຂາເຣຫີ ສໍໂຍໂຄ ໂຫຕິ, ອາຄເຕຫີ ຈ ເຕຫີ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ຖານາທີສຸ ສງຂາເຣຫີ ສຫກາໂວ ໂຫຕິ, ສພ຺ພກິຣິຍາສຸ ຈ ມິສ຺ສີກາໂວຕິ. ອນຕ຺ຖກາໂວ ອຸປທ຺ທວກາໂວ.

ອນິຍ຺ຖານໍ ອາປາຖຄມນມຕ຺ຕໍ ຕໍຄຫຓມຕ຺ຕລ຺ຈ ອປ຺ປີຍສມ຺ປໂຍໂຄ, ນ ປນ ປາຖວີຍສ຺ສາຫໂຍ ວິຍ ອປ຺ປີຍສມ຺ປໂຍໂຄ ນາມ ເອໂກ ຆມ຺ໂມ ອຕ຺ຖິຕິ ອາຫ “ໂສ ອຕ຺ຖໂຕ ເອໂກ ຆມ຺ໂມ ນາມ ນຕ຺ຖິ”ຕິ. ອນິຍ຺ຖານິ ກຕ຺ຍກາທີນີ ອມິຕ຺ຕາ ຈ ອຸສຸອາທີຫິ ວິຊ຺ຊນາທີທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕິ.

ອິຆາຕິ ອິມສ຺ມີ ໂລເກ ທຸກ຺ຂໍ ໂຫຕີຕິ ວາ ອິຆ ອິມສ຺ມີ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈນິທ຺ເທເສ ທຸກ຺ໂຂ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ.

ປີຍວິປ຺ປໂຍຄນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໐໐. ມິນນ຺ຕີຕິ ນາລຸອິຍາທີສຸ ຆລ຺ລໍ ວິຍ ອນ຺ໂຕ ປກ຺ຂິປນ຺ຕິ, ນ ພຫິ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອມາ-ສທ຺ໂທ ສຫກາວທີປໂກ. ຌາຍນ຺ຕິ ວາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາອິຈ຺ເຈວ. ຌາຕິພ຺ຍສນາທີໂກ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປຍ຺ຖາຕິຕິ ພ຺ຍສນປຈ຺ຈຸປຍ຺ຖາໂນ. ໂສກຸປ຺ປາທເນເນວ ສຣີຣໍ ໂສເສນ຺ຕິ, ກິສໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ອກິສມ຺ປີ ນິໂຣຊຕາກຣເຕນ ມິລາເປນ຺ຕິ, ຕໂຕ ຈ ກາຍິກໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ຕທຸປ຺ປາທກຕາ ວຸຕ຺ຕາ.

ໂສກສຣສມປ຺ປີຕາຕິ ເອເຕນ ເຈຕສິກທຸກ຺ຂໍ ທສ຺ເສຕິ, ວິຕຸຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ເອເຕນ ກາຍິກໍ ທຸກ຺ຂໍ.

ອິຈ຺ຉານິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໐໑. ຍສ຺ມີ ກາເລ ຊາຕິຍາ ນ ອາຄນ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ກາລໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຫ “ປຣິນິພ຺ພຸເຕສຸ ຈ ວິຊ຺ຊມານໍ ຊາຕິຍາ ອນາຄມນ”ນ຺ຕິ. ຍມ຺ປີຕິ ເຍນປີຕິ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ. ຍທາປີ ປນ ຍໍ-ສທ຺ໂທ “ອິຈ຺ຉ”ນ຺ຕິ ເອຕໍ ອເປກ຺ຂຕິ, ຕທາປີ ອລາກວິສີຍ຺ຖາ ອິຈ຺ຉາ ວຸຕ຺ຕາ ໂຫຕິ. ຍທາ “ນ ລກຕີ”ຕິ ເອຕໍ ອເປກ຺ຂຕິ, ຕທາ ອິຈ຺ຉາວິສີຍ຺ໂຖ ອລາໂກ ວຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ໂສ ປນຕ຺ຖໂຕ ອລ຺ໂລ ຆມ຺ໂມ ນຕ຺ຖິ, ຕຖາປີ ອລພ຺ກເນຍ຺ໄຍຈ຺ຉາວ ວຸຕ຺ຕາ ໂຫຕິ. ອປາປຸຕິຕພ຺ເພສຸ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເອວ “ອປ຺ປຕ຺ຕິປຈ຺ຈຸປຍ຺ຖານາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ຍຕ຺ຖ ຫິ ສາ ອິຈ຺ຉາ ປວຕ຺ຕາ, ຕໍ ວຕ຺ຖຸໍ ອປາປຸຕນ຺ຕິ ຫຸຕ຺ວາ ຄຍ຺ຫຕີຕິ.

ຉິນ຺ນກິນ຺ນຄເຕນາຕິ ນິລ຺ລຊ຺ເຊນ ຆຸຕ຺ຕຄເຕນ, ກປ຺ປຜິກຄເຕນ ວາ.

ວິໝາຕມຍນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕວິໝາຕມຍໍ ໂທມນສ຺ສໍ ຈິຕ຺ຕວິໝາຕໂຕ ເອວ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຸພ຺ພນ຺ຆນຊຣາຕິສາຣາທີກາຍິກໍ ທຸກ຺ຂລ຺ຈ. ອິຈ຺ຉິຕາລາກນ຺ຕິ ອລພ຺ກເນຍ຺ໄຍຈ຺ຉເມວ ວທຕິ.

ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຆນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໐໔. ວິຕ຺ຖິຕ຺ຕາສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ເອຕ຺ຕກນ຺ຕິ ທສ຺ສນໍ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ສງເຂໂປ, ຕໍ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ ວິຕ຺ຖາຣສ຺ສ ອນນ຺ຕຕ຺ຕາ. ທຸກ຺ຂວິຕ຺ຖາຣຄຕໍ ປນ ເທສນາວິຕ຺ຖາຣໍ ປຫາຍ ຍຕ຺ຖ ສພ຺ໂພ ທຸກ຺ຂວິຕ຺ຖາໂຣ ສໂມຄານໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕຕ຺ຖ ເທສນາຍ ວວຕ຺ຖານໍ ສງເຂໂປ, ຕໍ ກາຕຸໍ ສກ຺ກາ ຕາທິສສ຺ສ ວຕ຺ຖຸໂນ ສພ຺ກາວາ.

ເທສໍ ຊານນ຺ໂຕ ມຄ຺ຄກ຺ຂາຍິກປຸຣິໂສ ເທສໂກ. ກຄວາປີ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ເທສໂກ. “ທຸກ຺ຂນ຺ຕເທສເກນາ”ຕິ ວາ ປາໂຖ, ທຸກ຺ຂນ຺ຕກ຺ຂາຍິໂກຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ປາວກາທໂຍ ຍຖາ ອິນ຺ຆນາທີນີ ພາເຆນ຺ຕິ, ເອວໍ ພາຆຍມານາ. ມາຣຕນ຺ຕິກທຸກ຺ຂາກິໝາເຕນາຕິ ອິມິນາ ອຕິປາກເຜນ ຊາຕິຊຣາທຸກ຺ຂວິໝາຕຊໂສກາທໂຍ ທສ຺ເສຕິ. ຕໂຕຕິ ປຣິເທວໂຕ ອຸທ຺ຆໍ. ກຕ຺ຖ ໂສສາທີ ສນ຺ຆີ ພນ຺ຆຈ຺ເຉທນາທີ ຊນກ ຆາຕຸກ຺

ໂຂກ ສມາໂຍຄໂຕ ກາຍສຸສ ອາພາຣນທຸກຸຂໍ ທຸກຸຂໍ. ເຍສຸ ເກສຸຈິຕິ ຕິສຸສສຸສ ວາ ຟຸສຸສສຸສ ວາ ອຸປາທານກຸຂນຸເຣສຸ ສພຸພມຸປີ ຈກຸຂຸໂຣຄາທິທຸກຸຂໍ ສພຸພສຕຸຕຄຕໍ ເອວໍປກາຣເມວາຕິ ສງຂິປິຕຸວາ ທສຸເສນຸໂຕຕິ ອຕຸໂຖ.

ທຸກຸຂສຈຸຈນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ.

໔. ສມຸທຍສຈຸຈນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໔໐໓. ອຸຕຸຕຣປທໂລປີ ກຕຸວາ “ປຸນພຸກວກຣຕໍ ປຸໂນພຸກໂວ”ຕິອາຫ. “ນໂນສມຸຜສຸໂສ”ຕິ ເອຕຸຖ ມໂນ ວິຍ ຈ ປຸຣິມປທສຸສ ໂອກາຣນຸຕຕາ ທຍຸຖພຸພາ. ອຖ ວາ ສີລຍຸເຖນ ອິກ-ສທຸເທນ ຄມິຍຕຸຖຕຸຕາ ກິຣິຍາວາຈກສຸສ ສທຸທສຸສ ອທສຸສນໍ ທຍຸຖພຸພໍ ຍຖາ “ອປຸປກກຸຂນສີໂລ ອາປູປິໂກ”ຕິ. “ຕທຸນິຕາ”ອິຕິ ພຫຸວຈນນິທຸເທສາ ວິຈິຕຸຕຕຸຕາ ວາ ຕທຸນິຕານໍ ອກິສານລກຸຂຕຕຸ ຕາ ວາ “ປຸນພຸກວໍ ເທຕິ”ຕິອາທິສຸ ອຕຸເຖສຸ ໂປໂນພຸກວິກສທຸທສິທຸທິ ທຍຸຖພຸພາ. ຕຕຸຖ ກມຸມສຫຊາຕາ ປຸນພຸກວໍ ເທຕິ, ກມຸມສຫາຍກູຕາ ຕທສຫຊາຕາ ປຸນພຸກວາຍ ສໍວຕຸຕຕິ, ທຸວິທາປີ ປຸນປຸປຸນໍ ກເວ ນິພຸພຕຸເຕຕິ. ເຕເນວາຫ “ປຸນພຸກວສຸສ ທາຍິກາປີ”ຕິອາທິ. ໂປໂນພຸກວິກາເຍວາຕິ ນາມໍ ລກຕິຕິ ປຸນພຸກວໍ ທາຍິກາປີ ອທາຍິກາປີ ປຸນພຸກວໍ ເທຕິຈຸເຈວ ໂປໂນພຸກວິ ກາຕິ ສມານວິປາກາຕິ ນາມໍ ລກຕິ ສມານສກາວຕຸຕາ ຕທານຸກາວຕຸຕາ ຈ. ເອວໍ ອິຕເຣສຸ ທຍຸຖພຸພໍ. ຕຕຸຖ ອຸປຊີມຸທີ ຍ ຖານິພຸພຕຸເຕ ອຕຸຕກາເວ ວິປຈຸຈນກມຸມໍ ເອຕິສຸສາຕິ ອຸປຊີເວປກຸກາ. ນນຸທນຍຸເຖນ ນນຸທີ, ຣຍຸຊນຍຸເຖນ ຣາໂຄ. ໂຍ ຈ ນນຸທີຣາໂຄ, ຍາ ຈ ຕຕຸຫາ, ອຸກຍເມຕໍ ເອກຕຸຖໍ, ພຸຍຸຊນເມວ ນານນຸຕິ ຕຕຸຫາ “ນນຸທີຣາເຄນ ສທຸຊີ ອຕຸຖໂຕ ເອກຕຸຕໍ ຄຕາ”ຕິ ວຸຕຸຕາ. ຣາຄສມຸພນຸເຣນ “ອຸປຸປນຸນສຸສາ”ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ຣູປາຣູປກວຣາໂຄ ວິສຸໍ ວກຸຂຕິຕິ ກາມກເວ ເອວ ກວປຕຸຖນາ ອຸປຸປຕຸຕິ ວຸຕຸຕາຕິ ເວທິຕພຸພາ.

ຕສຸມິ ຕສຸມິ ປິຍຣູເປ ປຖມຸປຸປຕຸຕິວເສນ “ອຸປຸປຊຊຕິ”ຕິ ວຸຕຸຕາ, ປຸນປຸປຸນໍ ປວຕຸຕິວເສນ “ນິວິສຕິ”ຕິ, ປຣິຍຸຍຸຖານານຸ ສຍວເສນ ວາ ອຸປຸປຕຸຕິນິເວສາ ໂຍເຊຕພຸພາ. ສມຸປຕຸຕິຍນຸຕິ ມນຸສຸສໂສກຄຸເຄ ເທວຕຸເຕ ຈ. ອຕຸຕໂນ ຈກຸຂນຸຕິ ສວຕຸຖຸກໍ ຈກຸຂຸມາຫ, ສປສາທໍ ວາ ມໍສປີຕຸທໍ. ວິປຸປສນຸນປຍຸຈປສາທນຸຕິ ປຣິສຸທຸຣນີລປີຕໂລຫິຕາກຕຸຫໂອທາຕວຕຸຕປສາທໍ. ຣຊຕປ ນາລຸອິກໍ ວິຍ ສີທຸທໍ ອພຸກນຸຕເຣ ໂອທາຕຕຸຕາ. ປາມງຄສຸຕຸຕໍ ວິຍ ລມຸພກຕຸຕພທຸຣໍ. ຕຸງຄາ ອຸຈຸຈາ ທີຟາ ນາສິກາ ຕຸງຄ ນາສິກາ, ເອວໍ ລທຸຣໂວຫາຣໍ ອຕຸຕໂນ ພານໍ. “ລທຸຣໂວຫາຣາ”ຕິ ວາ ປາໂຖ. ຕສຸມິ ສຕິ ຕຸງຄາ ນາສິກາ ເຍສໍ, ເຕ ຕຸງຄນາສິ ກາ. ເອວໍ ລທຸຣໂວຫາຣາ ສຕຸຕາ ອຕຸຕໂນ ພານນຸຕິ ໂຍຊນາ ກາຕພຸພາ. ຊິວຸຫໍ...ເປ... ມຍຸຍນຸຕິ ວຕຸຕາ ສຕຸຖານໂຕ ກິຈຸຈໂຕ ຈ. ມນໍ...ເປ... ອຸລຸອາຣໍ ມຍຸຍນຸຕິ ອຕິຕາທິອຕຸຖວິຈິນນສມຕຸຖໍ. ອຕຸຕນາ ປຕິລທຸຣານິຕິ ອຊຊຕຸຕຍຸຈ ສຣີຣຄນຸຣາທີນິ ພທິທຸຣາ ຈ ວິເລປນຄນຸຣາທີນິ. ອຸປຸປຊຊມານາ ອຸປຸປຊຊຕີຕິ ຍທາ ອຸປຸປຊຊມານາ ໂຫຕິ, ຕທາ ເອຕຸຖ ອຸປຸປຊຊຕີຕິ ສາມຍຸເຍນ ຄທິຕາ ອຸປຸປາທກິຣິຍາ ລກຸຂຕາກາເວນ ວຸຕຸຕາ, ວິສຍວິສິຍຸຖາ ລກຸຂິຕພຸພກາເວນ. ນ ທີ ສາມ ຍຸຍວິເສເສທິ ນານຕຸຕໂວຫາໂຣ ນ ໂຫຕີຕິ. ອຸປຸປຊຊມານາຕິ ວາ ອນິຈຸຊີໂຕ ອຸປຸປາໂທ ເຫຕຸກາເວນ ວຸຕຸໂຕ. ອຸປຸປຊຊຕີຕິ ນິຈຸຊີໂຕ ຜລກາເວນ “ຍທິ ອຸປຸປຊຊມານາ ໂຫຕິ, ເອຕຸຖ ອຸປຸປຊຊຕີ”ຕິ. ໂສ ທີ ເຕນ ອຸປໂຍຊີໂຕ ວິຍ ໂຫຕິ.

ສມຸທຍສຈຸຈນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ.

໕. ນິໂຣຣສຈຸຈນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໔໐໔.ອນູຫຕຕິ ອນຸທຸຣເຕ, ອປຸປຫີເນຕິ ອຕຸໂຖ.

ສີໂຫ ເວຣເກ ປຍິປຊຊຕິ, ນ ອຸສຸມຸທີ, ສຸວາໂນ ເລຫຸທຸມຸທີ ປຍິປຊຊຕິ, ນ ປຫາຣເກ. ຂຍຄມນວເສນ ວິຣຊຊຕິ, ອປຸປວຕຸ ຕິຄມນວເສນ ນິຣຸຊຊຕິ. ອນເປກຸຂຕາຍ ຈຊນວເສນ ຫານິວເສນ ຈ ຈຊີຍຕິ, ປຸນ ຍຖາ ນ ປວຕຸຕຕິ, ຕຖາ ທູຣຂິປນວເສນ ປຍິນິສຸສຊຊີຍຕິ, ພນຸຣນກູຕາຍ ໂມຈນວເສນ ມຸຈຸຈຕິ, ອສໍກິເລສວເສນ ນ ອລຸລີຍຕີ. ອາຍູຫນໍ ສມຸທໂຍ, ຕປຸປຍິປກຸຂວເສນ ອນາຍູຫນໍ.

ອປຍຸຍຕຸຕິນຸຕິ ອປຍຸຍາປນໍ, “ຕິຕຸຕອລາພຸ ອຕຸຖີ”ຕິ ໂວຫາຣາກາວໍ ວາ. ຕິຕຸຕອລາພຸວລຸລີຍາ ອປຸປວຕຸຕີ ອິຈຸຈນຸໂຕ ປຸຣິໂສ

ວິຍ ມគ្គោ ທຍຸຖພຸໂພ, ຕສຸສ ຕສຸສາ ອປຸປວຕຸຕິນິບຸນຈິຕຸຕສຸສ ມູລຈຸເຊທນໍ ວິຍ ມគុគສຸສ ນິພຸພານາຣມຸມຕາສຸສ ຕຕຸຫາປ ຫານໍ។ ຕທາປຸປວຕຸຕິ ວິຍ ຕຕຸຫາຍ ອປຸປວຕຸຕິກູຕໍ ນິພຸພານໍ ທຍຸຖພຸພໍ។ ທຸຕິຍູປມາຍ ທກຸຂິຕາທຸວາຣໍ ວິຍ ນິພຸພານໍ, ໂຈຣឃາຕກາ ວິຍ ມគ្គោ ທຍຸຖພຸໂພ, ປຸຣິມາ ວາ ອຸປມາ ມគុເຄນ ນິຣຸທຸຊາຍ ປີຍຣູປສາຕຣູເປສຸ ນິຣຸທຸຊາຕີ ວຕຸຕພຸພ ຕາທສຸສນຕຸຖໍ ວຸຕຸຕາ, ປຈຸຊິມາ ນິພຸພານໍ ອາຄມຸມ ນິຣຸທຸຊາຍປີ។

ນິໂຣຂສຈຸຈນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

៤។ ມគុគສຈຸຈນິທຸເທສວຕຸຕນາ

៨០៤។ອຕຸຖມគុគປຜິກຸເຂປນຕຸຖນຸຕີ ຕິຕຸຖິເຍທີ ກປຸປີຕສຸສ ມគុគສຸສ ທຸກຸຂນິໂຣຂຄາມິນີປຜິປທາກາວໍ ປຜິກຸເຂເປຕຸນຸຕີ ອຕຸໂຖ, ອຕຸຖສຸສ ວາ ມគុគກາວປຜິກຸເຂໂປ ອຕຸຖມគុគປຜິກຸເຂໂປ។ ປຸគុគລສຸສ ອຣິຍກາວກຣຕຸຕາ ອຣິຍໍ ກໂຣຕີຕິ ອຣິໂຍ, ອຣິຍຜລປຜິລາກກຣຕຸຕາ ອຣິຍໍ ລກາເປຕີ ຊເນຕີຕິ ອຣິໂຍ។ ອຕຸຕໂນ ກິຈຸຈວເສນ ຜລວເສນ ຈ ອຣິຍນາມລາໂກ ເອວ ວຸຕຸໂຕ ຕິ ທຍຸຖພຸໂພ។ ອຍຸຖ ອງຄານິ ອສຸສາຕິ ອຕຸຖປທຕຸຖສມາສໍ ອກຕຸວາ ''ອຍຸຖງຄານິ ອສຸສ ສນຸຕີຕິ ອຍຸຖງຄິໂກ''ຕິ ປທສິທຸຂີ ທຍຸຖພຸພາ។

ຈតុຣງຄສມນຸນາຄຕາ ວາຈາ ຊນໍ ສງຄຕຸຫາຕີຕິ ຕພຸພິປກຸຂວິຣຕິສກາວາ ສມຸມາວາຈາ ເກທກຣມິຈຸຊາວາຈາປຫາເນນ ຊເນ ສມຸປຍຸຕຸເຕ ຈ ປຣິគຸຄຕຸໜນກິຈຸຈວຕີ ໂຫຕີຕິ ''ປຣິគຸຄທລກຸຂຕາ''ຕິ ວຸຕຸຕາ។ ຍຖາ ຈີວຣກມຸມາທິໂກ ກມຸມນຸໂຕ ເອກໍ ກາຕພຸ ພໍ ສມຸຍຸຖາເປຕິ ນິປຸຜາເທຕິ, ຕໍຕໍກິຣິຍານິປຸຜາທໂກ ວາ ເຈຕນາສງຂາໂຕ ກມຸມນຸໂຕ ຫຕຸຖປາທຈລນາທິກໍ ກິຣິຍໍ ສມຸຍຸຖາເປ ຕິ, ເອວໍ ສາວຊຊກຕຸຕພຸພກິຣິຍາສມຸຍຸຖາປກມິຈຸຊາກມຸມນຸຕປຸປຫາເນນ ສມຸມາກມຸມນຸໂຕ ນິຣວຊຊສມຸຍຸຖາປນກິຈຸຈວາ ໂຫ ຕິ, ສມຸປຍຸຕຸຕຂມຸເມ ຈ ສມຸຍຸຖາເປນຸໂຕ ເອວ ປວຕຸຕຕີຕິ ''ສມຸຍຸຖາປນລກຸຂໂຕ''ຕິ ວຸຕຸໂຕ។ ກາຍວາຈານໍ ຂນຸຂສນຸຕານສຸສ ຈ ສໍກິເລສກູຕມິຈຸຊາອາຊີວປຸປຫາເນນ ສມຸມາອາຊີໂວ 'ໂວທາປນລກຸຂໂຕ''ຕິ ວຸຕຸໂຕ។

ອຕຸຕໂນ ປຈຸຈນີກກິເລສາ ທີຍຸເຖກຍຸຖາ ອວິຊຊາທໂຍ។ ປສຸສຕີຕິ ປກາເສຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ເຕເນວ ທີ ອງເຄນ ຕຕຸຖ ປຈຸຈເວກຸຂຕາ ປວຕຸຕຕີຕີ។ ຕເຖວາຕີ ອຕຸຕໂນ ປຈຸຈນີກກິເລເສທີ ສທຸຂິນຸຕີ ອຕຸໂຖ។

ກິຈຸຈໂຕຕີ ປຸພຸພກາເຄທີ ທຸກຸຂາທີລາເຄາທີ ກຕຸຕພຸພກິຈຸຈສຸສ ອິຊ ນິປຸຜຕຸຕີໂຕ, ອິມສຸເສວ ວາ ລາຕສຸສ ທຸກຸຂາທີປຸປ ກາສນກິຈຸຈໂຕ។ ຕີຕີ ນາມານິ ລກຕີ ກາມສງກປຸປາທີປຸປຫານກິຈຸຈນິປຸຜຕຸຕີໂຕ។ ສິກຸຂາປທວິກງເຄ (ວິກ។ ໗០៣ ອາທໂຍ) ''ວິຣຕິເຈຕນາ ສພຸເພ ສມຸປຍຸຕຸຕຂມຸມາ ຈ ສິກຸຂາປທານີ''ຕິ ວຸຕຸຕາຕິ ຕຕຸຖ ປຊານານໍ ວິຣຕິເຈຕນານໍ ວເສນ ''ວິຣຕິໂຍປີ ໂຫນຸຕີ ເຈຕນາໂຍປີ''ຕິ ອາຫ។ ມຸສາວາທາທີທີ ວິຣມຕກາເລ ວາ ວິຣຕິໂຍ ສຸກາສິຕາທິວາຈາກາສນາທິກາເລ ຈ ເຈຕນາໂຍ ໂຍເຊຕພຸພາ, ມគុគກຸຂເຕ ວິຣຕິໂຍເວ ເຈຕນານໍ ອມគុគງຄຕຸຕາ ເອກສຸສ ລາຕສຸສ ທຸກຸຂາທີລາຕຕາ ວິຍ ເອກາຍ ວິຣຕິຍາ ມຸສາວາທາທີວິຣຕິກາໂວ ວິຍ ຈ ເອກາຍ ເຈຕນາຍ ສມຸມາວາຈາທີກິຈຸຈຕຸຕຍສາຂນສກາວາກາວາ ສມຸມາວາຈາທິກາວາ ສິທຸຂີໂຕ, ຕໍສິທຸຂິຍຸຖຸຈ ອງຄຕຸຕຍຕຸຕາສິທຸຂີໂຕ ຈ។

ປຸພຸພກາເຄປີ ມគុគກຸຂເຕປີ ສມຸມາສມາຂີ ເອວາຕີ ຍທິປີ ສມາຂີອຸປກາຣການໍ ອກິນິໂຣປນານຸມຊຊນສມຸປີຍາຍ ນພຸຣູຫນສນຸຕສຸຂານໍ ວິຕກຸກາທີນໍ ວເສນ ຈតុທີ ຊາເນທີ ສມຸມາສມາຂີ ວິກຕຸໂຕ, ຕຖາປີ ວາຍາໂມ ວິຍ ອນຸປຸປນຸນາກຸສລານຸ ປຸປາທນາທິຈຕຸວາຍາມກິຈຸຈໍ, ສຕິ ວິຍ ຈ ອສຸກາສຸຂານິຈຸຈານຕຸເຕສຸ ກາຍາທີສຸ ສຸກາທີສຄຸຖາປຫານຈតុສຕິກິຈຸຈໍ, ເອໂກ ສ ມາຂີ ຈតុກຸກຊຊານສມາຂິກິຈຸຈໍ ນ ສາເຂຕີຕິ ປຸພຸພກາເຄປີ ປຖມຊຊານສມາຂີຈິຕຸເຕ ຊານສມາຂີ ປຖມຊຊານສມາຂີ ເອວ ມគុគກຸຂເຕປີ, ຕຖາ ປຸພຸພກາເຄປີ ຈតុຕຸຖຊຊານສມາຂີຈິຕຸເຕ ຊານສມາຂີ ຈតុຕຸຖຊຊານສມາຂີ ເອວ ມគុគກຸຂເຕປີຕີ ອຕຸໂຖ។

ວຈີເກທສຸສ ອຸປກາຣໂກ ວິຕກຸໂກ ສາວຊຊານວຊຊວຈີເກທນິວຕຸຕນປວຕຸຕນກຣາຍ ສມຸມາວາຈາຍປີ ອຸປກາຣໂກ ເອວາຕີ ''ສຸວາຍ''ນຸຕີອາທິມາຫ។ ວຈີເກທນິຍາມິກາ ວາຈາ ກາຍິກກິຣິຍານິຍາມກສຸສ ສມຸມາກມຸມນຸຕສຸສ ອຸປກາຣິກາ។ ອິທໍ ວິຣິຍນຸ ຕີ ຈតុສມຸມປຸປຊານວິຣິຍໍ។ ຄຕິໂຍຕີ ນິປຸຜຕຸຕີໂຍ, ກິຈຸຈາທີສກາເວ ວາ។ ສມນຸເວສິຕຸວາຕີ ອຸປຊາເຣຕຸວາ។

ປຸຣິມານິ ທຸເວ ສຈ຺ຈານິ ອຸຕ຺ຄຕ຺ທິຕ຺ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ອິຘ຺ຄ໌ ກນ຺ຕນ຺ຕິ ນິໂຣຘມຄ຺ເຄສຸ ນິນ຺ນກາວໍ ທສ຺ເສຕິ, ນ ອກິນນ຺ທນໍ, ຕນ຺ນິນ຺ນກາໂວເຍວ ຈ ຕຕ຺ຖ ກມ຺ມກຣຕໍ ທຘ຺ຖພ຺ພໍ.

ກິຈ຺ຈໂຕຕິ ປຣິຍ຺ຍາທິໂຕ. ອາຣມ຺ມຕາປຏິເວໂຘຕິ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາປຏິເວຘມາຫ. ສພ຺ພມ຺ປິ ປຏິເວຘຍາຕໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ອຸຕ຺ຄຫາທິປຏິເວໂຘ ຈ ປຏິເວໂຘວ, ນ ຈ ໂສ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣຕິ? ນ, ເກວເລນ ປຏິເວຘ-ສທ຺ເທນ ອຸຕ຺ຄຫາທິປຏິເວຘານໍ ອວຈນິຍຕ຺ຕາ, ປຏິເວຘນິມິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ວາ ອຸຕ຺ຄຫາທິວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ທຸກ຺ຂາທິສຸ ປຸພ຺ພກາເຄ ຍາຕໍ ‘‘ປຏິເວໂຘ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປຏິເວຘຕ຺ຕາ, ປຏິເວຘກູຕເມວ ປນ ຍາຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ‘‘ສພ຺ພມ຺ປິ ປຏິເວຘຍາຕໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣ’’ນ຺ຕິ.
ອຸຕ຺ຄຫປຣິປຸຈ຺ຉາຍາຕານິປິ ສວນຍາເຕ ເອວ ອວໂຣຘໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ‘‘ສວນຘາຣຕສມ຺ມສນຍາຕໍ ໂລກິຍ’’ນ຺ຕິ ຕິວິຘເມວ ຍາຕມາຫ. ອຸຕ຺ຄຫາທິທີ ສຈ຺ຈປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນໍ ປຣິຄ຺ຄໂຫ.

ປໂຍໂຄຕິ ກິຣິຍາ, ວາຍາໂມ ວາ. ຕສ຺ສ ມຫນ຺ຕຕຣສ຺ສ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພຕ຺ ທຸກ຺ກຣຕຣຕຍ຺ຈ ອຸປມາທີ ທສ຺ເສຕິ ‘‘ກວຄ຺ຄຄຫຕຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິອາທິນາ.

ປທຓາຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຄຕມຄ຺ໂຄ ‘‘ປທ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ເຍນ ຈຸປາເຍນ ກາຣເຕນ ກາມວິຕກ຺ໂກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ໂສ ຕສ຺ສ ຄຕມຄ຺ໂຄຕິ ຕສ຺ສ ຓາໂຕ ປທຓາໂຕ. ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປຕ຺ວາຕິ ອຸທ຺ຘໍ ອຸທ຺ຘໍ ສນ຺ຕິວິເສສຍຸຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ, ວຑ຺ເຒຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ປາລຸອິຍໍ ວິກຕ຺ເຕສູຕິ ກຕຣປາລຸອິຍໍ? ຘມ຺ມສງ຺ຄເຫ ຕາວ ອຘ຺ຄ ກສິຕານິ ທສ ອສຸກາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣາ ຈຕ຺ຕາຣິ ອາຣຸປ຺ປານິ ວິກຕ຺ຕານິ, ອາຄເມສຸ ທສ ອນຸສ຺ສຕິໂຍ ອາຫາເຣ ປຏິກູລສຍ຺ຍາ ຈຕຸຘາຕ຺ວວຕ຺ຖານນ຺ຕິ ອິມານິ ຈາຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິກຕ຺ຕໍ. ອິເມສຸ ຕິສູຕິ ກາມາທີສຸ ຕີສຸ ຄາເນສຸ.

ມິຈ຺ຉາວາຈາສງ຺ຂາຕາຍາຕິ ເອເຕນ ເອກາຍ ເຈຕນາຍ ປຫາຕພ຺ພເອກຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕິ. ອິຘ ອຣິຍສາວໂກ ສກລຸຍາຕປຸຖຸຊ຺ຊນໂກ ເສກ຺ໂຂ. ກາຍທ຺ວາຣວີຕິກ຺ກມາຕິ ອາຊີວເຫຕຸກໂຕ ປາຕາຕິປາຕາທິໂຕ ວິສໍ ວິສໍ ວິຣມຕໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ.

ອຍໍ ປນ຺ສາຕິ ມຄ຺ຄກາເລນ ຈຕຸພ຺ພິຘມ຺ປິ ເອກຕ຺ເຕນ ຄເຫຕ຺ວາ ອສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອຍໍ ຊານວເສນ ສພ຺ພສທິສສພ຺ພາສທິສ ເອກຈ຺ຈສທິສຕາ ວິເສໂສ. ປາທກຊ຺ຊານນິຍາເມນ ໂທຕີຕິ ອິຘ ປາທກຊ຺ຊານນິຍາມໍ ຘຸຣໍ ກຕ຺ວາ ອາຫ, ອຘ຺ຄສາລິນິຍໍ ປນ ວິປ຺ສ຺ສນານິຍາມໍ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພວາທາວິໂຣຘໂຕ, ອິຘ ປນ ສມ຺ມສິຕຊ຺ຊານປຸຄ຺ຄລຊ຺ຊາສຍວາທນິວຕ຺ຕນໂຕ ປາທກຊ຺ຊານ ນິຍາມໍ. ວິປ຺ສ຺ສນານິຍາໂມ ປນ ສາຘາຣຕຕ຺ຕາ ອິຘາປິ ນ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ໂຕຕິ ທຘ຺ຖພ຺ໂພ. ອຍ຺ເຍ ຈາຈຣິຍວາທາ ວກ຺ຂມານາ ວິກ ຊິຕພ຺ພາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕເມວ ຕາວ ປາທກຊ຺ຊານນິຍາມໍ ວິກຊນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ປາທກຊ຺ຊານນິຍາເມນ ຕາວາ’’ຕິ.

ອາຣຸປ຺ເປ ຈຕຸກ຺ກປຍ຺ຈກ…ເປ… ວຸຕ຺ຕໍ ອຘ຺ຄສາລິນິຍນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ນນຸ ຕຕ຺ຖ ‘‘ອາຣຸປ຺ເປ ຕິກຈຕຸກ຺ກຊ຺ຊານໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊ ຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ‘‘ຈຕຸກ຺ກປຍ຺ຈກຊ຺ຊານ’’ນ຺ຕິ? ສຈ຺ຈໍ, ເຍສຸ ປນ ຘໍສໂຍ ອຕ຺ຖິ, ເຕສໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິທສ຺ສເນນ, ເຕນຕ຺ຖໂຕ ຈຕຸກ຺ກປຍ຺ຈກຊ຺ຊານໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ວຸຕ຺ຕເມວ ໂທຕີຕິ ເອວມາຫາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ສມຸທາຍຍ຺ຈ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ‘‘ຕຍ຺ຈ ໂລກຸ ຕ຺ຕຣໍ, ນ ໂລກິຍ’’ນ຺ຕິ ອາຫ. ຈຕຕ຺ຖຊ຺ຊານເມວ ຫິ ໂລກິຍໍ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ນ ຈຕຸກ຺ກໍ ປຍ຺ຈກຍ຺ຈາຕິ. ເອຕ຺ຖກຖນ຺ຕິ ປາທກຊ຺ຊານສ຺ສ ອກາວາ ກຖໍ ທຘ຺ຖພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕໍຊານິກາວ ຕສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ຕໂຍ ມຄ຺ຄາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ຕຊ຺ຊານິກໍ ປຖມຜ ລາທີ ປາທກໍ ກຕ຺ວາ ອຸປຣິມຄ຺ຄກາວນາຍາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ, ຕິກຈຕຸກ຺ກຊ຺ຊານິກໍ ປນ ມຄ຺ຄໍ ກາເວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອຣູປຊ຺ຊານໍ ຕຊ຺ຊານິກໍ ຜລຍ຺ຈ ປາທກໍ ກຕ຺ວາ ອຸປຣິມຄ຺ຄກາວນາຍ ອຍ຺ຍຊານິກາປິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ຊານງ຺ຄາທິນິຍາມິກາ ປຸພ຺ພາກິສງ຺ຂາຣສມາປຕ຺ຕິ ປາທກໍ, ນ ສມ຺ມສິຕພ຺ພາຕິ ຜລສ຺ສປິ ປາທກຕາ ທຘ຺ຖພ຺ພາ.

ທຸກ຺ຂຍາຕາທີນໍ ຣູປາທິອລຸອາຣມ຺ມຕຕ຺ຕາ ເນກ຺ຂມ຺ມສງ຺ກປ຺ປາທີນໍ ກສິຕາທິຕໍຕໍກຸສລາຣມ຺ມຕາຣມ຺ມຕຕ຺ຕາ ສມ຺ມາວາຈາ ທີນໍ ອງ຺ຄານໍ ຕໍຕໍວິຣມິຕພ຺ພາທິອາຣມ຺ມຕຕ຺ຕາ ‘‘ຍຖານຸຣູປ’’ນ຺ຕິ ອາຫ. ຕທນຸຣູໂປຕິ ອວິປ຺ປຏິສາຣກຣສີລໍ ວາຍາມສ຺ສ ວິເສສປຈ຺ຈໂຍຕິ ສີລານຸຣູປຕາ ວາຍາມສ຺ສ ວຸຕ຺ຕາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສ຺ສປິ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສ຺ເສວ ຈ ວຈນໂຕ ‘‘ສີລກູມິຍໍ ປຕິຘ຺ກິຕສ຺ ສາ’’ຕິ ອວຕ຺ວາ ‘‘ປຕິຘ຺ຄມານສ຺ສາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຈຕໂສ ອສມ຺ໂມໂສຕິ ‘‘ເອກາຣກ຺ໂຂ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ເຕນ ສຕາຣກ຺ເຂນ ເຈຕໂສ

ຣກ຺ຂິຕຕາ។ ເຕນາຫ ‘‘ອິຕິ…ເປ… ສຸວິຫິຕຈິຕ຺ຕາຣກ຺ຂສ຺ສາ’’ຕິ។

ອາສວກ຺ຂຍຄາຕສ຺ສ ວິຊ຺ຊາກາໂວ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາສວກ຺ຂຍສງ຺ຂາເຕ ມຄ຺ເຄ ຕີຫິ ຂນ຺ເຜຫິ ສງ຺ຄຫິເຕ ປັຍ຺ຍາກ຺ຂນ຺ໂຜ ວິຊ຺ຊາ, ສີລສ຺ສ ຈຕຸນ຺ນຍ຺ຈ ຊານານໍ ຈຣຕາກາໂວ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອິຕເຣ ທ຺ເວ ຂນ຺ຜາ ຈຣຕໍ។ ຍນ຺ຕິ ເອເຕນ ນິພ຺ພານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ຍານໍ, ວິປ຺ສ຺ສນາວ ຍານໍ ວິປສ຺ສນາຍານໍ។ ສີລໍ ສມາຜິສ຺ສ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈໂຍ, ສມາຜິ ວິປ຺ສ຺ສນາຍາຕິ ສມຖສ຺ສ ອຸປ຺ກາຣຕ຺ຕາ ສີລກ຺ຂນ຺ໂຜ ຈ ສມຖຍາເນນ ສງ຺ຄຫິໂຕ។ ວິປ຺ສ຺ສນາຍາເນນ ກາເມສຸ ອາທີນວໍ ວິກາເວນ຺ໂຕ ສມຖຍາເນນ ນິຣາມິສໍ ຊານສຸຂໍ ອປ຺ຣິຈ຺ຈຊນ຺ໂຕ ອນ຺ຕທ຺ວຍກມ຺ມຄ຺ຄໍ ວິວຊ຺ເຊຕີ។ ປັຍ຺ຍາ ວິຍ ໂມຫສ຺ສ, ສີລສມາຜໂຍ ຈ ໂທສໂລການໍ ອຸຊ຺ວິປ຺ຈ຺ຈນິກາ ອໂທສາໂລເກຫິ ສາເຣຕພ຺ພຕ຺ຕາ។ ສີລສມາຜິປັຍ຺ຍາໂຍຄໂຕ ອາທິມຊ຺ຊປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຕໍ។ ສີລາທີນິ ຫິ ສາສນສ຺ສ ອາທິມຊ຺ຊປຣິໂຍສານນ຺ຕິ។ ຍສ຺ມື ຄີໂຕ ມຄ຺ຄຍ຺ໂຄ ຜລຍ຺ໂຄ ຈ ອຣິໂຍ ໂຫຕິ, ຕໍ ມຄ຺ຄຜລສງ຺ຂາຕໍ ຂນ຺ຜຕ຺ຕຍສງ຺ຄຫິຕໍ ສາສນໍ ອຣິຍກູມິ។

ມຄ຺ຄສຈ຺ຈນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາ។

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາ។

໔។ ອກິຜມ຺ມກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ

໒໐໖-໒໑໔។ອຣິຍສຈ຺ຈ-ສທ຺ໂທ ສມ຺ທເຍ ວຕ຺ຕມາໂນ ປຣິຍ຺ເຍຍ຺ຍກາວຣຫິເຕ ເອກນ຺ຕປຫາຕພ຺ເພ ຕຕ຺ຫາສງ຺ຂາເຕ ສມ຺ທເຍ ປວຕ຺ຕຕິ, ນ ປຫາຕພ຺ພປຣິຍ຺ເຍຍ຺ເຍສຸ ອວເສສກິເລສາວເສສາກຸສເລສຸ ອປ຺ປຫາຕພ຺ເພສຸ ຈ ສາສວກຸສລມູລາວເສສສາສວກຸສເລສູຕິ ສປ຺ປເທໂສ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ທໂຍ ໂຫຕິ, ເກວລໍ ສຈ຺ຈສທ຺ເທ ນິປ຺ປເທໂສຕິ ອາຫ ‘‘ນິປ຺ປເທສໂຕ ສມ຺ທຍໍ ທສ຺ເສຕ຺’’ນ຺ຕີ។ ທຸກ຺ຂນິໂຣຜາ ປນ ອຣິຍສຈ຺ຈເທສນາຍໍ ຜມ຺ມໂຕ ນິປ຺ປເທສາ ເອວ។ ນ ຫິ ຕໂຕ ອຍ຺ໂຍ ຜມ຺ໂມ ອຕ຺ຖິ, ໂຍ ສຈ຺ຈເທສນາຍໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິໂຣໂຜຕິ ຈ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ສິຍາ, ມຄ຺ໂຄປີ ອຍ຺ຍງ຺ຄິກປັຍ຺ຈງ຺ຄິກວາເຣສຸ ອປ຺ພ຺ໂພ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ສມ຺ທຍເມວ ‘‘ນິປ຺ປເທສໂຕ ທສ຺ເສຕ຺’’ນ຺ຕິ ວທຕິ ຕສ຺ສ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຕີສຸປີ ວາເຣສຸ ອປ຺ພ຺ພສ຺ສ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາ។ ອປ຺ພ຺ພສມ຺ທຍທສ຺ສນຕ຺ຖາຍປີ ຫິ ສຈ຺ຈເທສນາຍໍ ‘‘ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ທຸກ຺ຂສມ຺ທໂຍ? ຕຕ຺ຫາ’’ຕິ ວຈນໍ ເກວລາຍ ຕຕ຺ຫາຍ ສຈ຺ຈ-ສທ຺ທສ຺ສ ປວຕ຺ຕິທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕີ។ ເທສນາວເສນ ປນ ຕໍ ຕໍ ສມ຺ທຍໍ ຄເປຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂໍ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ປຫານວເສນ ນິໂຣໂຜ ອຍ຺ຍງ຺ຄິກປັຍ຺ຈງ຺ຄິກສພ຺ພໂລກຸຕ຺ຕຣກຸສລວເສນ ມຄ຺ໂຄ ຈ ອຣິຍສຈ຺ຈເທສນາຍໍ ນ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທຸກ຺ຂາທີນິ ຈ ຕຕ຺ຖ ສປ຺ປເທສານິ ທສ຺ສິຕານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຕານິ ຈ ນິປ຺ປເທສານິ ທສ຺ເສຕໍ ສຈ຺ຈເທສນາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ວຕ຺ຕໍ ວຍ຺ຍຕີ។ ປຈ຺ຈຍສງ຺ຂາຕນ຺ຕິ ກມ຺ມກິເລສວເສນ ຊາຕິອາທິທຸກ຺ຂສ຺ສ ມູລກູຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ນິໂຣຜສຈ຺ຈໍ…ເປ… ປັຍ຺ຈຫາກາເຣຫິ ນິທ຺ທິຍ຺ຄນ຺ຕິ ອຣິຍສຈ຺ຈເທສນໂຕ ສຈ຺ຈເທສນາຍ ວິເສສໍ ທສ຺ເສຕີ។ ຕຕ຺ຖ ‘‘ຕິຕ຺ຕນ຺ນຍ຺ຈ ກຸສລມູລານໍ ອວເສສານຍ຺ຈ ສາສວກຸສລານໍ ປຫານ’’ນ຺ຕິ ອິທໍ ເຕສໍ ປຈ຺ຈຍານໍ ອວິຊ຺ຊາຕຕ຺ຫາອຸປາທານານໍ ປຫານວເສນ, ອວິຊ຺ຊາທີສຸ ວາ ປຫີເນສຸ ເຕສໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ນ ຫິ ກຸສລາ ປຫາຕພ຺ພາຕີ។ ປຫານນ຺ຕິ ຈ ມຄ຺ຄກິຈ຺ຈວເສນ ຕທຜິຄມນີຍໍ ນິໂຣຜໍ ທສ຺ເສຕີ, ນິໂຣຜສ຺ເສວ ວາ ຕຕ຺ຫາທີນໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິກາໂວ ປຫານນ຺ຕິ ທຍ຺ຄພ຺ພໍ។

ຍທິປີ ‘‘ປຸພ຺ເພວ ໂຂ ປນສ຺ສ ກາຍກມ຺ມໍ ວຈີກມ຺ມໍ ອາຊີໂວ ສຸປຣິສຸທ຺ໂຜ ໂຫຕີ, ເອວມສ຺ສາຍໍ ອຣິໂຍ ອຍ຺ຍງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ກາວນາປາຣິປູຣີ ຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິ (ມ។ ນີ។ ໓។໔໓໑) ໂລກຸຕ຺ຕຣມຄ຺ຄກ຺ຂເຕ ອຍ຺ຍງ຺ຄິກມຄ຺ຄປາຣິປູຣິຍາ ອຸປນິສ຺ສຍທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາປີ ‘‘ປຸພ຺ເພວ ໂຂ ປນາ’’ຕິ ວຈນໍ ກາຍກມ຺ມາທີສຸທ຺ຜິຍາ ທູຣຕຣຸປນິສ຺ສຍຕໍ, ຈກ຺ຂາທີສຸ ອສາຣຊ຺ຊນຕ຺ສ຺ສ ອສໍຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ອສມ຺ມູລ຺ຫສ຺ສ ອາທີນວານຸປສ຺ສີໂນ ວິຫຣໂຕ ຕາເຍວ ວຸຍ຺ຄານຄາມີນິຍາ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ອາຍຕີ ປັຍ຺ຈຸປ຺ປາທານກ຺ຂນ຺ເຜສຸ ອປ຺ຈຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕສຸ ສພ຺ພສງ຺ຂາເຣສຸ ວິວຍ຺ຍນວເສນ, ໂປໂນພ຺ກວິກຕຕ຺ຫາຍ ປຫີຍມານາຍ ກິເລສທູຣີກາເວນ, ກາຍິກເຈຕສິກທຣຖສນ຺ຕາປປຣິລຸອາເທສຸ ປຫີຍມາເນສຸ ປສ຺ສທ຺ຜກາຍຈິຕ຺ຕວເສນ ກາຍິກເຈຕສິກສຸເຂ ປຜິສໍເວທີຍມາເນ ‘‘ຍາ ຕຖາກູຕສ຺ສ ທິຍ຺ຄິ, ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາທິຍ຺ຄີ’’ຕິອາທິນາ (ມ។ ນີ។ ໓។໔໓໑) ວຸຕ຺ຕານໍ ວຸຍ຺ຄານຄາມິນີວິປ຺ສ຺ສນາກ຺ຂເຕ ປວຕ຺ຕານໍ ປັຍ຺ຈນ຺ນໍ ສມ຺ມາທິຍ຺ຄາທີນໍ ອງ຺ຄານໍ ອາສນ຺ນຕຣຸປນິສ຺ສຍຕຍ຺ຈ ທສ຺ເສຕີຕິ ອາສນ຺ນຕຣຸປນິສ຺ສຍວເສນ ປັຍ຺ຈງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ສຸຂໍ ພຸຊ຺ຊນ຺ຕານໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ອຊ຺ຊາສຍວເສນ ປັຍ຺ຈງ຺ຄິກມຄ຺ຄເທສນາຍ ປວຕ຺ຕຕໍ ທີເປຕີ។ ເຕນາຫ ‘‘ປຸພ຺ເພວ

ໂຂ…ເປ… ສຸປ໌ຣິສຸທ຺ໂຮ ໂຫຕີຕິ ວຈນໂຕ''ຕິອາທີ. ເອວມິທັ ວຈນໂຕຕິ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນໍ ເທສນ຺ປາຍສ຺ສ ຎາປກນິທສ຺ສນໍ ໂຫຕິ, ວຈນໂຕຕິ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວຈນານຸຣູປໍ ປ໌ຍ຺ຈງ຺ຄິໂກປິ ມຄ຺ໂຄ ປ໌ຏິປ໌ທາ ເອວາຕິ ກຄວຕາ ເທສິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກຕ຺ຖາຕິ?
ເທວປຸ໌ເຣ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ເທສິຕນ຺ຍໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ ປ໌ຍ຺ຈງ຺ຄິກວາໂຣປິ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຖ ຆມ຺ມສງ຺ຄາຫເກຫີ. ອຖ ວາ ''ປຸ໌ພ຺ເພວ ໂຂ ປ໌ນສ຺ສາ''ຕິ ວຈເນເນວ ອຊ຺ຌາສຍວິເສສກາຣຕານິທສ຺ສເກນ ປຸ໌ຄ຺ຄລຊ຺ຌາສຍວເສນ ປ໌ຍ຺ຈງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄປິ ປ໌ຏິປ໌ທາ ເອວາຕິ ເທສິໂຕ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ປຸ໌ພ຺ເພວ ໂຂ ປ໌ນ…ເປ… ວຈນໂຕ ປ໌ນ…ເປ… ເທສິໂຕ''ຕິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ເທສິຕນ຺ຍໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ ປ໌ຍ຺ຈງ຺ຄິກວາໂຣປິ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຖ ກຄວຕາ ເທວປຸ໌ເຣຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ຊາເນຫີ ເທສນາປ໌ເວໂສ, ກາວນາປ໌ເວໂສ ວາ ຊານາກິນິເວໂສ. ເອເກກສ຺ມຶ ໂກຏ຺ຖາເສ ຈຕ຺ນ຺ນໍ ຈຕ຺ນ຺ນໍ ນຍສຫສ຺ສານໍ ທສ຺ສນໍ ຄຓນາສ຺ຂຕ຺ຖນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ຍຖາ ປ໌ນ ປາລຸອິ ກິຕາ, ຕຖາ ເອເກກິສ຺ສາ ປ໌ຏິປ໌ທາຍ ສຸຍ຺ຍຕາທີສ຺ ຈ ປ໌ຍ຺ຈ ປ໌ຍ຺ຈ ໂກຏ຺ຖາເສ ໂຍເຊຕ຺ວາ ປາລຸອິຄມນໍ ກຕນ຺ຕິ ວິຍ຺ຍາຍຕິ. ຕຕ຺ຖ ອຏ຺ຖງ຺ຄິກວາເຣ ທຸຕິຍຊ຺ຌານາທີສ຺ ຕສ຺ມຶ ສມເຍ ສຕ຺ຕງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ໂຫຕີຕິ ໂຍຊນາ ກາຕພ຺ພາ, ສພ຺ພສງ຺ຄາຫິກວາເຣ ຈ ຍຖາ ວິຊ຺ຊມານຆມ຺ມວເສນາຕິ.

ອກິຆມ຺ມກາຊນິຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາ.

໑. ປ໌ຍ຺ຫປຸ໌ຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ

໘໑໕.ເອວໍ ປຸ໌ຣິເມສຸປິ ທ຺ວີສູຕີ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນິເຍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຆຄາມິນີປ໌ຏິປ໌ທານິທ຺ເທເສ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣ ມິສ຺ສໂກ ມຄ຺ໂຄ ວຸຕ຺ໂຕ. ຕສ຺ສ ຫີ ອຏ຺ຖກຖາຍໍ (ວິກ. ອຏ຺ຖ. ໒໐໕) ''ຈຕູສຸ ສຈ຺ເຈສຸ ອຸຄ຺ຄຫາທິວເສນ ປຸ໌ພ຺ພກາຄຎາຓປ໌ປ໌ວຕ຺ຕິ ສນ຺ຆາຍ ອິທໍ 'ທຸກ຺ເຂ ຎາຓ'ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ, ປ໌ຏິເວຆກ຺ຂເຓ ປ໌ນ ເອກເມວ ຎາຓໍ ໂຫຕີ''ຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຖິຍາ, ຕຖາ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປາທີນຍ຺ຈ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣມິສ຺ສກຕາ ທສ຺ສິຕາ ''ອປີ໌ເຈສາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຖິ ນາມ ປຸ໌ພ຺ພກາເຄ ນານາກ຺ຂຓາ ນານາຣມ຺ມຓາ ໂຫຕີ, ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ເອກກ຺ຂຓາ ເອກາຣມ຺ມຓາ''ຕິອາທິນາ ຈາຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ເອວໍ ປ໌ນ ອາຄມນວເສນ ຕຕ຺ຖາປີ ຈຕຸສຈ຺ຈກມ຺ມຏ຺ຖານທສ຺ສນາທີມຸເຂນ ອຣິໂຍວ ອຏ຺ຖງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ທສ຺ສິໂຕ. ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ''ປ໌ຏິເວຆກ຺ຂເຓ ປ໌ນ ເອກເມວ ຎາຓໍ ໂຫຕີ''ຕິ ມຄ຺ຄຎາຓສ຺ສ ເອກສ຺ເສວ ທຸກ຺ຂຎາຓາທິຕາ, ''ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ປ໌ນ…ເປ… ເອໂກວ ກຸສລສງ຺ກປ຺ໂປ ອຸປ໌ປ໌ຊ຺ຊຕີ, ອຍໍ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ນາມາ''ຕິອາທິນາ ມຄ຺ຄສງ຺ກປ຺ປາທີນໍ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປາທິຕາ ຈ ນິທ຺ຆາຣິຕາ, ປາລຸອິຍຍ຺ຈ ອຏ຺ຖງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ຕເມວ ນິທ຺ທິສິຕຸ໌ ''ທຸກ຺ເຂ ຎາຓ''ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕນ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນິເຍປີ ທ຺ວິນ຺ນໍ ໂລກິຍຕາ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣຕາ ວຸຕ຺ຕາ ''ເອວໍ ປຸ໌ຣິເມສຸປິ ທ຺ວີສູຕີ ເອເຕນາຕິ.

ປ໌ຍ຺ຫປຸ໌ຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາ.

ສຈ຺ຈວິກງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາ.

## ໕។ ອິນ຺ທ຺ຣິຍວິຠງ຺ໂຄ

### ໑។ ອຠິທມ຺ມຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ

໒໑໙។ຈກ຺ຂຸທ຺ວາເຣອິນ຺ທຏ຺ຐໍ ກາເຣຕີຕິ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາຣຠາເວ ຕໍທ຺ວາຣິເກຫິ ອຕ຺ຕໂນ ອິນ຺ທຠາວໍ ປຣມິສ຺ສຣຠາວໍ ກາຣຍຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຕຎ຺ຫິ ເຕ ຣູປ຺ຄ຺ຄຫເຓ ອຕ຺ຕານໍ ອນຸວຕ຺ເຕຕິ, ເຕ ຈ ຕໍ ອນຸວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ។ ເອສ ນໂຍ ອິຕເຣສຸປິ។ ເຍນ ຕໍສມ຺ງ຺ຄີ ປຸຄ຺ຄໂລ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕທມ຺ມາ ວາ ອຎ຺ຎາຕາວິໂນ ໂຫນ຺ຕິ, ໂສ ອຎ຺ຎາຕາວິຠາໂວ ປຣິນິຏ຺ຐິຕກິຈ຺ຈຊານໍ។

ກຕ຺ຖຈິ ທ຺ເວຕິ "ທ຺ວິນ຺ນໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ຂີຓາສໂວ ຠິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາກໂຣຕິ…ເປ… ອຣິຍາຍ ຈ ປຎ຺ຎາຍ ອຣິຍາຍ ຈ ວິມຸຕ຺ຕິຍາ។ ຍາ ຫິສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍາ ປຎ຺ຎາ, ຕທສ຺ສ ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍໍ។ ຍາ ຫິສ຺ສ ອຣິຍາ ວິມຸຕ຺ຕິ, ຕທສ຺ສ ສມາຘິນ຺ທ຺ຣິຍ"ນ຺ຕິອາທີສຸ (ສໍ។ ນິ។ ໕។໕໑໖) ທ຺ເວ, "ຕິຓ຺ຓໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ປິຓ຺ໂຑລຠາຣທ຺ວາເຊນ ຠິກ຺ຂຸນາ ອຎ຺ຎາ ພ຺ຍາກຕາ…ເປ… ສຕິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ສມາຘິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສາ"ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໕។໕໑໙), "ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ។ ກຕມານິ ຕີຓິ? ອນຎ຺ຎາຕຎ຺ຎສ຺ສາມີຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອຎ຺ຎາຕາວິນ຺ທ຺ຣິຍ"ນ຺ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໕។໔໙໓), "ຕີຓິມານິ…ເປ… ອິຕ຺ຖິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ປຸຣິສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍ"ນ຺ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໕។໔໙໘) ຈ ເອວມາທີສຸ ຕີຓິ, "ປຎ຺ຈິມານິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ນານາວິສຍານິ…ເປ… ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ…ເປ… ກາຍິນ຺ທ຺ຣິຍ"ນ຺ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໕។໕໑໘), "ປຎ຺ຈ…ເປ… ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ…ເປ… ອຸເປກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍ"ນ຺ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໕។໕໐໑ ອາທໂຍ), "ປຎ຺ຈ…ເປ… ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ…ເປ… ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍ"ນ຺ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໕។໔໗໖ ອາທໂຍ) ຈ ເອວມາທີສຸ ປຎ຺ຈ។ ຕຕ຺ຖ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ທຸກາທິວຈນໍ ນິສ຺ສຣຓຸປາຍາທິຠາວໂຕ ທຸກາທີນໍ។ ສພ຺ພານິ ປນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍານິ, ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍທມ຺ມເທສນາ ຈ ອຠິທມ຺ໂມຕິ ອິຘ ສພ຺ພານິ ເອກໂຕ ວຸຕ຺ຕານິ។

ຂີຓາສວສ຺ສ ຠາວຠູໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ "ຂີຓາສວສ຺ເສວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។

ລິງ຺ເຄຕິ ຄເມຕິ ຎາເປຕີຕິ ລິງ຺ຄໍ, ລິງ຺ຄີຍຕິ ວາ ເອເຕນາຕິ ລິງ຺ຄໍ, ກິໍ ລິງ຺ເຄຕິ, ກິຎ຺ຈ ວາ ລິງ຺ຄີຍຕີຕິ? ອິນ຺ທໍ ອິນ຺ໂທ ວາ, ອິນ຺ທສ຺ສ ລິງ຺ຄໍ ອິນ຺ທລິງ຺ຄໍ, ອິນ຺ທລິງ຺ຄສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ຕໍສຠາໂວ ອິນ຺ທລິງ຺ຄຏ຺ໂຐ, ອິນ຺ທລິງ຺ຄເມວ ວາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ອິນ຺ທລິງ຺ຄຏ຺ໂຐ។ ສຊ຺ຊິຕໍ ອຸປ຺ປາທິຕນ຺ຕິ ສິຏ຺ຐໍ, ອິນ຺ເທນ ສິຏ຺ຐໍ ອິນ຺ທສິຏ຺ຐໍ។ ຊຸຏ຺ຐໍ ເສວິຕໍ។ ກມ຺ມສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອິນ຺ທສ຺ສ ລິງ຺ຄານິ, ເຕນ ຈ ສິຏ຺ຐານີຕິ ກມ຺ມຊາເນວ ໂຍເຊຕພ຺ພານິ, ນ ອຎ຺ຎານິ។ ເຕ ຈ ທ຺ເວ ອຕ຺ຖາ ກມ຺ເມ ເອວ ໂຍເຊຕພ຺ພາ, ອິຕເຣ ຈ ຠຄວຕິ ເອວາຕິ "ຍຖາໂຍຄ"ນ຺ຕິ ອາຫ។ ເຕນາຕິ ຠຄວໂຕ ກມ຺ມສ຺ສ ຈ ອິນ຺ທຕ຺ຕາ។ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອເຕສຸ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ។ ອຸລ຺ລິງ຺ເຄນ຺ຕິ ປກາເສນ຺ຕິ ຜລສມ຺ປຕ຺ຕິວິປຕ຺ຕີຫິ ກາຣຓສມ຺ປຕ຺ຕິວິປຕ຺ຕິອວໂພຘໂຕ។ "ໂສ ຕໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ອາເສວຕີ"ຕິອາທີສຸ (ອ។ ນິ។ ໙។໖໘) ໂຄຈຣກຣຓມ຺ປິ ອາເສວນາຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ "ກາຈິ ໂຄຈຣາເສວນາຍາ"ຕິ។ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ເພສໍ ໂຄຈຣີກາຕພ຺ພຕ຺ເຕປິ "ກາຈີ"ຕິ ວຈນໍ ອວິປ຺ສິຕພ຺ພານໍ ພຫຸລີມນສິກຣເຓນ ອນາເສວນີຍຕ຺ຕາ។ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓມຕ຺ຕເມວ ຫິ ເຕສຸ ໂຫຕີຕິ។ "ຕສ຺ສ ຕໍ ມຕ຺ຕໍ ອາເສວໂຕ"ຕິອາທີສຸ (ອ។ ນິ។ ໕។໑໗໐) ຠາວນາ "ອາເສວນາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ຠາເວຕພ຺ພານິ ສທ຺ຘາທີນິ ສນ຺ຘາຍາຫ "ກາຈິ ຠາວນາເສວນາຍາ"ຕິ។ ອາຘິປຈ຺ຈໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປຈ຺ຈຍຠາໂວ, ອສຕິ ຈ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປຈ຺ຈຍຠາເວ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈຍວເສນ ປວຕ຺ຕມາເນຫິ ຕໍສຫິຕສນ຺ຕາເນ ອຎ຺ຎາກາເຣນ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊມາເນຫິ ລິງ຺ຄາທີຫິ ອນຸວຕ຺ຕນີຍຠາໂວ, ອິມສ຺ມິຎ຺ຈຕ຺ເຖ ອິນ຺ທນ຺ຕິ ປຣມິສ຺ສຣິຍໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ເຈວ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ។ ຈກ຺ຂາທີສຸ ທສ຺ສິເຕນ ນເຍນ ອຎ຺ເຎສຎ຺ຈ ຕທນຸວຕ຺ຕີສຸ ອາຘິປຈ຺ຈໍ ຍຖາຣຫໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ។

ເຫຏ຺ຐາຕິ ອຏ຺ຐສາລິນີຍໍ។ ອໂມໂຫ ເອວ, ນ ວິສໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ທມ຺ມາ, ຕສ຺ມາ ອໂມຫສ຺ສ ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍປເທ ວິຠາວິຕານິ ລກ຺ຂຓາທີນິ ເຕສຎ຺ຈ ເວທິຕພ຺ພານີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ។ ເສສານິ ອຏ຺ຐສາລິນີຍໍ ລກ຺ຂຓາທີຫິ ສຣູເປເນວ ອາຄຕານິ។ ນນຸ ຈ ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍທຸກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຕຕ຺ຖ ລກ຺ຂຓາທີນິ ນ ວຸຕ຺ຕານີຕິ? ກິຎ຺ຈາປິ ນ ວຸຕ຺ຕານິ, ໂສມນສ຺ສໂທມນສ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ປນ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂຓາທິວເສນ ວິຎ຺ເຎຍ຺ຍໂຕ ເອເຕສມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕາເນວ ໂຫນ຺ຕີຕິ។ ກຖໍ? ອິຏ຺ຐໂຜຏ຺ຐພ຺ພານຸຠວນລກ຺ຂຓໍ ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ອິຏ຺ຐາກາຣສມ຺ໂຠຄຣສໍ, ກາຍິກສ຺ສາທປຈ຺ຈຸປ຺ຏ຺ຐານໍ, ກາຍິນ຺ທ຺ຣິຍປທ຺ຏ຺ຐານໍ ។ ອນິຏ຺ຐໂຜຏ຺ຐພ຺ພານຸຠວນລກ຺ຂຓໍ ທຸກ຺

ຊິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ອນິຍ຺ຎາກາຣສມ຺ໂກຄຣສໍ, ກາຍິກາພາຣປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ຍ຺ຎານໍ, ກາຍິນ຺ທ຺ຣິຍປ຺ທຍ຺ຎານນ຺ຕິ໌ ເອຕ຺ຖ ຈ ອິຍ຺ຎານິຍ຺ຎາກາ ຣານເມວ ອາຣມ຺ມຕານໍ ສມ຺ໂກຄຣສຕາ ເວທິຕພ຺ພາ, ນ ວິປ຺ຣິເຕປິ ອິຍ຺ຎາກາເຣນ ອນິຍ຺ຎາກາເຣນ ຈ ສມ຺ໂກຄຣສຕາຕິ໌

ສຕ຺ຕານໍ ອຣິຍກູມິປ຺ຜິລາໂກ ກຄວໂຕ ເທສນາຍ ສາຣາຣຕ຺ໍ ປ຺ຣານຍ຺ຈ ປ໌ໂຍຊນນ຺ຕິ ອາທ ‘‘ອຊ຺ຊຕ຺ຕຣມ຺ມໍ ປ໌ຣິຍ຺ຍາຍາ’’ຕິອາທີ໌ ອຍ຺ຎກຖາຍໍ ອິຕ຺ຖິປ຺ຸຣິສິນ຺ທ຺ຣິຍານນ຺ຕຣໍ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍເທສນກ຺ກໂມ ວຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍຍມກເທສນາຍ ສເມຕິ໌ ອິຣ ປນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍວິກງ຺ເຄ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍານນ຺ຕຣໍ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ປ຺ຸຣິມປ຺ຈ຺ຈິມານໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກພາຫິຣານໍ ອນຸປ໌າລກຕ຺ເຕນ ເຕສໍ ມຊ຺ເຊ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ໌ ຍຍ຺ຈ ກິຍ຺ຈິ ເວທຍິຕໍ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ໌ ຍາວ ຈ ທຸວິຣຕ຺ຕກາວານຸປ໌າລກສ຺ສ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ປ໌ວຕ຺ຕິ, ຕາວ ທຸກ຺ຂກູຕານໍ ເອເຕສໍ ເວທຍິຕານໍ ອນິວຕ຺ຕິຕິ ຍາປນຕ຺ຖໍ໌ ເຕນ ຈ ຈກ຺ຂາທີນໍ ທຸກ຺ຂານຸພນ຺ຣຕາຍ ປ໌ຣິຍ຺ເຍຍ຺ຍ ຕໍ ຍາເປ໌ຕິ໌ ຕໂຕ ອນນ຺ຕຣໍ ກາເວຕພ຺ພຕ຺ຕາຕິ ກາວນາມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ອຍ຺ຍິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ສນ຺ຣາຍ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ທສ຺ສນານນ຺ຕຣາ ທີ ກາວນາຕິ໌

ສຕິປິ ປ຺ຸເຣຊາຕາທິປ຺ຈ຺ຈຍກາເວ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປ຺ຈ຺ຈຍກາເວນ ສາເຣຕພ຺ພເມວ ກິຈ຺ຈໍ ‘‘ກິຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິ ອາທ ຕສ຺ສ ອນຍ຺ຍສາຣາຣຕາຕ຺ຕາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍກຖາຍ ຈ ປ໌ວຕ຺ຕຕ຺ຕາ໌ ປ຺ຸພ຺ພງ຺ຄມກາເວນ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ວສວຕ຺ຕາປນໍ ໂຫຕິ, ນາຍ຺ເຍສໍ໌ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານິປິ ທີ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ສາເຣຕພ຺ພກູຕາເນວ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍກິຈ຺ຈໍ ສາເຣນ຺ຕິ ເຈຕສິກຕ຺ຕາຕິ໌ ‘‘ສພ຺ພຕ຺ຖ ຈ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປ຺ຈ຺ຈຍກາເວນ ສາເຣຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ອຍໍ ອຣິກາໂຣ ອນຸວຕ຺ຕຕິຕິ ທຍ຺ຎພ຺ໂພ໌ ອນຸປ຺ປ໌າທເນ ອນຸປຕ຺ຖມ຺ເກ ຈ ຕປ຺ປ຺ຈ຺ຈຍານໍ ຕປ຺ປ໌ວຕ຺ຕເນ ນິມິຕ຺ຕກາໂວ ອນຸວິຣານໍ໌ ຉາເທຕ຺ວາ ຜຣິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊມານາ ສຸຂທຸກ຺ຂເວທນາ ສຫຊາເຕ ອກິກວິຕ຺ວາ ສຍເມວ ປ໌າກຍາ ໂຫຕິ, ສຫຊາຕາ ຈ ຕພ຺ພເສນ ສຸຂທຸກ຺ຂກາວປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຍາຕິ ອາທ ‘‘ຍຖາສກໍ ໂອລຸອາຣິກາກາຣານຸປ໌າປນ’’ນ຺ຕິ໌ ອສນ຺ຕສ຺ສ ອປ໌ຕິຕສ຺ສປິ ອກຸສລຕພ຺ພິປ໌າກາທິສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ມຊ຺ຊຕ຺ຕາກາຣານຸປ໌າປນໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ, ສມານຊາຕິຍໍ ວາ ສຸຂທຸກ຺ເຂທີ ສນ຺ຕປ໌ຕິຕາກາຣານຸປ໌າປນຍ຺ຈ໌ ປສນ຺ນປຄ຺ຄຫິເຕາປ຺ຍ຺ຎຕິສມາທິຕທສ຺ສນາກາຣານຸປ໌າປນໍ ຍຖາກ຺ກມໍ ສທ຺ຣາທີນໍ໌ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ອຸທ຺ຣມ຺ກາຄິຍສໍໂຍຊນານິ ຄທີຕານິ, ມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສ຺ເສວ ຈ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ກິຈ຺ຈໍ ທສ຺ສິຕໍ, ເຕເນວ ຜລສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ຕໍຕໍສໍໂຍຊນານໍເຍວ ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຣິປ໌ຫານກິຈ຺ຈຕາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫຕິຕິ໌ ສພ຺ພກຕກິຈ຺ຈໍ ອຍ຺ຍາຕາວິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອຍ຺ຍສ຺ສ ກາຕພ຺ພສ຺ສ ອກາວາ ອມຕາກິມຸຂເມວ ຕພ຺ກາວປ຺ຈ຺ຈໂຍ ຈ ໂຫຕິ, ນ ອິຕຣານິ ວິຍ ກິຈ຺ຈນ຺ຕຣປ຺ສຸຕຍ຺ຈ໌ ເຕນາທ ‘‘ອມຕາກິມຸຂກາວປ຺ຈ຺ຈຍຕາ ຈາ’’ຕິ໌

໔໐໌ເອວໍສນ຺ເຕປິຕິ ສຕິປິ ສພ຺ພສງ຺ຄາຫກຕ຺ເຕ ວິຣິຍິນ຺ທ຺ຣິຍປ຺ທາທີທີ ສງ຺ຄເທຕພ຺ພານິ ກຸສລາກຸສລວິຣິຍາທີນິ, ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍປ຺ທາທີທີ ສງ຺ຄເທຕພ຺ພານິ ກາລປ຺ຸຄ຺ຄລປ຺ຈ຺ຈຍາທິເກເທນ ກິນ຺ນານິ ຈກ຺ຂາທີນິ ສງ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕິຈ຺ເຈວ ສພ຺ພສງ຺ຄາຫການິ, ນ ຍສ຺ສາ ກູມິຍາ ຍານິ ນ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເຕສໍ ສງ຺ຄາຫກຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ໌ ເຕນ ຈ ອວິເສສິຕຕ຺ຕາ ສພ຺ເພສໍ ສພ຺ພກູ ມິກຕ຺ຕຄຫຕປ຺ປສງ຺ເຄ ຕໍນິວຕ຺ຕເນນ ສພ຺ພສງ຺ຄາຫກາວຈນໍ ອວິຊ຺ຊມານສ຺ສ ສງ຺ຄາຫກຕ຺ຕທີປກໍ ນ ໂຫຕິຕິ ທສ຺ເສຕິ໌

ອກິຣມ຺ມກາຊນິຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຎິຕາ໌

໔໌ ປຍ຺ຫປ຺ຸຈ຺ຉກວຕ຺ຕນາ

໔໔ລ໌ອິຣ ອນາກຍ຺ຎນ຺ຕິ ເອກນ຺ຕານາຣມ຺ມຕຕ຺ເຕນ ກາສິຕໍ໌ ‘‘ຣູປມິສ຺ສກຕ຺ຕາ ອນາຣມ຺ມເຕສຸ ຣູປຣມ຺ເມສຸ ສງ຺ຄຫິຕ’’ນ຺ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ມິສ຺ສກຕ຺ຕາ ເອວ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອນາຣມ຺ມເຕສຸ ອສງ຺ຄຫິຕໍ໌ ນ ທີ ອຍ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍາ ອນາຣມ຺ມຕາຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍເອກເທສສ຺ສ ປນ ອນາຣມ຺ມເຕສຸ ຣູປຣມ຺ເມສຸ ສງ຺ຄຫິຕຕໍ ສນ຺ຣາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຣູປໂກຍ຺ຎາເສນ ປ໌ຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາທິຕາ ອຕ຺ຖິຕິ ສິຍາປກ຺ເຂ ສງ຺ຄຫິຕນ຺ຕິ ອຣິປ຺ປ໌າໂຍ໌ ອຣູປໂກຍ຺ຎາເສນ ປນ ປ໌ຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາທິຕາ, ຣູປໂກຍ຺ຎາເສນ ຈ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕາ ອຕ຺ຖິຕິ ມິສ຺ສກສ຺ສ ສມຸທາຍສ຺ເສວ ວເສນ ສິຍາປກ຺ເຂ ສງ຺ຄຫິຕໍ, ນ ເອກເທສວເສນາຕິ ທຍ຺ຎພ຺ພໍ໌ ນ ທີ ອນາຣມ຺ມຕໍ ປ໌ຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາທິກາເວນ ນວຕ຺ຕພ຺ພໍ ນ ໂຫຕິຕິ໌ ‘‘ຣູປຍ຺ຈ ນິພ຺ພານຍ຺ຈ ອນາຣມ຺ມຕາ, ສຕ຺ຕິນ຺ທ຺ຣິຍາ ອນາຣມ຺ມຕາ’’ຕິອາທິວຈນຍ຺ຈ ອວິຊ຺ຊມານາຣມ຺ມຕານາຣມ຺ມເຕສຸ ນວຕ຺ຕພ຺ເພສຸ ອນາຣມ຺ມຕຕ຺ຕາ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ນ ສາຣມ຺ມຕສ຺ເສວ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ, ນວຕ຺ຕພ຺ພສ຺ສ ວາ ສາຣມ຺ມຕຕໍ໌ ນ ທີ ນວຕ຺ຕພ຺ພ-ສທ຺ໂທ ສາຣມ຺ມເຕ ນິຣຸລ຺ໂຫ໌ ຍທິປິ ສິຍາ, ‘‘ຕິສ຺ໂສ ຈ ເວທນາ ຣູປຍ຺ຈ ນິພ຺ພານຍ຺ຈ ອິເມ ຣມ຺ມາ ນວຕ຺ຕພ຺ພາ ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ’’ຕິອາທີ ນ ວຸຈ຺ເຈຍ຺ຍ, ອຖາປິ ປ໌ຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາທິສມ຺ພນ຺ໂຣ ນວຕ຺ຕພ຺ພ-ສທ຺ໂທ

ສາຣມ຺ມເຓສ຺ເວວ ວຕ຺ຕຕິ, ''ທ຺ວາຍຕນາ ສິຍາ ປຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຓາ''ຕິອາທີ ອວຕ຺ວາ ''ມນາຍຕນໍ ສິຍາ ປຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຓໍ… ເປ… ອປ຺ປມາຓາຣມ຺ມຓ''ນ຺ຕິປີ, ''ຘມ຺ມາຍຕນໍ ສິຍາ ປຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຓໍ…ເປ… ອປ຺ປມາຓາຣມ຺ມຓ''ນ຺ຕິປີ, ''ສິຍາ ອ ນາຣມ຺ມຓ''ນ຺ຕິປີ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ។ ນ ຫິ ປຎ຺ຫປຸຈ຺ຉເກ ສາວເສສາ ເທສນາ ອຕ຺ຖີຕິ ។ ''ອຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍາ ສິຍາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕາຣມ຺ມຓາ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນກາເລ ອຣູປ຺ສ຺ສ ຣູປ຺ສ຺ສ ຈ ອນາຣມ຺ມຓຕ຺ຕາ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕາ ເວທິຕພ຺ພາ។

ປຎ຺ຫປຸຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

ອິນ຺ທ຺ຣິຍວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

## ໖ຯ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທວິຠງ຺ໂຄ

### ໑ຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍໍ

#### ອຸທ຺ເທສວາຣວຓ຺ຓນາ

໒໒໕ຯ ‘‘‘ກິໍວາທີ ຠນ຺ເຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ’ຕິ? ‘ວິຠຊ຺ຊວາທີ ມຫາຣາຊາ’’’ຕິ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯຕຕິຍສງ຺ຄີຕິກຖາ) ໂມຄ຺ຄລິປຸຕ຺ຕຕິສ຺ສຕ຺ເຖເຣນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສາວກາ ວິຠຊ຺ຊວາທິໂນຯ ເຕ ຫິ ເວນຍິກາທິຠາວໍ ວິຠຊ຺ຊ ວທນ຺ຕິ, ຈີວຣາທີນໍ ເສວິຕພ຺ພາເສວິຕພ຺ພຠາວໍ ວາ ສສ຺ສຕຸຈ຺ເຉທວາເທ ວາ ວິຠຊ຺ຊ ວທນ຺ຕິ ‘‘ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາ’’ຕິອາທີນໍ ຐປນີຍານໍ ຐປນໂຕ ຣາຄາທິກ຺ຂຍສ຺ສ ສສ຺ສຕສ຺ສ ຣາຄາທິກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທິອຸຈ຺ເຉທສ຺ສ ຈ ວຈນໂຕ, ນ ປນ ເອກໍສພ຺ຍາກຣຓີຍາທໂຍ ຕໂຍ ປຎ຺ເຫ ອປເນຕ຺ວາ ວິຠຊ຺ຊພ຺ຍາກຣຓີຍເມວ ວທນ຺ຕີຕິຯ ວິຠຊ຺ຊວາທີນໍ ມຓ຺ຑລໍ ສມູໂຫ ວິຠຊ຺ຊວາທິມຓ຺ຑລໍ, ວິຠຊ຺ຊວາທິໂນ ວາ ຠຄວໂຕ ປຣິສາ ວິຠຊ຺ຊວາທິມຓ຺ຑລນ຺ຕິປິ ວທນ຺ຕິຯ ອາຈຣິເຍຫີ ວຸຕ຺ຕອວິປຣີຕຕ຺ຖທີປເນນ ເຕ ອນພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ເຕນຯ ‘‘ອວິຊ຺ຊາ ປຸຎ຺ຎາເນຎ຺ຊາຠິສງ຺ຂາຣານໍ ເຫຕຸປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີ’’ຕິອາທີ ວທນ຺ໂຕ ກຖາວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ປຸຄ຺ຄລວາທາທິເກ ຈ ວທນ຺ໂຕ ສກສມຍໍ ໂວກ຺ກມຕິ ນາມ, ຕຖາ ອໂວກ຺ກມນ຺ເຕນຯ ປຣສມຍໍ ໂທສາໂຣປນພ຺ຍາປາຣວິຣເຫນ ອນາຍູຫນ຺ເຕນຯ ‘‘ອິຫມ຺ປິ ຍຸຕ຺ຕໍ ຄເຫຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ປຣສມຍໍ ອສມ຺ປິຓ຺ເຫນ຺ເຕນາຕິ ເກຈິ ວທນ຺ຕິຯ

‘‘ຕຖາຫໍ ຠຄວຕາ ຘມ຺ມໍ ເທສິຕໍ ອາຊານາມິ, ຍຖາ ຕເທວິທໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ສນ຺ຘາວຕິ ສໍສຣຕິ ອນຎ຺ຎ’’ນ຺ຕິອາທີ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໙໖) ວທນ຺ໂຕ ສຸຕ຺ຕໍ ປຏິພາຫຕິ ນາມ, ຕຖາ ອປ຺ປຏິພາຫນ຺ເຕນຯ ‘‘ຕຖາຫໍ ຠຄວຕາ ຘມ຺ມໍ ເທສິຕໍ ອາຊານາມິ, ຍຖາ ເຍເມ ອນ຺ຕຣາຍິກາ ຘມ຺ມາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ, ເຕ ປຏິເສວໂຕ ນາລໍ ອນ຺ຕຣາຍາຍາ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໓໔; ປາຈິຯ ໔໑໗, ໔໒໙), ‘‘ສຸປິນນ຺ເຕ ກໂຕ ວີຕິກ຺ກໂມ ອາປຕ຺ຕິກໂຣ ໂຫຕີ’’ຕິ ຈ ເອວມາທີ ວທນ຺ໂຕ ວິນຍໍ ປຏິໂລເມຕິ ນາມ, ຕພ຺ພິປຣິຍາເຍນ ຕໍ ອນຸໂລເມນ຺ເຕນຯ ປຏິໂລເມນ຺ໂຕ ຫິ ກມ຺ມນ຺ຕຣໍ ຠິນ຺ທນ຺ໂຕ ຘມ຺ມຕຎ຺ຈ ວິໂລເມຕິຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ວຸຕ຺ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຫາປເທເສ, ອຏ຺ຐກຖາຍຎ຺ຈ ວຸຕ຺ເຕ ສຸຕ຺ຕສຸຕ຺ຕານຸໂລມອາຈຣິຍວາທອຕ຺ຕໂນມຕິມຫາປເທເສ ໂອໂລເກນ຺ເຕນຯ ຕໍໂອໂລກເນນ ຫິ ສຸຕ຺ເຕ ວິນເຍ ຈ ສນ຺ທິຏ຺ຐິ ນາຕິຘາວຕິຯ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທປາຬິໍຯ ອຕ຺ຖນ຺ຕິ ຕທຕ຺ຖໍຯ ເຫຕຸເຫຕຸຜລານິ ອິຘ ນາຘິປ຺ເປຕານິຯ ‘‘ທຸກ຺ຂາທີສຸ ອຎ຺ຎາຓໍ ອວິຊ຺ຊາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ປຸນ ‘‘ປຸພ຺ພນ຺ເຕ ອຎ຺ຎາຓ’’ນ຺ຕິອາທີຫິ ອປເຣຫິປິ ປຣິຍາເຍຫິ ນິທ຺ທິສນ຺ເຕນຯ ‘‘ສງ຺ຂາຣາ ອິມິນາ ປຣິຍາເຍນ ຠໂວຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຕຓ຺ຫາ ອິມິນາ ປຣິຍາເຍນ ອຸປາທານ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ນິທ຺ທິສນ຺ເຕນາຕິ ວທນ຺ຕິຯ

ສຕ຺ໂຕຕິ ສຕ຺ຕສຸຎ຺ຎຕາຕິ ວທນ຺ຕິ, ສຕ຺ຕສຸຎ຺ເຎສຸ ວາ ສງ຺ຂາເຣສຸ ສຕ຺ຕໂວຫາໂຣຯ ປຈ຺ຈຍາກາຣເມວ ຈາຕິ ປຈ຺ຈຍາກາໂຣ ເອວ ຈ, ມ-ກາໂຣ ປທສນ຺ຘິກໂຣຯ

ຕສ຺ມາຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາຍ ຠາຕພ຺ພຕ຺ຕາ ທຸກ຺ກຣຕ຺ຕາ ຈຯ

ປຕິຏ຺ຐໍ ນາຘິຄຈ຺ຉາມີຕິ ຍຕ຺ຖ ຠິຕສ຺ສ ວຓ຺ຓນາ ສຸກຣາ ໂຫຕິ, ຕໍ ນຍໍ ອຕ຺ຕໂນເຍວ ຎາຓພເລນ ນາຘິຄຈ຺ຉາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນິສ຺ສຍໍ ປນ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ສາສນໍ ປນິຫ’’ນ຺ຕິອາທີຯ ອິຘ ສາສນນ຺ຕິ ປາຬິຘມ຺ມມາຫ, ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທເມວ ວາຯ ໂສ ຫິ ອນຸໂລມປຏິໂລມາທິນານາເທສນານຍມຓ຺ຑິໂຕ ອພ຺ໂພຈ຺ຉິນ຺ໂນ ອຊ຺ຊາປິ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ນິສ຺ສໂຍ ໂຫຕິຯ ຕທຏ຺ຐກຖາສງ຺ຂາໂຕ ຈ ປຸພ຺ພາຈຣິຍມຄ຺ໂຄຕິຯ

‘‘ຕໍ ສຸຓາຖ ສມາຫິຕາ’’ຕິ ອາທຣຊນເນ ກິໍ ປໂຍຊນນ຺ຕິ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕ’’ນ຺ຕິອາທີຯ ອຏ຺ຐິໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ຖິໍ ກຕ຺ວາ, ຍຖາ ວາ ນ ນສ຺ສຕິ, ເອວໍ ອຏ຺ຐິຄຕໍ ວິຍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອຏ຺ຐິໍ ກຕ຺ວາຯ ປຸພ຺ພກາລໂຕ ອປຣກາເລ ຠວໍ ປຸພ຺ພາປຣິຍໍຯ ປຐມາຣມ຺ຠາທິໂຕ ປຠຸຕິ ຂເຓ ຂເຓ ຎາຓວິເສສໍ ກິເລສກ຺ຂຍວິເສສຎ຺ຈ ລຠຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ກມ຺ມວິປາກກິເລສວຏ຺ຏານໍ ມູລກາຣຓຕ຺ຕາ ອາທິໂຕ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈ ອວິຊ຺ຊາ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທສ຺ສ ມູລໍຯ ຕຕ຺ຖ ວລ຺ລິຍາ ມູເລ ທິຏ຺ເຐ ຕໂຕ ປຠຸຕິ ວລ຺ລິຍາ ຫຣຓໍ ວິຍ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທສ຺ສ ມູເລ ທິຏ຺ເຐ ຕໂຕ ປຠຸຕິ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທເທສນາຕິ ອຸປມາ ສໍສນ຺ທນາ ນ ກາຕພ຺ພາຯ ນ ຫິ ຠຄວໂຕ “ອິທເມວ ທິຏ຺ຐໍ, ອິຕຣໍ ອທິຏ຺ຐ”ນ຺ຕິ ວິຠຊນິຍໍ ອຕ຺ຖິ ສພ຺ພສ຺ສ ທິຏ຺ຐຕ຺ຕາຯ ມູລໂຕ ປຠຸຕິ ປນ ວລ຺ລິຍາ ຫຣຓໍ ວິຍ ມູລໂຕ ປຠຸຕິ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທເທສນາ ກຕາຕິ ອິທເມຕ຺ຖ ສາມຎ຺ຎມຘິປ຺ເປຕໍ, ໂພຘເນຍ຺ຍຊ຺ຌາສຍວເສນ ວາ ໂພເຘຕພ຺ພຠາເວນ ມູລາທິທສ຺ສນສາມຎ຺ຎຎ຺ຈ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ

ຕສ຺ສາຕິ –

“ສ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸມາໂຣ ວຸຑ຺ຒິມນ຺ວາຍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ປຣິປາກມນ຺ວາຍ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິໂຕ…ເປ… ຣຊນິເຍຫິ, ໂສ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ປິຍຣູເປ ຣູເປ ສາຣຊ຺ຊຕິ, ອປິຍຣູເປ ຣູເປ ພ຺ຍາປຊ຺ຊຕິ, ອນຸປຏ຺ຐິຕກາຍສຕິ ຈ ວິຫຣຕິ ປຣິຕ຺ຕເຈຕໂສຯ ໂສ ຕຎ຺ຈ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິຯ ຍຕ຺ຖສ຺ສ ເຕ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິ, ໂສ ເອວໍ ອນຸໂຣຘວິໂຣຘໍ ສມາປນ຺ໂນ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ເວທນໍ ເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ໂສ ຕໍ ເວທນໍ ອຠິນນ຺ທຕິ ອຠິວທຕິ ອຊ຺ໂຌສາຍ ຕິຏ຺ຐຕີ”ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໐໗) –

ເອວໍ ວຸຕ຺ຕສ຺ສຯ ເອວໍ ໂສຕທ຺ວາຣາທີສຸປິຯ ອຠິວທໂຕຕິ “ອໂຫ ສຸຂໍ, ອໂຫ ສຸຂ”ນ຺ຕິ ວຈີເຠທກຣປ຺ປຕ຺ຕາຍ ພລວຕຓ຺ຫາຍ “ອຫໍ ມມາ”ຕິ ອຠິວທໂຕຯ ຕໂຕ ພລວຕິຍາ ໂມເຈຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຠາເວນ ອຊ຺ໂຌສາຍ ຕິຏ຺ຐໂຕຯ ຕໂຕປິ ພລວຕີ ອຸປາທານຠູຕາ ຕຓ຺ຫາ ນນ຺ທີຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ອຠິນນ຺ທນາທີນາ ຕຓ຺ຫາ ວຸຕ຺ຕາ, ນນ຺ທີວຈເນນ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍໍ ອຸປາທານໍ ຈຕຸພ຺ພິຘມ຺ປິ ນນ຺ທີຕາຕທວິປ຺ປໂຍຄຕາຫິ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐາຠິນນ຺ທນຠາເວຫິ ຈາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ “ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓ”ນ຺ຕິອາທິກຎ຺ຈ ຕຕ຺ເຖວ ມຫາຕຓ຺ຫາສງ຺ຂຍວິມຸຕ຺ຕິສຸຕ຺ເຕ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໐໘-໔໐໙) ວຸຕ຺ຕໍຯ

ວິປາກວຏ຺ຏຠູເຕ ປຏິສນ຺ຘິປວຕ຺ຕິຜສ຺ສາທໂຍ ກມ຺ມສມຸຏ຺ຐານຎ຺ຈ ໂອຊໍ ສນ຺ຘາຍ “ຈຕ຺ຕາໂຣ ອາຫາຣາ ຕຓ຺ຫານິທານາ”ຕິ ອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ວຏ຺ຏູປຕ຺ຖມ຺ຠກາ ປນ ອິຕເຣປີ ອາຫາຣາ ຕຓ຺ຫາປຠເວ ຕສ຺ມິໍ ອວິຊ຺ຊມາເນ ນ ວິຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ “ຕຓ຺ຫານິທານາ”ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏນ຺ຕີຯ

ຕໂຕ ຕໂຕຕິ ຈຕຸພ຺ພິຘາສຸ ເທສນາສຸ ຕໂຕ ຕໂຕ ເທສນາໂຕຯ ຎາຍປ຺ປຏິເວຘາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ ຎາໂຍຕິ ມຄ຺ໂຄ, ໂສເຍວ ວາ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທ “ອຣິໂຍ ຈສ຺ສ ຎາໂຍ ປຎ຺ຎາຍ ສຸທິຏ຺ໂຐ ໂຫຕີ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໔໑) ວຈນໂຕຯ ສຍເມວ ຫີ ສມນ຺ຕຠທ຺ທກຕ຺ຕາ ຕຖາ ຕຖາ ປຏິວິຊ຺ຌິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ຕາຍ ຕາຍ ເທສນາຍ ອຕ຺ຕໂນ ປຏິເວຘາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິຯ ສມນ຺ຕຠທ຺ທກຕ຺ຕໍ ເທສນາວິລາສປ຺ປຕ຺ຕິ ຈ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປິ ເທສນານໍ ສມານໍ ກາຣຓນ຺ຕິ ວິເສສກາຣຓໍ ວຕ຺ຕຸກາໂມ ອາຫ “ວິເສສໂຕ”ຕິຯ ອສ຺ສ ຠຄວໂຕ ເທສນາ, ອສ຺ສ ວາ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທສ຺ສ ເທສນາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ປວຕ຺ຕິກາຣຓວິຠາໂຄ ອວິຊ຺ຊາທີໂກວ, ກາຣຓນ຺ຕິ ວາ ຄຫິຕານໍ ປກຕິອາທີນໍ ອວິຊ຺ຊາທີນຎ຺ຈ ອກາຣຓຕາ ກາຣຓຕາ ຈຯ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມູຬ຺ຫາ ເກຈິ ອກາຣຓໍ “ກາຣຓ”ນ຺ຕິ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ເກຈິ ນ ກິຎ຺ຈິ ກາຣຓໍ ພຸຊ຺ຌນ຺ຕີຕິ ເຕສໍ ຍຖາສເກຫິ ອນຸຣູເປຫິ ກາຣເຓຫິ ສງ຺ຂາຣາທີປວຕ຺ຕິສນ຺ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອນຸໂລມເທສນາ ປວຕ຺ຕາ, ອິຕຣາສໍ ຕທຕ຺ຖຕາສມ຺ຠເວປິ ນ ຕາສໍ ຕທຕ຺ຖເມວ ປວຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖນ຺ຕຣສພ຺ຠາວໂຕຯ ອຍໍ ປນ ຕທຕ຺ຖາ ເອວາຕິ ເອຕິສ຺ສາ ຕທຕ຺ຖຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ ປວຕ຺ຕິອາທີນວປຏິຈ຺ຉາທິກາ ອວິຊ຺ຊາ ອາທິ, ຕໂຕ ສງ຺ຂາຣາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ຕໂຕ ວິຎ຺ຎາຓນ຺ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕິຍາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກ຺ກມສນ຺ທສ຺ສນຕ຺ຖຎ຺ຈຯ

ອນຸວິໂລກຍໂຕ ໂຍ ສມ຺ໂພຘິໂຕ ປຸພ຺ພຠາເຄ ຕໍຕໍຜລປຏິເວໂຘ ປວຕ຺ໂຕ, ຕທນຸສາເຣນ ຕທນຸຄເມນ ຊຣາມຣຓາທີກສ຺ສ ຊາຕິອາທິກາຣຓໍ ຍໍ ອຘິຄຕໍ, ຕສ຺ສ ສນ຺ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອສ຺ສ ປຏິໂລມເທສນາ ປວຕ຺ຕາ, ອນຸວິໂລກຍໂຕ ປຏິໂລມເທສນາ ປວຕ຺ຕາຕິ ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເທເສນ຺ໂຕປິ ຫິ ຠຄວາ ກິຈ຺ຉາປນ຺ນໍ ໂລກໍ ອນຸວິໂລເກຕ຺ວາ ປຸພ຺ພຠາຄ…ເປ… ສນ຺ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ເທເສຕີຕິຯ ອາຫາຣຕຓ຺ຫາທໂຍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນທ຺ຘາ, ສງ຺ຂາຣາວິຊ຺ຊາ ອຕີຕທ຺ຘາຕິ ອິມິນາ ອຘິປ຺ປາເຍນາຫ “ຍາວ ອຕີຕໍ ອທ຺ຘານໍ ອຕີຫຣິຕ຺ວາ”ຕິ, ອາຫາຣາ ວາ ຕຓ຺ຫາຍ ປຠາເວຕພ຺ພາ ອນາຄໂຕ ອທ຺ຘາ, ຕຓ຺ຫາທໂຍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ໂນ, ສງ຺ຂາຣາວິຊ຺ຊາ ອຕີໂຕຕິຯ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ປນ ຜລໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕໍນິທານທສ຺ສນວເສນ ຜລກາຣຓປຣມ຺ປຣາຍ ທສ຺ສນໍ ຍຸຊ຺ຊຕີຕິ ອາຫາຣາ ປຸຣິມຕຓ຺ຫາຍ ອຸປ຺ປາທິຕາ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ໂນ ອທ຺ຘາ, ຕຓ຺ຫາທໂຍ ອຕີໂຕ, ສງ຺ຂາຣາວິຊ຺ຊາ ຕໂຕປິ ອຕີຕຕໂຣ ສໍສາຣສ຺ສ ອນາທິກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ຍາວ ອຕີຕໍ ອທ຺ຘານນ຺ຕິ ຍາວ ອຕີຕຕຣໍ ອທ຺ຘານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ ຍຸຕ຺ໂຕຯ

ອາຍຕິໍ ປຸນພ຺ຠວາຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິອາຫາຣກາ ວາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອາຫາຣາ –

“ອາຫາເຣຕີຕິ ອຫໍ ນ ວທາມິ, ອາຫາເຣຕີຕິ ຈາຫໍ ວເທຍ຺ຍໍ, ຕຕ຺ຣສ຺ສ ກລ຺ໂລ ປຎ຺ໂຫ ‘ໂກ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ອາຫາເຣຕີ’ຕິຯ ເອວໍ ຈາຫໍ ນ ວທາມິ, ເອວໍ ມໍ ອວທນ຺ຕໍ ໂຍ ເອວໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍ ‘ກິສ຺ສ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ວິຎ຺ຎາຓາຫາໂຣ’ຕິຯ ເອສ ກລ຺ໂລ ປຎ຺ໂຫ, ຕຕ຺ຣ ກລ຺ລໍ ເວຍ຺ຍາກຣຓໍ, ວິຎ຺ຎາຓາຫາໂຣ ອາຍຕິໍ ປຸນພ຺ຠວາຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິຍາ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໒) –

ວຈນໂຕ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຜສ຺ສເຈຕນານໍ ຕປ຺ປວຕ຺ຕິເຫຕຸຕ຺ຕາ ຈ ກພຬີກາຣາຫາຣສ຺ສຯ ເຍນ ຫິ ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠິຕຣູປກາຍສ຺ສ, ຕສ຺ສ ອິຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ກມ຺ມວິຎ຺ຎາຓາຍູຫນໍ ໂຫຕິຯ ໂຠຊນ຺ຫິ ສທ຺ຘາທີນໍ ຣາຄາທີນຎ຺ຈ ອຸປນິສ຺ສໂຍຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ຕສ຺ມາ “ເຕ ກມ຺ມວຏ຺ຏສງ຺ຄຫິຕາ ອາຫາຣາ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ໂນ ອທ຺ຘາ”ຕິ ອິມສ຺ມິໍ ປຣິຍາເຍ ປຸຣິໂມເຍວຕ຺ໂຖ ຍຸຕ຺ໂຕຯ ອຕີຕທ຺ຘໂຕ ປຠຸຕິ “ອິຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອວິຊ຺ຊາປຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາຣາ”ຕິອາທິນາ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑) ອຕີເຕ ຕໂຕ ປຣຎ຺ຈ ເຫຕຸຜລປຏິປາຏິໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂານໍ ອາຫາຣານໍ ນິທານທສ຺ສນວເສນ ອາໂຣຫິຕ຺ວາ ນິວຕ຺ຕເນນ ວິນາ ອພ຺ຠຸຊ຺ຊນ຺ຕານໍ ຕໍສນ຺ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ສາ ອຍໍ ເທສນາ ປວຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອນາຄຕທ຺ຘໂນ ສນ຺ທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອນາຄຕທ຺ຘໂນ ທຸປ຺ປຏິວິຊ຺ຌນ຺ຕານໍ ອປສ຺ສນ຺ຕານໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ເຫຕຸໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ເຫຕຸຜລປຣມ຺ປຣາຍ ຕສ຺ສ ສນ຺ທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ມູລກາຣຓສທ຺ທໍ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ “ນ ອກາຣຓ”ນ຺ຕິ ນປຸໍສກນິທ຺ເທໂສ ກໂຕຯ ອກາຣຓໍ ຍທິ ສິຍາ, ສຸຕ຺ຕໍ ປຏິພາທິຕໍ ສິຍາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ສຸຕ຺ຕໍ ອາຫຣຕິຯ ວຏ຺ຏກຖາຍ ສີສກາໂວ ວຏ຺ຏເຫຕຸໂນ ກມ຺ມສ຺ສາປິ ເຫຕຸຠາໂວຯ ຕຕ຺ຖ ຠວຕຓ຺ຫາຍປິ ເຫຕຸຠູຕາ ອວິຊ຺ຊາ, ຕາຍ ປຏິຈ຺ຉາທິຕາທີນເວ ຠເວ ຕຓ຺ຫຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕຕິ ອວິຊ຺ຊາ ວິເສເສນ ສີສຠູຕາຕິ “ມູລກາຣຓ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ປຸຣິມາຍ ໂກຏິຍາ ອປຎ຺ຎາຍມານາຍ ອຸປ຺ປາທວິຣຫິໂຕ ນິຈ຺ຈຕໍ ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍາຕິ ອາຫ “ເອວຎ຺ເຈຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິອາທິຯ ເຕນ ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ ອຸປ຺ປນ຺ນປຸພ຺ພຕາ ນຕ຺ຖີຕິ ອປຎ຺ຎາຍນໂຕ ປຸຣິມໂກຏິອປຎ຺ຎາຍນໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິຯ

ອວິຊ຺ຊາຕຓ຺ຫາເຫຕຸກ຺ກເມນ ຜເລສຸ ວຕ຺ຕພ຺ເພສຸ “ສຸຄຕິທຸຄ຺ຄຕິຄາມິໂນ”ຕິ ວຈນໍ ສທ຺ທລກ຺ຂຓາວິໂຣຘນຕ຺ຖໍຯ ທ຺ວນ຺ເທ ຫິ ປູຊິຕສ຺ສ ປຸພ຺ພນິປາໂຕຕິຯ ສວຣາ ກິຣ ມໍສສ຺ສ ອຏ຺ຐິນາ ອລທ຺ຘນ຺ຕ຺ຖໍ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຕາເປຕ຺ວາ ໂກຏ຺ເຏຕ຺ວາ ອຸຕ຺ໂຕທກໍ ປາເຍຕ຺ວາ ວິຣິຕ຺ຕໍ ສູນໍ ອຏ຺ຐິໂຕ ມຸຕ຺ຕມໍສໍ ຄາວີ ມາເຣນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ “ອຄ຺ຄິສນ຺ຕາປີ”ຈ຺ຈາທິຯ ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ວຊ຺ຌາ ຄາວີ ຈ ອວິຊ຺ຊາຠິຠູຕາຍ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ອຸຕ຺ໂຕທກປານໍ ອາຣຠຕິ, ເອວໍ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ທຸຄ຺ຄຕິຄາມິກມ຺ມໍຯ ຍຖາ ປນ ສາ ອຸຕ຺ໂຕທກປາເນ ອາທີນວໍ ທິສ຺ວາ ຕຓ຺ຫາວເສນ ສີຕຸທກປານໍ ອາຣຠຕິ, ເອວມຍໍ ອວິຊ຺ຊາຍ ມນ຺ທຕ຺ຕາ ທຸຄ຺ຄຕິຄາມິກມ຺ເມ ອາທີນວໍ ທິສ຺ວາ ຕຓ຺ຫາວເສນ ສຸຄຕິຄາມິກມ຺ມໍ ອາຣຠຕິຯ ທຸກ຺ເຂ ຫິ ອວິຊ຺ຊໍ ຕຓ຺ຫາ ອນຸວຕ຺ຕຕິ, ສຸເຂ ຕຓ຺ຫໍ ອວິຊ຺ຊາຕິຯ

ເອວນ຺ຕິ ອວິຊ຺ຊາຍ ນິວຸຕຕ຺ຕາ ຕຓ຺ຫາຍ ສໍຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈຯ ອຍໍ ກາໂຍຕິ ສວິຎ຺ຎາຓກກາໂຍ ຂນ຺ຘປຎ຺ຈກໍ, “ສຬາຍຕນປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສ”ຕິ ວຈນໂຕ ຜສ຺ສກາຣຓຎ຺ເຈຕໍ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຍຕນຉກ຺ກໍ ວາຯ ສມຸທາຄໂຕຕິ ອຸປ຺ປນ຺ໂນຯ ພຫິທ຺ຘາ ຈ ນາມຣູປນ຺ຕິ ພຫິທ຺ຘາ ສວິຎ຺ຎາຓກກາໂຍ ຂນ຺ຘປຎ຺ຈກໍ, ສຬາຍຕນານິ ວາຯ ອິຕ຺ເຖຕນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖໍ ເອຕໍຯ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ປເຣສຎ຺ຈ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ທ຺ວາທສາຍຕນານິ ຈ ທ຺ວາຣາຣມ຺ມຓວເສນ ວວຕ຺ຖິຕານິ ທ຺ວຍນາມານີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ “ທ຺ວຍໍ ປຏິຈ຺ຈ ຜສ຺ໂສຕິ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ຈກ຺ຂຸຣູປາທີນິ ທ຺ວຍານິ ປຏິຈ຺ຈ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສາທໂຍ ວຸຕ຺ຕາ, ອິຘ ປນ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກພາຫິຣານິ ອາຍຕນານິຯ ມຫາທ຺ວຍໍ ນາມ ກິເຣຕ”ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໒ຯ໑໙) ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຍເມຕ຺ຖ ອທິປ຺ປາໂຍ – ອຎ຺ຎຕ຺ຖ “ຈກ຺ຂຸຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ ຣູເປ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓໍ, ຕິຓ຺ຓໍ ສງ຺ຄຕິ ຜສ຺ໂສ”ຕິອາທິນາ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໔໓) “ຈກ຺ຂຸ ເຈວ ຣູປາ ຈ…ເປ… ມໂນ ເຈວ ຘມ຺ມາ ຈາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕານິ ທ຺ວຍານິ ປຏິຈ຺ຈ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສາທໂຍ ວຸຕ຺ຕາ, ອິຘ ປນ “ອຍຎ຺ເຈວ ກາໂຍ”ຕິ ຈກ຺ຂາທີນິສ຺ສເຍ ເສສຘມ຺ເມ ຈກ຺ຂາທີນິສ຺ສິເຕ ເອວ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ຈກ຺ຂາທິກາຍໍ ເອກຕ຺ເຕນ “ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາຍຕນ”ນ຺ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ “ພຫິທ຺ຘາ ນາມ ຣູປ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຣູປາທິອາຣມ຺ມຓໍ ເອກຕ຺ເຕເນວ ພາຫິຣາຍຕນນ຺ຕິ ຕານິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກພາຫິຣານິ ອາຍຕນານິ ປຏິຈ຺ຈ ຜສ຺ໂສ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ ມຫາທ຺ວຍໍ ນາເມຕນ຺ຕິຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ “ອຕ຺ຕໂນ ຈ ປຣສ຺ສ ຈ ປຎ຺ຈຫິ ຂນ຺ເຘຫິ ຉຫາຍຕເນຫິ ຈາປິ ອຍມຕ຺ໂຖ ທີເປຕພ຺ໂພວາ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໒ຯ໑໙) ວຸຕ຺ຕໍຯ “ອຍໍ ກາໂຍ”ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ຕານິ ສນິສ຺ສຍານິ ຈກ຺ຂາທີນິ ອຕ຺ຕໂນ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ, “ພຫິທ຺ຘາ ນາມຣູປ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕານິ ຣູປາທີນິ ປເຣສໍຯ ຕຖາ ອຍໍ ກາໂຍ ອຕ຺ຕໂນວ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິການິ ອາຍຕນານິ, ພຫິທ຺ຘາ ນາມຣູປໍ ປເຣສໍ ພາຫິຣານີຕິຯ ອຎ຺ຎຖາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາຍຕນມຕ຺ເຕ ເອວ “ອຍໍ ກາໂຍ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ນ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາຍຕນາເນວ ອຕ຺ຕໂນ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ປເຣສຎ຺ຈ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ເຘຫິ ທີປນາ ນ ສມ຺ຠເວຍ຺ຍາຕິຯ ສລ຺ເອ

ວາຍຕນານີຕິ ຉຬ຺ເອວ ສມ຺ຜສ຺ສກາຣຓານິ, ເຍຫິ ກາຣຓຠູເຕຫິ ອາຍຕເນຫິ ອຸປ຺ປນ຺ເນນ ຜສ຺ເສນ ຜຸຏ຺ໂຐ ພາໂລ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທຕິຯ

ອາທິ-ສທ຺ເທນ “ເອເຕສໍ ວາ ອຎ຺ຎຕເຣນ ອວິຊ຺ຊານີວຣຓສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ຕຓ຺ຫາຍ ສໍຍຸຕ຺ຕສ຺ສາ”ຕິອາທິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ຕສ຺ມິຎ຺ຫິ ສຸຕ຺ເຕ ສງ຺ຂາເຣ ອວິຊ຺ຊາຕຓ຺ຫານິສ຺ສິເຕ ເອວ ກຕ຺ວາ ກາຍຄ຺ຄຫເຓນ ວິຎ຺ຎາຓນາມຣູປສຬາຍຕນານິ ຄເຫຕ຺ວາ ເອຕສ຺ມິຎ຺ຈ ກາເຍ ສຬາຍຕນານໍ ຜສ຺ສໍ ຕໍນິສ຺ສິຕເມວ ກຕ຺ວາ ເວທນາຍ ວິເສສປຈ຺ຈຍຠາວໍ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ຠຄວຕາ ພາລປຓ຺ຑິຕານໍ ອຕີຕທ຺ຘາວິຊ຺ຊາຕຓ຺ຫາມູລໂກ ເວທນານ຺ໂຕ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທ ທສ຺ສິໂຕຯ ປຸນ ຈ ພາລປຓ຺ຑິຕານໍ ວິເສສໍ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ –

“ຍາຍ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອວິຊ຺ຊາຍ ນິວຸຕສ຺ສ ພາລສ຺ສ ຍາຍ ຈ ຕຓ຺ຫາຍ ສໍຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຍໍ ກາໂຍ ສມຸທາຄໂຕ, ສາ ເຈວ ອວິຊ຺ຊາ ພາລສ຺ສ ອປ຺ປຫີນາ, ສາ ຈ ຕຓ຺ຫາ ອປຣິກ຺ຂີຓາຯ ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ອຈຣິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາຍ, ຕສ຺ມາ ພາໂລ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ກາຍູປໂຄ ໂຫຕິ, ໂສ ກາຍູປໂຄ ສມາໂນ ນ ປຣິມຸຈ຺ຈຕິ ຊາຕິຍາ…ເປ… ທຸກ຺ຂສ຺ມາຕິ ວທາມີ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໙) –

ເວທນາປຠວໍ ສາວິຊ຺ຊໍ ຕຓ຺ຫໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອຸປາທານຠເວ ຈ ຕໍນິສ຺ສິເຕ ກຕ຺ວາ “ກາຍູປໂຄ ໂຫຕີ”ຕິອາທິນາ ຊາຕິອາທິເກ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນເຫຕຸສມຸຏ຺ຐານໂຕ ປຠຸຕິ ອຸຠຍມູໂລວ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕພ຺ພິປ຺ປຣິຍາເຍນ ຈ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນເຫຕຸປຣິກ຺ຂຍໂຕ ປຠຸຕິ ອຸຠຍມູລໂກ ປຏິໂລມປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທຕິຯ

ທຸຄ຺ຄຕິຄາມິກມ຺ມສ຺ສ ວິເສສປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ ອວິຊ຺ຊາ “ອວິນ຺ທິຍໍ ວິນ຺ທຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ຕຖາ ວິເສສປຈ຺ຈໂຍ ວິນ຺ທິຍສ຺ສ ນ ໂຫຕີຕິ “ວິນ຺ທິຍໍ ນ ວິນ຺ທຕີ’ຕິ ຈຯ ອຕ຺ຕນິ ນິສ຺ສິຕານໍ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓາທີນໍ ປວຕ຺ຕນໍ ອຸປ຺ປາທນໍ ອາຍຕນໍຯ ສມ຺ໂມຫຠາເວເນວ ອນຠິສມຍຠູຕຕ຺ຕາ ອວິທິຕໍ ອຎ຺ຎາຕໍ ກໂຣຕີຯ ອນ຺ຕວິຣຫິເຕ ຊວາເປຕີຕິ ຈ ວຓ຺ຓາຄມວິປ຺ປຣິຍາຍວິກາຣວິນາສຘາຕຸອຕ຺ຖວິເສສໂຍເຄຫິ ປຎ຺ຈວິຘສ຺ສ ນິຣຸຕ຺ຕິລກ຺ຂຓສ຺ສ ວເສນ ຕີສຸປິ ປເທສຸ ອ-ກາຣ ວິ-ກາຣ ຊ-ກາເຣ ຄເຫຕ຺ວາ ອຎ຺ເຎສໍ ວຓ຺ຓານໍ ໂລປໍ ກຕ຺ວາ ຊ-ກາຣສ຺ສ ຈ ທຸຕິຍສ຺ສ ອາຄມໍ ກຕ຺ວາ “ອວິຊ຺ຊາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ພ຺ຍຎ຺ຊນຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສຠາວຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອປີຈາ”ຕິອາທິມາຫຯ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓາທີນໍ ວຕ຺ຖາຣມ຺ມຓານິ “ອິທໍ ວຕ຺ຖຸ, ອິທມາຣມ຺ມຓ”ນ຺ຕິ ອວິຊ຺ຊາຍ ຎາຕຸໍ ນ ສກ຺ກາຕິ ອວິຊ຺ຊາ ຕປ຺ປຏິຈ຺ຉາທິກາ ວຸຕ຺ຕາຯ ວຕ຺ຖາຣມ຺ມຓສຠາວຈ຺ຉາທນໂຕ ເອວ ອວິຊ຺ຊາທີນໍ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທຠາວສ຺ສ, ຊຣາມຣຓາທີນໍ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນຠາວສ຺ສ ຈ ຉາທນໂຕ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນຉາທນໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ສງ຺ຂາຣ-ສທ຺ທຄ຺ຄຫເຓນ ອາຄຕາ ສງ຺ຂາຣາ ສງ຺ຂາຣ-ສທ຺ເທນ ອາຄຕສງ຺ຂາຣາຯ ຍທິປິ ອວິຊ຺ຊາປຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາຣາປິ ສງ຺ຂາຣ-ສທ຺ເທນ ອາຄຕາ, ເຕ ປນ ອິມິສ຺ສາ ເທສນາຍ ປຘານາຕິ ວິສຸໍ ວຸຕ຺ຕາຯ ຕສ຺ມາ “ທຸວິຘາ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ອຠິສງ຺ຂຣຓາສງ຺ຂາຣໍ ສງ຺ຂາຣ-ສທ຺ເທນາຄຕໍ ສນ຺ຘາຍ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ສງ຺ຂາຣສທ຺ເທນ ອາຄຕສງ຺ຂາຣາ ໂຍເຊຕພ຺ພາຯ “ສງ຺ຂາຣ-ສທ຺ເທນາຄຕສງ຺ຂາຣາ”ຕິ ວາ ສມຸທາໂຍ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕເທກເທໂສ ຈ ອິຘ ວຓ຺ຓິຕພ຺ພຠາເວນ “ອວິຊ຺ຊາປຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາຣາ”ຕິ, ຕສ຺ມາ ວຓ຺ຓິຕພ຺ພສພ຺ພສງ຺ຄຫຓວເສນ ທຸວິຘຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ປຐມໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕີ ວຈີສງ຺ຂາໂຣຕິອາທີນາ ວິຕກ຺ກວິຈາຣອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາສສຎ຺ຎາເວທນາວຈີສງ຺ຂາຣາທໂຍ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ອວິຊ຺ຊາສງ຺ຂາເຣສຸ ວຸຕ຺ຕາ ກາຍສຎ຺ເຈຕນາທໂຍຯ

ປຣິຕສ຺ສຕີຕິ ປິປາສຕີຯ ຠວຕີຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຠວໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຠາວຍຕີຕິ ກມ຺ມຠວໍຯ ຈຸຕິ ຂນ຺ຘານໍ ມຣຓນ຺ຕິ “ມຣນ຺ຕິ ເອເຕນາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ “ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ອຸປ຺ປາທທຸກ຺ຂາ ຐິຕິທຸກ຺ຂາ”ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໖໕) ວຈນໂຕ ທ຺ເວຘາ ຂຓຕີຯ ອາຍາໂສຕີ ປຣິສ຺ສໂມ ວິສາໂທຯ ເກວລ-ສທ຺ໂທ ອສມ຺ມິສ຺ສວາຈໂກ ໂຫຕີ “ເກວລາ ສາລໂຍ”ຕິ, ນິຣວເສສວາຈໂກ ຈ “ເກວລາ ອງ຺ຄມຄຘາ”ຕິ, ຕສ຺ມາ ທ຺ເວຘາປິ ອຕ຺ຖໍ ວທຕີຯ ຕຕ຺ຖ ອສມ຺ມິສ຺ສສ຺ສາຕິ ສຸຂຣຫິຕສ຺ສຯ ນ ຫິ ເອຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈິ ອຸປ຺ປາທວຍຣຫິຕໍ ອຕ຺ຖີຕິຯ

ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕ, ປຸຄ຺ຄລໍ ວາ ສມ຺ໂມຫຍຕີຕິ ສມ຺ໂມຫນຣສາຯ ອາຣມ຺ມຓສຠາວສ຺ສ ຉາທນໍ ຫຸຕ຺ວາ ຄຍ຺ຫຕີຕິ ຉາທນປຈ຺

ຈຸປຼຖານາ។ ‘‘ອາສວສມຸທຍາ ອວິຊ຺ຊາສມຸທໂຍ’’ຕິ (ມ។ ນິ។ ໑។໑໐໓) ວຈນໂຕ ອາສວປທຼຖານາ។ ປຕິສນ຺ຕິຊນກຕ຺ຖໍ ອາ ຍູຫນ຺ຕິ ພ຺ຍາປາເຣ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອາຍູຫນຣສາ, ຣາສີກຣຕໍ ວາ ອາຍູຫນໍ។ ນາມຣູປສ຺ສ ປຸເຣຈາຣິກກາເວນ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ປຸພ຺ພງ຺ຄມຣສໍ។ ປຸຣິມກາເວນ ສຫຸສິ ພຜນໍ ທຸຕ຺ວາ ຄຍ຺ຫຕີຕິ ປຕິສນ຺ຕິປຈ຺ຈຸປຼຖານໍ។ ວິຍ຺ຍາເຕນ ສທ ສມ຺ປຍຸຊ຺ຊຕີຕິ ສມ຺ປໂຍຄຣສໍ។ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ສມ຺ປໂຍຄກາວໂຕ ຣູປໍ ວິກິຣຕີຕິ ວິກິຣຕຣສໍ។ ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ປີຕິຍມານາ ຕຕ຺ຫຸລາທໂຍ ວິກິຣນ຺ຕີ ຈຸຕຸກີ ກວນ຺ຕີຕີ។ ນາມສ຺ສ ກທາຈິ ກຸສລາທິກາໂວ ຈ ອຕ຺ຖີຕິ ຕໂຕ ວິເສສນຕ຺ຖໍ ‘‘ອພ຺ຍາກຕປຈ຺ຈຸປຼຖານ’’ນ຺ຕິ ອາທ។ ‘‘ອເຈຕນາ ອພ຺ຍາກຕາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ວິຍ ອນາຣມ຺ມຕາຕາ ວາ ອພ຺ຍາກຕຕາ ທຍ຺ຖພ຺ພາ។ ອາຍຕນລກ຺ຂຕນ຺ຕີ ພຜນ ລກ຺ຂຕໍ, ອາຍານໍ ຕນນລກ຺ຂຕໍ ວາ។ ທສ຺ສນາທີນໍ ການຕກາໂວ ທສ຺ສນາທິຣສຕາ។ ອກຸສລວິປາກຸເປກ຺ຂາຍ ອນິຍ຺ຖກາວໂຕ ທຸກ຺ເຂນ ອິຕຣາຍ ຈ ອິຍ຺ຖກາວໂຕ ສຸເຂນ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ‘‘ສຸຂທຸກ຺ຂປຈ຺ຈຸປຼຖານາ’’ຕິ ອາທ។ ທຸກ຺ຂສມຸທຍຕ຺ຕາ ເທຕຸ ລກ຺ຂຕາ ຕຕ຺ຫາ។ ‘‘ຕຕ຺ຣຕຕ຺ຣາກິນນ຺ທີນີ’’ຕິ (ທີ។ ນິ។ ໒។໔໐໐; ມ។ ນິ។ ໑។໑໓໓, ໔໖໐; ວິກ។ ໒໐໓) ວຈນໂຕ ອກິນນ຺ທນຣສາ។ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ ຣູປາທີສຸ ອຕິຕ຺ຕກາໂວ ທຸຕ຺ວາ ຄຍ຺ຫຕີຕິ ອຕິຕ຺ຕກາວປຈ຺ຈຸປຼຖານາ។ ຕຕ຺ ຫາທລ຺ຫຕ຺ຕໍ ທຸຕ຺ວາ ກາມຸປາທານໍ, ເສສານິ ທິຍ຺ຖິ ທຸຕ຺ວາ ອຸປຼຖຫນ຺ຕີຕິ ຕຕ຺ຫາທລ຺ຫຕ຺ຕທິຍ຺ຖິປຈ຺ຈຸປຼຖານາ។ ກມ຺ມຸປປຕ຺ຕິກວາເສນ ກວສ຺ສ ລກ຺ຂຕາທໂຍ ໂຍເຊຕພ຺ພາ។

ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອນຸໂພຜາທິກາວຄຸຄຫຕໍ។ ທຸກ຺ຂາທີສຸ ອຍ຺ຍາຕໍ ອປ຺ປຕິປຕ຺ຕິ, ອສຸກາທີສຸ ສຸກາທິວິປລ຺ລາສາ ມິຈ຺ຊາປຕິປຕ຺ ຕິ។ ທິຍ຺ຖິວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ວາ ອປ຺ປຕິປຕ຺ຕິ, ທິຍ຺ຖິສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ມິຈ຺ຊາປຕິປຕ຺ຕິ។ ນ ອວິຊ຺ຊາຍ ເອວ ລທ຺ວາຣິກຕາ ລລ຺ ອາຣມ຺ມຕາຕາ ຈ, ອຖ ໂຂ ອຍ຺ເຍສຸປີ ປຕິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທງ຺ເຄສຸ ອຣູປຜມ຺ມານນ຺ຕິ ອາທ ‘‘ສພ຺ເພສຸປີ’’ຕິ។ ໂນກາຍໂຕຈຣນ຺ຕິ ມ ນາຍຕນມາທ។ ນ ທີ ອຣູປຜມ຺ມານໍ ເທສວເສນ ອາສນ຺ນຕາ ທູຣຕາ ຈ ອຕ຺ຖິ ອສຕ຺ຖານຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ມນາຍຕນສ຺ສ ໂຄຈໂຣ ນ ມນາຍຕນໍ ສມ຺ປຕ຺ໂຕ ອສມ຺ປຕ຺ໂຕ ວາຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕີ។

ໂສກາທີນໍ ສພ຺ກາວາ ອງ຺ຄພທຸຕ຺ຕປປສງ຺ເຄ ‘‘ທ຺ວາທເສວາ’’ຕິ ອງ຺ຄານໍ ວວຕ຺ຖານໍ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ນ ທິ ໂສກາທໂຍ ອງ຺ຄກາ ເວນ ວຸຕ຺ຕາ, ຜເລນ ປນ ການຕໍ ອວິຊ຺ຊໍ ມູລງ຺ຄໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ເຕ ວຸຕ຺ຕາຕີ។ ຊຣາມຣຕພ຺ກາຫຕສ຺ສ ທິ ພາລສ຺ສ ເຕ ສມ຺ກວນ຺ຕີ ຕິ ໂສກາທີນໍ ຊຣາມຣຕາການຕາຕາ ວຸຕ຺ຕາ។ ‘‘ສາຣີຣິກາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ເວທນາຍ ຜຸຍ຺ໂຖ’’ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໔។໒໕໒) ຈ ສຸຕ຺ເຕ ຊຣາມ ຣຕນິມິຕ຺ຕຍ຺ຈ ທຸກ຺ຂໍ ສງ຺ຄຫິຕນ຺ຕີ ຕໍຕໍນິມິຕ຺ຕານໍ ສາຜກກາເວນ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຍສ຺ມາ ປນ ຊຣາມຣເຕເນວ ໂສກາທີນໍ ເອກສງ຺ເຂ ໂປ ກໂຕ, ຕສ຺ມາ ເຕສໍ ຊາຕິປຈ຺ຈຍຕາ ຍຸຊ຺ຊຕີ។ ຊຣາມຣຕປຈ຺ຈຍກາເວ ທິ ອວິຊ຺ຊາຍ ເອກສງ຺ເຂໂປ ກາຕພ຺ໂພ ສິຍາ, ຊາ ຕິປຈ຺ຈຍາ ປນ ຊຣາມຣຕໍ ໂສກາທໂຍ ຈ ສມ຺ກວນ຺ຕີຕີ។ ຕຕ຺ຖ ຊຣາມຣຕໍ ເອກນ຺ຕິກໍ ອງ຺ຄກາເວເນວ ຄທິຕໍ, ໂສກາທໂຍ ປນ ຣູປກວາທີສຸ ອກາວໂຕ ອເນກນ຺ຕິກາ ເກວລໍ ປາກເຜນ ຜເລນ ອວິຊ຺ຊານິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຄທິຕາ។ ເຕນ ອນາຄເຕ ຊາຕິຍາ ສຕິ ຕໂຕ ປຣາຍ ປຕິສນ຺ຕິຍາ ເທຕຸເທຕຸກູຕາ ອວິຊ຺ຊາ ທສ຺ສິຕາຕິ ກວຈກ຺ກສ຺ສ ອວິຈ຺ເຈໂທ ທສ຺ສິໂຕ ໂທຕີຕີ។ ສຸຕ຺ຕຍ຺ຈ ໂສກາທີ ນໍ ອວິຊ຺ຊາ ການຕນ຺ຕີ ເອຕສ຺ເສວຕ຺ຖສ຺ສ ສາຜກໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ, ນ ໂສກາທີນໍ ພາລສ຺ສ ຊຣາມຣຕນິມິຕ຺ຕຕາມຕ຺ຕສ຺ສ។ ‘‘ອສ຺ສຸ ຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ’’ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໔។໒໕໒) ທີ ວຈເນນ ອວິຊ຺ຊາ ໂສກາທີນໍ ການຕນ຺ຕີ ທສ຺ສິຕາ, ນ ຈ ຊຣາມຣຕນິມິຕ຺ຕເມວ ທຸກ຺ຂໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕີ។

ອຸທ຺ເທສວາຣວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

ອວິຊ຺ຊາປທນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໔໗។‘‘ອວິຊ຺ຊາປຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາຣາ’’ຕິ ທີ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕີ ເອເຕນ ອວິຊ຺ຊາຍ ວິເສສນກາເວນ ສງ຺ຂາຣານຍ຺ຈ ປຜານກາເວນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສງ຺ຂາຣານໍ ນິທ຺ທີສິຕພ຺ພກາວສ຺ສ ການຕໍ ທສ຺ເສຕີ។ ປີຕາ ກຖິຍຕິ ‘‘ທີໂຜ ສາໂມ, ມິຕ຺ໂຕ ຣສ຺ໂສ, ໂອທາໂຕ ທຕ຺ ໂຕ’’ຕີ។

ຣສິຕພ຺ໂພ ປຕິວິຊ຺ຊິຕພ຺ໂພ ສກາໂວ ຣໂສ, ອຕ຺ຕໂນ ຣໂສ ສຣໂສ, ຍາຖາໂວ ສຣໂສ ຍາຖາວສຣໂສ, ໂສ ເອວ ລກ຺ຂິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ລກ຺ຂຕນ຺ຕີ ຍາຖາວສຣສລກ຺ຂຕໍ។ ‘‘ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ອວິຊ຺ຊາ? ທຸກ຺ເຂ ອຍ຺ຍາຕ’’ນ຺ຕິອາທີນາ (ສໍ។ ນິ។ ໔។໘; ມ។ ນິ។ ໑។໑໐໓) ສຸຕ຺ເຕ ຈຕ຺ຕາເຣວ ວຸຕ຺ຕານີຕິ ‘‘ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິກປຣິຍາເຍນາ’’ຕິ ອາທ។ ນິກ຺ເຂປກາຕ຺ເທ ປນາຕິອາທີນາ ອິຜ ຈຕູສຸ ຖາເນ ສຸ ກຖິຕາຍ ເອວ ອວິຊ຺ຊາຍ ນິກ຺ເຂປກາຕ຺ເທ ອຍ຺ຖສຸ ຖາເນສຸ ກິຈ຺ຈຊາຕິໂຕ ປຍ຺ຈວິສຕິຍາ ປເທທີ ລກ຺ຂຕໂຕ ຈ ກຖິຕຕ຺ຕາ

ຕທຕ຺ຖສໍວຕ຺ຕນາວເສນ ວິກາວນໍ ກໂຣຕິ។ ອທາເປຕ຺ວາ ວິກຊິຕພ຺ພວິກຊນຄ຺ທີ ອກິຆມ຺ມປຣິຍາໂຍ។

ຊາຍຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ຊາຕິ, ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍ຺ຖານໍ។ ຍທິປີ ນິໂຣຘມຄ຺ເຄ ອວິຊ຺ຊາ ອາຣມ຺ມຕໍ ນ ກໂຣຕິ, ເຕ ປນ ຊານິຕຸກາມສ຺ສ ຕປ຺ປຝິຈ຺ຆາທນວເສນ ອນິໂຣຘມຄ຺ເຄສຸ ນິໂຣຘມຄ຺ຄຄ຺ຄຫຕກອາຣຕວເສນ ຈ ປວຕ຺ຕມານາ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຕິ ເຕສມ຺ປີ ອວິຊ຺ຊາຍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍ຺ຖານຕາ ໂທຕິ, ອິຕເຣສໍ ອາຣມ຺ມຕກາເວນ ຈາຕິ។ ສງຝິກພລເທວໂຄຕາທີນໍ ສງຆາຝິນງຄ ລາທີນີ ວິຍ ອຄ຺ຄເສຕາທີນໍ ອວິຊ຺ຊາຍ ທຸກ຺ຂາທິວິສຍານໍ ອນ຺ຘຕ຺ຕກຣານໍ ໂລກາທີນໍ ນິວຕ຺ຕໂກ ອຄ຺ຄາຕາທິສກາໂວ ລກ຺ຂຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ។

ອຕ຺ຖຕ຺ຖນ຺ຕິ ຜລຜລໍ។ ອາເມສິຕວຈນຄ຺ທີ ສພ຺ເພສໍ ອຕ຺ຖານໍ ວິສໍ ວິສໍ ປາກຍກຣຕກາວປ຺ປກາສນຕ຺ຖໍ។ ອຕ຺ໂຖ ເອວ ວາ ອຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຖຕ຺ໂຖຕິ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອວິປຣີຕຕາທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອຕ຺ເຖເນວຕ຺ຖໍ ວິເສສຍຕິ។ ນ ທີ ຄາຕໍ ອນຕ຺ຖໍ ອຕ຺ໂຖຕິ ຄຕ຺ຫາຕິຕິ។ ເອວໍ ກາຣຕກາຣຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ។ ຕໍ ອາກາຣນ຺ຕິ ອຕ຺ຖຕ຺ຖາທິອາກາຣໍ។ ຄເທຕ຺ວາຕິ ຈິຕ຺ເຕ ປເວເສຕ຺ວາ, ຈິຕ຺ເຕນ ປຸຄ຺ຄເລນ ວາ ຄທີຕໍ ກຕ຺ວາ។ ປຝິວິທ຺ຘສ຺ສ ປຸນ ອເວກ຺ຂຕາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາ។ ທຸຈ຺ຈິນ຺ຕິຕຈິນ຺ຕິຕາທິລກ຺ຂຕສ຺ສ ພາລສ຺ສ ກາໂວ ພາລຸຍໍ។ ປຊານາຕິຕິ ປກາເຣທີ ຊານາຕິ។ ພລວໂມຫນໍ ປໂມໂຫ។ ສມນ຺ຕໂຕ ໂມຫນໍ ສມ຺ໂມໂຫ។

ທຸກ຺ຂາຣມ຺ມຕຕາຕິ ທຸກ຺ຂາຣມ຺ມຕຕາຍ, ຍາຍ ວາ ອວິຊ຺ຊາຍ ຉາເທນ຺ຕີຍາ ທຸກ຺ຂາຣມ຺ມຕາ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມາ, ສາ ເຕສໍ ກາໂວຕິ ທຸກ຺ຂາຣມ຺ມຕຕາ, ອາຣມ຺ມຕເມວ ວາ ອາຣມ຺ມຕຕາ, ທຸກ຺ຂໍ ອາຣມ຺ມຕຕາ ເອຕິສ຺ສາຕິ ທຸກ຺ຂາຣມ຺ມຕຕາ។

ທຸທ຺ທສຕ຺ຕາ ຄມ຺ກີຣາ ນ ສກາວໂຕ, ຕສ຺ມາ ຕທາຣມ຺ມຕຕາ ອວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ອິຕເຣສໍ ສກາວໂຕ ຄມ຺ກີຣຕ຺ຕາ ຕ ທາຣມ຺ມຕຕາ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ។ ອປີຈ ໂຂ ປນາຕິ ມຄ຺ຄສ຺ສ ສງຂຕສກາວຕ຺ຕາ ຕໂຕປີ ນິໂຣຘສ຺ສ ຄມ຺ກີຣຕຣຕໍ ທສ຺ເສຕິ។

ອວິຊ຺ຊາປທນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

ສງຂາຣປທນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

ປຸນາຕິຕິ ໂສເຘຕິ ອປຸຄ຺ຄຜລໂຕ ທຸກ຺ຂສໍກິເລສໂຕ ຈ, ທີຕສຸຂຊ຺ຆາສເຍນ ປຸຄ຺ຄໍ ກໂຣຕິຕິ ຕໍນິປ຺ຜາທເນນ ກາຣກສ຺ສຊ຺ຆາສຍໍ ປູເຣຕິຕິ ປຸຄ຺ໂຄ, ປູຣໂກ ປຸຊ຺ຊນິພ຺ພຕ຺ຕໂກ ຈ ນິຣຸຕ຺ຕິລກ຺ຂເຕນ "ປຸຄ຺ໂຄ"ຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ສມາຘິປຈ຺ຈນີການໍ ອຕິທູຣຕາຍ ນ ອິຄ຺ຊຕິ ນ ຈລຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ກາຍສ຺ສາຕິ ທ຺ວາຣສ຺ສ ສາມິກາເວນ ນິທ຺ເທໂສ ກໂຕ។

ປຸຄ຺ຄຸປຄນ຺ຕິ ກວສມ຺ປຕ຺ຕຸປຄໍ។ ຕຕ຺ຖາຕິ ວິກງຄສຸຕ຺ເຕ (ສໍ។ ນິ។ ໘໗໘)។ ຕຄ຺ທີ ປຘານກາເວນ ຄທີຕນ຺ຕິ។ ສມ຺ມາທິຍ຺ຖິສຸຕ຺ເຕ (ມ។ ນິ។ ໑។໑໐໘) ປນ "ຕໂຍເມ, ອາວຸໂສ, ສງຂາຣາ"ຕິ ອາຄຕນ຺ຕິ។ ສພ຺ພຄ຺ຄຸຊິນກາສີໂຕ ປນ ອຍໍ, ນ ປຈ຺ເຈກຊິນກາສີໂຕ, ອິມສ຺ສຕ຺ຖສ຺ສ ທີປນຕ຺ຖໍ ເອເຕສໍ ສຸຕ຺ຕານໍ ວເສນ ເຕ ຄທີຕາ។ ກາຖໍ ປເນເຕນ ຄຫເຕນາຍມຕ຺ໂຖ ທີປີໂຕ ໂທຕີຕິ ຕໍທສ຺ສນຕ຺ຖມາຫ "ອກິຆມ຺ເມປີ ທີ ສຸຕ຺ເຕປີ ເອກສທີສາວ ຕນ຺ຕິ ນິທ຺ທີຍ຺ຖາ"ຕິ។ ສພ຺ພຄ຺ຄຸກາສີໂຕຕິ ປາກເຝນ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕນ ສທີສຕ຺ຕາ ອຍມ຺ປີ ສພ຺ພຄ຺ຄຸກາສີໂຕຕິ ຄາຍຕິຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂທຕີຕິ។

"ເຕຣສາປີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ຄາຕວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕານໍ ນ ກາວນາມຍຕາ ປາກຍາຕິ "ຍຖາ ທີ"ຕິອາທິມາຫ ។ ປຖວີ ປຖວີຕິອາ ທິກາວນາ ຈ ກສິຕປຣິກມ຺ມກຣຕໍ ມຕ຺ຫລກຣຕຄ຺ຈ ກາວນໍ ກຊາເປນ຺ຕິ។

ທານວເສນ ປວຕ຺ຕາ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກາ ຘມ຺ມາ ທານໍ។ ຕຕ຺ຖ ພ຺ຍາປາຣກູຕາ ອາຍູຫນເຈຕນາ ທານໍ ອາຣພ຺ກ ທານໍ ອຘິກິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ອິຕເຣສຸ។ ໂສມນສ຺ສຈິຕ຺ເຕນາຕິ ອນຸໂມທນາປວຕ຺ຕິນິທສ຺ສນມຕ຺ຕເມຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ។ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນປີ ທີ ອນຸສ຺ສຣຕິ ເອວາຕິ។

ອສຣິກ຺ຂກມ຺ປີ ສຣິກ຺ຂເກນ ຈຕ຺ຕຖຊ຺ຆານວິປາເກນ ເວທປ຺ຜລາທີສຸ ວິນາປີ ອສຄ຺ເລສຸ ກຍຕ຺ຕາຣູປີ។ ຣູປເມວ ສຜນ຺ທນຕ຺ຕາ

‘‘ໂສຍຸຊນ’’ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ອິຍຸຊນກຣນີວຣຕາທີນໍ ອວິກຸຂມຸກນໂຕ, ຣູປຕຸທາສຸງຂາຕສຸສ ອິຍຸຊນກສຸສ ກາຣຕຸຕາ ວາ ເຕ ເນວ ຣູປາຣມຸມຕໍ ນິມິຕຸຕາຣມຸມຕລຸຈ ສພຸພມຸປີ ຈຕຸຕຸຖຊຸຊານໍ ນິປຸປຣິຍາເຍນ ‘‘ອນິຍຸຊນ’’ນຸຕິ ນ ວຸຈຸຈຕິຕິ ມຫາຕຸລາຍ ສາຣຍມາໂນ ນາລຸອິຍາ ມິນມາໂນ ຈ ສມຸທາຍເມວ ສາເຣຕິ ມິນຕີ ຈ, ນ ເອເກກໍ ຄຸລຸຊໍ, ເອເກກໍ ຕຸຕຸທຸລໍ ວາ, ເອວໍ ກຄວາປີ ອປຣິມາຕາ ປຖມກຸສລເຈຕນາໂຍ ສມຸທາຍວເສເນວ ຄເຫຕຸວາ ເອກຊາຕິກຕຸຕາ ເອກເມວ ກຕຸວາ ທສຸເສຕີ ເອວໍ ທຸຕິ ຍາທໂຍປີຕີ

‘‘ກາຍທຸວາເຣ ປວຕຸຕາ’’ຕິ ອວຕຸວາ ‘‘ອາທານຄຸຄຫຄໂຈປນໍ ປາປຍມານາ ອຸປຸປນຸນາ’’ຕິປີ ວຕຸຕຸ ວຍຸຜຕີຕິ ວຈນວິເສສມຕຸຕ ເມວ ທສຸເສຕີ ກາຍທຸວາເຣ ປວຕຸຕິ ເອວ ທີ ອາທານາທີປາປນາຕີ ປຸຣິເມນ ວາ ທຸວາຣສຸສ ອຸປລກຸຂຕກາໂວ ວຸຕຸໂຕ, ປຈຸລິ ເມນ ເຈຕນາຍ ສວິຍຸລຕຸຕິຣູປສມຸຍຸຖາປນໍ ຕຕຸຖ ອາກຫຸລຕຸວາ ຄຫຕໍ ອາທານໍ, ສມຸປຍຸຕຸຕສຸສ ຄຫຕໍ ຄຫຕໍ, ຜນຸທນໍ ໂຈປນໍ

ເອຕຸຖາຕິ ກາຍວຈີສງຂາຣຄຸຄຫເຕ, ກາຍວຈີສລຸເຈຕນາຄຫເຕ ວາ ອຍຸຖກາຖາຍໍ ອກິລຸລາເຈຕນາ ນ ຄທິຕາ ວິລຸລາຕສຸສ ປຈຸຈໂຍ ນ ໂທຕີຕິ ກສຸມາ ປນ ນ ໂທຕີ, ນນຸ ສາປີ ກຸສລາ ວິປາກຂມຸມາ ຈາຕີ? ສຈຸຈໍ, ອນຸປຈຸລິນຸນຕຸທາວິຊຸຊາມາເນ ປນ ສນຸຕາເນ ສພຸຍາປາຣປຸປວຕຸຕິຍາ ຕສຸສາ ກຸສລຕາ ວິປາກຂມຸມຕາ ຈ ວຸຕຸຕາ, ນ ວິປາກຸປຸປາທເນນ, ສາ ປນ ວິປາກໍ ອຸປຸ ປາທຍນຸຕີ ຣູປາວຈຣເມວ ອຸປຸປາເທຍຸຍ ນ ທີ ອລຸລຄູມິກໍ ກມຸມໍ ອລຸລຄູມິກໍ ວິປາກໍ ອຸປຸປາເທຕີຕິ ອຕຸຕນາ ສທິ ສາຣມຸມຕລຸຈ ຕິຍຸຖານິກໍ ຕໍ ອຸປຸປາເທຍຸຍ ຈິຕຸຕຸປຸປາທກຖເຫ ຣູປາວຈຣວິປາກສຸສ ກມຸມສທິສາຣມຸມຕສຸເສວ ວຸຕຸຕຕຸຕາ, ນ ຈ ຣູປາວຈຣວິປາໂກ ປຣິຕຸຕາທິອາຣມຸມໂຕ ອຕຸຖິ, ອກິລຸລາເຈຕນາ ຈ ປຣິຕຸຕາທິອາຣມຸມຕາວ ໂທຕີ, ຕສຸມາ ວິປາກໍ ນ ອຸປຸປາເທຕີຕິ ວິລຸລາຍຕີ ກສິເຕສຸ ຈ ອຸປຸປາທິຕສຸສ ຈຕຸຕຸຖຊຸຊານສມາຂີສຸສ ອານິສໍສກູຕາ ອກິລຸລາ ຍຖາທ ‘‘ໂສ ເອວໍ ສ ມາຫິເຕ ຈິຕຸເຕ’’ຕິອາທິ (ທີ ນິ ໑໘໔໘-໘໔໘; ມ ນິ ໑ໝ໘໔-ໝ໘໖) ຕສຸມາ ສມາຂິຜລສທິສາ ສາ, ນ ຈ ຜລໍ ເທຕີຕິ ທານສີລານິສໍໂສ ຕສຸມີ ກເວ ປຈຸຈຍລາໂກ ວິຍ ສາປີ ວິປາກໍ ນ ອຸປຸປາເທຕີ ຍຖາ ຈ ອກິລຸລາເຈຕນາ, ເອວໍ ອຸທຸຂຈຸຈເຈຕ ນາປີ ນ ໂທຕີຕິ ອິທໍ ອຸທຸຂຈຸຈສຫຄເຕ ຂມຸເມ ວິສຸໍ ອຸທຸຂຣິຕຸວາ ‘‘ເຕສໍ ວິປາເກ ລາຕໍ ອຕຸຖປຜິສມຸກິທາ’’ຕິ (ວິກ ໗໘໔) ວຸຕຸຕຕຸຕາ ວິຈາເຣຕພຸພໍ

ອຍໍ ປເນຕຸຖ ອມຕຄຸຄປຖານຸຄໂຕ ວິນິຈຸລໂຍ – ທສຸສນກາວນານໍ ອກາເວປີ ເຍສໍ ປຸຖຸຊຸຊນານໍ ເສກຸຂານລຸຈ ທສຸສນກາວນາ ທີ ກວິຕພຸພໍ, ເຕສໍ ຕທຸປຸປຕຸຕິກາເລ ເຕທີ ປທາຕຸ ສກຸກຸເຕຍຸຍາ ອກຸສລາ ‘‘ທສຸສເນນ ປຫາຕພຸພາ ກາວນາຍ ປຫາຕພຸພາ’’ຕິ ຈ ວຸຈຸຈນຸຕິ, ປຸຖຸຊຸຊນານໍ ປນ ກາວນາຍ ອກາວາ ກາວນາຍ ປຫາຕພຸພຈິນຸຕາ ນຕຸຖີ ເຕນ ເຕສໍ ປວຕຸຕມານາ ເຕ ທສຸສ ເນນ ປຫາຕຸ ອສກຸກຸເຕຍຸຍາປີ ‘‘ກາວນາຍ ປຫາຕພຸພາ’’ຕິ ນ ວຸຈຸຈນຸຕີ ຍທິ ວຸຈຸເຈຍຸຍໍ, ທສຸສເນນ ປຫາຕພຸພາ ກາວນາຍ ປ ຫາຕພຸພານໍ ເກສລຸຈິ ເກຈິ ກທາຈິ ອາຣມຸມຕາຣມຸມຕາຂິປຕິອຸປນິສຸສຍປຈຸຈເຍຫິ ປຈຸຈໂຍ ກເວຍຸຍໍ, ນ ຈ ປຍຸຖາເນ ‘‘ທສຸສ ເນນ ປຫາຕພຸພາ ກາວນາຍ ປຫາຕພຸພານໍ ເກສລຸຈິ ເກນຈິ ປຈຸຈເຍນ ປຈຸຈໂຍ’’ຕິ ວຸຕຸຕາ ເສກຸຂານໍ ປນ ວິຊຸຊມານາ ກາວ ນາຍ ປຫາຕຸ ສກຸກຸເຕຍຸຍາ ກາວນາຍ ປຫາຕພຸພາ ເຕເນວ ເສກຸຂານໍ ທສຸສເນນ ປຫາຕພຸພາ ຈຕຸຕຕຸຕາ ວນຸຕຕຸຕາ ມຸຕຸຕຕຸ ຕາ ປຫີນຕຸຕາ ປຜິນິສຸສຍຸຖຕຸຕາ ອຸກຸເຂຜິຕຕຸຕາ ສມຸກຸເຂຜິຕຕຸຕາ ອສຸສາທິຕພຸພາ ອກິນນຸທິຕພຸພາ ຈ ນ ໂທນຸຕີ, ປຫີນ ຕາຍ ເອວ ໂສມນສຸສເຫຕຸກູຕາ ອວິກຸເຂປເຫຕຸກູຕາ ຈ ນ ໂຫມນສຸສໍ ອຸທຸຂຈຸຈລຸຈ ອຸປຸປາເທນຸຕີຕິ ນ ເຕ ເຕສໍ ອາຣມຸມຕາຣມຸມຕາຂິປຕິກາວໍ ປກຕູປນິສຸສຍກາວລຸຈ ຄຈຸລນຸຕີ ນ ທີ ປຫີເນ ອຸປນິສຸສາຍ ອຣິໂຍ ຣາຄາທີກິເລເສ ອຸປຸປາ ເທຕີ

ວຸຕຸຕລຸຈ ‘‘ໂສຕາປຕຸຕິມຄຸເຄນ ເຍ ກິເລສາ ປຫີນາ, ເຕ ກິເລເສ ນ ປຸເນຕີ ນ ປຈຸເຈຕີ ນ ປຈຸຈາຄຈຸລຕີ…ເປ… ອຣຫຕຸຕມຄຸ ເຄນ…ເປ… ນ ປຈຸຈາຄຈຸລຕີ’’ຕິ (ມຫານິ ໝ໐; ຈູລຸວນິ ເມຕຸຕຄູມາຕວປຸຈຸລານິທຸເທສ ໔໗), ນ ຈ ປຸຖຸຊຸຊນານໍ ທສຸສເນນ ປຫາຕຸ ສກຸກຸເຕຍຸຍາ ອິຕເຣສໍ ນ ເກນຈິ ປຈຸຈເຍນ ປຈຸຈໂຍ ໂທນຸຕີຕິ ສກຸກາ ວຕຸຕຸ ‘‘ທິຍຸຖີ ອສຸສາເທຕີ ອກິນນຸທຕີ, ຕໍ ອາຣພຸກ ຣາໂຄ ອຸປຸປຊຸຊຕີ, ທິຍຸຖິ ວິຈິກິຈຸລາ ອຸທຸຂຈຸຈໍ ອຸປຸປຊຸຊຕີ ວິຈິກິຈຸລໍ ອາຣພຸກ ວິຈິກິຈຸລາ ທິຍຸຖິ ອຸທຸຂຈຸຈໍ ອຸປຸປຊຸຊ ຕີ’’ຕິ ທິຍຸຖິວິຈິກິຈຸລານໍ ອຸທຸຂຈຸຈາຣມຸມຕປຈຸຈຍກາວສຸສ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ເອຕຸຖ ທີ ອຸທຸຂຈຸຈນຸຕິ ອຸທຸຂຈຸຈສຫຄຕໍ ຈິຕຸຕຸປຸປາທໍ ສນຸຂາຍ ວຸຕຸຕໍ ເອວລຸຈ ກຕຸວາ ອຂິປຕິປຈຸຈຍນິທຸເທເສ ‘‘ທິຍຸຖີ ຄຣຸໍ ກຕຸວາ ອສຸສາເທຕີ ອກິນນຸທຕີ, ຕໍ ຄຣຸໍ ກຕຸວາ ຣາໂຄ ອຸປຸປຊຸຊຕີ, ທິຍຸຖິ ອຸປຸປຊຸຊຕີ’’ຕິ (ປຍຸຖາ ໑໑໔໐໙) ເອຕຸຕກເມວ ວຸຕຸຕໍ, ນ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ອຸທຸຂຈຸຈໍ ອຸປຸປຊຸຊຕີ’’ຕີ ຕສຸມາ ທສຸສນກາວນາທີ ປຫາຕພຸພານໍ ອຕີຕາທີກາເວນ ນວຕຸຕພຸພຕຸເຕປີ ຍາທີສານໍ ຕາທີ ອນຸປຸປຕຸຕິຂມຸມຕາ ອາປາເທຕພຸພາ,

ເຕສຸ ປຸຖຸຊຊເນສຸ ວຕຸຕມານາ ທສຸສນໍ ອເປກ຺ຂິຕຸວາ ເຕນ ປຫາຕຸໍ ສກ຺ກຸເຕຍຸຍາ ທສຸສເນນ ປຫາຕພຸພາ, ເສກ຺ເຂສຸ ວຕຸຕ ມານາ ກາວນໍ ອເປກ຺ຂິຕຸວາ ຕາຍ ປຫາຕຸໍ ສກ຺ກຸເຕຍຸຍາ ກາວນາຍ ປຫາຕພຸພາ຺ ເຕສຸ ກາວນາຍ ປຫາຕພຸພາ ສຫາຍວິຣຫາ ວິປາກໍ ນ ຊນຍນຸຕີຕິ ກາວນາຍ ປຫາຕພຸພເຈຕນາຍ ນານາກ຺ຂຕິກກມຸມປຈຸຈຍກາໂວ ນ ວຸຕຸໂຕ, ອເປກ຺ຂິຕພຸພທສຸສນກາວ ນາຣຫິຕານໍ ປນ ປຸຖຸຊຊເນສຸ ອຸປຸປຊຊມານານໍ ສກາຕຸເຫ ຉນຸທຣາຄາທີນໍ ອຸທຸຂຈຸຈສຫຄຕຈິຕຸຕຸປຸປາທສຸສ ຈ ສໍ ໂຍຊນຕຸຕຍຕເທກຍຸຄກິເລສານໍ ອນຸປຈຸຊິນຸນຕາຍ ອປຣິກ຺ຂິຕາສຫາຍານໍ ວິປາກຸປຸປາທນໍ ນ ສກ຺ກາ ປຜິກ຺ຂິປິຕຸນຸຕີ ອຸທຸຂຈຸຈສຫຄຕຂມຸມານໍ ວິປາໂກ ວິກຽເຄ ວຸຕຸໂຕຕິ຺

ຍທີ ເອວໍ, ອເປກ຺ຂິຕພຸພທສຸສນກາວນາຣຫິຕານໍ ອກຸສລານໍ ເນວທສຸສເນນນກາວນາຍປຫາຕພຸພຕາ ອາປຊຊຕີຕິ? ນາປຊຊ ຕີ, ອປຸປຫາຕພຸພານໍ "ເນວ ທສຸສເນນ ນ ກາວນາຍ ປຫາຕພຸພາ"ຕິ (ຂ຺ ສ຺ ຕິກມາຕິກາ ໘) ວຸຕຸຕຕຸຕາ, ອປຸປ ຫາຕພຸພວິຣຸທຸຂສກາວຕຸຕາ ຈ ອກຸສລານໍ຺ ເອວມຸປີ ເຕສໍ ອິມສຸມີ ຕິເກ ນວຕຸຕພຸພຕາ ອາປຊຊຕີຕິ? ນາປຊຊຕີ ຈິຕຸຕຸປ ປາທກາຕຸເຫ ທສຸສິຕານໍ ທຸວາທສອກຸສລຈິຕຸຕຸປຸປາທານໍ ທຸວິທີ ປເທທີ ສຽຄຫິຕຕຸຕາ຺ ຍຖາ ທີ ຂມຸມວເສນ ສຽຂຕຂມຸມາ ສພຸເພ ສຽຄຫິຕາຕີ ອຸປຸປນຸນຕຸຕິເກ ກາລວເສນ ອສຽຄຫິຕາປີ ອຕີຕາ ນວຕຸຕພຸພາຕີ ນ ວຸຕຸຕາ ຈິຕຸຕຸປຸປາທຣູປກາເວນ ຄຫີ ເຕສຸ ນວຕຸຕພຸພສຸສ ອກາວາ, ເອວມິຂາປີ ຈິຕຸຕຸປຸປາທກາເວນ ຄຫີເຕສຸ ນວຕຸຕພຸພສຸສ ອກາວາ ນວຕຸຕພຸພຕາ ນ ວຸຕຸຕາຕີ ເວທິຕພຸພາ຺ ຍຕຸຖ ທີ ຈິຕຸຕຸປຸປາໂທ ໂກຈິ ນິໂຍຄໂຕ ນວຕຸຕພຸໂພ ອຕຸຖິ, ຕຕຸຖ ເຕສໍ ຈຕຸຕຸໂຖ ໂກຍຸຄາໂສ ອຕຸຖີຕິ ຍຖາວຸຕຸຕປເທສຸ ວິຍ ຕຕຸຖາປີ ກີນຸທິຕຸວາ ກຊາເປຕພຸເພ ຈິຕຸຕຸປຸປາເທ ກີນຸທິຕຸວາ ກຊາເປຕີ "ສິຍາ ນວຕຸຕພຸພາ ປຣິຕຸ ຕາຣມຸມຕາ"ຕິອາທິນາ຺ ຕທກາວາ ອຸປຸປນຸນຕຸຕິເກ ອິຂ ຈ ຕຖາ ນ ວຸຕຸຕາ຺

ອຖ ວາ ຍຖາ ສປຸປຜິເຜຫິ ສມານສກາວຕຸຕາ ຣູປຂາຕຸຍໍ ຕໂຍ ມຫາກູຕາ "ສປຸປຜິຜາ"ຕິ ວຸຕຸຕາ຺ ຍຖາຫ "ອສລຸລສຕຸຕານໍ ອນິທສຸສນໍ ສປຸປຜິຜໍ ເອກໍ ມຫາກູຕໍ ປຜິຈຸຈ ທຸເວ ມຫາກູຕາ, ທຸເວ ມຫາກູເຕ ປຜິຈຸຈ ເອກໍ ມຫາກູຕ"ນຸຕິ (ປຍຸຖາ຺ ໔຺໔໔຺໙)຺ ເອວໍ ປຸຖຸຊຊນານໍ ປວຕຸຕມານາ ກາວນາຍ ປຫາຕພຸພສມານສກາວາ "ກາວນາຍ ປຫາຕພຸພາ"ຕິ ວຸຈຸເຈຍຸຍຸນຸຕິ ນຕຸຖິ ນວຕຸຕພຸພຕາປສຽໂຄ຺ ເອວລຸຈ ສຕິ ປຸຖຸຊຊນານໍ ປວຕຸຕມານາປີ ກາວນາຍ ປຫາຕພຸພາ ສກາຕຸເຫ ຉນຸທຣາ ຄາທໂຍ ປຣາຕຸເຫ ຉນຸທຣາຄາທີນໍ ອຸປນິສຸສຍປຈຸຈໂຍ, ຣາໂຄ ຈ ຣາຄທິຍຸກີນໍ ອຂິປຕິປຈຸຈໂຍຕິ ອຍມຕຸໂຖ ລທຸໂຂ ໂທຕິ຺ ຍຖາ ປນ ອໂຜຍຸຄພຸພຕຸຕາ ຣູປຂາຕຸຍໍ ຕໂຍ ມຫາກູຕາ ນ ປຣມຕຸຖໂຕ ສປຸປຜິຜາ, ເອວໍ ອເປກ຺ຂິຕພຸພກາວນາຣຫິຕາ ປຸຖຸຊຊ ເນສຸ ປວຕຸຕມານາ ສກາຕຸເຫ ຉນຸທຣາຄາທໂຍ ນ ປຣມຕຸຖໂຕ ກາວນາຍ ປຫາຕພຸພາຕີ ກາວນາຍ ປຫາຕພຸພານໍ ນານາກ຺ ຂຕິກກມຸມປຈຸຈຍຕາ ນ ວຸຕຸຕາ, ນ ຈ "ທສຸສເນນ ປຫາຕພຸພາ ກາວນາຍ ປຫາຕພຸພານໍ ເກນຈິ ປຈຸຈເຍນ ປຈຸຈໂຍ"ຕິ ວຸຕຸ ຕາ຺ ເຍ ທີ ທສຸສເນນ ປຫາຕພຸພປຈຸຈຍາ ກິເລສາ, ນ ເຕ ທສຸສນໂຕ ອຸທຸຂໍ ປວຕຸຕນຸຕິ, ທສຸສເນນ ປຫາຕພຸພປຈຸຈຍສຸສປີ ປນ ອຸທຸຂຈຸຈສຫຄຕສຸສ ສຫາຍເວກລຸລມຕຸຕເມວ ທສຸສເນນ ກຕໍ, ນ ຕສຸສ ໂກຈິ ກາໂວ ທສຸສເນນ ອນຸປຸປຕຸຕິຂມຸມຕໍ ອາ ປາທິໂຕຕິ ຕສຸສ ເອກນຸຕກາວນາຍ ປຫາຕພຸພຕາ ວຸຕຸຕາ຺ ຕສຸມາ ຕສຸສ ຕາທິສສຸເສວ ສຕິ ສຫາເຍ ວິປາກຸປຸປາທນວຈນໍ, ອສຕິ ຈ ວິປາການຸປຸປາທນວຈນໍ ນ ວິຣຸຊຊຕີຕິ຺

ສາປີ ວິລຸລາຕປຈຸຈຍກາເວ ຍທີ ອປເນຕພຸພາ, ກສຸມາ "ສມວິສຕິ ເຈຕນາ"ຕິ ວຸຕຸຕນຸຕິ ຕສຸສ ກາຣຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ "ອວິຊຊາປຈຸຈຍາ ປນສພຸພາເປຕາ ໂທນຸຕີ"ຕິ຺ ຍທີ ເອວໍ, ອກິລຸລາເຈຕນາຍ ສຫ "ເອກວິສຕີ"ຕິ ວຕຸຕພຸພນຸຕີ? ນ, ອວຈນສຸສ ວຸຕຸຕກາຣຕຕຸຕາ, ຕໍ ປນ ອິຕຣາວຈນສຸສປີ ກາຣຕນຸຕິ ສມານເຈຕນາວຈນກາຣຕາວຈເນນ ຍໍ ກາຣຕໍ ອເປກ຺ຂິຕຸ ວາ ເອກາ ວຸຕຸຕາ, ເຕນ ກາຣເຕນ ອິຕຣາຍປີ ວຕຸຕພຸພຕໍ, ຍລຸຈ ກາຣຕໍ ອເປກ຺ຂິຕຸວາ ອິຕຣາ ນ ວຸຕຸຕາ, ເຕນ ກາຣເຕນ ວຸຕຸຕາຍປີ ອວຕຸຕພຸພຕໍ ທສຸເສຕິ຺ ອາເນລຸຊາກິສຽຂາໂຣ ຈິຕຸຕສຽຂາໂຣ ເອວາຕິ ເກທາກາວາ ປາກໂຜຕິ ນ ຕສຸສ ສໍໂຍໂຄ ທສຸສິໂຕ຺

ສຸຂສລຸລາຍ ຄເຫຕຸວາຕີ ເອເຕນ ຕຕຸຫາປວຕຸຕິ ທສຸເສຕິ຺ ຕຕຸຫາປຣິກ຺ຂາເຣຕິ ຕຕຸຫາຍ ປຣິວາເຣ, ຕຕຸຫາຍ "ສຸຂໍ ສຸກ"ນຸ ຕິອາທິນາ ສຽຂເຕ ວາ ອລຽກເຕຕິ ອຕຸໂຖ຺ ຕຕຸຫາ ທີ ທຸກ຺ຂສຸສ ສມຸທໂຍຕິ ອຊານນຸໂຕ "ອໂທ ວຕາທໍ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ຂຕຸຕິຍມຫາສາລານໍ ວາ ສຫພຸຍຕໍ ອຸປປຊເຊຍຸຍ"ນຸຕິ ສຽຂາເຣ ປຣິກ຺ຂໂຣຕີຕິ຺ ອມຣຕາຕຸຖາຕິ ຄຫີຕາ ທຸກ຺ກຣກິຣິຍາ ອມຣຕໂປ, ເທວກາວຕຸຖໍ ຕໂປ ວາ, ທຸກ຺ຂຕຸຕາ ວາ ມໂຣ ມາຣໂກ ຕໂປ ອມຣຕໂປ຺ ທິຍຸເຖ ອທິຍຸຄ-ສທຸໂທ ວິຍ ມເຣສຸ ອມຣ- ສທຸໂທ ທຍຸຄພຸໂພ຺

ຊາຕິອາທີປ໌ປາຕທຸກ຺ຂຊນນໂຕ ມຣຸປ໌ປາຕສທິສຕາ ປຸຌ຺ຌາກິສງ຺ຂາຣສ຺ສ ວຸຕ຺ຕາຯ ຣມຓີຍກາເວນ ຈ ອສ຺ສາທກາເວນ ຈ ຄຍ຺ຫມານໍ ປຸຌ຺ຌຜລໍ ທີປ໌ສີຂານສຸລິຕ຺ຕສຕ຺ຖສາຣາສທິສໍ, ຕທຕ຺ໂຖ ຈ ປຸຌ຺ຌາກິສງ຺ຂາໂຣ ຕໍນິປາຕເລຫນສທິໂສຯ

''ສຸໂຂ ອິມິສ຺ສາ ປຣິພ຺ພາຊິກາຍ ຕຣຸຓາຍ ມຸທຸກາຍ ໂລມສາຍ ພາຫາຍ ສມ຺ຜສ຺ໂສ''ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑໔໖໙) ສຸຂສຌ຺ຌາຍ ພາໂລ ວິຍ ຄູຖກິລຸອນໍ ກິເລສາກິກູຕຕາຍ ໂກສາຣຕິອກິກູໂຕ ອສວໂສ ມຣິຕຸກາໂມ ວິຍ ວິສຂາທນໍ ກຣຕຜລກ຺ຂເຓສຸ ຊີ ຄຸຈ຺ຉນິຍໍ ທຸກ຺ຂລ຺ຈ ອປຸຌ຺ຌາກິສງ຺ຂາຣໍ ອາຣກຕິຯ ໂລກສຫຄຕສ຺ສ ວາ ຄູຖກິລຸອນສທິສຕາ, ໂທສສຫຄຕສ຺ສ ວິສ ຂາທນສທິສຕາ ໂຍເຊຕພ຺ພາຯ ກາມຄຸຕສມິທ຺ສິຍາ ສກຍສ຺ສປີ ປີສາຈນຄຣສ຺ສ ສຸຂວິປລ຺ລາສເຫຕຸກາໂວ ວິຍ ອຣູປ໌ວິປາການໍ ນິຣນ຺ຕຣຕາຍ ອນຸປລກ຺ຂິຍມາເນົາປຸ໌ປາທວຍານໍ, ທີຊສນ຺ຕານຕາຍ ອຄຍ຺ຫມານວິປ໌ຣິຕາມານໍ, ສງ຺ຂາຣວິປ໌ຣິຕາມທຸກ຺ຂກູ ຕານມ຺ປີ ນິຈ຺ຈາທິວິປລ຺ລາສເຫຕຸກາໂວຕິ ເຕສໍ ປີສາຈນຄຣສທິສຕາ, ຕທກິມຸຂຄມນສທິສຕາ ຈ ອາເນຌ຺ຊາກິສງ຺ຂາຣສ຺ສ ໂຍ ເຊຕພ຺ພາຯ

ຕາວາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕຣາເປກ຺ໂຂ ນິປາໂຕ, ຕສ຺ມາ ອວິຊ຺ຊາ ສງ຺ຂາຣານໍ ປ຺ຈ຺ຈໂຍຕິ ອິທໍ ຕາວ ສິທ຺ສໍ, ອິທໍ ປນ ອປ໌ຣໍ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອວິຊ຺ຊາປ຺ຈ຺ຈຍາ ປນ ສພ຺ພາເປ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອກິຌ຺ຌາເຈຕນານໍ ປ຺ຈ຺ຈຍກາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ ເຈ ໂຕປ໌ຣິຍປຸ໌ພ຺ເພນິວາສອນາຄຕໍສຌາເຓຫີ ປ໌ເຣສໍ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ສໂມຫຈິຕ຺ຕຊານນກາເລຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພາຯ

ອວິຊ຺ຊາສມ຺ມູລຸຫຕ຺ຕາຕິ ກວາທີນວປ໌ຜິຈ຺ຉາທີກາຍ ອວິຊ຺ຊາຍ ສມ຺ມູລຸຫຕ຺ຕາຯ ຣາຄາທີນນ຺ຕິ ຣາຄທິຎ຺ຖິວິຈິກິຈ຺ຉຸທ຺ສຈ຺ຈ ໂທມນສ຺ສານໍ ອວິຊ຺ຊາສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຣາຄາທີອສ຺ສາທນກາເລສຸ ອວິຊ຺ຊໍ ອາຣພ຺ກ ອຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອສ຺ສາທນໍ ຣາຄທິຎ຺ຖິສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາຍ ເອວ ອວິຊ຺ຊາຍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ, ອສ຺ສາທນຌ຺ຈ ຣາໂຄ, ຕທວິປ຺ປ໌ຍຸຕ຺ຕາ ຈ ທິຎ຺ກິຕິ ອສ຺ສາທນວຈເນ ເນວ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ອວິຊ຺ຊໍ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕີ ທິຎ຺ກິ ຈ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຣາຄາທີຫີ ຈ ປາລຸອິຍໍ ສຣູເປນ ວຸຕ຺ເຕຫີ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສງ຺ຂາຣສ຺ສ ອວິຊ຺ຊາຣມ຺ມຕາທີຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ອນວິຊ຺ຊາຣມ຺ມຕສ຺ສ ປ໌ກມຊວນສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕາສິປ໌ ຕິອນນ຺ຕຣາທິປ຺ຈ຺ຈຍວຈເນສຸ ອວຸຕ຺ຕສ຺ສ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ສພ຺ພສ຺ສ ສງ຺ຄຕ຺ຫນຕ຺ຖໍ ''ຍໍ ກິຌ຺ຈິ''ຕິ ອາຫຯ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ສມຕິກ຺ ກມກາວປ຺ຕຸຖນາວເສນ ວຸຕ຺ຕນເຍນຯ

ເອກກາຣຕາວາໂທ ອາປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ໂທສປ຺ປ໌ສງ຺ໂຄ ວຸຕ຺ໂຕຯ ອນິຎ຺ໂຖ ຫິ ເອກກາຣຕາວາໂທ ສພ຺ພສ຺ສ ສພ຺ພກາເລ ສມ຺ກວາປ຺ຕິ ໂຕ ເອກສທິສສກາວາປ຺ຕິໂຕ ຈຯ ຍສ຺ມາ ຕິສຸ ປ໌ກາເຣສຸ ອວິຊ຺ຊມາເນສຸ ປາຣິເສເສນ ຈຕຸຕ຺ເຖ ເອວ ຈ ວິຊ຺ຊມາເນ ເອກ ເຫຕຸຜລທີປເນ ອຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ນ ນຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊຕິຯ

ຍຖາຜສ຺ສໍ ເວທນາວວຕ຺ຖານໂຕຕິ ''ສຸຂເວທນິຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຜສ຺ສໍ ປ໌ຜິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊຕິ ສຸຂາ ເວທນາ''ຕິອາທິນາ (ສໍຯ ນິຯ ໔໗໘), ''ຈກ຺ຂຸຌ຺ຈ ປ໌ຜິຈ຺ຈ…ເປ… ຕິຓ຺ຓໍ ສງ຺ຄຕິ ຜສ຺ໂສ, ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາ ເວທນາ''ຕິອາທິນາ (ສໍຯ ນິຯ ໔໔໓) ຈ ສຸຂເວທນິ ຍາທິຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສາທີອນຸຣູເປນ ສຸຂເວທນາທິຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊາເວທນາທີນໍ ວວຕ຺ຖານໂຕ, ສມາເນສຸ ຈກ຺ຂຸຣູປາທີສຸ ຜສ຺ສວເສນ ສຸຂາທິວິປ໌ຣິຍາຍາກາວໂຕ, ສມາເນສຸ ຈ ຣູປ໌ມນສິກາຣາທີສຸ ຈກ຺ຂາທີສງ຺ຊຍ຺ຍນວເສນ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊາທິວິປ໌ຣິ ຍາຍາກາວໂຕ, ອຌ຺ຌປ຺ຈ຺ຈຍສາມຌ຺ເຌປີ ຜສ຺ສວເສນ ສຸຂາທິຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊາທີນໍ ໂອລຸອາຣິກສຸຂຸມາທີສງ຺ກຣາກາວໂຕ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸຂາທີນໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕສມ຺ຜສ຺ສສ຺ສ ອວິປ໌ຣີໂຕ ປ຺ຈ຺ຈຍກາໂວ ເອວ ຍຖາເວທນໍ ຜສ຺ສວວຕ຺ຖານໍ, ກາຣຕຜລວິເສເສນ ວາ ຜລກາຣຕວິເສສນິຈ຺ຉໂຍ ໂຫຕີຕິ ອຸກຍຕ຺ຖາປີ ນິຈ຺ຉໂຍ ວວຕ຺ຖານນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ກມ຺ມາທໂຍຕິ ກມ຺ມາຫາເຣົາຕຸອາທໂຍ ອປາກ ຍາ ເສມ຺ຫປ໌ຜິກາເຣນ ໂຣຄວູປ໌ສມໂຕຯ

''ອສ຺ສາທານຸປ໌ສ຺ສິໂນ ຕຓ຺ຫາ ປ໌ວທ຺ຌຕີ''ຕິ ວຈນໂຕຕິ ''ສໍໂຍຊນີເຍສຸ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ເມສຸ ອສ຺ສາທານຸປ໌ສ຺ສິໂນ ວິຫຣໂຕ ຕຓ຺ ຫາ ປ໌ວທ຺ຌຕິ, ຕຓ຺ຫາປ຺ຈ຺ຈຍາ ອຸປາທານໍ, ອຸປາທານປ຺ຈ຺ຈຍາ ກໂວ''ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໔໗໓-໘໔) ອິມິນາ ສຸຕ຺ເຕນ ຕຓ຺ຫາຍ ສງ຺ ຂາຣກາຣຕກາວສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຸນ ຕສ຺ສາປີ ອວິຊ຺ຊາ ກາຣຕນ຺ຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ''ອວິຊ຺ຊາສມຸທຍາ ອາສວສມຸທໂຍ ຕິ ວຈນໂຕ''ຕິ ອາຫຯ ຕຓ຺ຫາ ວາ ຈຕຸຣຸປາທານກູຕາ ກາມກວທິຎ຺ຖາສວາ ຈ ສງ຺ຂາຣສ຺ສ ກາຣຕນ຺ຕິ ປາກຍາຕິ ສຸຕ຺ຕທ຺ວເຍນປີ ອວິຊ຺ຊາຍ ສງ຺ຂາຣກາຣຕກາວເມວ ທສ຺ເສຕິຯ ອສ຺ສາທານຸປ໌ສ຺ສິໂນຕິ ຫິ ວຈເນນ ອາທີນວປ໌ຜິຈ຺ຉາທນກິຈ຺ ຈາ ອວິຊ຺ຊາ ຕຓ຺ຫາຍ ກາຣຕນ຺ຕິ ທສ຺ສິຕາ ໂຫຕີຕິຯ ຍສ຺ມາ ອວິທ຺ວາ, ຕສ຺ມາ ປຸຌ຺ຌາກິສງ຺ຂາຣາທີເກ ອກິສງ຺ຂໂຣຕີຕິ ອວິຊ຺ ຊາຍ ສງ຺ຂາຣກາຣຕກາວສ຺ສ ປາກຍຕ຺ຕາ ອວິທ຺ທສຸກາໂວ ສງ຺ຂາຣກາຣຕກາເວນ ວຸຕ຺ໂຕ ຂີຕາສວສ຺ສ ສງ຺ຂາຣາກາວໂຕ ອ

ສາຮາຣຕາຕຸຕາ ຈ. ປຸຸຸຸຸລາກິສງຂາຣາທີນໍ ສາຮາຣຕານິ ວຕຸຖາຣມຸມຕາທີນີຕິ ປຸຸຸຸລກວາທີອາທີນວປຍິຈຸຊາທິກາ ອວິຊຸຊາ ປຸຸຸຸລາກິສງຂາຣາທີນໍ ອສາຮາຣຕໍ ກາຣຕນຸຕິ ວາ ອຕຸໂຖ ທພຸຖພຸໂພ. ຖານວິຣຸທຸໂຣຕິ ອຕຸຖິຕາວິຣຸທຸໂຣ. ເກຈິ ປນ "ປຜິສນຸຂີອາທີນີ ຖານານີ"ຕິ ວທນຸຕິ, ເອວໍ ສຕິ ປຸຣິມຈິຕຸຕໍ ປຈຸຈິມຈິຕຸຕສຸສ ຖານວິຣຸທຸໂຣ ປຈຸຈໂຍຕິ ນ ອິທໍ ເອກນຸຕິກໍ ສິ ຍາ. ກວງຄມຸປີ ທິ ກວງຄສຸສ ອນນຸຕຣປຈຸຈໂຍ, ຊວນໍ ຊວນສຸສາຕິ, ນ ຈ ສິປຸປາທີນໍ ປຜິສນຸຂີອາທີຖານໍ ອຕຸຖິຕິ ນ ຕໍ ອິຮ ອຂິປຸເປຕໍ. ກມຸມໍ ຮູປສຸສ ນມນຣຸປຸປນວິໂຣຮາ ສາຣມຸມຕານາຣມຸມຕວິໂຣຮາ ຈ ສກາວວິຣຸທຸໂຣ ປຈຸຈໂຍ, ຂີຣາທີນີ ທຂີອາທີ ນໍ ມຊຸຣມຸພິລຣສາທີສກາວວິໂຣຮາ. ອວິຊານນກິຈຸໂຈ ອາໂລໂກ ວິຊານນກິຈຸຈສຸສ ວິຸຸຸຸລາຕສຸສ, ອມທນກິຈຸຈາ ຈ ຄຸລຸ ອາທໂຍ ມທນກິຈຸຈສຸສ ອາສວສຸສ.

ໂຄໂລມາວິໂລມານິ ທພຸພາຍ ປຈຸຈໂຍ, ທຂີອາທີນີ ກູຕິຕາກສຸສ. ເອຕຸຖ ຈ ອວິຕິ ຣຕຸຕາ ເອລຸອກາ ວຸຈຸຈນຸຕີ. ວິປາກາເຍວ ເຕ ຈ ນ, ຕສຸມາ ທຸກຸຂວິປາກາຍປີ ອວິຊຸຊາຍ ຕທວິປາການໍ ປຸຸຸຸລາເບລຸຊາກິສງຂາຣານໍ ປຈຸຈຍຕຸຕໍ ນ ນ ຍຸຊຸຊຕີຕິ ອຕຸໂຖ. ຕທວິປາກຕຸເຕປີ ສາວຊຸຊຕາຍ ຕທວິຣຸທຸສານໍ ຕໍສທິສານລຸຈ ອປຸຸຸຸລາກິສງຂາຣານເມວ ປຈຸຈໂຍ, ນ ອິຕເຣສນຸຕິ ເອຕສຸສ ປສງຄສຸສ ນິວາຣຕາຕຸຖໍ "ວິຣຸທຸໂຣ ຈາວິຣຸທຸໂຣ ຈ, ສທິສາສທິໂສ ຕຖາ. ຂມຸມານໍ ປຈຸຈໂຍ ສິທຸໂຮ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ຕສຸມາ ຕມຕຸຖໍ ປາກຍໍ ກໂຣນຸໂຕ "ອິຕິ ອຍໍ ອວິຊຸຊາ"ຕິອາທີມາຫ.

ອຈຸເຂຊຸຊສຸຕຸຕາວຸຕາເກຊຸຊມກີນໍ ວິຍ ປຸພຸພາປຣິຍວວຕຸຖານໍ ນິຍຕີ, ນິຍຕິຍາ, ນິຍຕີ ເອວ ວາ ສງຄຕີ ສມາຄໂມ ນິຍຕິສງຄ ຕີ, ຕາຍ ກາເວສຸ ປຣິຕາຕາ ມນຸສຸສເທວວິຫງຄາທີກາວໍ ປຕຸຕາ ນິຍຕິສງຄຕິກາວປຣິຕາຕາ. ນິຍຕິຍາ ສງຄຕິຍາ ກາເວນ ຈ ປຣິຕາຕາ ນານປຸປກາຣຕໍ ປຕຸຕາ ນິຍຕິສງຄຕິກາວປຣິຕາຕາຕິ ຈ ອຕຸຖໍ ວທນຸຕີ. ເອເຕຫິ ຈ ວິກປຸປເນຫິ ອວິຊຸຊາ ອກຸສລໍ ຈິຕຸຕໍ ກຕຸວາ ປຸຸຸຸລາທີສຸ ຍຕຸຖ ກຕຸຖຈິ ປວຕຸຕຕີຕິ ອິມມຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ "ໂສ ເອວໍ ອວິຊຸຊາຍາ"ຕິອາທີ.

ອປຣິຕາຍໂກ ພາໂລຕິ ອຣຫຕຸຕມຄຸຄສມຸປຜິປາທກກລຸຍາຕມິຕຸຕຣທິໂຕຕິ ອຕຸໂຖ. ອຣຫຕຸຕມຄຸຄາວສານໍ ວາ ລາຕໍ ສມວິສມໍ ທສຸເສຕຸວາ ນິພຸພານໍ ນຍຕີຕິ ປຣິຕາຍກນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ, ເຕນ ຣທິໂຕ ອປຣິຕາຍໂກ. ຂມຸມໍ ລຕຸວາຕິ ສປຸປຸຣິ ສູປນິສຸສເຍນ ຈຕຸສຈຸຈປຸປກາສກສຸຕຸຕາທີຂມຸມໍ ລຕຸວາ, ມຄຸຄລາເພເນວ ວາ ສພຸພຂມຸມປວຣໍ ນິພຸພານໍ ລຕຸວາ, ຕໍຊານ ນາຍຕຸຕຕຸຕາ ປນ ເສສສຈຸຈາກິສມຍສຸສ ສມານກາລມຸປີ ຕໍ ປຸຣິມກາລໍ ວິຍ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ.

ສງຂາຣປທນິທຸເທສວຕຸຕານາ ນິຍຸຖິຕາ.

ວິຸຸຸຸລາຕປທນິທຸເທສວຕຸຕານາ

໔໔໑. ຍຖາວຸຕຸຕສງຂາຣປຈຸຈຍາ ອຸປຸປຊຸຊມານໍ ຕໍກມຸມນິພຸພຕຸຕເມວ ວິຸຸຸຸລາຕໍ ກວິຕຸໍ ອຣຫຕີຕິ "ພາຕຸຕິສ ໂລກິຍວິປາກ ວິຸຸຸຸລາຕານິ ສງຄທິຕານິ ໂຫນຸຕີ"ຕິ ອາຫ. ຂາຕຸກຖາຍໍ (ຂາຕຸ. ໔໖໖) ປນ ວິປຸປຍຸຕຸເຕນສງຄທິຕາສງຄທິຕປທນິທຸເທເສ –

"ສງຂາຣປຈຸຈຍາ ວິຸຸຸຸລາເຕນ ເຍ ຂມຸມາ...ເປ... ສລຸອາຍຕນປຈຸຈຍາ ຜສຸເສນ, ຜສຸສປຈຸຈຍາ ເວທນາຍ ເຍ ຂມຸມາ ວິປຸປຍຸຕຸຕາ, ເຕ ຂມຸມາ ກຕີຫິ ຂນຸເຂຫິ...ເປ... ສງຄທິຕາ? ເຕ ຂມຸມາ ອສງຂຕໍ ຂນຸເຂໂຕ ຖເປຕຸວາ ເອເກນ ຂນຸເຂນ ເອ ກາຍຕເນນ ເອກາຍ ຂາຕຸຍາ ສງຄທິຕາ. ກຕີຫິ ອສງຄທິຕາ? ຈຕູຫິ ຂນຸເຂຫິ ເອເກນາຍຕເນນ ສຕຸຕຫິ ຂາຕູຫິ ອສງຄທິຕາ"ຕິ –

ວຈນໂຕ ສພຸພວິຸຸຸຸລາຕຜສຸສເວທນາປຣິຄຸຄໂທ ກໂຕ. ຍທິ ຫິ ເອຕຸຖ ວິຸຸຸຸລາຕຜສຸສເວທນາ ສປຸປເທສາ ສິຍຸໍ, "ວິປາກາ ຂມຸມາ"ຕິ ອິມສຸສ ວິຍ ວິສຸສຊຸຊນໍ ສິຍາ, ຕສຸມາ ຕຕຸຖ ອກິຂມຸມກາຊນີຍວເສນ ສງຂາຣປຈຸຈຍາ ວິຸຸຸຸລາຕາທໂຍ ຄທິຕາຕິ ເວທິຕພຸພາ. ອວິຊຸຊາປຈຸຈຍາ ສງຂາຣາ ຈ ອກິຂມຸມກາຊນີເຍ ຈຕຸກູມກກຸສລສງຂາໂຣ ອກຸສລສງຂາໂຣ ຈ ວຸຕຸໂຕຕິ ໂສ ເອວ ຂາຕຸກຖາຍໍ ຄທິໂຕຕິ ທພຸຖພຸໂພ. ກໂວ ປນ ຂາຕຸກຖາຍໍ ກມຸມປຸປຕຸຕິກວວິເສສທສຸສນຕຸຖໍ ນ ອກິຂມຸມກາຊນີຍວເສນ ຄທິ ໂຕ. ເອວລຸຈ ກຕຸວາ ຕຕຸຖ "ອຸປາທານປຈຸຈຍາ ກໂວ"ຕິ ອນຸທຸຂຣິຕຸວາ "ກມຸມກໂວ"ຕິອາທີນາວ ນເຍນ ກໂວ ອຸທຸຂໂຕ. ວິ ປາກລຸເທຕນຸຕິ ວິຸຸຸຸລາຕສຸສ ວິປາກຕຸຕາ ສງຂາຣປຈຸຈຍຕຸຕໍ ສາເຂຕິ, ຕສຸສ ປນ ສາຂນຕຸຖໍ "ອຸປຈິຕກມຸມາກາເວ ວິປາ ກາກາວໂຕ"ຕິ ວຸຕຸຕນຸຕິ ຕໍ ວິວຣນຸໂຕ "ວິປາກລຸຈາ"ຕິອາທີມາຫ.

ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ໂລຠສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຊວນາວສາເນຕິ ຊວເນນ ຕທາຣມ຺ມຓນິຍເມ ໂສມນສ຺ສສຫຄຕານນ຺ຕຣໍ ໂສມນສ຺ສສຫຄຕຕທາຣມ຺ມຓສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ໂສມນສ຺ສສຫຄຕາເນວ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຍສ຺ມາ ປນ ຕິເຫຕຸກຊວນາວສາເນ ຈ ກທາຈິ ອເຫຕຸກໍ ຕທາຣມ຺ມຓໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ''ເຍຠຸຍ຺ເຍນາ''ຕິ ອາຫຯ ສກິໍ ວາຕິ ''ທິຣຕ຺ຕຕິຣຕ຺ຕາ''ທີສຸ ວິຍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸເມວ ປນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ວທນ຺ຕິຯ ''ທິຣຕ຺ຕຕິຣຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ວາ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຠາວາ ວຈນສິລິຏ຺ຐຕາມຕ຺ເຕນ ທິຣຕ຺ຕຄ຺ຄຫຓໍ ກຕນ຺ຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິ, ''ນິຣນ຺ຕຣຕິຣຕ຺ຕທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວາ''ຕິຯ ອິຘ ປນ ວາ-ສທ຺ໂທ ວິກປ຺ປນຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ສກິໍ ເອວ ຈ ກທາຈິ ປວຕ຺ຕີ ສນ຺ຘາຍ ''ສກິໍ ວາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ເຕເນວ ຫິ ສກິໍ ຕທາຣມ຺ມຓປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ວິຈາເຣຕພ຺ພຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິຄຓນາຍໍ ປນາ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິຄຓນາຍນ຺ຕິ ວິປາກກຖາຍໍ ພລວຣູປາທິເກ ອາຣມ຺ມເຓ ວຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິຄຓນໍ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ທ຺ເວ ຕທາຣມ຺ມຓຸປ຺ປຕ຺ຕິວາຣາ ອາຄຕາຯ ຊວນວິສຍານຸຠວນຎ຺ຫິ ຕທາຣມ຺ມຓໍ ອາສນ຺ນເຠເທ ຕສ຺ມິໍ ວິສເຍ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓາວສິຏ຺ຐາຍຸເກ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອນຸຣູປາຍ ປຏິສນ຺ຘິຍາຕິ ອກຸສລວິປາກສ຺ສ ອປາຍປຏິສນ຺ຘິ, ກາມາວຈຣາທິກຸສລວິປາການໍ ກາມຣູປາຣູປສຸຄຕິປຏິສນ຺ຘິໂຍ ຍຖາກມ຺ມໍ ອນຸຣູປາຯ

ປຏິສນ຺ຘິກຖາ ມຫາວິສຍາຕິ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິເມວ ຕາວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ປວຕ຺ຕິຍໍ ປນາ''ຕິອາທິມາຫຯ ອເຫຕຸກທ຺ວຍາທີນໍ ທ຺ວາຣນິຍມານິຍມາວຈນໍ ຠວງ຺ຄຠູຕານໍ ສຍເມວ ທ຺ວາຣຕ຺ຕາ ຈຸຕິປຏິສນ຺ຘິຠູຕານຎ຺ຈ ຠວງ຺ຄສງ຺ຂາເຕນ ອຎ຺ເຎນ ຈ ທ຺ວາເຣນ ອນຸປ຺ປວຕ຺ຕິໂຕ ນິຍຕໍ ອນິຍຕໍ ວາ ທ຺ວາຣໍ ເອເຕສນ຺ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຕ຺ຕາຯ ເອກສ຺ສ ສຕ຺ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕຣູປາວຈຣວິປາໂກ ປຖວິກສິຓາທີສຸ ຍສ຺ມິໍ ອາຣມ຺ມເຓ ປວຕ຺ໂຕ, ຕໂຕ ອຎ຺ຎສ຺ມິໍ ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕິ ນຕ຺ຖີຕິ ຣູປາວຈຣານໍ ນິຍຕາຣມ຺ມຓຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ ຕຕ຺ຣສ຺ສາຕິ ປວຕ຺ຕິຍໍ ພາຕ຺ຕິໍສວິຘສ຺ສຯ

ອິນ຺ທ຺ຣິຍປ຺ປວຕ຺ຕິອານຸຠາວໂຕ ເອວ ຈກ຺ຂຸໂສຕທ຺ວາຣເຠເທນ, ຕສ຺ສ ຈ ວິຎ຺ຎາຓວີຖິເຠທາຍຕ຺ຕຕ຺ຕາ ວີຖິເຠເທນ ຈ ຠວິຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ມິຎ຺ຈ ສຕິ ''ອາວຊ຺ຊນານນ຺ຕຣໍ ທສ຺ສນໍ ສວນໍ ວາ ຕທນນ຺ຕຣໍ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉນ''ນ຺ຕິອາທິນາ ຈິຕ຺ຕນິຍເມນ ຠວິຕພ຺ພໍຯ ຕຖາ ຈ ສຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉນສນ຺ຕີຣຓານມ຺ປິ ຠາໂວ ສິທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປ຺ປວຕ຺ຕິອານຸຠາເວນ ທສ຺ສນສວນມຕ຺ຕສ຺ເສວ, ນາປິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ເອວ ທສ຺ສນສວນກິຈ຺ຈຕາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ''ທ຺ວາຣວີຖິເຠເທ ຈິຕ຺ຕນິຍມໂຕ ຈາ''ຕິຯ ປຐມກຸສເລນ ເຈ ຕທາຣມ຺ມຓສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, ຕໍ ປຐມກຸສລານນ຺ຕຣໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານໍ ຊນກໍ ອນຸພນ຺ຘຕິ ນາມ, ທຸຕິຍກຸສລາທິອນນ຺ຕຣໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານໍ ຊນກສທິສໍ ອນຸພນ຺ຘຕິ ນາມ, ອກຸສລານນ຺ຕຣໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານຎ຺ຈ ກາມາວຈຣຕາຍ ຊນກສທິສນ຺ຕິຯ

ເອກາທສ ຕທາຣມ຺ມຓຈິຕ຺ຕານີ...ເປ... ຕທາຣມ຺ມຓໍ ນ ຄຓ຺ຫນ຺ຕີຕິ ຕທາຣມ຺ມຓຠາວຕາຍ ''ຕທາຣມ຺ມຓ''ນ຺ຕິ ລທ຺ຘນາມານິ ຕທາຣມ຺ມຓຠາວໍ ນ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ຕທາຣມ຺ມຓຠາເວນ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ນາມໂຄຕ຺ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ຊວເນ ຊວິເຕ ຕທາຣມ຺ມຓໍ ຕສ຺ສ ຊວນສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓໍ ນ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ນາລມ຺ພນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຣູປາຣູປຘມ຺ເມຕິ ຣູປາຣູປາວຈເຣ ຘມ຺ເມຯ ອິທໍ ປນ ວຕ຺ວາ ''ອຠິຎ຺ຎາຓາຓໍອາຣພ຺ຠາ''ຕິ ວິເສສນໍ ປຣິຕ຺ຕາທິອາຣມ຺ມຓຕາຍ ກາມາວຈຣສທິເສສຸ ເຈວ ຕທາຣມ຺ມຓານຸປ຺ປຕ຺ຕິທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ມິຈ຺ຉຕ຺ຕນິຍຕາ ຘມ຺ມາ ມຄ຺ໂຄ ວິຍ ຠາວນາຍ ສິທ຺ຘາ ມຫາພລາ ຈາຕິ ຕຕ຺ຖ ຊວເນນ ປວຕ຺ຕມາເນນ ສານຸພນ຺ຘເນນ ນ ຠວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ເຕສຸ ຕທາຣມ຺ມຓໍ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕໍຯ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ເມອາຣພ຺ຠາຕິ ເອເຕເນວ ສິທ຺ເຘ ''ສມ຺ມຕ຺ຕນິຍຕຘມ຺ເມສູ''ຕິ ວິສຸໍ ອຸທ຺ຘຣຓໍ ສມ຺ມຕ຺ຕມິຈ຺ຉຕ຺ຕນິຍຕຘມ຺ມານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎປຏິປກ຺ຂາຕິ ພລວຠາເວນ ຕທາຣມ຺ມຓສ຺ສ ອວຕ຺ຖຸຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ

ເອວໍ ປວຕ຺ຕິຍໍ ວິຎ຺ຎາຓປ຺ປວຕ຺ຕິໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຏິສນ຺ຘິຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຍໍ ປນ ວຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ເກນ ກຕ຺ຖາຕິ ເກນ ຈິຕ຺ເຕນ ກສ຺ມິໍ ຠເວຯ ເອກູນວີສຕິ ປຏິສນ຺ຘິໂຍ ເຕນ ເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ປວຕ຺ຕມານາ ປຏິສນ຺ຘິກ຺ຂເຓ ຣູປາຣູປຘມ຺ມາຕິ ເຕນ ເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ສຫ ສຫ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຏິສນ຺ຘິ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ຕສ຺ສາຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສຯ

ອາຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ອາຄຕໍ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາຯ ໂຄປກສີວລີຕິ ຣຎ຺ໂຎ ທ຺ວາຣກ຺ເຂ ໂຄປກກຸເລ ຊາໂຕ ສີວລີນາມໂກຯ ກມ຺ມາທິອນຸສ຺ສຣຓພ຺ຍາປາຣຣຫິຕຕ຺ຕາ ''ສມ຺ມູລ຺ຫກາລກິຣິຍາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ອພ຺ຍາປາເຣເນວ ຫິ ຕຕ຺ຖ ກມ຺ມາທິອຸປຏ຺ຐານໍ ໂຫຕີຕິຯ ''ປີສິຍມານາຍ ມກ຺ຂິກາຍ ປຐມໍ ກາຍທ຺ວາຣາວຊ຺ຊນໍ ຠວງ຺ຄໍ ນາວຏ຺ເຏຕິ ອຕ຺ຕນາ ຈິນ຺ຕິຍມານສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອຕ຺ຖິຕາຍາ''ຕິ

ເກຈິ ກາຣຕໍ ວທນ຺ຕິ, ຕເທຕໍ ອກາຣຕໍ ກວຽຄວິສຍໂຕ ອຄຸຄສຸສ ຈິນ຺ຕິຍມານສຸສ ອກາວາ ອຄຸຄຈິຕຸຕປຸປວຕຸຕກາເລ ຈ ກວຽຄາວຍຸຜນສຸເສວ ອສມ຺ກວໂຕ຺ ອິທໍ ປເນຕຸຖ ກາຣຕໍ ສິຍາ – ''ຕານິສຸສ ຕສ຺ທີ ສມເຍ ໂອລມ຺ພນ຺ຕິ ອຊຸໂຊລມ຺ພນ຺ຕິ ອກິປຸປລມ຺ພນ຺ຕີ''ຕິ (ມ຺ ນິ຺ ໓຺໔໘໗) ວຈນໂຕ ຕີສຸ ຊວນວາເຣສຸ ອປຸປວຕຸເຕສຸເວວ ກມ຺ມາທິອຸປຍຸຖາເນນ ກວິຕພຸພໍ຺ ອ ເນກຊວນວາຣປຸປວຕຸຕິຍາ ທິ ອຊຸໂຊລມ຺ພນໍ ອກິປຸປລມ຺ພນຄຸຈ ໂທຕີຕີ຺ ຕສຸມາ ກາຍທຸວາຣາວຊຸຊນໍ ອນາວຍຸເຜຕຸວາ ມ ໂນທຸວາຣາວຊຸຊນເມວ ກມ຺ມາທິອາລມ຺ພຕໍ ປຄມໍ ກວຽຄໍ ອາວຍຸເຜຕິ, ຕໂຕ ໂຜຍຸຖພຸພສຸສ ພລວຕຸຕາ ທຸຕິຍວາເຣ ກາຍ ວິຄຸຄາຕວິຖິ ປຈຸຈຸປຸປນ຺ເນ ໂຜຍຸຖພຸເພ ປວຕຸຕຕິ, ຕໂຕ ປຸຣິມຊວນວາຣຄທິເຕສຸເວວ ກມ຺ມາທິສຸ ກເມນ ມໂນທຸວາຣຊວນໍ ຊວິຕຸວາ ມູລກວຽຄສຽຂາຕໍ ອາຄນ຺ຕຸກກວຽຄສຽຂາຕໍ ວາ ຕທາຣມ຺ມຕໍ ກວຽຄໍ ໂອຕຣຕິ, ຕທາຣມ຺ມຕາກາເວ ວາ ກວຽຄ ເມວ຺ ເອຕສຸມີ ຖາເນ ກາລໍ ກໂຣຕີຕິ ຕທາຣມ຺ມຕານນ຺ຕເຣນ ຈຸຕິຈິຕຸເຕນ, ຕທາຣມ຺ມຕາກາເວ ວາ ກວຽຄສຽຂາເຕເນວ ຈຸ ຕິຈິຕຸເຕນ ຈວຕີຕິ ອຕຸໂຖ຺ ກວຽຄເມວ ທິ ຈຸຕິຈິຕຸຕໍ ຫຸຕຸວາ ປວຕຸຕຕີຕິ ຈຸຕິຈິຕຸຕໍ ອິຜ ''ກວຽຄ''ນ຺ຕິ ວຸຕຸຕນ຺ຕິ຺ ມໂນທຸ ວາຣວິສໂຍ ລຫຸໂກຕິ ລຫຸກປຈຸຈຸປຍຸຖານໍ ສນ຺ຜາຍ ວຸຕຸຕໍ ''ອຣູປຜມ຺ມານໍ…ເປ… ລຫຸໂກ''ຕິ຺ ອຣູປຜມ຺ມສຸສ ທິ ມໂນທຸ ວາຣສຸສ ວິສໂຍ ລຫຸກປຈຸຈຸປຍຸຖາໂນຕິ຺ ພລວຕີ ຈ ຣູປຜມ຺ມສຸສ ກາຍທຸວາຣສຸສ ວິສເຍ ອປຸປວຕຸຕິຕຸວາ ມໂນທຸວາຣວິສເຍ ກມ຺ມາທິມ຺ທີ ປຄມໍ ຈິຕຸຕປຸປວຕຸຕິທສຸສເນນ ອຣູປຜມ຺ມານໍ ວິສຍສຸສ ລຫຸກຕາ ທີປີຕາຕິ຺ ຣູປານໍ ວິສຍາກາເວປີ ວາ ''ອຣູປຜມ຺ມານ''ນ຺ຕິ ວຈນໍ ເຍສໍ ວິສໂຍ ອຕຸຖິ, ຕໍທສຸສນຕຸຖເມວາຕິ ທຍຸຖພຸພໍ຺ ເຕນ ລຫຸກມ຺ມາທິສຸ ຈິຕຸຕປຸປວຕຸຕິໂຕ ລຫຸຄຫເຕີຍຕາ ວິສຍສຸສ ລຫຸກຕາ຺

ກມ຺ມາທີນໍ ກູມິຈິຕຸຕຸປາທາທິວເສນ ວິຕຸຖາຣໂຕ ອນນ຺ໂຕ ປເກໂທຕີ ''ສຽເຂປໂຕ''ຕິ ອາທ຺

ອວິຊຊາຕຕຸຫາທິກິເລເສສຸ ອນຸປຈຸຈິນ຺ເນສຸເວວ ກມ຺ມາທີໂນ ອຸປຍຸຖານໍ, ຕຄຸຈາຣພຸກ ຈິຕຸຕສນ຺ຕານສຸສ ກວນ຺ຕຣນິນ຺ນ ໂປຕປພຸກາຣຕາ ໂທຕີຕິ ອາທ ''ອນຸປຈຸຈິນ຺ນກິເລສພລວິນາມິຕ''ນ຺ຕີ຺ ສນ຺ຕາເນ ທີ ວິນາມິເຕ ຕເທກເທສກູຕໍ ປຜິສນ຺ຜິຈິຕຸຕຄຸຈ ວິນາມິຕເມວ ໂທຕິ, ນ ຈ ເອກເທສວິນາມິຕກາເວນ ວິນາ ສນ຺ຕານວິນາມິຕຕາ ອຕຸຖີຕີ຺ ສພຸພຕຸຖ ປນ ''ທຸຄຸຄຕິປຜິສນ຺ຜິນິນ຺ນາຍ ຈຸຕິຍາ ປຸຣິມຊວນານິ ອກຸສລານິ, ອິຕຣາຍ ຈ ກຸສລານີ''ຕິ ນິຈຸຈິນ຺ຕິ຺ ''ນິມິຕຸຕສຸສາທຄຄິຕໍ ວາ, ກິກຸຂເວ, ວິຄຸຄາຕໍ ຕິຍຸຖມານໍ ຕິຍຸຖຕິ ອນຸພຸຍຄຸຊນສຸສາທຄຄິຕໍ ວາ຺ ຕສຸມີ ເຈ ສມເຍ ກາລໍ ກໂຣຕິ, ຖານເມຕໍ ວິຊຊ ຕິ, ຍໍ ທຸວິນ຺ນໍ ຄຕີນໍ ອຄຸຄຕຣໍ ຄຕີ ອຸປປຊເຊຍຸຍ ນິຣຍໍ ວາ ຕິຣຈຸຈານໂຍນີ ວາ''ຕິ (ສໍ຺ ນິ຺ ໔຺໒໓໕) ວຸຕຸຕໍ຺ ຕສຸມາ ອາສນ຺ ນໍ ອກຸສລໍ ທຸຄຸຄຕິຍໍ, ກຸສລຄຸຈ ສຸຄຕິຍໍ ປຜິສນ຺ຜິຍາ ອຸປນິສຸສໂຍ ໂທຕີຕິ຺

ຣາຄາທິເທຕຸກູຕໍ ທີນມາຣມ຺ມຕນ຺ຕິ ອກຸສລວິປາກສຸສ ອາຣມ຺ມຕໍ ກວິຕຸໍ ຍຸຕຸຕໍ ອນິຍຸຖາຣມ຺ມຕໍ ອາທ຺ ຕມ຺ປີ ທິ ສຽກປຸປວເສນ ຣາຄສຸສປີ ເທຕຸ ໂທຕີຕິ຺ ອກຸສລວິປາກຊນກກມ຺ມສທຊາຕານໍ ວາ ຕໍສທິສາສນ຺ນຈຸຕິຊວນເຈຕນາສທຊາ ຕານຄຸຈ ຣາຄາທີນໍ ເທຕຸກາໂວ ເອວ ທີນຕາ຺ ຕຄຸທີ ປຈຸຈານຸຕາປຊນກກມ຺ມານມາຣມ຺ມຕໍ ກມ຺ມວເສນ ອນິຍຸຖໍ ອກຸສລວິ ປາກສຸສ ອາຣມ຺ມຕໍ ກເວຍຸຍ, ອຄຸຄຖາ ຈ ອິຍຸຖາຣມ຺ມເຕ ປວຕຸຕສຸສ ອກຸສລກມ຺ມສຸສ ວິປາໂກ ກມ຺ມນິມິຕຸຕາຣມ຺ມໂຕ ນ ກເວຍຸຍ຺ ນ ທິ ອກຸສລວິປາໂກ ອິຍຸຖາຣມ຺ມໂຕ ກວິຕຸມຣທຕີຕິ຺ ປຄຸຈທຸວາເຣ ຈ ອາປາຖມາຄຈຸຄນ຺ຕໍ ປຈຸຈຸປຸປນ຺ນໍ ກມ຺ມນິ ມິຕຸຕໍ ອາສນ຺ນກຕກມ຺ມາຣມ຺ມຕສນ຺ຕຕິຍໍ ອຸປຸປນ຺ນໍ ຕໍສທິສຄຸຈ ທຍຸຖພຸພໍ, ອຄຸຄຖາ ຕເທວ ປຜິສນ຺ຜິອາຣມ຺ມຕູປຍຸຖາປກໍ ຕເທວ ຈ ປຜິສນ຺ຜິຊນກໍ ກເວຍຸຍ, ນ ຈ ປຜິສນ຺ຜິຍາ ອຸປຈາຣກູຕານິ ວິຍ ''ເອຕສຸມີ ຕຍາ ປວຕຸຕິຕພຸພ''ນ຺ຕິ ປຜິສນ຺ຜິຍາ ອາຣມ຺ມຕໍ ອນຸປາເທນ຺ຕານິ ວິຍ ຈ ປວຕຸຕານິ ຈຸຕິອາສນ຺ນານິ ຊວນານິ ປຜິສນ຺ຜິຊນການິ ກເວຍຸຍຸໍ຺ ''ກຕຕຸຕາ ອຸປຈິຕຸ ຕາ''ຕິ (ຜ຺ ສ຺ ໔໓໑) ທິ ວຸຕຸຕໍ຺ ຕທາ ຈ ຕໍສມານວິຖິຍໍ ວິຍ ປວຕຸຕມານານິ ກາຖໍ ກຕູປຈິຕານິ ສິຍຸໍ, ນ ຈ ອສຸສາທິຕານິ ຕທາ, ນ ຈ ໂລກິຍານິ ໂລກຸຕຸຕຣານິ ວິຍ ສມານວິຖິຜລານິ ໂທນ຺ຕິ຺

''ປຸພຸເພ ວາສຸສ ຕໍ ກຕໍ ໂທຕິ ປາປກມ຺ມໍ ທຸກຸຂເວທນີຍໍ, ປຈຸຉາ ວາສຸສ ຕໍ ກຕໍ ໂທຕິ ປາປກມ຺ມໍ ທຸກຸຂເວທນີຍໍ, ມຣຕກາເລ ວາສຸສ ໂທຕິ ມິຈຸຉາທິຍຸຖິ ສມຕຸຕາ ສມາທິນ຺ນາ, ເຕນ ໂສ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ອປາຍໍ ທຸຄຸຄຕີ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊຊຕີ''ຕິ (ມ຺ ນິ຺ ໓຺໓໐໓) –

ອາທິນາ ສຸຕຸເຕ ມຣຕກາເລ ສມຕຸຕາຍ ສມາທິນ຺ນາຍ ມິຈຸຉາທິຍຸຖິຍາ ສມ຺ມາທິຍຸຖິຍາ ຈ ສທຊາຕເຈຕນາຍ ປຜິສນ຺ຜິທານໍ ວຸຕຸຕໍ, ນ ຈ ທຸພຸພເລທີ ປຄຸຈທຸວາຣິກຊວເນທີ ມິຈຸຉາທິຍຸຖິ ສມ຺ມາທິຍຸຖິ ວາ ສມຕຸຕາ ໂທຕິ ສມາທິນ຺ນາ຺ ວກຸຂຕິ ຈ –

‘‘ສພ຺ພມ຺ປິ ເຫຕຸ ກຸສລາກຸສລຊມ຺ມປ຺ຜິວິຊານນາທິຈວນປຣິໂຍສານໍ ກິຈ຺ຈໍ ມໂນທ຺ວາຣິກຈິຕ຺ເຕເນວ ໂຫຕິ, ນ ປ຺ຍ຺ຈທ຺ວາຣິເກນາຕິ ສພ຺ພສ຺ສເປຕສ຺ສ ກິຈ຺ຈສ຺ສ ກຣເຓ ສຫຊວນການິ ວິຖິຈິຕ຺ຕານິ ປ຺ຜິກ຺ຂິຕ຺ຕານີ’’ຕິ (ວິກ. ອຜ຺ຖ. ກຝຝ)ฯ

ຕຕ຺ຖ ທີ ‘‘ນ ກິຍ຺ຈິ ຊມ຺ມໍ ປ຺ຜິວິຊານາຕີຕິ ‘ມໂນປ຺ຸພ຺ພງຄມາ ຊມ຺ມາ’ຕິ (ຊ. ປ. ໑-໔) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ເອກມ຺ປິ ກຸສລໍ ວາ ອກຸສລໍ ວາ ນ ປ຺ຜິວິຊານາຕີ’’ຕິ (ວິກ. ອຜ຺ຖ. ກຝຝ) ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຍສໍ ປ຺ຜິວິການປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອນ຺ເວຕິ, ເຕສໍ ສາປວຕ຺ຕິ ປ຺ຍ຺ຈທ຺ວາເຣ ປ຺ຜິກ຺ຂິຕ຺ຕາ, ກຸສລາກຸສລກມ຺ມສມາທານຍ຺ຈ ຕາທິສເມວາຕິ. ຕທາຣມ຺ມຓານນ຺ຕຣໍ ປນ ຈວນໍ, ຕທນນ຺ຕຣາ ຈ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ມໂນທ຺ວາຣິກາ ເອວ ໂຫຕິ, ນ ສຫຊວນກວິຖິຈິຕ຺ເຕ ປຣິຍາປ຺ນ຺ນາຕິ ອິມິນາ ອຊິປ຺ປາເຍນ ອິຊ ປ຺ຍ຺ຈທ຺ວາຣິກຕທາຣມ຺ມຓານນ຺ຕຣໍ ຈຸຕິ, ຕທນນ຺ຕຣໍ ປ຺ຜິສນ຺ຊິ ຈ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ. ຕຕ຺ຖ ອວເສສປ຺ຍ຺ຈຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓາຍຸເກ ຣູປາທິມ຺ຫິ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນໍ ປ຺ຜິສນ຺ຊີ ສນ຺ຊາເຍວ ‘‘ປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປ຺ນ຺ນາຣມ຺ມຓໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຈິຕ຺ຕໍ ປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປ຺ນ຺ນາຣມ຺ມຓສ຺ສ ກວງຄສ຺ສ ອນນ຺ຕຣປ຺ຈ຺ຈເຍນ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ’’ຕິ, ອວເສເສກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓາຍຸເກ ຈ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນໍ ສນ຺ຊາຍ ‘‘ປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປ຺ນ຺ນາຣມ຺ມຓໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຈິຕ຺ຕໍ ອຕີຕາຣມ຺ມຓສ຺ສ ກວງຄສ຺ສ ອນນ຺ຕຣປ຺ຈ຺ຈເຍນ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ’’ຕິ (ປ຺ຜ຺ຖາ. ໔.໑໙.໔໗) ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ສຸທ຺ຊາຍ ວາຕິ ມຫ຺ຄຄຕກມ຺ມນິມິຕ຺ຕາຣມ຺ມຓາຍ ຊວນວິຖິຍາ ຕທາຣມ຺ມຓຣຫິຕາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສາ ປນ ຊວນວິຖິມຫ຺ຄຄຕວິປາກສ຺ສ ອຸປ຺ຈາໂຣ ວິຍ ທຜ຺ຖພ຺ພາ. ເກຈິ ປນ ຕໍ ວິຖິ ມຫ຺ຄຄຕາວສານໍ ວທນ຺ຕິ. ອຕີຕາຣມ຺ມຓາ ເອກາທສວິຊາ, ນວຕ຺ຕພ຺ພາຣມ຺ມຓາ ສຕ຺ຕວິຊາ.

ເອເຕນານຸສາເຣນ ອາຣຸປ຺ປ຺ຈຸຕິຍາປິ ອນນ຺ຕຣາ ປ຺ຜິສນ຺ຊີ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ອິທໍ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ‘‘ປຖວີກສິຕຊ຺ຊານາທິວເສນ ປ຺ຜິລທ຺ຊມຫ຺ຄຄຕສຸຄຕິຍໍ ຖິຕສ຺ສາ’’ຕິ ເອວມາທິເກ ເອວ ນເຍ ອຍມ຺ປິ ປ຺ຜິສນ຺ຊີ ອວຣຸທ຺ຊາຕິ? ນ, ຕຕ຺ຖ ຣູປາວຈຣຈຸຕິອນນ຺ຕຣາຍ ເອວ ປ຺ຜິສນ຺ຊິຍາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ. ຕຕ຺ຖ ທີ ‘‘ປຖວີກສິຓາທິກໍ ວາ ນິມິຕ຺ຕໍ ມຫ຺ຄຄຕຈິຕ຺ຕໍ ວາ ມໂນທ຺ວາເຣ ອາປາຖມາຄຈ຺ຉຕິ. ຈກ຺ຂຸໂສຕານໍ ວາ’’ຕິອາທິເກນ ຣູປາວຈຣຈຸຕິຍາ ເອວ ອນນ຺ຕຣາ ປ຺ຜິສນ຺ຊີ ວຸຕ຺ຕາຕິ ວິຍ຺ຍາຍຕິ. ອຖາປິ ຍຖາສມ຺ກວໂຍຊນາຍ ອຍມ຺ປິ ປ຺ຜິສນ຺ຊີ ຕຕ຺ເຖວ ອວຣຸທ຺ຊາ, ອຣູປາວຈຣຈຸຕິອນນ຺ຕຣາ ປນ ຣູປາວຈຣປ຺ຜິສນ຺ຊີ ນຕ຺ຖິ, ອຣູປາວຈເຣ ຈ ອຸປຣູປຣິຈຸຕິຍາ ເຫຜ຺ຖິມາ ເຫຜ຺ຖິມາ ປ຺ຜິສນ຺ຊີຕິ ຈຕຸຕ຺ຖາຣຸປ຺ປ຺ຈຸຕິຍາ ນວຕ຺ຕພ຺ພາຣມ຺ມຓາ ປ຺ຜິສນ຺ຊີ ນຕ຺ຖິ. ເຕນ ຕໂຕ ຕຕ຺ເຖວ ອຕີຕາຣມ຺ມຓາ ກາມາວຈເຣ ຈ ອຕີຕປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປ຺ນ຺ນາຣມ຺ມຓາ ປ຺ຜິສນ຺ຊີ ອິຕຣາທີ ຈ ຍຖາສມ຺ກວໍ ອຕີຕນວຕ຺ຕພ຺ພາຣມ຺ມຓາ ອາຣຸປ຺ປປ຺ຜິສນ຺ຊີ, ອຕີຕປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປ຺ນ຺ນາຣມ຺ມຓາ ຈ ກາມາວຈຣປ຺ຜິສນ຺ຊີ ໂຍເຊຕພ຺ພາຕິ ອິມສ຺ສ ວິເສສສ຺ສ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວິສຸໍ ອຸທ຺ຊຣຓໍ ກຕໍ.

ເອວໍ ອາຣມ຺ມຓວເສນ ເອກວິຊາຍ ກາມາວຈຣສຸຄຕິຈຸຕິຍາ ທຸວິຊາ ທຸຄ຺ຄຕິປ຺ຜິສນ຺ຊີ, ທຸຄ຺ຄຕິຈຸຕິຍາ ທຸວິຊາ ສຸຄຕິປ຺ຜິສນ຺ຊີ, ກາມາວຈຣສຸຄຕິຈຸຕິຍາ ທຸວິເອກທຸວິປ຺ປ຺ກາຣານໍ ກາມຣູປາຣຸປ຺ປານໍ ວເສນ ປ຺ຍ຺ຈວິຊາ ສຸຄຕິປ຺ຜິສນ຺ຊີ, ຣູປາວຈຣຈຸຕິຍາ ຈ ຕເຖວ ປ຺ຍ຺ຈວິຊາ, ທຸວິຊາຍ ອາຣຸປ຺ປ຺ຈຸຕິຍາ ປ຺ຈ຺ເຈກໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ກາມາຣຸປ຺ປານໍ ວເສນ ອຜ຺ຖວິຊາ ຈ ປ຺ຜິສນ຺ຊີ ທສ຺ສິຕາ, ທຸຄ຺ຄຕິຈຸຕິຍາ ປນ ເອກວິຊາຍ ທຸຄ຺ຄຕິປ຺ຜິສນ຺ຊີ ທຸວິຊາ ນ ທສ຺ສິຕາ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ທຸຄ຺ຄຕິຍໍ ຖິຕສ຺ສ ປນາ’’ຕິອາທິມາຫ. ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ປນ –

ທ຺ວິທ຺ວິປ຺ຍ຺ຈປ຺ປ຺ກາຣາ ຈ, ປ຺ຍ຺ຈາຜ຺ຖທຸວິຊາປີ ຈ;

ຈຕຸວີສຕິ ສພ຺ພາປີ, ຕາ ໂຫນ຺ຕິ ປ຺ຜິສນ຺ຊິໂຍ.

‘‘ກາມາວຈຣສ຺ສ ກຸສລສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ’’ຕິອາທິນາ (ຊ. ສ. ໔໓໑, ໔໕໕, ໔໙໗) ນານາກ຺ຂຓິກກມ຺ມປ຺ຈ຺ຈຍກາໂວທສ຺ສິຕປ຺ປ຺ກາໂຣຕິ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍປ຺ຈ຺ຈຍກາວເມວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫ.

ອາທິນາ ສຫາຕິອາທິນາ ວິມິສ຺ສວິຍ຺ຍາເຓນ ສຫ. ໂອມໂຕ ທ຺ເວ ວາ ຕໂຍ ວາ ທສກາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ຄພ຺ກເສຍ຺ຍການໍ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ທີ ອເນເກ ກລາປາ ສຫ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ. ພ຺ຣຫ຺ມຕ຺ຕກາເວປີ ທີ ອເນກຄາວຸຕປ຺ປ຺ມາເຓ ອເນເກ ກລາປາ ສຫຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ຕີສໂຕ ອຊິກາເນວ ຣູປານິ ໂຫນ຺ຕິ ຄນ຺ຊຣສາຫາຣານໍ ປ຺ຜິກ຺ຂິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈກ຺ຂຸໂສຕວຕ຺ຖຸສຕ຺ຕກຊີວິຕຉກ຺ກກາເວປີ ເຕສໍ ພຫຸຕ຺ຕາ. ອຜ຺ຖກຖາຍໍ ປນ ຕຕ຺ຖປີ ຈກ຺ຂຸໂສຕວຕ຺ຖຸທສການໍ ຊີວິຕນວກສ຺ສ ຈ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ປາ

ລຸຍິຍໍ ປນ ''ຣູປ຺ສາຕຸຍາ ອຸປ຺ປ຺ຕິກ຺ຂເຓ ຄເປ຺ຕ຺ວາ ອສຍ຺ຍສຕ຺ຕານໍ ເທວານໍ ປຍ຺ຈາຍຕນານິ ປາຕຸກວນ຺ຕິ, ປຍ຺ຈ ສາຕຸໂຍ ປາຕຸກວນ຺ຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາ ''ຣູປ຺ສາຕຸຍາ ຉ ອາຍຕນານິ ນວ ສາຕຸໂຍ''ຕິ ສພ຺ພສງ຺ຄຫວເສນ ຕຕ຺ຖ ວິຊ຺ຊມານາຍຕນສາຕຸໂຍ ທສ຺ເສຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກຖາວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ ຈ ພານາຍຕນາທີນໍ ວິຍ ຄນ຺ສາຍຕນາທີນຍ຺ຈ ຕຕ຺ຖ ກາໂວ ປຝິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ''ອຕ຺ຖິ ຕຕ຺ຖ ພານາຍຕນນ຺ຕິ? ອາມນ຺ຕາ, ອຕ຺ຖິ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ສາຍຕນນ຺ຕິ? ນ ເຫວໍ ວຕ຺ຕພ຺ເພ''ຕິອາທິນາ (ກຖາ. ៥໑໙), ນ ຈ ອໂພຍ຺ຄພ຺ພາຍຕນານໍ ປຖວີສາຕຸອາທີນໍ ວິຍ ອຄນ຺ສຣສາຍຕນານໍ ຄນ຺ສຣສານໍ ຕຕ຺ຖ ກາໂວ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸສິຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕາວິນິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຖວີອາທິສກາວສ຺ສ ວິຍ ຄນ຺ສຣສກາວວິນິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ຄນ຺ສຣສສກາວສ຺ສ ອກາວາ.

ຍທິ ຈ ພານສມ຺ພສ຺ສາທີນໍ ກາຣຕກາໂວ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຍຕນານີຕີ ເຕນ ວຸຈ຺ເຈຍ຺ຍຸໍ, ສາຕຸ-ສທ຺ໂທ ປນ ນິສ຺ສຕ຺ຕນິຊ຺ຊີວວາຈໂກຕິ ຄນ຺ສສາຕຸຣສສາຕູຕິ ອວຈເນ ນຕ຺ຖິ ກາຣຕໍ, ສມ຺ມກາໂວ ຈ ເຕສໍ ເອກນ຺ເຕນ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ ສກາວສາຣຕາທີລກ຺ຂຕາໂຕ ອຍ຺ຍສ຺ສ ອກາວາ, ສມ຺ມານຍ຺ຈ ອາຍຕນກາໂວ ເອກນ຺ຕໂຕ ຍມເກ (ຍມ. ໑. ອາຍຕນຍມກ.໑໓) ວຸຕ຺ໂຕ ''ສມ຺ໂມ ອາຍຕນນ຺ຕິ? ອາມນ຺ຕາ''ຕິ. ຕສ຺ມາ ເຕສໍ ຄນ຺ສຣສາຍຕນກາວາກາເວປີ ໂກຈິ ອາຍຕນສກາໂວ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ. ຍທິ ຈ ໂພຍ຺ຄພ຺ພກາວໂຕ ອຍ຺ໂຍ ປຖວີສາຕຸອາທີກາໂວ ວິຍ ຄນ຺ສຣສກາວໂຕ ອຍ຺ໂຍ ເຕສໍ ໂກຈິ ສກາໂວ ສິຍາ, ເຕສໍ ສມ຺ມາຍຕເນ ສງ຺ຄໂຫ. ຄນ຺ສຣສກາເວ ປນ ອາຍຕນກາເວ ຈ ສຕິ ຄນ຺ໂສ ຈ ໂສ ອາຍຕນຍ຺ຈ ຄນ຺ສາຍຕນໍ, ຣໂສ ຈ ໂສ ອາຍຕນຍ຺ຈ ຣສາຍຕນນ຺ຕິ ອິທມາປນ຺ນເມວາຕິ ຄນ຺ສຣສາຍຕນກາໂວ ຈ ນ ສກ຺ກາ ນິວາເຣຕຸໍ, ''ຕໂຍ ອາຫາຣາ''ຕິ (ວິກ. ໙໙໓) ຈ ວຈນໂຕ ກພລຸອິກາຣາຫາຣສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ອກາໂວ ວິຍ຺ຍາຍຕິ. ຕສ຺ມາ ຍຖາ ປາລຸອິຍາ ອວິໂຣໂສ ໂຫຕິ, ຕຖາ ຣູປ຺ຄຕນາ ກາຕພ຺ພາ. ເອວຍ຺ຫິ ສມ຺ມຕາ ນ ວິໂລມິຕາ ໂຫຕີຕິ.

ຊາຕິອຸຕ຺ຕາຍາຕີ ຄພ຺ກໍ ຍາເລຕ຺ວາ ຄທີເຕົາຕ຺ຕາຍາຕີປີ ວທນ຺ຕິ. ສມ຺ກວເກໂທຕິ ອຕ຺ຖິຕາເກໂທ. ນິຊ຺ຊານຕຕ຺ທີກາ ກິຣ ນິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂາຕຸຣຕາຍ ການໍ ເສວິຕ຺ວາ ຄພ຺ກໍ ນ ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ.

ຣູປີພ຺ຣຫ຺ເມສ຺ ຕາວ ໂອປປາຕິກໂຍນິເກສູຕິ ໂອປປາຕິກໂຍນິເກທີ ຣູປີພ຺ຣຫ຺ເມ ນິທ຺ສາເຣຕິ. ''ສໍເສທໂຊປປາຕີສ຺ ອວກໍສໂຕ ຕີສາ''ຕິ ເອຕໍ ວິວຣນ຺ໂຕ ອາຫ ''ອວກໍສໂຕ ປນາ''ຕິອາທິ, ຕໍ ປເນຕໍ ປາລຸອິຍາ ນ ສເມຕິ. ນ ທິ ປາລຸອິຍໍ ກາມາວຈຣານໍ ສໍເສທໂຊປປາຕິການໍ ອພານການໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ສມ຺ມຫທຍວິກງ຺ເຄ (ວິກ. ໑໐໐໗) ທິ –

''ກາມສາຕຸຍາ ອຸປ຺ປ຺ຕິກ຺ຂເຓ ກສ຺ສຈິ ເອກາທສາຍຕນານິ ປາຕຸກວນ຺ຕິ, ກສ຺ສຈິ ທສາຍຕນານິ, ກສ຺ສຈິ ອປຣານິ ທສາຍຕນານິ, ກສ຺ສຈິ ນວາຍຕນານິ, ກສ຺ສຈິ ສຕ຺ຕາຍຕນານິ ປາຕຸກວນ຺ຕີ''ຕິ –

ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອຍ຺ຄາຍຕນານິ ປາຕຸກວນ຺ຕີ''ຕິ. ຕຖາ ''ທສາຍຕນານິ ປາຕຸກວນ຺ຕີ''ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ, ອພານເກົາປປ຺ຕ຺ຕິຍາ ວິຊ຺ຊມານາຍ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸຍ຺ຈ ''ນວາຍຕນານິ ປາຕຸກວນ຺ຕີ''ຕິ, ນ ຈ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອວໍ ສາຕຸປາຕຸກາວາທິປຍ຺ເຫສ຺ ຍມເກປີ ພານຊິວ຺ຫາກາຍານໍ ສຫຈາຣິຕາ ວຸຕ຺ຕາຕີ.

ຈຸຕິປຝິສນ຺ສີນໍ ຂນ຺ສາທີທີ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ສມານຕາ ອເກໂທ, ອສມານຕາ ເກໂທ. ນຍມຸຂມຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ອວຸຕ຺ຕຍ຺ຈ ສພ຺ພໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫິຕ຺ວາ ອາຫ ''ອຍໍ ຕາວ ອຣູປ຺ກູມິສ຺ເຍວ ນໂຍ''ຕິ. ຣູປາຣູປາວຈຣານໍ ອຸປ຺ຈາຣສ຺ສ ພລວຕາຍ ຕໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ທຸຄ຺ຄຕິຍໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ນຕ຺ຖີຕິ ''ເອກຈ຺ຈສຸຄຕິຈຸຕິຍາ''ຕິ ອາຫ. ເອກຈ຺ຈທຸຄ຺ຄຕິປຝິສນ຺ສີຕິ ເອຕ຺ຖ ເອກຈ຺ຈຄ຺ຄຫຕສ຺ສ ປໂຍຊນໍ ມຄ຺ຄິຕພ຺ພໍ. ອຍໍ ປເນຕ຺ຖາສິປ຺ປາໂຍ ສິຍາ – ນານຕ຺ຕກາຍນານຕ຺ຕສຍ຺ຍີສ຺ ວຸຕ຺ຕາ ເອກຈ຺ເຈ ວິນິປາຕິກາ ຕິເຫຕຸກາທິປຝິສນ຺ສິກາ, ເຕສໍ ຕໍ ປຝິສນ຺ສີ ວິນິປາຕກາເວນ ທຸຄ຺ຄຕິປຝິສນ຺ສີຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ສພ຺ພສຸຄຕິຈຸຕິຍາວ ສາ ປຝິສນ຺ສີ ໂຫຕິ, ນ ເອກຈ຺ຈສຸຄຕິຈຸຕິຍາ ເອວາຕິ ຕໍນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ເອກຈ຺ຈທຸຄ຺ຄຕິຄ຺ຄຫຕໍ ກຕໍ. ອປາຍປຝິສນ຺ສີ ເອວ ທິ ເອກຈ຺ຈສຸຄຕິຈຸຕິຍາ ໂຫຕິ, ນ ສພ຺ພສຸຄຕິຈຸຕິຍາ. ອຖ ວາ ທຸຄ຺ຄຕິປຝິສນ຺ສີ ທຸວິສາ ເອກຈ຺ຈສຸຄຕິຈຸຕິຍາ ອນນ຺ຕຣາ ທຸຄ຺ຄຕິຈຸຕິຍາ ຈາຕິ. ຕຕ຺ຖ ປຈ຺ຉິມໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ປຸຣິມໍ ເອວ ຄຕ຺ຫິຕຸໍ ອາຫ ''ເອກຈ຺ຈທຸຄ຺ຄຕິປຝິສນ຺ສີ''ຕິ. ອເຫຕຸກຈຸຕິຍາ ສເຫຕຸກປຝິສນ຺ສີຕິ ທຸເຫຕຸກາຕິເຫຕຸກາ ຈ ໂຍເຊຕພ຺ພາ. ມຕ຺ຫູກເທວປຸຕ຺ຕາທີນໍ ວິຍ ທິ ອເຫຕຸກຈຸຕິຍາ ຕິເຫຕຸກປຝິສນ຺ສີປີ ໂຫຕີຕິ.

ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ວິປຣີຕໂຕ ຈ ຍຖາໂຍຄໍ ໂຍເຊຕພ຺ພນ຺ຕິ ''ເອກຈ຺ຈສຸຄຕິຈຸຕິຍາ ເອກຈ຺ຈທຸຄ຺ຄຕິປຝິສນ຺ສີ''ຕິອາທີສ຺ ເກທວິເສເສສ຺ ''ເອກຈ຺ຈທຸຄ຺ຄຕິຈຸຕິຍາ ເອກຈ຺ຈສຸຄຕິປຝິສນ຺ສີ''ຕິອາທິນາ ຍໍ ຍໍ ຍຸຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ຕໍ ໂຍເຊຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຍຸຊ຺ຊມານມຕ຺ຕາ

ເປກ຺ຂນວເສນ ນປຸໍສກນິທ຺ເທໂສ ກໂຕ, ໂຍເຊຕພ຺ພນ຺ຕິ ວາ ກາວຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ. ອມຫຄ຺ຄຕພທີທ຺ສາຣມ຺ມຕາຍ ມຫຄ຺ຄຕອຊ຺ຊຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາຕິອາທີສຸ ປນ ວິປ໌ຣິຕໂຍຊນາ ນ ກາຕພ຺ພາ. ນ ຫິ ມຫຄ຺ຄຕອຊ຺ຊຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາຍ ຈຸຕິຍາ ອຣູປ໌ກູມິສຸ ອມຫຄ຺ຄຕພທີທ຺ສາຣມ຺ມຕາ ປ໌ຜິສນ຺ຮີ ອຕ຺ຖິ. ຈຕຸກ຺ຂນ຺ສາຍ ອຣູປ໌ຈຸຕິຍາ ປລ຺ຈກ຺ຂນ຺ສາ ກາມາວຈຣປ໌ຜິສນ຺ຮີຕິ ເອຕສ຺ສ ວິປ໌ຣິຍາໂຍ ສຍເມວ ໂຍຊິໂຕ. ອຕີຕາຣມ຺ມຕາຈຸຕິຍາ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຣມ຺ມຕາ ປ໌ຜິສນ຺ຮີຕິ ເອຕສ຺ສ ຈ ວິປ໌ຣິຍາໂຍ ນຕ຺ຖິ ເອວາຕິ. ເກທວິເສໂສ ເອວ ຈ ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ທສ຺ສິໂຕ, ອເກທວິເສໂສ ປນ ເອເກກສ຺ມິ ເກເທ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ຈຸຕິປ໌ຜິສນ຺ຮິໂຍຊນາວເສນ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ "ປລ຺ຈກ຺ຂນ຺ສາຍ ກາມາວຈຣາຍ ປລ຺ຈກ຺ຂນ຺ສາ ກາມາວຈຣາ…ເປ… ອວິຕກ຺ກອວິຈາຣາຍ ອວິຕກ຺ກອວິຈາຣາ"ຕິ, ຈຕຸກ຺ຂນ຺ສາຍ ປນ ຈຕຸກ຺ຂນ຺ສາ ສຍເມວ ໂຍຊິຕາ. ເອເຕເນວ ນເຍນ ສກ຺ກາ ລາຕຸນ຺ຕິ ປລ຺ຈກ຺ຂນ຺ສາທີສຸ ອເກທວິເສໂສ ນ ທສ຺ສິໂຕຕິ. ຕໂຕ ເທຕຸໍ ວິນາຕິ ຕຕ຺ຖ ເທຕຸໍ ວິນາ.

ອງຄປຈ຺ຈງຄສນ຺ຮິນໍ ພນ຺ສນານີ ອງຄປຈ຺ຈງຄສນ຺ຮິພນ຺ສນານິ, ເຕສໍ ເວທການໍ. ນິຣຸທ຺ເສສຸ ຈກ຺ຂາທີສູຕິ ອຕິມນ຺ທກາວູປ໌ຄມນໍ ສນ຺ສາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ປລ຺ຈທ຺ວາຣິກວິລ຺ລາຕານນ຺ຕຣມ຺ປິ ຫິ ປຸພ຺ເພ ຈຸຕິ ທສ຺ສິຕາ. ຍມເກ ຈ (ຍມ. ໑.ອາຍຕນຍມກ.໑໘໐) –

"ຍສ຺ສ ຈກ຺ຂາຍຕນໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ສ ມນາຍຕນໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕີຕິ? ອາມນ຺ຕາ. ຍສ຺ສ ວາ ປນ ມນາຍຕນໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ສ ຈກ຺ຂາຍຕນໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕີຕິ? ສຈິຕ຺ຕການໍ ອຈກ຺ຂຸການໍ ຈວນ຺ຕານໍ ເຕສໍ ມນາຍຕນໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ໂນ ຈ ເຕສໍ ຈກ຺ຂາຍຕນໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ. ສຈກ຺ຂຸການໍ ຈວນ຺ຕານໍ ເຕສໍ ມນາຍຕນລ຺ຈ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ຈກ຺ຂາຍຕນລ຺ຈ ນິຣຸຊ຺ຊຕີ"ຕິ –

ອາທິນາ ຈກ຺ຂາຍຕນາທີນໍ ຈຸຕິຈິຕ຺ເຕນ ສຫ ນິໂຣໂສ ວຸຕ຺ໂຕຕິ. ລທ຺ໂສ ອວເສໂສ ອວິຊ຺ຊາທີໂກ ວິລ຺ລາຕສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ເອເຕນາຕິ ລທ຺ສາວເສສປຈ຺ຈໂຍ, ສງ຺ຂາໂຣ. ອວິຊ຺ຊາປ໌ຜິຈ຺ສາທິຕາທີນເວ ຕສ຺ມິ ກມ຺ມາທິວິສເຍ ປ໌ຜິສນ຺ຮິວິລ຺ລາຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕກາເວນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍ຺ຖານກູເຕ ຕຕ຺ຫາຍ ອປ຺ປຫີນຕ຺ຕາ ເອວ ປຸຣິມຸປ຺ປນ຺ນາຍ ຈ ສນ຺ຕຕິຍາ ປຣິຕາຕຕ຺ຕາ ປ໌ຜິສນ຺ຮິຍ຺ຖານາກິມຸຂໍ ວິລ຺ລາຕໍ ນິນ຺ນໂປ໌ຕປພ຺ກາຣໍ ຫຸຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອາຫ "ຕຕ຺ຫາ ນາເມຕີ"ຕິ. ສຫຊາຕສງ຺ຂາຣາຕິ ຈຸຕິອາສນ຺ນຊວນວິລ຺ລາຕສຫຊາຕເຈຕນາ, ສພ຺ເພປິ ວາ ຜສ຺ສາທໂຍ. ຕສ຺ມິ ປ໌ຜິສນ຺ຮິຍ຺ຖາເນ ກມ຺ມາທິວິສເຍ ວິລ຺ລາຕໍ ຂິປ຺ນ຺ຕິ, ຂິປ຺ນ຺ຕາ ວິຍ ຕສ຺ມິ ວິສເຍ ປ໌ຜິສນ຺ຮິວເສນ ວິລ຺ລາຕປ໌ຕິຍ຺ຖານສ຺ສ ເທຕຸກາເວນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ຕນ຺ຕິ ຕໍ ວິລ຺ລາຕໍ, ຈຸຕິປ໌ຜິສນ຺ຮິຕທາສນ຺ນວິລ຺ລາຕານໍ ສນ຺ຕຕິວເສນ ວິລ຺ລາຕນ຺ຕິ ອຸປ໌ນີເຕາຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຫາຍ ນາມິຍມານໍ…ເປ… ປວຕ຺ຕຕີຕິ ນມນຂິປ຺ນປຸຣິມນິສ຺ສຍຊຫນາປ໌ຣນິສ຺ສຍສ຺ສາທນນິສ຺ສຍຣທິຕປວຕ຺ຕນານິ ສນ຺ຕຕິວເສນ ຕສ຺ເສເວກສ຺ສ ວິລ຺ລາຕສ຺ສ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ອລ຺ລສ຺ສາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ສນ຺ຕຕິວເສນາຕິ ຈ ວທນ຺ໂຕ "ຕເທວິທໍ ວິລ຺ລາຕໍ ສນ຺ສາວຕິ ສໍສຣຕິ ອນລ຺ລ"ນ຺ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໓໙໖) ອິທລ຺ຈ ມິຈ຺ສາຄາຫໍ ປ໌ຜິກ຺ຂິປ໌ຕິ. ສຕິ ຫິ ນານຕ຺ຕເນ ສນ຺ຕຕິວເສນ ເອກຕ຺ຕນໂຍ ໂຫຕີຕິ. ໂອຣິມຕີຣຣຸກ຺ຂວິນິພທ຺ສຣຊ຺ຊຸ ວິຍ ປຸຣິມກວຕ຺ຕກາວວິນິພນ຺ສໍ ກມ຺ມາທິອາຣມ຺ມຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ, ປຸຣິໂສ ວິຍ ວິລ຺ລາຕໍ, ຕສ຺ສ ມາຕິກາຕິກ຺ກມນິຈ຺ສາ ວິຍ ຕຕ຺ຫາ, ອຕິກ຺ກມນປໂຍໂຄ ວິຍ ຂິປ຺ນກສງ຺ຂາຣາ. ຍຖາ ຈ ໂສ ປຸຣິໂສ ປຣຕີເຣ ປ໌ຕິຍ຺ຖຫມາໂນ ປຣຕີຣຣຸກ຺ຂວິນິພທ຺ສໍ ກິລ຺ຈິ ອສ຺ສາທຍມາໂນ ອນສ຺ສາທຍມາໂນ ວາ ເກວລໍ ປຖວິຍໍ ສພລປໂຍເຄເທວ ປ໌ຕິຍ຺ຖາຕິ, ເອວມິທມ຺ປິ ກວນ຺ຕຣຕ຺ຕກາວວິນິພທ຺ສໍ ຫທຍວຕ຺ຖຸນິສ຺ສຍໍ ປລ຺ຈໂວການກເວ ອສ຺ສາທຍມານໍ ຈຕຸໂວການກເວ ອນສ຺ສາທຍມານໍ ວາ ເກວລໍ ອາຣມ຺ມຕສມ຺ປຍຸຕ຺ຕກມ຺ເມເທວ ປວຕ຺ຕຕິ. ຕຕ຺ຖ ອສ຺ສາທຍມານນ຺ຕິ ປາປຸຕນ຺ຕໍ, ປ໌ຜິລກມານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ກວນ຺ຕຣາທິປ໌ຜິສນ຺ສານໂຕຕິ ກວນ຺ຕຣສ຺ສ ອາທິສມ຺ພນ຺ສນໂຕ, ກວນ຺ຕຣາທໂຍ ວາ ກວໂຍນິຄຕິວິລ຺ລາຕຍ຺ຖິຕິສຕ຺ຕາວາສນ຺ຕຣາ, ເຕສໍ ປ໌ຜິສນ຺ສານໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກມ຺ມນ຺ຕິ ປ໌ຜິສນ຺ຮິຊນກໍ ກມ຺ມໍ. ສງ຺ຂາຣາຕິ ຈຸຕິອາສນ຺ນຊວນວິລ຺ລາຕສຫຄຕາ ຂິປ຺ນກສງ຺ຂາຣາ.

ສທ຺ທາທິເທຕຸກາຕິ ເອຕ຺ຖ ປ໌ຜິໂພໂສ ສທ຺ທເທຕຸໂກ, ປທີໂປ ປທີປນ຺ຕຣາທິເທຕຸໂກ, ມຸທ຺ທາ ລລ຺ລນເທຕຸກາ, ສາຍາ ອາທາສາທິຄຕມຸຂາທິເທຕຸກາ. ອລ຺ລຕຣ ອຄນ຺ຕ຺ວາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ສທ຺ທາທິປຈ຺ຈຍເທສໍ ອຄນ຺ຕ຺ວາ ສທ຺ທາທິເທຕຸກາ ໂຫນ຺ຕິ ຕໂຕ ປຸພ຺ເພ ອກາວາ, ເອວມິທມ຺ປິ ປ໌ຜິສນ຺ຮິວິລ຺ລາຕໍ ນ ເທຕຸເທສໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍເທຕຸກໍ ໂຫຕິ ຕໂຕ ປຸພ຺ເພ ອກາວາ, ຕສ຺ມາ ນ ອິທໍ ເທຕຸເທສໂຕ ປຸຣິມກວໂຕ ອາຄຕໍ ປ໌ຜິໂພສາທໂຍ ວິຍ ສທ຺ທາທິເທສໂຕ, ນາປິ ຕຕ຺ຖ ເທຕຸນາ ວິນາ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ສທ຺ທາທີຫິ ວິນ

໑ ປຏິໂຆສາທໂຍ ວິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອຄນ຺ຕ຺ວາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ປຸພ຺ເພ ປຈ຺ຈຍເທເສ ສນ຺ນິຫິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຕໂຕ
ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ນ ໂຫນ຺ຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ປຸພ຺ເພ ອຠາວາ, ນາປິ ສທ຺ຘາທິປຈ຺ຈຍາ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວມິທມ຺ປີຕິ
ວຸຕ຺ຕນເຍນ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ເອສ ນໂຍຕິ ພີຊງ຺ກຸຣາທີສຸ ສພ຺ພເຫຕຸເຫຕຸສມຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຍຖາສມ຺ຠວໍ ໂຍຊນາ ກາຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ເສ
ຕິຯ ອິຘາປິ ຫິ ເຫຕຸເຫຕຸສມຸປ຺ປນ຺ນວິຎ຺ຎາຓານໍ ເອກນ຺ຕເມກຕ຺ເຕ ສຕິ ນ ມນຸສ຺ສຄຕິໂກ ເທວຄຕິຠູໂຕ ສິຍາ, ເອກນ຺ຕນານຕ຺
ເຕ ນ ກມ຺ມວໂຕ ຜລໍ ສິຍາຯ ຕໂຕ "ຣຕ຺ຕສ຺ສ ພີຊໍ, ຣຕ຺ຕສ຺ສ ຜລ"ນ຺ຕິອາທິກສ຺ສ ວິຍ "ຠູຕປຸພ຺ພາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ໂຣຫິຕສ຺ໂສ
ນາມ ອິສີ"ຕິອາທິກສ຺ສ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໑໐໗) ໂວຫາຣສ຺ສ ໂລໂປ ສິຍາ, ຕສ຺ມາ ເອຕ຺ຖ ສນ຺ຕານພນ຺ເຘ ສຕິ ເຫຕຸເຫຕຸສມຸປ຺ປນ຺ເນ
ສຸ ນ ເອກນ຺ຕເມວ ເອກຕາ ວາ ນານຕາ ວາ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ເອກນ຺ຕເອກຕາປຏິເສເຘນ "ສຍໍກຕໍ ສຸຂໍ ທຸກ຺ຂ"ນ຺ຕິ ອິ
ທໍ ທິຏ຺ຐິ ນິວາເຣຕິ, ເອກນ຺ຕນານຕາປຏິເສເຘນ "ປຣໍກຕໍ ສຸຂໍ ທຸກ຺ຂ"ນ຺ຕິ, ເຫຕຸເຫຕຸສມຸປ຺ປນ຺ນຠາວວຈເນນ
"ອຘິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນ"ນ຺ຕິຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອກສນ຺ຕາເນຯ

ຈຕຸມຘຸຣອລຕ຺ຕກຣສາທິຠາວນາ ອມ຺ພມາຕຸລຸງ຺ຄາທີພີຊານໍ ອຠິສງ຺ຂາໂຣຯ ເອຕ຺ຖ ພີຊໍ ວິຍ ກມ຺ມວາ ສຕ຺ໂຕ, ອຠິສງ຺ຂາໂຣ
ວິຍ ກມ຺ມໍ, ພີຊສ຺ສ ອງ຺ກຸຣາທິປ຺ປພນ຺ໂຘ ວິຍ ສຕ຺ຕສ຺ສ ປຏິສນ຺ຘິວິຎ຺ຎາຓາທິປ຺ປພນ຺ໂຘ, ຕຕ຺ຖຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ມຘຸຣສ຺ສ ຣຕ຺ຕ
ເກສຣສ຺ສ ວາ ຜລສ຺ສ ວາ ຕສ຺ເສວ ພີຊສ຺ສ, ຕໂຕ ເອວ ຈ ອຠິສງ຺ຂາຣໂຕ ຠາໂວ ວິຍ ກມ຺ມກາຣກສ຺ເສວ ສຕ຺ຕສ຺ສ, ຕໍກມ຺ມ
ໂຕ ເອວ ຈ ຜລສ຺ສ ຠາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ພາລສຣີເຣ ກຕໍ ວິຊ຺ຊາປຣິຍາປຸຓານໍ ສິປ຺ປສິກ຺ຂນໍ ໂອສຘປ຺ປໂຍໂຄ ຈ ນ ວຸຑ຺ຒສຣີຣໍ
ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ອຖ ຈ ຕໍນິມິຕ຺ຕໍ ວິຊ຺ຊາປາຏວໍ ສິປ຺ປຊານນໍ ອນາມຍຕາ ຈ ວຸຑ຺ຒສຣີເຣ ໂຫຕິ, ນ ຈ ຕໍ ອຎ຺ຎສ຺ສ ໂຫຕິ ຕໍສນ຺ຕຕິ
ປຣິຍາປນ຺ເນ ເອວ ວຸຑ຺ຒສຣີເຣ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ, ນ ຈ ຍຖາປຍຸຕ຺ເຕນ ວິຊ຺ຊາປຣິຍາປຸຓນາທິນາ ວິນາ ອຎ຺ຎໂຕ ໂຫຕິ
ຕທຠາເວ ອຠາວໂຕຯ ເອວມິຘາປິ ສນ຺ຕາເນ ຍໍ ຜລໍ, ເອຕໍ ນາຎ຺ຎສ຺ສ, ນ ຈ ອຎ຺ຎໂຕຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ນ ອຎ຺ຎໂຕຕິ ເອເຕນ
ຈ ສງ຺ຂາຣາຠາເວ ຜລາຠາວເມວ ທສ຺ເສຕິ, ນາຎ຺ຎປຈ຺ຈຍນິວາຣຓໍ ກໂຣຕິຯ

ຍມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ວທາມາຕິ ວຈນເສໂສຯ ຕຕ຺ຖ ວາ ອຸປກຸຎ຺ຊເກ ອສຕິ ສິທ຺ຘາ ກຸຎ຺ຊກສມ຺ມຸຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຜລຕີຕິ
ສມ຺ມຸຕິ ຜລຕີສມ຺ມຸຕິຯ

ເອວໍສນ຺ເຕປີຕິ ອສງ຺ກນ຺ຕິປາຕຸຠາເວ, ຕຕ຺ຖ ຈ ຍຖາວຸຕ຺ຕໂທສປຣິຫາເຣ ສຕິ ສິທ຺ເຘຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປວຕ຺ຕິໂຕ ປຸພ຺ເພຕິ ກມ຺ມາ
ຍູຫນກ຺ຂຓໂຕ ປຸພ຺ເພຯ ປຈ຺ຉາ ຈາຕິ ວິປຈ຺ຈນປວຕ຺ຕິໂຕ ປຈ຺ຉາ ຈຯ ອວິປກ຺ກວິປາກາ ກຕຕ຺ຕາ ເຈ ປຈ຺ຈຍາ, ວິປກ຺ກວິປາການ
ມ຺ປິ ກຕຕ຺ຕໍ ສມານນ຺ຕິ ເຕສມ຺ປິ ຜລາວຫຕາ ສິຍາຕິ ອາສງ຺ການິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ອາຫ "ນ ຈ ນິຈ຺ຈໍ ຜລາວຫາ"ຕິຯ ນ ວິຊ຺ຊມານ
ຕ຺ຕາ ວາ ອວິຊ຺ຊມານຕ຺ຕາ ວາຕິ ເອເຕນ ວິຊ຺ຊມານຕ຺ຕໍ ອວິຊ຺ຊມານຕ຺ຕຎ຺ຈ ນິສ຺ສາຍ ວຸຕ຺ຕໂທເສວ ປຣິຫຣຕິຯ

ຕສ຺ສາ ປາຏິໂຠຄກິຣິຍາຍ, ຠຓ຺ຑກິຓນກິຣິຍາຍ, ອິຓທານາທິກິຣິຍາຍ ວາ ກຣຓມຕ຺ຕໍ ຕໍກິຣິຍາກຣຓມຕ຺ຕໍຯ ຕເທວ
ຕທຕ຺ຖນິຍ຺ຍາຕເນ ປຏິຠຓ຺ຑທາເນ ອິຓທາເນ ຈ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ອຜລິຕນິຍ຺ຍາຕນາທິຜລນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອວິເສເສນາຕິ "ຕິເຫຕຸໂກ ຕິເຫຕຸກສ຺ສາ"ຕິອາທິກໍ ເຠທໍ ອຄຕ຺ວາວ ສາມຎ຺ຎໂຕ, ປິຓ຺ຑວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສພ຺ພຕ຺ຖ
ອຸປນິສ຺ສຍປຈ຺ຈໂຍ ພລວກມ຺ມສ຺ສ ວເສນ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ "ທຸພ຺ພລຎ຺ຫິ ອຸປນິສ຺ສຍປຈ຺ຈໂຍ ນ ໂຫຕີ"ຕິ ວກ຺ຂມານເມເວຕໍ
ປຏ຺ຐານວຕ຺ຕນາຍນ຺ຕິຯ ອວິເສເສນາຕິ ສພ຺ພປຸຎ຺ຎາຠິສງ຺ຂາຣໍ ສຫ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ທ຺ວາທສາກຸສລເຈຕນາເຠໂທຕິ ເອຕ຺ຖ
ອຸທ຺ຘຈ຺ຈສຫຄຕາ ກສ຺ມາ ຄຫິຕາຕິ ວິຈາເຣຕພ຺ພເມຕໍຯ ເອກສ຺ສ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ຕເຖວ ປຈ຺ຈໂຍ ປຏິສນ຺ຘິຍໍ, ໂນ ປວຕ຺ເຕຕິ
ເອກສ຺ເສວ ປຈ຺ຈຍຠາວນິຍໂມ ປຏິສນ຺ຘິຍໍ, ໂນ ປວຕ຺ເຕຯ ປວຕ຺ເຕ ຫິ ສຕ຺ຕນ຺ນມ຺ປິ ປຈ຺ຈໂຍຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ "ຕຖາ ກາມາວຈຣ
ເທວໂລເກປິ ອນິຏ຺ຐາ ຣູປາທໂຍ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເທວານໍ ປນ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕປາຕຸຠາວກາເລ ມິລາຕມາລາທີນໍ ອນິຏ຺ຐຕາ ກຖໍ
ນ ສິຍາຯ

ສ຺ເວວ ທ຺ວີສຸ ຠເວສູຕິ ເອຕ຺ຖ ເອກູນຕິໍສເຈຕນາເຠທມ຺ປິ ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣໍ ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣຠາເວນ ເອກຕ຺ຕໍ ອຸປເນຕ຺ວາ "ສ຺ເວ
ວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕເທກເທເສ ປນ ກາມາວຈຣຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາໂຣວ ເຕຣສນ຺ນໍ ນວນ຺ນຎ຺ຈ ປຈ຺ຈໂຍ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ເອກເທສປຈ຺ຈຍຠາ
ເວນ ຫິ ສມຸທາໂຍ ວຸຕ຺ໂຕຕິຯ

ຍຕ຺ຖ ຈ ວິຕ຺ຖາຣປ຺ປກາສນໍ ກຕໍ, ຕໂຕ ຠວໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ມຸຂມຕ຺ຕປ຺ປກາສນໍ ກາຕຸກາໂມ ອາຫ "ອາທິໂຕ ປຏ຺ຐາຍາ"ຕິຯ ເຕນ

‘‘ທຸວີສຸ ກເວສູ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕິຍຊ຺ຊານກູມິວເສນາຕິ ເອເຕນ ເອກຕ຺ຕກາຍເອກຕ຺ຕສຍ຺ຍີສາມຍ຺ເຍນ ຈຕ຺ຕ຺ຖຊ຺ຊານກູມິ ຈ ອສຍ຺ຍາຣຸປ຺ປ໌ວຊ຺ຊາ ຄຫິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ។ ຍຖາສມ຺ກວນ຺ຕິ ເອກວີສຕິຍາ ກາມາວຈຣຣູປາວຈຣກຸສລວິປາເກສຸ ຈຸທ຺ທສນ຺ນໍ ປ໌ຜິສນ຺ຣິຍໍ ປ໌ວຕ຺ເຕ ຈ, ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ປ໌ວຕ຺ເຕ ເອວ។ ອຍໍ ຍຖາສມ຺ກໂວ។

ຈຕ຺ນ຺ນໍວີຍ຺ຍາຕານນ຺ຕິ ກວາທໂຍ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ຈຕູສຸ ອນ຺ໂຕຄຮານໍ ປ໌ນ ຕິຕ຺ຕໍ ວິຍ຺ຍາຕານໍ ຕີສຸ ວິຍ຺ຍາຕຍ຺ຄິຕີສຸ ຈ ປ໌ຈ຺ຈຍກາໂວ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ, ອວິຍ຺ຍາຕເກ ສຕ຺ຕາວາເສ ສງ຺ຂາຣປ໌ຈ຺ຈຍາ ວິຍ຺ຍາເຕາ ອວິຊ຺ຊມາເນປີ ຕສ຺ສ ສງ຺ຂາຣເຫຕ຺ກຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ໍ ‘‘ອປີຈາ’’ຕິອາທິມາຫ។ ເອຕສ຺ມິຍ຺ຈ ມຸຂມຕ຺ຕປ຺ປ໌ກາສເນ ປຸຍ຺ຍາກິສງ຺ຂາຣາທີນໍ ທຸຄ຺ຄຕິອາທີສຸ ປ໌ວຕ຺ຕິຍໍ ກຸສລວິປາກາທີວິຍ຺ຍາຕານໍ ປ໌ຈ຺ຈຍກາໂວ ກເວສຸ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ວິຍ຺ຍາຍຕິຕິ ນ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ។

ວິຍ຺ຍາຕປ໌ທນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາ។

ນາມຣູປປ໌ທນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໔໗។ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕາກິຮມ຺ເມສຸ ນາມຣູປເທສນາວິເສໂສ ເທສນາເກໂທ។ ຕໂຍ ຂນ຺ຮາຕິ ເອຕໍ ຍທິປີ ປາລຸອິຍໍ ນຕ຺ຖິ, ອຕ຺ຖໂຕ ປ໌ນ ວຸຕ຺ຕເມວ ໂຫຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។

ອຕ຺ຫຊານຍ຺ຈ ອກາວການນ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ។ ສນ຺ຕຕິສີສານີຕິ ກລາປສນ຺ຕານມູລານິ។ ຍທິປີ ວິກາຣຣູປານິ ປ໌ຜິສນ຺ຮິກ຺ຂເຕາ ນ ສນ຺ຕິ, ລກ຺ຂຕປ໌ຣິຈ຺ເຂທຣູປານິ ປ໌ນ ສນ຺ຕີຕິ ຕານິ ອປ໌ຣິນິປ຺ຜນ຺ນານິ ປ໌ຣມຕ຺ຖໂຕ ວິວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ຣູປຣູປໂຕ’’ຕິ។

ກາມກເວ ປ໌ນ ຍສ຺ມາ ເສສໂອປປາຕິການນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກິຍ຺ຈາປີ ກາມກເວ ‘‘ໂອປປາຕິກາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ນ ສນ຺ຕິ, ເຍນ ເສສຄ຺ຄຫຕໍ ສາຕ຺ຖກໍ ກເວຍ຺ຍ, ອຕ຺ຫຊຄພ຺ກເສຍ຺ຍເກຫີ ປ໌ນ ໂອປປາຕິກສໍເສທຊາ ເສສາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເສສຄ຺ຄຫຕໍ ກຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ອຖ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິກາທີເກຫີ ໂອປປາຕິເກຫີ ວຸຕ຺ເຕຫີ ເສເສ ສນ຺ຮາຍ ‘‘ເສສໂອປປາຕິການ’’ນ຺ຕິ ອາຫ។ ເຕ ປ໌ນ ອຣູປີໂນປີ ສນ຺ຕີຕິ ‘‘ກາມກເວ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອປ໌ຣິປຸຕ຺ຕາຍຕນານໍ ປ໌ນ ນາມຣູປໍ ຍຖາສມ຺ກວໍ ຣູປມິສ຺ສກວິຍ຺ຍາຕນິທ຺ເທເສ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສກ຺ກາ ຮມ຺ມຄຕນາໂຕ ວິຍ຺ຍາຕຸນ຺ຕິ ນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຄພ຺ພໍ។

ອວກໍສໂຕ ທ຺ເວ ອຍ຺ຄກາເນວ ອຸຕ຺ຈິຕ຺ຕສມຸຍ຺ຄານານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ສສທ຺ທກາລໍ ສນ຺ຮາຍ ‘‘ອຸກ຺ກໍສໂຕ ທ຺ວີນ຺ນໍ ນວການ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ປຸພ຺ເພຕິ ຂນ຺ຮວິກງ຺ເຄຕິ ວທນ຺ຕິ។ ຕຕ຺ຖ ຫິ ‘‘ເອເກກຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຕາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊມານ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອິເຮວ ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ສນ຺ຕຕິທ຺ວຍາທີກໍ ສຕ຺ຕກປ໌ຣິໂຍສານໍ ສນ຺ຮາຍາຫ ‘‘ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕໍ ກມ຺ມສມຸຍ຺ຄານໍ ສຕ຺ຕຕິວິຮ’’ນ຺ຕິ, ຕໍ ປ໌ນຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊມານໍ ເອເກກຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຕາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊຕີຕິ ອິມິນານິປ຺ປາເຍນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເອເກກຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຕາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊມານ’’ນ຺ຕິ។ ຈຕ຺ທ຺ທິສາ ວວຕ຺ຖາປີຕາຕິ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍສໍສຍ຺ຄສີສາ ມູເລນ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ວວຕ຺ຖາປີຕາ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ອາລິງ຺ເຄຕ຺ວາ ຖິຕາ ກີນ຺ນວາຫນິກາ ວິຍ។

ປ໌ຍ຺ຈໂວກາຣກເວ ຈ ປ໌ວຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ຣູປາຊນກກມ຺ມຊໍ ປ໌ຍ຺ຈວິຍ຺ຍາຕປ຺ປ໌ວຕ຺ຕິກາລໍ ສຫຊາຕວິຍ຺ຍາຕປ໌ຈ຺ຈຍຍ຺ຈ ສນ຺ຮາຍາຫ។ ຕທາ ຫິ ຕໂຕ ນາມເມວ ໂຫຕີຕິ, ກມ຺ມວິຍ຺ຍາຕປ໌ຈ຺ຈຍາ ປ໌ນ ສທາປີ ອຸກຍໍ ໂຫຕີຕິ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ, ປ໌ຈ຺ຉາຊາຕວິຍ຺ຍາຕປ໌ຈ຺ຈຍາ ຈ ຣູປໍ ອຸປຕ຺ຖຫ຺ຮໍ ໂຫຕີຕິ។ ອສຍ຺ເຍສູຕິອາທີ ກມ຺ມວິຍ຺ຍາຕປ໌ຈ຺ຈຍໍ ສນ຺ຮາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ປ໌ຍ຺ຈໂວກາຣກເວ ຈ ປ໌ວຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ກວງ຺ຄາທີຊນກກມ຺ມໂຕ ອຍ຺ເຍນ ຣູປຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິກາລໍ ນິໂຣຮສມາປ໌ຕ຺ຕິກາລໍ ກວງ຺ຄາທີອຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິກາລໂຕ ອຍ຺ຍກາລຍ຺ຈ ສນ຺ຮາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຍຸຕ຺ຕໍ។ ກວງ຺ຄາທີອຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິກາເລ ຫິ ຕໍຊນເກເນວ ກມ຺ມຸນາ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊມານໍ ຣູປໍ, ໂສ ຈ ວິປາໂກ ກມ຺ມວິຍ຺ຍາຕປ໌ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ។ ສຫຊາຕວິຍ຺ຍາຕປ໌ຈ຺ຈຍານເປກ຺ຂມ຺ປີ ຫິ ປ໌ວຕ຺ຕິຍໍ ກມ຺ເມນ ປ໌ວຕ຺ຕມານໍ ຣູປໍ ນາມຍ຺ຈ ນ ກມ຺ມວິຍ຺ຍາຕານເປກ຺ຂໍ ໂຫຕີຕິ។ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ປ໌ຜິສນ຺ຮິຍໍ ປ໌ວຕ຺ເຕ ຈ។ ສຫຊາຕວິຍ຺ຍາຕປ໌ຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປໍ, ກມ຺ມວິຍ຺ຍາຕປ໌ຈ຺ຈຍາ ຈ ນາມຣູປຍ຺ຈ ຍຖາສມ຺ກວໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ។ ນາມຍ຺ຈຣູປຍ຺ຈ ນາມຣູປຍ຺ຈ ນາມຣູປນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ນາມຣູປ-ສທ຺ໂທ ອຕ຺ຕໂນ ເອກເທເສນ ນາມ-ສທ຺ເທນ ນາມ-ສທ຺ທສ຺ສ ສຣູໂປ, ຣູປ-ສທ຺ເທນ ຈ ຣູປ-ສທ຺ທສ຺ສ, ຕສ຺ມາ ‘‘ສຣູປານໍ ເອກເສໂສ’’ຕິ ນາມຣູປ-ສທ຺ທສ຺ສ ຖານໍ ອິຕເຣສຍ຺ຈ ນາມຣູປ-ສທ຺ທານໍ ອທສ຺ສນໍ ທຍ຺ຄພ຺ພໍ។

ວິປາກໂຕ ອລພ຺ຘ ອວິປາກັ຺ຯ ຍໂຕ ທຸວິຘາ ມຕັ, ຕໂຕ ຍຸຕ຺ຕເມວ ອິທນ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພັຯ ກຸສລາທິຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຕາຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອກຸສລກິຣິຍຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຕ ວິຍ ວິປາກຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຕາປີ ວິປາກາຊນກາມ຺ມສມຸຝ຺ຖານໍ ສງ຺ຄຫິຕນ຺ຕີ ເວທິຕພ຺ພັຯ ວິປາກ ຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຕ ປນ ອກິສງ຺ຂາຣວິຠ຺ຠາຓປ຺ຈ຺ຈຍາ ປ຺ຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອຸກາຍຝ຺ຈ ອຸປລພ຺ກຕິຕິ ຕາທິສວິປາກ ຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓາວຊ຺ຊນຕ຺ຖໍ “ກຸສລາທິຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຕ”ຕິ ວຸຕ຺ຕັຯ

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິກປ຺ຣິຍາເຍນາຕິ ປຝ຺ຖາເນ ຣູປານໍ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍປ຺ຈ຺ຈຍສ຺ສ ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕັ, ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ປນ “ຍສ຺ມິ ສຕິ ຍໍ ໂຫຕິ, ອສຕິ ຈ ນ ໂຫຕິ, ໂສ ຕສ຺ສ ອຸປ຺ນິສ຺ສໂຍ ນິທານໍ ເຫຕຸ ປ຺ກໂວ”ຕິ ກຕ຺ວາ “ວິຠ຺ຠາຓູປ຺ນິສໍ ນາມຣູປ”ນ຺ຕິ ຣູປສ຺ສ ຈ ວິຠ຺ຠາຓູປ຺ນິສ຺ສຍຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ ວນປ຺ຕ຺ຖປ຺ຣິຍາເຍ ຈ ວນສຕ຺ຫຄາມນິຄມນຄຣຊນປ຺ທປ຺ຸຄ຺ຄລູປ຺ນິສ຺ສໂຍ ອິຣິຍາປ຺ຖວິຫາໂຣ, ຕໂຕ ຈ ຈີວຣາທີນໍ ຊີວິຕປ຺ຣິກ຺ຂາຣານໍ ກສິເຣນ ຈ ອປ຺ປ຺ກສິເຣນ ຈ ສມຸທາຄມນໍ ວຸຕ຺ຕັ, ນ ຈ ວນສຕ຺ຫາທໂຍ ອາຣມ຺ມຓູປ຺ນິສ຺ສຍາທິກາວໍ ອິຣິຍາປ຺ຖານໍ ຈີວຣາທິສມຸທາຄມນສ຺ສ ຈ ກຊນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ວິນາ ອກາໂວ ເອວ ຈ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປ຺ຣິ ຍາຍໂຕ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍກາໂວ ທຝ຺ຖພ຺ໂພຯ ນາມສ຺ສ ອກິສງ຺ຂາຣວິຠ຺ຠາຓັ ກມ຺ມາຣມ຺ມຓປ຺ຜິສນ຺ຘິອາທິກາເລ ອາຣມ຺ມຓປ຺ຈ຺ຈໂຍວ ໂຫຕີຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີຕິ ຣູປ຺ສ຺ເສວ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິກປ຺ຣິຍາຍໂຕ ເອກຘາ ປ຺ຈ຺ຈຍກາໂວ ວຸຕ຺ໂຕຯ ສ ສໍສຍສ຺ສ ຫິ ຣູປສ຺ສ ຕັປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ເຕ ນາມສ຺ສ ໂຫຕີຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີຕິຯ

ປວຕ຺ຕສ຺ສ ປາກຍຕ຺ຕາ ອປາກຍໍ ປ຺ຜິສນ຺ຘິ ຄເຫຕ຺ວາ ປ຺ຸຈ຺ຉຕິ “ກຖໍ ປ຺ເນຕ”ນ຺ຕິອາທິນາຯ ສຸຕ຺ຕໂຕ ນາມໍ, ຍຸຕ຺ຕິໂຕ ຣູປໍ ວິຠ຺ຠາຓປ຺ຈ຺ຈຍາ ໂຫຕີຕິ ຊານິຕພ຺ພັຯ ຍຸຕ຺ຕິໂຕ ສາເຘຕ຺ວາ ສຸຕ຺ເຕນ ຕໍ ທລ຺ຫໍ ກໂຣນ຺ໂຕ “ກມ຺ມສມຸຝ຺ຖານສ຺ສປີ ຫີ”ຕິອາທິ ມາຫຯ ຈິຕ຺ຕສມຸຝ຺ຖານສ຺ເສວາຕິ ຈິຕ຺ຕສມຸຝ຺ຖານສ຺ສ ວິຍຯ ຍສ຺ມາ ນາມຣູປ຺ເມວ ປວຕ຺ຕມານໍ ທິສ຺ສຕິ, ຕສ຺ມາ ຕເທວ ວທນ຺ເຕນ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ຕິຕັຯ ສຸຠ຺ຠຕາປ຺ກາສນຝ຺ຫີ ຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນນ຺ຕີ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ນາມຣູປ຺ມຕ຺ຕຕາວຈເນ ເນວ ວາ ປວຕ຺ຕິຍາ ທຸກ຺ຂສ຺ຈ຺ຈມຕ຺ຕຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ທຸກ຺ຂສ຺ຈ຺ຈປ຺ປ຺ກາສເນນ ຈ ຕສ຺ສ ສມຸທໂຍ, ຕສ຺ສ ຈ ນິໂຣໂຘ, ນິໂຣຘຄາມີ ຈ ມຄ຺ໂຄ ປ຺ກາສິໂຕ ເອວ ໂຫຕິຯ ອເຫຕຸກສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ເຫຕຸນິໂຣຘາ, ອນິຣຸຊ຺ຊນກສ຺ສ ຈ ອກາວາ, ນິໂຣຘສ຺ສ ຈ ອຸປາເຍນ ວິນາ ອນຘິຄນ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາຕິ ຈຕຸສ຺ຈ຺ຈປ຺ປ຺ກາສນໍ ຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນໍ ໂຍເຊຕພ຺ພັຯ

ນາມຣູປປ຺ທນິທ຺ເທສວຕ຺ຓນາ ນິຝ຺ຖິຕາຯ

ສລຸອາຍຕນປ຺ທນິທ຺ເທສວຕ຺ຓນາ

໔໔໙ຯນິຍມໂຕຕິ ຈ ອິທໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ກູຕານໍ, ຉນ຺ນໍ ວຕ຺ຖູນໍ, ຊີວິຕສ຺ສ ຈ ຍຖາສມ຺ກວໍ ສຫຊາຕນິສ຺ສຍປ຺ຸເຣຊາໄຕນ຺ທ຺ຣິຍາທິນາ ເອກນ຺ເຕນ ສລຸອາຍຕນສ຺ສ ປວຕ຺ຕມານສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈຍກາວໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕັຯ ຣູປາຍຕນາທີນໍ ປນ ສຫຊາຕນິສ຺ສຍານຸ ປາລນກາໂວ ນຕ຺ຖີຕິ ອຄ຺ຄຫຕັ ເວທິຕພ຺ພັຯ ອາຣມ຺ມຕາຣມ຺ມຓປ຺ຸເຣຊາຕາທິກາໂວ ຈ ເຕສໍ ນ ສນ຺ຕິປ຺ຣິຍາປ຺ນ຺ນານເມວ, ນ ຈ ຈກ຺ຂາທີນໍ ວິຍ ເອກປ຺ປ຺ກາເຣເນວາຕິ ອນິຍມໂຕ ປ຺ຈ຺ຈຍກາໂວຯ ນິຍມໂຕ…ເປ… ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍນ຺ຕິ ເອວນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ເອວໍ-ສທ຺ເທນ ວາ ຣູປາຍຕນາທີນມ຺ປີ ສງ຺ຄໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຉຝ຺ຖາຍຕນຝ຺ຈ ສລຸອາຍຕນຝ຺ຈ ສລຸອາຍຕນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍທິປີ ຉຝ຺ຖາຍຕນສລຸອາຍຕນ-ສທ຺ທານໍ ສທ຺ທໂຕ ສຣູປຕາ ນຕ຺ຖິ, ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ສລຸອາຍຕເນກເທໂສວ ຉຝ຺ຖາຍຕນນ຺ຕິ ເອກ ເທສສຣູປຕາ ອຕ຺ຖີຕິ ເອກເທສສຣູເປກເສໂສ ກໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອຕ຺ຖໂຕປີ ຫິ ສຣູປານໍ ເອກເທສສຣູເປກເສສໍ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ “ວງ຺ໂກ ຈ ກຸຜິໂລ ຈ ກຸຜິລາ”ຕິ, ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຖໂຕ ເອກເທສສຣູປານຝ຺ຈ ເອກເສເສນ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິຯ

ອຖ ວາ ຉຝ຺ຖາຍຕນຝ຺ຈ ມນາຍຕນຝ຺ຈ ຉຝ຺ຖາຍຕນນ຺ຕິ ວາ, ມນາຍຕນນ຺ຕິ ວາ, ຉຝ຺ຖາຍຕນຝ຺ຈ ຉຝ຺ຖາຍຕນຝ຺ຈ ຉຝ຺ຖາຍຕນນ຺ຕິ ວາ, ມນາຍຕນຝ຺ຈ ມນາຍຕນຝ຺ຈ ມນາຍຕນນ຺ຕິ ວາ ເອກເສສໍ ກຕ຺ວາ ຈກ຺ຂາທີຫິ ສຫ “ສລຸອາຍຕນ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕເມວ ເອກເສສໍ ນາມມຕ຺ຕປ຺ຈ຺ຈຍສ຺ສ, ນາມຣູປປ຺ຈ຺ຈຍສ຺ສ ຈ ມນາຍຕນສ຺ສ ວເສນ ກຕັ ອຕ຺ຖໂຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ຉຝ຺ຖາຍຕນຝ຺ຈ ສລຸອາຍຕນຝ຺ຈ ສລຸອາຍຕນນ຺ຕິ ເອວໍ ກເຕກເສສສ຺ສາ”ຕິຯ ຍຖາວຸຕ຺ໂຕປີ ຫິ ເອກເສໂສ ອຕ຺ຖໂຕ ຉຝ຺ຖາຍຕນຝ຺ຈ ສລຸອາຍຕນຝ຺ຈາຕິ ເອວໍ ກໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕິຯ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຈ ເອກເສເສ ກເຕ ເອກວຈນນິທ຺ເທໂສ ກເຕກເສສາ ນໍ ສລຸອາຍຕນາທິສທ຺ທວຈນີຍຕາສາມຝ຺ຝວເສນ ກໂຕຕິ ທຝ຺ຖພ຺ໂພຯ ອພ຺ຍາກຕວາເຣ ວກ຺ຂຕີຕິ ກິຝ຺ຈາປີ ອກຸສລວາເຣ ກຸສລວາເຣ ຈ “ນາມປ຺ຈ຺ຈຍາ ຉຝ຺ຖາຍຕນ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕັ, ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີເຍ ປນ ວິປາກຉຝ຺ຖາຍຕນເມວ ຄຫິຕນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາ ເຍນ ອພ຺ຍາກຕວາຣເມວ ສາຘກກາເວນ ອຸທາຫຜນ຺ຕິ ທຝ຺ຖພ຺ພັຯ ປ຺ຈ຺ຈຍນເຍ ປນ “ຉຝ຺ຖາ ໂຫຕິ ຕໍ ອວກັສໂຕ”ຕິອາທິນາ

ອວິປາກສຸສປີ ປຈ຺ຈໂຍ ອຸທຸຣໂຍ, ໂສ ນິຣວເສສໍ ວຕຸຕຸການຕາຍ ອຸທຸຣໂຍຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອິຣ ສງຄຫິຕນ຺ຕິ ອິຣ ເອກ ເສສນເຍນ ສງຄຫິຕໍ, ຕຕຸຖ ອພ຺ຍາກຕວາເຣ ໂລກິຍວິປາກກາຊນິເຍ ວິກຕຸຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຣີປ຺ປາໂຍ.

ເນຍ຺ຍນ຺ຕິ ເລຍ຺ຍໍ. ອຸກຸກໍສາວກໍໂສຕິ ເອຕຸຖ ສຕຸຕຣາ ປຈ຺ຈຍກາວໂຕ ອຸກຸກໍໂສ ອຜຸຖຣາ ປຈ຺ຈຍກາໂວ, ຕໂຕ ປນ ນວຣາ ຕໂຕ ວາ ທສຣາຕິ ອຍໍ ອຸກຸກໍໂສ, ອວກໍໂສ ປນ ທສຣາ ປຈ຺ຈຍກາວໂຕ ນວຣາ ປຈ຺ຈຍກາໂວ, ຕໂຕ ອຜຸຖຣາ, ຕໂຕ ສຕຸຕຣາຕິ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ໂພ, ນ ປນ ສຕຸຕຣາ ປຈ຺ຈຍກາວໂຕ ເອວ ທຸເວປີ ອຸກຸກໍສາວກໍສາ ໂຍເຊຕພ຺ພາ ຕໂຕ ອວກໍສາກາວໂຕຕີ.

ໜທຍວຕຸຖຸໂນ ສໜາຍໍ ທຸຕຸວາຕິ ເອເຕນ ອຣູເປ ວິຍ ອສໜາຍໍ ນາມໍ ນ ໂຫຕິ, ໜທຍວຕຸຖຸ ຈ ນາເມນ ສໜ ຈຜຸຖາຍຕນສຸສ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິຕິ ເອຕຸຕກເມວ ທສຸເສຕິ, ນ ປນ ຍຖາ ໜທຍວຕຸຖຸ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ຕຖາ ນາມມຸປີຕິ ອຍມຕຸໂຖ ອຣີປ຺ເປໂຕ. ວຕຸຖຸ ຫິ ວິປ຺ປຍຸຕຸຕປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ນ ນາມໍ, ນາມລຸຈ ວິປາກເຫຕາທິປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ນ ວຕຸຖູຕິ. ປວຕຸເຕ ອຣູປຂນ຺ມາ ກມ຺ມຊຣູປສຸສ ກິຕິປ຺ປຕຸສຸເສວ ປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານສຸສາຕິ ວິປ຺ປຍຸຕຸຕອຕຸຖິອວິຄຕາ ຈ ປຈ຺ລາຊາຕວິປ຺ປຍຸຕຸ ຕາທໂຍ ເອວ ຈກຸຂາທີນໍ ໂຍເຊຕພ຺ພາ.

ອວເສສມນາຍຕນສຸສາຕິ ເອຕຸຖ "ປລຸຈກຸຂນ຺ຣກເວ ປນາ"ຕິ ເອຕສຸສ ອນຸວຕຸຕມານຕຸຕາ ປລຸຈໂວການກເວ ເອວ ປວຕຸຕມາ ນໍ ປລຸຈວິລຸລາເຕຫິ ອວເສສມນາຍຕນໍ ວຸຕຸຕນ຺ຕິ ທຜຸຖພ຺ພໍ. ນາມຣູປສຸສ ສໜຊາຕາທິສາຮາຣຕປຈ຺ຈຍກາໂວ ສມ຺ປຍຸຕຸຕາ ທິອສາຮາຣຕປຈ຺ຈຍກາໂວ ຈ ຍຖາສມ຺ກວໍ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ.

ສລຸອາຍຕນປທນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ.

ຜສຸສປທນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໔໓໐. "ຈຜຸຖາຍຕນປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສ"ຕິ ອກິຣມ຺ມກາຊນິຍປາລຸອິ ອາຣຸປ຺ປ຺ ສນ຺ຣາຍ ວຸຕຸຕາຕິ "ຈຜຸຖາຍຕນປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສຕິ ປາລຸອິອນຸສາຣໂຕ"ຕິ ອາໜ. ອຊຸຊຕຸຕນ຺ຕິ ສສນ຺ຕຕິປຣິຍາປນ຺ນເມວ ຄຕຸໜາຕີ. ຕລຸຫິ ສສນ຺ຕຕິປຣິຍາປນ຺ນກມ຺ມນິພ຺ພຕຸຕໍ ຕາທິສສຸສ ຜສຸສສຸສ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ຣູປາທີນີ ປນ ພຫິທຸຣາ ອນຸປາທິນ຺ນານິ ຈ ຜສຸສສຸສ ອາຣມ຺ມຕໍ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ຕານິ ຈກຸຂາ ທີນິ ວິຍ ສສນ຺ຕຕິປຣິຍາປນ຺ນກມ຺ມກິເລສນິມິຕຸຕປວຕຸຕິກາເວນ ຜສຸສສຸສ ປຈ຺ຈໂຍຕິ ປຖມາຈຣິຍວາເທ ນ ຄຫິຕານີ, ທຸຕິ ຍາຈຣິຍວາເທ ປນ ຍຖາ ຕຖາ ວາ ປຈ຺ຈຍກາເວ ສຕິ ນ ສກຸກາ ວຊ຺ເຊຕຸນ຺ຕິ ຄຫິຕານີຕີ.

ຍທິ ສພ຺ພາຍຕເນຫິ ເອໂກ ຜສ຺ໂສ ສມ຺ກເວຍ຺ຍ, "ສລຸອາຍຕນປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສ"ຕິ ເອກສຸສ ວຈນໍ ຍຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ອຖາປີ ເອກມ຺ຫາ ອາຍຕນາ ສພ຺ເພ ຜສຸສາ ສມ຺ກເວຍ຺ຍຸໍ, ຕຖາປີ ສພ຺ພາຍຕເນຫິ ສພ຺ພຜສຸສສມ຺ກວໂຕ ອາຍຕນເກເທນ ຜສຸສເກໂທ ນຕຸຖິຕິ ຕທເກທເສນ ເອກສຸສ ວຈນໍ ຍຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ຕຖາ ປນ ອສມ຺ກວໂຕ ນ ຍຸຕຸຕນ຺ຕິ ໂຈເທຕິ "ນ ສພ຺ພາຍຕເນຫີ"ຕິອາທີນາ. ອລຸລສຸສປີ ວາ ອສມ຺ກວນ຺ຕສຸສ ວິຣານສຸສ ໂພຣນຕຸຖເມວ "ນາປີ ເອກມ຺ຫາ ອາຍຕນາ ສພ຺ເພ ຜສຸສາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ, "ນ ສພ຺ພາຍຕເນຫີ ເອໂກ ຜສ຺ໂສ ສມ຺ໂກຕີ"ຕິ ອິທເມວ ປນ ເອກຜສຸສວຈນສຸສ ອຍຸຕຸຕທີປກໍ ການຣນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ນິທສຸສນວເສນ ວາ ເອຕໍ ວຸຕຸຕໍ, ນາປີ ເອກມ຺ຫາ ອາຍຕນາ ສພ຺ເພ ຜສຸສາ ສມ຺ໂກນ຺ຕິ, ເອວໍ ນ ສພ຺ພາຍຕເນຫີ ເອໂກ ຜສ຺ໂສ ສມ຺ໂກຕິ, ຕສ຺ມາ ເອກສຸສ ວຈນໍ ອຍຸຕຸຕນ຺ຕີ. ປຣິຫາຣໍ ປນ ອເນກາຍຕເນຫີ ເອກຜສຸສສຸສ ສມ຺ກວໂຕຕິ ທສຸເສນ຺ໂຕ "ຕຕຸຣິ ທໍ ວິສຸສຊ຺ຊນ"ນ຺ຕິອາທິມາໜ. ເອໂກປີ ອເນກາຍຕນປຸປ຺ປກໂວ ເອໂກປເນກາຍຕນປຸປ຺ປກໂວ. ຈຣາປຈ຺ຈຍຕຸເຕ ປລຸຈວິກາວເຍຕີ ເອວໍ ເສເສສຸປີ ໂຍຊນາ. ຕຖາ ຈາຕິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນານີ ຣູປາທີນີ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນລຸຈ ຣມ຺ມາຍຕນປຣິຍາປນ຺ນໍ ຣູປຣູປໍ ສນ຺ຣາຍ ວຸຕຸ ຕໍ. ອາຣມ຺ມຕປຈ຺ຈຍມຕຸເຕນາຕິ ຕໍ ສພ຺ພໍ ອປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ອລຸລລຸຈ ຣມ຺ມາຍຕນໍ ສນ຺ຣາຍ ວຸຕຸຕໍ.

ຜສຸສປທນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ.

ເວທນາປທນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໔໓໑. "ເສສານ"ນ຺ຕິ ເອຕຸຖ ສມ຺ປຜິຈ຺ລນສຸສ ຈກຸຂສມ຺ຜສຸສາທໂຍ ປລຸຈ ຍທິປີ ອນນ຺ຕຣາທິຫິປີ ປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ອນນ຺ຕຣາ

ທີນໍ ປນ ອຸປນິສສເຍ ອນຸໂຕຄເຕຕາ ສນຸຕີຣາຕທາຣມຸມຕານຄຸຈ ສາສາຣຕາສຸສ ຕສຸສ ວເສນ ''ເອກສາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ។

ເຕກູມກວິປາກເວທນານມຸປີ ສຫຊາຕມໂນສມຸຜສຸສສງຂາໂຕ ໂສ ຜສຸໂສ ອພຸຖສາ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ໂຍເຊຕພຸພໍ។ ປຈຸຈຍໍ ອນຸປາທີນຸນມຸປີ ເກຈິ ອິຈຸສນຸຕີຕິ ''ຍາ ປນາ''ຕິອາທີນາ ມໂນທຸວາຣາວຊຸຊນຜສຸສສຸສ ປຈຸຈຍກາໂວ ວຸຕຸໂຕ, ຕຄຸຈ ມຸຂມຕຸຕທສຸສນຕຸຖໍ ທພຸຖພຸພໍ។ ເອເຕນ ນເຍນ ສພຸພສຸສ ອນນຸຕຣສຸສ ອນານນຸຕຣສຸສ ຈ ຜສຸສສຸສ ຕສຸສາ ຕສຸສາ ວິປາກເວທນາຍ ອຸປນິສຸສຍຕາ ໂຍເຊຕພຸພາຕິ។

ເວທນາປທນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ។

ຕຕຸຫາປທນິທຸເທສວຕຸຕນາ

៤៦៤។ມມຕຸເຕນາຕິ ສມຸປີຍາຍມາເນນ, ອສຸສາທນຕຕຸຫາຍາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕີ។ ຕຕຸຖ ປຸຕຸໂຕ ວິຍ ເວທນາ ທພຸຖພຸພາ, ຂີຣາທໂຍ ວິຍ ເວທນາຍ ປຈຸຈຍກູຕາ ຣູປາທໂຍ, ຂີຣາທິທາຍິກາ ສາຕິ ວິຍ ຣູປາທິຂລຸອາຣມຸມຕາຫາຍກາ ຈິຕຸຕກາຣາທໂຍ ລ។ ຕຕຸຖ ເວຊໂຊ ຣສາຍໂນຊາວເສນ ຕທຸປຕຸຖມຸກິຕຊີວິຕວເສນ ຈ ສມຸມາຣມຸມຕສຸສ ທາຍໂກຕິ ທພຸຖພຸໂພ។ ອາຣມຸມຕາປຈຸຈໂຍ ອຸປຸປຊຸຊມານສຸສ ອາຣມຸມຕມຕຸຕເມວ ໂຫຕິ, ນ ອຸປນິສຸສໂຍ ວິຍ ອຸປຸປາທໂກຕິ ອຸປຸປາທກສຸສ ອຸປນິສຸສຍສຸເສວ ວເສນ ''ເອກສາວາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ອຸປນິສຸສເຍນ ວາ ອາຣມຸມຕູປນິສຸສໂຍ ສງຄຫີໂຕ, ເຕນ ຈ ອາຣມຸມຕາກາເວນ ຕໍສກາໂວ ອຄຸໂຄປີ ອາຣມຸມຕາກາໂວ ທີປີໂຕ ໂຫຕີຕິ ອຸປນິສຸສຍວເສເນວ ປຈຸຈຍກາໂວ ວຸຕຸໂຕຕິ ເວທິຕພຸໂພ។

ຍສຸມາ ວາຕິອາທີນາ ນ ເກວລໍ ວິປາກສຸຂເວທນາ ເອວ, ຕິສຸໂສປີ ປນ ເວທນາ ວິປາກາ ວິເສເສນ ຕຕຸຫາຍ ອຸປນິສຸສຍປຈຸຈໂຍ, ອວິເສເສນ ອິຕຣາ ຈາຕິ ທສຸເສຕິ។ ອຸເປກຸຂາ ປນ ສນຸຕຕຸຕາ, ສຸຂມິຈຸເຈວ ກາສິຕາຕິ ຕສຸມາ ສາປີ ກິຍຸໂຍ ອິຈຸສນວເສນ ຕຕຸຫາຍ ອຸປນິສຸສໂຍຕິ ອສີປຸປາໂຍ ។ ອຸເປກຸຂາ ປນ ອກຸສລວິປາກກູຕາ ອນິຜຸຖຕຸຕາ ທຸກຸເຂ ອວໂຣເຕພຸພາ, ອິຕຣາ ອິຜຸຖຕຸຕາ ສຸເຂຕິ ສາ ທຸກຸຂໍ ວິຍ ສຸຂໍ ວິຍ ຈ ອຸປນິສຸສໂຍ ໂຫຕີຕິ ສກຸກາ ວຕຸຕຸນຸຕິ។ ''ເວທນາປຈຸຈຍາ ຕຕຸຫາ''ຕິ ວຈເນນ ສພຸພສຸສ ເວທນາວໂຕ ປຈຸຈຍສຸສ ອຕຸຖິຕາຍ ຕຕຸຫຸປຸປຕຸຕິປຸປສງເຄ ຕໍນິວາຣຕຕຸຖມາຫ ''ເວທນາປຈຸຈຍາ ຈາປີ''ຕິອາທິ។

ນນຸ ''ອນຸສຍສຫາຍາ ເວທນາ ຕຕຸຫາຍ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕີ''ຕິ ວຈນສຸສ ອກາວາ ອຕິປຸປສງຄນິວຕຸຕນໍ ນ ສກຸກາ ກາຕຸນຸຕິ? ນ, ວຜຸຜກຖາຍ ປວຕຸຕຕຸຕາ។ ວຜຸຜນສຸສ ທີ ອນຸສຍວິຣເຫ ອກາວໂຕ ອນຸສຍສທີຕາເຍວ ປຈຸຈໂຍຕິ ອຕຸຖໂຕ ວຸຕຸຕເມຕໍ ໂຫຕີຕິ។ ອຖ ວາ ''ອວິຊຸຊາປຈຸຈຍາ''ຕິ ອນຸວຕຸຕມານຕຸຕາ ອນຸສຍສທີຕາວ ປຈຸຈໂຍຕິ ວິລຸລາຍຕິ។ ''ເວທນາປຈຸຈຍາ ຕຕຸຫາ''ຕິ ຈ ເອຕຸຖ ເວທນາປຈຸຈຍາ ເອວ ຕຕຸຫາ, ນ ເວທນາຍ ວິນາຕິ ອຍໍ ນິຍໂມ ວິລຸລາຍຕິ, ນ ເວທນາປຈຸຈຍາ ຕຕຸຫາ ໂຫຕິ ເອວາຕິ, ຕສຸມາ ອຕິປຸປສງໂຄ ນຕຸຖິ ເອວາຕິ។

ວຸສີມໂຕຕິ ວຸສິຕວໂຕ, ວຸສິຕພຸຣຫຸມຈຣິຍວາສສຸສາຕິ ອຕຸໂຖ។ ວຸສຸສຕີຕິ ວາ ''ວຸສີ''ຕິ ມຄຸໂຄ ວຸຈຸຈຕິ, ໂສ ເອຕສຸສ ວຸຕຸໂຖ ອຕຸຖີຕິ ວຸສີມາ។ ອຄຸຄຜລໍ ວາ ປຣິນິຜຸຖິຕວາສຕຸຕາ ''ວຸສີ''ຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ຕໍ ເອຕສຸສ ອຕຸຖີຕິ ວຸສີມາ។

ຕຕຸຫາປທນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ។

ອຸປາທານປທນິທຸເທສວຕຸຕນາ

៤៦៦។ສສຸສໂຕ ອຕຸຕາຕິ ອິທໍ ປຸຣິມທິຜຸຖີ ອຸປາທິຍມານໍ ອຸຕຸຕຣທິຜຸຖີ ນິທສຸເສຕຸໍ ວຸຕຸຕໍ។ ຍຖາ ທີ ເອສາ ທິຜຸຖິ ທລຸທີກຣຕາວເສນ ປຸຣິມໍ ອຸຕຸຕຣາ ອຸປາທິຍຕີ, ເອວໍ ''ນຕຸຖິ ທິນຸນ''ນຸຕິອາທິກາປີຕິ។ ອຕຸຕຄຸຄຫຕໍ ປນ ອຕຸຕວາທຸປາທານນຸຕິ ນ ອິທໍ ທິຜຸຖຸປາທານທສຸສນນຸຕິ ທພຸຖພຸພໍ។ ໂລໂກ ຈາຕິ ວາ ອຕຸຕຄຸຄຫາວິນິມຸຕຸຕໍ ຄຫຕໍ ທິຜຸຖຸປາທານກູຕໍ ອິສ ປຸຣິມທິຜຸຖິອຸຕຸຕຣທິຜຸຖິວຈເນຫິ ວຸຕຸຕນຸຕິ ເວທິຕພຸພໍ។ ''ສມຸມສງເຂປວິຕຸຖາເຣ ປນ ສງເຂປໂຕ ຕຕຸຫາທລຸຫຕຸຕໍ, ສງເຂປໂຕ ທິຜຸຖິມຕຸຕເມວ, ວິຕຸຖາຣໂຕ ປນາ''ຕິ ເອວໍ ສມຸມສງເຂປວິຕຸຖາຣໂຕ ສງເຂປໍ ວິຕຸຖາຣຄຸຈ ນິທຸສາເຣຕີຕິ។

ສມຸມສງຸເຂປວິຕຸຖາເຣຕິ ນິທຸສາຣເຕາ ກຸມຸມໍ ທຍຸຄພຸພໍ។

ປກຕິອຕຸອາທີນໍ ສສຸສຕຄາຫປຸພຸພງຄໂມ, ສຣີຣສຸສ ອຸຈຸເຉທຄຸຄາຫປຸພຸພງຄໂມ ຈ ເຕສໍ ສາມິກູໂຕ ໂກຈິ ສສຸສໂຕ ອຸຈຸສິຊຸຊມາໂນ ວາ ອຕຸຕາ ອຕຸຖິຕິ ອຕຸຕຄຸຄາໂຫ ກທາຈິ ໂຫຕີຕິ ''ເຍກຸຍຸເຍນາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ເຍກຸຍຸເຍນ ປຖມໍ ອຕຸຕວາທຸປາທານນຸຕິອາທີນາ ວາ ສມຸພນຸໂສ។

ຍທິປິ ກວຣາຄຊວນວີຖີ ສພຸພປຖມໍ ປວຕຸຕຕິ ຄທີຕປຸປຜິສນຸສິກສຸສ ກວນິການຸຕິຍາ ປວຕຸຕິຕພຸພຕຸຕາ, ໂສ ປນ ກວຣາໂຄ ຕຕຸທາຫລຸຫຕຸຕໍ ນ ໂຫຕີຕິ ມລຸລມາໂນ ນ ກາມຸປາທານສຸສ ປຖມຸປຸປຕຸຕິມາຫ។ ຕຕຸທາ ກາມຸປາທານນຸຕິ ປນ ວິກາຄສຸສອກຣເຕາ ສພຸພາປິ ຕຕຸທາ ກາມຸປາທານນຸຕິ, ກຣເຕາປີ ກາມຣາຄໂຕ ອລຸລາປີ ຕຕຸທາ ຫລຸຫກາວໍ ປຕຸຕາ ກາມຸປາທານນຸຕິ ຕສຸສ ອຣຫຕຸຕມຄຸຄວຊຸຊຕາ ວຸຕຸຕາ។

ອຸປຸປຕຸຕິຍຸຖານກູຕາ ຈິຕຸຕຸປຸປາທາ ວິສໂຍ។ ປລຸຈຸປາທານກຸຂນຸສາ ອາລໂຍ, ຕຕຸຖ ຣມຕີຕິ ອາລຍຣາມາ, ປຊາ។ ເຕເນວ ສາອາລຍຣາມຕາ ຈ ສກສນຸຕາເນ ປຣສນຸຕາເນ ຈ ປາກຍາ ໂຫຕີຕິ។ ອຸປນິສຸສຍວຈເນນ ອາຣມຸມຕານນຸຕຣປກຕູປນິສຸສຍາວຸຕຸຕາຕິ ອນນຸຕຣປຈຸຈຍາທີນມຸປີ ສງຄໂຫ ກໂຕ ໂຫຕິ។

ອຸປາທານປທນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

ກວປທນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໘໒໔។ ຜລໂວຫາເຣນ ກມຸມກໂວ ກໂວຕິ ວຸຕຸໂຕຕິ ອຸປປຕຸຕິກວນິພຸພຈນເມວ ທຸວຍສຸສປິ ສາສາຣຕໍ ກຕຸວາ ວທນຸໂຕ ອາຫ ''ກວຕີຕິ ກໂວ''ຕິ។ ກວໍ ຄຈຸລຕີຕິ ນິປຸຜາທນຜລວເສນ ອຕຸຕໂນ ປວຕຸຕິກາເລ ກວາກິມຸຂໍ ຫຸຕຸວາ ປວຕຸຕຕີຕິ ອຕຸໂຖ, ນິພຸພຕຸຕນເມວ ວາ ເອຕຸຖ ຄມນໍ ອສີປຸເປຕໍ។

ສລຸລາວຕໍ ກໂວ ສລຸລາກໂວຕິ ເອຕຸຖ ວນຸຕຸ-ສທຸທສຸສ ໂລໂປ ທຍຸຄພຸໂພ, ຕສຸສ ວາ ອຕຸເຖ ອກາຣໍ ກຕຸວາ ''ສລຸລກໂວ''ຕິປີປາໂຖ។ ໂວກິຣີຍຕີ ປສາຣີຍຕີ ວິຕຸຖາຣີຍຕີຕິ ໂວກາໂຣ, ໂວກິຣຕໍ ວາ ໂວກາໂຣ, ໂສ ເອກສຸມິ ປວຕຸຕຕຸຕາ ເອໂກ ໂວກາໂຣຕິ ວຸຕຸໂຕ, ປເທສປສຍຸປຸປຕຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ។

ເຈຕນາສມຸປຍຸຕຸຕາວາ...ເປ... ສງຄທີຕາຕິ ອາຈຍຄາມີຕາຍ ກມຸມສງຂາຕຕໍ ທສຸເສຕຸວາ ກມຸມກເວ ສງຄທີຕກາວໍ ປຣີຍາເຍນ ວທຕິ, ນິປຸປຣີຍາເຍນ ປນ ເຈຕນາວ ກມຸມກໂວ។ ວຸຕຸຕລຸທີ ''ກມຸມກໂວ ຕີທີ ຂນຸເສທີ ເອເກນາຍຕເນນ ເອກາຍ ສາຕຸຍາ ສມຸປຍຸຕຸໂຕ, ເອເກນ ຂນຸເສນ ເອເກນາຍຕເນນ ເອກາຍ ສາຕຸຍາ ເກທີຈິ ສມຸປຍຸຕຸໂຕ''ຕິ (ສາຕຸ។ ໘໔໘)។ ອຸປປຕຸຕິກໂວ ຕີທີປີ ຕິເກທີ ວຸຕຸຕາ ອຸປປຕຸຕິກຸຂນຸສາວ។ ຍຖາຫ ''ອຸປປຕຸຕິກໂວ ກາມກໂວ ສລຸລາກໂວ ປລຸຈໂວກາຣກໂວ ປລຸຈທີ ຂນຸເສທີ ເອກາທສທາຍຕເນທີ ສຕຸຕຣສທີ ສາຕູທີ ສງຄທີໂຕ''ຕິອາທີ (ສາຕຸ។ ໗໑)។ ຍທິ ທີ ອນຸປາທີນຸນກາມມຸປີ ຄຫຕໍ ສິຍາ, ''ທຸວາທສຫາຍຕເນທີ ອຍຸຖາຣສທີ ສາຕູທີ''ຕິ ວຕຸຕພຸພໍ ສິຍາຕິ។

ສງຂາຣກວານໍ ສມຸມເກທໂຕ ນ ສງຂາຣາ ເອວ ປນ ວຸຕຸຕາຕິ ''ສາຕຸຖກເມວິທໍ ປຸນວຈນ''ນຸຕິ ເອຕໍ ນ ຍຸຕຸຕນຸຕິ ເຈ? ນ, ກເວກເທສກາເວນ ສງຂາຣານໍ ກໂວຕິ ປຸນ ວຸຕຸຕຕຸຕາ។ ປເຣນ ວາ ສມຸມວິເສສໍ ອຄເຕາຕຸວາ ປຸນວຈນໍ ໂຈທິຕນຸຕິ ໂຈທກາກິລາສວເສນ ''ສາຕຸຖກເມວິທໍ ປຸນວຈນ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ។

ກາມກວາທີນິພຸພຕຸຕນກສຸສ ກມຸມສຸສ ກາມກວາທີກາໂວ ຜລໂວຫາເຣນ ອຍຸຖກຖາຍໍ ວຸຕຸໂຕ។ ອນຸໂຕຄເສ ວິສຸໍ ອຄເຕາຕຸວາ ອພຸການຸຕຣຄເຕ ເອວ ກຕຸວາ ກາມກວາທີເກ ກມຸມຸປປຕຸຕິກວວເສນ ທຸຄຸເຕ ກຕຸວາ ອາຫ ''໖ ກວາ''ຕິ។

ອວິເສເສນາຕິ ອຸປາທານເກທໍ ອກຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖ។ ອຸປາທານເກທາກຣເຕາເນວ ຈ ທຸວາທສປຸປເກທສຸສ ສງຄຫວເສນ ສງຄຫາໂຕ ''໖ ກວາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ។

ໂຄສີເລນ ກຸກຸກຸຣສີເລນ ຈ ສມຕຸເຕນ ສມາຫິນຸເນນ ຄຸນຸນໍ ກຸກຸກຸຣານຸຈ ສຫພຸຍຕາ ວຸຕຸຕາຕິ ສີລພຸພຕຸປາທານວໂຕ ຊານກາວນາ ນ ອິຊຸຊຕິຕິ ມຸຄຸລມາເນາ ເຕນ ຣູປາຣູປກວາ ນ ໂຫນຸຕີຕິ ເກຈີ ວທນຸຕິ, ວກຸຂມາເນນ ປນ ປກາເຣນ ປຈຸຈຍກາວໂຕ ''ຕໍ ນ ຄເຫຕພຸພ''ນຸຕິ ອາຫ. ອສຸທຸນິມຄຸເຄ ຈ ສຸທຸນິມຄຸຄປຣາມສນ໌ ສີລພຸພຕຸປາທານນຸຕິ ສຸທຸນິມຄຸຄປຣາມ ສເນນ ຣູປາຣູປາວຈຣຊຸຊານານໍ ນິພຸພຕຸຕນໍ ນ ຍຸຊຸຊຕີຕິ. ປຸຣາຕາກາຣຕສີຕາຫຣຕາປສຸພນຸຂວິສີອາທີສວນໍ ອສທຸສມຸມສວນໍ ຯ ອາທິ-ສທຸເທນ ອສປຸປຸຣິສູປນິສຸສຍໍ ປຸພຸເພ ຈ ອກຕປຸຄຸຄຕໍ ອຕຸຕມິຈຸຉາປຕິສິຕຸຈ ສງຄຕຸຫາຕິ. ຕທນຸໂຕຄສາ ເອວາຕິ ຕສຸມີ ທຸຈຸຈຣິຕນິພຸພຕຸເຕ ສຸຈຣິຕນິພຸພຕຸເຕ ຈ ກາມກເວ ອນຸໂຕຄສາ ເອວາຕິ ອຕຸໂຖ.

ອນຸໂຕຄສາຕິ ຈ ສຄຸຄາກວປຸຈໂອກາຣກວານໍ ເອກເທເສນ ອນຸໂຕຄສຕຸຕາ ວຸຕຸຕໍ. ນ ທີ ເຕ ນິຣວເສສາ ກາມກເວ ອນຸໂຕຄສາຕີ. ສປຸປເກທສສາຕິ ສຸຄຕີທຸຄຸຄຕີມນຸສຸສາທີປຸປເກທວໂຕ. ກເມນ ຈ ອວຕຸວາ ສີລພຸພຕຸປາທານສຸສ ອນຸເຕ ກວປຸຈຸຈຍກາວວຈນໍ ອຕຸຕວາທຸປາທານໍ ວິຍ ອກິຕຸທໍ ອສມຸທາຈຣຕາໂຕ ອຕຸຕວາທຸປາທານນິມິຕຸຕຕຸຕາ ຈ.

ເທຕຸປຈຸຈຍປຸປເກເທທີຕິ ເອຕຸຖ ມຄຸຄປຈຸຈໂຍ ຈ ວຕຸຕພຸໂພ. ທິຍຸກຸປາທານາທີນີ ທີ ມຄຸຄປຈຸຈຍາ ໂຫນຸຕີຕີ.

ກວປທນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸກິຕາ.

ຊາຕິຊຣາມຣຕາທິປທນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໘໓໕. ອຸປປຕຸຕິກວຸປຸປຕຸຕິເຍວ ຊາຕີຕິ ອາຫ ''ນ ອຸປປຕຸຕິກໂວ''ຕີ. ຊາຍມານສຸສ ປນ ຊາຕິ ຊາຕີຕິ ອຸປປຕຸຕິກໂວປີ ອສຕິ ອກາວາ ຊາຕິຍາ ປຈຸຈໂຍຕິ ສກຸກາ ວຕຸຕຸໍ. ຊາຍມານຣູປປທຍຸການຕາປີ ທີ ຣູປຊາຕິຍາ ວຸຕຸຕາ ''ອຸປຈີຕຣູປປທຍຸກາໂນ (ຂ. ສ. ອຍຸກ. ໒໔໑) ອຸປຈໂຍ, ອນຸປຸປພນຸຂຣູປປທຍຸການາ ສນຸຕຕິ''ຕີ.

ຂນຸຂານໍ ຊາຕານໍ ອຸຄຸລາຕຕານຸຄຸລາຕຕາຈ ທີນປຕິຕຕາ. ອາທີ-ສທຸເທນ ສຸວຕຸຕທຸພຸພຕຸຕາທີວິເສສໍ ສງຄຕຸຫາຕີ. ອຊຸຊຕຸຕສນຸຕານຄຕໂຕ ອຄຸລສຸສ ວິເສສກາຣກສຸສ ກາຣຕສຸສ ອກາວາ ''ອຊຸຊຕຸຕສນຸຕາເນ''ຕິ ອາຫ.

ເຕນ ເຕນາຕິ ຄາຕີພຸຍສນາທີນາ ຊຣາມຣຕາໂຕ ອຄຸເຄນ ທຸກຸຂສມຸເມນ. ອຸປນິສຸສຍໂກຍິຍາຕິ ອຸປນິສຸສຍໍເສນ, ອຸປນິສຸສຍ ເລເສນາຕິ ອຕຸໂຖ. ໂຍ ທີ ປຍຸກາເນ ອນາຄໂຕ ສຕິ ກາວາ ອສຕິ ຈ ອກາວາ ສຸຕຸຕນຸຕິກປຣີຍາເຍນ ອຸປນິສຸສໂຍ, ໂສ ''ອຸປນິສຸສຍໂກຍິ''ຕີ ວຸຈຸຈຕີ.

ຊາຕິຊຣາມຣຕາທິປທນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸກິຕາ.

ກວຈກຸກກຖາວຕຸຕນາ

໘໔໘.ສມິຕນຸຕີ ສງຄຕໍ, ອພຸໂພຈຸຊິນຸນນຸຕີ ອຕຸໂຖ. ການຍານສຸສາຕິ ການຍມານສຸສ, ກາໂມ ຍານໍ ເອຕສຸສາຕິ ວາ ການຍາໂນ, ຕສຸສ ການຍານສຸສ. ຣຸປຸປຕີຕິ ໂສເກນ ຣຸປຸປຕິ.

ປຣີຍຸຍຸຖານຕາຍ ຕີຍຸຖນສີໂລ ປຣີຍຸຍຸຖານຍຸຖາຍີ. ''ປຣີຍຸຍຸຖຍຸຖາຍີໂນ''ຕີ ວາ ປາໂຖ, ຕຕຸຖ ປຣີຍຸຍຸຖາຕີຕິ ປຣີຍຸຍຸຖໍ, ທີຍຸກິປຣີຍຸຍຸຖໍ, ເຕນ ຕີຍຸຖຕີຕິ ປຣີຍຸຍຸຖຍຸຖາຍີຕີ ອຕຸໂຖ ທຍຸກພຸໂພ. ປຄຸຈ ປຸພຸພນິມິຕຸຕານີຕີ ''ມາລາ ມິລາຍນຸຕິ, ວຕຸຖານິ ກິລິສຸສນຸຕິ, ກຈຸເຂທີ ເສທາ ມຸຈຸຈນຸຕິ, ກາເຍ ເວວຕຸຕີຍໍ ໂອກຸກມຕິ, ເທໂວ ເທວາສເນ ນາກິຣມຕີ''ຕີ (ອິຕິວຸ. ໘໓) ວຸຕຸຕານີ ປຄຸຈ ມຣຕາປຸພຸພນິມິຕຸຕານີຕີ ອຕຸໂຖ. ຕານີ ທີ ທິສຸວາ ກມຸມນິພຸພຕຸຕກຸຂນຸຂສງຂາເຕ ອຸປປຕຸຕິກເວ ກວຂນຸທພເລນ ເທວານໍ ພລວໂສໂກ ອຸປຸປຊຸຊຕີຕີ. ພາໂລຕິ ອວິທຸວາ. ເຕນ ອວິຊຸຊາຍ ກາຣຕກາວໍ ທສຸເສຕີ. ຕີວິສນຸຕິ ຕສຸສາຣຸປຸປກຖາສວນ ກມຸມກາຣຕາທສຸສນມຣຕາກາລກມຸໂມປຍຸຖານນິທານໍ ໂສກາທີທຸກຸຂໍ. ອາສເວ ສາເຂນຸຕີຕິ ອາສເວ ຄເມນຸຕິ ໂພເຂນຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ.

ເອວໍ ສຕິຕິ ອວິຫິຕາທິຕາຍ ອນາທິກາເວ ສຕິຯ ອາທິມຕ຺ຕກຖນນ຺ຕິອາທິ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕິ ອາທິມໍ, ກວຈກ຺ກໍຯ ຕສ຺ສ ກາໂວ ອາທິມຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ສ ກຖນໍ ອາທິມຕ຺ຕກຖນໍຯ ວິເສສນິວຕ຺ຕິອຕ຺ໂຖ ວາ ມຕ຺ຕ-ສທ຺ໂທ, ສຕິ ອນາທິກາເວ ອວິຊ຺ຊາ ອາທິມ຺ຫິ ມຊ຺ເຊ ປຣິໂຍສາເນ ຈ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສິຍາຕິ ອາທິມຕ຺ຕາຍ ອວິຊ຺ຊາຍ ກຖນໍ ວິຣຸຊ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອວິຊ຺ຊາຄ຺ຄຫເຓນາຕິ ອວິຊ຺ຊາຍ ອຸປ຺ປາທເນນ ກຖເນນ, ອປ຺ປຫາເນນ ວາ, ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ສນ຺ນິຫິຕກາວກຣເຓນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກມ຺ມາທີນີຕິ ກມ຺ມວິປາກວຏ຺ຏານິຯ ວຏ຺ຏກາຣຓກາເວນ ປຘານຕ຺ຕາ "ປຘານຘມ຺ໂມ"ຕິ ອວິຊ຺ຊາ ກຖິຕາຯ ວທຕີຕິ ວໂທຯ ເວເທຕິ, ເວທິຍຕີຕິ ວາ ເວເທຍ຺ໂຍ, ສຸຂາທີ ອນຸກວຕິ, ສພ຺ພວິສເຍ ວາ ຊານາຕິ, "ສຸຂິໂຕ"ຕິອາທິນາ ອຕ຺ຕນາ ປເວທີ ຈ ຊານາຕິ ຎາຍຕີ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ພຣຫ຺ມາທິນາ ວາ ອຕ຺ຕນາ ວາຕິ ວາ-ສທ຺ໂທ ຈ-ສທ຺ທຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ "ກາຣກເວທກຣຫິຕ"ນ຺ຕິ ຈ-ສທ຺ທຕ຺ຖສມາສໍຯ

ທ຺ວາທສວິຘສຸຎ຺ຎຕາສຸຎ຺ຎນ຺ຕິ ອວິຊ຺ຊາທີນໍ ທ຺ວາທສວິຘານໍ ສຸຎ຺ຎຕາຍ ສຸຎ຺ຎໍ, ຈຕຸພ຺ພິຘມ຺ປີ ວາ ສຸຎ຺ຎຕໍ ເອກໍ ກຕ຺ວາ ທ຺ວາທສງ຺ຄຕາຍ ທ຺ວາທສວິຘາຕິ ຕາຍ ທ຺ວາທສວິຘາຍ ສຸຎ຺ຎຕາຍ ສຸຎ຺ຎນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ປຸພ຺ພນ຺ຕາຫຣຓໂຕຕິ ປຸພ຺ພນ຺ຕໂຕ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນວິປາກສ຺ສ ອາຫຣຓໂຕ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນເວທນາວສານໍ ເອຕໍ ກວຈກ຺ກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກວຈກ຺ເກກເທໂສປີ ຫີ ກວຈກ຺ກນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຯ ເວທນາ ວາ ຕຓ຺ຫາສຫາຍາຍ ອວິຊ຺ຊາຍ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ເວທນາໂຕ ອວິຊ຺ຊາ, ຕໂຕ ສງ຺ຂາຣາຕິ ສມ຺ພຊ຺ຊນ຺ໂຕ ເວທນາວສານໍ ກວຈກ຺ກນ຺ຕິ ຍຸຕ຺ຕເມຕໍ, ເອວໍ ຕຓ຺ຫາມູລເກ ຈ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປີ ຫີ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອນຸປ຺ປເວໂສ ໂຫຕີຕິຯ ອວິຊ຺ຊາ ຘມ຺ມສກາວໍ ປຏິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ວິປຣີຕາກິນິເວສໍ ກໂຣນ຺ຕີ ທິຏ຺ຐິຈຣິເຕ ສໍສາເຣ ນຍຕິ, ເຕສໍ ວາ ສໍສາຣໍ ສງ຺ຂາຣາທິປ຺ປວຕ຺ຕີ ນຍຕິ ປວຕ຺ເຕຕີຕິ "ສໍສາຣນາຍິກາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ຜລຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາຕິ ກຕ຺ຕຸນິທ຺ເທໂສຯ ວິຎ຺ຎາຓາທິປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຜລຸປ຺ປຕ຺ຕິ ຫີ ອິຘ ທິຏ຺ຐາ, ອທິຏ຺ຐານຎ຺ຈ ປຸຣິມກເວ ອຕ຺ຕໂນ ເຫຕູນໍ ອວິຊ຺ຊາສງ຺ຂາຣານໍ ຜລໍ ອຊ຺ເນຕ຺ວາ ອນຸປຈ຺ຉິຊ຺ຊນໍ ປກາເສຕີຯ ອຖ ວາ ປຸຣິມກວຈກ຺ກໍ ທຸຕິເຍນ ສມ຺ພນ຺ຘໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທນາສງ຺ຂາຕສ຺ສ ຜລສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຕຓ຺ຫາທີນໍ ເຫຕູນໍ ອນຸປຈ຺ເຉທໍ ປກາເສຕີ, ຕສ຺ມາ ຜລຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ກາຣຓກູຕາຍ ປຖມສ຺ສ ກວຈກ຺ກສ຺ສ ເຫຕູນໍ ອນຸປຈ຺ເຉທປ຺ປກາສນໂຕຕີ ອຕ຺ໂຖຯ ສງ຺ຂາຣາທີນເມວ ວາ ຜລານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອວິຊ຺ຊາທີນໍ ເຫຕູນໍ ຜລໍ ອຊ຺ເນຕ຺ວາ ອນຸປຈ຺ເຉທເມວ, ວິຎ຺ຎາຓາທິເຫຕູນໍ ວາ ສງ຺ຂາຣາທີນໍ ອນຸພນ຺ຘນເມວ ປກາເສຕີ ປຖມໍ ກວຈກ຺ກໍ, ນ ທຸຕິຍໍ ວິຍ ປຣິໂຍສານມ຺ປີຕິ "ຜລຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ເຫຕູນໍ ອນຸປຈ຺ເຉທປ຺ປກາສນໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ "ວິຎ຺ຎາຓປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປ"ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອປຣິປຸຓ຺ຓາຍຕນກລລຣູປໍ ວຕ຺ວາ ຕໂຕ ອຸທ຺ຘໍ "ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາ ສຬາຍຕນ"ນ຺ຕິ ສຬາຍຕນປ຺ປວຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ "ອນຸປຸພ຺ພປວຕ຺ຕິທີປນໂຕ"ຕິຯ "ກວປຈ຺ຈຍາ ຊາຕີ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ນ ອາຍຕນານໍ ກເມນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ "ສຫຸປ຺ປຕ຺ຕິທີປນໂຕ"ຕິຯ

ເຫຕຸອາທິປຸພ຺ພກາ ຕໂຍ ສນ຺ຘີ ເອຕສ຺ສາຕິ ເຫຕຸຜລເຫຕຸປຸພ຺ພກຕິສນ຺ຘີ, ກວຈກ຺ກໍຯ ເຫຕຸຜລເຫຕຸຜລວເສນ ຈຕຸປ຺ປເກໂທ ອງ຺ຄານໍ ສງ຺ຄໂຫ ເອຕສ຺ສາຕິ ຈຕຸເກທສງ຺ຄຫໍຯ ສຣູປໂຕ ອວຸຕ຺ຕາປິ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ສງ຺ຄເຫ ອາກີຣິຍນ຺ຕີ ອວິຊ຺ຊາສງ຺ຂາຣາທິຄ຺ຄຫເຓຫິ ປກາສີຍນ຺ຕີຕິ ອາກາຣາ, ອຕີຕເຫຕຸອາທີນໍ ວາ ປກາຣາ ອາກາຣາຯ ກິເລສກມ຺ມວິປາກາ ວິປາກກິເລສກມ຺ເມຫິ ສມ຺ພນ຺ຘາ ຫຸຕ຺ວາ ປຸນປ຺ປຸນໍ ປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ເຕສຸ ວຏ຺ຏນາມໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ "ຕິວຏ຺ຏ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ວຏ຺ເຏກເທສຕ຺ຕາ ວາ "ວຏ຺ຏານີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕານິຯ

ສນ຺ຘີນໍ ອາທິປຣິໂຍສານວວຕ຺ຖິຕາຕິ ສນ຺ຘີນໍ ປຸພ຺ພາປຣວວຕ຺ຖິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

"ຍາກາຈິ ວາ ປນ ເຈຕນາ ກໂວ, ເຈຕນາສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ອາຍູຫນສງ຺ຂາຣາ"ຕິ ອິທໍ ອິມິສ຺ສາ ຘມ຺ມຏ຺ຐິຕິຎາຓກາຊນິເຍ ວຸຕ຺ຕາຍ ປຏິສມ຺ກິທາປາຬິຍາ (ປຏິຯ ມຯ ໑໔໘ກ) ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອຕ຺ຖ ຫິ "ເຈຕນາ ກໂວ"ຕິ ອາຄຕາຕິຯ ກວນິທ຺ເທເສ ປນ "ສາຕ຺ຖໂກ"ຕິ ເອຕ຺ຖ "ເຈຕນາວ ສງ຺ຂາຣາ, ກໂວ ປນ ເຈຕນາສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາປີ"ຕິ ວິກງ຺ຄປາຬິຍາ ວເສນ ທສ຺ສິຕໍຯ "ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ປຸຎ຺ຎາກິສງ຺ຂາໂຣ? ກຸສລາ ເຈຕນາ ກາມາວຈຣາ"ຕິອາທິນາ ຫິ ສງ຺ຂາຣານໍ ເຈຕນາກາໂວ ວິກງ຺ຄປາຬິຍໍ (ວິກຯ ໒໒໖) ວຸຕ຺ໂຕຕິຯ ຕຕ຺ຖ ປຏິສມ຺ກິທາປາຬິຍໍ "ເຈຕນາສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ວິປາກຘມ຺ມຕ຺ຕາ ສວິປາເກນ ອາຍູຫນສງ຺ຂາເຕນ ສງ຺ຂຕາກິສງ຺ຂຣຓກິຈ຺ເຈນ ສງ຺ຂາຣາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ວິກງ຺ຄປາຬິຍໍ (ວິກຯ ໒໓໔) "ສພ຺ພມ຺ປິ ກວຄາມິກມ຺ມໍ ກມ຺ມກໂວ"ຕິ ກວສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກາເວນ ກວຄາມິກາວໂຕ ກມ຺ມສໍສຏ຺ຐສຫາຍຕາຍ ກມ຺ມກາວໂຕ ຈ ອຸປປຕ຺ຕິກວໍ ກາເວນ຺ຕີຕິ ກໂວຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ອຸປປຕ຺

ຕິກວການກິຈ຺ຈໍ ປນ ເຈຕນາຍ ສາຕິສຍນ຺ຕິ ປຍິສນ຺ກິທາປາລຸອິຍໍ ເຈຕນາ ''ກໂວ''ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ກວາກີສງຂຣຕາກິຈ຺ຈໍ ເຈຕນາຍ ສາຕິສຍນ຺ຕິ ວິກງຄປາລຸອິຍໍ ''ກຸສລາ ເຈຕນາ''ຕິອາທີນາ ເຈຕນາ ''ສງຂາຣາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ເຕນ ເຕນ ປຣິຍາເຍນ ອຸກຍໍ ອຸກຍຕ຺ຖ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ນຕ຺ເຖຕ຺ຖ ວິໂຣໂຜ ຯ ຄຫຕນ຺ຕິ ການຸປາທານໍ ກິຈ຺ເຈນາຫ຺ຯ ປຣາມສນນ຺ຕິ ອິຕຣານິຯ ອາຍູຫນາວສາເນຕິ ຕິສ຺ປີ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປສຸ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອາຍູຫນສ຺ສ ອວສາເນຯ

ທ຺ວິສຸ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປສຸ ວຸຕ຺ເຕ ອາຍູຫນສງຂາເຣ ''ຕສ຺ສ ປ຺ຸພ຺ພກາຄາ''ຕິ ອາຫ, ຕຕິເຍ ວຸຕ຺ເຕ ''ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ''ຕິຯ ທຫຣສ຺ສ ຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິ ກວງຄພຫຸລາ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ກວນ຺ຕຣຊນກກມ຺ມາຍູຫນສມຕ຺ຖາ ນ ໂຫຕິຕິ ''ອິຜ ປຣິປກ຺ກຕ຺ຕາ ອາຍຕນານ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກມ຺ມກຣຕກາເລ ສມ຺ໂມໂຫຕິ ເອເຕນ ກມ຺ມສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກູຕໍ ສມ຺ໂມຫໍ ທສ຺ເສຕິ, ນ ກມ຺ມສມ຺ປຍຸຕ຺ຕເມວຯ

ກມ຺ມາເນວ ວິປາກໍ ສມ຺ກຣນ຺ຕິ ວຫ຺ເຜນ຺ຕິຕິ ກມ຺ມສມ຺ກາຣາ, ກມ຺ມໍ ວາ ສງຂາຣກວາ, ຕທຸປການການິ ອວິຊ຺ຊາຕຕ຺ຫຸປາທານານິ ກມ຺ມສມ຺ກາຣາ, ປຍິສນ຺ຜິທາຍໂກ ວາ ກໂວ ກມ຺ມໍ, ຕທຸປການກາ ຍຖາວຸຕ຺ຕອາຍູຫນສງຂາຣາ ອວິຊ຺ຊາທໂຍ ຈ ກມ຺ມສມ຺ກາຣາຕິ ກມ຺ມຌ຺ຈ ກມ຺ມສມ຺ກາຣາ ຈ ກມ຺ມສມ຺ກາຣາຕິ ເອກເສສໍ ກຕ຺ວາ ''ກມ຺ມສມ຺ກາຣາ''ຕິ ອາຫຯ ທສ ຜມ຺ມາ ກມ຺ມນ຺ຕິ ອວິຊ຺ຊາທໂຍປີ ກມ຺ມສຫາຍຕາຍ ກມ຺ມສຣິກ຺ຂກາ ຕທຸປການກາ ຈາຕິ ''ກມ຺ມ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ

ສງຂິປ຺ປນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອວິຊ຺ຊາທໂຍ ວິຌ຺ຌາຕາທໂຍ ຈາຕິ ສງເຂໂປ, ກມ຺ມໍ ວິປາໂກ ຈຯ ກມ຺ມໍ ວິປາໂກຕິ ເອວໍ ສງຂິປີຍຕິຕິ ວາ ສງເຂໂປ, ອວິຊ຺ຊາທໂຍ ວິຌ຺ຌາຕາທໂຍ ຈຯ ສງເຂປກາວສາມຌ຺ເຍນ ປນ ເອກວຈນໍ ກຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ສງເຂປສທ຺ໂທ ວາ ກາຄາສິວຈນນ຺ຕິ ກມ຺ມກາໂຄ ກມ຺ມສງເຂໂປຯ

ເອວໍ ສມຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ກມ຺ມໂຕ ວິປາໂກຯ ຕຕ຺ຖາປີ ອວິຊ຺ຊາໂຕ ສງຂາຣາຕິ ເອວໍ ສມຸປ຺ປນ຺ນໍ, ຕິສນ຺ຜິອາທິວເສນ ວາ ສມຸປ຺ປນ຺ນໍ ອິທໍ ກວຈກ຺ກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ຄມນຜມ຺ມໍ, ວິນສ຺ສຜມ຺ມນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນ ອຸປ຺ປາທວຍວນ຺ຕຕາທີປເກນ ອນິຈ຺ຈ-ສທ຺ເທນ ວິກາຣາປຕ຺ຕິທີປເກນ ຈລ-ສທ຺ເທນ ຈ ອທິປີຕໍ ກາລນ຺ຕຣຍ຺ຖາຍີຕາປຍິກ຺ເຂປີ ທີເປຕິ, ອຊຸວນ຺ຕິ ເອເຕນ ຖິຣກາວປຍິກ຺ເຂປີ ນິສ຺ສາຣຕໍຯ ເຫຕູ ເອວ ສມ຺ກາຣາ ເຫຕຸສມ຺ກາຣາຯ ''ຄານໂສ ເຫຕຸໂສ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ວາ ຄານໍ, ອຌ຺ຌມ຺ປີ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ສາຜາຣຕໍ ການຕໍ ສມ຺ກາໂຣ, ອສາຜາຣຕໍ ເຫຕຸຯ ເອວນ຺ຕິ ເອວໍ ເຫຕຸໂຕ ຜມ຺ມມຕ຺ຕສມ຺ກເວ ເຫຕຸນິໂຣຜາ ຈ ວຍ຺ຸຍຸປຈ຺ເຊເທ ຜມ຺ເມ ຈ ຕໍນິໂຣຜາຍ ເທສິເຕ ສຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອິຜ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍິຜຯ ສຕ຺ເຕ ຈາຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ-ສທ຺ໂທ ເອວໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍຌ຺ຈ ວິຊ຺ຊຕິ, ສສ຺ສຕຸຈ຺ເຊທາ ຈ ນ ໂຫນ຺ຕິຕິ ສມຸຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖຯ ເອວຌ຺ຫິ ເຫຕຸອາຍຕ຺ເຕ ຜມ຺ມມຕ຺ຕສມ຺ກເວ ສຕ຺ໂຕ ນຸປລພ຺ກາຕິ, ຕສ຺ມິຌ຺ຈ ອຸປລພ຺ການ຺ເຕ ສສ຺ສໂຕ ອຸຈ຺ເຊໂທ ວາ ສິຍາ, ນຸປລພ຺ການ຺ເຕ ຕສ຺ມີ ເນວຸຈ຺ເຊໂທ ນ ສສ຺ສຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

ສຈ຺ຈປ຺ປກວໂຕຕິ ສຈ຺ຈໂຕ, ສຈ຺ຈານໍ ວາ ປກວໂຕຯ ກຸສລາກຸສລໍ ກມ຺ມນ຺ຕິ ວຍຍກຖາຍ ວຕ຺ຕມານຕ຺ຕາ ສາສວນ຺ຕິ ວິຌ຺ຌາຍຕິຯ ອວິເສເສນາຕິ ເຈຕນາ ເຈຕນາສມ຺ປຍຸຕ຺ຕກາຕິ ວິເສສໍ ອກຕ຺ວາ ສພ຺ພມ຺ປີ ຕໍ ກຸສລາກຸສລໍ ກມ຺ມໍ ''ສມຸທຍສຈ຺ຈ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ''ຕຕ຺ຫາ ຈ...ເປ... ອວເສສາ ຈ ສາສວາ ກຸສລາ ຜມ຺ມາ''ຕິ ຫິ ເຈຕນາເຈຕນາສມ຺ປຍຸຕ຺ຕວິເສສໍ ອກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ, ອຣິຍສຈ຺ຈວິເສສໍ ວາ ອກຕ຺ວາ ສມຸທຍສຈ຺ຈນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ວຕ຺ຖູສູຕິ ອາຣມ຺ມເຕສຸ, ຈກ຺ຂາທີສຸ ວາ ປຍິຈ຺ຊາເທຕພ຺ເພສຸ ວຕ຺ຖູສຸຯ ໂສກາທີນໍ ອຜິຍ຺ຖານຕ຺ຕາຕິ ເຕສໍ ການຕຕ຺ຕາ, ເຕຫິ ສິທ຺ຜາຍ ອວິຊ຺ຊາຍ ສຫິເຕຫິ ສງຂາເຣຫິ ປຈ຺ຈໂຍ ຈ ໂຫຕິ ກວນ຺ຕຣປາຕຸກາວາຍາຕິ ອຜິປ຺ປາໂຍຯ ຈຸຕິຈິຕ຺ຕໍ ວາ ປຍິສນ຺ຜິວິຌ຺ຌາຕສ຺ສ ອນນ຺ຕຣປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິຕິ ''ປຈ຺ຈໂຍ ຈ ໂຫຕິ ກວນ຺ຕຣປາຕຸກາວາຍາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຯ ຕໍ ປນ ຈຸຕິຈິຕ຺ຕໍ ອວິຊ຺ຊາສງຂາຣຣຫິຕໍ ກວນ຺ຕຣສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ນ ໂຫຕິຕິ ຕສ຺ສ ສຫາຍທສ຺ສນຕ຺ຖມາຫ 'ໂສກາທີນໍ ອຜິຍ຺ຖານຕ຺ຕາ''ຕິຯ ທ຺ວິຜາຕິ ອຕ຺ຕໂນເຍວ ສຣເສນ ຜມ຺ມນ຺ຕຣປຈ຺ຈຍກາເວນ ຈາຕິ ທ຺ວິຜາຯ

ອວິຊ຺ຊາປຈ຺ຈຍາ ສງຂາຣາຕິ ເອເຕນ ສງຂາຣານໍ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຕາທສ຺ສເນນ 'ໂກ ນຸ ໂຂ ອກິສງຂໂຣຕິຕິ ເອສ ໂນ ກລ຺ໂລ ປຌ຺ໂຫ''ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເຕເນຕໍ ການກທສ຺ສນນິວາຣຕນ຺ຕິຯ ເອວມາທິທສ຺ສນນິວາຣຕນ຺ຕິ ເອເຕນ 'ໂສຈຕິ ປຣິເທວຕິ ທຸກ຺ຂິໂຕ''ຕິອາທິທສ຺ສນນິວາຣຕມາຫຯ ໂສກາທໂຍປີ ຫິ ປຈ຺ຈຍາຍຕ຺ຕາ ອວສວຕ຺ຕິໂນຕິ ''ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຕໍ ໂສກ...ເປ... ສມ຺ກວນ຺ຕິ''ຕິ ເອເຕນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິຯ

ຄຕ຺ຫເກຫປີລອກາ ວິຍາຕິ ຄຕ຺ຫເກຫນຕ຺ຖໍ ປ຺ຈ຺ຈມາເນ ຄຕ຺ເຫ ຕສ຺ສປີ ອຸປ຺ຣິ ຊາຍມານຂຸທ຺ທກປີລອກາ ວິຍ, ຄຕ຺ຫສ຺ສ ວາ ອເນກສາເກເທ ປີລອກາ ວິຍ຺ ຄຕ຺ຫວິກາຣາ ສູນຕາສຣາຄປ຺ພ຺ພຄຫຕາທໂຍ຺

ປ຺ຜລາກິກູຕຈກ຺ຂຸໂກ ຣູປານິ ນ ປສ຺ສຕິ, ກິຍ຺ຈິປີ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ຈ ວິປ຺ຣີຕໍ ປສ຺ສຕິ, ເອວໍ ອວິຊ຺ຊາກິກູໂຕ ທຸກ຺ຂາທີນິ ນ ປຜິປ຺ຊ຺ຊ ຕິ ນ ປສ຺ສຕິ, ມິຈ຺ຉາ ວາ ປຜິປ຺ຊ຺ຊຕິຕິ ປ຺ຜລໍ ວິຍ ອວິຊ຺ຊາ, ກິມິນາ ວິຍ ອຕ຺ຕນາ ກຕຕ຺ຕາ ວຜ຺ຜສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນເຍວ ປຣິພ຺ກມນກາຣຕາຕ຺ຕາ ຈ ໂກສປ຺ປເທສາ ວິຍ ສງ຺ຂາຣາ, ສງ຺ຂາຣປຣິຄ຺ຄຫໍ ວິນາ ປຕິຍ຺ຖໍ ອລກມານໍ ວິຍ຺ຍາຕໍ ປຣິຕາຍກປຣິຄ຺ຄຫໍ ວິນາ ປຕິຍ຺ຖໍ ອລກມາໂນ ຣາຊກຸມາໂຣ ວິຍາຕິ ປຣິຄ຺ຄເຫນ ວິນາ ປຕິຍ຺ຖາລາໂກ ເອຕ຺ຖ ສາມຍ຺ຍໍ຺ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ກມ຺ມາທິອາຣມ຺ມຕມາຫ຺ ປຣິກປ຺ປນໂຕຕິ ອາຣມ຺ມຕາກຣຕາໂຕ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕນ ວາ ວິຕກ຺ເກນ ວິຕກ຺ກນ ໂຕ຺ ເທວມນຸສ຺ສມິຄວິຫງ຺ຄາທິວິວິຣປ຺ປກາຣຕາຍ ມາຍາ ວິຍ ນາມຣູປໍ, ປຕິຍ຺ຖາວິເສເສນ ວຸຫ຺ຒິວິເສສາປຕ຺ຕິໂຕ ວນປ຺ປຄຸມ຺ ໂພ ວິຍ ສລຸອາຍຕນໍ຺ ອາຍຕນານໍ ວິສຍິວິສຍກູຕານໍ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍາກິມຸຂກາວໂຕ ອາຍຕນຆຜ຺ຜນໂຕ຺ ເອຕ຺ຖ ຈ ສງ຺ຂາຣາທີ ນໍ ໂກສປ຺ປເທສປຣິຕາຍກາທີຫິ ທ຺ວິຫີ ທ຺ວິຫີ ສທິສຕາຍ ທ຺ເວ ທ຺ເວ ອຸປ຺ມາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພາ຺

ຄມ຺ກີໂຣ ເອວ ຫຸຕ຺ວາ ໂອກາສຕິ ປກາສຕິ ທິສ຺ສຕິຕິ ຄມ຺ກີຣາວກາໂສ຺ ຊາຕິປ຺ຈ຺ຈຍສມ຺ກູຕສມຸທາຄຕຍ຺ໂຖຕິ ຊາຕິປ຺ຈ຺ຈຍາ ສມ຺ກູຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ສທິຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ປ຺ຈ຺ຈຍານຸຣູປສ຺ສ ອຸທ຺ສໍ ອຸທ຺ສໍ ອາຄຕກາໂວ, ອນຸປ຺ປພນ຺ເຣຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອຖ ວາ ສມ຺ກູຕຍ຺ໂຖ ຈ ສມຸທາຄຕຍ຺ໂຖ ຈ ສມ຺ກູຕສມຸທາຄຕຍ຺ໂຖ຺ "ນ ຊາຕິໂຕ ຊຣາມຣຕໍ ນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ຊາຕື ວິນາ ອຍ຺ຍໂຕ ໂຫ ຕິ"ຕິ ຫິ ຊາຕິປ຺ຈ຺ຈຍສມ຺ກູຕຍ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ຺ ອິຕ຺ຖຍ຺ຈ ຊາຕິໂຕ ສມຸທາຄຈ຺ຉຕິຕິ ປ຺ຈ຺ຈຍສມຸທາຄຕຍ຺ໂຖ, ຍາ ຍາ ຊາຕິ ຍຖາ ຍຖາ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ຕທນຸຣູປປາຕຸກາໂວຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ອນຸໂລມປຜິໂລມໂຕຕິ ອິຣ ປນ ປ຺ຈ຺ຈຍຸປ຺ປາທາ ປ຺ຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຸປ຺ປາທສງ຺ຂາຕໍ ອນຸໂລມໍ, ນິໂຣຣາ ນິໂຣຣສງ຺ຂາຕໍ ປຜິໂລມຍ຺ ຈາຫ຺ ອາທິໂຕ ປນ ອນ຺ຕຄມນໍ ອນຸໂລມໍ, ອນ຺ຕໂຕ ຈ ອາທິຄມນໍ ປຜິໂລມມາຫາຕິ຺ "ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອາຫາຣາ ກີນິທານ ໆ"ຕິອາທິກາຍ (ສໍ຺ ນິ຺ ໔໑໑) ເວມຊ຺ຊໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ປຜິໂລມເທສນາຍ, "ຈກ຺ຂຸໍ ປຜິຈ຺ຈ ຣູເປ ຈ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຕໍ, ຕິຕ຺ຕໍ ສງ຺ຄຕິ ຜສ຺ໂສ, ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາ ເວທນາ"ຕິອາທິກາຍ (ສໍ຺ ນິ຺ ໔໔໓-໔໔; ໔໔຺໖໐) ອນຸໂລມເທສນາຍ ຈ ທ຺ວິສນ຺ຣິ ຕິສງ຺ເຂປໍ, "ສໍໂຍຊນິເຍສຸ, ກິກ຺ຂເວ, ຣມ຺ເມສຸ ອສ຺ສາທານຸປສ຺ສິໂນ ວິຫຣໂຕ ຕຕ຺ຫາ ປວຑ຺ຒຕິ, ຕຕ຺ຫາປ຺ຈ຺ຈຍາ ອຸປາທານ"ນ຺ ຕິອາທິສຸ (ສໍ຺ ນິ຺ ໔໕໓-໕໔) ເອກສນ຺ຣິທ຺ວິສງ຺ເຂປໍ຺

ອວິຊ຺ຊາທີນໍ ສກາໂວ ປຜິວິຊ຺ຊິຍຕິຕິ ປຜິເວໂຣ຺ ວຸຕ຺ຕຍ຺ຫິ "ເຕສໍ ເຕສໍ ວາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕຣມ຺ມານໍ ປຜິວິຊ຺ຊິຕພ຺ໂພ ສ ລກ຺ຂຕສງ຺ຂາໂຕ ອວິປຣີຕສກາໂວ ປຜິເວໂຣ"ຕິ (ຣ຺ ສ຺ ອຍ຺ຖ຺ ນິທານກຖາ)຺ ອປຸຍ຺ຍາກິສງ຺ຂາເຣາເທໂສ ສຣາໂຄ, ອຍ຺ໂຍ ວິຣາໂຄ, ຣາຄສ຺ສ ວາ ອປຜິປກ຺ຂກາວໂຕ ຣາຄປ຺ປວຑ຺ຒໂກ ສພ຺ໂພປີ ອປຸຍ຺ຍາກິສງ຺ຂາໂຣ ສຣາໂຄ, ອິຕໂຣ ປຜິປກ຺ຂກາວໂຕ ວິຣາໂຄ຺ "ທິຆຣຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອສ຺ສຸຕວໂຕ ປຸຖ຺ຊ຺ຊນສ຺ສ ອຊ຺ໂຊສິຕໍ ມມາຍິຕໍ ປຣາມຍ຺ຖໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາ"ຕິ (ສໍ຺ ນິ຺ ໔໖໘) ອຕ຺ຕປຣາມາສສ຺ສ ວິຍ຺ຍາຕໍ ວິສິຍ຺ຖໍ ວຕ຺ຖຸ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິຍ຺ຍາຕສ຺ສ ສຸຍ຺ຍຕຍ຺ໂຖ ຄມ຺ກີໂຣ, ອຕ຺ຕາ ວິຊານາຕິ ສໍສຣຕິຕິ ສພ຺ຍາປາຣຕາສງ຺ກນ຺ຕິອກິນິເວສພລວຕາຍ ອພ຺ຍາປາຣຍ຺ຖອສງ຺ກນ຺ຕິປຜິສນ຺ຣິປາ ຕຸກາວຍ຺ຖາ ຈ ຄມ຺ກີຣາ, ນາມສ຺ສ ຣູເປນ, ຣູປສ຺ສ ຈ ນາເມນ ອສມ຺ປໂຍຄໂຕ ວິນິພ຺ໂກໂຄ, ນາມສ຺ສ ນາເມນ ອວິນິພ຺ໂກໂຄ ໂຍ ເຊຕພ຺ໂພ຺ ເອກຸປ຺ປາເທກນິໂຣເຣຫິ ອວິນິພ຺ໂກເຄ ອຣິປ຺ເປເຕ ຣູປສ຺ສ ຈ ຣູເປນ ລພ຺ກຕິ຺ ອຖ ວາ ເອກຈຕຸໂວກາຣກເວສຸ ນາມຣູ ປານໍ ອສຫວຕ຺ຕນໂຕ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍວິນິພ຺ໂກໂຄ, ປຍ຺ຈໂວກາຣກເວ ສຫວຕ຺ຕນໂຕ ອວິນິພ຺ໂກໂຄ ຈ ເວທິຕພ຺ໂພ຺

ອຣິປຕິຍຍ຺ໂຖ ນາມ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປ຺ຈ຺ຈຍກາໂວ຺ 'ໂລໂກເປໂສ ທ຺ວາຣາເປສາ ເຂຕ຺ຕມ຺ເປຕ"ນ຺ຕິ (ຣ຺ ສ຺ ໕໙໗-໕໙໙) ວຸຕ຺ຕາ ໂລກາທິອຕ຺ຖາ ຈກ຺ຂາທີສຸ ປຍ຺ຈສຸ ໂຍເຊຕພ຺ພາ຺ ມນາຍຕນສ຺ສປີ ລຸຊ຺ຊນໂຕ ມໂນສມ຺ຜສ຺ສາທີນໍ ທ຺ວາຣເຂຕ຺ຕກາວໂຕ ຈ ເອ ເຕ ອຕ຺ຖາ ສມ຺ກວນ຺ເຕວ຺ ອາປາຖຄຕານໍ ຣູປາທີນໍ ປກາສນໂຍຄ຺ຍຕາລກ຺ຂຕໍ ໂອກາສນໍ ຈກ຺ຂາທີນໍ ວິສຍິກາໂວ, ມນາຍ ຕນສ຺ສ ວິຊານນໍ຺ ສງ຺ຆຜ຺ຜນຍ຺ໂຖ ວິເສເສນ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສາທີນໍ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ, ອິຕເຣ ຉນ຺ນມ຺ປີ ໂຍເຊຕພ຺ພາ຺ ຜຸສນຍ຺ຈ ຜສ຺ສສ຺ສ ສກາໂວ, ສງ຺ຆຜ຺ຜນໍ ຣໂສ, ອິຕເຣ ອຸປຍ຺ຖານາກາຣາ຺ ອາຣມ຺ມຕຣສານຸກວນຍ຺ໂຖ ຣສວເສນ ວຸຕ຺ໂຕ, ເວທຍິຕຍ຺ໂຖ ລກ຺ຂຕວເສນ຺ ອຕ຺ຕາ ເວທຍຕິຕິ ອກິນິເວສສ຺ສ ພລວຕາຍ ນິຊ຺ຊີວຍ຺ໂຖ ເວທນາຍ ຄມ຺ກີໂຣ຺ ນິຊ຺ຊີວາຍ ເວທນາຍ ເວທຍິຕໍ ນິຊ຺ຊີວເວທຍິຕໍ, ນິຊ຺ຊີວເວທຍິຕເມວ ອຕ຺ໂຖ ນິຊ຺ຊີວເວທຍິຕຍ຺ໂຖ຺

ອາຫານຜຸໂຄ ຈຕຸນຸນມຸປີ ອຸປາຫານານໍ ສມາໂນ, ຄຫຕຜຸໂຄ ກາມຸປາຫານສຸສ, ອິຕເຣສໍ ຕິຕຸຕໍ ອກິນິເວສາທິອຕຸໂຖ ฯ “ທິຜຸຖິກນຸຕາໂຣ”ຕິ ທີ ວຈນໂຕ ທິຜຸຖິນໍ ທຸຣຕິກຸກມນຜຸໂຄປີຕິ ฯ ຫລຸທຄຫຕຸຕາ ວາ ຈຕຸນຸນມຸປີ ທຸຣຕິກຸກມນຜຸໂຄ ໂຍ ເຊຕພຸໂພ ฯ ໂຍນິຄຕິຖິຕິນິວາເສສຸຂີປນນຸຕິ ສມາເສ ກຸມຸມວຈນສຸສ ອໂລໂປ ທຜຸຖພຸໂພ, ຕສຸມາ ເຕນ ອາຍູຫນາກິສງຂຣຕາປ ທານໍ ສມາໂສ ໂຫຕິ ฯ ຊຣາມຣຕງຄໍ ມຣຕປຸປສານນຸຕິ ມຣຕຜຸຖາ ເອວ ຂຍາຫໂຍ ຄມຸກິຣາ ທສຸສິຕາ ฯ ນວນວານຄຸຫິ ປຣິກຸຂເຍນ ຂຕຸຫິຈຸຈາທິປຣິປກຸກປຸປວຕຸຕິ ຊຣາຕິ, ຂຍຜຸໂຄ ວາ ຊຣາຍ ວຸຕຸໂຕຕິ ທຜຸຖພຸໂພ ฯ ນວກາວາປຄໂມ ທີ ຂໂຍຕິ ວຕຸຕຸ ຍຸຕຸໂຕຕິ ฯ ວິປຣິຕາມຜຸໂຄ ທຸວິນຸນມຸປີ ฯ ສນຸຕຕິວເສນ ວາ ຊຣາຍ ຂຍວຍກາໂວ, ສມຸມຸຕິຂຕິກວເສນ ມຣຕສຸສ ເກາທວິປຣິຕາມຕາ ໂຍເຊຕພຸພາ ฯ

ອຕຸຖນຍາຕິ ອຕຸຖານໍ ນຍາ ฯ ອວິຊຊາທິອຕຸເຖຫິ ເອກຕຸຕາທີ ເສນ ກາເວນ ນິຍນຸຕິ ຄມຸເມນຸຕີຕິ ເອກຕຸຕາທໂຍ ເຕສໍ ນຍາຕິ ວຸຕຸຕາ ฯ ນິຍນຸຕີຕິ ທີ ນຍາຕິ ฯ ອຕຸຖາ ເອວ ວາ ເອກຕຸຕາທິກາເວນ ນິຍມານາ ຄາຍມານາ “ອຕຸຖນຍາ”ຕິ ວຸຕຸຕາ ฯ ນິຍນຸຕິ ເອເຕຫີຕິ ວາ ນຍາ, ເອກຕຸຕາທີທີ ຈ ອຕຸຖາ “ເອກ”ນຸຕິອາທິນາ ນິຍນຸຕິ, ຕສຸມາ ເອກຕຸຕາທໂຍ ອຕຸຖານໍ ນຍາຕິ ອຕຸຖນ ຍາ ฯ ສນຸຕານານຸປຈຸເຂເທນ ພີຊໍ ຣຸກຸຂກາວໍ ປຕຸຕໍ ຣຸກຸຂກາເວນ ປວຕຸຕນຸຕີ ເອກຕຸເຕນ ວຸຈຸຈຕີຕິ ສນຸຕານານຸປຈຸເຂໂທ ເອກ ຕຸຕໍ, ເອວມິຮາປີ ອວິຊຊາທີນໍ ສນຸຕານານຸປຈຸເຂໂທ ເອກຕຸຕນຸຕິ ທສຸເສຕິ ฯ

ກິນຸນສນຸຕານສຸເສວາຕິ ສມຸພນຸຮຣທີຕສຸສ ນານຕຸຕສຸສ ຄຫຕໂຕ ສຕຸຕນຸຕໂຣ ອຸຈຸຉິນຸໂນ ສຕຸຕນຸຕໂຣ ອຸປຸປນຸໂນຕິ ຄຕຸຫນຸ ໂຕ ອຸຈຸເຂທທິຜຸຖິມຸປາທິຍຕິ ฯ

ຍໂຕ ກຸໂຕຈີຕິ ຍທິ ອຄຸຄສຸມາ ອຄຸຄສຸສຸປຸປຕຸຕິ ສິຍາ, ວາລິກໂຕ ເຕລສຸສ, ອຸຈຸຊຸໂຕ ຂີຣສຸສ ກສຸມາ ອຸປຸປຕຸຕິ ນ ສິຍາ, ຕສຸ ມາ ນ ໂກຈິ ກສຸສຈິ ເຫຕຸ ອຕຸຖີຕິ ອເຫຕຸກທິຜຸຖິ, ອວິຊຊມາເນປີ ເຫຕຸມຸຫິ ນິຍຕຕາຍ ຕິລຄາວິສຸກຸກໂສຕິຕາທີຫິ ເຕລຂີຣສຣີຣາທີນິ ປວຕຸຕນຸຕີຕິ ນິຍຕິວາທລຸຈ ອຸປາທິຍຕີຕິ ວິຄຸຄາຕພຸພໍ ຍຖາຣຫໍ ฯ

ກສຸມາ? ຍສຸມາ ອິທຄຸຫິ ກວຈກຸກໍ ອປທາເລຕຸວາ ສໍສາຣກາຍມຕີໂຕ ນ ໂກຈິ ສຸປີນນຸຕເຣປີ ອຕຸຖີຕິ ສມຸພນຸໂຮ ฯ ທຸຣກິຍານນຸ ຕິ ທຸຣຕິກຸກມໍ ฯ ອສນິວິຈກຸກມິວາຕິ ອສນິມຕຸຫລມິວ ฯ ຕຄຸຫິ ນິມຸມຖນເມວ, ນານິມຸມຖນໍ ປວຕຸຕມານໍ ອຕຸຖິ, ເອວໍ ກວຈກຸກມຸປີ ເອກນຸຕໍ ທຸກຸຂຸປຸປາທນໂຕ “ນິຈຸຈນິມຸມຖນ”ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ฯ

ຄາຕາສີນາ ອປທາເລຕຸວາ ສໍສາຣກາຍໍ ອຕີໂຕ ນຕຸຖີຕິ ເອຕສຸສ ສາຮກໍ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ “ວຸຕຸຕມຸປີ ເຈຕ”ນຸຕິອາທີ ฯ ຕນຸຕູ ນໍ ອາກຸລກໍ ຕນຸຕາກຸລກໍ, ຕນຸຕາກຸລກມິວ ຊາຕາ ຕນຸຕາກຸລກຊາຕາ, ກິເລສກມຸມວິປາເກຫີ ອຕິວ ຊຜິຕາຕິ ອຕຸໂຖ ฯ ຄຸຕາຍ ສກຸຕິຍາ ນີທໍ ຄຸຕາຄຸຕຸທີກໍ ฯ ວຫຸເຜີອກາວໂຕ ອປາຍໍ ທຸກຸຂຄຕິກາວໂຕ ທຸຄຸຄຕີ ສຸຂສມຸສຸສຍໂຕ ວິນິປາຕຕຸຕາ ວິນິປາຕລຸຈ ຈຕຸພຸພິສໍ ອປາຍໍ, “ຂນຸສານລຸຈ ປຜິປາຜິ”ຕິອາທິນາ ວຸຕຸຕໍ ສໍສາຣລຸຈ ນາຕິວຕຸຕຕິ ฯ ສໍສາໂຣ ເອວ ວາ ສພຸໂພ ອິສ ວຫຸເຜີອປຄມາທີຫີ ອຕຸເຖຫີ ອປາຍາທິນາມໂກ ວຸຕຸໂຕ ເກວລໍ ທຸກຸຂກຸຂນຸຮກາວໂຕ ฯ

ກວຈກຸກກຖາວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ ฯ

ສຸຕຸຕນຸຕກາຊນີຍວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ ฯ

໔ ฯ ອກິຮມຸມກາຊນີຍວຕຸຕນາ

໒໔໓ ฯ ປຖວີອາກາສາ ວິຍ ປຜິຈຸຈສມຸປຸປາໂທ ມຫາປຕຸຖຜວິຕຸຖາຣິຕານໍ ອຕຸຖານໍ ປຣິກປຸປວເສນ ກຖິໂຕ ฯ ຕຄຸຫິ ອປຕຸຖຜໍ ອວິຕຸຖຕລຸຈ ປຖວີ ອາກາສລຸຈ ປຕຸຖຣນຸໂຕ ວິຕຸຖາຣຍນຸໂຕ ວິຍ ຈ ເອເກກຈິຕຸຕາວຣຸທຸຮໍ ອກຕຸວາ ສພຸພສຕຸຕສພຸພຈິຕຸຕ ສາຮາຣຕາວເສນ ປຕຸຖຜວິຕຸຖຕໍ ກຕຸວາ ສຸຕຸຕນຸຕກາຊນີເຍນ ກຄວາ ທສຸເສຕິ ฯ ຕຕຸຖ ນານາຈິຕຸຕວເສນາຕິ ອສຫຊາຕານໍ ສຫຊາຕານລຸຈ ປຈຸຈຍປຈຸຈຍຸປຸປນຸນານໍ ນານາຈິຕຸຕຄຕານໍ ທສຸສິຕກາວໍ ສນຸຮາຍ ວຸຕຸຕໍ ฯ ນວ ມູລປທານີ ເອເຕສນຸຕິ ນວມູ ລປທາ, ນຍາ ฯ “ເອເກເກນ ນເຍນ ຈຕຸນຸນໍ ຈຕຸນຸນໍ ວາຣານໍ ສງຄຫິຕຕຸຕາ”ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ເອຕຸຖ “ເອເກເກນ ຈຕຸກຸເກນາ”ຕິ

ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ນຍຈຕຸກ຺ກວາຣາ ຫີ ເອຕ຺ຖ ວວຕ຺ຖິຕາ ທສ຺ສິຕານໍ ຈຕຸກ຺ການໍ ນຍກາວາຕິຯ

໑ຯ ປຈ຺ຈຍຈຕຸກ຺ກວຓ຺ຓນາ

ອວິຊ຺ຊໍ ອາທິໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ‘‘ອວິຊ຺ຊາປຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາຣາ’’ຕິອາທີນິ ປຈ຺ຈຍສຫິຕານິ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນານິ ອາທິກາເນວ ວຸຕ຺ຕານີຕິ ອາຫ ‘‘ນ, ຕສ຺ສ ອນາທິຕ຺ຕາ’’ຕິຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ນິທ຺ເທເສ (ວິຠຯ ໒໒໕) ‘‘ຕຕ຺ຖ ກຕມາ ອວິຊ຺ຊາ’’ຕິ ອວິຊ຺ຊໍ ວິສုໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ‘‘ຕຕ຺ຖ ກຕເມ ອວິຊ຺ຊາປຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາຣາ’’ຕິອາທິນາ ຕໍຕໍປຈ຺ຈຍວນ຺ໂຕ ສງ຺ຂາຣາທໂຍ ວິສ຺ສຊ຺ຊິຕາຕິຯ ຕີສຸ ປກາເຣສຸ ປຐມປຐມວາໂຣ ທຸຕິຍວາຣາທີສຸ ປວິສນ຺ໂຕ ປຈ຺ຈຍວິເສສາທິສພ຺ພນານຕ຺ຕສາຘາຣຓຕ຺ຕາ ເຕ ວາຣວິເສເສ ຄຓ຺ຫາຕີຕິ ‘‘ສພ຺ພສງ຺ຄາຫໂກ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ປຐມວາໂຣ ເອວ ຫິ ນ ເກວລໍ ຉຏ຺ຐາຍຕນເມວ, ອຖ ໂຂ ນາມຎ຺ຈ ຜສ຺ສສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ, ນາມໍ ວາ ນ ເກວລໍ ຉຏ຺ຐາຍຕນສ຺ເສວ, ອຖ ໂຂ ຜສ຺ສສ຺ສາປີຕິ ປຈ຺ຈຍວິເສສທສ຺ສນຕ຺ຖໍ, ເຍນ ອຕ຺ຖວິເສເສນ ມຫານິທານສຸຕ຺ຕເທສນາ ປວຕ຺ຕາ, ຕໍທສ຺ສນຕ຺ຖຎ຺ຈ ຉຏ຺ຐາຍຕນງ຺ຄໍ ປຣິຫາເປຕ຺ວາ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ຕສ຺ສ ທຸຕິຍວາເຣ ຈ ປເວໂສ ວຸຕ຺ໂຕ, ນ ສພ຺ພງ຺ຄສໂມໂຣຘໂຕຯ

ຍຕ຺ຖາຕິ ວາຣຈຕຸກ຺ເກ ເອເກກວາເຣ ຈຯ ອຎ຺ຎຖາຕິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍໂຕ ອຎ຺ຎຖາ ສງ຺ຂາເຣຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ‘‘ຣູປີ ສຬ຺ ອາຍຕນ’’ນ຺ຕິ, ເຕສຸປິ ຈ ວາເຣສຸ ຈຕູສຸປິ ໂສກາທໂຍ ອວຸຕ຺ຕາ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີເຍສຸ ວຸຕ຺ຕາຯ ຕຕ຺ຖ ຈ ວຸຕ຺ຕເມວ ອິທ ‘‘ຉຏ຺ຐາຍຕນ’’ນ຺ຕິ ອຎ຺ຎຖາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ສພ຺ພຏ຺ຐານສາຘາຣຓໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ເຍນ ສພ຺ພວາຣສາຘາຣຓໂຕ, ສພ຺ພວິຎ຺ຎາຓປ຺ປວຕ຺ຕິຏ຺ຐານຠາວສາຘາຣຓໂຕ ວາຯ ວິນາ ອຠາເວນ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ຂນ຺ຘຕ຺ຕຍມ຺ປິ ສມານໍ ຜລໍ ປຈ຺ຈໂຍ ຈາຕິ ອາຫ ‘‘ອວິເສເສນາ’’ຕິຯ ‘‘ຕິຓ຺ຓໍ ສງ຺ຄຕິ ຜສ຺ໂສ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໐໔; ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໖໐) ວຈນໂຕ ປນ ວິຎ຺ຎາຓໍ ຜສ຺ສສ຺ສ ວິເສສປຈ຺ຈໂຍຕິ ຕສ຺ສ ຜສ຺ໂສ ວິສິຏ຺ຐໍ ຜລໍ, ສຕິປິ ປຈ຺ຈຍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານໍ ອາຫາຣປຈ຺ຈຍຠາເວ ມໂນສຎ຺ເຈຕນາຍ ວິຎ຺ຎາຓາຫາຣໍ ວິສິຏ຺ຐໍ ກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ສງ຺ຂາໂຣ ຈສ຺ສ ວິສິຏ຺ໂຐ ປຈ຺ຈໂຍຯ ອຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓມຕ຺ຕານີຕິ ຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓປ຺ປມາຓຣຫິຕານິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖຕິ ຕສ຺ສ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອວິຊ຺ຊາທິກສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາຍໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ເຫຕຸກາທີນີຕິ ເອຕ຺ຖ ຍສ຺ມິໍ ຈຕຸກ຺ເກ ເຫຕຸກ-ສທ຺ໂທ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕໍ ເຫຕຸກ-ສທ຺ທສ຺ສາຈຣິຕຕ຺ຕາ ‘‘ເຫຕຸກ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ເຫຕຸ-ສທ຺ໂທ ຄຕິສູຈໂກ ອວິຄຕຕາ ຈ ວິຄຕຕານິວາຣຓວເສນ ຄຕິ ເອວ ໂຫຕີຕິ ເຫຕຸກຈຕຸກ຺ກໍ ອວິຄຕປຈ຺ຈຍວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຕິສ຺ສາ ຈຕ຺ຕສ຺ສາ ປຎ຺ຈສ຺ສາ ວາຕິ ວາ-ສທ຺ໂທ ‘‘ຉສ຺ສາ ວາ’’ຕິປິ ວິກປ຺ເປຕີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ສມາຘິ ຫິ ສາຘາຣເຓຫິ ຕີຫິ ຌານິນ຺ທ຺ຣິຍມຄ຺ຄປຈ຺ຈເຍຫິ ຈ ປຈ຺ຈໂຍຕິຯ ອຸປາທານໍ ຠວສ຺ສ ມຄ຺ຄປຈ຺ຈເຍນ ຈາຕິ ສຕ຺ຕຘາຕິ ກາມຸປາທານວຊ຺ຊານໍ ວເສນ ວທຕິຯ ກາມຸປາທານໍ ປນ ຍຖາ ຠວສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ໂສ ປກາໂຣ ຕຓ຺ຫາຍໍ ວຸຕ຺ໂຕ ເອວາຕິ ນ ວຸຕ຺ໂຕຯ

ອິມສ຺ມິໍ ຈຕຸກ຺ເກ ສຫຊາຕປຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ວຈນວເສນາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ອຕ຺ໂຖ ຫິ ນ ກຕ຺ຖຈິ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຍຖາສເກຫິ ປຈ຺ຈໂຍ ນ ໂຫຕິ, ສຫຊາຕປຈ຺ຈຍວເສເນວ ປນ ອິມສ຺ສ ຈຕຸກ຺ກສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ໂສເຍເວຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ ວທນ຺ຕິຯ ປຐມວາໂຣຕິ ປຐມຈຕຸກ຺ໂກຕິ ເອວໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ຠວາທີນໍ ຕຖາ ອຠາວນ຺ຕິ ຍທິ ສຫຊາຕປຈ຺ຈຍວເສເນວ ປຐມຈຕຸກ຺ໂກ ວຸຕ຺ໂຕ, ຠໂວ ຊາຕິຍາ, ຊາຕິ ຈ ມຣຓສ຺ສ ສຫຊາຕປຈ຺ຈໂຍ ນ ໂຫຕີຕິ ຍຖາ ອວິຄຕຈຕຸກ຺ກາທີສຸ ‘‘ຠວປຈ຺ຈຍາ ຊາຕິ ຠວເຫຕຸກາ’’ຕິອາທີ ນ ວຸຕ຺ຕໍ ຠວາທີນໍ ອວິຄຕາທິປຈ຺ຈຍຕາຍ ອຠາວໂຕ, ເອວມິທາປີ ‘‘ຠວປຈ຺ຈຍາ ຊາຕິ’’ຕິອາທີ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາຯ ປຈ຺ຈຍວຈນເມວ ຫິ ເຕສໍ ສຫຊາຕສູຈກໍ ອາປນ຺ນໍ ອວິຄຕຈຕຸກ຺ກາທີສຸ ວິຍ ອິທ ປຈ຺ຈຍວິເສສສູຈກສ຺ສ ວຈນນ຺ຕຣສ຺ສ ອຠາວາ, ນ ຈ ຕໍ ນ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ຈ ຠວາທໂຍ ສຫຊາຕປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ນ ສຫຊາຕປຈ຺ຈຍວເສເນວາຍໍ ຈຕຸກ຺ໂກ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເສສປຈ຺ຈຍານຎ຺ຈ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ ອິທໍ ‘‘ຠວາທີນ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ສຫ ອໂຍເຊຕ຺ວາ ສາມຎ຺ເຎນ ອວິຊ຺ຊາທີນໍ ສຫຊາເຕນ ສຫ ເສສປຈ຺ຈຍຠາວານຎ຺ຈ ສມ຺ຠວໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ – ປຈ຺ຈຍວິເສສສູຈກສ຺ສ ວຈນນ຺ຕຣສ຺ສ ອຠາວາ ສຫຊາຕໂຕ ອຎ຺ເຎ ປຈ຺ຈຍຠາວາ ອວິຊ຺ຊາທີນໍ ນ ສມ຺ຠວນ຺ຕີຕິ ສຫຊາຕປຈ຺ຈຍວເສເນວາຍໍ ຈຕຸກ຺ໂກ ອາຣທ຺ໂຘຕິ ວຸຈ຺ເຈຍ຺ຍ, ນ ຈ ເຕ ນ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ນາຍໍ ຕຖາ ອາຣທ຺ໂຘຕິຯ

"ມຫານິທານສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ເອກາທສງ຺ຄິໂກ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທ ວຸຕ຺ໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ປນ "ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາ ວິຍ຺ຍາຓໍ, ວິຍ຺ຍາຓປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປໍ, ນາມປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສ"ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໕໘) ທຸວິທຕ຺ຕໍ ອາຄເຕ ນາມຣູເປ ເອກຘາ ຄຫິເຕ ນວງ຺ຄິໂກ, ທ຺ວິຘາ ຄຫິເຕ ທສງ຺ຄິໂກ ວຸຕ຺ໂຕ, ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຖ ປນ ວຸຕ຺ເຕສຸ ອວິຊ຺ຊາສງ຺ຂາເຣສຸ ອທ຺ຘຕ຺ຕຍທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ໂຍຊິຍມາເນສຸ ເອກາທສງ຺ຄິໂກ ໂຫຕີຕິ ກຕ຺ວາ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ມຫານິທານສຸຕ຺ຕນ຺ຕເທສນາຍ ປຣິຄ຺ຄຫຕ຺ຖນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ຫິ ຈກ຺ຂາຍຕນາທີນິ ວິຍ ຣູເປ ຉຏ຺ຐາຍຕນຍ຺ຈ ນາເມ ອນ຺ໂຕຄຘໍ ກຕ຺ວາ ຜສ຺ສສ຺ສ ນິຣວເສສຣູປປຈ຺ຈຍໍ ວິຍ ນິຣວເສສນາມປຈ຺ຈຍຍ຺ຈ ທສ຺ເສຕຸໍ "ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວມິຘາປິ ຕຕ຺ຖ ທສ຺ສິຕວິເສສທສ຺ສເນນ ຕໍເທສນາປຣິຄ຺ຄຫຕ຺ຖໍ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓິເກ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາເທ ຉຏ຺ຐາຍຕນໍ ນາມນ຺ໂຕຄຘໍ ກຕ຺ວາ "ນາມປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສ"ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຣູປປ຺ປວຕ຺ຕິເທສໍ ສນ຺ຘາຍ ເທສິຕຕ຺ຕາ "ອິມສ຺ສາ"ຕິ ວຈນເສໂສ, ນ ປຸຣິມານນ຺ຕິ, ເຕເນວ "ອຍຍ຺ຫີ"ຕິອາທິມາຫຯ

ໂຍນິວເສນ ໂອປປາຕິການນ຺ຕິ ເຈຕ຺ຖ ສໍເສທຊໂຍນິກາປິ ປຣິປຸຓ຺ຓາຍຕນຠາເວນ ໂອປປາຕິກສງ຺ຄຫໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ປຘານາຍ ວາ ໂຍນິຍາ ສພ຺ພປຣິປຸຓ຺ຓາຍຕນໂຍນີ ທສ຺ເສຕຸໍ "ໂອປປາຕິການ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອວໍ ສງ຺ຄຫນິທສ຺ສນວ ເສເນວ ຫິ ຘມ຺ມຫທຍວິຠງ຺ເຄປິ (ວິຠຯ ໑໐໐໙) "ໂອປປາຕິການໍ ເປຕານ"ນ຺ຕິອາທິນາ ໂອປປາຕິກຄ຺ຄຫຓເມວ ກຕໍ, ນ ສໍ ເສທຊຄ຺ຄຫຓນ຺ຕິຯ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຓ ຉຫາຍຕເນຫີ ຜສ຺ສສ຺ສ ປວຕ຺ຕິ ນຕ຺ຖິ, ນ ເຈກສ຺ສ ອກຸສລຜສ຺ສສ຺ສ ຉຏ຺ຐາຍຕນວຊ຺ຊໍ ອາຍຕນໍ ສມານກ຺ຂເຓ ປວຕ຺ຕມານໍ ປຈ຺ຈຍຠູຕໍ ອຕ຺ຖິ, ອາຣມ຺ມຓປຈ຺ຈໂຍ ເຈຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕໂກ ນ ໂຫຕີຕິ ນ ຄຍ຺ຫຕິ, ຕສ຺ມາ "ສຬາຍຕນປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສ"ຕິ ນ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸນ຺ຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ "ຍສ຺ມາ ປເນໂສ"ຕິອາທິມາຫຯ

ປຸຣິມໂຍນິທ຺ວເຍ ສມ຺ຠວນ຺ຕມ຺ປິ ເກສຍ຺ຈິ ສຬາຍຕນໍ ກລລາທິກາເລ ນ ສມ຺ຠວຕີຕິ "ສທາ ອສມ຺ຠວໂຕ"ຕິ ອາຫຯ ປຈ຺ຈິມໂຍນິທ຺ວເຍ ປນ ເຍສໍ ສມ຺ຠວຕິ, ເຕສໍ ສທາ ສມ຺ຠວຕີຕິຯ ອິໂຕຕິ ອິມສ຺ມາ ຈຕຸກ຺ກໂຕ, ນຍໂຕ ວາ, ໂຍ ວິເສໂສຯ

ປຈ຺ຈຍຈຕຸກ຺ກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໔ຯ ເຫຕຸຈຕຸກ຺ກວຓ຺ຓນາ

໔໔໔ຯຊາຕິກ຺ຂຓມ຺ເຕ ເອວ ອຠາວໂຕຕິ ຕໂຕ ອຸທ຺ຘໍ ຠາວໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອວິຄຕປຈ຺ຈຍນິຍມາຠາວໂຕ ຠເວ ອຸປາທານ ເຫຕຸກຄ຺ຄຫຓໍ ນ ກຕໍ, ອຠາວໂຕ ອວິຄຕປຈ຺ຈຍສ຺ສ ຊາຕິອາທີສຸ ຠວເຫຕຸກາທິຄ຺ຄຫຓໍ ນ ກຕນ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ຍຖາ ປນ ຍາວ ວຕ຺ຖຸ, ຕາວ ອນຸປລພ຺ຠມານສ຺ສ ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ ອວິຄຕປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ ວິຍ຺ຍາຓໂຕ ອຸທ຺ຘໍ ປວຕ຺ຕນກມ຺ປີ, ເອວໍ ອຸປາທານໍ ຠວສງ຺ຄຫິຕານໍ ຊາຕິອາທີນໍ, ຠໂວ ຈ ຊາຕິຍາ ອວິຄຕປຈ຺ຈໂຍ ສິຍາຯ ອຖ ນ ສິຍາ, ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ເຘ ຊາຕິອາທີນໍ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ວິຍ຺ຍາຓໍ ນາມສ຺ສ, ນາມຍ຺ຈ ອຕກ຺ຂຓິກສມ຺ຠວາ ຉຏ຺ຐາຍຕນສ຺ສ ອວິຄຕປຈ຺ຈໂຍ ນ ສິຍາຕິ ອິຘ ວິຍ ຕຕ຺ຖາປິ ເຫຕຸກຄ຺ຄຫຓໍ ນ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ, ຕສ຺ມາ ຍາວ ອຸປາທານໍ, ຕາວ ຊາຕິອາທີນໍ ອນຸປລພ຺ໂຠ, ຊາຕິກ຺ຂຓມ຺ເຕ ເອວ ຠວສ຺ສ ອຠາໂວ ຈ ກາຣຓນ຺ຕິ ນ ສກ຺ກາ ກາຕຸໍຯ ສງ຺ຂຕລກ຺ຂຓານໍ ປນ ຊາຕິອາທີນໍ ອສຠາວສມ຺ມານໍ ຠເວນ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ອສຠາວສມ຺ມສ຺ສ ຈ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ຠວນ຺ຕຣສ຺ສ ອຠາວໂຕ ເຫຕຸອາທິປຈ຺ຈຍາ ນ ສນ຺ຕີຕິ ຠວສ຺ສ ອຸປາທານໍ ນ ນິຍເມນ ອວິຄຕປຈ຺ຈໂຍ, ຠໂວ ປນ ຊາຕິຍາ, ຊາຕິ ຊຣາມຣຓສ຺ສ ເນວ ອວິຄຕປຈ຺ຈໂຍຕິ ອວິຄຕປຈ຺ຈຍນິຍມາຠາວໂຕ ອຠາວໂຕ ຈ ອວິຄຕປຈ຺ຈຍສ຺ສ ຠວາທີສຸ ເຫຕຸກຄ຺ຄຫຓໍ ນ ກຕນ຺ຕິ ຍຸຕ຺ຕໍຯ

ນນຸ ເອວໍ "ນາມໍ ວິຍ຺ຍາຓເຫຕຸກໍ ຉຏ຺ຐາຍຕນໍ ນາມເຫຕຸກ"ນ຺ຕິ ວຈນໍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ນ ຫິ ນາມສງ຺ຄຫິຕານໍ ຊາຕິອາທີນໍ ອວິຄຕປຈ຺ຈໂຍ ອຍ຺ຍສ຺ສ ອວິຄຕປຈ຺ຈຍຠາໂວ ຈ ອຕ຺ຖິ ອສຠາວສມ຺ມຕ຺ຕາຕິ? ນ, ເຕສໍ ນາເມນ ອສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ ນມນກິຈ຺ຈປຣິຈ຺ຈິນ຺ນຍ຺ຫິ ນາມໍ, ຕຍ຺ຈ ກິຈ຺ຈໍ ສຠາວສມ຺ມານເມວ ໂຫຕີຕິ ສຠາວສມ຺ມຠູຕາ ເອວ ຕໂຍ ຂນ຺ຘາ "ນາມ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ເຫຕຸກຄ຺ຄຫຓໍ ຍຸຕ຺ຕໍ, ອິຘ ປນ ຠວຕີຕິ ຠໂວ, ນ ຈ ຊາຕິອາທີນິ ນ ຠວນ຺ຕີຕິ "ຠວປຈ຺ຈຍາ ຊາຕິ ສມ຺ຠວຕິ, ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓໍ ສມ຺ຠວຕີ"ຕິ ໂຍຊນໂຕ , ຕສ຺ມາ ສງ຺ຂຣຓໂຕ ສງ຺ຂາເຣ ວິຍ ຠວນ຺ໂຕ ຠເວ ຊາຕິອາທີນິ ສງ຺ຄຫິຕານີຕິ ນິຍມາຠາວາຠາເວຫິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕຫິ ເຫຕຸກຄ຺ຄຫຓໍ ນ ກຕນ຺ຕິຯ

ເກຈິ ປນາຕິອາທີນາ ເຮວຕຕຸເຖຣມຕໍ ວທຕິ។ ອຣູປກຸຂນຸສາ ຫີ ອີສ ກໂວຕິ ອາຄຕາ។ ວຸຕຕຸຍຸຫີ "ຕຕຸຖ ກຕໂມ ອຸປາທານ ປຈຸຈຍາ ກໂວ, ຖເປຕຸວາ ອຸປາທານໍ ເວທນາກຸຂນຸໂສ...ເປ... ວິຍຸຍາຕາກຸຂນຸໂສ"ຕິ (ວິກ។ ໒໔໙)។

"ວຕຸຕພຸພປເທສາກາວໂຕ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ສຕິປີ ປນ ປເທເສ ອຸປາທານໍ ວິຍ ສກາວານີ ຊາຕິອາທີນີ ນ ໂຫນຸຕີຕິ ຖເປຕພຸພສຸສ ກາວນຸຕຣສຸສ ອກາວໂຕ ເອວ ຄປນໍ ນ ກາຕພຸພນຸຕິ ຍຸຕຸຕໍ។ ຊາຍມານານໍ ປນ ຊາຕິ, ຊາຕານຍຸຈ ຊຣາມຣຕນຸຕິ "ກວປຈຸຈ ຍາ ຊາຕິ, ຊາຕິປຈຸຈຍາ ຊຣາມຣຕ"ນຸຕິ (ວິກ។ ໒໒໔) ວຸຕຸຕໍ។ ຍຖາ ປນ "ນາມປຈຸຈຍາ ຜສຸໂສຕິ ຕຕຸຖ ກຕມໍ ນາມໍ? ຖເປຕຸ ວາ ຜສຸສໍ ເວທນາກຸຂນຸໂສ...ເປ... ວິຍຸຍາຕາກຸຂນຸໂສ។ ອີທໍ ວຸຈຸຈຕິ ນາມ"ນຸຕິ (ວິກ។ ໒໔໙), "ນາມຣູປປຈຸຈຍາ ສລຸອາຍ ຕນນຸຕິ ອຕຸຖິ ນາມໍ ອຕຸຖິ ຣູປໍ។ ຕຕຸຖ ກຕມໍ ນາມໍ? ເວທນາກຸຂນຸໂສ ສຍຸຍາກຸຂນຸໂສ ສງຂາຣກຸຂນຸໂສ។ ອີທໍ ວຸຈຸຈຕິ ນາມໍ។ ຕຕຸຖ ກຕມໍ ຣູປໍ? ຈຕຕາໂຣ ມຫາກູຕາ ຍຍຸຈ ຣູປໍ ນິສຸສາຍ ມໂນທາຕຸ ມໂນວິຍຸຍາຕາທາຕຸ ວຕຸຕຕິ, ອີທໍ ວຸຈຸຈຕິ ຣູປ"ນຸຕິ (ວິກ។ ໒໕໑) ຈ ຍໍ ນາມຣູປຍຸຈ ຜສຸສສຸສ ສລຸອາຍຕນສຸສ ປຈຸຈໂຍ, ຕສຸສ ວຕຸຕພຸພປເທໂສ ນິທຸທິຍຸໂຖ, ເອວໍ ໂຍ ກໂວ ຊາຕິ ຍາ ປຈຸຈໂຍ, ຕສຸສປີ ຖເປຕພຸພຄເຫຕພຸພວິເສເສ ສຕິ ນ ສກຸກາ ວຕຸຕພຸພປເທໂສ ນຕຸຖີຕິ ວຕຸຕຸນຸຕິ។

ເຫຕຸຈຕຸກຸກວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໔។ ອຍຸຍມຍຸຍຈຕຸກຸກວຕຸຕນາ

໒໔໕។ ນິປຸປເທສຕຕາ ກເວນ ອຸປາທານໍ ສງຄຫິຕນຸຕິ ປຈຸຈຍຸປຸປນຸນສຸສ ອຸປາທານສຸສ ວິສໍ ຖິຕສຸສ ອກາວາ "ກວປຈຸຈຍາປີ ອຸປາທານ"ນຸຕິ ນ ສກຸກາ ວຕຸຕຸນຸຕິ ທສຸເສຕຸໍ "ຍສຸມາ ປນ ກໂວນິປຸປເທໂສ"ຕິອາທິມາຫ។ ເອວໍ ສຕິ "ນາມປຈຸຈຍາປີ ວິຍຸຍາຕ"ນຸຕິ ນ ວຕຸຕພຸພໍ ສິຍາ, ນາມໍ ປນ ປຈຸຈຍຸປຸປນຸນກູຕໍ ປຈຸຈຍກູຕຍຸຈ ສປຸປເທສເມວ ຄຫິຕນຸຕິ ອທິປຸປາໂຍ។ ຍຖາ ປນ "ນາມປຈຸຈຍາ ລຍຸຖາຍຕນໍ, ນາມປຈຸຈຍາ ຜສຸໂສ"ຕິອາທີສຸ (ວິກ។ ໑໔໐-໑໔໔) ປຈຸຈຍຸປຸປນຸນໍ ຖເປຕຸວາ ນາມໍ ຄຫິຕໍ, ເອວໍ "ກວປຈຸຈຍາປີ ອຸປາທານ"ນຸຕິ ອີສາປີ ປຈຸຈຍຸປຸປນຸນໍ ຖເປຕຸວາ ກວສຸສ ຄຫຕໍ ນ ນ ສກຸກາ ກາຕຸໍ, ຕສຸມາ ອຸປາທານສຸສ ອວິຄຕປຈຸຈຍນິຍມາກາໂວ ວິຍ ອຍຸຍມຍຸຍປຈຸຈຍນິຍມາກາໂວ ກເວ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕນເຍນ ອຕຸຖີຕິ "ກວປຈຸຈຍາປີ ອຸປາ ທານ"ນຸຕິ ນ ວຸຕຸຕນຸຕິ ເວທິຕພຸພໍ។

ອຍຸຍມຍຸຍປຈຸຈໂຍຕິ ເຈຕຸຖ ສມຸປຍຸຕຸຕວິປຸປຍຸຕຸຕອຕຸຖິປຈຸຈໂຍ ອທິປຸເປໂຕ ສິຍາ។ "ນາມຣູປປຈຸຈຍາປີ ວິຍຸຍາຕ"ນຸຕິ ຫີ ວຸຕຸຕໍ, ນ ຈ ວຕຸຖຸ ອກຸສລວິຍຸຍາຕສຸສ ອຍຸຍມຍຸຍປຈຸຈໂຍ ໂຫຕິ, ປຸເຣຊາຕວິປຸປຍຸຕຸໂຕ ປນ ໂຫຕີຕິ។ ຕຖາ "ລຍຸຖາຍຕນປຈຸຈຍາປີ ນາມຣູປ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ, ນ ຈ ລຍຸຖາຍຕນໍ ຈກຸຂາຍຕນຸປຈຍາທີນໍ ຈິຕຸຕສມຸຍຸຖານຣູປສຸສ ຈ ອຍຸຍມຍຸຍປຈຸຈໂຍ ໂຫຕິ, ປຈຸລາຊາຕວິປຸປຍຸຕຸໂຕ ປນ ໂຫຕີຕິ។

ອຍຸຍມຍຸຍຈຕຸກຸກວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

ສງຂາຣາທິມູລກນຍມາຕິກາວຕຸຕນາ

໒໔໗។"ອປຸພຸພສຸສ ອຍຸຍສຸສ ອວິຊຸຊາປຈຸຈຍສຸສ ວຕຸຕພຸພສຸສ ອກາວໂຕ ກວມູລກນໂຍ ນ ວຸຕຸໂຕ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ເອວໍ ສຕິ "ລຍຸຖາຍຕນປຈຸຈຍາ ອວິຊຸຊາ"ຕິອາທິກາ ລຍຸຖາຍຕນາທິມູລກາ ຈ ນ ວຕຸຕພຸພາ ສິຍໍຸ។ "ນາມປຈຸຈຍາ ອວິຊຸຊາ"ຕິ ເອຕຸຖ ຫີ ອວິຊຸຊາປຈຸຈຍາ ສພຸເພ ຈຕຸຕາໂຣ ຂນຸສາ ນາມນຸຕິ ວຸຕຸຕາຕິ។ ຕຕຸຖາຍໍ ອທິປຸປາໂຍ ສິຍາ – ນາມວິເສສານໍ ລຍຸຖາຍຕ ນາທີນໍ ອວິຊຸຊາຍ ປຈຸຈຍກາໂວ ວຕຸຕພຸໂພຕິ ລຍຸຖາຍຕນາທິມູລກາ ວຸຕຸຕາ។ ຍເທວ ປນ ນາມໍ ອວິຊຸຊາຍ ປຈຸຈໂຍ, ຕເທວ ກວປຈຸຈຍາ ອວິຊຸຊາຕິ ເອຕຸຖາປີ ວຸຈຸເຈຍຍ, ນ ວຕຸຕພຸພວິເສໂສ ໂກຈິ, ຕສຸມາ ອປຸພຸພາກາວໂຕ ນ ວຸຕຸໂຕຕີຕິ។ ກວຄຸຄຫເຕນ ຈ ອີສ ອວິຊຸຊາຍ ປຈຸຈຍກູຕາ ສກາວສມຸມາ ຄຕຸເຫຍຸຍໍຍຸ, ນ ຊາຕິອາທີນີຕິ ອປຸພຸພາກາວໂຕ ນ ວຸຕຸໂຕຕິ ທຍຸຖພຸໂພ។ "ອວິຊຸຊາປຈຸຈຍາ ອວິຊຸຊາຕິປີວຸຕຸຕໍ ສິຍາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ຍຖາ ປນ "ນາມປຈຸຈຍາ ຜສຸໂສ"ຕິ ວຸຕຸເຕ "ຜສຸສປຈຸຈຍາ ຜສຸໂສ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ ນ ໂຫຕິ ປຈຸຈຍຸປຸປນຸນໍ ຖເປຕຸວາ ປຈຸຈຍສຸສ ຄຫຕໂຕ, ເອວມິສາປີ ນ ສິຍາ, ຕສຸມາ ກວນວເສນ ສກາວສມຸ ມາສກາວສມຸເມສຸ ສາມຍຸເຍນ ປວຕຸໂຕ ກວ-ສທຸໂທຕິ ນ ໂສ ອວິຊຸຊາຍ ປຈຸຈໂຍຕິ ສກຸກາ ວຕຸຕຸໍ។ ເຕນ ກວມູລກນໂຍ ນ ວຸຕຸໂຕຕິ ເວທິຕພຸໂພ។

‘‘ອຸປ່າຫານປ໌ຈ຺ຈຍາ ກໂວ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ວິຍ ກເວກເທເສ ວິສຸ໌ ປຸ໌ພ຺ເພ ອຄ຺ຄຫີເຕ ກວ-ສທ຺ໂທ ປ໌ຈ຺ຈຍໂສຮນຕ຺ຖໍ ອາທິໂຕ ວຸຈ຺ຈມາ ໂນ ນິຣວເສສໂພຣໂກ ໂຫຕິ, ນ ນາມ-ສທ຺ໂທ. ເອວໍສກາວາ ທີ ເອຕາ ນິຣຸຕ຺ຕິໂຍຕິ ອິມິນາວາ ອຣິປຸ໌ປ່າເຍນ ‘‘ອວິຊ຺ຊາປ໌ຈ຺ຈຍາ ອວິຊ຺ຊາຕິປິ ວຸຕ຺ຕໍ ສິຍາ’’ຕິ ອາຫາຕິ ທຍ຺ຄພ຺ພໍ, ອິມິນາວ ອຣິປຸ໌ປ່າເຍນ ‘‘ກວສ຺ສ ນິປ຺ປເທສຕ຺ຕາ ກວປ໌ຈ຺ຈຍາປິ ອຸປ່າຫານນ຺ຕິ ນ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍປ໌ຈ຺ຈຍວາເຣ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທຍ຺ຄພ຺ໂພ. ຕຕ຺ຖ ປ໌ຈ຺ຈິນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ເອເຕນ ຊາຕິຊຣາມຣຕານໍ ອວິຊ຺ຊາຍ ປ໌ຈ຺ຈຍກາໂວ ອນຸຍ຺ຍາໂຕ ວິຍ ໂຫຕິ. ຊາຍມານານໍ ປ໌ນ ຊາຕິ, ນ ຊາຕິຍາ ຊາຍມານາ, ຊີຍມານມີຍມານຍ຺ຈ ຊຣາມຣຕໍ, ນ ຊຣາມຣຕສ຺ສ ຊີຍມານມີຍມານາຕິ ຊາຕິອາທີນີ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຕ ນ ອວິຊ຺ຊາຍ ປ໌ຈ຺ຈໂຍ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ອສມ຺ກວໂຕ ເອວ ຕມ຺ມູລກາ ນຍາ ນ ຄຫິຕາ, ປ໌ຈ຺ເຊໂທປິ ປ໌ນ ອຕ຺ຖິຕິ ‘‘ຕຕ຺ຖ ປ໌ຈ຺ຈິນ຺ນຕ຺ຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຄພ຺ພໍ. ເຕ ເນວ ‘‘ອປີຈາ’’ຕິອາທິມາຫ.

ມາຕິກາວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

ອກຸສລນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໘໔໗-໘໔໙. ອຸປ່າຫານສ຺ສ ອຸປ່າຫານປ໌ຈ຺ຈຍຕ຺ຕໍ ອາປ໌ຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ນນຸ ນາຍໍ ໂທໂສ. ກາມຸປ່າຫານຍ຺ຫິ ທິຍ຺ຖຸປ່າຫານສ຺ສ, ຕຍ຺ຈ ອິຕຣສ຺ສ ປ໌ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ? ສຈ຺ຈໍ, ກາມຸປ່າຫານສ຺ສ ປ໌ນ ຕຕ຺ຫາຄຫເຕນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ນາເມ ວິຍ ວິເສສປ໌ຈ຺ຈຍຕ຺ຕາກາວາ ຈ ອຸປ່າຫານຄ຺ຄຫເຕນ ຕຕ຺ຫາປ໌ຈ຺ຈຍາ ກວສ຺ສ ຈ ປ໌ຈ຺ຈຍກູຕາ ທິຍ຺ຖິ ເອວ ຄຫິຕາຕິ ອຍໍ ໂທໂສ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທຍ຺ຄພ຺ໂພ. ຍສ຺ມາ ຈ ອຸປ່າຫານຍ຺ຖາເນ ປ໌ຈ຺ຈຍຸປ຺ປ໌ນ຺ນໍ ປ໌ຈ຺ຈໂຍ ຈ ເອກເມວ, ຕສ຺ມາ ‘‘ນາມປ໌ຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສ, ນາມຣູປປ໌ຈ຺ຈຍາ ສລຸອາຍຕນ’’ນ຺ຕິ ເອເຕສໍ ນິທ຺ເທເສສຸ ວິຍ ‘‘ອຸປ່າຫານປ໌ຈ຺ຈຍາ ກໂວ’’ຕິ ເອຕສ຺ສ ນິທ຺ເທເສ ປ໌ຈ຺ຈໂຍ ວິສຸໍ ນ ວິກຕ຺ໂຕ. ສຕິປິ ວາ ກວສ຺ສ ປ໌ຈ຺ຈຍກາເວນ ກາມຸປ່າຫານສ຺ສປິ ຄຫເຕ ‘‘ຖເປຕ຺ວາ ອຸປ່າຫານ’’ນ຺ຕິ ອວຸຈ຺ຈມາເນ ກາມຸປ່າຫານໍ ກາມຸປ່າຫານສ຺ສ, ທິຍ຺ຖິ ຈ ທິຍ຺ຖິຍາ ປ໌ຈ຺ຈໂຍຕິ ອາປ໌ຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ປ໌ຈ຺ຈຍປ໌ຈ຺ຈຍຸປ຺ປ໌ນ຺ນຕານິວາຣຕຕ຺ຖໍ ‘‘ຖເປຕ຺ວາ ອຸປ່າຫານ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ.

໘໕໔. ຈກ຺ຂາຍຕນາທິອຸປ໌ຕ຺ຖມ຺ກກສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສມຸຍ຺ຖານຣູປສ຺ສ ຊນກໍ ວິຍ຺ຍາຕໍ ຈກ຺ຂາຍຕນຸປ໌ຈຍາທີນໍ ປ໌ຈ຺ຈໂຍຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຕທຊນກມ຺ປີຕິ ອຣິປຸ໌ປ່າເຍນ ‘‘ຍສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສມຸຍ຺ຖານຣູປສ຺ສາ’’ຕິອາທິມາຫ. ຕາສມ຺ປິ ທີຕິ ອຸຕ຺ອາຫາຣຊສນ຺ຕຕີນມ຺ປິ ທີ ອຸປ໌ຕ຺ຖມ຺ກກສມຸຍ຺ຖາປ໌ນປ໌ຈ຺ຉາຊາຕປ໌ຈ຺ຈຍວເສນ ວິຍ຺ຍາຕໍ ປ໌ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ ເອວາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໘໕໔. ຍຖານຸຣູປນ຺ຕິ ມຫາກູຕສງ຺ຂາຕໍ ປ໌ຍ຺ຈນ຺ນໍ ສຫຊາຕາທິປ໌ຈ຺ຈໂຍ, ວຕ຺ຖຸສງ຺ຂາຕໍ ຉຍ຺ຖສ຺ສ ປຸ໌ເຣຊາຕາທິປ໌ຈ຺ຈໂຍ, ນາມໍ ປ໌ຍ຺ຈນ຺ນໍ ປ໌ຈ຺ຉາຊາຕາທິປ໌ຈ຺ຈໂຍ, ຉຍ຺ຖສ຺ສ ສຫຊາຕາທິປ໌ຈ຺ຈໂຍຕິ ເອສາ ຍຖານຸຣູປຕາ.

໘໖໔. ຍສ຺ສາຕິ ຍສ຺ສ ປ໌ຈ຺ຈຍຸປ຺ປ໌ນ຺ນສ຺ສ ນາມສ຺ສ ວິຍ຺ຍາຕສ຺ສ ສມ຺ປ໌ຍຸຕ຺ຕປ໌ຈ຺ຈຍກາໂວ ໂຫຕີຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ.

໘໗໔. ‘‘ຜສ຺ສປ໌ຈ຺ຈຍາປິ ນາມ’’ນ຺ຕິ ຜສ຺ສປ໌ຈ຺ຈຍກາເວນ ວຕ຺ຕພ຺ພສ຺ເສວ ນາມສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ປ໌ຈ຺ຈຍຸປ຺ປ໌ນ຺ເນນ ປ໌ວຕ຺ຕິ ທສ຺ສິຕາຕິ ‘‘ຖເປຕ຺ວາ ຜສ຺ສ’’ນ຺ຕິ ປຸ໌ນ ວຈເນ ໂກຈິ ອຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຖີຕິ ນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຕຖາປີ’’ຕິອາທິມາຫ.

໘໗໐. ຍສ຺ມາ ອຣິໂຍກ຺ໂຂປີ ນຕ຺ຖີ, ຕສ຺ມາ ອຸປ່າຫານຍ຺ຖານໍ ປ໌ຣິຫີນເມວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຮ. ພລວກິເລເສນ ປ໌ນ ປ໌ທປູ໌ຣຕາສ຺ສ ກາຣຕໍ ຕຕ຺ຫາຍ ອກາໂວ ໂທມນສ຺ສສຫຄເຕສຸ ວຸຕ຺ໂຕ ເອວາຕິ ຕສ຺ສ ເຕນ ສມ຺ພນ຺ໂຮ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ. ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ຕຕິຍຈິຕ຺ຕາທີສຸ ‘‘ຕຕ຺ຫາປ໌ຈ຺ຈຍາ ອຣິໂມກ຺ໂຂ’’ຕິອາທິມ຺ຫິ ວິສ຺ສຊ຺ຊນເມວ ວິເສສໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປ່າລຸອິ ສໍຂິຕ຺ຕາ. ເຫຍ຺ຖາຕິ ຈິຕ຺ຕຸປ໌ປ່າທກຕ຺ຫາທີສຸ.

ອກຸສລນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

ກຸສລາພ຺ຍາກຕນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

ຌລຌ຺ປສາໂທຕິ ສທ຺ສາ຺

໓໐໖຺ ‘‘ອໂລໂກ ນິທານໍ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍາ’’ຕິອາທິວຈນໂຕ (ອ຺ ນິ຺ ໓຺໓ຌ) ສພ຺ຍາປາຣານິ ກຸສລມູລານິ ສງ຺ຂາຣານໍ ນິທານານິ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ກມ຺ມເວຄກ຺ຂິຕ຺ເຕສຸ ວິປາເກສຸ ອໂລກາທີສຫຄຕກມ຺ມປ຺ຜິພິມ຺ພກູຕາ ວິຍ ປວຕ຺ຕມານາ ອໂລກາທໂຍຕິ ປຌ຺ຈວິຌ຺ຌາເຕສຸ ວິຍ ນິທານຣຫິຕຕາ ໂສຕປຕິຕຕາຕິ ທຎ຺ຐພ຺ພາ຺ ກິຣິຍຊມ຺ມາ ກິຣິຍມຕ຺ຕຕ຺ຕາ ກມ຺ມນິທານຣຫິຕາ ອິຈ຺ເຈວ ປຣິຫີນາວິຊ຺ຊາຎ຺ຐານາ ເວທິຕພ຺ພາ຺

ຕຕິຍຈຕຸຕ຺ຖວາຣາ ອສມ຺ກາວໂຕ ເອວາຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ກຶ ຈກ຺ຂຸວິຌ຺ຌາຓາທີນິ ຈກ຺ຂາຍຕນຸປ຺ຈຍາທີນໍ ປຈ຺ຆາຊາຕປ຺ຈ຺ຈຍາ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ? ໂຫນ຺ຕິ, ຕທຸປ຺ຕ຺ຖມ຺ກກສ຺ສ ປນ ຈິຕ຺ຕສມຸຎ຺ຐານສ຺ສ ອສມຸຎ຺ຐາປນໍ ສນ຺ຊາຍ ‘‘ອສມ຺ກາວໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຎ຺ຐພ຺ພໍ຺ ສຫຊາຕປ຺ຈຆາຊາຕວິຌ຺ຌາຓສ຺ສ ປນ ວເສນ ຕທາປີ ວິຌ຺ຌາຓປ຺ຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປໍ, ປຈ຺ຆາຊາຕສຫຊາຕນາມສ຺ສ ສຫ ຊາຕປຸເຣຊາຕກູຕຈກ຺ຂາທິຣູປສ຺ສ ຈ ວເສນ ນາມຣູປປ຺ຈ຺ຈຍາ ສລຸອາຍຕນຌ຺ຈ ລພ຺ກຕີຕິ ຕຕິຍຈຕຸຕ຺ຖວາຣາ ນ ນ ສມ຺ກວນ຺ຕີ ຕີ຺

ກຸສລາພ຺ຍາກຕນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຎ຺ຐິຕາ຺

ອວິຊ຺ຊາມູລກກຸສລນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໓໓ຌ຺ສມ຺ໂມຫວເສນາຕິ ກຸສລຜເລ ອນິຈ຺ຈາທິຕາຍ ສກເຍ ສາທຸຣສວິສຣຸກ຺ຂພີຊສທິເສ ຕໍນິພ຺ພຕ຺ຕກກຸສເລ ຈ ອນາທິ ນວທສ຺ສີຕາວເສນ຺ ສມຕິກ຺ກມຕ຺ຖໍ ກາວນາ ສມຕິກ຺ກມກາວນາ, ຕທງ຺ຄວິກ຺ຂມ຺ກນວເສນ ສມຕິກ຺ກມກູຕາ ວາ ກາວນາ ສມຕິກ຺ກມກາວນາ຺

ຕຖາ ອິຊ ນ ລພ຺ກນ຺ຕີຕິ ອວິຊ຺ຊາຍ ເອວ ສງ຺ຂາຣານໍ ອວິຄຕາທິປ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ຕາກາວໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ວິຌ຺ຌາຓາທີນໍ ປນ ສງ຺ຂາ ຣາທໂຍ ອວິຄຕາທິປ຺ຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອວິຊ຺ຊາປ຺ຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາໂຣ, ສງ຺ຂາຣປ຺ຈ຺ຈຍາ ວິຌ຺ຌາຓໍ ສງ຺ຂາຣເຫຕຸກນ຺ຕິອາທີນາ ໂຍຊ ນາ ນ ນ ສກ຺ກາ ກາຕຸນ຺ຕິ ອວິຄຕຈຕຸກ຺ກາທີນິປີ ນ ອິຊ ລພ຺ກນ຺ຕີ຺ ວິຌ຺ຌາຓປ຺ຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປໍ ວິຌ຺ຌາຓສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ນາມນ຺ ຕິອາທີນາ ຫິ ຍຖາລາກໂຍຊນາຍ ນໂຍ ທສ຺ສິໂຕຕີ຺

ອວິຊ຺ຊາມູລກກຸສລນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຎ຺ຐິຕາ຺

ກຸສລມູລກວິປາກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໓ຌ໓຺‘‘ນານາກ຺ຂຓິກກມ຺ມປ຺ຈ຺ຈເຍປນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ກຶ ກຸສລມູລໍ ອກຸສລມູລຌ຺ຈ ກມ຺ມປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ? ນ ໂຫຕິ, ກມ຺ມປ຺ຈ຺ຈຍກູຕາຍ ປນ ເຈຕນາຍ ສໍສຎ຺ຐໍ ກມ຺ມໍ ວິຍ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີ຺ ເຕນ ເອກີກາວມິວ ຄຕຕ຺ຕາຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຎ຺ຐພ຺ພໍ຺ ຍຖາ ກຸສລາກຸສລມູເລຫິ ວິນາ ກມ຺ມໍ ວິປາກໍ ນ ຊເນຕີຕິ ຕານິ ວິປາກສ຺ສ ປຣິຍາເຍນ ອຸປນິສ຺ສໂຍຕິ ວຸຕ຺ຕານິ, ເອວໍ ກມ຺ເມນ ເອກີກູຕານິ ສໍສຎ຺ຐານິ ຫຸຕ຺ວາ ກມ຺ມຊານໍ ປ຺ຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ປຣິຍາເຍນ ເຕສໍ ກມ຺ມປ຺ຈ຺ຈຍຕາ ວຸຕ຺ຕາ຺ ເອສາ ຕິ ເອສ ກຸສລມູລປ຺ຈ຺ຈໂຍ ອກຸສລມູລປ຺ຈ຺ຈໂຍ ຈາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ຺

ກຸສລາກຸສລວິປາການໍ ວິຍ ກິຣິຍານໍ ອຸປ຺ປາທການິ ອວິຊ຺ຊາກຸສລາກຸສລມູລານິ ຈ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອຸປນິສ຺ສຍຕໍ ນ ລກນ຺ ຕິ’’ຕີ຺ ມນສິກາໂຣປີ ຊວນວິຖິປ຺ຜິປາທກມຕ຺ຕຕ຺ຕາ ກຸສລາກຸສລານິ ວິຍ ອວິຊ຺ຊໍ ອຸປນິສ຺ສຍໍ ນ ກໂຣຕິ, ອວິຊ຺ຊູປນິສ຺ສຍານໍ ປນ ປວຕ຺ຕິອຕ຺ຖໍ ກວງ຺ຄາວຎ຺ຐນມຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ປຫີນາວິຊ຺ຊານຌ຺ຈ ກິຣິຍານໍ ອວິຊ຺ຊາ ເນວຸປ຺ປາທິກາ, ອາຣມ຺ມຓມຕ຺ຕເມວ ປນ ໂຫຕີ຺ ເອວຌ຺ຈ ກຕ຺ວາ ‘‘ກຸສໂລ ຊມ຺ໂມ ອພ຺ຍາກຕສ຺ສ ຊມ຺ມສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍປ຺ຈ຺ຈເຍນ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ’’ຕິ (ປຎ຺ຐາ຺ ໑຺໑຺ຌ໓), ‘‘ວິປາກຊມ຺ມຊມ຺ໂມ ເນວວິປາກນວິປາກຊມ຺ມຊມ຺ມສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍປ຺ຈ຺ຈເຍນ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ’’ຕິ (ປຎ຺ຐາ຺ ໑຺໓຺໑໐໓) ຈ ເອວມາທີສຸ ກິຣິຍານໍ ອກຸສລາ ອຸປນິສ຺ສຍປ຺ຈ຺ຈຍກາເວນ ນ ອຸທ຺ຊຕາຕີ຺ ອປິຈ ‘‘ອວິຊ຺ຊາປ຺ຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາຣາ’’ຕິ ເອຕສ຺ສ ວເສນ ອວິຊ຺ຊາມູ

ລໂກ ກຸສລນໂຍ ວຸຕ຺ໂຕ, ‘‘ສງ຺ຂາຣປ຺ຈ຺ຈຍາ ວິຎ຺ຎາຓ’’ນ຺ຕິ ເອຕສ຺ສ ວເສນ ກຸສລາກຸສລມູລໂກ ວິປາກນໂຍ, ກິຣິຍານໍ ປນ ເນວ ສງ຺ຂາຣຄ຺ຄຫເຓນ, ນ ຈ ວິຎ຺ຎາຓຄ຺ຄຫເຓນ ຄຫຓໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ຕໍມູລໂກ ກິຣິຍານໂຍ ນ ລພ຺ຠຕີຕິ ນ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ.

ອເນກເຠທໂຕຕິ ອວິຊ຺ຊາທີນໍ ມູລປທານໍ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓິການໍ ກິຣິຍນ຺ເຕ ປຖມນເຍ ສຫຊາຕາທິອເນກປ຺ຈ຺ຈຍຠາເວນ ຄຫິຕ຺ຕາ ເຕສໍ ປ຺ຈ຺ຈຍານໍ ວເສນ ນວາທິມູລປທານໍ ນຍານໍ ວເສນ, ອເນກປ຺ປກາຣໂຕ ຈຕຸນ຺ນໍ ຈຕຸກ຺ການໍ ວເສນາຕິ ວາ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ກຸສລາກຸສລານໍ ປນ ວິປາເກ ຈາຕິ ເອຕ຺ຖ ກຸສລາກຸສເລສຸ ກຸສລາກຸສລານໍ ວິປາເກ ຈາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ. ປຸຣິມປ຺ຈ຺ຉິເມສຸ ຫິ ນເຍສຸ ຍຖາ ປ຺ຈ຺ຈຍາກາໂຣ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕໍທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ອເນກເຠທໂຕ ເອກຘາວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ຈ ປ຺ຈ຺ຉິມນເຍ ກຸສເລ ອເນກເຠທໂຕ ປ຺ຈ຺ຈຍາກາໂຣ ວຸຕ຺ໂຕ, ອຖ ໂຂ ‘‘ເອກຘາວາ’’ຕິ. ເອກຘາວາຕິ ຈ ມູລປເທກປ຺ຈ຺ຈຍຕາວເສນ, ເອກສ຺ເສວ ວາ ນຍສ຺ສ ວເສນ ເອກປ຺ປກາເຣນາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ປຖມຈຕຸກ຺ກສ຺ເສວ ວເສນາຕິ ວາ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ຘມ຺ມປ຺ຈ຺ຈຍເຠເທຕິ ອວິຊ຺ຊາທີນໍ ຘມ຺ມານໍ ປ຺ຈ຺ຈຍຠາວເຠເທ ຊຣາມຣຓາທີນໍ ຘມ຺ມານໍ ຊາຕິອາທິປ຺ຈ຺ຈຍເຠເທ, ຕໍຕໍຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສມຍປ຺ຣິຈ຺ຉິນ຺ນານໍ ວາ ຜສ຺ສາທີນໍ ຘມ຺ມານໍ ເອກກ຺ຂຓິກາວິຊ຺ຊາທິປ຺ຈ຺ຈຍເຠເທ. ປຣິຍຕ຺ຕິອາທີນໍ ກໂມ ປຣິຍຕ຺ຕິ...ເປ... ປຏິປຕ຺ຕິກ຺ກໂມ. ປ຺ຈ຺ຈຍາກາເຣ ຫິ ປາຬິປຣິຍາປຸຓນຕທຕ຺ຖສວນປາຬິອຕ຺ຖຈິນ຺ຕນານິ ‘‘ຊຣາມຣຓໍ ອນິຈ຺ຈໍ ສງ຺ຂຕໍ...ເປ... ນິໂຣຘຘມ຺ມ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ຠາວນາປຏິປຕ຺ຕິ ຈ ກເມນ ກາຕພ຺ພາຕິ ກມ-ຄ຺ຄຫຓໍ ກໂຣຕິ. ຕໂຕຕິ ຎາຓປ຺ປເຠທຊນກໂຕ ກມໂຕ. ອຎ຺ຎໍ ກຣຓີຍຕຣໍ ນຕ຺ຖິ. ຕທາຍຕ຺ຕາ ຫິ ທຸກ຺ຂນ຺ຕກິຣິຍາຕິ.

ກຸສລມູລກວິປາກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ອຠິຘມ຺ມຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

## ໗ຯ ສຕິປຏ຺ຐານວິຠງ຺ໂຄ

### ໑ຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍໍ

#### ອຸທ຺ເທສວາຣວຓ຺ຓນາ

໓໕໕ຯຕໂຍສຕິປຏ຺ຐານາຕິ ສຕິປຏ຺ຐານ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາຣໍ ກໂຣຕິ, ນ ອິຘ ປາຬິຍໍ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຕິປຏ຺ຐານ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖທສ຺ສນໍຯ ອາທີສຸ ຫິ ສຕິໂຄຈໂຣຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ “ຜສ຺ສສມຸທຍາ ເວທນານໍ ສມຸທໂຍ, ນາມຣູປສມຸທຍາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສມຸທໂຍ, ມນສິກາຣສມຸທຍາ ຘມ຺ມານໍ ສມຸທໂຍ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໔໐໘) ສຕິປຏ຺ຐານນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕານໍ ສຕິໂຄຈຣານໍ ທີປເກ ສຸຕ຺ຕປ຺ປເທເສ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ເອວໍ ປຏິສມ຺ຠິທາປາຬິຍມ຺ປີ ອວເສສປາຬິປ຺ປເທສທສ຺ສນຕ຺ໂຖ ອາທິ-ສທ຺ໂທ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ທານາທີນິປີ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ຣູປາທີນິ ກສິຓາທີນິ ຈ ສຕິຍາ ຐານໍ ໂຫຕີຕິ ຕໍນິວາຣຓຕ຺ຖມາຫ “ປຘານໍ ຐານ”ນ຺ຕິຯ ປ-ສທ຺ໂທ ຫິ ປຘານຕ຺ຖທີປໂກຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ອຣິໂຍຕິ ອຣິຍໍ ເສຏ຺ຐໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘມາຫຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມິໍ ສຬາຍຕນວິຠງ຺ຄສຸຕ຺ເຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸຕ຺ເຕກເທເສນ ຫິ ສຸຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ –

“ຕໂຍ ສຕິປຏ຺ຐານາ ຍທຣິໂຍ…ເປ… ອຣຫຕີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຖາ ສາວການໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອນຸກມ຺ປໂກ ຫິເຕສີ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ ‘ອິທໍ ໂວ ຫິຕາຍ ອິທໍ ໂວ ສຸຂາຍາ’ຕິຯ ຕສ຺ສ ສາວກາ ນ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ, ນ ໂສຕໍ ໂອທຫນ຺ຕິ, ນ ອຎ຺ຎາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາເປນ຺ຕິ, ໂວກ຺ກມ຺ມ ຈ ສຕ຺ຖຸສາສນາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ນ ເຈວ ອນຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ອນຕ຺ຕມນຕໍ ປຏິສໍເວເທຕິ, ອນວສ຺ສຸໂຕ ຈ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນຯ ອິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຖມໍ ສຕິປຏ຺ຐານໍຯ ຍທຣິໂຍ…ເປ… ອຣຫຕິຯ

“ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຖາ…ເປ… ອິທໍ ໂວ ສຸຂາຍາຕິຯ ຕສ຺ສ ເອກຈ຺ເຈ ສາວກາ ນ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ…ເປ… ວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ເອກຈ຺ເຈ ສາວກາ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ …ເປ… ນ ຈ ໂວກ຺ກມ຺ມ ສຕ຺ຖຸສາສນາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ນ ເຈວ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ອຕ຺ຕມນຕໍ ປຏິສໍເວເທຕິຯ ນ ເຈວ ອນຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ອນຕ຺ຕມນຕໍ ປຏິສໍເວເທຕິຯ ອຕ຺ຕມນຕຎ຺ຈ ອນຕ຺ຕມນຕຎ຺ຈ ຕທຸຠຍໍ ອຠິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອຸເປກ຺ຂໂກ ຈ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນຯ ອິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸຕິຍໍ…ເປ…ຯ

“ປຸນ ຈປຣໍ…ເປ… ສຸຂາຍາຕິຯ ຕສ຺ສ ສາວກາ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ…ເປ… ວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ອຕ຺ຕມໂນ ເຈວ ໂຫຕິ, ອຕ຺ຕມນຕຎ຺ຈ ປຏິສໍເວເທຕິ, ອນວສ຺ສຸໂຕ ຈ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນຯ ອິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຕິຍ”ນ຺ຕິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໓໑໑)
–

ເອວໍ ປຏິຆານຸນເຍຫິ ອນວສ຺ສຸຕຕາ, ນິຈ຺ຈໍ ອຸປຏ຺ຐິຕສຕິຕາ, ຕທຸຠຍວີຕິວຕ຺ຕຕາ ສຕິປຏ຺ຐານນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ພຸທ຺ຘານເມວ ກິຣ ນິຈ຺ຈໍ ອຸປຏ຺ຐິຕສຕິຕາ ໂຫຕິ, ນ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາທີນນ຺ຕິຯ

ປ-ສທ຺ໂທ ອາຣມ຺ຠໍ ໂຊເຕຕິ, ອາຣມ຺ໂຠ ຈ ປວຕ຺ຕີຕິ ກຕ຺ວາ ອາຫ “ປວຕ຺ຕຍິຕພ຺ພໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ”ຕິຯ ສຕິຍາ ກຣຓຠູຕາຍ ປຏ຺ຐານໍ ປຏ຺ຐາເປຕພ຺ພໍ ສຕິປຏ຺ຐານນ຺ຕິຯ ອນ-ສທ຺ທຎ຺ຫິ ພຫຸລໍ-ວຈເນນ ກມ຺ມຕ຺ຖໍ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ ສທ຺ທວິທູ, ຍເຖວ ກຕ຺ຕຸອຕ຺ເຖປີ ອິຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ປຸນ ຕຕິຍນເຍ “ປຕິຏ຺ຐາຕີຕິ ປຏ຺ຐານ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ປ-ສທ຺ໂທ ຠຸສຕ຺ຖໍ ປກ຺ຂນ຺ທນໍ ທີເປຕີຕິ ‘ໂອກ຺ກນ຺ຕິຕ຺ວາ ປກ຺ຂນ຺ທິຕ຺ວາ ວຕ຺ຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ’ຕິ ອາຫຯ ປຸນ ຠາວຕ຺ເຖ ສຕິ-ສທ຺ທໍ ປຏ຺ຐານ-ສທ຺ທຎ຺ຈ ວຓ຺ເຓນ຺ໂຕ “ອຖ ວາ”ຕິອາທິມາຫຯ ເຕນ ປຸຣິມຕ຺ເຖ ສຕິ-ສທ຺ໂທ ປຏ຺ຐານ-ສທ຺ໂທ ຈ ກຕ຺ຕຸອຕ຺ໂຖຕິ ວິຎ຺ຎາຍຕິຯ

ວິເສເສນ ກາໂຍ ຈ ເວທນາ ຈ ອສ຺ສາທສ຺ສ ກາຣຓນ຺ຕິ ຕປ຺ປຫານຕ຺ຖໍ ເຕສໍ ຕຓ຺ຫາວຕ຺ຖູນໍ ໂອຬາຣິກສຸຂຸມານໍ ອສຸຠທຸກ຺ຂ

ຕາທສ຺ສນານິ ມນ຺ທຕິກ຺ຂປ຺ຎເຍຫິ ຕຓ຺ຫາຈຣິເຕຫິ ສຸກຣານີຕິ ຕານິ ເຕສໍ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ໂຄຕິ ວຸຕ຺ຕານິ, ເອວໍ ທິຏ຺ຐິຍາ ວິເສສ ກາຣເຕສຸ ຈິຕ຺ຕຘມ຺ເມສຸ ອນິຈ຺ຈານຕ຺ຕຕາທສ຺ສນານິ ນາຕິປເຄາທາຕິປເຄາທຄເຕສຸ ເຕສຸ ຕປ຺ປຫານຕ຺ຖໍ ມນ຺ທຕິກ຺ຂານໍ ທິຏ຺ຐິຈຣິຕານໍ ສຸກຣານີຕິ ເຕສໍ ຕານິ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ໂຄຕິຯ ຕິກ຺ໂຂ ສມຖຍານິໂກ ໂອຬາຣິກາຣມ຺ມຓໍ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ອຓ຺ຄຕ຺ວາ ຌານໍ ສມາປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວຸຏ຺ຐາຍ ເວທນໍ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕີຕິ ອາຫ "ໂອຬາຣິກາຣມ຺ມເຓ ອສຕ຺ຕຕ຺ຫນ຺ໂຕ"ຕິຯ ວິປສ຺ສ ນາຍານິກສ຺ສ ສຸຂຸເມ ຈິຕ຺ເຕ ຘມ຺ເມສຸ ຈ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕີຕິ ຕທນຸປສ຺ສນານໍ ຕໍວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ຄຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ

ເຕສໍ ຕຕ຺ຖາຕິ ເອຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ-ສທ຺ທສ຺ສ ປຫານຕ຺ຖນ຺ຕິ ເອເຕນ ໂຍຊນາຯ ປຎ຺ຈ ກາມຄຸຓາ ສວິເສສາ ກາເຍ ລພ຺ພນ຺ຕີຕິ ວິເສເສນ ກາໂຍ ກາໂມພສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ, ກາເວ ສຸຂຄ຺ຄາຫວເສນ ກວສ຺ສາໂທ ໂຫຕີຕິ ກໂວພສ຺ສ ເວທນາ, ສນ຺ຕ ຕິພນ຺ຄຄ຺ຫາວເສນ ຈິຕ຺ເຕ ອຕ຺ຕາກິນິເວໂສ ໂຫຕີຕິ ທິຏ຺ໂຐພສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ, ຘມ຺ມວິນິພ຺ໂພຄສ຺ສ ຘມ຺ມານໍ ຘມ຺ມມຕ຺ຕຕາຍ ຈ ທຸປ຺ປຕິວິຊ຺ຊຕ຺ຕາ ສມ຺ໂມໂຫ ໂຫຕີຕິ ອວິຊ຺ໂຊພສ຺ສ ຘມ຺ມາ, ຕສ຺ມາ ເຕສຸ ເຕສໍ ປຫານຕ຺ຖໍ ຈຕ຺ຕາໂຣວ ວຸຕ຺ຕາ, ທຸກ຺ຂາຍ ເວທ ນາຍ ປຏິພານຸສໂຍ ອນຸເສຕີຕິ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂວິປຣິຓາມທຸກ຺ຂສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂຠູຕາ ເວທນາ ວິເສເສນ ພ຺ຍາປາທກາຍຄນ຺ຖສ຺ສ ວຕ຺ ຖຸ, ຈິຕ຺ເຕ ນິຈ຺ຈຄ຺ຄາຫວເສນ ສສ຺ສຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ສີເລນ ສຸທ຺ຘີຕິອາທິປຣາມສນໍ ໂຫຕີຕິ ສີລພ຺ພຕປຣາມາສສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ, ນາມຣູປປຣິຈ຺ເຈເທນ ຠູຕໍ ຠູຕໂຕ ອປສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ ຠວວິຠວທິຏ຺ຐິສງ຺ຂາເຕ ອິທໍສຈ຺ຈາຠິນິເວໂສ ໂຫຕີຕິ ຕສ຺ສ ຘມ຺ມາ…ເປ… ສຸຂເວທນາສ຺ສາທວເສນ ປຣໂລກນິຣເປກ຺ໂຂ "ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ"ນ຺ຕິອາທິປຣາມາສໍ ອຸປ຺ປາເທຕີຕິ ທິຏ຺ຐຸປາທານສ຺ສ ເວທນາຯ ສນ຺ຕຕິພນ຺ຄຄ຺ຫາວເສນ ສຣາຄາທິຈິຕ຺ເຕ ສມ຺ໂມໂຫ ໂຫຕີຕິ ໂມຫາຄຕິຍາ ຈິຕ຺ຕໍ, ຘມ຺ມສຠາວານວໂພເຘນ ຠຍໍ ໂຫຕີຕິ ຠ ຍາຄຕິຍາ ຘມ຺ມາ…ເປ… ອວຸຕ຺ຕານໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ວຕ຺ຖຸຠາໂວ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ

"ອາຫາຣສມຸທຍາ ກາຍສມຸທໂຍ, ຜສ຺ສສມຸທຍາ ເວທນາສມຸທໂຍ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໔໐໘), ສງ຺ຂາຣປຈ຺ຈຍາ ວິຎ຺ຎາຓໍ, ວິຎ຺ຎາຓປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປ"ນ຺ຕິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໑໘໖; ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑; ອຸທາຯ ໑) ວຈນໂຕ ກາຍາທີນໍ ສມຸທຍຠູຕາ ກພຬີກາຣາ ຫາຣຜສ຺ສມໂນສຎ຺ເຈຕນາວິຎ຺ຎາຓາຫາຣາ ກາຍາທິປຣິຊານເນນ ປຣິຎ຺ຎາຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ "ຈຕຸພ຺ພິຘາ ຫາຣປຣິຎ຺ຎຕ຺ຖ"ນ຺ຕິຯ ປກຣຓນໂຍຕິ ຕມ຺ພປຓ຺ຓິກາສາຍ ວຓ຺ຓນານໂຍຯ ເນຕ຺ຕິເປຏກປ຺ປກຣເຓ ຘມ຺ມກຖິການໍ ໂຍຊນານ ໂຍຕິປິ ວທນ຺ຕິຯ

ສຣຓວເສນາຕິ ກາຍາທີນໍ ກຸສລາທິຘມ຺ມານຎ຺ຈ ຘາຣຓວເສນຯ ສຣນ຺ຕິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ເອຕາຍາຕິ ສຕີຕິ ອິມສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ ເອກ ຕ຺ເຕ ນິພ຺ພາເນ ສມາຄໂມ ເອກຕ຺ຕສໂມສຣຓໍຯ ເອຕເທວ ຫິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຍຖາ ຫີ"ຕິອາທິມາຫຯ ເອກນິພ຺ພານປ຺ປເວສເຫຕຸຠູໂຕ ວາ ສມານຕາຍ ເອໂກ ສຕິປ຺ປຏ຺ຐານສຠາໂວ ເອກຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ສໂມສຣຓໍ ຕໍສຠາຄຕາ ເອກຕ຺ຕສໂມສຣຓໍຯ ເອກນິພ຺ພານ ປ຺ປເວສເຫຕຸຠາວໍ ປນ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຍຖາ ຫີ"ຕິອາທິມາຫຯ ເອຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ ສຣເຓກຕ຺ຕສໂມສຣຓານິ ສຫ ສຕິປ຺ປຏ຺ຐາ ເນຠາວສ຺ສ ກາຣຓຕ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕານີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພານິ, ປຸຣິມສ຺ມິໍ ວິສໍຯ ສຣຓວເສນາຕິ ວາ ຄມນວເສນາຕິ ອຕ຺ເຖ ສຕິ ເທວ ຄມນໍ ສໂມສຣຓນ຺ຕິ ສໂມສຣເຓ ວາ ສຕິ-ສທ຺ທຕ຺ຖວເສນ ອວຸຈ຺ຈມາເນ ຘາຣຓຕາວ ສຕີຕິ ສຕິ-ສທ຺ທຕ຺ຖນ຺ຕຣາຠາວາ ປຸຣິ ມໍ ສຕິຠາວສ຺ສ ກາຣຓໍ, ປຈ຺ຉິມໍ ເອກຠາວສ຺ສາຕິ ນິພ຺ພານສໂມສຣເຓປິ ສຫິຕາເນວ ຕານິ ສຕິປ຺ປຏ຺ຐາເນຠາວສ຺ສ ກາຣຓານິຯ

ຈຸທ຺ທສວິເຘນາຕິ ອິທໍ ມຫາສຕິປ຺ປຏ຺ຐານສຸຕ຺ເຕ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໓໗໒ ອາທໂຍ; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໐໖ ອາທໂຍ) ວຸຕ຺ຕານໍ ອານາປານ ປພ຺ພາທີນໍ ວເສນຯ ຕຖາ ປຎ຺ຈວິເຘນ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ອຸຏ຺ຐານກາຄຕ຺ຖສທິສຕາ ຕໍຕໍສ ຕິປ຺ປຏ຺ຐານຠາວນານຸຠາວສ຺ສ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ຠິກ຺ຂຸໂຄຈຣາ ຫິ ເອເຕຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ "ໂຄຈເຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຣຖ ສເກ ເປຕ຺ຕິເກ ວິສເຍ"ຕິອາທິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໓໗໒; ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໗໐)ຯ

ກາຍານຸປສ຺ສນາທິປຏິປຕ຺ຕິຍາ ຠິກ຺ຂຸ ໂຫຕີຕິ ຠິກ຺ຂຸໍ "ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕີ"ຕິອາທິນາ ທສ຺ເສຕິ ຠິກ຺ຂຸມ຺ຫິ ຕໍນິຍມໂຕຯ ເຕ ນາຫ "ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ວາ ຠິກ຺ຂຸຠາວທສ຺ສນໂຕ"ຕິຯ

ສມໍ ຈເຣຍ຺ຍາຕິ ກາຍາທິວິສມຈຣິຍໍ ປຫາຍ ກາຍາທີຫິ ສມໍ ຈເຣຍ຺ຍຯ ຣາຄາທິວູປສເມນ ສນ຺ໂຕ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍທມເນນ ທນ຺ໂຕ, ຈ ຕຸມຄ຺ຄນິຍເມນ ນິຍໂຕ, ເສຏ຺ຐຈາຣິຕາຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີຯ ກາຍທຓ຺ຑາທີໂອໂຣປເນນ ນິຘາຍ ທຓ຺ຑໍຯ ໂສ ເອວຣູໂປ ພາຫິຕ ປາປສມິຕປາປຠິນ຺ນກິເລສຕາຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາທິສມຎ຺ໂຎ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ກາຍານຸປສ຺ສນາອຸທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

ອສມ຺ມິສ຺ສໂຕຕິ ເວທນາທໂຍປີ ເອຕ຺ຖ ສິຕາ, ເອຕ຺ຖ ປຏິພທ຺ຘາຕິ ກາເຍ ເວທນາທິອນຸປສ຺ສນາປສງ຺ເຄປີ ອາປນ຺ເນ ຕທມິສ຺ສໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອວຍວິຄາຫສມຎ຺ຎາຕິຘາວນສາຣາທານາຠິນິເວສນິເສຘນຕ຺ຖໍ ກາຍໍ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ເຄຫີ, ຕານິ ຈ ເກສາທີຫີ, ເກສາທິເກ ຈ ຠູຕຸປາທາຍຣູເປຫີ ວິນິພ຺ພຸຊ຺ຊນ຺ໂຕ ‘‘ຕຖາ ນ ກາເຍ’’ຕິອາທິມາຫຯ ປາສາທາທິນຄຣາວຍວສມູເຫ ອວຍວິວາທີ ໂນປີ ອວຍວິຄາຫໍ ນ ກໂຣນ຺ຕີຯ ນຄຣໍ ນາມ ໂກຈິ ອຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຖີຕິ ປນ ເກສຎ຺ຈິ ສມຎ຺ຎາຕິຘາວນໍ ສິຍາຕິ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສາທິສມຎ຺ຎາຕິຘາວເນ ນຄຣນິທສ຺ສນໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຍໍ ປສ຺ສຕິ ອິຕ຺ຖິໍ ວາ ປຸຣິສໍ ວາ, ນນຸ ຈກ຺ຂຸນາ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສທສ຺ສນໍ ນຕ຺ຖີຕິ? ສຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ, ‘‘ອິຕ຺ຖິໍ ປສ຺ສາມິ, ປຸຣິສໍ ປສ຺ສາມີ’’ຕິ ປນ ປວຕ຺ຕສຎ຺ຎາຍ ວເສນ ‘‘ຍໍ ປສ຺ສຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສເນນ ວາ ທິຏ຺ຐິຍາ ຍໍ ປສ຺ສຕິ, ນ ຕໍ ທິຏ຺ຐໍ, ຕໍ ຣູປາຍຕນໍ ນ ໂຫຕິ, ຣູປາຍຕນໍ ວາ ຕໍ ນ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ຕໍ ເກສາທິຠູຕຸປາທາຍສມູຫສງ຺ຂາຕໍ ທິຏ຺ຐໍ ນ ໂຫຕິ, ທິຏ຺ຐໍ ວາ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ນ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍໍ ທິຏ຺ຐໍ ຕໍ ນ ປສ຺ສຕີຕິ ຍໍ ຣູປາຍຕນໍ, ເກສາທິຠູຕຸປາທາຍສມູຫສງ຺ຂາຕໍ ວາ ທິຏ຺ຐໍ, ຕໍ ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸນາ ຠູຕໂຕ ນ ປສ຺ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ນ ອຎ຺ຎທມ຺ມານຸປສ຺ສີຕິ ນ ອຎ຺ຎສຠາວານຸປສ຺ສີ, ອສຸຠາທິໂຕ ອຎ຺ຎາກາຣານຸປສ຺ສີ ນ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ປຖວີກາຍນ຺ຕິ ເກສາທິປຖວີ ຘມ຺ມສມູຫຕ຺ຕາ ກາໂຍຕິ ວທຕິ, ລກ຺ຂຓປຖວີ ວາ ອເນກປ຺ປເຠທສກລສຣີຣຄຕໍ ປຸພ຺ພາປຣິຍກາເວນ ປວຕ຺ຕມານໍ ສມູຫວເສນ ຄເຫຕ຺ວາ ກາໂຍຕິ ວທຕິ, ເອວໍ ອຎ຺ຎຕ຺ຖາປີຯ

ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາສມ຺ມສນໍ ຆຏິຕາຣມ຺ມຓໍ ເອກໂຕ ອາຣມ຺ມຓກາໂລ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ສມ຺ມາ ວາ ຆຏິຕາຣມ຺ມຓໍ ອິທໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕີສຸ ກາເລສຸ ກິເລສານນ຺ຕິ ກາລຕ຺ຕຍວິສຍານໍ ກິເລສານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ສພ຺ພຕ຺ຖິກນ຺ຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ກາມໍຯ ສພ຺ພສ຺ມິໍ ລີເນ ອຸທ຺ຘເຕ ຈ ຈິຕ຺ເຕ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພຕ຺ຕາ, ສພ຺ເພ ວາ ລີເນ ອຸທ຺ຘເຕ ຈ ກາເຕພ຺ພາ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ ອຕ຺ຖິກາ ເອເຕນາຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖິກາຯ ອນ຺ໂຕສງ຺ເຂໂປຕິ ອນ຺ໂຕອໂວລີຍນາ ໂກສຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອວິເສເສນ ທ຺ວີຫີປີ ນີວຣຓປ຺ປຫານໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ປຸນ ເອເກເນວ ວຸຕ຺ຕປ຺ປຫານວິເສສໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ວິເສເສນາ’’ຕິ ອາຫ, ‘‘ວິເນຍ຺ຍ ນີວຣຓານີ’’ຕິ ອວຕ຺ວາ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສວິນຍສ຺ສ ວາ ປໂຍຊນໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ວິເສເສນາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ກາຍານຸປສ຺ສນາພາວນາຍ ອຸຊຸວິປຈ຺ຈນີການໍ ອນຸໂຣຘວິໂຣຘາທີນໍ ປຫານທສ຺ສນໍ ເອຕສ຺ສ ປໂຍຊນນ຺ຕິຯ ກາຍພາວນາຍາຕິ ກາຍານຸປສ຺ສນາພາວນາ ອທິປ຺ເປຕາຯ ເຕນາຕິ ອນຸໂຣຘາທິປ຺ປຫານວຈເນນຯ

ສພ຺ພຕ຺ຖິກກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ພຸທ຺ຘານຸສ຺ສຕິ ເມຕ຺ຕາ ມຣຓສ຺ສຕິ ອສຸຠພາວນາ ຈຯ ສຕິສມ຺ປຊ຺ຎເຍນ ເອເຕນ ໂຍຄີນາ ປຣິຫຣິຍມານໍ ຕໍ ສພ຺ພຕ຺ຖິກກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ວຸຕ຺ຕໍ ສຕິສມ຺ປຊ຺ຎພເລນ ອວິຈ຺ຉິນ຺ນສ຺ສ ຕສ຺ສ ປຣິຫຣິຕພ຺ພຕ຺ຕາ, ສຕິຍາ ວາ ສມໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ ສມາທິກ຺ຂນ຺ຘສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ

ກາຍານຸປສ຺ສນາອຸທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ເວທນານຸປສ຺ສນາທິອຸທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

ເກວລໍ ປຏິສາຕິອາທິນາ ອິທ ເອຕ຺ຕກໍ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ ປຣິຈ຺ເຉທໍ ທສ຺ເສຕິຯ ອທ຺ທມທ຺ທກ຺ຂີຕິ ທ຺ເວປີ ເອກຕ຺ຖາຯ ສມ຺ມທ຺ທໂສຕິ ສມ຺ມາ ປສ຺ສໂກຯ

ສຸຂທຸກ຺ຂໂຕປີ ຈາຕິ ສຸຂາທີນໍ ຐິຕິວິປຣິຓາມຎາຓສຸຂຕາຍ, ວິປຣິຓາມຐິຕິອຎ຺ຎາຓທຸກ຺ຂຕາຍ ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕິສ຺ໂສປີ ຈ ສຸຂໂຕ ຕິສ຺ໂສປີ ຈ ທຸກ຺ຂໂຕ ອນຸປສ຺ສິຕພ຺ພາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຣູປາທີອາຣມ຺ມຕາວນ຺ທາທີອນີປຕິລາຕາທີສຫຊາຕການາວຈຣາທີກູມີນານຕ຺ຕເກທານໍ ກຸສລາກຸສລຕພ຺ພິປາກກີຣິຍານານ ຕ຺ຕເກທສ຺ສ ຈ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ສສງ຺ຂາຣິກາສງ຺ຂາຣິກສວຕ຺ຖຸກາວຕ຺ຖຸກາທີນານຕ຺ຕເກທານຍ຺ຈ ວເສນາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ຺ ສຸຍ຺ຍຕາຣມ຺ມສ຺ສາຕິ "ຣມ຺ມາ ໂຫນ຺ຕິ, ຂນ຺ຣາ ໂຫນ຺ຕິ"ຕິອາທີນາ (ຣ຺ ສ຺ ໑໘໑) ສຸຍ຺ຍຕາວາເຣ ອາຄຕສຸຍ຺ຍຕາສກາວສ຺ສ ວເສນ຺ ການຍ຺ເຈຕ຺ຖາຕິອາທີນາ ປຸພ຺ເພ ປທີນຕ຺ຕາ ປຸນ ປທານໍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ໂຈທນໍ ທສ຺ເສຕິ, ມຄ຺ຄຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຕ ວາ ເອກຕ຺ຖ ປທີນໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປທີນໍ ໂຫຕິຕິ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ຺ ຕຕ຺ຖ ປຸຣິມໂຈທນາຍ ນານາປຸຄ຺ຄລປຣິຫາໂຣ, ປຈ຺ຈິມາຍ ນານາຈິຕ຺ຕກ຺ຂຕິກປຣິຫາໂຣ຺ ໂລກິຍກາວນາຍ ທິ ກາເຍ ປທີນໍ ນ ເວທນາທີສຸ ວິກ຺ຂມ຺ກິຕໍ ໂຫຕິ຺ ຍທິປີ ນ ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ນ ປຝິປກ຺ຂກາວນາຍ ຕຕ຺ຖ ສາ ອກິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສສ຺ສ ອປ຺ປວຕ຺ຕິ ໂຫຕິຕິ ປຸນ ຕປ຺ປທານໍ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວາຕິ຺ ອຸກຍຕ຺ຖ ວາ ອຸກ ຍໍ ສມ຺ກາວໂຕ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ຺ ເອກຕ຺ຖ ປທີນໍເສເສສຸປີ ປທີນໍ ໂຫຕິຕິ ມຄ຺ຄສຕິປຍ຺ຖານກາວນໍ, ໂລກິຍກາວນາຍ ວາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອປ຺ປວຕ຺ຕິມຕ຺ຕໍ ສນ຺ຣາຍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ "ປຍ຺ຈປີ ຂນ຺ຣາ ໂລໂກ"ຕິ ທິ ຈຕູສຸປີ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ຺

ເວທນານຸປສ຺ສນາທີອຸທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ຺

ອຸທ຺ເທສວາຣວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ຺

ກາຍານຸປສ຺ສນານິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໓໕໖຺ ສພ຺ພປ຺ປກາຣວຈເນນ ອຸທ຺ເທເສ ທສ຺ສິຕາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕາທີອນຸປສ຺ສນາ ປກາຣາ ຈ ຄທີຕາ຺ ຕຕ຺ຖ ອນ຺ໂຕຄຣາ ຈຸທ຺ທສ ປ ກາຣາ, ກາຍຄຕາສຕິສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕາ ເກສາທີວຕ຺ຕາກສິດາຣມ຺ມຕຈຕຸກ຺ກຊ຺ຊານປ຺ປກາຣາ, ໂລກິຍາທີປ຺ປກາຣາ ຈາຕິ ເຕປີ ຄ ທີຕາ ເອວ຺ ນິທ຺ເທເສ ທິ ເອກປ຺ປກາຣນິທ຺ເທເສນ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ກຕນ຺ຕິ, ສພ຺ພປ຺ປກາຣຄ຺ຄຫຕຍ຺ຈ ພາທີເຣສຸປີ ເອກ ເທສສມ຺ກາວໂຕ ກຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ຺

ຕິຣິຍໍ ຕຈປຣິຈ຺ຈິນ຺ນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ນນ຺ ເກສໂລມນຂານໍ ອຕຈປຣິຈ຺ຈິນ຺ນຕາ ຕຈສ຺ສ ຈ ອຕ຺ຖິຕິ? ຍທິປີ ອຕ຺ຖິ, ຕຈປຣິຈ຺ຈິນ຺ນພຫຸລຕາຍ ປນ ຕຈປຣິຈ຺ຈິນ຺ນຕາ ນ ນ ໂຫຕິ ກາຍສ຺ສາຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕໂຈ ປຣິຍນ຺ໂຕ ອສ຺ສາຕິ ຕຈປຣິຍນ຺ໂຕ ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເອເຕນ ປນ ວຈເນນ ກາເຍກເທສກູໂຕ ຕໂຈ ຄທີໂຕ ເອວ຺ ຕປ຺ປຝິພທ຺ຣາ ຈ ເກສາທໂຍ ຕທນ຺ປວິຍ຺ຖມູລາ ຕຈປຣິຍນ຺ຕາວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ທ຺ວຕ຺ຕີສາກາຣສມູໂຫ ສພ຺ໂພປີ ກາໂຍ ຕຈປຣິຍນ຺ໂຕຕິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ຺

"ປູຣໍ ນານປ຺ປກາຣສ຺ສາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເກ ປນ ເຕ ປກາຣາ? ເຍທີ ນານປ຺ປກາຣໍ ອສຸຈິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເກສາ ໂລມາຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທີເປນ຺ໂຕ ອາຫ "ເອເຕ ເກສາທໂຍ ອາກາຣາ"ຕິ຺ ອາກາຣາ ປກາຣາຕິ ທິ ເອໂກ ອຕ຺ໂຖ຺

ນິສິນ຺ນສ຺ສ ຍາວ ອປຣິປ຺ພນ຺ທນິສຊ຺ຊາມູລກໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຍາວຕາ ອຸຍ຺ຖາຕິ ວາ, ຕາວ ເອໂກ ນິສຊ຺ຊວາໂຣ຺ ເຍນ ວິນີ ນາ ອຸຄ຺ຄເຫ ກຸສໂລ ໂຫຕິ, ໂສ ສຕ຺ຕວິໂທ ວິທີ "ອຸຄ຺ຄຫໂກສລ຺ລ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ວາ ຍາຕໍ຺

ປຖວີຣາຕຸພຫຸລກາວໂຕ ມຕ຺ຖລຸງ຺ຄສ຺ສ ກຣີສາວສາເນ ຕນ຺ຕິອາໂຣປນມາຫ຺ ເອຕ຺ຖ ປນ ມໍສໍ...ເປ...ວກ຺ກໍ...ເປ... ເກສາຕິ ເອວໍ ວກ຺ກປຍ຺ຈກາທີສຸ ອນຸໂລມສຊ຺ຊາຍໍ ວຕ຺ວາ ປຝິໂລມສຊ຺ຊາໂຍ ປຸຣິເມທີ ສມ຺ພນ຺ເຣ ວຸຕ຺ໂຕ຺ ສຸວາຍໍ ເຍ ປຣໂຕ ວິສຸໍ ຕິປຍ຺ ຈາທໍ, ປຸຣິເມທີ ເອກໂຕ ຕິປຍ຺ຈາທນ຺ຕິ ວປຍ຺ຈາທໍ ສຊ຺ຊາຍາ ວກ຺ຂມານາ, ເຕສຸ ອາທີອນ຺ຕທສ຺ສນວເສນ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທຍ຺ຖພ຺ ໂພ຺ ອນຸໂລມປຝິໂລມສຊ຺ຊາເຍປີ ທິ ປຝິໂລມສຊ຺ຊາໂຍ ອນ຺ຕິໂມຕິ຺ ສຊ຺ຊາຍປ຺ປກາຣນ຺ຕຣໍ ວາ ເອຕມ຺ປີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ຫຕ຺ຖສງ຺ຂລິກາ ອງ຺ຄຸລິປນ຺ຕິ຺ ລກ຺ຂຕປຝິເວຣສ຺ສາຕິ ອສ຺ກາລກ຺ຂຕປຝິເວຣສ຺ສ, ຣາຕຸລກ຺ຂຕປຝິເວຣສ຺ສ ວາ຺

ອຕ຺ຕໂນ ກາໂຄ ສກາໂຄ, ສກາເຄນ ປຣິຈ຺ເຈໂທ ສກາຄປຣິຈ຺ເຈໂທ, ເທຍ຺ຖປຣິຕິຣິຍນ຺ເຕທີ ສກໂກຍ຺ຖາສິກເກສນ຺ຕຣາທີທີ ຈ ປຣິຈ຺ເຈໂທຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ຣາຕຸວິກງ຺ໂຄ (ມ຺ ນິ຺ ໓຺໓໔໘ ອາທໂຍ) ປຸກ຺ກຸສາຕິສຸຕ຺ຕໍ຺ ສາຣາຣຕາວເສນາຕິ ເອຕ຺ຕເກນວ ສີທ຺ເຣ ສພ຺ພ-ຄ຺ຄຫຕໍ

ວຕ຺ຕາກສິຕາວເສນ ຈຕຸກ຺ກຊ຺ຊານິກສມຸຖສາສາຣຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ.

ໂອກ຺ກມນວິສ຺ສຊ຺ຊນນ຺ຕິ ປຜິປ຺ຊິຕພ຺ພວຊເຊຕພ຺ພເພ ມຄ຺ເຄຕິ ອຕ຺ໂຖ. ພຫິທ຺ຮາ ປຸຖຸຕ຺ຕາຣມ຺ມເຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ກາຍານຸປ຺ສ຺ສນໍ ຫິຕ຺ວາ ສຸກາທິວເສນ ຄຍ຺ຫມານາ ເກສາທໂຍປີ ພຫິທ຺ຮາ ປຸຖຸຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາເນວາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ອຸກ຺ກຸຜ຺ຖກ຺ກຜ຺ຖິຜ຺ຖາເນເຍວ ອຸຜ຺ຖຫິຕ຺ວາຕິ ປຸພ຺ເພ ວິຍ ເອກຕ຺ຖ ກຕາຍ ອຸກ຺ກຸຜ຺ຖິຍາ ກເມນ ສພ຺ພຕາເລສຸ ປຕິຕ຺ວາ ອຸຜ຺ຖຫິຕ຺ວາ ປຣິຍນ຺ຕຕາລໍ ອາທິຕາລຄ຺ຈ ອຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໂຕ ຕໂຕ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ກຕາຍ ອຸກ຺ກຸຜ຺ຖິຍາ ອຸຜ຺ຖຫິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອນິຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາຈິຕ຺ຕໍ. ອນຸຍຸຕ຺ເຕນາຕິ ຍຸຕ຺ຕປ຺ຍຸຕ຺ເຕນ, ກາເວນ຺ເຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສມາລິນິມິຕ຺ຕໍ ອຸປລກ຺ຂຕາກາໂຣ ສມາລິເຍວ. ມນສີ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ຈິຕ຺ເຕ ກາຕພ຺ພໍ, ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສມາລິກາຣຕໍ ວາ ອາຣມ຺ມຕໍ ສມາລິນິມິຕ຺ຕໍ ອາວຊ຺ຊິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຖາມໍ ອຕ຺ຖິຕິ ວຈນເສໂສ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂກສຊ຺ຊາຍ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ເອຕສ຺ສ ສໍວຕ຺ຕນສ຺ສ ກາຣຕໍ ອຕ຺ຖິຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕໍ ວາ ມນສິກຣຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂກສຊ຺ຊາຍ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍາຕິ ເອຕສ຺ສ ຖາມໍ ກາຣຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນ ຈ ປກ຺ຄຫຕິ ກມ຺ມນິຍກາວູປຄມເນນ ຈ ປກ຺ຊຊນສກາວນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອາລິມ຺ເປຕິຕິ ອາທິເປຕິ ຊາເລຕິ. ຕລ຺ຈາຕິ ຕໍ ປີລຸອນ຺ສນວິກຕິສງ຺ຂາຕໍ ອຕ຺ຖໍ ປໂຍຊນໍ. ອສ຺ສາຕິ ສຸວຕ຺ຕກາຣສ຺ສ ອນຸໂກຕິ ສມ຺ໂກຕິ ສາເສຕິ ຯ ອສ຺ສ ວາ ສຸວຕ຺ຕສ຺ສ ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ສຸວຕ຺ຕກາໂຣ ອນຸໂກຕິ ປາປຸຕາຕິ.

ອກິລ຺ລາຍ ອິທ຺ລິວິສາທິລາເຕນ ສຈ຺ຈິກຣຕິຍສ຺ສ ອິທ຺ລິວິສປ຺ຈ຺ຈນຸກວນາທິກສ຺ສ ອກິລ຺ລາສຈ຺ຈິກຣຕິຍສ຺ສ. ປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂໍ ຍສ຺ສ ອຕ຺ຖິ, ໂສ ສກ຺ຂິ, ສກ຺ຂິໂນ ກພ຺ພຕາ ສກ຺ຂິກພ຺ພຕາ, ສກ຺ຂິກວນຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ສກ຺ຂິ ຈ ໂສ ກພ຺ໂພ ຈາຕິ ວາ ສກ຺ຂິກພ຺ໂພ. ອຍລ຺ຫິ ອິທ຺ລິວິສາທີນໍ ກພ຺ໂພ, ຕຕ຺ຖ ຈ ສກ຺ຂີຕິ ສກ຺ຂິກພ຺ໂພ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ສກ຺ຂິກພ຺ພຕາ, ຕໍ ປາປຸຕາຕິ. ອາຍຕເນຕິ ປຸພ຺ພເຫຕາທິເກ ກາຣເຕ ສຕິ.

ສີຕິກາວນ຺ຕິ ນິພ຺ພານໍ, ກິເລສທຣຖວູປສມໍ ວາ. ສມ຺ປຫໍເສຕີຕິ ສມປ຺ວຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຕຖາປ຺ວຕ຺ຕິຍາ ປລ຺ລາຍ ໂຕເສຕິ ອຸຕ຺ເຕຊຸຕິ. ຍທາ ວາ ນິຣສ຺ສາທໍ ຈິຕ຺ຕໍ ກາວນາຍ ນ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ, ຕທາ ຊາຕິອາທີນີ ສໍເວຄວຕ຺ຖູນິ ປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ສມ຺ປຫໍເສຕິ ສມຸຕ຺ເຕຊຸຕິ.

ຕິຣີຍໍ ອລ຺ລມລ຺ເລນ ປຣິຈ຺ຈິນ຺ນາ, ກຖໍ? ທ຺ເວ ເກສາ ເອກໂຕ ນຕ຺ຖີຕິ. ອາສໂຍຕິ ນິສ຺ສໂຍ, ປ຺ຈ຺ຈໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ນຂາ ຕິຣີຍໍ ອລ຺ລມລ຺ເລນ ປຣິຈ຺ຈິນ຺ນາຕິ ວິສໍ ວວຕ຺ຖິຕຕໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕເມວ ຫິ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ທ຺ເວ ນຂາ ເອກໂຕ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ອາຫາຕິ.

ສຸຂຸມມ຺ປີຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕໂອລຸອາຣິກຈມ຺ມໂຕ ສຸຂຸມໍ ອນ຺ໂຕມຸຂຈມ຺ມາທີ. ໂກຜ຺ຖາເສສຸ ວາ ຕເຈນ ປຣິຈ຺ຈິນ຺ນຕ຺ຕາ ຍໍ ທຸຣຸປລກ຺ຂຕີຍໍ, ຕໍ "ສຸຂຸມ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕລ຺ຫິ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຕຈໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ປສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ ປາກຜໍ ໂຫຕີຕິ.

ຕາລຄຸລຸອປ຺ຜລໍ ນາມ ປກ຺ກຕາລຜລລສີກໍ ຕາລປ຺ຜ຺ຜິກາຍ ລິມ຺ປີຕ຺ວາ ສຸກ຺ຂາເປຕ຺ວາ ອຸທ຺ທຣິຕ຺ວາ ຄຫິຕປ຺ຜລໍ.

ເອວໍ ຕິມຕ຺ຕານີຕິ ເອວໍ-ມຕ຺ຕ-ສທ຺ເທຫິ ໂຄປ຺ຜກຜ຺ຖິກາທີນີ ອວຸຕ຺ຕານິປີ ທສ຺ເສຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ກີລຸອາໂຄລຸອການີ ສຸຕ຺ເຕນ ພນ຺ລິຕ຺ວາ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ຆຜ຺ເຜຕ຺ວາ ກີລຸອນໂຄລຸອການີ.

ຕຕ຺ຖ ຊງ຺ຆຜ຺ຖິກສ຺ສ ປຕິຜ຺ຖິຕຜ຺ຖານນ຺ຕິ ຊຕ຺ຕຸກຜ຺ຖິມ຺ຫິ ປວິສິຕ຺ວາ ຖິຕຜ຺ຖານນ຺ຕິ ອລິປ຺ປາໂຍ. ເຕນ ອຜ຺ຖິນາ ປຕິຜ຺ຖິຕຜ຺ຖານໍ ຍໍ ກຜິຜ຺ຖິໂນ, ຕໍ ອຄຸຄລິນ຺ນມຫາປຸນ຺ນາຄຜລສທິສໍ. ສີສກປ຺ຜ຺ຜເວຄກໍ ເວເຖຕ຺ວາ ຖປີຕສີສມຍໍ ປ຺ຜ຺ຜກໍ. ສຸຕ຺ຕກນ຺ຕນສລາກາວິທ຺ສາ ໂຄລຸອກາ ວຜ຺ຜນາຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ວຜ຺ຜນານໍ ອາວລິ ວຜ຺ຜນາວລີ. ອວເລຂນສຕ຺ຖກໍ ອຸຈ຺ຊຸຕຈາວເລຂນສຕ຺ຖກໍ.

ວກ຺ກຠາເຄນ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນນ຺ຕິ ວກ຺ກປຣິຍນ຺ຕຠາເຄນ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນໍຯ

ສກ຺ຂຣສຸຘາວຓ຺ຓນ຺ຕິ ມຣຸມ຺ເປຫິ ກຕສຸຘາວຓ຺ຓໍຯ ‘‘ເສຕສກ຺ຂຣສຸຘາວຓ຺ຓ’’ນ຺ຕິ ຈ ປາຐໍ ວທນ຺ຕິ, ເສຕສກ຺ຂຣາວຓ຺ຓໍ ສຸຘາວຓ຺ຓຎ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຍຕ຺ຖ ອນ຺ນປານໍ ນິປຕິຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

ວິສມຈ຺ຉິນ຺ນກລາໂປ ວິສມໍ ອຸທກໍ ປຄ຺ຆຣຕິ, ເອວເມວ ສຣີຣໍ ເກສກູປາທິວິວເຣຫິ ອຸປຣິ ເຫຏ຺ຐາ ຕິຣິຍຎ຺ຈ ວິສມໍ ປຄ຺ຆຣຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ວິສມຈ຺ຉິນ຺ນ-ຄ຺ຄຫຓໍ ກໂຣຕິຯ

ອຕິກຍຸກອຈ຺ຈຸຕ຺ທຫາທິໂກ ວິສຠາຄາຫາໂຣ ອຸຓ຺ຫກາເລ ປວຕ຺ຕມານານໍ ຘາຕູນໍ ວິສຠາຄຕ຺ຕາຯ

ເອກຕ຺ຕາຣມ຺ມຓພເລເນວ ວາຕິ ວິກ຺ຂມ຺ຠິຕນີວຣເຓນ ສຸສມາຫິຕຈິຕ຺ເຕນ ອຸປ຺ຏ຺ຐິຕສ຺ສ ນານາຣມ຺ມຓວິປ຺ຜນ຺ທນວິຣເຫນ ເອກສຠາວສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ວເສນຯ ຕຎ຺ຫິ ເອກຕ຺ຕາຣມ຺ມຓໍ ອຸປ຺ຏ຺ຐຫມານເມວ ອຕ຺ຕນິ ອຠິຣຕິໍ, ສາຕິສຍໍ ຜຣຓປີຕິໍ, ອິຏ຺ຐາກາຣານຸຠວນຎ຺ຈ ໂສມນສ຺ສໍ ອຸປ຺ປາເທຕິຯ ນ ຫິ ອຠິຣຕິໂສມນສ຺ເສຫິ ວິນາ ອນຕິກ຺ກນ຺ຕປີຕິສຸຂສ຺ສ ເອກຕ຺ຕຸປ຺ຏ຺ຐານໍ ອຕ຺ຖີຕິຯ

ອວິເສສໂຕປນ ສາຘາຣຓວເສນາຕິ ປຏິກູລຘາຕຸວຓ຺ຓວິເສສໍ ອກຕ຺ວາ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາສາຘາຣຓວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕິວິເຘນາຕິ ອນຸໂລມາທິນາ ວກ຺ຂມາເນນຯ ຉ ມາເສຕິ ອຑ຺ຒມາເສ ອູເນປິ ມາສປຣິຈ຺ເຉເທນ ປຣິຈ຺ຉິຊ຺ຊມາເນ ສຊ຺ຌາເຍ ຉ ມາສາ ປຣິຈ຺ເຉທກາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ປຣິຈ຺ຉິຊ຺ຊມານສ຺ສ ມາສນ຺ຕຣຄມນນິວາຣຓຕ຺ຖໍ ຉມາສຄ຺ຄຫຓໍ, ນ ສກລຉມາເສ ປຣິວຕ຺ຕທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ອາຈຣິຍາຕິ ອຏ຺ຐກຖາຈຣິຍາຯ

ລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ຘາຕຸປຏິກູລລກ຺ຂຓໍຯ ຊນໍ ນ ອຣຫນ຺ຕີຕິ ອຊຎ຺ຎາ, ຊເນ ປເວເສຕຸໍ ອຍຸຕ຺ຕາ ຊິຄຸຈ຺ຉນີຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

ປຏິປາຏິຍາ ອຏ຺ຐີນີຕິ ປຏິປາຏິຍາ ອຏ຺ຐີນິ ໂກຏິຍາ ຐິຕານິຯ ນ ເອຕ຺ຖ ໂກຈິ ອຕ຺ຕາ ນາມ ອຕ຺ຖິ, ອຏ຺ຐີນິ ເອວ ອຏ຺ຐິປຸຎ຺ຊມຕ຺ໂຕ ເອວາຍໍ ສງ຺ຆາໂຏຕິ ທສ຺ເສຕິ ຯ ອເນກສນ຺ຘິຍມິໂຕຕິ ອເນເກຫິ ສນ຺ຘີຫິ ຍມິໂຕ ສມ຺ພທ຺ໂຘ ໂສ ອຏ຺ຐິປຸຎ຺ໂຊຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ນ ເກຫິຈີຕິ ຍເມນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຏິເສເຘຕິຯ ໂຈທິໂຕ ຊຣາຍ ມຣຓາຠິມຸຂຄມເນນ ໂຈທິໂຕຯ

ມຫາຠູຕໍ ອຸປາທາຣູເປນ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນໍ ‘‘ນີລໍ ປີຕໍ ສຸຄນ຺ຘໍ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘ’’ນ຺ຕິອາທິນາຯ ອຸປາທາຣູປໍ ມຫາຠູເຕນ ຕນ຺ນິສ຺ສິຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ຕໂຕ ພຫິ ອຠາວາຯ ຉາຍາຕປານໍ ອາຕປປ຺ປຈ຺ຈຍຉາຍຸປ຺ປາທກຠາໂວ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎປຣິຈ຺ເຉທກຕາຯ ຣູປກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ປຣິຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ຕທນ຺ໂຕຄຘານໍ ຈກ຺ຂາທິອາຍຕນທ຺ວາຣານໍ ວເສນ ຕໍຕໍທ຺ວາຣິກາ ອຣູປໂນ ຂນ຺ຘາ ປາກຏາ ໂຫນ຺ຕິ, ອາຍຕນານິ ຈ ທ຺ວາຣານິ ຈ ອາຍຕນທ຺ວາຣານີຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນ ຣູປາຍຕນາທີນຎ຺ຈ ວເສນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

ສປ຺ປຈ຺ຈຍາຕິ ສປ຺ປຈ຺ຈຍຠາວາ, ປຈ຺ຈຍາຍຕ຺ຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ສມາໂນ ວາ ສຫິໂຕ ຍຸຕ຺ໂຕ ປຈ຺ຈໂຍ ສປ຺ປຈ຺ຈໂຍ, ຕສ຺ມາ ສປ຺ປຈ຺ຈຍາຯ

ເອຕ຺ຕໂກຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ອາກາເຣນ ປຄ຺ໂຕ ໂກຏ຺ຐາໂສຯ ອຸຄ຺ຄໂຫວ ອຸຄ຺ຄຫສນ຺ຘິຯ ວຓ຺ຓາທີມຸເຂນ ຫິ ອຸປ຺ຏ຺ຐານໍ ເອຕ຺ຖ ສນ຺ຘີຍຕີ ສມ຺ພຊ຺ຌຕີຕິ ‘‘ສນ຺ຘີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ອຸປ຺ຏ຺ຐາຕີຕິ ວຓ຺ຓາທິວເສນ ອຸປ຺ຏ຺ຐາຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຎ຺ຈງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕຕິ ນາຕິທູຣນາຈ຺ຈາສນ຺ນຄມນາຄມນສມ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ເອກງ຺ຄໍ, ທິວາ ອປ຺ປາກິຓ຺ຓໍ ຣຕ຺ຕິໍ ອປ຺ປສທ຺ທໍ ອປ຺ປນິຄ຺ໂຆສນ຺ຕິ ເອກໍ, ອປ຺ປຑໍສມກສວາຕາຕປສຣີສປສມ຺ຜສ຺ສນ຺ຕິ ເອກໍ, ຕສ຺ມີ ໂຂ ປນ ເສນາສເນ ວິຫຣນ຺ຕສ຺ສ ອປ຺ປກສິເຣນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຈີວຣ…ເປ… ປຣິກ຺ຂາໂຣຕິ ເອກໍ, ຕສ຺ມີ ປນ ເສນາສເນ ເຖຣາ ຠິກ຺ຂູ ວິຫຣນ຺ຕິ ພຫຸສ຺ສຸຕາຕິ ເອກໍ (ອຯ ນິຯ ໑໐ຯ໑໑)ຯ ປຎ຺ຈງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕນາຕິ ອປ຺ປາພາຘາ

ສາເຐຍ຺ຍສທ຺ທາປຎ຺ຎາວິຣິເຍຫິ ປຘານິຍງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄເຕນຯ

ອຸຏ຺ຐານກາທາຍນ຺ຕິ ເຕຫິ ເຂຕ຺ເຕຫິ ອຸຏ຺ຐານກໍ, ເຕຫິ ທາຕພ຺ພຘຎ຺ຎນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ອຑ຺ຒກຸມ຺ກາທາຍກເຂຕ຺ຕໍ ວິຍ ມຸຂໂຘວນກິຈ຺ຈໍ, ໂສລສກຸມ຺ກາທາຍກໍ ວິຍ ຂາທນກຸຎ຺ຊນກິຈ຺ຈໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ ລຫຸກຄຣຸກຠາວໂຕຯ ຕໂຕ ປນ ຍໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ, ຕໍ ອຎ຺ຎຎ຺ຈ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສາກາຣມນສິກາເຣນ ຈ ນິວຕ຺ຕຕີຕິ ອາຫ "ເອຕ຺ເຖວ ກມ຺ມໍ ກາຕພ຺ພ"ນ຺ຕິຯ ເອຕ຺ຕາວຕາຕິ ເອກທິວສໍ ຕີສ ວາເຣ ມນສິກາຣຏ຺ຐປເນນຯ

ສຫສ຺ສຸທ຺ທາຣໍສາເຘຕ຺ວາຕິ ສຫສ຺ສວຑ຺ຒິຕໍ ອິທໍ ໂຍເຊຕ຺ວາຯ ອຸທ຺ຘຣິຕພ຺ໂພຕິ ອຸທ຺ຘາໂຣຕິ ຫິ ວຑ຺ຒິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິຯ ສຸທ຺ຘຈິຕ຺ເຕນາຕິ ວິກ຺ເຂປາທີກິເລສວິຣຫິຕຈິຕ຺ເຕນຯ ເກສາທີສຸ ຕເຈ ຣຊ຺ຊນ຺ຕາ ສຸຈ຺ຉວິຈມ຺ມໍ ຕໂຈຕິ ຄເຫຕ຺ວາ "ສຸວຓ຺ຓາທິວຓ຺ໂຓ ເມ ຕໂຈ"ຕິອາທີນາ ຣຊ຺ຊນ຺ຕິຯ

ເຕສຸ ທ຺ເວ ເອກມຄ຺ຄໍ ປຏິປຊ຺ຊມານາ ນາມ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຍຖາ ຕຖາ ວາ ປລາຍນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ຣາຄາທິວຕ຺ຖຸຠາເວນ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສາກາຣານໍ ໂຈຣສທິສຕາ ອນຕ຺ຖາວຫຕາ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ

ກມ຺ມເມວ ວິເສສາຘິຄມສ຺ສ ຐານນ຺ຕິ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ຠາວນາ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເຕນາຫ "ມນສິກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ອປ຺ປນໍ ປາປຸຓາຕີ"ຕິຯ ກມ຺ມສ຺ສ ວາ ຠາວນາຍ ຐານໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ອປ຺ປນາຣມ຺ມຓຠາວູປຄມເນນ ອປ຺ປນໍ ປາປຸຓາຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ມານຊາຕິໂກຕິ ເອເຕນ ລງ຺ຆນສມຕ຺ຖຕາໂຍເຄນ ອຸປ຺ສມຣຫິຕຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຈິຕ຺ຕມ຺ປີ ຫິ ຕຖາ ນານາຣມ຺ມເຓສຸ ວຑ຺ຒິຕໍ ອຸປ຺ສມຣຫິຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕພ຺ພນ຺ຕິຯ

ຫຕ຺ເຖ ຄຫິຕປຎ຺ຫວຕ຺ຖຸ ປາກຕິກເມວາຕິ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ ວຸຕ຺ຕຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ –

"ມາລກຕ຺ເຖໂຣ ກິຣ ທີຆຠາຓກອຠຍຕ຺ເຖຣໍ ຫຕ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວາ 'ອາວຸໂສ ອຠຍ, ອິມໍ ຕາວ ປຎ຺ຫໍ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫາຫີ'ຕິ ວຕ຺ວາ ອາຫ 'ມາລກຕ຺ເຖໂຣ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສໂກຏ຺ຐາເສສຸ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສປຐມຌ຺ຌານລາຠີ, ສເຈ ຣຕ຺ຕິໍ ເອກໍ, ທິວາ ເອກໍ ສມາປຊ຺ຊຕິ, ອຕິເຣກຑ຺ຒມາເສນ ປຸນ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ສເຈ ປນ ເທວສິກໍ ເອກເມວ ສມາປຊ຺ຊຕິ, ອຕິເຣກມາເສນ ປຸນ ສມ຺ປຊ຺ຊຕີ'"ຕິຯ

ອິທໍ ປນ ເອກໍ ມນສິກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ເອກໍ ປາຏິເຍກ຺ກໍ ມນສິກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສາຕິ ເອຕສ຺ສ ສາຘນຕ຺ຖໍ ນິທສ຺ສນວເສນ ອານີຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ອນຸປາທິນ຺ນກປກ຺ເຂ ຄິຕານີຕິ ເອເຕນ ເຈຕິຍປພ຺ພຕວາສີ ມຫາຕິສ຺ສຕ຺ເຖໂຣ ວິຍ, ສງ຺ຆຣກ຺ຂິຕຕ຺ເຖຣຸປຏ຺ຐາກສາມເຓໂຣ ວິຍ ຈ ອນຸປາທິນ຺ນກປກ຺ເຂ ຐເປຕ຺ວາ ຄເຫຕຸໍ ສກ຺ໂກນ຺ຕສ຺ສ ທສວິຘາສຸຠວເສນ ຊີວມານກສຣີເຣປີ ອຸປຏ຺ຐິເຕ ອຸປຈາຣປ຺ປຕ຺ຕິ ທສ຺ສິຕາ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ "ອຕ຺ຖິສ຺ສ ກາເຍ"ຕິ ປນ ສຕ຺ຕວເສນ ເກສາທີສຸ ຄຍ຺ຫມາເນສຸ ຍຖາ "ອິມສ຺ມິໍ ກາເຍ"ຕິ ສຕ຺ຕ-ຄ຺ຄຫຓາຣຫິເຕ ອຫໍກາຣວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ ວິທ຺ຘສ຺ຕາຫໍກາເຣ ສທາ ສນ຺ນິຫິເຕ ປາກເຏ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ກາເຍ ອຸປຏ຺ຐານໍ ໂຫຕິ, ນ ຕຖາ ຕຕ຺ຖາຕິ ອປ຺ປນໍ ອປ຺ປຕ຺ຕາ ອາທີນວານຸປ຺ສ຺ສນາວ ຕຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ ອທິປ຺ປາເຍນາຫ "ອສຸຠານຸປ຺ສ຺ສນາສງ຺ຂາຕາ ປນ ວິປ຺ສ຺ສນາຠາວນາ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພາ"ຕິຯ

໑໕໗ຯ ອາທິມ຺ຫິ ເສວນາ ອາເສວນາ, ວຑ຺ຒນໍ ຠາວນາ, ປຸນປ຺ປຸນໍ ກຣຓໍ ພຫຸລີກມ຺ມນ຺ຕິ ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສຯ

໑໖໘ຯວຕ຺ຖຸປຣິຎ຺ຎາຍາຕິ ອຠິຌ຺ຌາໂທມນສ຺ສານໍ ວຕ຺ຖຸຠູຕສ຺ສ ກາຍສ຺ສ ປຣິຊານເນນຯ ອປ຺ປີຕາຕິ ຄມິຕາ, ສາ ຈ ວິນາສິຕຕາຕິ ອາຫ "ວິນາສິຕາ"ຕິຯ ອປ຺ປວຕ຺ຕິຍໍ ຄປິຕາຕິປີ ອປ຺ປີຕາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ນິຣຸຕ຺ຕິສິທ຺ຘິຍາ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ວິຄຕນ຺ຕາ ກຕາຕິ ອິທານິ ກາຕພ຺ໂພ ອນ຺ໂຕ ເອເຕສໍ ນຕ຺ຖີຕິ ວິຄຕນ຺ຕາ, ເອວໍຠູຕາ ກຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກມ຺ມເມວ ວິເສສາຘິຄມສ຺ສ ຐານໍ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ, ກມ຺ເມ ວາ ຐານໍ ຠາວນາຣມ຺ໂຠ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ, ຕສ຺ສ ອນຸປ຺ສ຺ສນາຕິ ອາຫ "ອນຸປ຺ສ຺ສນາຍ ກມ຺ມຏ຺ຐານ"ນ຺ຕິ, ອນຸປ຺ສ຺ສນາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ

ກາຍານຸປສ຺ສນານິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

ເວທນານຸປສ຺ສນານິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໓໖໓។ ສມ຺ປຊານສ຺ສ ເວທິຍນໍ ສມ຺ປຊານເວທິຍນໍ។ ວຕ຺ຖຸນ຺ຕິ ສຸຂາທີນໍ ອາຣມ຺ມຓມາຫ, ເຕນ ວຕ຺ຖຸ ອາຣມ຺ມຓໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ວຕ຺ຖຸອາຣມ຺ມຓາຕິ ສມາໂສ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ។ ໂວຫາຣມຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິ ເອເຕນ ‘‘ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີ’’ຕິ ອິທໍ ໂວຫາຣມຕ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ។

ວີຣິຍສມາຘີ ໂຍເຊຕ຺ວາຕິ ອຘິວາສນວີຣິຍສ຺ສ ອຘິມຕ຺ຕຕາຍ ຕສ຺ສ ສມຕາຍ ອຸຠຍໍ ສຫ ໂຍເຊຕ຺ວາ។ ສຫ ປຏິສມ຺ຠິທາຫີຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣປຏິສມ຺ຠິທາຫິ ສຫ។ ໂລກິຍານມ຺ປິ ວາ ສຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກາເລ ຕຕ຺ຖ ສມຕ຺ຖຕໍ ສນ຺ຘາຍ ‘‘ສຫ ປຏິສມ຺ຠິທາຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ។ ສມສີສີຕິ ວາຣສມສີສີ ຫຸຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓວາຣສ຺ສ ອນນ຺ຕຣວາເຣ ປຣິນິພ຺ພາຍີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ສງ຺ເຂປມນສິກາຣວເສນ ມຫາສຕິປຏ຺ຐາເນ, ວິຕ຺ຖາຣມນສິກາຣວເສນ ຣາຫຸໂລວາທຘາຕຸວິຠງ຺ຄາທີສຸ។

ຜສ຺ສປຎ຺ຈມເກເຍວາຕິ ເອວ-ສທ຺ເທນ ວຸຕ຺ເຕສຸ ຕີສຸປິ ມຸເຂສຸ ປຣິຄ຺ຄຫສ຺ສ ສມານຕໍ ທສ຺ເສຕິ។ ນາມຣູປວວຕ຺ຖານສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ນິຣວເສສຣູປປຣິຄ຺ຄຫສ຺ສ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ວຕ຺ຖຸ ນາມ ກຣຊກາໂຍ’’ຕິ ອາຫ, ນ ຈກ຺ຂາທີນິ ຉວຕ຺ຖູນີຕິ។ ກຣຊກາຍສ຺ສ ປນ ວຕ຺ຖຸຠາວສາຘນຕ຺ຖໍ ‘‘ອິທຎ຺ຈ ປນ ເມ ວິຎ຺ຎາຓໍ ເອຕ຺ຖ ສິຕໍ, ເອຕ຺ຖ ປຏິພທ຺ຘ’’ນ຺ຕິ (ທີ។ ນິ។ ໑។໒໓໕; ມ។ ນິ។ ໒។໒໕໒) ສຸຕ຺ຕໍ ອາຄຕໍ។

ຜສ຺ສວິຎ຺ຎາຓານໍ ປາກຏຕາ ເກສຎ຺ຈິ ໂຫຕີຕິ ເຍສໍ ນ ໂຫຕິ, ເຕ ສນ຺ຘາຍາຫ ‘‘ຜສ຺ສວເສນ ວາ ທີ…ເປ… ນ ປາກຏໍ ໂຫຕີ’’ຕິ។ ເຕສໍ ປນ ອຎ຺ເຎສຎ຺ຈ ສພ຺ເພສໍ ເວເນຍ຺ຍານໍ ເວທນາ ປາກຏາຕິ ອາຫ ‘‘ເວທນາວເສນ ປນ ປາກຏໍ ໂຫຕີ’’ຕິ។ ສຕໂຘຕສ຺ປີ ນາມ ສຕວາຣໍ ວິລາເປຕ຺ວາ ວິລາເປຕ຺ວາ ອຸທເກ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ຄຫິຕສ຺ປີ។

ວິນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາຕິ ຈຕຸກ຺ຂນ຺ຘສມຸທາຍໂຕ ວິສໍ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ។ ມຫາສຕິປຏ຺ຐານສຸຕ຺ຕາທີສຸ ກຕ຺ຖຈິ ປຄຸຓໍ ຣູປກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ວຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ອຣູປກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ເວທນາວເສນ ວິນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕໍ។ ກຕ຺ຖຈິ ອຣູປກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ເອວ ເວທນາວເສນ ອຣູປຣາສິໂຕ, ຎາຕປຣິຎ຺ຎາຍ ປຣິຎ຺ຎາຕໂຕ ວາ ຣູປາຣູປຣາສິໂຕ ວາ ວິນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕໍ។ ຕຕ຺ຖາປິ ເຍສຸ ປຄຸຓໍ ຎາຕປຣິຎ຺ຎາ ວຸຕ຺ຕາ, ເຕສຸ ຕທນ຺ໂຕຄຘໍ ។ ເຍສຸ ນ ວຸຕ຺ຕາ, ເຕສຸ ຈ ເວທນາຍ ອາຣມ຺ມຓມຕ຺ຕໍ ສໍຂິຕ຺ຕໍ ປາຬິອນາຣຸຬ຺ຫໍ ຣູປກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ສນ຺ຘາຍ ຣູປກມ຺ມຏ຺ຐານສ຺ສ ປຄຸຓໍ ກຖິຕຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ។

‘‘ມໂນວິຎ຺ເຎຍ຺ຍານໍ ຘມ຺ມານໍ ອິຏ຺ຐານໍ ກນ຺ຕານ’’ນ຺ຕິອາທິນາ (ມ។ ນິ។ ໓។໓໐໖) ນເຍນ ວຸຕ຺ຕໍ ຉເຄຫສ຺ສິຕໂສມນສ຺ສໍ ປຎ຺ຈກາມຄຸເຓສຸ ອສ຺ສາທານຸປສ຺ສິໂນ ເອວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ປຎ຺ຈກາມຄຸຓາມິສນິສ຺ສິຕາ ຉ ເຄຫສ຺ສິຕໂສມນສ຺ສເວທນາ’’ຕິ។

ເວທນານຸປສ຺ສນານິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສນານິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໓໖໕។ ກິເລສສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານໍ ຘມ຺ມານໍ ເກຫິຈິ ກິເລເສຫິ ວິປ຺ປໂຍເຄປີ ສຕິ ເຍຫິ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ, ເຕຫິ ສໍກິເລສຠາເວນ ສທິເສຫິ ສໍກິລິຏ຺ຐຕ຺ຕາ ອິຕເຣຫິປີ ນ ວິສຸທ຺ຘຕາ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ນ ປຈ຺ຉິມປທໍ ຠຊນ຺ຕີ’’ຕິ។ ທຸວິຘນ຺ຕິ ວິສໍ ວຈນໍ ສຣາຄສໂທເສຫິ ວິສິຏ຺ຐຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖໍ។ ອວິປສ຺ສນຸປຄຕ຺ຕາ ‘‘ອິຘ ໂອກາໂສ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។

ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສນານິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

ຘມ຺ມານຸປສ຺ສນານິທ຺ເທໂສ

ກ។ ນີວຣຓປ໌ພ໌ພວຕ຺ຓນາ

໖໖໗໗ກ໌. ກຕ຺ທສຸກ຺ການໍ ຍຸຄນທ຺ສຕາ ນຕ຺ຖິຕິ ປ໌ຊານນກາເລ ອກາວາ ‘‘ອກິຕ຺ທສມຸທາຈາຣວເສນາ’’ຕິ ອາຫ។

ສຸກມ຺ປີຕິ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທປີ។ ໂສ ຫິ ອຕ຺ຕໂນ ຄຫຕາກາເຣນ ‘‘ສຸກ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເຕນາກາເຣນ ປ໌ວຕ຺ຕມານກສ຺ສ ອຌ຺ຌສ຺ສ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ນິມິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ຈາຕິ។ ອາກ຺ງຂິຕສ຺ສ ທິຕສ຺ຂສ຺ສ ອນຸປ໌າຍກູໂຕ ມນສິກາໂຣ ອນຸປ໌າຍມນສິກາໂຣ។ ຕຕ຺ຖາຕິ ນິປ຺ຜາເທຕພ຺ເພ ອາຣມ຺ມຕາກູເຕ ຈ ທຸວິເຌປີ ສຸກນິມິຕ຺ເຕ។

ອສຸກມ຺ປີຕິ ອສຸກຊ຺ຊານມ຺ປີ។ ຕໍ ປນ ທສສຸ ອສຸເກສຸ ເກສາທີສຸ ຈ ປ໌ວຕ຺ຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ។ ເກສາທີສຸ ຫິ ສຌ຺ຌາ ອສຸກສຌ຺ຌາຕິ ຄິຣິມານນ຺ທສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕາຕິ។ ເອຕ຺ຖ ຈຕຸພ຺ພິຊສ຺ສປີ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣສ຺ສ ໂຍນິໂສມນສິກາຣສ຺ສ ຈ ທສ຺ສນໍ ນີຣວເສສທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ກຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ເຕສຸ ປນ ອສຸເກ ສຸກນ຺ຕິ ອສຸກນ຺ຕິ ຈ ມນສິກາໂຣ ອິຊາຌິປ຺ເປໂຕ, ຕທນຸກຸລຕ຺ຕາ ວາ ອິຕເຣປີຕິ។

ໂກຊເນ ມຕ຺ຕຌ຺ຌຸໂນ ຖີນມິທ຺ຊາກິກວາກາວາ ໂອຕາຣໍ ອລກມາໂນ ກາມຣາໂຄ ປ໌ຫີຍຕິຕິ ວທນ຺ຕິ។ ໂກຊນນິສ຺ສິຕໍ ປນ ອາຫາເຣປ໌ຜິກູລສຌ຺ຌໍ, ຕພ຺ພິປ໌ຣິຕາມສ຺ສ ຕທາຊາຣສ຺ສ ຕສ຺ສ ຈ ອຸປ໌ນິສ຺ສຍກູຕສ຺ສ ອສຸກຕາທິທສ຺ສນໍ, ກາຍສ຺ສ ຈ ອາຫາຣຏ຺ຖິຕິກຕາທິທສ຺ສນໍ ໂສ ອຸປ຺ປ໌າເທຕິຕິ ຕສ຺ສ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ ປ໌ຫີຍເຕວ, ອກິຊມ຺ມປ໌ຣິຍາເຍນ ສພ຺ໂພປີ ໂລໂກ ກາມຈ຺ຉນ຺ທນິວຣຓນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນາ’’ຕິ។

ໂອທິສ຺ສກາໂນທິສ຺ສກທິສາຜຣຓານນ຺ຕິ ອຕ຺ຕຄຣຸອຕິປ຺ປີຍສຫາຍມຊ຺ຊຕ຺ຕວເສນ ໂອທິສ຺ສກຕາ, ສີມາເກເທ ກເຕ ອໂນທິສ຺ສກຕາ, ເອກທິສາຜຣຓວເສນ ທິສາຜຣຓຕາ ເມຕ຺ຕາຍ ອຸຄ຺ຄຫເຓ ເວທິຕພ຺ພາ។ ວິຫາຣຣຈ຺ຉາຄາມາທິວເສນ ວາ ໂອທິສ຺ສກທິສາຜຣຓໍ, ວິຫາຣາທິອຸທ຺ເທສຣຫິຕໍ ປຸຣຕ຺ຖິມາທິທິສາວເສນ ອໂນທິສ຺ສກທິສາຜຣຓນ຺ຕິ ເອວໍ ວາ ທ຺ວິຊາ ອຸຄ຺ຄຫໍ ສນ຺ຊາຍ ‘‘ໂອທິສ຺ສກາໂນທິສ຺ສກທິສາຜຣຓານ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອຸຄ຺ຄໂຫ ຈ ຍາວ ອຸປ໌ຈາຣາ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ, ອຸຄ຺ຄຫິຕາຍ ອາເສວນາ ກາວນາ។ ຕຕ຺ຖ ‘‘ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ ປ໌າຕາ ກູຕາ ປຸຄ຺ຄລາ ອຕ຺ຕກາວປ໌ຣິຍາປ໌ນ຺ນາ’’ຕິ ເອເຕສໍ ວເສນ ປຌ຺ຈວິຊາ, ເອເກກສ຺ມິ ‘‘ອເວຣາ ໂຫນ຺ຕຸ, ອພ຺ຍາປ໌ຊ຺ຊາ, ອນີຄາ, ສຸຂີ ອຕ຺ຕານໍ ປ໌ຣິຫຣນ຺ຕູ’’ຕິ ຈຕຸຊາ ປ໌ວຕ຺ຕິໂຕ ວີສຕິວິຊາ ວາ ອໂນຊິໂສຜຣຓາ ເມຕ຺ຕາ, ‘‘ສພ຺ພາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ປຸຣິສາ ອຣິຍາ ອນຣິຍາ ເທວາ ມນຸສ຺ສາ ວິນິປ໌າຕິກາ’’ຕິ ສຕ຺ໂຕຊິກຣຓວເສນ ປ໌ວຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕວິຊາ, ອຏ຺ຖວີສຕິວິຊາ ວາ ໂອຊິໂສຜຣຓາ ເມຕ຺ຕາ, ທສຫິ ທິສາຫິ ທິໂສຊິກຣຓວເສນ ປ໌ວຕ຺ຕາ ທສວິຊາ ຈ ທິສາຜຣຓາ ເມຕ຺ຕາ, ເອເກກາຍ ວາ ທິສາຍ ສຕ຺ຕາທິອິຕ຺ຖິອາທິອເວຣາທິໂຍເຄນ ອສີຕາຊິກຈຕຸສຕປ຺ປເກທາ ອໂນຊິໂສ ໂອຊິໂສຜຣຓາ ເວທິຕພ຺ພາ។

ກາຍວິນາມນາຕິ ກາຍສ຺ສ ວິວິເຌນ ອາກາເຣນ ນາມນາ។

ອຕິໂກຊເນ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາໂຫຕິ ອຕິໂກຊເນ ຖີນມິທ຺ຊສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາໂຫ, ‘‘ເອຕ຺ຕເກ ກຸຕ຺ເຕ ຖີນມິທ຺ຊສ຺ສ ກາຣຕໍ ໂຫຕິ, ເອຕ຺ຕເກ ນ ໂຫຕີ’’ຕິ ຖີນມິທ຺ຊສ຺ສ ກາຣຕາກາຣຕຄ຺ຄາໂຫຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຊຸຕ຺ງຄານໍ ວີຣິຍນິສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ອາຫ ‘‘ຊຸຕ຺ງຄນິສ຺ສິຕສປ຺ປ໌າຍກຖາຍປີ’’ຕິ។

ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈມ຺ປີ ກຕາກຕານຸໂສຈນວເສນ ປ໌ວຕ຺ຕມານໍ ອຸທ຺ຊຈ຺ເຈນ ສມານລກ຺ຂຕໍ ອວູປ໌ສມສກາວເມວາຕິ ເຈຕໂສ ອວູປ໌ສໂມ ‘‘ອຸທ຺ຊຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈເມວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ។

ພຫຸສ຺ສຸຕສ຺ສ ຄນ຺ຖໂຕ ຈ ອຕ຺ຖໂຕ ຈ ອຕ຺ຖາທີນິ ວິຈິນນ຺ຕສ຺ສ ເຈຕໂສ ວິກ຺ເຂໂປ ນ ໂຫຕິ ຍຖາວິຊິປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕິຍາ ຍຖານຸຣູປ໌ປ໌ຕິກາຣປ຺ປ໌ວຕ຺ຕິຍາ ກຕາກຕານຸໂສຈນຌ຺ຈາຕິ ‘‘ພາຫຸສ຺ຈ຺ເຈນປີ ອຸທ຺ຊຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ປ໌ຫີຍຕີ’’ຕິ ອາຫ។ ວຸຌ຺ຌເສວິຕາ ຈ ວຸຌ຺ຌສີລິຕໍ ອາວຫຕິຕິ ເຈໂຕວູປ໌ສມກຣຕ຺ຕາ ອຸທ຺ຊຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈປ຺ປ໌ຫານກາຣິຕາ ວຸຕ຺ຕາ។ ວຸຌ຺ຌຕໍ ປນ ອນເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ວິນຍຊຣາ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈວິໂນທກາ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພາ។

ຕິຜຸຄຕິ ເອຕຸຖາຕິ ຄານີຍາ, ວິຈິກິຈຸຉາຍ ຄານີຍາ ວິຈິກິຈຸຉາຄານີຍາ។ ຄາຕພຸພາຕິ ວາ ຄານີຍາ, ວິຈິກິຈຸຉາ ຄານີຍາ ເອເຕສູຕິ ວິຈິກິຈຸຉາຄານີຍາ។

ການໍ ພຫຸສຸສຸຕຕາປຣິປຸຈຸຉກຕາທິ ອຜຸຄວຕຸຖຸກາປິ ວິຈິກິຈຸຉາ ປຫີຍຕິ, ຕຖາປິ ຣຕນຕຸຕຍວິຈິກິຈຸຉາມູລິກາ ເສສວິຈິກິຈຸຉາຕິ ກຕຸວາ ອາຫ ''ຕີຕິ ຣຕນານິ ອາຣພຸພາ''ຕິ។ ວິນເຍ ປກຕຸຄຸຕາ ''ສິກຸຂາຍ ກງຂຕິ''ຕິ (ຆ។ ສ។ ໑໐໓; ວິກ។ ໙໑໔) ວຸຕຸຕາຍ ວິຈິກິຈຸຉາຍ ປຫານໍ ກໂຣຕີຕິ ອາຫ ''ວິນເຍ ຈິຕຸຕາວສິກາວສຸສປີ''ຕິ។ ໂອກປຸປນິຍສທຸຣາສງຂາຕອຣິໂຍກຸຂພຫຸລສຸສາຕີ ອນຸປວິສນສທຸຣາສງຂາຕອຣິໂຍກຸເຂນ ອຣິມຸຈຸຈນພຫຸລສຸສ។ ອຣິມຸຈຸຈນຄຸຈ ອຣິໂຍກຸຂປຸປາທນເມວາຕິ ທຜຸຄພຸພໍ។ ສທຸຣາຍ ວາ ນິນຸນຕາ ອຣິມຸຕຸຕິ។

ນີວຣຕາປພຸພວຕຸຕນາ ນິຜຸຄິຕາ។

ຂ។ ໂພຊຸຊງຄປພຸພວຕຸຕນາ

ຂນຸຣາທິປາລຸອິຍາ ອຕຸໂຖ ຂນຸຣາທີນໍ ອຕຸໂຖຕິ ກຕຸວາ ອາຫ ''ຂນຸຣ...ເປ... ວິປສຸສນານໍ ອຕຸຖສນຸນິສຸສິຕປຣິປຸຈຸຉາພຫຸລຕາ''ຕິ។ ເຕນ ປາລຸອິມຸຕຸຕກປຸຈຸຉາ ນ ຕຖາ ປຄຸລາສໍວຕຸຕນິກາ, ຍຖາ ອຕຸຖປຜິປຸຈຸຉາຕິ ທສຸເສຕີ។

ມນຸທຕຸຕາ ອຄຸຄິຊາລາທີສຸ ອາໂປຣາຕຸອາທີນໍ ວິຍ ວີຣິຍາທີນໍ ສກິຈຸເຈ ອສມຕຸຖຕາ ວຸຕຸຕາ។

ປຕຸຕໍ ນິທຣນຸໂຕວ ຕໍ ສຸຕຸວາຕິ ເອຕຸຖ ປຄຸຈາກິຄຸຄຕຸຕາ ທິພຸພໂສເຕນ ອສຸໂສສີຕິ ວທນຸຕີ។

ປສາທສີເນຫາກາເວນາຕິ ປສາທສງຂາຕສຸສ ສີເນຫສຸສ ອກາເວນ។ ຄທຸຣາປີຜຸເຖ ລູຂຣໂຊ ລູຂຕໂຣ ຫຸຕຸວາ ທີສຸສຕີຕີ ອຕິລູຂຕາຍ ຕໍສທີເສ។

ສໍເວຊນປສາທເນຫີ ເຕຊນໍ ໂຕສນຄຸຈ ສມຸປຫໍສນາຕີ។

ໂພຊຸຊງຄປພຸພວຕຸຕນາ ນິຜຸຄິຕາ។

ສມຖວິປສຸສນາສຸທຸຣວິປສຸສນາວເສນ ປຄມສຸສ ອິຕເຣສຄຸຈ ກຖິຕຕຸຕາຕິ ອຕຸໂຖ។ ມຄຸຄສມຸປຍຸຕຸຕາ ສຕິ ກາຍານຸປສຸສນາ ນາມາຕິ ອາຄມນວເສນ ວຸຕຸຕໍ។ ເອວໍ ຕາວ ເທສນາ ປຸຄຸຄເລ ຕິຜຸຄຕີຕິ ກາຍານຸປສຸສີອາທີນໍ ອາຄມນວເສນ ວິເສເສຕຸວາ ວຸຕຸຕາ ສຕິປຜຸຖານເທສນາ ປຸຄຸຄເລ ຕິຜຸຄຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ນ ທິ ສກຸກາ ເອກສຸສ ອເນກສມງຄີຕາ ວຕຸຕຸໍ ເອກກຸຂເຕ ອເນກສ ຕີສມຸກວາວໂພຣປສງຄາ, ປຸຄຸຄລໍ ປນ ອາມສິຕຸວາ ສກິຈຸຈປຣິຈຸຈິນຸເນ ຆມຸເມ ວຸຈຸຈມາເນ ກິຈຸຈເກເທນ ເອກິສຸສາປິ ສຕິຍາ ອເນກນາມຕາ ໂຫຕີຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ''ກາເຍ ປນາ''ຕິອາທິມາຫ។ ຍຖາ ທິ ປຸຄຸຄລກິຈຸຈໍ ຆມຸມາ ເອວາຕິ ຆມຸມເກເທນ ກາຍານຸປສຸສີອາທິປຸຄຸຄລເກໂທວ ໂຫຕິ, ນ ເອວໍ ຆມຸມສຸສ ຆມຸໂມ ກິຈຸຈນຸຕິ ນ ຆມຸມເກເທນ ຕສຸສ ເກໂທ, ຕສຸມາ ເອກາວ ສຕິ ຈຕຸວິປລຸລາສປຸປຫານກູຕາ ມຄຸເຄ ສມິທຸຣາ ອນຕຸຖນຸຕເຣນ ຕປຸປຫານກິຈຸຈເກເທນ ຈຕຸຕາຣີ ນາມານີ ລກຕີຕິ ອຍເມຕຸຖ ອຣິປຸປາໂຍ។

ສຸຕຸຕນຸຕກາຊນີຍວຕຸຕນາ ນິຜຸຄິຕາ។

໔។ ອກິຆມຸມກາຊນີຍວຕຸຕນາ

໓໖໔។ ອກິຆມຸມກາຊນີເຍ ''ກຖຄຸຈ ກິກຸຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ? ອິຣ ກິກຸຂຸ ຍສຸມິ ສມເຍ...ເປ... ທນຸຣາກິຄຸຄໍ ກາເຍ ກາຍານຸປສຸສີ, ຍາ ຕສຸມິ ສມເຍ ສຕິ''ຕິອາທີນາ ອາຄມນວເສນ ວິເສສິຕານິ ສຕິປຜຸຖານານິ ປຸຄຸຄເລ ຄເປຕຸວາ ເທເສຕຸວາ

ປຸນ ‘‘ຕຕ຺ຖ ກຕມໍ ສຕິປຏ຺ຐານໍ? ອິຘ ກິກ຺ຂຸ ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ…ເປ… ທນ຺ຘາກິລ຺ລໍ…ເປ… ຍາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ສຕິ’’ຕິອາທິນາ ປຸຄ຺ຄລໍ ອນາມສິຕ຺ວາ ອາຄມວິເສສນຎ຺ຈ ອກຕ຺ວາ ຈຕຸກິຈ຺ຈສາຘເກກສຕິວເສນ ສຸທ຺ຘິກສຕິປຏ຺ຐານນໂຍ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ນຍທ຺ວເຍ ວິເສໂສຯ

ອກິສມ຺ມກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ສຕິປຏ຺ຐານວິກງ຺ຄວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໘ຯ ສມ຺ມປ຺ປຘານວິຠງ຺ໂຄ

໑ຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ

໓໙໐ຯກາຣຓປ຺ປຘານາຕິ ‘‘ອນຸປ຺ປນ຺ນປາປການຸປ຺ປາທາທິອຕ຺ຖາ’’ຕິ ຄຫິຕາ ຕເຖວ ເຕ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ສາເຘນ຺ຕີເຍວາຕິ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ທີປໂກ ສມ຺ມາ-ສທ຺ໂທຕິ ຍຖານິປ຺ເປຕຕ຺ຖສ຺ສ ອນຸປ຺ປນ຺ນປາປການຸປ຺ປາທາທິໂນ ກາຣຓຠູຕາ, ປຘານ ກາຣຓຠູຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມ຺ມາສທ຺ທສ຺ສ ອຸປາຍໂຍນິໂສອຕ຺ຖທີປກຕໍ ສນ຺ຘາຍ ‘‘ອຸປາຍປ຺ປຘານາ ໂຍນິໂສປຘານາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຏິປນ຺ນໂກຕິ ຠາວນມນຸຍຸຕ຺ໂຕຯ ຠຸສໍ ໂຍໂຄ ປໂຍໂຄ, ປໂຍໂຄວ ປຣກ຺ກໂມ ປໂຍຄປຣກ຺ກໂມຯ ເອຕານີຕິ ‘‘ວາຍມຕີ’’ຕິອາທີນິ ‘‘ອາເສວມາໂນ ວາຍມຕີ’’ຕິອາທີນາ ໂຍເຊຕພ຺ພານິຯ

ອນຸປ຺ປນ຺ນາຕິ ອວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອາປນ຺ນານນ຺ຕິ ຠູມິລທ຺ຘາຣມ຺ມຓາຘິຄ຺ຄຫິຕາວິກ຺ຂມ຺ຠິຕາສມຸຄ຺ຆາຕິຕຸປ຺ປນ຺ນານໍຯ

໓໙໑ຯຘມ຺ມຈ຺ຉນ຺ໂທຕິ ຕຕ຺ຖາທິຍຸຕ຺ຕິວີຣິຍຈ຺ຉນ຺ທາ ວິຍ ນ ອຎ຺ໂຎ ຘມ຺ໂມ, ອຕ຺ຖ ໂຂ ຉນ຺ທນິຍສຠາໂວ ເອວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ສຠາວຈ຺ຉນ຺ໂທ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ໂຍ ກາເມສຸ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ’’ຕິອາທີສຸ (ຘຯ ສຯ ໑໑໐໓) ຕຓ຺ຫາ ຉນ຺ໂທຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ, ‘‘ສພ຺ເພວ ນຸ ໂຂ, ມາຣິສ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອກນ຺ຕວາທາ ເອກນ຺ຕສີລາ ເອກນ຺ຕຉນ຺ທາ ເອກນ຺ຕອຊ຺ໂຊສານາ’’ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໓໖໖) ເອຕ຺ຖ ທິຏ຺ຐິ, ປມາທນິທ຺ເທເສ ‘‘ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຉນ຺ທຕາ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸຣຕາ’’ຕິ ວີຣິຍນ຺ຕິ ວຓ຺ເຓຕິຯ

໓໙໒ຯວາຍມຕີວີຣິຍໍ ອາຣຠຕີຕິ ປທທ຺ວຍສ຺ສປິ ນິທ຺ເທໂສ ວີຣິຍນິທ຺ເທໂສເຍວາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນາຫ ‘‘ວີຣິຍນິທ຺ເທເສ’’ຕິຯ

໒໐໖ຯສພ຺ພປຸພ຺ພຠາເຄຕິ ສພ຺ພມຄ຺ຄານໍ ປຸພ຺ພຠາເຄຯ ປຸຣິມສ຺ມິນ຺ຕິ ‘‘ອນຸປ຺ປນ຺ນາ ເມ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ອນຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ‘‘ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາວ ຄເຫຕພ຺ພາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ, ຕໍ ປນ ມຄ຺ຄານຸປ຺ປນ຺ນຕາຍ ຠາວໂຕ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊມາເນ ຈ ຕສ຺ມິໍ ວຏ຺ຏານຕ຺ຖສໍວຕ຺ຕນໂຕ ນ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຏິກ຺ຂິປ຺ຕິຯ

ມຫນ຺ຕໍຄາຣວໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ສງ຺ຆຄາຣເວນ ຍຖາຣຸຈິ ວິນ຺ທິຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ’’ຕິ ສງ຺ເຆນ ສຫ ນ ນິກ຺ຂມິຯ ອຕິມນ຺ທານີ ໂນຕິ ນນຸ ອຕິມນ຺ທານີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສນ຺ຕສມາປຕ຺ຕິໂຕ ອຎ຺ຎໍ ສນ຺ຖມ຺ຠນການຣຓໍ ພລວໍ ນຕ຺ຖີຕິ ‘‘ຕໂຕ ປຣິຫີນາ ສນ຺ຖມ຺ຠິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕີ’’ຕິ ອາຫຯ ນ ຫິ ມຫາຣຊ຺ຊມ຺ຫີ ອິນ຺ເນ ສຸຕ຺ຕຕນ຺ຕູ ສນ຺ຘາເຣຕຸໍ ສກ຺ໂກນ຺ຕີຕິຯ ສມເຖ ວຕ຺ຖຸໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ເຕນ ສມານຄຕິກາ ວິປ຺ສ຺ສນາ ຈາຕິ ອິມິນາ ອຘິປ຺ປາເຍນາຫ ‘‘ເອວໍ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາ...ເປ... ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອນຸປ຺ປນ຺ນານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ທຸວິຘາຍ ສມ຺ມປ຺ປຘານກຖາຍ, ຕຕ຺ຖ ວາ ປາຬິຍໍ ‘‘ອນຸປ຺ປນ຺ນານ’’ນ຺ຕິ ເອຕສ຺ສ ອຍໍ ວິນິຈ຺ຉໂຍຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເອເຕເຍວາຕິ ອນມຕ຺ຄເຄ ສໍສາເຣ ອຸປ຺ປນ຺ນາເຍວຯ

ຈຸທ຺ທສ ມຫາວຕ຺ຕານີ ຂນ຺ຘເກ ວຸຕ຺ຕານີ ອາຄນ຺ຕຸກອາວາສິກຄມິກອນຸໂມທນ ຠຕ຺ຕຄ຺ຄ ປິຓ຺ຑຈາຣິກ ອາຣຎ຺ຎິກ ເສນາສນ ຊນ຺ຕາຆຣວຈ຺ຈກຸຏິ ອາຈຣິເຍາປຊ຺ຊາຍສທ຺ຘິວິຫາຣິກອນ຺ເຕວາສິກວຕ຺ຕານີ ຈຸທ຺ທສຯ ຕໂຕ ອຎ຺ຎານິ ປນ ກທາຈິ ຕຊ຺ຊນິຍກມ຺ມກຕາທິກາເລ ປາຣິວາສິກາທິກາເລ ຈ ຈຣິຕພ຺ພານິ ທ຺ວາສີຕິ ຂຸທ຺ທກວຕ຺ຕານີຕິ ກຖິຕານິ ທຏ຺ຐພ຺ພານິຯ ນ ຫິ ຕານິ ສພ຺ພາສຸ ອວຕ຺ຖາສຸ ຈຣິຕພ຺ພານິ, ຕສ຺ມາ ມຫາວຕ຺ເຕ ອຄຓິຕານິຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ປາຣິວາສິການໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ວຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຎາເປສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາຣຠິຕ຺ວາ ‘‘ນ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ພໍ...ເປ... ນ ຉມາຍໍ ຈງ຺ກມນ຺ເຕ ຈງ຺ກເມ ຈງ຺ກມິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ (ຈູຬວຯ ໗໖) ວຸຕ຺ຕານິ ປກຕຕ຺ເຕ ຈຣິຕພ຺ພວຕ຺ຕາວສານານິ ຉສຏ຺ຐິ, ຕໂຕ ປຣໍ ‘‘ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາຣິວາສິເກນ ຠິກ຺ຂຸນາ ປາຣິວາສິກວຸຑ຺ຒຕເຣນ ຠິກ຺ຂຸນາ ສທ຺ຘິໍ, ມູລາຍປຏິກສ຺ສນາຣເຫນ, ມານຕ຺ຕາຣເຫນ, ມານຕ຺ຕຈາຣິເກນ, ອພ຺ຠານາຣເຫນ ຠິກ຺ຂຸນາ ສທ຺ຘິໍ ເອກຈ຺ຉນ຺ເນ ອາວາເສ ວຕ຺ຖພ຺ພ’’ນ຺ຕິອາທີນິ (ຈູຬວຯ ໘໒) ປກຕຕ຺ເຕ ຈຣິຕພ຺ເພຫິ ອນຎ຺ຎຕ຺ຕາ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ອຄເຓຕ຺ວາ ປາຣິວາສິກວຸຑ຺ຒຕຣາທີສຸ ປຸຄ຺ຄລນ຺ຕເຣສຸ ຈຣິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ເຕສໍ ວເສນ ສມ຺ປີຓ຺ເຑຕ຺ວາ ເອເກກໍ ກຕ຺ວາ ຄເຓຕພ຺ພານິ ປຎ຺ຈາຕິ ເອກສຕ຺ຕຕິ ວຕ຺ຕານິ, ອຸກ຺ເຂປນິຍກມ຺ມກຕວຕ຺ເຕສຸ ວຕ຺ຕປຎ຺ຎາປນວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ນ ປກຕຕ຺ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອຠິວາທນໍ

ປຈ຺ຈຸຍຸຄານໍ…ເປ… ນຫາເນ ປີຍຸຄິປຣິກມ຺ມໍ ສາທິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ (ຈູລຸອວ. ກ໘) ອິທໍ ອກິວາຫນາທີນໍ ອສຸສາທິຍນໍ ເອກໍ, ''ນ ປກຕຕ຺ໂຕ ກິກ຺ຂຸ ສີລວິປຕ຺ຕິຍາ ອນຸທ຺ທໍເສຕພ຺ໂພ''ຕິອາທີນີ (ຈູລຸອວ. ໘໑) ຈ ທສາຕິ ເອວໍ ທ຺ວາສີຕິ ໂຫນ຺ຕິ. ເອເຕສ຺ເວວ ການິຈິ ຕຊ຺ຊນີຍກມ຺ມກຕາທີວຕ຺ຕານິ, ການິຈິ ປາຣິວາສິກາທິວຕ຺ຕານີຕິ ອຄ຺ຄຫິຕຄ຺ຄຫເຕນ ທ຺ວາສີຕິວຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ.

ອິສ ວິປາການຸກວນວເສນ ຕທາຣມ຺ມຕໍ, ອວິປກ຺ກວິປາກສ຺ສ ສພ຺ພຖາ ອວິຄຕຕ຺ຕາ ກວິຕ຺ວາ ວິຄຕມຕ຺ຕວເສນ ກມ຺ມລ຺ຈ ''ກ຺ຕ຺ວາ ວິຄຕຸປ຺ປນ຺ນ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ອຍ຺ຖສາລິນີຍໍ (ຮ. ສ. ອຍ຺ຖ. ໑) ວິຍ ຣຊ຺ຊນາທິວເສນ ອນຸກ຺ຕ຺ວາປຄຕໍ ຊວນໍ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຣຸທ຺ຮຕາວເສນ ກູຕາປຄຕສງ຺ຂາຕໍ ເສສສງ຺ຂຕລ຺ຈ ''ກູຕາປຄຕຸປ຺ປນ຺ນ''ນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ອິສ ໂອກາສກຕຸປ຺ປນ຺ນໍ ວິປາກ ເມວ ວທຕິ, ນ ຕຕ຺ຖ ວິຍ ກມ຺ມມ຺ປີຕິ. ອນຸສຍິຕກິເລສາຕິ ອປ຺ປຫີນາ ມຄ຺ເຄນ ປຫາຕພ຺ພາ ອຮິປ຺ເປຕາ. ເຕນາຫ ''ອຕີຕາ ວາ…ເປ… ນ ວຕ຺ຕພ຺ພາ''ຕິ. ເຕສລ຺ຫິ ອມ຺ພຕຣຸໂຄປມາຍ ວຕ຺ຕມານາທິຕາ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພາຕີ.

ອາຫຕຂີຣຣຸກ຺ໂຂ ວິຍ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫວເສນ ອຮິຄຕໍ ອາຣມ຺ມຕໍ, ອນາຫຕຂີຣຣຸກ຺ໂຂ ວິຍ ອວິກ຺ຂມ຺ກິຕຕາຍ ອນ຺ໂຕຄຮກິເລສໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ, ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫກາວິກ຺ຂມ຺ກິຕກິເລສາ ວາ ປຸຄ຺ຄລາ ອາຫຕານາຫຕຂີຣຣຸກ຺ຂສທິສາ. ປຸຣິມນເຍເນວາຕິ ອວິກ຺ຂມ຺ກິຕຸປ຺ປນ຺ເນ ວິຍ ''ອິມສ຺ມີ ນາມ ຖາເນ ນຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພາ ອສມຸຄ຺ຆາຜິຕຕ຺ຕາ''ຕິ ໂຍເຊຕ຺ວາ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພໍ.

ປາລຸອິຍນ຺ຕິ ປຜິສມ຺ກິທາປາລຸອິຍໍ (ປຜິ. ມ. ໓.໘໑). ມຄ຺ເຄນ ປຫີນກິເລສານເມວ ຕີສາ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອປາກຜໍ ປາກຜໍ ກາຕຸໍ ອຊາຕຜລຣຸກ຺ໂຂ ອາກໂຕ, ອຕີຕາທີນໍ ອປ຺ປຫີນຕາທສ຺ສນຕ຺ຖມ຺ປີ ''ຊາຕຜລຣຸກ຺ເຂນ ທີເປຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ອາຫ. ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ອຈ຺ຊິນ຺ເນ ຣຸກ຺ເຂ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຣຫານິ ຜລານິ ຊິນ຺ເນ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊມານານິ ນ ກທາຈິ ສສກາວານິ ອເຫສຸໍ ໂຫນ຺ຕິ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ຈາຕິ ອຕີຕາທີການເວນ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພານິ, ເອວໍ ມຄ຺ເຄນ ປຫີນກິເລສາ ຈ ທຍ຺ຖພ຺ພາ. ຍຖາ ຈ ເຉເທ ອສຕິ ຜລານິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ, ສຕິ ຈ ນຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ເຉທສ຺ສ ສາຕ຺ຖກຕາ, ເອວໍ ມຄ຺ຄກາວນາຍ ຈ ສາຕ຺ຖກຕາ ໂຍເຊຕພ຺ພາ.

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໓. ປລ຺ຫປຸຈ຺ຉກວຕ຺ຕນາ

໘໘໗. ປລ຺ຫປຸຈ຺ຉເກ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ ''ວິຣິຍເຊຍ຺ຖິກາຍ ປນ ອລ຺ລສ຺ສ ວິຣິຍສ຺ສ ອກາວາ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພານິ ມຄ຺ຄາຮິປຕີນີຕິ ວາ ນ ມຄ຺ຄາຮິປຕີນີຕິ ວາ''ຕິ, ເອຕ຺ຖ ''ມຄ຺ຄາຮິປຕີນີ''ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພຕາຍ ເອວ ອລ຺ລສ຺ສ ວິຣິຍສ຺ສ ອກາໂວ ການຣນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ຉນ຺ທສ຺ສ ປນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ນມຄ຺ຄກູຕສ຺ສ ອຮິປຕິໂນ ຕທາ ອກາວາ ''ນ ມຄ຺ຄາຮິປຕີນີ''ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພານີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຉນ຺ທຈິຕ຺ຕານໍ ວິຍ ນມຄ຺ຄກູຕສ຺ສ ອລ຺ລສ຺ສ ວິຣິຍາຮິປຕິໂນ ອກາວາຕິ ວາ ອຮິປ຺ປາໂຍ. ສມ຺ມປ຺ປຮານານໍ ຕທາ ມຄ຺ຄສງ຺ຂາຕອຮິປຕິກາວໂຕ ວາ ''ນ ມຄ຺ຄາຮິປຕີນີ''ຕິ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ.

ປລ຺ຫປຸຈ຺ຉກວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

ສມ຺ມປ຺ປຮານວິກງ຺ຄວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

ໜ຺ ອິທ຺ຘິປາທວິກ຺ໂຄ

໑຺ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຖນິຍວຌ຺ຌນາ

໘໒໑຺ອິທ຺ຘິ-ສທ຺ທສ຺ສ ປຖໂມ ກຕ຺ຕຸອຕ຺ໂຖ, ທຸຕິໂຍ ກຣຌຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ, ປາທ-ສທ຺ທສ຺ສ ເອໂກ ກຣຌເມວຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ຺ ປຊ ຊິຕພ຺ພາວ ອິທ຺ຘິ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ຈ ອິຊຊນ຺ຕິ ປຊຊິຕພ຺ພາ ຈ ອິທ຺ຘິ ປຊຊນກຣເຌນ ປາເທນ ສມານາຘິກຣຌາ ໂຫຕິຕິ ‘‘ປຖ ເມນຕ຺ເຖນ ອິທ຺ຘິ ເອວ ປາໂທ ອິທ຺ຘິປາໂທ’’ຕິ ນ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ, ຕຖາ ອິທ຺ຘິກິຣິຍາກຣເຌນ ສາເຘຕພ຺ພາ ຈ ວຸທ຺ຘິສງ຺ຂາຕາ ອິທ຺ຘິ ປຊຊນກິຣິຍາກຣເຌນ ປຊຊິຕພ຺ພາຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ກຣຌານໍ ນ ອສມານາຘິກຣຌຕາ ສມ຺ກວຕິຕິ ‘‘ທຸຕິເຍນຕ຺ເຖນ ອິທ຺ຘິ ຍາ ປາໂທ ອິທ຺ຘິປາໂທ’’ຕິ ຈ ນ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ, ຕສ຺ມາ ປຖເມນຕ຺ເຖນ ອິທ຺ຘິຍາ ປາໂທ ອິທ຺ຘິປາໂທ, ທຸຕິເຍນຕ຺ເຖນ ອິທ຺ຘິ ເອວ ປາໂທ ອິທ຺ຘິປາໂທຕິ ເອວໍ ໂຍຊນາ ຍຸຊຊຕິ຺

‘‘ຉນ຺ທໍ ເຈ...ເປ... ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຉນ຺ທສມາຘິ’’ຕິ ອິມາຍ ປາລ຺ຍິຍາ ຉນ຺ທາຘິປຕິ ສມາຘິ ຉນ຺ທສມາຘິຕິ ອຘິປຕິ-ສທ຺ທໂລປໍ ກຕ຺ວາ ສມາໂສ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ວິຌ຺ຌາຍຕິ, ອຘິປຕິ-ສທ຺ທຕ຺ຖທສ຺ສນວເສນ ປນ ‘‘ຉນ຺ທເຫຕຸໂກ ຉນ຺ທາຘິໂກ ວາ ສມາຘິ ຉນ຺ທສ ມາຘິ’’ຕິ ອຏ຺ຖກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ປຘານກູຕາຕິ ວີຣິຍກູຕາຕິ ເກຈິ ວທນ຺ຕິ຺ ສງ຺ຂຕສງ຺ຂາຣາທິນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖຌ຺ຫີ ປຘານຄ຺ຄຫຌນ຺ຕິ຺ ອຖ ວາ ຕໍ ຕໍ ວິເສສໍ ສງ຺ຂໂຣຕີຕິ ສງ຺ຂາໂຣ, ສພ຺ພໍ ວີຣິຍໍ຺ ຕຕ຺ຖ ຈຕຸກິຈ຺ຈສາຘກໂຕ ອຌ຺ຌສ຺ສ ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ປຘານຄ຺ຄຫຌນ຺ຕິ ປຘານກູຕາ ເສຏ຺ຖກູຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຈຕຸພ຺ພິຘສ຺ສ ປນ ວີຣິຍສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ພຫຸວຈນນິທ຺ ເທໂສ ກໂຕ຺ ອຘິຏ຺ຖານຏ຺ເຖນາຕິ ທຸວິຘຕ຺ຖາຍປິ ອິທ຺ຘິຍາ ອຘິຏ຺ຖານຕ຺ເຖນ຺ ປາທກູຕນ຺ຕິ ອິມິນາ ວິສໍ ສມາສໂຍຊນາວເສນ ປນ ໂຍ ປຸພ຺ເພ ອິທ຺ຘິປາທຕ຺ໂຖ ປາທ-ສທ຺ທສ຺ສ ວຸປາຍຕ຺ຖຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຍຖາຍຸຕ຺ໂຕ ວຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ວກ຺ຂມານານໍ ປຜິ ລາກປຸພ຺ພກາຄານໍ ກຕ຺ຕຸກຣຕົທ຺ຘິການໍ, ວຸຕ຺ຕຣຈູລວກາຖນິເຍ ວາ ວຸຕ຺ເຕຫິ ຉນ຺ທາທີຫິ ອິທ຺ຘິປາເທຫິ ສາເຘຕພ຺ພາຍ ອິທ຺ຘິ ຍາ ກຕ຺ຕິທ຺ຘິການໍ, ຉນ຺ທາທີນຌ຺ຈ ກຣຕົທ຺ຘິການໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ຺

ວີຣິຍິທ຺ຘິປາທນິທ຺ເທເສ ‘‘ວີຣິຍສມາຘິປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕ’’ນ຺ຕິ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວີຣິຍໍ ອາຄຕໍ຺ ຕຕ຺ຖ ປຸຣິມໍ ສມາຘິວິເສສນໍ ‘‘ວີຣິຍາຘິປຕິ ສມາຘິ ວີຣິຍສມາຘິ’’ຕິ, ທຸຕິຍໍ ສມນ຺ນາຄມງ຺ຄທສ຺ສນໍ຺ ທ຺ເວເຍວ ຫິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສມນ຺ນາຄມງ຺ຄານິ ສມາຘິ ປຘານສງ຺ຂາໂຣ ຈ, ຉນ຺ທາທໂຍ ສມາຘິວິເສສນານິ, ປຘານສງ຺ຂາໂຣ ປນ ປຘານວຈເນເນວ ວິເສສິໂຕ, ນ ຉນ຺ທາທີຫີຕິ ນ ອິຘ ວີຣິຍາຘິປຕິຕາ ປຘານສງ຺ຂາຣສ຺ສ ວຸຕ຺ຕາ ໂຫຕິ຺ ວີຣິຍຌ຺ຈ ສມາຘີ ວິເສເສຕ຺ວາ ຄຕເມວ ສມນ຺ນາຄມງ຺ຄວເສນ ປຘານສງ຺ ຂາຣວຈເນນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ນາປິ ທ຺ວີຫິ ວີຣິເຍຫິ ສມນ຺ນາຄໂມ ວຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕີຕິ຺ ຍສ຺ມາ ປນ ຉນ຺ທາທີຫີ ວິສິຏ຺ໂຖ ສມາຘິ, ຕຖາ ວິສິຏ຺ເຖເນວ ຈ ເຕນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ປຘານສງ຺ຂາໂຣ ເສສຘມ຺ມາ ຈ, ຕສ຺ມາ ສມາຘິວິເສສນານໍ ວເສນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ ວຸຕ຺ຕາ຺ ວິເສສນກາໂວ ຈ ຉນ຺ທາທີນໍ ຕໍຕໍອວສ຺ສຍນວເສນ ໂຫຕີຕິ ‘‘ຉນ຺ທສມາຘິ...ເປ... ອິທ຺ຘິປາທ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ນິສ຺ສຍຕ຺ ເຖປີ ປາທ-ສທ຺ເທ ວຸປາຍຕ຺ເຖນ ຉນ຺ທາທີນໍ ອິທ຺ຘິປາທຕາ ວຸຕ຺ຕາ ໂຫຕິ຺ ເຕເນວ ວຸຕ຺ຕຣຈູລວກາຖນິເຍ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິ ປາທາ ຉນ຺ທິທ຺ຘິປາໂທ’’ຕິອາທິນາ ຉນ຺ທາທີນເມວ ອິທ຺ຘິປາທຕາ ວຸຕ຺ຕາ຺ ປຌ຺ຫປຸຈ຺ຉເກ ຈ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ ອິຘ ກິກ຺ຂຸ ຉນ຺ທສມາຘິ’’ຕິອາທິນາວ (ວິກ຺ ໘໒໘) ວຸທ຺ເທສໍ ກຕ຺ວາປິ ປຸນ ຉນ຺ທາທີນໍເຍວ ກຸສລາທິກາໂວ ວິກຕ຺ໂຕຕິ຺ ວຸປາຍິທ຺ຘິ ປາທທສ຺ສນຕ຺ຖເມວ ຫິ ນິສ຺ສຍິທ຺ຘິປາທທສ຺ສນໍ ກຕໍ, ອຌ຺ຌຖາ ຈຕຸພ຺ພິຘຕາ ນ ໂຫຕີຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ປາລ຺ອິວເສນ ອຕ຺ຖວິນິ ຈ຺ຉໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພ຺

໘໒໒຺ຣຖສຸເຣຕິ ຣຖສ຺ສ ປຸຣໂຕ຺ ຫີນຊາຕິໂກ ຈຕ຺ຫາໂລ ວຸປຏ຺ຖານາທິຄຸຌໂຍເຄປີ ເສນາປຕິຏ຺ຖານາທີນິ ນ ລກຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຊາຕິ ໂສເຘຕ຺ວາ...ເປ... ຊາຕິ ອວສ຺ສຍຕິ’’ຕິ຺ ອມນ຺ຕນີໂຍຕິ ຫິຕາຫິຕມນ຺ຕເນ ນ ອຣໂຫ຺

ຣຏ຺ຖປາລຕ຺ເຖໂຣ ຉນ຺ເທ ສຕິ ກໍ ນາມ຺ຊານິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ສຕ຺ຕປີ ກຕ຺ຕານີ ອກຸຌ຺ຊິຕ຺ວາ ມາຕາປີຕໂຣ ອນຸຊານາເປຕ຺ວາ ປພ຺ພ ຊິຕ຺ວາ ຉນ຺ທເມວ ອວສ຺ສາຍ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕສີຕິ ອາຫ ‘‘ຣຏ຺ຖປາລຕ຺ເຖໂຣ ວິຍາ’’ຕິ຺

ໂມຄ຺ຄລ຺ລານຕ຺ເຖໂຣ ວີມໍສໍ ອວສ຺ສຍີຕິ ຕສ຺ສ ກຄວາ ‘‘ສຸຌ຺ຌໂຕ ໂລກໍ ອເວກ຺ຂສ຺ສູ’’ຕິ (ສ຺ຸ ນິ຺ ໑໑໘໕) ສຸຌ຺ຌຕາກຖໍ ກເຖສິ,

ປຎ຺ຎານິສ຺ສິຕມານປິຕ຺ຄຫຕ຺ຖຎ຺ຈ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປຸຈ຺ຊິໂຕ ປຎ຺ຫໍ ນ ກເຖສີ ຕຕ຺ຖ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຆນ຺ທຸປ຺ປາທນໍ ໂຕສນໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ຆນ຺ທສ຺ສ ອຸປຬ຺ຫານສທິສຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ຖາມກາວໂຕ ວີຣິຍສ຺ສ ສູຣຕ຺ຕສທິສຕາ, ''ຉທ຺ວາຣາສີປຕິ ຣາຊາ''ຕິ (ສ ປ ອຬ຺ຖ. ໔.໑໗໑ ເອຣກປຕ຺ຕນາຄຣາຊວຕ຺ຖຸ) ວຈນໂຕ ປຸພ຺ພງ຺ຄມຕ຺ຕາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວີມັສາຬ຺ຊາຕິສທິສຕາ.

ອເກທໂຕຕິ ຆນ຺ທາທິເກ ຕໂຍ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ສມ຺ປີຕ຺ເທຕ຺ວາ, ອິທ຺ທິອິທ຺ທິປາເທ ອມິສ຺ເສຕ຺ວາ ວາ ກຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕຕ຺ຖ ຆນ຺ທວີຣິຍາທໂຍ ວິເສເສນ ອິຊ຺ຊນ຺ຕິ ເອຕາຍາຕິ ອິທ຺ທີຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ອິຊ຺ຊຕີຕິ ອິທ຺ທີຕິ ອວິເສເສນ ສມາທິປ຺ຘານສງ຺ຂາຣາປີຕິ.

ຆນ຺ທິທ຺ທິປາທສມາທິທ຺ທິປາທາທໂຍ ວິສິຬ຺ຖາ, ປາໂທ ສພ຺ພິທ຺ທີນໍ ສາຘາຣຓຕ຺ຕາ ອວິສິຬ຺ໂຖ, ຕສ຺ມາ ວິສິຬ຺ເຖສ຺ເວວ ປເວສໍ ອວຕ຺ວາ ອວິສິຬ຺ເຖ ຈ ປເວສໍ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ''ປາເທ ປຕິຬ຺ຖາຕີປີ ວຕ຺ຕຸໍ ວຬ຺ຬຕີ''ຕິ ອາຫ. ຕຕ຺ເຖວາຕິ ຆນ຺ທສມາທິປ຺ຘານສງ຺ຂາເຣທ຺ທິປາເທສຸ, ຈຕູສຸ ຆນ຺ທາທິເກສ຺ເວວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ''ຆນ຺ທວໂຕ ໂກ ສມາທິ ນ ອິຊ຺ຊິສ຺ສຕີ''ຕິ ສມາທິກາວນາມຸເຂນ ກາວິຕາ ສມາທິກາວິຕາ.

ເອຕ຺ຖ ປນາຕິ ເກທກຖາຍໍ ອເກທກຖນໂຕ ອກິນວໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຍ ຫິ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ອເກທກຖາຍໍ ອິທ຺ທິອິທ຺ທິປາໂທຕ຺ເວວ ວຸຕ຺ຕາ, ເຕ ເອວ ເກທກຖາຍໍ ອິທ຺ທີປີ ໂຫນ຺ຕິ ອິທ຺ທິປາທາປີ, ເສສາ ອິທ຺ທິປາທາ ເອວາຕິ ເອວໍ ອກິນວາກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຆນ຺ໂທ ສມາທີ''ຕິອາທິມາຫ. ອິເມ ຫິ ຕໂຍ...ເປ... ນ ວິນາ, ຕສ຺ມາ ເສສາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕກາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂນ຺ຘາ ເຕສໍ ຕິຕ຺ຕໍ ອິຊ຺ຊເນນ ອິທ຺ທິ ນາມ ກເວຍ຺ຍຸໍ, ນ ອຕ຺ຕໂນ ສກາເວນາຕິ ເຕ ອິທ຺ທິປາທາ ເອວ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ອິທ຺ທີຕິ ເອວມິທໍ ປຸຣິມສ຺ສ ກາຣຕາກາເວນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ອຖ ວາ ຕິຕ຺ຕໍ ອິທ຺ທິຕາ ອິທ຺ທິປາທຕາ ຈ ວຸຕ຺ຕາ, ເສສານຎ຺ຈ ອິທ຺ທິປາທຕາວ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ສາເຘຕຸໍ ''ອິເມ ຫິ ຕໂຍ...ເປ... ນ ວິນາ''ຕິ ອາຫ. ເຕນ ຍສ຺ມາ ອິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ອິທ຺ທີ. ອິຊ຺ຊມານາ ຈ ຍສ຺ມາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕເກຫິ ສເຫວ ອິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ວິນາ, ຕສ຺ມາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕກາ ອິທ຺ທິປາທາ, ຕທນ຺ໂຕຄຕ຺ຕາ ປນ ເຕ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ອິທ຺ທິປາທາປີ ໂຫນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕການມ຺ປີ ປນ ຂນ຺ຘານໍ ອິທ຺ທິກາວປຣິຍາໂຍ ອຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕກາ ປນາ''ຕິອາທິມາຫ. ຈຕູສຸ ຂນ຺ເຘສຸ ເອກເທສສ຺ສ ອິທ຺ທິຕາ, ຈຕຸນ຺ນມ຺ປີ ''ອິທ຺ທິຍາ ປາໂທ ອິທ຺ທິປາໂທ''ຕິ ອິມິນາ ອຕ຺ເຖນ ອິທ຺ທິປາທຕາ, ປຸນປີ ຈຕຸນ຺ນໍ ຂນ຺ຘານໍ ''ອິທ຺ທິ ເອວ ປາໂທ ອິທ຺ທິປາໂທ''ຕິ ອິມິນາ ອຕ຺ເຖນ ອິທ຺ທິປາທຕາ ຈ ທສ຺ສິຕາ, ນ ອຎ຺ຎສ຺ສາຕິ ກຕ຺ວາ ອາຫ ''ນ ອຎ຺ຎສ຺ສກາສ຺ສຈິ ອທິວຈນ''ນ຺ຕິ. ອິມິນາ ''ອິທ຺ທິ ນາມ ອນິປ຺ຜນ຺ນາ''ຕິ ອິທໍ ວາທໍ ປຏິເສເຘຕິ.

ປຏິລາກປຸພ຺ພກາຄານໍ ປຏິລາກສ຺ເສວ ຈ ອິທ຺ທິອິທ຺ທິປາທຕາວຈນໍ ອປຸພ຺ພນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉຕິ ''ເກນຬ຺ເຖນ ອິທ຺ທິ, ເກນຬ຺ເຖນ ປາໂທ''ຕິ. ປຏິລາໂກ ປຸພ຺ພກາໂຄ ຈາຕິ ວຈນເສໂສ. ອຸປາໂຍ ຈ ອຸປາຍກາເວເນວ ອຕ຺ຕໂນ ຜລສ຺ສ ປຕິຬ຺ຖາ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ປຕິຬ຺ຖານຬ຺ເຖເນວ ປາໂທ''ຕິ. ຆນ຺ໂທເຍວ...ເປ... ວີມັສາວ ວີມັສິທ຺ທິປາໂທຕິ ກຖິຕໍ, ຕສ຺ມາ ນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂນ຺ຘາ ອິທ຺ທິຍາ ສມານກາລິກາ ນານາກ຺ຂຕິກາ ວາ ອິທ຺ທິປາທາ, ເຊຬ຺ຖກກູຕາ ປນ ຆນ຺ທາທໂຍ ເອວ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອິທ຺ທິປາທາຕິ ອຍເມວ ເຕສໍ ອຬ຺ຖກຖາຈຣິຍານໍ ອທິປ຺ປາໂຍ. ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີເຍ ຫິ ອກິຘມ຺ມກາຊນີເຍ ຈ ສມາທິວິເສສນວເສນ ທສ຺ສິຕານໍ ອຸປາຍກູຕານໍ ອິທ຺ທິປາທານໍ ປາກຍກຣຓຕ຺ຖໍ ອຸຕ຺ຕຣຈູລກກາຊນີຍໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕີ. ເກຈິຕິ ອຸຕ຺ຕຣວິຫາຣວາສິເຖຣາ ກິຣ.

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍວຓ຺ຓນາ ນິຬ຺ຖິຕາ.

໔. ອກິຘມ຺ມກາຊນີຍວຓ຺ຓນາ

໔໔໔. ອກິຘມ຺ມກາຊນີເຍ ''ອິທ຺ທິປາໂທຕິ ຕຖາກູຕສ຺ສ ຜສ຺ໂສ...ເປ... ປຄ຺ຄາໂຫ ອວິກ຺ເຂໂປ''ຕິ (ວິກ. ໔໔໗) ອິທ຺ທິອິທ຺ທິປາທຕ຺ຖທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ປຄ຺ຄາຫາວິກ຺ເຂປາ ວຸຕ຺ຕາ, ຈິຕ຺ຕປຎ຺ຎາ ຈ ສງ຺ຂິປິຕ຺ວາຕິ. ຈຕ຺ຕາຣິ ນຍສຫສ຺ສານີ ວິກຕ຺ຕານີຕິ ອິທໍ ສາຘິປຕິວາຣານໍ ປຣິປຸຕ຺ຕານໍ ອກາວາ ວິຈາເຣຕພ຺ພໍ. ນ ຫິ ອທິປຕີນໍ ອທິປຕໂຍ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເອເກກສ຺ມີ ປນ ອິທ຺ທິປາທນິທ຺ເທເສ ເອເກໂກ ອທິປຕິວາໂຣ ລພ຺ກຕີຕິ ໂສລສ ໂສລສ ນຍສຕານີ ລພ຺ການ຺ຕີ.

ອກິຘມ຺ມກາຊນີຍວຓ຺ຓນາ ນິຬ຺ຖິຕາ.

໓ຯ ປຎ຺ຫປຸຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ

ນນຸ ຈ ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ອຘິປຕໂຍ ເອກກ຺ຂເຓ ລພ຺ຠນ຺ຕິ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ປນ ອຘິປຕໂຍ ນ ຠວນ຺ຕີ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ ນ ມຄ຺ຄາຘິປຕິໂນ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ຣາຊປຸຕ຺ໂຕປມາປິ ຫິ ເອຕມຕ຺ຖໍ ທີເປຕີຕິ? ນ, ເອກກ຺ຂເຓ ທຸຕິຍສ຺ສ ອຘິປຕິໂນ ອຠາວໂຕ ເອວ, ‘‘ນ ມຄ຺ຄາຘິປຕິໂນ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຣາຊປຸຕ຺ໂຕປມາ ອຘິປຕີ ນ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອິມເມວຕ຺ຖໍ ທີເປຕິ, ນ ອຘິປຕີນໍ ສຫຠາວໍຯ ຕໍ ກຖໍ ຊານິຕພ຺ພນ຺ຕິ? ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ອຘິປຕິປຈ຺ຈຍນິທ຺ເທເສ ຫິ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ (ປຏ຺ຐາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໓) ວຸຕ຺ຕາ ‘‘ກສ຺ມາ ປນ ຍຖາ ເຫຕຸປຈ຺ຈຍນິທ຺ເທເສ ‘ເຫຕູ ເຫຕຸສມ຺ປຍຸຕ຺ຕການ’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວມິຘ ‘ອຘິປຕີ ອຘິປຕິສມ຺ປຍຸຕ຺ຕການ’ນ຺ຕິ ອວຕ຺ວາ ‘ຉນ຺ທາຘິປຕີ ຉນ຺ທສມ຺ປຍຸຕ຺ຕການ’ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ເທສນາ ກຕາຕິ? ເອກກ຺ຂເຓ ອຠາວໂຕ’’ຕິຯ ສຕິ ຈ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຘິປຕີນໍ ສຫຠາເວ ‘‘ອຣິຍມຄ຺ຄສມງ຺ຄິສ຺ສ ວີມໍສາຘິປເຕຍ຺ຍໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວນ຺ຕສ຺ສາ’’ຕິ ວິເສສນໍ ນ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ ອວີມໍສາຘິປຕິກສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອຠາວາຯ ຉນ຺ທາທີນໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎາຘິປຕິກຣຓຠາເວ ຈ ‘‘ວີມໍສໍ ຐເປຕ຺ວາ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ’’ຕິອາທິນາ ຉນ຺ທາທີນໍ ວີມໍສາຘິປຕິກຕ຺ຕວຈນໍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາຯ ຕຖາ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຣິຍມຄ຺ຄາ ສິຍາ ມຄ຺ຄາຘິປຕິໂນ, ສິຍາ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພາ ມຄ຺ຄາຘິປຕິໂນ’’ຕິ (ຘຯ ສຯ ໑໔໒໙) ເອວມາທີຫິປິ ອຘິປຕີນໍ ສຫຠາໂວ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເອວາຕິຯ

ປຎ຺ຫປຸຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອິທ຺ຘິປາທວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໐໋ ໂພຊ຺ຊ຺ງຄວິກາງໂຄ

໑໋ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍໍ

ປ຺ຖມນຍວຕ຺ຕນາ

໘໖໖໋ປ຺ຕິຍ຺ຖານາຍູຫນາ ໂອຄຕຣຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍໍ (ສໍ໋ ນີ໋ ອຍ຺ຖ໋ ໑໋໑໋໑) –

‘‘ກິເລສວເສນ ປ຺ຕິຍ຺ຖານໍ, ອກິສງ຺ຂາຣວເສນ ອາຍູຫນາ໋ ຕຖາ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຖີຫີ ປ຺ຕິຍ຺ຖານໍ, ອວເສສກິເລສາກິສງ຺ຂາເຣຫີ ອາຍູຫນາ໋ ຕຕ຺ຫາວເສນ ປ຺ຕິຍ຺ຖານໍ, ທິຍ຺ຖິວເສນ ອາຍູຫນາ໋ ສສ຺ສຕທິຍ຺ຖິຍາ ປ຺ຕິຍ຺ຖານໍ, ອຸຈ຺ເຊທທິຍ຺ຖິຍາ ອາຍູຫນາ໋ ລີນວເສນ ປ຺ຕິຍ຺ຖານໍ, ອຸທ຺ຈ຺ຈວເສນ ອາຍູຫນາ໋ ກາມສຸຂານຸໂຍຄວເສນ ປ຺ຕິຍ຺ຖານໍ, ອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍຄວເສນ ອາຍູຫນາ໋ ສພ຺ພາກຸສລາກິສງ຺ຂາຣວເສນ ປ຺ຕິຍ຺ຖານໍ, ສພ຺ພໂລກິຍກຸສລາກິສງ຺ຂາຣວເສນ ອາຍູຫນາ’’ຕິ –

ວຸຕ຺ເຕສຸ ປ຺ກາເຣສຸ ອີຘ ອວຸຕ຺ຕານໍ ວເສນ ເວທິຕພ຺ພາ໋

ສມ຺ມປ຺ປວຕ຺ເຕ ຘມ຺ເມ ປ຺ຜິສຄ຺ຈິກ຺ຂຕິ, ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ອິກ຺ຂຕິ, ຕທາກາໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ປ຺ວຕ຺ຕຕີຕິ ປ຺ຜິສງ຺ຂານລກ຺ຂໂຕ ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ງໂຄ໋ ເອວຄ຺ຈ ກຕ຺ວາ ‘‘ປ຺ຜິສງ຺ຂາ ສນ຺ຕິຍ຺ຖນາ ຄຫເຕ ມຊ຺ຊຕ຺ຕຕາ’’ຕິ ອຸເປກ຺ຂາກິຈ຺ຈາຘິມຕ຺ຕຕາຍ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາ ວຸຕ຺ຕາ໋ ອນຸກ຺ກມນິກ຺ເຂເປ ປໂຍຊນໍ ປຸຣິມສ຺ສ ປຸຣິມສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈຍປ຺ຈ຺ຈຍການຕາກາໂວ໋

໘໖໗໋ ພລວຕີ ເອວ ສຕິ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ງໂຄຕິ ກຕ຺ວາ ພລວການທີປ຺ນຕ຺ຖໍ ປ຺ຄ຺ຍາ ຄຫີຕາ, ນ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ສມ຺ປ຺ຘາຣຕາສຕິ, ກຸສລຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິການຕສ຺ສ ປນ ສຣຕໍ ສຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ວຕ຺ຕໍ ວາ’’ຕິອາທິມາຫ໋ ວຕ຺ຕສີເສ ຖຕ຺ວາຕິ ‘‘ອໂຫ ວຕ ເມ ຘມ຺ມໍ ສຸເຕຍ຺ຍໍ, ສຸຕ຺ວາ ຈ ຘມ຺ມໍ ປ຺ສີເທຍ຺ຍໍ, ປ຺ສນ຺ນາ ຈ ເມ ປ຺ສນ຺ນາກາຣໍ ກເຣຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິ ເອວໍຈິຕ຺ໂຕ ອຫຸຕ຺ວາ ‘‘ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ກຄວຕາ ຘມ຺ໂມ…ເປ…ວິຄ຺ຄູຫີ, ອໂຫ ວຕ ເມ ຘມ຺ມໍ ສຸເຕຍ຺ຍໍ, ສຸຕ຺ວາ ຈ ຘມ຺ມໍ ອາຊາເນຍ຺ຍໍ, ອາຊານິຕ຺ວາ ຈ ປນ ຕຖຕ຺ຖາຍ ປ຺ຜິປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິ ຘມ຺ມສຸຘມ຺ມຕໍ ປ຺ຜິຈ຺ຈ ການຸຄ຺ຄໍ ອນຸທ຺ທຍໍ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ ມຫາກສ຺ສປຕ຺ເຖເຣນ ວິຍ ກາສິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໋ ວິມຸຕ຺ຕາຍຕນສີເສຕິ ‘‘ນ ເຫວ ໂຂ ສຕ຺ຖາ, ອປິຈ ໂຂ ຍຖາສຸຕໍ ຍຖາປຣິຍຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ປເຣສໍ ເທເສສ຺ສາມີ’’ຕິ ເອວໍ ວິມຸຕ຺ຕິການຕປ຺ຘານກາເວ ຖຕ຺ວາ໋ ຈີຣກຕວຕ຺ຕາທີວເສນ ຕໍສມ຺ຍ຺ຖາປໂກ ອຣູປໂກຍ຺ຖາໂສ ວຸຕ຺ໂຕ, ກາວຕ຺ຖຕ຺ຕາ ເອວ ວາ ກຕກາສິຕ-ສທ຺ທາ ກິຣິຍາກູຕສ຺ສ ອຣູປໂກຍ຺ຖາສສ຺ສ ວາຈກາຕິ ກຕ຺ວາ ອາຫ ‘‘ກາຍວິຄ຺ຄຕ຺ຕີ…ເປ… ໂກຍ຺ຖາສ’’ນ຺ຕິ໋

ໂພຊ຺ຊ຺ງຄສມ຺ຍ຺ຖາປກຕາ ປຸຣິມານໍ ຉນ຺ນໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ອນນ຺ຕຣິກສ຺ສ, ປເຣສໍ ສພ຺ເພສໍ ວາ ຕໍຕໍປຣິຍາເຍນ ສມ຺ຍ຺ຖາປນວເສນ ໂຍເຊຕພ຺ພາ໋ ກາມໂລກວຍ຺ຍາມິສາຕິ ຕຕ຺ຫາ ຕທາຣມ຺ມຕາ ຂນ຺ຘາຕິ ວທນ຺ຕິ, ປ຺ຄ຺ຈກາມຄຸຕິໂກ ຈ ຣາໂຄ ຕທາຣມ຺ມຕຄ຺ຈ ກາມາມິສໍ, ‘‘ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາ’’ຕິອາທິນາ ໂລກຄ຺ຄຫຕາວເສນ ປ຺ວຕ຺ໂຕ ສສ຺ສຕ຺ຈ຺ເຊທສຫຄໂຕ ຣາໂຄ ຕທາຣມ຺ມຕຄ຺ຈ ໂລກາມິສໍ, ໂລກຘມ຺ມາ ວາ, ວຍ຺ຍສ຺ສາທວເສນ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ສໍສາຣຊນໂກ ຣາໂຄ ຕທາຣມ຺ມຕຄ຺ຈ ວຍ຺ຍາມິສໍ໋ ມຄ຺ຄສ຺ສ ປຸພ຺ພກາຄຕ຺ຕາ ປຸພ຺ພກາຄາ໋

ປ຺ຖມນຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ໋

ທຸຕິຍນຍວຕ຺ຕນາ

໘໖໘-໘໖໙໋ອກິຄ຺ເຄຍ຺ຍາ ຘມ຺ມາ ນາມ ‘‘ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ ອາຫາຣຍ຺ຖິຕິກາ, ທ຺ເວ ຘາຕ຺ໂຍ, ຕິສ຺ໂສ ຘາຕ຺ໂຍ, ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ, ປ຺ຄ຺ຈ ວິມຸຕ຺ຕາຍຕນານິ, ຉ ອນຸຕ຺ຕຣິຍານິ, ສຕ຺ຕ ນິທ຺ທສວຕ຺ຖູນິ, ອຍ຺ຖາກິກາຍຕນານິ, ນວານຸປຸພ຺ພວິຫາຣາ, ທສ

ນິຊ຺ຊຣວຕ຺ຖູນີ''ຕິ ເອວໍປ຺ເກາທາ ສມ຺ມາ , ''ສພ຺ພໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອກິຍ຺ເລຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ (ສໍ຺ ນິ຺ ໔຺໔໖) ທສ຺ສິຕາ ຂນ຺ສາທໂຍ ຈ຺ ວານນ຺ຕິ ວິນນ຺ສນໍ ກວາທີນໍ, ຄມນໍ ວາ ປີຍຣູປ຺ສາຕຣູເປສ຺ຸ

ຈງກມໍ ອສິຍ຺ຖຫນ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປັນ຺ນວີຣິຍໍ ວິປ຺ສ຺ສນາສຫຄຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ເອຕ຺ຕເກນາຕິ ''ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣມິສ຺ສກາ ກຖິ ຕາ''ຕິ ເອຕ຺ຕາວຕາ຺ ໂລກິຍນ຺ຕິ ວທນ຺ໂຕ ນ ກິລມຕີຕິ ກາຍວິຍ຺ຍຕ຺ຕິສມ຺ຍ຺ຖາປ຺ກສ຺ສ ໂລກິຍຕ຺ຕາ ອໂຈທນີໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອລພ຺ກ…ເປ… ປ຺ຝິກ຺ຂິຕ຺ຕາຕິ ຣູປາວຈເຣ ອລພ຺ກມານກໍ ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ອຸປ຺າທາຍ ລພ຺ກມານາປີ ອວິຕກ຺ກອວິຈາຣາ ປີຕິ ປ຺ຝິກ຺ຂິຕ຺ຕາ, ''ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ໂຄ''ຕິ ນ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ກາມາວຈເຣ ວາ ອລພ຺ກມານກໍ ອວິຕກ຺ກອວິຈາຣໍ ປີຕຶ ອຸປ຺າທາຍ ລພ຺ກມານກາວ ປີຕິໂພຊ຺ຊງ຺ຄກ຺ູຕາ ປ຺ຝິກ຺ຂິຕ຺ຕາ, ອວິຕກ຺ກອວິຈາໂຣ ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ໂຄ ນ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ອຊ຺ຊຕ຺ຕວິໂມກ຺ຂນ຺ຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕສມ຺ເຍ ອກິນິວິສິຕ຺ວາ ຕໂຕ ວຸຍ຺ກິຕມຄ຺ໂຄ ''ອຊ຺ຊຕ຺ຕວິໂມກ຺ໂຂ''ຕິ ອິຊ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອສິປ຺ປ຺າໂຍ຺ ນ ວາເຣຕພ຺ໂພຕິ ວິປ຺ສ຺ສນາປ຺າທເກສຸ ກສິຕາທີຊາເນສຸ ສຕິອາທີນໍ ນິພ຺ເພສກາຄິຍຕ຺ຕາ ນ ປ຺ຝິກ຺ຂິປີຕພ຺ໂພຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອນຸທ຺ສຣນ຺ຕາ ປນ ວິປ຺ສ຺ສນາ ວິຍ ໂພສິຍາ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອາສນ຺ນກາຣຕໍ ຊານໍ ນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ຕຖາ ເອການ຺ຕິກໍ ກາຣຕໍ, ນ ຈ ວິປ຺ສ຺ສນາກິຈ຺ຈສ຺ສ ວິຍ ຊານກິຈ຺ຈສ຺ສ ນິຍ຺ຖານໍ ມຄ຺ໂຄຕິ ກຕ຺ວາ ນ ອຸທ຺ສຣນ຺ຕິ຺ ຕຕ຺ຖ ກສິຕຊ຺ຊານຄ຺ຄຫເນນ ຕທາຍຕ຺ ຕານິ ອາຣຸປ຺ປ຺ານິປີ ຄຫິຕານີຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພານິ຺ ອສຸກຊ຺ຊານານໍ ອວຈນໍ ອວິຕກ຺ກາວິຈາຣສ຺ສ ອສິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ຺

ທຸຕິຍນຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ກິຕາ຺

ຕຕິຍນຍວຕ຺ຕນາ

໔໗໐-໔໗໑຺ ຕທງ຺ຄສມຸຈ຺ເຉທນິສ຺ສຣຕວິເວກນິສ຺ສິຕຕໍ ວຕ຺ວາ ປ຺ຝິປ຺ປ຺ສ຺ສທ຺ສີວິເວກນິສ຺ສິຕຕ຺ຕສ຺ສ ອວຈນໍ ''ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ ຄໍ ກາເວຕິ''ຕິອາທີນາ (ສໍ຺ ນິ຺ ໕຺໑໗໔; ວິກ຺ ໔໗໑) ອິຊ ກາເວຕພ຺ພານໍ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄານໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ຺ ກາວິຕໂພຊ຺ຊງ຺ຄສ຺ສ ຫິ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ ຜລໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ ອກິສມ຺ມກາຊນີເຍ ວຸຕ຺ຕາຕິ຺ ໂວສ຺ສຄ຺ຄ-ສທ຺ໂທ ປຣິຈ຺ຈາຄຕ຺ໂຖ ປກ຺ຂນ຺ທນຕ຺ໂຖ ຈາຕິ ໂວສ຺ສຄ຺ຄສ຺ສ ທຸວິສຕາ ວຸຕ຺ຕາ຺ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນາຕິ ຕທງ຺ຄສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປ຺ກາເຣນ ຕນ຺ນິນ຺ນກາວາຣມ຺ມຕາກຣຕປ຺ປ຺ກາເຣນ ຈ຺ ປຣິຕາເມນ຺ຕໍ ວິປ຺ສ຺ສນາກ຺ຂເຕ, ປຣິຕຕໍ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຕ຺

ຕຕິຍນຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ກິຕາ຺

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ກິຕາ຺

໔຺ ອກິສມ຺ມກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ

໔໗໔຺ອຸເປກ຺ຂນວເສນາຕິ ສກາວນິທ຺ເທສຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ທາປນວຫ຺ຌເນສຸ ພ຺ຍາປ຺າຣໍ ອກຕ຺ວາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ອິກ຺ຂນວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ໂລກິເຍ຺າເປກ຺ຂນາຍ ອສິກາ ອຸເປກ຺ຂນາ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂນາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ອິຊ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ເອວ ອສິປ຺ເປຕາຕິ ຍຸຕ຺ໂຕຕິ຺

ອກິສມ຺ມກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ກິຕາ຺

ໂພຊ຺ຊງ຺ຄວິກງ຺ຄວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ກິຕາ຺

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໑ຯ ມຄ຺ຄງ຺ຄວິຠງ຺ໂຄ

໘ຯ ອຠິຘມ຺ມຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ

໔໙໐ຯ ອຠິຘມ຺ເມ ໂລກຸຕ຺ຕຣຈິຕ຺ຕຠາຊນີເຍປິ ‘‘ຕສ຺ມິໍ ໂຂ ປນ ສມເຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂນ຺ຘາ ໂຫນ຺ຕິ…ເປ… ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ໂຫຕີ’’ຕິ (ຘຯ ສຯ ໓໓໗) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອິຘາປິ ອຠິຘມ຺ມຠາຊນີເຍ ອຠິຘມ຺ມານຸຣູປໍ ເທສນໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ‘‘ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ’’ຕິ ອຣິໂຍປປຫຕໍ ນ ກໂຣຕິຯ

໔໙໓ຯຕສ຺ມິໍ ສມເຍຕິ ໂລກິຍກາເລນ ເອເຕສໍ ອຕິເຣກກິຈ຺ຈໍ ທສ຺ເສຕິຯ ວິຣຕິອຸປ຺ປາທເນນ ມິຈ຺ຉາວາຈາທີນິ ປຸຄ຺ຄລໍ ປຊຫາເປນ຺ຕີຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐາທີນິ ປຎ຺ຈ ‘‘ກາຣາປກງ຺ຄານີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕານິຯ ສມ຺ມາວາຈາທິກິຣິຍາ ຫິ ວິຣຕິ, ຕຎ຺ຈ ເອຕານິ ກາຣາເປນ຺ຕີຕິຯ ວິຣຕິວເສນາຕິ ວິຣມຓກິຣິຍາວເສນ, ນ ກາຣາປກຠາເວນ ກຕ຺ຕຸຠາເວນ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິມໍ…ເປ… ກິຈ຺ຈາຕິເຣກໍ ທສ຺ເສຕຸນ຺ຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣກ຺ຂເຓປິ ອິມາເນວ ປຎ຺ຈ ສມ຺ມາວາຈາທິຕ຺ຕຍສ຺ສ ເອກກ຺ຂເຓ ກາຣາປການີຕິ ທສ຺ເສຕຸນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐາທິກາ ທສ, ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ອກຸສລາ ຈ ທສາຕິ ວີສຕິ ອກຸສລປກ຺ຂິຍາ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐາທິກາ ທສ, ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຈ ກຸສລາ ທສາຕິ ວີສຕິ ກຸສລປກ຺ຂິຍາ ຈ ມຫາຈຕ຺ຕາຣີສກສຸຕ຺ເຕ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໑໓໖) ວຸຕ຺ຕາຕິ ຕສ຺ສ ເອຕໍ ນາມໍຯ

ປຸຎ຺ຎຠາຄິຍາຕິ ປຸຎ຺ຎໂກຏ຺ຐາເສ ຠວາ, ປຸຎ຺ຎາຠິສງ຺ຂາເຣກເທສຠູຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຂນ຺ໂຘປທີ ວິປຈ຺ຈຕິ, ຕຕ຺ຖ ວາ ວິປຈ຺ຈຕີຕິ ອຸປທິເວປກ຺ກາຯ

ປຎ຺ຈງ຺ຄິກມຄ຺ຄໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ເອເກກໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຕສ຺ເສວ ສມຍວວຕ຺ຖານໍ ກຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ‘‘ປາຬິເຍກ຺ກໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ປາຬິເຍກ຺ກໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຫ ປນ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ປຎ຺ຈນ຺ນມ຺ປິ ສມຍວວຕ຺ຖານໍ ກຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ຊເນ ‘‘ຕຕ຺ຖ ກຕມາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ປຎ຺ຎາ’’ຕິອາທິໂກ ປຏິນິທ຺ເທໂສ ເອກໂຕ ວິສ຺ສຊ຺ຊນປຏິນິທ຺ເທສຕ຺ຕາ ນ ປາຬິເຍກ຺ກໍ ປຸຈ຺ຉາວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ນາມ ໂຫຕີຕິຯ ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຈງ຺ຄິກວາເຣ ເອວ ປາຬິເຍກ຺ກໍ ປຸຈ຺ຉາວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐາທີສຸ ກາຣາປກງ຺ເຄສຸ ເອເກກມຸຂາຍ ຠາວນາຍ ມຄ຺ຄຸປ຺ປຕ຺ຕິໍ ສນ຺ຘາຍ ກຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ວາຈາທີນິ ຫິ ປຸພ຺ພສຸທ຺ທິຍາ ສິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອຸປຈາເຣນາຕິຯ

ອຠິຘມ຺ມຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ມຄ຺ຄງ຺ຄວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໘ຯ ຎານວິກ຺ໂຄ

໑ຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍໍ

ມາຕິກາວຕ຺ຕນາ

໕໐໗ຯ ຎານສ຺ສ ປຸພ຺ພກາຄກຣຕີຍສມ຺ປທາ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣາທີຯ ອສ຺ສານຸສ຺ສຕີໂຍ ໂລກຸຕ຺ຕຣຊຎານານິ ຈ ອິໂຕ ພຫິທ຺ຘາ ນຕ຺ຖີຕິ ສພ຺ພປ຺ປກາຣ-ຍຸຄຫຕໍ ກໂຣຕິ, ສຸຍ຺ຍາ ປຣປ຺ປວາທາ ສມເຕກີຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໓໙; ອຯ ນິຯ ໕ຯ໘໕໑) ວຈເນນ ສມຕກາວກຣປຸພ຺ພກາຄກຣຕີຍສມ຺ປທາສມ຺ປນ຺ນສ຺ສປີ ອກາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ ສິກ຺ຂາປເທສຸ ນາມກາຍາທິວເສນ ວຸຕ຺ເຕສຸ ວຈ ນານຕິກ຺ກມວເສນ ສິກ຺ຂິຕພ຺ເພສຸ, ອວີຕິກ຺ກມນວິຣຕິເຈຕນາສງ຺ຂາເຕສຸ ວາ ສິກ຺ຂາໂກຍ຺ຖາເສສຸ ປຣິປູຣຕາວເສນ ສິກ຺ຂິຕພ຺ເພ ສຸ ສາ ສາ ກິກ຺ຂຸສິກ຺ຂາທີກາ ສິກ຺ຂາປເທກເທສກູຕາ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາຕິ ອາຫ ‘‘ສິກ຺ຂາປເທສູຕິ ອິທມສ຺ສ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພຘມ຺ມປຣິ ທີປນ’’ນ຺ຕິຯ

ສນ຺ໂຕສາທິວເສນ ອິຕຣີຕຣສນ຺ໂຕສໍ, ຕສ຺ສ ຈ ວຕ຺ຕວາທິຕໍ, ອລທ຺ຘາ ຈ ອປຣິຕສ຺ສນໍ, ລທ຺ຘາ ຈ ອຄຘິຕປຣິໂກຄນ຺ຕິ ເອເຕ ຄຸເຕ ທສ຺ເສຕິຯ ຊານກາວນາຍ ກາຣໂກຕິ ປຣິທີປນໍ ກາຣກກາວປຣິທີປນໍຯ ອຣຍ຺ຍນ຺ຕິອາທີນາ ເສນາສນສ຺ສ ປເກາທໍ, ອປ຺ປສທ຺ທນ຺ຕິອາທີນາ ນິຣາທີນວຕໍ, ປຜິສລ຺ລານສາຣຸປ຺ປນ຺ຕິ ອານິສໍສໍ ທີເປຕີຕິ ອາຫ ‘‘ເສນາສນປ຺ປເກາເທ…ເປ… ປຣິ ທີປນ’’ນ຺ຕິຯ

ມາຕິກາວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ກິຕາຯ

ນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໕໐໙ຯ ກມ຺ມຕ຺ເຖຫີ ທິຜ຺ກີ-ສທ຺ທາທີຫິ ສາສນໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ‘‘ທິຜ຺ກຕ຺ຕາ ທິຜ຺ກີ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສກາວຍ຺ເຍນາຕິ ອວິປຣີຕຍ຺ເຍນຯ ສິກ຺ຂີຍມາໂນ ກາຍາທີນິ ວິເນຕິ, ນ ອຍ຺ຍຖາຕິ ອາຫ ‘‘ສິກ຺ຂິຕພ຺ພຍ຺ເຍນ ວິນໂຍ’’ຕິ, ວິນໂຍ ວາ ສິກ຺ຂິຕພ຺ ພານິ ສິກ຺ຂາປທານິ, ຂນ຺ຘຕ຺ຕຍໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວິນໂຍ ວິຍາຕິ ວິນໂຍຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ສຕ຺ຖຸ ອນຸສາສນທານກູຕໍ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອນຸສິຜ຺ກີທານວເສນາ’’ຕິຯ

ສມ຺ມາທິຜ຺ກິປ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ຕາຕິ ສມ຺ມາທິຜ຺ກິຍາ ປ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ຕາຯ ຕິສ຺ໂສ ຫິ ສິກ຺ຂາ ສິກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ ສມ຺ມາທິຜ຺ກີ ປຣິປູຣຕີຕິຯ ‘‘ຕສ຺ມາ ຕິຫ ຕ຺ວໍ ກິກ຺ຂຸ ອາທີເມວ ວິໂສເຘຫີ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ, ໂກ ຈາທີ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ? ສີລຍ຺ຈ ສຸວິສຸທ຺ຘໍ ທິຜ຺ກີ ຈ ອຸຊຸກາ’’ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໓໖໙) ວຈນໂຕ ສມ຺ມາທິຜ຺ກີປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍໍຯ ເອຕສ຺ມິຍ຺ຈ ອຕ຺ຖທ຺ວເຍ ຜລກາຣໂຕປຈາເຣຫິ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍໍ ‘‘ທິຜ຺ກີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ກຸສລຘມ຺ເມຫິ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ເອກເທສກູເຕຫີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ກຄວໂຕ ວິນຍນກິຣິຍຕ຺ຕາ ວິນໂຍ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍໍ, ຕໍ ປນ ວິນຍນໍ ຘມ຺ເມເນວ ອວິສມສກາເວນ, ເທສນາຘມ຺ເມນ ວາ ປວຕ຺ຕໍ, ນ ທຕ຺ຫາທີນາຕິ ‘‘ຘມ຺ມວິນໂຍ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ອນວຊ຺ຊຘມ຺ມຕ຺ຖນ຺ຕິ ປຣມານວຊ຺ຊນິພ຺ພານຕ຺ຖໍ, ອກຸປ຺ປເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິອຕ຺ຖໍ ວາຯ ຘມ຺ເມສຸ ອກິຍ຺ເຍຍ຺ຍາທີສຸ ອກິຊານນາທີ ກາຣຕໍ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍນ຺ຕິ ຕໍ ‘‘ຘມ຺ມວິນໂຍ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ອິມິສ຺ສາ ອິມສ຺ມິ’’ນ຺ຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ວຸຈ຺ຈມານໍ ນິຍມກາຣຕໍ ໂຫຕິ, ເອວ-
ສທ຺ທໂລໂປ ວາ ກໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນາຫ ‘‘ນິຍໂມ ກໂຕ’’ຕິຯ

໕໑໐ຯກິກ຺ຂຸໂກຕິ ອນຍ຺ຍຕ຺ເຖນ ກ-ກາເຣນ ປທໍ ວຑ຺ຒິຕນ຺ຕິ ‘‘ກິກ຺ຂນຘມ຺ມຕາຍາ’’ຕິ ອຕ຺ຖມາຫຯ ກິກ຺ຂໂກຕິ ປນ ປາເຄ ກິກ຺ຂຕີຕິ ກິກ຺ຂໂກຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຊລ຺ລິກໍ ຣຊມິສ຺ສໍ ມລໍ, ອມິສ຺ສໍ ມລເມວຯ ກິນ຺ນປຜຘໂຣຕິ ນິພ຺ພຈນໍ ກິນ຺ນປຜຘເຣ ກິກ຺ຂຸ-
ສທ຺ທສ຺ສ ນິຣຸລ຺ຫຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຍສ຺ສ ກາເວຕພ຺ໂພ ປ຺ຫາຕພ຺ໂພ ຈ ໂອຊີ ອວສິຍ຺ໂຖ ອຕ຺ຖິ, ໂສ ໂອຊິໂສ, ອຣຫາ ປນ ຕຫກາວາ ໂອຊິຣຫິໂຕຕິ "ອໂປຊິໂສ ກິເລສານໍ ປ຺ຫານາ ກິກ຺ຂູ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ຺ ໂອຊີ-ສທ຺ໂທ ວາ ເອກເທເສ ນິຣຸລ຺ໂຫຕິ ສພ຺ພມຄ຺ຄາ ສພ຺ພກິເລສາ ຈ ອຣຫຕາ ກາວິຕາ ປ຺ຫີນາ ຈ "ໂອຊີ"ຕີ ນ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ຺ ປ຺ຫານາຕິ ອີທລ຺ຈ ນິພ຺ພຈນໍ ເກທນປ຺ຣິຍາຍວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺

ເສກ຺ໂຂຕິອາທີນາ ກິກ຺ຂຸ-ສທ຺ເທນ ວຸຈ຺ຈມານໍ ອຕ຺ຖໍ ຄຸຓາວເສນ ທສ຺ເສຕິ, ເຫຍ຺ຖາ ປນ "ສມລ຺ລາຍ ປ຺ຜິລ຺ລາຍາ"ຕິ ປ຺ລ຺ລາຍນວເສນ, "ກິກ຺ຂຕິ"ຕິອາທີນາ ນິພ຺ພຈນວເສນ ທສ຺ສິໂຕ຺

ເສກ຺ໂຂ ກິກ຺ຂູຕິ ສຕ຺ຕ ເສກ຺ຂາ ກຖິຕາ, ກິນ຺ນຕ຺ຕາ ປາປການໍ...ເປ... ກິກ຺ຂູຕິ ຂີຕາສໂວວ ກຖິໂຕຕິ ອີທໍ ທຸວຍໍ "ເສກ຺ໂຂຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນກລ຺ຍາຕເກນ ສທ຺ຊີ ສຕ຺ຕ ອຣິຍາ, ກິນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ອີມີນາ ປນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຜລຍ຺ຖາ"ຕິ ອີມີນາ ທຸວເຍນ ນ ສເມຕີ, ຕທີທໍ ນິປ຺ປ຺ຣິຍາຍທສ຺ສນໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ "ເສສຍ຺ຖາເນສຸ ປຸຖຸຊ຺ຊນກລ຺ຍາຕກາທໂຍ ກຖິຕາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ປ຺ຜິລ຺ລາຍ ກິກ຺ຂຸສີໂລປີ ວຸຕ຺ໂຕຕິ? ວຸຕ຺ໂຕ, ນ ປນ ອີຊາຊິປ຺ເປ໌ໂຕ ສພ຺ພປ຺ປການຊ຺ຊານນິພ຺ພຕ຺ຕກສ຺ສ ອຊິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ຺

ກຄວໂຕ ວຈນໍ ອຸປສມ຺ປທາກມ຺ມກຣຕສ຺ສ ກາຣຕຕ຺ຕາ ຖານໍ, ຕທນຸຣູປໍ ຖານາຣຫໍ, ອນູນລຕ຺ຕິອນຸສ຺ສາວນໍ ອຸປ຺ປ຺ຜິປາຜິຍາ ຈ ອວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

໔໑໑຺ນິປ຺ປ຺ຣິຍາຍໂຕ ສີລໍ ສມາທານວິຣຕິອວີຕິກ຺ກມນວິຣຕິກາວໂຕຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍ຺ ອນກິຊ຺ຊາທີນີ ສນ຺ຊາຍ ເຈຕສິກສີລສ຺ສ ປ຺ຣິຍາຍສີລຕາ ວຸຕ຺ຕາ຺ ນຄຣວທ຺ຒກີ ວຕ຺ຖຸວິຊ຺ຊາຈຣິໂຍຕິ ວທນ຺ຕິ຺ ຈຕ຺ພ຺ພິໂຊ ອາຫາໂຣ ອສິຕາທີນີ, ກກ຺ຂິຕພ຺ພກຸລ຺ ຊີຕພ຺ພເລຫິຕພ຺ພຈຸພິຕພ຺ພານີ ວາ຺

ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວເຣນ ອຸເປ໌ໂຕ ປີຫິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ໂຫຕິ ຕິຕ຺ຕໍ ສຸຈຣິຕານໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣາຫາຣຕ຺ຕາ, ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວໂຣ ວາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສໂຍ ໂຫຕິ຺ ອິຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວເຣນ ປີຫິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ "ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ຺ ອີມີນາ ອຊິປ຺ປາເຍນ "ສໍວຸໂຕ"ຕິ ເອຕສ຺ສ ປີຫິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍຕິ ອຕ຺ຖມາຫ຺ ປາຕິໂມກ຺ເຂນ ຈ ສໍວເຣນ ຈາຕິ ອີທໍ ປາຕິໂມກ຺ຂໂຕ ອລ຺ລໍ ສີລໍ ກາຍິກອວີຕິກ຺ກມາທິຄ຺ຄຫເຕນ ຄຫິຕນ຺ຕິ ອີມີນາ ອຊິປ຺ປາເຍນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ຺ ທຸຕິໂຍ ປນຕ຺ໂຖ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປີ ເອກຕ຺ຖຕໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ໂຕ຺

໔໑໓຺ສພ຺ພມ຺ປີທຸສ຺ສີລ຺ຍນ຺ຕິ ອີມີນາ ອກິຊ຺ຊາທໂຍ ຈ ຄຫິຕາຕິ ສນ຺ຊາຍາຫ "ມນສາປີ ອາຈຣຕິ ເອວ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸ"ນ຺ຕິ຺ ຕຕ຺ຖາຕິ ກາຍິກວີຕິກ຺ກມາທິວເສນ ວຸຕ຺ເຕສຸ ອນາຈາເຣສ຺ຸ ຄຣຸກຕ຺ຫວິສ຺ສຊ຺ຊນມາປ຺ຊ຺ຊຕິຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ອໂຣປີໂມຕິ ສງ຺ພິກຸມິຍໍ ອຸຍ຺ຖິໂຕ ວຸຕ຺ໂຕ຺ ຍາຕິກມ຺ມນ຺ຕິ ຄຣຸກຕ຺ຫນ຺ຕຣກູຕໍ ກມ຺ມໍ຺ ທຕ຺ຫກມ຺ມນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ຫຕ຺ຖກມ຺ມມາຫ຺ ສີນາຍນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ສີນານໍ, ຈຸຕ຺ຕາທີ຺

ສຈ຺ຈາລິເກນ ປີຍວາທີ "ຈາຍູ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຈາຍຸໍ ອຕ຺ຕານໍ ອິຈ຺ຊຕິຕິ ຈາຍຸກາໂມ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ຈາຍຸກມ຺ຍຕາ຺ ມຸຄ຺ຄສູປສ຺ສ ອປ຺ປວິສນຍ຺ຖານໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ ສພ຺ພາຫາເຣຫີ ອວິຣຸທ຺ຊຕ຺ຕາຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍ຺ ປ຺ຣິກຍຕິ ຊາເຣຕິ, ໂປເສຕິ ວາຕິ ປ຺ຣິກໂຍ, ອຖ ວາ ປ຺ຣິວາຣກູໂຕ ກໂຍ ເສວໂກ ປ຺ຣິກໂຍ຺

ກຕ຺ຫາຄາຣິກກມ຺ມໍ ຄິຫີນໍ ກຣິຍມານໍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ປີຕ຺ຫຕ຺ຖໍ ປ຺ຜິປີຕ຺ຫທານໍ, ປີຕ຺ຫໍ ທຕ຺ວາ ປ຺ຜິປີຕ຺ຫຄ຺ຄຫຕໍ ວາ ປີຕ຺ຫປ຺ຜິປີຕ຺ຫໍ຺ ສງ຺ຆໂກຄເຈຕິຍໂກຄານໍ ອໂຍນິໂສ ວິຈາຣຕໍ ສງ຺ຆຸປ຺ປາທເຈຕິຍຸປ຺ປາທປ຺ຍ຺ຖປນໍ, ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕເກ ວິຍ ປ຺ຜິປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ ເກຈິ຺

໔໑໔຺ ຄາໂວ ຈຣນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ໂຄຈໂຣ, ໂຄຈໂຣ ວິຍາຕິ ໂຄຈໂຣ, ອກິຕ຺ຫໍ ຈຣິຕພ຺ພຍ຺ຖານໍ຺ ຄາໂວ ວາ ຈກ຺ຂາທີນິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ, ເຕຫິ ຈຣິຕພ຺ພຍ຺ຖານໍ ໂຄຈໂຣ຺ ອຍຸຕ຺ໂຕ ໂຄຈໂຣ ອໂຄຈໂຣຕິ ຕທລ຺ໂລ ຍຸຕ຺ໂຕ 'ໂຄຈໂຣ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ຺

ວາ-ສທ຺ໂທ ວິສຸນນຕ຺ໂຖປິ ໂຫຕີຕິ ກຕ຺ວາ ອາຫ “ວິນິທ຺ສຸຕກິພ຺ພິສານິ ວາ”ຕິ။

໔໑໔။ ອວຣາ ປຈ຺ຈິມາ ມຕ຺ຕາ ເອເຕສນ຺ຕິ ໂອຣມຕ຺ຕການິ။ ສໍຍມກຣຕີຍານີຕິ ກາຍວາຈາສໍຍມມຕ຺ເຕນ ກຕ຺ຕພ຺ພປຝິກມ຺ມານິ, ວິກ຺ຂິປີຕພ຺ພານິ ວາ။ “ປຸນ ນ ເອວໍ ກໂຣມີ”ຕິ ຈິຕ຺ເຕນ ສໍວຣມຕ຺ເຕນ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວເຣເນວ ວາ ກຣຕີຍານິ ສໍວຣກຣຕີຍານິ။ ທິວິວິຫາຣຊນປທວາສີ ທິວິວິຫາຣວາສີ။ ມນສ຺ສ ອນິຍ຺ຖານເມວ ອນິຍ຺ຖານາວິກມ຺ມໍ။ ເທສນາ ອິສ “ວຸຍ຺ຖານາວິກມ຺ມ”ນ຺ຕິ ອນິປ຺ເປຕາ။ ຕຕ຺ຖ “ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທກຣຕີຍານິ ມນສິກາຣປຝິພທ຺ສານີ”ຕິ ວຈນໂຕ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣວິສຸທ຺ສຕ຺ຖໍ ອນຕິກ຺ກມນີຍານີ ອນາປຕ຺ຕິຄມນີຍານີ ວຊ຺ຊານີ ວຸຕ຺ຕານີຕິ ອາຈຣິຍສ຺ສ ອນິປ຺ປາໂຍ။ ຈຕຸພ຺ພິສສ຺ສາຕິ ອຕ຺ຕານຸວາທປຣານຸວາທທຕ຺ຑທຸຄ຺ຄຕິກາຍສ຺ສ။

໔໑໖။ “ອິສ ກິກ຺ຂູ”ຕິ ກິກ຺ຂຸ ເອວ ອນິປ຺ເປໂຕຕິ ສນ຺ສາຍ “ເສສສິກ຺ຂາ ປນ ອຕ຺ຖທ຺ສາຣວເສນ ສິກ຺ຂາ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕາ”ຕິ ອາຫ။ ກິກ຺ຂຸຄ຺ຄຫຕໍ ປນ ອຄ຺ຄປຣິສາມຸເຂນ ສພ຺ພຊ຺ຊານນິພ຺ພຕ຺ຕການໍ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປິ ປຣິສານໍ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ກຕໍ။ ຄຸຓໂຕ ວາ ກິກ຺ຂຸ ອນິປ຺ເປໂຕຕິ ສພ຺ພາປິ ສິກ຺ຂາ ອິສານິປ຺ເປຕາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພາ။ ສພ຺ເພນ ສິກ຺ຂາສມາທາເນນາຕິ ເອຕ຺ຖ ເຍນ ສມາທາເນນ ສພ຺ພາປິ ສິກ຺ຂາ ສມາທິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕໍ ເອກມ຺ປິ ສພ຺ພສມາທານກິຈ຺ຈກຣຕ຺ຕາ ສພ຺ພສມາທານໍ ນາມ ໂຫຕິ, ອເນເກສຸ ປນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ။ ສພ຺ເພນ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາກາເຣນາຕິ ອວິຕິກ຺ກມເທສນາວຸຍ຺ຖານວຕ຺ຕຈຣຕາທິອາກາເຣນ။ ວິຕິກ຺ກມນວເສນ ເສສສ຺ສປິ ນິສ຺ເສສຕາກຣຕໍ ສນ຺ສາຍ “ກິນ຺ນສ຺ສປີ”ຕິອາທິມາຫ။

໔໑໘။ ອາວຣຕີເຍຫິ ຈິຕ຺ຕປຣິໂສສນກາວນາ ຊາຄຣິຍານຸໂຍໂຄຕິ ກຕ຺ວາ ອາຫ “ກາວນ”ນ຺ຕິ။ ສຸປ຺ປປຣິຄ຺ຄາຫກນ຺ຕິ “ສຸປ຺ປປຣິຄ຺ຄາຫກໍ ນາມ ອິທໍ ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ ອິໂຕ ປຣຄ຺ຈ ນຕ຺ຖິ, ອຍເມຕສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ”ຕິອາທິນາ ປຣິຄ຺ຄາຫກໍ။

໔໒໐-໔໒໑။ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຣມ຺ກມາໂນ။ ສາຕຈ຺ຈໍ ເນປກ຺ກຄ຺ຈ ປວຕ຺ຕຍມາໂນ ຊາຄຣິຍານຸໂຍຄໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ສໍ ທສ຺ເສຕິ။

໔໒໒။ໂລກິຍາຍປີ…ເປ…ອາຫາຕິ ອິທໍ ວິປສ຺ສນາກາວນາຍ ສຕິປຍ຺ຖານາທໂຍ ເອກສ຺ມີ ອາຣມ຺ມເຕ ສຫ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ປວຕ຺ຕມານານີປິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພລານິ ໂພຊ຺ຊງ຺ເຄສ຺ເວວ ອນ຺ໂຕຄສານິ ໂຫນ຺ຕິ။ ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄຄ຺ຄຫເຕນ ຫິ ຕທຸປນິສ຺ສຍກູຕໍ ສທ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ສທ຺ສາພລຄ຺ຈ ຄຫິຕເມວ ໂຫຕິ “ສທ຺ສູປນິສໍ ປາໂມຊ຺ຊ”ນ຺ຕິ (ສໍ။ ນິ။ ໒.໒໓) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ။ ມຄ຺ຄງ຺ຄານິ ປຄ຺ເຈວ ວິປສ຺ສນາກ຺ຂເຕ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ສນ຺ສາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ။

໔໒໓။ ສມນ຺ຕໂຕ, ສມ຺ມາ, ສມໍ ວາ ສາຕ຺ຖກາທິປຊານນໍ ສມ຺ປຊານໍ, ຕເທວ ສມ຺ປຊຄ຺ຄໍ။ ເຕນາຕິ ສຕິສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເອວ ອຸທ຺ເທເສ ອວຸຕ຺ຕາປິ ສຕິ ນິທ຺ເທເສ “ສໂຕ”ຕິ ອິມິນາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອນິປ຺ປາໂຍ။

ສາຕ຺ຖການໍ ອກິກ຺ກມາທີນໍ ສມ຺ປຊານນໍ ສາຕ຺ຖກສມ຺ປຊຄ຺ຄໍ။ ເອວໍ ສປ຺ປາຍສມ຺ປຊຄ຺ຄໍ။ ອກິກ຺ກມາທີສຸ ປນ ກິກ຺ຂາຈາຣໂຄຈເຣ ອຄ຺ຄຕ຺ຖາປິ ຈ ປວຕ຺ເຕສຸ ອວິຊຫິເຕ ກມ຺ມຍ຺ຖານສງ຺ຂາເຕ ໂຄຈເຣ ສມ຺ປຊຄ຺ຄໍ ໂຄຈຣສມ຺ປຊຄ຺ຄໍ။ ອກິກ຺ກມາທີສຸ ອສມ຺ມຸຍ຺ຫນເມວ ສມ຺ປຊຄ຺ຄໍ ອສມ຺ໂມຫສມ຺ປຊຄ຺ຄໍ။

ທ຺ເວກຖາຕິ ວຈນກຣຕາກຣຕກຖາ ນ ກຖິຕປຸພ຺ພາ။ ວຈນໍ ກໂຣມິ ເອວ, ຕສ຺ມາ ສຸພ຺ພຈຕ຺ຕາ ປຝິວຈນໍ ເທມີຕິ ອຕ຺ໂຖ။

ກມ຺ມຍ຺ຖານສີເສເນວາຕິ ກມ຺ມຍ຺ຖານຄ຺ເຄເນວ, ກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ປສານໍ ກຕ຺ວາ ເອວາຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ເຕນ “ປຕ຺ຕມ຺ປິ ອເຈຕນ”ນ຺ຕິ ອາທິນາ ວກ຺ຂມານໍ ກມ຺ມຍ຺ຖານໍ, ຍຖາປຣິຫຣິຍມານໍ ວາ ອວິຊຫິຕ຺ວາຕິ ທສ຺ເສຕິ။ “ຕສ຺ມາ”ຕິ ເອຕສ຺ສ “ສມ຺ມກຖາ ກເຖຕພ຺ພາເຍວາຕິ ວທນ຺ຕີ”ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ພນ຺ໂສ။ ກເຍຕິ ປຣຈກ຺ກາທີກເຍ။

ອວເສສຍ຺ຖາເນຕິ ຍາຄຸອຄ຺ຄຫິຕຍ຺ຖາເນ။ ຖານຈງ຺ກມນເມວາຕິ ອນິຍ຺ຖາຕພ຺ພິຣິຍາປຖວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ໂກຊນາທີກາເລ ອວສ຺ສໍ ກຕ຺ຕພ຺ພນິສຊ຺ຊາຍປີ ປຝິກ຺ເຂປວເສນ။

ເຖໂຣ ທາຣຸຈີຣິໂຍ –

‘‘ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ພາຫິຍ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ – ທິຎ຺ເຎ ທິຎ຺ຄມຕ຺ຕໍ ກວິສ຺ສຕິ, ສຸເຕ ສຸເຕ ວິຠ຺ຠາເຕ. ຍໂຕ ໂຂ ເຕ, ພາຫິຍ, ທິຎ຺ເຎ ທິຎ຺ຄມຕ຺ຕໍ ກວິສ຺ສຕິ, ສຸເຕ ສຸເຕ ວິຠ຺ຠາເຕ ວິຠ຺ຠາຕມຕ຺ຕໍ ກວິສ຺ສຕິ, ຕໂຕ ຕ຺ວໍ, ພາຫິຍ, ນ ເຕນ, ຍໂຕ ຕ຺ວໍ, ພາຫິຍ, ນ ເຕນ. ຕໂຕ ຕ຺ວໍ, ພາຫິຍ, ນ ຕຕ຺ຖ, ຍໂຕ ຕ຺ວໍ, ພາຫິຍ, ນ ຕຕ຺ຖ. ຕໂຕ ຕ຺ວໍ, ພາຫິຍ, ເນວິຘ ນ ຫຸຣໍ ນ ອຸກຍມນ຺ຕເຣນ. ເອເສວນ຺ໂຕ ທຸກ຺ຂສ຺ສາ’’ຕິ (ອຸທາ. ໑໐) –

ເອຕ຺ຕເກນ ອຣຫຕ຺ຕໍ ສຈ຺ຉາກາສິ.

ຂາຕຸອາທິປ຺ຣິຫຣຕາຕ຺ຖໍ, ປ຺ຕິຎ຺ຄິຕປ຺າທປ຺ຣິຫຣຕາຕ຺ຖໍ ວາ ປ຺ສ຺ເສນ ຫຣຕໍ ວິຕິຫຣຕນ຺ຕິ ວທນ຺ຕີ. ຍາວ ປ຺ຕິຎ຺ຄິຕປ຺າໂທ, ຕາວ ອາຫຣຕໍ ອຕິຫຣຕໍ, ຕໂຕ ປ຺ຣໍ ຫຣຕໍ ວິຕິຫຣຕນ຺ຕິ ອຍໍ ວາ ເອເຕສໍ ວິເສໂສ. ອວິຈິນ຺ຕີ ນິຣນ຺ຕຣໍ.

ປ຺ຄມຊວເນປີ…ເປ… ນ ໂຫຕີຕິ ອິທໍ ປ຺ຠ຺ຈວິຠ຺ຠາຕວີຖິຍໍ ອິຕ຺ຖີປ຺ຸຣິໂສຕິ ຣຊ຺ຊນາທີນໍ ອກາວໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ທີ ອາວຊ຺ຊນໂວຎ຺ຄພ຺ພນານໍ ອໂຍນິໂສ ອາວຊ຺ຊນໂວຎ຺ຄພ຺ພນວເສນ ອິຎ຺ເຎ ອິຕ຺ຖີຣູປາທິມ຺ຫິ ໂລໂກ, ອນິຎ຺ເຎ ຈ ປ຺ຝິໂຆ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ. ມໂນທ຺ວາເຣ ປນ ອິຕ຺ຖີປ຺ຸຣິໂສຕິ ຣຊ຺ຊນາທິ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ປ຺ຠ຺ຈທ຺ວາຣຊວນໍ ມູລໍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ວາ ສພ຺ພໍ ກວງ຺ຄາທີ. ເອວໍ ມໂນທ຺ວາຣຊວນສ຺ສ ມູລວເສນ ມູລປ຺ຣິຠ຺ຠາ ວຸຕ຺ຕາ. ອາຄນ຺ຕຸກຕາວກາລິກຕາ ປນ ປ຺ຠ຺ຈທ຺ວາຣຊວນສ຺ເສວ ອປ຺ຸພ຺ພຕິຕ຺ຕຣຕາວເສນ. ມຕິສປ຺ໂປ ສີຫລຸອທີເປ ວິຊ຺ຊມານາ ເອກາ ສປ຺ປ຺ຊາຕີຕິ ວທນ຺ຕີ. ຈລນ຺ຕິ ກມ຺ປນໍ.

ອຕິຫຣຕີຕິ ຍາວ ມຸຂາ ອາຫຣຕິ. ວິຕິຫຣຕີຕິ ຕໂຕ ຍາວ ກຸຈ຺ຉິ, ຕາວ ຫຣຕິ, ກຸຈ຺ຉິຄຕໍ ວາ ປ຺ສ຺ສໂຕ ຫຣຕິ. ອລຸລຕ຺ຕຠ຺ຈ ອນຸປ຺າເລຕີຕິ ວາຍຸອາທີຫິ ອຕິວິໂສສນໍ ຍຖາ ນ ໂຫຕິ, ຕຖາ ປ຺າເລຕິ. ອາກຸຊຕີຕິ ປ຺ຣິເຍສນຊ຺ໂຊຫຣຕາຊີຕ຺ຕາຊີຕ຺ຕາຕາທີ ອາວຊ຺ເຊຕິ, ວິຊານາຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕໍຕໍວິຊານນນິປ຺ຜາທໂກເຍວ ທີ ປ໌ໂຍໂຄ ‘‘ສມ຺ມາປ໌ໂຍໂຄ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ. ອຖ ວາ ‘‘ສມ຺ມາປ຺ຝິປ຺ຕ຺ຕິມາຄມ຺ມ ອພ຺ການ຺ຕເຣ ອຕ຺ຕາ ນາມ ໂກຈິ ກຸຊນໂກ ນຕ຺ຖີ’’ຕິອາທີນາ ວິຊານນໍ ອາກຸຊນໍ.

ອຎ຺ຄາເນຕິ ມນຸສ຺ສາມນຸສ຺ສປ຺ຣິຄ຺ຄຫີເຕ ອຍຸຕ຺ເຕ ຄາເນ ເຂຕ຺ຕເທວາຍຕນາທີເກ. ຕຸມ຺ພໂຕ ເວລຸອຸນາລຸອິອາທີອຸທກກາຊນໂຕ. ຕນ຺ຕິ ລຫ຺ທີຕໍ ອຸທກໍ.

ຄເຕຕິ ຄມເນຕິ ປຸພ຺ເພ ອກິກ຺ກມປ຺ຝິກ຺ກມຄ຺ຄຫເຕນ ຄມເນປີ ປຸຣໂຕ ປ຺ຈ຺ຉໂຕ ຈ ກາຍສ຺ສ ອຕິຫຣຕໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິຘ ຄມນເມວ ຄຫີຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ, ວກ຺ຂມາໂນ ວາ ເອເຕສໍ ວິເສໂສ.

ເອຕ຺ຕເກນາຕິ ກມ຺ມຎ຺ຄານໍ ອວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຈຕຸນ຺ນໍ ອິຣິຍາປ຺ຖານໍ ປ຺ວຕ຺ຕນວຈນມຕ຺ເຕນ ໂຄຈຣສມ຺ປ຺ຊຠ຺ຠໍ ນ ປ຺າກຝໍ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອວໍ ປນ ສຸຕ຺ເຕ ກມ຺ມຎ຺ຄານໍ ອວິກູຕໍ ໂຫຕີຕິ ຈງ຺ກມນຎ຺ຄານນິສຊ຺ຊາສຸ ເອວ ປ຺ວຕ຺ເຕ ປ຺ຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ ສຸຕ຺ເຕ ປ຺ວຕ຺ຕາ ອປ຺າກຍາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ກາຍາທີກິຣິຍາມຍຕ຺ຕາ ອາວຊ຺ຊນກິຣິຍາສມຸຎ຺ຄິຕຕ຺ຕາ ຈ ຊວນໍ, ສພ຺ພມ຺ປີ ວາ ຉທ຺ວາຣປ຺ປ຺ວຕ຺ຕໍ ກິຣິຍາມຍປ຺ວຕ຺ຕໍ ນາມ, ທຸຕິຍຊ຺ຊານໍ ວຈີສງ຺ຂາຣວິຣຫາ ‘‘ຕຸຕ຺ຫີກາໂວ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

໕໔໑. ອຸປ຺າສນຎ຺ຄານນ຺ຕິ ອິສ຺ສາສານໍ ວິຍ ອຸປ຺າສນສ຺ສ ສິກ຺ຂາໂຍຄ຺ຄຣຕາສ຺ສ ກມ຺ມຎ຺ຄາເນ຺ປາສນສ຺ສ ຄານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕ ເມວ ທີ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ໂຍຄປ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ອາຫາຕິ. ສີສໍ ໂຊວຕີຕິ ອິຈ຺ຉາທາສພ຺ຍາ ກຸຊິສ຺ສຕໍ ຌາປ຺ຍຕິ, ມິຈ຺ຉາປ຺ຝິປ຺ນ຺ເນທີ ວາ ປ຺ກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອຍສຣຊໍ ໂຊວຕິ.

໕໔໒. ວິນຍປ຺ຣິຍາເຍນ ອທິນ຺ນາທານປ຺າຣາຊິເກ ອາຄຕໍ. ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປ຺ຣິຍາເຍນ ອາຣຠ຺ຠກສິກ຺ຂາປເທ ‘‘ປ຺ຠ຺ຈຘນຸສຕິກໍ ປ຺ຈ຺ຉິມ’’ນ຺ຕິ ອາຄຕໍ ອາຣຠ຺ຠິກໍ ກິກ຺ຂຸໍ ສນ຺ຘາຍ. ນ ທີ ໂສ ວິນຍປ຺ຣິຍາຍິເກ ອຣຠ຺ເຠ ວສນ຺ໂຕ ‘‘ອາຣຠ຺ຠໂກ ປນ຺ຕເສນາສໂນ’’ຕິ ສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ໂຕຕິ.

໔໙໐. “ນິຕຸມ຺ພ”ນ຺ຕິປີ “ນທີກຸຎ຺ຊ”ນ຺ຕິປີ ຍໍ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ກນ຺ທຣນ຺ຕິ ອປພ຺ພຕປເທເສປີ ວິທຸຄ຺ຄນທີນິວຕ຺ຕນປເທສໍ ກນ຺ທຣນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ.

໔໙໑. ກາເຊຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕນ຺ຕິ ເອເຕນ ກາເຊຕພ຺ພຕໍ ອນ຺ເຕ ນິທ຺ເທສສ຺ສ ກາຣຓໍ ທສ຺ເສຕິ.

໔໙໙. ຣຫສ຺ສ ກິຣິຍາ ຣຫສ຺ສໍ, ຕໍ ອຣຫຕິ ຕສ຺ສ ໂຍຄ຺ຄນ຺ຕິ ຣາຫສ຺ເສຍ຺ຍກໍ. ວິຈິຕ຺ຕາ ຫີ ຕທ຺ນິຕາຕິ. ຣຫສີ ວາ ສາຘຸ ຣຫສ຺ສໍ, ຕສ຺ສ ໂຍຄ຺ຄໍ ຣາຫສ຺ເສຍ຺ຍກໍ.

໔໙໓. ປຕິຫິໂຕຕິ ສຸຏ຺ຐຸ ຐປິໂຕ.

໔໙໗. ປຣິຄ຺ຄຫິຕນິຍ຺ຍານນ຺ຕິ ປຣິຄ຺ຄຫິຕນິຍ຺ຍານສຠາວໍ, ກາຍາທີສຸ ສຸຏ຺ຐຸ ປວຕ຺ຕິຍາ ນິຍ຺ຍານສຠາວຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກາຍາທິປຣິຄ຺ຄຫຓໍ ຎາຓໍ ວາ ປຣິຄ຺ຄໂຫ, ຕໍ-ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຕາຍ ປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ນິຍ຺ຍານຠູຕໍ ອຸປຏ຺ຐານໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໔໔໘-໔໔໙. ວິກາຣປ຺ປຕ຺ຕິຍາຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວິກາຣາປຕ຺ຕິຠາເວນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສພ຺ພສງ຺ຄາຫິກວເສນາຕິ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາຣຄຕສພ຺ພໂຠຄສງ຺ຄາຫິກວເສນ. ສພ຺ພສງ຺ຄຫຕາຍຈ ສມຸຈ຺ເຈທປ຺ປຫານສ຺ສປີ ອຠິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ກຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

໔໔໓. ອິທໍສນ຺ຘາຍາຕິ “ທຸເວ ຘມ຺ມາ”ຕິ ສນ຺ຘາຍ. ເອກວຈເນນ “ຖີນມິທ຺ຘ”ນ຺ຕິ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາປີ ນິທ຺ເທເສ “ສນ຺ຕາ”ຕິ ວຈນເຠໂທ, ພຫຸວຈນໍ ກຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນິໂຣຘສນ຺ຕຕາຍາຕິ ວຈນໍ ອງ຺ຄສນ຺ຕຕາຍ, ສຠາວສນ຺ຕຕາຍ ວາ ສນ຺ຕຕານິ ວາຣຓຕ຺ຖໍ.

໔໔໐. ຖີນມິທ຺ຘວິກາຣວິຣຫາ ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂສຎ຺ຎາ ອາໂລກສຎ຺ຎາ ນາມ ໂຫຕີ. ເຕເນວ ວຸຕ຺ຕໍ “ອຍໍ ສຎ຺ຎາ ອາໂລກາ ໂຫຕີ”ຕີ.

໔໔໙. “ວນ຺ຕຕ຺ຕາ ມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ”ຕິອາທີນິ, “ອາໂລກາ ໂຫຕີ”ຕິອາທີນິ ຈ “ຈຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິອາທີນີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕານິ. ອາທີ-ສທ຺ເທນ ວາ ທຸວິນ຺ນມ຺ປີ ນິທ຺ເທສປທານິ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຍານິ ເຍສໍ ເວວຈນານິ, ຕາເນວ ສນ຺ຘາຍ “ອຎ຺ຎມຎ຺ຎເວວຈນານີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ປຏິມຸຎ຺ຈໂຕຕິ ເອເຕນ ສາຣມ຺ຠໍ ອຠິຠາວໍ ທສ຺ເສຕິ. ນິຣາວຣຓາ ຫຸຕ຺ວາ ອາຠຸຊຕິ ສມ຺ປຊານາຕີຕິ ນິຣາວຣຓາໂຠຄາ, ຕໍສຠາວຕ຺ຕາ ວິວຏາ.

໔໔໓. “ວິກາໂລ ນຸ ໂຂ, ນ ນຸ ໂຂ”ຕິ ອນິຈ຺ຉຍຕາຍ ກຕວຕ຺ຖຸຊ຺ຌາຈາຣມູລໂກ ວິປ຺ປຏິສາໂຣ ວຕ຺ຖຸຊ຺ຌາຈາໂຣ ກາຣຓໂວຫາເຣນ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ.

໔໓໘. ກິລິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ກິເລເສນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ ວທນ຺ຕິ, ສທຣຖຠາເວນ ສຍເມວ ວາ ກິລິສ຺ສນ຺ຕີ. ນ ຫີ ເຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ກິເລສຣຫິຕາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ.

໔໓໔. ອິເຘວ ຈ ວິຠງ຺ເຄ “ອຸເປໂຕ ໂຫຕີ”ຕິອາທີ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕເມວ.

໔໒໒. ນິທ຺ເທສວເສນາຕິ “ຕຕ຺ຖ ກຕມາ ອຸເປກ຺ຂາ? ຍາ ອຸເປກ຺ຂາ”ຕິອາທິນິທ຺ເທສວເສນ. “ອິມາຍ ອຸເປກ຺ຂາຍ ອຸເປໂຕ ໂຫຕີ”ຕິອາທີ ປຏິນິທ຺ເທສວເສນາຕິ ວທນ຺ຕີ. “ຕຕ຺ຖ ກຕມາ...ເປ... ອິມາຍ ອຸເປກ຺ຂາຍ ອຸເປໂຕ ໂຫຕີ”ຕິ ເອເຕນ ປຸຄ຺ຄໂລ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ ໂຫຕີ, “ສມຸເປໂຕ”ຕິອາທີນາ ປຏິນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ. ຍາວ ວາ “ສມນ຺ນາຄໂຕ”ຕິ ປທໍ, ຕາວ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ, “ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕີ ອຸເປກ຺ຂໂກ”ຕິ ອິມິນາ ປຏິນິທ຺ທິຏ຺ໂຐຕິ ເຕສໍ ວເສນ ນິທ຺ເທສປຏິນິທ຺ເທສາ ໂຍເຊຕພ຺ພາ. ປກາເຣນາຕິ ອຸເປກ຺ຂາຍ “ອຸເປກ຺ຂນາ”ຕິອາທິຘມ຺ມປ຺ປກາເຣນ “ອຸເປໂຕ ສມຸເປໂຕ”ຕິອາທິປຸຄ຺ຄລປ຺ປກາເຣນ ຈ ອຸເປກ຺ຂກສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ຐເປນ຺ໂຕ ປຏ຺ຐເປນ຺ຕີ. “ອຸເປກ຺ຂາ”ຕິ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ “ອຸເປກ຺ຂນາ”ຕິ ກາຣຓໍ. ອຸເປກ຺ຂນາວເສນ ຫິ ອຸເປກ຺ຂາຕີ. ຕຖາ “ອຸເປໂຕ ສມຸເປໂຕ”ຕິ

ເອເຕສໍ ‘‘ອຸປ໌າຄໂຕ ສມຸປ໌າຄໂຕ’’ຕິ ກາຣຕາບ຺ຕິ ເອວໍ ຨມ຺ມປ຺ຄຸລວເສນ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສຕ຺ຖສ຺ສ ກາຣຕໍ ທສ຺ເສນ຺ຕາ ວິວຣນ຺ຕິ, ‘‘ອຸເປກ຺ຂໂກ’’ຕິ ອິມສ຺ເສວ ວາ ອຕ຺ຖສ຺ສ ‘‘ອິມາຍ ອຸເປກ຺ຂາຍ ອຸເປໂຕ ໂຫຕິ’’ຕິອາທິນາ ກາຣຕໍ ທສ຺ເສນ຺ຕາ໚ ‘‘ອຸເປກ຺ຂນາ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂນາ ສມຸເປໂຕ’’ຕິອາທິນາ ພ຺ຍຍ຺ຊນານໍ ວິກາຄໍ ທສ຺ເສນ຺ຕາ ວິກຊນ຺ຕິ໚ ອຸເປກ຺ຂກ-ສທ຺ທນ຺ໂຕຄຨາຍ ວາ ອຸເປກ຺ຂາຍ ຕສ຺ເສວ ຈ ອຸເປກ຺ຂກ-ສທ຺ທສ຺ສ ວິສໍ ອຕ຺ຖວຈນໍ ‘‘ຍາ ອຸເປກ຺ຂາ ອຸເປກ຺ຂນາ’’ຕິອາທິນາ, ‘‘ອິມາຍ ອຸເປກ຺ຂາຍ ອຸເປໂຕ ໂຫຕິ’’ຕິອາທິນາ ຈ ພ຺ຍຍ຺ຊນວິກາໂຄ໚ ສພ຺ພຖາ ອຍ຺ຍາຕຕາ ນິກ຺ຊຊິຕກາໂວ, ເກນຈິ ປກາເຣນ ວິຍ຺ຍາເຕປິ ນິຣວເສສປ໌ຣິຈ຺ຈິນ຺ທນາກາໂວ ຄມ຺ກີຣກາໂວ໚

໖໐໔໚ອຸປ໌ຣິກູມິປ຺ປ໌ຕ຺ຕິຍາຕິ ອິທໍ ‘‘ຣູປ໌ສຍ຺ຍານໍ ສມຕິກ຺ກມາ’’ຕິ ເອຕ຺ເຖວ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ໚ ວິຍ຺ຍາຕາຍ຺ຈາຍຕນາທີນິປີ ວາ ອາກາສານຍ຺ຈາຍຕນາທີນໍ ອຸປ໌ຣິກູມິໂຍຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖາປີ ນ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ໚

໖໑໐໚ ວິຍ຺ຍາຕາຍ຺ຈາຍຕນນິທ຺ເທເສ ‘‘ອນນ຺ຕໍ ວິຍ຺ຍາຕນ຺ຕິ ຕໍເຍວ ອາກາສໍ ວິຍ຺ຍາເຕນ ຟຸຜໍ ມນສິ ກໂຣຕິ ອນນ຺ຕໍ ຟຣຕິ, ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ ອນນ຺ຕໍ ວິຍ຺ຍາຕ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ວິຍ຺ຍາເຕນາຕິ ເອຕໍ ອຸປໂຍຄຕ຺ເຖ ກຣຕາວຈນໍ, ຕໍເຍວ ອາກາສໍ ຟຸຜໍ ວິຍ຺ຍາຕໍ ມນສິ ກໂຣຕີຕິ ກີຣ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ອຍໍ ວາ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ – ຕໍເຍວ ອາກາສໍ ຟຸຜໍ ວິຍ຺ຍາຕໍ ວິຍ຺ຍາຕາຍ຺ຈາຍຕນວິຍ຺ຍາເຕນ ມນສິ ກໂຣຕີຕິ໚ ອຍໍ ປນຕ຺ໂຖ ຍຸຕ຺ໂຕ – ຕໍເຍວ ອາກາສໍ ວິຍ຺ຍາເຕນ ຟຸຜໍ ເຕນ ຄທິຕາກາຣໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ເອວໍ ຕໍ ວິຍ຺ຍາຕໍ ອນນ຺ຕໍ ຟຣຕີຕິ໚ ຍຍ຺ຫິ ອາກາສໍ ປຖມາຣຸປ໌ປ໌ສມງຄີ ວິຍ຺ຍາເຕນ ອນນ຺ຕໍ ຟຣຕິ, ຕໍ ຟຣຕາ ກາຣສທິຕເມວ ວິຍ຺ຍາຕໍ ມນສິກໂຣນ຺ໂຕ ທຸຕິຍາຣຸປ໌ປ໌ສມງຄີ ອນນ຺ຕໍ ຟຣຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ໚

໖໑໔໚ຕໍເຍວ ວິຍ຺ຍາຕໍ ອກາເວຕີຕິ ຍໍ ປຸພ຺ເພ ‘‘ອນນ຺ຕໍ ວິຍ຺ຍາຕ’’ນ຺ຕິ ມນສິ ກຕໍ, ຕໍເຍວາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ຕສ຺ເສວ ຫິ ອາຣມ຺ມຕກູຕໍ ປຖເມນ ວິຍ ຣູປ໌ນິມິຕ຺ຕໍ ຕຕິເຍນາຣຸປ໌ເປ໌ນ ອກາເວຕີຕິ໚

ນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ໚

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ໚

໔໚ ອກິຨມ຺ມກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ

໖໔໖໚ ອກິຨມ຺ມກາຊນີເຍ ປຍ຺ຈກນຍທສ຺ສເນ ‘‘ປຍ຺ຈ ຊານານີ’’ຕິ ຈ, ‘‘ຕຕ຺ຖ ກຕມໍ ປຖມໍ ຊານ’’ນ຺ຕິ ຈ ອາທິນາ ອຸທ຺ຨຜໍ໚ ອຸທ຺ຨຜານໍເຍວ ຈຕຸນ຺ນໍ ປຖມຕຕິຍຈຕຸຕ຺ຖປຍ຺ຈມຊ຺ຊານານໍ ທສ຺ສນ຺ໂຕ, ທຸຕິຍສ຺ເສວ ວິເສສທສ຺ສນ຺ໂຕ ຈ໚

ອກິຨມ຺ມກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ໚

໖໚ ປຍ຺ຫປ຺ຈ຺ຈກາວຕ຺ຕນາ

໖໔໐໚ໂລກ຺ຕ຺ຕຣາປ໌ເນຕ຺ຖາຕິ ເອເຕສຸ ຕີສ຺ຊາເນສຸ ‘‘ໂລກ຺ຕ຺ຕຣາ ສິຍາ ອປ຺ປ໌ມາຕາຣມ຺ມຕາ’’ຕິ ເອວໍ ໂກຍ຺ຖາສິກາ ປນ ມຄ຺ຄກາເລ, ຜລກາເລ ວາ ໂລກ຺ຕ຺ຕຣກູຕາ ເອວາຕິ ອຣິປ຺ປ໌າໂຍ໚ ປ໌ຣິຈ຺ຈິນ຺ນາກາສກສິຕາໂລກກສິຕານາປານພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣຈຕຸຕ຺ຖານີ ສພ຺ພຕ຺ຖປ໌າທກຈຕຸຕ຺ເຖ ສງຄທິຕານີຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພານີ໚

ພຸທ຺ຨປ໌ຈ຺ເຈກພຸທ຺ຨຂີຕາສວາ ມຄ຺ຄໍ ກາວຍີສຸ, ຜລໍ ສຈ຺ຈິກຣີສູຕິ, ກາເວສ຺ສນ຺ຕິ ສຈ຺ຈິກຣິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ຈ ເຫຍ຺ຖິມມຄ຺ຄຜລານໍ ວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ໚ ກຸສລໂຕ ເຕຣສສຸ ຫິ ຈຕຸຕ຺ເຖສຸ ອຍໍ ກຖາ ປວຕ຺ຕາ, ນ ຈ ກຸສລຈຕຸຕ຺ເຖນ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄຜລານີ ທຍ຺ຖໍ ສກ຺ໂກຕີ໚

‘‘ກີຣິຍໂຕ ເຕຣສນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ໂລກ຺ຕ຺ຕຣຈຕຸຕ຺ຖໍ ກີຣິຍໍ ນຕ຺ຖີຕິ ‘‘ທ຺ວາທສນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ກຸສລໂຕ ວາ ເຕຣສສຸ ເສກ຺ຂຜລຈຕຸຕ຺ຖໍ ອນ຺ໂຕຄທໍ ກຕ຺ວາ ‘‘ກີຣິຍໂຕ ເຕຣສນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ອເສກ຺ຂຈຕຸຕ຺ເຖນ ສຫ ວທຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ໚ ສພ຺ພຕ຺ຖ

ປາຫກຄ຺ເຈຕ຺ຖ ຊີຕາສວານໍ ຍານິ ອກິຄ຺ຌາທີນີ ສນ຺ຕິ, ເຕສໍ ສພ຺ເພສໍ ປາຫກຕ຺ຕາ ສພ຺ພຕ຺ຖປາຫການ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ນ ຫິ ເຕສໍ ວຍ຺ຍໍ ອຕ຺ຖິຕິຯ ປຣິຈ຺ຉນ຺ນາກາສກສິຕາຈຕ຺ຕ຺ຖາທີນີ ວິຍ ວາ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕາຍ ສພ຺ພຕ຺ຖປາຫກສມານຕ຺ຕາ ສພ຺ພຕ຺ຖປາຫກຕາ ທຍ຺ຖພ຺ພາຯ

ມໂນສງຂາຣາ ນາມ ສຄ຺ຌາເວທນາ, ຈຕ຺ຕາໂຣປີ ວາ ຂນ຺ຘາຯ ນິມິຕ຺ຕໍ ອາຣພ຺ການິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ນິມິຕ຺ຕໍ ນິພ຺ພານຄ຺ຈາ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ

‘‘ອຊ຺ຊຕ຺ໂຕ ຌມ຺ໂມ ອຊ຺ຊຕ຺ຕສ຺ສ ຌມ຺ມສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕປ຺ຈ຺ຈເຍນ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ’’ຕິ (ປຍ຺ຖາຯ ໔ຯ໔໐ຯ໔໗) ເອຕ຺ຖ ‘‘ອຊ຺ຊຕ຺ຕາ ຂນ຺ຘາ ອິທ຺ນິວິຌຄາຕສ຺ສ ປຸພ຺ເພນິວາສານຸສ຺ສຕິຄາຕສ຺ສ ຍຖາກມ຺ມູປຄຄາຕສ຺ສ ອນາຄຕໍສຄາຕສ຺ສ ອາວຊ຺ຊນາຍ ອາຣມ຺ມຕປ຺ຈ຺ຈເຍນ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ນ ເຈໂຕປຣິຍຄາຕໍ ວິຍ ຍຖາກມ຺ມູປຄຄາຕໍ ປຣສນ຺ຕານຄຕເມວ ຊານາຕິ, ສສນ຺ຕານຄຕມ຺ປີ ປນ ອປາກຍໍ ຣູປໍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸ ວິຍ ອປາກຍໍ ກມ຺ມໍ ວິກາເວຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ມຊານນກາເລ’’ຕິຯ

ປຄ຺ຫປຸຈ຺ຉກວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ກິຕາຯ

ຊານວິກງ຺ຄວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ກິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໓. ອປ຺ປມຎ຺ຎາວິຠງ຺ໂຄ

໑. ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ

໖໔໘. ສພ຺ພນ຺ຕິ ທິສາເທໂສຘິນາ ອໂນຘິໂສຜຣຓໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕນ຺ຕິ ສຕ຺ໂຕຘິນາ. ເຕນາຫ ''ອໂນຘິໂສ ທສ຺ສນຕ຺ຖ''ນ຺ຕິ. ຕຖາ-ສທ຺ໂທ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ວາ ນ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ''ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ''ຕິ ເອຕສ຺ສ ອນຸວຕ຺ຕກໍ ຕໍ ທ຺ວຍໍ ຕສ຺ສ ຜຣຓນ຺ຕຣາທິພ຺ຍຸຄານໍ ອພ຺ຍຸຄານນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ນ ວຸຕ຺ຕໍ, ປຸນ ''ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໖໔໓. ຫີໂຣຕ຺ຕປ຺ປານຸປາລິຕາ ເມຕ຺ຕາ ນ ປຣິຫາຍຕີ ອາສນ຺ນສປ຺ຕ຺ຕສ຺ສ ຣາຄສ຺ສ ສິເນຫສ຺ສ ຈ ວິປ຺ຕ຺ຕິຍາ ອນຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິໂຕຕິ ອສີປ຺ປາໂຍ.

໖໔໔. ອສີມຸຍ຺ຈິຕ຺ວາຕິ ສຸຍຸຄຸ ປສາເຣຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ອສິກາເວນາ''ຕິອາທິມາຫ, ພລວຕາ ວາ ອສີໂມກ຺ເຂນ ອສີມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ.

໖໔໗. ເຫຍ຺ຍາ ວຸຕ຺ໂຕເຍວາຕິ ''ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາ ສພ຺ພ''ນ຺ຕິ ເອເຕສໍ ''ສພ຺ເພນ ສິກ຺ຂາສມາທາເນນ ສພ຺ພໍ ສິກ຺ຂໍ, ສພ຺ເພນ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາກາເຣນ ສພ຺ພໍ ສິກ຺ຂ''ນ຺ຕິ ຈ ຊານວິຠງ຺ເຄ (ວິຠ. ອຍ຺ຖ. ໔໑໖) ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ. ອິສ ປນ ສພ຺ເພນ ອວສີນາ ອຕ຺ຕສມຕາຍ ສພ຺ພສຕ຺ຕຍຸຕ຺ຕຕາຍ ຈ ສພ຺ພໍ ໂລກໍ, ສພ຺ພາວສີທິສາທິຜຣຕາກາເຣທິ ສພ຺ພໍ ໂລກນ຺ຕິ ຈ ອຕ຺ໂຖ ຍຸຊ຺ຊຕິ.

໖໔໐. ປຈ຺ຈຕ຺ຖິກວິຂາຕວເສນາຕິ ເມຕ຺ຕາທີນໍ ອາສນ຺ນທູຣປຈ຺ຈຕ຺ຖິການໍ ຣາຄພ຺ຍາປາທາທີນໍ ວິຂາຕວເສນ. ຍໍ ອປ຺ປມາຕໍ, ໂສ ອເວໂຣຕິ ໂສ ອເວຣກາໂວຕິ ອຍໍ ວາ ຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖຕິ.

໖໔໓. ນີຣຍາທິ ຄຕິ, ຈຕ຺ຂາລາທິ ກຸລໍ, ອນ຺ນາທີນໍ ອລາຠິຕາ ໂກໂຄ. ອາທິ-ສທ຺ເທນ ທຸພ຺ພຕ຺ຕຕາທິ ຄຫິຕໍ.

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໓. ປຎ຺ຫປ຺ຸຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ

໖໙໙. ອິມສ຺ມິປນ...ເປ... ກຖິຕາຕິ ອິມິນາ ອິມສ຺ມິ ວິຠງ຺ເຄ ກຖິຕານໍ ໂລກິຍກາວເມວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຂນ຺ຂວິຠງ຺ຄາທີທິ ວິເສເຕີຕິ ນ ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ໂລກຸຕ຺ຕຣານໍ ອປ຺ປມຎ຺ຎານໍ ກຖິຕຕາ ອນຸຍ຺ຍາຕາ ໂຫຕີ.

ປຎ຺ຫປ຺ຸຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

ອປ຺ປມຎ຺ຎາວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

## ໑໔ຯ ສິກ຺ຂາປທວິຠງ຺ໂຄ

### ໑ຯ ອຠິຘມ຺ມຠາຊນິຍວຓ຺ຓນາ

໗໐໓ຯປຕິຏ຺ຐານຏ຺ເຐນາຕິ ສມ຺ປໂຍຄວເສນ ອຸປນິສ຺ສຍວເສນ ຈ ໂອກາສຠາເວນຯ ປິຏ຺ຐປູວໂອທນກິຓ຺ຓນານາສມ຺ຠາເຣ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ກຕາ ສຸຣາ ນາມຯ ມທຸກາທິປຸປ຺ຜປນສາທິຜລຸຈ຺ຉຸມຸທ຺ທິກາທິນານາສມ຺ຠາຣານໍ ຣສາ ຈິຣປຣິວາສິຕາ ເມຣຍໍ ນາມ, ອາສໂວຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໗໐໔ຯຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ວິຣຕິສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ວິຣຕິເຈຕນາສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ວາຯ

ກມ຺ມປຖາ ເອວາຕິ ອສພ຺ພສາຘາຣເຓສຸ ຆານາທິໂກຏ຺ຐາເສສຸ ກມ຺ມປຖໂກຏ຺ຐາສິກາ ເອວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸຣາປານມ຺ປິ ‘‘ສຸຣາປານໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາເສວິຕໍ…ເປ… ນິຣຍສໍວຕ຺ຕນິກ’’ນ຺ຕິ (ອຯ ນິຯ ໘ຯ໔໐) ວິສຸໍ ກມ຺ມປຖຠາເວນ ອາຄຕນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ເອວໍ ສຕິ ເອກາທສ ກມ຺ມປຖາ ສິຍຸໍ, ຕສ຺ມາສ຺ສ ຍຖາວຸຕ຺ເຕສ຺ເວວ ກມ຺ມປເຖສຸ ອຸປກາຣກຕ຺ຕສຠາຄຕ຺ຕວເສນ ອນຸປເວໂສ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ສຕ຺ໄຕຕ຺ຖິປຸຣິສາຣມ຺ມຓຕາ ຕຖາຄຫິຕສງ຺ຂາຣາຣມ຺ມຓຕາຍ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ‘‘ປຎ຺ຈ ສິກ຺ຂາປທາ ປຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຓາ’’ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ສພ຺ພາປິ ຫິ ເອຕາ ວິຕິກ຺ກມິຕພ຺ພວຕ຺ຖຸໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ເວຣເຈຕນາຫິ ເອວ ວິຣມນ຺ຕີ’’ຕິ (ວິຠຯ ອຏ຺ຐຯ ໗໐໔) ຈ ວກ຺ຂຕີຕິຯ

ໂຄຣູປສີລໂກ ປກຕິກຫ຺ໂຫຯ ກາກຓິກມຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍາຕິອາທິ ໂລຠວເສນ ມຸສາຠຓເນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ໂທສວເສນ ມຸສາຠຓເນ ຈ ນິຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ສງ຺ຆເຠໂທ ຄຫິໂຕຯ ໂທສວເສນ ປຣສ຺ສ ພຍສນຕ຺ຖາຍ ມຸສາຠຓເນ ປນ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ຄຸຓວເສນ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊມຫາສາວຊ຺ຊຕາ ໂຍເຊຕພ຺ພາ, ມນ຺ທາຘິມຕ຺ຕພຍສນິຈ຺ຉາວເສນ ຈຯ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍຖາວຣວິຊ຺ຊາມຍິທ຺ຘິມຍາ ສາຫຕ຺ຖິກາຓຕ຺ຕິເກສ຺ເວວ ປວິສນ຺ຕີຕິ ທ຺ເວ ເອວ ຄຫິຕາຯ

ປຎ຺ຈປິ ກມ຺ມປຖາ ເອວາຕິ ເຈຕນາສງ຺ຂາຕໍ ປຣິຍາຍສີລໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ວິຣຕິສີລໍ ປນ ມຄ຺ຄໂກຏ຺ຐາສິກນ຺ຕິຯ ເຕສໍ ປນາຕິ ເສສສີລານໍຯ

໗໑໔ຯ‘ໂກຏ຺ຐາສຠາເວນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ‘‘ປຕິຏ຺ຐານຠາເວນາ’’ຕິ ປນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ເອຕ຺ຖ ປນ ສິກ຺ຂາປທວາເຣ ປຫີນປຎ຺ຈາກພ຺ພຏ຺ຐານສ຺ສ ອຣຫໂຕ ວິຣມິຕພ຺ພເວຣສ຺ສ ສພ຺ພຖາ ອຠາວາ ກິຣິເຍສຸ ວິຣຕິໂຍ ນ ສນ຺ຕີຕິ ນ ອຸທ຺ຘຏາ, ເສກ຺ຂານໍ ປນ ປຫີນປຎ຺ຈເວຣຕ຺ເຕປິ ຕໍສຠາຄຕາຍ ເວຣຠູຕານໍ ອກຸສລານໍ ເວຣນິທານານໍ ໂລຠາທີນຎ຺ຈ ສພ຺ຠາວາ ວິຣຕີນໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ນ ນ ຠວິສ຺ສຕິຯ ອກຸສລສມຸຏ຺ຐິຕານິ ຈ ກາຍກມ຺ມາທີນິ ເຕສໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີນິ ເວຣາເນວ, ເຕຫິ ຈ ເຕສໍ ວິຣຕິໂຍ ໂຫນ຺ເຕວ, ຍໂຕ ນຜລຠູຕສ຺ສປິ ອຸປຣິມຄ຺ຄຕ຺ຕຍສ຺ສ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກຕາ ໂຫຕິຯ ສິກ຺ຂາວາເຣ ຈ ອຠາເວຕພ຺ພຕາຍ ຜລສມ຺ມາປິ ນ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາ, ນາປິ ສິກ຺ຂິຕສິກ຺ຂສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ກິຣິຍສມ຺ມາຕິ ນ ເກຈິ ອພ຺ຍາກຕາ ສິກ຺ຂາຕິ ອຸທ຺ຘຏາຯ

ອຠິຘມ຺ມຠາຊນິຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

### ໒ຯ ປຎ຺ຫປຸຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ

໗໑໔ຯສມ຺ປຕ຺ຕວິຣຕິວເສນາຕິ ສມ຺ປຕ຺ເຕ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນ ອາຣມ຺ມເຓ ຍຖາວິຣມິຕພ຺ພໂຕ ວິຣຕິວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ປຎ຺ຫປຸຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ສິກ຺ຂາປທວິກາງຄວຕ຺ຕານາ ນິຍ຺ກິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໘។ ປຏິສມ຺ພິທາວິກຽໂຄ

໑។ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນິຍໍ

໑។ ສຽຄຫວາຣວຕ຺ຕນາ

ກ໑໗។ເອເສວນໂຍຕິ ສຽເຂເປນ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕເມວ ນຍໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ‘‘ສມ຺ມປ຺ປເກາທສ຺ສ ທີ’’ຕິອາທິມາຫ។ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິການປ຺ປເກາທາ ຕພ຺ພິສຍານໍ ອຕ຺ຖາທີນໍ ປ຺ຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນາທິເກາເທຫິ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ເວທິຕພ຺ພາ។

‘‘ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ປ຺ຈ຺ຈຍສມ຺ປ຺ປນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ສຈ຺ຈເຫຕຸສມ຺ມປ຺ຈ຺ຈຍາກາຣວາເຣສຸ ອາຄຕານິ ທຸກ຺ຂາທີນິ ຄຫິຕານິ។ ສຈ຺ຈປ຺ຈ຺ຈຍາການວາເຣສຸ ນິພ຺ພານໍ, ປຣິຍຕ຺ຕິວາເຣ ກາສິຕຕ຺ໂຖ, ອກິສມ຺ມກາຊນິເຍ ວິປາໂກ ກິຣິຍລ຺ຈາຕິ ເອວໍ ປາລຸອິຍໍ ວຸຕ຺ຕານເມວ ວເສນ ປລ຺ຈ ອຕ຺ຖາ ເວທິຕພ຺ພາ, ຕຖາ ສມ຺ມາ ຈ។

ວິທຫຕິຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕກເຫຕຸອາທີນໍ ສາສາຣຕໍ ນິພ຺ພຈນໍ, ຕທຕ຺ຖໍ ປນ ວິກາເວຕຸມາຫ ‘‘ປວຕ຺ເຕຕິ ເຈວ ປາເປຕິ ຈາ’’ຕິ។ ເຕສຸ ປຸຣິໂມ ອຕ຺ໂຖ ມຄ຺ຄວຊເຊສຸ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ។ ກາສິຕມ຺ປີ ທີ ອວໂພສນວເສນ ອຕ຺ຖໍ ປວຕ຺ເຕຕີຕິ។ ມຄ຺ໂຄ ປນ ນິພ຺ພານໍ ປາເປຕີຕິ ຕສ຺ມີ ປຈ຺ຈິໂມ។

ສມ຺ມນິຣຸຕ຺ຕາກິລາເປຕິ ເອຕ຺ຖ ສມ຺ມ-ສທ຺ໂທ ສກາວວາຈໂກຕິ ກຕ຺ວາ ອາຫ ‘‘ຍາ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕີ’’ຕິ, ອວິປ຺ຣີຕນິຣຸຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຕສ຺ສາ ອກິລາເປຕິ ຕສ຺ສາ ນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ອວຈນກູຕາຍ ປລ຺ລຕ຺ຕິຍາ ອກິລາເປຕິ ເກຈິ ວຕ຺ຕາຍນ຺ຕິ។ ເອວໍ ສຕິ ປລ຺ລຕ຺ຕິ ອກິລປີຕພ຺ພາ , ນ ວຈນນ຺ຕິ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ນ ຈ ວຈນໂຕ ອລ຺ລໍ ອກິລປີຕພ຺ພໍ ອຸຈ຺ຈາເຣຕພ຺ພໍ ອຕ຺ຖິ, ອຖາປີ ຜສ຺ສາທິວຈເນຫິ ໂພເຣຕພ຺ພໍ ອກິລປີຕພ຺ພໍ ສິຍາ, ເອວໍ ສຕິ ອຕ຺ຖສມ຺ມວຊ຺ຊໍ ເຕຫີ ໂພເຣຕພ຺ພໍ ນ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ເຕສໍ ນິຣຸຕ຺ຕິກາໂວ ອາປ຺ຊ຺ຊຕີ។ ‘‘ຜສ຺ໂສຕິ ຈ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕິ, ຜສ຺ສໍ ຜສ຺ສາຕິ ນ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕີ’’ຕິ ທສ຺ສີໂຕວາຍມຕ຺ໂຖ, ນ ຈ ອວຈນໍ ເອວໍປ຺ກາຣໍ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ວຈນກູຕາຍ ເອວ ຕສ຺ສາ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ອກິລາເປ ອຸຈ຺ຈາຣເຕຕິ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ។

ຕໍ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕີ ສທ຺ທໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາ ປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ ຕສ຺ມີ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕາກິລາເປ ປເກາທຄຕໍ ລາຕໍ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ພິທາຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ນິຣຸຕ຺ຕິສທ຺ທາຣມ຺ມຕາຍ ໂສຕວິລ຺ລາຕວິຖິຍາ ປຣໂຕ ມໂນທ຺ວາເຣ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ພິທາ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ວທນ຺ຕິ។ ‘‘ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ພິທາ ປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຣມ຺ມຕາ’’ຕິ ຈ ວຈນໍ ສທ຺ທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປ຺ຈ຺ຉາ ຊານນໍ ສນ຺ສາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ។ ເອວໍ ປນ ອລ຺ລສ຺ມີ ປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຣມ຺ມເຕ ອລ຺ລໍ ປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຣມ຺ມຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາປ຺ຊ຺ຊຕີ។ ຍຖາ ປນ ທິພ຺ພໂສຕລາຕໍ ມນຸສ຺ສາມນຸສ຺ສາທິສທ຺ທປ຺ປເກາທນິຈ຺ຉຍສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈຍກູຕໍ ຕໍ ຕໍ ສທ຺ທວິກາວກໍ, ເອວໍ ສກາວາສກາວນິຣຸຕ຺ຕິນິຈ຺ຉຍສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈຍກູຕໍ ປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສກາວນິຣຸຕ຺ຕິສທ຺ທາຣມ຺ມຕໍ ຕໍວິກາວກລາຕໍ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ພິທາຕິ ວຸຈ຺ຈມາເນ ນ ປາລຸອິວິໂຣໂຣ ໂຫຕິ។ ຕໍ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕີ ສທ຺ທໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາ ປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສາຕິ ຈ ປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສທ຺ທາຣມ຺ມຕໍ ປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂຕໍ ປວຕ຺ຕຍນ຺ຕສ຺ສາຕິ ນ ນ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ។ ຕມ຺ປີ ທີ ລາຕໍ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕີ ວິກາເວນ຺ຕໍເຍວ ຕໍ ຕໍສທ຺ທປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂຕານນ຺ຕຣໍ ຕໍຕໍປເກາທນິຈ຺ຉຍເຫຕຸຕ຺ຕາ ນິຣຸຕ຺ຕີ ກິນ຺ທນ຺ຕໍ ປຏິວິຊ຺ຊນ຺ຕເມວ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ຈ ປເກາທຄຕມ຺ປີ ໂຫຕີຕິ។ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕີຕິ ມາຄສກາສາ ອພິປ຺ເປຕາຕິ ຕໂຕ ອລ຺ລໍ ສກ຺ກຍນາມາທິສທ຺ທໍ ສນ຺ສາຍ ‘‘ອລ຺ລໍ ປນາ’’ຕິ ອາຫ។ ພຸຍລ຺ຊນນ຺ຕິ ນິປາຕປທມາຫ។

ກຖິຕໍ ອຍ຺ຖກາຖາຍໍ។ ໂພສິມຕ຺ຫ-ສທ຺ໂທ ປ຺ຖມາກິສມ຺ພຸທ຺ສຍ຺ຖາເນ ເອວ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ, ນ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ໂພສິຣຸກ຺ຂສ຺ສ ປ຺ຕິຍ຺ຖິຕຍ຺ຖາເນ។ ສຸວຕ຺ຕສລາກນ຺ຕິ ເສຍ຺ຖສລາກໍ, ສມ຺ມເທສນຕ຺ຖໍ ສລາກໍ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ນ ປຏິສມ຺ພິທາຍໍ ກິເຕນ ປ຺ວາຣິຕໍ, ຕສ຺ມາ ປຏິສມ຺ພິທາໂຕ ອລ຺ເລເນວ ປກາເຣນ ຊານິຕພ຺ພໂຕ ນ ສກ຺ກຍກາສາຊານນໍ ປຏິສມ຺ພິທາກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ອພິປ຺ປາໂຍ។

ອິທໍ ກຖິຕນ຺ຕິ ມາຄສກາສາຍ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕິຕາຌາປນຕ຺ຖໍ ອິທໍ ອິທານິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ກຖິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ລຫ຺ຫນ຺ຕວາຣຓ (ຊາຯ ໑ຯ໑ຝ຺ຯຌກ຺ ອາທໂຍ) -ຕິຕ຺ຕິຣຊາຕກາທີສຸ (ຊາຯ ໑ຯ໔ຯກ຺ຝ຺ ອາທໂຍ) ຕິຣຈ຺ຉາເນສຸ ຈ ມາຄສກາສາ ອຸສ຺ສນ຺ນາ, ນ ໂອຍ຺ຍກາທີກາສາ ສກ຺ກຍໍ ວາຯ

ຕຕ຺ຖາຕິ ມາຄສເສສກາສາສຸຯ ເສສາ ປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອກນ຺ເຕນ ກາລນ຺ຕເຣ ອລ຺ລຖາ ໂຫນ຺ຕິ ວິນສ຺ສນ຺ຕິ ຈຯ ມາຄສາ ປນ ກຕ຺ຖຈິ ກທາຈິ ປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕິປີ ນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສພ຺ພທາ ສພ຺ພຖາ ຈ ປຣິວຕ຺ຕຕິ, ກປ຺ປວິນາເສປີ ຕິຍ຺ຄຕິເຍວາຕິ ‘‘ອຍເມເວກາ ນ ປຣິວຕ຺ຕຕີ’’ຕິ ອາຫຯ ປປ໌ລ຺ໂຈຕິ ຈິຣາຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ພຸທ຺ຆວຈນເມວ ເຈຕສ຺ສ ວິສໂຍ, ເຕເນວ ‘‘ເນລຽໂຄ ເສຕປ຺ຈ຺ຉາ ໂທ’’ຕິ ຄາຖໍ ປຸຈ຺ຊິໂຕ ຈິຕ຺ໂຕ ຄຫປຕິ ‘‘‘ກີ ນຸ ໂຂ ເອຕໍ, ກນ຺ເຕ, ກຄວຕາ ກາສິຕ’ນ຺ຕິ? ‘ເອວໍ ຄຫປຕີ’ຕິຯ ‘ເຕນ ຫີ, ກນ຺ເຕ, ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ອາຄເມຖ, ຍາວສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ເປກ຺ຂາມີ’’’ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯຝ຺໔ກ຺) ອາຫາຕິ ວທນ຺ຕິຯ

ສພ຺ພຕ຺ຖກລາຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຖາທີສຸ ລາຕໍຯ ຕລ຺ຫີ ສພ຺ເພສຸ ເຕສຸ ຕີສຸ ຈຕູສຸປີ ວາ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ກຸສລກີຣິຍກູຕາຍ ປຝິການປຝິສມ຺ກິທາຍ ສມ຺ມຕ຺ຖກາວໂຕ ຕີສຸ ເອວ ວາ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ສພ຺ພຕ຺ຖກລາຓ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິມານິ ລາຕານິ ອິທມຕ຺ຖໂຊຕການີຕິ ສາຕ຺ຖການໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ສພ຺ໂພ ອຕ຺ໂຖ ເອຕສ຺ສາຕິປີ ສພ຺ພຕ຺ຖກໍ, ສພ຺ພສ຺ມີ ຂີຕ຺ຕນ຺ຕິ ວາຯ ເສກ຺ເຂ ປວຕ຺ຕາ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕີຍາ ວິສທາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ວທນ຺ຕິຯ ປຸພ຺ພໂຍໂຄ ວິຍ ປນ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕິ ອຣຫໂຕປີ ປຝິສມ຺ກິທາວິສທຕາຍ ປຈ຺ຈໂຍ ນ ນ ໂຫຕີຕິ ປລ຺ຈນ຺ນມ຺ປີ ຍຖາໂຍຄໍ ເສກ຺ຂາເສກ຺ຂປຝິສມ຺ກິທາວິສທຕ຺ຕການຕາ ໂຍເຊຕພ຺ພາຯ

ປຸຈ຺ຉາຍ ປຣໂຕ ປວຕ຺ຕາ ກຖາຕິ ກຕ຺ວາ ອຍ຺ຄກຖາ ‘‘ປຣິປຸຈ຺ຉາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ປຝິປຕ຺ຕີ ປູເຣຕພ຺ພໍ ມລ຺ລິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ປຝິປຕ຺ຕິ ຄຣຸຕາຍ ລາກໍ ທີລ຺ເອນ຺ເຕນ ສຕສຫສ຺ສຄ຺ຆນກມ຺ປີ ກມ຺ພລໍ ວາສິຍາ ໂກຍ຺ເຝຕ຺ວາ ປຣິກຕ຺ຫກຣຕໍ ມຍາ ກຕໍ ອາວຊິຕ຺ວາ ລາກຄຣຸໂນ ປຣິຍຕ຺ຕິຄຣາ ສມ຺ມກຖິກາວ ກວິຕຸໍ ນ ມລ຺ລິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂທຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ເຖຣສ຺ສ ກຽຊປ຺ປຕ຺ຕີຍາ ປຸພ຺ເພ ອວິສທຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປລ຺ຫວິສ຺ສຊ຺ຊເນນ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕີຍາ ວິສທຕາ ທສ຺ສິຕາຯ ຕິສ຺ສຕ຺ເຖໂຣ ອນນ຺ຕຣໍ ວຸຕ຺ໂຕ ຕິສ຺ສຕ຺ເຖໂຣ ເອວາຕິ ວທນ຺ຕິຯ

ປເກໂທ ນາມ ມຄ຺ເຄທີ ອຣິຄຕານໍ ປຝິສມ຺ກິທານໍ ປເກທຄມນໍຯ ອຣິຄໂມ ເຕຫີ ປຝິລາໂກ, ຕສ຺ມາ ໂສ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣ, ປເກໂທ ກາມາວຈໂຣ ທຍ຺ຄພ຺ໂພຯ ນ ປນ ຕຖາຕິ ຍຖາ ອຣິຄມສ຺ສ ພລວປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ນ ຕຖາ ປເກທສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິທານິ ປຣິຍຕ຺ຕິຍາທີນໍ ອຣິຄມສ຺ສ ພລວປ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ຕາກາວໍ, ປຸພ຺ພໂຍຄສ຺ສ ຈ ພລວປ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ປຣິຍຕ຺ຕິສວນປຣິປຸຈ຺ຉາ ທີ’’ຕິ ອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ປຝິສມ຺ກິທາ ນາມ ນຕ຺ຖິຕິ ປຝິສມ຺ກິທາຣິຄໂມ ນຕ຺ຖິຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍຯ ອິທານິ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂທຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອິເມ ປນາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ປຸພ຺ພໂຍຄາຣິຄມາ ທີ ທ຺ເວປີ ວິສທກາຣຕາຕິ ‘‘ປຸພ຺ພໂຍໂຄ ປເກທສ຺ສ ພລວປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິຯ

ສຽຄຫວາຣວຓ຺ຓນາ ນິຝ຺ຝິຕາຯ

໔ຯ ສຈ຺ຈວາຣາທິວຓ຺ຓນາ

ກ຺໑ຌຯ ເຫຕຸວາເຣ ກາລຕ຺ຕເຍປີ ເຫຕຸຜລສມ຺ມາ ‘‘ອຕ຺ຖາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ເຕສລ຺ຈ ເຫຕຸສມ຺ມາ ‘‘ສມ຺ມາ’’ຕິ, ສມ຺ມວາເຣ ເວເນຍ຺ຍວເສນ ອຕີຕານລ຺ຈ ສຽຄຫິຕຕ຺ຕາ ‘‘ອຸປ຺ປນ຺ນາ ສມຸປ຺ປນ຺ນາ’’ຕິອາທິ ນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕີຕປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາ ‘‘ອຕ຺ຖາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ຕໍນິພ຺ພຕ຺ຕກາ ຈ ‘‘ສມ຺ມາ’’ຕິ ອິທເມເຕສໍ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປີ ວາຣານໍ ນານຕ຺ຕໍຯ

ສຈ຺ຈວາຣາທິວຓ຺ຓນາ ນິຝ຺ຝິຕາຯ

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕການິຍວຓ຺ຓນາ ນິຝ຺ຝິຕາຯ

໔ຯ ອກິສມ຺ມການິຍວຓ຺ຓນາ

໑໔໕ຯອວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ‘‘ເຕສໍ ວິປາເກ ໜາຓ’’ນ຺ຕິ ສາມຍ຺ເຍນ ວຕ຺ວາ ວິເສເສນ ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ກິຣິຍານໍ ອວິປາກຕ຺ຕາ ຆມ຺ມກາໂວ ນ ວຸຕ຺ໂຕຕິຯ ຍທິ ເອວໍ ວິປາກາ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ຖາກາໂວ ຈ ນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຕິ? ນ, ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາຯ ເອວຍ຺ເຈ ກຸສລາກຸສລານມ຺ປິ ອຕ຺ຖາກາໂວ ອາປຊ຺ຊຕີຕິຯ ນປ຺ປຝິສິທ຺ໂຊ, ວິປາກສ຺ສ ປນ ປຊານເຫຕຸຕາຍ ປາກຝຕ຺ຕາ ຆມ຺ມກາໂວວ ເຕສໍ ວຸຕ຺ໂຕຯ ກິຣິຍານໍ ປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ ຆມ຺ມກາໂວ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ເຈ? ນາຍໍ ໂທໂສ ອປ຺ປຝິສິທ຺ຊຕ຺ຕາ, ກມ຺ມຜລສມ຺ພນ຺ຆສ຺ສ ປນ ອເຫຕຸຕ຺ຕາ ຆມ຺ມກາໂວ ນ ວຸຕ຺ໂຕຯ ອປິຈ ‘‘ອຍໍ ອິມສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ, ອິທໍ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ເກທໍ ອກຕ຺ວາ ເກວລໍ ກຸສລາກຸສເລ ວິປາກກິຣິຍຆມ຺ເມ ຈ ສກາວໂຕ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ ຆມ຺ມປຝິສມ຺ກິທາ ອຕ຺ຖປຝິສມ຺ກິທາ ຈ ໂຫຕີຕິປິ ເຕສໍ ອຕ຺ຖຆມ຺ມຕາ ນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ ຯ ກຸສລາກຸສລວາເຣສຸ ຈ ຆມ຺ມປຝິສມ຺ກິທາ ກຸສລາກຸສລານໍ ປຈ຺ຈຍກາວໍ ສຕ຺ຕິວິເສສໍ ສນິປ຺ຜາເທຕພ຺ພຕໍ ປສ຺ສນ຺ຕີ ນິປ຺ຜາເທຕພ຺ພາເປກ຺ຂາ ໂຫຕີຕິ ຕໍສມ຺ພນ຺ເຆເນວ ‘‘ເຕສໍ ວິປາເກ ໜາຕໍ ອຕ຺ຖປຝິສມ຺ກິທາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສກາວທສ຺ສນມຕ຺ຕເມວ ປນ ອຕ຺ຖປຝິສມ຺ກິທາຍ ກິຈ຺ຈໍ ນິປ຺ຜນ຺ນຜລມຕ຺ຕທສ຺ສນໂຕຕິ ຕສ຺ສາ ນິປ຺ຜາທການເປກ຺ຂຕ຺ຕາ ວິປາກວາເຣ ‘‘ເຕສໍ ວິປ຺ຈຈນເກ ໜາຕໍ ຆມ຺ມປຝິສມ຺ກິທາ’’ຕິ ນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ສກາວປຍ຺ຍຕ຺ຕິຍາຕິ ນ ສຕ຺ຕາທິປຍ຺ຍຕ຺ຕິຍາ, ອວິປຣີຕປຍ຺ຍຕ຺ຕິຍາ ວາຯ ໂຂເກຕ຺ວາຕິ ໂລມຫໍສຊນນສາຆຸກາຣທານາທີຫິ ໂຂເກຕ຺ວາຯ ປຸນ ຆມ຺ມສ຺ສວເນຊານິສ຺ສຖາຕິ ອປ຺ປສ຺ສຸຕຕ຺ຕາ ທຸຕິຍວາຣໍ ກເຖນ຺ໂຕ ຕເທວ ກເຖສ຺ສຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

໑໔໖ຯກູມິທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກາມາວຈຣາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ຈ ກູມິ ‘‘ກູມິ’’ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ, ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທາ ວາຕິຯ

ອກິຆມ຺ມກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາຯ

໖ຯ ປຍ຺ຫປ຺ຸຈ຺ຉກວຕ຺ຕນາ

໑໔໗ຯປຈ຺ຈຍສມຸປ຺ປນ຺ນຍ຺ຈ ອຕ຺ຖໍ ປຈ຺ຈຍຆມ຺ມຍ຺ຈາຕິ ວຈເນຫີ ເຫຕາທິປຈ຺ຈຍສມຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລາກຸສລຣູປານມ຺ປິ ອຕ຺ຖປຣິຍາຍໍ, ເຫຕາທິປຈ຺ຈຍກູຕານໍ ວິປາກກິຣິຍຣູປານມ຺ປິ ຆມ຺ມປຣິຍາຍຍ຺ຈ ທສ຺ເສຕິຯ ປຝິການປຝິສມ຺ກິທາຍ ກາມາວຈຣວິປາກາຣມ຺ມຓຕາ ມຫຄ຺ຄຕາຣມ຺ມຓຕາ ຈ ປຝິສມ຺ກິທາໜາຓາຣມ຺ມຓຕ຺ເຕ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ ປຝິສມ຺ກິທາໜາຓານໍ ກາມາວຈຣໂລກຸຕ຺ຕຣກຸສເລສຸ ກາມາວຈຣກິຣິຍາໂລກຸຕ຺ຕຣວິປາເກສຸ ຈ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕຯ ສພ຺ພໜາຓາຣມ຺ມຓຕາຍ ສຕິ ຍຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ‘‘ເຍນ ໜາເຓນ ຕານິ ໜາຓານິ ຊານາຕີ’’ຕິ (ວິກ຺ ໑໔໖) ວຈນໂຕ ປນ ນ ສພ຺ພໜາຓາຣມ຺ມຓຕາຕິ ກຖຍນ຺ຕິຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີເຍ ປນ ‘‘ໜາເຓສຸ ໜາຓໍ ປຝິການປຝິສມ຺ກິທາ’’ຕິ ອວິເສເສນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສພ຺ພໜາຓາຣມ຺ມຓຕາ ສິຍາຯ ອກິຆມ຺ມກາຊນີເຍປິ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທວເສນ ກຖນໍ ນິຣວເສສກຖນນ຺ຕິ ຍຖາທສ຺ສິຕວິສຍວຈນວເສນ ‘‘ເຍນ ໜາເຓນ ຕານິ ໜາຓານິ ຊານາຕີ’’ຕິ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອຍ຺ໜາຣມ຺ມຓຕໍ ນ ປຝິເສເຆຕີຕິຯ ຍຖາ ຈ ອຕ຺ຖປຝິສມ຺ກິທາວິສຍານໍ ນ ນິຣວເສເສນ ກຖນໍ ອກິຆມ຺ມກາຊນີເຍ, ເອວໍ ປຝິການປຝິສມ຺ກິທາວິສຍສ຺ສປີຕິຯ ເອວໍ ປຝິການປຝິສມ຺ກິທາຍ ສພ຺ພໜາຓວິສຍຕ຺ຕາ ‘‘ຕິສ຺ໂສ ປຝິສມ຺ກິທາ ສິຍາ ປຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຓາ ສິຍາ ມຫຄ຺ຄຕາຣມ຺ມຓາ ສິຍາ ອປ຺ປມາຓາຣມ຺ມຓາ’’ຕິ (ວິກ຺ ໑໔໙) ວຸຕ຺ຕາຯ

ຍທິປິ ‘‘ສິຍາ ອຕ຺ຖປຝິສມ຺ກິທາ ນ ມຄ຺ຄາຣມ຺ມຓາ’’ຕິ (ວິກ຺ ໑໔໙) ວຈນໂຕ ອກິຆມ຺ມກາຊນີເຍ ວຸຕ຺ຕປຝິສມ຺ກິທາສ຺ເວວ ປຍ຺ຫປ຺ຸຈ຺ຉກນໂຍ ປວຕ຺ໂຕຯ ນ ຫິ ມຄ຺ໂຄ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ໂນ ນ ໂຫຕິ, ອກິຆມ຺ມກາຊນີເຍ ຈ ປຝິສມ຺ກິທາໜາຓວິສຍາ ເອວ ປຝິການປຝິສມ຺ກິທາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ນ ຕສ຺ສາ ມຫຄ຺ຄຕາຣມ຺ມຓຕາຕິຯ ເອວມ຺ປິ ທ຺ເວປິ ເອຕາ ປາລຸອິໂຍ ວິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕາສຸ ພລວຕຣາຍ ຄຕ຺ວາ ອິຕຣາຍ ອຘິປ຺ປາໂຍ ມຄ຺ຄິຕພ຺ໂພຯ ກຸສລາກຸສລານໍ ປນ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕປຝິເວໂຆປິ ກຸສລາກຸສລກາວປຝິເວຆວິນິມຸຕ຺ໂຕ ນຕ຺ຖີຕິ ນິປ຺ປຣິຍາຍາ ຕຕ຺ຖ ຆມ຺ມປຝິສມ຺ກິທາ ເອກນ຺ຕຆມ຺ມວິສຍຕ຺ຕາ, ຕຖາ ວິປາກກິຣິຍານໍ ປຈ຺ຈຍກາວປຝິເວໂຆປິ ວິປາກກິຣິຍກາວປຝິເວຆວິນິມຸຕ຺ໂຕ ນຕ຺ຖີຕິ ນິປ຺ປຣິຍາຍາ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖປຝິສມ຺ກິທາ ເອກນ຺ຕິກ ອຕ຺ຖວິສຍຕ຺ຕາຯ ກິຍ຺ຈິ ປນ ໜາຓໍ ອປ຺ປຝິການກູຕໍ ນຕ຺ຖິ ເຍຍ຺ຍປ຺ປກາສນໂຕຕີ ສພ຺ພສ຺ມິມ຺ປິ ໜາເຓ ນິປ຺ປຣິຍາຍາ ປຝິການປຝິສມ຺ກິທາ ກວິຕຸໍ ອຣຫຕິຯ ນິປ຺ປຣິຍາຍປຝິສມ຺ກິທາສຸ ປຍ຺ຫປ຺ຸຈ຺ຉກສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຍໍ ທ຺ເວປິ ປາລຸອິໂຍ ນ ວິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິຯ

ສທ຺ທາຣມ຺ມຓຕ຺ຕາ ພຫິທ຺ຆາຣມ຺ມຓາຕິ ເອຕ຺ຖ ປຣສ຺ສ ອກິລາປສທ຺ທາຣມ຺ມຓຕ຺ຕາຕິ ກວິຕພ຺ພໍຯ ນ ຫິ ສທ຺ທາຣມ຺ມຓາ ພຫິທ຺ຆາຣມ຺ມຓາຍ ກາຣຓໍ ສທ຺ທສ຺ສ ອຊ຺ຊຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ສພ຺ກາວາຕິຯ ອນຸວຕ຺ຕມາໂນ ຈ ໂສ ເອວ ສທ຺ໂທຕິ ວິເສສນໍ ນ ກຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ

ປຓ຺ຫປຸຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ປຏິສມ຺ຠິທາວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໖ຯ ຎາຓວິຠງ຺ໂຄ

໑ຯ ເອກກມາຕິກາທິວຓ຺ຓນາ

໗໕໑ຯໂອກາສຍ຺ເຄນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ຘມ຺ມາ ອາຣມ຺ມຓ຺ຈາປິ ຎາຓສ຺ສ ວຕ຺ຖຸຯ ຍາຖາວກວຕ຺ຖຸວິຠາວນາຕິ ນເຫຕາທິອວິຕເຖກປ຺ປກາຣວຕ຺ຖຸວິຠາວນາຯ ຍຖາ ເອກໍ ນເຫຕຸ, ຕຖາ ເອກໍ ອຍ຺ຍມ຺ປີຕິ ຫິ ຄເຫຕພ຺ພໍ ອວິຕຖສາມຍ຺ຍຍຸຕ຺ຕໍ ຎາຓາຣມ຺ມຓໍ ຍາຖາວກວຕ຺ຖຸຯ ຍາຖາວເກນ ວາ ອວິຕຖສາມຍ຺ເຍນ ວຕ຺ຖຸວິຠາວນາ ຍາຖາວກວຕ຺ຖຸວິຠາວນາຯ

ທຸການຸຣູເປຫີຕິ ທຸກມາຕິການຸຣູເປຫີຕິ ວທນ຺ຕິຯ ໂອສານທຸກສ຺ສ ປນ ທຸກມາຕິກໍ ອນິສ຺ສາຍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ທຸກກາວານຸຣູເປຫີຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ເອວໍ ຕິການຸຣູເປຫີຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ໂອສານທຸເກ ປນ ອຕ຺ໂຖຕິ ຜລໍ, ອເນກຕ຺ຖຕ຺ຕາ ຊາຕຸສທ຺ທານໍ ຕໍ ຊເນຕີຕິ ອຕ຺ຖຊາປິກາ, ກາຣຓຄຕາ ປຍ຺ຍາຯ ຊາປີໂຕ ຊນິໂຕ ອຕ຺ໂຖ ເອຕິສ຺ສາຕິ ຊາປີຕຕ຺ຖາ, ກາຣຓປຍ຺ຍາສທິສີ ຜລປ຺ປກາສນຠູຕາ ຜລສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ປຍ຺ຍາຯ

໑໐ຯ ທສກມາຕິກາວຓ຺ຓນາ

໗໖໐ຯ ‘‘ຈຕສ຺ໂສ ໂຂ ອິມາ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ໂຍນິໂຍຯ ກຕມາ…ເປ… ໂຍ ໂຂ ມໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເອວໍ ຊານ’’ນ຺ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໕໒) ວຈເນນ ຈຕຸໂຍນິປຣິຈ຺ເຉທກຎາຓໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ‘‘ນິຣຍຍ຺ຈາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ປຊານາມິ’’ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໕໓) ປຍ຺ຈຄຕິປຣິຈ຺ເຉທກໍຯ ‘‘ສໍຍຸຕ຺ຕເກ ອາຄຕານິ ເຕສຕ຺ຕຕິ ຎາຓານິ, ສຕ຺ຕສຕ຺ຕຕິ ຎາຓານິ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ປນ ນິທານວຄ຺ເຄ ສຕ຺ຕສຕ຺ຕຕິ ອາຄຕານິ ຈຕ຺ຈຕ຺ຕາຣີສຍ຺ຈ, ເຕສຕ຺ຕຕິ ປນ ປຏິສມ຺ຠິທາມຄ຺ເຄ ສຸຕມຍາທີນິ ອາຄຕານິ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ນ ສໍຍຸຕ຺ຕເກຕິຯ ອຍ຺ຍານິປີຕິ ເອເຕນ ອິຘ ເອກກາທິວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ຈ ‘‘ປຸພ຺ພນ຺ເຕ ຎາຓ’’ນ຺ຕິອາທິນາ, ພຣຫ຺ມຊາລາທີສຸ ຈ ‘‘ຕຍິທໍ ຕຖາຄໂຕ ປຊານາຕິ ‘ອິມານິ ທິຏ຺ຐິຏ຺ຐານານິ ເອວໍ ຄຫິຕານີ’ຕິ’’ອາທິນາ ວຸຕ຺ຕໍ ອເນກຎາຓປ຺ປເຠທໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ຍາຖາວປຏິເວຘໂຕ ສຍຍ຺ຈ ອກມ຺ປີຍໍ ປຸຄ຺ຄລຍ຺ຈ ຕໍສມງ຺ຄີ ເຍຍ຺ເຍສຸ ອຘິພລໍ ກໂຣຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອກມ຺ປີຍຏ຺ເຐນ ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠກຏ຺ເຐນ ຈາ’’ຕິຯ

ເສຏ຺ຐຏ຺ຐານໍ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕໍຯ ປຏິຊານນວເສນ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕໍ ອຠິມຸຂໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຏ຺ຐ ວາ ປຣິສາ ອຸປສງ຺ກມນ຺ຕີຕິ ອາສຠາ, ພຸທ຺ຘາຯ ອິທໍ ປນາຕິ ພຸທ຺ຘານໍ ຖານໍ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕເມວ ວທຕິຯ ຕິຏ຺ຐມາໂນວາຕິ ອວທນ຺ໂຕປິ ຕິຏ຺ຐມາໂນວ ປຏິຊານາຕິ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຏ຺ຐສຸ ປຣິສາສຸ ‘‘ອຠິຊານາມຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອເນກສຕໍ ຂຕ຺ຕິຍປຣິສໍ…ເປ… ຕຕ຺ຣ ວຕ ມໍ ຠຍໍ ວາ ສາຣຊ຺ຊໍ ວາ ໂອກ຺ກມິສ຺ສຕີຕິ ນິມິຕ຺ຕເມຕໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ນ ສມນຸປສ຺ສາມີ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໕໑) ວຈເນນ ທສ຺ສິຕອກມ຺ປີຍຎາຓຍຸຕ຺ໂຕ ທສພໂລຫນ຺ຕິ ອຠີຕນາທໍ ນທຕີຯ ສີຫນາທສຸຕ຺ເຕນ ຂນ຺ຘກວຄ຺ເຄ ອາຄເຕນຯ

‘‘ເທວມນຸສ຺ສານໍ ຈຕ຺ຕຈກ຺ກໍ ວຕ຺ຕຕີ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໓໑) ສຸຕ຺ຕເສເສນ ສປ຺ປຸຣິສູປສ຺ສຍາທີນໍ ຜລສມ຺ປຕ຺ຕິ ປວຕ຺ຕິ, ປຸຣິມສປ຺ປຸຣິສູປສ຺ສຍາທີ ອຸປນິສ຺ສາຍ ປຈ຺ຉິມສປ຺ປຸຣິສູປສ຺ສຍາທີນໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິ ປວຕ຺ຕິ ວາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຕຕ຺ຖ ຈ ຈກ຺ກ-ສທ຺ທສ຺ສ ຄຫຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ປຏິເວຘນິຏ຺ຐຕ຺ຕາ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄຎາຓໍ ປຏິເວໂຘຕິ ‘‘ຜລກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ນາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນ ປຏິລທ຺ຘສ຺ສປິ ເທສນາຎາຓສ຺ສ ກິຈ຺ຈນິປ຺ຜຕ຺ຕິປຣສ຺ສ ພຸຊ຺ຊນມຕ຺ເຕນ ໂຫຕີຕິ ‘‘ອຍ຺ຍາສິໂກຕ຺ຫຍ຺ຍສ຺ສ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລກ຺ຂເຓ ປວຕ຺ຕໍ ນາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕໂຕ ປຣໍ ປນ ຍາວ ປຣິນິພ຺ພານາ ເທສນາຎາຓປ຺ປວຕ຺ຕິ ຕສ຺ເສວ ປວຕ຺ຕິຕສ຺ສ ຘມ຺ມຈກ຺ກສ຺ສ ຖານນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ, ປວຕ຺ຕິຕຈກ຺ກສ຺ສ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິໂນ ຈກ຺ກຣຕນຏ຺ຐານໍ ວິຍຯ

ສມາທິຍນ຺ຕີຕິ ສມາທານານິ, ຕານິ ປນ ສມາທິຍິຕ຺ວາ ກຕານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ສມາທິຍິຕ຺ວາ ກຕານ’’ນ຺ຕິຯ ກມ຺ມເມວ ວາ ກມ຺ມສມາທານນ຺ຕິ ເອເຕນ ສມາທານ-ສທ຺ທສ຺ສ ອປຸພ຺ພຕ຺ຖາຠາວໍ ທສ຺ເສຕິ ມຸຕ຺ຕຄຕ-ສທ຺ເທ ຄຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ວິຍຯ

ອຄຕິຄາມິນິນ຺ຕິ ນິພ຺ພານຄາມິນີຯ ວຸຕ຺ຕຍ຺ຫິ ‘‘ນິພ຺ພານຍ຺ຈາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ປຊານາມິ ນິພ຺ພານຄາມິນິຍ຺ຈ ປຏິປທ’’ນ຺ຕິ (ມຯ

ນີ຺ ໑໗໑໘໓)຺

ຫານກາຄິຍສມຸມນຸຕິ ຫານກາຄິຍສກາວໍ, ກາມສຫຄຕສຍຸຍາທິສມຸມໍ ວາ຺ ຕໍ ກາຣຕນຸຕິ ປຸພຸເພວ ກຕາກິສງຂາຣາທີ຺

‘‘ອິຫານີ’’ຕິ ເອຕສຸສ ‘‘ອິມີນາ ອນຸກຸກເມນ ວຸຕຸຕານີຕິ ເວທິຕພຸພານີ’’ຕິ ອິມີນາ ສຫ ໂຍຊນາ ກາຕພຸພາ຺ ກິເລສາວຣຕໍ ຕຫກາວຍຸຈາຕິ ກິເລສາວຣຕາກາວໍ຺ ກິເລສກຸຂຍາຣິຄມສຸສ ຫິ ກິເລສາວຣຕໍ ອຍຸຖານໍ, ຕຫກາໂວ ຖານໍ຺ ອນຣິຄມສຸສ ກິເລສາວຣຕໍ ຖານໍ, ຕຫກາໂວ ອຍຸຖານນຸຕິ຺ ຕຕຸຖ ຕຫກາວຄຸຄຫເຕນ ຄຫິຕໍ ‘‘ອຕຸຖິ ທິນຸນ’’ນຸຕິອາທິກາຍ ສມຸມາທິຍຸຖິຍາ ກິຕີ ຕພຸພິປຣີຕາຍ ຖານາກາວຍຸຈ ອຣິຄມສຸສ ຖານໍ ປສຸສນຸເຕນ ອິມີນາ ຍາເຕນ ອຣິຄມານຣິຄມານໍ ຖານາຍຸຖານກູເຕ ກິເລສາວຣຕຕຫກາເວ ປສຸສຕິ ກຄວາຕິ ອິມມຕຸຖໍ ສາເຜນຸໂຕ ອາຫ ‘‘ໂລກິຍສມຸມາທິຍຸຖິຖິຕິທສຸສນໂຕ ນິຍຕມິຈຸຉາທິຍຸຖິຖານາກາວທສຸສນໂຕ ຈາ’’ຕິ຺ ເອຕຸຖ ຈ ອຣິຄມຍຸຖານທສຸສນເມວ ອຣິປຸເປຕໍ ອຸປຣີ ກພຸພປຸຄຸຄລວເສເນວ ວິປາກາວຣຕາກາວທສຸສນາທິກສຸສ ວກຸຂມານຕຸຕາ຺ ອິມີນາ ປນ ຍາເຕນ ສິຊຸຊນໂຕ ປສງເຄນ ອິຕຣມຸປີ ວຸຕຸຕນຸຕິ ເວທິຕພຸພໍ຺ ຣາຕຸເວມຕຸຕທສຸສນໂຕຕິ ຣາຄາທີນໍ ອຣິມຕຸຕຕາທິວເສນ ຕໍສຫິຕານໍ ຣາຕູນໍ ເວມຕຸຕຕາທສຸສນໂຕ, ‘‘ອຍໍ ອິມິສຸສາ ຣາຕຸຍາ ອຣິມຕຸຕຕຸຕາ ຣາຄຈຣິໂຕ’’ຕິອາທິນາ ຈຣິຍາເຫຕູນໍ ວາ, ຣາຄາທໂຍ ເອວ ວາ ປກຕິກາວໂຕ ຣາຕູຕິ ຣາຄາທິເວມຕຸຕທສຸສນໂຕຕິ ອຕຸໂຖ຺ ປໂຍຄໍ ອນາທິຍິຕຸວາຕິ ສນຸຕຕິມຫາມຕຸຕອງຄຸລິມາລາທີນໍ ວິຍ ກາມຣາຄພຸຍາປາທາທິວເສນ ປໂຍຄໍ ອນາທິຍິຕຸວາ຺

(໑໗) ເອກາກນິທຸເທສວຕຸຕນາ

ກຸຝ໑໗ນ ເຫຕຸເມວາຕິ ເອຕຸຖ ຈ ນ ເຫຕູ ເອວາຕິ ອຕຸໂຖ, ພຸຍຍຸຊນສິລິຍຸຖຕາວເສນ ປນ ຣສຸສຕຸຕໍ ມ-ກາໂຣ ຈ ກໂຕ ‘‘ອຫຸກຸຂມສຸຂາ’’ຕິ ເອຕຸຖ ວິຍ຺ ອິມີນາປີ ນເຍນາຕິ ເອຕຸຖ ປຸຣິມນເຍນ ເຫຕຸກາວາທິປຝິກຸເຂໂປ, ປຈຸຉິມນເຍນ ນເຫຕຸສມຸມາທິໂກຍຸຖາສສງຄໂຫຕິ ອຍໍ ວິເສໂສ ເວທິຕພຸໂພ຺ ຈຸຕິຄຸຄຫເຕນ ຈຸຕິປຣິຈຸຉິນຸນາຍ ເອກາຍ ຊາຕິຍາ ຄຫຕໍ ທຍຸຖພຸພໍ, ກວຄຸຄຫເຕນ ນວສາ ວຸຕຸຕກາວສຸສ຺ ຕຫນຸໂຕຄສຕາຍ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ປຣີຍາປນຸນຕາ ວຸຕຸຕາ຺ ອຸປຸປນຸນໍ ມໂນວິຍຸຍາຕວິຍຸເຍຍຸຍເມວາຕິ ‘‘ນ ຣູປໍ ວິຍ ອຸປຸປນຸນາ ຉວິຍຸຍາຕວິຍຸເຍຍຸຍາ’’ຕິ ຣູປໂຕ ເອເຕສໍ ວິເສສນໍ ກໂຣຕິ຺

ກຸຝ໘໗ກປຸປໂຕ ກປຸປໍ ຄນຸຕຸວາປີ ນ ອຸປຸປຊຸຊຕີຕິ ນ ກທາຈິ ຕຖາ ອຸປຸປຊຸຊຕິ຺ ນ ຫິ ຊີຣາທີນໍ ວິຍ ເອເຕສໍ ຍຖາວຸຕຸຕລກຸຂຕວິລກຸຂຕາ ອຕຸຖິຕິ ທສຸເສຕິ຺

ກຸຝ໓໗ສໂມສາເນຕຸວາຕິ ໂລເກ ວິຊຸຊມານໍ ສພຸພໍ ຣູປໍ ສໂມສາເນຕຸວາ຺ ເອເຕນ ມຫຕຸເຕປີ ອວິກາວກຕຸຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ ສຸຂຸມຕຸຕາ ນ ວິກາເວສຸສຕີຕິ ວາຫປຖໍ ຝິນຸທຕິ຺ ຈກຸຂຸປສາເທ ມມ ວຕຸຖຸມຸຫີຕິ ອຕຸໂຖ຺ ວິສໂຍຕິ ອິສຸສຣິຍຍຸຖານນຸຕິ ອຣິປຸປາໂຍ຺

ກຸຝ໔໗ອພຸໂພກິຕຸຕາຕິ ອພຸຍວຫິຕາ, ອນນຸຕຣີຕາຕິ ອຕຸໂຖ຺ ວວຕຸຖິຕານມຸປີ ປຝິປາຝິນິຍໂມ ເຕນ ປຝິກຸຂິຕຸໂຕຕິ ອຕຸໂຖ຺ ອນນຸຕຣຕາຕິ ອນນຸຕຣປຈຸຈຍຕາ ເອເຕນ ປຝິກຸຂິຕຸຕາຕິ ອຕຸໂຖ຺

ກຸຝ໔໗ສມນນຸຕຣຕາຕິ ຈ ສມນນຸຕຣປຈຸຈຍຕາ຺

ກຸຝ໓໗ອາກຸຊນໂຕຕິ ອາກຸຄຸຄກຣຕໂຕ, ນິວຕຸຕນໂຕ ອິຈຸເຈວ ອຕຸໂຖ຺ ເອຕຸຖ ຈ ‘‘ປຍຸຈ ວິຍຸຍາຕາ ອນາໂກຄາ’’ຕິ ອາໂກຄສກາວາ ນ ໂຫນຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ, ‘‘ປຍຸຈນຸນໍ ວິຍຸຍາຕານໍ ນຕຸຖິ ອາວຍຸຍນາ ວາ’’ຕິອາທິສຸປີ ອາວຍຸຍນກາໂວ ວາຕິອາທິນາ ອຕຸໂຖ ທຍຸຖພຸໂພ຺

ນ ກຍຸຈິ ສມຸມໍ ປຝິວິຊານາຕີຕິ ເອຕຸຖ ນ ສພຸເພ ຣູປາທິສມຸມາ ສມຸມຄຸຄຫເຕນ ຄຫິຕາຕິ ຍຖານິປຸເປຕສມຸມທສຸສນຕຸຖໍ ‘‘ມໂນປຸພຸພງຄມາ ສມຸມາຕິ ເອວໍ ວຸຕຸຕ’’ນຸຕິ ອາຫ຺

ຣູປາທິສຸ ອກິນິປຕນໍ ເຕຫິ ສມາຄໂມ ເຕສນຸຕິປີ ວຕຸຕຸໍ ຍຸຊຸຊຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຣູປາທີນໍ ອກິນິປາຕມຕຸຕ’’ນຸຕິ຺ ກມຸມຕຸເຖ ວາ ສາ

ມິວຈນໍ. ວິຍ຺ຍາເຕາຫີ ອກິນິປ຺ຕິຕພ຺ພານີ ທີ ຣູປາທີນີຕິ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິອາທີສຸ ທີ ອຍໍ ອຣິປ຺ປາໂຍ – ອາຣມ຺ມຕາກຣເຕນ ປ຺ຝິວິຊານິຕພ຺ພານີ ຣູປາທີນີ ຄເປຕ຺ວາ ກຸສລາກຸສລເຈຕນາຍ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານຍ຺ຈ ຍຖາວຸຕ຺ຕານໍ ສຫຊປຸພ຺ພງຄມຣມ຺ເມນ ປ຺ຝິວິຊານິຕພ຺ພານໍ ປ຺ຝິວິຊານນໍ ເອເຕສໍ ນຕ຺ຖີຕິ. ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ''ທສ຺ສນາທີມຕ຺ຕໂຕປນ ມຸຕ຺ຕາ ອຍ຺ຍາ ເອເຕສໍ ກຸສລາ ທີປ຺ຝິວິຍ຺ຍຕ຺ຕິ ນາມ ນຕ຺ຖີ''ຕິ ກິຈ຺ຈນ຺ຕຣໍ ປ຺ຝິເສເຣຕິ.

ອວິປາກກາເວນ ອຍ຺ຍໍ ອພ຺ຍາກຕສາມຍ຺ຍໍ ອນີວາເຣນ຺ໂຕ ກຸສລາກຸສລຄ຺ຄຫຕຍ຺ຈ ກໂຣຕີຕິ ຈວນປ຺ຣິໂຍສານຍ຺ຈ ກິຈ຺ຈໍ. ປີ- ສທ຺ເທນ ສຫຊວນການີ ວິຖີຈິຕ຺ຕານີ ສມ຺ປີຕ຺ເທຕ຺ວາ ປຍ຺ຈທ຺ວາເຣ ປ຺ຝິເສຣເນ ອຍໍ ອຣິປ຺ປາໂຍ ສິຍາ – ''ມນສາ ເຈ ປທຸຝ຺ເຖນ…ເປ… ປສນ຺ເນນ ກາສຕິ ວາ ກໂຣຕິ ວາ''ຕິ (ຣ. ປ. ໑-໔) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາ ກາສນກຣຕາກຣາ, ຕໍສທີສາ ຈ ສຸຂທຸກ຺ ຂຸປ຺ປາທກາ ພລວນ຺ໂຕ ຝຍ຺ຄທ຺ວາຣິກາ ເອວ ຣມ຺ມຄ຺ຄຫເຕນ ຄທີຕາຕິ ນ ເຕສໍ ປຍ຺ຈທ຺ວາຣິກຊວເນນ ປ຺ຝິວິຊານນໍ ອຕ຺ຖີ, ທຸພ຺ພລານໍ ປນ ປຸພ຺ພງຄມປ຺ຝິວິຊານນໍ ຕຕ຺ຖ ນ ປ຺ຝິສິທ຺ຣໍ ''ນ ກາຍກມ຺ມໍ ນ ວຈີກມ຺ມໍ ປ຺ຝຍ຺ຄເປຕີ''ຕິ ວິຍ຺ຍຕ຺ ຕິທ຺ວຍຊນກສ຺ເສວ ປ຺ຝຍ຺ຄປນປ຺ຝິກ຺ເຂເປນ ທຸພ຺ພລສ຺ສ ມໂນກມ຺ມສ຺ສ ອນຸຍ຺ຍາຕຕ຺ຕາ. ຕຖາ ກາຍສຸຈຣິຕາທີກຸສລກມ຺ມໍ ກ ໂຣມີຕິ, ຕພ຺ພິປ຺ຣິຕໍ ອກຸສລໍ ກມ຺ມໍ ກໂຣມີຕິ ຈ ກຸສລາກຸສລສມາທານໍ ປຍ຺ຈທ຺ວາຣິກຊວເນນ ນ ໂຫຕີ. ຕຖາ ປ຺ຝິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາ ທວຕ຺ຕນາຍໍ ວຸຕ຺ຕາ ''ປຍ຺ຈທ຺ວາຣິກຈຸຕິ ຈ ນ ປຍ຺ຈທ຺ວາຣິກຈິຕ຺ເຕຫີ ໂຫຕິ ຈຸຕິຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຕໍທ຺ວາຣິກຕ຺ຕາ''ຕີ. ຍາ ປນາຍໍ ປາລຸອີ ''ປຍ຺ຈທີ ວິຍ຺ຍາເຕາຫີ ນ ກຍ຺ຈິ ຣມ຺ມໍ ປ຺ຝິວິຊານາຕິ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ອກິນິປາຕມຕ຺ຕາ''ຕິ, ຕສ຺ສາ ຣູປາທີນໍ ອາປາຖມຕ຺ຕໍ ມຸຍ຺ຈິຕ຺ວາ ອຍ຺ຍໍ ກຍ຺ຈິ ຣມ຺ມສກາວໍ ນ ປ຺ຝິວິຊານາຕີຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ທິສ຺ສຕີ. ນ ທີ ຣູປໍ ປ຺ຝິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕມ຺ປີ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຕໍ ຣູປນ຺ຕິ ຈ ຄຕ຺ຫາຕີຕິ. ສມ຺ປ຺ຝິຈ຺ຉນສ຺ສປີ ຣູປ຺ນິລາທີອາກາຣປ຺ຝິວິຊານນໍ ນຕ຺ຖີຕິ ກິຍ຺ຈິ ຣມ຺ມສ຺ສ ປ຺ຝິວິຊານນໍ ປ຺ຝິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ປຍ຺ຈທີ ປນ ວິຍ຺ຍາເຕາຫີ ສາຕິສຍໍ ຕສ຺ສ ວິຊານນນ຺ຕິ ''ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ອກິນິປາຕມຕ຺ຕາ''ຕິ ນ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍສ຺ສ ປາລຸອີຍໍ ພ ທີທ຺ຣາປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຣມ຺ມຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ຕໂຕ ອຍ຺ຍໍ ນິຣຸຕ຺ຕິປ຺ຝິສມ຺ກິທໍ ອິຈ຺ຉນ຺ເຕຫີ ປຍ຺ຈທ຺ວາຣຊວເນນ ປ຺ຝິສມ຺ກິ ທາຍາຕສ຺ສ ສທຸປ຺ປຕ຺ຕິ ປ຺ຝິສິທ຺ຣາ. ຣູປາຣູປຣມ຺ເມຕິ ຣູປາຣູປາວຈຣຣມ຺ເມຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ປຍ຺ຈທ຺ວາຣິກຈິຕ຺ເຕນ ນ ປ຺ຝິພຸຊ຺ຊຕີຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ຣູປາທີນໍ ອາປາຖຄມເນ ນິທ຺ທາປ຺ຝິໂພເຣ ໂຫຕີຕີ? ນ, ປຄຸມໍ ມ ໂນທ຺ວາຣິກຊວນສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ''ນິທ຺ທາຍນ຺ຕສ຺ສ ທີ''ຕິອາທີ. ປໂລເກຕ຺ວາ ສຈ຺ຈສ຺ປີເນນ.

ອພ຺ຍາກໂຕເຍວ ອາວຊ຺ຊນມຕ຺ຕສ຺ເສວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕຕິ ວທນ຺ຕີ. ເອວໍ ວທນ຺ເຕຫີ ມໂນທ຺ວາເຣປີ ອາວຊ຺ຊນໍ ທ຺ວຕ຺ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຊວນຝ຺ຄາເນ ຄຕ຺ວາ ກວງຄໍ ໂອຕຣຕີຕິ ອຣິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ທຝ຺ຄພ຺ພໍ.

ຕສ຺ສາເອວ ວເສນາຕິ ຕສ຺ສາ ວເສນ ເອກວິເຣນ ຍາຕາວຕ຺ຖຸ ໂຫຕີຕິ ຈ, ເວທີຕພ຺ພນ຺ຕິ ຈ ໂຍຊນາ ກາຕພ຺ພາ.

ເອກກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຄິຕາ.

(໔. ) ທຸກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

ກຝິກ. ອຕ຺ຖ-ສທ຺ໂທ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ສກາວໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຣິກຣເຕສຸ ປວຕ຺ຕມາໂນ ອຣິກຣຕາວເສນ ລິງຄປ຺ຣິວຕ຺ຕໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ອຣິປ຺ ປາເຍນ ຊາປີຕາ ຈ ສາ ອຕ຺ຖາ ຈາຕິ ຊາປີຕຕ຺ຖາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ວິກາວິໂຕຕິ ທຝ຺ຄພ຺ໂພ.

ທຸກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຄິຕາ.

(໕. ) ຕິກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

ກຝິ໑ປຍ຺ຍາປ຺ຣິຕາມິເຕສູຕິ ປຍ຺ຍາຍ ປ຺ຣິປາຈິເຕສຸ. ‘ໂຍຄວິທີເຕສູຕິ ອິທຍ຺ຈ ວິສຍວິເສສນມຕ຺ຕເມວ, ຕສ຺ມາ ຍານີ ປຍ຺ຍາຍ ວິທີຕານີ ອເຫສຸໍ ໂຫນ຺ຕິ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ຈ, ສພ຺ພານີ ຕານີ ໂຍຄວິທີຕານີຕິ ທຝ຺ຄພ຺ພານີ. ສິກ຺ຂິຕ຺ວາ ກາຕພ຺ພໍ ສິປ຺ປໍ, ອິຕຣໍ ກມ຺ມໍ. ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສ. ວຑ຺ຌກີກມ຺ມນ຺ຕິ ຈ ອສິກ຺ຂິຕ຺ວາປີ ກາຕພ຺ພໍ ຖູລກມ຺ມໍ ''ກມ຺ມ''ນ຺ຕິ ທຝ຺ຄພ຺ພໍ, ປຍ຺ຍາ ເອວ ວາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ''ກມ຺ມໍ ສິປ຺ປ''ນ຺ຕິ ຈ ເວທີຕພ຺ພາ. ນາຄມຕ຺ຑລໍ ນາມ ມຕ຺ຑລໍ ກຕ຺ວາ ສປ຺ເປ ວິຊ຺ຊາຍ ປກ຺ໂກສິຕ຺ວາ

ພລື ທຕ຺ວາ ວິສາປ໌ນຍນ໌ໍ໌ຯ ປ໌ຣິຕ຺ຕ໌ໍ ຣກ຺ຂາ, ເຍນ ‘‘ຫູ’’ຕິ ມຸຂວາຕ໌ໍ ທຕ຺ວາ ວິສ໌ໍ ອປ໌ນຍນ຺ຕິ, ໂສ ອຸຕ຺ຕານາກິອາທິມນ຺ໂຕ ພຸຊມນກມນ຺ໂຕຯ ‘‘ອ ອາ’’ຕິອາທິກາ ມາຕິກາ ‘‘ກ ກາ’’ຕິອາທິໂກ ຕປ໌ປ໌ເກໂທ ຈ ເລຂາຯ

ກຸສລ໌ໍ ສມ຺ມ໌ໍ ສກ໌ໍ, ອິຕຣ໌ໍ ໂມສກ໌ໍຯ ຈຕ຺ນ຺ນ໌ໍ ສຈ຺ຈານ໌ໍ ປ໌ຜິວິຊຊິຕພ຺ພານ໌ໍ ຕປ໌ປ໌ຜິເວຊປ໌ຈ຺ຈຍກາເວນ ອນ຺ໂລມນ໌ໍ ທຍ຺ຖພ຺ພ໌ໍຯ ປຸ໌ພ຺ເພ ‘‘ໂຍຄວິທິເຕສຸ ວາ ກມ຺ມາຍຕເນສູ’’ຕິອາທິນາ ປ໌ຍ຺ຍາ ວຸຕ຺ຕາ, ປຸ໌ນ ຕສ຺ສາ ເວວຈນວເສນ ‘‘ອນຸໂລມິກ໌ໍ ຂນ຺ຕິ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຊິປ໌ປ໌າເຍນ ‘‘ອນຸ…ເປ໌… ປ໌ຍ຺ຍາເວວຈນານິ’’ຕິ ອາຫຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ເອວຣູປີນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕກມ຺ມາຍຕນາທິວິສຍ໌ໍ ກມ຺ມສ຺ສກຕສຈ຺ຈານຸໂລມິກສກາວ໌ໍ ອນິຈ຺ຈາທິປ໌ວຕ຺ຕິອາກາຣຍ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ຈ ກູມິສກາວປ໌ວຕ຺ຕິອາກາຣນິທ຺ເທສາ ຂນ຺ຕິອາທີຫິ ໂຍເຊຕພ຺ພາຯ ຍສ຺ສາ ປ໌ຍ຺ຍາຍ ຊມ຺ມາ ນິຊຊານປ໌ຊານກິຈ຺ຈສງຂາຕ໌ໍ ໂອໂລກນ໌ໍ ຂມນ຺ຕິ ອວິປ໌ຣິຕສກາວຕ຺ຕາ, ສາ ປ໌ຍ຺ຍາ ຊມ຺ມານ໌ໍ ນິຊຊານກ຺ຂມນ໌ໍ ເອຕິສ຺ສາ ອຕ຺ຖີຕິ ຊມ຺ມນິຊຊານກ຺ຂນ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ກຜ໌ລຯ ອສ໌ໍວຣ໌ໍ ມຸຍ຺ຈຕີຕິ ສມາທານສມ຺ປ໌ຕ຺ຕວິຣຕິສມ຺ປ໌ຍຸຕ຺ຕເຈຕນາ ‘‘ສີລ໌ໍ ປູ໌ເຣນ຺ຕສ຺ສ ມຸຍ຺ຈເຈຕນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ປຸ໌ພ຺ພາ ປ໌ຣປ໌ຍ຺ຍາຍ ຈ ທານສີລມຍຕາວຈນໂຕ ມຸຍ຺ຈອປ໌ຣເຈຕນາວເສນ ‘‘ອາຣພ຺ກາ’’ຕິ, ປຸ໌ພ຺ພເຈຕນາວເສນ ‘‘ອຊິກິຈ຺ຈາ’’ຕິ ຈ ວຕ຺ຕຸ໌ໍ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ‘‘ອຊິກິຈ຺ຈາ’’ຕີປີ ປ໌າໂຖ ຍຸຊຊຕິຯ

ກກ໐ຯ ປ໌ຍ຺ຈສີລທສສີລານິ ວິຍ຺ຍາຕສ຺ສ ຊາຕິຍາ ຈ ປ໌ຈ຺ຈຍກູເຕສຸ ສງຂາຣກເວສຸ ອນ຺ໂຕຄຊານີຕິ ‘‘ອຸປ໌ປ໌າທາ ວາ’’ຕິອາທິ ກາຍ ຊມ຺ມຍ຺ຖິຕິປ໌າລຸອິຍາ ສງຄຫີຕານີຯ ກວນິພ຺ພຕ຺ຕກສີລສ຺ສ ປ໌ຍ຺ຍາປ໌ນ໌ໍ ສຕີປີ ສວເນ ນ ຕຖາຄຕເທສນາຍຕ຺ຕນ຺ຕິ ກິກ຺ຂຸອາທີນມ຺ປີ ຕ໌ໍ ວຸຕ຺ຕ໌ໍຯ

ອຊິປ໌ຍ຺ຍາຍ ປ໌ຍ຺ຍາຕິ ອຊິປ໌ຍ຺ຍາຍ ອນ຺ໂຕຄຊາ ປ໌ຍ຺ຍາຯ ອຖ ວາ ອຊິປ໌ຍ຺ຍານິພ຺ພຕ຺ເຕສຸ, ຕທຊິຍ຺ຖາເນສຸ ວາ ຊມ຺ເມສຸ ອຊິປ໌ຍ຺ຍາ-ສທ຺ໂທ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ, ຕຕ຺ຖ ປ໌ຍ຺ຍາ ອຊິປ໌ຍ຺ຍາຍ ປ໌ຍ຺ຍາຯ

ກກ໑ຯ ອປ໌າຍຸປ໌ປ໌າທນກຸສລຕາ ອປ໌າຍໂກສລ຺ລ໌ໍ ສີຍາຕິ ມຍ຺ຍມາໂນ ປຸ໌ຈ຺ຉຕິ ‘‘ອປ໌າຍໂກສລ຺ລ໌ໍ ກຖ໌ໍ ປ໌ຍ຺ຍາ ນາມ ຊາຕາ’’ຕີຯ ຕ໌ໍ ປ໌ນ ປ໌ຣສ຺ສ ອຊິປ໌ປ໌າຍ໌ໍ ນິວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ‘‘ປ໌ຍ຺ຍວາເຍວ ທີ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຣຸປ໌າຍາຕິ ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ຣ ອຸປ໌າຍກູຕາຯ ຖາເນ ອຸປ໌ປ໌ຕ຺ຕິ ເອຕສ຺ສາຕິ ຖານຸປ໌ປ໌ຕ຺ຕິຍ໌ໍຯ ກີ ຕ໌ໍ? ກາຣຕຊານນ໌ໍ, ກຍາທີນ໌ໍ ອຸປ໌ປ໌ຕ຺ຕິກ຺ຂເຓ ຕສ຺ມີເຍວ ຖາເນ ລຫຸອຸປ໌ປ໌ຊຊນກນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕ໌ໍ ໂຫຕິຯ

ຕິກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

(໔ຯ) ຈຕ຺ກ຺ກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

ກລຝ຺ຯນປ໌ຣິຕສ຺ສຕີຕິ ‘‘ອປີ ນາມ ເມ ຕຕ຺ຫຸລາທີນິ ສິຍຸ’’ນ຺ຕິ ນ ປ໌ຕ຺ເຖຕິ, ຕທກາເວນ ວາ ນ ອຸຕ຺ຕສຕີຯ

ກລຜ໌ຯອປ໌ຣປ໌ປ໌ຈ຺ຈເຍຕິ ປ໌ເຣນ ນປ໌ຕ຺ຕິຍາຍິຕພ຺ເພຯ ຊມ຺ເມ ຍາຕນ຺ຕິ ສຈ຺ຈວິສຍ໌ໍ ຍາຕ໌ໍຯ ອຣິຍສຈ຺ເຈສຸ ຫິ ຊມ຺ມ-ສທ຺ໂທ ເຕສ໌ໍ ອວິປ໌ຣີຕສກາວຕ຺ຕາຕີຯ ສງຂຕປ໌ວໂຣ ວາ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ຕສ຺ສ ຈ ຜລ໌ໍ ຊມ຺ໂມ, ຕຕ຺ຖ ປ໌ຍ຺ຍາ ຕ໌ໍສຫຄຕາ ຊມ຺ເມ ຍາຕ໌ໍຯ ນ ອຍ຺ຍຍາຕຸປ໌ປ໌າທນ໌ໍ ນຍນຍນ໌ໍ, ຍາຕສ຺ເສວ ປ໌ນ ປ໌ວຕ຺ຕິວິເສໂສຕີ ອຊິປ໌ປ໌າເຍນາຫ ‘‘ປ໌ຈ຺ຈເວກ຺ຂຕຍາຕສ຺ສ ກິຈ຺ຈ’’ນ຺ຕີຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ອິມິນາ ຊມ຺ເມນາຕິ ມຄ຺ຄຍາເຕນາຕິ ວຸຕ຺ຕ໌ໍ, ທຸວິຊມ຺ປີ ປ໌ນ ມຄ຺ຄຜລຍາຕ໌ໍ ປ໌ຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາຍ ຈ ມູລ໌ໍ, ກາຣຕຍ຺ຈ ນຍນຍນສ຺ສາຕິ ທຸວິເຊນປີ ເຕນ ຊມ຺ເມນາຕິ ນ ນ ຍຸຊຊຕິ, ຕຖາ ຈຕຸສຈ຺ຈຊມ຺ມສ຺ສ ຍາຕຕ຺ຕາ, ມຄ຺ຄຜລສງຂາຕສ຺ສ ຈ ຊມ຺ມສ຺ສ ສຈ຺ຈປ໌ຜິເວຊສມ຺ປ໌ໂຍຄ໌ໍ ຄຕຕ຺ຕາ ນຍນ໌ໍ ໂຫຕີຕິ ເຕນ ອິມິນາ ຊມ຺ເມນ ຍາຕວິສຍກາເວນ, ຍາຕສມ຺ປ໌ໂຍເຄນ ວາ ຍາເຕນາຕິ ຈ ອຕ຺ໂຖ ນ ນ ຍຸຊຊຕີຯ

ຍທິປີ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພ໌ໍ ອຕີຕານາຄຕປ໌ຈ຺ຈຸປ໌ປ໌ນ຺ນ໌ໍ ທຸກ຺ຂ໌ໍ ອກິຊານນ຺ຕິ, ຕຖາປີ ປ໌ຈ຺ຈຸປ໌ປ໌ນ຺ເນ ສສນ຺ຕຕິປ໌ຣິຍາປ໌ນ຺ເນ ສວິເສເສ ອກິນິເວໂສ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ນ ຕຍ຺ເຍວ ອິມ’’ນ຺ຕີຯ ທິຍ຺ເຖນ ອທິຍ຺ເຖນ ນຍໂຕ ນຍນຍາຕ໌ໍ, ອທິຍ຺ຖສ຺ສ ທິຍ຺ຖຕາຍ ກາຣຕກູຕຕ຺ຕາ ກາຣຕຍາຕ໌ໍ, ອນຸຣູປ໌ຕ຺ຖວາຈໂກ ວາ ກາຣຕ-ສທ຺ໂທຕິ ຊມ຺ເມ ຍາຕສ຺ສ ອນຸຣູປ໌ຍາຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ສມ຺ມຸຕິມ຺ຫິ ຌາຕນ຺ຕິ ຓມ຺ເມ ຌາຕາທິນ຺ ວິຍ ສາຕິສຍສ຺ສ ປຏິເວຓກິຈ຺ຈສ຺ສ ອກາວາ ວິສໂຍກາສນມຕ຺ຕຊານນສາມຄ຺ເຄນ ຌາຕນ຺ຕິ ສມ຺ມເຕສ຺ ອນ຺ໂຕຄຓນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ສມ຺ມຸຕິວເສນ ວາ ປວຕ຺ຕ຺ ສມ຺ມຸຕິມ຺ຫິ ຌາຕ຺, ອວເສສ຺ ປນ ອິຕຣຌາຕຕ຺ຕຍວິສການ຺ ຌາຕ຺ ຕພ຺ພິສການສາມຄ຺ເຄນ ສມ຺ມຸຕິຌາຕມ຺ຫິ ປວິຍຖຕ຺ຕາ ສມ຺ມຸຕິຌາຕ຺ ນາມ ໂຫຕີຕິ຺

໗ຌໆ຺ກິເລສມູລເກ ຈາຕິ ນິວຣຕມູລເກ ຈ ການກວຓມ຺ເມ຺

໗ຌ໗຺ສາ ທິສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ອສ຺ສາຕິ ໂຍ "ກາເມສ຺ ວິຕຣາໂຄ ໂຫຕີ"ຕິ ເອວ຺ ວຸຕ຺ໂຕ, ອສ຺ສ ປຖມຊ຺ຊານສມງ຺ຄິສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ສ຺ເວວາຕິ ເອເຕນ ກາເມສ຺ ວິຕຣາຄການາວຕ຺ຖສ຺ເສວ ປຖມຊ຺ຊານສມງ຺ຄິສ຺ສ ຄຫເຕ ປວຕ຺ເຕ ຕສ຺ສ ຕໂຕ ປຣ຺ ອວຕ຺ຖ຺ ທສ຺ເສຕ຺ "ກາເມສ຺ ວິຕຣາໂຄ ສມາໂນ"ຕິ ວຸຕ຺ຕ຺຺ ຈຕຸຕ຺ຖມຄຸຄປຌ຺ຌາ ຉຍຖາກິຌ຺ຌາກາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຕ຺ ປຏິວິຊ຺ຊຕິ ນາມ, ອິຕຣາ ຕທຸປນິສ຺ສຍຕ຺ຕາ຺ ຍຖານຸຣູປ຺ ວາ ອາສວກ຺ຂຍກາວໂຕ, ຜເລ ວາ ອາສວກ຺ຂເຍ ສຕິ ຍຖານຸຣູປ຺ ຕ຺ນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕ ຈຕູ ສຸປິ ມຄ຺ເຄສ຺ ປຌ຺ຌາ ຉຍຖ຺ ອກິຌ຺ຌ຺ ປຏິວິຊ຺ຊຕີຕິ ທຍຖພ຺ພາ຺

໗ຌຌ຺ການສທຄຕາຕິ ວຕ຺ຖຸການາຣມ຺ມຕາ຺ ໂຈເທນ຺ຕີຕິ ການາກິມຸຂ຺ ຕນ຺ນິນ຺ນ຺ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຕທນຸຓມ຺ມຕາຕິ ຕທນຸຓມ຺ມາ ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕ຺ ໂຫຕິ຺ ຕາ-ສທ຺ທສ຺ສ ອປ຺ພ຺ພຕ຺ຖາກາວໂຕຕິ ອຓິປ຺ປາເຍນາຫ "ຕທນຸຣູປສກາວາ"ຕິ຺ ນິກນ຺ຕີ, ນິກນ຺ຕິສທຄຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທ຺ ວາ "ມິຈ຺ຉາສຕິ"ຕິ ວທຕິ຺ "ອໂຫ ວຕ ເມ ອວິຕກ຺ກ຺ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍາ"ຕິ ອວິຕກ຺ການາຣມ຺ມຕາ ອວິຕກ຺ກສທຄຕາ຺

໗໐໑຺ ອຓິຄມການເວນ ອກິມຸຂ຺ ຊານນ຺ຕສ຺ສ ອກິຊານນ຺ຕສ຺ສ, ອກິວິສິຍຖເຄນ ວາ ຌາເຕນ ຊານນ຺ຕສ຺ສ, ອນາຣມ຺ມຕາກູຕຄ຺ຈ ຕ຺ ຖານ຺ ປາກຍ຺ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

໗໐໔຺ ວສິຕາປຌ຺ຈກຣທິຕ຺ ຊານ຺ ອປ຺ປຄຸຕ຺຺ ເອຕ຺ຖ ຈຕສ຺ໂສ ປຏິປທາ ຈຕ຺ຕາຣິ ອາຣມ຺ມຕານີຕິ ປຌ຺ຌາຍ ປຏິປທາຣມ຺ມຕຸທ຺ ເທເສນ ປຌ຺ຌາ ເອວ ອຸທ຺ທິຍຖາຕິ ສາ ເອວ ວິກຕ຺ຕາຕິ຺

ຈຕຸກ຺ກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍຖິຕາ຺

(໔຺) ປຌ຺ຈກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໗໐໔຺ປຌ຺ຈງ຺ຄິໂກ ສມ຺ມາສມາຓີຕິ ສມາຓິອງ຺ຄການເວນ ປຌ຺ຌາ ອຸທ຺ທິຍຖາຕິ຺ ປີຕິຜຣຕາຕາທິວຈເນນ ທິ ຕເມວ ວິກຊຕິ, "ໂສ ອິມເມວ ກາຍ຺ ວິເວກເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ອກິສນ຺ເທຕິ"ຕິອາທິນາ (ທີ຺ ນິ຺ ໑຺໘໘໖; ມ຺ ນິ຺ ໑຺໔໘໗) ນເຍນ ປີຕິຍາ ສຸຂສ຺ສ ຈ ຜຣຕ຺ ເວທິຕພ຺ພ຺຺ ປີຕິຜຣຕາສຸຂຜຣຕາຕາທິ ອາຣມ຺ມເຕ ຖຕ຺ວາ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານສ຺ສ ອຸປ຺ປາທນໂຕ "ປາທາ ວິຍາ"ຕິ ຕາ ວຸຕ຺ຕາ຺

ທຸຕິຍປຌ຺ຈເກ ຈ "ປຌ຺ຈຌາຕິໂກ"ຕິ ສມາຓິມ຺ເຂນ ປຌ຺ຈຌາຕາເນວ ອຸທ຺ທິຍຖານິ ນິທ຺ທິຍຖານີ ຈາຕິ ທຍຖພ຺ພານິ຺ ໂລກິຍສ ມາຓິສ຺ສ ປຈ຺ຈນີການີ ນິວຣຕປຖມຊ຺ຊານນິກນ຺ຕິອາທີນີ ນິຄຸຄເຫຕພ຺ພານິ຺ ອຌ຺ເຌ ກິເລສາ ວາເຣຕພ຺ພາ, ອິມສ຺ສ ປນ ອຣຫຕ຺ຕສມາຓິສ຺ສ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຓສພ຺ພກິເລສຕ຺ຕາ ນ ນິຄຸຄເຫຕພ຺ພ຺ ວາເຣຕພ຺ພຌ຺ຈ ອຕ຺ຖີຕິ ມຄ຺ຄານນ຺ຕຣ຺ ສມາປຕ຺ຕິກ຺ ຂເຕ ຈ ອປ຺ປໂຍເຄເນວ ອຓິຄຕຕ຺ຕາ ຈ ຖປີຕຕ຺ຕາ ຈ, ອປຣິຫານິວເສນ ຖປີຕຕ຺ຕາ ວາ ນ ສສງ຺ຂາຣນິຄຸຄຍ຺ຫວາຣິຕຄໂຕ຺ ສ ຕິເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ເອເຕນ ອປ຺ປວຕ຺ຕມານາຍປີ ສຕິຍາ ສຕິພຫຸລຕາຍ ສໂຕ ເອວ ນາມາຕິ ທສ຺ເສຕິ຺ ຍຖາປຣິຈ຺ຉິນ຺ນ ກາລວເສນາຕິ ເອເຕນ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທນສຕິຍາ ສໂຕຕິ຺

ປຌ຺ຈກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍຖິຕາ຺

(໖຺) ຉກ຺ກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໒໐໔ຯ ວິສຸທ຺ນິກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ທູຣ…ເປ… ຣມ຺ມຕາຍາ’’ຕິ ອາຫຯ ໂສຕທາຕຸວິສຸທ຺ນິຕິ ຈ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກາ ທມ຺ມາ ວຸຕ຺ຕາ ຕິ ຕຕ຺ຖ ຌາຕໍ ໂສຕທາຕຸວິສຸທ຺ນິຍາ ຌາຕໍຯ ‘‘ເຈໂຕປຣິຍຌາຕ’’ນ຺ຕິ ອິທເມວ ອຕ຺ຖວເສນ ‘‘ປຣຈິຕ຺ເຕ ຌາຕ’’ນ຺ຕິ ອຸທ຺ທຍນ຺ ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ຈຸຕູປປາຕຌາຕສ຺ສ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຌາເຕາເທສຕ຺ຕາ ‘‘ວຕ຺ຕາທາຕຸອາຣມ຺ມຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ມຸທ຺ທປ຺ປຕ຺ເຕນ ຈຸຕູປ ປາຕຌາຕສ຺ຂາເຕນ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຌາເຕນ ສພ຺ພໍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຌາຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ

ຉກ຺ການິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

(໗ຯ) ສຕ຺ຕການິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໒໐໖ຯຕເທວ ຌາຕນ຺ຕິ ຉພ຺ພິທມ຺ປິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕຌາຕໍ ວິປ຺ສ຺ສນາຣມ຺ມຕາກາເວນ ສທ ຄເທຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ທມ຺ມຍ຺ຖິຕິຌາເຕນາຕິ ຉປີ ຌາຕານິ ສງ຺ຂິປິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ເຕນ ຌາເຕນຯ ຂຍທມ຺ມນ຺ຕິອາທິນາ ທີ ປກາເຣນ ປວຕ຺ຕຌາຕສ຺ສ ທສ຺ສນໍ, ຌາຕວິປ຺ສ຺ສນາທສ຺ສນໂຕ ວິປ຺ສ຺ສນາປຜິວິປ຺ສ຺ສນາທສ຺ສນມຕ຺ຕເມວາຕິ ນ ຕໍ ອງ຺ຄນ຺ຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ປາລຸອິຍໍ ປນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຌາຕວຈເນນ ອງ຺ຄານໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ນິໂຣທທມ຺ມນ຺ຕິ ຌາຕນ຺ຕິ ອິຕິ-ສທ຺ເທນ ປກາເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ວິປ຺ສ຺ສນາຌາຕໍ ສຕ຺ຕມໍ ຌາຕນ຺ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ທິສ຺ສຕິຯ ນ ທີ ຍມ຺ປີ ຕໍ ທມ຺ມຍ຺ຖິຕິຌາຕໍ, ຕມ຺ປີ ຌາຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ໂຫຕິ ຕໍຌາຕຄ຺ຄຫເຕ ເອຕສ຺ມິ ຌາຕກາວທສ຺ສນສ຺ສ ອນທິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ, ‘‘ຂຍທມ຺ມໍ…ເປ… ນິໂຣທທມ຺ມ’’ນ຺ຕິ ເອເຕສໍ ສມ຺ພນ຺ທາກາວປ຺ປສງ຺ຄໂຕ ຈາຕິຯ

ສຕ຺ຕການິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

(໘ຯ) ອຍ຺ຖການິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໒໐໗ຯວິຫາຣິຕພ຺ພຍ຺ເຖນາຕິ ປຈ຺ຈນີກທມ຺ເມ, ທຸກ຺ຂໍ ວາ ວິຈ຺ລິນ຺ທິຕ຺ວາ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພຍ຺ເຖນຯ

ອຍ຺ຖການິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

(໑໐ຯ) ທສການິທ຺ເທໂສ

ປຖມພລນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໒໐໘ຯ ອວິຊ຺ຊມານໍ ຖານໍ ອຍ຺ຖານໍ, ນຕ຺ຖິ ຖານນ຺ຕິ ວາ ອຍ຺ຖານໍຯ ເອສ ‘‘ອນວກາໂສ’’ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ນໂຍຯ ຕທຕ຺ຖນິຄມນມຕ຺ຕເມວ ທີ ‘‘ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊ຺ຊຕິ’’ຕິ ວຈນນ຺ຕິຯ ອສຸເຂ ສຸຂນ຺ຕິ ທິຍ຺ຖິວິປລຸລາໂສວ ອິທ ສຸຂໂຕ ອຸປຄມນສ຺ສ ຖານນ຺ຕິ ອທິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ເອການ຺ຕ…ເປ… ອຕ຺ຕທິຍ຺ຖິວເສນາ’’ຕິ ປຌານທິຍ຺ຖິມາຫຯ ເກາທານຸຮູປສ຺ສ ສາວນໍ ອນຸສ຺ສາວນໍ, ເກາທານຸຮູເປນ ວາ ວຈເນນ ວິຌ຺ຌາປນໍຯ

ລິງ຺ເຄ ປຣິວຕ຺ເຕ ຈ ໂສ ເອວ ເອກກມ຺ມນິພ຺ພຕ຺ຕິໂຕ ກວງ຺ຄປ຺ປພນ຺ໂທ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍປ຺ປພນ຺ໂທ ຈ, ນາຄ຺ໂຄຕິ ອາຫ ‘‘ອປິ ປຣິວຕ຺ຕລິງ຺ຄ’’ນ຺ຕິຯ ອຍໍ ປລ຺ໂຫຕິ ຌາປນິຈ຺ຉານິພ຺ພຕ຺ຕາ ກຖາຯ

ສງ຺ຄາມຈຕ຺ກ຺ກໍ ສປ຺ຕວເສນ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຈ ປ຺ຣິມໍ ອກິສນ຺ນິຈິຕ຺ຕໍ ອປ຺ປມາຕໍ, ວທກຈິຕ຺ຕໍ ປນ ຕທາຣມ຺ມຕລ຺ຈ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອານນ຺ຕຣິຍານານນ຺ຕຣິຍກາເວ ປມາຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ເສວ ຕໍ ທີນ຺ນໍ ໂຫຕິຯ ກສ຺ມາ? ຍຖາ ວທກຈິຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຣມ຺ມຕມ຺ປີ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍປ຺ປພນ຺ທວິຈ຺ເຉທນວເສນ ອາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕິ, ນ ເອວໍ ຈາຄເຈຕ ນາຯ ສາ ທີ ຈຊິຕພ຺ພໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາ ຈຊນມຕ຺ຕເມວ ໂຫຕິ, ອລ຺ລສກາກຣຕລ຺ຈ ຕສ຺ສ ຈຊນໍ, ຕສ຺ມາ ຍສ຺ສ ຕໍ ສກໍ ກຕໍ, ຕສ຺ເສວ ທີນ຺ນໍ ໂຫຕິຕິຯ

ສຕ຺ຄ...ເປ... ກປ຺ປວິນາເສເຍວ ມຸຈ຺ຈຕີຕິ ອິທໍ ກປ຺ປຜ຺ຄກຖາຍ ນ ສເມຕິ។ ຕຕ຺ຖ ຫິ ອຜ຺ຄກຖາຍໍ (ກຖາ។ ອຜ຺ຄ។ ຝ໔໔-ຝ໔ກ) ວຸຕ຺ຕໍ "ອາປາຍິໂກຕິ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ຍໍ ໂສ ເອກໍ ກປ຺ປໍ ອສີຕິກາເຄ ກຕ຺ວາ ຕໂຕ ເອກກາຄມຕ຺ຕໍ ກາລໍ ຕິຜ຺ເຄຍ຺ຍ, ຕໍ ອາຍຸກປ຺ປໍ ສນ຺ຫາຍ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ។ ກປ຺ປວິນາເສເຍວາຕິ ປນ ອາຍຸກປ຺ປວິນາເສເຍວາຕິ ອຕ຺ເຖ ສຕິ ນຕ຺ຖິ ວິໂຣໂຜ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ສຕ຺ຄຫນ຺ເຕຕິ ອິທໍ ສຸເວ ວິນສ຺ສິສ຺ສຕີຕິ ວິຍ ອກູຕປຣິກປ຺ປເວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເອກທິວສເມວ ປຈ຺ຈຕີ ຕໂຕ ປຣໍ ກປ຺ປາກາເວນ ອາຍຸກປ຺ປສ຺ສປິ ອກາວໂຕຕິ ອວິໂຣຜໂຕ ອຕ຺ຖໂຍຊນາ ທຜ຺ຄພ຺ພາ។

ປກຕຕ຺ໂຕຕິ ອນຸກ຺ຂິຕ຺ໂຕ។ ສມານສໍວາສໂກຕິ ອປາຣາຊິໂກ។

ກີປນ ຕນ຺ຕິ ໂຍ ໂສ "ນິຍໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕໍ ກື ນິຍເມຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຕສ຺ເສວ ປນ ຍຖາປຸຈ຺ຈິຕສ຺ສ ນິຍຕສ຺ສ ມິຈ຺ຉຕ຺ຕສມ຺ມຕ຺ຕນິຍຕຜມ຺ມານໍ ວິຍ ສກາວໂຕ ວິຊ຺ຊມານຕໍ ຍຖາປຸຈ຺ຈິຕລ຺ຈ ນິຍາມກເຫຕຸໍ ປຜິເສເຜຕ຺ວາ ເຍນ "ນິຍໂຕ"ຕິ "ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣມາທິໂກ"ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ຍຖາຣິປ຺ເປຕການຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຜນ ທີ"ຕິອາທິມາຫ។ ຊາຕສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ວິຍ ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ຊາຕສ຺ສ ນາມມຕ຺ຕເມຕໍ ນິຍຕສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣມາທີກໍ, ນິຍຕານິຍຕເກທໍ ນາມນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຍທິ ປຸພ຺ພເຫຕຸ ນິຍາມໂກ, ໂສຕາປນ຺ໂນ ຈ ນິຍໂຕຕິ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄໂຕ ອຸທ຺ຜໍ ຕິຕ຺ຕໍ ມຄ຺ຄານໍ ອຸປ຺ປິສ຺ສຍກາວໂຕ ປຸພ຺ພເຫຕຸກິຈ຺ຈໍ, ຕໂຕ ປຸພ຺ເພ ປນ ປຸພ຺ພເຫຕຸກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖີຕິ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປິສ຺ສຍາກາໂວ ອາປຊ຺ຊຕິ។ ຍທິ ຫິ ຕສ຺ສປິ ປຸພ຺ພເຫຕຸ ອຸປ຺ປິສ຺ສໂຍ ສິຍາ, ໂສ ຈ ນິຍາມໂກຕິ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ປຸພ຺ເພ ເອວ ນິຍໂຕ ສິຍາ, ຕລ຺ຈ ອນິຜ຺ຄໍ, ຕສ຺ມາສ຺ສ ປຸພ຺ພເຫຕຸນາ ອເຫຕຸກຕາ ອາປນ຺ນາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ສນ຺ຫາຍາຫ "ອິຈ຺ຈສ຺ສ ອເຫຕຸ ອປ຺ປຈ຺ຈຍາ ນິພ຺ພຕ຺ຕີ ປາປຸຕາຕີ"ຕິ។

ປຜິລທ຺ຜມຄ຺ໂຄ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ໂຄ, ເຕເນວ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣມາທີນິຍເມ ສຕິ ສຕ຺ຕມກວາທິໂຕ ອຸທ຺ຜໍ ປວຕ຺ຕນກສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ມູລກູຕາ ກິເລສາ ເຕເນວ ຂີຕາຕີ ອຸປ຺ຣິ ຕໂຍ ມຄ຺ຄາ ອກິຈ຺ຈກາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຍທິ ອຸປ຺ຣິ ຕໂຍ ມຄ຺ຄາ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣມາທີກໍ ນິຍເມນ຺ຕິ, ຕໂຕ ຈ ອລ຺ໂລ ໂສຕາປນ຺ໂນ ນຕ຺ຖີຕິ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄສ຺ສ ອກິຈ຺ຈກຕາ ນິປ຺ປໂຍຊນຕາ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອຖ ສກ຺ກາຍທິຜ຺ຄາທີປ຺ປຫານໍ ທສ຺ສນກິຈ຺ຈໍ, ເຕສໍ ປຫາເນນ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣມາທິຕາຍ ກວິຕພ຺ພໍ។ ສາ ຈຸປ຺ຣິມຄ຺ເຄຫິ ເອວ ໂຫຕີຕິ ສຕ຺ຕມກວາທິໂຕ ອຸທ຺ຜໍ ປວຕ຺ຕິໂຕ ເຕນ ວິນາ ວຸຜ຺ຄາເນ ສກ຺ກາຍທິຜ຺ຄາທີປ຺ປຫາເນນ ຈ ເຕນ ວິນາ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ "ປຖມມຄ຺ເຄນ ຈ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາວ ກິເລສາ ເຂເປຕພ຺ພາ ໂຫນ຺ຕີ"ຕິ។ ນ ອລ຺ໂລ ໂກຈິ ນິຍເມຕີຕິ ນາມກຣຕນິມິຕ຺ຕໂຕ ວິປ຺ສ຺ສນາໂຕ ອລ຺ໂລ ໂກຈິ ນິຍາມໂກ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ວິປ຺ສ຺ສນາວ ນິຍເມຕີຕິ ຈ ນາມກຣຕນິມິຕ຺ຕຕໍເຍວ ສນ຺ຫາຍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເຕເນວາຫ "ອິຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຜນ ຄຫິຕນາມມຕ຺ຕເມວ ຕ"ນ຺ຕິ។

ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ປນ ອຕ຺ຖີຕິ "ນ ເມ ອາຈຣິໂຍ ອຕ຺ຖິ, ສທິໂສ ເມ ນ ວິຊ຺ຊຕີ"ຕິອາທີ (ມ។ ນິ។ ໑໗໔໗໕; ໔។໓໔໑; ມຫາວ។ ໑໑; ກຖາ។ ໔໐໕) ອິມິສ຺ສາ ໂລກຜາຕຸຍາ ຄຕ຺ວາ ວທນ຺ເຕນ ກຄວຕາ "ກີ ປນາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຕ຺ເຖຕຣຫິ ອລ຺ເລ ສມຕາ ວາ ພຣາຫ຺ມຕາ ວາ ກຄວຕາ ສມສມາ ສມ຺ໂພຜິຍນ຺ຕິ ເອວໍ ປຸຜ຺ຄາຫໍ, ກນ຺ເຕ, ໂນຕິ ວເທຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ (ທີ។ ນິ។ ໓។໑໒໑) ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ກາຣຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອຜ຺ຄານເມຕໍ ອນວກາໂສ, ຍໍ ເອກິສ຺ສາ ໂລກຜາຕຸຍາ ທ຺ເວ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜາ"ຕິ (ມ។ ນິ។ ໓។໑໔໙) ອິມໍ ສຸຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ຜມ຺ມເສນາປຕິນາ ຈ ພຸທ຺ຜກ຺ເຂຕ຺ຕກູຕໍ ອິມໍ ໂລກຜາຕຸໍ ຄເປຕ຺ວາ ອລ຺ລຕ຺ຖ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ໂຫຕີຕິ ອຜິປ຺ປາໂຍ។

"ໂຍ ປນ ກິກ຺ຂູ"ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕານິ ສິກ຺ຂາປທານິ ມາຕິກາ, ຕາຍ ອນ຺ຕຣທິຕາຍ ນິທານຸທ຺ເທສສງ຺ຂາເຕ ປາຕິໂມກ຺ເຂ ປພ຺ພຊ຺ຊູປສມ຺ປທາກມ຺ເມສຸ ຈ ສາສນໍ ຕິຜ຺ຄຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ປາຕິໂມກ຺ເຂ ວາ ອນ຺ໂຕຄຜາ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ອຸປສມ຺ປທາ ຈ ຕທຸກ ຍາກາເວ ປາຕິໂມກ຺ຂາກາວໂຕ, ຕສ຺ມາ ປາຕິໂມກ຺ເຂ, ຕາສຸ ຈ ສາສນໍ ຕິຜ຺ຄຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ໂອສກ຺ກິຕໍ ນາມາຕິ ປຈ຺ຉິມປຜິເວຜ ສີລເກທທ຺ວຍໍ ເອກໂຕ ກຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ວິນຜ຺ຄໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ຕາຕິ ຣສ຺ມິໂຍ។ ກາຣຸລ຺ລນ຺ຕິ ປຣິເທວນກາຣຸລ຺ລໍ។

ອນຈ຺ຉຣິຍຕ຺ຕາຕິ ທ຺ວິສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາເນສຸ ອຈ຺ຉຣິຍຕ຺ຕາກາວໂທສໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ວິວາທກາວໂຕຕິ ວິວາທາກາວຕ຺ຖໍ ທ຺ເວ ນ

ອຸປ຺ປ຺ຊຊນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺.

ເອກໍ ພຸທ຺ຌໍ ຌາເຣຕິຕິ ເອກພຸທ຺ຌຌາຣຕ຺. ເອເຕນ ເອວໍສກາວາ ເອເຕ ພຸທ຺ຌຕ຺ຓາ, ເຢນ ທຸຕິຢພຸທ຺ຌຕ຺ເຕ ຌາເຣຕ຺ ອສມຕ຺ຖາ ອຢໍ ໂລກຘາຕູຕິ ທສ຺ເສຕິ. ປ຺ຈຸຢວິເສສນິປ຺ຜນ຺ນານຢ຺ຫີ ຌມ຺ມານໍ ສກາວວິເສໂສ ນ ສກ຺ກາ ຌາເຣຕຸນ຺ຕິ. ສມໍ ອຸທ຺ຌໍ ປ຺ຊຊຕິ ຕິ ສມຸປ຺ປາທິກາ, ອຸທກສ຺ໂສປ຺ຣີ ສມໍ ຄາມິນີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປີຕິ ທ຺ເວປີ, ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປີ ວາ ສຣີຣການໍ. ຉາເຫນ຺ຕນ຺ຕິ ໂຣຈຢມານໍ. ສກີ ກຸຕ຺ໂຕວາຕິ ເອກມ຺ປີ ອາໂລປໍ ອຊ຺ໂຊຫຣິຕ຺ວາວ ມເຣຢ຺ຢາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺.

ອຕິຌມ຺ມກາເຣນາຕິ ຌມ຺ເມນ ນາມ ປ຺ຖວິ ຕິຢ຺ເຖຢ຺ຢ, ສາ ກີ ເຕເນວ ຈລຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຢ. ປຸນ ເຖ຺ໂຣ "ຣຕນໍ ນາມ ໂລເກ ກຸຢ຺ມຸພໍ ສນ຺ຌາເຣນ຺ຕໍ ອກິມຕຢ຺ຈ ໂລເກນ ອຕ຺ຕໂນ ຄຣຸສກາວຕາຢ ສກຢກາຽຄສ຺ສ ການຕໍ ອຕິການກູຕໍ ທີຢ຺ຕໍ. ເອວໍ ຌມ຺ໂມ ຈ ທີຕສຸຂວິເສເສທີ ຕໍສມງຄີນໍ ຌາເຣນ຺ໂຕ ອກິມໂຕ ຈ ວິຢ຺ຢູທີ ຄມ຺ກີຣາປ຺ປເມຢ຺ຢກາເວນ ຄຣຸສກາວຕ຺ຕາ ອຕິການກູໂຕ ປ຺ຖ ວິຈລນສ຺ສ ການຕໍ ໂຫຕີ"ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອີຌ, ມຫາຣາຊ, ທ຺ເວ ສກຢາ"ຕິອາທິມາຫ. ເອກສ຺ສາຕິ ເອກສ຺ມາ, ເອກສ຺ສ ວາ ສກຢສ຺ສ ຣຕນໍ, ຕສ຺ມາ ສກຢໂຕ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂອສາຣິຕນ຺ຕິ ປ໌ເວສິຕໍ ອາຫຍໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ສກາວປກຕິກາຕິ ອກິຕ຺ຕິມປກຕິກາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ການຕມຫນ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ມຫນ຺ເຕທີ ປາຣມິຕາການເຕທີ ພຸທ຺ຌຕຸຕານໍ ນິພ຺ພຕ຺ ຕິໂຕຕີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ປ຺ຖວີອາທໂຢ ມຫນ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ວິສເຢ ເອເກກາວ, ເອວໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຌປີ ມຫນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕ ໂນ ວິສເຢ ເອໂກ ເອວ. ໂກ ຈ ຕສ຺ສ ວິສໂຢ? ຢາວຕກໍ ເຢຢ຺ຢໍ, ເອວໍ ອາກາໂສ ວິຢ ອນນ຺ຕວິສໂຢ ກຄວາ ເອໂກ ເອວ ໂຫຕີຕິ ວທນ຺ໂຕ ໂລກຌາຕ຺ວນ຺ຕເຣສຸປີ ທຸຕິຢສ຺ສ ອກາວໍ ທສ຺ເສຕິ.

ປຸພ຺ພກາເຄ ອາຢູຫນວເສນ ອາຢູຫນສມງຄີຕາ ສນ຺ນິຢ຺ຖານເຈຕນາວເສນ ເຈຕນາສມງຄີຕາ ຈ ເວທິຕພ຺ພາ, ສນ຺ຕ ຕິຂຕາວເສນ ວາ. ວິປາການຫນ຺ຕິ ທຸຕິຢກວາທີສຸ ວິປ຺ຈຸຈນປກຕິຕໍ ສນ຺ຌາຍ ວທຕິ. ຈລຕີຕິ ປຣິວຕ຺ຕຕິ. ສຸນເຂທີ ວຊນສີໂລ ສຸນຂວາຊີໂກ.

ປຖມພລນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຢ຺ຖິຕາ.

ທຸຕິຢພລນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໗໑໐. ຄຕີໂຕ ອຢ຺ຢາ ຄຕິສມ຺ປຕ຺ຕິ ນາມ ນຕ຺ຖິຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ສມ຺ປນ຺ນາ ຄຕີ"ຕິ ອາຫ. ມຫາສຸທສ຺ສນາທີສຸຣາຊກາໂລ ປຖມກປ຺ປິກາທີສຸມນຸສ຺ສກາໂລ ຈ ກາລສມ຺ປຕ຺ຕິ.

ເອກນ຺ຕໍ ກຸສລສ຺ເສວ ໂອກາໂສຕິ ອິທໍ ຢທິປີ ໂກຈິ ກາຢສຸຈຣິຕາທີປໂຢຄສມ຺ປຕ຺ຕິຢໍ ຖິຕໍ ພາເຌຢ຺ຢ, ຕໍ ປນ ພາຌນໍ ພາຌກສ຺ເສວ ອີສ຺ສາທີນິມິຕ຺ເຕນ ວິປ຺ຣີຕຕ຺ຄາເຫນ ຊາຕໍ. ສາ ປໂຢຄສມ຺ປຕ຺ຕິ ສກາວໂຕ ສຸຂວິປາກສ຺ເສວ ປ຺ຈຸຈໂຢ, ນ ທຸກ຺ ຂວິປາກສ຺ສາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ສນ຺ຌາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ມກ຺ກໂຜ ກຕ຺ຕປຸຢໍ ພນ຺ຌຢ຺ຖາເນ ມຸຢ຺ຈິຕ຺ວາ ກຸຢ຺ຊິຕ຺ ນ ຊານາຕິ, ຢຕ຺ຖ ວາ ຕຕ຺ຖ ວາ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ວິນາເສຕິ, ເອວໍ ອນຸປາຢຢ຺ຢູປີ ໂກເຄ. ສຸສາເນ ຉທ຺ເທຕ຺ວາຕິອາທີນາ ຒາເຕຕ຺ວາ ຉທ຺ທີຕສ຺ສ ວຸຢ຺ຖາ ນາກາໂວ ວິຢ ອປາຢໂຕ ວຸຢ຺ຖານາກາໂວຕິ ທສ຺ເສຕິ.

"ປ຺ຈຸຈຣີ"ຕິປີ ອຸລຸອຸມ຺ປສ຺ສ ນາມໍ, ເຕນ ເອຕ຺ຖ ກຕາ "ມຫາປ຺ຈຸຈຣີ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອຸທເກ ມຣຕໍ ຖເລ ມຣຕຢ຺ຈ ເອກເມວາຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ສກ຺ເກນ "ສມຸທ຺ທາຣກ຺ຂໍ ກຣິສ຺ສາມີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ? ສຈ຺ຈໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຊີວິຕສ຺ສ ລຫຸປ຺ຣິວຕ຺ຕິຕໍ ປກາເສນ຺ເຕທີ ເຖເຣທີ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ລຫຸປ຺ຣິວຕ຺ຕິຕາຢ ຊີວິຕເຫຕຸ ນ ຄມິສ຺ສາມາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຢ. ອຖ ວາ ອຸທເກຕິ ນາຄທີປີ ສນ຺ຌາຢ ວຸຕ຺ຕໍ, ຖເລຕິ ຊມ຺ພຸທີປີ.

ເຖ຺ໂຣ ນ ເທຕີຕິ ກຖມຫໍ ເອເຕນ ຢາໂຕ, ເກນຈິ ກິຢ຺ຈິ ອາຈິກ຺ຂິຕໍ ສີຢາຕິ ສຢ຺ຢາຢ ນ ອທາສີ. ເຕເນວ "ມຢມ຺ປີ ນ ຊານາ ມາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອປ຺ຣສ຺ສາຕິ ອປ຺ຣສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ປຕ຺ຕໍ ອາທາຍ...ເປ... ເຖຣສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ຖເປ຺ສີຕິ ໂຢຊນາ. ອນາຢຕເນຕິ ນິກ຺ ການເຕ, ອຢຸຕ຺ເຕ ວາ ນສ຺ສນຢ຺ຖາເນ. ຕ຺ວໍ ອຕ຺ຕານໍ ຣກ຺ເຂຢ຺ຢາສີ, ມຢໍ ປນ ມຫລ຺ລກຕ຺ຕາ ກີ ຣກ຺ຂິຕ຺ວາ ກຣິສ຺ສາມ, ມຫລ຺

ລກຕຸຕາ ເອວ ຈ ຣກຸຂິຕຸ ນ ສກຸຂິສຸສາມາຕິ ອສີປຸປາໂຍ ໆ ອນາຄາມິຕຸຕາ ວາ ເຖເຣ ອຕຸຕນາ ວຕຸຕພຸພໍ ຊານິຕຸວາ ໂອວທຕິ ໆ

ສມຸມາປໂຍຄສຸສ ຄຕມຄຸໂຄຕິ ສມຸມາປໂຍເຄນ ນິປຸຜາທິຕຕຸຕາ ຕສຸສ ສຄຸຊານນກາຣນຸຕິ ອຕຸໂຖ ໆ

ກູຕມຕຸຖໍ ກຕຸວາ ອກູໂຕປນໍ ກາຍິສຸສຕີຕິ ອສີປຸປາໂຍ ໆ ມນຸສຸສາຕິ ກາຕຸຫາຄາຣິກາທິນິຍຸຕຸຕາ ມນຸສຸສາ ມຫນຸຕຕຸຕາ ສມຸປຜິຈຸຈິຕຸ ນາສກຸຂີສຸ ໆ

ທຸຕິຍພລນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ ໆ

ຕຕິຍພລນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໑໑໑ ໆ ອຄຸຈິຕາຕີ ຄຕາ ໆ ເປຈຸຈາຕີ ປຸນ, ມຣິຕຸວາຕີ ວາ ອຕຸໂຖ ໆ ອຸສຸສນຸນຕຸຕາຕີ ວິຕກຸກພຫຸລຕາຍ ອຸສຸສນຸນຕຸຕາຕີ ວທນຸ ຕີ, ສູຣຕາທີທີ ວາ ອຸສຸສນຸນຕຸຕາ ໆ ທີພຸພນຸຕີຕີ ກີລອນຸຕີ ໆ

ສຄຸຊີວກາລອສຸຕຸຕສງຜາຕໂຣຣຸວມຫາໂຣຣຸວຕາປນມຫາຕາປນອວີຈີໂຍ ອຍຸຖ ມຫານິຣຍາ ໆ ເອເກກສຸສ ຈຕຸຕາຣີ ທຸວາຣານີ, ເອເກກສຸມີ ທຸວາເຣ ຈຕຸຕາໂຣ ຈຕຸຕາໂຣ ຄູຖນິຣຍາທໂຍຕີ ເອວໍ ໂສລອສ ອຸສຸສທນິຣເຍ ວຕຸຕຍນຸຕີ ໆ

ສກຸກສຸຍາມາທໂຍ ວິຍ ເຊຍຸຖກເທວຣາຊາ ໆ ປຊາປຕິວຣຸຕອີສານາທໂຍ ວິຍ ທຸຕິຍາທີຍຸຖານນຸຕຣກາຣໂກ ປຣິຈາຣໂກ ຫຸຕຸ ວາ ໆ

ຕຕິຍພລນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ ໆ

ຈຕຸຕຸຖພລນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໑໑໘ ໆ ກປຸໂປຕີ ທຸເວສາກູຕຄຸໂຄ ໆ ເອຕຸຖ ຈ ພີຊາທີສາຕຸນານຕຸຕວເສນ ຂນຸສາທີສາຕຸນານຕຸຕໍ ເວທິຕພຸພໍ ໆ

ຈຕຸຕຸຖພລນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ ໆ

ປຄຸຈມພລນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໑໑໙ ໆ ອຊຸຊາສຍສາຕູຕີ ອຊຸຊາສຍສກາໂວ ໆ ຍຖາ ຄູຖາທີນໍ ສາຕຸສກາໂວ ເອໂສ, ຍໍ ຄູຖາທີເທວ ສໍສນຸທຕິ, ເອວໍ ປຸຄຸຄລານໍ ອຊຸຊາສຍສຸເສເວສ ສກາໂວ, ຍໍ ທຸສຸສີລາທໂຍ ທຸສຸສີລາທີເກເຫວ ສໍສນຸທນຸຕີຕີ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ ໆ ກີກຸຂູປີ ອາຫໍສູຕີ ອຄຸຄມຄຸຄໍ ອາຫໍສຸ ໆ ອາວຸໂສ ອິເມ ມນຸສຸສາ "ຍຖາສກາເຄນ ປຣິກຸຄຸຊຖາ"ຕີ ວທນຸຕາ ອມຸເຫ ສກາຄາສກາເຄ ວິທິຕຸວາ ຫີນ ຊຊາສຍປຕີຕຊຊາສຍຕໍ ປຣິຈຸຊິນຸທິຕຸວາ ສາຕຸສໍຍຸຕຸຕກມຸເມ ອຸປເນນຸຕີ ຕສຸສ ປໂຍຄໍ ທຍຸຖກາມາຕີ ອຕຸໂຖ, ເອວໍ ສກາຄວ ເສເນວ ອຊຸຊາສຍສາຕຸປຣິຈຸຊິນຸທນໂຕ ອຊຸຊາສຍສາຕຸສກາຄວເສນ ນິຍເມຕີຕີ ອສີປຸປາໂຍ ໆ

ປຄຸຈມພລນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ ໆ

ຊຍຸຖພລນິທຸເທສວຕຸຕນາ

ຈຣິຕນຸຕີ ອິສ ທຸຈຈຣິຕໍ ສຸຈຣິຕນຸຕີ ວຸຕຸຕໍ ໆ ອປຸປຣຊໍ ອກຸຂໍ ເອເຕສນຸຕີ ອປຸປຣຊກຸຂາຕີ ອຕຸໂຖ ວິກາວິໂຕ, ອປຸປຣຊໍ ອກຸຂີມຸທີ ເອເຕສນຸຕີ ອປຸປຣຊກຸຂາຕີປີ ສທຸທຕຸໂຖ ສມຸກວຕີ ໆ ເອຕຸຖ ຈ ອາສຍຊານນາທີນາ ເຍທີ ອິນຸທຣິເຍທີ ປໂຣປເຣທີ ສຕຸຕາ ກລຸ ຍາຕາປາປາສຍາທີກາ ໂຫນຸຕີ, ເຕສໍ ຊານນໍ ວິກາເວຕີຕີ ເວທິຕພຸພໍ ໆ ເອວຄຸຈ ກຕຸວາ ອິນຸທຣິຍປໂຣປຣິຍຕຸຕອາສຍານຸ

ສຍຓາຕານໍ ວິສຸໍ ອສາທາຣຓຕາ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍປໂຣປຣິຍຕ຺ຕນານາທິມຸຕ຺ຕິກຕາຓາຕານໍ ວິສຸໍ ພລຕາ ຈ ສີຫ຺ທາ ໂຫຕິຯ

໗໑໘ຯຍທຣິຍາຕິ ເຍ ອຣິຍາຯ ອາວສີສູຕິ ນິສ຺ສາຍ ວສີສຸຯ ເກ ປນ ເຕ? "ອິທ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ປຌ຺ຈງ຺ຄວິປ຺ປ໌ຫີໂນ ໂຫຕິ ຌ ລຸອງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ເອກາຣກ຺ໂຂ ຈຕຸຣາປ຺ສ຺ເສໂນ ປນຸຕ຺ຕປຈ຺ເຈກສຈ຺ໂຈ ສມວຍສຌ຺ເຖສໂນ ອນາວິລສງ຺ກປ຺ໂປ ປ຺ສ຺ສທ຺ທກາຍ ສງ຺ຂາໂຣ ສຸວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ສຸວິມຸຕ຺ຕປຌ຺ໂຌ"ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໓໔໗; ອຯ ນິຯ ໑໐ຯ໑໙) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາຯ ເອເຕສຸ ປຌ຺ຈງ຺ຄວິປ຺ປ໌ຫີນ ປຈ຺ເຈກສຈ຺ຈປໂນທນເອສນາສມວຍສຊ຺ຊນານິ "ສງ຺ຂາເຍກໍ ປຕິເສວຕິ ອທິວາເສຕິ ປຣິວຊ຺ເຊຕິ ວິໂນເທຕິ"ຕິ (ມຯ ນິຯ ໔ຯ໑໓໗) ວຸຕ຺ເຕສຸ ອປ຺ສ຺ເສເນສຸ ວິໂນທນຌ຺ຈ ມຄ຺ຄກິຈ຺ຈາເນວ, ອິຕເຣ ຈ ມຄ຺ເຄເນວ ສມິຊ຺ຊນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ "ເອຕຌ຺ຫິ ສຸຕ຺ ຕໍ…ເປ… ທິເປ໌ຕິ"ຕິຯ

໗໑໓ຯ ອາຣມ຺ມຕສນ຺ຕານານຸສຍເນສຸ ອິຌ຺ຖາຣມ຺ມເຕ ອາຣມ຺ມຕານຸສຍເນນ ອນຸເສຕິຯ ອາຈິຕ຺ຕສມາຈິຕ຺ຕາຕິ ເອເຕນ ສມນ຺ຕໂຕ ເວເຖຕ຺ວາ ວິຍ ຄິຕກາເວນ ອນຸສຍິຕຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ກວສ຺ສປີ ວຕ຺ຖຸກາມຕ຺ຕາ, ຣາຄວເສນ ວາ ສມານຕ຺ຕາ "ກວຣາ ຄານຸສໂຍ…ເປ… ສງ຺ຄຫີໂຕ"ຕິ ອາຫຯ

໗໑໗ຯ "ປຕີຕາທິມຸຕ຺ຕິກາ ຕິກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍາ, ອິຕເຣ ມຸທິນ຺ທ຺ຣິຍາ"ຕິ ເອວໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍວິເສສທສ຺ສນຕ຺ຖເມວ ອທິມຸຕ຺ຕິຄ຺ຄຫານ຺ ຕິ ອາຫ "ຕິກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍມຸທິນ຺ທ຺ຣິຍກາວທສ຺ສນຕ຺ຖ"ນ຺ຕິຯ

໗໑໙ຯປຫານກ຺ກມວເສນາຕິ ເອຕ຺ຖ ປຫາຕພ຺ພປຊຫນກ຺ກໂມ ປຫານກ຺ກໂມຕິ ທຌ຺ຖພ຺ໂພ, ຍສ຺ສ ປຫາເນນ ກວິຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຕ ເນວ ປຫາເນນ ປຖມໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໂຕ ອປ຺ປຫາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຍໍ ວາ ປຫານກ຺ກໂມຯ

໗໔໐ຯ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍກູຕານິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ອຸປ຺ນິສ຺ໄຍນ຺ທ຺ຣິຍານິຯ

໗໔໓ຯ ນິພ຺ພຸຕິອນ຺ທຣຫິຕຕ຺ຕາ ອຈ຺ອນ຺ທິກຌ຺ຖານໍ ປວິຌ຺ຖາຯ ຍສ຺ມີ ກວງ຺ເຄ ປວຕ຺ຕມາເນ ຕໍສນ຺ຕຕິຍໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕ ຕິ, ຕໍ ຕສ຺ສ ປາທກໍຯ

ອຌ຺ຖພລນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຌ຺ຖິຕາຯ

ສຕ຺ຕມພລນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໗໔໗ຯນິທ຺ທາຍິຕ຺ວາຕິ ກມ຺ມຌ຺ຖານໍ ມນສິ ກໂຣນ຺ໂຕ ນິທ຺ທໍ ໂອກ຺ກມິຕ຺ວາ ປຕິພຸທ຺ໂທ ສມາປຕ຺ຕີ ສມາປນ຺ໂນເມ຺ຫີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນິວຣຕາທິຫີ ວິສຸທ຺ທຈິຕ຺ຕສນ຺ຕຕິ ເອວ ຈິຕ຺ຕມຌ຺ຊູສາ, ສມາທິ ວາ, ກມ຺ມຌ຺ຖານໍ ວາຯ ຈິຕ຺ຕໍ ຄເປ໌ຕຸນ຺ຕິ ສມາປຕ຺ຕິຈິຕ຺ຕໍ ຄ ເປ໌ຕຸໍຯ ສຌ຺ຌາເວທຍິຕານໍ ອປ໌ຄໂມ ເອວ ອປ໌ຄມວິໂມກ຺ໂຂຯ

ສຌ຺ຌາມນສິກາຣານໍ ກາມາທິທຸຕິຍຊ຺ຊານາທິປ຺ກ຺ຂນ຺ທນານິ "ຫານກາຄິຍວິເສສກາຄິຍທມ຺ມາ"ຕິ ທສ຺ສິຕານິ, ເຕຫິ ປນ ຊາ ນານໍ ຕໍສກາວຕາ ທມ຺ມ-ສທ຺ເທນ ວຸຕ຺ຕາຯ ປຄຸຕກາວໂວທານໍ ປຄຸຕໂວທານໍຯ ຕເທວ ປຖມຊ຺ຊານາທິຫີ ວຸຌ຺ຖຫິຕ຺ວາ ທຸ ຕິຍຊ຺ຊານາທິອທິຄມສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ "ວຸຌ຺ຖານໍ ນາມາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ "ໂວທານມ຺ປີ ວຸຌ຺ຖານໍ, ຕມ຺ຫາ ຕມ຺ຫາ ສມາທິມ຺ຫາ ວຸຌ຺ຖານມ຺ປີ ວຸຌ຺ຖານ"ນ຺ຕິ ອິມາຍ ວຸຌ຺ຖານປາລຸອິຍາ ອສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ນິໂຣທສມາປຕ຺ຕິຍາ ວຸຌ຺ຖານໍ "ປາລຸອິມຸຕ຺ຕກວຸຌ຺ຖານໍ ນາມາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຍ ປນ "ນິໂຣທໂຕ ຜລສມາປຕ຺ຕິຍາ ວຸຌ຺ຖານ"ນ຺ຕິ ປາລຸອິ ນຕ຺ຖີຕິ ວເທຍ຺ຍຸໍ, ເຕ "ນິໂຣທາ ວຸຌ຺ຖຫນ຺ຕສ຺ສ ເນວສຌ຺ຌານາສຌ຺ຌາຍຕນໍ ຜລສມາປຕ຺ຕິຍາ ອນນ຺ຕຣປຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈໂຍ"ຕິ (ປຌ຺ຖາຯ ໑ຯ໑ຯ໔໑໗) ອິມາຍ ປາລຸອິຍາ ປຕິເສເທຕພ຺ພາຯ

ສຕ຺ຕມພລນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຌ຺ຖິຕາຯ

ທສມພລນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໗໘໑ຯ ຣາຄາທີຫິ ເຈຕໂສ ວິມຸຕ຺ຕິຠູໂຕ ສມາຘິ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິຯ ປຎ຺ຎາວ ວິມຸຕ຺ຕິ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິຯ ກມ຺ມນ຺ຕຣວິປາກນ຺ຕຣເມ
ວາຕິ ກມ຺ມນ຺ຕຣສ຺ສ ວິປາກນ຺ຕຣເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຈຕນາເຈຕນາສມ຺ປຍຸຕ຺ຕກຘມ຺ເມ ນິຣຍາທີນິພ຺ພານຄາມິນິປຏິປທາຠູເຕ
ກມ຺ມນ຺ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຫ ''ກມ຺ມປຣິຈ຺ເຉທເມວາ''ຕິຯ ອປ຺ເປຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ ອຏ຺ຐມນວມພລານິ ວິຍ, ຕໍສທິສໍ ອິທ຺ຘິວິຘຎາຓໍ
ວິຍ ວິກຸພ຺ພິຕຸໍຯ ເອເຕນ ທສພລສທິສຕຎ຺ຈ ວາເຣຕິ, ຌານາທິຎາຓໍ ວິຍ ວາ ອປ຺ເປຕຸໍ ວິກຸພ຺ພິຕຸຎ຺ຈຯ ຍທິປິ ຫິ ຌານາ
ທິປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຎາຓໍ ສຕ຺ຕມພລນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ສວິຕກ຺ກສວິຈາຣຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ຕຖາປີ ຌານາທີຫິ ວິນາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ ນຕ຺ຖີຕິ
ຌານາທິສຫຄຕໍ ຎາຓໍ ຕທນ຺ໂຕຄຘໍ ກຕ຺ວາ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ອຖ ວາ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓໍ ຌານາທິກິຈ຺ຈໍ ວິຍ ນ
ສພ຺ພໍ ພລກິຈ຺ຈໍ ກາຕຸໍ ສກ຺ໂກຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຕຎ຺ຫິ ຌານໍ ຫຸຕ຺ວາ ອປ຺ເປຕຸໍ ອິທ຺ຘິ ຫຸຕ຺ວາ ວິກຸພ຺ພິຕຸຎ຺ຈ ນ ສກ຺ໂກຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ,
ນ ປນ ກສ຺ສຈິ ພລສ຺ສ ຌາໄນທ຺ຘິຠາວໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ທສມພລນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຎາຓວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໗ຯ ຂຸທ຺ທກວຕ຺ຖຸວິກງ຺ໂຄ

໑ຯ ເອກກມາຕິກາທິວຓ຺ຓນາ

໘໓໔ຯ ‘‘ເຕຕ຺ຕີສຕິ ຕິກາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເຕ ປນ ປຎ຺ຈຕີສຯ ຕຖາ ‘‘ປຸຣິສມລາທໂຍ ອຏ຺ຐ ນວກາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເຕ ປນ ອາຆາຕວຕ຺ຖຸອາທໂຍ ນວຯ ເຍ ‘‘ທ຺ເວ ອຏ຺ຐາຣສກາ’’ຕິອາທິມ຺ຫິ ວຸຕ຺ຕາ, ເຕ ເອວ ‘‘ອິຕິ ອຕີຕານິ ຉຕ຺ຕີສາ’’ຕິອາທິນາ ຕໂຍ ຉຕ຺ຕີສກາ ກຕາຕິ ອາຫ ‘‘ຉ ອຏ຺ຐາຣສກາ’’ຕິ, ທ຺ວາສຏ຺ຐິ ປນ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕກາເວເນວ ອິຘ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕານີຕິ ນ ຄຫິຕານີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພານິຯ

ເອກກມາຕິກາທິວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

(໑ຯ) ເອກກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໘໔໓-໘໔໔ຯອຕ຺ຖິ ປຏິຈ຺ຈໍ ນາມາຕິ ຍຖາ ‘‘ຈກ຺ຂຸຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈາ’’ຕິອາທີສຸ ນິສ຺ສຍາທິປຈ຺ຈຍກາເວນ ປຏິຈ຺ຈາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ຕຖາ ອິຘ ຂຕ຺ຕິຍາທິຊາຕີນໍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອວິຊ຺ຊມານານໍ ນິສ຺ສຍາທິປຈ຺ຈຍຕ຺ຕສ຺ສ ອກາວາຯ ເຍສຸ ປນ ຂນ຺ເຘສຸ ສນ຺ເຕສຸ ຂຕ຺ຕິຍາທິສມ຺ມຸຕິ ໂຫຕິ, ເຕສໍ ອພ຺ໂພຈ຺ຉິນ຺ນຕາວ ຂຕ຺ຕິຍາທິຊາຕິຍາ ອຕ຺ຖິຕາ, ສາ ອິຘ ປຏິຈ຺ຈ-ສທ຺ເທນ ວິກາວິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອກິສ຺ສາ ເສຕິຍາຕິ ອສມ຺ກິນ຺ນາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ປຎ຺ຫວິສ຺ສຊ຺ຊນາທິກິຣິຍາສຸ ປຸຣໂຕ ກຣຓໍ ປຸເຣກ຺ຂາໂຣຯ ນິກ຺ເຂປຣາສີຕິ ນິຘານຣາສີຯ ປຕ຺ຖຍາກິຕ຺ຕິໂນຕິ ວິຕ຺ຖິຓ຺ຓາກິຕ຺ຕິໂນຯ ຣຕ຺ຕຎ຺ຎຸມໂທຕິ ປຸຣາຓຎ຺ຎຸຕາມໂທຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຈິຣຣຕ຺ຕິຊາເຕນ, ຈິຣຣຕ຺ຕິປພ຺ພຊິເຕນ ວາ ຊານິຕພ຺ພສ຺ສ, ຣຕ຺ຕີນເມວ ວາ ຊານນມໂທຯ ອຸປຏ຺ຐາປກມາໂນຕິ ອາຕາກຣຓມາໂນຯ ອາຕາກຣຓມ຺ຫິ ວິຈາຣຓໍ ອິຘ ‘‘ຍໂສ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕີຯ ປຣິມຓ຺ຑລຕ຺ຕກາວນິສ຺ສິໂຕ ມາໂນ ປຣິຓາຫມໂທຯ ສຣີຣສມ຺ປຕ຺ຕິປາຣິປູຣິຍາ ມໂທ ປາຣິປູຣິມໂທຯ

໘໔໕ຯ ວຕ຺ຖຸນາ ວິນາປິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕາຍ ອວຕ຺ຖຸກໍ, ນ ວຕ຺ຖຸໂນ ອກາວາຯ

໘໔໖ຯຈິຕ຺ຕສ຺ສ ໂວສ຺ສຊ຺ຊນນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສຕິໂຕ ມຸຈ຺ຈນໍ, ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີສຸ ປກ຺ຂນ຺ທນໍ ວາ ໂວສ຺ສຄ຺ໂຄຯ ປຕິຏ຺ຐາກາໂວຕິ ກຸສລກຣເຓ ອຏ຺ຐານໍ, ອນຸຏ຺ຐານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປມາທສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ໂວສ຺ສຄ຺ໂຄ ປາຕາຕິ ປາເຕ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິຍໍ ໄກເຜ ອຸປນາເຫຕິ ເອວມາທີໂກ ປຣິຍາໂຍ ອປ຺ປຣິຍນ຺ໂຕ, ຕທຕ຺ຖຕປ຺ປຣິຍາຍປ຺ປກາສໂກ ໂວສ຺ສຄ຺ຄນິສ຺ສຄ຺ຄາທີໂກ ພ຺ຍຎ຺ຊນປຣິຍາໂຍ ຈາຕິ ສພ຺ພໍ ຕໍ ສງ຺ຂິປິຕ຺ວາ ເອວຣູໂປຕີ ອິທໍ ອາກາຣນິທສ຺ສນໍ ສພ຺ພປຣິຍາຍສ຺ສ ວຕ຺ຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕ຺ຕາ ກຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ປຣິຍນ຺ຕາກາວໂຕ’’ຕິຯ ວິສ຺ສຏ຺ຐາກາໂຣຕິ ສຕິຍາ ປຈ຺ຈນິກ຺ກູເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂນ຺ເຘ ທສ຺ເສຕິຯ

໘໔໗ຯຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຖທ຺ຘຕາ ຕຖາປວຕ຺ຕຈິຕ຺ຕເມວາຕິ ວທນ຺ຕິ, ມານວິເສໂສ ວາ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ອຸປສງ຺ກມເນ ວນ຺ທິຕພ຺ພໍ ໂຫຕີຕິ ປຣິຍນ຺ເຕເນວ ຈຣຕິຯ

໘໔໘ຯ ‘‘ອາປຕ຺ຕີ ອາປນ຺ໂນສີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ອາວຸໂສ, ຕ຺ວໍ ອາປນ຺ໂນສີ’’ຕິອາທິນາ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ຕສ຺ເສວ ອຸປຣິ ຂິປນວເສນ ‘‘ປຏິປ຺ຜຣິຕ຺ວາ’’ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ‘‘ຕສ຺ມີ ນາມ ທລິທ຺ເທ, ອກຸສເລ ວາ ອິທໍ ກໂຣນ຺ເຕ ອທໍ ກສ຺ມາ ນ ກໂຣມີ’’ຕິ ເອວໍ ອິຘ ປຏິປ຺ຜຣຓໍ ຍຸຕ຺ຕໍຯ ກຣຓສ຺ສ ອຸຕ຺ຕຣກິຣິຍາ ກຣຓຸຕ຺ຕຣິຍໍຯ ອກຸສລປກ຺ໂຂ ເອສາຕິ ສາຣມ຺ໂກຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

໘໔໙ຯ ອຕິຈ຺ຈ ອິຈ຺ຉຕີຕິ ອຕິຈ຺ຈິຈ຺ໂຉ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ອຕິຈ຺ຈິຈ຺ຉຕາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ຈ຺ຈິ-ກາຣໂລປໍ ກຕ຺ວາ ‘‘ອຕິຈ຺ຉຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຕ຺ຣິຈ຺ຉຕາຕິ ຈ ສາ ເອວ ວຸຈ຺ຈຕີຕິຯ ຕຕ຺ຣາປີ ເນຣຸຕ຺ຕິກວິຘາເນນ ປທສິທ຺ຘິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຍຖາລທ຺ເຘ ວາ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ

ອຕຸຣ ອຕຸຣ ອິຈຸລນໍ ອຕຸຣິຈຸລຕາ, ສາ ເອວ ຣ-ກາຣສຸສ ຕ-ກາຣໍ ກຕຸວາ ''ອຕິຈຸລຕາ''ຕິ ວຸຕຸຕາ۔

ອຕຸຣິຈຸລນຸຕິ ອຕິຈຸລໍ, ອຕຸຣ ວາ ອິຈຸລນຸໂຕ۔ ເກນ? ອຕິໂລເກນ ອຕິໂລກມິຈຸລາສຽຂາເຕນ ອຕິໂລກມເທນ ຈ۔ ອຕຸຕໂນ ທິຕໍ ອຕຸຕາຕິ ວຸຕຸຕໍ۔ ທາຍຕິ ຊີຣຕິ, ອາທິຕຸໂຕ ວາ ອຕຸຕາ, ປຕຸໂຕ ວາ ອຕຸຕາ, ນໍ ຊີຣຕິ ຈນຸທກີນຸນຣີ ປຕຸຖຍິຕຸວາ ອສິຕາກູເທ ວິຍາ ວິທີໂນ ວິຍ۔

ອິຈຸລາຫຕສຸສາຕິ ອິຈຸລາຍ ອຸປຫຸທຸຕສຸສ, ມຸທຸທິຕສຸສ ວາ۔

ອຕິທີລຸອຍາໂນຕິ ອວມສຸຄມາໂນ۔ ມລກນຸຕິ ເອວໍນາມກໍ ຊນປທໍ, ອພຸໂກກາສໍ ວາ۔ ໂກທຕຸທເກນາຕິ ກຸທຕຸທເກນ ຣສຸສທຕຸທເກນ۔ ຄທຸທຸເລນາຕິ ຈ ວທນຸຕີ۔ ຣຸທິຣມກຸຂິຕຽໂຄຕິ ຣຸທິຣສິນຸນຄຕຸໂຕ۔

໓໔໐۔ ຊານນຸຕສຸເສວ ກິຍຸໂຍ ກິຍຸໂຍ ໂຈເທນຸໂຕ ວິຍ ສມຸກາເວຕຸກາໂມ ໂຫຕີ۔ ປຈຸຈເຍຕິ ອຸປາທານາທິປຈຸຈເຍ۔

໓໔໑۔ ເຍ ປຕິຣູເປນ ວລຸເຈນຸຕິ, ເຕ ຄຕຸຖິກາ, ທຸຣາຈາເຣນ ວາ ຄຕຸຖິກູຕາ۔ ຄຕຸຖິກປຸຕຸຕາ ນາມ ຄຕຸຖິກາ ເອວ ໂທນຸຕີ, ເຕນ ສທຸສີວິຫາຣິກາ ຄຕຸຖິກກາເວນ ''ເຖໂຣ...ເປ... ທີພຈຽກເມ ວິທຣຕີ''ຕິ ວທນຸຕີ۔

ວຌຸຌຕິ ກນຸເຕຕິ ອຍມຸປີ ເອໂກ ປກາໂຣ, ລາກີນາ ເອວ ປນ ສກຸກາ ຌາຕຸນຸຕີ ອຕຸຕໂນ ສມາປຕຸຕິລາກິຕໍ ສູເຈຕີຕິ ອຕຸໂຖ۔ ປຌຸຈຕຸຕຍໍ ນາມ ອຸປຣິປຕຸຕາສເກ ທຸຕິຍສຸຕຸຕໍ (ມ۔ ນິ۔ ໓۔໔໑ ອາທໂຍ)۔ ຕສຸສ ຄມຸກີຣຕຸຕາ ວທຕິ ''ປຌຸຈຕຸຕຍໍ ໂອໂລເກນຸຕສຸສາ''ຕີ۔

໓໔໔۔ສີຽຄນຸຕິ ສີຽຄາຣໍ۔ ຕຌຸທີ ກຸສລສຸສ ວິຊຸຊນໂຕ ສມາເສວິຕຕາຍ ສີເສ ປຣິກຸຂຕໍ ສຸນິຂຕໍ ວິສາຕໍ ວິຍ, ຖິຣຕຸຕາ ຈ ສີຽຄໍ ວິຍາຕິ ສີຽຄໍ, ຕໍ ປນຕຸຖໂຕ ຣາໂຄ۔

໓໔໓۔ ເຕມນກຣຕາຕຸເຖ ຕິນຸຕິຕາ-ສທຸໂທ ທຌຸຖພຸໂພ۔ ຂີຍນຸຕິ ຈ ເຍນ ໂລເກນ ປຣໍ ມມນຸຕິ ວທນຸຕໍ ຂີຍຕິ, ໂສ ວຸຕຸໂຕ۔ ຂີຍ ນໍ ກຕຸທນຸຕິ ຈ ວທນຸຕີ۔ ຕິນຸຕິຕນຸຕີ ວາ ໂລລຸປຸປມິຈຸເຈວ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕີ۔ ສຌຸຌາ-ສທຸໂທ ທີ ເອໂສ ໂລລຸປຸປວາຈໂກຕິ۔

໓໔໔۔ອູຣຸປຸປມາຕາປີຕີ ເອເຕນ ມທນຸຕພນກາເວນ ອປູຕິຕໍ ທສຸເສຕີ۔ ອຖວາຕິອາທິນາ ຈີວຣມຕຸທນາທີນໍ ວິເສສນານິ ''ອິມສຸສ ວາ ປູຕິກາຍສຸສ ພາທິຣານໍ ວາ ປຣິກຸຂາຣານໍ ມຕຸທນາ''ຕິອາທິນີຕີ ທສຸເສຕີ۔ ຈີວເຣນ ທີ ມຕຸທນາ ຈີວຣມຕຸທ ນາ, ຈີວຣສຸສ ວາ ມຕຸທນາ ຈີວຣມຕຸທນາ, ເອວໍ ປຕຸຕມຕຸທນາ ເສນາສນມຕຸທນາ ຈາຕິ ອຌີປຸປາໂຍ۔ ອູນຌຸຖານປູຣຕໍ ລວິຣາຄສຸສຕຸຖານາທິກຣຕຌຸຈ ຈີວຣາທີສຸ ກາເຍ ຈ ຍຖາໂຍຄໍ ໂຍເຊຕພຸພໍ۔ ຕທທຸຊາຕທາຣໂກ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ທາຣກາຈາປລຸຍໍ ນ ມຸຌຸຈຕີຕິ ອຕຸໂຖ۔

໓໔໔۔ ສທີສາ ອນຸຣູປາ ກຕຸຕິ ສກາໂຄ, ນ ສກາໂຄ ອສກາໂຄ, ມານຖທຸຌຕາ, ວິໂຣໂຌ ວາ۔ ເຕນສຸສ ມາຕາທີສຸ ວຕຸຕນໍ ອສກາຄວຸຕຸຕິຕາ۔ ເອວໍວິຌານໍ ມານາຌິການໍ ອກຸສລານມິທໍ ນາມໍ۔

໓໔໓۔ປຣິຕສຸສີຕາຕິ ສຽກມຸປນາ, ອຸກຸກຕຸຖິຕສຸສ ວາ ຕສຸສ ຕສຸສ ຕຕຸທາຍນາ۔

໓໔໗۔ ກຸສລກຣເຕ ກາຍສຸສ ອວິປຸພາຣິກຕາ ລີນຕາ ຊາຕິອາລສຸຍໍ, ນ ໂຣເຄາຕຸໂກຊນາທິທີ ກາຍເຄລຄຸລໍ ຕນຸທີ ນາມ, ອຖ ໂຂ ປກຕິອາລສຸຍນຸຕິ ອຕຸໂຖ۔ ກາຍາລສິຍນຸຕິ ນາມກາຍສຸສ ອາລສິຍໍ, ຕເທວ ຣູປກາຍສຸສາປີຕີ ທຌຸຖພຸພໍ۔

໓໔໘۔ ອຈຸຈສນາທີທີ ອຸປຸປນຸນຌາຕຸກຸໂຂກນິມິຕຸຕໍ ອາລສິຍໍ ວິຊມຸກິຕາ۔

໓໔໙۔ ກຕຸຕນິມິຕຸເຕນ ອຸປຸປນຸນໍ ອາລສຸຍໍ ກຕຸຕສມຸມໂທ۔

໒໖໐. ອິເມຫິ ປນາຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອກລຸຍຕາຫິຫີ. ສພ຺ພຕ຺ຖ ກິເລສວເສນາຕິ ຖິນມິທ຺ຘກາຣຕານໍ ຣາຄາທີນໍ ວເສນາຕິ ທຍ຺຤ພ຺ພໍ.

໒໖໑. ສມ຺ມາອາຊີວໂຕ ອເປໂຕ ກໂຕຕິ ອປ຺ກໂຕ. ໂສ ອາຊີວຸປ຺ທ຺ທເວນ ອຸປ຺ທ຺ທຸໂຕຕິ ກຕ຺ວາ ອາຫ "ອຸປ຺ທ຺ທຸຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ"ຕິ.

ຕິວິຘມ຺ປີ ຕໍ ຕຕ຺ຖ ອາຄຕໍ ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຍភູຕາຍ ອິມາຍ ປາລຸອິຍາ ທສ຺ເສຕຸນ຺ຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ທຍ຺຤ພ຺ໂພ.

ປາປຕິການີຕິ ອາປຕາໂຕ ລຫ຺ທິຕານີ. ນນ຺ຕການີຕິ ອນ຺ຕຣທິຕານີ, ຈີຣານີ ວາ. ຄິລານສ຺ສ ປຈ຺ຈຍភູຕາ ເກສຊ຺ຊສງ຺ຂາຕາ ຊີວິຕປຣິກ຺ຂາຣາ ຄິລານປຈ຺ຈຍເກສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣາ. ປູຕິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຸຣາຕສ຺ສ ອປຸຣາຕສ຺ສ ຈ ສພ຺ພສ຺ສ ໂຄມຸຕ຺ຕສ຺ເສຕໍ ນາມໍ. ປູຕິກາເວນ ລຫ຺ທິໂຕສຘນ຺ຕິປີ ເກຈິ.

ອຄພ຺ກິກາ ເອກທ຺ວາຣາ ທີຑສາລາ ກິຣ ອຸທ຺ທຕ຺ໂທ. ກຸຈ຺ລິຕຣຊភູຕາຍ ປາປີຈ຺ລຕາຍ ນິຣຕ຺ຖກາຍວຈີວິປ຺ຜນ຺ທນິຄ຺ຄຫຕໍ ໂກຣຊໍ, ຕໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ໂກຣຊິໂກ, ອຕິວິຍ ໂກຣຊິໂກ ໂກຣຊິກໂກຣຊິໂກ. ອຕິປຣິສງ຺ກິໂຕຕິ ເກຈິ. ມຸຂສມ຺ກາວິໂຕຕິ ໂກຣຊິກໂກຣຊິກາທີກາເວນ ປວຕ຺ຕວຈເນຫິ ອຕ຺ຕໂນ ມຸຂມຕ຺ເຕນ ອລ຺ເລຫິ ສມ຺ກາວິໂຕ. ໂສ ເອວຣູໂປ ເອວຣູປຕາຍ ເອວ ອຕ຺ຕານໍ ປຣໍ ວິຍ ກຕ຺ວາ "ອຍໍ ສມໂຕ"ຕິອາທີ ກເຖຕິ.

ປຕິຘາຍາຕິ "ອຣຫາຕິ ມໍ ຊານນ຺ຕູ"ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ຤ເປຕ຺ວາ, ປຕ຺ເຖຕ຺ວາ ວາ. ອາປາຖກຊ຺ຊາຍີຕິ ມນຸສ຺ສານໍ ອາປາຖຍ຺຤າເນ ສມາຘີ ສມາປນ຺ໂນ ວິຍ ນິສີທນ຺ໂຕ ອາປາຖເກ ຊນສ຺ສ ປາກຍ຺຤າເນ ຊາຍີ.

ອລ຺ລໍ ວິຍ ກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສມີເປ ກຕານໍ ສາມນ຺ຕຊປ຺ປີຕໍ. ອາກາຣສ຺ສ ຣສ຺ສຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ "ອ຤ປ຺ນາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ກຸຫນໍ ກຸໂຫ, ຕສ຺ສ ອຍນາ ປວຕ຺ຕິ ກຸຫາຍນາ, ກຸຫສ຺ສ ວາ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຍນາ ຄຕິກິຣິຍາ ກຸຫາຍນາ.

໒໖໔. ປຸຜຸ຤ສ຺ສາຕິ "ໂກ ຕິສ຺ໂສ, ໂກ ຣາຊປູຊິໂຕ"ຕິ ປຸຜຸ຤ສ຺ສ. ນທນາຕິ ພນ຺ຘນາ ປຣິເວ຤ນາ.

໒໖໖. ນິມິຕ຺ເຕນ ຈຣນ຺ໂຕ ຊີວນ຺ໂຕ ນິມິຕ຺ຕກາຣໂກ ເນມິຕ຺ຕິໂກ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ເນມິຕ຺ຕິກຕາ. ອຕ຺ຕໂນ ອິຈ຺ລາຍ ປກາສນໍ ໂອກາໂສ. ໂກ ປນ ໂສຕິ? "ອຊ຺ຊ ກິກ຺ຂູນໍ ປຈ຺ຈຍາ ທຸລ຺ລກາ ຊາຕາ"ຕິອາທິກາ ປຈ຺ຈຍປຜິສໍຍຸຕ຺ຕກຖາ. ອິຈ຺ລິຕວຕ຺ຖຸສ຺ສ ສມີເປ ກຖນໍ ສາມນ຺ຕຊປ຺ປາ.

໒໖໘. ພທິ ລຫ຺ຫນໍ ອຸກ຺ເຂປນາ. ປຣປິຜ຺຤ິມໍສຂາທນສີໂລ ປຣປິຜ຺຤ິມໍສິໂກ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ປຣປິຜ຺຤ິມໍສິກຕາ.

໒໖໘. ນິກຕ຺ຕຸໍ ອປ຺ເປນ ລາເກນ ພຫຸກໍ ວລ຺ເຈຕ຺ວາ ຄເຫຕຸໍ ອິຈ຺ລນໍ ນິຊິຄີສນໍ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ນິຊິຄີສນຕາ. ຕສ຺ເສວ ອິຈ຺ລນສ຺ສ ປວຕ຺ຕິອາກາໂຣ, ຕໍສຫຊາຕໍ ວາ ຄເວສນກມ຺ມໍ.

໒໖໖. ວຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ນໍ ໂປກ຺ຂຣໍ ວຕ຺ຕໂປກ຺ຂຣນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລໂປ ປຸພ຺ພປທສ຺ສ ທຍ຺຤ພ຺ໂພ, ວຕ຺ຕປາຣີປູຣີ ວາ ວຕ຺ຕໂປກ຺ຂຣຕາ. "ອຕ຺ຖຊາປີກາ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ວິຍ ຊປ-ສທ຺ໂທ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິວາຈໂກຕິ ອາຫ "ປວຕ຺ເຕຕີ"ຕິ.

໒໖໗. ເສຍ຺ຍສທີສມານາ ອຸນ຺ນຕິວເສນ ປວຕ຺ຕາຕິ ອຸກາຍຕ຺ຖາປີ "ມານໍ ຊປ຺ເປຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

໒໖໒. ຫີນມາໂນ ປນ ໂອນຕິວເສນ ປວຕ຺ຕິໂຕ ເກວເລນ ມານສທ຺ເທນ ນິທ຺ເທສໍ ນາຣຫຕີຕິ ຕໍນິທ຺ເທເສ "ໂອມານໍ ຊປ຺ເປຕີ"ຕິ (ວິກ. ໒໗໘) ວຸຕ຺ຕໍ.

໗໗໔។ ຣາຊໂກເຣນ ຣຫ຺ຄກ຺ຫ຺ຂນໂກ ຣາຊນິສ຺ສິໂຕ ຣຫ຺ຄິໂຍ។

໗໗໘។ປ຺ຄ຺ຄລໍ ອນາມສິຕ຺ວາຕິ ຍຖາ ເສຍ຺ຍສ຺ສ ເສຍ຺ຍມານາທິນິທ຺ເທເສສ຺ "ປເຣທີ ເສຍ຺ຍໍ ອຕ຺ຕາ ນໍ ທຫຕິ"ຕິ ເສຍ຺ຍາທິປ຺ຄ຺ຄໂລ ມານ຺ປ຺ປາທໂກ ອາມຫ຺ໂຄ, ເອວເມຕສ຺ສ ເສຍ຺ຍມານກາເວປີ ມານ຺ປ຺ປາທກປ຺ຄ຺ຄລວິເສສໍ ອນາມສິຕ຺ວາ "ປເຣ ອຕິມຍ຺ຄຕີ"ຈ຺ເຈວ ວ຺ຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ປເຣ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ມຍ຺ຍນຍ຺ທີ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອຕິມາໂນຕິ។

໗໗໐។ ປ຺ຣິມມານສ຺ສ ອ຺ປ຺ຣິມາໂນ ມານາຕິມາໂນ, ອຕິ-ສທ຺ໂທ ອ຺ປ຺ຣີ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວທຕີຕິ ທຫ຺ຄພ຺ໂພ។ ປ຺ຣິມມານໍ ວາ ອຕິກ຺ກນ຺ໂຕ ມາໂນ ມານາຕິມາໂນ។

໗໗໑។ ປກ຺ຂິຊາຕິສ຺ ວາຍໂສ ອນ຺ໂຕ ລາມໂກຕິ ກຕ຺ວາ "ກາກຊາຕິ ວິຍາ"ຕິ ວ຺ຕ຺ຕໍ។

໗໗໔។ ເຖໂຣ ກີຣ ໂທສຈຣິໂຕ ອໂຫສີ, ຕສ຺ມາ ອາທິໂຕວ "ຕ຺ມ຺ເທ ອຂີຓາສວາ"ຕິ ອວຕ຺ວາ ອ຺ປາເຍນ ກເຖສີຕິ ວທນ຺ຕິ, ໂທສຈຣິຕຕ຺ຕາ ວາ ຂິປ຺ປໍ ຕຕິຍປທວາເຣ ວິຣາຄໍ ອ຺ປ຺ປາເທສີຕິ ອສີປ຺ປາໂຍ។

໗໗໖។ມານໍອນ຺ຄຕຈ຺ຂນ຺ໂທຕິ ມານສມ຺ປຍ຺ຕ຺ຕຂນ຺ໂທ, ມານສກາວໍ ອນ຺ຄໂຕ ມານຈ຺ຂນ຺ໂທ ວາ។

໗໗໘។ "ວິລມ຺ພນ"ນ຺ຕິ ຈ ອິຕ຺ຖີປ຺ຣິສສມ຺ມານນາທິກິຣິຍາທິວິລມ຺ພນປຝິສໍຍ຺ຕ຺ຕໍ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ທຫ຺ຄພ຺ພໍ។ ຕຕ຺ຖ ຍ຺ຕ຺ຕມ຺ຕ຺ຕສິລິຫ຺ຄໍ ປຝິກາມໍ ວິລມ຺ພນປຝິກາມໍ។

໗໗໗។ ອມຣວາທປຝິສໍຍ຺ຕ຺ໂຕ ວິຕກ຺ໂກ, ອຕ຺ຕໂນ ອມຣຓາຕ຺ຖາຍ ເທວກາວຕ຺ຖາຍ ວາ ວິຕກ຺ໂກ ອມຣວິຕກ຺ໂກ។

໗໗໗។ ປເຣສ຺ ອນ຺ທ຺ທຍາ ຣາຄວເສນ ອນ຺ທ຺ທຍກຣຕໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ປຣານ຺ທ຺ທໂຍ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ປຣານ຺ທ຺ທຍຕາ, ປເຣສ຺ ວາ ອນ຺ທ຺ທຍສ຺ເສວ ສຫນ຺ທິຕາທິກສ຺ສ ກາໂວ ປຣານ຺ທ຺ທຍຕາ, ຕາທິໂສ ຣາໂຄ។ ຕຕ຺ຖາຕິ ປຣານ຺ທ຺ທຍຕາຍ ສໍສຫ຺ຄວິຫາເຣນ ທສ຺ສິຕາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ ຍ຺ຊ຺ຊຕິ។

໗໘໐។ ອນວຍ຺ຄຕ຺ຕີ ປຕ຺ເຖນ຺ໂຕ ອນວຍ຺ຄຕ຺ຕຕ຺ຖເມວ ກາມຄ຺ເຄ ຈ ປຕ຺ເຖຕີຕິ ອາຫ "ປຍ຺ຈກາມ…ເປ… ນິສ຺ສິໂຕ ທຸຕ຺ວາ"ຕີ។

ເອກກນິທ຺ເທສວຕ຺ຓນາ ນິຫ຺ຄິຕາ។

(໔។) ທ຺ກນິທ຺ເທສວຕ຺ຓນາ

໗໘໑។ອ຺ປ຺ນຍ຺ຫຕີຕິ ພນ຺ຊຕີ។ ອ-ກາໂຣ ອນນ຺ຕຣຕ຺ຖວາຈໂກ, ມຣິຍາທວາຈກສ຺ສ ວາ ອາກາຣສ຺ສ ຣສ຺ສຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ "ອຫ຺ຄປ຺ນາ"ຕິ ວ຺ຕ຺ຕນ຺ຕິ "ອນນ຺ຕຣຫ຺ຄປ຺ນາ"ຕິອາທິມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ປຖມ຺ປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ປວ຺ຕ຺ຕາກາໂຣ ມຣິຍາທາ, ຕໍ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຕສ຺ເສວ ທລ຺ທີກຣຕວເສນ ຄຸປ຺ນາ ມຣິຍາທຫ຺ຄປ຺ນາ។ ປກຕິຫ຺ຄປ຺ນາມຕ຺ຕເມວ, ວິເສສນຣຫິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໗໘໔។ ນິຫ຺ຄຸຣິຍໍ ເຂລອປາຕນໍ, ນິຫ຺ຄຸຣິຍໍ ວິຍ ນິຫ຺ຄຸຣິຍໍ។ ທສ຺ເສຕ຺ວາຕິ ທນ຺ເຕທີ ຂີນ຺ທິຕ຺ວາ។ ເຕນ ປນ ທສ຺ສນໍ ປລ຺ອາໂສຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ປລ຺ອາສສ຺ສ ອາຍນາຕິ ຍ຺ຄຄ຺ຄາຫປ຺ປວ຺ຕ຺ຕີ។ ສມກາວທຫນໍ ຊໂຍ, ຕສ຺ສ ອາຫຣໂຕ ອາຫາໂຣ។ ສຸຣໍ ນ ເທຕີຕິ ປາໂມກ຺ຂໍ ນ ເທຕີ។

໗໘໔។ ກາເຍນ ເຈຕິຍງຄຕາທີວຕ຺ຕໍ ກໂຣຕີ "ເອວໍ ວຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ໂນ ສທ຺ໂຝ ກາໍ ກາຍທ຺ຈ຺ຈຣິຕາທີນີ ກຣີສ຺ສຕີ"ຕິ ປເຣສໍ ລາປນຕ຺ຖໍ។ ອຕິຈ຺ຈາຕີ ອຈ຺ຈຍໍ ກຕ຺ວາ។ ອາສຣນ຺ຕີຕິ ອາຄຈ຺ຂນ຺ຕີ, ປ຺ນ ປຝິຈ຺ຂາທເນ ປວ຺ຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ໂກນາເມວໍ ກໂຣຕີຕິ ໂວຈ຺ຂິນ຺ທນຈ຺ຂາທນາ ວາ ໂວຈ຺ຂາທນາ។

ນ ສມ຺ມາ ກາສິຕາຕິ ໂຍ ນ ສມ຺ມາ ກາສຕິ, ໂສ ສໂຖຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ກຸຈ຺ຈິ ວາ ປີຝ຺ຖິ ວາ ຊານິຕຸ ນ ສກ຺ກາຕິ ອສນ຺ຕ ຄຸຕສມ຺ກາວເນເນວ ຈິຕ຺ຕານຸຮູປກິຣິຍາວິຣຫໂຕ ''ເອວໍຈິຕ຺ໂຕ ເອວໍກິຣິໂຍ''ຕິ ຊານິຕຸ ນ ສກ຺ກາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ອໂຊ ເອວ ອຊາມິໂຄ។ ເນລໂກຕິ ຕຣຸຕາວຈ຺ໂຊ។ ຍຖາ ໂສ ຍກ຺ໂຂ ຕາທິສໍ ຣູປໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ''ອຊາ''ຕິ ສຍ຺ຌາຍ ອາຄຕາຄເຕ ຂາທຕິ, ເອວມຍມ຺ປີ ຕໍຕໍສທິສຄຸຕສມ຺ກາວເນນ ເຕ ເຕ ວຍ຺ເຈຕິ។ ເຕເນຕໍ ສາເຖຍ຺ຍໍ ມາຍາໂຕ ພລວຕຣາ ວຍ຺ຈນາຕິ ທຝ຺ຖພ຺ພໍ។ ເຕເນວ ''ປຣິກ຺ຂຕ຺ຕຕາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។

໘໐໗។ ສກ຺ກາຍທິຝ຺ຖາທີນໍ ອກາເວປີ ຍໍ ສໍໂຍຊນໍ ໂຫຕິ, ຕໍ ພຫິທ຺ຌາ ສໍໂຍຊນໂຕ ພຫິທ຺ຌາສໍໂຍຊນສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວິເສສນກູ ຕໍ ພຫິທ຺ຌາສໍໂຍຊນໍ ນາມ។

ທຸກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາ។

(໓។) ຕິກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໘໐໘។ ອກຸສລມູລາເນວ ວຝ຺ຝມູລານີຕິ ເຕຫິ ກຕິເຕຫິ ວຝ຺ຝມູລສມຸທາຈາໂຣ ກຕິໂຕ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ຕີຫີ...ເປ... ກຕິໂຕ''ຕິ។

໘໑໘។ສສ຺ສໂຕໂລໂກຕິອາທິທສ຺ສນເມວ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ໂມກ຺ຂສມ຺ປາປກໍ ອຸຕ຺ຕມຈຣິຍນ຺ຕິ ທິຝ຺ຖິຄຕິເກຫິ ສມ຺ມຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ທິຝ຺ຖິຄຕິກສມ຺ມຕສ຺ສາ''ຕິ។ ຣູປາຣູປາວຈຣວິປາເກສຸ ສາຕິສໂຍ ກວຣາໂຄຕິ ອຌິປ຺ປາເຍນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ມຫາພ຺ຣຫ຺ມານ''ນ຺ຕິ។

໘໔໐។ກຖໍວິຌນ຺ຕິ ເກນາກາເຣນ ສຕ຺ຖິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຕິ ກຕ຺ວາ ອາຫ ''ອາກາຣສຕ຺ຖານ''ນ຺ຕິ។ ມານຖປນາຕິ ເສຍ຺ຍາທິວເສນ ມາເນນ ຖປນາ, ມານສງຂາຕາ ວາ ຖປນາ។

໘໔໑។ເຈຕໂສ ອຸຕ຺ຣາໂສ ໂທມນສ຺ສໍ, ໂທໂສ ວາ, ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ວາ ເຈຕນາທໂຍ។

໘໔໔។ເທສນາສຸຂຕາຍາຕິ ຕິຕ຺ຕໍ ອທ຺ຌານໍ ວເສນ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ເທສນາ ສຸຂາ ''ກງຂຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉຕີ''ຕິ, ນ ປນ ຕຖາ ໂມເຫນາຕິ ອຌິປ຺ປາໂຍ។ ວຕ຺ຕາທີເກຫໍ ສຸຕ຺ວາຕິ ເກຈິ ກິຣ ວທນ຺ຕິ ''ຂຕ຺ຕິຍຊີໂວ ປຕ຺ທຸວຕ຺ໂຕ។ ກສ຺ມາ? ໂສ ຫິ ປຸພ຺ພຕ຺ເຫ ຣມຕິ, ປຸພ຺ພຕ຺ເຫ ຈ ຉາຍາ ປຕ຺ທຸວຕ຺ຕາ។ ພ຺ຣາຫ຺ມຕເວສ຺ສສຸທ຺ທຊີວາ ໂອທາຕປີຕກາລຸອວຕ຺ຕາ។ ເຕ ຫິ ມຊ຺ຊນ຺ຫສາຍນ຺ຫຣຕ຺ຕີສຸ ໂອທາຕປີຕກາລຸອຉາຍາ ກາລຸອຕມກາເລສຸ ຣມນ຺ຕີ''ຕິ ເຕສໍ ວຕ຺ຕເກຫໍ, ''ພ຺ຍາປີ ປຣິມຕ຺ທໂລ''ຕິອາທີນາ ກເຖນ຺ຕານໍ ສຕ຺ຖານເກທຍ຺ຈ ສຸຕ຺ວາ។

໘໔໓។ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລຕິ ປທທ຺ວຍໍ ເອກປທໍ ກຕ຺ວາ ຊານນ຺ຕານໍ ວເສນາຍໍ ສມ຺ມຸຕິກຖາ ປວຕ຺ຕາ, ປທນ຺ຕຣເມວ ວາ ອິທໍ ປຸຄ຺ຄລວາຈກນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ອຍໍ ປນາ''ຕິອາທິມາຫ។ ອຖ ວາ ປຸຣິໂສຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ເອວ, ນ ປຸຣິສິນ຺ທ຺ຣິຍຍຸຕ຺ໂຕວາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖມ຺ປີ ''ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ''ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ອຝ຺ຖສຸ ອາພາເຌສູຕິ ປີຕ຺ຕເສມ຺ຫວາຕສມຸຝ຺ຖາເນົາຕຸວິປຣິຕາມຊ ໂອປກ຺ກມິກວິສມປຣິຫາຣຊສນ຺ນິປາຕຊກມ຺ມສມຸຝ຺ຖາເນສຸ។ ປຸພ຺ເພ ກຕນ຺ຕິ ປຸຣາຕຕຣກມ຺ມໍ ອິຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ອຸປປຊ຺ຊເວທນີຍຍ຺ຈ ກິຣ ປຝິກ຺ຂິປນ຺ຕິ។ ອາຕຕ຺ຕີມູລເກນ ວາຕິ ໂຍປີ ອາຕາເປຕ຺ວາ ວຌພນ຺ຌາທິທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ຕມ຺ປີ ຕໍມູລກໍ ນ ໂຫຕິ, ອິສ຺ສຣນິມ຺ມານມູລເມວາຕິ ອຌິປ຺ປາໂຍ។

໘໔໔។ໂມຫສ຺ສອນຸທຫນໍ ທາຫກາຣຕາຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ສກາວໂຕປີ ປນ ອສມ຺ປຝິເວໂຌ ສມ຺ປຝິເວຌສຸຂສ຺ສ ປຈ຺ຈນີກກູໂຕ ທຸກ຺ໂຂ ເອວາຕິ ອນຸທຫນຕາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ''ອຸເປກ຺ຂາ ເວທນາ ຌາຕສຸຂາ ອຍ຺ຌາຕທຸກ຺ຂາ''ຕິ (ມ។ ນິ។ ໑໔໖໕) ວຸຕ຺ຕາ។

໘໔໖។ປຸຖຸນິມິຕ຺ຕາຣມ຺ມເຕສູຕິ ສຸກນິມິຕ຺ຕາທິວເສນ ປຸຖຸນິມິຕ຺ຕສກາເວສຸ ອາຣມ຺ມເຕສຸ, ປຸຖຸສກາເວສຸ ວາ ສຸກນິມິຕ຺ຕາທີ

ອາຣມ຺ມເຓສຸຯ ໂກສຊ຺ຊປມາທນິທ຺ເທສານໍ ສມານຕ຺ເຕປິ ອວິປ຺ຜາຣິກຕາສງ຺ຂາຕາ ລີນວຸຕ຺ຕິຕາ ໂກສຊ຺ຊໍ, ສຕິໂວສ຺ສຄ຺ຄສງ຺ຂາຕໍ ປມຊ຺ຊນໍ ປມາໂທຕິ ອຍໍ ວິເສໂສຕິຯ

໙໗໑ຯສຄຣຸວາສນ຺ຕິ ສໂອຕ຺ຕປ຺ປວາສມາຫ, ສເຊຏ຺ຐກວາສນ຺ຕິ ສຫີຣິວາສໍຯ ອນາທິຍນາ ອນທ຺ທາ ໂອວາທອຄ຺ຄຫຓໍ, ອຈິຕ຺ຕີກາໂຣຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸກ຺ຂກຏ຺ຐສ຺ສ ວິຍ ອນລ຺ລຕາ, ອມຸທຸຕາ ວາ ອນທ຺ທາຯ ອສີລຸຍນ຺ຕິ ອສຸຂສີລຕາ ອມຸທຸຕາ ເອວຯ

໙໗໔ຯອຸປາຣມ຺ໂຠ ໂທສສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ສິຍາຯ

໙໗໗ຯ ''ອິຘ ປາສາທໍ ກໂຣຕີ''ຕິອາທີສຸ ຐປນຕ຺ເຖປິ ກໂຣຕິ-ສທ຺ໂທ ຍຸຊ຺ຊຕີຕິ ອາຫ ''ກໂຣຕີຕິ ຐເປຕີ''ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈາຍໍ ອາວຊ຺ຊນາ ອກຸສລານໍ ອາສນ຺ນກາຣຓຕ຺ຕາ ຂຸທ຺ທກວຕ຺ຖູສຸ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ, ຕທນຸກູລກິຈ຺ຈຕ຺ຕາ ວາຯ

ຕິກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

(໔ຯ) ຈຕຸກ຺ກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໙໗໙ຯອິຕີຕິ ນິທສ຺ສເນ ນິປາໂຕຕີ ເອວໍ-ສທ຺ເທນ ສມານຕ຺ໂຖຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຠວາຠວເຫຕູຕິປີຕິ ເອຕ຺ຖ ຠວນ຺ຕິ ຊາຍນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ຠໂວ, ສປ຺ປິອາທິເຠສຊ຺ຊໍຯ ຠໂວ ເອວ ປຓີຕຕໂຣ ອຠິວຸທ຺ໂຘ ອຠໂວຯ ຠາວນາຣາມຕາອຣິຍວໍສປ຺ປເຫຍ຺ຍຕ຺ຕາ ວາ ປຸຣິມຕຓ຺ຫາຕ຺ຕຍວຊ຺ຊາ ສພ຺ພາ ຕຓ຺ຫາ ''ຠວາຠວເຫຕຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ເອຕາຍາຕິ ຉນ຺ທາທີອຄຕິຍາຯ ນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ຕໍ ຕໍ ກິຣິຍໍ ນ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິມີນາຕິ ຉນ຺ທາທີນາ ອຄຕິຄມເນນຯ ຉນ຺ທາທີສຸ ເຍນ ນິນ຺ໂນ, ເຕນ ຄມນໍ ຍຖານິນ຺ນຄມນໍຯ

''ຣາຊາ''ຕິອາທີນາ ຣາຊາທີນິມິຕ຺ໂຕ ວິຍ ອູມິອາທີນິມິຕ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຕຸຕ຺ຣາໂສ ອູມິອາທິຠຍໍ, ''ອູມິຠຍນ຺ຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂກຘຸປາຍາສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນ''ນ຺ຕິອາທິວຈນໂຕ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໑໗໘; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໑໘໘; ອິຕິວຸຯ ໑໐໙) ໂກຘຸປາຍາສໂອທຣິກຕ຺ຕປຎ຺ຈກາມຄຸຓມາຕຸຄາມາ ວາຯ ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຈກາມຄຸຓມາຕຸຄາມຄ຺ຄຫເຓນ ຕນ຺ນິສ຺ສິຕຉນ຺ທຣາຄ຺ຄຫຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍ, ໂອທຣິກຕ຺ຕຎ຺ຈ ໂລໂກວຯ ອຸກ຺ເຂປນີຍາທີກມ຺ມໍ ວິນຍທຓ຺ຑໍຯ

''ອຖ ໂຂ ຕິມ຺ພຣຸໂກ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຍນ ຠຄວາ...ເປ... ເອຕທໂວຈ 'ກິໍ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ສຍໍກຕໍ ສຸຂທຸກ຺ຂ'ນ຺ຕິ? ມາ ເຫວໍ ຕິມ຺ພຣຸກາຕິ ຠຄວາ ອໂວຈາ''ຕິອາທີນາ ນິທານວຄ຺ເຄ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໘) ອາຄຕຕ຺ຕາ ''ຕິມ຺ພຣຸກທິຏ຺ຐິ''ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ

ຈຕຸກ຺ກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

(໕ຯ) ປຎ຺ຈກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໙໘໐ຯອາຄນ຺ຕຸໍ ປນ ນ ເທນ຺ຕີຕິ ອາຄມນສ຺ສ ປຈ຺ຈຍາ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

໙໘໑ຯອວເທຫນ຺ໂຕຕິ ປູຣເຕນ ມໍສູປຈຍເຫຕຸຕາຍ ຈ ອຸປຈຍນ຺ໂຕຯ ຄິມ຺ຫກາເລ ກຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ສຍນ຺ຕສ຺ສ ສຸຂໍ ໂຫຕີຕິ ຕໍ ອຸຕຸສຸຂໍ ''ເສຍ຺ຍສຸຂ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ສຍນິຣິຍາປຖສຸຂນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວຕນ຺ຕິ ຘຸຕງ຺ຄານີຯ ຕໂປຕີ ຂນ຺ຘກວຕ຺ຕານີ, ວີຣິຍໍ ວາຯ ສີລຄ຺ຄຫເຓນ ຂນ຺ຘກວຕ຺ຕເມຖຸນວິຣຕີນໍ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ຕປພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍຄ຺ຄຫຓໍ ນ ກຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ເຈ? ນ, ອຎ຺ຎສີລໂຕ ວິເສເສຕ຺ວາ ຕປພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍານໍ ເທວຕ຺ຕກາຣຓຕ຺ຕຄ຺ຄຫຓສ຺ສ ທສ຺ສນໂຕ, ພາຫິຣານຎ຺ຈສ຺ສ ວິນິພນ຺ຘສ຺ສ ປວຕ຺ຕິທສ຺ສນໂຕ ວາຯ ເຕສຎ຺ຫິ ອວິຫີສາທີໂຄວຕາທີທຸກ຺ກຣກາຣິກາເມຖຸນວິຣຕີໂຍ ຍຖາກ຺ກມໍ ສີລາທີນິ, ຕານີ ຈ ເຕ ເທວນິກາຍໍ ປຓິຘາຍ ຈຣນ຺ຕີຕິຯ ອຎ຺ຎຖາ ຈ ສທ຺ຘາຣຸຈິອາທີຫີ ''ຍໂຕ ໂຂ ໂຠ ອຍໍ ອຕ຺ຕາ ຣູປີ ຈາຕຸມ຺ມຫາຠູຕິໂກ ມາຕາເປຕ຺ຕິກສມ຺ຠໂວ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊຕີ''ຕິອາທີນາ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໘໕) ວິກປ຺ເປຕ຺ວາຯ

໖໔໔໚ ພ຺ຍສເນສຸ ໝາຕິໂກຄໂຣຄພ຺ຍສນຄ຺ຄໜເຕນ ຕໍນິມິຕ຺ຕາ ໂສກາທໂຍ ຄຫິຕາຕິ ທຝ຺ຖພ຺ພາ໚ ທສ຺ສນສວເນສຸ ປຝິກູລຕາ ທສ຺ສນສວນປຝິກູລຕາ໚ ເອຕ຺ຖ ຈ ອາທີນເວຫີ ປຌ຺ຈຫີ ເຕສໍ ກາຣຕກູຕາ ອກ຺ຂນ຺ຕິເຍວ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ກຖິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ, ອກ຺ຂນ຺ຕິມູລກາ ວາ ອປ຺ປີຍຕາທິເຫຕຸກູຕາ ທຸກ຺ກຝທຸພ຺ກາສິຕຕາທິໂທສາ໚

ມິຈ຺ຉາຊີວນິມິຕ຺ຕໍ ມຣຕກາເລ ອຸປ຺ປນ຺ນກາຍໍ ‘‘ອາຊີວກກາຍ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ‘‘ອາຊີວິກາກາຍ’’ນ຺ຕິ ປນ ປາເຖ ປຈ຺ຈຍານຸປ຺ປຕ຺ຕີ ປສ຺ສໂຕ ອາຊີວິກນິມິຕ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຕຸຕ຺ຣາໂສຕິ ອຕ຺ໂຖ ທຝ຺ຖພ຺ໂພ໚ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ສີໂລກນ຺ຕິ ຕປ຺ປຝິປກ຺ຂາ ອສີໂລກໍ ອກິຕ຺ຕິ໚ ເຕ ນາໜ ‘‘ຄຣໜກາຍ’’ນ຺ຕິ໚

໖໔໕໚ອຸປ຺ປີລາວິຕນ຺ຕິ ອຸທຄ຺ຄຕາສງຂາໂຕ ອວູປສມກາໂວ, ອວູປສມເຫຕຸກູໂຕ ວາ ປີຕິຍາ ອາກາໂຣ໚

ປຌ຺ຈກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາ໚

(໖໚) ຉກ຺ກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໖໔໔໚ ‘‘ໂກຌໂນ ໂຫຕິ ອຸປນາຫີ’’ຕິອາທີນາ ໂກຌາທິເຫຕຸກາ ອຸປນາໜາທໂຍ ໂກຌາທີນໍ ສໜາຍກາຣຕກາເວນ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕາຕິ ໂກຌາທໂຍ ເອວ ວິວາທມູລານິ, ເຕເນຕ຺ຖ ເຕ ເອວ ວຸຕ຺ຕາ໚ ສນ຺ທິຝ຺ຖິປຣາມສິຕາ ອຕ຺ຕໂນ ທິຝ຺ຖິຍໍ ອກິນິວິຝ຺ຖຕາ໚

໖໔໔໚ອປ຺ປຕິສ຺ສໂຍຕິ ປຕິສ຺ສຍກູເຕຫິ ຄຣູຫິ ວິຣຫິໂຕ໚ ອປ຺ປມາທລກ຺ຂຕນ຺ຕິ ສຕິອວິປ຺ປວາສໍ ກຸສລານຸໂຍຄສາຕຈ຺ຈໍ ວາ໚

ຍຸຕ຺ຕປຍຸຕ຺ຕຕາຕິ ຕນ຺ນິນ຺ນຕາວເສນ ສຸຝ຺ຖຸ ຍຸຕ຺ຕຕາ໚ ຄຕສງຄຕິກາ ກິເລສວເສນ ປວຕ຺ຕາ ສງຄຕິກາ໚ ອິຕ຺ຖີປຝິສໍຍຸຕ຺ຕກຖາສວເນ ອິຕ຺ຖີສທ຺ທສວເນ ຈ ອສ຺ສາໂທ ສວນສໍສຄ຺ໂຄ໚ ອິຕ຺ຖີຍາ ກສ຺ສຈິ ທານຄ຺ຄໜຕສ຺ສາໂທ ປຣິໂກຄສໍສຄ຺ໂຄ໚

໖໔໖໚ໂສມນສ຺ເສນ ສທ຺ຌີ ອຸປວິຈຣນ຺ຕີຕິ ໂສມນສ຺ສຸປວິຈາຣາຕິ ອກຸສລໂສມນສ຺ສສໜຄຕາ ຣູປວິຈາຣາທໂຍ ອິຌານິປ຺ເປຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ, ຕຖາ ອຸເປກ຺ຂຸປວິຈາຣາ ຈ໚ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ວາຕິ ເອເຕນ ວິຈາຣຄ຺ຄໜເຕນ ວິຕກ຺ໂກປິ ຄຫິໂຕຕິ ວິຕກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕເນນ ‘‘ອຸປວິຕກ຺ເກຕິ’’ຕິ ອິທມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ໚

໖໔໗໚ອຌ຺ຌາຕສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉຸທ຺ຆຈ຺ຈສໜຄຕຈິຕ຺ເຕສຸ ອຸເປກ຺ຂາ ໂມໂຫຕິ ວທນ຺ຕິ, ໂລກສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຸເປກ຺ຂາປິ ປນ ເຄໜສ຺ສິຕາ ນ ນ ໂຫຕິ໚

໖໔໘໚ອນິຈ຺ຈສມ຺ປຸປ຺ປນ຺ນິໂກ ‘‘ອນິຈ຺ຈ ສມ຺ປຸປ຺ປນ຺ໂນ ອຕ຺ຕາ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຄຕ຺ໜນ຺ໂຕ ສສ຺ສຕທິຝ຺ຖິໂກ ໂຫຕີຕິ ເອວຣູປສ຺ສ ທິຝ຺ຖິ ວິຍາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອນິຈ຺ຈສມ຺ປຸປ຺ປນ຺ນິກສ຺ເສວາ’’ຕິ ອາໜ໚ ນ ໂສ ຊາໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ຊາຕູ’’ຕິ ອຍໍ ນິປາໂຕ ອຸ-ກາຣສ຺ສ ໂອ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ຊາໂຕຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ເຕນ ວາ ສມານຕ຺ຖໍ ນິປາຕນ຺ຕຣໍ ເອຕໍ ທຝ຺ຖພ຺ພໍ໚ ສພ຺ພາສວທິຝ຺ຖີຕິ ສພ຺ພາ ສວປຣິຍາເຍນ ອາຄຕາ ທິຝ຺ຖິ໚

ຉກ຺ກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາ໚

(໗໚) ສຕ຺ຕກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໖໔໑໚ ທ຺ວາສຝ຺ຖີຍາ ທິຝ຺ຖີສຸ ສຕ຺ຕກສ຺ສ ອຌ຺ຌສ຺ສ ອກາວາ ສຕ຺ຕ ອຸຈ຺ເຉທວາທາ ເອວ ອິຌ ຕຖາ ອວຕ຺ວາ ‘‘ສຕ຺ຕ ທິຝ຺ຖີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ໚

ສຕ຺ຕກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາ໚

(୨။) ຂฒุฤกนิทฺเทสวฑฺฒนา

ฌ໕໔။ ''กมฺมํ ໂຂ ເມ กตฺตพฺพํ ภวิสฺสตี''ติอาทินา ໂຂສີທນາກາເຣນ ປວຕฺตຈິตฺตุປฺປາທາ ໂກສຊฺຊກາຣຕານີ, ໂກສຊฺຊ ເມວ ວາ ໂກສຊฺຊນฺຕຣກາຣຕາຍ ໂກສຊฺຊກາຣຕານີຕິ ທຍฺฤພฺພານີ။ มาสาจิตํ มฌฺเฌติ เອຕຖ ອາຈິຕ-สทฺโท ຕິນฺต-สทฺทสฺส, มฌฺเฌ-สทฺโท จ วิย-สทฺทสฺส อตฺถํ วทตีติ อธิปฺปาเยน ''ຕິນฺตมาโส วิยา''ติ อยมตฺโถ วิภาวิโต, มาสจโย วิยาติ วา อตฺโถ။

ฌ໕ຖ။ผรตีติ ຜุสติ, ฆฒฺเฒตีติ อตฺโถ။ อฌฺเฌน กาຣເณนาติ ''อຊฺຊ ตยา วิกาເລ ກຸตฺตํ, เตน ตວํ อาປตฺตึ อาປนฺโน สี''ติ วุตฺโต ''ທິຍฺໂຍ มยา กาເລ ກຸตฺตํ, เตนาหํ อนาປนฺโน''ติอาทินา อฌฺเฌน อยุตฺเตน กาຣເณน อฌฺฌํ ยุตฺตํ กาຣຕํ ປຝິຈฺฉาເທຕີຕິ อตฺโถ။ ປຸຈฺฉิตตฺถໂຕ พทิทฺธา ยถา ตํ น อฌฺญิยติ, ตถา กถาย อປนยนํ วิກฺຂิປนํ พทิทฺธา อປ นามนา။

ฌ໕୨။อสฌฺฌิวาหาติ ປຸຄฺຄເລหิ ทิฒฺฤิໂຍ ทสฺเสติ။ เยหิ วา อภินิเวเสหิ อสฌฺฌิ อตฺตานํ วหนฺติ, เต อสฌฺฌิวาหา။ อຣູປສมาปตฺตินิมิตฺตนฺติ อากาสาทิ။

ຂฒุฤกนิทฺเทสวฑฺฒนา นิฒฺฤิตา။

(ฌ။) นวกนิทฺเทสวฑฺฒนา

ฌ໖໐။ ทสมสฺส อวุตฺตตฺตา ''สตฺเตสุ อุປฺປตฺติวเสເນວ กຖิตานี''ติ วุตฺตํ။

ฌ໖໑။สุຂวินิจฺฉยนฺติ เสวิตพฺพาเสวิตพฺพสุຂสนฺนิฒฺฤານນฺติ อตฺโถ။ อຊฺຊตฺตํ สุຂนฺติ เสวิตพฺพํ เนກฺຂมฺมสุຂํ။ วินิ จฺฉยาติ ທຸເວ วินิจฺฉยาติ อิทํ –

''สาตํ อสาตนฺติ ยมาທุ โลเก,

ตมูປนิสฺสาย ປໂທติ ฉนฺໂທ;

ຣູເປສຸ ທิสฺวา วิภวํ ภวญฺจ,

วินิจฺฉยํ กุพฺพติ ชนฺตุ โลเก''ติ။ (สุ။ นิ။ ໘ຖ໑; มหานิ။ ໑໐໘) –

เอตสฺส นิทฺเทเส วุตฺตํ။

อิธ วินิจฺฉโยติ วุตฺโตติ อิมิสฺสา วิภงฺคปาฌิยา โย ฉนฺທຣາຄສฺส ປจฺจยภาเวน วินิจฺฉย-สทฺเทน วุตฺโต, สกฺกปญฺเหปิ (ที။ นิ။ ໒.໓໕ຖ) ฉนฺทสฺส นิทานภาเวน วิตกฺก-สทฺเทน โส เอว อาคโตติ เอวํ วิตกฺกสฺส วินิ จฺฉยภาวํ ตสฺเสว อิธ คหิตตฺตญฺจ ทสฺเสติ။ พลวสนฺนิฒฺฤานนฺติ พลวติยา ตฺตหาย อารมฺมณสฺส นิฒฺฤเปตฺวา คหณํ။

ฌ໖໔။ สติปิ อฌฺเฌสญฺจ สງຂตภาเว อหนฺติ อสฺมิติ จ สาติสยา มานสฺส สງຂตตาติ กตฺวา ''สງຂต''นฺติ มาโน วุตฺโต။ เสยฺยาทิวเสน ''อหมสฺมี''ติ อตฺตโน สງຂຣຕํ วา สງຂตํ။ เอตฺถ ''ภวิสฺสนฺตี''ติอาทิกา ປວตฺติ ตตฺหา ทิฒฺฤีนํ วิเสสวตีติ ตาสมฺปิ อิฒฺชิตาทิภาโว วุตฺโต။

ນວກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຬ຺ຖິຕາ຺

(໑໐຺) ທສກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໗໐຺ ຊາລກ຺ຂິປ໌ສ໌ວິສານາທີກຸສລຕາສງ຺ກປ຺ປັນ໌ ອຸປ໌າຍຈິນ຺ຕາ, ຕສ຺ສາ ມິຈ຺ຉາກາວປ໌ຜິຈ຺ຉາທນກາເວນ ປ໌ວຕ຺ໂຕ ຕທາກາໂຣ ໂມໂຫ ອຸປ໌າຍຈິນ຺ຕາວເສນ ອຸປ຺ປ໌ນ຺ໂນຕິ ທຬ຺ຖພ຺ໂພ຺. ຍຖາກເຕ ປນ ປ໌າເປ໌ ອນາທີນວທສ຺ສນວເສນ ປ໌ວຕ຺ຕາ ສຄ຺ຜາ, ສງ຺ກປ຺ໂປ໌ ວາ ປ໌ຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ, ຕສ຺ສາປິ ມິຈ຺ຉາກາວປ໌ຜິຈ຺ຉາທກ໌ ຕທາກາຣໍ, ອນາທີນວທສ຺ສນໍ ວາ ປ໌ຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາກາເຣນ ອຸປ຺ປ໌ນ຺ໂນ ໂມໂຫຕິ຺ ວິມຸຕ຺ຕສຄ຺ຄິຕາຕິ ອຜິມານສມ຺ປຍຸຕ຺ຕ໌, ຕິຕ຺ຖິຍານໍ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ທິຬ຺ຖິຍາ ວິມຸຕ຺ຕຕາສຄ຺ຊານນໍ຺ "ວິມຸຕ຺ໂຕມ຺ຫີ"ຕິ ເອວໍ ປ໌ວຕ຺ໂຕ ອກຸສລຈິຕ຺ຕຸປ຺ປ໌າໂທ ມິຈ຺ຉາວິມຸຕ຺ຕິຕິ ເກຈິ ວທນ຺ຕິ຺ ຜລໍ ວິຍ ວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຄທິເຕ ປນ ທິຬ຺ຖິສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຈິຕ຺ເຕ ທິຬ຺ຖິ ມິຈ຺ຉາຓາຓໍ, ສມາຜິ ຈ ມິຈ຺ຉາວິມຸຕ຺ຕິຕິ ຍຸຕ຺ຕໍ ສິຍາ຺

ທສກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຬ຺ຖິຕາ຺

ຕຓ຺ຫາວິຈຣິຕນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໗໑຺ສມູຫຄາຫໂຕຕິ ຕຓ຺ຫາມານທິຬ຺ຖີນໍ ສາຊາຣຓຄຸຄຫຓໂຕຕິ ວທນ຺ຕິ຺ "ອິຕ຺ຖໍ ເອວໍ ອຄ຺ຄຖາ"ຕິ ປນ ວິເສສໍ ອກຕ຺ວາ ຄຫຓໍ ສມູຫຄາໂຫຕິ ທຬ຺ຖພ຺ໂພ຺ ອຄ຺ຄໍ ອາກາຣນ຺ຕິ ປ໌ຣສນ຺ຕານຄຕໍ ອາກາຣໍ຺ ອຕ຺ຖີຕິ ສທາ ສໍວິຊ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ສິທຕີຕິ ວິນສ຺ສຕິ຺ ສໍສຍປ໌ຣິວິຕກ຺ກວເສນາຕິ "ກີ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ສິຍໍ, ນ ສິຍ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ປ໌ຣິວິຕກ຺ກວເສນ຺ ປ໌ຕ຺ຖນາກປ຺ປ໌ນວເສນາຕິ "ອປ໌ິ ນາມ ສາຊຸ ປ໌ນາຫໍ ສິຍ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ປ໌ຕ຺ຖນາຍ ກປ຺ປ໌ນວເສນ຺

ສຸທ຺ຊສີສາຕິ ຕຓ຺ຫາມານທິຬ຺ຖີນໍ ສາຊາຣຓສີສາ ວິເສສສ຺ສ ອນິສ຺ສິຕຕ຺ຕາ "ສຸທ຺ຊສີສາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາ຺ ຕຕ຺ຖ ທິຬ຺ຖິສີເສຫິ ທິຬ຺ຖິຍາ ຕຓ຺ຫາ ທສ຺ສິຕາ, ສີສສີສມູລເກຫິ ມານທິຬ຺ຖີຫີ ສຍເມວ ຈາຕິ ອາຫ "ເອວເມເຕ…ເປ໌… ຕຓ຺ຫາ ວິຈຣິຕສມ຺ມາ ເວທິຕພ຺ພາ"ຕິ຺ ທິຬ຺ຖິມາເນສຸປິ "ຕຓ຺ຫາວິຈຣິຕານີ"ຕິ ວຈນໍຈ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ວິປ຺ປ໌ໂຍຄີນໍ ທິຬ຺ຖິມານານໍ ຕຓ຺ຫາຍ ອວິປ຺ປ໌ໂຍຄີນໍ ຕໍມູລກຕ຺ຕາວ ຕປ຺ປ໌ຊານຕາຍ ກຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺

໑໗໔຺ອວກ຺ກຣີຕິ ນິປ໌າໂຕ ນານາກາເວ ວຕ຺ຕຕີຕິ ອນານາກຣຓໍ ອນວກ຺ກຣີ, ຕໍ ກຕ຺ວາ, ອວກ຺ກຣີ ວາ ອກຕ຺ວາ ອນວກ຺ກຣີ ກຕ຺ວາຕິ ເອວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ອວິນິພ຺ໂກຄໍ ກຕ຺ວາ"ຕິ຺ "ອນວກາຣີ ກຣິຕ຺ວາ"ຕິ ວາ ປ໌າໂຄ, ຕຕ຺ຖ ອວກິຣຓໍ ວິກ຺ເຂປ໌ນໍ ສມູຫສ຺ສ ເອກເທສານໍ ວິນິພ຺ກ຺ຊ຺ຊນໍ ອວກາຣີ, ຕໍ ອວກາຣີ ວິນິພ຺ໂກຄໍ ອກຕ຺ວາ, ປ໌ຄ຺ຈປິ ຊນ຺ເຊ ສມູຫໂຕ ເອກຕ຺ເຕເນວ ຄເຫຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂຕ ອວິນິພ຺ກ຺ຊຊິຕ຺ວາ ອສ຺ມີຕິ ຉນ຺ທມານທິຬ຺ຖິໂຍ ປ໌ຜິລກຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອສິຕພ຺ຍາກງ຺ຄີຕາຍາຕິ ທາຕ຺ເຕນ ກາເຊນ ຈາຕິ ເອເຕນ ປ໌ຣິກ຺ຂາເຣນ, ອສິຕພ຺ຍາກງ຺ຄີຫີ ລວນວໜນກິຣິຍາ ວາ "ອສິຕພ຺ຍາກງ຺ຄີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາ຺

໑໗໕຺ອວກາຣີ ກຣິຕ຺ວາຕິ ຣູປ໌າທີນິ ອຕ຺ຕໂຕ ວິນິພ຺ກ຺ຊຊິຕ຺ວາ ອິມິນາ ຣູເປນ…ເປ໌… ອິມິນາ ວິຄ຺ຄາເຕນ ອສ຺ມີຕິ ຉນ຺ທໍ ປ໌ຜິລກຕີຕິ ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອິມິນາຕິ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂຕ ອວິນິພ຺ກ຺ຕ຺ເຕນ ຣູປ໌າທິນາຕິ ອຕ຺ໂຖ ທຬ຺ຖພ຺ໂພ຺ ອຕ຺ຕໂຕ ຫີ ອວິນິພ຺ກ຺ຕ຺ຕານີ ອພ຺ທິກຕານີ ອຫມິຈ຺ເຈວ ຄຫິຕານີ ຣູປ໌າທີນິ ອຸປ໌າທາຍ ອຸປ໌ຄນ຺ຕ຺ວາ ປ໌ວຕ຺ຕາ ຕຓ຺ຫາ "ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກສ຺ສ ອຸປ໌າທາຍາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ອຕ຺ຕໂຕ ຈ ວິນິພ຺ກ຺ຕ຺ຕານີ ພຫິກຕານີ ອຸປ໌ຄນ຺ຕ຺ວາ ປ໌ວຕ຺ຕາ "ພາຫິຣສ຺ສ ອຸປ໌າທາຍາ"ຕິ຺ ຂຄ຺ເຄນ ວາ ຉຕ຺ເຕນ ວາ ອຫໍ ນິຈ຺ໂຈຕິ ອກິມງ຺ຄລສມ຺ມເຕນ ຂຄ຺ຄາທິນາ ມມ ວິນາໂສ ນຕ຺ຖີຕິ ມຄ຺ຄຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເອເກກສ຺ສາຕິ ອິທໍ ອນາທີມ຺ຫີ ອນ຺ເຕ ຈ ສໍສາເຣ ເອເກກສ຺ສ ອຕີຕານາຄເຕສຸ ຉຕ຺ຕີສາຍປິ ສມ຺ກວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອເກກສ຺ສ ວາ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຍຖາລາກວເສນາຕິ ອິທມ຺ປິ ອນິສ຺ສິຕຕຓ຺ຫາມານທິຬ຺ຖີ ກຕ຺ວາ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ອທ຺ຊາປ໌ຈ຺ຈຸປ຺ປ໌ນ຺ເນ ກສ຺ສຈິ ສມ຺ກວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ຺

ຕຓ຺ຫາວິຈຣິຕນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຬ຺ຖິຕາ຺

ຊຸຫ຺ຫກວຕ຺ຖຸວິກງຄວຕ຺ຕນໆ ນິຜ຺ຄິຕໆຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໗ຯ ສມ຺ມຫທຍວິກງໂຄ

໑ຯ ສພ຺ພສງ຺ຄາຫິກວາຣວຓ຺ຓນາ

ໞ໗ຯ “ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ”ຕິອາທີນາ ຂນ຺ຘາທີນໍ ຘາຕຸສມ຺ກວປຣິຍາປນ຺ນປາຕຸກາວ ກູມນ຺ຕຣຕິສຸ ຘາຕູສຸອຸປ຺ປາທກທານາ ທິກຸສລ ກມ຺ມຕພ຺ພິປາກອກິຎ຺ເຍຍ຺ຍາທິອາຣມ຺ມຓທຸກທ຺ວຍທິຝ຺ຖາທິກຸສລຕ຺ຕິກາທິຕິກປຎ຺ຈກຣູປໂລກິຍທຸກທ຺ວຍເກາຫກິນ຺ ນານໍ ນິຣວເສສໂຕ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ທຸຕິຍວາຣາທີນຎ຺ຈ ເຍຕ຺ຖ ອນຸປ຺ປເວສໂຕ ສພ຺ພສາມຎ຺ເຍນ ວຸຕ຺ໂຕ ປຖໂມ ສພ຺ພສງ຺ຄາຫິ ກວາໂຣ ນາມ, ທຸຕິໂຍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕານຸປ຺ປຕ຺ຕິທສ຺ສນວາໂຣ ນາມາຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ປນ “ກາມຘາຕຸຍາ ກຕິ ຂນ຺ຘາ ກຕິ ອາຍຕ ນານີ”ຕິອາທີນາ (ວິກຯ ໞໞ໑) ເຕສໍ ອຕ຺ຖິຕາ ເອວ ວຸຕ຺ຕາ, ກິຣິຍາວິເສສສ຺ສ ອປ຺ປໂຍໂຄ “ອຕ຺ຖິ ກວຕີ ສໍວິຊ຺ຊຕີ”ຕິ ສາມ ຎ຺ຍກິຣິຍາຍ ວິຎ຺ເຍຍ຺ຍກາວໂຕ, ເຕນາຍໍ “ສມ຺ກວາສມ຺ກວທສ຺ສນວາໂຣ”ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸຕ຺ໂຕ, ຈຕຸຕ຺ໂຖ ຈ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປຕ຺ຕານຸປ຺ປຕ຺ຕິທສ຺ສນວາໂຣຕິ ຕຕ຺ຖ ປາຕຸກາວາປາຕຸກາວວຈນໂຕຯ

ໞ໗ໞຯຍຖາປ຺ຸຈ຺ຉນ຺ຕິ ປ຺ຸຈ຺ຉານຸຣູປໍ ອວິຕຖພ຺ຍາກຣຓໍ ປເຣຫີ ກຕມ຺ປີ ສພ຺ພຎ຺ຎຸວຈນໍ ວິຎ຺ໞາຍ ກຕຕ຺ຕາ ສພ຺ພຎ຺ຎຸພ຺ຍາກຣຓ ເມວ ນາມ ໂຫຕີ, ໂກ ປນ ວາໂທ ສພ຺ພຎ຺ຎຸນາ ເອວ ກເຕຕີ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

໔ຯ ອຸປ຺ປຕ຺ຕານຸປ຺ປຕ຺ຕິວາຣວຓ຺ຓນາ

ໞໞ໑ຯກາມຘາຕຸສມ຺ກູຕານຎ຺ຈາຕິ ອິທ຺ຘິຍາ ຣູປຘາຕຸຄຕານໍ ກາມາວຈຣສຕ຺ຕານຎ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຒານາຍຕນາທີນໍ ອກາ ເວນາຕີ ເອຕ຺ຖ ຍທິ ຕທກາເວນ ຄນ຺ຘາຍຕນາທີນີ ອາຍຕນາທິກິຈ຺ຈໍ ນ ກໂຣນ຺ຕິ , ອສຎ຺ຎສຕ຺ເຕສຸ ຈກ຺ຂາຍຕນສ຺ສ ອກາ ເວນ ຣູປາຍຕນໍ ອາຍຕນາທິກິຈ຺ຈໍ ນ ກເຣຍ຺ຍຯ ຕໂຕ “ອສຎ຺ຎສຕ຺ຕານໍ ເທວານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກ຺ຂເຓ ທ຺ວາຍຕນານີ ປາຕຸກວນ຺ ຕີ”ຕິອາທິວຈນໍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາຯ ກາມາວຈຣາທິໂອກາສາ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານສຕ຺ຕານໍ, ຕຕ຺ຖ ປຣິຍາປນ຺ນຘມ຺ມານໍ ວາ ອຘິຝ຺ຖານກາເວນ “ຘາຕູ”ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຕຖາ ເຍສຸ ກາມາວຈຣາທິສຕ຺ຕນິກາເຍສຸ ກາມາວຈຣາທິສຕ຺ຕາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ສຕ຺ຕຸປ຺ປຕ຺ຕິຕິ ວຸຈ຺ຈມານາ ເຕ ສຕ຺ຕນິກາຍາ ຈ, ນ ປເນຕ຺ຖ ອປຣິຍາປນ຺ໂນກາໂສ ອປຣິ ຍາປນ຺ນສຕ຺ຕນິກາໂຍ ຈ ອຕ຺ຖິ, ໂຍ “ຘາຕູ”ຕິ ວຸຈ຺ເຈຍ຺ຍາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘ໂອກາສວເສນ ວາ ສຕ຺ຕຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ວາ ອປຣິຍາປນ຺ນຘາຕຸ ນາມ ນຕ຺ຖີ”ຕິ ອາຫຯ ສຕ຺ຕຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນາຕິ ອິມິນາ ວາ ໂອກາສສຕ຺ຕໂລກທ຺ວຍໍ ສຫ ຄເຫຕ຺ວາ ຕາທິ ສາຍ ອປຣິຍາປນ຺ນຘາຕຸຍາ ອກາວໍ ທສ຺ເສຕິ, ສຕ຺ຕກາເວນ ວາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ສຕ຺ຕຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ສຕ຺ຕາວາສວເສນ ຕໍຕໍກວວເສນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ອຸປາທິນ຺ນກກ຺ຂນ຺ຘາ ຕໍຕໍປຣິຍາປນ຺ນານໍ ສທິສາຘິຝ຺ຖານກາເວນ ຘາຕູຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ເອວໍ ອປຣິຍາປນ຺ນຘາຕຸ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໕ຯ ປຣິຍາປນ຺ນາປຣິຍາປນ຺ນວາຣວຓ຺ຓນາ

ໞໞໞຯກວວເສນ ໂອກາສວເສນ ຈ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນາຕິ ຕຕ຺ຖ ອຎ຺ໞຕ຺ຖ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ອຸປາທິນ຺ນກກ຺ຂນ຺ຘາ ຕໍຕໍປຣິຍາປນ຺ນາ ສພ຺ເພ ທຝ຺ຖພ຺ພາຯ

໖ຯ ອຸປ຺ປາທກກມ຺ມອາຍຸປ຺ປມາຓວາໂຣ

(໑ຯ) ອຸປ຺ປາທກກມ຺ມວຓ຺ຓນາ

໑໐໔໑ຯ ຂນ຺ຘາທີນໍ ຘາຕຸສມ຺ກວາທິວເສນ ປເກທໍ ວຕ຺ວາ ເຍ ສຕ຺ຕາ ຘາຕຸປ຺ປເກທວນ຺ໂຕ, ຍຎ຺ຈ ເຕສໍ ອຸປ຺ປາທກກມ຺ມໍ, ໂຍ ຈ ຕສ຺ສ ວິປາໂກ, ເຕສໍ ວເສນ ປເກທໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຕໂຍ ເທວາ”ຕິອາທິໂກ ຉຝ຺ຖວາໂຣ ອາຣທ຺ໂຘຯ ຂນ຺ຘາທໂຍ ເອວ ຫິ ຘາຕຸຕ຺ຕຍກູຕເທວວເສນ ທານາທິກມ຺ມວເສນ ຕໍຕໍອາຍຸປ຺ປມາຓປຣິຈ຺ຉິນ຺ເນາປາທິນ຺ນກກ຺ຂນ຺ຘວເສນ ຈ ກິນ຺ນາຕີຯ ຈຕຸ

ໂທຕໍ ອມຸພຕໍ, ລໂທຕນຸຕີ ເອເກ។

ອຸປ຺ປ຺າທກການຸມວຕຸຕນາ ນິຍຸຄິຕາ។

(៤។) ອາຍຸປ຺ປ຺ມາຕວຕຸຕນາ

໑໐໘៤។ຕໂຍປີຊນາຕີ ຕໂຍ ຊນສມູຫາຕີ ອຣິປ຺ປ຺າໂຍ។

໑໐໘៥។ອາກາຕີ ໂສການາ ປກາ។

໑໐໘໖។ ກລຸຈນປີຕຸໂທ ວິຍ ສສຸສິຣິກາ ກລຸຈນປີຕຸທສສຸສິຣິກາ។ ຕຕຸຖ ປນ ໂສການປກາຍ ກິຕຸຕາ ສຸກາກິຕຸຕາຕີ ວຕຸຕພຸເພ ອາ-ກາຣສຸສ ຣສຸສຕຸຕໍ ອນຸຕິມຕ-ກາຣສຸສ ທ-ກາຣລຸຈ ກຕຸວາ "ສຸກກິຕຸທາ"ຕີ ວຸຕຸຕາ, ອຖ ປນ ສຸເການ ກິຕຸຕາ ສຸກກິຕຸຕາ។ ປຸຣິມປເທສຸປີ ປຣິຕຸຕໍ ສຸກໍ ເອເຕສນຸຕີ ປຣິຕຸຕສຸກາ, ອປຸປຸມາຕໍ ສຸກໍ ເອເຕສນຸຕີ ອປຸປຸມາຕສຸກາຕີ ສຸກ-ສທຸເທນ ສມາໂສ ໂຍເຊຕພຸໂພ ໂຫຕີ។

໑໐໘໗។ອາຣມຸມຕມນສິກາຣາ ປຸພຸພກາເຄນ ກຖິຕາຕີ ຊານກຸຂເຕ ຕໂຕ ປຈຸລາ ວາ ປຣິຕຸຕາທິກສິຕາຣມຸມຕກາວນາຍ ອາວຊຸຊເນນ ຈ ຊານສຸສ ອາຣມຸມຕມນສິກາຣນານຕຸຕຕາ ນ ໂຫຕີ, ປຸພຸພກາຄກາວນາຍ ປນ ປຸພຸພກາຄາວຊຸຊເນນ ຈ ໂຫຕີຕີ ອຕຸໂຖ។ ປຸພຸພກາຄກາວນາຍ ວເສນ ທິ ຊານໍ ປຣິຕຸຕປຖວິກສິຕາທິສຸ ຕໍຕທາຣມຸມຕໍ ໂຫຕີ, ປຸພຸພກາເຄນ ຕໍ ຕໍກສິຕາວຊຸຊເນນ ຕໍຕໍມນສິກາຣນຸຕີ។ ລນຸທາທໂຍ ປນ ອປຸປນາກຸຂເຕປີ ວິຊຸຊນຸຕີ។ ຕຕຸຖ ປຕິນິຕີ ນ ຕຕຸທາປຕຸຖນາ, ອຖ ໂຂ ລນຸທປຕຸຖນາວ ທພຸຄຸພຸພາ។ ອຣິໂມກຸໂຂ ນິຈຸລໂຍ។ ອກິນີຫາໂຣ ຈິຕຸຕປຸປວຕຸຕິເຍວ។ ຍທີ ປນ ກາວລນຸທາວປຕຸຖນາທໂຍ ຕໍຕໍກາວວິເສສນິຍາມກາ ອຣິປຸເປຕາ។ "ອປຸປນາຍປີ ວລຸຜນຸຕີ"ຕີ ເອຕສຸສ ອປຸປນາຍ ປວຕຸຕາຍ ຕໂຕ ປຈຸລາປີ ວລຸຜນຸຕີຕີ ອຕຸໂຖ ທພຸຄຸພໂພ។ ສລຸລາວິຣາຄາທີທີ ປນ ວິເສສິຍມານໍ ອາຣມຸມຕໍ ຕຖາ ຕຖາ ຕຕຸຖ ປວຕຸໂຕ ມນສິກາໂຣ ຈ ກາວວິເສສນິຍາມໂກ ປຸພຸພກາໂຄວ ວລຸຜຕີຕີ "ອາຣມຸມຕມນສິກາຣາ ປຸພຸພກາເຄນ ກຖິຕາ"ຕີ ວຸຕຸຕໍ។

ວິປຸລາ ຜລາຕີ ວິປຸລສນຸຕສຸຂາຍຸວຕຸຕາທິຜລາ។ ສຸລຸຄຸ ປສຸສນຸຕີ ປລຸລາຈກຸຂຸນາ ມໍສທິພຸພຈກຸຂູທີ ຈ។

໑໐໘໘។ "ຍາວ ນ ຕໍ ປາປກມຸມໍ ພຸຍນຸຕີ ໂຫຕີ"ຕີ (ມ។ ນີ។ ៣។៤៥໐) ວຈນໂຕ "ກມຸມເນວປມາຕ"ນຸຕີ ອາທ, ອພຸພຸທາທີອາຍຸປຸປມາຕປຣິຈຸເລໂທ ປນ ກມຸມວເສເນວ ກໂຕຕີ ອຣິປຸປາໂຍ។

ນິລີຍໂນກາສສຸສ ອກາວາຕີ ສມານຊາຕິເກນ ອຈຸລຣາຄເຕນ ສພຸພທາ ປຣິວາຣິຍມານສຸສ ການຄຸຕາກິຕຸຕສຸສ ຕພຸພິຣຫິຕຍຸຄານສຸສ ອກາວາຕີ ອຕຸໂຖ។

ກີ ນິຍເມຕີຕີ ກີ ຊານໍ ອຸປປຸຕຸຕີ ນິຍເມຕີຕີ ອຕຸໂຖ។ ນວ ພຸຣຫຸມໂລເກຕີ ພຸຣຫຸມປາຣິສຊຸຊາທໂຍ ນວປີ ໂສເລຕຸວາ។ ມຕຸຖເກຕີ ເວຫປຸຜເລສູຕີ ອຕຸໂຖ។ ເສຍຸຄກາວາ ນາມາຕີ ຕໂຕ ປຣໍ ອຄມນໂຕ ອຸຕຸຕມກາວາຕີ ອຣິປຸປາໂຍ។ ເຕເນວ ກວສີສານີຕີ ຄທີຕາ។ ອິເມສຸ ຕີສຸ ຖາເນສູຕີ ເວຫປຸຜລາທິຍຸຄານານີ ເອວ ສນຸຊາຍ ວຸຕຸຕໍ។ ເວຫປຸຜລໂຕ ປນ ປຸຣິເມສຸ ນວສຸ ນິພຸພຕຸຕອນາຄາມີ ອຣູປຊາຕຸ ອຸປປຊຸຊຕີຕີ ກຕຸວາ "ຣູປຊາຕຸຍາ ຈຸຕສຸສ ອຣູປຊາຕຸ ອຸປປຊຸຊນຸຕສຸສ ກສຸສຈິ ສຕຸຕ ອນຸສຍາ ອນຸເສນຸຕີ, ກສຸສຈິ ປລຸຈ, ກສຸສຈິ ຕໂຍ ອນຸເສນຸຕີ"ຕີ (ຍມ។ ៤។ອນຸສຍຍມກ។໑໑) ອີທໍ ວຸຕຸຕໍ, ນ ເວຫປຸຜລາທີສຸ ອຸປປນຸນໍ ສນຸຊາຍາຕີ ອຍ ເມຕຸຖ ອຣິປຸປາໂຍ ສີຍາ។ ຍໍ ປນ ວຸຕຸຕໍ "ນວສຸ ພຸຣຫຸມໂລເກສຸ ນິພຸພຕຸຕອຣິຍສາວການໍ ຕຕຸຣູປປຕຸຕິເຍວ ໂຫຕີ, ນ ເທຍຸຄູປປຕຸຕີ"ຕີ, ເອເຕນ ເທຍຸຄູປປຕຸຕິ ເອວ ນິວາຣິຕາ, ນ ເຕສເວວ ອຸປຣູປຣີ ເວຫປຸຜເລ ຈ ອຸປປຕຸຕິ ອຣູປຊາຕູປປຕຸຕີ ຈ។ "ປຖມຊຸຊານກູມິຍໍ ນິພຸພຕຸໂຕ ອນາຄາມີ ນວ ພຸຣຫຸມໂລເກ ໂສເລຕຸວາ ມຕຸຖເກ ຄິໂຕ ປຣິນິພຸພາຕີ"ຕີ ອີທມຸປີ ອນຸປຸພຸເພນ ອາໂຣຫນຸຕໍ ສນຸຊາຍ ວຸຕຸຕນຸຕີ ນ ເຕນ ຕສຸສ ມຕຸຖກໍ ອປຸປຕຸຕສຸສ ອຣູປຊາຕຸ ອຸປປຕຸຕີ ນິວາຣິຕາຕີ ທພຸຄຸພຸພາ។

ໂຍ ວາ ອລຸລຕຸຖ ຕຕຸຖ ວາ ມຄຸຄໍ ກາເວຕຸວາ ຈວິຕຸວາ ຕຕຸຖ ອຸປປນຸໂນ ອວິກຸຂມກິຕຣູປຣາໂຄ ອຣິຍສາວໂກ, ຕໍ ສນຸຊາຍ

ອຍໍ ອຌຸຄກຖາ ວຸຕຼຕາ໚ ເຕເນວ ‘‘ນວສຸ ພຸຣຫຼມໂລເກສຸ ນິພຸພຕຼຕອຣິຍສາວການ’’ນຸຕິ, ‘‘ປຄມຊຊານກູມິຍໍ ນິພຸພຕຸໂຕ ອນາຄາມີ’’ຕິ, ‘‘ອິເມສຸ ຕີສຸ ຄາເນສຸ ນິພຸພຕຼຕອນາຄາມີໂນ’’ຕິ ຈ ສພຸພຕຸຖ ນິພຸພຕຼຕຄຸຄຫຓໍ ກຕໍ໚ ຕສຸສ ປນ ເຍນ ຕຕຸຖ ອຸປປນຸໂນ, ຕສຸມີ ຣູປຣາເຄ ວິກຸຂມຸກິເຕ ປຸນ ກວາກິລາໂສ ນ ກວິສຸສຕີຕິ ອຣູປຣາຄຸປຈຸເຉໂທ ຈ ກວິສຸສຕິເຍວ໚ ໂຍ ປນ ປຸຖຸຊຊໂນ ຕຕຸຖ ນິພຸພຕຸໂຕ ອຣິຍມຄຸຄໍ ກາເວຕຸວາ ອຣູເປສິ ວິກຸຂມຸກິຕຣູປຣາໂຄ ອຸປຸປນຸເນ ມຄຸເຄ ນິພຸພຕຼຕກວາທີນວຫສຸສນວເສນ ອນີວຕຸຕິຕກວາກິລາໂສ, ຕສຸສ ວເສນ ຍມກປາລຸອີ ປວຕຸຕາຕີ ວາ ອຍມຕຸໂຖ ອຊີປຸເປໂຕ ສີຍາ໚

ອາຍຸປຸປມາຓວຕຸຓນາ ນິຌຸຄິຕາ໚

ກ໚ ອກີລຸເລຍຸຍາທີວາຣວຕຸຓນາ

໑໐໓໐໚ ‘‘ຣຸປຸປນລກຸຂຓໍ ຣູປໍ, ຜຸສນລກຸຂໂຓ ຜສຸໂສ’’ຕິອາທີນາ ສາມຄຸລວິເສສລກຸຂຓປຣີຄຸຄາຫິກາ ສລກຸຂຓປຣີຄຸຄາຫິກາ ທີຌຸຄິກາຍຂາວິຕຣຓວິສຸທຸຊີໂຍ ຌາຕປຣີລຸຌາ, ຕໂຕ ປຣໍ ຍາວ ອນຸໂລມາ ຕີຣຓປຣີລຸຌາ, ອຸທຍພຸພຍານຸປສຸສນໂຕ ປຌຸຄາຍ ຍາວ ມຄຸຄາ ປຫານປຣີລຸຌາ໚

ຕຕຸຖ ຕຕຸຖາຕີ ຂນຸຊາທີນໍ ຕາວ ຂນຸຊວິກາງຄາທີສຸ ປລຸຫປຸຈຸຉກວາເຣ ວຕຸຕພຸພໍ ວຸຕຸຕໍ, ເຫຕຸອາທີນລຸຈ ຂນຸຊາທີສຸ ອນຸໂຕຄຊຕຸຕາ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ປລຸຫປຸຈຸຉກວາເຣ ວຕຸຕພຸພໍ ວຸຕຸຕເມວາຕີ ທຌຸຄພຸພໍ໚

ອກີລຸເລຍຸຍາທີວາຣວຕຸຓນາ ນິຌຸຄິຕາ໚

ຊມຸມຫທຍວິກາງຄວຕຸຓນາ ນິຌຸຄິຕາ໚

ອິຕິ ສມຸໂມຫວິໂນທນີຍາ ລີນຕຸຖປທວຕຸຓນາ

ວິກາງຄ-ມູລຜີກາ ສມຕຸຕາ໚

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

ອຠິຘມ຺ມປິຏເກ

ວິຠງ຺ຄ-ອນຸຏີກາ

໑ຯ ຂນ຺ຘວິຠງ຺ໂຄ

໑ຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ

ຈຕຸສຈ຺ຈນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ຄາຖາຍໍ ''ຈຕຸສຈ຺ຈທໂສ''ຕິ ນິປ຺ປເທສໂຕ ສຈ຺ຈານິ ຄຫິຕານີຕິ ນິປ຺ປເທສໂຕ ເອວ ຕທຕ຺ຖໍ ວິຠາເວນ຺ໂຕ ''ຈຕ຺ຕາຣິ ສຈ຺ຈານີ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ສມາຫຍານີຕິ ສມານີຕານີ, ຈິຕ຺ເຕນ ເອກໂຕ ຄຫິຕານີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ''ສມາຫຍານີ''ຕິ ຈ ເອເຕນ ສມາຫາເຣ ອຍໍ ສມາໂສຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເຕເນວສ຺ສ ກເຕກຕ຺ຕສ຺ສ ຈຕຸສຈ຺ຈນ຺ຕິ ນປຸໍສກນິທ຺ເທໂສ ''ຕິວຏ຺ຏ''ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍຯ ປຕ຺ຕາທິປກ຺ເຂເປນ ທີສ຺ສ ນ ອິຕ຺ຖີລິງ຺ຄຕາ ຍຖາ ປຎ຺ຈປຕ຺ຕໍ, ຈຕຸຍຸຄໍ, ຕິຠຸວນນ຺ຕິ, ຕໍ ຈຕຸສຈ຺ຈໍ ປສ຺ສີ ອທກ຺ຂີ, ປຣິຎ຺ຎາປຫານສຈ຺ຈິກິຣິຍາຠາວນາຠິສມຍວເສນ ປຏິວິຊ຺ຌີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ອນນ຺ຕາປຣິມາເຓສຸ ອນຎ຺ຎສາຘາຣເຓສຸ ມຫາກຣຸຓາສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓາທີສຸ ພຸທ຺ຘຄຸເຓສຸ ສໍວິຊ຺ຊມາເນສຸ ສາວເກຫິ, ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເຘຫິ ຈ ສາຘາຣເຓນ ຈຕຸສຈ຺ຈທສ຺ສເນນ ຠຄວນ຺ຕໍ ໂຖເມຕີຕິ ໂຈທນໍ ມນສິ ກຕ຺ວາ ອາຫ ''ສຕິປິ ສາວການ''ນ຺ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ''ອນຎ຺ຎປຸພ຺ພກຕ຺ຕາ''ຕິ ອິມິນາ ສາວເກຫິ, ''ຕຕ຺ຖ ຈາ''ຕິອາທິນາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເຘຫິ ຈ ຠຄວໂຕ ຈຕຸສຈ຺ຈທສ຺ສນສ຺ສ ອສາຘາຣຓຕໍ, ນິຣຕິສຍຕຎ຺ຈ ທສ຺ເສຕິຯ ປຣສນ຺ຕາເນສຸ ປສາຣິຕກາເຍນ ສຸປາກຏຕ຺ຕາຕິ ເທສນານຸຠາເວນ ເວເນຍ຺ຍສນ຺ຕາເນສຸ ຈຕຸສຈ຺ຈທສ຺ສນສ຺ສ ວິຕ຺ຖາຣິຕກາເຍນ ຍາວ ເທວມນຸສ຺ເສສຸ ສຸປ຺ປກາສິຕຕ຺ຕາຯ ນາຖສທ຺ທໍ ໂລເກ ຍາຈນຸປຕາປີສ຺ສຣິຍາສີສາສຸ ປຠຸນ຺ຕີຕິ ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ນາຖຕີຕິ ນາໂຖ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ຠຄວາ ຈຕຸສຈ຺ຈທສ຺ສນກາເລເນວ ອຕ຺ຕໂນ ຫິຕສຸຂາສີສາຍ ກິເລສພ຺ຍສນຸປຕາປນສ຺ສ, ຫິຕປຏິປຕ຺ຕິຍາຈນສ຺ສ ຈ ມຕ຺ຖກໍ ປຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ເຕເນວ ປກາສິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາຣໍ ອນາມສິຕ຺ວາ ປທຸທ຺ຘາຣວເສນ ນາຖສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ເວເນຍ຺ຍານໍ ຫິຕສຸຂໍ ອາສີສຕີ''ຕິອາທິມາຫຯ ''ຈຕຸສຈ຺ຈທໂສ''ຕິ ວາ ອິມິນາ ອນຎ຺ຎສາຘາຣໂຓ ຠຄວໂຕ ຎາຓານຸຠາໂວ ປກາສິໂຕຕິ ''ນາໂຖ''ຕິ ອິມິນາ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓໍ ກຣຸຓານຸຠາວໍ ວິຠາເວຕຸໍ ''ເວເນຍ຺ຍານ''ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຣເມນ ຈິຕ຺ຕິສ຺ສຣິເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠຄວາ ນາໂຖຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ຕຖາ ປຣເມນ ຈິຕ຺ຕິສ຺ສຣິເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ສພ຺ພສຕ຺ເຕ ຄຸເຓຫິ ອີສຕີຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ຈິຕ຺ຕິສ຺ສຣິເຍນາຕິ ອຣິຍິທ຺ຘິອາທິນາ ຈິຕ຺ເຕ ວສີຠາເວນຯ ຄຸເຓຫິ ອີສຕີຕິ ປຣມຸກ຺ກໍສຄເຕຫິ ອຕ຺ຕໂນ ສີລາທີຄຸເຓຫິ ຘມ຺ເມນ ອິສ຺ສຣິຍໍ ວຕ຺ເຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອວໍຠູໂຕ ຍສ຺ມາ ສພ຺ພາຠິຠູ ນາມ ໂຫຕິ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອຠິຠວຕີ''ຕິຯ ຕຖາ ຈາຫ ''ສເທວເກ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂລເກ…ເປ… ອຠິຠູ ອນຠິຠູໂຕ, ຕສ຺ມາ 'ຕຖາຄໂຕ'ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ''ຕິ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໒໓; ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໘໘)ຯ ທຸວິເຘນາປີ ອິສ຺ສຣິຍຕ຺ຖໍ ນາຖສທ຺ທໍ ທສ຺ເສຕິຯ

ອຏ຺ຐາຣສປ຺ປເຠທາຍ ເທສນາຍ ໂຖມນເມວາຕິ ໂຍຊນາຯ ສມານຄຓນຄຸເຓຫີຕິ ສມານຄຓເນຫິ ຄຸເຓຫີ ກຣຓຠູເຕຫີຯ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ນິຣຕິສເຍນ ຈຕຸສຈ຺ຈທສ຺ສເນນາຕິ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓສ຺ສ, ທສພເລສຸ ວສີຠາວສ຺ສ ຈ ປທຏ຺ຐານຠູເຕນຯ ສຈ຺ຈາຠິສມ຺ໂພເຘນ ຫິ ອຠິນີຫາຣານຸຣູປໍ ຣູປາຣູປຘມ຺ເມສຸ ຉຕ຺ຕິໍສໂກຏິສຕສຫສ຺ສມຸຂປ຺ປວຕ຺ເຕນ ສາຕິສຍໍ ສນ຺ຕິສມູຫກິຈ຺ຈາຣມ຺ມຓຝນປ຺ປເຠເທນ ມຫາວຊິຣຎາຓສງ຺ຂາເຕນ ພຸທ຺ຘາເວຓິເກນ ສມ຺ມສເນນ ສມ຺ຠູເຕນ ຠຄວາ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິໍ ປຕິຏ຺ຐິໂຕວ ກຸສລາທີເກເຫີ, ຜສ຺ສາທີເກເຫີ ຈ ຘມ຺ເມ ວິຠຊນ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທກຓ຺ຑາທິວເສນ ຘມ຺ມສງ຺ຄຫໍ ຈຕຸຘາ ເທເສຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ອໂຫສິຯ ຕຖາ ອຕີຕໍເສ ອປ຺ປຏິຫຕຎາຓຕາທິພຸທ຺ຘຘມ຺ມສມນ຺ນາຄໂຕ ຠຄວາ ອຕີຕາທິເຠທໂຕ ຂນ຺ຘາທິເກ ວິຠຊິຕ຺ວາ ເທເສຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ອໂຫສິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ…ເປ… ວິຠງ຺ຄ''ນ຺ຕິຯ ''ສພ຺ພຎ຺ຎຸຠາສິຕຕ຺ຕາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ''ອສພ຺ພຎ຺ຎຸນາ ເທເສຕຸໍ ອສກ຺ກເຓຍ຺ຍຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ''ຕິ ເອເຕນ ຘມ຺ມສງ຺ຄຓີວິຠງ຺ຄານໍ ອນຸວຍໂຕ ພ຺ຍຕິເຣກໂຕ ຈ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘປ຺ປເວທິຕຕຎ຺ເຍວ ວິຠາເວຕິຯ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘຕາທີຄຸເຓຕິ ພຸທ຺ຘຣຕນສ຺ສ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘຕາ, ຘມ຺ມສງ຺ຆຣຕນານໍ ສ຺ວາກ຺ຂາຕຕາ, ສຸປ຺ປຏິປນ຺ນຕາຕິ ເອວມາທີຄຸເຓ ປກາເສຕິຯ

ນນຸ ຈ ‘‘ຈຕຸສຈ຺ຈຫໂສ’’ຕິອາທິນາ ກຄວໂຕວ ຄຸຕາ ວິກາວິຕາຕິ? ສຈ຺ຈໍ, ເຕເນວ ຊມ຺ມສງ຺ຄານມ຺ປິ ຄຸຕາ ວິກາວິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ຕປ຺ປກາວສ຺ສ ອນລ຺ລຖາກາວໂຕ, ຕທປ຺ເທເສນ ວາ ຊມ຺ໂມ, ຕທາຊາໂຣ ຈ ສງ຺ໂຄ ວຸຕ຺ໂຕວ ໂຫຕິຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ພຸທ຺ຊາທີນໍ… ເປ… ວິກາເວຕີ’’ຕິ຺

ອຕິຕໍເສຕິ ອຕິຕໂກຍ຺ຖາເສ, ປຸພ຺ພນ຺ເຕຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອປ຺ປຍິຫຕນ຺ຕິ ນປ຺ປຍິຫຕໍ, ລາຕສ຺ສ ປຍິຄາໂຕ ນາມ ອລ຺ລາຕໍ, ສພ຺ພມ຺ປິ ວາ ກິເລສຊາຕໍ຺ ຕໍ ຍສ຺ມາ ກຄວໂຕ ສທາ ວາສນາຍ ປຫີນໍ, ຕສ຺ມາສ຺ສ ອຕິຕໍເສ ສພ຺ພຕ຺ຖກເມວ ເລຍ຺ຍາວຣຕປ຺ປ ຫາເນນ ລາຕໍ ອປ຺ປຍິຫຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຺ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປິ຺ ກື ປເນຕານິ ປາຍິເຍກ຺ກໍ ວິສຸໍ ລາຕານິ, ອຸທາຫຸ ອຕິຕາທີສຸ ປວຕ຺ຕນກລາຕານິ ເອວ? ຕີສຸ ກາເລສຸ ອປ຺ປຍິຫຕລາຕານິ ນາມ ປາຍິເຍກ຺ກໍ ກຄວໂຕ ຕີຕີ ລາຕາເນວາຕິ ວທນ຺ຕີ຺ ເອກໍ ເຍວ ຫຸຕ຺ວາ ຕີສຸ ກາເລສຸ ອປ຺ປຍິຫຕລາຕໍ ນາມ ສພ຺ພລ຺ລຸຕລ຺ລາຕເມວ຺ ສພ຺ພໍ ກາຍກມ຺ມນ຺ຕີ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ກຄວຕາ ກຕ຺ຕພ຺ ພໍ ກາຍກມ຺ມໍ຺ ລາຕປຸພ຺ພງ຺ຄມນ຺ຕີ ລາຕປຸເຣຈາຣິກໍ຺ ລາຕານຸປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕີ ລາຕສ຺ສ ອນຸປຣິວຕ຺ຕນກໍ, ສພ຺ພໍ ກາຍປໂຍຄໍ ປວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ກຄວາ ລາເຕນ ປຣິຈ຺ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ລາຕສຫິຕເມວ ປວຕ຺ເຕຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເສສປທທ຺ວເຍປິ ເອເສວ ນໂຍ຺ ຊນ຺ທສ຺ສາຕິ ກຕ຺ຕຸກມ຺ຍຕາຍ, ມຫາກຣຸຕາສມາໂຍຄໂຕ ສຕ຺ຕານໍ ເອການ຺ຕຫິເຕສິຕາຍ ຫິຕກິຣິຍາຊນ຺ທສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຊມ຺ມເທສນາ ຍາຕີ ຊມ຺ມກຖາຍ຺ ອປຣິກ຺ຂຍາປຣິເມຍ຺ຍປຍິການຕາຍ ຫີ ກຄວໂຕ ກຣຕສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ຊມ຺ມເທສນາ ນິຣນ຺ຕຣໍ ປວຕ຺ຕິຍ ມານາປິ ນ ກທາຈິປິ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຊຕິ, ອລ຺ລທຕ຺ຖຸ ອຸປຣູປຣິ ວຑ຺ຍເຕວ຺ ວິຣິຍສ຺ສາຕິ ປຣຫິຕປຍິປຕ຺ຕິຍໍ ອຸສ຺ສາຫສ຺ສ຺ ວິມຸຕ຺ຕິຍາຕິ ຜລວິມຸຕ຺ຕິຍາ຺ ເອຕ຺ຖ ຈ ສມາຊິອາທີນໍ ອຫານິ ຕໍຕໍປຍິປກ຺ຂສ຺ສ ສວາສນປຫີນຕ຺ຕາ ອນລ຺ລສາຊາຣຕຕາຍ ເວທິຕພ຺ພາ຺ ຊນ຺ທາທີນໍ ປນ ມຫາກຣຸຕາສມາໂຍຄໂຕປິ຺ ເສສໍ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍເມວ຺

໑຺ເຕເອວ ຊມ຺ເມຕິ ເຕ ເອວ ກຸສລາທີເກ ຕິກທຸເກທີ ສງ຺ຄຫີເຕ ຊມ຺ເມ຺ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ຂນ຺ຊາທິວເສນ ວຸຕ຺ເຕ ຂນ຺ຊາທິວເສນ ວິກຊິຕຸນ຺ຕິ ໂຍຊນາ຺ ນນຸ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ປຍິສມ຺ກິທາວເສນ ເຕ ນ ວຸຕ຺ຕາຕິ? ຍທິປິ ສຣູປໂຕ ນ ວຸຕ຺ຕາ, ‘‘ຊຣາມຣເຕ ລາຕໍ, ຊ ຣາມຣຕສມຸທເຍ ລາຕ’’ນ຺ຕິອາທິນາ (ສໍ຺ ນິ຺ ໔຺໓໓) ປນ ເຫຕຸເຫຕຸຜລາທີສຸ ລາຕວິກາຄສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ຖໂຕ ວຸຕ຺ຕາ ເອວ ໂຫນ຺ຕິ, ປຍິສມ຺ກິທາມຄ຺ເຄ (ປຍິ຺ ມ຺ ໔຺໓໐) ວາ ປຍິສມ຺ກິທານໍ ອາຄຕຕ຺ຕາ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ປຍິສມ຺ກິທາວເສນປິ ເຕ ຊມ຺ ມາ ວຸຕ຺ຕາ ເອວ຺ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມີ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ຺ ສງ຺ເຂເປນາຕິ ສມາເສນ຺ ອຸທ຺ເທສນິທ຺ເທສມຕ຺ເຕເນວ ຫີ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ຂນ຺ຊາທໂຍ ເທສິຕາ, ນ ປຍິນິທ຺ເທສາທິນາຕິ ສງ຺ເຂເປນ ເຕ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕາຕິ ວຸຕ຺ຕາ຺ ຕຕ຺ຖາຕິ ວາ ຊມ຺ມສງ຺ຄເຫ຺ ຕຕ຺ຖາປິ ຫີ ‘‘ຕສ຺ມີ ໂຂ ປນ ສມເຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂນ຺ຊາ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິອາທິນາ (ຊ຺ ສ຺ ໕໘) ຂນ຺ຊາທໂຍ ສງ຺ເຂເປນ ວຸຕ຺ຕາຕິ຺ ວິກຊິຍນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖ, ເອເຕນ ວາ ຂນ຺ຊາທໂຍຕິ ວິກງ຺ໂຄ, ເຕ ເອວ ປກິຣິຍນ຺ຕີ ປຍ຺ຖປີຍນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖ, ເອເຕນ ວາຕິ ປກຣຕໍ, ວິກງ຺ໂຄ ຈ ໂສ ປກຣຕລ຺ຈາຕິ ວິກງ຺ຄປ຺ປກຣຕໍ຺ ອາທິສທ຺ທຕ຺ຖໂຊຕເກນາຕິ ‘‘ອິຕິ ວາ, ອິຕິ ເອວຣູປາ ນຈ຺ຈຄີຕວາທິຕວິສູກທສ຺ສນາ ປຍິວິຣໂຕ’’ຕິອາທີສຸ (ທີ຺ ນິ຺ ໑຺໑໓) ວິຍ ອາທິສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖທີປເກນ຺ ປກາຣຕ຺ຖໂຊຕເກນາຕິ ‘‘ອິຕິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຍິກໂຍ ພາໂລ, ອປ຺ປຍິກໂຍ ປຕ຺ຑິໂຕ’’ຕິອາທີສຸ (ອ຺ ນິ຺ ໓຺໑) ວິຍ ປກາຣຕ຺ຖວິກາວເກນ຺ ‘‘ເອກເທເສນ ສມຸທາຍໍ ນິທສ຺ເສຕີ’’ຕິ ເອເຕນ ‘‘ຣູປກ຺ຂນ຺ໂຊ…ເປ… ວິລ຺ລາຕກ຺ຂນ຺ໂຊ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິສທ຺ທສ຺ສ ນິທສ຺ສນຕ຺ຖຕໍ ທສ຺ເສຕິ຺ ນິທສ຺ສນຕ຺ໂຖປິ ຫີ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ທິຍ຺ໂຖ ຍຖາ ‘‘ອຕ຺ຖິຕິ ໂຂ, ກຈ຺ຈານ, ອຍເມໂກ ອນ຺ໂຕ’’ຕິອາທີສຸ (ສໍ຺ ນິ຺ ໔຺໑໔; ໓຺໙໐)຺ ປຣິສມາປນຕ຺ໂຖ ວາ ‘‘ຕສ຺ມາຕິຫ ເມ, ກິກ຺ຂເວ, ຊມ຺ມທາຍາທາ ກວຖ, ໂມ ອາມິສທາຍາທາ຺ ອຕ຺ຖິ ເມ ຕຸມ຺ເຫສຸ ອນຸກມ຺ປາ ‘ກິນ຺ຕິ ເມ ສາວກາ ຊມ຺ມທາຍາທາ ກເວຍ຺ຍຸໍ, ໂນ ອາມິສທາຍາທາ’ຕິ’’ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໘໙) ເອວມາທີສຸ ວິຍ຺ ປຣິສມາປນລ຺ເຫຕໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນິຍສ຺ສ ເອກເທສທສ຺ສເນນ ຍທິທໍ ‘‘ປລ຺ຈກ຺ຂນ຺ຊາ ຣູປກ຺ຂນ຺ໂຊ…ເປ… ວິລ຺ລາຕກ຺ຂນ຺ໂຊ’’ຕິ ຕາວ ຕທຕ຺ຖສ຺ສ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ຺ ຕຕ຺ຖາຕິ ວິກງ຺ຄປ຺ປກຣເຕ຺ ‘‘ນິພ຺ພານວຊ຺ຊານ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍທິ ນິພ຺ພານວຊ຺ຊານໍ…ເປ… ອປ຺ປກຕຣປທຕ຺ຕາ ຂນ຺ຊານໍ ຂນ຺ຊວິກງ຺ໂຄ ອາທິມ຺ຫິ ວຸຕ຺ໂຕ, ນນຸ ສທາ ນິພ຺ພາເນນ ສພ຺ພຊມ຺ມສງ຺ຄາຫກຕ຺ຕາ, ສພ຺ພຊມ຺ມສງ຺ຄາຫເກຫິ ຈ ອາຍຕນາທີຫິ ຂນ຺ເຊຫິ ຈ ອປ຺ປກຕຣປທຕ຺ຕາ ສຈ຺ຈວິກງ຺ໂຄ ອາທິມ຺ຫິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຕິ ? ນ, ຕຕ຺ຖາປິ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈວິກງ຺ເຄ ເອກເທເສນ ຂນ຺ຊານໍ ເອວ ວິກຊິຕພ຺ພໂຕ຺ ຍຖາຫ ‘‘ຕຕ຺ຖ ກຕມໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ? ຊາຕິປິ ທຸກ຺ ຂາ…ເປ… ສໍຂິຕ຺ເຕນ ປລ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຊາ ທຸກ຺ຂາ’’ຕິ (ວິກ຺ ໑໙໐; ທີ຺ ນິ຺ ໔຺໓໕ກ; ມ຺ ນິ຺ ໑຺໑໘໐; ໓຺໓ກ໓)຺ ອິຊ ປນ ອນວເສສໂຕວ ຂນ຺ຊາ ວິກຊິຍນ຺ຕີຕິ ນິພ຺ພານວຊ຺ຊານໍ…ເປ… ອປ຺ປກຕຣປທຕ຺ຕາ ຂນ຺ຊານໍ ຂນ຺ຊວິກງ຺ໂຄ ອາທິມ຺ຫິ ວຸຕ຺ ໂຕ຺

ອປິຈ ຣູປສມ຺ມູລ຺ຫາ ອຣູປສມ຺ມູລ຺ຫາ ອຸກຍສມ຺ມູລ຺ຫາຕິ ຕິວິຊາ ໂພຊເນຍ຺ຍປຸຄ຺ຄລາ, ຕຖາ ສໍຂິຕ຺ຕຣຸຈິໂນ ວິຕ຺ຖາຣຣຸຈິໂນ ນາ

ຕິສງ຺ເຂປ຺ວິຕ຺ຖາຣຣຸຈິໂນ, ຕິກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍາ ມຸທິນ຺ທ຺ຣິຍາ ມຊ຺ຊິມິນ຺ທ຺ຣິຍາຕິ ຈ຺ ເຕສຸ ອຣູປສມ຺ມູລ຺ຫານໍ ອຸປ຺ກາຣາຍ ຂນ຺ຯເທສ ນາ, ຣູປສມ຺ມູລ຺ຫານໍ ອາຍຕນເທສນາ, ອຸກາຍສມ຺ມູລ຺ຫານໍ ຯາຕຸເທສນາ຺ ຕຖາ ສໍຂິຕ຺ຕຣຸຈີນໍ ຂນ຺ຯເທສນາ, ນາ ຕິສງ຺ເຂປ຺ວິຕ຺ຖາຣຣຸຈີນໍ ອາຍຕນເທສນາ, ວິຕ຺ຖາຣຣຸຈີນໍ ຯາຕຸເທສນາ຺ ຕິກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຂນ຺ຯເທສນາ, ມຊ຺ຊິມິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ອາຍຕນເທສນາ, ມຸທິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຯາຕຸເທສນາຕິ ອິມິນາ ປໂຍຊເນນ ອນຸກ຺ກເມນ ຈ ຂນ຺ຯາຍຕນຯາຕຸວິກ຺ງ຺ຄານໍ ເທສນາກ຺ກ ໂມວ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ຕໍ ປເນຕໍ ຂນ຺ຯາທິຕ຺ຕຍໍ ປວຕ຺ຕິນິວຕ຺ຕິຕທຸກາຍເຫຕຸມຸເຂເນວ ລາຍມານໍ ຍຖາກູຕາວໂພຯາຍ ໂຫຕີ, ນາຄ຺ຄຖາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ສຈ຺ຈວິກ຺ງ຺ຄເທສນາ ປວຕ຺ຕາ຺ ໂສ ຈ ຍຖາກູຕາວໂພໂຯ ວິເສສໂຕ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສມ຺ນິສ຺ສເຍນາຕິ ອິນ຺ ທ຺ຣິຍວິກ຺ງ຺ຄເທສນາ຺ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານຄ຺ຈ ອິນ຺ທຜ຺ໂຖ ຕໍຕໍປ຺ຈ຺ຈຍຯມ຺ມກູຕານໍ ຍຖາສກໍ ປ຺ຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ປ຺ຈ຺ຈຍກາວວິເສເສເນ ວາຕິ ປ຺ຈ຺ຈຍປ຺ຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນວິກາຄສນ຺ທສ຺ສນີ ປ຺ຈ຺ຈຍາກາຣວິກ຺ງ຺ຄເທສນາ຺ ປ຺ຈ຺ຈຍາກາຣສ຺ສ ຂນ຺ຯາທີນຄ຺ຈ ອວິປຣີຕສກາ ວາວໂພໂຯ ສຕິປຜ຺ຖານາທີສຸ ສມ຺ມາມນສິກາເຣນາຕິ ສຕິປຜ຺ຖານສມ຺ມປ຺ປຯາໂນທ຺ຍິປາທໂພຊ຺ຊງ຺ຄມຄ຺ຄງ຺ຄວິກ຺ງ຺ຄເທສນາ຺ ສ຺ວາຍໍ ສຕິປຜ຺ຖານາທີສຸ ສມ຺ມາມນສິກາໂຣ ອິມາຍ ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ໂຫຕີຕິ ຊານອປ຺ປມຄ຺ຄາວິກ຺ງ຺ຄເທສນາ, ສາ ສມ຺ມາປຜິປຕ຺ ຕິ ເອຕ຺ຕເກ ສີເລ ປຕິຜ຺ຖິຕສ຺ສ ສມ຺ກວຕີຕິ ສິກ຺ຂາປທວິກ຺ງ຺ຄເທສນາ, ຍຖາວຸຕ຺ຕາຍ ຈ ສມ຺ມາປຜິປຕ຺ຕິຍາ ອິເມ ອານິສໍສາຕິ ປຜິສມ຺ກິທາຄາຕວິກ຺ງ຺ຄເທສນາ, ເຕ ຈິເມ ຄາຕວິເສສາ ອິເມສຸ ກິເລເສສຸ ປຫີຍນ຺ເຕສຸ ຈ ສມ຺ກວນ຺ຕິ, ນາຄ຺ຄຖາຕິ ກິເລ ສວິກ຺ງ຺ຄເທສນາ, ເອວໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ເທສິເຕ ຂນ຺ຯາທິເກ ສງ຺ເຂປໂຕປີ ຊານນ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສິທ຺ຍີ ໂຫຕີ ເອວາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ປຣິໂຍສາເນ ຯມ຺ມຫທຍວິກ຺ງ຺ຄເທສນາ ປວຕ຺ຕາຕິ ເອວເມເຕສໍ ອຜ຺ຖາຣສນ຺ນໍ ມຫາວິກ຺ງ຺ຄານໍ ເທສນາກ຺ກມກາຣຕໍ ເວທິຕພ຺ ພໍ຺

ຣູປາທີນນ຺ຕິ ຣູປເວທນາສຄ຺ຄາສງ຺ຂາຣວິຄ຺ຄາຕານໍ຺ ເວທຍິຕາທິສກາວຕ຺ຕາກາວາຕິ ຍຖາກ຺ກມໍ ອນຸກວນສຄ຺ຊານ ນາກິສງ຺ຂຣຕາທິສກາວຕ຺ຕາກາວາ຺ ນ ຫິ ຣູປໍ ເວທຍິຕາທິສກາວໍ, ເວທນາທິ ວາ ຣຸປ຺ປນາທິສກາວໍ຺ ຍໂຕ ຣູປາທີນໍ ເວທ ນາສມວໂຣຯເນນ "ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂນ຺ຯາ"ຕິອາທີນາ ສງ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຂນ຺ຯາ ໐໖ ເທເສຕພ຺ພາ ສິຍຸໍ຺ ຣຸປ຺ປນາທິໂຕ ອຄ຺ຄສ຺ສາກາວາ ຕິ ຣຸປ຺ປນານຸກວນາທິສກາວໂຕ ອຄ຺ຄສ຺ສ ອຕີຕາທິເກ ຄເຫຕ຺ວາ ຣາສິວເສນ ວຕ຺ຕພ຺ພສ຺ສ ສໍຂິຕ຺ຕສ຺ສ ສກາວສ຺ສ ອກາວາ຺ ນ ຫິ ເຈຕສິກາທິກາໂວ ເວທນາທີນໍ ສກາໂວ຺ ເຫຜ຺ຖາ ຄຕເນສູຕິ ປຄ຺ຈໂຕ ເຫຜ຺ຖາ ຄຕເນສ຺ຸ ອນິຜ຺ຖານນ຺ຕິ ອປຣິໂຍສານໍ຺ ຣູປາທີສຸ ຫິ ກຕິປເຍ, ເອກມ຺ປີ ວາ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຈ຺ຈມານາ ຂນ຺ຯວເສນ ເທສນາ ອນວເສສສງ຺ຂຕຯມ຺ມສງ຺ຄາທິກີ ນ ສມ຺ກວຕີ຺ ຂນ຺ຯສ຺ສາຕິ ຣາສຜ຺ຖສ຺ສ ຂນ຺ຯສ຺ສ຺ ເຕເນວາຫ "ນ ຫີ"ຕິອາທີ຺ ສວິກາຄຯມ຺ເມທີຕິ ສປ຺ປເກທຯມ຺ເມທີ຺

"ສທ຺ທຕ຺ຖສທິຕໍ ຂນ຺ຯສທ຺ທສ຺ສ ວິສຍໍ ທສ຺ເສຕີ"ຕິ ເອເຕນ ຣາສິສທ຺ທສ຺ສ ວິຍ ຣາສຜ຺ເຖ ຂນ຺ຯສທ຺ທສ຺ສ ວາຈກກາເວນ ປວຕ຺ຕີ ທສ຺ເສຕິ ປຣິຍາຍນ຺ຕຣກາວໂຕ຺ ຄຸຕາທີສຸ ປນ ເກວລໍ ຕພ຺ພິສຍປໂຍຄກາເວເນວ ປວຕ຺ຕິ, ນ ວາຈກກາເວນາຕິ ອາຫ "ຄຸເຕ…ເປ… ນ ສທ຺ທຕ຺ຖ"ນ຺ຕິ຺ ຂນ຺ຯສທ຺ໂທຕິ ສີລາທິສທ຺ເທ ສນ຺ນິຯາປິໂຕ ຂນ຺ຯສທ຺ໂທ຺ ເຕເນວາຫ "ສີລາທິຄຸຕວິສີຜ຺ຖໍ ຣາສຜ຺ຖໍ ທີເປຕີ"ຕິ຺ ເກຈິຕິ ຯມ຺ມສິຣິຕ຺ເຖຣໍ ສນ຺ຯາຍ ວທຕິ຺ ເອຕ຺ຖາຕິ "ສີລກ຺ຂນ຺ໂຯ ສມາຯິກ຺ຂນ຺ໂຯ"ຕິ (ທີ຺ ນີ຺ ໓຺໓໕໔) ເອຕ຺ຖ຺ ນ ເກວລຄ຺ຈ ໂສ ເອວ, ອຜ຺ຖກຖາຈຣິເຍທີປີ ເອຕ຺ຖ ຄຸຕຕ຺ຖຕາ ອິຈ຺ຉິຕາ ເອວ຺ ຕຖາ ຫິ ອຜ຺ຖສາລິນິຍໍ "ສີລກ຺ຂນ຺ໂຯ ສມາຯິກ຺ຂນ຺ໂຯຕິອາທີສຸ ຄຸຕຜ຺ເຖນາ"ຕິ (ຯ຺ ສ຺ ອຜ຺ຖ຺ ໕) ວຸຕ຺ຕໍ຺ ນນຸ ຈ ເກວໂລປີ ຂນ຺ຯສທ຺ໂທ "ຕິຕ຺ຕໍ ໂຂ, ມາຕວ, ຂນ຺ຯານໍ ວຕ຺ຕວາທີ, ນ ໂຂ, ອາວຸໂສ ວິສາຂ, ຕີຫິ ຂນ຺ເຯທີ ອຣິໂຍ ອຜ຺ຖງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ສງ຺ຄຫີໂຕ"ຕິ (ມ຺ ນີ຺ ໑໔໖໘) ຈ ອາທີສຸ ສີລາທິວາຈໂກ ທິຜ຺ໂຖຕີ? ນ, ຕຕ຺ຖາປີ ອຯິກາຣາທິວຈ຺ເຉທກວເສເນວສ຺ສ ສີລາທີສຸ ປວຕ຺ຕິທສ຺ສນໂຕ຺ ນ ຂນ຺ຯສທ຺ ໂທ ປຄ຺ຄຕ຺ຕິສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ເຖ ວຕ຺ຕຕີຕິ ນິຣຸຕ຺ຕິໂວຫາຣາທິສທ຺ທາ ວິຍ ປຄ຺ຄຕ຺ຕິປຣິຍາໂຍ ນ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ທາຣຸກ຺ຂນ຺ໂຯ ຕິ ປຄ຺ຄຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ຕສ຺ສ ຂນ຺ຯສທ຺ທສ຺ສ ປຄ຺ຄຕ຺ຕິວິເສສປ຺ປວຕ຺ຕິຕໍ ທສ຺ເສຕິ຺ ວິຄ຺ຄາຕກ຺ຂນ຺ໂຯຕິ ຂນ຺ຯສທ຺ໂທຕິ "ວິຄ຺ຄາຕໍ ວິຄ຺ຄາຕກ຺ຂນ຺ໂຯ"ຕິ (ຍມ຺ ໑຺ຂນ຺ຯຍມກ຺໓໘) ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ໂຕ ຂນ຺ຯສທ຺ໂທ຺ ສມຸທາເຍ ນິຣຸລ຺ໂຫຕິ ອຕີຕາ ທິເກທກິນ຺ນສ຺ສ ປຄ຺ຄາຍ ອກິສໍຍູຫເນນ ຣາສິກເຕ ວິຄ຺ຄາຕສມູເຫ ນິຣຸລ຺ໂຫ຺ ຕາຍ ເອວ ຣຸລ຺ຫີຍາ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ຕາຍ ສມຸ ທາເຍ ນິຣຸລ຺ຫຕາຍ ຕທວຍເວ ເອກສ຺ມິມ຺ປີ ວິຄ຺ຄາເຕ ປວຕ຺ຕຕີຕິ຺ ເອຕ຺ຖ ຈ ຄາຕສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕ ນິຣຸລ຺ໂຫ ໂກສລ຺ລສມ຺ກູຕຜ຺ເຄນ ກຸສລກາໂວ ວິຍ ຄາຕວິປ຺ປຍຸຕ຺ເຕ ວິຄ຺ຄາຕສມຸທາເຍ ນິຣຸລ຺ໂຫ ຕເທກເທເສປີ ຣຸລ຺ຫີຍາ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ອຖ ວາ ກິຄ຺ຈິ ນິມິຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສຕິປີ ອຄ຺ຄສ຺ມິ ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕຍຸຕ຺ເຕ ກິສ຺ມິຄ຺ຈິເທວ ວິສເຍ ສມ຺ມຸຕິຍາ ຈິຣກາລ ຕາວເສນ ນິມິຕ຺ຕວິຣເຫປີ ປວຕ຺ຕິ ຣຸລ຺ຫີ ນາມ, ຍຖາ ມຫິຍໍ ເສຕີຕິ ມຫີໂສ, ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ຄາໂວຕິ, ເອວໍ ຂນ຺ຯສທ຺ທສ຺ສາປີ ຣຸລ຺ ຫີກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ຺

ຣາສິໂຕ ຄຸຕໂຕຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ວາ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນໍ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ຺ ນິຍເມຕ຺ວາຕິ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ຺ ປີຕ຺ຫຜ຺ໂຖຕິ

ສງ຺ຆາຕຕ຺ໂຖຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ປຌ຺ເຈວ ຂນ຺ຘາ ວຸຕ຺ຕາ, ໂກຍ຺ຖາສຍ຺ເຖ ຈ ຂນ຺ຘຍ຺ເຖ ນິພ຺ພານສ຺ສ ວເສນ ຉຍ຺ເຖນາປິ ຂນ຺ເຘນ ກວິຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ມາ ຂນ຺ຘຍ຺ໂຖ ນາມ ຣາສຍ຺ໂຖຕິ ຍຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ເຍສໍ ວາ ອຕິຕາທິວເສນ ເກໂທ ອຕ຺ຖິ’’ຕິອາທິນາ ອຕິຕາທິວິກາຄກິນ຺ເນສຸ ຣຸປ຺ປນາທິສກາວຌມ຺ເມສຸ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ໂກຍ຺ຖາສກາເວນ ຄຍ຺ຫມາເນສຸ ຕພ຺ພິກາຄຣຫິຕສ຺ສ ເອກສ຺ສ ນິພ຺ພານສ຺ສ ຣາສຍ຺ຖຕາ ວິຍ ໂກຍ຺ຖາສຍ຺ຖຕາປິ ນ ສມ຺ກວຕິຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເອເຕນ ປຌ຺ຌຕ຺ຕິຍາປິ ຂນ຺ເຘສຸ ອຄ຺ຄຫເຓ ກາຣຕໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ຜສ຺ສາທິເກ ວິຍ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ເຘ ອນວໂຣເຘຕ຺ວາ ເວທນາສຌ຺ຌາ ວິສຸໍ ຂນ຺ຘກາເວນ ຄຫິຕາຕິ? ວິວາທມູລຕາທິວິເສສທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ຄຫຍ຺ຖານຌ຺ຫິ ວິວາທກາຣຕໍ ກາມຊ຺ໂຊສານໍຯ ວຸຕ຺ຕຌ຺ເຈຕໍ ‘‘ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກາມເຫຕຸ ກາມນິທານໍ ກາມາຘິກຣຕໍ ກາມານເມວ ເຫຕຸ ມາຕາປິ ປຸຕ຺ເຕນ ວິວທຕິ, ປຸຕ຺ໂຕປິ ມາຕຣາ ວິວທຕິ’’ຕິອາທິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໖໗, ໑໗໘)ຯ ປພ຺ພຊິຕານໍ ທິຍ຺ຖາກິນິເວໂສຯ ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ ‘‘ເຍ ທິຍ຺ຖິມຸຄ຺ຄຍ຺ຫ ວິວາທຍນ຺ຕິ, ‘ອິທເມວ ສຈ຺ຈ’ນ຺ຕິ (ສຸຯ ນິຯ ໘໙໘; ມຫານິຯ ໖໗) ຈ ວາທຍນ຺ຕິ’’ຕິອາທິຯ ເຕສຸ ກາມຊ຺ໂຊສານໍ ເວທນສ຺ສາເທນ ໂຫຕິ, ທິຍ຺ຖາກິນິເວໂສ ສຌ຺ຌາວິປ຺ລ຺ລາເສນຯ ສຌ຺ຌາວິປ຺ລ຺ລາເສນ ຫິ ຈິຕ຺ຕວິປ຺ລ຺ລາໂສ, ຈິຕ຺ຕວິປ຺ລ຺ລາເສນ ທິຍ຺ຖິມານຕຕ຺ຫາປປ຺ຌຈານໍ ວິປ຺ລ຺ລາໂສຕິຯ ຕຖາ ເວທນານຸຄິທ຺ໂຘ ວິປ຺ລ຺ລຕ຺ຖສຌ຺ໂຌ ຈ ສໍສຣຕິຯ ເວທນານຸຄິທ຺ຘສ຺ສ ຫິ ເວທນາປຈ຺ຈຍາ ຕຕ຺ຫາ ສິທ຺ຘາ ໂຫຕິ, ຕໂຕ ຈ ຕຕ຺ຫາປຈ຺ຈຍາ ອຸປາທານນ຺ຕິ ອາວຍ຺ຍຕິ ກວຈກ຺ກໍຯ ວິປ຺ລ຺ລຕ຺ຖສຌ຺ຌິສ຺ສ ຈ ‘‘ສຌ຺ຌານິທານາ ຫິ ປປ຺ຌຈສງ຺ຂາ’’ຕິ (ສຸຯ ນິຯ ໘໗໐) ວຈນໂຕ ທິຍ຺ຖິມານຕຕ຺ຫາປປ຺ຌຈານໍ ອນຸປຈ຺ເຊທໂຕ ສໍສາຣສ຺ສ ອນຸປຈ຺ເຊໂທວຯ ອິຕິ ວິວາທກາຣຕານໍ ກາມຊ຺ໂຊສານທິຍ຺ຖາກິນິເວສານໍ ກາຣຕກາໂວ ສໍສາຣເຫຕຸກາໂວຕິ ອິມສ຺ສ ວິວາທມູລຕາທິວິເສສສ຺ສ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ເຘ ອນວໂຣເຘຕ຺ວາ ເວທນາສຌ຺ຌາ ວິສຸໍ ຂນ຺ຘກາເວນ ຄຫິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ໂອກາເສສູຕິ ວິກ຺ຊນກິຣິຍາຍ ປວຕ຺ຕິຍ຺ຖານກາວໂຕ ອຕິຕາທໂຍ ໂອກາສາຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ອິຕິສທ຺ເທນາຕິ ‘‘ອຸປາທາຍຣູປ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ວຸຕ຺ໄຕຕິສທ຺ເທນຯ ນິທສ຺ສນຕ຺ເຖນາຕິ ອຸທາຫຣຕຕ຺ເຖນຯ ສພ຺ໂພຕິ ສກໂລ ເອກາທສສຸ ໂອກາເສສຸ ວິກຕ຺ໂຕ ວິກ຺ຊນໂຍຯ ອິທຌ຺ຈ ວິກ຺ຊນນ຺ຕິ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ມຫາກູຕາ…ເປ… ອຸປາທາຍຣູປ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ວິກຕ຺ຕໍ ອິທຌ຺ຈ ວິກ຺ຊນໍຯ ໂອລ຺ອາຣິກາທິສູຕິ ໂອລ຺ອາຣິກສ຺ຂຸມຫີນປຕີຕທູຣສນ຺ຕິເກສຸຯ ຈກ຺ຂາຍຕນນ຺ຕິອາທິວິກ຺ຊນຌ຺ຈາຕິ ‘‘ຈກ຺ຂາຍຕນໍ…ເປ… ໂຜຍ຺ຖພ຺ພາຍຕນໍ ອິຕ຺ຖິນ຺ທ຺ຣິຍໍ…ເປ… ກພລ຺ອິກາໂຣ ອາຫາໂຣ ຣູປາ ສທ຺ທາ ຄນ຺ຘາ ຣສາ ໂຜຍ຺ຖພ຺ພາຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕໍ ວິກ຺ຊນຌ຺ຈຯ ຍຖາສມ຺ກວນ຺ຕິ ຍຖາຣຫໍຯ ເອກາທສສຸ ໂອກາເສສຸ ຍໍ ຍຕ຺ຖ ວິກ຺ຊນໍ ຍຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ຕຕ຺ຖ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ເອວໍ ເວທນາກ຺ຂນ຺ຘາທີສຸປີຕິ ຍຖາ ຣູປກ຺ຂນ຺ເຘ ຍຖາສມ຺ກວໍ ເອກາທສສຸ ໂອກາເສສຸ ວິກ຺ຊນໍ ໂຍເຊຕພ຺ພນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ເວທນາກ຺ຂນ຺ຘາທີສຸປີ ຍຖາສມ຺ກວໍ ເອກາທສສຸ ໂອກາເສສຸ ວິກ຺ຊນໍ ໂຍເຊຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຕຕ຺ຖ ເວທນາກ຺ຂນ຺ໂຘ ຕາວ ປຸຣິເມ ໂອກາສປຌ຺ຈເກ ສຸຂາທິເວທນາຕ຺ຕິກວເສນ ວິກຕ຺ໂຕ, ອິຕຣສ຺ມິ ກຸສລຕ຺ຕິກເວທນາຕ຺ຕິກສມາປນ຺ນທຸກສາສວທຸກວເສນຯ ສຌ຺ຌາກ຺ຂນ຺ໂຘ ປນ ປຸຣິເມ ໂອກາສປຌ຺ຈເກ ຉຜສ຺ສທ຺ວາຣວເສນ, ອິຕຣສ຺ມິ ໂອລ຺ອາຣິກທ຺ເກ ປຜິຆສມ຺ຜສ຺ສທຸກວເສນ ເຈວ ຍຖາວຸຕ຺ຕກຸສລຕ຺ຕິກາທິວເສນ ຈ ວິກຕ຺ໂຕຯ ເສເສສຸ ກຸສລຕ຺ຕິກາທິວເສເນວຯ ຕຖາ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ໂຘຯ ປຜິຆສມ຺ຜສ຺ສທຸໂກ ປເນຕ຺ຖ ນຕ຺ເຖວຯ ເຈຕນາຍ ເອວ ເຈຕ຺ຖ ນິທ຺ເທໂສ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘມ຺ມານໍ ເຈຕນາປ຺ປຘານກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ຕຖາ ຫິ ສາ ‘‘ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ໂຘ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິ ວິຌ຺ຌາຕກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ວິກ຺ຊເນ ປຜິນິທ຺ເທເສຯ ຕໍ ປນ ທ຺ວຍນ຺ຕິ ມໂນຘາຕຸມໂນວິຌ຺ຌາຕຘາຕຸທ຺ວຍໍຯ ຍຌ຺ຫິ ສຕ຺ຕວິຌ຺ຌາຕຘາຕຸເທສນາຍໍ ‘‘ມໂນຘາຕຸ, ມໂນວິຌ຺ຌາຕຘາຕູ’’ຕິ ທ຺ວຍໍ ເທສິຕໍ, ຕໍ ຉວິຌ຺ຌາຕກາຍເທສນາຍໍ ‘‘ມໂນວິຌ຺ຌາຕ’’ນ຺ຕ຺ເວວ ວຸຈ຺ຈຕີຕິຯ

ປາລ຺ອິນເຍນາຕິ ຂນ຺ຘວິກງ຺ຄປາລ຺ອິນເຍນຯ ອຌ຺ເຌນ ປກາເຣນາຕິ ຌມ຺ມສງ຺ຄເຫ, ຕທຍ຺ຖກຖາຍຌ຺ຈ ອາຄເຕນ ປກາເຣນ຺ຕເຣນຯ

໑ຯ ຣູປກ຺ຂນ຺ຘນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔ຯ ‘‘ກິຌ຺ຈິ’’ຕິ ປທໍ ‘‘ເອກຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສມານຕ຺ຖນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ກິຌ຺ຈີຕິ ປກາຣນ຺ຕຣເກທໍ ອາມສິຕ຺ວາ ອນິຍມນິທສ຺ສນ’’ນ຺ຕິຯ ອຸກເຍນາຕິ ປກາຣເກທໍ ອນາມສິຕ຺ວາ ອາມສິຕ຺ວາ ຈ ອນິຍມທສ຺ສນວເສນ ປວຕ຺ເຕນ ‘‘ຍໍ ກິຌ຺ຈິ’’ຕິ ປທທ຺ວເຍນຯ ອຕິປ຺ປເຕຕ຺ຖນ຺ຕິ ຣູປໍຯ ອຕິຈ຺ຈາຕິ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາຯ ປວຕ຺ຕິໂຕຕິ ປວຕ຺ຕນໂຕຯ ນິຍມນຕ຺ຖນ຺ຕິ ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍຯ

‘‘ກິລ຺ຈາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ກີ-ສທ຺ໂທ ປຸຈ຺ຉາຍໍ ເຫຕຸອຕ຺ຖທີປໂກ, ກຣເຓ ເຈຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ, ຈ-ສທ຺ໂທ ວຈນາລງກາໂຣຕິ ອາຫ
‘‘ເກນ ກາຣເຓນ ວເທຖາ’’ຕິ។ ທຸຕິຍວິກປ຺ເປ ປນ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ກາຣຓຕ຺ເຖ ປວຕ຺ຕໍ ກີ-ສທ຺ທໍ ‘‘ວເທຖາ’’ຕິ ກິຣິ
ຍາປທສມ຺ພນ຺ຊເນນ ອຸປໂຍຄວເສນ ປຣິຓາເມຕ຺ວາ ວທຕິ ‘‘ຕໍ ກາຣຓໍ ວເທຖາ’’ຕິ។

ປຸຣິມສນ຺ຕານສ຺ສ ເກາຫນ຺ຕິ ປຸຣິມສນ຺ຕານສ຺ສ ວິນາສໍ, ວິນາສາປເທເສນ ເຈຕ຺ຖ ສນ຺ຕາເນ ວິສທິສຸປ຺ປາທເມວ ທສ຺ເສຕິ។ ເຕ
ເນວາຫ ‘‘ວິສທິສສນ຺ຕານຸປ຺ປຕ຺ຕິທສ຺ສນໂຕ’’ຕິ។ ນນຸ ຈ ອຣູປຊມ຺ມານມ຺ປີ ວິໂຣຊິປຈ຺ຈຍສມວາເຍ ວິສທິສຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖີຕິ?
ສຈ຺ຈໍ ອຕ຺ຖິ, ສາ ປນ ນ ປາກຍຕຣາ, ປາກຍຕຣາ ຈ ອິຊາຊິປ຺ເປຕາ។ ເຕເນວາຫ ‘‘ສີຕາທິສນ຺ນິປາເຕ’’ຕິ។ ຕຖາ ຈາຫ ກຄວາ
‘‘ສີເຕນປີ ຣຸປ຺ປຕິ, ອຸຕ຺ເຫນປີ ຣຸປ຺ປຕິ’’ຕິອາທິ (ສໍ។ ນິ។ ໓។ຖຸ)។ ອິທານິ ເກາທ-ສທ຺ໂທ ອຸຊຸກເມວ ວິກາຣາປຕ຺ຕິ ວທຕີຕິ
ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ເກໂທ ຈາ’’ຕິອາທິມາຫ ។ ວິສທິສຣູປຸປ຺ປຕ຺ຕິເຍວ, ນ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອລ຺ລຖາກາໂວຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍ។ ເຕນ ກາປີລິຍໍ
ປຣິຓາມວາທໍ ປຜິກ຺ຊິປຕິ។ ຍທິ ປຸຣິມສນ຺ຕານໂຕ ເກໂທ ວິສທິສຸປ຺ປຕ຺ຕິ ຣຸປ຺ປນໍ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ລກ຺ຂຓສ຺ສ ອຕິປ຺ປສງໂຄ ສິຍາ
ຕິ ໂຈທນໍ ມນສິ ກຕ຺ວາ ອາຫ ‘‘ອຣູປກ຺ຂນ຺ຊານ’’ນ຺ຕິອາທິ។ ເອຕ຺ຖ ສີຕາທິຫີຕິ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ຍຖາ ອຸຕ຺ຫຊິຆຈ຺ຉາທໂຍ
ສງຄຍ຺ຫນ຺ຕິ, ເອວໍ ອາຫາຣາທີນມ຺ປີ ສງຄໂຫ ທຜ຺ຖພ຺ໂພ។ ເຍນາຕິ ເຍນ ສີຕາທີຫີ ສມາຄເມນ។ ຕຕ຺ຖາຕິ ເຕສຸ ຣູປຊມ຺ເມສຸ។
ອາຫາຣາທີກສ຺ສ ວາ ກີຕິປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ។ ຍຖາ ຣູປຊມ຺ມານໍ ກີຕິກ຺ຂເຓ ສີຕາທີຫິ ສມາຄໂມ ໂຫຕິ, ເອວໍ
ອຣູປກ຺ຂນ຺ຊານໍ ອລ຺ເລຫິ ສມາຄໂມ ນຕ຺ຖິ ອຕິລຫຸປຣິວຕ຺ຕິໂຕ, ຕສ຺ມາ ອຣູປຊມ຺ມາ ຣູປຊມ຺ມານໍ ວິຍ ປາກຍສ຺ສ ວິກາຣສ຺ສ
ອກາວໂຕ ‘‘ຣຸປ຺ປນ຺ຕີ’’ຕິ, ‘‘ຣຸປ຺ປນລກ຺ຂຓາ’’ຕິ ຈ ນ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ។ ‘‘ຣຸປ຺ປຕີ’’ຕິ ປທສ຺ສ ກຕ຺ຕຸກມ຺ມສາຊນານໍ ວເສນ
ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ອຍ຺ຄກາຖາຍໍ ‘‘ກຸປ຺ປຕິ ໝຍ຺ຜິຍຕິ ປີລຸອິຍຕິ ກິຊຊຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕທຕ຺ຖໍ ວິວຣນ຺ໂຕ ‘‘ກຸປ຺ປຕີຕິ ເອເຕນາ’’ຕິ
ອາທິມາຫ។ ໂກປາທີກິຣິຍາຕິ ໂກປສງໝຍ຺ຜນປີລຸອນກິຣິຍາ។ ໂກປ-ສທ຺ໂທ ເຈຕ຺ຖ ໄຂກປຣິຍາໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ກຕ຺ຕຸກູໂຕ
ກມ຺ມກູໂຕ ຈ ອຕ຺ໂຖຕິ ກຕ຺ຕຸກມ຺ມສາຊນານໍ ວເສນ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ກູຕຸປາທາຍຣູປສງຂາໂຕ ອຕ຺ໂຖ។ ກມ຺ມກຕ຺ຕຸຕ຺ເຖນ ກິຊຊ
ຕິ-ສທ຺ເທນາຕິ ຍທາ ກມ຺ມກຕ຺ຕຸຕ຺ໂຖ ຣຸປ຺ປຕິ-ສທ຺ໂທ, ຕທາ ກິຊຊຕິ-ສທ຺ໂທປີ ຕທຕ຺ໂຖ ເອວ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຕຕ຺ຖ
ຍທາ ກມ຺ມຕ຺ເຖ ‘‘ຣຸປ຺ປຕີ’’ຕິ ປທໍ, ຕທາ ‘‘ສີເຕນາ’’ຕິອາທີສຸ ກຕ຺ຕຸອຕ຺ເຖ ກຣຓວຈນໍ។ ຍທາ ປນ ‘‘ຣຸປ຺ປຕີ’’ຕິ ປທໍ ກຕ຺ຕຸອຕ຺
ເຖ ກມ຺ມກຕ຺ຕຸອຕ຺ເຖ ວາ, ຕທາ ເຫຕຸມ຺ຫິ ກຣຓວຈນໍ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ‘‘ຍໍ ປນ ຣຸປ຺ປຕີ’’ຕິອາທິນາ ‘‘ກຸປ຺ປຕີ’’ຕິອາທີນໍ
ກຕ຺ຕຸກມ຺ມຕ຺ຖານມ຺ປີ ອຕ຺ຖວຈນານໍ ວຈເນ ກາຣຓໍ ທສ຺ເສຕິ។ ຍທິປີ ອຕ຺ຖ-ສທ຺ໂທ ‘‘ປີລຸອນຍ຺ໂຄ’’ຕິອາທີສຸ (ປຜິ។ ມ។
໑។໑໗; ໔។໗) ສກາວປຣິຍາໂຍປີ ໂຫຕິ, ‘‘ເກນຍ຺ເຖນາ’’ຕິ ປເນຕ຺ຖ ອກິເຊຍ຺ຍປຣິຍາໂຍ ອຊິປ຺ເປໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ເກນຍ຺ເຖນາຕິ
ປຸຈ຺ຉາສກາຄວເສນ ຣຸປ຺ປນຍ຺ເຖນາ’’ຕິ, ຣຸປ຺ປນສທ຺ທາກິເຊຍ຺ຍກາເວນາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເຕເນວາຫ ‘‘ນ ເກວລໍ ສທ຺ທຕ຺ໂຖເຍວ
ຣຸປ຺ປນ’’ນ຺ຕິ។ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ກູຕຸປາທາຍປ຺ປເກທສ຺ສ ສກາວຊມ຺ມສ຺ສ។ ຣຸປ຺ປນລກ຺ຂຓລ຺ຈ ນາເມຕໍ ອນິຈ຺ຈຕາທິ
ວິຍ ກກ຺ຂລຸອຕ຺ຕາທິໂຕ ອລ຺ລນ຺ຕິ ນ ຄເຫຕພ຺ພໍ។ ປລ຺ລຕ຺ຕິວິເສໂສ ຫິ ຕນ຺ຕິ, ກກ຺ຂລຸອຕ຺ຕາທີນໍເຍວ ປນ ອຣູປຊມ຺ມວິຊຸໂຣ
ສກາວວິເສໂສຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។

ມຸຈ຺ຉາປຕ຺ຕິຍາຕິ ມຸຈ຺ຉາຍ ໂມຫສ຺ສ ອາປຊ຺ຊເນນ។ ກປ຺ປສຕ຺ຄານໍ ອຸທກນ຺ຕິ ກປ຺ປສຕ຺ຄາປກມຫາເມໝວຸຍ຺ຄໍ ອຸທກໍ។ ຕຖາຕິ
ຕປ຺ປກາຣຕາຍ ຂາຣກາເວ ສຕິ ອຸທເກນ ກປ຺ປວຸຍ຺ຄານກາເລ ວິຍ ປຖວີ ວິລີເຍຍ຺ຍ។ ໂລກນ຺ຕຣິຍສຕ຺ຕານໍ ປນ ປາປກມ຺ມພ
ເລນ ອຂາເຣປີ ຂາເຣ ວິຍ ສຣີຣສ຺ສ ວິລີຍນາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ເຕເນວາຕິ ເສາສ຺ສທນິສ຺ສຍນິຣຍສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເອວ។ ນ ຫິ ອວີ
ຈິມ຺ຫີ ປລ຺ຈວິຊພນ຺ຊນາທິກມ຺ມກາຣຓໍ ກໂຣນ຺ຕີ។

໓។ ປກຣຓປ຺ປຕ຺ຕໍ ຣູປີ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ມາຕິກາ ຄປີຕາຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຊ។ ມຫາກູຕຸ...ເປ... ອາປຊ຺ຊຕີ ຕປ຺ປກາຣກາ
ເວນ ອຕີຕໍເສ ຄຓນໍ ຄຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕີ ອຊິປ຺ປາໂຍ។ ‘‘ນ ຫີ’’ຕິອາທິນາ ຊມ຺ມນ຺ຕຣນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖຕາ ປ
ການ຺ຕຣນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖຕາ ຈ ກູຕຸປາທາຍຄຫຓສ຺ສ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ຕໍທສ຺ສເນຕິ ຄຓນນ຺ຕຣທສ຺ສເນ។ ຕໍສກາວຕ຺ຕາຕິ
ກູຕຸປາທາຍສກາວຕ຺ຕາ។ ‘‘ນ ຈາ’’ຕິອາທິນາ ກູຕຸປາທາຍສກາໂວ ອຕີຕໍສຄຕິຕຕາຍ ຕໍສກາວສ຺ສປີ ອລ຺ລຖາ ຄຕິຕຕ຺ຕາ, ອ
ຕໍສກາວສ຺ສ ຈ ຕຖາ ຄຕິຕຕ຺ຕາ ອກາຣຓນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ‘‘ອຊ຺ຊຕ຺ຕ...ເປ... ລພ຺ກຕີ’’ຕິ ເອເຕນ ທຸຕິຍນເຍ ນ ເກວລໍ
ຍຖາວຸຕ຺ໂຕວ ໂທໂສ, ອຖ ໂຂ ອພ຺ຍາປີໂຕປີ ໂທໂສຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ຕເທຕໍ ປນ ອກາຣຓໍ ກາຣຓກາວສ຺ເສວ ອນຊິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ។ ນ
ເຫຕ຺ຖ ກູຕຸປາທາຍຣູປກາໂວ ອຕີຕໍເສ ຄຓນສ຺ສ ກາຣຓນ຺ຕິ ອຊິປ຺ເປຕໍ, ຍໂຕ ຍຖາວຸຕ຺ຕໂທສາປຕ຺ຕິ ສິຍາ។

‘‘ກິນ຺ຕີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ກິ’’ນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພ ຍໍ ‘‘ຣູປ’’ນ຺ຕິ ສາມລ຺ລໂຕ ຄຫິຕໍ, ຕສ຺ສ ສຣູປປຸຈ຺ຉາ។ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ນິທສ຺ສນຕ຺ໂຖ, ນ

ກາຣຕຕ຺ໂຖຯ ເຕນສ຺ສ ຍໍ ຣູປໍ ອຕີຕໍ ນິຣຸທ຺ຜໍ…ເປ… ອຕີຕໍເສນ ສງ຺ຄຫີຕໍ ອຕີຕໂກຏ຺ຖາເສ ຄຓນໍ ຄຕໍ, ຕໍ ກິນ຺ຕິ ເຈ? ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ…ເປ… ຣູປ’’ນ຺ຕິ ກູຕຸປ຺ປາທາຍວິກາຄທສ຺ສນມຸເຂນ ວິເສສໍ ນິທສ຺ເສຕິຯ ຍຕ຺ຕກາ ຫິ ອິຉ ວິເສສາ ນິທ຺ທິຏ຺ຖາ ຈກ຺ຂາຍຕນາທໂຍ, ເຕສມິທໍ ນິທສ຺ສນນ຺ຕິຯ ນ ເຈຕ຺ຖ ປຸຣິມນຍໂຕ ອວິເສໂສຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ຣູປສ຺ສ ກູຕຸປ຺ປາທາຍຕາມຕ຺ຕສກາວທສ຺ສນຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ ເຕນາຫ ອຏ຺ຖກຖາຍໍ ‘‘ອຕີຕຣູປມ຺ປີ ກູຕານິ ເຈວາ’’ຕິອາທີຯ ອິຉ ປນ ກູຕຸປ຺ປາທາເຍນ ນິທສ຺ສນກູເຕນ ຣູປສ຺ສ ສພ຺ພວິເສສວິກາວນຕາ ທສ຺ສິຕາຯ ເອວຄ຺ຈ ກຕ຺ວາ ອພ຺ຍາປີຕໂທໂສປີ ເຈຕ຺ຖ ອໂນກາໂສວ, ຍໍ ຣູປໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ…ເປ… ອຸປ຺ປາທິນ຺ນໍ, ກິນ຺ຕິ? ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ…ເປ… ຣູປນ຺ຕິ ຕທລ຺ລວິເສສນິທສ຺ສນສ຺ສ ອສິປ຺ເປຕຕ຺ຕາຯ ຕຖາ ຈາຫ ‘‘ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ’’ຕິຯ

ປຣິຍາຍເທສນຕ຺ຕາຕິ ສກາວໂຕ ປຣິຍາຍນໍ ປຣິວຕ຺ຕນໍ ປຣິຍາໂຍ, ອຊ຺ຊກໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິຕີ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣິຍາເຍນ, ປຣິຍາຍກູຕາ ວາ ເທສນາ ເອຕ຺ຖາຕິ ປຣິຍາຍເທສນໍ, ສຸຕ຺ຕນ຺ຕໍຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຄ຺ຫິ ເວເນຍ຺ຍຊ຺ຊາສຍວເສນ ເທເສຕພ຺ພຉມ຺ເມ ເລສໂຕ ລພ຺ກມານ ກາວກຖນໍ, ນ ອຊ຺ຊນິປ຺ປເທສກາວກຖນນ຺ຕິ ປຣິຍາຍເທສນໍ ນາມຯ ເຕເນວ ຕໍ ‘‘ຍຖານຸໂລມສາສນ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອກິຉມ຺ໂມ ປນ ເທເສຕພ຺ພຉມ຺ເມ ອຊ຺ຊນິປ຺ປເທສກຖນນ຺ຕິ ນິປ຺ປຣິຍາຍເທສນໍ ນາມ, ຍໂຕ ‘‘ຍຖາຉມ຺ມສາສນ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ນິຈ຺ຈເຍນ ເທໂສຕິ ວວຕ຺ຖານໂຕ ກຖນໍຯ ຕຖາ ກທ຺ເທກຣຕ຺ຕສຸຕ຺ຕາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໒໗໒ ອາທໂຍ) ວິຍ ອຕີຕາທິກາໂວ ອຕີຕານາຄຕປ຺ຈຸ ຈຸປ຺ປນ຺ນກາໂວ ອທ຺ຉາວເສນ ອິຉາປີ ຂນ຺ຉວິກງ຺ເຄ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍຕ຺ຕາ ນິທ຺ທີສິຕພ຺ໂພ ສີຍາຕິ ໂຍຊນາຯ

ສນ຺ນິປ຺ຕິຕນ຺ຕິ ສມາຄຕໍຯ ສນ຺ຕານວເສນາຕິ ປຸພ຺ພາປຣວເສນຯ ປຸພ຺ເພນາປຣສ຺ສ ສມປ຺ປມາຓຕາຍ ອນູນໍ ອນຕິກໍ, ຕໂຕ ເອວ ເອກາກາຣໍຯ ປວຕ຺ຕິກາລວເສນ ວາ ອນູນໍ ອນຕິກໍ, ສມານສກາວຕາຍ ເອກາກາຣໍຯ ເຕນ ວິສກາເຄົາຕຸນາ ອນນ຺ຕຣິຕຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ເອວໍ ອາຫາເຣປີຕິ ເອຕ຺ຖ ວິສກາຄາຫາເຣນ ອນນ຺ຕຣິໂຕ ອເນກວາຣໍ ອເນກທິວສມ຺ປີ ກຸຕ຺ໂຕ ສກາເຄກາຫາຣໍ ນາມຯ ‘‘ຕໂຕ ປຸພ຺ເພ ວິສກາເຄົາຕຸອາຫາຣສມຸຏ຺ຖານໍ ອຕີຕໍ, ປ຺ຈ຺ຉາ ອນາຄຕ’’ນ຺ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ‘‘ເອກາຫາຣສມຸຏ຺ຖານ’’ນ຺ຕິ ປນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເອກສ຺ເສວ ອາຫາຣສ຺ສ ໂຍຊນາ ຍຸຕ຺ຕຣູປາຕິ ອປເຣຯ ປຄ຺ຈທ຺ວາຣວເສນາຕິ ເອຕ຺ຖ ປຄ຺ຈທ຺ວາຣາວຊ຺ຊນໂຕ ປຏ຺ຖາຍ ຍາວ ຕທາຣມ຺ມຓໍ, ຍາວ ຊວນໍ, ຍາວ ວາ ໂວຏ຺ຖພ຺ພນໍ, ຕາວ ປວຕ຺ຕາ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕຕິ ເອກວິຖີຯ ເອກຊວນສມຸຏ຺ຖານນ຺ຕິ ເອກຊວນວາຣສມຸຏ຺ຖານໍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ສມຍໍ ອນາມສິຕ຺ວາວ ສນ຺ຕຕິວເສນ, ສນ຺ຕຕິຄ຺ຈ ອນາມສິຕ຺ວາວ ສມຍວເສນ ອຕີຕາທິວິກາໂຄ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ

ເຕສນ຺ຕິ ເຫຕຸປ຺ຈ຺ຈຍານໍຯ ກລາປສ຺ສາຕິ ຣູປກລາປສ຺ສຯ ກມ຺ມານນ຺ຕຣາທີຕິ ກມ຺ມາທິ, ອນນ຺ຕຣາທີຕິ ປ຺ຈ຺ເຈກໍ ອາທິ-ສທ຺ໂທ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ ຕຕ຺ຖ ປຄເມນ ອາທິສທ຺ເທນ ອຸປນິສ຺ສຍປ຺ຈ຺ຈຍສ຺ສ ອາຫາຣາທີໂນ ຈ ທຸຕິເຍນ ສມນນ຺ຕຣານນ຺ຕຣູປນິສ຺ສຍາທີໂນ ສງ຺ຄໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສ຺ສ ເຈຕ຺ຖ ກມ຺ມານນ຺ຕຣາທິປ຺ຈ຺ຈຍວເສນ, ອິຕຣສ຺ສ ກມ຺ມາທິວເສເນວ ຊນກກາເວ ໂຍຊນາ ທຏ຺ຖພ຺ພາຯ ຕຖາ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສ຺ສ ປຸເຣຊາຕວເສນ, ອິຕຣສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຉາຊາຕວເສນ, ອຸກເຍສມ຺ປີ ສຫຊາຕວເສນ ອຸປຕ຺ຖມ຺ການໍ ເວທິຕພ຺ພໍ ຯ ເຕເນວາຫ ‘‘ຍຖາສມ຺ກວໍ ໂຍເຊຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິຯ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຓຕິ ເຫຕຸກິຈ຺ຈກ຺ຂເຓຯ ເຫຕຸກິຈ຺ຈໍ ນາມ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ພສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກຣຓໍ, ຕຄ຺ຈ ຕສ຺ມີ ຂເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນຜລຕ຺ຕາ ຕໂຕ ປຣໍ ກຕ຺ຕພ຺ພາກາວໂຕ ນິຏ຺ຖິຕຄ຺ຈາຕິ ທຏ຺ຖພ຺ພໍຯ ອິຕຣໍ ປນ ຕີສຸປີ ຂເຓສຸ ປ຺ຈ຺ຈຍກິຈ຺ຈໍ ທຏ຺ຖພ຺ພນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ

໖ຯອນິຍ຺ຄນາມນິວຕ຺ຕນສ຺ສາຕິ ອນິຍ຺ຄນາມນິວຕ຺ຕິຍາ ອກາຣຕກາວທສ຺ສເນນ ອິຍ຺ຄນາມລາກາປນສ຺ສ ອກາຣຕກາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ

ເທວມນຸສ຺ສສມ຺ປຕ຺ຕິກາເວຕິ ສມ຺ປຕ຺ຕິຍຸຕ຺ເຕ ສມ຺ປນ຺ເນ ເທວມນຸສ຺ສກາເວຯ ສມິທ຺ຉໂສກນຕາຕິ ອກິວຸທ຺ຉໂສກນຕາຯ ຕໂຕ ເອວາຕິ ສມ຺ປຕ຺ຕິວິຣຫໂຕ ເອວ, ອສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ເອວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕສໍເຍວ ຫຕ຺ຖີອາທີນໍ ສຸຂສ຺ສ ເຫຕຸກາວໍ ນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ສາຣຕາທິວເສນ ທຸກ຺ຂປ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ຕາຯ ເຕສນ຺ຕິ ຫຕ຺ຖີຣູປາທີນໍຯ ‘‘ຕສ຺ສ ຕສ຺ເສວາ’’ຕິອາທີນາ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣຕິຯ ອກ຺ສເລນ ອຕ຺ຕນາ ກເຕນ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ກມ຺ມໍ ຍສ຺ມີ ສນ຺ຕາເນ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ເຖວ ສຸຂທຸກ຺ຂານໍ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ນ ອຄ຺ຄຕ຺ຖ, ຕສ຺ມາຯ ອຏ຺ຖກຖາຍໍ ປນາຕິ ເອກຈ຺ຈມຕທສ຺ສນໍຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ອນິຍ຺ຄໍ ນາມ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ຍສ຺ມາ ປຜິເສຉທ຺ວເຍນ ກຸສລກມ຺ມຊສ຺ສ ອິຍ຺ຄກາໂວ ນິຍໂຕ, ຕສ຺ມາ ‘‘ກຸສລກມ຺ມຊເມວ ອິຍ຺ຄ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ອນິຍ ເມຕ຺ວາ ‘‘ກຸສລກມ຺ມຊໍ ອິຍ຺ຄເມວາ’’ຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ນິຍໂມ ຄເຫຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອກຸສລກມ຺ມຊມ຺ປີ’’ຕິອາທິມາຫຯ ກິນ຺ຕິ ອກຸສລກມ຺ມຊໍ ໂສການໍ, ຍໍ ປເຣສໍ ອິຍ຺ຄໍ ນາມ ສິຍາ? ຍທິ ທຸຄ຺ຄຕີນໍ ເກສຄ຺ຈິ ຕິຣຈ຺ຉານານໍ ສຕ຺ຖານາທິສມ຺ປຕ຺ຕິ ສຸຄຕີນໍ

ສຕຸຕານໍ ອກຸສລປິສຸສນຸເທນ ວິຣູປຣູປຕາ ວິຍ ກຸສລປິສຸສນຸເທນ, ກາຖໍ ຕສຸສາ ອກຸສລກມຸມຊຕາ។ ອຖ ປນ ຍໍ ເກສລຸຈີ ອມ ນາປມຸປີ ສມານໍ ຣູປໍ ມນາປໍ ຫຸຕຸວາ ອຸປຊຸຊາຕິ, ຕໍ ສນຸຣາຍ ວຸຕຸຕໍ, ເອວມຸປີ ຍຖາ ເກສລຸຈີ ຕິຣຈຸຉານາທີນໍ ກຸສລກມຸມຊໍ ມນຸສຸສາທີຣູປໍ ອມນາປໂຕ ອຸປຊຸຊຫນຸຕມຸປີ ກຸສລວິປາກສຸເສວ ອາຣມຸມຕາກາວໂຕ ອຕຸຖໂຕ ອິຊຸຣເມວ ນາມ ໂຫຕິ, ເອວໍ ອກຸສລກມຸມຊໍ ເກສລຸຈີ ມນາປໍ ຫຸຕຸວາ ອຸປຊຸຊຫນຸຕມຸປີ ອກຸສລວິປາກສຸເສວ ອາຣມຸມຕາກາວໂຕ ອຕຸຖໂຕ ອນິຊຸຣເມວ ນາມ ໂຫຕິ, ເອວລຸເຈຕໍ ສມຸປຜິຈຸລິຕພຸພໍ។ ອຍຸລຖາ “ອຊຸຖານເມຕໍ ອນວກາໂສ, ຍໍ ກາຍທຸຈຸຈຣິຕສຸສ ອິຊຸໂຖ ກນຸໂຕ ມນາໂປ ວິປາ ໂກ ອຸປຸປຊຸເຊຍຸຍາ”ຕິອາທິອຊຸຖານປາລຸອິຍາ (ມ។ ນິ។ ໓។໑໓໑) ວິໂຣໂຮ ສິຍາ។ ເຕເນວາຫ “ກຸສລກມຸມຊສຸສ ປນາ”ຕິອາທິ។ ສພຸເພສນຸຕິ ອຕຸຕໂນ, ປເຣສລຸຈ ។ ອິຊຸຖສຸສ ອກາໂວ ວຕຸຕພຸໂພຕິ ຍຖາ “ກຸສລກມຸມຊໍ ອນິຊຸຖໍ ນາມ ນຕຸຖີ”ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ເອວໍ ກິລຸຈາປີ “ອກຸສລກມຸມຊໍ ອິຊຸຖໍ ນາມ ນຕຸຖີ”ຕິ ອຍຸກຖາຍໍ ນ ວຸຕຸຕໍ, ເຕນ ປນ ນຍທສຸສເນນ ອກຸສລກມຸມຊສຸສ ອກາໂວ ວຸຕຸໂຕ ເອວ ໂຫຕີຕິ ໂສ ສໍວຸຕຸຕນາວເສນ ນິທຸຊາເຣຕຸວາ ວຕຸຕພຸໂພຕິ ອຜິປຸປາໂຍ។ ເອເຕນ ກຸສລກມຸມຊເມວ ອິຊຸຖນຸຕິ ປຸຣິມປທາວຊາຣຕາສຸສ ຄເຫຕພຸພຕໍ ທສຸເສຕິ។

ອິທານິ “ຫຕຸຖີອາທີນມຸປີ”ຕິອາທີນາ ຕເມວຕຸຖໍ ວິວຣຕິ។ ກຸສລວິປາກສຸສາຕິ ເອຕຸຖາປີ ກຸສລວິປາກສຸເສວ ອາຣມຸມຕາ ນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ມນຸສຸສານນຸຕິ ຈ ນິທສຸສນມຕຸຕໍ ທຊຸຖພຸພໍ។ ອິຕເຣສມຸປີ ຈ ອກຸສລກມຸມຊໍ ອກຸສລວິປາກສຸເສວ, ກຸສລກມຸມຊລຸຈ ກຸສລວິປາກສຸເສວ ອາຣມຸມຕານຸຕິ ທສຸສີໂຕວາຍໍ ນໂຍຕິ។ ກສຸມາ ປນ ອິຊຸຖານິຊຸຖມິສຸສີເຕ ວຕຸຖຸມຸຫິ ມນາປຕາວ ສຕຸຖາຕີຕິ ອາຫ “ອິຊຸຖາຣມຸມເຕນ...ເປ... ສກຸກາ ວຕຸຕຸ”ນຸຕິ។ ສຸຊຸຖ ວຸຕຸຕນຸຕິ “ອິຊຸຖານິຊຸຖໍ ເອກນຸຕໂຕ ວິປາເກເນວ ປຣິຈຸລິຊຸຊຕີ”ຕິ ວທນຸເຕຫິ ອິຊຸຖານິຊຸຖາຣມຸມຕາວວຕຸຖານໍ ສມຸມເທວ ວຸຕຸຕໍ។ ຕໍ ອນຸຄນຸຕຸວາຕິ ວິປາກວເສນ ອິຊຸຖານິຊຸຖາຣມຸມຕາວວຕຸ ຖານໍ ອນຸຄນຸຕຸວາ។ ສພຸພຕຸຖາຕິ ສຸຄຕິທຸຄຸຄຕີສຸ, ສພຸເພສຸ ວາ ອາຣມຸມເຕສຸ។

“ອນິຊຸຖາ”ຕິ ວຈເນເນວ ເຕສໍ ອິຊຸຖຕາ ນິວຕຸຕິຕາຕິ ອາຫ “ສທິສຕາ ຈ ຣູປາທີກາໂວເຍວາ”ຕິ។ ອິຊຸຖາເນວ ຣູປາທີນິ ກາມ ຄຸຕາຕິ ສຸຕຸເຕ ວຸຕຸຕານີຕິ ມິຕຸຕປຜິປກຸໂຂ ອມິຕຸໂຕ ວິຍ ອິຊຸຖປຜິປກຸຂາ ອນິຊຸຖາຕິ ອຜິປຸເປຕາຕິ ວຸຕຸຕໍ “ອນິຊຸຖາຕິ...ເປ... ໂວຫາໂຣ ວິຍາ”ຕິ។ ສພຸພານິ ວາຕິ ເອຕຸຖ “ປີຍຣູປໍ ສາຕຣູປ”ນຸຕິ (ທີ។ ນິ។ ໒។໔໐໐; ມ។ ນິ។ ໑។໑໓໓; ວິກ។ ໒໐໓) ວຈນໂຕ ກາຖໍ ອນິຊຸຖານໍ ຣູປາທີນໍ ກາມຄຸຕາກາວາປຕຸຕີຕິ ເຈ? ເຕສມຸປີ ວິປລຸລາສວເສນ ຕຕຸຫາວຕຸຖຸກາວໂຕ ປີຍຣູປກາວສຸສ ອຜິປຸ ເປຕຸຕາ។ ຍທິ ເອວໍ ກາຖໍ “ຈກຸຂຸວິລຸເລຍຸຍານີ ຣູປານີ ອິຊຸຖານີ”ຕິອາທີສຸຕຸຕປທໍ (ມ។ ນິ។ ໑។໑໖໖; ໒។໑໔໔; ໓។໔໗; ສໍ។ ນິ។ ໔។໓໐) ນີຍຕີຕິ ອາຫ “ອຕີສເຍນາ”ຕິອາທີ។

ອິນຸທຣິຍພທຸຊຣູປວເສນ ປາລຸອິຍໍ ທີນທຸກນິທຸເທໂສ ປວຕຸໂຕຕີ ທສຸເສຕຸໍ “ທຸວີສຸປີ ທີນປຕິຕປເທສູ”ຕິອາທີມາຫ។ ອວຍວໂຍ ເຄ ສາມິວຈນໍ, ນ ກຕຸຕຣີຕີ ອຜິປຸປາໂຍ។ “ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕຸຕານ”ນຸຕິ ອິນຸທຣິຍພທຸຊຣູເປ ນິທຸທິຊຸເຖ ກສຸມາ ກມຸມຊວເສນ ອຕຸໂຖ ວຸຕຸໂຕ, ນ ຈຕຸສນຸຕຕິວເສນາຕິ ອາຫ “ສຕຸຕສນຸຕານ...ເປ... ວຸຕຸຕ”ນຸຕິ។ ປຊານຕຸຕາ ຫີ ກມຸມຊວເສນ ອຕຸຖໍ ວຕຸ ວາ ເສເສສຸ “ເອວໍ ອຸຕຸສມຸຊຸຖານາທີສຸປີ”ຕິ ອຍຸກຖາຍໍ ອຕິເທໂສ ກໂຕ ។ “ເຕຫິ ເຕຫີຕິ ເອຕສຸມີ ອຕຸເຖ”ຕິ ອິມິນາ “ເຕສໍ ເຕສ”ນຸຕິ ກຕຸຕຣິ ສາມິວຈນໍ ອາສຽກຕິ។ ຕຖາ ສຕິ ວິສເຍ ວາ ສາມິວຈເນ ລທຸຊຄຸຕໍ ທສຸເສຕິ “ນ ກມຸມຊວເສເນວາ”ຕິອາ ທີນາ, ກມຸມຊຄຸຄຫຕາລຸເຈຕຸຖ ອຸປລກຸຂຕໍ ທຊຸຖພຸພໍ។

ມຣິຍາທາກູຕນຸຕິ ອຸຕຸຕມມຣິຍາທາກູຕໍ។ ເຕເນວາຫ “ຍສຸສ ເຍວ ມນາປາ, ຕສຸສ ເຕວ ປຣມາ”ຕິ។ ເຕສນຸຕິ ກາມຄຸຕານໍ។ ສກາວໂຕຕີ ລກຸຂຕໂຕ។

“ເອກສຸມີເຍວ ອສຸສາທນກຸຊຸຊນໂຕ”ຕິອາທີນາ “ຍສຸມາ ເຕເຍວ ຣູປາທໂຍ ເອໂກ ອສຸສາເທຕີ”ຕິອາທີກໍ ສຸຕຸຕນຸຕວິວຣຕໍ ອິຊຸຖານິຊຸຖກາເວ ເຫຕຸກາເວນ ວຸຕຸຕນຸຕິ ທສຸເສຕິ។ ອິຊຸຖານິຊຸຖຄຸຄຫຕໍ ໂຫຕີຕິ ນິພຸພາເນ ວິຍ ອນິຊຸຖຄຸຄຫຕໍ ສລຸລາວິປລຸ ລາເສນ ອລຸເລສຸປີ ອາຣມຸມເຕສຸ ອິຊຸຖານິຊຸຖາກີນິເວໂສ ໂຫຕີຕິ ອຜິປຸປາໂຍ។

ວິກາໂຄ ນາມ ອສຽກໂຣ, ວິຕຸຖາໂຣ ຈາຕີ “ວິກຕຸຕ”ນຸຕິ ປທສຸສ “ວວຕຸຖິຕໍ, ປກາສິຕ”ນຸຕິ ຈ ອຕຸຖມາຫ។ ອລຸເລສນຸຕິ ອ ຕີອທຸຒທລິທຸທານໍ។ ອິທໍ ອິຊຸຖໍ, ອນິຊຸຖລຸຈ ໂຫຕີຕິ ເອຕຸຖ ຈ-ສທຸເທນ ອນິຊຸຖໍ, ອິຊຸຖລຸຈ ໂຫຕີຕິ ອຍມຸປີ ອຕຸໂຖ ວຸຕຸໂຕຕີ ເວທິຕພຸພໍ។ ອນິຊຸຖໍ ອິຊຸຖນຸຕິ ອິຊຸຖສຸສ “ອນິຊຸຖ”ນຸຕິ, ອນິຊຸຖສຸສ “ອິຊຸຖ”ນຸຕິ ຄຫເຕ ຍຖາສຽຂຍໍ ໂຍຊນາ។ ອິນຸທຣິຍວິກາ ຣາປຕຸຕິອາທີນາຕິ ເອຕຸຖ ອາທິ-ສທຸເທນ ປຸພຸພາກີສຽຂາຣາທີ ສຽຄຕຸຫາຕິ។ ປຸເຣຕຣໍ ປວຕຸຕຈິຕຸຕາກີສຽຂາຣວເສນາປີ ຫີ

ວິນາວ ສຎ຺ຎາວິປລ຺ລາສໍ ອິຏ຺ຐໍ ‘‘ອນິຏ຺ຐ’’ນ຺ຕິ, ອນິຏ຺ຐຎ຺ຈ ‘‘ອິຏ຺ຐ’’ນ຺ຕິ ຄຍ຺ຫຕີຕິ។

ເຕນ ວິປາເກນາຕິ ເຕນ ກຸສລາກຸສລວິປາເກນ។ ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐຕນ຺ຕິ ຍຕ຺ຖ ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ສ ພຸທ຺ຘຣູປາທິກສ຺ສ ຄູຖາທິກສ຺ສ ຈ ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ຍຖາກ຺ກມໍ ອິຏ຺ຐຕໍ ອນິຏ຺ຐຕຎ຺ຈ ນິທ຺ທິສຕິ។ ວິຊ຺ຊມາເນປິ ສຎ຺ຎາວິປລ຺ລາເສ ອາຣມ຺ມເຓນ ວິປາກນິຍມທສ຺ສນນ຺ຕິ ອິຏ຺ຐາຣມ຺ມເຓ ກຸສລວິປາໂກວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ອນິຏ຺ຐາຣມ຺ມເຓ ອກຸສລວິປາໂກວາຕິ ເອວໍ ອາຣມ຺ມເຓນ ວິປາກນິຍມທສ຺ສນໍ។ ອາຣມ຺ມຓນິຍມທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ຍໍ ກຸສລວິປາກສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓໍ, ຕໍ ອິຏ຺ຐໍ ນາມ។ ຍໍ ອກຸສລວິປາກສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓໍ, ຕໍ ອນິຏ຺ຐໍ ນາມາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ។ ອາຣມ຺ມເຓນ ນິຍມິໂຕ ຫິ ວິປາໂກ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປກາຣກສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ນິຍາມໂກ ໂຫຕີຕິ។

ທ຺ວາຣນ຺ຕເຣ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຠູຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ທ຺ວາຣນ຺ຕເຣ ສຸຂວິປາກຸປ຺ປາທນໂຕ, ທ຺ວາຣນ຺ຕເຣ ສຸຂສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຠູຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ທ຺ວາຣນ຺ຕເຣ ທຸກ຺ຂວິປາກຸປ຺ປາທນໂຕ ວິປາເກນ ອາຣມ຺ມຓນິຍມທສ຺ສເນນ ວິປາກວເສນ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐຕາ ທສ຺ສິຕາຕິ ໂຍຊນາ។

໗។ ທຸປ຺ປຣິຄ຺ຄຫຏ຺ເຐນ ກາຣຓຠູເຕນ ລກ຺ຂຓສ຺ສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍາທິສຠາວສ຺ສ ທຸປ຺ປຏິວິຊ຺ຌຕາ, ເອວໍ ສຸປຣິຄ຺ຄຫຏ຺ເຐນ ລກ຺ຂຓ ສຸປ຺ປຏິວິຊ຺ຌຕາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ‘‘ທູເຣ’’ຕິ ອວຸຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ລກ຺ຂຓໂຕ ‘‘ທູເຣ’’ຕິ ອກຖິຕສ຺ສ។ ວຸຕ຺ຕມ຺ປີຕິ ລກ຺ຂຓໂຕ ‘‘ທູເຣ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ສຸຂຸມຣູປໍ។

‘‘ຠິນ຺ທມາໂນ’’ຕິ ສມ຺ຠິນ຺ທມາໂນຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ມິສ຺ສກໍ ກໂຣນ຺ໂຕ’’ຕິ។ ຍສ຺ມາ ປນ ເຠທນໍ ວິຠາຄກຣຓມ຺ປິ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ທຸຕິຍວິກປ຺ເປ ‘‘ຠິນ຺ທມາໂນ’’ຕິ ປທສ຺ສ ‘‘ວິສຸໍ ກໂຣນ຺ໂຕ’’ຕິ ອຕ຺ຖມາຫ។ ຕຕິຍວິກປ຺ເປ ປນ ຠິນ຺ທມາໂນຕິ ວິນາເສນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເຕນາຫ ‘‘ສນ຺ຕິກຠາວໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ທູຣຠາວໍ, ທູຣຠາວຎ຺ຈ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ສນ຺ຕິກຠາວໍ ກໂຣນ຺ໂຕ’’ຕິ។ ນ ຫິ ສກ຺ກາ ສນ຺ຕິກສ຺ສ ຕພ຺ຠາວໍ ອວິນາເສຕ຺ວາ ທູຣຠາວໍ ກາຕຸໍ, ຕຖາ ອິຕຣສ຺ສາປິ។ ສນ຺ຕິກຠາວາກຣເຓນ ນ ຠິນ຺ທຕິ ນ ວິນາເສຕິ, ນ ຈ ໂອກາສທູຣໂຕ ລກ຺ຂຓໂຕ ທູຣໍ ວິສຸໍ ກຣເຓນ ຠິນ຺ທຕິ ວິຠາຄໍ ກໂຣຕິ, ນາປິ ໂອກາສທູເຣນ ລກ຺ຂຓໂຕ ທູຣໍ ໂວມິສ຺ສກກຣເຓນ ຠິນ຺ທຕິ ສມ຺ຠິນ຺ທຕີຕິ ໂຍຊນາ។ ‘‘ຕິຘາ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ’’ຕິ ສງ຺ເຂເປນ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ‘‘ນ ຫິ’’ຕິອາທິນາ ວິວຣຕິ។ ວິສຸໍ ກໂຣຕິ, ໂວມິສ຺ສໍ ກໂຣຕີຕິ ກໂຣຕິ-ສທ຺ທໍ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ‘‘ເອຕ຺ຖາປີ’’ຕິອາທິນາ ຍຖາ ‘‘ໂອກາສໂຕ ທູຣເມວ ຠິນ຺ທຕີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ໂອກາສໂຕ ທູຣສ຺ສ ໂອກາສໂຕ ສນ຺ຕິກຠາວາກຣຓໍ ອທິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ວິນາສນໍ ເຠທນໍ, ເອວໍ ‘‘ນ ລກ຺ຂຓໂຕ ທູຣໍ ຠິນ຺ທຕີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ລກ຺ຂຓໂຕ ທູຣສ຺ສ ລກ຺ຂຓໂຕ ສນ຺ຕິກຠາວາກຣຓໍ ອເຠທນໍ ອວິນາສນນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ។ ໂວມິສ຺ສກກຣຓວິຠາຄກຣຓຕ຺ຖໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ‘‘ຠິນ຺ທມາໂນຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ ອຎ຺ຎຖາ ເຠທນໍ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ។ ປຈ຺ຉິມນເຍ ວິນາສນຕ຺ຖເມວ ສນ຺ຘາຍ ‘‘ເຠທນໍ ອິຘ ຈ ອຎ຺ຎຖາ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ອໂວຈ។

ຣູປກ຺ຂນ຺ຘນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

໔។ ເວທນາກ຺ຂນ຺ຘນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໒។ຈກ຺ຂາທໂຍ ປສາທາຕິ ໂອຬາຣິກຕ຺ຕຠາວປຣິຍາປນ຺ນາ ຈກ຺ຂຸໂສຕຆານຊິວ຺ຫາປສາທາ, ມໂນມຍຕ຺ຕຠາວປຣິຍາປນ຺ນາ ຈກ຺ຂຸໂສຕປ຺ປສາທາ ຈ។ ກາຍໂວຫາຣໍ ອຣຫນ຺ຕີຕິ ກາຍນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາ ກາເຍກເທສຕ຺ຕາ ຈ ກາໂຍຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫນ຺ຕິ។ ກາໂຍຕິ ຫິ ອຕ຺ຕຠາໂວປິ ວຸຈ຺ຈຕິ ‘‘ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິ’’ຕິອາທີສຸ (ສໍ។ ນິ។ ໑។໔໑; ໓។໑໕໘), ກຣຊກາໂຍປິ ‘‘ໂສ ອິມມ຺ຫາ ກາຍາ ອຎ຺ຎໍ ກາຍໍ ອຠິນິມ຺ມິນາຕີ’’ຕິອາທີສຸ (ປຏິ។ ມ។ ໓។໑໘)។ ຕພ຺ພຕ຺ຖຸກາຕິ ຈກ຺ຂາທິນິສ຺ສິຕາ ກາຍິກາຕິ ປຣິຍາເຍນ ວຸຕ຺ຕາ, ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ປນ ເຈຕສິກາວ។ ຍຖາຫ ‘‘ຍໍ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຕຊ຺ຊາຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ເຈຕສິກໍ ເນວ ສາຕໍ ນາສາຕໍ ເຈໂຕສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທຍິຕ’’ນ຺ຕິອາທິ (ຘ។ ສ។ ໑໕໘)។ ‘‘ນ ຫິ ຈກ຺ຂາທໂຍ ກາຍປ຺ປສາທາ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິ ອິມິນາ ກາຍປ຺ປສາທນິສ຺ສິຕາ ເວທນາ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ກາຍິກາຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ກາຍິກເຈຕສິກາທິຠາເວນາຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ກຸສລາກຸສລາພ຺ຍາກຕາທິຠາວ ສງ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ។ ເຕນາຕິ ສຸຂາທິເວທເນກເທສສ຺ສ ອທ຺ຘາສມຍວເສນ ອຕີຕາທິຠາວາຠາເວນ។ ເກຈິ ປເນຕ຺ຖ ‘‘ເຫຏ຺ຐາ ທສ຺ສິຕນຍຕ຺ຕາ ປາກຏຕ຺ຕາ ອທ຺ຘາວເສນ, ເອກມຸຫຸຕ຺ຕາທິປຸພ຺ພຓ຺ຫາທີສຸ ອຸຕຸອາທິນາ ຣູປສ຺ສ ວິຍ ເວທນາຍ ວິຠາໂຄ ນ ຄຍ຺ຫຕີຕິ ສມຍວເສນ ຈ ອຕີຕາທິເຠໂທ ນ ທສ຺ສິໂຕ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ។ ສນ຺ຕານວເສນ ປວຕ຺ຕານມ຺ປິ ເວທນານໍ ຈິຕ຺

ເຕນ ສມູຫໂຕ ຄເຫຕພຸພຕໍ ສນຸຮາຍາຫ "ເວທນາສມຸຫາໂຍ"ຕີ. ເຕທີຕີ ອທຸຮາສມຍວເສນ ອຕິຕາທິກາເວທີ. ເອຕຸຖາຕີ ເອຕສຸມິ ວິກາງເຄ. ເຕຕີ "ເວທເນກເທສາ"ຕີ ວຸຕຸຕາ ກາຍິກເຈຕສິກາທິກາເວນ ກິນຸນາ ສຸຂາທິເວທນາວິເສສາ. ຍທິ ເວທ ເນກເທສາ ເອຕຸຖ ຄທີຕາ, ຂຕປຣິຈຸຈິນຸນາວ ເຕ ຄເຫຕພຸພາ, ນ ສນຸຕຕິປຣິຈຸຈິນຸນາຕີ ອາຫ "ເອກສນຸຕຕິຍໍ ປນາ"ຕິອາທີ. ເຕສູຕີ ສຸຂາທິເກເທສຸ. ເກໂທຕີ ວິເສໂສ. ຕສຸສາຕີ ສຸຂາທິວິເສສສຸສ. ຍຖາ ເຈຕຸຖ, ເອວໍ "ຕໍສທິຕຕທຸປຸປາທກາ"ຕີ ເອຕຸຖາປີ ຕໍ-ສທຸເທນ ສຸຂາທິວິເສໂສ ປຈຸຈາມຜຸໂຖຕີ ເວທິຕພຸໂພ. ສນຸຕຕີ ປຣິຈຸເຈທິກາ ກວີຕຸ ອຣຫຕີຕີ ສມຸພນຸໂທ. ສນຸຕຕິຂຕາວ ເສເນວ ປຣິຈຸເຈໂທ ວຸຕຸໂຕ, ນ ອທຸຮາສມຍວເສນາຕີ ອທິປຸປາໂຍ.

"ປຸພຸພນຸຕາປຣນຸຕມຊຸຊຄຕາ"ຕີ ນິຍຸກິຕເຫຕຸກິຈຸຈາ ອນິຍຸກິຕປຈຸຈຍກິຈຸຈາຕີ ວຸຕຸຕາ, ຕໍ ປນ ອຕິກຸກນຸຕເຫຕຸປຈຸຈຍກິຈຸຈນຸ ຕີ ເອວໍ ວຸຕຸຕສຸສ ນຍສຸສ ອຸປລກຸຂຜນຸຕີ ອາຫ "ປຸພຸພນຸຕາປຣນຸຕມຊຸຊຄຕາຕີ ເອເຕນ ເຫຕຸປຈຸຈຍກິຈຸຈວເສນ ວຸຕຸຕນຍໍ ທສຸເສຕີ"ຕີ. ເອຕຸຖ ກຸສລາກຸສລກິຣິຍເວທນານໍ ຣູປສຸສ ວິຍ, ວິປາການໍ ວິຍ ຈ ອຍໍ ນາມ ຊນກເຫຕູຕີ ນິປຸປຣິຍາເຍນ ນ ສກຸ ກາ ວຕຸຕຸໍ, ປຣິຍາເຍນ ປນ ອນນຸຕຣປຈຸຈຍກູໂຕ ເຫຕູຕີ ວຕຸຕພຸໂພ.

໑໑.ສນຸຕາປນກິຈຸຈນຸຕີ ປຣິທຫນກິຈຸຈໍ. ຊາຕິອາທິສງຸກຣນຸຕີ ຊາຕິສກາວປຸຄຸຄລໂລກິຍໂລກຸຕຸຕຣໂຕ ສງຸກຣໍ ສມຸເກທໍ ອກຕຸ ວາ. ສມານຊາຕິຍນຸຕີ ເອກຊາຕິຍໍ. ສຸຂໂຕ ຕຊຸຊາຕິຍາ ອທຸກຸຂມສຸຂາ ປຕິຕາຕີ ໂຍເຊຕພຸພາຕີ ສມຸພນຸໂທ. ສມານເກເທຕີ ກູມນຸຕຣາທິສມານວິກາເຄ. ອຸປພຸຣູທິຕານໍ ຂາຕູນນຸຕີ ອຸລຸອາຣຣູປສມຸຜຸຖາປເນນ ປຕິຕານໍ ຣູປຂມຸມານໍ. ວິພາຂິຕານນຸຕີ ນິປຸປີລຸອິຕານໍ ມິລາປິຕານໍ. ອຸກາຍນຸຕີ ສຸຂາທິທຸວຍໍ. ເອຕຸຖ ຈ ໂຂກາມາ, ອາລຸລຸອນາ ຈ ກາຍິກສຸຂສຸສ ວເສນ ເວທິຕພຸພາ. ອກິສນຸທນາ ຊານສຸຂສຸສ. ມທຍນາ ກາມສຸຂສຸສ. ຕຖາ ລາຫນາ. ອາສິຜຸຈນາ ສພຸພສຸສ. ລາຫນາ ອາສິຜຸຈນາ ວາ ສພຸພສຸສ ວເສນ ເວທິຕພຸພາ.

ສກາວາທິເກເທນ ຈາຕີ ສກາວປຸຄຸຄລໂລກິຍາທິເກເທນ ຈ. ເອການຸຕປຕິເຕ ໂລກຸຕຸຕເຣ ຫີນປຕິຕານໍ ປຍິປທານໍ ວເສນ ຫີນ ປຕິຕຕາ. ເອການຸຕຫີເນ ອກຸສເລ ລນຸທາທິວເສນ ຫີນປຕິຕຕາ, ໂອລຸອາຣິກສຸຂຸມຕາ ຈ. ຕຖາ ທິ ວຸຕຸຕໍ ອຜຸຖກຖາຍໍ "ຍາ ໂອ ລຸອາຣິກາ, ສາ ຫີນາ. ຍາ ສຸຂຸມາ, ສາ ປຕິຕາ"ຕີ (ວິກ. ອຜຸຖ. ໑໑). ອກຸສລາທີສຸ ໂທສສຫຄຕາທິອນຸຕຣເກທວເສນ ອຸປາ ທາຍຸປາທາຍ ໂອລຸອາຣິກສຸຂຸມຕາ ຕໍຕໍວາປນວເສນ ວຸຈຸຈຕີ, ນ ກຸສລາກຸສລາທິວເສນາຕີ ອາຫ "ຕໍຕໍວາປນວເສນ ກຄເນປີ ປຣິວຕຸຕນໍ ນຕຸຖີ"ຕີ. ໂທສຸສສນຸນຕາຍາຕີ ກິເລສາຂິກຕາຍ. ຕຖາຕີ ໂທສຸສສນຸນຕາຍ. ກຖໍ ປນ ກຸສເລສຸ ໂທສຸສສນຸນຕາ? ອຸປນິສຸສຍວເສນ, ກິເລສາຂິເກທີ ສນຸຕາເນ ປວຕຸຕມານາ ກຸສລາ ຂມຸມາ ກິເລເສທີ ສມຸພາຂປຸປຕຸຕິຍາ ຕິຕາທີທີ ສມຸ ພາຂປຸປຕຸຕານີ ວິຍ ສສຸສານີ ວິປຸລພເລົາລຸອາຣພລາ ນ ໂຫນຸຕີຕີ. ຕຖາຕີ ມນຸທໂທສຕາຍ. ກຸສລານໍ ມນຸທໂທສຕາປີ ວຸຕຸຕນຍານຸສາເຣນ ເວທິຕພຸພາ. ໂອລຸອາຣິກສຸຂຸມນິກນຸຕີຕີ ເອຕຸຖ ອນຸໂຕຄຂວິເສສໍ ນິກນຸຕິຍາ ໂອລຸອາຣິກສຸຂຸມຕາສາມ ຄຸຄໍ ວຸຕຸຕໍ. ຍຖາ ເຫຕຸຖ ໂອລຸອາຣິກສາມຄຸເຄນ ໂອລຸອາຣິໂກລຸອາຣິກຕໂຣລຸອາຣິກຕມາ ນິກນຸຕິໂຍ ຄຍຸຫນຸຕີ, ຕຖາ ສຸຂຸມສຸ ຂຸມຕຣສຸຂຸມຕມາ ສຸຂຸມຕາສາມຄຸເຄນ ຄຍຸຫນຸຕີຕີ. ສຸຂຸມຕມນິກນຸຕິວຕຸຖຸນຸຕີ ເຈຕຸຖ ຍາວ ກວຄຸຄໍ ວິປສຸສນາລາຕຄຸຈ ເວທິຕພຸພໍ.

໑໓.ຍທິ ສິຍາຕີ ຍທິ ອສມຸປໂຍໂຄ ວິສໍສຍຸໂຖ ສິຍາ.

ສນຸຕິກໂຕອກຸສລໂຕຕີ ອກຸສລກາເວນ ສນຸຕິກໂຕ ໂລກສຫຄຕາທິອກຸສລເວທຍິຕໂຕ. ອກຸສລາຕີ ໂທສສຫຄຕາ ທິອກຸສລເວທນາ ທູເຣຕີ ຍຖາ ອຸທຸຂຣິຍຕີ. ຕໂຕ ທູຣໂຕ ກຸສລໂຕຕີ ຕໂຕ ອກຸສລໂຕ ທູຣໂຕ ກາມາວຈຣາທິກຸສລເວທຍິຕໂຕ ກຸສລາ ກາມາວຈຣາທິກຸສລເວທນາ. "ນ ສກຸກາ"ຕີ ວຸຕຸຕໍ ອຸທຸຂຣິຕຸໍ ອສກຸກຸເຕຍຍຕໍ "ຕຖາ ທີ ສຕີ"ຕິອາທີນາ ວິວຣຕີ. ຕສຸ ມາຕີ ຍສຸມາ ທູຣໂຕ ສນຸຕິກຸທຸຂຣຕໍ ວຸຕຸຕນເຍນ ສນຸຕິກໂຕ ສນຸຕິກຸທຸຂຣຕາເມວ ໂຫຕີ, ຕຖາ ສຕີ ອຕຸຖວິເສໂສ ນ ໂຫຕີ, ອຸ ປາທາຍຸປາທາຍ ທູຣສນຸຕິກຕາ ອິຜ ວຸຈຸຈຕີ. ຕສຸມາ ສນຸຕິກໂຕ ສນຸຕິກຸທຸຂຣຕລຸຈ ນ ສກຸກາ ກາຕຸໍ ອຕຸຖວິເສສາກາວໂຕ, ອນຜິປຸເປຕຕຸຕາ ຈາຕີ ອຜິປຸປາໂຍ.

ນນຸ ຈ ອຕິສຍວຈນິຈຸລາວເສນ ອຕຸເຖວ ອຕຸຖວິເສໂສຕີ ໂຈທນໍ ມນສິ ກຕຸວາ ອາຫ "ທູຣທູຣຕຣຕາຍ ວິຍ ສນຸຕິກສນຸຕິກຕຣ ຕາຍ ຈ ອນຜິປຸເປຕຕຸຕາ"ຕີ. ຍາຕີ ອກຸສລເວທນາ. ຕໂຕຕີ ກຸສລເວທຍິຕໂຕ. ອິຜ ວຸຕຸຕສຸສ ທູຣສຸສາຕີ ອິມສຸມິ ເວທນາກຸ ຂນຸຂວິກງເຄ "ອກຸສລາ ເວທນາ ກຸສລາພຸຍາກຕາທີ ເວທນາທີ ທູເຣ"ຕິອາທິນາ (ວິກ. ໑໓) ວຸຕຸຕສຸສ ທູຣສຸສ. ທູຣໂຕ

ອຈ຺ຈນ຺ຕວິສກາຄຕ຺ຕາຕິ ຍໂຕ ຍໍ ‘‘ທູເຣ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໂຕ ອຈ຺ຈນ຺ຕວິສທິສຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ວເສນ ທູເຣ ສນ຺ຕິກໍ ນຕ຺ຖິຕິ ນ ສກ຺ກາ ທູຣໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ອຸທ຺ທຣິຕຸ໌ຯ ອຍຄ຺ເຫຕ຺ຖ ອຕິປ຺ປາໂຍ – ເຫຄ຺ຄາ ຍາ ເວທນາ ຍາຍ ເວທນາຍ ທູເຣຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ສາ ເອວ ຕສ຺ສາ ເກນຈິປິ ປຣິຍາເຍນ ສນ຺ຕິເກຕິ ນ ອຸທ຺ທຣິຕພ຺ພາຕິຯ ສນ຺ຕິເກຕິ ວຸຕ຺ຕເວທນໍເຍວ ສນ຺ທາຍ ວທຕິຯ ກິນ຺ເນຕິ ໂລກສທຄຕາທິວເສນ ວິກຕ຺ເຕຯ ຕຕ຺ເຖວາຕິ ‘‘ສນ຺ຕິເກ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕອຕ຺ເຖ ເອວຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ‘‘ອກຸສລາ ເວທນາ ອກຸສລາຍ ເວທນາຍ ສນ຺ຕິເກ’’ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕອກຸສລາຍ ເວທນາຍເມວ ໂລກສທຄຕາທິວເສນ ວິກຕ຺ຕາຍ ທູຣກາໂວປິ ລພ຺ກຕິຯ ເອວໍ ເສເສສຸປີຕິຯ

ຍທິ ສນ຺ຕິກໂຕ ທູຣໍ ລພ຺ກຕິ, ຍທຄ຺ເຄນ ທູຣໍ ລພ຺ກຕິ, ຕທຄ຺ເຄນ ທູຣໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ອຸທ຺ທຣິເຍຍ຺ຍາຕິ ໂຈທນໍ ມນສີ ກຕ຺ວາ ອາຫ ‘‘ອຸປາທາຍຸປາທາຍ ທູຣໂຕ ຈ ສນ຺ຕິກໍ ນ ສກ຺ກາ ອຸທ຺ທຣິຕຸ’’ນ຺ຕິອາທິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍໍ ສນ຺ຕິກໂຕ ທູຣໍ ລພ຺ກຕິ, ຍທິປິ ຕໍ ວິສກາຄຄ຺ເຄນ ລພ຺ກຕິ, ຕຖາປີ ຍໍ ຕຕ຺ຖ ສນ຺ຕິກໍ ລພ຺ກຕິ, ຕໍ ສກາຄຄ຺ເຄເນວ ລພ຺ກຕີຕິ ສນ຺ຕິກໂຕວ ສນ຺ຕິກໍ ອຸທ຺ທຍໍ ສິຍາຕິຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ວິສກາຄຄ຺ເຄນ ທູຣຕາ, ສກາຄຄ຺ເຄນ ຈ ສນ຺ຕິກຕາ ອິຈ຺ຈິຕາ, ຕສ຺ມາຯ ໂລກສທຄຕາຍ ໂທສສທຄຕາ ວິສກາຄຕາຍ ທູເຣ ສມານາ ກາຄໍ ສນ຺ຕິເກ ກເວຍ຺ຍາຕິ ອຕິປ຺ປາໂຍຯ ນນຸ ຕາສໍ ອກຸສລສກາຄຕາ ລພ຺ກເຕວາຕິ ຕຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕຣມາຫ ‘‘ວິສກາຄຕາ’’ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ເກທໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ນ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ເກທໍ ວິເສສໍ ອສທິສຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອວ ປວຕ຺ຕຕິ ວິສກາຄຕາຯ ທູຣຕາຍາຕິ ອິຊານິປ຺ເປຕາຍ ທູຣຕາຍ ສກາຄສ຺ສ ອພ຺ຍາປກຕ຺ຕາ ທູຣໂຕ ສນ຺ຕິກຸທ຺ຣຣຕໍ ນ ສກ຺ກາ ກາຕຸ໌ຯ ສຕິ ຫິ ສກາຄພ຺ຍາປກຕ຺ເຕ ສິຍາ ສນ຺ຕິກຕາຕິ ທູຣໂຕ ສນ຺ຕິກຸທ຺ຣຣຕໍ ສກ຺ກາ ກາຕຸນ຺ຕິ ອຕິປ຺ປາໂຍຯ ‘‘ນ ຫິ’’ຕິອາທິນາ ຕ ເມວຕ຺ຖໍ ປາກຍໍ ກໂຣຕິຯ ສກາຄຕາຕິ ສາມຄ຺ຄໍຯ ເກທນ຺ຕິ ວິເສສໍຯ ອນ຺ໂຕຄທໍ ກຕ຺ວາວາຕິ ອກິພ຺ຍາເປຕ຺ວາວຯ ວິສກາຄພ຺ຍາປກຕ຺ຕາ ສນ຺ຕິກຕາຍາຕິ ອິຊານິປ຺ເປຕວິສກາຄໍ ພ຺ຍາເປຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕນໂຕ ເຫຄ຺ຄາ ວຸຕ຺ຕສນ຺ຕິກຕາຍ ສນ຺ຕິກໂຕ ທູຣຸທ຺ຣຣຕໍ ສກ຺ກາ ກາຕຸ໌ຯ ຕເມວຕ຺ຖໍ ‘‘ອກຸສລຕາ ຫິ’’ຕິອາທິນາ ປາກຍໍ ກໂຣຕິຯ

ເວທນາກ຺ຂນ຺ຊນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຄ຺ກິຕາຯ

໓ຯ ສຄ຺ຄາກ຺ຂນ຺ຊນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໗ຯຕສ຺ສາປີຕິ ສຄ຺ຄາຍປີຯ ຕພ຺ພຕ຺ຖຸກຕ຺ຕາຕິ ຈກ຺ຂຸວຕ຺ຖຸກຕ຺ຕາຯ ປຝິຍວິຄ຺ເຄຍ຺ໂຍຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຝິຍໂຕ ວິຊານິຕພ຺ໂພ ປຝິຍວເສນ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລປີ ກຕ຺ວາຕິ ປຸຣິມປເທ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລປີ ກຕ຺ວາຯ

ວິຄ຺ເຄຍ຺ຍກາເວ, ນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອຕິປ຺ປາໂຍຯ ວຈນນ຺ຕິ ສທ຺ໂທ, ນາມນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວຈນາຊີນາຕິ ຄເຫຕພ຺ພຕໍ ປຕິ ສທ຺ທາຊີນາ, ນາມາຍຕ຺ຕຄຫຄາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍເທຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ນາມຣູປທຸເກ (ຊຯ ສຯ ມູລຍີຯ ໑໐໑-໑໐໕) ວຸຕ຺ຕເມວຯ ອຊິວຈນໍ ປຄ຺ຄຕ຺ຕິປກາສກໍ ຄາປກໍ ເອເຕສໍ ອຕ຺ຖີຕິ ອຊິວຈນາ ຍຖາ ອຣິສໂສຕິຯ ຕໂຕໂຊຕິ ອຊິວຈນສງ຺ຂາຕໂຕ ອຣູປກ຺ຂນ຺ຊໂຕ ຊາໂຕຯ ອຣູປກ຺ຂນ຺ຊປຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາ ຜສ຺ເສປີ ຍຖາວຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ໂຖ ສມ຺ກວຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ສມ຺ຜສ຺ໂສເຍວ ວາ’’ຕິອາທິ ມາຫຯ ນ ເກວລໍ ມໂນທ຺ວາຣິກຜສ຺ເສ ເອວ, ອຖ ໂຂ ປຄ຺ຈທ຺ວາຣິກຜສ຺ເສປີ ‘‘ວິຄ຺ເຄຍ຺ຍກາເວ ວຈນໍ ອຊິກິຈ຺ຈ ປວຕ຺ຕາ ອຊິວຈນາ’’ຕິອາທິວຸຕ຺ຕປ຺ປກາໂຣ ອຕ຺ໂຖ ສມ຺ກວຕິຯ ອິຕີຕິ ຕສ຺ມາຯ ເຕນ ປຣິຍາເຍນາຕິ ມໂນສມ຺ຜສ຺ສຊປຣິຍາເຍນຯ ຕໂຕ ຊາປີຕິ ປຄ຺ຈທ຺ວາຣິກຜສ຺ສຊາຕາປີຯ ອຄ຺ຄປ຺ປກາຣາສມ຺ກວໂຕຕິ ປຝິຍສມ຺ຜສ຺ສຊປຣິຍາຍສ຺ສ ອສມ຺ກວໂຕຯ ອາເວຕິກໍ ປຝິຍສມ຺ຜສ຺ສຊຕາຯ ປການ຺ຕຣໍ ອຊິວຈນສມ຺ຜສ຺ສຊຕາຯ

ຍທິເອວນ຺ຕິ ຍທິ ປຄ຺ຈທ຺ວາຣິກຜສ຺ເສຫິ ອຸປ຺ປນ຺ນສຄ຺ຄາ ປຣິຍາຍໂຕ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ຈ ‘‘ອຊິວຈນສມ຺ຜສ຺ສຊາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ເອວໍ ຈຕ຺ຕາໂຣປີ ອຣູປີໂນ ຂນ຺ຊາ ເອວໍ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕາຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ສຄ຺ຄາວ ກສ຺ມາ ‘‘ອຊິວຈນສມ຺ຜສ຺ສຊາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ‘‘ຕິຕ຺ຕໍ ຂນ຺ຊານ’’ນ຺ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ຕິຕ຺ຕໍ ຂນ຺ຊານນ຺ຕິ ເວທນາສງ຺ຂາຣວິຄ຺ຄາຕກ຺ຂນ຺ຊານໍຯ ອຕ຺ຖວເສນາຕິ ‘‘ວຈນໍ ອຊິກິຈ຺ຈ ປວຕ຺ຕາ ອຊິວຈນາ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕອຕ຺ຖວເສນ ອນ຺ວຕ຺ຖຕາວເສນຯ ອຕ຺ຕໂນ ປຕ຺ຕມ຺ປີ ນາມນ຺ຕິ ‘‘ອຊິວຈນສມ຺ຜສ຺ສຊາ’’ຕິ ເອວໍ ອຕ຺ຕໂນ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕມ຺ປີ ນາມໍຯ ຊມ຺ມາກິລາໂປ໌ຕິ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕິຯ ປຸພ຺ເພ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣູປກ຺ຂນ຺ຊານໍ ສາຊາຣໂຕປີ ອຊິວຈນສມ຺ຜສ຺ສຊໂວຫາໂຣ ຣຸລ຺ຫີວເສນ ສຄ຺ຄາຍ ເອວ ປວຕ຺ໂຕຕິ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ໂສ ຕທຄ຺ຄາຣູປກ຺ຂນ຺ຊສາຊາຣໂຕ ສຄ຺ຄາຍ ນິເວສິໂຕຕິ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ອຖ ວາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຣຊຊິຕ຺ວາ ໂອໂລກນາທີສູຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ກຸຊຊິຕ຺ວາ ໂອໂລກນາທີ ວິຍ ຣຊຊິຕ຺ວາ ສວນາທີປີ ສງ຺ຄຍ຺ຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຕຖາໂສຕາວຊານາທີໂນປີ ຣຕ຺ຕ ຕາທິວິຊານນນິມິຕ຺ຕຕາສມ຺ກວໂຕຯ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊາສຄ຺ຄາຍ ປນ ປາກຍກາວໍ ນິທສ຺ສນວເສນ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ໂອໂລກນໍ

ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓວິສຍສມາຄເມ''ຕິອາທິມາຫ.

ໂອໂລກນສ຺ສ ອປາກຏຠາເວ ຣຕ຺ຕາທິວິຊານນໍ ນ ໂຫຕິ, ປາກຏຠາເວ ຈ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ປສາທວຕ຺ຖຸກາ ເອວາ''ຕິ. ''ອຎ຺ຎໍ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕ''ນ຺ຕິ ຍໍ ປຸພ຺ເພ ເຕນ ກຖິຕໍ, ກາເຍນ ວາ ປກາສິຕໍ, ຕໂຕ ອຎ຺ຎໍ ກິຎ຺ຈິ ອຕ຺ຖໍ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕໍ. ເຕເນວາຫ ''ຎາຕ''ນ຺ຕິ.

ສຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ຘນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໔. ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໔໐.''ເຫຏ຺ຐິມໂກຏິຍາຕິເອຕ຺ຖາ''ຕິ ອິທໍ ປຐມໍ ''ເຫຏ຺ຐິມໂກຏິຍາ''ຕິ ວຈນໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ສ ຫິ ກມ຺ມວເສນ ອຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພ. ເຕນາຫ ''ຕຕ຺ຖ ຫິ ປຘານໍ ທສ຺ສິຕ''ນ຺ຕິ. ເຫຏ຺ຐິມໂກຏິຍາວ ປຘານໍ ທສ຺ສິຕນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ''ຍທິ ເອວ''ນ຺ຕິອາທິນາ ໂຈເທຕິ. ອິຕໂຣ ''ເຫຏ຺ຐິມໂກຏິຍາ ປຘານເມວ ທສ຺ສິຕ''ນ຺ຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ນິຍໂມ ຄເຫຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ອຸປຣິມໂກຏິຄຕຠາເວນາ''ຕິອາທິນາ ຕໍ ປຣິຫຣຕິ. ປຘານສ຺ເສວ ທສ຺ສນໍ. ປຘາເນ ຫິ ທສ຺ສິເຕ ອປ຺ປຘານມ຺ປິ ອຕ຺ຖໂຕ ທສ຺ສິຕເມວ ໂຫຕີຕິ. ເຕນາຫ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ''ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສງ຺ຂາຣາ ປນ ຕາຍ ຄຫິຕາຍ ຄຫິຕາວ ໂຫນ຺ຕີ''ຕິ. ຍໍ ເຫຏ຺ຐິມໂກຏິ ຍໍ ລພ຺ຠຕິ, ຕໍ ອຸປຣິມໂກຏິຍມ຺ປິ ລພ຺ຠຕິ ເອວາຕິ ອາຫ ''ເຫຏ຺ຐິມໂກຏິ ຫິ ສພ຺ພພ຺ຍາປີກາ''ຕິ. ທຸຕິເຍ ກຣຓນິທ຺ເທສຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອາຄຕາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ''ຕິ ອາຫ. ອາຄມນກິຣິຍາ ຫິ ເຫຏ຺ຐິມໂກຏິຍາ ກຣຓຠາເວນ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕາຕິ. ຍຖາ ຈ ອາຄມນກິຣິຍາຍ, ເອວໍ ວຈນກິຣິຍາຍປິ ເຫຏ຺ຐິມໂກຏິຍາ ກຣຓຠາໂວ ສມ຺ຠວຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ປຸຣິເມປິ ວາ''ຕິອາທິມາຫ. ''ເອກູນປຎ຺ຎາສປ຺ປເພເທ''ຕິ ອິທໍ ໂລກິຍຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທ ປາຬິອາຄຕານໍ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘຘມ຺ມານໍ ອຸປຣິມໂກຏິໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຍວາປນກຘມ຺ເມຫິ ສທ຺ຘິໍ ອຸປຣິມໂກຏິຍາ ຄຍ຺ຫມານາຍ ''ເຕປຎ຺ຎາສາ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ, ໂລກຸຕ຺ຕຣຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທວເສນ ປນ ''ສຕ຺ຕປຎ຺ຎາສາ''ຕິ.

ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ປກິຓ຺ຓກກຖາວຓ຺ຓນາ

ສມຸຄ຺ຄມ-ປທສ຺ສ ຕຕ຺ວໂຕ ປຣິຍາຍໂຕ ຈ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ ''ສຎ຺ຊາຕິຍໍ ອາທິອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍ''ນ຺ຕິ. ເກທໂຕ ປນ ສມາໂຍເຄ ອຸຄ຺ຄມນນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ເກນ ສມາໂຍເຄ, ກຸໂຕ, ກຖຎ຺ຈ ອຸຄ຺ຄມນນ຺ຕິ ວິຈາຣຓາຍໍ ອາຫ ''ຕໍຕໍປຈ຺ຈຍສມາໂຍເຄ''ຕິອາທິ. ຕຕ຺ເຖວາຕິ ປຎ຺ຈໂວກາຣຠເວ ເອວ. ຕຕ຺ຖ ຫິ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ປຣິປຸຓ຺ຓາ ສມຸຄ຺ຄຈ຺ຈນ຺ຕິ. ຍຖານິຄຕານໍ ອນິຄຕປ຺ປກາຣານໍ, ປຏິສນ຺ຘິການນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂອປປາຕິກສມຸຄ຺ຄເມເນວ ເຈຕ຺ຖ ສໍເສທຊສມຸຄ຺ຄໂມປິ ຄຫິໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘປຣິຍາປນ຺ນານໍ ຕທາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣຫານໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ. ຕຕ຺ຖ ສໍເສທຊາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ອິຕເຣ ນ ວຑ຺ຒນ຺ຕີຕິ ອິທເມເຕສໍ ນານາກຣຓໍ. ສຸຂຸມຊາຕິຍໂລມາ ເອວ ກິຣ ເກຈິ ເອຬກາ ຫິມວນ຺ເຕ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເຕສໍ ໂລມໍ ສນ຺ຘາຍ ''ຊາຕິມນ຺ຕເອຬກໂລມ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ອຕິສຸຂຸມຕ຺ຕາ ເຕສໍ ໂລມານໍ. ເກຈິ ປນ ''ອຊປາກຕິເອຬກາທີຫິ ສງ຺ກຣຣຫິຕານໍ ເຕສໍ ເອຬກວິເສສານໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕເອຬກສ຺ສ ໂລມໍ ຊາຕິອຸຓ຺ຓາ, ຕມ຺ປິ ຕງ຺ຂຓນິພ຺ພຕ຺ຕສ຺ສາ''ຕິ ວທນ຺ຕິ. ຄພ຺ຠໍ ຜາເລຕ຺ວາ ຄຫິຕສ຺ສາຕິ ອປເຣ. ເອວໍສຓ຺ຐານນ຺ຕິ ຊາຕິອຸຓ຺ຓໍສຸໂມ ປຄ຺ຆຣິຕ຺ວາ ອຄ຺ເຄ ຐິຕເຕລພິນ຺ທຸສຓ຺ຐານໍ. ວຓ຺ຓປ຺ປຏິຠາໂຄຕິ ຣູປປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ໂນ ສຓ຺ຐານປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ໂນ ຈ.

ສນ຺ຕຕິມູລານີຕິ ຕສ຺ມິໍ ຠເວ ຣູປສນ຺ຕຕິຍາ ມູລຠູຕານິ. ອເນກິນ຺ທຣິຍສມາຫາຣຠາວໂຕຕິ ຍຖາຣຫໍ ຈກ຺ຂາທິອເນກິນ຺ທຣິຍສງ຺ຆາຕຠາວໂຕ. ປຘານງ຺ຄນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕມງ຺ຄໍ ສີໂຣ.

ນ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ຂນ຺ຘສ຺ສ ປຣິປຸຓ຺ຓຕໍ, ຕໍຕໍຂນ຺ເຘກເທສສ຺ເສວ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ກາມາວຈຣານນ຺ຕິ ກາມາວຈຣສຕ຺ຕານໍ. ປຣິຫີນາຍຕນສ຺ສາຕິ ປຣິຫີນສ຺ສ ຈກ຺ຂາທິອາຍຕນສ຺ສ ວເສນ. ຕຕ຺ຖ ທຸຄ຺ຄຕິຍໍ ອນ຺ຘສ຺ສ ຈກ຺ຂຸທສກວເສນ, ພຘິຣສ຺ສ ໂສຕທສກວເສນ, ອນ຺ຘພຘິຣສ຺ສ ອຸຠຍວເສນ ສນ຺ຕຕິສີສານິ ເວທິຕພ຺ພານິ. ນປຸໍສກສ຺ສ ປນ ຠາວຫານິ ວຸຕ຺ຕາ ເອວ. ຕຖາ ອນ຺ຘພຘິຣາຆານກສ຺ສ ຈກ຺ຂຸໂສຕຆານວເສນ. ຕໍ ປນ ຘມ຺ມຫທຍວິຠງ຺ຄປາຬິຍາ ວິຣຸຊ຺ຊຕິ. ຕໍ ປຣໂຕ ອາວິ ຠວິສ຺ສຕິ. ຣູ

ປາວຈຣານໍ ປນ ຈກຸຂຸໂສຕວຕຸຖຸຊີວິຕວເສນ ຈຕຸຕາຣີ ສນຸຕຕິສີສານີຕິ ອິຕເຣສໍ ວເສນ ສນຸຕຕິສີສຫານີ ເວທິຕພຸພານີ.

ເຕສນຸຕິ ປຄຸຈນຸນໍ ຂນຸທານໍ. ວຕຸຖຸກາເວນາຕິ ວິຈາຣຕາຍ ອຣີຍຄານກາເວນ. ປຕິສນຸທີຍໍ ອຸປຸປນຸນາ ປວຕຸຕາ ປຄຸຈກຸຂນຸທາຕິ ປຕິສນຸທິກຸຂເຕ ປວຕຸຕິກຸຂເຕ ຈ ປຄຸຈກຸຂນຸເທ ທສຸເສຕິ. ກຸມຸມນິທຸເທໂສຕິ "ປຄຸຈສຸ ຂນຸເຮສູ"ຕິ ອຍໍ ກຸມຸມນິທຸເທໂສ. ອຄຸຄຖາຕິ ນິທຸທາຣເຕ ອນຊີປຸເປເຕ. "ກາເວນກາວລກຸຂຕຸຕເຖ"ຕິ ອິທໍ ວິສຍາທິອຕຸຖານໍ ອິສາສມຸກວໂຕ ວຸຕຸຕໍ. ອຸກາຍນຸຕິ ຮູປາຮູປີ. ຮູປາຮູປສນຸຕຕິນຸຕິ ຮູປສມຸຄຸຖາປກໍ ຮູປສນຸຕຕີ ອຮູປສນຸຕຕິຄຸຈ. "ວຕຸຖຸ ອຸປຸປາທກຸຂເຕ ທຸພຸພລໍ ໂຫຕິ"ຕິ ອິທໍ ນ ປຕິສນຸທິກຸຂຕໍ ເອວ, ນາປີ ວຕຸຖຸຮູປີ ເອວ ສນຸທາຍ ວຸຕຸຕນຸຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ "ສພຸພຮູປານໍ ອຸປຸປາທກຸຂເຕ ທຸພຸພລຕໍ ສນຸທາຍ ວຸຕຸຕ"ນຸຕິ. "ຕທາ ຫີ"ຕິອາທິ ຍຖາວຸຕຸຕສຸສ ອຕຸຖສຸສ ກາຣຕາວຈນໍ. ຕຕຸຖ ຕນຸຕິ ຮູປີ. "ກມຸມກຸຂິຕຸຕຕຸຕາ"ຕິ ອິທໍ ນ ກມຸມຊຕາມຕຸຕໍ ສນຸທາຍ ວຸຕຸຕໍ, ອຖ ໂຂ ກມຸມຊສຸສ ປຄຸມປຸປຕຸຕິຍໍ ອປຕິຍຄິຕຕໍ ສນຸທາຍາຕິ ທສຸເສນຸໂຕ "ສຕິປີ"ຕິອາທິມາຫ. ຕໂຕ ປຣນຸຕິ ຕໂຕ ປຕິສນຸທິໂຕ ປຣໍ. ສທິສສນຸຕາເນ ຍຖາ ປຕິຍຄິຕໍ, ນ ຕຖາ ວິສທິສສນຸຕາເນຕິ ອາຫ "ສມານສນຸຕຕິຍ"ນຸຕິ.

ອງຄກາວນຸຕິ ກາຣຕກາວໍ. ເຕເນວາຫ "ສຫາຍກາວ"ນຸຕິ. ເຕສໍ ສມຸມານນຸຕິ ເຍທີ ສຫຸຊີ ອຸປຸປນຸນໍ, ເຕສໍ ປຕິສນຸທິຍໍ ຈິຕຸຕເຈຕສິກສມຸມານໍ. ຕທາຕິ ຖິຕິກຸຂເຕ ກງຄກຸຂເຕ ຈ ຮູປຸປຸປາທນເມວ ນຕຸຖິ. ອນນຸຕຣາທິປຈຸຈຍລາເກນ ອຸປຸປາທກຸຂເຕ ເອວ ຈິຕຸຕສຸສ ພລວກາໂວ, ນ ອິຕຣຕຣ. ເຕນາຫ "ຍທາ ຈ ຮູປຸປຸປາທນໍ, ຕທາ ອຸປຸປາທກຸຂເຕ"ຕິ.

ເຍຫາກາເຣທີຕິ ອາຫາຣິນຸທຸຣິຍປຈຸຈຍາທິອາກາເຣທີ. ຍຖາສມຸກວໍ ປຈຸຈຍາ ໂຫນຸຕິຕິ ຜສຸສາທໂຍ ອາຫາຣາທິວເສນ ຍຖາຣຫໍ ປຈຸຈຍາ ໂຫນຸຕິ. ວຸຕຸຕຄຸເຫຕໍ ປຄຸຖາເນ "ປຕິສນຸທິກຸຂເຕ ວິປາກາພຸຍາກຕາ ອາຫາຣາ ສມຸປຍຸຕຸຕການໍ ຂນຸທານໍ, ກຕຸຕາ ຈ ຮູປານໍ ອາຫາຣປຈຸຈເຍນ ປຈຸຈໂຍ"ຕິອາທິ (ປຄຸຖາ. ໑.໑.໔໒)ໆ.

ຈຸຕິຈິຕຸເຕນ ສຫຸຊີ ອຸປຸປຊຸຊມານໍ, ຈຸຕິຈິຕຸເຕນ ວາ ກາຣຕກູເຕນ ອຸປຸປຊຸຊມານໍ. ຕໂຕ ປຸຣິມຕເຣທີ ອຸປຸປຊຸຊມານໍ ວິຍາຕິ ຍຖາ ຈຸຕິຈິຕຸຕໂຕ ອາສນຸເນທີ ປຸຣິມຕເຣທີ ອຸປຸປຊຸຊມານໍ ຮູປີ ກວນຸຕເຣ ນ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ເອວໍ ຈຸຕິຈິຕຸເຕນ ອຸປຸປຊຸຊມານມຸປີ. ອນຸປຈຸຊິນຸເນປີ ວຍຸທມູເລຕິ ອກາຣຕໍ ວຍຸທມູລາວຸປສໂມ ຈຸຕິຈິຕຸຕສຸສ ຮູປຸປຸປາທເນຕິ ທສຸເສຕິ.

ອຮູປສຸສາຕິ ອາຣຸປຸປສຸສ.

ອຸຕຸນາຕິ ປຕິສນຸທິຈິຕຸຕສຸສ ຖິຕິກຸຂເຕ ອຸປຸປນຸເນນ ອຸຕຸນາ. ສມຸທຸຖິເຕ ຮູເປຕິ ປຕິສນຸທິຈິຕຸຕສຸສ ກງຄກຸຂເຕ ຮູເປ ສມຸທຸຖິເຕ ປຕິສນຸທິອນນຸຕຣໍ ປຖມກວງຄຈິຕຸຕໍ ຮູປີ ສມຸຄຸຖາເປຕິ. ອຸປຸປາທນິໂຣຣກຸຂຕາຕິ ຍຖາວຸຕຸເຕສຸ ໂສລຸອສສຸ ຈິຕຸເຕສຸ ອາທິຈິຕຸຕສຸສ ອຸປຸປາທກຸຂໂຕ, ໂສລຸອສມຈິຕຸຕສຸສ ນິໂຣຣກຸຂໂຕ ຈາຕິ ວທນຸຕິ, ຮູປສຸເສວ ປນ ອຸປຸປາທນິໂຣຣກຸຂຕາ ເວທິຕພຸພາ.

ຂຣມານກຸຂເຕ ເອວາຕິ ຕສຸສ ອຸຕຸໂນ ວິຊຸຊມານກຸຂເຕ ເອວ ຍທິ ຄທິຕາ, "ໂສລຸອສຈິຕຸຕກຸຂຕາຍຸກໍ ຮູປ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ ໂສລຸອສເທວ ຈິຕຸເຕທີ ຕສຸສ ຂຣມານຕາຍ ປຣິຈຸຊິນຸນຕຸຕາ. ອຸປຸປາທກຸຂຕໍ ອຄຸຄເຫຕຸວາຕິ ອຸຕຸໂນ ຂຣມານກຸຂເຕ ອຸປຸປາທກຸຂຕໍ ອຄຸຄເຫຕຸວາ ນິໂຣຣກຸຂໂຕ ອຖ ຄທີໂຕ, "ສຕຸຕຣສຈິຕຸຕກຸຂຕາຍຸກໍຮູປ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ ອຸປຸປາທກຸຂຕສທີເຕນ ຈ ເອກສຸສ ຈິຕຸຕກຸຂຕສຸສ ຄທິຕຕຸຕາ. "ອຣີກໂສລຸອສຈິຕຸຕກຸຂຕາຍຸກ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ ນິໂຣຣກຸຂຕສຸສ ພທິກຕຸຕາ.

ເອວໍ ອຸປຸປາທນິໂຣຣກຸຂເຕສຸ ຄທິເຕສຸ ອຄຸຄທິເຕສຸ ຈ ໂສລຸອສສຕຸຕຣສຈິຕຸຕກຸຂຕາຍຸກຕາ, ຕໂຕ ອຣີກຈິຕຸຕກຸຂຕາຍຸກຕາ ຈ ສິຍາຕິ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານິ ຕຕຸຖ ຄິຕປກຸຂໍ ທສຸເສນຸໂຕ "ຍສຸມາ ປນາ"ຕິອາທິມາຫ. ຕຕຸຖ ຕສຸສ ຂຣມານກຸຂເຕ ອຸປຸປນຸເນສູຕິ ຕສຸສ ອຸຕຸໂນ ຂຣມານກຸຂເຕ ອຸປຸປນຸເນສຸ ໂສລຸອສສຸ ຈິຕຸເຕສຸ ປຕິສນຸທິປີ ຍສຸມາ ຄທິຕາ, ຕສຸມາ ອຸຕຸໂນ ອຸປຸປາທກຸຂໂຕ ຂຣມານກຸຂເຕ ຄທີໂຕຕິນິໂຣຣກຸຂເຕ ອຄຸຄທີເຕ "ຮູເປ ຂຣນຸເຕເຍວ ໂສລຸອສ ຈິຕຸຕານິ ອຸປຸປຊຸຊິຕຸວາ ນິຣຸຊຸຊນຸຕິ, ຕໍ ປນ ສຕຸຕຣສເມນ ຈິຕຸເຕນ ສຫຸຊີ ນິຣຸຊຸຊຕີ"ຕິ (ວິກ. ອຄຸຖ. ໔໙ ປກິຕຸຕາກາກຖາ) ເອວໍ ອຄຸຖກຖາຍໍ ວກຸຂມານາ ອຣີກໂສລຸອສຈິຕຸຕກຸຂຕາຍຸກຕາ ອຣີປຸເປຕາ. ຄທີເຕ ວາ ນິໂຣຣກຸຂເຕ ໂສລຸອສຈິຕຸຕກຸຂຕາຍຸກຕາ ອຣີປຸເປຕາຕິ ສມຸພນຸໂທ. ເອຕຸຖ ຈ "ອຣີກໂສລຸອສຈິຕຸຕກຸຂຕາຍຸກຕາ"ຕິ ອິທໍ ປຕິສນຸທິຈິຕຸຕສຸສ ອຸປຸປາທກຸຂໂຕ ຄທີໂຕຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ.

ຍສ຺ມາ ປນ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາຍໍ “ທ຺ເວ ຠວງ຺ຄານິ, ອາວຊ຺ຊນໍ, ທສ຺ສນໍ, ສມ຺ປຏິຈ຺ຉນໍ, ສນ຺ຕີຣຓໍ, ໂວຏ຺ຐພ຺ພນໍ, ປຎ຺ຈ ຊວນານິ, ທ຺ເວ ຕທາຣມ຺ມຓານິ, ເອກໍ ຈຸຕິຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຎ຺ຈທສ ຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓາ ອຕີຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ອຖາວເສສເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓາຍຸເກ”ຕິ (ວິຠ. ອຏ຺ຐ. ໘໘໗), ຕຖາ ຕທາຣມ຺ມຓປຣິໂຍສານານິ, “ເອກໍ ຈຸຕິຈິຕ຺ຕໍ, ຕທວສາເນ ຕສ຺ມິຎ຺ເຎວ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓຏ຺ຐິຕິເກ ອາຣມ຺ມເຓ ປຏິສນ຺ຘິຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ”ຕິ (ວິຠ. ອຏ຺ຐ. ໘໘໗) ຈ ວກ຺ຂຕິ. ຕສ຺ມາ ຣູປສ຺ສ ໂສຬສຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓາຍຸກຕາຍປີ ອຕ຺ຖສິທ຺ທິ ໂຫຕິເຍວ. ເຍນາຫ “ໂສຬສຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓາຍຸກຕາ ອຘິປ຺ເປຕາ”ຕິ. ຕຖາປີ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຠວງ຺ຄຈລນສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານເມວາຕິ ສຕ຺ຕຣສຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓາຍຸກຕາ ເວທິຕພ຺ພາ.

ໂອຊາຍ ສຠາວສຸຂຸມຕາ ອຸປາທາຣູປຠາວໂຕ. ເອຕ຺ຖ ຈ ມາຕຣາ ອຊ຺ໂຌຫຏາ ໂອຊາ ພາຫິຣພ຺ຠຎ຺ຊນໍ ວິຍ ຄພ຺ຠມລ຺ລິນາ ຕສ຺ມິ ສນ຺ຕາເນ ໂອຊຏ຺ຐມກຣູປຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ. ອາຫາຣສມຸຏ຺ຐານຣູປປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ໂອຊາຍ ວິຍ ເສສຕິສນ຺ຕຕິໂອຊາຍ ຣູປຸປ຺ປາທນນ຺ຕິ ອຸທຣິເຍ ໂອຊາ ຣູປໍ ນ ສມຸຏ຺ຐາເປຕິ ອຸຕຸສມຸຏ຺ຐານຠາວໂຕ, ອຸປາທິນ຺ນກຏ຺ຐາເນ ເອວ ປນ ສມຸຏ຺ຐາເປຕິ, ຣສຫຣຓີຫິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກາຍານຸສຜນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ຈິຕ຺ຕຎ຺ເຈວາຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ-ສທ຺ເທນ ປຏິໂຍຄີນໍ ກມ຺ມເມວ ສມຸຈ຺ຈິໂນຕິ, ນ ຈິຕ຺ເຕນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມຕິ ກຕ຺ວາ ອາຫ “ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຸພ຺ພງ຺ຄມຕາຍ ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ. “ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທໍ ຄຓ຺ຫາຕິ ‘ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕິ’ຕິອາທີສຸ (ຘ. ສ. ໑) ວິຍ, ນ ກມ຺ມເຈຕນໍ ວິຍ ເອກຘມ຺ມເມວາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ຍຖາ ຈິຕ຺ຕສມຸຏ຺ຐານຣູປສ຺ສ ເຫຕຸອາທໂຍ ຈິຕ຺ຕສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມາປີ ສມຸຏ຺ຐາປກາ, ເອວໍ ກມ຺ມສມຸຏ຺ຐານຣູປສ຺ສ ກມ຺ມສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາປີ”ຕິ ໂຈທນໍ ສມຸຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປຣິຫາຣໍ ວຕ຺ຕຸໍ “ກມ຺ມສມຸຏ຺ຐານຎ຺ຈາ”ຕິອາທິມາຫ.

ຣູປສ຺ສາຕິ ຣູປກ຺ຂຓສ຺ສ, ຣູປສ຺ສ ວາ ອທ຺ທຸໂນ. ນຍທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ປຏິສນ຺ຘິກ຺ຂເຓ ເອວ ຣູປາຣູປຘມ຺ມານໍ ເອກກ຺ຂເຓ ປາຕຸຠາໂວຕິ ອີມສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອນຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ. ເຕເນວາຫ “ຕໂຕ ປຣມ຺ປີ ຣູປາຣູປານໍ ສຫຸປ຺ປຕ຺ຕິສພ຺ຠາວໂຕ”ຕິ. ຍຖາ ຈ “ປຏິສນ຺ຘິກ຺ຂເຓ ເອວາ”ຕິ ນິຍໂມ ນ ຄເຫຕພ຺ໂພ, ເອວໍ “ເອກກ຺ຂເຓ ເອວ ປາຕຸຠາໂວ”ຕິປີ ນິຍໂມ ນ ຄເຫຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ນ ປເນຕ”ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ຕໍທີປນຕ຺ຖເມວາຕິ ອສມານກາລຕາທີປນຕ຺ຖເມວ, ນ ສຫຸປ຺ປາທທີປນຕ຺ຖໍ. ອທ຺ຘານປຣິຈ຺ເຉທກຖາ ຫິ ອຍນ຺ຕິ.

ຍທິ ເອວນ຺ຕິ ຍຖາ ຜລປ຺ປຕ຺ຕານິ, ເອວໍ ຣູປາຣູປຘມ຺ມາ ຍທິ ທນ຺ທລຫຸປຣິວຕ຺ຕິໂນ. ອສມານທ຺ທຕ຺ຕາຕິ ອຕຸລ຺ຍກາລຕ຺ຕາ. ນິຈ຺ຉິທ຺ເທສູຕິ ນິພ຺ພິວເຣສຸ. ເຕນ ນິຣນ຺ຕຣປ຺ປວຕ຺ຕິໍ ເອວ ວິຠາເວຕິ. ອຍນ຺ຕິ ອທ຺ຘານປຣິຈ຺ເຉທກຖາ. ຈິຕ຺ຕຊຣູປານີຫິ ນ ຕຖາ ນິຣນ຺ຕຣຠາເວນ ປວຕ຺ຕຕິ, ຍຖາ ກມ຺ມຊຣູປານນ຺ຕິ ອາຫ “ກມ຺ມຊຣູປປ຺ປວຕ຺ຕິໍ ສນ຺ຘາຍາ”ຕິ. ກມ຺ມຊຣູປານໍ ວາ ອິຕເຣສໍ ມູລຠາວໂຕ ປຘານນ຺ຕິ “ກມ຺ມຊຣູປປ຺ປວຕ຺ຕິໍ ສນ຺ຘາຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທກຕ຺ຕາ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊຕາຍ ນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕິຍາ ນິພ຺ພານປຏິຠາຄຕາ ເວທິຕພ຺ພາ. ປເທ ປທໍ ອກ຺ກມິຕ຺ວາຕິ ລກຸຕ຺ຫກປາທຕາຍ ອຕ຺ຕໂນ ອກ຺ກນ຺ຕປທສມີເປ ປທໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ. ໂຍ ຫິ ສີຆປທວິກ຺ກໂມ ລກຸຕ຺ຫກປາໂທ, ໂສ ອິຘານິປ຺ເປໂຕຕິ ອາຫ “ລຫຸໍ ລຫຸໍ ອກ຺ກມິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ”ຕິ. ສເທວ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕີຕິ ຣູປໍ ກມ຺ມຊມິຘານິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຸຕຸຊໍ ປນ ຈຸຕິໂຕ ອຸທ຺ທມ຺ປີ ປວຕ຺ຕຕິ ເອວ. ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ “ຣູປສ຺ສ ສຕ຺ຕຣສຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓາ, ອຣູປສ຺ສ ຕໂຕ ເອກກາໂລ”ຕິ (ວິຠ. ມູລຏີ. ໘໐ ປກິຓ຺ຓກກຖາວຓ຺ຓນາ) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອທ຺ຘານປ຺ປກາຣໍ.

ເອກຸປ຺ປາທໂຕຕິ ສມານຸປ຺ປາທໂຕ. ສມານຕ຺ໂຖ ຫິ ອຍໍ ເອກ-ສທ຺ໂທ. ເອໂກ ທຏ຺ຐພ຺ພາກາໂຣຕິ ເອໂກ ຓາຕປຣິຎ຺ຎາຍ ປສ຺ສິຕພ຺ພາກາໂຣ. ເອວຎ຺ຫິ ໂສຬສາກາຣາ ສິຍຸໍ, ອິຕຣຖາ ວີສຕິ, ຕໂຕ ອຘິກາ ວາ ເອເຕ ອາກາຣາ ຠເວຍ຺ຍຸໍ. ຕສ຺ສາຕິ ປຈ຺ຉິມກມ຺ມຊສ຺ສ. ເຫຏ຺ຐາ ໂສຬສເກຕິ ປຣິໂຍສານໂສຬສກສ຺ສ ອນນ຺ຕຣາຕີຕໂສຬສເກ. ປຈ຺ຉິມສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ປຈ຺ຉິມຈິຕ຺ຕສ຺ສ. ນານານິໂຣຘຠາວໍ ວິຍ ເອກຸປ຺ປາທຠາວມ຺ປີ ປຈ຺ຉິມກມ຺ມຊສ຺ສ ຣູປເນ ກາຣຓໍ ອນິຈ຺ຉນ຺ໂຕ “ຍທິ ປນາ”ຕິ ສາສງ຺ກໍ ວທຕິ. “ສພ຺ພມ຺ປີ”ຕິອາທິນາ ຕຕ຺ຖ ອຕິປ຺ປສງ຺ຄໍ ທສ຺ເສຕິ. ວຊ຺ເຊຕພ຺ພໍ ນານຸປ຺ປາທໍ ເອກນິໂຣຘໍ. ຄເຫຕພ຺ພໍ ເອກຸປ຺ປາທນານານິໂຣຘໍ. ອຸຠຍມ຺ປີ ຕທາ ນຕ຺ຖິ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ. ເຕເນວາຫ “ກມ຺ມຊຣູປສ຺ສ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ”ຕິ. ຕໂຕ ປຸພ຺ເພຕິ ປຈ຺ຉິມກມ຺ມຊຣູປຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ ໂອຣໍ. ອຎ຺ຎສ຺ສາຕິ ຍສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ຕໂຕ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ. ຐິຕິກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ເອກຸປ຺ປາທຕາ, ຠງ຺ຄກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ນານານິໂຣຘຕາ ຈ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ “ຐິຕິຠງ຺ຄກ຺ຂເຓສຸ ອຸປ຺ປນ຺ນຣູປານິ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ”ຕິ. ເຕນາຕິ ຣູເປນ. “ສງ຺ຂລິກສ຺ສ ວິຍ ສມ຺ພນ຺ໂຘ”ຕິ ເອເຕນ ອວິຈ຺ຉິນ຺ນສມ຺ພນ຺ໂຘ ອິທ

‘‘ປ່ເວຕີ’’ຕິ ອນິປຸ່ເປໂຕຕິ ທສຸເສຕິ໌ ອລຸລຖາຕິ ວິຈຸຂີຊຊມານມຸປິ ຄເທາຕຸວາ ‘‘ປ່ເວຕີ’’ຕິ ວຸຈຸຈມາເນ໌ ນ ຫິ ຣູປຂນຸມານໍ ອຣູປຂນຸມານໍ ວິຍ ອນນຸຕຣປຈຸຈຍກາໂວ ອຕຸຖິຕິ ຣູປຂນຸມານໍ ກາຽຄກຸຂເຕ ອຸປຸປນຸນຣູປຂນຸເມ ອຄຸຄເທາຕຸວາ ‘‘ອຜຸຖຈຕຸຕາລິສາ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ໌ ເຕສໍ ປນ ຄທເຕ ເອກູນປລຸຌາສາວ ສີຍາຕິ ອາທ ‘‘ເອກູນປລຸຌາສກມຸມຊີຍວຈນໍ ກຕຸຕພຸພໍ ສີຍາ’’ຕິ໌

ສຸທິປນຕຸຕາຕິ ສຸຂທິປນຕຸຕາ, ນຍທສຸສນກາເວນ ວາ ສຸຜຸຖຸ ທິປນຕຸຕາ໌ ເຕເນວາທ ‘‘ເອເຕນ ຫິ ນເຍນາ’’ຕິອາທິ໌ ຕຕຸຖ ຕນຸຕິ ຣູປີ໌ ເຕນາຕິ ຣູເປນ໌ ອຸກາຍຕຸຖາຕິ ປຈຸຂິມກມຸມຊຣູປປຸປວຕຸຕິຍໍ, ຕໂຕ ປຸພຸເພ ຈ໌ ອລຸລສຸສາຕິ ເອກສຸສ ຈິຕຸຕສຸສ ຖິຕິກຸຂເຕ ອຸປຸປຊຊິຕຸວາ ຕໂຕ ອລຸລສຸສ ຈິຕຸຕສຸສ໌ ຕສຸສາຕິ ຣູປສຸສ໌ ເອຕຸຖ ຈ ປຈຸຂິມກມຸມຊຣູປປຸປວຕຸຕິຍໍ ນິຣຸຊຊນກນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ຕໂຕ ປຸເຣຕຣປຸປວຕຸຕໍ ຣູປີ ເວທິຕພຸພໍ໌ ຈຕຸສນຸຕຕິກຣູເປນາຕິອາທິ ຍຖາວຸຕຸຕສຽຄທຄເມນທສຸສນໍ໌ ເອຕຸຖາຕິ ເອຕສຸມີ ນານຸປຸປາເທກນິໂຣຂຕາທິປເນ໌ ຖິຕິກຸຂເຕຕິ ອຣູປສຸສ ຣູປສຸສ ຈ ຖິຕິກຸຂເຕ ອຸປຸປນຸນສຸສ ຣູປສຸສ ຈ ອຣູປສຸສ ຈ ທສຸສິຕຕຸຕາ໌ ອທສຸສິຕສຸສາຕິ ຍຖາ ເອວ ເອຕຸຖ, ເອວໍ ຕຕຸຖ ວິກຊິຕຸວາ ອທສຸສິຕສຸສ໌ ກສຸມາ ປເນຕຸຖ ປຈຸຂິມກມຸມເຊນ ທິປນາຍໍ ສມຕີສກມຸມຊຣູປຄຸຄທຕໍ ກຕນຸຕິ ອາທ ‘‘ສມຕີສ…ເປ… ໂຍຊິຕ’’ນຸຕິ໌ ຕໂຕ ກມຸມໂຕ ຊາຕາ ຕໍກມຸມຊາ, ເຕສຸ໌ ສຽຂໂຣຕິ ຕິ ສຽຂາໂຣ, ຊີວິຕລຸຈ ຕໍ ສຽຂາໂຣ ຈາຕິ ຊີວິຕສຽຂາໂຣ, ອາຍຸ໌ ຊີວິເຕນ ສຽຂຣິຍນຸຕິຕິ ຊີວິຕສຽຂາຣາ, ອຸສຸມາທໂຍ໌

ອລຸລສຸເສົາປຸປາທກຸຂເຕຕິ ຍສຸສ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸປຸປາທກຸຂເຕ ອຸປຸປນຸນໍ ຣູປີ ອລຸລສຸສ ຕໂຕ ສຕຸຕຣສມສຸສ ອຸປຸປາທກຸຂເຕ, ຖິຕິກຸຂເຕ ອຸປຸປນຸນໍ ອລຸລສຸສ ຖິຕິກຸຂເຕຕິ ສມຸພນຸໂຂ໌ ‘‘ວຸຕຸຕນຸຕິ ອນິປຸປາໂຍ’’ຕິ ອິທໍ ປາລຸອິຍາ ວິຣຸຊຊນຸຕມຸປີ ອຜຸຖກຖາຍໍ ອາຄຕກາວທສຸສນຕຸຖໍ ວຸຕຸຕນຸຕິ ອຍເມຕຸຖ ອນິປຸປາໂຍຕິ ອຕຸໂຖ໌ ກສຸມາຕິ ຈິຕຸຕສມຸຜຸຖານຣູປີ ສນຸຂາຍ ປາລຸອິ ປວຕຸຕາ, ອຜຸຖກຖາຍໍ ປນ ກມຸມຊຣູປນຸຕິ ສາ ຕາຍ ເກນ ກາຣເຕນ ວິຣຸຊຊຕິຕິ ອາທ ‘‘ຈຕຸ…ເປ… ກວິຕພຸພຕຸຕາ’’ຕິ, ນິປຸຜນຸນສຸສາຕິ ອນິປຸປາໂຍ໌ ເຕນາທ ອຜຸຖກຖາຍໍ ‘‘ໂຍ ຈາຍໍ ຈິຕຸຕສມຸຜຸຖານສຸສ…ເປ… ກມຸມາທິສມຸຜຸຖານສຸສາປີ ອຍເມວ ຂຕນິຍໂມ’’ຕິ (ວິກ໌ ອຜຸຖ໌ ໔໖ ປກິຕຸຕກກຖາ)໌ ເອເຕທິຕິ ຍຖານີໂຕ ຍມກປາໂດ, ‘‘ກາຍສຽຂາໂຣ ຈິຕຸຕສມຸຜຸຖາໂນ’’ຕິອາທິໂກ ອຜຸຖກຖາປເທໂສຕິ ເອເຕທີ ໌ ນຕຸຖິເຍວ ເອກຸປຸປາທເອກນິໂຣຂທິປນໂຕຕິ ອນິປຸປາໂຍ໌ ເຕນ ຫິ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ເຍນ ຈິຕຸເຕນ ສທຸຂີ ອຸປຸປຊຊຕິ, ຕໂຕ ປຜຸຖາຍ ສຕຸຕຣສເມນ ສທຸຂີ ນິຣຸຊຊຕິ’’ຕິອາທີ໌

ປຸນ ‘‘ເອເຕທີ’’ຕິ ອິມີນາ ເອກຸປຸປາທນານານິໂຣຂນານຸປຸປາທເອກນິໂຣຂທິປນວເສນ ປວຕຸຕາ ອຜຸຖກຖາປເທສາ ຄທິຕາຕິ ເວທິຕພຸພໍ, ອຸກາຍຕຸຖາປີ ວາ ເອເຕທີ ອາຈຣິເຍທີຕິ ອຕຸໂຖ໌ ຕຕິໂຍ ກາໂຄ, ເຕນ ອຂີກາ ໂສລຸອສຈິຕຸຕກຸຂຕາຍຸກຕາ ຕຕິຍ… ເປ… ຍຸກຕາ ວຸຕຸຕາຕິ ສມຸພນຸໂຂ໌ ຕຕິຍ ກາໂຄຕິ ຈ ອຸປຸປາທຜຸຖິຕິກຸຂເຕ ອຸປາທາຍ ກາຽຄກຸຂໂຕ ອຂິປຸເປໂຕ໌ ຍສຸມີ ເອກາທສ ຈິຕຸຕກຸຂຕາ ອຕິຕາ, ອວເສສປລຸຈຈິຕຸຕກຸຂຕາຍຸເກ, ຍສຸມີ ປລຸຈທສ ຈິຕຸຕກຸຂຕາ ອຕີຕາ, ອວເສສເອກຈິຕຸຕກຸຂຕາຍຸເກ ຕສຸມີເຍວ ອາຣມຸມເຕຕິ ໂຍເຊຕພຸພໍ໌ ອຸກາຍລຸເຈຕໍ ຍຖາກຸກມໍ ມໂນທຸວາເຣ ປລຸຈທຸວາເຣ ຈ ອາປາຖຄຕໍ ເວທິຕພຸພໍ໌ ນ ໂຂ ປເນວໍ ສກຸກາ ວິລຸລາຕຸໍ ເອກຈິຕຸຕກຸຂຕາຕີຕໍ ອາຣມຸມຕໍ ສນຸຂາຍ ປຜິຈຸຈສມຸປຸປາທວິກາຽຄຜຸຖກຖາຍໍ (ວິກ໌ ອຜຸຖ໌ ໒໔໗) ຕຖາ ວຸຕຸຕນຸຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ນ ຫິ ສກຸກາ’’ຕິອາທິມາທ໌ ປລຸຈທສາຕິ ອຕິເຣກປລຸຈທສ ຈິຕຸຕກຸຂຕາ ອຕີຕາຕິ ສມຸພນຸໂຂ໌ ‘‘ຕສຸມາ’’ຕິອາທິນາ ຍຕຸຖ ຂເຕກເທສໍ ອຄຸຄທີຕນຸຕິ ນ ສກຸກາ ວຕຸຕຸໍ, ຕເມວ ທສຸເສຕິ໌ ເອວໍ ຕາວ ນ ຣູປີ ສຕຸຕຣສຈິຕຸຕກຸຂຕາຍຸກໍ, ນາປີ ຕຕິຍກາຄາຂິກໂສລຸອສຈິຕຸຕກຸຂຕາຍຸກໍ, ອຖ ໂຂ ໂສລຸອສຈິຕຸຕກຸຂຕາຍຸກເມວາຕິ ທສຸສິຕໍ ໂທຕິ໌

ກສຸມາ ປເນຕຸຖ ຣູປເມວ ສມາເນປີ ອນິຈຸຈສຽຂຕາທິກາເວ ຈິຣາຍຸກໍ ຊາຕນຸຕິ? ທນຸຂປຣິວຕຸຕິກາວໂຕ໌ ອຣູປຂນຸມາ ຫິ ສາຣມຸມຕາ ຈິຕຸຕປຸພຸພງຄມາ, ເຕ ຍຖາພລໍ ອຕຸຕໂນ ອາຣມຸມຕວິກາວນວເສນ ປວຕຸຕນຸຕິຕິ ຕທຕຸຖນິປຸຜຕຸຕິສມນນຸຕຣ ເມວ ນິຣຸຊຊນໂຕ ລທຸປຣິວຕຸຕິໂນ໌ ເຕນາທ ກຄວາ, ‘‘ນາທໍ, ກິກຸຂເວ, ອລຸລໍ ເອກຂມຸມມຸປີ ສມນຸປສຸສາມິ ເອວໍ ລທຸປຣິວຕຸຕໍ, ຍທິທໍ, ກິກຸຂເວ, ຈິຕຸຕ’’ນຸຕິ (ອ໌ ນິ໌ ໑໔໘)໌ ຣູປຂນຸມາ ປນ ອນາຣມຸມຕາ, ເຕ ອາຣມຸມຕວເສນ ອຣູປຂນຸເມທີ ວິກາເວຕພຸພາ໌ ສາ ຈ ເນສໍ ໂວທາຣານຸຄຸຕາ ວິກາເວຕພຸພຕາ ອຕຸຕໂນ ທນຸຂປຣິວຕຸຕິຕາຍ, ເຕສລຸຈ ລທຸປຣິວຕຸຕິຕາຍ ໂສລຸອສທີ ສຕຸຕຣສທີ ວາ ຈິຕຸຕກຸຂເຕທີ ນິປຸປຊຊຕິຕິ ຣູປເມເວຕຸຖ ຈິຣາຍຸກໍ ຊາຕໍ໌ ກິລຸຈ – ລທຸວິລຸລາຕວິສຍສນຸຕຕິມຕຸຕານີນວຸຕຸຕິຕາຍ ຕິຕຸຕໍ ຂນຸຂານໍ, ອາຣມຸມຕູປລທຸຂິມຕຸຕກາວໂຕ ວິລຸລາຕສຸສ ຈ ລທຸປຣິວຕຸຕິຕາ, ທນຸຂມທາກູຕປຸປຈຸຈຍຕາຍ ປນ ຣູປສຸສ ທນຸຂປຣິວຕຸຕິຕາ໌ ນານາຂາຕູສຸ ຕຖາຄຕສຸເສວ ຍຖາກູຕລາຕໍ, ເຕນ ຈ ຣູປເມວ ປຸເຣຊາຕປຈຸຈໂຍ ວຸຕຸໂຕ, ປຈຸຂາຊາຕປຈຸຈໂຍ ຈ ຕສຸເສວາຕິ ນ ເອຕຸຖ ອນິຈຸຈສຽຂຕາທິກາວສາມລຸເລນ ຣູປາຣູປີ ສມານາຍຸກໍ ປຣິກປຸເປຕພຸພໍ໌ ວຸຕຸຕນເຍນ ຣູປເມວ ຈິຣາຍຸກນຸຕິ ນິຜຸຖເມຕຸຖ ຄນຸຕພຸພໍ໌

ຍຖາ ຈ ຣູປສ຺ສ ສຕ຺ຕຣສຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓາຍຸກຕາ, ຕຕິຍກາຄາຄິກໂສລຸອສຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓາຍຸກຕາ ວາ ນ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຍ຺ວາຍໍ
ອຍຸຖກຖາຍໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຄິຕິກ຺ຂເຓ ຣູປຸປ຺ປາໂທ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕຕ຺ຖ ຄິຕິກ຺ຂຓເມວ ຕາວ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອນນຸຊານນ຺ໂຕ 'ໂຍ ເຈຕ຺ຖ…
ເປ… ວິຈາເຣຕພ຺ໂພ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຍມເກ ອຸປ຺ປນ຺ເນົາປ຺ປ຺ຊຊມານວາຣາທິປາລຸອີ ອາຫຣນ຺ໂຕ ''ຈິຕ຺ຕຍມເກ''ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ
ປຣິປຸຕ຺ຕວິສ຺ສຊ຺ຊເນຕິ ອຸກຍມ຺ປິ ຍມກປທໍ ອຫາເປຕ຺ວາ ກຕວິສ຺ສຊ຺ຊເນ. ອຸປ຺ປາຫກ຺ຂເຓ ອນາຄຕ຺ຎຈາຕິ ອຸປ຺ປາຫກ຺ຂເຓ
ຈ ຈິຕ຺ຕໍ, ອນາຄຕ຺ຎຈ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ນິຣຸທ຺ທໍ, ນິຣຸຊ຺ຊມານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຄິຕິກ຺ຂຓາກາວໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ທີເປຕີຕິ ອຸປ຺ປນ຺ເນົາປ຺ປ຺ຊຊ
ມານວາຣາທີສຸ ''ຄິຕິກ຺ຂເຓ''ຕິ ອວຈນໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຄິຕິກ຺ຂຓໍ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທີເປຕິ ໂພເຣຕີ. ນ ຫິ ຍຖາຣມ຺ມສາສເນ
ອກິຣມ຺ເມ ລພ຺ກມານສ຺ສ ອວຈເນ ການຕໍ ທີສ຺ສຕີຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ. ນ ເກວລມກິຣມ຺ເມ ອວຈນເມວ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຄິຕິກ຺ຂຓາກາວ
ໂຊຕກໍ, ອປີຈ ໂຂ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປາລຸອີປີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ສຸຕ຺ເຕສຸປີ''ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ນາມ ປຸພ຺ພາປຣວິເສໂສ.
ຂຓທ຺ວຍສມ຺ງຄີ ຄິຕນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຄິຕກາວມາຫ. ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ປນ ສນ຺ຕາເນເຍວ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ເອຕ຺ຖ ຈ ເກຈິ ''ຍຖາກູໂຕ ຣມ຺ໂມ ອຸປ຺ປ຺ຊຊຕິ, ກຶ ຕຖາກູໂຕວ ກິຊ຺ຊຕິ, ອຸທາຫຸ ອຎ຺ຎຖາກູໂຕ? ຍທີ ຕຖາກູໂຕວ ກິຊ຺ຊຕິ, ນ
ຊຣຕາຍ ສມ຺ກໂວ. ອຖ ອຎ຺ຎຖາກູໂຕ, ອຎ຺ໂຎ ເອວ ໂສຕິ ສພ຺ພຖາປີ ຄິຕິກ຺ຂຓສ຺ສ ອກາໂວເຍວາ''ຕິ ວທນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ເອກ
ຣມ຺ມາຣາຣກາເວປີ ອຸປ຺ປາທນິໂຣຣານໍ ອຎ຺ໂຎວ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂໂຓ, ອຎ຺ໂຎ ນິໂຣຣກ຺ຂໂຓ. ອຸປ຺ປາທາວຕ຺ຖຎ຺ຫີ ອຸປາທາຍ ອຸປ຺
ປາທກ຺ຂໂຓ, ນິໂຣຣາວຕ຺ຖໍ ອຸປາທາຍ ນິໂຣຣກ຺ຂໂຓ. ອຸປ຺ປາທາວຕ຺ຖາຍ ຈ ກິນ຺ນາ ນິໂຣຣາວຕ຺ຖາຕິ ເອກສ຺ມີເຍວ ສກາວຣມ຺
ເມ ຍຖາ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາ, ອຎ຺ຎຖາ ອຎ຺ໂຎວ ຣມ຺ໂມ ອຸປ຺ປ຺ຊຊຕິ, ອຎ຺ໂຎ ຣມ຺ໂມ ນິຣຸຊ຺ຊຕີຕິ ອາປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ເອວໍ
ນິໂຣຣາວຕ຺ຖາຍ ວິຍ ນິໂຣຣາກິມຸຂາວຕ຺ຖາຍປີ ກວິຕພ຺ພໍ. ສາ ຄິຕິ, ຊຣຕາ ຈາຕິ ສມ຺ປຕິຈ຺ຉິຕພ຺ພເມຕໍ. ຍທີ ເອວໍ ກສ຺ມາ ປາ
ລຸອີຍໍ ຄິຕິກ຺ຂໂຓ ນ ວຸຕ຺ໂຕຕິ? ວິເນຍ຺ຍຊ຺ຊາສຍານຸໂຣເຣນ ນຍທສ຺ສນວເສນ ປາລຸອີ ຄຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ອກິຣມ຺ມເທສນາປີ
ຫິ ກທາຈິ ວິເນຍ຺ຍຊ຺ຊາສຍານຸໂຣເຣນ ປວຕ຺ຕຕິ. ຕຖາ ຫິ ຣູປສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ''ອຸປຈໂຍ, ສນ຺ຕຕີ''ຕິ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ເທສິໂຕ.
ເຫຕຸສມ຺ປຍຸຕ຺ຕທຸກາທິເທສນາ ເຈຕ຺ຖ ນິທສ຺ສິຕພ຺ພາ.

''ຍສ຺ສວາ ປນາ''ຕິອາທິ ປຸຈ຺ຉາວຈນໍ. ຕສ຺ສ 'ໂນ''ຕິ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ. ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕີຕິ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສ຺ສ ນິໂຣຣກ຺ຂໂຓ
ວຸຕ຺ໂຕ. ອຍເມຕ຺ຖ ອຣິປ຺ປາໂຍ – ຍທີ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ກງຄກ຺ຂເຓ ຣູປໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ຕໍ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ 'ໂນ''ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ນ
ສກ຺ກາ, ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຈຕໍ. ຕສ຺ມາ ວິຎ຺ຎາຍຕິ ''ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ນິໂຣຣກ຺ຂເຓ ຣູປຸປ຺ປາໂທ ນຕ຺ຖີ''ຕິ. ຕຍິທມການຕໍ. ອຣູປໂລກຎ຺ຫີ
ສນ຺ຣາຍ, ຈິຕ຺ຕສມຸຎ຺ຖານຣູປໍ ວາ 'ໂນ''ຕິ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸນ຺ຕິ. ອຍຎ຺ຫີ ຍມກເທສນາຍ ປກຕິ, ຍທິທໍ ຍຖາສມ຺ກວໂຍຊນາ. ເອ
ເຕນ ''ນ ຈ ຈິຕ຺ຕສມຸຎ຺ຖານຣູປເມວາ''ຕິອາທິວຈນໍ ປຕິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ອຖ ວາ ປຈ຺ຈາສຕ຺ຕິລາເຍນ ຍໍ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ
ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ເຕນ ຍໍ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈໍ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ພໍ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກຕປ຺ປຕິພທ຺ຣຣູປສ຺ງຂາຕໍ, ຕສ຺ສ ຕທາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ນຕ຺ຖີຕິ 'ໂນ''ຕິ
ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ, ນ ສພ຺ພສ຺ສ.

ສຫຸປ຺ປາເທກນິໂຣຣວຈນໂຕຕິ ''ຍສ຺ສ ກາຍສ຺ງຂາໂຣ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ງຂາໂຣ ນິຣຸຊ຺ຊຕີຕິ? ອາມນ຺ຕາ''ຕິ (ຍມ.
໒.ສ຺ງຂາຣຍມກ.໑໙) ເອວໍ ສຫຸປ຺ປາທສຫນິໂຣຣວຈນໂຕ. ເຕນ ວຈເນນາຕິ ''ຍສ຺ສ ກາຍສ຺ງຂາໂຣ''ຕິອາທິວຈເນນ. ອຎ຺ຎຣູ
ປານນ຺ຕິ ກມ຺ເມົາຕຸອາຫາຣຊຣູປານໍ. ສຫຸປ຺ປາທສຫນິໂຣຣາທິການນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຍໍ ໂຍຊນາ – ອປ຺ປຕິກ຺ຂິຕ຺ຕສຫຸປ຺
ປາທສຫນິໂຣຣອນນຸຎາຕນານຸປ຺ປາທນານານິໂຣຣອນິວາຣິຕອພ຺ຍາກຕກາວານໍ ກມ຺ມຊາທີນນ຺ຕິ. ເອເຕນາຕິ ''ຍສ຺ສ ກຸສ
ລາ ຣມ຺ມາ ອຸປ຺ປ຺ຊຊນ຺ຕິ''ຕິອາທິເກນ (ຍມ. ໓.ຣມ຺ມຍມກ.໑໓໓) ປາເຖນ, ''ນ ຈິຕ຺ຕສມຸຎ຺ຖານຣູປເມວາ''ຕິ ຍຸຕ຺ຕິວຈເນນ
ຈ. ຍມກປາລຸອີອນຸສ຺ສຣເຓຕິ ຍຖາທສ຺ສິຕຈິຕ຺ຕຍມກປາລຸອີຍາ ຍຖາຣຸຕວເສເນວ ອນຸສ຺ສຣເຓ ວິຊ຺ຊມາເນ. ກິຊ຺ຊມານຕາຕິ
ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ກິຊ຺ຊມານຕາ ນາມ ນິຣຸຊ຺ຊມານຕາ ຄິຕິຍາ ອກາວໂຕ. ສຫາຍກາວໍ ນາປີ ຄຈ຺ຉຕິ ນິສ຺ສຍຕ຺ຖີກາວາທີນາ
ປຈ຺ຈຍກາວາກາວໂຕ. ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຓ ເອວ ຫິ ອນນ຺ຕຣາທິປຈ຺ຈຍລາເກນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ພລວຕາ. ເອວຎ຺ຈ ສຕີຕິ ເອວຎ຺ຈ ອຸຕຸ
ນາປີ ກວ຺ງຄຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຓເຍວ ຣູປສມຸຎ຺ຖາປເນ ສຕີ. ຕໍຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຓຕິ ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຂເຓ, ຂຓທ຺ວເຍປີຕິ ອຕ຺
ໂຖ. ເຕເນວາຕິ ອຕິລຫຸປຣິວຕ຺ຕິກາເວເນວ. ອຖ ວາ ເຕເນວາຕິ ທນ຺ຣປຣິວຕ຺ຕິກຕາຍ ຣູປສ຺ສ ສກລໍ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓໍ
ອຸປ຺ປ຺ຊຊມານກາເວເນວ. ຕນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ. ປຕິສນ຺ຣິຈິຕ຺ຕໍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຣມ຺ມານໍ ວິຍ ສຫຊາຕຣູປຣມ຺ມານມ຺ປິ ສຫຊາຕາ
ທິປຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ປຕິສນ຺ຣິໂຕ ອຸທ຺ຣ''ນ຺ຕິ. ຈິຕ຺ຕສມຸຎ຺ຖານານໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສຫຊາຕາທິປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິເຍວາຕິ
ວຸຕ຺ຕໍ ''ອຈິຕ຺ຕສມຸຎ຺ຖານານ''ນ຺ຕິ. ຕທນນ຺ຕຣນ຺ຕິ ເຍນ ຈິຕ຺ເຕນ ສຫຸປ຺ປນ຺ນໍ, ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອນນ຺ຕຣໍ. ຕນ຺ຕິ ຣູປໍ.
ຕທນນ຺ຕຣໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສຫຸປ຺ປນ຺ນຈິຕ຺ຕານນ຺ຕຣໍ ຈິຕ຺ຕໍ. ຍທິ ເອວນ຺ຕິ ຍທິ ສກລໍ ຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓໍ ຣູປໍ ອຸປ຺ປ຺ຊຊມານເມວ ໂຫຕິ,

ຈິຕຸຕສຸສ ອຸປຸປາທກຸຂເຕ ເອວ ຣູປສຸສ ອຸປຸປາທາຣມຸໂກຕິ ອາຫ ''ນ, ຈິຕຸຕນິໂຣເຮກຸຂເຕ ຣູປຸປຸປາທາຣມຸກາກາວໂຕ''ຕິ໚ ຈິຕຸຕກຸຂເຕຕິ ອຕຸຕນາ ສຫຸປຸປນຸນຈິຕຸຕສຸສ ຂເຕ໚ ຕນຸຕິ ຣູປໍ໚ ຣູປສມຸຸຖາປນປຸເຣຊາຕປຈຸຈຍກິຈຸຈນຸຕິ ຣູປສມຸຸຖາປນກິຈຸຈຸຈ ປຸເຣຊາຕປຈຸຈຍກິຈຸຈຸຈ໚ ກິຕິປຸປຕຸຕິວິເສສາລາການຸຕິ ກິຕິປຸປຕຸຕິຍາ ລຫຸສພຸໂພ ໂຍ ວິເສໂສ, ຕສຸສ ອລາກໍ໚ ອີທໍ ວຸຕຸຕນຸຕິ ''ເຍນ ສຫຸປຸປຊຸຊຕິ, ຕໍຈິຕຸຕກຸຂເຕ ຣູປໍ ອຸປຸປຊຸຊມານເມວາ''ຕິ ອີທໍ ປຣິຍາເຍນ ວຸຕຸຕໍ໚

ຍໍ ຍສຸສ ສມຸພນຸທິກາເວນ ວຸຕຸຕໍ, ຕໍ ທູເຣ ກິຕມຸປິ ເຕນ ສມຸພນຸທນິຍນຸຕິ ອາຫ ''ຕໂຕ ປຣໍ...ເປ... ເອເຕນ ສຫ ສມຸພນຸເທ''ຕິ໚ ຕສຸມາ ''ຕໂຕ''ຕິ ເອຕຸຖ ຕໍສທຸເທນ ຈຸຕິ ປຈຸຈາມສຕິຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ຈຸຕິໂຕ ປຣນຸຕິ ອຕຸໂຖ''ຕິ໚

ນຕຸຖິຕິກຕຸວາຕິ ຍທິປິ ຍຖາ ອຍຸຖກາຖາຍໍ ວຸຕຸຕໍ, ຕຖາ ເອກຸປຸປາເທການິໂຣເຮຕາ ຣູປານໍ ອຣູເປຫິ, ອຣູປານຸຈ ຣູເປຫິ ນຕຸຖິ໚ ຍຖາ ຈ ອມຸເຫຫິ ວຸຕຸຕໍ, ຕຖາ ອຕຸເຖວາຕິ ອະຫີປຸປາໂຍ໚

ຈຕຸຕຸຖສຸສ ປກາຣສຸສ ວຸຈຸຈມານຕຸຕາ ''ຕໂຍ ປກາເຣ ອາຫາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ໚

''ເຕສໍເຍວ ຣູປານໍ ກາຍວິກາໂຣ''ຕິອາທີນາ ປຣິນິປຸພນຸນານໍ ວິກາຣາທີກາວໍ ທສຸເສຕຸວາ ''ສພຸພໍ ປຣິນິປຸພນຸນໍ ສງຂຕເມວາ''ຕິ ວທນຸເຕນ ປຣິນິປຸພນຸນຕາປຣິຍາໂຍ ທສຸສິໂຕ໚ ປຸພຸພນຸຕາປຣນຸຕປຣິຈຸຊິນຸໂນຕິ ປາຕຸກາວວິທຸສໍສກາວປຣິຈຸຊິນຸໂນ, ອຸທຍພຸພຍປຣິຈຸຊິນຸໂນ ວາ໚ ''ອຍໍ ທຕຸໂຕ ນາມ ໂຫຕູ''ຕິອາທີນາ ນາມກຣຕໍ ນາມຄຸຄຫຕໍ໚ ສມາປຊຸຊນໍ ນິໂຣເຮສມາປຕຸຕິຍາ ສມຖວິປສຸສນາບຸກຸກເມນ ນາມກາຍສຸສ ນິໂຣເຮເມວ໚ ອາທີ-ສທຸເທນ ສຕຸຕກສິຕາທີປລຸລຕຸຕິຍາ ປລຸລາປນໍ ສງຄຕຸຫາຕິ໚ ນິປຸຜາທີຍມາໂນຕິ ສາຣີຍມາໂນ໚

ປກິຕຸຕກາກຖາວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ໚

ກມາທີວິນິຈຸສຍກຖາວຕຸຕນາ

ອຸປຸປຕຸຕິກຸກມາທີສຸ ເທສນາກຸກໂມປິ ລພຸກເຕວາຕິ ''ຈຕຸຕາໂຣ ສຕິປຍຸຖານາຕິອາທີໂກ ເທສນາກຸກໂມວາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ໚ ອນຸປຸພຸພຸກໍສໂຕຕິ ທານສີລການມາທີນວາທີທສຸສນເບກຸຂມຸມກຖານໍ ອນຸກຸກເມນ ອຸກຸກຍຸຖກາວໂຕ ກຖານໍ ອນຸປຸພຸພຸກໍສຕາ ວຸຕຸຕາ໚ ເຕນ ອຸກຸກໍສກຸກໂມ ນາມາຍໍ ວິສຸໍ ກໂມຕິ ທສຸເສຕິ໚ ຕຖາປິ ທານາທີນໍ ເທສນາກຸກມາວໂຣເຮ ກາຣຕມາຫ ''ອຸປຸປຕຸຕິ ອາທີວວຕຸຖານາກາວໂຕ''ຕິ໚ ຕຕຸຖ ອາທີ-ສທຸເທນ ປຫານປຜິປຕຸຕິກູມິກຸກເມ ສງຄຕຸຫາຕິ໚ ''ຈກຸຂຸອາທີນມຸປິ ວິສຍກູຕ''ນຸຕິ ອີມິນາ ປລຸຈຣູປີນຸທຣິຍໂຄຈຣຕາ ອະຫີປຸເປຕາຕິ ອາຫ ''ເອກເທເສນາ''ຕິອາທີ໚ ເອກເທເສນາຕິ ພາທີໂຣລຸອາຣີກາຍຕເນຫິ໚ ເອຕຸຖາຕິ ''ຍໍ ເວທຍຕິ, ຕໍ ສລຸຊານາຕີ''ຕິ ເອຕສຸມີ ປເທ ວຸຕຸຕນເຍນ໚

ຕໍສກາວຕານິວຕຸຕນຕຸຖນຸຕິ ອນາສວຂມຸມສກາວຕານິວຕຸຕນຕຸຖໍ໚ ອນາສວາ ຂນຸເທສຸເວວ ວຸຕຸຕາຕິ ອຕຸໂຖ ສາສວານມຸປິ ຂນຸເທສຸ ວຸຕຸຕຕຸຕາ໚ ນນຸ ຈ ອນາສວຂມຸໂມ ຂນຸເທສຸ ອວຸຕຸໂຕປີ ອຕຸຖີຕິ? ສຈຸຈໍ ອຕຸຖິ, ຂນຸຂາທີກາເຣ ຂນຸຂປຣິຍາປນຸນາ ເອວ ອນາສວາ ຄຍຸຫນຸຕີຕິ ນາຍໍ ໂທໂສ໚

ຍຖາ ຜສຸສາທໂຍ ວິເສສໂຕ ຕທນຸຄຸຕວຸຕຸຕິຕາຍ ສງຂຕາກີສງຂຣຕສກາວາຕິ ສງຂາຣກຸຂນຸເຂ ສມວຣຸທຸຂາ, ນ ເອວໍ ເວທ ນາສລຸລາວິລຸລາຕານີຕິ ຣູປຂມຸມາ ວິຍ ຕານິ ວິສຸໍ ຂນຸຂກາເວນ ວຸຕຸຕານີ໚ ເອເຕນ ຜສຸສາທີນໍ ວິສຸໍ ຂນຸຂສທຸທວຈນີຍ ຕາກາໂວ ວຸຕຸໂຕຕິ ເວທິຕພຸໂພ໚ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ''ຜຸສນາທໂຍ ປນາ''ຕິອາທີ໚ ອີຕິອາທີນລຸຈ ສຸຕຸຕານນຸຕິ ເອຕຸຖ ອາທີ-ສທຸ ເທນ ''ຣູເປ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ສຕິ ຣູປໍ ອຸປາທາຍ ຣູປໍ ອກິນິວິສຸສ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ ສໍໂຍຊນາກິນິເວສວິນິພນຸຂາ໚ ເວທນາຍ...ເປ... ສລຸລາຍ... ສງຂາເຣສຸ... ວິລຸລາເຕ ສຕິ ວິລຸລາຕໍ ອຸປາທາຍ ວິລຸລາຕໍ ອກິນິວິສຸສ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ ສໍໂຍຊນາກິນິເວສວິນິ ພນຸຂາ''ຕິ (ສໍ໚ ນິ໚ ໓໚໑໔໘), ຕຖາ ''ອຫໍ ຣູປໍ, ມມ ຣູປນຸຕິ ປຣິຍຸຍຸຖຍຸຖາຍີ ໂຫຕີ''ຕິ (ສໍ໚ ນິ໚ ໓໚໑) ຈ ເອວມາທີນໍ ສຸຕຸຕປ ທານໍ ສງຄໂຫ ທຍຸຖພຸໂພ໚ ເອເຕນາຕິ ອຕຸຕນາ ທສຸສິຕສຸຕຸເຕນ໚ ວກຸຂມານສຸຕຸຕວເສນ ຈາຕິ ''ຣູເປ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ສຕີ''ຕິ ອາທີກສຸສ ອຍຸຖກາຖາຍໍ (ວິກ໚ ອຍຸຖ໚ ໘໖ ປກິຕຸຕກາກຖາ) ວກຸຂມານສຸສ ສຸຕຸຕສຸສ ວເສນ໚ ''ປຣິຕຸຕາຣມຸມຕາທີວເສນ ນ ວຕຸຕພຸພາ''ຕິ ເອເຕນ ນວຕຸຕພຸພາຣມຸມຕາປີ ທີຍຸຖີ ຂນຸເຂ ເອວ ນິສຸສາຍ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ປເຄວ ຂນຸຂາຣມຸມຕາຕິ ທສຸເສຕິ໚

ເວທນາກາຣຕາຍາຕິ ເວທນາຍາຕນາຍ຺. ລາທາປັນໂຕຕິ ໂຣຈາປັນໂຕ຺. ພາຫຸລ຺ເລນາຕິ ພຫຸລກາເວນ຺. ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ຫິ ພາຫຸລ຺ລປ຺ປວຕ຺ຕິກາ, ນ ອິຕເຣ຺.

ປຸຜໍ ກຕ຺ວາຕິ ຈ ຉຕ຺ຕສທິສໍ ປຸຜໍ ພນ຺ຜໍ ກຕ຺ວາ຺. ວຕ຺ຖຸມ຺ຫີຕິ ຈກ຺ຂາທິວຕ຺ຖຸມ຺ຫີ຺. ວຜ຺ຜຄຕເວທນໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ຺. ສາ ຫິ ອິຘ ຫຜ຺ຄພ຺ພກາເວ ຄິຕາ຺. ອູເນຫີຕິ ວຕ຺ຖຸນາ, ກິເລເສຫິ ຈ ອູເນຫິ຺.

ມາຍາຍາຕິ ອິນ຺ທຊາລາທິມາຍາຍ ປໂຍໂຄ ມາຍາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນາຫ ‘‘ມາຍາຍ ທສ຺ສິຕໍ ຣູປໍ ‘ມາຍາ’ຕິ ອາຫາ’’ຕິ຺. ວຕ຺ຖຸກາວາ ທີໂຕຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອາຣມ຺ມຓສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາທິເກ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ຺. ກຕ຺ຖຈິຕິ ຣູປກ຺ຂນ຺ຘາທິເກ຺. ໂກຈິ ວິເສໂສຕິ ອສຸກາທິ ໂກວ຺.

ຕສ຺ສາຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກຣູປສ຺ສ຺. ຍສ຺ສ ກາມຣາຄປ຺ປ຺ຫານມ຺ເຂນ ສພ຺ພຣາຄປ຺ປ຺ຫານໍ ສມ຺ກວຕິ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ‘‘ກາມຣາຄມ຺ເຂນ ວາ ສພ຺ພໂລກປ຺ປ຺ຫານໍ ວທຕິ’’ຕິ຺. ໂຍເຊຕພ຺ພນ຺ຕິ ເວທນາຍ ຉນ຺ທຣາຄໍ ປຊຫນ຺ໂຕ ຕສ຺ສາ ສມ຺ທຍກູເຕ ຜສ຺ເສປິ ຉນ຺ທຣາຄໍ ປຊຫຕີຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພນ຺ຕິ຺. ປຣິລ຺ລຕ຺ຕຍສ຺ສ ໂຍຊນາ ປາກຍາ ເອວ຺.

ຕໂຕຕິ ທຸກ຺ຂຸປ຺ປາທນສຸຂວິນາສນານໍ ອທສ຺ສນໂຕ຺. ກິນ຺ທຕີຕິ ວິນາເສຕິ຺. ຕນ຺ຕິ ມໂນສລ຺ເຈຕນາຫາຣໍ ລາຕຕິຣຕປຣິລ຺ລາ ຫິ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ ຕີເຣຕິ຺.

ຕໍ ປຊຫນ຺ໂຕຕິ ອວິຊ຺ຊໍ ປຊຫນ຺ໂຕ຺. ປຣາມຜ຺ຄນ຺ຕິ ປຣາມາສສງ຺ຂາຕາຍ ທິຜ຺ຄິຍາ ນິຈ຺ຈາທິວເສນ ຄຫິຕໍ຺. ວິລ຺ລາຕໍ ນິຈ຺ຈໂຕ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ທິຜ຺ຄຸປາທານໍ ອຸປາທິຍຕີຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ‘‘ຕເທວິທໍ ວິລ຺ລາຕໍ ສນ຺ຘາວຕິ ສໍສຣຕິ, ອນລ຺ລ’’ນ຺ຕິອາທິສຸຕ຺ຕປເທຫິ (ມ຺. ນິ຺. ໑຺໓໙໖) ທີເປຕພ຺ໂພ຺.

ກມາທີວິນິຈ຺ຉຍກຖາວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຄິຕາ຺.

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນິຍວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຄິຕາ຺.

໔຺. ອກິຘມ຺ມກາຊນິຍວຕ຺ຕນາ

໒໔຺ຕໍວຕ຺ວາຕິ ຕໍ ກູມິວເສນ ຊານິຕພ຺ພຕໍ ‘‘ສພ຺ພາປິ ຈຕຸກູມິກເວທນາ’’ຕິອາທິນາ ວຕ຺ວາ຺. ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໂຕ ທສ຺ສິຕຕາທີຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ເທຕຸຊາຕິກູມິອິນ຺ທຣິຍວຕ຺ຖຸສມ຺ຜສ຺ສຊເກທໂຕ ທສ຺ສິຕຕໍ ອນວເສສໂຕ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ຺.

ຍທິປີ ຕໍ-ສທ຺ໂທ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ສາມລ຺ລໂຕ ປຜິນິທ຺ເທໂສ, ຕຖາປີ ອນນ຺ຕຣເມວ ປຈ຺ຈາມສິຕຸໍ ຍຸຕ຺ໂຕ ອິຕຣຕ຺ຖ ອສມ຺ກວໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ອຜ຺ຄ…ເປ… ໂຍຊນາ’’ຕິ຺. ‘‘ອຜ຺ຄວິຘຕ຺ຕາກາວໂຕ’’ຕິ ອິມິນາ ຕໍ ອສມ຺ກວໍ ທສ຺ເສຕິ຺.

ປູຣຕຕ຺ຖເມວ ວຸຕ຺ໂຕ, ອປຸພ຺ພຕາກາວໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ຺.

ຄຫຕວຫ຺ຒນວເສນາຕິ ຄຫຕສ຺ສ ວຫ຺ຒນວເສນ຺. ຄຫຕນ຺ຕິ ເຈຕ຺ຖ ກຖນໍ ທຜ຺ຄພ຺ພໍ, ຕສ຺ສ ວຫ຺ຒນໍ ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ຄາເນ ອວຸຕ຺ຕສ຺ສ ກຖນໍ຺. ເຕນາຫ ‘‘ປຸພ຺ເພ ຄຫິຕໂຕ ອລ຺ລສ຺ສ ຄຫຕໍ ວຫ຺ຒນ’’ນ຺ຕິ, ຕໂຕ ເອວ ຈ ‘‘ປຸຣິມຄຫິເຕ ອລ຺ລຸປຈຍວເສນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺. ‘‘ວຫ຺ຒນສທ຺ໂທ ເຉທນຕ຺ໂຖ’’ຕິ ອິທໍ ຍຖາ ອສິວາ ‘‘ສິວາ’’ຕິ, ທິຜ຺ຄລ຺ຈ ‘‘ອທິຜ຺ຄ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ທຜ຺ຄພ຺ພໍ຺. ນຍນິຫຣຕນ຺ຕິ ນີຍຕີຕິ ນໂຍ, ເທສນາ, ຕສ຺ສ ນີຫຣຕໍ ປວຕ຺ຕນໍ຺. ວຫ຺ຒນການໂຍຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕວຫ຺ຒນກວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ເທສນານໂຍ຺. ອລ຺ເລ ເກທາຕິ ເອກວິຘຈຕຸພ຺ພິຘາທໂຍ ເກທາ຺. ຍທິ ອວິສິຜ຺ຄາ, ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ‘‘ຕຖາປີ’’ຕິ ອາທິ຺. ຕຕ຺ຖ ປລ຺ລາປ຺ປເກທຊນນຕ຺ຖນ຺ຕິ ຘມ຺ມວິສຍາຍ ປເກທຄຕາຍ ປລ຺ລາຍ ວິເນຍ຺ຍານໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ, ວິຊ຺ຊາຜ຺ຄານາ ທິວເສນ ວິເນຍ຺ຍານໍ ຘມ຺ມປຜິສມ຺ກິທາຍ ອຸປ຺ປາທນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ອກິລ຺ເລຍ຺ຍຘມ຺ມວິກາຄຕາຍ ສມ຺ມສນວາຣສ຺ສ

ວິສຍກາວໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເອເກກສ຺ສ ວາຣສ຺ສ ຄຫິຕສ຺ສ ນິຍ຺ຍານມຸຂກາວໂຕ’’ຕິ។ ອິຕເຣປິ ເກຫາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທຸວິຣຕິວິຣເກຫານໍ ຍໍ ນານຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ສ ວເສນ ອິຕເຣ ເກຫາ ອນານຕ຺ຕາປິ ຍຖາວຸຕ຺ຕກາຣຓໂຕ ວຸຕ຺ຕາ។ ‘‘ນ ເກວລ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ເກຫານໍ ອຓ຺ຓມຓ຺ຓເປກ຺ຂຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ‘‘ຕສ຺ມາ’’ຕິອາທີນາ ເຕສໍ ວິສິຜ຺ຄຕໍ ທສ຺ເສຕິ។

ຍຖາ ທຸກມູລກາທີສຸ ເກຫາ ຄຓນານຸປ຺ພ຺ພິຍາ ປ໌ວຕ຺ຕາ ປ໌ເກຫນ຺ຕຣາເປກ຺ຂາ, ນ ເອວເມເຕ។ ເອເຕ ປ໌ນ ສຕ຺ຕວິຣາທີເກຫາ ປ໌ເກຫນ຺ຕຣນິຣເປກ຺ຂາ ເກວລໍ ພຫຸວິຣກາວສາມຓ຺ເຍເນວ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕິ ‘‘ອຓ຺ຓປ຺ປ໌ເກຫນິຣເປກ຺ຂາ’’ຕິອາທີນາ។ ທຸກ ຕິກປ໌ທຕ຺ຖານໍ ຍຖາຣຫໍ ອເປກ຺ຂິຕພ຺ພາເປກ຺ຂກກາເວນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຍຖາ ທຸເກ ຄເປ຺ຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕາ ຕິກາ ຕຕ຺ຖ ປ໌ກ຺ຂິຕ຺ຕາ ນາມ ຊາຕາ, ເອວໍ ຕິກທຸກປ໌ທຕ຺ຖານໍ ອເປກ຺ຂິຕພ຺ພາເປກ຺ຂກກາເວນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ທຸເກ ວຕ຺ວາ ວຸຕ຺ເຕສຸປິ ຕິເກສຸ ເຕ ປ໌ກ຺ຂິຕ຺ຕາ ນາມ ໂຫນ຺ຕິຕິ ອາຫ ‘‘ປ໌ຣໂຕ…ເປ໌… ໂຍຊິຕຕ຺ຕາ’’ຕິ។

ສມານວິຖິຍນ຺ຕິ ເອກວິຖິຍໍ។ ຈກ຺ຂຸສ຺ງຜຜ຺ຜນາຍາຕິ ຈກ຺ຂຸຣູປ຺ປ໌ຜິຜາເຕນ។ ໂສຕິ ຈກ຺ຂຸຣູປ຺ປ໌ຜິຜາໂຕ។ ຕທຸປ຺ປ໌າທິກາຕິ ຕສ຺ສ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສສ຺ສ ອຸປ຺ປ໌າທິກາ។ ສາຕິ ອາວຊ຺ຊນເວທນາ។ ນນຸ ຈ ເວທນາປ໌ຈ຺ຈໂຍ ຜສ຺ໂສ ວຸຕ຺ໂຕ, ນ ຜສ຺ສປ໌ຈ຺ຈຍາ ເວທນາ ຕິ? ນ, ເວທນາສີເສນ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປ໌າທສ຺ສ ຄຫິຕຕ຺ຕາຕິ។ ຕປ຺ປ໌ໂຍຊນຕ຺ຕາຕິ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສປ໌ໂຍຊນຕ຺ຕາ។ ປ໌ໂຍຊຍຕິຕິ ປ໌ໂຍຊ ນໍ, ຜລໍ។

ຣູປາວຈຣາຣູປາວຈຣານໍ ວິປາການ຺ຕິ ອຊີປ຺ປ໌າໂຍ។ ເຕ ຫິ ອິຣ ອຄ຺ຄຫິຕາ។ ເຕເນວາຫ ‘‘ເຕສໍ ສຍເມວ ມໂນທ຺ວາຣກູຕຕ຺ ຕາ’’ຕິອາທີ។ ຕໂຕຕິ ກວງຄໂຕ។ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສປ໌ຈ຺ຈຍາທີກຸສລາທີນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປຸ໌ຣິເມນ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ‘‘ໂສຕສມ຺ຜສ຺ສປ໌ຈ຺ຈຍາ’’ຕິ ເອວມາທໂຍ ສງຄຫິຕາ, ທຸຕິເຍນ ອກຸສລາທໂຍ។ ‘‘ກາມາວຈຣອຜ຺ຄກຸສລຈິຕ຺ຕວເສນາ’’ຕິອາທີນາ ກຸສລາພ຺ຍາກຕານມ຺ປິ ກາມາວຈຣານໍເຍວ ໂຍຊິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສມານວິຖິຍໍ ລພ຺ກມານຕາອຜ຺ຄກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕາ’’ຕິ។ ເວທນາປິ ຕິສນິທສ຺ສນຕ຺ຕິກວຊ຺ຊານໍ ເອກູນວິສຕິຍາ ຕິການໍ ວເສນ ເອກູນວິສຕິຈຕຸວິສຕິກາ។ ຍທິ ອສມານວິຖິຍມ຺ປິ ກຸສລາທີນໍ ລພ຺ກ ມານຕາ ໂຍເຊຕພ຺ພາ, ອຖ ກສ຺ມາ ສມານວິຖິຍໍເຍວ ໂຍຊິຕາຕິ ອາຫ ‘‘ອຜ຺ຄກຖາຍໍ ປ໌ນາ’’ຕິອາທີ។ ເຕເນວາຕິ ອສມານວິຖິຍໍ ອປ຺ປ໌ຜິກ຺ຂິຕຕ຺ຕາເຍວ។

ຈິຕ຺ຕສມ຺ພນ຺ໂຣຕິ ຈິຕ຺ເຕນ ສມ຺ພນ຺ໂຣ ຈິຕ຺ຕສມ຺ພນ຺ຣໍ ກຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕສີເສນ ເວທນາຍ ກຖນໍ។ ຕິກກູມິວເສນາຕິ ກຸສລຕ຺ຕິກາ ທີຕິກວເສນ, ກາມາວຈຣາທີກູມິວເສນ ຈ។ ທ຺ວາຣຕິກວເສນາຕິ ຈກ຺ຂາທິອຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິທ຺ວາຣວເສນ, ກຸສລຕ຺ຕິກາທີຕິກວເສນ ຈ។ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈີຕິ ທີເປ໌ຕພ຺ພສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິເສສາກາວໂຕ ສຕ຺ຕວິຣເກຫາທີສຸ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ។ ນ ຈ ທ຺ວາຣໍ ອນາມຜ຺ຄນ຺ຕິ ໂຍຊນາ។ ເຕນ ສຕ຺ຕວິຣເກຫໂຕ ຕືສວິຣເກເຫ ວິເສສໍ ທສ຺ເສຕິ។ ຍທິປິ ອຸກຍຕ຺ຖ ກູມິໂຍ ອາຄຕາ, ຣູປາວຈຣາທີກູມິອາມສ ເນນ ປ໌ນ ອສມານວິຖິຍໍ ລພ຺ກມານຕາ ທສ຺ສິຕາຕິ ອາຫ ‘‘ອຕິພ຺ຍຕ຺ຕາ ຈ ເອຕ຺ຖ ສມານາສມານວິຖີສຸ ລພ຺ກມານຕາ’’ຕິ។ ສຸຂ ທີປ໌ນານິ ໂຫນ຺ຕິ ທ຺ວາຣກູມິອາມສນມຸເຂນ ເວທນາກ຺ຂນ຺ຣສ຺ສ ວິກຕ຺ຕຕ຺ຕາ។ ນ ກູມິໂຍ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ຄປິຕາຕິ ກເຖຕພ຺ພກາ ເວນ ກູມິໂຍ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ນ ຄປິຕາ, ກູມິວິກາເຄນ ນ ກຖິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອເປກ຺ຂິຕພ຺ພຣຫິຕາຕິ ທ຺ວາຣກູມີນໍ ອຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ອາກງຂິຕພ຺ພທ຺ວາຣາທີວິເສສຣຫິຕາ។

‘‘ອຸປ຺ນິສ຺ສຍໂກຜິຍາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ນິປ຺ປ໌ຣິຍາຍໂຕ ປ໌ຣິຍາຍໂຕ ຈ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍໂກຜິທສ຺ສນມຸເຂນ ອິຣານິປ຺ເປ໌ເຕົາປ຺ນິສ຺ສຍໂກຜື ທສ຺ເສຕ຺ຸ ‘‘ສທ຺ຣໍ ອຸປ຺ນິສ຺ສາຍາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍານ຺ຕິ ເວທນາຍ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍກູຕານໍ។ ທສ຺ສນ຺ຕິ ຈກ຺ຂຸວິຓ຺ຓາຓໍ, ທີສ຺ວາ ວາ ຄຫຓໍ។ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍນ຺ຕກາເວນາຕິ ລາມກູປ຺ນິສ຺ສຍກາເວນ។ ຍທິ ຜາຍນາທີນິ ອຸປ຺ນິສ຺ໂຍ ກເວຍ຺ຍຸໍ, ປ໌ກຕູປ຺ນິສ຺ສຍາເນວ ສິຍຸໍ។ ປ໌ກຕູປ຺ນິສ຺ໂຍ ຈ ນານາວິຖິຍໍເຍວາຕິ ຕທລາກວຈນໍ ອິຣ ນານາວິຖິໂຊຕກນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ ‘‘ຜານາທີທ຺ວາເຣສູ’’ຕິອາທີນາ។ ກສິຓປ໌ຣິກມ຺ມາທີນນ຺ຕິ ກສິຓປ໌ຣິກມ຺ມສມາປ໌ຕ຺ຕິນິພ຺ພຕ຺ຕນວິປ໌ສ຺ສນາວຫ຺ຍນາທີນໍ។ ຕທ ລາໂກຕິ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍາລາໂກ, ໂສ ຈ ຜາຍນາທີຫິ ປ໌ເຣສໍ ປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕິຍາ ຊານິຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕ຺ຕາ។ ອນ຺ຕິມກວິກໂພຣິສຕ຺ຕາທີນໍ ສວເນນ ວິນາ ຕໍຜຸສນໍ ສິຍາ ມູລູປ຺ນິສ຺ໂຍຕິ ‘‘ເຍກຸຍ຺ເຍນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។

ສມ຺ປ໌ນ຺ນຊ຺ຊາສໂຍຕິ ວິວຜ຺ຜູປ຺ນິສ຺ສຍສມ຺ປ໌ຕ຺ຕິຍາ ສມ຺ປ໌ນ຺ນຊ຺ຊາສໂຍ។ ເຕນາຕິ ‘‘ເອວໍ ຈກ຺ຂຸວິຓ຺ຓາຓ’’ນ຺ຕິ ວຈເນນ។ ຕທຸປ຺ນິສ຺ສຍນ຺ຕິ ຕໂຕ ປ໌ຣໍ ອຸປ຺ປ໌ນ຺ນກສິຓຣູປທສ຺ສນາທີນໍ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍກູຕໍ។

ຖາມຄມນໍ ນາມ ກາມຣາຄາທີນໍເຍວ ອາເວຕິໂກ ສກາໂວຕິ ອາຫ ‘‘ອປ຺ປຫີນກາມຣາຄາທິກສ຺ສ ວາ’’ຕິຯ ‘‘ຣາໂຄ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ’’ຕິ ອາທີນາ ອິຍ຺ຖານິຍ຺ຖາຣມ຺ມເຕ ຣາຄປ຺ຜິຟານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິວິຈາຣຕາວ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ເນສໍ ກິຈ຺ຈວິເສໂສຕິ ກິຈ຺ຈວິເສເສນ ວຸຕ຺ເຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອສມເປກ຺ຂນາຍາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ປວຕ຺ຕາ ເວທນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປກາຣນ຺ຕເຣນາຕິ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປນ຺ນກິເລສານໍ ສມຕິກ຺ກມນສ຺ງຂາເຕນ ປກາຣນ຺ຕເຣນຯ ຕຖາ ກາວນາວເສນາຕິ ເອຕ຺ຖ ຕຖາ-ສທ຺ເທນ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສສ຺ສ ຈຕ຺ກູມິກເວທນາຍ ອຸປນິສ຺ສຍກາໂວ ເອວ ປກາຣນ຺ຕເຣນ ກຖິໂຕຕິ ອິມເມວຕ຺ຖໍ ອາກຫ຺ຌຕິຯ ກາວນາ ເຍເວຕ຺ຖ ປກາຣນ຺ຕຣໍຯ

ສພ຺ພໍ ສມ຺ມສນໍ ກາວນາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ, ນ ນິວຣຕປ຺ປຫານປຣິຍ຺ຌາວຯ

ອຍ຺ຌມຍ຺ຌສ຺ສ ຈາຕິ ໂຜຍ຺ຖພ຺ພມຫາກູເຕສຸ ອິຕຣີຕຣສ຺ສ, ອາໂປຊາຕຸຍາ ຈ ວເສນຯ

ເຕສນ຺ຕິ ຊາຕິອາທີນໍ, ກມ຺ມຕ຺ເຖ ເຈຕໍ ສາມິວຈນໍຯ ສຫຊາຕສ຺ສ ມໂນສມ຺ຜສ຺ສສ຺ສ ພລວປ຺ຈ຺ຈຍກາວໍ ທສ຺ເສຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕສ຺ສ ວາ ທສ຺ສນສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ວາ ຊາຕິອາທິເກ ກຍໂຕ ທສ຺ສນວເສນ ປວຕ຺ຕສ຺ສ ກາມາວຈຣຌາຕສ຺ສຯ

ຕເທວ ອຕ຺ຕໂນ ຜລສ຺ເສວ ຜລກາເວນາຕິ ‘‘ມໂນສມ຺ຜສ຺ໂສ’’ຕິ ຜສ຺ສສ຺ສ ກາຣຕກາເວນ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕເທວ ວິຍ຺ຌາຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ຜລສ຺ສ ຜລກາເວນ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ຜສ຺ສສ຺ສ ‘‘ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ຜລກາເວນ ວຕ຺ຕຸໍ ນ ຍຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ມໂນສມ຺ຜສ຺ໂສ’’ຕິ ອາທີນາ ລພ຺ກມາໂນປີ ວິຍ຺ຌາຕໍ ປ຺ຜິຈ຺ຈ ຜສ຺ສສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈຍກາໂວ ເຫຕຸຜລສ຺ງກຣປຣິຫຣຕຕ຺ຖໍ ນ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ວຕ຺ວາ ຍທິປີ ຜສ຺ໂສ ວິຍ຺ຌາຕສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ນ ປນ ຜສ຺ສສ຺ສ ວິຍ ວິຍ຺ຌາຕໍ ໂສ ຕສ຺ສ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ວິຍ຺ຌາຕສ຺ສ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊາທິຕາ ນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຍສ຺ມາ ວາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ອກິຌມ຺ມກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໓ຯ ປຍ຺ຫປ຺ຈ຺ຌກວຕ຺ຕນາ

໑໔໐ຯຕໍຕໍ ສມຸທາຍນ຺ຕິ ຕໍ ຕໍ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສ຺ງຂາຕຌມ຺ມສມຸທາຍໍ, ອນວເສສຣູປຌມ຺ມສມຸທາຍຍ຺ຈຯ ຍຖາສມ຺ກວນ຺ຕິ ໂຈປນໍ ປຕ຺ໂຕ ສໍວໂຣ ຉຍ຺ຖທ຺ວາເຣ, ອິຕໂຣ ຉສ຺ປີຕິ ເອວໍ ຍຖາສມ຺ກວໍຯ ຕໂຕຕິ ອກິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສາທິໂຕຯ ຍຖາໂຍຄນ຺ຕິ ໂຍ ສໍວຣິຕພ຺ໂພ, ຕທນຸຣູປໍຯ

ກຕ຺ຖຈີຕິ ເຕ ເອວ ປຣີວຍ຺ເຍ ສາມຍ຺ເຍນ ວທຕິຯ ກຕ຺ຖຈີຕິ ວາ ເຕສຸ ປຣີວຍ຺ເຍສຸ ກິສ຺ມິຍ຺ຈິປີ ປເທເສຯ ກິຍ຺ຈິປີ ອປ຺ປກມ຺ປີຯ ເອໂກວ ປຣີຈ຺ເຉໂທ, ນ ອາຍຕນວິກ຺ງຄາທີສຸ ວິຍ ນານາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ປຍ຺ຫປ຺ຈ຺ຌກວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

ຂນ຺ຌວິກ຺ງຄວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໔. ອາຍຕນວິກງ຺ໂຄ

໑. ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ

໑໕໔.ອສາຣາຣຕໂຕຕິ ອາເວຕິກໂຕ. ຕໍ ເນສໍ ອສາຣາຣຕກາວໍ ວິປ຺ກ຺ຂວເສນ ປຕິຍ຺ຖາເປຕຸໍ ສາຣາຣຕໍ ອຸທາຫຣຕວເສນ ທສ຺ເສຕິ "ອາຍຕນສທ຺ທຕ຺ໂຖ ວິຍາ"ຕິ. ອຖ ວາ ຈກ຺ຂາທິອຕ຺ໂຖ ເອວ ຈກ຺ຂາທິສທ຺ທວິເສສິໂຕ ອາຍຕນຕ຺ໂຖຕິ ຕໍ ຕາທິສໍ ອາຍຕນຕ຺ຖໍ ສນ຺ຣາຍາຫ "ອາຍຕນສທ຺ທຕ຺ໂຖ ວິຍ ອສາຣາຣຕໂຕ"ຕິ.

ຍທິ ວິສຍສ຺ສາທນຕ຺ໂຖ ຈກ຺ຂຸ-ສທ຺ໂທ, ໂສຕາທີນມ຺ປີ ອຍໍ ສມຍ຺ລາ ສິຍາຕິ ອຕິປ຺ປສງ຺ຄໍ ປຣິຫຣນ຺ໂຕ "ສຕິປີ"ຕິອາທິມາຫ. ທຸຕິເຍ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປ ຈກ຺ຂຕີຕິ ວິຍ຺ລາຕານິຍ຺ກິຕໍ ສມວິສມໍ ອາຈິກ຺ຂຕີ, ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕໍ ວິຍ, ວິກາເວນ຺ຕໍ ວິຍ ວາ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຣູປ໌ມິວ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ເລຍ຺ຍໍ ວິຍ ສວິຄ຺ຄຫມິວ ສພິມ຺ພກໍ ວິຍ ວຕ຺ຕວາຈໂກ ຣູປ໌-ສທ຺ໂທ ອຣີປ຺ເປໂຕຕີ ອາຫ "ວິຕ຺ຖາຣຕໍ ວາ ຣູປສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ"ຕິ.

ວຈນເມວາຕິ ສວິຍ຺ລຕ຺ຕິກສທ຺ທເມວ. ຄມີຍຕີຕິ ອຸປ໌ນີຍຕິ. ອຊ຺ໂຊຫຣຕສ຺ສ ຣສຄ຺ຄຫຕມູລຕາວຈເນນ ຣສສ຺ສ ປຣມ຺ປຣາຍ ຊີວິຕເຫຕຸຕໍ ທສ຺ເສຕິ. ຣສນິມິຕ຺ຕລ຺ຫີ ຣສຄ຺ຄຫຕໍ, ຣສຄ຺ຄຫຕນິມິຕ຺ຕໍ ອຊ຺ໂຊຫຣຕໍ, ຕໍນິມິຕ຺ຕໍ ຊີວິຕນ຺ຕິ. ຣສຄ຺ຄຫຕມູລ ຕາ ຈ ອຊ຺ໂຊຫຣຕສ຺ສ ເຍກຸຍ຺ຍໂຕ ເວທິຕພ຺ພາ. ທິສ຺ສຕິ ອປ໌ທິສ຺ສຕິ ເອເຕນ ຜລນ຺ຕິ ເທໂສ, ເຫຕູຕິ ອາຫ "ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເທໂສຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຣຕ"ນ຺ຕິ. ຕຖາຕິ ຈກ຺ຂາຍຕນາທິປ຺ປກາເຣນ. ມໂນໂຄຈຣກູຕາຕິ ມນໂສ ເອວ ໂຄຈຣກູຕາ. ສາມຍ຺ລລກ຺ຂເຕເນ ວາຕິ ອນຸກວນາທິວິເສສລກ຺ຂຕໍ ອຄຄເຫຕ຺ວາ ສມ຺ມກາວສງ຺ຂາຕສາຣາຣຕລກ຺ຂເຕເນວ . ເອກາຍຕນຕ຺ຕໍ ອຸປເນຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕາ ທ຺ວາທສ ເອກສກາວຕ຺ຕາ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ວຈເນ ປໂຍຊນາກາວາ. ທ຺ວາຣາລມ຺ພນວິກາຄທສ຺ສນຕ຺ຖາ ຫີ ອາຍຕນເທສນາຕິ.

ປຸພ຺ພນ຺ຕໂຕຕິ ປຸຣິມກາຄໂຕ ປາກກາວໂຕ. ປາກກາໂວ ຫີ ສກາວສມ຺ມານໍ ປຸພ຺ພນ຺ໂຕ, ວິທ຺ຣໍສາກາໂວ ອປຣນ຺ໂຕ.

ນິວາສຍ຺ຖານາທີສຸ ອາຍຕນ-ສທ຺ໂທ ນ ອາຍຕນຕ຺ຖາທີສຸ ວິຍ ປທຕ຺ຖວິວຣຕມຸເຂນ ປວຕ຺ໂຕ, ອຖ ໂຂ ຕສ຺ມິ ຕສ຺ມິ ເທວຆຣາທິເກ ນິຣຸລ຺ຫຕາຍ ເອວມຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ "ຣຸລ຺ຫີວເສນ ອາຍຕນສທ຺ທສ຺ສຕ຺ຖໍ ວຕ຺ວາ"ນ຺ຕິ. ມໂນຕິ ທ຺ວາຣກູຕມໂນ . ນິສ຺ສຍກາໂວຕິ ເອຕ຺ຖ ນິສ຺ສຍສທິໂສ ນິສ຺ສໂຍ, ສທິສຕາ ຈ ຜລສ຺ສ ຕປ຺ປຜິພທ຺ຣວຸຕ຺ຕິຕາຍ ທຍ຺ຖພ຺ພາ. ວຈນີຍຕ຺ໂຖ ກາວຕ຺ໂຖ.

ຕາວຕ຺ວໂຕຕິ ຕຕ຺ຕກໂຕ. ອູນໂຈທນາຕິ ທ຺ວາທສໂຕ ອູນານິ ກສ຺ມາ ນ ວຸຕ຺ຕານີຕິ ໂຈທນາ. ຍທິ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ລາຕາທີນໍ ອ ສາຣາຣຕໍ ສມ຺ມຊາຕໍ ສມ຺ມາຍຕນໍ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ຈກ຺ຂາທີນມ຺ປີ ສມ຺ມາຍຕນກາໂວ ສິຍາຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຣາຍາຫ "ສຕິປີ"ຕິອາທິ. ທ຺ວາຣາຣມ຺ມຕກາເວທີຕິ ນ ອາຣມ຺ມຕກາເວເນວ ອສາຣາຣຕໍ, ອຖ ໂຂ ທ຺ວາຣາຣມ຺ມຕກາເວທິ ອສາຣາຣຕໍ ສມ຺ກາວຕີຕິ ວຈນເສໂສ.

ເຍກຸຍ຺ຍສຫຸປ຺ປຕ຺ຕິອາທີຫີຕິ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ຈກ຺ຂາຍຕນາທີນິ ກສ຺ສຈິ ກທາຈິ ເອກໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ. "ກາມຣາຕຸຍາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກ຺ ຂເຕ ກສ຺ສຈິ ເອກາທສາຍຕນານິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີ"ຕິ ຫີ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ມາ ອາຍຕນານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກ຺ກໂມ ຕາວ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ, ນ ປຫານ ກ຺ກໂມ ກຸສລາພ຺ຍາກຕານໍ ອປ຺ປຫາຕພ຺ພໂຕ, ນ ປຜິປຕ຺ຕິກ຺ກໂມ ອກຸສລານໍ, ເອກຈ຺ຈອພ຺ຍາກຕານຍ຺ຈ ອປ຺ປຜິປ຺ຊ຺ຊນີຍໂຕ, ນ ກູມິກ຺ກໂມ ອຫ຺ເຕກາທສນ຺ນໍ ອາຍຕນານໍ ເອກນ຺ຕກາມາວຈຣຕ຺ຕາ, ອິຕເຣສໍ ຈຕຸກູມິປຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ໂລກຸ ຕ຺ຕຣກາວໂຕ ຈ. ເອວໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກ຺ກມາທິອຍຸຕ຺ຕິໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ. ເຍສຸ ວິຊ຺ຊມາເນສຸ ອຕ຺ຕກາວສ຺ສ ປຍ຺ລາປນາ, ເຕ "ມຍ຺ຫໍ ຈກ຺ຂຸ"ນ຺ຕິອາທິນາ ອຣິກສິເນຫວຕ຺ຖຸກູຕາ ຈກ຺ຂາທໂຍ ຍຖາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກຕາຍ, ເອວໍ ທສ຺ສນາທີກິຈ຺ຈກ໌ໂຣນ຺ທ຺ຣິຍຕາ ຈ ປຣານາຕິ ອາຫ "ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກກາເວນ, ວິສຍິກາເວນ ຈາ"ຕິ. ໝານາທີກ຺ກເມນາຕິ ໝານໍ ຊິວ຺ຫາ ກາໂຍຕິ ອິມິນາ ກເມນ.

ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຣມ຺ມຓຕ຺ຕາ ວາ ຈກ຺ຂາທີນິ ປຓ຺ຌໍ ວຸຕ຺ຕານິ, ມໂນ ປນ ກິຍ຺ຈິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຣມ຺ມຓໍ , ກິຍ຺ຈິ ຍາວນວຕ຺ຕພ຺ພາຣມ຺ມຓນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຍາ ວຸຕ຺ຕໍ. ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຣມ຺ມເຓສຸປິ ອຸປາທາຣູປາຣມ຺ມຓານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ປຓ຺ຌໍ ວຸຕ຺ຕານິ, ຕໂຕ ກູຕຣູປາຣມ຺ມຓໍ. ອຸປາທາຣູປາຣມ຺ມເຓສຸປິ ທູຣຕເຣ ທູເຣ, ສີຆຕຣໍ ສີຆຍ຺ຈ ອາຣມ຺ມຓສມ຺ປຏິຈ຺ຉນທີປນຕ຺ຖໍ ຈກ຺ຂາທີນໍ ເທສນາກ຺ກໂມ. ຈກ຺ຂຸໂສຕທ຺ວຍຍ຺ຫິ ທູຣໂຄຈຣນ຺ຕິ ປຓ຺ຌໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຣາປິ ຈກ຺ຂຸ ທູຣຕຣໂຄຈຣນ຺ຕິ ສພ຺ພປຓ຺ຌໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ປສ຺ສນ຺ໂຕປິ ທິ ທູຣຕເຣ ນທີໂສຕໍ ນ ຕສ຺ສ ສທ຺ທໍ ສຸຓາຕິ. ຆານຊິວ຺ຫາສຸປິ ຆານໍ ສີຆຕຣວຸຕ຺ຕິຕິ ປຓ຺ຌໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ປ຺ຣໂຕ ຒປີຕມຕ຺ຕສ຺ສ ທິ ໂກຊນສ຺ສ ຄນ຺ໂຘ ຄຍ຺ຫຕີຕິ. ຍຖາຒານໍ ວາ ເຕສໍ ເທສນາກ຺ກໂມ. ອິມສ຺ມິຍ຺ຫິ ສຣີເຣ ສພ຺ພຸປຣີ ຈກ຺ຂຸສ຺ສ ອທິຎ຺ຒານໍ, ຕສ຺ສ ອໂຘ ໂສຕສ຺ສ, ຕສ຺ສ ອໂຘ ຆານສ຺ສ, ຕສ຺ສ ອໂຘ ຊິວ຺ຫາຍ, ຕຖາ ກາຍສ຺ສ ເຍພຸຍ຺ເຍນ, ມໂນ ປນ ອຣູປີກາວໂຕ ສພ຺ພປຈ຺ຈຍາ ວຸຕ຺ໂຕ. ຕໍຕໍໂຄຈຣຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສານນ຺ຕຣໍ ພາຫີຣາຍຕນານິ ວຸຕ຺ຕານີຕິ ວຸຕ຺ໂຕວາຍມຕ຺ໂຖຕິ ເອວມ຺ປີ ອີເມສໍ ກໂມ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ຕໂຕຕິ ຫທຍວຕ຺ຖຸເກທໂຕ. ຍຍ຺ຫີ ຫທຍວຕ຺ຖຸໍ ນິສ຺ສາຍ ເອກໍ ມໂນວິຍ຺ຍາຓໍ ປວຕ຺ຕຕິ, ນ ຕເທວ ນິສ຺ສາຍ ອຍ຺ຍໍ ປວຕ຺ຕຕີ. ນິທ຺ເທສວເສນາຕິ ສງ຺ເຂປວິຕ຺ຖາຣນິທ຺ເທສວເສນ. ໂຍເຊຕພ຺ພໍ "ກຸສລສມຸຍ຺ຒານໍ ກຸສລສມຸຍ຺ຒານສ຺ສ ສກາຄ"ນ຺ຕິອາທີນາ.

ສກາໂວຕິ ວິສຍິວິສຍກາໂວ, ຕທກິນິພ຺ພຕ຺ຕິຍຍ຺ຈ ໂຍຄ຺ຍຕາ. ກາຣຕສມຕ຺ຖຕາຕິ ກາຣຕກູຕາ ສມຕ຺ຖຕາ ປຈ຺ຈຍກາໂວ. ທ຺ວາຣາທີກາໂວຕິ ທ຺ວາຣາຣມ຺ມເຓ ທ຺ວາຣວຸຕ຺ຕິກາໂວ. ອີມສ຺ມື ອຕ຺ເຖຕິ ອນນ຺ຕຣໍ ວຸຕ຺ຕອຕ຺ເຖ. ຍສ຺ມາຕິ ຍາຍ ຌມ຺ມຕາຍ ເຍນ ທ຺ວາຣາທີກາເວນ ກາຣຕກູເຕນ. ສມ຺ກວນວິເສສນ຺ຕິ ກິຣິຍາຍ ປຣາມສນມາຫ. ຍໍ ສມ຺ກວນໍ, ຌມ຺ມຕາເວສາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຣິຕ຺ຕກາເນວາຕິ ຌວາທີກາວຣິຕ຺ຕກາເນວ. ວິສມາທີສຸ ອຊ຺ຌາສໂຍ ເອເຕສນ຺ຕິ ວິສມາທິອຊ຺ຌາສຍານິ, ວິສມາທິອຊ຺ຌາສຍານິ ວິຍ ໂທນ຺ຕີຕິ ວິສມາທິອຊ຺ຌາສຍານິ, ຈກ຺ຂາທີນິ. ວິສມກາວ...ເປ... ວນກາເວທີຕິ ວິສມກາວາທີສນ຺ນິສ຺ສິຕອທີອາທີສທິສຸປາທີນ຺ນຌມ຺ເມທີ ຈກ຺ຂາທີທີ, ວນສນ຺ນິສ຺ສິຕມກ຺ກຍສທີເສນ ຈິຕ຺ເຕນ ຈ ອກິຣມິຕຕ຺ຕາ. ວນກາໂວຕິ ທີ ວນຊ຺ຌາສໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ປຸຣິມນ຺ຕວິວິຕ຺ຕຕາຕິ ປຸພ຺ພກາຄວິຣໂທ. ອຸປ຺ປາທໂຕ ປຸຣິມໂກຍ຺ຒາໂສ ທີ ອີຌ ປຸຣິມນ຺ໂຕ. ອປຣນ຺ເຕຕິ ອປຣກາເຄ, ກງ຺ຄໂຕ ອຸທ຺ຌນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຸທຍພ຺ພຍປຣິຈ຺ຉິນ຺ໂນ ທີ ສກາວຌມ຺ໂມ. ຍໍ ສນ຺ຌາຍ ວຸຕ຺ຕໍ "ອນິຌານຄຕາ ກຄ຺ຄາ, ປຸຌ຺ໂຊ ນຕ຺ຖິ ອນາຄເຕ"ຕິ (ມຫານິ. ໑໐). ສທາ ອກາໂວຕິ ນ ສທາ ອກາວປຕິຍ຺ຒາປນໍ ສພ຺ພກາລມ຺ປີ ນຕ຺ຖີຕິ, ອຖ ໂຂ ອຸທຍພ຺ພຍປຣິຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺ຕາ ສທາກາວປຏິກ຺ເຂໂປຕິ ອາຫ "ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓ"ນ຺ຕິ. ສກາວວິຊ຺ຫນນ຺ຕິ ກງ຺ຄປ຺ປຕ຺ຕິມາຫ . ວິປຣິວຕ຺ຕນໍ ອຸປ຺ປາທຊຣາວຕ຺ຖາທີ ສນ຺ຕານໍ ວິນາ ນ ວິກາຣາປຕ຺ຕີຕິ ອາຫ "ສນ຺ຕານວິກາຣາປຕ຺ຕິ ວາ"ຕິ.

ຊາຕິຌມ຺ມຕາທີທີຕິ ຊາຕິຊຣາພ຺ຍາຌິມຣຓາທີສກາວຕາທີ. ອນິຍ຺ຒຕາຕິ ນ ອິຍ຺ຒຕາ, ທຸກ຺ຂຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຸຣິມໍ ສາມຍ຺ຍລກ຺ຂຓນ຺ຕິ "ປຏິປີລຸອນຍ຺ເຖນາ"ຕິ ປຸພ຺ເພ ສາມຍ຺ຍໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ ທຸກ຺ຂລກ຺ຂຓໍ. ປຈ຺ຈຍວເສນ ທຸກ຺ຂນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕມານານໍ ສກາວຌມ຺ມານໍ ທຸກ຺ຂນໍ ປຸຄ຺ຄລສ຺ເສວ ວເສນ ທຸກ຺ຂມຕາຕິ ອາຫ "ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ປີລຸອນໂຕ ທຸກ຺ຂມ"ນ຺ຕິ. ທຸກ຺ຂວຈນນ຺ຕິ "ທຸກ຺ຂ"ນ຺ຕິ ສຕ຺ຖຸ ວຈນໍ.

"ນຕ຺ຖິ ເອຕສ຺ສ ວສວຕ຺ຕໂກ"ຕິ ອີມິນາ ນຕ຺ຖິ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຕາຕິ ອນຕ຺ຕາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ, "ນາປີ ອິທໍ ວສວຕ຺ຕກ"ນ຺ຕິ ອີມິນາ ປນ ນ ອຕ຺ຕາຕິ ອນຕ຺ຕາຕີ. ອຕ຺ຕໂນຕິ ນິຍກຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສນ຺ຌາຍ ວທຕີ. ປຣສ຺ມິນ຺ຕິ ຕໂຕ ອຍ຺ຍສ຺ມີ. ປຣສ຺ສ ຈ ອຕ຺ຕນີຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ. ຕໍ ເອຕສ຺ສ ນຕ຺ຖີຕິ ຕໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຣປຣິກປ຺ປີຕໍ ວສວຕ຺ຕກໍ ເອຕສ຺ສ ຈກ຺ຂາທິໂນ ນຕ຺ຖີ, ເອເຕນ ຈຕ຺ໂກຍິກສ຺ສຸຍ຺ຍຕາຍ ສງ຺ຄໂຫ ທຍ຺ຒພ຺ໂພ. "ສຸຍ຺ຍໍ ຕໍ ເຕນ ວສວຕ຺ຕນາກາເຣນາ"ຕິ ອີມິນາ ອຸກຍຖາປີ ອວສວຕ຺ຕນຍ຺ເຖ ທສ຺ສິຕພ຺ເພ ຕຕ຺ຖ ຕາວ ເອກໍ ທສ຺ເສຕ຺ວໍ "ປຣສ຺ສາ"ຕິອາທີ ວຕ຺ວາ ປຸນ "ອຖ ວາ"ຕິອາທີນາ ອິຕຣໍ ທສ຺ເສຕີ. ສາມີ ເອວ ສາມິໂກ, ນ ສາມິໂກ ອສ຺ສາມິໂກຕິ ເອວໍ ອຕ຺ເຖ ຄຍ຺ຫມາເນ "ອສ຺ສາມິກໂຕ"ຕິ ປທສ຺ສ ສຸຍ຺ຍວິເສສນຕາຍ ປໂຍຊນໍ ນຕ຺ຖີ. ກາມກາຣິຍນ຺ຕິ ຍຖາກາມກຣຓີຍໍ. ອວສວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ວິເສເສຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິ ສມາສທ຺ວຍຕ຺ຖສງ຺ຄຫໂຕ.

ສສນ຺ຕາເນ ຌມ຺ມານໍ ວິສທິສຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອີຌ ກາວສງ຺ກນ຺ຕິຄມນໍ ນາມາຕິ ອາຫ "ສນ຺ຕຕິຍໍ ກາວນ຺ຕຣຸປ຺ປຕ຺ຕິເຍວາ"ຕິ. ຕຖາ ວິສທິສຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ປຸຣິມາກາຣວິຄໂມ ປກຕິກາວວິຊ຺ຫນນ຺ຕິ ອາຫ "ສນ຺ຕຕິຍາ ຍຖາປວຕ຺ຕາກາຣວິຊ຺ຫນ"ນ຺ຕິ. ກວຕີຕິ ວາ

ກາໂວ, ອວຕຸຖາວິເສໂສ, ຕສຸສ ສຽກມນໍ ກາວສຽກນຸຕິ។ ສກາວຮມຸໂມ ຫິ ອຸປຸປາທກຸຂຕໍ ຄິຕິກຸຂຕຸຍຸຈ ປຕຸວາ ກິຊຸຊຕິຕິ ອຸປຸປາທາວຕຸຖາຍ ຊຣາວຕຸຖໍ, ຕໂຕ ກຽຄາວຕຸຖໍ ສຽກມຕີຕິ ວຸຈຸຈຕິ។ ຕຖາ ສຽກມໂຕ ຈ ອຕຸຕລາກກຸຂຕໂຕ ອຸທຸຣຸ ຊຣາມຣເຕ ຫີ ຕໍສກາວປຣິຈຸຈາໂຄ ປກຕິກາວວິຊຫນນຸຕິ ຂຕາວເສນ ເຈຕໍ ໂຍເຊຕພຸພໍ។ ປຸພຸພາປຣວເສນາຕິ ຈ ຂຕານໍ ປຸພຸພາປຣວເສນາຕິ ອຕຸໂຖ ສມຸກາວຕິ។ ເອກຕຸຖຕຸຕາຕິ ສມານາຮິກຣຕຕຸຕາ, ນ ປນ ວິເສສນວິເສສີຕພຸພກາວານໍ ເອກຕຸຕາ។ ''ຈກຸຂຸ ອນິຈຸຈ''ນຸຕິ ວຸຕຸເຕ ''ອນິຈຸຈໍ ຈກຸຂຸ''ນຸຕິປິ ວຸຕຸຕເມວ ໂຫຕີຕິ ''ຍໍ ຈກຸຂຸ, ຕໍ ອນິຈຸຈໍ, ຍໍ ອນິຈຸຈໍ, ຕໍ ຈກຸຂຸ''ນຸຕິ ອາປນຸນເມວາຕິ ອາຫ ''ອນິຈຸຈານໍ ເສສຮມຸມານມຸປິ ຈກຸຂຸກາໂວ ອາປຊຸຊຕີ''ຕິ។

ເຕຫີ ຈ ອນິຈຸຈທຸກຸຂລກຸຂເຕຫີ ຈ ອນຕຸຕລກຸຂຕເມວ ວິເສເສນ ທສຸສິຕໍ ''ຍທນິຈຸຈໍ, ຕໍ ທຸກຸຂໍ, ຍໍ ທຸກຸຂໍ, ຕທນຕຸຕາ''ຕິອາທີສຸ (ສໍ។ ນິ។ ໓។໑໕, ໔໕, ກຝ, ໗໕; ໔។໔។໑, ໔; ປຝິ។ ມ។ ໔។໑໐) ວິຍ។ ໂທສລກຸຂຕາກາຣນິທສຸສນຕຸໂຖຕິ ໂທສສຸສ ລກຸຂິຕພຸພາກາຣນິທສຸສນຕຸໂຖ។ ເອວໍ ທຸກຸເຂນາຕິ ເອວໍ ນານປຸປກາເຣນ ອກຸຂິໂຣຄາທິທຸກຸເຂນ ອາພາຮຕາຍ។ ອນຕຸຕລກຸຂຕທີປການນຸຕິ ອນຕຸຕຕາປຍຸຍາປນສຸສ ໂຊຕການໍ ອຸປາຍກູຕານໍ។ ນ ຫີ ພຍເກທກຕຸຍກເວຂາທິວເສນ ລພຸກມານາ ອນິຈຸຈທຸກຸຂຕາສຕຸຕານໍ ເອກນຸຕໂຕ ອນຕຸຕຕານິຄມເຫຕູ ໂຫນຸຕິ។ ປຈຸຈຍປຝິພທຸຮຕາອກິຕຸຫສມຸປຝີປີລຸອນາທິວເສນ ປນ ລພຸກມານາ ໂຫນຸຕິ។ ຕຖາ ຫີ ຈກຸຂາທີນິ ກມຸມາທິມຫາກູຕາທິປຈຸຈຍປຝິພທຸຮວຸຕຸຕີນີ, ຕໂຕ ເອວ ອຫຸຕຸວາ ສມຸກວນຸຕິ, ຫຸຕຸວາ ປຝິເວນຸຕີຕິ ອນິຈຸຈານີ, ອກິຕຸຫສມຸປຝີປີລຸອິຕຕຸຕາ ທຸກຸຂານີ, ເອວໍກູຕານີ ຈ ອວສວຕຸຕນໂຕ ອນຕຸຕານີຕິ ປຣິຄຸຄເຫ ຄິເຕຫີ ສມຸປຈິຕລາຕສມຸກາເຣຫີ ປສຸສິຕຸ ສກຸກາ។

ກາຖໍ ປເນເຕສໍ ຫຸຕຸວາ ອກາໂວ ຊານິຕພຸໂພຕີ? ຂເຕ ຂເຕ ອຍຸລຖຕຸຕທສຸສນໂຕ។ ຕໍ ກາຖໍ ຍາຍຕີຕີ? ຍຸຕຸຕິໂຕ។ ກາ ປເນຕຸຖ ຍຸຕຸຕີຕີ? ວິເສສຄຸຄຫຕໍ។ ຍທີ ຈກຸຂາທີນໍ ຂເຕ ຂເຕ ອຍຸລຖຕຸຕໍ ນ ສິຍາ, ພຫີປຈຸຈຍເກເທ ຍທີທໍ ປຈຸຊາ ວິເສສຄຸຄຫຕໍ, ຕໍ ນ ສິຍາ។ ຍສຸສ ຫີ ຕາທີສໍ ຂເຕ ຂເຕ ອຍຸລຖຕຸຕໍ ນຕຸຖິ, ຕສຸສ ອສຕີ ພຫີປຈຸຈຍວິເສເສ ກາຖໍ ປຈຸຊາ ວິເສສຄຸຄຫຕໍ ກເວຍຸຍ, ກວຕີ ຈ ວິເສສຄຸຄຫຕໍ។ ຕສຸມາ ອຕຸຖິ ເນສໍ ຂເຕ ຂເຕ ອຍຸລຖຕຸຕໍ ຍໍ ສຕິກໍ ສຕິກໍ ວຫຸເຍນຸຕໍ ປຈຸຊາ ປາກຍຕຣໍ ຊາຍຕີຕີ។ ຕຖາ ຫີ ສຣີຣສຸສ ຕາວ ອານາປານານໍ ອນວຕຸຖານໂຕ ປຣິສຸສມໂຕ ຈ ວິເສສຄຸຄຫຕໍ។ ອນວຕຸຖິຕາ ຫີ ອສຸສາສປສຸສາສາ ວາຕາ ວາເຣນ ວາເຣນ ປວຕຸຕນໂຕ។ ຍທີ ຫີ ອສຸສສິເຕ ວາ ປສຸສສຸສິເຕ ວາ ສຣີຣສຸສ ໂກຈິ ປຈຸຊາ ວິເສໂສ ນ ສິຍາ, ນ ເນສໍ ໂກຈິ ເກໂທ ສິຍາ, ທິຍຸໂຄ ຈ ໂສ។ ຕສຸມາ ອສຸສສິຕໍ ສຣີຣໍ ອຍຸລຖາ ໂຫນຸຕໍ ກເມນ ຕາທີສໍ ອວຕຸຖໍ ປາປຸຕາຕີ។ ຍາ ປສຸສາສສຸສ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕິ, ປສຸສສິເຕ ຈ ປຸນ ຕເຖວ ອສຸສາສສຸສ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ອານາປານານໍ ອນວຕຸຖານໂຕປິ ສຣີຣສຸສ ວິເສສຄຸຄຫຕໍ ອຍຸລຖຕຸຕສິທຸຮິ។ ຕຖາ ປຣິສຸສໂມປິ ອສຕີ ວິເສເສ ປຈຸຊາ ສຣີຣສຸສ ນ ສິຍາ, ເຍນາຍໍ ອິຣິຍາປຖນຸຕຣາທີນິ ເສວເນນ ປຣິສຸສມວິໂນທນໍ ກໂຣຕີ។

ອຖ ວາ ຣູປາທີເກທໂຕປິ ວິເສສຄຸຄຫຕໍ។ ຣູປຄນຸຮຣສຜສຸສາທີນຍຸຫີ ວິເສເສນ ໂຍ ສຣີເຣ ອນິນຸທຸຣິຍພທຸເຮສຸ ຈ ຂີຣູທກາວຕຸຖຸປຸປຸຜໂລສຮີຮຍຸລາທີນໍ ປຈຸຊາ ວິເສໂສ ຄຍຸຫຕີ, ໂສ ອສຕີ ພຫີປຈຸຈຍວິເສເສ ເນສໍ ຊຣາທີອວຕຸຖາສຸ ວຕຸຕາຜລາທີເກໂທ, ຣສວີຣິຍວິປາການຸກາວເກໂທ ຈ ຂເຕ ຂເຕ ອຍຸລຖຕຸຕໍ ວິນາ ກຖມຸປລພຸເກຍຸຍ។ ຍໍ ປນ ຕໍ ຮມຸມຕາຣູປໍ ສີລາທີ, ຕຕຸຖ ກຖນຸຕິ? ຕສຸສາປີ ສີຕຸຕຸຫສມຸຜສຸສເກທໂຕ ອຕຸເຖວ ວິເສສຄຸຄຫຕໍ។ ຕໍ ຂເຕ ຂເຕ ອຍຸລຖຕຸຕໍ ວິນາ ນ ຍຸຊຸຊຕີຕີ។ ສຕີ ຈ ຣູປາທີເກເທ ສິທຸໂຮວ ຕໍນິສຸສຍມຫາກູຕເກໂທປີ។ ນ ຫີ ນິສຸສຍມຫາກູຕເກເທນ ວິນາ ນິສຸສິຕເກໂທ ສມຸກວຕີຕີ។ ເອວໍ ຕາວ ຣູປຮມຸມານໍ ວິເສສຄຸຄຫຕໂຕ ຂເຕ ຂເຕ ອຍຸລຖຕຸຕໍ, ຕໂຕ ຈ ຫຸຕຸວາ ອກາວສິທຸຮິ។

ອຣູປຮມຸມານໍ ປນ ອາຣມຸມຕາທີເກເທນ ວິເສສຄຸຄຫຕໍ។ ຍຕຸຖ ຍຕຸຖ ຫີ ອາຣມຸມເຕ ອຣູປຮມຸມາ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ, ຕຕຸຖ ຕຕຸເຖວ ເຕ ກິຊຸຊນຸຕິ, ນ ອຍຸຍໍ ສຽກມນຸຕິ, ອາຣມຸມຕຮມຸມາ ຈ ຍຖາສກໍ ຂຕໂຕ ອຸທຸຣໍ ນ ຕິຍຸຄນຸຕີຕີ។ ສຸວາຍມຕຸໂຖ ປທີປາທີອຸທາຫຣເຕນ ເວທິຕພຸໂພ។ ອຍຸເຍ ເອວ ຫີ ຂເຕ ຂເຕ ຣູປາທໂຍ ປທີປຊາລາຍ, ຕຖາ ຂີຣຮາຣາທີສຸ ປຕນຸຕີສຸ, ວາຍຸມຸຫີ ຈ ປຫຣນຸເຕ ສມຸຜສຸສານີ។ ຍຖາ ຈເຕສໍ ຂເຕ ຂເຕ ອຍຸລຖຕຸຕໍ, ກິມງຄໍ ປນ ຈິຕຸຕເຈຕສິການໍ។ ກິຍຸຈ ສທຸທເກທໂຕ, ສທຸທວິເສສໂຕປິ ຕນຸນິມິຕຸຕານໍ ຈິຕຸຕເຈຕສິການໍ ຂເຕ ຂເຕ ອຍຸລຖຕຸຕໍ, ຕໂຕ ວິເສສຄຸຄຫຕໍ។ ປຄຸຕຍຸຫີ ຄນຸຖໍ ສີພໍ ປຣິວຕຸເຕນຸຕສຸສ ຈິຕຸຕສມຸຍຸຖານານໍ ສທຸທານໍ ເກໂທ ທິຍຸໂຄ។ ນ ຫີ ກາຣຕເກເທນ ວິນາ ຜລເກໂທ ອຕຸຖິ។ ຍຖາ ຕໍ ວາ ທີຕສທຸທານໍ, ເອວໍ ອາຣມຸມຕເກເທນ ອຣູປຮມຸມານໍ ວິເສສຄຸຄຫຕໍ។ ເຕເນວ ເນສໍ ຂເຕ ຂເຕ ອຍຸລຖຕຸຕໍ ເວທິຕພຸພໍ។ ຊາຕິກູມິສມຸປຍຸຕຸຕຮມຸມເກເທນ ວິເສສຄຸຄຫເຕປິ ເອເສວ ນໂຍ។ ເອວໍ ຣູປາຣູປຮມຸມານໍ ວິເສສຄຸຄຫຕໂຕ ຂເຕ ຂເຕ ອຍຸລຖຕຸຕສິທຸຮິ។ ຍໂຕ ຫຸຕຸວາ ອກາວໂຕ ຈກຸຂາທີນີ ອນິຈຸຈານີຕິ ສິທຸຮານີ, ອນິຈຸຈຕຸຕາ ເອວ ອກິຕຸຫສມຸປຝີປີລຸອນໂຕ

ທຸກຸຂານີ, ຕາໂຕ ຈ ອວສວຕຸຕນໂຕ ອນຕຸຕການີ. ເຕນາຫ ກຄວາ "ຍທນິຈຸຈໍ, ຕໍ ທຸກຸຂໍ, ຍໍ ທຸກຸຂໍ, ຕທນຕຸຕາ"ຕິ (ສໍ. ນິ. ໓.໑໕, ໔໕, ກຸ໖, ໗໕; ໔.໔.໑, ໔; ປະ. ມ. ໔.໑໐).

ນິຣຸຕຮປວຕຸຕມານສຸສາຕິ ອກິຕຸຫສທຸທຕຸຖໍ ວິເສເສຕຸວາ ວທຕິ. ຊາຕຸມຕຸຕາຍາຕິ ຊາຕຸມຕຸຕກາເວນ. ສມູຫໂຕຕິ ສສມຸກາຣຈກຸຂາທີປີຕຸໜໂຕ. "ຈກຸຂາທີນ"ນຸຕິ ອິທໍ "ສມູຫໂຕ"ຕິ ປທໍ ອເປກຸຂິຕຸວາ ສມຸພນຸເຊ ສາມີວຈນໍ, "ວິນິພຸກຸຊນ"ນຸຕິ ປທໍ ອເປກຸຂິຕຸວາ ກມຸມຕຸເຖຕິ ເວທິຕພຸພໍ. ຈຕຸຕາຣີປີ ໝນານີຕິ ສນຸຕຕິສມູຫກິຈຸຈາຣມຸມຕໝນານີ. ປວຕຸຕຮູປາທີຄຸຄຫຕາໂຕຕິ ຣູປຸປນາທີວເສນ ປວຕຸຕລຸຈ ຕໍ ຣູປາທີຄຸຄຫຕາລຸຈາຕິ ປວຕຸຕຮູປາທີຄຸຄຫຕໍ, ຕໂຕຕິ ໂຍເຊຕພຸພໍ. ອນິຈຸຈາທີຄຸຄຫຕາສຸສ ສພຸກາວາຕິ ຣູປເວທນາທີລາຕາໂຕ ກີນຸນສຸສ ອນິຈຸຈາທີລາຕາສຸສ ລພຸການານຕຸຕາ. ເຕນ ສຕິປີ ຣູປາທີອຕຸຖານໍ ອນິຈຸຈາທີກາເວ ຣຸປຸປນາທີກາວໂຕ ອນິຈຸຈາທີກາວສຸສ ເກທມາຫ. ອິທານີ ຕເມວ ເກທໍ ລາຕຕິຣຕາປຣິລຸລາວິສຍ ຕາຍ ປາກຜໍ ກາຕຸໍ "ນ ທີ"ຕິອາທີມາຫ. ນາຕິສາວິຕຸນຸຕິ ອິສ ລກຸຂຕລກຸຂຕາວນຸຕາ ກີນຸນາ ວຸຕຸຕາ. ຕຕຸຖ ລກຸຂຕາຣມຸມຕິກວິປສຸສນາຍ ຂນຸຊາຣມຸມຕາຕາວຈເນນ ອກິນຸນາຕິ ອລຸລມລຸລວິໂຣຊາປາທເນນ ອຕິສາວິຕຸໍ ນ ຍຸຕຸຕໍ. ກສຸມາຕິ ເຈ? ວຸຕຸຕໍ "ເຕ ປນາກາຣາ"ຕິອາທີ. ອຊີປຸປາໂຍປີ ເຈຕຸຖ ລກຸຂຕານໍ ຣູປາທີອາກາຣມຕຸຕາວິກາວນນຸຕິ ທພຸພໍໂພ. "ອນິຈຸຈໍ ທຸກຸຂໍ ອນຕຸຕາ"ຕິ ທີ ສງຂາເຣ ສກາວໂຕ ສລຸລກຸເຂນຸໂຕເຍວ ລກຸຂຕານີ ຈ ສລຸລກຸເຂຕິຕິ. ຍຖາ ອນິຈຸຈາທີໂຕ ອນິຈຸຈຕາທີນໍ ວຸຕຸຕນເຍນ ເກໂທ, ເອວໍ ອນິຈຸຈຕາທີນມຸປີ ສຕິປີ ລກຸຂຕກາວສາມລຸເລ ນານາລາຕາໂຕຈຣຕາຍ, ນານາປຜິປກຸຂຕາຍ, ນານິນຸທຸຣິຍາສິກຕາຍ ຈ ວິໂມກຸຂມຸຂຕຸຕຍກູຕານໍ ອລຸລມລຸລເກໂທຕິ ທສຸເສນຸໂຕ "ອນິຈຸຈນຸຕິ ຈ ຄຕຸຫນຸໂຕ"ຕິອາທີມາຫ. ຕໍ ສຸວິລຸເລຍຸຍເມວ.

ສຸຕຸຕນຸຕກາຂນິຍວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ.

໔. ອກິສມຸມກາຂນິຍວຕຸຕນາ

໑໕໔.ປຈຸຈຍຍຸຄລຸອວເສນາຕິ ອຊຸຊຕຸຕິກພາທິຣປຈຸຈຍທຸວຍວເສນ. ອຊຸຊຕຸຕິກພາທິຣວເສນ ອພຸໂພກາຣໂຕຕິ ອຊຸຊຕຸຕິກວເສນ ເຈວ ພາທິຣວເສນ ຈ ອສງກຣໂຕ.

໑໖໗.ວິສງຂາຣນິນຸນສຸສາຕິ ນິພຸພານໂປຕາສຸສ. ວິນິມຸຕຸຕສງຂາຣສຸສາຕິ ສມຸຈເຊທປຜິປສຸສທຸຫິວິມຸຕຸຕິທີ ສມຸເຂນ, ຕປຸປຜິພທຸຊວນຸທຣາຄປຸປຫາເນນ ຈ ສຸຜຸຖຸ ວິນິມຸຕຸຕສງຂາຣສຸສ ປຣມສຸສາສກາເວນ, ຄຕິກາເວນ ຈ ປຕິຜຸຖານກູເຕ. "ນິພຸພານໍ ອຣຫໂຕ ຄຕີ"ຕິ (ປະ. ໖໖) ທີ ວຸຕຸຕໍ. ຖິຕິກາເວນາຕິ ຈ ປາໂຖ. ຕໍສຈຸຊິກຣຕາກາເວຕິ ຕສຸສ ນິພຸພານສຸສ ສຈຸຊິກຣຕາກາເວ. ນີໂຕຕິ ປາປີໂຕ, ປກາສີໂຕຕິ ອຕຸໂຖ.

ຈຸຕຸກິຕນຸຕິ ເກທິຕໍ. ຕວເມວ ກີ ນ ຊານາສີຕິ ກີ ຕຸວໍ ນ ຊານາສິເຍວາຕິ ອຕຸໂຖ. "ກີ ຕຸວໍ ເອກໍ ນານໍ ຊານາສີ, ກີ ຕຸວໍ ນ ຊານາສີ ເອວາ"ຕິ ເອວໍ ວິກຸເຂປີ ກໂຣນຸຕໍ ປຣວາທີ "ນນຸ ລາເຕ"ຕິອາທີນາ ສກວາທີ ນິພນຸຊຕິ. ວິກຊິຕຸວາຕິ "ຣາຄາທີນໍ ຊີຕນຸເຕ ອຸປຸປນຸນຕຸຕາ"ຕິ ກາວຕຸຖໍ ວິກຊິຕຸວາ. ຣາຄາທີນໍ ຂຍາ ນ ໂຫນຸຕີຕິ ໂຍຊນາ. ສສກາວຕາ ຈ ນິພຸພານສຸສ ອາປນຸນາ ໂຫຕີຕິ ສມຸພນຸໂຊ.

ນິພຸພານາຣມຸມຕາກຣເຕນ ກາຣຕາກູເຕນ. ເທຕຸອຕຸເຖ ທີ ອິທໍ ກຣຕາວຈນໍ. ກິເລສກຸຂຍມຕຸຕຕໍ ວາ ນິພຸພານສຸສ ອິຈຸຊໂຕ ກິເລສກຸຂເຍນ ກວິຕພຸພນຸຕິ ໂຍຊນາ.

ເອວໍ ກິເລສກຸຂຍມຕຸເຕ ນິພຸພາເນ ເຊເປຕພຸພາ ກິເລສາ ພຫຸວິສາ ນານປຸປກາຣາ, ມຄຸໂຄ ຈ ໂອຂີໂສ ກິເລເສ ເຂເປຕິ. ສວາຍໍ "ກຕມໍ ກິເລສກຸຂຍໍ ນິພຸພານໍ ອາຣມຸມຕໍ ກຕຸວາ ກຕເມ ກິເລເສ ເຂເປຕີ"ຕິ ປຸຣິມປຸຈຸຊາທຸວຍເມວ ວທຕິ. ຕເທວາຕິ ຍໍ "ອວິຊຸຊາຕຕຸຫານໍ ກິລຸຈີ ເອກເທສມຕຸຕມຸປີ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ຕເທວ.

ເອຕຸຖ ຈ ຍາຍໍ "ກິເລສກຸຂໂຍວ ນິພຸພານ"ນຸຕິ ນິພຸພານສຸສ ອກາວຕາໂຈທນາ, ຕຕຸຣາຍໍ ອາຄມໂຕ ຍຸຕຸຕິໂຕ ຈສຸສ ກາວາກາວວິກາວນາ. ຕລຸທີ ກຄວຕາ –

‘‘ອຕ຺ຖິ, ພິກ຺ຂເວ, ອຊາຕໍ ອພູຕໍ ອກຕໍ ອສງ຺ຂຕ’’ນ຺ຕິ (ອຸທາ. ໗໓; ອິຕິວຸ. ໔໓)ฯ

‘‘ອຕ຺ຖິ , ພິກ຺ຂເວ, ຕທາຍຕນໍ, ຍຕ຺ຖ ເນວ ປຖວີ ນ ອາໂປ ນ ເຕໂຊ ນ ວາໂຍ’’ຕິ (ອຸທາ. ໗໑) –

ຈ ອາທິນາ, ຕຖາ –

‘‘ຄມ຺ພີໂຣ ທຸທ຺ທໂສ ທຸຣນຸໂພໂທ ສນ຺ໂຕ ປຓີໂຕ ອຕກ຺ກາວຈໂຣ ນິປຸໂຓ ປຓ຺ຑິຕເວທນີໂຍ’’ຕິ (ມ. ນິ. ໒.໓໓໗; ສໍ. ນິ. ໑.໑໗໒; ມຫາວ. ໗-໘) –

‘‘ອສງ຺ຂຕຍ຺ຈ ໂວ, ພິກ຺ຂເວ, ເທເສສ຺ສາມິ ອສງ຺ຂຕຄາມິນິຍ຺ຈ ປຝິປທໍ, ອນຕໍ, ອນາສວໍ, ສຈ຺ຈໍ, ປາຣໍ, ນິປຸຓໍ, ສຸທຸທ຺ທສໍ, ອຊ຺ຊຣໍ, ຘຸວໍ, ອປໂລກິຕໍ, ອນິທສ຺ສນໍ, ນິປ຺ປປຍ຺ຈໍ, ສນ຺ຕໍ, ອມຕໍ, ປຓີຕໍ, ສິວໍ, ເຂມໍ, ຕຓ຺ຫາກ຺ຂຍໍ, ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ອພ຺ພຸຕໍ, ອນີຕິກໍ, ອນີຕິກທມ຺ມໍ, ນິພ຺ພານໍ, ອພ຺ຍາພຊ຺ຌໍ, ວິຣາຄໍ, ສຸທ຺ທິ, ມຸຕ຺ຕິ, ອນາລຍໍ, ທີປໍ, ເລຓໍ, ຕາຓໍ, ສຣຓໍ, ປຣາຍຓຍ຺ຈ ໂວ, ພິກ຺ຂເວ, ເທເສສ຺ສາມິ ປຣາຍຓຄາມິນິຍ຺ຈ ປຝິປທ’’ນ຺ຕິ (ສໍ. ນິ. ໔.໓໖໗) –

ເອວມາທີຫິ ຈ ສຸຕ຺ຕປເທຫິ ‘‘ອປ຺ປຈ຺ຈຍາ ທມ຺ມາ, ອສງ຺ຂຕາ ທມ຺ມາ (ທ. ສ. ທຸກມາຕິກາ ໗), ສພ຺ພຍ຺ຈ ຣູປໍ ອສງ຺ຂຕາ ຈ ທາຕູ’’ຕິອາທີຫິ (ທ. ສ. ໑໑໒໔, ໑໑໙໘, ໑໔໐໐) ອພິທມ຺ມປເທເສຫິ ຈ ປຣມຕ຺ຖກາເວເນວ ເຫສິຕໍ. ນ ຫິ ສກາວວິຣຫິຕສ຺ສ ອກາວມຕ຺ຕສ຺ສ ຄມ຺ພີຣາສງ຺ຂຕາທິກາໂວ ອພ຺ຍາກຕທມ຺ມາທິກາໂວ ຈ ຍຸຕ຺ໂຕ, ວຸຕ຺ໂຕ ຈ ໂສ. ຕສ຺ມາ ນ ອກາວມຕ຺ຕໍ ນິພ຺ພານໍ.

ອປິ ຈາຍໍ ອກາວວາທີ ເອວໍ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ – ຍທິ ກິເລສາກາໂວ ນິພ຺ພານໍ, ສ຺ວາຍມກາໂວ ເອໂກ ວາ ສິຍາ ອເນໂກ ວາ? ຍທິ ເອໂກ, ເອເກເນວ ມຄ຺ເຄນ ກໂຕ ສຈ຺ຉິກໂຕ ຈ ໂຫຕີຕິ ອຸປຣິມານໍ ມຄ຺ຄານໍ ນິຣຕ຺ຖກຕາ ອາປຊ຺ຊຕິ. ນ ຫິ ເອກໍ ອເນເກຫິ ກມ຺ມປ຺ປວຕ຺ເຕຫິ ສາເທຕພ຺ພໍ ທິຝ຺ຖໍ. ອຖ ສິຍາ ເອໂກວ ໂສ ກິເລສາກາໂວ, ນ ປນ ມຄ຺ເຄຫິ ກາຕພ຺ໂພ, ອຖ ໂຂ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ໂພຕິ. ເອວໍ ສຕິ ສຸຝ຺ຖຸຕຣໍ ມຄ຺ຄສ຺ສ ນິຣຕ຺ຖກຕາ ອາປຊ຺ຊຕິ ກິເລສານໍ ອປ຺ປຫານໂຕ. ອກໂຣນ຺ໂຕ ຈ ມຄ຺ໂຄ ກິເລສາກາວໍ ຕສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ກມຕ຺ຖໍ ສາເທຍ຺ຍ, ອຖ ມຄ຺ຄານໍ ສໍໂຍຊນຕ຺ຕຍປ຺ປຫານາທິປຝິນິຍຕກິຈ຺ຈຕາຍ ປຫາຍກວິກາເຄນ ກິເລສາກາວເກໂທ, ເອວໍ ສຕິ ວິນາ ສກາວເກທໍ ພຫຸກາໂວ ນຕ຺ຖີຕິ ພຫຸກາວຕາປເທເສນສ຺ສ ສສກາວຕາ ອາປນ຺ນາ. ອຖາປິ ສິຍາ ‘‘ເຍສໍ ອກາໂວ, ເຕສໍ ພຫຸກາເວນ ພຫຸກາໂວປຈາໂຣ’’ຕິ, ເອວໍ ສຕິ ເຍສໍ ອກາໂວ, ເຕສໍ ສກາວຕາຍ ສສກາໂວປຈາໂຣປິ ສິຍາ. ຕຖາ ເຕສໍ ກິເລສສງ຺ຂຕາທິຕາຍ ກິເລສສງ຺ຂຕາທິກາວາ ຈ ສິຍຸໍ, ນ ເຈຕໍ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ນ ເຕສໍ ພຫຸກາໂວປຈາໂຣ ຍຸຕ຺ໂຕ. ເອກກາໂວປິ ຈສ຺ສ ອສກາວຕາຍ ເອວ ວຕ຺ຕຸໍ ນ ສກ຺ກາຕິ ເຈ? ນ, ອກາວສາມຍ຺ໂຍຕ, ອກາວສາມຍ຺ເຍນ ອເກທສມ຺ຍາຍ ເອກຕ຺ຕນິທ຺ເທໂສ. ສຕິ ຈ ເອກຕ຺ເຕ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕໂທສານຕິວຕ຺ຕິ.

ພຫຸກາເວ ຈ ສສກາວຕາ ສິທ຺ທາ. ຍທິປິ ສິຍາ ຍຖາ ພຫຸກາໂວ ສສກາວຕໍ, ເອວໍ ສາມຍ຺ເຍນ ສສກາວຕາ ພຫຸກາວໍ ນ ພ຺ຍກິຈເຣຍ຺ຍາຕິ ສສກາວປກ຺ເຂປິ ນິພ຺ພານສ຺ສ ພຫຸກາໂວ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ? ຕໍ ນ, ກສ຺ມາ? ຕຖາ ສາມຍ຺ຍາເກທໂຕ. ນ ຫິ ເອວໍ ວຕ຺ຕຸໍ ລພ຺ການ ຍຖາ ຂຣກາໂວ ສສກາວຕໍ ນ ພ຺ຍກິຈຣຕິ, ເອວໍ ສສກາວຕາປິ ຂຣກາວໍ ນ ພ຺ຍກິຈເຣຍ຺ຍາຕິ. ເອວຍ຺ຫິ ສຕິ ຕທຍ຺ຍສພ຺ພທມ຺ມາກາວປ຺ປສງ຺ໂຄ ສິຍາ, ຕສ຺ມາ ພຫຸກາໂວ ສສກາວຕາເປກ຺ໂຂ, ນ ສສກາວຕາ ພຫຸກາວາເປກ຺ຂາຕິ ນ ສສກາວສ຺ສ ນິພ຺ພານສ຺ສ ພຫຸກາວາປຕ຺ຕິ. ‘‘ເອກຍ຺ຫິ ສຈ຺ຈໍ ນ ທຸຕີຍມຕ຺ຖິ (ສຸ. ນິ. ໘໘໐; ມຫານິ. ໑໑໙), ເອກາ ນິຝ຺ຖາ ນ ປຸຖຸນິຝ຺ຖາ’’ຕິອາທິວຈນໂຕ.

ອປິ ເຈຕ຺ຖ ກິເລສາກາໂວ ນາມ ຣາຄາທີນໍ ສມຸຈ຺ເຉໂທ ອຈ຺ຈນ຺ຕປ຺ປຫານໍ ອນຸປ຺ປາທນິໂຣໂທ. ຕສ຺ສ ຈ ເອກຕ຺ເຕ ເອເກເນວ ມຄ຺ເຄນ ສາເທຕພ຺ພຕາ ກິຈ຺ຈວິເສສາກາວໂຕຕິ ທສ຺ສນາທິມຄ຺ຄວິກາໂຄ ນ ສິຍາ. ອິຈ຺ຉິໂຕ ຈ ໂສ ໂອຘີໂສວ ກິເລສານໍ ປຫາຕພ຺ພຕາ. ໂສ ຈ ມຄ຺ຄວິກາໂຄ ສທ຺ທາທີນໍ ອິນ຺ທຣິຍານໍ ນາຕິຕິກ຺ຂຕິກ຺ຂຕິກ຺ຂຕຣຕິກ຺ຂຕມກາເວນ ເອກສ຺ມິມ຺ປີ ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປຫານໂຍຄຍກາເວ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາວິເສເສນ ໂຫຕີຕິ ນິພ຺ພານສ຺ສ ສສກາວຕາຍເຍວ ຍຸຕ຺ໂຕ. ອກາໂວ ປນ ກິເລສານໍ ມຄ຺ເຄນ ກາຕພ຺ໂພ ສິຍາ ‘‘ມາ ມຄ຺ຄສ຺ສ ນິຣຕ຺ຖກຕາ ອໂຫສີ’’ຕິ, ນ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ໂພ. ໂກ ຫິ ຕສ຺ສ ສກາໂວ, ໂຍ ເຕນ

ສຈ຺ຉິກຣິເຍຍ຺ຍຯ ໂສ ຈ ກິເລສາກາໂວ ເອເກເນວ ມຄ຺ເຄນ ສາເຘຕພ຺ໂພ ສິຍາ, ນ ຈຕູຫິ “ມາ ຈຕ຺ກາວນິພ຺ພານຕາປຕ຺ຕິ, ນິພ຺ພານວິເສສາປຕ຺ຕິ ຈ ອໂຫສີ”ຕິຯ ຕໂຕ ຫສ຺ສນາທິມຄ຺ຄວິກາໂຄ ນ ສິຍາຕິ ສພ຺ພໍ ອາວຕ຺ຕຕິຯ

ຍທິ ຈ ອກາໂວ ກາວສ຺ສ ສິຍາຕິ ຕສ຺ສ ກາວຘມ຺ມຕາ ອິຈ຺ຉິຕາ, ເອວໍ ສຕິ ຍຖາ ສງ຺ຂຕຘມ຺ມສ຺ສ ຕສ຺ສ ຊຣາມຣຕາທີນໍ ວິຍ ສງ຺ຂຕຘມ຺ມຕາປີ ອາປນ຺ນາ, ເອວໍ ພຫູນໍ ກິເລສານໍ ຘມ຺ມສ຺ສ ຕສ຺ສ ພຫຸກາວາທີປ຺ປສງ຺ໂຄປີ ທຸນ຺ນິວາໂຣຕິ ອຕໍສກາວສ຺ສ ອສງ຺ຂຕສ຺ເສກສ຺ສ ສສກາວສ຺ສ ນິພ຺ພານກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ “ຣາຄກ຺ຂໂຍ ໂທສກ຺ຂໂຍ ໂມຫກ຺ຂໂຍ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໓໑໕, ໓໓໐) ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ? ຂເຍນ ອຘິຄນ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາຯ ຂໂຍ ຫິ ອຣິຍມຄ຺ໂຄຯ ຍຖາຫ “ຂເຍ ຌາຕໍ, ອນຸປ຺ປາເທ ຌາຕ”ນ຺ຕິ (ຘຯ ສຯ ທຸກມາຕິກາ ໑໔໘)ຯ ເຕນ ຣາຄາທິກ຺ຂຍປຣິຍາເຍນ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ອຘິຄນ຺ຕພ຺ພໂຕ “ປຣມຕ຺ຖໍ ຄມ຺ກີຣໍ ນິປຸຕໍ ທຸທ຺ທສໍ ທຸຣນຸໂພຘໍ ນິພ຺ພານໍ ຣາຄາທິກ຺ຂໂຍ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຣາຄາທິປ຺ປຫານມຸເຂນ ວາ ຕຖາ ປຕ຺ຕພ຺ພໂຕ, ຍຖາ ອຌ຺ຌຕ຺ຖາປີ ວຸຕ຺ຕໍ “ມທນິມ຺ມທ຺ທໂນ ປິປາສວິນໂຍ”ຕິອາທີ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໓໔; ອິຕິວຸຯ ໙໐)ຯ

ອປິຈ ຍຖາ ປຣິຌ຺ເຌຍ຺ຍຕາຍ ເສົາຕ຺ຕຣານໍ ກາມານໍ ຣູປານຌ຺ຈ ປຜິປກ຺ຂກູຕໍ ຕພ຺ພິຘຸຣສກາວໍ ນິສ຺ສຣຕໍ ປຌ຺ຌາຍຕິ, ເອວໍ ສສກາວານໍ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ສງ຺ຂຕຘມ຺ມານໍ ປຜິປກ຺ຂກູເຕນ ຕພ຺ພິຘຸຣສກາເວນ ນິສ຺ສຣເຕນ ກວິຕພ຺ພໍຯ ຍຌ຺ຈ ຕນ຺ນິສ຺ສຣຕໍ, ສາ ອສງ຺ຂຕາ ຘາຕຸຯ ກິຌ຺ຈ ກິຍ຺ໂຍ – ສງ຺ຂຕຘມ຺ມາຣມ຺ມຕໍ ວິປ຺ສ຺ສນາຌາຕໍ ອປິ ອນຸໂລມຌາຕໍ ກິເລເສ ຕທງ຺ຄວເສນ ປຊຫາຕິ, ນ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ປຊຫິຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິຯ ຕຖາ ສມ຺ມຸຕິສຈ຺ຈາຣມ຺ມຕໍ ປຖມຊ຺ຌານາທີສຸ ຌາຕໍ ວິກ຺ຂມ຺ກນວເສເນວ ກິເລເສ ປຊຫາຕິ, ນ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນຯ ອິຕິ ສງ຺ຂຕຘມ຺ມາຣມ຺ມຕາສ຺ສ, ສມ຺ມຸຕິສຈ຺ຈາຣມ຺ມຕາສ຺ສ ຈ ຌາຕາສ຺ສ ກິເລສານໍ ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປຫາເນ ອສມຕ຺ຖກາວໂຕ ເຕສໍ ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປຫານກຣສ຺ສ ອຣິຍມຄ຺ຄຌາຕາສ຺ສ ຕທຸກຍວິປຣີຕສກາເວນ ອາຣມ຺ມເຕນ ກວິຕພ຺ພໍ, ສາ ອສງ຺ຂຕາ ຘາຕຸຯ ຕຖາ “ອຕ຺ຖິ, ກິກ຺ຂເວ, ອຊາຕໍ ອກູຕໍ ອກຕໍ ອສງ຺ຂຕ”ນ຺ຕິ (ອຸທາຯ ໗໓; ອິຕິວຸຯ ໔໓) ອິທໍ ນິພ຺ພານສ຺ສ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອຕ຺ຖິກາວໂຊຕກໍ ວຈນໍ ອວິປຣີຕຕ຺ຖໍ ກຄວຕາ ກາສິຕຕ຺ຕາຯ ຍຌ຺ຫິ ກຄວຕາ ກາສິຕໍ, ຕໍ ອວິປຣີຕຕ຺ຖໍ ຍຖາ ຕໍ “ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ, ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ທຸກ຺ຂາ, ສພ຺ເພ ຘມ຺ມາ ອນຕ຺ຕາ”ຕິ (ຘຯ ປຯ ໒໗໗-໒໗໙; ເຖຣຄາຯ ໖໗໖-໖໗໘; ເນຕ຺ຕິຯ ໕), ຕຖາ ນິພ຺ພານ-ສທ຺ໂທ ກຕ຺ຖຈິ ວິສເຍ ຍຖາກູຕປຣມຕ຺ຖວິສໂຍ ອຸປຈາຣວຸຕ຺ຕິສພ຺ກາວໂຕ ເສຍ຺ຍຖາປີ ສີຫ-ສທ຺ໂທຯ ອຖ ວາ ອຕ຺ເຖວ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອສງ຺ຂຕາ ຘາຕຸ ອິຕຣຕພ຺ພິປຣີຕວິມຸຕ຺ຕິສກາວຕ຺ຕາ ເສຍ຺ຍຖາປີ “ປຖວີຘາຕຸ ເວທນາ ຈາ”ຕິ ເອວມາທີຫິ ນເຍຫິ ຍຸຕ຺ຕີໂຕປີ ອສງ຺ຂຕາຍ ຘາຕຸຍາ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອຕ຺ຖິກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອກິສມ຺ມກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ ນິຌ຺ຌິຕາຯ

໓ຯ ປຌ຺ຫປ຺ຈ຺ຉກວຕ຺ຕນາ

໑໖໙ຯກິຌ຺ຈີຕິ ກິຌ຺ຈິ ອາຣມ຺ມຕໍຯ ອາລມ຺ພນໂຕຕິ ອາຣມ຺ມຕາກຣຕໂຕຯ

ປຌ຺ຫປ຺ຈ຺ຉກວຕ຺ຕນາ ນິຌ຺ຌິຕາຯ

ອາຍຕນວິກງ຺ຄວຕ຺ຕນາ ນິຌ຺ຌິຕາຯ

## ໓ຯ ຘາຕຸວິຠງ຺ໂຄ

### ໑ຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ

໑໗໔ຯອຠິຘມ຺ເມຈ ອາຄຕາຕິ ອິມສ຺ມິໍ ຘາຕຸວິຠງ຺ເຄ ອຠິຘມ຺ມຠາຊນີຍປຎ຺ຫປຸຈ຺ຉເກສຸ, ນິກ຺ເຂປກຓ຺ຑຘມ຺ມຫທຍວິຠງ຺ຄາທີສຸ ຈ ເທສນາຣຸຬ຺ຫາຯ ຍຖາ ປນ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ອຠິຘມ຺ເມ ຈ ອາຄຕາ ຂນ຺ຘາທໂຍ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ເທສິຕນິຍາເມນ ຂນ຺ຘວິຠງ຺ຄາທີສຸ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍວເສນ ວິຠຕ຺ຕາ, ເອວມິຘາປິ ຈກ຺ຂຸຘາຕາທໂຍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍວເສນ ວິຠຊິຕພ຺ພາ ສິຍຸໍຯ ຕຕ຺ຖ ຂນ຺ຘາທີນໍ ສພ຺ພສງ຺ຄາຫໂກ ອຠິຘມ຺ມເທສນາວິສິຏ຺ໂຐ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ອາຄໂຕ ອຎ຺ໂຎ ເທເສຕພ຺ພາກາໂຣ ນຕ຺ຖີຕິ ເຕ ຣູປກ຺ຂນ຺ຘາທິວເສເນວ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີເຍ ເທສິຕາ, ຘາຕູນໍ ປນ ໂສ ອຕ຺ຖີຕິ ເຕ ຕິຕ຺ຕໍ ຘາຕຸຉກ຺ການໍ ວເສນ ອິຘ ເທສິຕາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕສ຺ເວວ…ເປ… ວິຠຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ‘‘ສພ຺ພາ ຘາຕໂຍ ຉຫິ ຉຫິ ຘາຕູຫິ ສງ຺ຂິປິຕ຺ວາ’’ຕິຯ

ກຖໍ ປນ ຉສຸ ຉສຸ ຘາຕູສຸ ອຏ຺ຐາຣສນ຺ນໍ ຘາຕູນໍ ສມວໂຣໂຘຕີ? ສຠາວນິສ຺ສຍທ຺ວາຣາຣມ຺ມຓສມ຺ປໂຍຄສາມຎ຺ຎໂຕຯ ຕຕ຺ຖ ປຐມຉກ຺ເກ ຕາວ ປຐວີເຕໂຊວາໂຍຘາຕໂຍ ສຠາວໂຕ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພຘາຕຸຯ ອາໂປຘາຕຸອາກາສຘາຕໂຍ ຘມ຺ມຘາຕຸເອກເທໂສຯ ວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸ ສຕ຺ຕວິຎ຺ຎາຓຘາຕໂຍຯ ຈຕຸຘາຕຸຄ຺ຄຫເຓນ ເຈຕ຺ຖ ຕທາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິກາ ນິສ຺ສຍາປເທເສນ, ວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸຍາ ທ຺ວາຣາຣມ຺ມຓຠາເວນ ວາ ອວສິຏ຺ຐາ ຣູປຘາຕໂຍ ສມວຣຸທ຺ຘາ, ວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸຄ຺ຄຫເຓນ ຕໍສມ຺ປໂຍຄໂຕ ຘມ຺ມຘາຕຸເອກເທໂສຕິ ເອວໍ ສພ຺ພຘາຕຸສມວໂຣໂຘ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ທຸຕິເຍ ຉປິ ຘາຕໂຍ ສຠາວໂຕ, ຘມ຺ມາຍຕເນກເທໂສ, ຕໍສມ຺ປໂຍຄໂຕ ສຕ຺ຕວິຎ຺ຎາຓຘາຕໂຍ, ຍຖາຣຫໍ ເຕສໍ ນິສ຺ສຍທ຺ວາຣາຣມ຺ມຓຠາວໂຕ ອວສິຏ຺ຐຘາຕໂຍ ສມວຣຸທ຺ຘາຯ ຕຕິຍຉກ຺ເກປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ເອວເມຕ຺ຖ ຉສຸ ຉສຸ ຘາຕູສຸ ອຏ຺ຐາຣສນ຺ນໍ ຘາຕູນໍ ສມວໂຣໂຘ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສພ຺ພາ ຘາຕໂຍ ຉຫິ ຉຫິ ຘາຕູຫິ ສງ຺ຂິປິຕ຺ວາ’’ຕິຯ

ສຸຎ຺ໂຎຕິ ອຕ຺ຕສຸຎ຺ໂຎ, ເຕນ ສສຠາວຕາຍ ຈ ອິຘ ຘາຕຸໂວຫາໂຣຕິ ອາຫ ‘‘ສຸຎ຺ເຎ ສຠາວມຕ຺ເຕ ນິຣຸຬ຺ໂຫ ຘາຕຸສທ຺ໂທ’’ຕິຯ ຕໍຕໍຠູຕວິວິຕ຺ຕຕາ ຣູປປຣິຍນ຺ໂຕວ ອາກາໂສຕິ ເຍຫິ ວິວິຕ຺ໂຕ, ເຍສຎ຺ຈ ປຣິເຉໂທ, ເຕຫິ ອສມ຺ຜຸຏ຺ຐຕາ ເຕສໍ ພ຺ຍາປຠາເວ ສຕິ ນ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຈຕູຫິ ມຫາຠູເຕຫິ ອພ຺ຍາປິຕຠາໂວ’’ຕິຯ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນວຸຕ຺ຕີນິ ຫິ ຠູຕານີຕິຯ

໑໗໕ຯ ອວຍວວິນິມຸຕ຺ໂຕ ສມູຫາໂຍ ນາມ ໂກຈິ ນຕ຺ຖີຕິ ປຸຣິມຕ຺ຖໍ ອສມ຺ຠາເວນ຺ໂຕ ‘‘ທ຺ເວ ເອວ ວາ’’ຕິອາທິນາ ສມູຫາເຍນ ວິນາ ທຸຕິຍຕ຺ຖມາຫຯ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕນິ ຊາຕນ຺ຕິ ປາຏິປຸຄ຺ຄລິກຕ຺ຖໍຯ

ປາຏິເຍກ຺ໂກ ໂກຏ຺ຐາໂສຕິ ວາ ໂລມາທິອິຕຣໂກຏ຺ຐາເສຫິ ອສມ຺ມິສ຺ໂສ ວິສຸໍ ເອໂກ ປຐວີໂກຏ຺ຐາໂສຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ປໂຍຄນ຺ຕິ ຠາວນາປໂຍຄໍຯ ວິຣິຍນ຺ຕິ ຠາວນານິປ຺ຜາທກໍ ອຸສ຺ສາຫໍຯ ອາຍູຫນນ຺ຕິ ຕາທິສໍ ເຈຕນໍຯ

ຘາຕຸປຏິກ຺ກູລວຓ຺ຓມນສິກາຣານນ຺ຕິ ຘາຕຸມນສິກາຣປຏິກ຺ກູລມນສິກາຣວຓ຺ຓມນສິກາຣານໍຯ ອພ຺ຍາປາຣຕາຍາຕິ ‘‘ອຫເມຕໍ ນິປ຺ຜາເທມິ, ມມ ເອສາ ນິປ຺ຜາທນາ’’ຕິ ເຈຕນາຣຫິຕຕາຍຯ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອາໂຠຄປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓານິ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕີຯ

ລກ຺ຂຓວເສນາຕິ ສຠາວວເສນຯ ໂສ ປນ ຍສ຺ມາ ປຐວີຘາຕຸຍາ ກກ຺ຂຬຂຣຕາ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ກກ຺ຂຬໍ ຂຣິຄຕນ຺ຕິອາທິວຈນໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິຯ

ເວກນ຺ຕກໍ ນາມ ສພ຺ພໂລຫຈ຺ເຉທນສມຕ຺ຖໍ ໂລຫໍຯ ຕຖາ ຫິ ຕໍ ວິກນ຺ຕຕີຕິ ຉິນ຺ທຕີຕິ ວິກນ຺ຕໍ, ວິກນ຺ຕເມວ ເວກນ຺ຕກນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ໂລຫສທິສນ຺ຕິ ໂລຫາກາຣໍ ໂລຫມລໍ ວິຍ ຆນສຫິຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິຯ ຕາເປຕ຺ວາ ຕາຬິຕໍ ປນ ຉິນ຺ນໍ ຉິນ຺ນໍ ຫຸຕ຺ວາ ວິສຣຕິ, ມຸທຸ ມຏ຺ຐໍ ກມ຺ມນີຍໍ ວາ ນ ໂຫຕິ, ເຕນ ‘ໂລຫວິຊາຕີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິຯ ຕິປຸຕມ຺ພາທີຫີຕິ ຕິປຸຕມ຺ເພ ມິສ຺ເສຕ຺ວາ ກຕໍ ກໍສໂລ

ຫໍ, ສີສຕມ຺ເພ ນີສ຺ເສຕ຺ວາ ກຕໍ ວຍ຺ຍໂລຫໍ, ຊສຫຕມ຺ເພ ນີສ຺ເສຕ຺ວາ ກຕໍ ອາຣກູຍໍ. ຍໍ ປນ ເກວລໍ ຊສຫສາຕຸວິນິຄ຺ຄຕໍ, ຍໍ "ປີຕ຺ຕລ"ນ຺ຕິປີ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ອິສ ນາສິປ຺ເປຕໍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕນິສ຺ສກເມວ ປນ ຄເຫຕ຺ວາ "ກິຕ຺ຕິມ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕນ຺ຕິ ມຸຕ຺ຕານໍ ຊາຕິໂຕ ອເນກາເກທຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຖາ ຫິ ຫຕ຺ຖິກຸມ຺ກໍ ວຣາຫທາຄໍ ກຸຊ຺ຊຄສີສໍ ວລາຫກູຍໍ ເວຕ຺ປພ຺ພໍ ມຈ຺ລສີໂຣ ສຽໂຂ ສິປ຺ປີຕິ ອຍ຺ຄ ມຸຕ຺ຕາໂຍນິໂຍ. ຕຕ຺ຖ ຫຕ຺ຖິກຸມ຺ກຊາ ປີຕວຕ຺ຕາ ປກາຫີນາ. ວຣາຫທາຄຊາ ວຣາຫທາຄວຕ຺ຕາວ. ກຸຊ຺ຊຄສີສຊາ ນີລາທິວຕ຺ຕາ ສຸວິສຸທ຺ສາ, ວຍ຺ຍລາ ຈ. ວລາຫກຊາ ກາສຸຣາ ທຸພ຺ພິກາຄຣູປາ ຣຕ຺ ຕິກາເຄ ອນ຺ສກາຣໍ ວິສມນ຺ຕາ ຕິຍ຺ຄນ຺ຕິ, ເທວູປໂກຄາ ເອວ ໂຫນ຺ຕິ. ເວຕ຺ປພ຺ພຊາ ກາຣຜລສມານວຕ຺ຕາ, ນ ກາສຸຣາ, ເຕ ຈ ເວລຸອໂວ ອມນຸສ຺ສໂຄຈເຣ ເອວ ປເທເສ ຊາຍນ຺ຕິ. ມຈ຺ລສີສຊາ ປາຄີນປີຍ຺ຄິສມານວຕ຺ຕາ, ວຍ຺ຍລາ, ລຟໂວ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ປກາວິຫີນາ, ເຕ ຈ ມຈ຺ລາ ສມຸທ຺ທມຊ຺ເຊເຍວ ຊາຍນ຺ຕິ. ສຽຂຊາ ສຽໂຂຣຈ຺ລວິວຕ຺ຕາ, ໂກລປ຺ປມາຕາປີ ໂຫນ຺ຕິ ປກາວິຫີນ າວ. ສິປ຺ປີຊາ ປນ ປກາວິເສສຍຸຕ຺ຕາວ ໂຫນ຺ຕິ ນານາສຕ຺ຄານາ. ເອວໍ ຊາຕິໂຕ ອຍ຺ຄວິສາສຸ ມຸຕ຺ຕາສຸ ຍາ ມຈ຺ລສຽຂສິປ຺ປີ ຊາ, ຕາ ສາມຸທ຺ທິກາ. ກຸຊ຺ຊຄຊາປີ ກາຈິ ສາມຸທ຺ທິກາຕິ ວທນ຺ຕິ, ອິຕຣາ ອສາມຸທ຺ທິກາ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ສາມຸທ຺ທິກມຸຕ຺ຕາຕິ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕເມຕໍ, ສພ຺ພາປີ ປນ ມຸຕ຺ຕາ ມຸຕ຺ຕາ ເອວາ"ຕິ. ພຫຸລໂຕ ວາ ອຍ຺ຄກຖາຍໍ ເອຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ "ມຸຕ຺ຕາຕິ ສາມຸ ທ຺ທິກມຸຕ຺ຕາ"ຕິ. ພຫຸລລ຺ຫິ ໂລເກ ສາມຸທ຺ທິກາວ ມຸຕ຺ຕາ ທິສ຺ສນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖາປີ ສິປ຺ປີຊາວ, ອິຕຣາ ກທາຈິ ກາຈິຕິ.

໑໗໔.ອິສ ນຕ຺ຖິ ນິຍໂມ ເກວລໍ ທ຺ຣວກາວສ຺ເສວ ອສິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ.

໑໗໔.ນິສີຕກາເວນາຕິ ສນ຺ຕາປນາທິວສປ຺ປວຕ຺ເຕນ ຕິຂິຕກາເວນ. ອຸສ຺ມາກາຣລ຺ຫິ ນິສານໍ ອິສ ນິສີຕກາໂວ. ປາກຕິໂກຕິ ສາກາວິໂກ ກາຍຸສ຺ມາຕິ ອສິປ຺ເປໂຕ. ສທາຕິ ສພ຺ພກາລໍ ຍາວ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ປວຕ຺ຕຕິ. ເປຕຄ຺ຄິ ນິຊ຺ຊາມຕຕ຺ຫິກເປຕຄ຺ຄິ. ອິສາຕິ ພາຫິຣເຕໂຊສາຕຸກຖາຍໍ.

໑໗໕.ວາຍນໍ ພີຊນໍ, ຕໍ ປນ ຖາມສາ ປວຕ຺ຕີຕິ ອາຫ "ສເວຄຄມນວເສນາ"ຕິ. ສມຸທີຣຕໍ ອລຸລປຣິໂສສນໍ, ກູຕສຽຟາຕສ຺ສ ເທສນ຺ຕຣຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸກາໂວ ວາ.

໑໗໗. ກິຕ຺ຕິຈ຺ລິທ຺ທາທິວເສນ ລພ຺ກມານໍ ອຊຍາກາສໍ ນິສ຺ສາເຍວ ປຣິຈ຺ເລທາກາສສ຺ສ ປຣິກມ຺ມກຣຕນ຺ຕິ ອາຫ "ອຊຍາ ກາສສ຺ສ ຈ ກຖິຕຕ"ນ຺ຕິ.

໑໗໙.ສຸຂທຸກ຺ຂໂຜຍ຺ຄພ຺ພສມຸຍ຺ຄາປນປຈ຺ຈຍກາເວນາຕິ ອິຍ຺ຄານິຍ຺ຄໂຜຍ຺ຄພ຺ພານໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕກກູເຕນ ປຈ຺ຈຍກາເວນ. ກສ຺ສ ປນ ໂສ ປຈ຺ຈຍກາໂວຕິ ອາຫ "ສຣີຣຍ຺ຄເກົາຕຸສ຺ສາ"ຕິ . ປຈ຺ຈຍກາເວນາຕິ ຈ ເຫຕຸມ຺ຫິ ກຣຕາວຈນໍ. ເຕນ ຫິ ກາຣຕກູເຕນ ສຸຂທຸກ຺ຂໂຜຍ຺ຄພ຺ພານໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕສມຕ຺ຖຕາ ໂຫຕີຕິ. "ຕເຖວາ"ຕິ ອິມິນາ "ຍຖາພລໍ ສຣີເຣກເທສສກລສຣີຣ"ນ຺ຕິ ອິທໍ ອນຸກຫ຺ຌຕິ. ເອວນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຜລູປຈາຣສິທ຺ເຣນ ຜຣຕປ຺ປກາເຣນ. ເອເຕສນ຺ຕິ ສຸຂາທີນໍ. "ໂອລຸອາຣິກປ຺ປວຕ຺ຕິ ເອວ ວາ ຜຣຕ"ນ຺ຕິ ອິມິນາ ນິຣຸປຈາຣໍ ເອເຕສໍ ຜຣຕຍ຺ຄໍ ທສ຺ເສຕິ. ອຸກຍວໂຕຕິ ສຸຂທຸກ຺ຂວໂຕ, ໂສມນສ຺ສໂທມນສ຺ສວໂຕ ຈ, ຜຣຕາຜຣຕຍ຺ຄານວໂຕ ວາ.

໑໘໑.ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ ສຽກປ຺ປນ຺ຕິ ເອຕສ຺ມິ "ສຽກປ຺ໂປ ກາໂມ"ຕິອາທິເກ (ມຫານິ. ໑; ຈູລອນິ. ອຊິຕມານວປ຺ຈ຺ລານິທ຺ເທສ ໘) ນິທ຺ເທສປເທເສ ວຸຕ຺ຕໍ ສຽກປ຺ປໍ. ຕຕ຺ຖ ຫິ ກິເລສກາໂມວ "ສຽກປ຺ປຣາໂຄ ປຸຣິສສ຺ສ ກາໂມ"ຕິອາທີສຸ (ອ. ນິ. ໖.໖໓; ກຖາ. ໘໑໓) ວິຍ. ວຕ຺ຖຸກາມສ຺ສ ຕຖາ ຕຖາ ສຽກປ຺ປນໂຕ ປຣິກປ຺ປນໂຕ "ສຽກປ຺ໂປ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ນ ວິຕກ຺ໂກຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ. ຜິກາຍໍ ປນ ວິຕກ຺ກວເສນ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ໂສປີ ຫິ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຣາປີ ປຸຣິໂມ ເອວຕ຺ໂຖ ອສິປ຺ເປໂຕຕິ ເຈ, ສມ຺ປີຕ຺ຫນຕ຺ໂຖ ປີ-ສທ຺ໂທ ນິຣຕ຺ຖໂກ ສິຍາ, "ກິເລສສນ຺ຖວສມ຺ກວໂຕ"ຕິ ຈ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ, ປຣໂຕ ຈ "ພ຺ຍາປາທວຈ ເນນ ພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກໍ ທສ຺ເສຕິ"ຕິ ວກ຺ຂຕິ. ກິເລສກາໂມ ວິກຕ຺ໂຕ ກິເລສສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ອສິປ຺ປາໂຍ. ກາມປຕິພທ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ກາມ-ສທ຺ເທນ ວຕ຺ຖຸກາມາປີ ສຽຄຫິຕາຕິ ທຍ຺ຄພ຺ພາ.

໑໘໔.ອຸກຍຕ຺ຖ ອຸປ຺ປນ຺ໂນຕິ ສຕ຺ເຕສຸ, ສຽຂາເຣສູຕິ ອຸກຍຕ຺ຖ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ສຕ຺ຕາກາໂຣ, ສຽຂາຣາກາໂຣຕິ ວາ ອາຣມ຺ມຕສ຺ສ ອຸກຍາກາຣຄ຺ຄຫຕາວເສນ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ. ກມ຺ມປຖວິເສໂສ, ກມ຺ມປຖວິນາສໂກ ຈ ກມ຺ມປຖເກໂທຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອກິຊ຺ຊາສໍໂຍເຄ

ນາ''ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຖາ ວິທີສາຍ ວິທີສາວິຕກ຺ກໍ ທສ຺ເສຕີຕິ ໂຍຊນາ. ວິທີສາຍາຕິ ຈ ວິທີສາວຈເນນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຍຖາສມ຺ກວໍ ປາຕາຕິປາຕາທີວເສນາຕິ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ອທີນ຺ນາທານມ຺ສາວາທເປສ຺ສຸຄ຺ຄຜຣຸສວາຈາສມ຺ຜປ຺ປລາເປ ສງຄຫ຺ຫາຕິ. ສພ຺ພ…ເປ… ສງຄາຫເກທີ ກາມເນກ຺ຂມ຺ມຣາຕູທີ. ທ຺ເວ ທ຺ເວຕີ ພ຺ຍາປາທວິທີສາຣາຕ຺ໂຍ, ອພ຺ຍາປາທອວິທີສາຣາຕ຺ໂຍ ຈ. ''ເອຕ຺ຖາຕິ ປນາ''ຕິອາທີນາ ສໍກິເລສໂວທານານໍ ສງກຣກາວສ຺ສ ອນິຍ຺ຖາປຊ຺ຊນສ຺ສ ຈ ທສ຺ສເນນ ປຸຣິມໍເຍວ ອຕ຺ຖໍ ພ຺ຍຕິເຣກມ຺ເຂນ ສມ຺ປາເທຕີ.

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໔. ອກິສມ຺ມກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ

໑໗໓. ອາເວຕີກຕ຺ໂຖ ອຕິສຍຕ຺ໂຖ ຈ ວິເສສສທ຺ໂທ ໂທຕີຕິ ຕທ຺ກາຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ວໍ ''ປ຺ຖຄລນ຺ຕຣາສາຊາຣຕໍ, ນິລາທີສພ຺ພຣູປສາຊາຣຕລ຺ຈາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອສາຊາຣຕາການເຕນາປີ ທີ ນິທ຺ເທໂສ ໂທຕີ ຍຖາ ''ເກຣິສທ຺ໂທ, ຍວງກ຺ໂຣ''ຕິ. ອຕິສຍການເຕນປີ ຍຖາ ''ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກມ຺ມສມາທານານໍ ຖານໂສ ເທຕ຺ໂສ ວິປາກໍ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕີ''ຕິ (ກຖາ. ໓໕໔; ປຜິ. ມ. ໔໗໔໔). ຣາຕຸອຕ຺ໂຖ ເອວາຕິ ''ຣາຕຸ''ອີຕິ ອິມສ຺ສ ຣາຕຸສທ຺ທສ຺ເສວ ອຕ຺ໂຖ. ຣາຕຸວຈນີໂຍ ທີ ອຕ຺ໂຖ ອຸປ຺ສຄ຺ເຄນ ໂຊຕີຍຕີ.

ປຸຣິເມນ ອສທີໂສ ວິສານຣາຣຕຕ຺ຖານໍ ປາກໂຜ ເກໂທຕີ. ວິສກາຄລກ຺ຂຕາ ວິສທີສສກາວາ ອວຍວາ ກາຄາ, ເຕສ຺.

ຍຖາສມ຺ກວນ຺ຕີ ກິຣິຍາມໂນຣາຕຸ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍໂກຜິຍາ, ວິປາກມໂນຣາຕຸ ວິປາກມໂນວິລ຺ລາຕສ຺ສ ອນນ຺ຕຣາທີນາປີ, ອິຕຣສ຺ສ ສພ຺ພາປີ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍໂກຜິຍາວ. ຣມ຺ມຣາຕຸ ປນ ເວທນາທີກາ ສທຊາຕາ ສທຊາຕາທີນາ, ອສທຊາຕາ ອນນ຺ຕຣາທີນາ, ອຸປ຺ນິສ຺ສເຍນ ອາຣມ຺ມຕາທີນາ ຈ ມໂນວິລ຺ລາຕສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍຕີ ເອວໍ ມໂນຣາຕຸຣມ຺ມຣາຕູນໍ ມໂນວິລ຺ລາຕສ຺ສ ເທຕຸກາໂວ ຍຖາສມ຺ກວໍ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ. ທ຺ວາຣກູຕມໂນປີ ສຸຕ຺ເຕ ''ມໂນຣາຕູ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາທ ''ທ຺ວາຣກູຕມໂນວເສນ ວາ''ຕິ. ຕສ຺ສາ ມໂນຣາຕຸຍາ ມໂນວິລ຺ລາຕສ຺ສ ເທຕຸກາໂວ ຍຖາສມ຺ກວໍ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຕີ ສມ຺ພນ຺ໂຣ.

ປຸຣິມນເຍນາຕິ ວິເສສນໍ ທ຺ຕີຍນຍສ຺ສ ທີນຕ຺ຕິກວເສເນວ ວິກຕ຺ຕຕ຺ຕາ. ນານາຣາຕູນລ຺ຈ ຈກ຺ຂຸຣາຕຸອາທີນນ຺ຕີ ສມ຺ພນ຺ໂຣ.

ນ ທີ ທ຺ເວ ມໂນວິລ຺ລາຕຣາຕ຺ໂຍ ສນ຺ຕິ ອພ຺ຖາຣສຣາຕຸວິກາຄທສ຺ສເນຕີ ອຣິປ຺ປາໂຍ. ຂນ຺ຣາຍຕນຣາຕິນ຺ທ຺ຣິຍານໍເຍວ ວເສນ ສງເຂປາທີວິກາຄທສ຺ສນໍ ເຕສໍ ພທ຺ລໍ ປຣິລ຺ເລຍ຺ຍຣມ຺ມສງຄຕ຺ຫນໂຕ. ສຈ຺ຈເທສນາ ປນ ອຕິສໍຂິຕ຺ຕກາວໂຕເຍເວຕ຺ຖ ພທີກຕາ.

ນິຊ຺ຊີວສ຺ສາຕິອາທີ ວິເສສໂຕ ສຕ຺ຕສ຺ສຸລ຺ລຕາທີປນຕ຺ຖາ ຣາຕຸເທສນາຕີ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ປຸຣິມນໂຍ ອລ຺ເລສມ຺ປີ ກມວຸຕ຺ຕີນໍ ຣາຕູນໍ ສມ຺ກວຕີຕິ ອຣິປ຺ປາເຍນ ວຸຕ຺ໂຕຕີ ''ມໂນຣາຕຸເຍວ ວາ''ຕິອາທີນາ ທ຺ຕີຍນໂຍ ວຸຕ຺ໂຕ. ຕຕ຺ຖ ອວິຊ຺ຊມາເນປີ ປຸເຣຈຣານ຺ຈຣກາເວຕີ ປຸເຣຈຣານ຺ຈຣາກິສນ຺ຣິຍາ ອກາເວປີ ເກວລໍ ອນນ຺ຕຣປຸພ຺ພກາລອນນ຺ຕຣາປຣກາລຕາຍ ມໂນຣາຕຸ ປຸເຣຈຣານ຺ຈຣາ ວິຍ ທຍ຺ຖພ຺ພາຕີ ວຸຕ຺ຕາ.

''ອລ຺ລໍ ອຄ຺ຄເທຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິຕຸໍ ອສມຕ຺ຖຕາຍາ''ຕິ ເອເຕນ ວິລ຺ລາຕສ຺ສ ເອກນ຺ຕສາຣມ຺ມຕຕາທສ຺ສເນນ ''ອາຣມ຺ມເຕນ ວິນາ ສຍເມວ ນິລາທີອາກາສໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປວຕ຺ຕຕີ''ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕິຕໍ ວິລ຺ລາຕວາທໍ ປຜິເສເຣຕີ.

໑໗໔.ເອກນານາສນ຺ຕານຄຕານນ຺ຕີ ເອກສນ຺ຕານຄຕານໍ ອກິນ຺ນສນ຺ຕານຄຕານໍ ທ຺ວາຣານໍ, ນານາສນ຺ຕານຄຕານໍ ກິນ຺ນສນ຺ຕານຄຕານໍ ອາຣມ຺ມຕານນ຺ຕີ ໂຍຊນາ. ເອກນານາຊາຕິກຕ຺ຕາຕິ ຈກ຺ຂາທີເອເກກຊາຕິກຕ຺ຕາ ທ຺ວາຣານໍ, ນິລາທີອເນກຊາຕິກຕ຺ຕາ ອາຣມ຺ມຕານໍ.

ຈກ຺ຂາທີ ເອກມ຺ປີ ວິລ຺ລາຕສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ໂທຕີ, ຣູປາທີ ປນ ອເນກເມວ ສໍທຕນ຺ຕີ ອິມສ຺ສ ວາ ອຕ຺ຖວິເສສສ຺ສ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ

ຈກຸຂຸຣູປາທີສຸ ວຈນເກໂທ ກໂຕ។ ກີ ປນ ກາຣຄໍ ຈກຸຂາທີ ເອກນຸປີ ວິຍຸຍາຕສຸສ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕິ, ຣູປາທີ ປນ ອເນກເມວາຕິ? ປຈຸຈຍກາວວິເສສໂຕ។ ຈກຸຂຸ ຫິ ຈກຸຂຸວິຍຸຍາຕສຸສ ນິສຸສຍປຸເຣຊາໂຕນຸທຣິຍວິປຸປຍຸຕຸຕປຈຸຈເຍຫິ ປຈຸຈໂຍ ໂຫນຸຕໍ ອຕຸຖີກາເວ ເນວ ໂຫຕິ ຕສຸມີ ສຕິ ຕສຸສ ກາວໂຕ, ອສຕິ ອກາວໂຕ, ຍໂຕ ຕໍ ອຕຸຖີອວິຄຕປຈຸຈເຍຫິສຸສ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ວຸຈຸຈຕີຕິ។ ຕໍ ນິສຸສຍຕາ ຈສຸສ ນ ເອກເທເສນ ອລຸລີຍນວເສນ ອີຈຸລີຕພຸພາ ອຣູປກາວໂຕ, ອຖ ໂຂ ຄຣຸຣາຊາທີສຸ ສີສຸສຣາຊປຸຣີສາທີນໍ ວິຍ ຕປຸປຕິພຸທຸທວຸຕຸຕີຕາຍ។ ອີຕເຣ ຈ ປຈຸຈຍາ ເຕນ ເຕນ ວິເສເສນ ເວທິຕພຸພາ។ ສຸວາຍໍ ປຈຸຈຍກາໂວ ນ ເອກສຸມີ ນ ສມຸກວຕີຕິ ເອກນຸປີ ຈກຸຂຸ ຈກຸຂຸວິຍຸຍາຕສຸສ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ທສຸເສຕຸ ປາລຸອີຍໍ ''ຈກຸຂຸລຸຈ ປຕິຈຸຈາ''ຕິ ເອກວຈນນິທຸເທໂສ ກໂຕ។

ຣູປໍ ປນ ຍທິປີ ຈກຸຂຸ ວິຍ ປຸເຣຊາຕອຕຸຖີອວິຄຕປຈຸຈເຍຫິ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕິ ປຸເຣຕຣໍ ອຸປຸປນຸນໍ ຫຸຕຸວາ ວິຊຊມານກຸຂເຕເຍວ ອຸປກາຣກຕຸຕາ, ຕຖາປີ ອເນກເມວ ສໍຫຕໍ ຫຸຕຸວາ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕິ ອາຣມຸມຕກາວໂຕ។ ຍລຸຫີ ປຈຸຈຍສມຸນໍ ສກາວກູຕໍ, ປຣິກປຸປີຕາກາຣມຕຸຕໍ ວາ ວິຍຸຍາຕໍ ວິກາເວນຸຕໍ ປວຕຸຕຕິ, ຕທລຸເລສລຸຈ ສຕິປີ ປຈຸຈຍກາເວ ໂສ ຕສຸສ ສາຣມຸມຕສກາວໂຕ ຍໍ ກິລຸຈິ ອນາລມຸພິຕຸວາ ປວຕຸຕິຕຸໍ ອສມຕຸຖສຸສ ໂອລຸພຸກ ປວຕຸຕິກາຣຕຕາຍ ອາລມຸພນີຍໂຕ ອາຣມຸມຕໍ ນາມ។ ຕສຸສ ຍສຸມາ ຍຖາ ຍຖາ ສກາວູປລທຸຂີ ວິຍຸຍາຕສຸສ ອາຣມຸມຕປຈຸຈຍລາໂກ, ຕສຸມາ ຈກຸຂຸວິຍຸຍາຕໍ ຣູປໍ ອາຣພຸກ ປວຕຸຕມານໍ ຕສຸສ ສກາວໍ ວິກາເວນຸຕເມວ ປວຕຸຕຕິ។ ສາ ຈສຸສ ອີນຸທຸຣິຍາຂີນວຸຕຸຕິກສຸສ ອາຣມຸມຕສກາວູປລທຸຂີ ນ ເອກທຸວິກລາປຄຕວຕຸຕາວເສເນວ ໂຫຕິ, ນາປີ ກຕິປຍກລາປວຕຸຕາວເສນ, ອຖ ໂຂ ອາໂກຄານຸຣູປໍ ອາປາຖຄຕວຕຸຕາວເສນາຕິ ອເນກເມວ ຣູປໍ ສໍຫຈຸຈກາຣິຕາຍ ວິຍຸຍາຕສຸສ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ກຄວາ ''ຣູເປ ຈາ''ຕິ ພຫຸວຈເນນ ນິທຸທິສີ។

ຍໍ ປນ ''ຣູປາຍຕນໍ ຈກຸຂຸວິຍຸຍາຕຊາຕຸຍາ, ຕໍສມຸປຍຸຕຸຕການລຸຈ ຂມຸມານໍ ອາຣມຸມຕປຈຸຈເຍນ ປຈຸຈໂຍ''ຕິ (ປຕຸຖາ។ ໑។໑។໑) ວຸຕຸຕໍ, ຕໍ ກຖນຸຕິ? ຕມຸປີ ຍາທິສໍ ຣູປາຍຕນໍ ຈກຸຂຸວິຍຸຍາຕສຸສ ອາຣມຸມຕປຈຸຈໂຍ, ຕາທິສເມວ ສນຸຂາຍ ວຸຕຸຕໍ។ ກີທິສໍ ປນ ຕນຸຕິ? ສມຸຫິຕນຸຕິ ປາກໂຜຍມຕຸໂຖ។ ເອວລຸຈ ກຕຸວາ ຍເທເກ ວທນຸຕິ ''ອາຍຕນສລຸລກຸຂຕາວເສນ ຈກຸຂຸວິຍຸຍາຕາທໂຍ ສລຸລກຸຂຕາຣມຸມຕາ, ນ ທພຸຍສລຸລກຸຂຕາວເສນາ''ຕິ, ຕໍ ຍຸຕຸຕເມວ ໂຫຕິ។ ນ ເຈຕຸຖ ສມຸຫາຍາຣມຸມຕຕາ ອາສງກິຕພຸພາ ສມຸຫາຍາໂກຄສຸເສວ ອກາວໂຕ, ສມຸຫິຕາ ປນ ວຕຸຕສມຸມາ ອາຣມຸມຕປຈຸຈຍາ ໂຫນຸຕີ។ ກາກໍ ປນ ປຈຸເຈກໍ ອສມຕຸຖາ ສມຸຫິຕາ ອາຣມຸມຕາ ໂຫນຸຕິ, ນ ຫິ ປຈຸເຈກໍ ທພຸກໍ ອສກຸໂກນຸຕາ ອນຸຂາ ສມຸຫິຕາ ປສຸສນຸຕີຕິ? ນຍິທເມການຸຕິກໍ ວິສໍ ອສມຕຸຖານໍ ສີວິກາວຫນາທີສຸ ສມຕຸຖຕາຍ ທສຸສນໂຕ។ ເກສາທີນລຸຈ ຍສຸມີ ຖາເນ ຖິຕານໍ ປຈຸເຈກໍ ວຕຸຕໍ ຄເຫຕຸໍ ນ ສກຸກາ, ຕສຸມີເຍວ ຖາເນ ສມຸຫິຕານໍ ຕໍ ຄເຫຕຸໍ ສກຸກາຕິ ກິຍຸໂຍປີ ເຕສໍ ສໍຫຈຸຈກາຣິຕາ ປຣິພຸຍຕຸຕາ។ ເອເຕນ ກີ ຈກຸຂຸວິຍຸຍາຕສຸສ ປຣມາຕຸຣູປໍ ອາຣມຸມຕໍ, ອຸທາຫຸ ຕໍສມຸທາໂຍຕິອາທີກາ ໂຈທນາ ປຕິກຸຂິຕຸຕາ ເວທິຕພຸພາ។ ''ໂສຕລຸຈ ປຕິຈຸຈ ສທຸເທ ຈາ''ຕິອາທີສຸປີ ອຍເມວ ນໂຍ។

ເອວມຸປີອຕຸໂຖ ລພຸກຕີຕິ ''ມໂນຊາຕຸຍາປີ''ຕິ ປີ-ສທຸເທນ ນ ເກວລໍ ຊວນປຣິໂຍສານາ ມໂນວິຍຸຍາຕຊາຕຸເຍວ ສມຸປິຕຸທີຍຕິ, ອຖ ໂຂ ຕທາຣມຸມຕກາວຽຄສງຂາຕາປີ ສມຸປິຕຸທີຍຕີຕິ ເອວມຸປີ ອຕຸໂຖ ລພຸກຕິ, ສມຸກວຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ເອວໍ ສຕິຕິ ເອວໍ ອລຸລມໂນຊາຕຸປຸປວຕຸຕີຍາ ໂອຣໍ ປວຕຸຕຈິຕຸຕານໍ ມໂນວິຍຸຍາຕຊາຕຸຕາທສຸສເນ ສຕີ។ ສຕິປີ ມນໂສ ສມຸກູຕາກາເວ ມໂນຊາຕຸຍາ ມໂນວິຍຸຍາຕຊາຕຸກາວປຸປສງໂຄ ນ ໂຫຕີເຍວ ຕໍສກາວສຸເສວ ມໂນວິຍຸຍາຕຊາຕຸກາເວນ ນິທຸທິຜຸຖຕຸຕາ។ ອີທານີ ຕເມວຕຸຖໍ ''ປລຸຈວິຍຸຍາຕຊາຕຸມໂນຊາຕູ''ຕິອາທິນາ ປາກຍຕຣໍ ກໂຣຕິ។ ຕພຸພິສຸຣສກາເວນາຕິ ປລຸຈວິຍຸຍາຕຊາຕູຫິ ວິສທິສສກາເວນ។ ອຸປຸປຕຸຕີຜຸຖາເນນ ຈາຕິ ມໂນຊາຕຸກິຣິຍມໂນວິຍຸຍາຕຊາຕຸອາທີຫິ ປຣິຈຸຈິນຸເນນ ອຸປຸປຊຊນຜຸຖາເນນ ຈ។ ອີທານີ ເອກຕຕຄຄຫຕໍ ວິນາປີ ຍຖາວຸຕຸຕສຸສ ອຕຸຖສຸສ ສມຸກວໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ອນຸປປິເຕປີ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຕຸຖ ສາມລຸຍວເສນາຕິ ສທິສຕາວເສນ។ ຕສຸສາຕິ ກາວງຄານນຸຕຣໍ ອຸປຸປນຸນຈິຕຸຕສຸສ។ ອມໂນວິຍຸຍາຕຊາຕຸກາວາສິທຸຂີໂຕຕິ ມໂນຊາຕຸກາວາສິທຸຂີໂຕ។ ນ ຫິ ''ມໂນວິຍຸຍາຕຊາຕຸຍາປີ ອຸປຸປຊຊິຕຸວາ ນິຣຸທຸຂສມນນຸຕຣໍ ອຸປຸປຊຊຕິ ຈິຕຸຕໍ...ເປ... ຕຊຊາ ມໂນວິຍຸຍາຕຊາຕູ''ຕິ ອີທໍ ວຈນໍ ກາວງຄານນຸຕຣໍ ອຸປຸປນຸນຈິຕຸຕສຸສ ມໂນຊາຕຸກາວໍ ສາເຂຕີ។ ສີທຸເຂ ຫິ ມໂນຊາຕຸກາເວ ຕໍ ຕສຸສ ນິວຕຸຕກໍ ສີຍາຕິ ອຂີປຸປາໂຍ។ ມໂນວິຍຸຍາຕຊາຕຸຍາ ປນ ອຸປຸປນຸນສຸສ ຈິຕຸຕສຸສ ມໂນວິຍຸຍາຕຊາຕຸກາວທີປກໍ ວຈນໍ ຕາທິສາຍ ມໂນຊາຕຸຍາປີ ມໂນວິຍຸຍາຕຊາຕຸກາວເມວ ທີເປຍຸຍາຕິ ກາກໍ ຕສຸສາ ນິວຕຸຕກໍ ສີຍາຕິ ອາຫ ''ນ ຫິ ຍໍ ໂຈທີຍຕິ, ຕເທວ ປຣິຫາຣາຍ ໂຫຕີ''ຕິ។

ຍທິ ເອວໍ ປລຸຈທຸວາຣາວຊຊນສຸສ ມໂນວິຍຸຍາຕຊາຕຸກາວາປຕຸຕີ ເອວາຕິ ໂຈທນໍ ມນສີ ກຕຸວາ ອາຫ ''ມໂນຊາຕຸຍາປີ''ຕິອາທີ។ ປລຸຈວິຍຸຍາເຕຫີ ມໂນຊາຕູຫີ ຈ ວິສີຜຸໂຖ ສກາໂວ ປລຸຈວິຍຸຍາຕ...ເປ... ສກາໂວ, ຕສຸສ ວເສນ។ ຈຸຕິປຕິສນຸຂິກາວງ

ຄານນ຺ຕິ ຕທາຣມ຺ມຕມ຺ປີ ກວງຄນ຺ໂຕຄສໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ຊວນາວສານານິຕິ ວາ ຊວນາຣມ຺ມຕຕ຺ຕາ ຕທາຣມ຺ມຕມ຺ປີ ຄທິ ຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ຕເນວາທ ‘‘ຉທ຺ວາຣິກຈິຕ຺ເຕທິ ວາ’’ຕິອາທິ.

ວິສໍ ກາຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາວຊ຺ຊນມ຺ປີ ຍທິປີ ຮູປາທິວິສຍໍ ໂທຕິ, ຊວນໍ ວິຍ ອາຣມ຺ມຕຣສານຸກວນໍ ປນ ນ ໂທຕິຕິ ເອທິເສ ຖາເນ ວິສໍ ກາຕພ຺ພເມວ. ມໂນຈາຕິ ຈ-ສທ຺ໂທ ‘‘ມນຍ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈາ’’ຕິອາທິສຸ ວິຍ ນ ສມ຺ປີຕ຺ທນຕ຺ໂຖ, ອຖ ໂຂ ພ຺ຍຕິເຣກຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ.

ອກິສມ຺ມກາຊນິຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໓. ປຍ຺ທປ຺ຈ຺ຉກວຕ຺ຕນາ

ເທຍ຺ຖາວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາຕິ ສມ຺ມສາຕ຺ມໂນວິຍ຺ຍາຕສາຕູນໍ ‘‘ປຍ຺ຈປຕ຺ຕາສ ກາມາວຈຣສມ຺ເມ ອາຣພ຺ກ ຣຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສາ’’ຕິອາທິນາ (ວິກ. ອຍ຺ຖ. ໑໘໐; ໑໖໗) ປຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາທິກາເວ ທສ຺ສິຍມາເນ ‘‘ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທຮູປວເສນ ຕໍ ຕໍ ສມຸທາຍໍ ເອເກກໍ ສມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ’’ຕິອາທິນາ (ວິກ. ມູລຏີ. ໑໘໐) ຕທຕ຺ຖສ຺ສ ຂນ຺ສວິກງຄວຕ຺ຕນາທິສຸ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ.

ປຍ຺ທປ຺ຈ຺ຉກວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

ສາຕຸວິກງຄວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

# ໔។ ສຈ຺ຈວິກງ຺ໂຄ

## ໑។ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ

### ອຸທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໘໙។ສຈ຺ຈວິນິສ຺ຸຕ຺ຕັນ຺ຕຸຖິ ປວຕ຺ຕິນິວຕ຺ຕິຕທຸກຍເຫຕຸສມ຺ທສ຺ສນວເສນ ປວຕ຺ຕນ໌ໂຕ។ ສຈ຺ເຈສຸ ກມຕິຕິ ສຈ຺ເຈສຸ ວິສຍກູເຕສຸ ປວຕ຺ຕຕິ។ ເທເສຕພ຺ພຕ຺ຖວິສຍາ ທີ ເທສນາຕີ។ ເອເຕສຸ ກມຕິຕິ ເອເຕສຸ ອຣິຍສຈ຺ເຈສຸ ປຣິຄ຺ຄາທີກິຈ຺ຈສາຜນວເສນ ປວຕ຺ຕຕີ។ ‘‘ສີລສມາຄີປຄ຺ຄາສງ຺ຂາຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕັ ອຕ຺ຖສກາວັ ກມນກິຣິຍາຍ ກຕ຺ຕຸກາເວນ ຄຫິຕນ຺ຕິ ປາກຍຕຣັ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸັ ‘‘ກີ ກມຕີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉຕີ។ ຕພ຺ໂພທາເຣນາຕິ ຕທຸປຈາເຣນ។ ເອເຕນ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ອຕ຺ຖສກາວັ ສາສນັ, ປຣິຍາເຍນ ວຈນສກາວນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕີ។

ຕັສກາວາຕິ ທຸກ຺ຂາທີສກາວາ។ ອມຸສາສກາວາຕິ ພາຜນາທີກາເວນ ກູຕສກາວາ។ ອຄ຺ຄາກາຣຣທິຕາຕິ ອພາຜນາທີອາກາຣວິວິຕ຺ຕາ។ ທວິຂາຕິ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂຕາຕນ຺ນິມິຕ຺ຕຕາທີ។ ຣາຄາທີກິເລສປຣິລຸອາໄທ ກິເລສທາໄທ។ ສນ຺ຕານສ຺ສ ອວິປ຺ຜາຣິກຕາກຣຕັ ປຸຄ຺ຄລທີສນັ។ ອຕ຺ຕໂນ ເອວ ຕິຂິຕກາໂວຕິ ສງ຺ຂຕຜມ຺ມສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ສກາເວເນວ ຣຸຊາວຫຕິກ຺ຂກາໂວ។ ສຣເສເນວາຕິ ສກາເວເນວ។ ສມ຺ປີຕ຺ຫກສ຺ສ ສມຸທຍສ຺ສ, ກິເລສສນ຺ຕາປຣຫິຕສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ, ອວິປຣິຕາມສ຺ສ ນິໂຣຜສ຺ສ ທສ຺ສເນນ ຍຖາສງ຺ຂຍັ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ສງ຺ຂຕສນ຺ຕາປວິປຣິຕາມຜ຺ຖາ ອາວິ ກວນ຺ຕິຕິ ອາຫ ‘‘ອິຕເຣ ຍຖາກ຺ກມັ ສມຸທຍມຄ຺ຄນິໂຣຜທສ຺ສເນຫິ ອາວິກວນາກາຣາ’’ຕິ។ ພ຺ຍາເປຕ຺ວາຕິ ກວາທີສຸ ນານາຣມ຺ມເຕສຸ ຈ ວິສຍາ ຫຸຕ຺ວາ។ ອເນກຕ຺ຖຕ຺ຕາ ຜາຕູນັ ‘‘ອູຫນັ ຣາສີກຣຕ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ຕທຕ຺ຖັ ວິວຣຕິ ‘‘ທຸກ຺ຂນິພ຺ພຕ຺ຕນ’’ນ຺ຕີ។ ເອກໂວກາຣກເວປີ ທີ ຣາສີກູຕເມວ ທຸກ຺ຂັ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ ອເນກຜມ຺ມສມູຫໂຕ , ປເຄວ ຈຕຸປຄ຺ຈໂວກາຣກເວສຸ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ພ຺ຍາປນຕ຺ຖັ ອາກາຣັ, ຕສ຺ສ ຈ ຍ-ກາຣາຄມັ ກຕ຺ວາ ສມ຺ປີຕ຺ຫນຕ຺ຖັ ອາຍູຫນນ຺ຕິ ປທັ ເວທິຕພ຺ພັ។ ນິທທາຕີຕິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ເອການ຺ຕກາຣຕຕ຺ຕາ ຕັ ນິທສ຺ເສນ຺ຕັ ວິຍ ຊເນຕິຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອິທັ ຕັ ທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫ។ ທຸກ຺ຂ…ເປ… ອາວິ ກວຕິ ໂຣຄທສ຺ສເນນ ວິຍ ໂຣຄນິທານັ។ ສັໂຍຄ…ເປ… ທສ຺ສເນຫີຕິ ສັໂຍຄຜ຺ໂຖ ວິສັໂຍຄສກາວສ຺ສ ນິໂຣຜສ຺ສ, ປລິໂພຜຜ຺ໂຖ ນິຍ຺ຍານສກາວສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ທສ຺ສເນນ ອາວິ ກວຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເຕຕິ ສັໂຍຄປລິໂພຜຜ຺ຖາ។

ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມີ ອາຣມ຺ມຕກູເຕ ສຕີ។ ສມຸທຍໂຕ ວິເວໂກ ວິເວກຜ຺ໂຖ។ ນິໂຣໂຜ ຈ ຕຕ຺ຫາກ຺ຂຍກາວໂຕ ສມຸທຍໂຕ ວິວິຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ ອວິເວກກູຕສ຺ສ ສມຸທຍສ຺ສ ທສ຺ສເນນ ນິໂຣຜສ຺ສ ວິເວກຜ຺ໂຖ ອາວິ ກວຕິ, ນິພ຺ພານາຜິຄມເຫຕຸກູຕສ຺ສາປີ ມຄ຺ຄສ຺ສ ສປ຺ປຈ຺ຈຍຕາຍ ສງ຺ຂຕກາວັ ປສ຺ສໂຕ ອປ຺ປຈ຺ຈຍສ຺ສ ນິໂຣຜສ຺ສ ອສງ຺ຂຕຜ຺ໂຖ ອາວິ ກວຕິ, ຕຖາ ມຣຕຜມ຺ມຕາຍ ທຸກ຺ຂັ ວິນສ຺ສນ຺ຕັ ປສ຺ສໂຕ ອມຣຕຜມ຺ມສ຺ສ ນິໂຣຜສ຺ສ ອມຕຜ຺ໂຖ ອາວິ ກວຕິຕິ ອິມມຕ຺ຖັ ທສ຺ເສຕີ ‘‘ວິເວກາ’’ຕິອາທິນາ។ ອິຕເຣ ສມຸທຍນິໂຣຜທຸກ຺ຂທສ຺ສເນຫີຕິ ເອຕ຺ຖ ສມຸທຍທສ຺ສເນນ ‘‘ນາຍັ ເຫຕຸ ນິພ຺ພານາຜິຄມາຍ, ອຍັ ປນ ເຫຕູ’’ຕິ ເຫຕຸຜ຺ໂຖ ອາວິ ກວຕີ។ ຕຖາ ປຣມຄມ຺ກີຣສ຺ສ ນິປຸຕຕຣສ຺ສ ທຸທ຺ທສສ຺ສ ນິໂຣຜສ຺ສ ທສ຺ສເນນ ທສ຺ສນຜ຺ໂຖ ສຸຂຸມຣູປທສ຺ສເນນ ຈກ຺ຂຸໂນ ວິຍ, ທຸກ຺ຂທສ຺ສເນນ ປນ ອເນກໂຣຄາຕຸຣກປຕຊນທສ຺ສເນນ ອິສ຺ສຣຊນສ຺ສ ອຸລຸອາຣກາໂວ ວິຍ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອາຜິປ຺ເຕຍ຺ຍຜ຺ໂຖ ອາວິ ກວຕີ។

ເຕ ປເນເຕ ເຫຕຸຜ຺ຖາທິເກ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສຕຸັ ‘‘ຕຕ຺ຖ ປລິໂພຜຸປ຺ຈ຺ເຉທວເສນາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕັ។ ຕຕ຺ຖ ປລິໂພຜຸປ຺ຈ຺ເຉທວເສນາຕິ ສມຸທຍປ຺ປຫານວເສນ។ ‘‘ມຄ຺ຄາຄີປຕິໂນ ຜມ຺ມາ’’ຕິ ວຈນໂຕຕິ ຍສ຺ມາ ສຕິປີ ຊານາທີນັ ອາຣມ຺ມຕາຄີປຕິກາເວ ‘‘ຊານາຄີປຕິໂນ ຜມ຺ມາ’’ຕິ ເອວມາທິ ນ ວຸຕ຺ຕັ, ‘‘ມຄ຺ຄາຄີປຕິໂນ ຜມ຺ມາ’’ ອິຈ຺ເຈວ ປນ ວຸຕ຺ຕັ។ ຕສ຺ມາ ສາຕິສໂຍ ມຄ຺ຄງ຺ຄຜມ຺ມານັ ອາຣມ຺ມຕາຄີປຕິກາໂວ។ ເຕນາຫ ‘‘ວິເສສໂຕ ວາ ອາຣມ຺ມຕາຄີປຕິກູຕາ ມຄ຺ຄງ຺ຄຜມ຺ມາ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕີ។ ໂສ ເຕສັ ອາກາໂຣຕິ ໂຍ ມຄ຺ຄງ຺ຄານັ ຄຣຸັ ກຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາວເສນ ປວຕ຺ຕຜມ຺ມານັ ອາຣມ຺ມຕາຄີປຕິປຈ຺ຈຍຕາສງ຺ຂາໂຕ ອາກາໂຣ, ໂສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອາຜິປ຺ເຕຍ຺ຍຜ຺ໂຖ។ ປຸຣິໂມ ປນ ອາຜິປ຺ເຕຍ຺ຍຜ຺ໂຖ ສຫຊາຕາຄີປຕິວເສນ ວຸຕ຺ໂຕ។ ອກິສເມຕພ຺ພຜ຺ໂຖຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕປີລຸອນາທິອຕ຺ຖເມວ ປຕິວິຊ຺ຊິຕພ຺ພຕາຍ ເອກຊ຺ຊັ ກຕ຺ວາ ວທຕີ។ ເຕນ ອກິສມຍສທ຺ທັ ກມ຺ມຕ຺ຖັ ທສ຺ເສຕີ។ ອກິສມຍສ຺ສາຕິ

ຎາຓສ຺ສຯ ປວຕ຺ຕິອາກາໂຣຕິ ປຣິຊານນາທິວິເສສາກາໂຣຯ ໂສ ຫິ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ອສມ຺ໂມຫໂຕ ສິທ຺ໂຘ, ປຈ຺ຉາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາທິນາ ປາກໂຏ ໂຫຕິຯ ອາກາໂຣປີ ຎາເຓນ ອຣຓີຍໂຕ ອຕ຺ໂຖຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ກຕ຺ວາ ຕຕີຍນໂຍ ທສ຺ສິໂຕຯ ປີຬນາທິນາ ທສ຺ສິໂຕ ວິສຍວິກາເຣນປີ ວິສຍີວິກາໂຣ ໂຫຕິ ຍຖາ ''ຣູປສຎ຺ຎາ, ສທ຺ທສຎ຺ຎາ''ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໔໗)ຯ

ກຸຈ຺ຉິຕໍຂນ຺ຕິ ຄຣຫິຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ອສາຣໍຯ ''ສມາຄໂມ''ຕິອາທິນາ ອນ຺ວຍໂຕ ພ຺ຍຕິເຣກໂຕ ຈ ສໍ-ສທ຺ທສ຺ສ ສໍໂຍຄຕ຺ຖໂຊຕກຕ຺ຕ ມາຫຯ ''ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຸທິຕ''ນ຺ຕິອາທີສຸ ເກວລສ຺ສ ປນ຺ນ-ສທ຺ທສ຺ສ, ອິຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ຈ ປໂຍເຄ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິອຕ຺ຖສ຺ສ ອນຸປລພ຺ຠນ ໂຕ, ອຸ-ສທ຺ທສ຺ສ ຈ ປໂຍເຄ ອຸປລພ຺ຠນໂຕ ໂສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິອຕ຺ຖໍ ທີເປຕີຕິ ອາຫ ''ເອວໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຸທິຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ''ຕິຯ ວິສຸໍ ປຍຸຊ຺ຊມານາຕິ ອາຄມ-ອິຕ-ປເທຫິ ວິນາ ປຍຸຊ຺ຊມານາຯ ສຘາຕຸກນ຺ຕິ ອນ຺ໂຕນີເຕນ ຘາຕຸນາ ສຘາຕຸກໍຯ ເຕເນວ ເຕ ''ອຸປສຄ຺ ຄາ''ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕາຯ

ທຸກ຺ຂວິເວກຠາວນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂວິວິຕ຺ຕຕໍຯ ນິວຕ຺ຕິຍາຕິ ນິພ຺ພານສ຺ສຯ ນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາຕິ ອນຸປ຺ປາທສທ຺ເທນ ວິເສສນວເສນ ນິວຕ຺ ເຕຕ຺ວາຯ ນິໂຣຘປຈ຺ຈຍຕາ ນິໂຣຘສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓປຈ຺ຈຍຕາຯ ປຸຄ຺ຄລສຈ຺ຉິກິຣິຍາຘມ຺ມຠາເວຫີຕິ ປຸຄ຺ຄລຘມ຺ມຠາ ເວນ ສຈ຺ຉິກຣຓຘມ຺ມຠາເວນ ຈຯ ຜລນ຺ຕິ ອຣິຍຜລໍຯ ຕສ຺ສາຕິ ນິພ຺ພານຠູຕາຍ ຜລສງ຺ຂາຕາຍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຠິສມຍຠູຕາຍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປຏິປທຕາ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ

ປຏິວິຊ຺ຌນກາເລ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ພຸທ຺ຘາທິສມຎ຺ຎາຕິ ອາຫ ''ປຏິວິທ຺ຘກາເລ ປວຕ຺ຕ''ນ຺ຕິຯ ຕໂຕ ເອວາຕິ ເຕນ ປກາສິຕຕ຺ຕາ ເອວຯ

ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕຠາໂວຕິ ຊາຕິອາທິ ວິຍ ອຘິຏ຺ຐານຠາເວນ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ກາຣຓຠາໂວ, ນ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ ວິຍ ປຠວຠາເວນຯ ອຸທຍພ຺ພຍປີຬິຕຠາໂວ ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂຕາຯ ປວຕ຺ຕນເມວາຕິ ປວຕ຺ຕິ ເອວຯ ກິຈ຺ຈໍ ຣໂສຕິ ຣສສ຺ສ ກິຈ຺ຈຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິຯ ປວຕ຺ ຕິນິວຕ຺ຕິສູຕິ ນິທ຺ຘາຣເຓ ຠຸມ຺ມໍຯ ອວິກາຣຕາ ວິກາຣາຠາໂວ ນິຈ຺ຈຕາຯ

ມຣີຈິມາຍາອຕ຺ຕານນ຺ຕິ ມຣີຈິຍາ ມາຍາຍ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ອຣິຍຎາຓສ຺ສາຕິ ອຣິຍານໍ ຎາຓສ຺ສຯ ເຕນ ອຣິຍານໍ ມຄ຺ຄຎາຓານຸ ສາເຣນ ປວຕ຺ຕນກຎາຓມ຺ປີ ສງ຺ຄຫິຕໍ ໂຫຕິຯ ເຕນາຫ ''ອວິຕຖຄາຫກສ຺ສາ''ຕິອາທິ ຯ ເຕສນ຺ຕິ ປຏິເວຘປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຎາຓາ ນໍຯ ຕຕ຺ຖ ປຏິເວຘຎາຓສ຺ສ ປຏິວິຊ຺ຌິຕພ຺ພຕາ ໂຄຈຣຠາໂວ, ອິຕຣສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓຠາໂວຯ ປຏິວິຊ຺ຌິຕພ຺ພຕາ, ອາຣມ຺ມຓຠາໂວ ວາ ປຏິເວຘຎາຓສ຺ສ ໂຄຈຣຠາໂວ, ອິຕຣສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓຠາໂວວຯ

ພາຘກປ຺ປຠວຠາເວນາຕິ ພາຘກສ຺ສ ອຸປ຺ປາທກຠາເວນ ວິສຸໍ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ນ ຕຓ຺ຫາ ພາຘກຠາເວນ ຄຫິຕາ ປວຕ຺ຕິປວຕ຺ຕິເຫ ຕູນໍ ອສງ຺ກຣວເສນ ໂພຘນໂຕຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ອຠິຘມ຺ມາຊນີເຍປີ ອຍມຕ຺ໂຖວຓ຺ຓນາ ຍຸຊ຺ຊເຕວ ຯ ຍທິປີ ເອວໍ ''ທຸກ຺ຂ ເມວ ພາຘກ''ນ຺ຕິ ນິຍມານຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ສມຸທຍຠາວປ຺ປສງ຺ໂຄ ຈາຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ''ຊາຕິອາທີນໍ ວິຍ ວາ''ຕິອາທິຯ ພາຘກຕ຺ຕສ຺ສ ພາຘກຕ຺ເຕ ຈ ນິຍໂມຕິ ອາຫ ''ທຸວິຘາປີ ພາຘກຕ຺ຖາວຘາຣເຓນາ''ຕິຯ ຍຖາ ຫິ ພາຘກຕ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ເຂ ນິຍຕ ຕາ, ເອວໍ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ພາຘກຕ຺ເຕ ນິຍຕຕາຕິຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີເຍ ຕຓ຺ຫາຍ ເອວ ສມຸທຍຠາວສ຺ສ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ຕຓ຺ຫາວ ເສນ ນິຍມໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ນ ຕຓ຺ຫາຍ ວິນາ''ຕິອາທິມາຫຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ ເຫສາຕິຯ ''ກຸສເລຫິ ວິນາ''ຕິອາທິນາ ທຸກ຺ຂເຫຕຸຕາຍ ຕຓ຺ຫາຍ ປຘານຠາວມາຫຯ ຕຖາ ຫິ ສາ ກມ຺ມວິຈິຕ຺ຕຕາຍ ເຫຕຸຠາວໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ວິເສເສນ ກມ຺ມສ຺ສ ສຫກາ ຣີກາຣຓໍ ໂຫຕີຕິຯ ທຸວິຘາປີ ນິຍເມນາຕິ ມຄ຺ໂຄວ ນິຍ຺ຍານໍ, ນິຍ຺ຍານເມວ ຈ ມຄ຺ໂຄຕິ ທຸວິປ຺ປກາເຣນ ນິຍເມນຯ

ວຈີສຈ຺ຈໍ ສຈ຺ຈວາຈາ, ຕໍສມຸຏ຺ຐາປິກາ ເຈຕນາ ຈາຕິ ອາຫ ''ວິຣຕິສຈ຺ເຈຕິ ມຸສາວາທວິຣຕິຍ''ນ຺ຕິຯ ເກຈິ ປນ ''ວິຣຕິສຈ຺ຈໍ ສ ມາທານວິຣຕີ''ຕິ ວທນ຺ຕິ, ເຕສມ຺ປີ ນ ສມາທານມຕ຺ຕໍ ວິຣຕິສຈ຺ຈໍ, ອຖ ໂຂ ສມາທານາວິສໍວາທນໍຯ ຕໍ ປນ ປຏິຎ຺ຎາສຈ຺ຈຕ຺ ຕາ ມຸສາວາທວິຣຕິເຍວ ໂຫຕິຯ ເຕນາຫ ''ນ ຫິ ອຎ຺ຎວິຣຕິສຸ ສຈ຺ຈສທ຺ໂທ ນິຣຸຬ຺ໂຫ''ຕິຯ ສຕິປີ ທຸກ຺ຂສມຸທຍາວໂພເຘ ຍາວ ເທວ ນິໂຣຘມຄ຺ຄາຘິຄມຕ຺ຖາ ປຎ຺ຎາຠາວນາຕິ ປຈ຺ຉິມທ຺ວຍສ຺ເສວ ສຈ຺ຈຕ຺ຖໍ ສາຕິສຍໍ, ຕທຘິຄມສ຺ສ ຈ ອວິວາທເຫຕຸກໍ ສຸຕ຺ ເຕ ວິຠາວິຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຕສ຺ສ ປນາ''ຕິອາທິມາຫຯ

ຐານໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວາທປຕິຏ຺ຐາປນກາຣຓໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຕ຺ຕຠາວປຏິລາເຠເນວ ສຕ຺ຕານໍ ຊາຕິອາທີນໍ ປຕ຺ຕິ

ສມ຺ມຸຊິກາໂວ ຈ ຊາຍຕີຕີ ອາຫ ‘‘ສມ຺ປ຺ຕຕາ, ປຈ຺ຈກ຺ຂຕາ ຈ ປຼຖມຕາ’’ຕິ ฯ ກຄວໂຕ ເທສນາກ຺ກເມເນວ ວາ ປຼຖມາທິຕາ ທຍ຺ຖພ຺ພາ ฯ

ປຣິຊນນາທິທີຕິ ປຣິຍ຺ຍາປຸປ຺ຫານສຈ຺ຆິກິຣິຍາກາວນາທີ, ນິສ຺ສກ຺ກວຈນຍ຺ເຈຕໍ ອຍ຺ຍສທ຺ທເປກ຺ຂາຍ ฯ ສມ຺ມຍາຕກິຈ຺ຈນ຺ຕີ ສກາວສມ຺ມາວໂພສກິຈ຺ຈໍ ฯ ປຣິຍ຺ເຍຍ຺ຍາທີນີ ເອຕປ຺ປຣມາເນວາຕີ ອິໂຕ ປຣໍ ເນຍ຺ຍໍ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສຕິ ฯ

ທຸກ຺ຂາທີນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈກາວສ຺ສ ອນຸຣູປໍ ຍຸຕ຺ຕໍ, ອາຈຣິຍປຣມ຺ປຣາຄຕໍ ວາ ສວນໍ ອນຸສ຺ສໂວ ฯ ສຸຕານຸສາເຣນ, ອຍ຺ຍຖາ ວາ ກກ຺ຂລຸອຟຸສນາທິອນິຈ຺ຈາທິສກາວສາມຍ຺ຍາກາຣປຣິຄ຺ຄຫໜໍ ອາກາຣປຣິວິຕກ຺ໂກ ฯ ຍຖາວິຕກ຺ກິຕາກາຣສ຺ສ ທິຍ຺ຖິສງ຺ຂາຕາຍ ທສ຺ສນກູຕາຍ ປຍ຺ຍາຍ ນິຊ຺ຊານກ຺ຂມນໍ ໂຣຈນໍ ທິຍ຺ຖິນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕີ ฯ ອາທິຈ຺ໂຈ ວິຍ ປກາຍ ນິໂຣຘໍ ຟຸສຕີ ສຈ຺ຆິກໂຣຕີ ກິເລສນ຺ສກາຣໍ ວິທ຺ສເສຕິ ฯ ຈຕ຺ຕາຣິປີ ສຈ຺ຈານິ ປສ຺ສຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ໂຍ, ກິກ຺ຂເວ, ທຸກ຺ຂໍ ປສ຺ສຕີ’’ຕິອາທິນາ ฯ

ກາລນ຺ຕຣທສ຺ສນນ຺ຕີ ນານາກິສມຍໍ ວທຕິ ฯ ເອກທສ຺ສີໂນຕີ ເອກສຈ຺ຈທສ຺ສີໂນ ฯ ນ ໂຍເຊຕພ຺ພາ ສີຍາຕີ ໂຍຊນາຍຍ຺ຈ ສພ຺ພທສ຺ສນໍ ທສ຺ສນນ຺ຕຣປຣມນ຺ຕີ ທສ຺ສນານຸປຣໂມ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ສຈ຺ຈານຍ຺ຈ ນານາກິສມເຍ ທຸກ຺ຂທສ຺ສນາທີທີ ປຼຖມມຄ຺ຄາທີປຸປ຺ເໜຍ຺ຍານໍ ສໍໂຍຊນຕ຺ຕຍາທີນໍ ເອກເທສປ຺ປຫານໍ ອາປຊ຺ຊຕິ ฯ ຕຖາ ຈ ສຕີ ເອກເທສໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄຍ຺ຖຕາ, ຕຫນນ຺ຕຣຍ຺ຈ ປຕ຺ຕພ຺ເພນ ຜເລນ ເອກເທສໂສຕາປນ຺ນຕາ ຈ ອາປຊ຺ຊຕີ, ຕສ຺ມາ ນ ສຈ຺ຈານໍ ນານາກິສມໂຍ ຍຸຕ຺ໂຕ ฯ ຍຖາ ຈ ນານາກິສມໂຍ ນ ຍຸຕ຺ໂຕ, ເອວໍ ອາຣມ຺ມຕາກິສມໂຍປີ ฯ ຍທີ ທີ ອາຣມ຺ມຕາກຣເນນ ຈຕຸສຈ຺ຈາກິສມໂຍ ອິຈ຺ຆິໂຕ, ນ ມຄ຺ໂຄ ສຍເມວ ອຕ຺ຕານໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ກໂຣຕີຕີ ອປ຺ປຣິປ຺ຸຖ຺ໂຕ ສຈ຺ຈາກິສມໂຍ ສີຍາ ฯ ອຍ຺ເຍນ ມຄ຺ເຄນ ມຄ຺ໂຄ ອາລມ຺ພິຍຕີຕີ ປຣິປ຺ຸຖ຺ໂຕວາຕີ ເຈ? ເອວໍ ສຕີ ເຍນ ມຄ຺ເຄນ ມຄ຺ໂຄ ອາລມ຺ພິໂຕ, ໂສປີ ອຍ຺ເຍນ, ໂສປີ ອຍ຺ເຍນາຕີ ອນວຍ຺ຖານໍ ສີຍາ, ຕສ຺ມາ ນ ອາຣມ຺ມຕາປຜິເວຂໂຕ ຈຕຸສຈ຺ຈາກິສມໂຍ ຍຸຕ຺ໂຕ, ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ປນ ຍຸຕ຺ໂຕ ฯ ກິຍ຺ຈ ປຣິຈ຺ຆິນ຺ທິຕພ຺ພໍ ສມຸຈ຺ຆິນ຺ທິຕພ຺ພຍ຺ຈ ອາລມ຺ພິຕ຺ວາ ປຣິຈ຺ເຂທສມຸຈ຺ເຂທກາວນາ ມຄ຺ຄຍາຕສ຺ສ ນ ຍຸຕ຺ຕາ ຕໂຕ ອນິສ຺ສຍກາວໂຕ, ສພ຺ພສງ຺ຂຕວິນິສ຺ສຕໍ ນິພ຺ພານເມວ ປນ ອາຣມ຺ມຕາຕາ ຍຸຕ຺ຕາ ฯ ອເຫຕຸກທິຍ຺ຖິ ອກິຣິຍທິຍ຺ຖິຄ຺ຄຫເຕນ ຄທິຕາ ເຫຕ຺ພ຺ຍາປາໂຣວ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ກິຣິຍາຕີ ກຕ຺ວາ ฯ

ປວຕ຺ເຕຕີຕີ ສຊ຺ຊຕີ, ປວຕ຺ຕີຍາ ວາ ເຫຕຸ ໂຫຕິ ฯ ນິວຕ຺ເຕຕີຕີ ສໍຫຣຕີ ປລຍໍ ຄເມຕີ, ປໂລກາທິວເສນ ວາ ໂມກ຺ຂເຫຕຸ ໂຫຕິ ฯ ປຊານໂຕຕີ ປກາຕິໂຕ, ຍໍ ‘‘ອພ຺ຍຕ຺ຕ’’ນ຺ຕີປີ ວຸຈ຺ຈຕິ ฯ

‘‘ກາໂລ ກໂຣຕີ ກູຕານີ, ກາໂລ ສໍຫຣຕີ ປຊາ;

ກາໂລ ສຸຕ຺ເຕ ຊາຄຣຕີ, ກາໂລ ຫິ ທຸຣຕິກ຺ກໂມ’’ຕິ ฯ –

ເອວໍວາທາ ກາລວາທີໂນ ฯ ‘‘ກຕ຺ຜກສ຺ສ ຕິຂິຓຕາ, ກປິຍ຺ຖຜລາທີນໍ ປຣິມຕ຺ຫລຕາ, ມິຄປກ຺ຂີສຣີສປາທີນໍ ວິຈິຕ຺ຕກາໂວຕີ ເອວມາທໂຍ ເກນ ກາຣິຕາ? ສກາເວເນວ ສິທ຺ຜາ, ເອວໍ ສພ຺ພມ຺ປີ, ນ ເອຕ຺ຖ ກສ຺ສຈິ ກາມກາໂຣ’’ຕິ ເອວໍວາທາ ສກາວວາທີໂນ ฯ ‘ໂລໂກ ນິຍໂຕ ອຈ຺ເຂຊ຺ຊສຸຕ຺ຕາວຸຕາເກາຊ຺ຊມຕິສທິໂສ , ນ ເອຕ຺ຖ ກສ຺ສຈິ ປຸຣິສກາໂຣ’’ຕິ ເອວໍປວຕ຺ຕວາທາ ນິຍຕິວາທີໂນ, –

‘‘ຍທິຈ຺ຉາຍ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີ, ຍທິຈ຺ຉາຍ ນິວຕ຺ຕເຣ;

ຍທິຈ຺ຉາຍ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ, ຕສ຺ມາ ຍທິຈ຺ຉຕີ ປຊາ’’ຕິ ฯ –

ເອວໍປວຕ຺ຕວາທາ ຍທິຈ຺ຉາວາທີສງ຺ຂາຕາ ອຫິຈ຺ຈສມຸປ຺ປຕ຺ຕິວາທີໂນ ຈ ເອຕ຺ຖ ສກາວວາເທ ເອວ ອນ຺ໂຕຄຘາຕີ ທຍ຺ຖພ຺ພາ ฯ ອຕ຺ຖີ ໂລໂກ ປວຕ຺ຕຕີຕີ ອາຊີວກວາທໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ฯ ໂສ ຫິ ອກາຣຕາປຣິຄ຺ຄໂຫ ฯ ກຕາທວາໂທ ປນ ອິສ຺ສຣິຈ຺ຉາວເສນ ອຕ຺ຖໍ ສໍໂຍຄວິໂຍຄໂຕ ໂລກສ຺ສ ປວຕ຺ຕິນິວຕ຺ຕີ ວທຕິ ฯ ປຊານສ຺ສ ອປ຺ປວຕ຺ຕີຕີ ມຫຕາທິກາເວນ ອປຣິຕາໂມ, ອນກິພ຺ຍຕ຺ຕີ ວາ ฯ ‘‘ອທມຍ຺ໂຍ, ປກຕີ ອຍ຺ຍາ’’ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕປກຕິປຸຣິສນ຺ຕຣຊານເນນ ອຕ຺ຕສຸຂທຸກ຺ໂຂເທສຸ ອວິກາຄຄ຺ຄຫເຕ ນິວຕ຺ຕິເຕ

ກິຣ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປຘານໍ ນປ຺ປວຕ຺ຕຕິ, ໂສ ວິໂມກ຺ໂຂຕິ ກາປິລາ. ເອວມາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ສມິປ຺ຕາ, ສໍໂຍໂຄຕິ ເອວມາທີນມ຺ປິ ສງ຺ຄໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ເອກຕ຺ຕາຕິ ເອກຠາວໂຕ ເອໂກປິ ວຸຕ຺ໂຕ. ຕໂຍຕິ ກິຈ຺ຈວິຠາເຄນ. ຕານີຕິ ສມ຺ມາວາຈາທີສີລານິ. ຉນ຺ທສ຺ສ ສທ຺ຘານານຸກູລາປິ ຉນ຺ທນວເສນ ປວຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍສທ຺ຘາພເລຫິ ສທ຺ຘີ ຉນ຺ທິທ຺ທິປາໂທ ວຸຕ຺ໂຕ. ຕາທິເສ ກາເລ ອຸເປກ຺ຂານິມິຕ຺ຕານຸພ຺ຣູຫເນນ ອຸປກາຣາ ສມາຘິສ຺ສ ສມວາຫິຕາວເສນ ຕາທິສກິຈ຺ຈາວ ອຸເປກ຺ຂາ ເວທິຕພ຺ພາ.

ວິຆາຕກຕ຺ຕາຕິ ສໍຫຣຕີຍວເສນ ວິຫນ຺ຕຠາວໂຕ.

ອຣິຍສຈ຺ຈທ຺ວຍນ຺ຕິ ສມຸທຍມຄ຺ຄສຈ຺ຈທ຺ວຍໍ. ເຕເນວາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕທຸກ຺ຂາທິສທ຺ທານໍ ປຣິຍ຺ເຍຍ຺ຍາທິວາຈກຕ຺ຕາ ເອວ. ອາທິປທສງ຺ຄໂຫຕິ "ທຸກ຺ຂໍ, ນ ອຣິຍສຈ຺ຈ"ນ຺ຕິ ອິມິນາ ຈຕຸກ຺ເກ ອາທິປເທ ສງ຺ຄໂຫ. ຕທເປກ຺ຂນ຺ຕິ ອຣິຍສຈ຺ຈສທ຺ທາເປກ຺ຂໍ ທຸກ຺ຂສທ຺ທໍ. ຈຕຸຕ຺ຖປທສງ຺ຄໂຫຕິ "ເນວ ທຸກ຺ຂໍ, ນ ອຣິຍສຈ຺ຈ"ນ຺ຕິ ອິມິນາ ປເທນ ສງ຺ຄໂຫ. ອວເສສກິເລສາທໂຍຕິ ຕຓ຺ຫາວຊ຺ຊກິເລສາ ອວເສສາກຸສລາ, ສາສວານິ ກຸສລມູລານິ, ສາສວາ ຈ ກຸສລຘມ຺ມາ. ເຕ ຫິ ອຠິຘມ຺ມຠາຊນີເຍ ສມຸທຍຠາເວນ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ອຣິຍສຈ຺ຈຠາເວນາຕິ ອາຫ "ສມຸທໂຍ, ນ ອຣິຍສຈ຺ຈ"ນ຺ຕິ. ອຎ຺ຎານິ ມຄ຺ຄງ຺ຄານີຕິ ຜລສມ຺ມາທິຏ຺ຐິອາທໂຍ. ອິມິນາ ນເຍນາຕິ ເອຕ຺ຖາຍໍ ໂຍຊນາ – ອຕ຺ຖິ ສມຸທໂຍ, ນ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ, ອຕ຺ຖິ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ, ນ ສມຸທໂຍ, ອຕ຺ຖິ ສມຸທໂຍ ເຈວ ອຣິຍສຈ຺ຈຎ຺ຈ, ອຕ຺ຖິ ເນວ ສມຸທໂຍ, ນ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ. ຕຕ຺ຖ ປຐມປທໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖໍ. ນິໂຣໂຘ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ, ນ ສມຸທໂຍ, ຕຓ຺ຫາ ສມຸທໂຍ ເຈວ ອຣິຍສຈ຺ຈຎ຺ຈ, ມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ຘມ຺ມາ ສາມຎ຺ຎຜລານິ ຈ ຍສ຺ສ ປຫານາຍ ຠຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວຸສ຺ສຕິ, ຕທຠາວໂຕ ເນວ ສມຸທໂຍ, ນ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ. ອິຕຣສຈ຺ຈທ຺ວຍໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ປຠາວກຏ຺ເຐນ ສິຍາ ສມຸທໂຍ, ນ ປນ ຍສ຺ສ ປຫານາຍ ຠຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວຸສ຺ສຕິ ຕທຕ຺ເຖນ. ອິຕຣຈຕຸກ຺ກທ຺ວເຍປິ ອາທິປທໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖເມວ. ເສເສສຸ ສມຸທໂຍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ, ນ ນິໂຣໂຘ, ອສງ຺ຂຕຘາຕຸ ນິໂຣໂຘ ເຈວ ອຣິຍສຈ຺ຈຎ຺ຈ, ມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ຘມ຺ມາ, ສາມຎ຺ຎຜລານິ ຈ ຍສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ຠຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວຸສ຺ສຕິ ຕທຕ຺ເຖນ ເນວ ນິໂຣໂຘ, ນ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ. ອິຕຣສຈ຺ຈທ຺ວຍໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ, ນິໂຣຘຘມ຺ມຕາຍ ສິຍາ ນິໂຣໂຘ, ນ ປນ ຍສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ຠຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວຸສ຺ສຕິ ຕທຕ຺ເຖນ. ຕຖາ ນິໂຣໂຘ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ, ນ ມຄ຺ໂຄ, ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ມຄ຺ໂຄ ເຈວ ອຣິຍສຈ຺ຈຎ຺ຈ, ມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ຘມ຺ມາ, ສາມຎ຺ຎຜລານິ ຈ ຍສ຺ສ ຠາວນາຍ ຠຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວຸສ຺ສຕິ ຕທຕ຺ເຖນ ເນວ ມຄ຺ໂຄ, ນ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ. ອິຕຣສຈ຺ຈທ຺ວຍໍ ສິຍາ ມຄ຺ໂຄ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິມຄ຺ຄຠາວໂຕ, ນ ປນ ຍສ຺ສ ຠາວນາຍ ຠຄວຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວຸສ຺ສຕິ ຕທຕ຺ເຖນ.

ສນ຺ຕນ຺ຕິ ສມານໍ. ເອວໍ ອິຕເຣສຸປີຕິ ກາຕພ຺ພາປິ ກິຣິຍາ ກາຣກຣຫິຕາ ເກວລໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈເຍຫິ ຕາຍ ປວຕ຺ຕມານາຍ ປຈ຺ຈຍສາມຄ຺ຄີ ກິຣິຍໍ ກໂຣຕີຕິ ໂວຫາຣມຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ນິພ຺ພຸຕິຄມເກສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ.

ສາສວຕາ ອສຸຠຕາ ກິເລສາສຸຈິປຄ຺ຆຣຓໂຕ. ທຸກ຺ຂາທີນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂສມຸທຍມຄ຺ຄານໍ. ສມຸທຍາທິຠາໂວຕິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ສມຸທຍມຄ຺ຄຠາໂວ, ສມຸທຍສ຺ສ ມຄ຺ຄທຸກ຺ຂຠາໂວ, ມຄ຺ຄສ຺ສ ທຸກ຺ຂສມຸທຍຠາໂວ ຈ, ນ ປນ ນິໂຣຘຠາໂວ ທຸກ຺ຂາທີນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສມງ຺ຄິຕາຕິ ທຸກ຺ຂາທີນໍ ອິຕຣິຕຣສຠາວໂຍໂຄ. ຕຓ຺ຫາຍາຕິ ອາຘາເຣ ກຸມ຺ຠໍ. ປຸນພ຺ຠວສ຺ສາຕິ ປຸນຠວສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອາຍຕິທຸກ຺ຂສ຺ສ. ປກຕິວາທີນ຺ຕິ ກາປິລານໍ. ວິກາຣາຕິ ມຫຕາທໂຍ ພ຺ຍຕ຺ຕາ. ວິກາໂວຕິ ອພ຺ຍຕ຺ຕິໂຕ, ປຣິຓາມໂຕ ວາ ປຸພ຺ເພ. ປຏິປ຺ປລີນາ ຈາຕິ ປຈ຺ຉາ ປກຕິຍໍ ປລຍໍ ຄຕາ. ເວສມ຺ມໍ ມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ສຕ຺ຕາທີສມຠາເວນ ອນ຺ໂຕ ສໂມຣຸທ຺ຘາ. ເຕນາຫ "ປກຕິຠາເວເນວ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕີ"ຕີ. ປກຕິຠາເວເນວາຕິ ອພ຺ຍຕ຺ຕຠາເວນ . ສມຸທຍຠາເວນາຕິ ຕຓ຺ຫາສງ຺ຂາຕປຠວຠາເວນ. ອຎ຺ຎຖາ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕອວິຊ຺ຊາທີນມ຺ປິ ສມຸທຍຠາໂວ ລພ຺ເຠຍ຺ຍາຕີ. ອວິກຕ຺ເຕຫີຕິ ເວສມ຺ມວິຣເຫນ ປກຕິຠາວໍ ຄເຕຫິ. "ວິກາເຣຫີ"ຕິ ສາມຎ຺ຎໂຕ ວຸຕ຺ເຕ "ມຫນ຺ຕາ"ຕິອາທີນາ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສຕິ. ຕຕ຺ຖ ມຫນ຺ໂຕຕິ ມຫາພຸທ຺ຘິ. ຕຎ຺ຫິ ກາປິລາ "ມຫາອຊ຺ຌາສໂຍ"ຕິ ຈ ໂວຫຣນ຺ຕິ. ຣູປຕນ຺ມຕ຺ຕາທໂຍ ປຎ຺ຈ ຕນ຺ມຕ຺ຕາ, ອຫໍກາໂຣ ຈາຕິ ຉ ອວິເສສາ. ຈກ຺ຂຸ ໂສຕໍ ຆານໍ ຊິວ຺ຫາ ກາໂຍ ວາຈາ ປາຓີ ປາໂທ ປາຍຸ ອຸປຕ຺ຖໍ ມໂນຕິ ເອກາທສິນ຺ທ຺ຣິຍານິ. ປຖວີ ອາໂປ ເຕໂຊ ວາໂຍ ອາກາສນ຺ຕິ ປຎ຺ຈ ຠູຕວິເສສາ, ເຕຫີ. "ປກຕິຠາເວເນວ ຄິເຕຫີ"ຕິ ອິມິນາ "ອວິກຕ຺ເຕຫີ"ຕິ ປທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວທຕິ. ສຄພ຺ຠາຕິ ສພີຊາ ອສຸຎ຺ຎຕາ. ຕນ຺ຕູສູຕິ ສຸຕ຺ເຕສຸ ສມວາຍິກາຣຓຠູເຕສຸ. ຕຖາ ກປາເລສຸ. ຕິວິຘຎ຺ຫິ ເຕ ກາຣຓໍ ວທນ຺ຕິ ອຸປາທານກາຣຓໍ ນິມິຕ຺ຕກາຣຓໍ ສມວາຍິກາຣຓນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ຕຸຣິເວມສລາກາທໂຍ ອຸປາທານກາຣຓໍ. ຕນ຺ຕວາໂຍ ນິມິຕ຺ຕກາຣຓໍ. ຕນ຺ຕໂວ ສມວາຍິກາຣຓນ຺ຕິ. ທ຺ວິສຸ ອຓູສູຕິ ປຖວິຠູເຕສຸ ວາ ອາໂປເຕໂຊວາໂຍຠູເຕສຸ ວາ ທ຺ວິສຸ ປຣມາຓູ

ສ຺ຸ. ອິສພຸທ຺ນິໂວຫາຣຊນໂກຕິ ‘‘ອິສ ຕນ຺ຕູສຸ ປໂຜ, ອິສ ກປາເລສຸ ຆໂຜ, ອິສ ພິຣເຕສຸ ຆໂຜ’’ຕິອາທີນາ ນເຍນ ເຫຕຸຜລານໍ ສມ຺ພນ຺ສກູເຕນ ສຕຸຕານໍ ອິສພຸທ຺ນິໂວຫາຣາ ຊາຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຄວິສາຕານໍ ວິຍ ອວິສໍຸ ສຫສິທ຺ສານໍ ສມ຺ພນ຺ໂສ ສມວາໂຍ. ຂາຕຸເສນານໍ ວິຍ ປນ ວິສໍຸສິທ຺ສານໍ ສມ຺ພນ຺ໂສ ສໍໂຍໂຄ. ຕິສຸ ອຕູສຸ ຕິອຕຸກໍ ຜລໍ ສມເວຕໍ ເອກີພູຕມິວ ສມ຺ພນ຺ສນ຺ຕິ ໂຍຊ ນາ. ‘‘ສມເວຕ’’ນ຺ຕິ ເອຕສ຺ສ ‘‘ເອກີພູຕມິວ ສມ຺ພນ຺ສ’’ນ຺ຕິ ອິທໍ ອຕຸຖວິວຣຕໍ. ມຫາປຣິມາຕນ຺ຕິ ມຫນ຺ຕປຣິມາຕໍ ມຫາປຖວິ ອາທີກໍ ເອກໍ ຜລໍ, ຍໍ ເຕ ‘‘ກາຣິຍໍ ທ຺ຣພ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ. ເຍຫິ ກາຣເຕຫິ ອາຣທ຺ສໍ ກາຣິຍທ຺ຣພ຺ຍໍ, ຕທນ຺ໂຕຄສານິ ເອວ ຕານິ ກາຣຕານິ ມລ຺ລນ຺ຕິຕິ ອາຫ ‘‘ອຕຸຕໂນ ອນ຺ໂຕຄເສຫິ ກາຣເຕຫີ’’ຕິ. ສຕິ ສມວາເຍ ເຫຕຸມ຺ຫິ ຜລໍ ສມເວຕນ຺ຕິ ຜເລ ເຫຕຸ ສິ ຍາ, ຕໍ ນຕຸຖິຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ສມວາຍາກາວາ ຜເລ ເຫຕຸ ນຕຸຖິຕິ ເຫຕຸສຸລ຺ລໍ ຜລ’’ນ຺ຕິ.

ອາຫາຣເກເຫຕິ ກພລຸອີກາຣາທິອາຫາຣວິເສເສ. ຕປ຺ປຈ຺ຈຍສມ຺ມເກເຫຕິ ອຊ຺ໂຊຫຣຕິຍວຕຸຖຸສລຸອາຍຕນອວິຊ຺ຊາອກິສງ ຂາຣສງຂາເຕ ເຕສໍ ປຈ຺ຈຍກູຕສມ຺ມວິເສເສ, ໂອຊຜຸຄມກຣູປເວທນາປຜິສນ຺ສິວິລ຺ລາຕນາມຣູປສງຂາເຕ ວາ ຕນ຺ນິພ຺ພຕຸຕສມ຺ມວິເສເສ, ເຕ ປຈ຺ຈຍາ ເອເຕສໍ ສມ຺ມວິເສສານນ຺ຕິ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍສມ຺ມເກທາ. ຣູປາທິອາຣມ຺ມຕາວເສນ ວາຕິ ໂຍຊນາ. ຍານທ຺ວຍວເສນາຕິ ສມຖວິປສ຺ສນາຍານທ຺ວຍວເສນ. ກິລ຺ຈາປີ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຕ ສມຖວິປສ຺ສນາ ຍຸຄນທ຺ສາວ, ຍຖາ ປນ ສຸລ຺ລຕາທິສມລ຺ລາ, ເອວໍ ສມຖວິປສ຺ສນາສມລ຺ລາປີ ອາຄມນໂຕ ມຄ຺ຄສ຺ສ ສິຍຸນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອາຄມນວເສນ ວຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ. ຍສ຺ສ ວາ ປລ຺ລິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອຂິກໍ, ຕສ຺ສ ມຄ຺ໂຄ ວິປສ຺ສນາ, ອິຕຣສ຺ສ ສມໂຖຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຜ຺ຄພ຺ໂພ.

ສມານິຊາຕິ ສມາສານຜ຺ໂຄວ. ຕໂຕ ເອວາຕິ ສມານິອນຸຄຸຕກິຣິຍຕ຺ຕາວ.

ອາຫາຍ ອູຫິຕ຺ວາຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ວິຍ ຕກ຺ເກຕ຺ວາ ວິຕກ຺ເກຕ຺ວາ. ທ຺ວິນ຺ນນ຺ຕິ ສມ຺ມາທິຜ຺ຄິສມ຺ມາສງກປ຺ປານໍ. ປ຺ຣິມກາລສ຺ສ ວິຍ ນິທ຺ເທໂສ ຍຖາ ‘‘ເອກໍ ຂນ຺ສໍ ປຜິຈ຺ຈ ຕໂຍ ຂນ຺ສາ’’ຕິ, ‘‘ເອກໍ ມຫາກູຕໍ ປຜິຈ຺ຈ ຕໂຍ ມຫາກູຕາ’’ຕິ ຈ.

ໂອຄາຫິຕຸນ຺ຕິ ລາເຕນ ປຜິວິຊ຺ຊິຕຸໍ. ຄເຫຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕາຍ ສຕຸຫຕ຺ຕໍ. ສຸຂຸມາຍ ປລ຺ລາຍ ຄເຫຕພ຺ພຕາຍ ສຸຂຸມຕ຺ຕໍ. ອິ ຕິຕິ ອິມິນາ ກເມນາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖຕິ ອສິປ຺ປາເຍນາຫ ‘‘ອິຕິສທ຺ເທນ ວິຊານນກ຺ກມໍ ທສ຺ເສຕິ’’ຕິ. ເອວໍ ປກາເຣທີຕິ ເອວໍ-ສທ຺ ເທນ ໂຊຕິຍມາໂນ ເອວ ອຕ຺ໂຖ ປກາຣ-ສທ຺ເທນ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ‘‘ເອວໍ-ສທ຺ເທນ ວິຊານນກາຣຕາກູເຕ ນເຍ ທສ຺ເສຕິ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິ ຕິຕິ ວາ ນິທສ຺ສນຕ຺ໂຖ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕປ຺ປເກເທ ປຈ຺ຈາມສນວເສນ ນິທສ຺ເສຕິ. ເອວໍ-ສທ຺ໂທ ອິທມຕ຺ໂຖ. ເຕນ ເອວໍ ປກາເຣທີຕິ ອິທໍປກາເຣທີ, ອິທິເສທີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອຸທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຄິຕາ.

໑. ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈນິທ຺ເທໂສ

ຊາຕິນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໙໐.‘‘ຊາຕິອາທີນິທ຺ເທເສ’’ຕິ ອິມິນາ ‘‘ຕຕ຺ຖາ’’ຕິ ປທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວທຕິ. ທຸກ຺ຂມາຕິກາຕິ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂາທີນໍ ທຸກ຺ຂວິເສສານໍ ອຸທ຺ເທໂສ. ປທທ຺ວເຍຕິ ‘‘ປຣິຍາຍທຸກ຺ຂໍ, ນິປ຺ປຣິຍາຍທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ ເອຕສ຺ມິໍ ປທທ຺ວເຍ.

ທຸກ຺ຂຕ຺ຕາເຍວາຕິ ນິປ຺ປຣິຍາຍທຸກ຺ຂຕໍ ວທຕິ. ສກາເວນ ນາມໍ ວິເສເສຕີຕິ ອນ຺ວຕຸຖສລ຺ລຕໍ ທສ຺ເສຕິ. ປຸຣິເມນ ສກາວທຸກ຺ ຂວາຈເກນ ທຸກ຺ຂສທ຺ເທນ. ໂສ ຫິ ວິເສສນໍ ອວຈ຺ເຈທກກາວໂຕ ປຈ຺ຈິມໍ ສງຂາຣທຸກ຺ຂຜ຺ຄໍ ວິເສເສຕິ. ໂສ ຫິ ນິວຕ຺ ເຕຕພ຺ພຄເຫຕພ຺ພສາສາຣຕຕ຺ຕາ ອວຈ຺ຈິນ຺ທິຕພ຺ໂພ. ເຕນາຕິ ວິປຣີຕາມອສິຜ຺ຄານາທີປກາຣວິເສເສນ.

ເທເສຕພ຺ພສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ສງຂິປນໍ ອິສ ສງເຂໂປ, ໂສ ຈ ຕພ຺ພິກາຄານໍ ສາສາຣຕາກາໂວຕິ ອາຫ ‘‘ສງເຂໂປ ສາມລ຺ລ’’ນ຺ຕິ. ອນ຺ໂຕກຣິຕ຺ວາຕິ ອນ຺ໂຕຄເສ ກຕ຺ວາ, ສງຄເຫຕ຺ວາ ວາ. ອຸກຍຖາປີຕິ ສງເຂປໂຕປີ ວິຕ຺ຖາຣໂຕປີ. ສາສາຣຕາກາຄານໍ ວິກຊນໍ ວິກາໂຄ, ວິຕ຺ຖາໂຣຕິ ອາຫ ‘‘ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ວິເສໂສ’’ຕິ. ວິເສສນ຺ຕຣນິວຕ຺ຕໂກຕິ ວິກາຄນ຺ຕຣາສງຄາຫໂກ.

໑໘໑໕ອປ່ຣຕຸຖາຕິ ກຸມຸມວຈນໍ ສາມິອຕຸເຖ ຍຖາ ''ສພຸພຕຸຖ ປ່າທກ''ນຸຕິ ອາທ ''ສາມິອຕຸເຖປີ ທີ ອປ່ຣຕຸຖສທຸໂທ ສິຊຸຊ ຕີ''ຕິ໕ ສິທຸສິ ປ່ນ ''ອິຕຣາທີປີ ທີສຸສຕີ''ຕິ ອິມິນາ ເວທິຕພຸພາ໕ ຍສຸມາ ຈ ເອວໍ ສທຸໂທ ສມຸກວຕິ, ຕສຸມາ ປ່າລຸອິຍໍ ສາ ມິວເສນ ວຸຕຸຕໍ ອຍຸຖກາຖາຍໍ ກຸມຸມວເສນ ທສຸສິຕນຸຕິ ທີເປ່ນຸໂຕ ''ເຕສໍ ເຕສນຸຕິ ວາ''ຕິອາທິມາຫ໕ ອປ່ຣສຸສາຕິ ອປ່ຣສຸສ ສຕຸຕສຸສ໕ ມນຸສຸສາທີເກໂທ ອຸປ່ປ່ຕຸຕິກໂວ ຄຕິ, ຕພຸພິເສສກູຕາ ຂຕຸຕິຍາທີສາມລຸຍາສິຍຸຖາມາ ຂນຸສາ ຊາຕີຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ''ປ່ລຸຈຄຕິວເສນາ''ຕິອາທິມາຫ໕

ຕິຕາກາໂຣຕິ ຕິຕວິກປຸ໌ໂປ໌, ຕິຕວິເສໂສຕິ ອຕຸໂຖ໕ ເອວນຸຕິ ນິທສຸສເນ໕ ເຕນ ວຸຕຸຕປຸ໌ປ໌ກາຣໍ ປ່ຖມໍ ວິລຸລາຕປ່າຕຸກາວໍ ປ່ຈຸ ຈາມສຕິ໕ ຕທຸປ່າທາຍາຕິ ຕໂຕ ປ່ຍຸຖາຍ໕ ອຣິຍກາວກຣຕຕຸຕາຕິ ອຣິຍກາວກາຣຕຕຸຕາ໕ ກໂຣຕີຕິ ທີ ກຣຕໍ໕ ອຣິຍສທິສຕຸ ຕາ ວາ ອຣິຍສີລໍ໕ ປຸຖຸຊຸຊນກລຸຍາຕການມຸປີ ທີ ຈຕຸປ່າຣິສຸທຸສິສີລໍ ອຣິຍສີລສທິສໍ໕ ອາກາຣວິກາຣາຕິ ອຸປຸ໌ປ໌ຊຸຊນາທີອາ ການວິກຕິໂຍ໕ ສຫຸປຸ໌ປ່າທກາຕິ ອຸປຸ໌ປ່າທສທິຕາ ອຸປຸ໌ປ່າທາວຕຸຖາ ຂນຸສາ໕ ອາຍຕນວເສນາຕິ ປ໌ຣິປຸ໌ຕຸຕາປ໌ຣິປຸ໌ຕຸຕາຍຕນວເສນ໕ ໂຍນິວເສນາຕິ ອຕຸທຊາທີໂຍນິວເສນ໕ ເອເກເກເນວ ປ່ເທນາຕິ ຍຖາ ທຸຕິຍນເຍ ຊາຕີອາ ທີປ່ເທສຸ ທຸວິທີ ທຸວິທີ ປ່ເທທີ ປ໌ຣິປຸ໌ຕຸຕາປ໌ຣິປຸ໌ຕຸຕາຍຕນໂຍນິວິກາເຄນ ສພຸພສຕຸເຕ ປ໌ຣິຍາທີຍິຕຸວາ ຊາຕິ ທສຸສິຕາ, ນ ເອວ ມິສ໕ ອິສ ປ່ເນເຕສຸ ເອເກເກເນວ ປ່ເທນ ອວິກາຄໂຕ ສພຸພສຕຸເຕ ປ໌ຣິຍາທີຍິຕຸວາ໕ ອຸກຍຕຸຖາຕິ ປຸຣິມປ່ຈຸສິມນເຍສຸ ກາວນິທຸ ເທໂສວ ຍຸຕຸໂຕ໕ ອນກິທິເຕ ວິກຕຸຕິວິສາມໍ, ນາກິທິເຕຕິ໕ ປ່າກຍາ ນິພຸພຕຸຕີຕິ ອກິພຸຍຕຸຕາ ນິພຸພຕຸຕິ໕

ທຸວິນຸນໍ ທຸວິນຸນນຸຕິ ເອກໂວກາຣາເວ ຣູປ່າຍຕນສມຸມາຍຕນວເສນ ທຸວິນຸນໍ, ຈຕຸໂວກາຣາເວ ມນາຍຕນສມຸມາຍຕນວເສນ ທຸວິນຸນໍ໕ ເສເສຕິ ປ່ລຸຈໂວກາຣາເວ໕ ປ່ລຸຈນຸນນຸຕິ ຈກຸຂຸໂສຕມໂນຣູປສມຸມາຍຕນວເສນ ປ່ລຸຈນຸນໍ໕ ຕານິ ທີ ຣູປ່າເວ ປ່ລຸຈ ໂວກາເຣ ອຸປ່ປ່ຕຸຕິກຸຂເຕ ອຸປຸ໌ປ່ຊຸຊນຸຕິ໕ ການຄາຕຸຍໍ ປ່ຍິສນຸສິກຸຂເຕ ອຸປຸ໌ປ່ຊຸຊມານານນຸຕິ ໂຍຊນາ໕ ວິກລາວິກລິນຸທຸຣິຍານ ນຸຕິ ອປ໌ຣິປຸ໌ຕຸຕາປ໌ຣິປຸ໌ຕຸຕາຍຕນານໍ ສຕຸຕານໍ໕ ອິນຸທຸຣິຍວເສເນວ ທີ ອາຍຕນານໍ ເວກລຸລໍ ອິຈຸສິຕພຸພໍ໕ ຕຕຸຖ ວິກ ລິນຸທຸຣິຍສຸສ ສຕຸຕນຸນໍ ນວນຸນໍ ທສນຸນໍ ປຸນປີ ທສນຸນໍ, ອິຕຣສຸສ ເອກາທສນຸນໍ ອາຍຕນານໍ ວເສນ ສງຄໂທ ເວທິຕພຸໂພ໕ ສຕຸຕນຸນນຸຕິ ກາຍມໂນຣູປຄນຸຣຣສໂຜຍຸຖພຸພສມຸມາຍຕນວເສນ ສຕຸຕນຸນໍ໕ ຄພຸກເສຍຸຍກລຸທີ ສນຸສາເຍຕໍ ວຸຕຸຕໍ໕ ນວນຸນນຸ ຕິ ຈກຸຂຸໂສຕສຫາຍຕນວຊຸຊານໍ ນວນຸນໍ໕ ອນຸສພຸສິຣວເສນ ທີທໍ ວຸຕຸຕໍ໕ ທສນຸນນຸຕິ ຈກຸຂສທຸທວຊຸຊານໍ໕ ປຸນ ທສນຸນນຸ ຕີ ໂສຕສທຸທວຊຸຊານໍ໕ ອນຸສວເສນ, ພສິຣວເສນ ເຈຕໍ ທຸວຍໍ ວຸຕຸຕໍ໕ ເອກາທສນຸນນຸຕິ ສທຸທວຊຸຊານໍ໕

ຕໍທຸກຸຂກາໂວຕິ ປ໌ຣິຍາຍທຸກຸຂກາໂວ໕ ຕຕຸຖ ນິພຸພຕຸຕິນິວາຣເຕນາຕິ ອຸປຸ໌ປລປ໌ທຸມາທີສຸ ອຸປຸ໌ປ໌ຕຸຕິປຸ໌ຍິກຸເຂເປ່ນ ອກາວກາຖ ເນນ໕ ທຸກຸຂຸປຸ໌ປ໌ຕຸຕິກາຣເຕາຕີ ທຸກຸຂຸປຸ໌ປ໌ຕຸຕີຍາ ເຫຕຸກູເຕ ທຸກຸຂຸປຸ໌ປ໌ຕຸຕິຍຸຖາເນ໕

ມຣຕນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໑໘໖໕ຂນຸສເກທສຸສາຕິ ຂນຸສວິນາສສຸສ໕ ໂສຕີ ຂນຸສເກໂທ໕ ປ່ພນຸສສມຸຈຸເຊໂທຕີ ປ່ພນຸສສຸສ ອຈຸຈນຸຕສມຸຈຸເຊໂທ໕ ຕພຸກາວ ໂຕຕິ ສມຸມຸຕິມຣຕກາວໂຕ໕ ຕເທກເທສກາວໂຕຕິ ຕທວຍວກາວໂຕ໕ ຕສຸເສວ ນາມນຸຕິ ອສມຸໂມຫຕຸຖໍ ວຸຕຸຕໍ ສພຸພສຸສາປີ ເອກາມຸມນິພຸພຕຸຕຊີວິຕິນຸທຸຣິຍປຸ໌ປ໌ພນຸສວິຈຸເຊທກາວໂຕ໕ ສມຸມຸຕິມຣຕເມວ ທີ ຊາຕິກຸຂຍມຣຕໍ, ຕໍ ປ່ນ ຊາຕິກຸຂຍມຣຕໍ ອຸປກຸກມມຣຕໍ, ສຣສມຣຕນຸຕິ ທຸວິສໍ໕ ຕຕຸຖ ສຣສມຣຕມຸປີ ອາຍຸກຸຂຍມຣຕໍ, ປຸລຸລກຸຂຍມຣຕນຸຕິ ທຸວິສໍ໕ ເອວເມເຕສໍ ຕ ເທກເທສຕາ ເວທິຕພຸພາ໕ ຍລຸເຈຕຸຖ ອຸປກຸກມມຣຕໍ, ຕໍ ອກາລມຣຕໍ໕ ສຣສມຣຕໍ ກາລມຣຕໍ໕ ມຣເຕນ ສຕຸຕາ ຍຖາລທຸສອຕຸຕກາເວນ ວິຍຸຊຸຊນຸຕີຕິ ອາທ ''ສມຸປຕຸຕິກວກຸຂນຸເສທີ ວິໂຍເຊຕີ''ຕິ໕

ກາຣຕຕຸໂຖຕິ ມູລຕຸໂຖ໕ ມູລລຸທີ ''ອາທີ''ຕິ ວຸຈຸຈຕີ ''ໂກ ຈາທີ ກຸສລານໍ ສມຸມານໍ? ສີລລຸຈ ສຸວິສຸທຸສໍ, ທິຍຸຖີ ຈ ອຸຊຸກາ''ຕິ ອາທີສຸ (ສໍ໕ ນິ໕ ໕໕໓໖໙)໕ ເຕນາຫ ''ສນຸສິພນຸສນຈຸເຊທມູລກນຸຕີ ອຕຸໂຖ''ຕິ໕

ຜລກິຣິຍາຄພຸກາ ອິທີສີ ເຫຕຸກິຣິຍາຕີ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ ''ອນຸໂຕຄສາ''ຕິ໕ ພຸຍສນສຸສ ທີ ອາປ່າທເກທີ ອາປ່າທນໍ ອາປ່າເທຕພຸພ ອາປຕຸຕິຍາ ສເທວ ສິຊຸຊຕີຕິ໕

ໂສກນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໑໘໔ຯ ສຸຂໍ ຫີໂນຕິ ປວຕ຺ຕຕິ ເອເຕນາຕິ ສຸຂກາຣຕໍ ຫີຕໍຯ ໂກຄພ຺ຍສນາທິປທຕ຺ຖວິເສສນ຺ຕິ ໂກຄພ຺ຍສນໍ, ສີລພ຺ຍສນນ຺ຕິ ເອວໍ ໂກຄສີລປທານໍ ວເສນ ອຕ຺ຖວິເສສໍຯ ສມາສວິເສສນ຺ຕິ ‘‘ໂຣໂຄເຍວ ພ຺ຍສນໍ, ທິຜ຺ຖິ ເອວ ພ຺ຍສນ’’ນ຺ຕິ ສມາ ນາຣິກຣຕາວເສນ ສມາສວິເສສໍຯ ອນ຺ນປານວຕ຺ຖຍານາທິ ປຣິກຸລ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ໂກໂຄຕິ ອຣິປ຺ເປໂຕ, ໂສ ຈ ຣມ຺ມສມູຫກາເວນຯ ຕພ຺ພິນາສາຕິ ຌາຕິໂກຄພ຺ຍສນານິ ວຸຕ຺ຕານີຕິ ເຕ ວິກາຣກາເວນ ປລ຺ຌາເປຕພ຺ພຕ຺ຕາ ປຕ຺ຕາຕ຺ຕິມຕ຺ຕາຯ ປຣິນິປ຺ຜນ຺ນໍ ນາມ ຂນ຺ຣປລ຺ຈກໍຯ ອຕໍສກາວຕ຺ຕາ ປຕ຺ຕາຕ຺ຕິ ອປຣິນິປ຺ຜນ຺ນາ, ອນິປ຺ຜນ຺ນາ ຈ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອປຣິນິປ຺ຜນ຺ນຕໍ ສນ຺ຣາຍ ອນິປ຺ຜນ຺ນານີຕິ ອາຫາ’’ຕິຯ ນ ຫີ ປຕ຺ຕາຕ຺ຕິ ເກນຈິ ນິປ຺ຜາທີຍຕິຯ ອລ຺ຌຕ຺ຖາປີ ອປຣິນິປ຺ຜນ຺ເນ ອນິປ຺ຜນ຺ນໂວຫາໂຣ ອາຄໂຕ ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອປຣິນິປ຺ຜນ຺ນຕໍເຍວາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ກາມລ຺ເຈຕ຺ຖ ອປຣິນິປ຺ຜນ຺ນໍ ‘‘ອນິປ຺ຜນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ‘‘ນິປ຺ຜນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ປນ ນ ປຣິນິປ຺ຜນ຺ນເມວ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນາປີ ສພ຺ໂພ ສກາວຣມ຺ໂມຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຂນ຺ຣວິກງເຄ ຈາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ນິປ຺ຜນ຺ນຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຣຯ ອນິປ຺ຜນ຺ນຕາ ສກາວຣມ຺ມຕ຺ເຕປີ ເກນຈິ ນ ນິປ຺ຜາທີຍຕີຕິ ກຕ຺ວາຯ

ສງກຸຈິຕໍ ຈິນ຺ຕນນ຺ຕິ ປີຕິໂສມນສ຺ສປຜິປກ຺ຂໂຕ, ໂທສສມ຺ປໂຍຄໂຕ ຈ ອາຣມ຺ມເຕ ອນກິຣຕິປ຺ປວຕ຺ຕິມາຫຯ ອນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ນິສ຺ສຍສ຺ສ ນິທ຺ທຫນວເສນ ວາ ຊານໍ ຈິນ຺ຕນໍ ອນ຺ໂຕນິຊ຺ຊານໍຯ ສຕິປີ ອນ຺ໂສຈນກາເວ ອຕ຺ຕໂນ ກຕາກຕກຸສລາກຸສລວິສໂຍ ມໂນວິເລຂກູໂຕ ວິປ຺ປຜິສາໂຣ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕອນ຺ໂຕນິຊ຺ຊານໍ ໂສໂກຕິ ອຸກິນ຺ນໍ ວິເສໂສ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

‘‘ມໂນທ຺ວາຣຊວນກ຺ຂເຕ’’ຕິ ປຣິພ຺ຍຕ຺ຕມນ຺ໂຕນິຊ຺ຊານໍ ສນ຺ຣາຍາຫ, ອິຕຣໍ ປນ ປລ຺ຈທ຺ວາຣຊວເນສຸປີ ລພ຺ກເຕວຯ ເຕນາຫ ‘‘ກາຍວິລ຺ຌາຕາທີ’’ຕິອາທີຯ ໂທມນສ຺ສສ຺ສາຕິ ອໂສຈນາກາຣສ຺ສ ໂທມນສ຺ສສ຺ສ, ໂສຈນາກາຣສ຺ສາປີ ວາ ນານາວິຖິກສ຺ສຯ ຕມ຺ປີ ຫີ ທຸກ຺ຂເມວາຕິຯ ອລ຺ຌຖາຕິ ມໂນທ຺ວາຣຊວເນ ເອວ ຄຫິເຕຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ກາຍວຕ຺ຖຸກມໂນທ຺ວາຣິເກສຸຯ

ປຣິເທວນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໘໕ຯອາເທວນສທ຺ທໍ ກຕ຺ວາຕິ ອາເທວິຕ຺ວາ, ວິລປີຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ສມ຺ກມກາໂວຕິ ຍສ຺ສ ສຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ສ ອນວຜ຺ຖານກາໂວຯ ສມ຺ກມໍ ວາ ອພ຺ການ຺ຕຣຄຕໍ ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຸປຜ຺ຖາເປຕິ ປາກຜກາວກຣເຕນາຕິ ສມ຺ກມປຈ຺ຈຸປຜ຺ຖາ ໂນຯ

ມຸຜ຺ຖິຫີ ໂປຖນາທີນິ ມຸຜ຺ຖິໂປຖນາທີນິຯ

ເຍນ ໂທມນສ຺ເສນຯ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕທຸກ຺ຂໂຕຕິ ‘‘ອຕ຺ຕໂນ ຂນ຺ຣໍ ມຸຜ຺ຖິຫີ ໂປເຖຕີ’’ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ຕທຸກ຺ຂໂຕຯ ຕໍນິທານນ຺ຕິ ປຣິ ເທວນິທານໍຯ

ທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໘໖-໗ຯ ກາຍທຸກ຺ຂາກິກູຕສ຺ສ ປຕິກາຣາກິລາສາຍ ຕາທິສທຸກ຺ຂາວຫປໂຍຄກາລາທີສຸ ກາຍິກທຸກ຺ຂສ຺ສ ຕທຸປນິສ຺ສຍຕາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ເອເຕນ ທຸກ຺ເຂນາຕິ ອນາຖຕາຫຕ຺ຖປາທຈ຺ເຌທນາທິທຸກ຺ເຂນຯ

ອຸປາຍາສນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໘໙ຯ ທຸກ຺ຂຜ຺ຖານນິສຊ຺ຊາທີນິ ທຸກ຺ຂຜ຺ຖານາທີນິຯ ໂທມນສ຺ສສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ ໂຫຕິ ອຸປາຍາໂສຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຣຯ

ອປ຺ປີຍສມ຺ປໂຍຄນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໘໘ຯ ອລ຺ຌສາເປກ຺ຂສທ຺ໂທ ອສມຕ຺ຖສມາໂສຕິ ຕໍ ທສ຺ເສຕິ ‘‘ເຍນ ສມາໂສ, ນ ຕສ຺ສາຍໍ ປຜິເສຣໂກ ອ-ກາໂຣ’’ຕິຯ

ປຈ຺ຉິມທ຺ວຍນ຺ຕິ ‘‘ສໂມສານໍ ມີສຸສີກາໂວ’’ຕິ ອິທໍ ປທທ຺ວຍໍ. ຕທຕ຺ຖວເສນາຕິ ສໂມສານຕ຺ຖສ຺ສ, ມີສຸສີກາວຕ຺ຖສ຺ສ ຈ ວເສນ ສງ຺ຂາເຣສ຺ ລພ຺ການີ. ອາຄເຕທິ ຈ ເຕທິ ສງ຺ຂາເຣທິ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ສໍໂຍໂຄ ໂຫຕີຕິ ໂຍຊນາ.

ຕໍຄຫຄມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາປາຖຄຕາຣມ຺ມຄຄ຺ຄຫຄມຕ຺ຕໍ.

ອິຈ຺ຉານິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໐໑.ຕໍກາລນ຺ຕິ ຈຸຕິຈິຕ຺ຕນິໂຣຌໂຕ ອຸທ຺ຌໍ ກາລໍ. ‘‘ຍມ຺ປີ’’ຕິ ຍໍ-ສທ຺ໂທ ກຣຕຕ຺ເຖ ປຈ຺ຈຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຍນປີຕິ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ. ‘‘ຍໍ ອິຈ຺ຉ’’ນ຺ຕິ ຍໍ-ສທ຺ໂທ ຍທາ ອິຈ຺ຉາເປກ຺ໂຂ, ຕທາ ‘‘ນ ລການີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ອລາກປສານາກາວໂຕ ອິຈ຺ຉາ ວິເສສີຍຕີຕິ ອາທ ‘‘ອ ລາກວິສີຍ຺ຄາ ອິຈ຺ຉາ ວຸຕ຺ຕາ ໂຫຕີ’’ຕິ. ‘‘ອິຈ຺ຉໍ ນ ລກຕິ ຍ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ກິຣິຍາປຣາມສນກູໂຕ ຍໍ-ສທ຺ໂທ ຍທາ ‘‘ນ ລການີ’’ຕິ ເອ ຕໍ ອເປກ຺ຂຕິ, ຕຕ຺ຖ ຄຸຕກູຕາ ອິຈ຺ຉາ, ປສານກູໂຕ ອລາໂກຕິ ອາທ ‘‘ຕທາ ອິຈ຺ຉາວິສີຍ຺ໂຄ ອລາໂກ ວຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕີ’’ຕິ.

ທິໂຣຕ຺ຕປ຺ປຣທີຕາ ຌິນ຺ນິກາ, ຌຕ຺ຕິກາຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ອາທ ‘‘ຌິນ຺ນກິນ຺ນຄເຕນາຕິ ນິລຸລຊເຊນ ຌຕ຺ຕຄເຕນາ’’ຕິ. ກປ຺ປຜິກາ ສິພ຺ພິຕປີໄລຕິກຌາຣິໂນ.

ອລພ຺ກເນຍ຺ໄຍຈ຺ຉນ຺ຕິ ອລພ຺ກເນຍ຺ຍວຕ຺ຖຸສ຺ມີ ອິຈ຺ຉໍ.

ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຌນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໐໔.ຕາທິສສ຺ສ ວຕ຺ຖຸໂນ ສພ຺ກາວາຕິ ສາມຄ຺ຄໂຕ ອນວເສສຄ຺ຄຫຄໍ ສນ຺ຌາຍາທ.

ອຕິປາກເຜນ ອຕິ ວິຍ ປກາເສນ ທຸກ຺ເຂນາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໔. ສມຸທຍສຈ຺ຈນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໐ຌ.ມໂນ ວິຍາຕິ ມໂນ-ສທ຺ທສ຺ສ ວິຍ. ອິກ-ສທ຺ເທນາຕິ ‘‘ໂປ໌ໂນກວິກາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ອິກ-ສທ຺ເທນ. ຄມິຍຕ຺ຖຕ຺ຕາຕິ ຌາປີຕຕ຺ຖຕ຺ຕາ. ກຣຕສີລຕາ ທິ ອິຌ ສີລຕ຺ໂຖ, ໂສ ຈ ອິກ-ສທ຺ເທນ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ກິຣິຍາວາຈກສ຺ສ ກຣຕສທ຺ທສ຺ສ ອທສ຺ສນໍ ອປ຺ປໂຍໂຄ. ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖານຄ຺ທີ ອປ຺ປໂຍໂຄ. ສຕິ ປຈ຺ຈຍນ຺ຕຣສມວາເຍ ປຸນພ຺ກວສ຺ສ ທາຍິກາ, ຕທກາເວ ອທາຍິກາຕິ ວຸຕ຺ຕາ ຕິ ອາທ ‘‘ອທາຍິກາປີ ປຸນພ຺ກວໍ ເທຕິຈ຺ເຈວາ’’ຕິ ຕໍສກາວານຕິວຕ຺ຕນໂຕ. ເຕເນວາທ ‘‘ສມານສກາວຕ຺ຕາ, ຕທານຸກາວຕ຺ ຕາ ຈາ’’ຕິ. ຕຕ຺ຖ ສກາໂວ ຕຕ຺ທາຍນໍ. ອານຸກາໂວ ປຈ຺ຈຍສມວາເຍ ຜລນິປ຺ຜາທນສມຕ຺ຖຕາ. ອິຕເຣສູຕິ ອວສິຍ຺ຄກິເລສາ ທີສຸ. ປວຕ຺ຕິວິປາກທາຍິໂນ ກມ຺ມສ຺ສ ສທາຍກູຕາ ຕຕ຺ທາ ‘‘ອຸປ຺ຌິເວປ຺ກ຺ກາ’’ຕິ ອຌິປ຺ເປ຺ຕາຕິ ອາທ ‘‘ອຸປ຺ຌິມ຺ທີ ຍຖານິພ຺ພຕ຺ ເຕ’’ຕິອາທີ. ຍຖານິພ຺ພຕ຺ເຕຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈເຍທີ ນິພ຺ພຕ຺ຕປ຺ປກາເຣ. ນນ຺ທນໍ ສໍອຸປ຺ປີລາວນໍ ອກິຕສ຺ສນໍ. ຣຄ຺ຊນໍ ວຕ຺ຖສ຺ສ ວິຍ ຣງ຺ຄຊາເຕນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວິປ຺ຣິຕາມນໍ, ຣມາປນໍ ວາ. ຣາຄສມ຺ພນ຺ເຌນາຕິ ຣາຄປທສມ຺ພນ຺ເຌນ ‘‘ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສາ’’ຕິ ປຸລ຺ລິງ຺ ຄວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ. ຣູປາຣູປກວຣາໂຄ ວິສໍ ວກ຺ຂຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ວກ຺ຂຕິ-ກິຣິຍາປທໍ ກມ຺ມຕ຺ເຖ ເວທິຕພ຺ພໍ.

‘‘ສວຕ຺ຖຸກໍ ຈກ຺ຂຸ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສກລໍ ຈກ຺ຂຸທສກມາທ, ທຸຕິເຍນ ສສມ຺ກາຣຈກ຺ຂຸໍ. ຌິທ຺ທນ຺ຕິ ກຕ຺ຕສ຺ສ ຌິທ຺ທປ຺ເທສໍ. ກຕ຺ຕພທ຺ຌນ຺ຕິ ກຕ຺ຕປາລຸອິ. ວຕ຺ຕສຕ຺ຄານໂຕ ຣຕ຺ຕກມ຺ພລປຜລໍ ວິຍ, ກິຈ຺ຈໂຕ ມຸທຸສິນິທ຺ຌມຌຸຣຣສທໍ ມຄ຺ຄລນ຺ຕີ. ສາມຄ຺ເຄນ ຄທີຕາຕິ ວິສເຍນ ອວິເສເສຕ຺ວາ ຄທີຕາ. ວິສຍວິສີຍ຺ຄາຕິ ຈກ຺ຂາທິວິສຍວິສີຍ຺ຄາ. ເອຕ຺ຖ ອຸປ຺ປ຺ຊຊຕີຕິ ສມຸທາ ຍາວຍເວທີ ວິຍ ສາມຄ຺ຄວິເສເສທິ ນ ນານຕ຺ຕໂວທາໂຣ ນ ໂທຕິ ຍຖາ ‘‘ຣຸກ຺ໂຂ ສີສປາ’’ຕິ. ນ ທິ ສພ຺ໂພ ຣຸກ຺ໂຂ ສີສປາ. ຕສ຺ມາ ກິຣິຍາເກທສພ຺ກາວໂຕ ‘‘ສຍານາ ກຸຄ຺ຊນ຺ຕິ ສຌນາ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍ ‘‘ອຸປ຺ປ຺ຊຊມານາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ກິຣິຍາຍ ລກ຺ຂຕາຕາ, ອິຕຣຕ຺ຖ ລກ຺ຂິຕພ຺ພຕາ ຈ ວຸຕ຺ຕາ. ຍທີ ອຸປ຺ປ຺ຊຊມານາໂທຕີຕິ ອນິຈ຺ຉິຕຕ຺ຕາ ສາສງ຺ກໍ ອຸປ຺ປາທກິຣິຍາຍ ອຕ຺ຖີກາວມາທ.

ເຕນ ອຸປ຺ປາເທ ສຕິຕິ ອຍເມຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖຕິ ‘‘ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊມານາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ອຸປ຺ປາໂທ ເຫຕ຺ກາເວນ ວຸຕ຺ໂຕ, ອິຕໂຣ ຈ ຕສ຺ສ
ຜລກາເວນາຕິ ອາຫ ‘‘ໂສ ຫິ ເຕນ ອຸປໂຍຊິໂຕ ວິຍ ໂຫຕີ’’ຕິ។ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊມານາຕິ ວາ ຕຕ຺ຫາຍ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນສີລຕາ
ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນສກາໂວ, ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນສມຕ຺ຖຕາ ວາ ວຸຕ຺ຕາ។ ຕຕ຺ເຖວ ຈສ຺ສາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນສີລຕາ ສກ຺ກາຍໂຕ ອຄ຺ຄສ຺ມິ ວິສເຍ ປວຕ຺
ຕິຍາ ອກາວໂຕ, ສມຕ຺ຖຕາ ປຈ຺ຈຍສມວາເຍນ, ອຄ຺ຄຖາ ອສມຕ຺ຖຕາ, ຍໂຕ ກທາຈິ ນ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕີ។ ນິວິສມານາ ນິວິສຕີຕິ
ເອຕ຺ຖາປິ ອິມິນາ ນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຕີ។

ສມຸທຍສຈ຺ຈນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

๓។ ນິໂຣຘສຈ຺ຈນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໐໔។ ຕຕ຺ຫາຍ ວິຣຊ຺ຊນໍ ຫລິທ຺ທິຣາຄສ຺ສ ວິຍ ປລຸຊ຺ຊນນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ອາຫ ‘‘ຂຍຄມນວເສນາ’’ຕິ។ ວິຈ຺ອິນ຺ນໍ ນິຣຸຊ຺ຊນນ຺ຕິ
ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອປ຺ປວຕ຺ຕິຄມນວເສນາ’’ຕິ។ ຈຊນໍ ລທ຺ທນໍ, ທາປນໍ ວາຕິ ອາຫ ‘‘ອນເປກ຺ຂຕາຍ ຈຊນວເສນ, ທານິວເສນ ຈາ’’ຕິ។

ຕທປ຺ປວຕ຺ຕິ ວິຍາຕິ ຕສ຺ສາ ຕິຕ຺ຕອລາພຸວລ຺ລິຍາ ອປ຺ປວຕ຺ຕິ ວິຍ។ ອປ຺ປວຕ຺ຕິເຫຕຸກູຕມ຺ປີ ນິພ຺ພານໍ ຕຕ຺ຫາຍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິ
ວິຍ ຄຍ຺ຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຕທປ຺ປວຕ຺ຕິ ວິຍາ’’ຕິ ຍຖາ ‘‘ຣາຄກ຺ຂໂຍ’’ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໔។໓໑໔, ໓໓໐)។ ອປ຺ປວຕ຺ຕິກູຕນ຺ຕິ ຕຕ຺ຫາຍ
ອປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ປຕ຺ຕໍ, ປຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ນິພ຺ພານໍ ອາຄມ຺ມ ນິຣຸທ຺ຘາຍປີ ຕຕ຺ຫາຍ ປີຍຣູປສາຕຣູເປສຸ ນິຣຸທ຺ຘາຕິ
ວຕ຺ຕພ຺ພຕາທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕາຕິ ໂຍຊນາ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ຍສ຺ມາ ມຄ຺ໂຄ, ນິພ຺ພານຄ຺ຈ ຕຕ຺ຫາຍ ສມຸຈ຺ເຉທສາຘນໍ, ຕສ຺ມາ ‘‘ປຸຣິ
ມາ ວາ ອຸປມາ’’ຕິອາທິນາ ອຸປມາທ຺ວຍໍ ອຸກຍຕ຺ຖ ຍຖາກ຺ກມໍ ໂຍຊິຕໍ, ອຸກຍຄ຺ຖານິຍໍ ປນ ອຸກຍຕ຺ຖາປີ ລພ຺ກເຕວ។

ນິໂຣຘສຈ຺ຈນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

໔។ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໐໕។ຕິຕ຺ຖິເຍຫິກປ຺ປີຕສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ປກຕິປຸຣິສນ຺ຕຣຄາຕາທິກສ຺ສ។ ອຣິຍໍ ລກາເປຕີຕິ ອຣິຍໍ ສາມຄ຺ຄຜລໍ ລກາເປຕີ។

ຕພ຺ພິປກ຺ຂວິຣຕິສກາວາຕິ ຕສ຺ສາ ສມ຺ມາວາຈາຍ ວິປກ຺ຂໂຕ ມິຈ຺ຉາວາຈາຍ ວິຣຕິສກາວາ។ ເກຫກຣມິຈ຺ຉາວາຈາ ປີສຸຕ
ວາຈາ, ສພ຺ພາປີ ວາ ມິຈ຺ຉາວາຈາ ວິສໍວາທນາທິວເສນ ເກຫກຣີຕິ ອາຫ ‘‘ເກຫກຣມິຈ຺ຉາວາຈາປຫາເນນາ’’ຕິ។ ວິສໍວາທນາ
ທິກິຈ຺ຈຕາຍ ຫິ ລູຂານໍ ອປຣິຄ຺ຄາຫການໍ ມຸສາວາທາທີນໍ ປຜິປກ຺ຂກູຕາ ສີນິທ຺ຘກາເວນ ປຣິຄ຺ຄາຫກສກາວາ ສມ຺ມາວາຈາ
ຕປ຺ປຈ຺ຈຍສຸກາສິຕສມ຺ປຜິຄ຺ຄາຫເກ ຊເນ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມ ຈ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕີ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ປຣິຄ຺ຄຫລກ຺ຂຕາ។ ເຕນາຫ
‘‘ຊເນ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕ ຈ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນກິຈ຺ຈວຕີ’’ຕິ។ ຈີວຣກມ຺ມາທິໂກ ຕາທິໂສ ປໂຍໂຄ។ ກາຕພ຺ພໍ ຈີວຣຘຣຊນາທິກໍ។
ນິຣວຊ຺ຊສມຸຜ຺ຖາປນກິຈ຺ຈວາຕິ ນິຣວຊ຺ຊສ຺ສ ກຕ຺ຕພ຺ພສ຺ສ, ນິຣວຊ຺ຊາກາເຣນ ວາ ສມຸຜ຺ຖາປນກິຈ຺ຈວາ។ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມ ຈ
ສມຸຜ຺ຖາເປນ຺ໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ສມຸຜ຺ຖາປນໍ ມິຈ຺ຉາກມ຺ມນ຺ຕປຜິປກ຺ຂກູຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ກິຈ຺ຈສ຺ສ ອນຸຄ຺ຄກາເວນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານໍ
ປວຕ຺ຕນເມວ, ອຸກ຺ຂິປນໍ ວາ ເນສໍ ກາຍິກກິຣິຍາຍ ການຸກ຺ຂິປນໍ ວິຍ។ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ, ອາຊີວສ຺ເສວ ວາ ວິໂສຘນໍ ໂວທາປ
ນໍ។

ທິຜ຺ເຖກຜ຺ຖາຕິ ທິຜ຺ຖິຍາ ສຫຊປຫາເນກຜ຺ຖາ, ປຖມມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຜ຺ຖິວເສເນວ ຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ‘‘ທິຜ຺ເຖກຜ຺ຖອວິຊ
ຊາທໂຍ’’ຕິປີ ປາໂຖ។ ເອຕສ຺ມິ ປກ຺ເຂ ຈຕຸມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຜ຺ຖິຍາ ສາຄໂຫ ກໂຕ ໂຫຕີ។ ອຸປຣິມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຜ຺ຖິຍາ ປນ
ທິຜ຺ຖິຜ຺ຖາເນ ຕໍຕໍມຄ຺ຄວຊ຺ໂຊ ມາໂນ ຄເຫຕພ຺ໂພ។ ໂສ ຫິ ‘‘ອຫ’’ນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕິອາກາຣໂຕ ທິຜ຺ຖິຜ຺ຖານິໂຍ។ ປກາເສຕີຕິ
ກິຈ຺ຈປຜິເວຘນ ປຜິວິຊ຺ຊຕີ។ ເຕເນວ ຫິ ອງ຺ເຄນາຕິ ເຕເນວ ສມ຺ມາທິຜ຺ຖິສງ຺ຂາເຕນ ມຄ຺ຄງ຺ເຄນ។ ຕຖາປວຕ຺ຕິເຕນ ກຣຕກູ
ເຕນ, ເຕນ ວາ ກາຣເກນ។ ອງ຺ຄ-ສທ຺ໂທ ຫິ ກາຣຕຕ຺ໂຖປີ ໂຫຕີຕີ។ ຕຕ຺ຖາຕິ ມຄ຺ເຄ, ມຄ຺ຄຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທ ວາ។

ອິມສ຺ເສວາຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄປຣິຍາປນ຺ນສ຺ເສວ។ ຍທິປີ ວິຣມິຕພ຺ພໂຕ ວິຣມນ຺ຕສ຺ສ ເຈຕນາປີ ລພ຺ກເຕວ, ວິຣຕິຍາ ເອວ ປນ
ຕທາ ປຘານກາໂວຕິ ອາຫ ‘‘ວິຣມຕກາເລ ວາ ວິຣຕິໂຍ’’ຕິ។ ສຸກາສິຕາທີຕິ ອສມ຺ຜປ຺ປລາປາທີ។ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອປີສຸຕາທີ

ສງ຺ຄຫີຕາ. ກາສນາທີຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ກາຍສຸຈຣິຕາທີ. ອມຄ຺ຄງ຺ຄຕ຺ຕາຕິ ອມຄ຺ຄສກາວຕ຺ຕາ. ຕເມວ ເຈຕນາຍ
ອມຄ຺ຄສກາວຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ເອກສ຺ສຓາຕສ຺ສາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມາວາຈາທີກິຈ຺ຈຕ຺ຕຍໍ ນາມ ມິຈ຺ຉາວາຈາທີນໍ
ຕິຕ຺ຕໍ ປາປສມ຺ມານໍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນໍ, ມຄ຺ຄເຈຕນາ ຈ ຕໍສກາວາ ນ ໂຫຕີຕິ ນ ຕສ຺ສາ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ສມ຺ມາວາຈາທີກາວສິທ຺ຊິ.
ຕໍສິທ຺ຊິຍນ຺ຕິ ກິຈ຺ຈຕ຺ຕຍສິທ຺ຊິຍໍ. ຍຖາ ປນສ຺ສາ ປຸພ຺ພກາເຄ ສຸກາສິຕວາຈາທິກາໂວ, ເອວໍ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓປີ ສິຍາ. ເອວໍ ສນ຺ເຕ
ຍຖາ ຕຕ຺ຖ ເອກສ຺ສ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປສ຺ສ ຕິກິຈ຺ຈຕາ, ສມ຺ມາທິຒ຺ຖິອາທີນຍ຺ຈ ເອເກການໍ ຈຕຸກິຈ຺ຈຕາ, ເອວໍ ເອກາ ມຄ຺ຄເຈຕ
ນາ ສມ຺ມາວາຈາທີກິຈ຺ຈຕ຺ຕຍສ຺ສ ສາຘິກາ ກເວຍ຺ຍ, ຕຖາ ຈ ສຕິ ມຄ຺ເຄ ສມ຺ມາວາຈາທີນິ ຕີຕິ ອງ຺ຄານິ ນ ກເວຍ຺ຍຸໍ, ຉ
ລຸອງ຺ຄິໂກ ຈ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ສິຍາຕິ ຕຍິທມາຫ “ເອກາຍ ເຈຕນາຍາ”ຕິອາທີນາ. ຍສ຺ມາ ປເນຕໍ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ມຄ຺ຄປ຺ຈ຺ຈຍ
ຕາວຈນໂຕ ຈ ນ ເຈຕນາຍ ມຄ຺ຄກາໂວຕິ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ວິຣຕິໂຍວ ສມ຺ມາວາຈາທໂຍ.

ພ຺ຣູຫນໍ ສຸຂໍ. ສນ຺ຕສຸຂໍ ອຸເປກ຺ຂາ. ສາ ຫິ “ອຸເປກ຺ຂາ ປນ ສນ຺ຕຕ຺ຕາ, ສຸຂມິຈ຺ເຈວ ກາສິຕາ”ຕິ (ວິສຸທ຺ຊິ. ໔.໖໔; ວິກ.
ອຒ຺ຖ. ໔໓໔) ວຸຕ຺ຕາ. ວິຕກ຺ກາທີນນ຺ຕິ ເຕເຍວ ອກິນິໂຣປນາທໂຍ ປາກຍປຣິຍາເຍນ ວຸຕ຺ຕາ.

ວຈີສງ຺ຂາຣກາວໂຕ ວຈີເກທສ຺ສ ອຸປ຺ກາຣໂກ ວິຕກ຺ໂກ. “ສາວຊ຺ຊາ...ເປ... ອຸປ຺ກາຣໂກ ເອວາ”ຕິ ອິມິນາ ວຈີເກທຕໍ
ສມຸຒ຺ຖາປກເຈຕນານໍ ວິຍ ວິຣຕີຍາປີ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈໂຍ ວິຕກ຺ໂກຕິ ທສ຺ເສຕິ. ວຈີເກທນິຍາມິກາ ວາຈາຕິ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕວິຣຕິ
ມາຫ. ສາ ຫິ ສມ຺ມາວາຈາກູຕາ ມິຈ຺ຉາວາຈາສຸ ສໍຍມິນີ. ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ວິສໍວາທນາທີມິຈ຺ຉາວາຈໂຕ ອວິຣໂຕ ມິຈ຺ຉາກມ຺ມນ຺ຕ
ໂຕປີ ນ ວິຣມເຕວ. ຍຖາຫ – “ເອກໍ ຘມ຺ມໍ...ເປ... ອກາຣິຍ”ນ຺ຕິ (ຘ. ປ. ໑໗໖). ຕຖາ ອວິສໍວາທນາທີນາ ສມ຺ມາວາຈາຍ
ຖິໂຕ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ຕມ຺ປີ ປູເຣຕີເຍວາຕິ ອາຫ “ວຈີເກທ...ເປ... ອຸປ຺ກາຣິກາ”ຕິ. ຘມ຺ມານໍ ປວຕ຺ຕິນິຍ຺ຖາກາວໂຕ ຍຖາ ຄຕີ
ຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ປວຕ຺ຕິກາວໂຕ ຣສລກ຺ຂຓານິປີຕີ ອາຫ “ກິຈ຺ຈາທີສກາເວ ວາ”ຕິ.

ອກິນນ຺ທນນ຺ຕິ ຕຕ຺ຫາທີວເສນ ອກິນນ຺ທນໍ.

ວາຈຸຄ຺ຄຕກຣຓໍ ອຸຄ຺ຄໂຫ, ອຕ຺ຖປຣິປຸຈ຺ຉນໍ ປຣິປຸຈ຺ຉາຕິ ຕທຸກຍໍ ສວນາຘີນນ຺ຕິ ອາຫ “ສວນຓາເຓ ເອວ ອວໂຣຘໍ ຄຈ຺ຉນ຺
ຕີ”ຕິ. ຓາເຓນ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ຄຫຓໍ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນໍ.

ຕສ຺ສາຕິ ປໂຍຄສ຺ສ.

ໂສຕິ ກາມວິຕກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕີຍາ ກາຣຓກູໂຕ ສຸການິມິຕ຺ເຕ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ. ຕສ຺ສາຕິ ກາມວິຕກ຺ກສ຺ສ. ຄຕໍ ຄມນໍ ປວຕ຺
ຕິ, ຕສ຺ສ ອຸປາໂຍຕິ ຄຕມຄ຺ໂຄ.

ປຫາຕພ຺ພເອກຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຫາຕພ຺ພຕາສາມຄ຺ຄໍ.

ມຄ຺ຄກາເວນ ຈຕຸພ຺ພິຘມ຺ປີ ເອກຕ຺ເຕນາຕິ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄາທີວເສນ ຈຕຸພ຺ພິຘມ຺ປີ ມຄ຺ຄກາເວນ ເອກຕ຺ເຕນ ສາມຄ຺ຄໂຕ
ຄເຫຕ຺ວາ “ອສ຺ສາ”ຕິ ເອກວຈເນນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສພ຺ພສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ສທິສຕາ, ຕຖາ ອສທິສຕາ ຈ ເອກ
ຈ຺ຈສທິສຕາ ຈ ຊານງ຺ຄວເສນ ສພ຺ພສທິສສພ຺ພາສທິສເອກຈ຺ຈສທິສຕາ, ໂສ ເອວ ວິເສໂສຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ວິປ຺ສ຺ສນານິຍາມໍ
ສຸຣໍ ກຕ຺ວາ ອາຫາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ອິຘ ປນາຕິ ອິມິສ຺ສາ ສມ຺ໂມຫວິໂນທນິຍໍ. ສມ຺ມສິ...ເປ... ນິວຕ຺ຕນໂຕຕິ ປຖມຕ຺ເຖຣວາທໍ
ວທນ຺ໂຕ ຕທຊ຺ຊາສຍໍ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ ວທຕີຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິຕຣຖາ ອິຕຣວາທາເປຕ຺ຖ ທສ຺ສິຕາ ເອວາຕີ.
ປາທກຊ຺ຊານນິຍາມນ຺ຕິ ປາທກຊ຺ຊານນິຍາມໍ ສຸຣໍ ກຕ຺ວາ ອາຫາຕິ ໂຍຊນາ. “ວິປ຺ສ຺ສນາ ...ເປ... ທຒ຺ຖພ຺ໂພ”ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺
ຕໍ. ນ ຫິ ຕສ຺ສາ ອິຘ ປຜິກ຺ເຂປຕາ ອຕ຺ຖິ. ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ “ເກຈິ ວຸຒ຺ຖານຄາມິນີວິປ຺ສ຺ສນາ ນິຍາເມຕີຕິ ວທນ຺ຕີ”ຕິ? ນຍິທເມ
ວໍ. ອິຘາປີຕິ ອິຘ ປາທກຊ຺ຊານນິຍາເມປີ ວິປ຺ສ຺ສນານິຍາໂມ ນ ປຜິກ຺ຂິຕ຺ໂຕຕິ ອຍມ຺ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ. ເຕເນວາຫ “ສາຘາຣຓຕ຺
ຕາ”ຕິ. “ອິຘ ປນາ”ຕິ ອິມິນາປີ ປຖມຕ຺ເຖຣວາໂທ ສງ຺ຄຫິໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ວິປ຺ສ຺ສນານິຍາໂມ ວິສຸໍ ຄຫິໂຕ
ຕິ? ວາທຕ຺ຕຍາວິສຸຣຕາທສ຺ສນຕ຺ຖໍ. ອຄ຺ເຄ ຈາຈຣິຍວາທາຕິ ສມ຺ມສິຕຊ຺ຊານປຸຄ຺ຄລຊ຺ຊາສຍວາທາ.

“ອາຣຸປ຺ເປ ຕິກຈຕຸກ຺ກຊ຺ຊານໍ...ເປ... ນ ໂລກິຍ”ນ຺ຕິ ອິທໍ ເຖຣວາເທ ອາຄຕໍ ໂປຣາຓຒ຺ຖກຖາຍໍ ຕນ຺ຕື ກຕ຺ວາ ຖປີຕນ຺ຕິ

ອຏ຺ຐສາລິນິຍໍ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ວຸຕ຺ຕໍ ອຏ຺ຐສາລິນິຍນ຺ຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ’’ຕິຯ ເຍສູຕິ ປຈ຺ຈິມຊ຺ຊານວຊ຺ຊານິ ສນ຺ນາຍ ວທຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ອຣູປ຺ປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ສໍສໂຍ, ນ ອິຕຣສ຺ມິໍຯ ‘‘ຈຕຸກ຺ກປຌ຺ຈກຊ຺ຊານ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອວິເສສໂຕ ສາສວານາ ສວໍ ອເປກ຺ຂິຍຕິ, ນິວຕ຺ເຕຕພ຺ພຄເຫຕພ຺ພສາສາຣຕາວຈເນເນຕ຺ຖ ສາສວໂຕ ອວຈ຺ຈິນ຺ທນຕ຺ຖໍ ‘‘ຕຌ຺ຈ ໂລກຸຕ຺ຕຣ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ນິວຕ຺ຕິຕສ຺ມ຺ມທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ນ ໂລກິຍ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ສມ຺ທາຍຌ຺ຈ…ເປ… ອາຫາ’’ຕິຯ ອິຕຣຖາ ພ຺ຍກິຈາ ຣາການ຺ໂຕ ‘‘ໂລກຸຕ຺ຕຣ’’ນ຺ຕິ ວິເສສນໍ ນິຣຕ຺ຖກໍ ສິຍາຯ ຕໂຍ ມຄ຺ຄາຕິ ທຸຕິຍມຄ຺ຄາທໂຍຯ ຕຊ຺ຊານິກນ຺ຕິ ຕິກຈຕຸກ຺ກຊ຺ຊານິກໍ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລາທີຯ ອຌ຺ຌຊານິກາປີຕິ ຕິກຈຕຸກ຺ກຊ຺ຊານໂຕ ອຌ຺ຌຊານິກາປີ ຈຕຸກ຺ກຊ຺ຊານິກາປີ ມຄ຺ຄາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິຯ ປີ-ສທ຺ເທນ ຕຊ຺ຊານິກາປີ ຕິກຈຕຸກ຺ກຊ຺ຊານິກາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍທິ ເອວໍ ຈຕຸໂວການກເວປີ ປຌ຺ຈໂວການກເວ ວິຍ ມຄ຺ຄສ຺ສ ຕິກ ຈຕຸກ຺ກຊ຺ຊານິກກາເວ ເກນສ຺ສ ຊານງ຺ຄາທິນິຍາໂມຕິ ອາຫ ‘‘ຊານງ຺ຄາທິນິຍາມິກາ ປຸພ຺ພາກິສງ຺ຂາຣສມາປຕ຺ຕີ’’ຕິຯ ປຸພ຺ພາກິສງ຺ຂາຣສມາປຕ຺ຕີຕິ ຈ ປາທກກູຕາ ອຕ຺ຕນາ ອຕິກ຺ກນ຺ຕສມ຺ມວິຣາຄກາເວນ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ປຸພ຺ພາກິສງ຺ຂາຣກາຣີ ອຣູປສ ມາປຕ຺ຕີ, ຜລສມາປຕ຺ຕີ ວາຯ ເຕນາຫ ‘‘ປາທກ’’ນ຺ຕິຯ ນ ສມ຺ມສິຕພ຺ພາຕິ ນ ສມ຺ມສິຕພ຺ພາ ສມາປຕ຺ຕີ ຊານງ຺ຄາທິນິຍາມິ ກາ ສມ຺ມສິຕພ຺ພານໍ ຕິກຈຕຸກ຺ກຊ຺ຊານານໍ ຕຕ຺ຖ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ, ອິຕຣຕ຺ຖ ຈ ວິເສສາການ຺ໂຕຯ ຜລສ຺ສປີຕິ ຈຕຸຕ຺ຖປຌ຺ຈມຊ຺ຊານິກຜລສ຺ສປີຯ

ທຸກ຺ຂໝາຕາທີນນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂສມຸທຍໝາຕານໍຯ ຕໍຕໍກຸສລາຣມ຺ມຕາຣມ຺ມຕຕ຺ຕາຕິ ການາວຈຣາທີສຸ ເຍນ ເຍນ ກຸສເລນ ສທ຺ທີ ເນກ຺ຂມ຺ມສງ຺ກປ຺ປາທໂຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ກຸສລສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ເອເຕສນ຺ຕິ ຕໍຕໍກຸສ ລາຣມ຺ມຕາຣມ຺ມຕາ , ຕພ຺ການ຺ໂຕຯ ຕໍຕໍວິຣມິຕພ຺ພາທິອາຣມ຺ມຕຕ຺ຕາຕິ ວິສໍວາທນວຕ຺ຖຸອາທິອາຣມ຺ມຕຕ຺ຕາຯ ວິຕິກ຺ກ ມິຕພ຺ພໂຕ ເອວ ຫິ ວິຣຕີຕິຯ ‘‘ອງ຺ຄານ’’ນ຺ຕິ ອິທໍ ‘‘ເນກ຺ຂມ຺ມສງ຺ກປ຺ປາທີນ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ ອວຍເວນ ວິນາ ສມຸທາ ຍາການ຺ໂຕຯ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈໂຍຕິ ກິນ຺ນສີລສ຺ສ, ອປ຺ຣິສຸທ຺ທສີລສ຺ສ ວາ ສມ຺ມປ຺ປທານາສມ຺ກວໂຕ ສມາທານສ຺ສ ວິຍ ວາຍາມສ຺ສ ສີລໍ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈໂຍຯ ອຍຌ຺ຈ ອຕ຺ໂຖ ຍທິປີ ປຸຣິມສິທ຺ທສີລວເສນ ຍຸຕ຺ໂຕ, ສຫຊາຕວເສນາປີ ປນ ລພ຺ກເຕວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສ຺ສາປີ’’ຕິ ອາຫຯ ສຫຊເມວ ເຈຕ຺ຖ ອທິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສ຺ເສວ ຈາ’’ຕິອາທິຯ ສມ຺ໂມໂສ ປມາໂທ, ຕປ຺ປ຺ຜິປກ຺ໂຂ ອສມ຺ໂມໂສ ອປ຺ປມາໂທ, ໂສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາຣກ຺ຂາຕິ ອາຫ ‘‘ເຈຕໂສ ຣກ຺ຂິຕຕາ’’ຕິຯ

ສີລກ຺ຂນ຺ໂຮ ຈາຕິ ຈ-ສທ຺ເທນ ສມາຮິກ຺ຂນ຺ໂຮ ຈຯ ຂນ຺ຕິປ຺ປທານຕ຺ຕາ ສີລສ຺ສ ອໂທສສາຣນຕາ, ນິວຣຕເຊຍ຺ຄກສ຺ສ ການ ຈ຺ຌນ຺ທສ຺ສ ອຊ຺ຊວິປ຺ຈ຺ຈນິກການ຺ໂຕ ສມາຮິສ຺ສ ອໂລກສາຣນຕາ ທຍ຺ຄພ຺ພາຯ ສາສນນ຺ຕິ ປຏິເວຣສາສນໍ, ‘‘ສາສນພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ’’ນ຺ຕິ ຈ ວທນ຺ຕິຯ

ມຄ຺ຄສຈ຺ຈນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໔ຯ ອກິຮມ຺ມກາຊນີຍວຓ຺ຓນາ

໔໐໖-໔໑໔ຯ ‘‘ປຣິຌ຺ເຌຍ຺ຍການ຺ຣທີເຕ ເອການ຺ຕປຫາຕພ຺ເພ’’ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ຕຓ຺ຫາຍປີ ຈກ຺ຂາທີນໍ ວິຍ ຕຓ຺ຫາວຕ຺ຖຸ ຕາວຈເນນ ປຣິຌ຺ເຌຍ຺ຍຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ ຍຖາຫ ‘‘ຣູປຕຓ຺ຫາ ໂລເກ ປີຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຓ຺ຫາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເອຕ຺ຖ ນິວິສມານາ ນິວິສຕີ’’ຕິອາທີ (ທີຯ ນິຯ ໒໔໐໐; ມຯ ນິຯ ໑໗໑໓໓; ວິກຯ ໔໐໓)ຯ ຕປ຺ປ຺ຜິພທ຺ຣສໍກິເລສປ຺ປ ຫານວເສນ ສມຕິກ຺ກມິຕພ຺ພຕາ ຫິ ປຣິຌ຺ເຌຍ຺ຍຕາຯ ເອການ຺ຕປຫາຕພ຺ພຕາ ຈ ນ ຕຓ຺ຫາຍ ເອວ, ອຖ ໂຂ ອວເສສານໍ ສໍກິ ເລສສມ຺ມານມ຺ປີຯ ຕຖາ ຫິ ເຕສໍ ສພ຺ໂພ ອຈ຺ຈນ຺ຕປ຺ປຫາຍິກາ ທສ຺ສນການາຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ຕຖາປີ ຍຖາ ‘‘ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ ຈໍ ປຣິຌ຺ເຌຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕໗໑໐໙໙) ຕຓ຺ຫາວຊ຺ເຊ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຮປຌ຺ຈເກ ປຣິຌ຺ເຌຍ຺ຍການ຺ໂວ ນິຣຸລຸ໌ໂທ, ນ ຕຖາ ຕຓ຺ ຫາຍ, ຕຓ຺ຫາຍ ປນ ‘‘ຍາຍໍ ຕຓ຺ຫາ ໂປ຺ໂນກວິກາ’’ຕິອາທີນາ (ວິກຯ ໔໐໓; ທີຯ ນິຯ ໒໔໐໐; ມຯ ນິຯ ໑໗໙໑, ໔໖໐; ສໍຯ ນິຯ ໕໗໑໐໘໑; ມຫາວຯ ໑໔; ປຏິຯ ມຯ ໑໗໓໔) ສມຸທຍການ຺ໂວ ວິຍ ສາຕິສຍໍ ປຫາຕພ຺ພການ຺ໂວ ນິຣຸລຸ໌ໂທຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ປຣິຌ຺ເຌຍ຺ຍການ຺ຣທີເຕ ເອການ຺ຕປ຺ປຫາຕພ຺ເພ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍສ຺ສ ອສງ຺ຄທີໂຕ ປເທໂສ ອຕ຺ຖິ, ໂສ ສປ຺ປເທໂສ, ເອກເທໂສຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ອຣິຍສຈ຺ຈສທ຺ເທຯ ສມຸທໂຍຕິ ສມຸທຍຕ຺ໂຖຯ ‘‘ນິປ຺ປເທສໂຕ ສມຸທຍໍ ທສ຺ເສຕຸ’’ນ຺ຕິ ສມຸທຍສ຺ເສເວຕ຺ຖ ຄຫເຕ ກາຣຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ທຸກ຺ຂນິໂຣຮາ ປນາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂນິໂຣຮາຕິ ທຸກ຺ຂໍ, ນິໂຣໂຮ ຈຯ ອຣິຍສຈ຺ຈເທສນາຍ

ນฺຕິ ອຣິຍສຈฺຈເທສນາຍมฺປີ ສຈฺຈເທສນາຍํ ວິຍ។ ຈົມฺມໂຕຕິ ເທເສຕພฺພຈົມฺມໂຕ ນິປฺປເທສາ ເອວ។ ''ອວເສສາ ຈ ກິເລສາ''ຕິອາທິນາ ເທສນາເກາໄຫ ເອວ ຫິ ຕຕฺຖ ວິເສໂສ។ ເຕນາຫ ''ນ ຫິ ຕໂຕ ອຌฺໂຌ''ຕິອາທິ។ ອປฺພฺໂພ ນຕฺຖີຕິ ຈົມฺມໂຕ ອປฺພฺໂພ ນຕฺຖີຕິ ອຕฺໂຖ។ ຕສฺສາຕິ ສມุທຍສฺສ។ ສພฺພຕฺຖ ຕີສุປີ ວາເຣສູຕິ ອຌฺຖງຄິກປญฺຈງຄິກສພฺພສງຄາຫີກເກາເທສุ ມຫາວາເຣສุ, ຕທນฺໂຕຄເຈສุ ຈ ປญฺຈສุ ໂກຍฺຖາເສສุ។ ອປฺພฺພສฺສາຕິ ''ອວເສສາ ຈ ກິເລສາ''ຕິອາທິນາ ຕຕฺທາຍ ອປฺພฺພສฺສ។ ອວສິຌฺຖກິເລສາທີນຌฺທີ ສມุທຍຕາວຈນํ ອິຈ ອປฺພฺພທສฺສນํ។ ຕສฺສ ຍທິປີ ທุຕິຍຕຕິຍວາເຣສุ ວິເສໂສ ນຕฺຖິ, ປญฺຈສุ ປນ ໂກຍฺຖາເສສุ ອุປຣູປຣິ ອປฺພฺພํ ທສฺສິຕນฺຕິ ກຕฺວາ ເອວํ ວุຕฺຕํ។ ຕຌฺທີ ສມุທຍວິເສສທສฺສນํ, ອິຕຣํ ປນ ມຄฺຄວິເສສທສฺສນํ។ ຕສฺສ ຈ ຈົມฺມໂຕ ອປฺພฺພາກາໂວ ທສฺສິໂຕເຍວ។ ຍທິ ເອວํ ທุຕິຍາທີໂກຍฺຖາເສສุ, ປຖມໂກຍฺຖາເສປີ ວາ ກສฺມາ ຕຕฺທາ ຄທິຕາຕິ ອາຫ ''ອປฺພฺພສມุທຍທສฺສນຕฺຖາຍປີ ທີ''ຕິອາທິ។ ເກວລາຍາຕິ ຕທຌฺຌກິເລສາທີນິຣເປກฺຂາຍ។ ເທສນາວເສນ ນ ວุຕฺໂຕຕິ ນ ຈົມฺມວເສນາຕິ ອຈິປฺປາໂຍ។ ຕສฺມາ ທุກฺຂາທີນີ ຕຕฺຖ ອຣິຍສຈฺຈເທສນາຍํ ສປฺປເທສານິ ທສฺສິຕານິ ໂຫນฺຕິ ປຣິຍາເຍນາຕິ ທຍฺຖພฺພํ។ ອກິຈົມฺມເທສນາ ປນ ນິປฺປຣິຍາຍກຖາຕິ ກຕฺວາ ອຌฺຖກຖາຍํ ''ນິປฺປເທສໂຕ ສມุທຍํ ທສฺເສຕุํ''ອິຈฺເຈວ ວุຕฺຕํ។ ປຈฺຈຍສງຂາຕນฺຕິ ປຈฺຈຍາກິມຕํ ປຈฺຈຍກູຕํ, ປຈฺຈຍໂກຍฺຖາສํ ວາ។

ເຕສນฺຕິ ກุສລຈົມฺມານํ។ ປຈฺຈຍານํ ປຫານວເສນາຕິ ເຫຕุນິໂຣເຈນ ຜລນິໂຣຈํ ທສฺເສຕິ, ຕປฺປฏິພทฺຈກິເລສປฺປຫາເນນ ວາ ກຸສລານํ ປຫານํ ວุຕฺຕํ។ ຍຖາ ''ຈົມฺມາປີ ໂວ, ກິກฺຂເວ, ປຫາຕພฺພາ''ຕິ (ມ។ ນິ។ ໑໗໘໔໐)។ ອິຕິ ປຣິຍາຍໂຕ ກຸສລານํ ປຫານํ ວຸຕฺຕํ, ນ ນິປฺປຣິຍາຍໂຕ ຕທກາວໂຕຕິ ອາຫ ''ນ ຫິ ກຸສລາ ປຫາຕພฺພາ''ຕິ។ ຍຖາ ຈ ກຸສລຈົມฺເມສุ, ອພฺຍາກຕຈົມฺເມສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ນິໂຣຈນฺຕິ ອສງຂຕຈາຕຸํ។ ອປฺປວຕฺຕິກາໂວຕິ ໂຍ ນິໂຣຈສฺສ ນິພฺພານສฺສ ຕຕฺທາທີອປฺປວຕฺຕິເຫຕຸກາໂວ, ຕํ ປຫານນฺຕິ ວຸຕฺຕນฺຕິ ອຕฺໂຖ។

ກາຍກมฺມາທີສຸທฺຈິຍາຕິ ປุພฺພກາຄກາຍກมฺມວຈີກมฺມອາຊີວສຸທฺຈິຍາ ທູຣຕຣູປນິສฺສຍຕํ ອຣິຍມຄฺຄສฺສ ທສฺເສຕີຕິ ສມฺພนฺໂຈ។ ປญฺຈງຄິກํ…ເປ… ປວຕฺຕຕํ ທີເປຕິ, ນ ປນ ອຣິຍມຄฺຄສฺສ ປญฺຈງຄິກຕາຕິ ອຈິປฺປາໂຍ។ ຌາປກນິທສฺສນນฺຕິ ຌາປກກາວນິທສฺສນํ, ເອເຕນ ''ວຈນໂຕ''ຕິ ອິທํ ເຫຕຸອຕฺເຖ ນິສฺສກฺກວຈນນฺຕິ ທສฺເສຕິ។ ວຈນໂຕຕິ ວາ ອິທີສສฺສ ວຈນສฺສ ສພฺກາວໂຕ។ ປฏິປທາຍ ເອກເທໂສປີ ປฏິປທາ ເອວາຕິ ອຕฺໂຖ។ ນິທฺທິຌฺໂຖ ຈົມฺມສງຄາຫເກາທີ ສງຄາຍນວເສນ។

ຊາເນຫີ ເທສນາປເວໂສ ''ໂລກຸຕฺຕຣํ ຊານํ ກາເວຕີ''ຕິ (ຈ។ ສ។ ໒໗໗) ຊານສີເສນ ເທສນາວ។ ຕຖາ ກາວນາປເວໂສ។ ປາລຸອິຄມນນฺຕິ ປາລຸອິປວຕฺຕິ ປາຄເທສນາ។ ຍຖາວິຊฺຊມານຈົມฺມວເສນາຕິ ຕສฺມึ ຈິຕฺຕุປฺປາເທ ລພฺກມານວິຕກฺກາທີຈົມฺມວເສນ។

ອກິຈົມฺມກາຊນີຍວຕฺຕນາ ນິຌฺຖິຕາ។

໓។ ປญฺຫປุຈฺຈກວຕฺຕນາ

໒໑໔។ຕສฺສາຕິ ສຸຕฺຕນฺຕກາຊນີຍສฺສ។ ເອວํ ປນາຕິ ''ອປີເຈສາ ສມฺມາທິຌฺຖິ ນາມ ປุພฺພກາເຄ ນານາກฺຂຕາ ນານາຣມฺມຕາ''ຕິອາທີປฺປກາເຣນ។ ເອວญฺຈ ກຕฺວາຕິ ໂລກຸຕฺຕຣມຄฺຄສฺເສວ ມຄฺຄສຈฺຈກາວສฺສ ອຈິປฺເປຕຕฺຕາ។ ເຕນາຕິ ເຕນ ກາຣເຕນ, ອຣິຍມຄฺຄສฺເສວ ອຸທฺທີສິຕฺວາ ນິທฺທິຌฺຖຕฺຕາຕິ ອຕฺໂຖ។

ປญฺຫປุຈฺຈກວຕฺຕນາ ນິຌฺຖິຕາ។

ສຈฺຈວິກງຄວຕฺຕນາ ນິຌฺຖິຕາ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໘ຯ ອິນ຺ທ຺ຣິຍວິຠງ຺ໂຄ

໑ຯ ອຠິຘມ຺ມຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ

໒໑໙ຯຈກ຺ຂຸທ຺ວາຣກາເວຕິ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາຣກາວເຫຕຸຯ ຕໍທ຺ວາຣິເກຫີຕິ ຕສ຺ມິໍ ທ຺ວາເຣ ປວຕ຺ຕນເກຫິ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິເກຫິຯ ເຕ ຫິ ''ຕໍ ທ຺ວາຣໍ ປວຕ຺ຕິໂອກາສຠູຕໍ ເອເຕສໍ ອຕ຺ຖີ''ຕິ ຕໍທ຺ວາຣິກາຯ ນນຸ ຈ ຕພ຺ພຕ຺ຖເກຫິປິ ຕໍ ອິນ຺ທຍ຺ຄໍ ກາເຣຕິຯ ເຕນາຫ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ''ຕິກ຺ເຂ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕາ, ມນ຺ເທ ຈ ມນ຺ທຕ຺ຕາ''ຕິ? ສຈ຺ຈໍ ກາເຣຕິ, ຕພ຺ພຕ຺ຖກາປິ ປນ ອິຘ ''ຕໍທ຺ວາຣິກາ''ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕາຯ ອປ຺ຣິຈ຺ຈຕ຺ຕທ຺ວາຣກາວໍເຍວ ຫິ ຈກ຺ຂຸ ນິສ຺ສຍຏ຺ເຐນ ''ວຕ຺ຖູ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອຖ ວາ ຕໍທ຺ວາຣິເກສຸ ຕສ຺ສ ອິນ຺ທຍ຺ໂຄ ປາກໂຏຕິ ''ຕໍທ຺ວາຣິເກຫີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິນ຺ທຍ຺ໂຄ ປເຣຫິ ອນຸວຕ຺ຕນີຍຕາ ປຣມິສ຺ສຣກາໂວຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຕສ຺ຫີ…ເປ…ອນຸວຕ຺ຕນ຺ຕີ''ຕິ ອາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຕນ຺ຕິ ຈກ຺ຂຸໍຯ ເຕຕິ ຕໍທ຺ວາຣິເກຯ ກິຣິຍານິຏ຺ຐານວາຈີ ອາວີ-ສທ຺ໂທ ''ວິຊິຕາວີ''ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໒໕໘; ໒ຯ໓໓; ໓ຯ໑໑໑) ວິຍາຕິ ອາຫ ''ປ຺ຣິນິຏ຺ຐິຕກິຈ຺ຈຊານນ''ນ຺ຕິຯ

''ຉ ອິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິຯ ກຕມານິ ຉ? ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ…ເປ… ມນິນ຺ທ຺ຣິຍ''ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໑໑໕-໑໑໑) ເອວໍ ກຕ຺ຖຈິ ຉປີນ຺ທ຺ຣິຍານິ ອາຄຕານິ, ກສ຺ມາ ປນ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ຊນ຺ຉາທໂຍ ວິຍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ເອກຊ຺ໍ ນ ວຸຕ຺ຕານິ, ອຠິຘມ຺ເມ ຈ ວຸຕ຺ຕານີຕິ ອາຫ ''ຕຕ຺ຖ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ''ຕິອາທິຯ ນິສ຺ສຣຓູປາຍາທິກາວໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ໂລກຸຕ຺ຕເຣສຸ ມຄ຺ຄປ຺ຣິຍາປນ຺ນານິ ນິສ຺ສຣຓໍ, ອິຕຣານິ ນິສ຺ສຣຓຜລໍ, ວິວຏ຺ຏສນ຺ນິສ຺ສິເຕນ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕານິ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍາທີນິ ນິສ຺ສຣຓູປາໂຍ, ອິຕເຣສຸ ການິຈິ ປວຕ຺ຕິຠູຕານິ, ການິຈິ ປວຕ຺ຕິອຸປາໂຍຕິ ເວທິຕພ຺ພານິຯ

ຊີຕາສວສ຺ສ ກາວກູໂຕຕິ ຉລຸອງ຺ຄຸເປກ຺ຂາ ວິຍ ຊີຕາສວສ຺ເສວ ຘມ຺ມກູໂຕຯ

ທ຺ເວອຕ຺ຖາຕິ ອິນ຺ທລິງ຺ໄຄນ຺ທສິຏ຺ຐຍຏ຺ຐາຯ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈຍວເສນາຕິ ຍຖາສກໍ ກມ຺ມາທິປຈ຺ຈຍວເສນຯ ຕໍສທິຕສນ຺ຕາເນຕິ ອິຕ຺ຖິນ຺ທ຺ຣິຍສທິເຕ, ປຸຣິສິນ຺ທ຺ຣິຍສທິເຕ ຈ ສນ຺ຕາເນຯ ອຎ຺ຎາກາເຣນາຕິ ອິຕ຺ຖີອາທິໂຕ ອຎ຺ເຎນ ອາກາເຣນຯ ອນຸວຕ຺ຕນີຍກາໂວ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ອາຘິປຈ຺ຈນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ ອິມສ຺ມິຎ຺ຈຕ຺ເຖຕິ ອາຘິປຈ຺ຈຕ຺ເຖຯ

ເຕສນ຺ຕິ ອນຎ຺ຎາຕຎ຺ຎສ຺ສາມີຕິນ຺ທ຺ຣິຍາທີນໍ ຕິຓ຺ຓໍຯ ຍາ ສຸຂທຸກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐາກາຣສມ຺ໂຠຄຣສຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ສາ ອາຣມ຺ມຓສກາເວເນວ ເວທິຕພ຺ພາ, ນ ເອກຈ຺ຈໂສມນສ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍາທີນໍ ວິຍ ປ຺ຣິກປ຺ປວເສນາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ເອຕ຺ຖ ຈາ''ຕິ ອາທິມາຫຯ

ຍທິປິ ປຸຣິສິນ຺ທ຺ຣິຍານນ຺ຕຣໍ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຣູປກຓ຺ເຫປິ (ຘຯ ສຯ ໕໙໔) ເທສິຕໍ, ຕໍ ປນ ຣູປຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ນ ຈ ຕຕ຺ຖ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ວຕ຺ວາ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ວຸຕ຺ຕານິຯ ອິຘ ປນ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານຸກ຺ກໂມ ວຸຕ຺ໂຕ ສພ຺ພາກາເຣນ ຍມກ ເທສນາຍ ສໍສນ຺ທຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ''ໂສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍຍມກເທສນາຍ ສເມຕີ''ຕິຯ ປຸຣິມປຈ຺ຉິມານໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກພາຫິຣານນ຺ຕິ ຈກ຺ຂາທີນໍ ປຸຣິມານໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການໍ, ອິຕ຺ຖິນ຺ທ຺ຣິຍາທີນໍ ປຈ຺ຉິມານໍ ພາຫິຣານໍຯ ເຕສໍ ມຊ຺ເຊ ວຸຕ຺ຕໍ ອຸກເຍສໍ ອຸປ຺ການກຕາ ຫີປນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເຕນ ເອວມ຺ປິ ເທສນນ຺ຕຣານຸໂຣເຘນ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ອນຸກ຺ກມໍ ວຕ຺ວໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ກາມ ຎ຺ເຈຕ຺ຖ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ປຣໂຕ ປນ ກິຈ຺ຈວິນິຈ຺ຉເຍ ອິຘ ປາລິອິຍໍ ອາຄຕນິຍາເມເນວ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍານນ຺ຕຣໍ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ, ຕທນນ຺ຕຣຎ຺ຈ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ກິຈ຺ຈວິນິຈ຺ຉຍໍ ທສ຺ເສສ຺ສຕິຯ ສພ຺ພໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂກາເວນ, ຍຖາຣຫໍ ວາ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂຕາທິກາເວນຯ ທຸວິຘຕ຺ຕກາວານຸປາລກສ຺ສາຕິ ຣູປາຣູປວເສນ ທຸວິຘສ຺ສ ອຕ຺ຕກາວສ຺ສ ອນຸປາລກສ຺ສຯ ຣູປາຣູປວເສນ ທຸວິຘມ຺ປິ ຫິ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອິຘ ຄຫິຕໍຯ ''ປວຕ຺ຕີ''ຕິ ເອເຕນ ສຫຊາຕຘມ຺ມານໍ ປວຕ຺ຕນຣເສນ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິເຍນ ເວທຍິຕານໍ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພຕໍ ທີເປຕິຯ ''ກາວນາມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ອິມິນາ ຜລກູຕໍ ອຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ນິວຕ຺ເຕຕິຯ ກາວນາຄຫຓຎ຺ເຈຕ຺ຖ ສກ຺ກາ ອວຕ຺ຕຸໍຯ ''ກາເວຕພ຺ພຕ຺ຕາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ກາວນາກາໂວ ປາກໂຏວຯ ທສ຺ສນານນ຺ຕຣາຕິ ສມານຊາຕິກູມິເກນ ອພ຺ຍວຫິຕຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫ, ນ ອນນ຺ຕຣປຈ຺ຈຍໍຯ

ຕສ຺ສາຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປ຺ຈ຺ຈຍຠາວສ຺ສຯ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓຕ຺ຕາຕິ ອຎ຺ເຎຫິ ອນິນ຺ທ຺ຣິເຍຫິ ອສາຘາຣຓຕ຺ຕາຯ ເອວໍ ສາມຕ຺ຖິຍໂຕ ກິຈ຺ຈວິເສສໍ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ປກາຣນ຺ຕໂຣປິ ຕໍ ທສ຺ເສຕິ “ອິນ຺ທ຺ຣິຍກຖາຍ ຈ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ”ຕິຯ ອຎ຺ເຎສນ຺ຕິ ອຎ຺ເຎສໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສຠາວານມ຺ປິ ສຫຊາຕຘມ຺ມານໍຯ ເຍຫິ ເຕ ອິນ຺ທຏ຺ຐໍ ກາເຣນ຺ຕິ, ເຕສໍ ວສວຕ຺ຕາປນໍ ນຕ຺ຖິ, ຍຖາ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ປຸພ຺ພງ຺ຄມສຠາວາຠາວໂຕ ສຍຎ຺ຈ ເຕ ອຎ຺ຎທຕ຺ຖຸ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ເສວ ວເສ ວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ “ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານິປິ ຫີ”ຕິອາທີຯ ຍທີ ເອວໍ ກຖໍ ເຕສໍ ອິນ຺ທຏ຺ໂຐຕິ? “ສຸຂາທິລກ຺ຂເຓ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຕາກາຣານຸວິຘາປນມຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕວາຍມຕ຺ໂຖ ຯ “ເຈຕສິກຕ຺ຕາ”ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຘານຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຕໂຕ ຫິ “ເຈຕສິກາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ວສວຕ຺ຕາປນໍ ສຫຊາຕຘມ຺ມານຸປາລນນ຺ຕິ ເອວໍ ຍາວ ອມຕາຠິມຸຂຠາວປ຺ຈ຺ຈຍຕາ ຈ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານນ຺ຕິ ຕໍ ກິຈ຺ຈນິທ຺ເທເສຯ “ອນຸປ຺ປາທເນ, ອນຸປຕ຺ຖມ຺ເຠ ຈ ສຕີ”ຕິ ປທໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍຯ ນ ຫິ ປທຕ຺ໂຖ ສພ຺ຠາວໍ ພ຺ຍຠິຈຣຕີຕິ ຊນກຸປຕ຺ຖມ຺ຠກຕ຺ຕາກາເຣປີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຕປ຺ປ຺ຈ຺ຈຍານນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສນິມິຕ຺ຕາທິປ຺ຈ຺ຈຍານໍ ກມ຺ມາທີນໍຯ ຕປ຺ປວຕ຺ຕເນ ນິມິຕ຺ຕາກາໂຣຕິ ອິຕ຺ຖິນິມິຕ຺ຕາທິອາກາຣຣູປນິພ຺ພຕ຺ຕເນ ກາຣຓາກາໂຣຯ ສ຺ວາຍໍ ອິຕ຺ຖິນ຺ທ຺ຣິຍາທີນໍ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖິກາໂຣເຍວາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຍສ຺ມິຎ຺ຫິ ສຕິ ຍໍ ໂຫຕິ, ອສຕິ ຈ ນ ໂຫຕິ, ຕໍ ຕສ຺ສ ກາຣຓນ຺ຕິຯ “ນິມິຕ຺ຕາກາໂຣ ອນຸວິຘານ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ອນຸວິຘານສທ຺ທສ຺ສ ກມ຺ມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິຯ ສຸຂທຸກ຺ຂຠາວປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຍາຕິ ສຍໍ ສຸຂທຸກ຺ຂສຠາວປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຍ, ສຸຂນ຺ຕາ ທຸກ຺ຂນ຺ຕາ ຈ ວິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອສນ຺ຕສ຺ສ...ເປ... ມຊ຺ຌຕ຺ຕາກາຣານຸປ຺ປາປນໍ ອຎ຺ຎາຕຸເປກ຺ຂນາທິວເສນ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ສມານຊາຕີຍນ຺ຕິ ອກຸສເລຫິ ສຸຂທຸກ຺ເຂຫິ ອກຸສລູເປກ຺ຂາຍ, ອພ຺ຍາກເຕຫິ ອພ຺ຍາກຕູເປກ຺ຂາຍ, ກຸສລສຸຂໂຕ ກຸສລູເປກ຺ຂາຍຯ ຕຕ຺ຖາປິ ຠູມິວິຠາເຄນາຍມຕ຺ໂຖ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ ຕໍ ສພ຺ພໍ ຂນ຺ຘວິຠງ຺ເຄ ວຸຕ຺ຕໂອຬາຣິກສຸຂຸມວິຠາເຄນ ທີເປຕພ຺ພໍຯ ອາທິສທ຺ເທນາຕິ “ກາມຣາຄພ຺ຍາປາທາທີ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕອາທິສທ຺ເທນຯ ສໍໂຍຊນສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນຕທຸປນິສ຺ສຍຕາ ເອວ ສນ຺ຘາຍ ອຎ຺ຎາຕາວິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ກິຈ຺ຈນ຺ຕຣາປ຺ສຸຕຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ຕສ຺ສາປິ ອຸທ຺ຘມ຺ຠາຄິຍສໍໂຍຊນປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິປ຺ປຫານກິຈ຺ຈຕາ ລພ຺ຠເຕວຯ ອພ຺ຍາປີຠາວໂຕ ວາ ອຎ຺ຎາຕາວິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິປ຺ປຫານກິຈ຺ຈໍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໂຕ ອຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສາປິ ຕໍ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ອນຸທ຺ຘຏໍຯ ມຄ຺ຄານນ຺ຕຣມ຺ຫິ ຜລໍ “ຕາຍ ສທ຺ຘາຍ ອວູປສນ຺ຕາຍາ”ຕິອາທິວຈນໂຕ (ຘຯ ສຯ ອຏ຺ຐຯ ໔໐໔) ກິເລສານໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ຠນວເສນ ປວຕ຺ຕຕິ, ນ ອິຕຣໍຯ ອຎ຺ຎຖາ ອຣິຍາ ສພ຺ພກາລໍ ອປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘກິເລສທຣຖາ ສິຍຸໍຯ ອິຕຣສ຺ສ ປນ ນິຈ຺ຈນ຺ທຣາເຕສຸ ສຕ຺ຕໂວຫາໂຣ ວິຍ ຣຸຬ຺ຫີວເສນ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິກິຈ຺ຈຕາ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ເອຕ຺ຖາຫ – ກສ຺ມາ ປນ ເອຕ຺ຕເກເນວ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ວຸຕ຺ຕານິ, ເອຕານິ ເອວ ຈ ວຸຕ຺ຕານີຕິ? ອາຘິປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖສມ຺ຠວໂຕຕິ ເຈຯ ອາຘິປ຺ຈ຺ຈໍ ນາມ ອິສ຺ສຣິຍນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕເມຕໍຯ ຕຍິທໍ ອາຘິປ຺ຈ຺ຈໍ ອຕ຺ຕໂນ ກິຈ຺ເຈ ພລວນ຺ຕິ ອຎ຺ເຎສມ຺ປິ ສຠາວຘມ຺ມານໍ ລພ຺ຠເຕວຯ ປ຺ຈ຺ຈຍາສິນວຸຕ຺ຕິກາ ຫິ ປ຺ຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນາ ຯ ຕສ຺ມາ ເຕ ເຕຫິ ອນຸວຕ຺ຕີຍນ຺ຕິ, ເຕ ຈ ເຕ ອນຸວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ຕຖາປິ ອຕ຺ຖິ ເຕສໍ ວິເສໂສຯ ສ຺ວາຍໍ ວິເສໂສ “ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓາທິປ຺ປວຕ຺ຕິຍຎ຺ຫິ ຈກ຺ຂາທີນໍ ສິທ຺ຘມາຘິປ຺ຈ຺ຈ”ນ຺ຕິອາທິນາ (ວິຠຯ ອຏ຺ຐຯ ໓໑໙) ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ທສ຺ສິໂຕເຍວຯ

ອປິຈ ຂນ຺ຘປ຺ຎ຺ຈເກ ຍາຍໍ ສຕ຺ຕປ຺ຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ຕສ຺ສາ ວິເສສນິສ຺ສໂຍ ຉ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິການິ ອາຍຕນານີຕິ ຕານິ ຕາວ ອາຘິປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖໍ ອຸປາທາຍ “ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ...ເປ... ມນິນ຺ທ຺ຣິຍ”ນ຺ຕິອາທີໂຕ ວຸຕ຺ຕານິຯ ຕານິ ປນ ເຍນ ຘມ຺ເມນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ອຍໍ ໂສ ຘມ຺ໂມ ເຕສໍ ຐິຕິເຫຕູຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຊີວິຕໍຯ ຕຍິເມ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປຏິພທ຺ຘາ ຘມ຺ມາ ອິເມສໍ ວເສນ “ອິຕ຺ຖີ, ປຸຣິໂສ”ຕິ ໂວຫຣີຍນ຺ຕີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຠາວທ຺ວຍໍຯ ສ຺ວາຍໍ ສຕ຺ຕສຎ຺ຎິໂຕ ຘມ຺ມປຸຎ຺ໂຊ ປພນ຺ຘວເສນ ປວຕ຺ຕມາໂນ ອິມາຫິ ເວທນາຫິ ສໍກິລິສ຺ສຕີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ເວທນາປ຺ຎ຺ຈກໍຯ ຕໂຕ ວິສຸທ຺ຘຕ຺ຖິການໍ ໂວທານສມ຺ຠາຣທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ສທ຺ຘາທິປ຺ຎ຺ຈກໍຯ ຕໂຕ ໂວທານສມ຺ຠາຣາ ອິເມຫິ ວິສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ, ວິສຸທ຺ຘິປ຺ປຕ຺ຕາ, ນິຏ຺ຐິຕກິຈ຺ຈາ ຈ ໂຫນ຺ຕີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອນ຺ເຕ ອນຎ຺ຎາຕຎ຺ຎສ຺ສາມີຕິນ຺ທ຺ຣິຍາທີນິ ຕີຓິ ວຸຕ຺ຕານິຯ ສພ຺ພຕ຺ຖ “ອາຘິປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖໍ ອຸປາທາຍາ”ຕິ ປທໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຖສິທ຺ຘີຕິ ອຎ຺ເຎສໍ ອຄ຺ຄຫຓໍຯ

ອຖ ວາ ປວຕ຺ຕິນິວຕ຺ຕີນໍ ນິສ຺ສຍາທິທສ຺ສນຕ຺ຖມ຺ປິ ເອຕານິ ເອວ ວຸຕ຺ຕານິຯ ປວຕ຺ຕິຍາ ຫິ ວິເສສໂຕ ມູລນິສ຺ສຍຠູຕານິ ຉ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິການິ ອາຍຕນານິຯ ຍຖາຫ “ຉສຸ ໂລໂກ ສມຸປ຺ປນ຺ໂນ”ຕິອາທີ (ສຸຯ ນິຯ ໑໗໑)ຯ ຕສ຺ສາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສິນ຺ທ຺ຣິເຍຫິຯ ວິສຠາຄວຕ຺ຖຸສຣາຄນິມິຕ຺ຕາ ຫິ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ສຕ຺ຕກາຍສ຺ສ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ “ຕິຓ຺ຓໍ ໂຂ ປນ, ມຫາຣາຊ, ສນ຺ນິປາຕາ ຄພ຺ຠສ຺ສາວກ຺ກນ຺ຕິ ໂຫຕິ, ອິຘ ມາຕາປິຕໂຣ ຈ ສນ຺ນິປຕິຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ມາຕາ ຈ ອຕຸນີ ໂຫຕິ, ຄພ຺ໂຠ ຈ ປ຺ຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິໂຕ ໂຫຕີ”ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໐໗; ໓ຯ໔໑໑; ມິຯ ປຯ ໔ຯ໑ຯ໖)ຯ ອວຏ຺ຐານໍ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິເຍນ ເຕສໍ ອນຸປາເລຕພ຺ພໂຕຯ ເຕນາຫ “ອາຍຸ ຐິຕິ ຍປນາ ຍາປນາ”ຕິອາທີຯ ອຸປໂຠໂຄ ເວທນາຫິ ຯ ເວທນາວເສນ ຫິ ອິຏ຺ຐາທິສພ຺ພວິສຍຸປໂຠໂຄຯ ຍຖາຫ – “ເວທຍ

ຕິ ເວທຍຕີຕິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕສ຺ມາ ເວທນາຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໔.໗໙)). ເອວໍ ປວຕ຺ຕີຍາ ນິສ຺ສຍສມ຺ປ຺ປໍາທຍ຺ຄິ ຕິສມ຺ໂກຄທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຍາວ ອຸເປກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍນ຺ຕິ ຈຸທ຺ທສິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ເທສິຕານິ. ຍຖາ ເຈຕານິ ປວຕ຺ຕີຍາ, ເອວໍ ອິຕຣານິ ນິວຕ຺ຕີຍາ. ວິວຍ຺ຍສນ຺ນິສ຺ສິເຕນ ຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕານິ ສທ຺ຌາທີນິ ປຌ຺ຈ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ນິວຕ຺ຕີຍາ ນິສ຺ສໂຍ. ອຸປ຺ປໍາໂທ ອນຌ຺ຌາຕຌ຺ຌສ຺ສາມີຕິນ຺ທ຺ຣິເຍນ ຕສ຺ສ ປຖມໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ. ອວຍ຺ຖານໍ ອຌ຺ຌິນ຺ທ຺ຣິເຍນ. ອຸປໂກໂຄ ອຌ຺ຌາຕາວິນ຺ທ຺ຣິເຍນ ອຄ຺ຄຜລສມ຺ປໂກຄໂຕ. ເອວມ຺ປີ ເອຕານິ ເອວ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ເທສິຕານິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ຍຖານິປ຺ເປຕ຺ຖສິທ຺ຌິໂຕ ອຌ຺ເຌສໍ ອຄ຺ຄຫຕໍ. ເອເຕນາປີ ເນສໍ ເທສນານຸກ຺ກໂມປີ ສໍວຕ຺ຕິໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພ.

໔໔໐.ກຸສລາກຸສລວິຣິຍາທີນີຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ກຸສລສມາຌິອາທີນໍ, ອພ຺ຍາກຕວິຣິຍາທີນຌ຺ຈ ສງ຺ຄໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ. ປຈ຺ຈຍາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ເທສາຣມ຺ມຕາທໂຍ ຄຫິຕາ, ຍຖາວຸຕ຺ຕວິຣິຍາທີນິ, ຈກ຺ຂາທີນິ ຈ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕີ. ອິຈ຺ເຈວໍ ສພ຺ພສງ຺ຄາຫິການິ ວິຣິຍິນ຺ທ຺ຣິຍາທີປທານິ, ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍາທີປທານິ ຈ. ເຕນາຕິ ‘‘ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ’’ຕິອາທິນາ ກູມິວິກາຄກຖ ເນນ. ຕນ຺ນິວຕ຺ຕເນນາຕິ ສພ຺ເພສໍ ສພ຺ພກູມິກຕ຺ຕນິວຕ຺ຕເນນ. ອວິຊ຺ຊມານສງ຺ຄາຫກຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕສ຺ສໍ ຕສ຺ສໍ ກູມິຍໍ ອນຸປລພ຺ກມານສ຺ສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ສງ຺ຄາຫກຕາ.

ອກິຌມ຺ມກາຊນິຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາ.

໔. ປຌ຺ຫປ຺ຈ຺ຉກວຕ຺ຕນາ

ອິຌ ອິມສ຺ມິ ‘‘ສຕ຺ຕິນ຺ທ຺ຣິຍາ ອນາຣມ຺ມຕາ’’ຕິ ເອວໍ ເອກນ຺ຕານາຣມ຺ມຕຕ຺ເຕ ວຸຈ຺ຈມາເນ ນ ອາກຍ຺ຄໍ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ນ ກາສິ ຕໍ. ຍິກາຍໍ ປນ ອນາກຍ຺ຄນ຺ຕິ ກຕສມາສໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ຣູປຌມ຺ເມສຸ ສງ຺ຄຫິຕຕນ຺ຕິ ‘‘ຣູປ’’ນ຺ຕິ ຄຕິຕໍ. ອຣູປໂກຍ຺ຄາເສນ ອຣູປກາເວນ ສິຍາປກ຺ເຂ ສງ຺ຄຫິຕໍ. ກສ຺ມາ? ຕສ຺ສ ປຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາທີຕາ ອຕ຺ຖິຕີ. ຍສ຺ມາ ປນ ຣູປາຣູປມິສ຺ສກສ຺ເສວ ວເສນ ສິຍາປກ຺ຂສງ຺ຄໂຫ ຍຸຕ຺ໂຕ, ນ ເອກເທສສ຺ສ, ຕສ຺ມາ ເອກເທສສ຺ສ ຕໍ ອນິຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ອຌິປ຺ປໍາໂຍ’’ຕີ. ອິທານິ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສຕຸໍ ‘‘ອຣູປໂກຍ຺ຄາເສນ ປນາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ນວຕ຺ຕພ຺ພຕາຕິ ປຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາທີກາເວນ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕາ. ກຖໍ ປນ ຣູປໂກຍ຺ຄາເສນສ຺ສານາຣມ຺ມຕສ຺ສ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕາຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຌາຍາຫ ‘‘ນ ຫິ ອນາຣມ຺ມຕ’’ນ຺ຕິອາທີ. ‘‘ອວິຊ຺ຊ ມານາຣມ຺ມຕານາຣມ຺ມເຕສູ’’ຕິ ອິມິນາ ‘‘ອນາຣມ຺ມຕາ’’ຕິ ພາຫິຣຕ຺ຖສມາໂສ ອຍນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕີ . ນວຕ຺ຕພ຺ເພສູຕິ ສາຣມ຺ມຕກາເວນ ນວຕ຺ຕພ຺ເພສຸ. ອນາຣມ຺ມຕຕ຺ຕາຕິ ອາຣມ຺ມຕຣຫິຕຕ຺ຕາ. ‘‘ນວິນ຺ທ຺ຣິຍາ ສິຍາ ປຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາ, ສິຍາ ມຫຄ຺ຄຕາຣມ຺ມຕາ, ສິຍາ ອປ຺ປມາຕາຣມ຺ມຕາ, ສິຍາ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພາ ‘ປຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາ’ຕິປີ ‘ມຫຄ຺ຄຕາຣມ຺ມຕາ’ຕິປີ ‘ອປ຺ປ ມາຕາຣມ຺ມຕາ’ຕິປີ’’ຕິອາທີສຸ (ວິກ. ໔໔໖) ວິຍ ນ ສາຣມ຺ມຕສ຺ເສວ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ທສ຺ເສຕີ. ຍຖາ ຈ ນ ສາຣມ຺ມຕສ຺ເສວ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕາປຣິຍາໂຍ, ອຖ ໂຂ ອນາຣມ຺ມຕສ຺ສາປີຕິ ສາຣມ຺ມເຕ ນິຍມາກາໂວ. ເອວໍ ນວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສາຣມ຺ມຕເມວາຕິ ອຍມ຺ປີ ນິຍໂມ ນຕ຺ຖິຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ນວຕ຺ຕພ຺ພສ຺ສ ວາ ສາຣມ຺ມຕຕ’’ນ຺ຕິ ອາຫ. ຕສ຺ສ ນ ທສ຺ເສຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຌ. ‘‘ນ ຫີ’’ຕິ ອາທິນາ ຕເມວຕ຺ຖໍ ວິວຣຕີ.

ຕຕ຺ຖ ຣູປນິພ຺ພານານໍ ສຸຂາທີສມ຺ປຍຸຕ຺ຕກາເວນ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕາ, ນ ປຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາທີກາເວນາຕິ ໂຈທນໍ ມນສີ ກຕ຺ວາ ອາຫ ‘‘ອຖາປີ’’ຕິອາທີ. ຕຕ຺ຖ ອຖາປີ ວຕ຺ຕຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຌ. ສິຍາ ອນາຣມ຺ມຕນ຺ຕິປີ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາຕິ ອນາຣມ຺ມຕໍ ຌມ຺ ມາຍຕນໍ ສາຣມ຺ມເຕຫິ ວິສຸໍ ກຕ຺ວາ ເອວໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ. ນວຕ຺ຕພ຺ພ-ສທ຺ໂທ ຍທິ ສາຣມ຺ເມສ຺ເວວ ວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ນ ເຈວໍ ວຸຕ຺ ຕໍ, ອວຈເນ ຈ ອຌ຺ຌໍ ກາຣຕໍ ນຕ຺ຖິຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ນ ຫິ ປຌ຺ຫປ຺ຈ຺ຉເກ ສາວເສສາ ເທສນາ ອຕ຺ຖີ’’ຕີ. ຕສ຺ມາ ນວຕ຺ຕພ຺ພ-ສທ຺ໂທ ອນາຣມ຺ມເຕສ຺ປີ ວຕ຺ຕເຕວາຕິ ອຌິປ຺ປໍາໂຍ. ຍາປີ ‘‘ອຍ຺ຄິນ຺ທ຺ຣິຍາ ສິຍາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາ’’ຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ ຕາຣມ຺ມຕາທີກາເວນ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ສາ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ອາກິຌ຺ຈຌ຺ຌາຍຕນກາເລ ປຖມາ ຣຸປ຺ປວິຌ຺ຌາຕາກາວມຕ຺ຕາຣມ຺ມຕຕໍ ສນ຺ຌາຍ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ສາຣມ຺ມຕສ຺ເສວ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕາທສ຺ສນຕ຺ຖໍ, ນາປີ ອ ນາຣມ຺ມຕສ຺ສ ປຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາທີກາເວນ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕາກາວທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອຍ຺ຄິນ຺ທ຺ຣິຍາ ສິຍາ ອຊ຺ຊຕ຺ ຕາຣມ຺ມຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ຈາ’’ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ສິຍາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາຕີຕິ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖ. ເຕນ ອວສິຍ຺ຄປໍາລຸ ອິສງ຺ຄຕ຺ຫເນນ ‘‘ສິຍາ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພາ ‘ອຊ຺ຊຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາ’ຕິປີ ‘ພຫິທ຺ຌາຣມ຺ມຕາ’ຕິປີ ‘ອຊ຺ຊຕ຺ຕພຫິທ຺ຌາຣມ຺ມຕາ’ຕິປີ’’ຕິ ອິ ມາຍ ປໍາລຸອິຍາ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ…ເປ… ນວຕ຺ຕພ຺ພຕາ ເວທິຕພ຺ພາ’’ຕິ ອາຫ, ຕໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖເມວ.

ປຎ຺ຫປຸຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ຿

ອິນ຺ທ຺ຣິຍວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ຿

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

## ໖໚ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທວິກ຺ໂຄ

### ໑໚ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນິຍໍ

ອຸທ຺ເທສວາຣວຕ຺ຕນາ

໘໔໕໚‘‘ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ’’ຕິ ອິທໍ ນິສ຺ສກ຺ກໍ ກີ ລກ຺ຂຕ຺? ເຫຕຸລກ຺ຂຕ຺໚ ຍທິ ເອວໍ ຕໍເຫຕຸໂກ ວິກ຺ຊ຺ຊວາທີກາໂວ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ໚ ນ ຫິ ໂມຄ຺ຄລິປຸຕ຺ຕຕິສ຺ສຕ຺ເຖເຣນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ພຸທ຺ຘສາວກາ ວິກ຺ຊ຺ຊວາທີໂນ ອເຫສຸນ຺ຕີ? ນຍິທເມວໍ໚ ຕິວິໂຘ ຫິ ເຫຕຸ ຌາປໂກ, ກາຣໂກ, ສມ຺ປາປໂກຕິ໚ ເຕສຸ ຌາປກເຫຕຸ ອິຘາຘິປ຺ເປໂຕ, ຕສ຺ມາ ເຕນ ມຫາເຖເຣນ ‘‘ກີ ວາທີ, ກນ຺ເຕ, ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ’’ຕິ ປຸຏ຺ເຖນ ‘‘ວິກ຺ຊ຺ຊວາທີ, ມຫາຣາຊາ’’ຕິ ຕທາ ວຸຕ຺ຕວຈເນນ ຌາຍຕິ ‘‘ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສາວກາ ວິກ຺ຊ຺ຊວາທີໂນ’’ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ ກີ…ເປ… ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ…ເປ… ວິກ຺ຊ຺ຊວາທີໂນ’’ຕິ໚ ‘‘ອຫລ຺ຫີ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ, ວິນຍາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສມິ ຣາຄສ຺ສາ’’ຕິອາທີ ວຕ຺ວາ ‘‘ໂນ ຈ ໂຂ ຍໍ ຕ຺ວໍ ສນ຺ຘາຍ ວເທສີ’’ຕິອາທິນາ (ປາຣາ໚ ໕-໙) ເວຣຍ຺ຊພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ກຄວຕາ ເວນຍິກາທີກາໂວ ວິກ຺ຊ຺ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ຕໍ ອນຸວທນ຺ຕາ ສາວກາປີ ຕຖາ ວທນ຺ຕີຕິ ອາທ ‘‘ເຕ ຫິ ເວນຍິກາທີກາວໍ ວິກ຺ຊ຺ ວທນ຺ຕີ’’ຕິ໚ ຈີວຣາ ທີນນ຺ຕິ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ໂສມນສ຺ສາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຖພ຺ໂພ໚ ຕານີປີ ຫິ ເສວິຕພ຺ພາເສວິຕພ຺ພກາເວນ ວິກ຺ຊ຺ ວຸຕ຺ຕານິ໚ ວິກ຺ຊ຺ຊວາທີປຣິສາ ວິກ຺ຊ຺ຊວາທີມຕ຺ທລນ຺ຕິ ເອຕສ຺ມິ ອຕ຺ເຖ ຍຖາ ຕໍ ໂອຕິຕ຺ໂຕ ນາມ ໂຫຕິ, ຕໍທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ອາຈຣິເຍ ອນພ຺ກາຈິກ຺ຂນ຺ເຕນາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ສກສມຍາໂວກ຺ກມາທີ ທີ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ຕໂທຕາໂຣ໚ ‘‘ອສໍກິລິຏ຺ຖາປີ ອວິຊ຺ຊາ ອຕ຺ຖິ ອມຄ຺ຄວຊ຺ຊາ, ຍາຍ ນິວຸຕາ ຊີຕາສວາປີ ນາມໂຄຕ຺ຕາທີສຸ ເອກຈ຺ຈໍ ນ ຊານນ຺ຕິ, ສາ ກຸສລຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທສຸປີ ປ໋ວຕ຺ຕຕີ’’ຕິ ນິກາຍນ຺ຕຣິຍາ໚ ຕໍ ສນ຺ຘາຍາທ ‘‘ອວິຊ຺ຊາ ປຸຌ຺ຌາເນຌ຺ຊາກິສງ຺ຂາຣານໍ ເຫຕຸປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິອາທີ ວທນ຺ໂຕ’’ຕິ໚ ອຸປ຺ລກ຺ຂຕາຌ຺ເຫຕໍ ສທຊາຕໂກຜິຍາ໚ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ອກຸສລຈິຕ຺ເຕນປີ ຌາຕໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຍາ ສໍກິລິຏ຺ຖາ ປຌ຺ຌາຕິ, ອເຈຕສິກໍ ສີລໍ, ອວິຌ຺ຌຕ຺ຕິສງ຺ຂາຕໍ ຣູປກາວໍ ທຸສ຺ສີລຍນ຺ຕິ ເອວມາທີ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ໚ ປຣສມຍາຍູຫນໍ ປຣສມເຍ ພ຺ຍາປາຣາປຕ຺ຕິຍາ໚ ໂຍ ຕຕ຺ຖ ສກສມເຍນ ວິຣຸທ຺ໂຘ ອຕ຺ໂຖ, ຕສ຺ສ ວາ ທີປເນນ ສີຍາ, ປຣສມເຍ ວາທາໂຣປເນນ ວາ ໚ ເຕສຸ ປຸຣິມໍ ‘‘ອາຈຣິເຍ ອນພ຺ກາຈິກ຺ຂນ຺ເຕນາ’’ຕິ ອິມິນາ ອປ຺ປິຕນ຺ຕິ ອິຕຣໍ ທສ຺ເສຕິ ‘‘ປຣສມຍໍ…ເປ… ອນາຍູຫນ຺ເຕນາ’’ຕິ໚ ອສມ຺ປີຕ຺ເຫນ຺ເຕນາຕິ ອຸປ຺ຈຍຕ຺ຖໍ ສນ຺ຘາຍ ວທນ຺ຕິ໚ ອາຍູຫນ-ສທ຺ໂທ ປນ ອຸປ຺ຈຍຕ຺ໂຖ ນ ໂຫຕີຕິ ເກຈິວາໂທ ນ ສາຣໂຕ ຄເຫຕພ຺ໂພ໚

ຕພ຺ພິປ຺ຣີຍາເຍນາຕິ ຍຖາວິນຍໍ ອວຏ຺ຖາເນນ໚ ສາວຊ຺ຊສ຺ສ ອນວຊ຺ຊຕາທີປ຺ນາທີນາ ກມ຺ມນ຺ຕຣໍ ກິນ຺ທນ຺ໂຕ ວິນາເສນ຺ໂຕ, ອາໂລລເອນ຺ໂຕ ວາ ຘມ຺ມຕໍ ຘມ຺ມສກາວໍ ວິໂລເມຕິ ວິປ຺ຣີຕໂຕ ທທາຕິ໚ ມຫາປເທເສຕິ ມຫາອປເທເສ, ພຸທ຺ຘາທໂຍ ມຫນ຺ເຕ ມຫນ຺ເຕ ອປທິສິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕານິ ມຫາກາຣຕານິ໚ ມຫາປເທເສຕີ ວາ ມຫາໂອກາເສ, ມຫນ຺ຕານິ ຘມ຺ມສ຺ສ ປຕິຏ຺ຖານຏ຺ຖານີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ໚ ຕຕ຺ຣາຍໍ ວຈນຕ຺ໂຖ – ອປທີສີຍຕີຕິ ອປເທໂສ, ພຸທ຺ໂຘ ອປເທໂສ ເອຕສ຺ສາຕິ ພຸທ຺ຘາປເທໂສ໚ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີ໚ ອຕ຺ຖໂຕ ຈາຍໍ ມຫາປເທໂສ ‘‘ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ ກຄວໂຕ ສຸຕ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ເກນຈິ ອາກຕສ຺ສ ‘‘ຘມ຺ໂມ’’ຕິ ວາ ‘‘ອຘມ຺ໂມ’’ຕິ ວາ ວິນິຈ຺ຉຍເນ ກາຣຕ຺໚ ກີ ປນ ຕນ຺ຕິ? ຕສ຺ສ ຍຖາກຕສ຺ສ ສຸຕ຺ໂຕຕຣຕານີ ເອວ໚ ຍທິ ເອວໍ ກຖໍ ຈຕ຺ຕາໂຣຕິ? ຘມ຺ມສ຺ສ ທ຺ເວ ສມ຺ປທາໂຍ ກຄວາ, ສາວກາ ຈ໚ ເຕສຸ ສາວກາ ສງ຺ຆຄຕປຸຄ຺ຄລວເສນ ຕິວິຘາ໚ ເອວໍ ‘‘ອມຸມ຺ຫາ ມຍາ ອຍໍ ຘມ຺ໂມ ປຏິຄ຺ຄຫີໂຕ’’ຕິ ອປທິສິຕພ຺ພານໍ ເກເທນ ຈຕ຺ຕາໂຣ໚ ເຕນາທ ‘‘ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ ກຄວໂຕ ສຸຕ’’ນ຺ຕິອາທີ໚ ເນຕ຺ຕິຍມ຺ປີ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ພຸທ຺ຘາປເທໂສ ສງ຺ຆາປເທໂສ ສມ຺ພຫຸລຕ຺ເຖຣາປເທໂສ ເອກຕ຺ເຖຣາປເທໂສ’’ຕິ໚

ສຸຕ຺ຕສຸຕ຺ຕານຸໂລມອາຈຣິຍວາທອຕ຺ຕໂນມຕິມຫາປເທເສຕີ ເອຕ຺ຖ ຕິສ຺ໂສ ສງ຺ຄີຕິໂຍ ອາຣຸລ຺ຫານິ ຕີຕິ ປີຜການິ ອຕ຺ຖສູຈນາ ທີອຕ຺ເຖນ ສຸຕ຺ຕໍ໚ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອນຸໂລມໂຕ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ເອວ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຫາປເທສາ ສຸຕ຺ຕານຸໂລມໍ໚ ປາລຸອິຍາ ອຕ຺ຖຄາຫເກນ ຘມ຺ມຕາຍໍ ປຕິຏ຺ຖາປນ຺ໂຕ ອຏ຺ຖກຖາ ອາຈຣິຍວາໂທ໚ ນຍຄ຺ຄາເຫນ ອນຸພຸທ຺ຘິຍາ ອຕ຺ຕໂນ ປຜິການໍ ອຕ຺ຕ ໂນມຕີ໚ ເອຕ຺ຖ ຈ ສຸຕ຺ຕອາຈຣິຍວາທອຕ຺ຕໂນມຕີນມ຺ປີ ເກນຈິ ອາກຕສ຺ສ ຘມ຺ມາຘມ຺ມາທີກາວວິນິຈ຺ຉຍເນ ກາຣຕາກາວສກາວໂຕ ມຫາປເທສຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ໚ ສນ຺ຕິຏ຺ຖຕິ ອປ຺ປຜິພາຫນ຺ໂຕ, ອວິໂລເມນ຺ໂຕ ຈ໚ ຕພ຺ພິປ຺ຣີຍາເຍນ ອຕີຘາວຕິ໚ ເອກສ຺ສ ປທສ຺ສ ເອເກນ ປກາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ເສວ ປຸນ ປກາຣນ຺ຕເຣນ ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ໂຕ ວາ ອປເຣຫີ ປຣີຍາເຍຫີ ນິທ຺ທີສຕີ ນາມ ຍຖາ ‘‘ອວິຊ຺ຊາ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈສ຺ສ ຍາຖາວສຣສລກ຺ຂຕ຺ ປຜິວິຊ຺ຊິຕຸໍ ນ ເທຕີ’’ຕິອາທີ ວຕ຺ວາ ປຸນ

‘‘ອຍໍ ອວິຊ຺ຊາ ທຸກ຺ຂາທີສຸ ອຎ຺ຎາຓ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາປິ ‘‘ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈສ຺ສ ເອກເທໂສ ໂຫຕິ’’ຕິອາທິວຈນໍ. ອຖ ວາ ເຫຕຸກາເວນ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຸນ ຜລກາເວນ ວຈນໍ ຕເມວຕ຺ຖໍ ປຸນຣາວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ນິທ຺ທິສນໍ ຍຖາ ‘‘ວິຎ຺ຎາຓປ຺ຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ‘‘ນາມຣູປປ຺ຈ຺ຈຍາ ສຬາຍຕນ’’ນ຺ຕິ ວຈນໍ. ອຖ ວາ ‘‘ສພ຺ພເມຕໍ ຠວຈກ຺ກໍ ກມ຺ມຎ຺ເຈວ ວິປາໂກ ຈ. ກິເລສກມ຺ມວິປາກວເສນ ຕິວິຘ’’ນ຺ຕິ ຈ ອາທິນາ ວຸຕ຺ຕສ຺ເສວຕ຺ຖສ຺ສ ທ຺ວິຘຕິວິຘາທິວິຠາຄທສ຺ສນໍ ຕເມວຕ຺ຖໍ ປຸນຣາວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ນິທ຺ທິສນນ຺ຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ສຕ຺ຕໂວຫາໂຣຕິ ‘‘ສຕ຺ໂຕ’’ຕິ ສມຎ຺ຎາ. ເຍ ຫິ ຂນ຺ເຘ ສມູຫຠູເຕ ສນ຺ຕານວເສນ ວຕ຺ຕມາເນ ອຸປາທາຍ ສຕ຺ຕປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ຕສ຺ສາ ຕໂຕ ອຎ຺ຎຖານາຎ຺ຎຖາອຈ຺ຈນ຺ຕາຠາວສ຺ງຂາເຕ ອນ຺ເຕ ອນຸປຄມ຺ມ ຍາຖາວໂຕ ສ຺ງຄຫໍ, ໂພຘນຎ຺ຈ ຘມ຺ມຕາຍໍ ອກຸສລສ຺ສ ທຸກ຺ກຣໍ ທຸຣຠິສມ຺ຠວນ຺ຕິ. ອວິຊ຺ຊາທິກສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈຍຘມ຺ມສ຺ສ ສ຺ງຂາຣາທິປ຺ຈ຺ຈຍຸປ຺ປ຺ນ຺ນຘມ຺ມໍ ປຕິ ເຫຕຸອາທິນາ ປ຺ຈ຺ຈເຍນ ປ຺ຈ຺ຈຍຠາໂວ ປ຺ຈ຺ຈຍາກາໂຣ, ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ‘‘ອາຈຣິເຍ ອນພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ເຕນາ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕນເຍນ. ກາມຎ຺ເຈຕ຺ຖ ສພ຺ພາປິ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາ ອິມິນາວ ນເຍນ ກາຕພ຺ພາ, ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທວຓ຺ຓນາຍ ປນ ຄຣຸຕຣຠາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ເອວໍ ວທຕິ.

ປາຬິຘມ຺ມນ຺ຕິ ເຕປິຏກພຸທ຺ຘວຈນໍ. ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທນ຺ຕິ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທປາຬີ.

ອຕ຺ຖໍ ກຕ຺ວາຕິ ທີຕໍ ກຕ຺ວາ. ຍຖາຍໍ ທີຕາວໂຫ ໂຫຕິ, ເອວໍ ກຕ຺ວາ. ອຌຸຄື ກຕ຺ວາຕິ ວາ ອຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຖິກໍ ກຕ຺ວາ. ສຸຕຈິນ຺ຕາມຍາທີ ຎາຓວິເສສໍ. ຕທງ຺ຄວິກ຺ຂມ຺ຠນາທີນາ ກິເລສກ຺ຂຍວິເສສໍ.

ຠວາທີສຸ ອາທີນວປ຺ປຏິຈ຺ຉາທນໂຕ, ພລວູປນິສ຺ສຍໂຕ, ກມ຺ມສ຺ສ ວິເສສເຫຕຸຠາວໂຕ ຈ ວຏ຺ຏສ຺ສ ມູລກາຣຓໍ ອວິຊ຺ຊາ. ວິປາກວຏ຺ຏນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ກມ຺ມວຏ຺ຏສ຺ສ ກາຣຓຠູຕມ຺ປິ ກິເລສວຏ຺ຏໍ ອວິຊ຺ຊາມູລກນ຺ຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອວິຊ຺ຊາ ອາທິໂຕ ວຸຕ຺ຕາ. ຕຓ຺ຫາປິ ຫິ ອວິຊ຺ຊາຍ ປຏິຈ຺ຉາທິຕາທີນເວ ເອວ ວິສເຍ ອສ຺ສາທານຸປ຺ສ຺ສິໂນ ປວຕ຺ຕຕິ, ນ ອຎ຺ຎຖາ. ມູລາທີທສ຺ສນສາມຎ຺ຎຈາຕິ ວລ຺ລິຍາ ມູລມຊ຺ຌປຣິໂຍສານສ຺ສ ທສ຺ສເນນ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທສ຺ສ ຕໍທສ຺ສນສາມຎ຺ຎຈ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ, ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸນາ ສພ຺ພສ຺ສ ທິຏ຺ຐຕ຺ເຕປິ ເທສນາກາເລ ເທສນາຎາຓຈກ຺ຂຸນາ ໂພເຘຕພ຺ພຕາວເສນ ເອກເທສທສ຺ສນສ຺ສ ອນິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ.

ທິຏ຺ຐິສຫີຕາຍ ມານສຫີຕາຍ ວາ ຕຓ຺ຫາຍ ‘‘ອຫ’’ນ຺ຕິ, ອິຕຣາຍ ‘‘ມມ’’ນ຺ຕິ ອຠິວທໂຕ. ‘‘ອຠິນນ຺ທໂຕ’’ຕິ ຫິ ອິມິນາ ສປ຺ປີຕິກາຍ ຕຓ຺ຫາຍ ປວຕ຺ຕິ ທສ຺ສິຕາ. ‘‘ອຠິວທໂຕ’’ຕິ ອິມິນາ ຕໂຕ ພລວຕຣາຍ ທິຏ຺ຐິສຫີຕາຍ ມານສຫີຕາຍ ວາ. ‘‘ອຊ຺ໂຌສາຍ ຕິຏ຺ຐໂຕ’’ຕິ ອິມິນາ ປນ ຕໂຕປິ ພລວຕມາຍ ທິຏ຺ຐິສຫີຕາຍ, ເກວລາຍ ວາ ຕຓ຺ຫາຍ ປວຕ຺ຕິ ທສ຺ສິຕາ. ຄິລິຕ຺ວາ ປຣິນິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ຄາຫນ຺ຫິ ອຊ຺ໂຌສານໍ. ຕປ຺ປ຺ຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາປ຺ຈ຺ຈຍໍ. ກາມໍ ປນ ນນ຺ທິວຈເນນ ຈຕຸພ຺ພິຘມ຺ປິ ອຸປາທານໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ນນ຺ທີຕາ’’ຕິອາທີ. ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທີຕາຕທວິປ຺ປໂຍຄຕາທີຕິ ນນ຺ທີຠາເວນ ສຠາວໂຕ ຕຓ຺ຫຸປາທານໍ, ຕາຍ ນນ຺ທີຍາ ຕຓ຺ຫາຍ ອວິປ຺ປໂຍເຄນ ອວິນາຠາເວນ ທິຏ຺ຐຸປາທານໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ‘‘ທິຏ຺ຐາຠິນນ຺ທນຠາເວນາ’’ຕິ ອິມິນາ ທິຏ຺ຐິຍາປິ ນນ຺ທີຠາວມາຫ.

ປຏິສນ຺ຘິປວຕ຺ຕິຜສ຺ສາທໂຍຕິ ປຏິສນ຺ຘິຍໍ ປວຕ຺ເຕ ຈ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນຜສ຺ສມໂນສຎ຺ເຈຕນາວິຎ຺ຎາຓານິ. ‘‘ວິປາກວຏ຺ຏຠູເຕ’’ຕິ ຈ ອິທໍ ປວຕ຺ຕວິເສສນໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ວຏ຺ຏູປຕ຺ຖມ຺ຠກາຕິ ວຏ຺ຏຕ຺ຕຍູປນິສ຺ສຍາ. ອິຕເຣຕິ ອກມ຺ມຊາ. ຕສ຺ມິນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ອາຫາຣຈຕຸກ຺ເກ. ວຕ຺ຕໍ ວຏ຺ຏນ຺ຕິຕິ ຕຓ຺ຫານິທານູປນິສ຺ສຍໂຕ ‘‘ຕຓ຺ຫານິທານາ’’ຕິ ວຕ຺ຕໍ ຍຸຊ຺ຊນ຺ຕິ.

ຍຖາ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ອນ຺ຕທ຺ວຍວຊ຺ຊິຕມຊ຺ຌິມປຏິປທາຠາວໂຕ ‘‘ຎາໂຍ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທປີຕິ ອາຫ ‘‘ຎາໂຍຕິ ມຄ຺ໂຄ, ໂສເຍວ ວາ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທ’’ຕີ. ອຕ຺ຕໂນ ປຏິເວຘາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ ອສມ຺ໂມຫປຏິເວເຘນ ປຏິວິຊ຺ຌິຕພ຺ພຕ຺ຕາ. ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ ຈ ນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ກຕ຺ຕູປຈາຣວເສເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຍຖາ ‘‘ອຣິຍຠາວກຣານິ ສຈ຺ຈານິ ອຣິຍສຈ຺ຈານີ’’ຕີ. ປກຕິອາທໂຍ ເຫຏ຺ຐາ ສຈ຺ຈວິຠງ຺ເຄ ເຫຕຸວິປ຺ປຏິປຕ຺ຕິກຖາຍໍ ທສ຺ສິຕາ ເອວ. ອກາຣຓໍ ‘‘ກາຣຓ’’ນ຺ຕິ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ ຍຖາ ກາປິລາທໂຍ. ນ ກິຎ຺ຈິ ກາຣຓໍ ພຸຊ຺ຌນ຺ຕິ ຍຖາ ຕໍ ອຎ຺ເຎ ພາລປຸຖຸຊ຺ຊນາ. ອິຕຣາສນ຺ຕິ ມຊ຺ຌໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ປຣິໂຍສານາ ເທສນາທີນໍ

ຕິສຸສນຸນໍ ຯ ຕທຕຸຖຕາສມຸກເວປີຕິ ຍຖາສເກຫີ ກາຣເຕຫີ ປວຕຸຕິທສຸສນຕຸຖຕາສມຸກເວປີ ຯ ອຕຸຖນຸຕຣສພຸກາວໂຕຕິ ປໂຍຊນນຸຕຣສພຸກາວໂຕ ຯ ວຸຕຸຕານິ ຫິ ອພຸຖກຖາຍໍ (ວິກ ຯ ອພຸຖ ຯ ໘໔໘) "ຊຣາມຣຕາທິກສຸສ ທຸກຸຂສຸສ ອຕຸຕນາ ອສິຄຕ ກາຣຕາສນຸທສຸສນຕຸຖໍ ຯ ອາຫາຣນິທານວວຕຸຖາປນາສຸສເຣນ ຍາວ ອຕີຕໍ ອທຸສານໍ ອຕິຫຣິຕຸວາ ປຸນ ອຕິຕທຸສໂຕ ປກຸຕິ ເຫຕຸຜລປຜິປາຜິສນຸທສຸສນຕຸຖໍ ຯ ອນາຄຕທຸສເຫຕຸສມຸຜຸຖານໂຕ ປກຸຕິ ອນາຄຕທຸສສນຸທສຸສນຕຸຖ"ນຸຕິ ຕິສຸສນຸນໍ ຍຖາກຸກ ມໍ ຕີກາ ປໂຍຊນານິ ຯ

ຕໍຕໍຜລປຜິເວໂສຕິ ຊາຕິອາທີນໍ ຊຣາມຣຕາທິຕໍຕໍຜລາວຄໂມ ຯ ອນຸວິໂລກຍໂຕຕິ ປຸຣິເມ ວິກປຸເປ ວິປສຸສນານິມິຕຸຕໍ ອນຸວິໂລກນໍ, ທຸຕິເຍ ເທສນານິມິຕຸຕໍ ຯ ກາມຸປາທານກູຕາ ຕຕຸຫາ ມໂນສຄຸເຈຕນາຫາຣສງຂາຕສຸສ ກວສຸສ, ຕໍສມຸປຍຸຕຸຕານໍ, ຕນຸນິມິຕຸຕານຄຸຈ ເສສາຫາຣານໍ ວິເສສປຈຸຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ອາຫາຣຕຕຸຫາທໂຍ ປຈຸຈຸປຸປນຸນທຸສາ"ຕິ ຯ ອາທິ-ສທຸເທນ ຍາວ ວິຄຸຄາຕໍ ຄເຫຕພຸພໍ ຯ ອາຫາຣຕຕຸຫາທໂຍຕິ ເອຕຸຖ ປຈຸຈຸປຸປນຸນກມຸມວຜຸຜປຣິຍາປນຸເນ ອາຫາເຣ ຄເຫຕຸວາ ອທຸສໂຍຊນໍ ກຕຸວາ ອນາຄຕວິປາກວຜຸຜປຣິຍາປນຸເນ ຄເຫຕຸວາ ໂຍເຊຕຸໍ ວຸຕຸຕໍ "ອາຫາຣາ ວາ ຕຕຸຫາຍ ປກາເວຕພຸພາ ອນາຄໂຕ ອທຸສາ"ຕິ ຯ ປກາເວຕພຸພາຕິ ອາຍຕິ ອຸປຸປາເທຕພຸພາ ຯ ຍຸຊຊຕີຕິ ຜລກູເຕ ອາຫາເຣ ປຈຸຈຸປຸປນຸເນ ປຈຸຈກຸຂໂຕ ທສຸເສຕຸວາ "ຕໍນິທານໍ ຕຕຸຫໍ ຕສຸສາ ນິທານ"ນຸຕິອາທິນາ ຜລປຣມຸປຣາຍ ກາຣຕປຣມຸປຣາຍ ຈ ທສຸສນໍ ຕຖາພຸຊຊນການໍ ປຸຄຸຄລານໍ ອຊຊາສຍານຸໂລມໂຕ, ສມຸມສກາວາວິໂລມນໂຕ ຈ ຍຸຕຸຕິຍາ ສງຄຍຸຫຕິ ຯ ຍທິ ຕຕຸຫາທໂຍ ອຕີໂຕ ອທຸສາ, ຕຕຸຫາຄຸຄຫເຕເນວ ສງຂາຣາວິຊຊາ ຄຫີຕາຕິ ກິມຕຸຖໍ ປຸນ ເຕ ຄຫີຕາຕິ ອາຫ "ສງຂາຣາວິຊຊາ ຕໂຕປີ ອຕີຕຕໂຣ ອທຸສາ ວຸຕຸໂຕ ສໍສາຣສຸສ ອນາທິກາວທສຸສນຕຸຖ"ນຸຕິ ຯ ອຕີຕນຸຕິ ວາ ອຕີຕຕາສາມຄຸເຄນ ອຕີຕຕຣມຸປີ ສງຄຫີຕໍ ທພຸຖພຸພໍ ຯ

ປຸນພຸກວາກິນິພຸພຕຸຕິອາຫາຣກາຕິ ປຸນພຸກວູປປຕຸຕິປຈຸຈຍາ ຯ ອິຕິ ວຈນໂຕຕິ ເອວໍ ວຸຕຸຕວຈນສພຸກາວໂຕ ຯ ວິຄຸຄາຕາຫາໂຣ ຕາວ ປຸນພຸກວາກິນິພຸພຕຸຕິຍາ ເຫຕຸ, ອິຕເຣ ປນ ກຖນຸຕິ ອາຫ "ຕໍສມຸປຍຸຕຸຕຕຸຕາ…ເປ… ກພລຸອີກາຣາຫາຣສຸສາ"ຕິ ຯ ຕສຸສ ອາຍຕິ ປຸນພຸກວາກິນິພຸພຕຸຕິອາຫາຣກາ ຈຕຸຕາໂຣ ອາຫາຣາຕິ ສມຸພນຸໂຜ ຯ ສທຸສາທີນໍ ອຸປນິສຸສຍຕາ ປຣິຈຸຈາຄາທິກາເລ, ຣາຄາທີນໍ ຄສິຕສຸສ ໂກຊນາທິກາເລ ຯ ເຕນ ຍຖາກຸກມໍ ກຸສລາກຸສລກມຸມວິຄຸຄາຕາຍູຫນໍ ທສຸສິຕໍ ຯ ຕສຸມາຕິ ຍສຸມາ ອາຍຕິ ປຸນພຸກວາກິນິພຸພຕຸຕິອາຫາຣກາ ຈຕຸຕາໂຣ ອາຫາຣາ ຄຍຸຫນຸຕິ, ຕສຸມາ ຯ ປຸຣິໂມເຍວຕຸໂຖຕິ "ອາຫາຣຕຕຸຫາທໂຍ ປຈຸຈຸປຸປນຸນທຸສາ"ຕິອາທິນາ ວຸຕຸຕອຕຸໂຖ ຯ ອຕີເຕຕິ ອຕີເຕ ອທຸສນິ ຯ ຕໂຕ ປຣນຸຕິ ຕໂຕ ອຕີຕທຸສໂຕ ປຣໍ ປຈຸຈຸປຸປນຸເນ ອນາຄເຕ ຈ ອທຸສນິ "ສງຂາຣປຈຸຈຍາ ວິຄຸຄາຕ"ນຸຕິອາທິນາ ຯ ປຈຸຈກຸຂານນຸຕິ ປຈຸຈຸປຸປນຸນກວປຣິຍາປນຸນຕາຍ ປຈຸຈກຸຂກູຕານໍ ຯ ປຈຸຈຸປຸປນຸນໍ ເຫຕຸນຸຕິ ເອຕຣຫິ ວຕຸຕມານໍ ຕຕຸຫາທິກໍ ອາຫາຣາທີນໍ ເຫຕຸໍ ຯ

ສຸຕຸຕໍອາຫຣຕິ "ອາສວສມຸທຍາ ອວິຊຊາສມຸທໂຍ"ຕິ (ມ ຯ ນິ ຯ ໑ ຯ ໑໐໓)ຯ ວຜຸຜເຫຕຸໂນຕິ ວິປາກວຜຸຜເຫຕຸໂນ, ສກລວຜຸຜເຫຕຸໂນ ວາ ຯ ອກຸສລຄຸຫີ ກມຸມໍ ກມຸມວຜຸຜສຸສ ກິເລສວຜຸຜສຸສ ຈ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕິເຍວ ຯ "ກວຕຕຸຫາຍປີ ເຫຕຸກູຕາ"ຕິ ອິມິນາ ກິເລສວຜຸຜສຸສາປີ ອວິຊຊາຍ ປຈຸຈຍກາວມາຫ ຯ ເອວຄຸເຈຕໍ, ກິກຸຂເວ, ວຸຈຈຕີ"ຕິອາທິນາ ວຜຸຜສີສານມຸປີ ອວິຊຊາຕຕຸຫານໍ ສປຸປຈຸຈຍຕາທສຸສນາປເທເສນ ສພຸເພສມຸປີ ສງຂຕສມຸມານໍ ເຫຕຸຜລປຣມຸປຣາວິຈຸເຂທວຸຕຸຕິຍາ ປຸຣິມາຍ ໂກຜິຍາ ອປຄຸຄາຍນໍ ວິກາເວຕິ ຯ

ອວິຊຊໍ ຕຕຸຫາ ອນຸວຕຸຕຕີຕິ ທຸກຸເຂ ຕຕຸຫໍ ອກິກວິຕຸວາ ປວຕຸຕິຍາ ຕໂຕ ອວິຊຊາຍ ພລວກາວມາຫ ຯ ອວິຊຊາກິກູຕາ ຫິ ສຕຸຕາ ສຕິປີ ຕຕຸຫາປຣິຕສຸສິເຕ ເອກນຸຕານຕຸຖສຄຸສິຕໍ ອຕຸຕກິລມຖານຸໂຍຄທຸກຸຂມນຸຍຸຄຸຊນຸຕິ ຯ ຕຕຸຫໍ ອວິຊຊາ ອນຸວຕຸຕຕີຕິ ສຸເຂ ອວິຊຊໍ ອກິກວິຕຸວາ ປວຕຸຕິຍາ ຕໂຕ ຕຕຸຫາຍ ພລວກາວມາຫ ຯ ຍທິປີ ສາວຊຊສຸຂານຸກເວ ພລວຕີເຍວ ອວິຊຊາ ວິຊຊມານອາທີນວໍ ປຜິຈຸຂາເທນຸຕິ ຕິຜຸຖຕິ, ຕຕຸຫາ ປນ ຕໂຕປີ ພລວຕຣຕາຍ ສຕຸເຕ ວິປຸລານຕຸຖສຄຸຫີເຕ ອນຣິເຍ ສຸເຂ ນິໂຍເຊຕີຕິ ອວິຊຊາຍ ຕທນຸວຕຸຕນໍ ວຸຕຸຕໍ ຯ

ອາຍຕນຂກຸກໍ ວາ ກາໂຍຕິ ສມຸພນຸໂຜ ຯ ຈກຸຂາທີນິສຸສເຍ ເສສສມຸເມຕິ ຈກຸຂາທີນິສຸສຍກູເຕ, ຕປຸປຜິພທຸເຜ ຈ ສສນຸຕານປຣິຍາປນຸເນ ສມຸເມ ຯ ຈກຸຂາທີນິສຸສິເຕ ເອວ ກຕຸວາຕິ ຈກຸຂາທີຄຸຄຫເຕເນວ ຄຫີເຕ ກຕຸວາ ຯ ຈກຸຂາທິກາຍນຸຕິ ຈກຸຂາທີສມຸມສມູຫໍ ປເຣສໍ ປຄຸຈກຸຂນຸສໍ ຯ ຜສຸເສນ ຜຸຜຸໂຖຕິ ອາຣມຸມຕໍ ຜຸສນຸເຕນ ວິຍ ອຸປຸປນຸເນນ ສຸຂເວທນິເຍນ, ທຸກຸຂເວທນິເຍນ ຈ ຜສຸເສນ ຜຸຜຸໂຖ ຯ ຜສຸເສ ຫິ ຕຖາ ອຸປຸປນຸເນ ຕໍສມງຄີປຸຄຸຄໂລ ຜຸຜຸໂຖຕິ ໂວຫາໂຣ ໂຫຕີຕິ ຯ

ຍຖາ ສລຸອາຍຕນານິ ຜສຸສສຸສ ວິເສສປຈຸຈໂຍ, ເອວໍ ເວທນາຍປີຕິ ທສຸເສນຸໂຕ "ສລຸອາຍຕນານໍ ເວທນາຍ ວິເສສປຈຸຈຍກາວ"ນຸຕິ ອາທ຺. ຕນຸນິສຸສິຕນຸຕິ ສລຸອາຍຕນນິສຸສິຕໍ. ອຕີຕທຸສາວິຊຸຊາຕຕຸຫາມູລໂກຕິ ອຕີຕທຸສກູຕອວິຊຸຊາຕຕຸຫາມູລໂກ. ກາຍສຸສ ເກທາ ກາຍູປໂຄຕິ ອຸກຍຕຸຖາປີ ກາຍສທຸເທນ ອຸປາທິນຸນກຸຂນຸສປຸຍຸຈໂກ ຄທິໂຕ. ຕທຸປຄຕາ ອຸປປຊຸຊນໍ ປຜິສນຸສິຄຸຄຫຕໍ. ອຸກຍມູໂລຕິ ອວິຊຸຊາຕຕຸຫາມູໂລ.

ອນກິສມຍກູຕຕຸຕາຕິ ອກິສມຍສຸສ ປຜິປກຸຂກູຕຕຸຕາ. ອວິຊຸຊາຍາຕິ ອວິຊຸຊາຍ ສຕິ.

ຄຫຕານຸຕິ ຄເຫຕພຸພຕໍ. ຕສຸມາຕິ ຍສຸມາ ສຕິ ສງຂາຣສທຸເທນ ອາຄຕສງຂາຣຕຸເຕປີ ອວິຊຸຊາປຈຸຈຍາ ສງຂາຣາ ປສານຕາຍ ວິສຸ ວຸຕຸຕາ ໂຄພລີພທຸທລາເຍນ, ຕສຸມາ. ຕຕຸຖ ວຸຕຸຕມຸປີຕິ ສງຂາຣສທຸເທນ ອາຄຕສງຂາເຣສຸ ວຸຕຸຕມຸປີ ອກິສງຂຣຕາກສງຂາຣໍ ວຊຸເຊຕຸວາ ອຄຸຄເຫຕຸວາ ອິຕເຣ ສງຂາຣາ ໂຍເຊຕພຸພາ. ເອວລຸຫີ ອຕຸຖສຸສ ອຸທຸສຣຕຸທຸສຣິຕພຸພ ຕາທຸວຍໍ ອສງກຣໂຕ ທສຸສິຕໍ ໂຫຕິ. "ອິສ ວຕຸເຕຕພຸພກາເວນາ"ຕິ ອິມິນາ ອວິຊຸຊາປຈຸຈຍາ ສງຂາຣານໍ ສຕິປີ ສງຂາຣສທຸເທນ ອາຄຕສງຂາຣກາເວ ຍຖາວຸຕຸຕເມວ ປສານກາວໍ ອຸລຸລິງເຄຕິ. "ອວິຊຸຊາປຈຸຈຍາ ສງຂາຣາ"ຕິ ຕເທກເທໂສ ວຸຕຸໂຕຕິ ສມຸພນຸໂທ. ອິມສຸມີ ອຕຸຖວິກປຸເປ ສງຄຕຸຫນວເສນ ສງຂາຣສທຸເທນ ອາຄຕສງຂາເຣຫີ ສງຄຫີຕາປີ ອວິຊຸຊາປຈຸຈຍາ ສງຂາຣາ ອິສ ວຕຸເຕຕພຸພກາເວນ ປສານາຕິ ວິສຸ ຄຫີຕາ, ປຸຣິມສຸມີ ເຕ ວຊຸເຊຕຸວາຕິ ອຍໍ ວິເສໂສ. ເຕນາຫ "ວຕຸເຕຕພຸພສພຸພສງຄຫຕາວເສນ ທຸວິສຕາ ວຸຕຸຕາ"ຕິ. ສາມຄຸຄໂຕ ສງຄຍຸຫມານມຸປີ ປສານກາວໂຊຕນຕຸຖໍ ວິສຸ ຄຍຸຫຕິ ຍຖາ ຕໍ "ປຸຄຸຄລາຕາສມຸກາຣາ"ຕິ.

ເຍນ ກຸສລາກຸສລສມຸມາ "ວິປາກສມຸມາ"ຕິ ວຸຈຸຈນຸຕິ, ຕໍ ອາຍູຫນໍ, ກີ ປນ ຕນຸຕິ? ອນຸປຈຸຊິນຸນຕຕຸຫາວິຊຸຊາມາເນ ສນຸຕາ ເນ ສພຸຍາປາຣຕາ. ເຕນາຫ "ປຜິສນຸສີ...ເປ... ອາຍູຫນຣສາ"ຕິ. ເຈຕນາປສານຕຸຕາ ປນ ຕສຸສ ເຈຕນາກິຈຸຈໍ ກຕຸວາ ວຸຕຸ ຕໍ. ຣາສິກຣຕໍ, ອາຍູຫນນຸຕິ ຈ ຣາສິກູຕສຸສ ຣູປາຣູປສງຂາຕສຸສ ຜລສຸສ ນິພຸພຕຸຕນໂຕ ວຸຕຸຕໍ. "ອນາຣມຸມຕາຕາ ອພຸຍາກ ຕຕາ"ຕິ ອິທໍ ອພຸຍາກຕສຸເສວ ອນາຣມຸມຕຸຕາ ອພຸຍາກຕສມຸພນຸສີນີ ອນາຣມຸມຕາຕາຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ. ອາຍຕນໍ, ຜຜນນຸ ຕິ ຈ ຕໍຕໍທຸວາຣິກສມຸມປຸປວຕຸຕນເມວ ທຍຸຄພຸພໍ.

ອນນຸໂພສາທໂຍ ອວິຊຸຊາປທນິທຸເທເສ ອາຄຕາ. ອວິຊຸຊາປທສມຸພນຸເຣນ ທິຍຸຖິວິປຸປຍຸຕຸຕາຕິ ອິຕຸຖີລິງຄນິທຸເທໂສ. ອສຕຸຖານຕຸຕາຕິ ອວິຄຸຄຫຕຸຕາ.

ໂສກາທີນໍສພຸກາວາຕິ "ຊາຕິປຈຸຈຍາ ຊຣາມຣຕ"ນຸຕິ ອນິຍຸຖາເປຕຸວາ ຕທນນຸຕຣໍ ໂສກາທີນມຸປີ ວຸຕຸຕານໍ ວິຊຸຊມານຕຸຕາ ເຕສໍ ວເສນ ອງຄພຫຸຕຸຕປຸປສງເຄ ປຜິຈຸຈສມຸປຸປາທງຄານໍ ພທຸກາເວ ອາປນຸເນ. ທຸວາທເສວາຕິ ກາຖໍ ທຸວາທເສວ, ນນຸ ໂສກາທໂຍປີ ສມຸມນຸຕຣກູຕາ ປຜິຈຸຈສມຸປຸປາທເທສນາຍໍ ວຸຕຸຕາຕິ? ສຈຸຈໍ ວຸຕຸຕາ, ນ ປນ ອງຄນຸຕຣກາເວນາຕິ ທສຸເສນຸໂຕ "ນ ຫີ"ຕິອາທິມາຫ. ຕຕຸຖ ຜເລນາຕິ ຜລກູເຕນ ຊຣາມຣຕາງຄສງຄຫີເຕນ ໂສກາທີນາ. ມູລງຄໍ ທສຸເສຕຸນຸຕິ ອິມາຍ ປຜິຈຸຈສມຸປຸປາທເທສນາຍ ມູລກູຕໍ ອວິຊຸຊງຄໍ ໂສຈນາທີຫີ ສມຸໂມຫາປຕຸຕິກຖເນນ ທສຸເສຕຸໍ ເຕ ໂສກາທໂຍ ວຸຕຸຕາ ກວຈກຸກສຸສ ອວິຈຸເຉທທສຸສນຕຸຖໍ. ຊຣາມຣຕໍ ກາຣຕໍ ເອເຕສນຸຕິ ຊຣາມຣຕກາຣຕາ , ໂສກາທໂຍ, ຕພຸກາໂວ ຊຣາມຣຕ ກາຣຕາຕາ. ຊຣາມຣຕໍ ນິມິຕຸຕໍ ເອຕສຸສາຕິ ຊຣາມຣຕນິມິຕຸຕໍ. ຕໍ ຕນຸນິມິຕຸຕານນຸຕິ ເອຕຸຖ ຕນຸຕິ ສຸຕຸຕໍ. ຕນຸນິມິຕຸຕານໍ ທຸກຸຂນິມິຕຸຕານໍ ໂສກາທີນໍ. ຕໂຕ ປຣາຍາຕິ ອນາຄເຕ ທຸຕິຍຕຸຕກາວໂຕ ປຣາຍ ຕຕິຍຕຸຕກາວາທີສຸ ປຜິສນຸສິຍາ. ເຫຕຸເຫຕຸກູຕາຕິ ກາຣຕສຸສ ກາຣຕາກູຕາ. ປຜິສນຸສິຍາ ຫີ ສງຂາຣາ ກາຣຕໍ, ເຕສໍ ອວິຊຸຊາ. ສຸຕຸຕນຸຕິ "ອສຸສຸຕວາ ປຸຖຸຊຸຊ ໂນ"ຕິ (ມ. ນິ. ໑໗໘, ໑ກ; ສໍ. ນິ. ໔.໒໑; ສ. ສ. ໑໐໐ກ) ອິມໍ ສຸຕຸຕໍ ສນຸສາຍ ວທຕິ. ອວິຊຸຊາ ໂສກາທີນໍ ກາຣຕນຸຕິ ທສຸສິຕາ ອສຸສຸຕວຕາຍ ອວິຊຸຊາກິກວນທີປນິຍາ ຕທຸປຸປຕຸຕິວຈນໂຕ. "ນ ໂສກາທີນໍ ພາລສຸສ ຊຣາມຣຕນິມິຕຸຕຕາມ ຕຸຕສຸສ ສາສກໍ ສຸຕຸຕ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕມຕຸຖໍ ປາກຍໍ ກາຕຸໍ "ນ ຈາ"ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ. ເຕນ ນ ຈ ຊຣາມຣຕນິມິຕຸຕເມວ ທຸກຸຂໍ ທຸກຸຂໍ, ອຖ ໂຂ ອວິຊຸຊານິມິຕຸຕມຸເປຕຸຖ ວຸຕຸຕນເຍນ ໂຍເຊຕພຸພນຸຕິ ທສຸເສຕິ. ເອວໍ ຊຣາມຣເຕນ ໂສກາທີນໍ ເອກສງເຂປໍ ກຕຸວາ ທຸ ວາທເສວ ປຜິຈຸຈສມຸປຸປາທງຄານິ ເວທິຕພຸພານິ.

ກສຸມາ ປເນຕຸຖ ຊຣາມຣຕນຸຕາ ເອວ ເທສນາ ກຕາ, ກີ ຕໂຕ ປຣາ ປວຕຸຕິ ນຕຸຖີຕິ? ໂນ ນຕຸຖີ, ອປຸປຫີນກິເລສສຸສ ຫິ ກມຸມ ໂຕ, ວິຍຸລາຕາທີປຣິໂຍສານກູຕາຍ ຈ ຈຸຕິຍາ ປຜິສນຸສິປາຕຸກາໂວຕິ ປວຕຸຕິຕທຸປຣມກູຕໍ ຊຣາມຣຕໍ ປຸນພຸກວາກິນິພຸພຕຸຕິ

ນິມິຕ຺ຕໍຯ ຕໍ ປນ ກມ຺ມູປປ຺ຕ຺ຕິຠວໂຕ ຊາຕິຍາ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ‘‘ຠວປ຺ຈ຺ຈຍາ ຊາຕີ’’ຕິ ອິມິນາວ ປກາສິຕນ຺ຕິ ນ ປຸນ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນ ຕໂຕ ປຣໍ ປວຕ຺ຕິຍາ ອຠາວໂຕຯ ເອກກມ຺ມນິພ຺ພຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ສນ຺ຕານສ຺ສ ຊຣາມຣຓໍ ປຣິໂຍສານໍຯ ສຕິ ກິເລສວຏ຺ເຏ ກມ຺ມຸນາ ຕໂຕ ປຸນພ຺ຠວຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ອສຕິ ປນ ຕສ຺ມິໍ ‘‘ເອເສວນ຺ໂຕ ທຸກ຺ຂສ຺ສາ’’ຕິ ຊຣາມຣຓປຣິໂຍສານາວ ເທສນາ ກຕາຯ ຍສ຺ມາ ປນ ນ ອມຣຓາ ຊຣາ ອຕ຺ຖິ ສພ຺ເພສໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິມນ຺ຕານໍ ປາກຏນ຺ຕຣເຠທໂຕ, ນ ຈາຊຣໍ ມຣຓໍ ອປາກເຠທາຠາວາ, ຕສ຺ມາ ຕທຸຠຍເມກງ຺ຄໍ ກຕໍ, ນ ນາມຣູປໍ ວິຍ ອຸຠຍຏ຺ຐາເນ ເອກຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ສຬາຍຕນໍ ວິຍ ວາ ອາຍຕນຠາເວນ ກິຈ຺ຈສມຕາຍຯ ຍາ ປນາຍໍ ໂອສານໍ ຄຕາ ປຸນພ຺ຠວາຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ທີປິຕາ, ຕາຍ ‘‘ວິຎ຺ຎາຓປ຺ຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປ’’ນ຺ຕິອາທິ, ກິເລສກມ຺ມາຠາເວ ຕທຠາວໂຕ ‘‘ອວິຊ຺ຊາປ຺ຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາຣາ’’ຕິ ເອວມາທິ ເອວ ວາ ອຕ຺ຖໂຕ ປກາສິໂຕ ໂຫຕີຕິ ວຏ຺ຏຕ຺ຕຍສ຺ສ ອນວຏ຺ຐາເນນ ປຣິພ຺ຠມນໍ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິຯ ອຖ ວາ ຊຣາຄຫເຓນ ປຣິປກ຺ກປຣິປກ຺ກຕຣາທິກ຺ກເມນ ວຕ຺ຕມານໍ ນາມຣູປາທິ, ໂສກາທີ ຈ ຄຍ຺ຫຕິ, ຕຖາສ຺ສ ປຣິປາກກາລວຕ຺ຕິນີ ອວິຊ຺ຊາ ຈຯ ຍຖາຫ –

‘‘ສ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸມາໂຣ ວຸທ຺ທິມນ຺ວາຍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ປຣິປາກມນ຺ວາຍ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິໂຕ ສມງ຺ຄີຠູໂຕ ປຣິຈາເຣຕິ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ຣູເປຫິ…ເປ… ກາຍວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍຫິ ໂຜຏ຺ຐພ຺ເພຫິ…ເປ… ຣຊ຺ຊນີເຍຫິຯ ໂສ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ປິຍຣູເປ ຣູເປ ສາຣຊ຺ຊຕິ, ອປ຺ປິຍຣູເປ ຣູເປ ພ຺ຍາປຊ຺ຊຕິ, ອນຸປຏ຺ຐິຕກາຍສຕິ ຈ ວິຫຣຕິ ປຣິຕ຺ຕເຈຕໂສ, ຕຎ຺ຈ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ, ຍຕ຺ຖສ຺ສ ເຕ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕີ’’ຕິອາທິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໐໗)ຯ

ເອຕ຺ຖ ຫິ ປຣິປກ຺ກິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ຉສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ສຣາຄາທິຄ຺ຄຫເຓນ ຕທວິນາຠາວິຕາຍ ວິມຸຕ຺ຕິຍາ ອປ຺ປຊານເນ ຈ ໂສກາທີນໍ ປ຺ຈ຺ຈຍຠູຕາ ອວິຊ຺ຊາ ປກາສິຕາຯ ອປິຈ ‘‘ປິຍປ຺ປຠວາ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ’’ຕິ ວຈນໂຕ ກາມາສວຠວາສເວຫິ, ‘‘ຕສ຺ສ ‘ອຫໍ ຣູປໍ, ມມ ຣູປ’ນ຺ຕິ ປຣິຍຸຏ຺ຐຏ຺ຐາຍິໂນ…ເປ… ຣູປວິປຣິຓາມຎ຺ຎຖາຠາວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ’’ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໑) ວຈນໂຕ ທິຏ຺ຐາສວໂຕ, ‘‘ອສ຺ສຸຕວາ’’ຕິອາທິວຈນໂຕ ອວິຊ຺ຊາສວໂຕ ໂສກາທີນໍ ປວຕ຺ຕິ ທີປິຕາຕິ ເຕສໍ ເຫຕຸຕາຍ ຕຄ຺ຄຫເຓນ ຄຫິຕາ ອາສວາຯ ເຕສໍ ສຍຎ຺ຈ ຊຣາສຠາວຕາຍ ຊຣາຄ຺ຄຫເຓນ ຄຍ຺ຫນ຺ຕິ, ຕໂຕ ຈ ‘‘ອາສວສມຸທຍາ ອວິຊ຺ຊາສມຸທໂຍ’’ຕິ ວຈນໂຕ ອາສວນິມິຕ຺ຕາຍ ຈ ອວິຊ຺ຊາຍ ຊຣາຄ຺ຄຫເຓນ ຄຫຓໍຯ ຕໂຕ ຈ ‘‘ອວິຊ຺ຊາປ຺ຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາຣາ’’ຕິ ອາວຏ຺ຏຕິ ຠວຈກ຺ກໍຯ ອປິຈ ‘‘ສງ຺ຂາຣປ຺ຈ຺ຈຍາ ວິຎ຺ຎາຓ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ຠວປ຺ຈ຺ຈຍາ ຊາຕີ’’ຕິ ວທນ຺ເຕນປິ ຠວຈກ຺ກສ຺ສ ອນວຏ຺ຐານໂຕ ປຣິພ຺ຠມນໍ ທສ຺ສິຕໍຯ ເອຕ຺ຖ ຫິ ວິຎ຺ຎາເຓນ ອວິຊ຺ຊານິວຸຕສ຺ສ ປຸນພ຺ຠໂວ ທສ຺ສິໂຕ, ຊາຕິຍາ ຕຓ຺ຫາຍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ອຸຠຍຕ຺ຖ ອຸຠິນ຺ນໍ ອນຸວຕ຺ຕມານຕ຺ຕາຕິ ອວິຊ຺ຊາຕຓ຺ຫານິມິຕ຺ຕໍ ຠວຈກ຺ກໍ ອນວຏ຺ຐານໂຕ ປຣິພ຺ຠມຕີຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ທີປິໂຕຕິ ຊຣາມຣຓນ຺ຕາປິ ເທສນາ ນ ຕໂຕ ປຣໍ ປວຕ຺ຕິຍາ ອຠາວໍ ສູເຈຕິ ອຕທຕ຺ຖຕ຺ຕາ, ນ ຈ ປ຺ຈ຺ຈຍນ຺ຕຣທສ຺ສນຕ຺ຖເມວ ປຸນ ວຈນນ຺ຕິ ສກ຺ກາ ວິຎ຺ຎາຕຸໍ ເອກຕ຺ເຣວ ຕທຸຠຍເທສນາຍ ຕສ຺ສ ສິທ຺ຘຕ຺ຕາຯ ຕຖາ ຍໍ ກມ຺ມໍ ອວິຊ຺ຊາເຫຕຸກໍ, ຕໍ ຕຓ຺ຫາເຫຕຸກມ຺ປິຯ ຍໍ ຕຓ຺ຫາເຫຕຸກໍ, ຕໍ ອວິຊ຺ຊາເຫຕຸກມ຺ປິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ກສ຺ມາ? ທ຺ວິນ຺ນໍ ຠວມູລານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎາວິຣຫໂຕຯ ຍຖາ ຫິ ຕຓ຺ຫາປ຺ຈ຺ຈຍາ ກາມຸປາທານເຫຕຸກໍ ກມ຺ມຠວສງ຺ຂາຣໍ ວທນ຺ໂຕ ນ ວິນາ ຠວຕຓ຺ຫາຍ ອວິຊ຺ຊາ ສງ຺ຂາຣານໍ ປ຺ຈ຺ຈໂຍຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຖາ ຕເມວ ອວິຊ຺ຊາປ຺ຈ຺ຈຍໍ ເທເສນ຺ໂຕ ນ ອນ຺ຕເຣນ ອວິຊ຺ຊາຍ ຠວຕຓ຺ຫາ ກມ຺ມຠວສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈໂຍຕິຯ ຕໂຕ ຈ ປຸພ຺ເພ ປວຕ຺ຕາ ອວິຊ຺ຊາທິປ຺ຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາຣາທໂຍ , ຕຓ຺ຫຸປາທານາທິປ຺ຈ຺ຈຍາ ຠວາທໂຍ ຈ, ຕຖາ ຕຓ຺ຫາເຫຕຸອຸປາທານປ຺ຈ຺ຈຍາ ຠໂວ, ອວິຊ຺ຊາປ຺ຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາຣາ, ຠວປ຺ຈ຺ຈຍາ ຊາຕິ, ສງ຺ຂາຣປ຺ຈ຺ຈຍາ ວິຎ຺ຎາຓໍ, ຊາຕິປ຺ຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓໍ, ວິຎ຺ຎາຓາທິປ຺ຈ຺ຈຍານາມຣູປາທີຕິ ເອວເມເຕສໍ ອງ຺ຄານໍ ປຸພ຺ພາປຣສມ຺ພນ຺ໂຘ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ອຸທ຺ເທສວາຣວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອວິຊ຺ຊາປທນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໔໘໖ຯປີຕາກຖິຍຕີຕິ ອສ຺ໂກ ອສ຺ກສ຺ສ ປີຕາຕິ ປີຕຸກາເມນ ກຖິຍຕີຯ ກຖິຍມາໂນ ຈ ອສນ຺ເທຫຕ຺ຖໍ ອຎ຺ເຎຫິ ມິຕ຺ຕທຕ຺ເຕຫິ ວິເສເສຕ຺ວາ ກຖິຍຕີຕິ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ທີໂຆ…ເປ… ທຕ຺ໂຕ’’ຕິຯ

ຍາຖາໂວຕີ ອວິປ຺ຣີໂຕຯ ກິຈ຺ຈຊາຕີໂຕຕິ ປຏິຈ຺ຉາທນກິຈ຺ຈໂຕ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊນຏ຺ຐານໂຕ ຈຯ

ຄຫຓກາຣຓວເສນາຕິ ຄຫຓສ຺ສ ກາຣຓຠາວວເສນ. ອຎ຺ຎເສຕາທີນໍ ນິວຕ຺ຕການີຕິ ປທໍ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຘ.

ຉາເທນ຺ຕິຍາຕິ ຉາທນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິຍາ. ຕຖາ ປວຕ຺ຕນເຫຕຸ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ອວິຊ຺ຊາສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ທຸກ຺ຂາຣມ຺ມຓາ ໂຫນ຺ຕິ.

ຕສ຺ມາຕິ ສຠາວໂຕ ອຄມ຺ຠີຣຕ຺ຕາ. ເຕສໍ ທຸທ຺ທສຠາວກຣຓໍ ຕທາຣມ຺ມຓາ ອວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ. ອິຕເຣສນ຺ຕິ ນິໂຣຘມຄ຺ຄານໍ. ສມາເນປີ ປຓີຕອສໍກິເລສິກາທິຠາເວ ສປ຺ປຈ຺ຈຍໂຕ ອປ຺ປຈ຺ຈຍສ຺ສ ວິເສສໍ ທສ຺ເສຕຸໍ 'ມຄ຺ຄສ຺ສາ'ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ອວິຊ຺ຊາປທນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ສງ຺ຂາຣປທນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

'ໂສເຂຕິອປຸຎ຺ຎຜລໂຕ'ຕິ ອິມິນາ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ວິປາກທຸກ຺ຂວິວິຕ຺ຕຕໍ ອາຫ, 'ທຸກ຺ຂໂຕ'ຕິ ອິມິນາ ເຈໂຕທຸກ຺ຂວິວິຕ຺ຕຕໍ, 'ສໍກິເລສໂຕ'ຕິ ອິມິນາ ກິເລສທຸກ຺ຂວິວິຕ຺ຕຕໍ. 'ອປຸຎ຺ຎຜລໂຕ'ຕິ ວາ ອິມິນາ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ອາຍຕິ ຫິຕຕໍ ທສ຺ເສຕິ. 'ທຸກ຺ຂສໍກິເລສໂຕ'ຕິ ອິມິນາ ປວຕ຺ຕິຫິຕຕໍ ປວຕ຺ຕິສຸຂຕຎ຺ຈ ທສ຺ເສຕິ. ຕໍນິປ຺ຜາທເນນາຕິ ຫິຕສຸຂນິພ຺ພຕ຺ຕເນນ. ປຸຊ຺ຊຠາວນິພ຺ພຕ຺ຕໂກ ປຸຊ຺ຊນິພ຺ພຕ຺ຕໂກ.

'ເອວມິທໍ ປຸຎ຺ຎໍ ປວຑ຺ຒຕີ'ຕິອາທີສຸ ປຸຎ຺ຎຜລມ຺ປິ ປຸຎ຺ຎນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ 'ປຸຎ຺ຎຸປຄນ຺ຕິ ຠວສມ຺ປຕ຺ຕຸປຄ'ນ຺ຕິ.

ອາທິຠາວນາຕິ 'ປຖວີ ປຖວີ'ຕິອາທິນາ ກສິເຓສຸ ປວຕ຺ຕຠາວນາ. ປຖວີ ປຖວີຕິ ວາ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖ, ປ ກາຣຕ຺ໂຖ ວາ. ເຕນ ອິຕຣກສິຓານໍ ຄຫຓໍ. ອາທິຠາວນາຕິອາທິຠູຕາ ຠາວນາ. ສາ ຫິ 'ປຣິກມ຺ມ'ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ. ມຓ຺ຑ ລກຣຓໍ ກສິຓມຓ຺ຑລກຣຓໍ.

ທານວເສນາຕິ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມປຣິຈ຺ຈາຄວເສນ. ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກາ ຘມ຺ມາ ທານໍ ທິຍ຺ຍຕີ ເອເຕນາຕິ. ຕຕ຺ຖາຕິ ເຕສຸ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິ ເກສຸ. ທານໍ ອາຣພ຺ຠາຕິ ເຕຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຍມານໍ ປຣິຈ຺ຈາຄໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ. ຍຖາ ວາ ໂສ ນິປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕຖາ ຐເປຕ຺ວາ. ອຘິກິຈ຺ຈາ ຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍ. ຍຖາ ວາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຍມານາ ທານກິຣິຍາ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິວເສນ ອຘິກຕໍ ປາປຸຓາຕິ, ຕຖາ ກຕ຺ ວາ. ເຈຕນາວເສເນວ ຫິ ທານາທິກມ຺ມນິປ຺ຜຕ຺ຕິ. ອິຕເຣສູຕິ 'ສີລໍ ອາຣພ຺ຠາ'ຕິອາທີສຸ.

ອສຣິກ຺ຂກມ຺ປີຕິ ອຕ຺ຕນາ ອສທິສມ຺ປິ ກຏຕ຺ຕາຣູປນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ວິນາປິ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານວິປາເກນ. ຣູປຕຓ຺ຫາສງ຺ຂາຕສ຺ສາ ຕິ 'ຣູປຕຓ຺ຫາ'ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕຣູປຕຓ຺ຫມາຫ. ຄຸຎ຺ຊນ຺ຕິ ຄຸຎ຺ຊຜລປຣິມາຓໍ ຆາຣຓີຍວຕ຺ຖຸໍ. ຕຖາ ຕຓ຺ຑຸລໍ.

'ວຈນວິເສສມຕ຺ຕເມວາ'ຕິ ອຕ຺ຖວິເສສາຠາໂວ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ຖວິເສສາຠາວມາຫ 'ກາຍທ຺ວາເຣ ປວຕ຺ຕີເອວ ຫິ ອາທານາທິ ປາປນາ'ຕິ. ປຸຣິເມນາຕິ 'ກາຍທ຺ວາເຣ ປວຕ຺ຕາ'ຕິ ອິມິນາ. ຕຎ຺ຫິ ປວຕ຺ຕິມຕ຺ຕກຖນໂຕ ທ຺ວາຣູປລກ຺ຂຓໍ ໂຫຕິ. ປຈ຺ຉິເມ ນາຕິ 'ອາທານາ'ທິວຈເນນ.

ກາຍວຈີສງ຺ຂາຣຄ຺ຄຫເຓຕິ ອຸທ຺ເທສໍ ສນ຺ຘາຍາຫ. ກາຍວຈີສຎ຺ເຈຕນາຄຫເຓຕິ ນິທ຺ເທສໍ. ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສາຕິ ປຏິສນ຺ຘິວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ. ສຫຊາຕສ຺ສ ປນ ອນນ຺ຕຣສ຺ສ ຈ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິເຍວ. 'ກຸສລາ ວິປາກຘມ຺ມາ ຈາ'ຕິ ອິທໍ ເສກ຺ຂປຸ ຖຸຊ຺ຊນສນ຺ຕາເນ ອຠິຎ຺ຎາເຈຕນາ ອິຘານິປ຺ເປຕາ, ນ ອິຕຣາຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕນ ຍຖາວຸຕ຺ຕອຠິຎ຺ຎາເຈຕນາປິ ປຏິສນ຺ຘິວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ສິຍາ ກຸສລສຠາວຕ຺ຕາ, ວິປາກຘມ຺ມຕ຺ຕາ ວາ ຕທຎ຺ຎກຸສລາກຸສລເຈຕນາ ວິຍາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ຕຍິທໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣກຸສເລນ ອເນກນ຺ຕິກໍ. ນ ຫິ ສາ ປຏິສນ຺ຘິວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ. ອຖ ວິປາກທາຍິນີຕິ ວຸຈ຺ເຈຍ຺ຍ, ເອວມ຺ປິ ອໂຫສິກມ຺ເມນ ອເນກນ຺ຕິກໍ. ນ ຫິ ຕສ຺ສາ ວິປາກຸປ຺ປາທນໍ ອຕ຺ຖີຕິ ອາຫ 'ນ ວິປາກຸປ຺ປາທເນນ ກຸສລຕາ ວິປາກຘມ຺ມຕາ ຈາ'ຕິ. ເກວລຎ຺ຫິ ຍາ ອຎ຺ເຎສໍ ວິປາກຘມ຺ມານໍ ສພ຺ຍາປາຣາ ເສົາສ຺ສາຫາ ປວຕ຺ຕິ, ຕທາກາຣາວສ຺ສາ ອປ຺ປຫີນກິເລເສ ສນ຺

ຕາເນ ປວຕ຺ຕີຕິ ວິປາກສມ຺ມຕາ, ອນວຊ຺ຊຏ຺ເຐນ ກຸສລຕາ ຈ ວຸຕ຺ຕາຯ ເອວມ຺ປິ ຍທິ ວິປາກສມ຺ມາ ອຠິຎ຺ຎາເຈຕນາ, ກຖໍ ອວິປາກາຕິ? ອສມ຺ຠາວໂຕຕິ ຕໍ ອສມ຺ຠາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ສາ ປນາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຠິຎ຺ຎາເຈຕນາ ຫິ ຍທິ ວິປາກໍ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍ, ສຠູມິກໍ ວາ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍ ອຎ຺ຎຠູມິກໍ ວາຯ ຕຕ຺ຖ ອຎ຺ຎຠູມິກສ຺ສ ຕາວ ອຸປ຺ປາທນໍ ອຍຸຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຍາຠາວໂຕ, ຕຖາ ອທສ຺ສນໂຕ ຈຯ ເຕນາຫ "ນ ຫີ"ຕິອາທິຯ ສຠູມິກໍ ນວຕ຺ຕພ຺ພາຣມ຺ມຓໍ ວາ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍ ປຣິຕ຺ຕາທິອາຣມ຺ມຓໍ ວາ, ເຕສຸ ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ມສມານາຣມ຺ມຓຕາຍ ຣູປາວຈຣວິປາກສ຺ສ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາ, ປຣິຕ຺ຕາທິອາຣມ຺ມຓຕ຺ຕາ ຈ ອຠິຎ຺ຎາເຈຕນາຍ ນວຕ຺ຕພ຺ພາຣມ຺ມຓໍ ນ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍຯ ຕຖາ ເອກນ຺ຕນວຕ຺ຕພ຺ພາຣມ຺ມຓຕ຺ຕາ ຣູປາວຈຣວິປາກສ຺ສ ປຣິຕ຺ຕາທິອາຣມ຺ມຓຎ຺ຈ ນ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍາຕິ ອຍມສມ຺ຠໂວຯ ເຕນາຫ "ອຕ຺ຕນາ ສທິສາຣມ຺ມຓຎ຺ຈາ"ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ຕິຏ຺ຐານິກນ຺ຕິ ປຏິສນ຺ຘິຠວງ຺ຄຈຸຕິວເສນ ຐານຕ຺ຕຍວນ຺ຕໍຯ "ປຖວີກສິຓໍ ອາໂປກສິຓ"ນ຺ຕິອາທິນາ ກຸສເລນ ອຠິນ຺ນໍ ກຕ຺ວາ ວິປາກສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓໍ ເທສິຕນ຺ຕິ ອາຫ "ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທກຓ຺ເຑ...ເປ... ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ"ຕິຯ "ຣູປາວຈຣຕິກຈຕຸກ຺ກຌ຺ຌານານິ ກຸສລໂຕ ຈ ວິປາກໂຕ ຈ ກິຣິຍໂຕ ຈ ຈຕຸຕ຺ຖສ຺ສ ຌານສ຺ສ ວິປາໂກ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນໍ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ອິເມ ຘມ຺ມາ ນວຕ຺ຕພ຺ພາ "ປຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຓາ"ຕິປີ 'ມຫຄ຺ຄຕາຣມ຺ມຓາ'ຕິປີ 'ອປ຺ປມາຓາຣມ຺ມຓາ'ຕິປີ"ຕິ ວຈນໂຕ ຣູປາວຈຣວິປາໂກ ເອກນ຺ຕນວຕ຺ຕພ຺ພາຣມ຺ມໂຓຕິ ອາຫ "ນ ຈ ຣູປາວຈຣວິປາໂກ ປຣິຕ຺ຕາທິອາຣມ຺ມໂຓ ອຕ຺ຖີ"ຕິຯ ສ຺ວາຍມສມ຺ຠໂວ ປຣິຕ຺ຕາທິອາຣມ຺ມຓາຍ ອຠິຎ຺ຎາເຈຕນາຍ ວິປາກຠາວໍ ສາເຘຕິ, ນ ນວຕ຺ຕພ຺ພາຣມ຺ມຓາຍ ຯ ນວຕ຺ຕພ຺ພາຣມ຺ມຓາປີ ຫິ ສາ ອຕ຺ຖີຕິ ນ ພ຺ຍາປີຕິ ວິປາການຸປ຺ປາທເນ ຕສ຺ສາ ອຎ຺ຎໍ ກາຣຓໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ກສິເຓສຸ ຈາ"ຕິອາທິມາຫຯ ສມາຘິວິຊມ຺ຠນຠູຕາ ອຠິຎ຺ຎາ ສມາຘິສ຺ສ ອານິສໍສມຕ຺ຕນ຺ຕິ "ສມາຘິຜລສທິສາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ອຘິຏ຺ຐານວິກຸພ຺ພນທິພ຺ພສທ຺ທສວນາທິກສ຺ສ ຍທິຈ຺ຉິຕສ຺ສ ກິຈ຺ຈສ຺ສ ນິປ຺ຜາທນມຕ຺ຕໍ ປນ ອຠິຎ຺ຎາເຈຕນາ, ນ ກາລນ຺ຕຣຜລາ, ທິຏ຺ຐຘມ຺ມເວທນີຍໍ ວິຍ ນາປີ ວິປາກຜລາ, ອຖ ໂຂ ຍຖາວຸຕ຺ຕອານິສໍສຜລາ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ

ເກຈິ ປນ "ສມານຠູມິກໂຕ ອາເສວນລາເຠນ ພລວນ຺ຕານິ ຌານານີຕິ ຕານິ ວິປາກໍ ເທນ຺ຕິ ສມາປຕ຺ຕິຠາວໂຕ, ອຠິຎ຺ຎາ ປນ ສຕິປີ ຌານຠາເວ ຕທຠາວໂຕ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ອາຣມ຺ມເຓ ອາຄນ຺ຕຸກຠາວາຕິ ທຸພ຺ພລາ, ຕສ຺ມາ ວິປາກໍ ນ ເທຕີ"ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຕໍ ອກາຣຓໍ ປຸນປ຺ປຸນໍ ປຣິກມ຺ມວເສນ ອຠິຎ຺ຎາຍປີ ວສີຠາວສພ຺ຠາວໂຕຯ ຍໍ ປນ ວທນ຺ຕິ "ປາທກຌ຺ຌາເນ ອຕ຺ຕນາ ສມານສຠາເວຫິ ຊວເນຫິ ລທ຺ຘາເສວເນ ສມ຺ມເທວ ວສີຠາວປ຺ປຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ຘຕາທິອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄເມນ ສາຕິສເຍ ຊາເຕ ອຠິຎ຺ຎາ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕິ, ຕາສຎ຺ຈ ຈຕຸຕ຺ຖຌ຺ຌານິກຕ຺ຕາ ຈຕຸຕ຺ຖຌ຺ຌານຠູມິໂກ ເອວ ວິປາໂກ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ໂສ ຈ ຍຖາວຸຕ຺ຕຄຸເຓນ ພລວຕາ ປາທກຌ຺ຌາເນເນວ ກໂຕກາເສນ ສິຊ຺ຌຕີຕິ ອໂນກາສຕາຍ ອຠິຎ຺ຎາ ນ ວິປາກໍ ເທຕີ"ຕິຯ ຕມ຺ປິ ອກາຣຓໍ ອວິປາກຠາວໂຕ ຕາສໍຯ ສຕິ ຫິ ວິປາກທາຍິຠາເວ ວິປາກສ຺ສ ອໂນກາສໂຈທນາ ຍຸຕ຺ຕາ, ອວິປາກຕາ ຈ ຕາສໍ ວຸຕ຺ຕນຍາ ເອວຯ

ນ ໂຫຕີຕິ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ນ ໂຫຕີຕິຯ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈເຈຕນາປິ ອຠິຎ຺ຎາເຈຕນາໂຕ ນິພ຺ພິເສເສນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ມຎ຺ຎມາໂນ "ວິປາເກ"ຕິ ຈ ວຈນໍ ນ ວິປາກາຣຫຕາມຕ຺ຕວາຈໂກ, ອຖ ໂຂ ວິປາກສພ຺ຠາວວາຈໂກຕິ ອາຫ "ວິຈາເຣຕພ຺ພ"ນ຺ຕິຯ ຕຖາ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ "ນ ຫິ 'ວິປາເກ'ຕິ ວຈນໍ ວິປາກສມ຺ມວຈນໍ ວິຍ ວິປາກາຣຫຕໍ ວທຕີ"ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ວິຈາເຣຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕເມວຯ ອິທໍ ປເນຕ຺ຖ ສນ຺ນິຏ຺ຐານໍ – ຍສ຺ມາ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈເຈຕນາ ປວຕ຺ຕິວິປາກເມວ ເທຕິ, ນ ປຏິສນ຺ຘິວິປາກໍ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສາ ປວຕ຺ຕິວິປາກສ຺ສ ວເສນ ວິຠງ຺ເຄ ວິປາໂກ ອຸທ຺ຘໂຓຯ ອຸຠຍວິປາກທາຍິກາຍ ປນ ເຈຕນາຍ ນານາກ຺ຂຓິກກມ຺ມປຈ຺ຈໂຍ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ຕທຠາວໂຕ ປຏ຺ຐາເນ ຕສ຺ສາ ໂສ ນ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຍໍ ປນ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ "ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຠາເວ ອປເນຕພ຺ພາ"ຕິ (ວິຠຯ ອຏ຺ຐຯ ໘໘໖ ສງ຺ຂາຣປທນິທ຺ເທສ) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ປຏິສນ຺ຘິວິຎ຺ຎາຓເມວ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ "ເອວໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈເຈຕນາປີ ໂຫຕີ"ຕິ ອິທມ຺ປິ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຕາຠາວມຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອວຎ຺ເຈຕ຺ຖ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປາຬິຍາ ອຏ຺ຐກຖາຍ ຈ ອວິໂຣໂຘ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ເອຕ຺ຖາຕິ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈເຈຕນາຍ ວິປາກທາເນຯ ອມຕຄ຺ຄປເທຕິ ເອວໍນາມເກ ປກຣເຓຯ "ປຸຖຸຊ຺ຊນສນ຺ຕາເນ ອກຸສລາ ທສ຺ສເນນ ປຫາຕພ຺ພາ, ເສກ຺ຂສນ຺ຕາເນ ພາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພາ"ຕິ ອິມສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ "ປຸຖຸຊ຺ຊນານໍ ປນາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ "ນ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ"ຕິ ອິມິນາ ປຸຖຸຊ຺ຊເນ ປວຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາສໍໂຍຊນາທີນໍ ພາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພປຣິຍາຍາຠາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ "ຍທິ ວຸຈ຺ເຈຍ຺ຍຸ"ນ຺ຕິອາທິນາ ຕເມວຕ຺ຖໍ ຍຸຕ຺ຕິໂຕ ຈ ອາຄມໂຕ ຈ ວິຠາເວຕິຯ ຕຕ຺ຖ ເກສຎ຺ຈີຕິ ສກຠາຕ຺ເຫ ຉນ຺ທຣາຄາທີນໍຯ ເກຈີຕິ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິອາທໂຍຯ ກທາຈີຕິ ອຕີຕາທິເກ ກິສ຺ມິຎ຺ຈິ ກາເລຯ ຈຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິອາທິ ປຣິຍາຍວຈນໍຯ ອຸປນິສ຺ສາຍາຕິ ອຸປນິສ຺ສຍປຈ຺ຈເຍ ກຕ຺ວາຯ

ອິຕເຣສນ຺ຕິ ນທສ຺ສເນນປຫາຕພ຺ພານໍຯ ນ ຈ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕປາຬິຍໍ ອຸທ຺ຘ຺ຈຈຄ຺ຄຫເຓນ ອຸທ຺ຘ຺ຈຈສຫຄຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ຄຫິໂຕ, ນ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈນ຺ຕິ ເອວມຕ຺ເຖ ສຕິຯ ຕນ຺ຕິ ທິຍ຺ຍືຯ "ອຕີຕາທິກາເວນ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕ຺ເຕ"ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ອນາຄຕາ ເອວ ປຫາຕພ຺ພາຕິ? ນ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣຫາ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ອນາຄຕາ ນາມ, ປຫາຕພ຺ພາ ປນ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣຫາຕິ ເຕສໍ ອຕີຕາທິກາເວນ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ ທສ຺ສນໍ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາຕິ ກາວິຕໍ ທສ຺ສນມຄ຺ຄໍ ອຸປນິສ຺ສາຍຯ ສຫາຍວິຣຫາຕິ ທສ຺ສນປຫາຕພ຺ພສງ຺ຂາຕສຫກາຣີກາຣຓາກາວໂຕຯ ວິປາກໍ ນ ຊນຍນ຺ຕີຕິ ສກລກິເລສປຣິກ຺ຂເຍ ວິຍ ເອກຈ຺ຈປຣິກ຺ຂເຍປິ ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕໍ ຕໍ ເອກຈ຺ຈໍ ກມ຺ມໍ ນ ວິປຈ຺ຈຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ວິປາໂກ ວິຄ຺ເຄ ວຸຕ຺ໂຕຕີ ປຏິສນ຺ຘິປ຺ປວຕ຺ຕິເກທໍ ທຸວິທມ຺ປິ ວິປາກໍ ສນ຺ຘາຍາຫຯ

ອກຸສລານນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕວິເສສານໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນສນ຺ຕາເນ ອກຸສລານໍຯ ອປ຺ປຫາຕພ຺ພານນ຺ຕິ ອປ຺ປຫາຕພ຺ພສກາວານໍ ກຸສລາທີນໍຯ ອປ຺ປຫາຕພ຺ພວິຣຸທ຺ຘສກາວຕາ ສາວຊ຺ຊຕາຯ "ເອວມ຺ປີ"ຕິອາທິ ໂທສນ຺ຕຣທສ຺ສນໍຯ ເຕນ ຍທິປິ ເຕສໍ ອກຸສລານໍ ອິມສ຺ມິໍ ຕິເກ ຕຕິຍປທສງ຺ຄໂຫ ນ ສິຍາ, ນວຕ຺ຕພ຺ພຕາ ປນ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ທີເປຕິຯ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ສມ຺ມວເສນ ອສງ຺ຄຫິຕສ຺ສ ຕິກຸທ຺ເທສຸ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕາປຕ຺ຕີຕີ ອາຫ "ນາປຊ຺ຊຕີ"ຕິຯ ອິທານິ ຕໍ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕານາປຊ຺ຊນໍ "ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທກຕ຺ເຕາ"ຕິອາທິນາ ກາຣຓໂຕ, ນິທສ຺ສນໂຕ ຈ ວິກາເວຕິຯ ຍຕ຺ຖາຕິ ຍສ຺ມິໍ ຕິເກຯ ນິໂຍຄໂຕຕິ ນິຍມໂຕ ເອກນ຺ຕໂຕຯ ເຕສນ຺ຕິ ປທຕ຺ຕຍສງ຺ຄຫິຕທມ຺ມານໍຯ ຍຖາວຸຕ຺ຕປເທສຸ ວິຍາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕສຸ ປຖມາທີສຸ ຕີສຸ ປເທສຸຯ ຍຖາ ກິນ຺ທິຕພ຺ພາ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທາ, ອິຕເຣ ຈ ຍຖາຣຫໍ ຣາສິຕ຺ຕຍວເສນ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ກຊາປິຕາ ຕໍຕໍໂກຏ຺ຐາສໂຕ ກຕາ, ເອວໍຯ ຕຕ຺ຖາປີຕິ ຈຕຸຕ຺ຖໂກຏ຺ຐາເສປີຯ ກຊາເປຕພ຺ເພຕິ ນວຕ຺ຕພ຺ພກາວໍ ກຊາເປຕພ຺ເພຯ ຕທກາວາຕິ ຕສ຺ສ ຈຕຸຕ຺ຖໂກຏ຺ຐາສສ຺ສ ອກາວາຯ ຕຖາຕິ ນວຕ຺ຕພ຺ພກາເວນຯ

ອຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕິເກ ອຕີຕາ, ອິທ ຍຖາວຸຕ຺ຕອກຸສລາ ນ ວຸຕ຺ຕາ, ອເປກ຺ຂິຕພ຺ພກາເວນາຣຫິຕາປີ ຕໍສກາວານຕິວຕ຺ຕນໂຕ ຕຖາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ນວຕ຺ຕພ຺ພຕາປຕ຺ຕິໂທສໍ ປຣິຫຣນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ອຸທາຫຣຓໍ ຕາວ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອຖວາ ຍຖາ ສປ຺ປຏິເຜທີ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕໍສກາໂວ ເຈຕ຺ຖ ສາວຊ຺ຊຕາວິສິຏ຺ໂຐ ທສ຺ສນປຫາຕພ຺ພກາວາກາໂວຯ "ເອວຎ຺ຈ ສຕີ"ຕິອາທິນາ ອິມສ຺ມິໍ ປກ຺ເຂ ລທ຺ຘຄຸຓໍ ທສ຺ເສຕິຯ ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພານນ຺ຕິ ປຣິຍາເຍນ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ຈ ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພານໍ, ຕຕ຺ຖ ປຸຣິມານໍ ອມຸຂ຺ຍສກາວຕ຺ຕາ, ປຈ຺ຉິມານໍ ອວິປາກຕ຺ຕາ ນານາກ຺ຂຓິກກມ຺ມປຈ຺ຈຍຕາ ນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຍຖາ ຈ ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພານໍ ນານາກ຺ຂຓິກກມ຺ມປຈ຺ຈຍກາໂວ ນຕ຺ຖິ, ເອວໍ ທສ຺ສເນນ ປຫາຕພ຺ພານໍ ວເສນ ເຕສໍ ປຈ຺ຈຍລາໂກປິ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ນ ຈ...ເປ... ວຸຕ຺ຕາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ກາຣຓມາຫ "ເຍ ຫິ...ເປ... ປວຕ຺ຕນ຺ຕີ"ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ນ ເຕ ທສ຺ສນໂຕ ອຸທ຺ຘໍ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕີ ເຍ ທສ຺ສເນນ ປຫາຕພ຺ພປຈ຺ຈຍາ ກິເລສາ, ເຕ ທສ຺ສເນນ ປຫາຕພ຺ພປກ຺ຂິກາ ເອວາຕິ ເຕສໍ ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພປຣິຍາໂຍ ເອວ ນຕ຺ຖິ, ກຸໂຕ ເຕສໍ ວເສນ ທສ຺ສເນນ ປຫາຕພ຺ພາ ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພານໍ ເກນຈິ ປຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈໂຍຕິ ວຸຈ຺ເຈຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ເຍ ປຸຖຸຊ຺ຊນສນ຺ຕາເນ ນ ທສ຺ສເນນ ປຫາຕພ຺ພາ, ນ ເຕ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພາຯ ເຍ ປນ ເຕ ເສກ຺ຂສນ຺ຕາເນ, ນ ເຕສໍ ປຈ຺ຈຍກູຕາ ທສ຺ສເນນ ປຫາຕພ຺ພາ ອຕ຺ຖີຕິ ເອວມ຺ປິ ທສ຺ສເນນ ປຫາຕພ຺ພາ ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພານໍ ເກນຈິ ປຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈໂຍຕິ ນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຍທິ ທສ຺ສເນນປຫາຕພ຺ພປຈ຺ຈຍາ ກິເລສາ ທສ຺ສນປກ຺ຂິກາ, ຕປ຺ປຈ຺ຈຍໍ ອຸທ຺ຘ຺ຈຈສຫຄຕໍ ທສ຺ສເນນ ປຫາຕພ຺ພໍ ສິຍາຕິ ກຸໂຕ ຕສ຺ສ ເອກນ຺ຕກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ "ທສ຺ສເນນ ປຫາຕພ຺ພປຈ຺ຈຍສ຺ສາ"ຕິອາທິຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ສຣາຄວີຕຣາຄສນ຺ຕາເນສຸ ສຫາຍເວກລ຺ເລນ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກາວິປາກທມ຺ມຕາ ວິຍ ປຸຖຸຊ຺ຊນເສກ຺ຂສນ຺ຕາເນສຸ ອຸທ຺ຘ຺ຈຈສຫຄຕສ຺ສ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສວິປາກາວິປາກຕາ ສິທ຺ທາ, ຕສ຺ມາຯ ຕສ຺ສາຕິ ອຸທ຺ຘ຺ຈຈສຫຄຕສ຺ສຯ ຕາທິສສ຺ເສວາຕິ ອຸທ຺ຘ຺ຈຈສຫຄຕກາເວນ ເອກສກາວສ຺ສຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ຍໍ "ນ ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພມ຺ປິ ອຕ຺ຖິ ອຸທ຺ຘ຺ຈຈສຫຄຕ"ນ຺ຕິອາທິ ອມຕຄ຺ຄປເຖ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອກາຣຓໍ, ກສ຺ມາ? ຕສ຺ສ ເອກນ຺ເຕນ ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພຕ຺ຕາຯ ຍຖາຫ "ກຕເມ ທມ຺ມາ ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພາ? ອຸທ຺ຘ຺ຈຈສຫຄໂຕ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ"ຕິ (ຘຯ ສຯ ໑໔໘໖)ຯ ຍທິ ຫິ ອຸທ຺ຘ຺ຈຈສຫຄຕໍ ນ ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພມ຺ປິ ອກວິສ຺ສ, ຍຖາ ອຕີຕາຣມ຺ມຓຕ຺ຕິເກ "ນິໂຍຄາ ອນາຄຕາຣມ຺ມຓາ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ວຕ຺ວາ "ກາມາວຈຣກຸສລສ຺ສ ວິປາກໂຕ ທສ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທາ"ຕິອາທິນາ ປຸນ ວິກຊິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວມິທາປິ "ກຕເມ ທມ຺ມາ ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພາ? ນິໂຍຄາ ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພາ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ວຕ຺ວາ "ອຸທ຺ຘ຺ຈຈສຫຄໂຕ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ສິຍາ ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ໂພ, ສິຍາ ນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ 'ທສ຺ສເນນ ປຫາຕພ຺ໂພ'ຕິປິ 'ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ໂພ'ຕິປີ"ຕິອາທິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ, ນ ຈ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍາ ຈ ຕມຕ຺ຖໍ ປຏິປາເທນ຺ເຕນ "ຍທິ ວຸຈ຺ເຈຍ຺ຍຸ"ນ຺ຕິອາທິນາ ຍຸຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ສາປິ ອຍຸຕ຺ຕິຯ ກສ຺ມາ? ທສ຺ສເນນ ປຫາຕພ຺ພາຣມ຺ມຓານໍ ຣາຄທິຏ຺ຐິວິຈິກິຈ຺ຉຸທ຺ຘຈ຺ຈານໍ ທສ຺ສເນນ ປຫາຕພ຺ພກາວສ຺ເສວ

ອິຈ຺ຊິຕຕ຺ຕາຯ

ຍຄ຺ຈ ''ອຸທ຺ສຈ຺ຈໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕີ''ຕິ ອຸທ຺ສຈ຺ຈສຫຄຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ອນັປ຺ຕິປ຺ຈຈຍນິທ຺ເທເສ ອຸທ຺ສຈ຺ຈສ຺ສ ອນຸທ຺ສຣຕໍ ກາຣຕກາເວນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕມ຺ປິ ອກາຣຕໍ ອຄ຺ຄຖາປິ ສາວເສສປາຖທສ຺ສນໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ''ອຕີໂຕ ສມ຺ໂມ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສມ຺ມສ຺ສ, ອນາຄໂຕ ສມ຺ໂມ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສມ຺ມສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕປຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈໂຍ''ຕິ (ປຜ຺ຖາຯ ໔ຯ໑໒ຯ໘) ເອເຕສໍ ວິພງ຺ເຄ ເຈໂຕປຣິຍຄາຕຄຸຄຫາຕໍ ກຕ຺ວາ ''ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ໂນ ສມ຺ໂມ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສມ຺ມສ຺ສາ''ຕິ ອິມສ຺ສ ວິພງ຺ເຄ ລພ຺ພມານມ຺ປິ ເຈໂຕປຣິຍຄາຕຄຸຄຫາຕໍ ນ ກຕໍຯ

ສຫາຍກາໂວ ຈ ທສ຺ສເນນ ປຫາຕພ຺ພານໍ ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພສ຺ສ ວິປາກທານໍ ປຕິ ວິຈາເຣຕພ຺ໂພຯ ກິໍ ອວິຊ຺ຊາທິ ວິຍ ທານາທີນໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ເອວ ວິກຸປ຺ປາທນສມຕ຺ຖຕາປາທເນນ ທສ຺ສເນນ ປຫາຕພ຺ພາ ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພານໍ ສຫກາຣີກາຣຕໍ ໂຫນ຺ຕິ, ອຸທາຫຸ ກິເລໂສ ວິຍ ກມ຺ມສ຺ສ ປຜິສນ຺ຂິທາເນ ສຕີຕິ, ກິຄ຺ເຈຕ຺ຖ – ຍທິ ປຸຣິມນໂຍ, ໂສຕາປນ຺ນາທີເສກ຺ຂສນ຺ຕາເນ ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພສ຺ສ ກິຣິຍກາໂວ ອາປ຺ຊ຺ຊຕີ, ສຫາຍເວກລ຺ເລນ ອວິປາກສກາວຕາຍ ອາປາທິຕຕ຺ຕາ ຂີຕຕຕ຺ຫາວິຊ຺ຊາມາເນ ສນ຺ຕາເນ ທານາທີ ວິຍຯ ອຖ ທຸຕິໂຍ, ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພາກິມຕສ຺ສາປິ ທສ຺ສເນນ ປຫາຕພ຺ພກາໂວ ອາປ຺ຊ຺ຊຕີ, ປຜິສນ຺ຂິທາເນ ສຕິ ອປາຍຄມນິຍສກາວານຕິວຕ຺ຕນໂຕຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຜ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕເມວ, ຕສ຺ມາ ປາລຸອິຍາ ອຜ຺ຖກຖາຍ ຈ ອວິຣຸຊ຺ຊນວເສເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖວິນິຈ຺ສໂຍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ສາຕິ ອຸທ຺ສຈ຺ຈເຈຕນາຯ ວິຄ຺ຄາຕປຈ຺ຈຍກາເວຕິ ສມ຺ປຸຕ຺ຕວິປາກວິຄ຺ຄາຕປຈ຺ຈຍກາເວຯ ກາຣຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕຕິ ອວິກລຜລຸປ຺ປາທນາສິກາເຣ ຕທກາວໂຕ ຍທິປິ ອຸທ຺ສຈ຺ຈເຈຕນາ ວິຄ຺ຄາຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກາເວ ອປເນຕພ຺ພາ, ອວິຊ຺ຊາຍ ປນ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນກາເວ ຄເຫຕພ຺ພາຕິ ອິມໍ ກາຣຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕຯ ສພ຺ພາປີຕິ ວີສຕິປີຯ ເຕນາຫ ''ເອກວີສຕິຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພ''ນ຺ຕິຯ ຕນ຺ຕິ ເຍນ ກາຣເຕນ ສງ຺ຂາຣຄ຺ຄຫເຕນ ອກິຄ຺ຄາເຈຕນາຍ ອຄ຺ຄຫຕໍ, ຕໍ ກາຣຕໍຯ ອິຕຣາວຈນສ຺ສາປີຕິ ອຸທ຺ສຈ຺ຈເຈຕນາວຈນສ຺ສາປີຯ ກິໍ ປນ ຕໍ? ວິຄ຺ຄາຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກາວາກາໂວ ເອວຯ ເກທາກາວາຕິ ກາຍວຈີສງ຺ຂາຣວເສນ ວິກາຄາກາວໂຕຯ ສໍໂຍໂຄຕິ ຕິກນ຺ຕຣປທວເສນ ສໍໂຍຊນໍ, ຕຖາ ສງ຺ຄໂຫຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ສຸຂສຄ຺ຄາຍ ຄຫຕໍ ອສ຺ສາທນນ຺ຕິ ອສີປ຺ປາເຍນາຫ ''ສຸຂສຄ຺ຄາຍ...ເປ... ທສ຺ເສຕີ''ຕິຯ ''ສຸຂສຄ຺ຄາຍາ''ຕິ ຈ ອິທໍ ກຣຕຕ຺ເຖ ກຣຕວຈນໍຯ ວິປລ຺ລາໂສ ຫິ ທຸກ຺ເຂ ສຸຂສຄ຺ຄາຯ ຍໍ ປນ ອຜ຺ຖກຖາຍໍ ''ອຄ຺ຄາເຕນາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ເຫຕຸມ຺ຫິ ກຣຕວຈນໍ ວິປລ຺ລາສສ຺ສາທນານໍ ອວິຊ຺ຊາຍ ເຫຕຸກາວທສ຺ສນໂຕຯ ''ຣໂຖ ເສຕປຣິກ຺ຂາໂຣ''ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໕໔໘) ປຣິວາຣຕ຺ໂຖປິ ປຣິກ຺ຂາຣສທ຺ໂທ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຕຕ຺ຫາຍ ປຣິວາເຣ''ຕິຯ ຕຕ຺ຫາປຣິວາເຣຕິ ຈ ຕຕ຺ຫາຍ ກິຈ຺ຈສາສເນນ ສງ຺ຂາຣານໍ ສຫກາຣີກາຣຕກາວໍ ສນ຺ສາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຣິກ຺ຂາຣຜ຺ໂຖ ສງ຺ຂາຣຜ຺ໂຖ ວິຍ ກູສນຜ຺ໂຖ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ສງ຺ຂເຕ ອລງ຺ກເຕ''ຕິ ອາຫຯ ປຣິກ຺ຂໂຣຕິ ຍຖາ ຜລທານສມຕ຺ຖາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕຖາ ສງ຺ຂໂຣຕິຯ ອມຣຕຕ຺ຖາຕິ ອມຕຕ຺ຖາ, ນິພ຺ພານຕ຺ຖາຕີ ອຕ຺ໂຖຯ ທຸກ຺ກຣກິຣິຍາຕິ ປຄ຺ຈາຕປຕປ຺ປນາທິທຸກ຺ກຣຈຣິຍາຯ ເທວກາວາຍ ຕໂປ ເທວກາວຕ຺ຖໍ ຕໂປຯ ມາເຣຕີຕິ ມໂຣ ເຫຕຸອຕ຺ຖໍ ອນ຺ໂຕນີຕໍ ກຕ຺ວາຯ ອມງ຺ຄລມ຺ປິ ມງ຺ຄລປຣິຍາເຍນ ໂວຫຣນ຺ຕິ ມງ຺ຄລິກາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ທິຜ຺ເຖ ອທິຜ຺ຖສທ຺ໂທ ວິຍາ''ຕິ ຍຖາ ''ອສິເວ ສິວາ''ຕິຯ

ປປາຕໍ ປຕນທຸກ຺ຂສທິສນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຊາຕິອາທິປປາຕທຸກ຺ຂ''ນ຺ຕິຯ ອິນ຺ທທຸທ຺ທພ຺ຣຫ຺ມກູຜສຄ຺ລິຕປພ຺ພຕສິຂຣປ຺ປປາໂຕ ມຣຸປປາໂຕຯ ຕໍ ປຸຄ຺ຄຜລໍ ອຕ຺ໂຖ ປໂຍຊນໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ຕທຕ຺ໂຖຯ

ປຣິພ຺ພາຊິກາຍ ຕຣຸຕີຍາຯ ອສວໂສ ອເສຣິວິຫາຣີຯ ກິເລສາສຸຈິປຄ຺ຆຣເຕນ ປຕ຺ຫິເຕຫີ ຊີຄ຺ຈຸຄນິຍໍຯ ຣາຄາທິປຣິລຸອາເຫນ, ກຜຸກວິປາກຕາຍ ຈ ທຸກ຺ຂໍຯ ອາຣກາຕິ ກໂຣຕິຯ ສກຍສ຺ສາປິ ປີສາຈນຄຣສ຺ສ ກາມຄຸຕສມິທ຺ຂິຍາ ສຸຂວິປລ຺ລາສເຫຕຸກາໂວ ວິຍາຕິ ໂຍຊນາຯ ກິນ຺ນຊາຕິເຍນ ອໂວມິສ຺ສຕາ ນິຣນ຺ຕຣຕາຯ ຊຣາຍ ມຣເຕນ ຈ ອຄ຺ຄຖຕ຺ຕໍ ວິປຣີຕາໂມຯ

''ນ ຕາວາຫໍ ປາປິມ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສາມີ''ຕິ ວຈນໂຕ ''ຕາຕ ເອຫີ, ຕາວ ອິທໍ ຣຊ຺ຊໍ ປຜິປ຺ຊ຺ຊາຫີ''ຕິອາທີສຸ ຍທິປີ ປຣິມາຕນິຍມນກາມປທປ຺ປູຣຕມຕ຺ຕາທີສຸປິ ຕາວ-ສທ຺ໂທ ທິສ຺ສຕິ, ອິສ ປນ ວກ຺ຂມານຕ຺ຕາເປກ຺ໂຂ ອສີປ຺ເປໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຕາວາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕຣາເປກ຺ໂຂ ນິປາໂຕ''ຕິຯ ອວິຊ຺ຊາປຈ຺ຈຍາ ປນ...ເປ... ທສ຺ເສຕີຕິ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ອຜ຺ຖກຖາຍໍ ອວິຣຸຊ຺ຊນມາຫຯ

ຣາຄາທິອສຸສາທນກາເລສູຕິ ຣາຄາທີນໍ ອສຸສາທນກາເລສຸ໚ ‘‘ຣາຄທິຍຸຖິສມຸປຍຸຕຸຕາຍາ’’ຕິ ເອຕຸຖ ຣາຄສມຸປຍຸຕຸຕາຍ ຕາວ ອວິຊຸຊາຍ ໂຍຊນາ ໂຫຕຸ ຣາຄສຸສ ອສຸສາທນກາວໂຕ, ທິຍຸຖິສມຸປຍຸຕຸຕາຍ ປນ ກຖນຸຕິ ອາຫ ‘‘ຕທວິປຸປຍຸຕຸຕາ ຈ ທິຍຸຖິ... ເປ... ເວທິຕພຸພາ’’ຕິ໚ ຕໍສມຸປຍຸຕຸຕສງຂາຣສຸສາຕິ ຣາຄາທິສມຸປຍຸຕຸຕສງຂາຣສຸສ໚ ອວິຊຸຊາຣມຸມຕາທິຕນຸຕິ ອວິຊຸຊາຍ ອາຣມຸມຕາທິຕໍ໚ ອາທິ-ສທຸເທນ ອາຣມຸມຕາຂິປຕິອາຣມຸມຕູປນິສຸສຍປກຕູປນິສຸສເຍ, ອນນຸຕຣາທິເກ ຈ ປຈຸຈເຍ ສງຄຕຸ ຫາຕິ໚ ອນວິຊຸຊາຣມຸມຕສຸສາຕິ ນ ອວິຊຸຊາຣມຸມຕສຸສ ອວິຊຸຊໍ ອນາຣພຸກ ປວຕຸຕສຸສ໚ ອາຣມຸມຕາຂິປ ຕິອນນຸຕຣາທິປຈຸຈຍວຈເນສູຕິ ອາຣມຸມຕາຂິປຕິອາຣມຸມຕູປນິສຸສຍປຈຸຈຍວຈເນສຸ ອວຸຕຸຕສຸສ ອນວິຊຸຊາຣມຸມຕສຸສ, ອນນຸຕຣາທິປຈຸຈຍວຈເນສຸ ອວຸຕຸຕສຸສ ປຖມຊວນສຸສ, ທຸວິສຸປີ ວຸຕຸຕສຸສ ອວິຊຸຊາຣມຸມຕສຸສ ທຸຕິຍາທິຊວນສຸສາຕິ ໂຍ ເຊຕພຸພໍ໚ ອນນຸຕຣປຈຸຈຍລາກິໂນ ອນນຸຕຣາທີນາ, ສຫຊາຕສຸສ ເຫຕຸອາທີນາ, ອສຫຊາຕສຸສ ອຸປນິສຸສຍາທີນາ ສງຂາຣສຸສ ອວິຊຸຊາ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ອຍມຕຸໂຖ ‘‘ຍໍ ກິຍຸຈິ’’ຕິອາທີນາ ທສຸສິໂຕຕິ ເວທິຕພຸພໍ໚ ສມຕິກຸກມກາວປຕຸຖນາວເສນາຕິ ອວິຊຸ ຊາສມຕິກຸກມຕຸຖາຍ ອຣູປາວຈຣຊຸຊານານິ ອຸປຸປາເທນຸຕສຸສ, ອວິຊຸຊາສມຸມູລຸຫຕຸຕາ ອຣູປກວສມຸປຕຸຕິໂຍ ປຕຸເຖຕຸວາ ຕາ ເນວ ຊານານິ ນິພຸພຕຸເຕນຸຕສຸສາຕິ ປຸຍຸຍາກິສງຂາເຣ ວຸຕຸເຕນ ນເຍນ, ວຸຕຸຕນຍານຸສາເຣນາຕິ ອຕຸໂຖ໚

ເອກກາຣຕວາໂທອາປຊຸຊຕີ ຍຖາ ປກຕິອິສຸສຣປຊາປຕິປຸຣິສກາລາທິວາທາ໚ ເອກສຸມິເຍວ ໂລກສຸສ ກາຣຕາງູເຕ ສຕິ ຕໂຕ ສກລາຍ ປວຕຸຕິຍາ ອນວເສສໂຕ, ສພຸພທາ ຈ ປວຕຸຕິຕພຸພໍ ອເປກຸຂິຕພຸພສຸສ ກາຣຕນຸຕຣສຸສ ອກາວໂຕ໚ ນ ເຈຕໍ ອຕຸຖິ ກ ເມເນວ ປວຕຸຕິຍາ ທສຸສນໂຕ໚ ກາຣຕນຸຕຣາເປກຸຂຕາຍ ປນ ເອກກາຣຕວາໂທ ອປຫໂຕ ສິຍາ ເອກສຸສ ຈ ອເນກສກາວ ຕາກາວາ໚ ຍຕຸຕກາ ຕໂຕ ນິພຸພຕຸຕນຸຕິ, ສພຸເພທິ ເຕທິ ສມານສກາເວເຫວ ກວິຕພຸພໍ, ນ ວິສທິເສທິ, ອິຕຣຖາ ຕສຸສ ເອກ ກາໂວ ເອວ ນ ສິຍາຕິ ອິມມຕຸຖມາຫ ‘‘ສພຸພສຸສ...ເປ... ປຕຸຕິໂຕ ຈາ’’ຕິ໚ ປາຣິເສເສນາຕິ ເອກໂຕ ເອກໍ, ເອກໂຕ ອເນກໍ, ອ ເນກໂຕ ເອກນຸຕິ ອິເມສຸ ຕີສຸ ປກາເຣສຸ ອວິຊຸຊມາເນສຸ ອນຸປລພຸກມາເນສຸ ປາຣິເສສລາເຍນ໚ ອເນກໂຕ ອເນກນຸຕິ ເອກສຸມິ ຈຕຸຕຸເຖ ເອວ ຈ ປກາເຣ ວິຊຸຊມາເນ໚ ຍທິທໍ ‘‘ອວິຊຸຊາປຈຸຈຍາ ສງຂາຣາ, ຜສຸສປຈຸຈຍາ ເວທນາ’’ຕິອາທີນາ ເອກເຫຕຸຜລ ທີປນໍ, ຕໍ ເອຕຸຖ ເທສນາວິລາເສນ, ວິເນຍຸຍຊຸຊາສຍວເສນ ວາ ຜມຸມານໍ ປຊານປາກຍາສາຊາຣຕກາວວິກາວນຕຸຖນຸຕິ ເອກ ເຫຕຸຜລທີປນໍ ນ ນຸປປຊຸຊຕິ ອຸປປຊຸຊຕິເຍວາຕິ ທສຸເສຕິ ‘‘ຍສຸມາ’’ຕິອາທີນາ໚

ຍຖາຜສຸສນຸຕິ ສຸຂເວທນິຍາທິຈກຸຂຸສມຸຜສຸສາທິຕໍຕໍຜສຸສານຸຣູປນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕີຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ສຸຂເວທນິຍ’’ນຸຕິອາທິ ວຕຸ ວາ ‘‘ເວທນາວວຕຸຖານໂຕ’’ຕິ ປທສຸສ ອຕຸຖໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ສມາເນສູ’’ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ໚ ຕຕຸຖ ສມາເນສູຕິ ອວິສິຍຸເຖສຸ໚ ຜສຸສວ ເສນາຕິ ສຸຂເວທນິຍາທິຜສຸສວເສນ໚ ວິປຣິຍາຍາກາວໂຕຕິ ພຸຍຕຸຕຍາກາວໂຕ໚ ນ ທິ ກທາຈິ ສຸຂເວທນິຍໍ ຜສຸສໍ ປຍິຈຸຈ ທຸກຸ ຂເວທນາ, ທຸກຸຂາທິເວທນິຍໍ ວາ ຜສຸສໍ ປຍິຈຸຈ ສຸຂເວທນາ ອຸປຸປຊຸຊຕິ໚ ສຸຂາທິຈກຸຂຸສມຸຜສຸສຊາທີນນຸຕິ ສຸຂາທີນໍ, ຈກຸຂຸສມຸຜສຸສຊາທີນຍຸຈ ເວທນານໍ໚ ໂອລຸອາຣິກສຸຂຸມາທີຕິ ອາທິ-ສທຸເທນ ຫີນປຕີຕາທິສງຄໂຫ ທຍຸຖພຸໂພ໚ ຕຕຸຖ ຍໍ ອຸປາ ທາຍ ຍາ ເວທນາ ‘ໂອລຸອາຣິກາ, ຫີນາ’’ຕິ ວາ ວຸຈຸຈຕິ, ນ ຕໍເຍວ ອຸປາທາຍ ຕສຸສາ ກທາຈິປີ ສຸຂຸມຕາ ປຕີຕຕາ ວາ ອຕຸຖີຕິ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ໂອລຸອາຣິກສຸຂຸມາທິສງກຣາກາວໂຕ’’ຕິ໚ ຍຖາວຸຕຸຕສມຸຜສຸສສຸສາຕິ ສຸຂເວທນິຍາທິຜສຸສສຸສ໚ ສຸຂເວທນິຍຜສຸສໂຕ ເຍວ ສຸຂເວທນາ, ນ ອິຕຣຜສຸສໂຕ໚ ສຸຂເວທນິຍຜສຸສໂຕ ສຸຂເວທນາວ, ນ ອິຕຣເວທນາ໚ ຕຖາ ເສເສສຸປີຕິ ອຸກຍປທນິຍມວເສນ ຍຖາຜສຸສໍ ເວທນາວວຕຸຖານໍ, ຍຖາເວທນໍ ຜສຸສວວຕຸຖານນຸຕິ ປທທຸວເຍນ ກາຣຕນຸຕຣາສມຸມິສຸສຕາ ຜລສຸສ, ຜລນຸຕຣາສມຸມິສຸສຕາ ຈ ກາຣຕສຸສ ທສຸສິຕາ ປຖມປກຸເຂ ອສໍກິຕຸຕາວວຕຸຖານນຸຕິ ກຕຸວາ໚ ທຸຕິຍປກຸເຂ ປນ ປຈຸຈຍເກທກິນຸເນນ ກາຣຕວິເສເສນ ຜລວິເສໂສ, ຜລວິເສເສນ ຈ ກາຣຕວິເສໂສ ນິຈຸຊິຍຕີຕິ ອຍມຕຸໂຖ ທສຸສິໂຕ ສນຸນິຍຸຖາ ນໍ ວວຕຸຖານນຸຕິ ກຕຸວາ໚ ປຸຣິມສຸມິຍຸຈ ປກຸເຂ ຜມຸມານໍ ອສງກຣໂຕ ວວຕຸຖານໍ ວຸຕຸຕໍ, ທຸຕິຍສຸມິຍຸຈ ຍຖາວວຕຸຖິຕກາວ ຊານນນຸຕິ ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສ໚ ອຸຕຸອາທໂຍຕິ ອາທິ-ສທຸເທນ ຈິຕຸຕວິສມາຈາຣາ ປີຕຸຕວາຕາທໂຍປີ ສງຄຍຸຫນຸຕິ໚ ເອກສຸມິ ໂທເສ ກຸປີເຕ ອິຕເຣປີ ໂຂກໍ ຄຈຸຉນຸຕິ໚ ສນຸເຕສຸປີ ເຕສຸ ເສມຸຫປຍິກາເຣນ ໂຣຄວູປສມໂຕ ເສມຸໂຫ ປາກໂຍຕິ ອຕຸໂຖ໚

‘‘ກໂວ’’ຕິ ວຸຕຸຕານໍ ສງຂາຣານໍ ກາຣຕສຸສ ປກາຣຕໍ, ກາຣຕເມວ ວາ ຕຕຸຫາຕິ ອາຫ ‘‘ຕຕຸຫາຍ ສງຂາຣກາຣຕກາວສຸສ ວຸຕຸຕຕຸຕາ’’ຕິ໚ ຕສຸສາປີຕິ ຕຕຸຫາຍປີ໚ ຕຕຸຫາ ທິ ກາມາສໂວ ກວາສໂວ ຈ໚ ກາມາສວກວາສວາ ກາມຸປາທານໍ, ທິຍຸຖາສໂວ ອິຕຣຸປາທານນຸຕິ ອາຫ ‘‘ຈຕຸຣຸປາທານກູຕາກາມກວທິຍຸຖາສວາ’’ຕິ໚ ເຕ ຈ ‘‘ອຸປາທານປຈຸຈຍາ ກໂວ’’ຕິ ວຈນໂຕ ອຸປາທານ ຍຸຈ, ‘‘ຕຕຸຫາປຈຸຈຍາ ອຸປາທານ’’ນຸຕິ ວຈນໂຕ ຕຕຸຫາ ຈ ສງຂາຣສຸສ ກາຣຕນຸຕິ ປາກຍາ໚ ອນສຸສາທນີເຍສຸ ອເນກາທີນວ ໂວກິຕຸເຕສຸ ສງຂາເຣສຸ ອສຸສາທານຸປສຸສນາ ອວິຊຸຊາຍ ວິນາ ນ ໂຫຕີຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ ‘‘ອສຸສາທານຸປສຸສິໂນ...ເປ...

ທສ຺ສິຕາ ໂຫຕີ''ຕິ. ຊີຕາສວສ຺ສ ສງ຺ຂາຣາກາວໂຕຕິ ພຸຍຕິເຣເກນປີ ອວິຊ຺ຊາຍ ສງ຺ຂາຣກາຣຓກາວໍ ວິກາເວຕິ. ເອກນ຺ເຕນ ທີ ຊີຕາສໂວວ ວິທ຺ທສ຺ສ. ເອເຕນ ພາລານໍ ເອວ ສມ຺ກວໂຕ ອວິຊ຺ຊາຍ ອສາຊາຣຓຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ວຕ຺ຖາຣມ຺ມຕາ ທີນິ ທີ ອິຕເຣສມ຺ປີ ສາຊາຣຕານິ. ວຕ຺ຖາຣມ຺ມຓຕຕ຺ຫຸປ຺ປາທານາທີນິ ວິຍ ອວິຊ຺ຊາປີ ປຸຎ຺ຎາກິສງ຺ຂາຣາທີນໍ ສາຊາຣຓ ກາຣຕນ຺ຕິ ໂຈທນໍ ມນສິ ກຕ຺ວາ ອາຫ "ປຸຎ຺ຎກວາທີ''ຕິອາທິ. ຕຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອປຸຎ຺ຎາເນຎ຺ຊກວາ ຄເຫຕພ຺ພາ. ປຸຎ຺ຎກໂວຕິ ປຸຎ຺ຎາກິສງ຺ຂາຣເຫຕຸໂກ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກໂວ. ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸ. ເອຕ຺ຖ ຈ ກິຈ຺ຈກຣຕຍ຺ຖານເກເທນ ກິຈ຺ຈວຕິ ອວິຊ຺ຊາ ກິນ຺ທີຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕາ. ນ ທີ ຍທວຕ຺ຖາ ອວິຊ຺ຊາ ປຸຎ຺ຎາກິສງ຺ຂາຣານໍ ອຸປ຺ນິສ຺ສໂຍ, ຕທວຕ຺ຖາ ເອວ ອິຕເຣສໍ ອຸປ຺ນິສ຺ສໂຍຕິ ສກ຺ກາ ວິຎ຺ຎາຕຸໍ. ເອຕ຺ຖ ຈ ກວາທີນວປ຺ປຍິຈ຺ຉາທນນ຺ຕິ ອຕ຺ຖໂຕ ປຸຎ຺ຎາກິສງ຺ຂາຣາທີນໍ ຕໍຕໍກວສງ຺ຂາຕທຸກ຺ຂເຫຕຸສກາວານກິສມຍນິມິຕ຺ຕຕາ.

ຖານນ຺ຕິ ຊຣມານຕາ ອຊິປ຺ເປຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ຖານວິຣຸທ຺ໂຊຕິ ອຕ຺ຖິຕາວິຣຸທ຺ໂຊ''ຕິ. ຖານາວິຣຸທ຺ຊາ ຈກ຺ຂຸຣູປາທໂຍ. "ປຸຣິມຈິຕ຺ຕຎ຺ຫີ''ຕິອາທີນາ ຖານວິຣຸທ຺ໂຊ ຈ ອຸທາຫໂຍຕິ ອາຫ "ນ ອິທໍ ເອກນ຺ຕິກໍ ສິຍາ''ຕິ. "ຈກ຺ຂຸຣູປາທໂຍ''ຕິອາທີນາ ທີ ປຣໂຕ ຖານາວິຣຸທ຺ຊາ ອຸທາຫຣິຍນ຺ຕີຕິ. ປຸຣິມສິປ຺ປາທີສິກ຺ຂາ ທີ ປຈ຺ຉາ ປວຕ຺ຕມານສິປ຺ປາທີກິຣິຍານໍ ສໂມຊານາສມ຺ກວາ ຖານວິໂຣໂຊຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ສມຕ຺ເຖຕຸໍ "ນ ຈ ສິປ຺ປາທີນ''ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ຕນ຺ຕິ ປຍິສນ຺ຊິອາທີຖານໍ. ອິຊາຕິ ຖານສກາວກິຈ຺ຈາທີຄຸຄຫເຕ. ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອາຣມ຺ມຕກູມິສນ຺ຕານາທີວິຣຸທ຺ຊາ ຄເຫຕພ຺ພາ, ເຕ ຈ ອນຸໂລມໂຕ ໂຄຕ຺ຣກຸສ຺ສ, ໂຄຕ຺ຣກຸໂຕ ມຄ຺ຄສ຺ສ ລິງ຺ຄປຣິວຕ຺ຕນາທີວເສນ ຈ ປວຕ຺ຕິຍໍ ເວທິຕພ຺ພາ. ນມນຣຸປ຺ປນວິໂຣຊາ ສກາວວິຣຸທ຺ໂຊ ປຈ຺ຈໂຍຕິ ໂຍຊນາ. ຕຕ຺ຖ ນມນຣຸປ຺ປນ຺ຕິ ອຣູປຣູປກາວເມວ ທສ຺ເສຕິ. ກມ຺ມໍ ເຈຕນາສກາວໍ, ຣູປໍ ຣຸປ຺ປນສກາວນ຺ຕິ ສກາວວິຣຸທ຺ຊໍ. ມຊຸຣມ຺ພິລຣສາທີຕິ ຊີຣໍ ມຊຸຣຣສໍ ປີຕ຺ຕຸປສມນໍ ມຊຸຣວິປາກສກາວໍ, ທຊິ ອມ຺ພິລຣສໍ ປີຕ຺ຕພ຺ຣູຫນໍ ກຍຸກວິປາກສກາວນ຺ຕິ ອໂຕ ສກາວວິໂຣຊາ.

ທຊິອາທີນີຕິ ທຊິປລາລານິ. ກູຕິຕກສ຺ສາຕິ ກູຕິຕກນາມກສ຺ສ ໂອສຊິວິເສສສ຺ສ. ອວິ ນາມ ເອລຸອກາ, ຕາ ປນ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ຣຕ຺ຕໂລມກາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ຣຕ຺ຕາ ເອລຸອກາ''ຕິ. ວິປາການມ຺ປີ ປຈ຺ຈຍກາວໂຕ, ອວິປາການມ຺ປີ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນກາວໂຕ ນ ວິປາກຊມ຺ມວິປາກາເປກ຺ຂາ ປຈ຺ຈຍປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ວິປາກາເຍວ ເຕ ຈ ນາ''ຕິ. ເຕນາຫ "ຕສ຺ມາ''ຕິອາທິ. ຕທວິປາການ຺ຕິ ຕສ຺ສາ ອວິຊ຺ຊາຍ ອວິປາກກູຕານໍ. ນ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິ ເອວ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຕາມຕ຺ຕສ຺ສ ອຊິປ຺ເປຕ຺ຕຕາ. ຕທວິຣຸທ຺ຊານນ຺ຕິ ຕາຍ ອວິຊ຺ຊາຍ ອວິຣຸທ຺ຊານໍ.

ປຸພ຺ພາປຣິຍວວຕ຺ຖານນ຺ຕິ ກາຍປວຕ຺ຕິຄຕິຊາຕິອາທີນໍ ຍຖາຣທໍ ປຸພ຺ພາປຣກາເວນ ປວຕ຺ຕິ, ສາ ປນ ເກນຈິ ອກຍາ ອກຍວິຊາ ປຍິນິຍຕສກາວາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ນິຍຕິວາທີນາ ວຸຕ຺ຕນິທສ຺ສນໍ ອາຫຣນ຺ໂຕ "ອຈ຺ເຊຊ຺ຊສຸຕ຺ຕາວຸຕາເກຊ຺ຊມຕີນໍ ວິຍາ''ຕິ ອາຫ. ທຸຕິຍວິກປ຺ເປ ສງ຺ຄຕີຕິ ອຊິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທ ຍາທິຈ຺ຉິກຕາ, ຍໍ ສນ຺ຊາຍ "ຍທິຈ຺ຉາຍ ປວຕ຺ຕນໍ ນິວຕ຺ຕນໍ ຍທິຈ຺ຉາຍາ''ຕິອາທິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ກາໂວຕິ ຊມ຺ມານໍ ສກາວສິທ຺ຊິຕາ, ຍໍ ສນ຺ຊາຍ ວທນ຺ຕິ "ກຕ຺ຍກສ຺ສ ໂກຍິຕິຊີຕກາວໍ, ກປີຍ຺ຖຍລສ຺ສ ວຍ຺ຍກາວໍ, ມິຄປກ຺ຊີນໍ ວາ ວິຈິຕ຺ຕວຕ຺ຕສຕ຺ຖານາທີຕໍ ໂກ ອກິສງ຺ຂໂຣຕິ, ເກວລໍ ສກາວສິທ຺ໂຊວາຍໍ ວິເສໂສ''ຕິ. ເຕນາຫ "ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ, ສພ຺ເພ ປາຕາ , ສພ຺ເພ ກູຕາ, ສພ຺ເພ ຊີວາ ອວສາ ອພລາ ອວີຣິຍາ ນິຍຕິສງ຺ຄຕິກາວປຣິຕຕາ''ຕິ (ທີ. ນິ. ໑.໑໖໘). ເອເຕທິ ວິກປ຺ປເນທີຕິ ຈຸຕິອາທີສຸ ສມ຺ມູລ຺ຫຕາຍ "ສຕ຺ໂຕ ມຣຕີ''ຕິອາທິວິກປ຺ປເນທິ ກາຣຕກູເຕທິ. ອກຸສລໍ ຈິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາຕິ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣປຣິພ຺ຣູຫເນນ ຈິຕ຺ຕໍ ອກຸສລໍ ກຕ຺ວາ.

ສຸຕ຺ຕາທີຊມ຺ມນ຺ຕິ ສຸຕ຺ຕເຄຍ຺ຍາທີປຣິຍຕ຺ຕິຊມ຺ມໍ. ປຣິຍຕ຺ຕິຊມ຺ມຎ຺ຫີ ສມ຺ມເທວ ຊານນ຺ໂຕ ປຍິປຕ຺ຕິຊມ຺ມໍ ປຣິປູເຣຕ຺ວາ ປຍິເວຊຊມ຺ເມ ປຕິຍ຺ຖຫຕິ. ຕນ຺ຕິ ຕໍ ຊານນໍ, ນິພ຺ພານາກິສມໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ສງ຺ຂາຣປທນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

ວິຎ຺ຎາຕປທນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໔໗. ຍຖາວຸຕ຺ຕສງ຺ຂາຣປຈ຺ຈຍາຕິ ປຸຎ຺ຎາກິສງ຺ຂາຣາທິວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣສງ຺ຂາຣປຈ຺ຈຍາ. ວິຎ຺ຎາຕາທໂຍ ເວທນາປຣິໂຍສານາ ເອຕຣທີ ວິປາກວຍ຺ຍກູຕາ ອິຊາຊິປ຺ເປຕາຕິ ອາຫ "ຕໍກມ຺ມນິພ຺ພຕ຺ຕເມວ ວິຎ຺ຎາຕໍ ກວິຕຸໍ ອຣຫຕີ''ຕິ. ອຍຎ຺ຈ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕ

ນາ ສາຕຸກຖາປາລຸອິຍາ ນ ສເມຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺໋ໂຕ ''ສາຕຸກຖາຍໍ ປ໌ນາ''ຕິອາທິມາຫ. ຕຕຸຖ ສາຕຸກຖາຍໍ ວຈນໂຕ ສພ຺ພວິລຸຍາຕຍສ຺ສເວທນາປຣິຄຸຄໂທ ກໂຕ ສາຕຸກຖາຍນ຺ຕິ ໂຍຊນາ. ສປ຺ປເທສາຕິ ສາວເສສາ, ວິປາກາ ເອວາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ. ວິລຸຍາຕາທີສຸ ທີ ວິປາເກສຸເຍວ ອທິປ຺ເປເຕສຸ ຍຖາ –

''ວິປາເກຫິ ສມ຺ເມຫິ ເຍ ສມ຺ມາ ວິປ຺ປຍຸຕຸຕາ, ເຕ ສມ຺ມາ ອສງຂຕໍ ຂນ຺ສໂຕ ຄເປຕວາ ປລຸຈຫິ ຂນ຺ເສຫິ ທວາທສຫາຍຕເນຫິ ເຕຣສຫິ ສາຕູຫິ ສງຄທິຕາ. ກຕີຫິ ອສງຄທິຕາ? ນ ເກຫີຈິ ຂນ຺ເສຫິ ນ ເກຫີຈິ ອາຍຕເນຫິ ປລຸຈຫິ ສາຕູຫິ ອສງຄທິຕາ''ຕິ (ສາຕຸ. ໔ກກ) –

ວິປາກວິປ຺ປຍຸຕຸຕານໍ ສງຄຫາສງຄຫາ ວິສຸສຊ຺ຊິຕາ, ເອວມິສາປີ ວິສຸສຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ ສິຍາ. ເຕນາຫ ''ວິປາກາ ສມ຺ມາຕິ ອິມສ຺ສ ວິຍ ວິສຸສຊ຺ຊນໍ ສິຍາ''ຕິ. ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ວິປ຺ປຍຸຕຸເຕນ ສງຄທິຕາສງຄທິຕປທນິທຸເທເສ ນິປ຺ປເທສາວ ວິລຸຍາຕຍສ຺ສເວທນາ ຄທິຕາ, ຕສ຺ມາ. ຕຕຸຖາຕິ ສາຕຸກຖາຍໍ. ອກິສມ຺ມກາຊນິຍວເສນາຕິ ອິມສ຺ມີ ປຝິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທວິກງເຄ ອກິສມ຺ມກາຊນິຍວເສນ. ເຕນາຫ ''ອວິຊ຺ຊາປຈ຺ຈຍາ ສງຂາຣາ ຈາ''ຕິອາທີ. ເຕນ ຍຖາວຸຕຸຕອຕຸຖວຕຸຕານາ ສຸຕຸຕນ຺ຕກາຊນິຍວເສນ ວຸຕຸຕາຕິ ຍຖາທສ຺ສິຕໍ ວິໂຣສໍ ປຣິຫຣຕິ. ຍທີ ອກິສມ຺ມກາຊນິຍວເສນ ສາຕຸກຖາປາລຸອິ ປວຕຸຕາ, ອຖ ກສ຺ມາ ''ກາມກໂວ ປລຸຈຫິ ຂນ຺ເສຫິ ເອກາທສຫາຍຕເນຫິ ສຕຸຕຣສຫິ ສາຕູຫິ ສງຄທີໂຕ. ຣູປກໂວ ປລຸຈຫິ ຂນ຺ເສຫິ ປລຸຈຫາຍຕເນຫິ ອຝຸຄຫິ ສາຕູຫິ ສງຄທີໂຕ''ຕິອາທິນາ (ສາຕຸ. ຝກ-ຝ໙) ອຸປາທິນ຺ນກຂນ຺ສວເສນ ກໂວ ວິສຸສຊ຺ຊິໂຕຕິ ໂຈທນໍ ມນສີ ກຕວາ ອາຫ ''ກໂວ ປນ...ເປ... ນ ອກິສມ຺ມກາຊນິຍວເສນ ຄທີໂຕ''ຕິ. ເອວລຸຈ ກຕວາຕິ ອກິສມ຺ມກາຊນິຍວເສນ ອຄຸຄທິຕຕຸຕາ ເອວ. ຕຕຸຖາຕິ ສາຕຸກຖາຍໍ. ວິປາກລຸເຫຕນ຺ຕິ ທີ-ສທ຺ໂທ ເຫຕຸອຕຸໂຖ. ຍສ຺ມາ ຍຖາວຸຕຸຕພາຕຸ ຕືສວິສວິລຸຍາຕໍ ວິປາກໍ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ສງຂາຣປຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ອິມມຕຸຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ວິລຸຍາຕສ຺ສ ວິປາກຕຸຕາ''ຕິອາທິມາຫ.

''ໂສມນສ຺ສສຫຄຕາເນວ ສນ຺ສາຍ ວຸຕຸຕ''ນ຺ຕິ ອິທໍ ວິຈາເຣຕພ຺ພໍ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄຕກຸສລາກຸສລຊວນານນ຺ຕຣມ຺ປີ ໂສມນສ຺ສສຫຄຕຕທາຣມ຺ມຕສ຺ສ ອິຈ຺ຊິຕຕຸຕາ. ຕຖາ ທີ ອຝຸຄກຖາຍໍ ''ຈຕຸນ຺ນໍ ປນ ທຸເຫຕຸກກຸສລຈິຕຸຕານໍ ອລຸລຕຣຊວນສ຺ສ ປຣິໂຍສາເນ ອເຫຕຸກຈິຕຸຕໍ ຕທາຣມ຺ມຕກາເວນ ປຕິຝຸຄາຕີ''ຕິ (ສ. ສ. ອຝຸຄ. ໔໙໙ ວິປາກຸທຸສາຣກຖາ) ວຕວາ ''ອິຝຸຄາຣມ຺ມເຕ ປນ ສນ຺ຕີຣຕມ຺ປີ ຕທາຣມ຺ມຕມ຺ປີ ໂສມນສ຺ສສຫຄຕເມວາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ກຸສລາກຸສລລຸຫີ ອກີອິຝຸຄມ຺ປີ ອາຣມ຺ມຕໍ ຕຖາກິສງຂເຣເນ ກທາຈິ ນ ມຊ຺ຊຕຸຕໍ ກຕວາ ນ ປວຕຸຕຕີ, ວິປາກໍ ປນ ຍຖາສກາວໂຕວ ອາຣມ຺ມຕຣສໍ ອນ຺ກວຕີ. ເຕນາຫ ''ນ ສກ຺ກາ ວິປາກໍ ວລຸເຈຕຸ''ນ຺ຕີ. ກີຣິຍຊວນານໍ ປນ ວິສຍາກີສງຂຣຕສ຺ສ ພລວກາວໂຕ ຕທນນ຺ຕຣານໍ ຕທາຣມ຺ມຕານໍ ຍຖາວິສຍໍ ເວທນາວເສນ ຕທນ຺ຄຸຕາຕາ ອິຈ຺ຊິຕາ. ເຍ ປນ ກີຣິຍຊວນານນ຺ຕຣໍ ຕທາຣມ຺ມຕໍ ນ ອິຈ຺ຊນ຺ຕີ, ເຕສໍ ວຕຸຕພ຺ພເມວ ນຕຸຖີ. ຍໍ ປນ ''ຊວເນນ ຕທາຣມ຺ມຕໍ ນິຍເມຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ຕໍ ກຸສລໍ ສນ຺ສາຍ ວຸຕຸຕນ຺ຕິ ຈ ວຸຕຸຕໍ. ຕສ຺ມາ ຍຖາວຸຕຸໂຕ ວິຈາເຣຕພ຺ໂພ. ຕິເຫຕຸກຊວນາວສາເນ ຈ ທຸເຫຕຸກຊວນາວສາເນ ຈາຕິ ສມຸຈ຺ຈຍຕຸໂຖ ຈ-ສທ຺ໂທ. ເກຈິ ປນ ວິກາຄໍ ອກຕວາ ''ກຸສລຊວນາວສາເນປີ ອເຫຕຸກຕທາຣມ຺ມຕໍ ໂທຕີຕິ 'ເຍກຸຍ຺ເຍນາ'ຕິ ວຸຕຸຕ''ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕີ. ໂລກຈິຕຸຕສ຺ສ ວາ ສຕຸຕານໍ ພທຸລໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ ''ເຍກຸຍ຺ເຍນາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ''ສກີ ວາ''ຕິ ວຈນສິລິຝຸຄຕາວເສນ ວຸຕຸຕໍ ຍຖາ ''ອຝຸຄ ວາ ທສ ວາ''ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ທີຣຕຸຕຕີຣຕຸຕາທີສຸ ວິຍ ເວທິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ອາຫ. ວາ-ສທ຺ທສ຺ສ ອກາວາຕິ ສຸຍ຺ຍມານສ຺ສ ວາ-ສທ຺ທສ຺ສ ອກາເວນ ວຸຕຸຕໍ. ອຕຸໂຖ ປນ ຕຕຸຖາປີ ວາ-ສທ຺ໂທ ລພ຺ກເຕວ. ຕີຣຕຸຕໍ ປນ ວາສາທີເກ ລພ຺ກມາເນ ທີຣຕຸເຕ ວຕຸຕພ຺ພເມວ ນຕຸຖີຕິ ທີຣຕຸຕຄຸຄຫໍ ວິສຸໍ ນ ໂຍເຊຕີຕິ ອທິປ຺ປາເຍນ ''ວຈນສິລິຝຸຄຕາມຕຸເຕນາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ເກວລໍ ''ຕີຣຕຸຕ''ນ຺ຕິ ວຸຕຸເຕ ອລຸລຕຸຖ ວາສາທີນາ ອນ຺ຕຣິຕມ຺ປີ ຕີຣຕຸຕໍ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ, ທີຣຕຸຕວິສິຝຸຄໍ ປນ ຕີຣຕຸຕໍ ວຸຈ຺ຈມານໍ ເຕນ ອນນ຺ຕຣິຕເມວ ຕີຣຕຸຕໍ ທີເປຕີຕິ ອາຫ ''ນິຣນ຺ຕຣຕີຣຕຸຕທສ຺ສນຕຸຖໍ ວາ''ຕິ. ພລວຣູປາທີເກ ອາຣມ຺ມເຕຕິ ອຕິມຫຕິ ຣູປາທິອາຣມ຺ມເຕ. ''ອນິປ຺ປາໂຍ''ຕິ ເອເຕນ ເອກຈິຕຸຕກຸຂຕາຍຸເກປີ ວິສເຍ ກທາຈິ ຕທາຣມ຺ມຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ''ສກີ ເອວາ''ຕິອາທີນາ ວຸຕຸຕມຕຸຖໍ ອຸລ຺ລິງເຄຕີ. ''ສພ຺ພທຸວາເຣສຸ ຕທາຣມ຺ມເຕ ທຸເວ ເອວ ຈິຕຸຕວາຣາ ອາຄຕາ''ຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ອຍມ຺ປີ ອຕຸໂຖ ວິຈາເຣຕວາ ຄເຫຕພ຺ໂພ. ອນ຺ຣູປາຍ ປຝິສນ຺ສິຍາຕິ ອຕຸຕໂນ ອຕຸຕໂນ ອນ຺ຈ຺ຈວິເກນ ປຝິສນ຺ສານກິຈ຺ເຈນ.

''ກຕິ ປຝິສນ຺ສິໂຍ, ກຕິ ປຝິສນ຺ສິຈິຕຸຕານີ''ຕິອາທີນາ ປຝິສນ຺ສີວິຈາໂຣ ປຣໂຕ ວິຕຸຖາຣໂຕ ກຖິຍຕີຕິ ອາຫ ''ປຝິສນ຺ສິກຖາ ມຫາວິສຍາຕິ ກຕວາ ປວຕຸຕິເມວ ຕາວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ''ຕິ. ອເຫຕຸກທຸວຍາທີນນ຺ຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ມຫາວິປາກມຫຄຸຄຕວິປາເກ ສງຄຕຸຫາຕີ. ທຸວາຣນິຍມານິຍມາວຈນນ຺ຕິ ທຸວາຣສ຺ສ ນິຍຕານິຍຕາວຈນໍ, ນິຍຕທຸວາຣໍ ອນິຍຕທຸວາຣນ຺ຕິ ວາ ອວຈນນ຺ຕິ ອຕຸໂຖ. ອນຸປ຺ປຕຸຕີໂຕຕິ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ. ຍທີປີ ''ອນ຺ຣູປາຍ ປຝິສນ຺ສິຍາ''ຕິ ປຝິສນ຺ສີປີ ເຫຝຸຄາ ຄທິຕາ, ''ປວຕຸຕິຍໍ

ປັນາ''ຕິ ອສີກຕຕຸຕາ ປັນ ປວຕຸຕິເຍວ ປັຈຈາມຜຸຖາ។ ປັຈຈຍຸປຸປັນຸນກາເວນ ປຄຸມຸທຸທິຜຸຖານີ ສພຸພານິປີ ໂລກິຍວິປາກຈິຕຸ ຕານີ ອນຸວາເທສໍ ອຣຫນຸຕີຕິ ອາຫ ''ຕຕຸຣສຸສາຕີ ປວຕຸຕິຍໍ ພາຕຸຕິສວິສສຸສາ''ຕິ។

ຍຖາ ກາມາວຈຣປຼິສນຸຂີວິຄຸຍາຕສງຂາຕສຸສ ພິຊສຸສ ອກາເວປີ ຣູປາເວ ຈກຸຂຸໂສຕີນຸທຸຣິຍປວຕຸຕິອານຸກາວໂຕ ຈກຸຂຸໂສຕວິຄຸຍາຕານໍ ສມຸກໂວ, ເອວໍ ເຕເນວ ກາຣເນນ ສມຸປ໌ຜິຈຸຉນາທີນມຸປີ ຕຕຸຖ ສມຸກໂວຕີ ທສຸເສນຸໂຕ ''ອີນຸ ທຸຣິຍປວຕຸຕິອານຸກາວໂຕ ເອວາ''ຕິອາທິມາຫ។ ຕຕຸຖ ຈກຸຂຸໂສຕທຸວາຣເກເທນາຕີ ຈກຸຂຸໂສຕທຸວາຣວິເສເສນ ກວິຕພຸພນຸຕີ ສມຸພນຸໂຊ។ ຕສຸສາຕີ ຈກຸຂຸໂສຕທຸວາຣສຸສ។ ທຸວາຣວນຸຕາເປກຸໂຂ ທຸວາຣກາໂວຕີ ອາຫ ''ວິຄຸຍາຕວິຖີເກທາຍຕຸຕຕຸຕາ''ຕິ។ ຕສຸມິຄຸຈ ສຕີຕິ ຕສຸມີ ທຸວາຣເກເທ ວິຖີເກເທ ຈ ສຕິ។ ກາໂວຕີ ອຸປຸປັຕຸຕີ។ ຊນກໍ ອນຸພນຸຊຕີ ນາມາຕີ ຕໍສທິເສ ຕພຸໂພຫາຣໍ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ។

ອີທໍ ປັນ ວຕຸວາຕີ ຣູປາຣູປາວຈຣະມຸເມ ອາຣພຸກ ຕທາຣມຸມຕານຸປຸປັຕຸຕີ ວຕຸວາ។ ກາວນາຍາຕີ ອກຸສລກາວນາຍ ສໍກິເລ ສວຫຸລເນນ, ສໍກິລິຜຸຖສມາຣາເນນາຕີ ອຕຸໂຖ។ ຕຖາ ທີ ໂລກໂທສສຫຄຕຈິຕຸຕຸປຸປາເທປີ ສມາຣີ ''ອວຜຸຖິຕີ ອວິສາຫາໂຣ ອວິກຸເຂໂປ ອວິສາຫຜມານສຕາ''ຕິອາທິນາ (ຂ។ ສ។ ໑໑) ນິທຸທິຜຸໂຖ។ ອວຕຸຖຸກາວທສຸສນຕຸຖນຸຕີ ອຜຸຖານກາວທສຸສນຕຸຖໍ, ອນາຣມຸມຕກາວທສຸສນຕຸຖນຸຕີ ອຕຸໂຖ។

''ເກນ ກຕຸຖາ''ຕິ ປທສຸສ ''ເກນ ຈິຕຸເຕນ ກສຸມີ ກເວ''ຕິ ສງເຂເປນ ວຸຕຸຕມຕຸຖໍ ວິຕຸຖາຣໂຕ ທສຸເສຕຸໍ ''ເອກູນວີສຕີ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຕຸຖ ເຕນ ເຕນ ຈິຕຸເຕນາຕີ ເຕນ ເຕນ ອເຫຕຸກທຸວຍາທິຈິຕຸເຕນ ສຫຂີ ປວຕຸຕມານາ ປຜິສນຸຂີກຸຂເຕ ຣູປາຣູປະມຸມາ ເອກູນວີສຕີ ປຜິສນຸຂີໂຍຕີ ໂຍຊນາ។ ເຕນ ເຕນ ຈິຕຸເຕນ ສຫຊາຕາທີປັຈຈຍຕາຍ ເຫຕຸກູເຕນ, ກຣຕກູເຕນ ວາ។ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ກເວ។

ອນຸສຸສຣຕາຕຸໂຖ ພຸຍາປາໂຣ ອນຸສຸສຣຕພຸຍາປາໂຣ។ ເກຈີຕີ ສມຸມສິຣິຕຸເຖຣໍ ສນຸຂາຍ ວທຕີ។ ຕີສຸ ຊວນວາເຣສຸ...ເປ... ກວິຕພຸພນຸຕີ ກມຸມາທີອຸປັຜຸຖານສຸສ ປຣໂຕ ຕີທີ ຊວນວາເຣທີ ປວຕຸຕິຕພຸພນຸຕີ ອຕຸໂຖ។ ເຕນາຫ ''ອເນກ...ເປ... ອກີປຸປັລມຸພນຄຸຈ ໂທຕີ''ຕິ។ ຕສຸມາຕີ ຍສຸມາ ເອກຊວນວາຣສຸເສວ ກມຸມາທີອຸປັຜຸຖາເນນ ມຣຕໍ ນ ສມຸກວຕີ, ຕສຸມາ។ ໂພຜຸຖພຸພສຸສາຕີ ປຫາຣໂພຜຸຖພຸພສຸສ ។ ກວງຄຈິຕຸເຕ ວຕຸຕມາເນ, ອນຸຕຣນຸຕຣາ ປັຄຸຈທຸວາຣວິຖີຍາ ວາ ວຕຸຕມານາຍ ໂພຜຸຖພຸພສມາໂຍເຄ ປຖມໍ ກາຍທຸວາຣາວຊຊນຸປຸປັຕຸຕີ ຍຸຕຸຕາ, ຕຖາປີ ກິສຸມິຄຸຈິ ຈີນຸຕຍມາເນ ຕເມວາຣພຸກ ເອກສຸມີ ຊວນ ວາເຣ ປວຕຸເຕ ປຈຸຉາ ກາຍທຸວາຣາວຊຊນຸປຸປັຕຸຕີ ສີຍາ ຈິຕຸຕສຸສ ລຫຸປຣິວຕຸຕິກາວໂຕຕີ ເກຈີວາທສຸສ ອສີປຸປາໂຍ។ ຍຖາ ນິທຸທາຍນຸຕສຸສ ໂພຜຸຖພຸພສມາໂຍເຄນ ປພຸຊຊນກາເລ ມໂນທຸວາຣາວຊຊນເມວ ອາວຸເຜຕິ, ນ ກາຍທຸວາຣາວຊຊນໍ។ ''ປັຄຸຈທີ ວິຄຸຍາເຕທີ ນ ປຜິພຸຊຊຕີ''ຕິ (ວິກ។ ກ໕໑) ທີ ວຸຕຸຕໍ។ ເອວໍສມຸປທໍ ວາ ເອຕໍ ທຜຸຖພຸພໍ។ ລຫຸກປັຈຈຸປັຜຸຖານນຸຕີ ລຫຸອຸປັຜຸຖານໍ។ ມໂນທຸວາຣສຸສ ວິສໂຍ ກມຸມາທີໂກ។ ລຫຸກາຕີ ລຫຸປັຜຸຖານຕາ។ ຣູປານນຸຕີ ຈກຸຂາທີຣູປະມຸມານໍ។ ວິສຍກາເວປີຕີ ຣູປາຍຕນາທີວິສຍສພຸກາເວປີ។ ເຍສໍ ວິສໂຍ ອຕຸຖີຕີ ເຍສໍ ນິປຸປຣິຍາເຍນ ວິສໂຍ ອຕຸຖີ។ ຕໍທສຸສນຕຸຖເມວາຕີ ເຕສໍ ສາຣມຸມຕານໍເຍວ ທສຸສນຕຸຖໍ។ ເຕນາຕີ ຕສຸມາ។

''ກູມິຈິຕຸຕຸປຸປາທາທິວເສນາ''ຕິ ອີທໍ ກມຸມໍ ສນຸຂາຍ ວຸຕຸຕໍ, ກມຸມນິມິຕຸຕສຸສປີ ວເສນ ລພຸກເຕວ ຕສຸສ ຉລຸອາຣມຸມຕກາວ ໂຕ។ ຄຕິນິມິຕຸຕສຸສ ປັນ ປເກໂທ ນິລາທີໂກເຍວ។

ອນຸປັຈຸຉິນຸເນສຸ ມຄຸເຄສຸ ອປຸປັທີເນສຸ។ ຕຄຸຈ ກມຸມາທີ។ ກວນຸຕຣນິນຸນາທີຕາ ຈິຕຸຕສນຸຕານສຸສ ກວປຕຸຖນາຍ ຕຖາກີສງຂຕຕຸຕາ។ ຍສຸມິຄຸທີ ຈິຕຸຕສນຸຕາເນ ປຸຄຸຍາທີເຈຕນາຍ ວິຍ ກວປຕຸຖນາຍ ປຣິກາວນາ ອນຸປັຈຸຉິນຸນາ, ຕຕຸເຖວ ກວນຸຕຣປຣິຍາປນຸນຈິຕຸຕຸປຸປັຕຸຕີ។ ຕໍ ປັນ ຈິຕຸຕໍ ຕຖາ ອຸປຸປັຊຊມານໍ ຕາຍ ວິນາມິຕໍ ວິຍ ໂທຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ອນຸປັຈຸຉິນຸນກິ ເລສພລວິນາມິຕ''ນຸຕີ។ ສພຸພຕຸຖາຕີ ສຸຄຕີທຸຄຸຄຕີສຸ។ ອີຕຣາຍາຕີ ສຸຄຕິປຜິສນຸຂີນິນຸນາຍ ຈຸຕິຍາ។ ''ນິຈຸຉີນນຸຕີ''ຕິ ວຸຕຸຕສຸສ ນິຈຸຉຍສຸສ ນິພນຸຂນໍ ອາຄມໍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ນິມິຕຸຕສຸສາທຄຂີຕໍ ວາ''ຕິອາທິມາຫ។

ອກຸສເລ ທີ ທຸຄຸຄຕູປນິສຸສເຍ ນິຍມິເຕ ກຸສລໍ ສຸຄຕູປນິສຸສໂຍຕີ ນິຍມິຕເມວ ໂທຕີຕິ។

ອນິຏ຺ຐໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ອາຫ ຍໂຕ ທຸຄ຺ຄຕິປຏິສນ຺ຘິ ທສ຺ສິຍຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຍທິ ເອວໍ “ຣາຄາທິເຫຕຸຠູຕ”ນ຺ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ “ຕມ຺ປິ ຫິ…ເປ… ໂຫຕີ”ຕິຯ ຕມ຺ປີຕິ ອນິຏ຺ຐາຣມ຺ມຓມ຺ປິຯ ຍສ຺ມາ ປນ ຫີນໍ ອາຣມ຺ມຓນ຺ຕິ ອາຣມ຺ມຓຠູຕກມ຺ມນິມິຕ຺ຕໍ ອຘິປ຺ເປຕໍ, ຕສ຺ມາ “ອກຸສລວິປາກຊນກກມ຺ມສຫຊາຕານໍ ວາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກມ຺ມນິມິຕ຺ຕຠູຕຎ຺ຫິ ອາຣມ຺ມຓໍ ຍໍ ວິປາກສ຺ສ ຊນກໍ ກມ຺ມໍ, ເຕນ ສຫຊາຕານໍ, ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ສທິສາສນ຺ນຊວນສຫຊາຕານຎ຺ຈ ຣາຄາທີນໍ ອາຣມ຺ມຓປ຺ຈຍສງ຺ຂາໂຕ ເຫຕຸ ໂຫຕິ, ໂສ ເອວ ຈສ຺ສ ຫີນຠາໂວຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຕຎ຺ຫີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກມ຺ມວເສນ ອນິຏ຺ຐນ຺ຕິ ຫີນສ຺ສ ອກຸສລກມ຺ມສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓໂຕ ອາຣມ຺ມຓຠາວເສນ ຫີນນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ອນິຏ຺ຐໍ, ສຠາເວນ ອິຏ຺ຐມ຺ປີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ “ອຎ຺ຎຖາ ຈາ”ຕິອາທິນາ ກມ຺ມນິມິຕ຺ຕາຣມ຺ມຓສ຺ສ ອກຸສລວິປາກສ຺ສ ນ ສມ຺ຠໂວຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ອາສນ຺ນກຕກມ຺ມາຣມ຺ມຓສນ຺ຕຕິຍນ຺ຕິ ອາສນ຺ນກຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓສນ຺ຕາເນຯ ຕໍສທິສນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕກມ຺ມາຣມ຺ມຓສທິສໍຯ ປຏິສນ຺ຘິ ອາຣມ຺ມຓູປຏ຺ຐາປກນ຺ຕິ ປຏິສນ຺ຘິຍາ ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ອຸປຏ຺ຐາປກໍຯ ຈຸຕິອາສນ຺ນຊວນານໍ ປຏິສນ຺ຘິຊນກຕ຺ເຕ ອຍມຕ຺ໂຖ ລພ຺ເຠຍ຺ຍາຕິ ໂຈທນໍ ມນສິ ກຕ຺ວາ ອາຫ “ນ ຈ ປຏິສນ຺ຘິຍາ”ຕິອາທິຯ ຕໍສມານວີຖິຍນ຺ຕິ ຕາຍ ປຏິສນ຺ຘິຍາ ເອກວີຖິຍໍຯ ນ ອສ຺ສາທິຕານີຕິ ອສ຺ສາທນຠູຕາຍ ຕຓ຺ຫາຍ ນ ອາມຏ຺ຐານີຯ

ສມຕ຺ຕາຕິ ປຣິປຸຓ຺ຓາ, ປຣິຍຕ຺ຕາ ວາຯ “ມຣຓກາເລ…ເປ… ສມາທິນ຺ນາ”ຕິ ວຈນໂຕ ຍຖາວຸຕ຺ຕຈຸຕິອາສນ຺ນຊວນານໍ ປຏິສນ຺ຘິທານໍ ສິທ຺ຘນ຺ຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ “ນ ຈ ທຸພ຺ພເລຫີ”ຕິອາທິຯ “ວກ຺ຂຕິ ຈາ”ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ອຸປ຺ຈເຍນ ປາກຏຕຣໍ ກໂຣຕິຯ ຎາຓວຕ຺ຖຸວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາຍຎ຺ຫິ “ປຎ຺ຈຫິ ວິຎ຺ຎາເຓຫິ ນ ກຎ຺ຈິ ຘມ຺ມໍ ປຏິວິຊານາຕີ”ຕິ ປທານໍ ອຕ຺ຖໍ ວິວຣນ຺ໂຕ ວກ຺ຂຕິ “ສພ຺ພມ຺ປີ…ເປ… ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕານີ”ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ປຏິວິຊານາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອີຣິຍາປຖກປ຺ປນກາຍວຈິກມ຺ມຸປຏ຺ຐາປນກຸສລາກຸສລຘມ຺ມສມາທານສມາປຊ຺ຊນວຸຏ຺ຐານານິ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນສຸປິນທສ຺ສນາທີນໍ ມໂນທ຺ວາຣິກຈິຕ຺ເຕເນວ ປວຕ຺ຕິ ປາກຏາຕິ ຕານິ ພຫີ ກໂຣນ຺ໂຕ “ຊວນປຣິໂຍສານໍ ກິຈ຺ຈ”ນ຺ຕິ ອາຫຯ ສຫຊວນການີຕິ ຊວນສຫິຕານິ, ປຎ຺ຈທ຺ວາຣິກຊວເນຫິ ສທ຺ຘິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຕຕ຺ຖາຕິ “ປຎ຺ຈຫິ ວິຎ຺ຎາເຓຫິ ນ ກຎ຺ຈິ ຘມ຺ມໍ ປຏິວິຊານາຕີ”ຕິ ປາຬິວຓ຺ຓນາຍໍຯ ນ ກຎ຺ຈິ ຘມ຺ມໍ ປຏິວິຊານາຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ນ ສພ຺ເພ ຣູປາທິຘມ຺ມາ ຘມ຺ມຄ຺ຄຫເຓນ ຄຫິຕາຕິ ຍຖາຘິປ຺ເປຕຘມ຺ມທສ຺ສນຕ຺ຖໍ “ມໂນປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ຘມ຺ມາຕິ (ຘຯ ປຯ ໑-໒) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ເອກມ຺ປີ ກຸສລໍ ວາ ອກຸສລໍ ວາ ນ ປຏິວິຊານາຕີ”ຕິ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວິວຣນ຺ໂຕ “ເຍສ”ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ເຍສໍ ກຸສລາກຸສລຘມ຺ມານໍ ປຏິວິຠາວນປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ສິທ຺ຘາ ວິປາກຘມ຺ມຕາ ໂຍນິໂສມນສິກາຣອໂຍນິໂສມນສິກາຣສມຸຏ຺ຐານາ, ຍາຍ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍສນ຺ຕາເນ ອນ຺ເວຕິ ອນຸຄຈ຺ຉຕິ, ປຎ຺ຈວິຎ຺ຎາຓານໍ ສາ ວິປາກຘມ຺ມຕາ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕາ ປຏິເສຘິຕາຕິຯ ຕາທິສເມວາຕິ ກຸສລາກຸສລຘມ຺ມປຏິວິຊານນສທິສເມວຯ ຍທິ ປຎ຺ຈທ຺ວາເຣ ຍຖາວຸຕ຺ຕກິຈ຺ຈສ຺ສ ກຣເຓ ສຫຊວນການິ ວີຖິຈິຕ຺ຕານິ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕານິ, ກຖໍ ຕຕ຺ຖ ຈວນຸປ຺ປຊ຺ຊນານິ ສມ຺ຠວນ຺ຕີຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ “ຕທາຣມ຺ມຓານນ຺ຕຣໍ ປນາ”ຕິອາທິຯ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ມໂນທ຺ວາຣິກຠາໂວ ມໂນທ຺ວາຣາວຊ຺ຊນຸປ຺ປຕ຺ຕິປຸພ຺ພໂກຕິ ຕທຠາເວນາຫ “ອິມິນາ ອຘິປ຺ປາເຍນາ”ຕິຯ ອວເສເສກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓາຍຸເກ ຣູປາທິມ຺ຫີຕິ ໂຍຊນາຯ

ອຸປ຺ຈາໂຣ ວິຍ ທຏ຺ຐພ຺ພາ ສມານາຣມ຺ມຓຕ຺ຕາ, ອຸປ຺ປຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈຯ ເກຈີຕິ ຘມ຺ມສິຣິຕ຺ເຖຣໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິຯ ມຫຄ຺ຄຕາວສານໍ ວທນ຺ຕີຕິ ຍຖາປຈ຺ຈຍໍ ມຫຄ຺ຄຕສມາປຕ຺ຕີ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວຸຏ຺ຐິຕສ຺ສ ສາ ວີຖິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕໂຕ ຈຸຕິຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ ຕິ ວທນ຺ຕີຯ ອຕີຕາຣມ຺ມຓາ ເອກາທສວິຘາຕິ ນວ ກາມາວຈຣສຸຄຕິຈຸຕິໂຍ, ທ຺ເວ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນອາຣຸປ຺ປຈຸຕິໂຍຕິ ເອວໍ ອຕີຕາຣມ຺ມຓາ ເອກາທສວິຘາ ສຸຄຕິຈຸຕິໂຍຯ ປຎ຺ຈ ຣູປາວຈຣາ, ວຸຕ຺ຕາວເສສາ ທ຺ເວ ອຣູປາວຈຣາຕິ ນວຕ຺ຕພ຺ພາຣມ຺ມຓາ ສຕ຺ຕວິຘາ ຈຸຕິໂຍຯ ທຸຄ຺ຄຕິຈຸຕິ ປນ ປໂຣໂຕ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອິຘ ນ ຄຫິຕາຯ ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ “ທຸຄ຺ຄຕິຈຸຕິຍາ ປນ…ເປ… ນ ທສ຺ສິຕາ”ຕິຯ

ເອວມາທິເກຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ “ສຸທ຺ຘາຍ ວາ ຊວນວີຖິຍາ”ຕິອາທິວຈນໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ “ສຸທ຺ຘາຍ ວາຕິ ມຫຄ຺ຄຕກມ຺ມນິມິຕ຺ຕາຣມ຺ມຓາຍ ຊວນວີຖິຍາ”ຕິຯ “ວິຎ຺ຎາຍຕີ”ຕິ ອິມິນາ ຍທິປິ “ປຖວີກສິຓາທີ”ຕິອາທິສທ຺ເທນ ອຣູປາວຈຣຊ຺ຌານາຣມ຺ມຓສ຺ສາປີ ສງ຺ຄໂຫ ສມ຺ຠວຕິ, “ຈກ຺ຂຸໂສຕານໍ ວາ”ຕິ ປນ ທ຺ວາຣທ຺ວຍສ຺ເສວ ວເສນ ວິກປ຺ປນ຺ຕຣກຣຓໍ ຍຖາຘິປ຺ເປຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ຎາປກນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຎາປກຎ຺ຈ ນາມ ອຄຕິກາ ຄຕີຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ຎາປກໍ ອສມ຺ຠເວນ຺ໂຕ “ອຖາປີ”ຕິອາທິມາຫຯ ໂຍ ຍຕ຺ຖ ສມ຺ຠວຕິ, ຕສ຺ສ ໂຍຊນາ ຍຖາສມ຺ຠວໂຍຊນາ, ຕາຍຯ ອຍມ຺ປີ ປຏິສນ຺ຘີຕິ ອາຣຸປ຺ປຈຸຕິຍາ ອນນ຺ຕຣໍ ປຏິສນ຺ຘີ ວທຕິຯ ຕຕ຺ເຖວາຕິ “ປຖວີກສິຓາທີກໍ ວາ ນິມິຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປຐເມ ວິກປ຺ເປ ເອວຯ ເຫຏ຺ຐິມາ ເຫຏ຺ຐິ

ມາ ປຏິສນ຺ຘິ ນຕ຺ຖີຕິ ໂຍຊນາຯ ເຕນາຕິ ຕສ຺ມາຯ ຕໂຕຕິ ຈຕຸຕ຺ຖາຣຸປ຺ປ຺ຈຸຕິໂຕຯ ຕຕ຺ເຖວາຕິ ຈຕຸຕ຺ຖາຣຸປ຺ເປ ເອວຯ ອຕີ
ຕາຣມ຺ມຕາ ປຏິສນ຺ຘິ, ຕໂຕ ຈຕຸຕ຺ຖາຣຸປ຺ປ຺ຈຸຕິໂຕ ກາມາວຈເຣ ອຕີຕປ຺ຈຸຈຸປ຺ປນ຺ນາຣມ຺ມຕາ ປຏິສນ຺ຘີຯ ອິຕຣາຫີຕິ ອາຣຸປ຺ປ຺ຈຸ
ຕີຫີຯ ທຸຕິຍາ ອາຣຸປ຺ປ຺ປຏິສນ຺ຘີ ອຕີຕາຣມ຺ມຕາ, ອິຕຣາ ນວຕ຺ຕພ຺ພາຣມ຺ມຕາຕິ ອາຫ ‘‘ຍຖາສມ຺ກວ’’ນ຺ຕິຯ ອຕີຕປ຺ຈຸຈຸປ຺ປນ຺
ນາຣມ຺ມຕາ ຈ ກາມາວຈຣປຏິສນ຺ຘີຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ອິຕຣາຫີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຈ ‘‘ໂຍເຊຕພ຺ພາ’’ຕິ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍຯ
ອິມສ຺ສ ວິເສສສ຺ສາຕິ ‘‘ເຕນາ’’ຕິອາທິນາ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ວິເສສສ຺ສຯ ວິສໍ ອຸທ຺ຘຣຕໍ ກຕໍ ອຘິກວຈນມຍ຺ຍມຕ຺ຖໍ ໂພເຘຕີຕິຯ

ອາຣມ຺ມຕາວເສນເອກວິຘາຍາຕິ ອຕີຕາຣມ຺ມຕຕາວເສນ ເອກວິຘາຍຯ ທຸວິຘາຕິ ອຕີຕາຣມ຺ມຕາ, ປ຺ຈຸຈຸປ຺ປນ຺ນາຣມ຺ມຕາ ຈາ
ຕິ ທ຺ວິປ຺ປ຺ກາຣາຯ ທຸຕ຺ຄຕິຈຸຕິຍາ ອາຣມ຺ມຕາວເສນ ‘‘ເອກວິຘາຍາ’’ຕິ ປທໍ ອາເນຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ອຕີຕປ຺ຈຸຈຸປ຺ປນ຺ນາຣມ຺ມຕ
ຕາຍ ທ຺ວິປ຺ປ຺ກາຣາ ກາມາວຈຣປຏິສນ຺ຘີ, ນວຕ຺ຕພ຺ພາຣມ຺ມຕາຍ ເອກປ຺ປ຺ກາຣາ ຣູປາວຈຣປຏິສນ຺ຘີ, ນວຕ຺ຕພ຺ພາຕີ
ຕາຣມ຺ມຕາຍ ທ຺ວິປ຺ປ຺ກາຣາ ອາຣຸປ຺ປ຺ປຏິສນ຺ຘີຕິ ອາຫ ‘‘ທ຺ວິເອກທ຺ວິປ຺ປ຺ກາຣານໍ ກາມຣູປາຣຸປ຺ປານໍ ວເສນາ’’ຕິຯ ‘‘ຕເຖ
ວາ’’ຕິ ອິມິນາ ‘‘ທ຺ວິເອກທ຺ວິປ຺ປ຺ກາຣານໍ ກາມຣູປາຣຸປ຺ປານໍ ວເສນາ’’ຕິ ປທທ຺ວຍໍ ອາກທ຺ຒຕິຯ ທຸວິຘາຍາຕິ ນວຕ຺ຕພ຺ພາຕີ
ຕາຣມ຺ມຕຕາວເສນ ທຸວິຘາຍຯ ປ຺ຈເຈກນ຺ຕິ ວິສໍ ວິສໍຯ ທ຺ວິນ຺ນໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ກາມາຣຸປ຺ປານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຍໍ ໂຍຊນາ – ນວຕ຺ຕພ຺
ພາຣມ຺ມຕາຍ ອາຣຸປ຺ປ຺ຈຸຕິຍາ ອນນ຺ຕຣາ ອຕີຕາຣມ຺ມຕາ ປ຺ຈຸຈຸປ຺ປນ຺ນາຣມ຺ມຕາ ຈ ທ຺ເວ ກາມປຏິສນ຺ຘີ, ນວຕ຺ຕພ຺
ພາຣມ຺ມຕາ ອຕີຕາຣມ຺ມຕາ ຈ ທ຺ເວ ອາຣຸປ຺ປ຺ປຏິສນ຺ຘີ, ຕຖາ ອຕີຕາຣມ຺ມຕາຍປີຕິ ອິມາສໍ ວເສນ ອຍ຺ຄວິຘາຯ

‘‘ທ຺ວິທ຺ວິ’’ຕິ ຄາຖາຍ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ສຸຂຄ຺ຄຫຕຕ຺ຖໍ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິຯ ຍທິປິ ‘‘ກມ຺ມສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ’’ຕິອາທິນາປິ
ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາການໍ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍປ຺ຈຸຈຍກາໂວ ຄຫິໂຕເຍວ ໂຫຕິ, ‘‘ກຸສລາກຸສລໍ ກມ຺ມ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ປນ ວິສໍ
ອຸປ຺ນິສ຺ສຍປ຺ຈຸຈຍກາໂວ ທສ຺ສິຍຕີຕິ ‘‘ກາມາວຈຣສ຺ສ…ເປ… ອາທິນາ ນານາກ຺ຂຕິກກມ຺ມປ຺ຈຸຈຍກາໂວ ທສ຺ສິຕປ຺ປ຺ກາໂຣ’’ຕິ
ອາຫຯ

ອາທິນາ ວິມິສ຺ສວິຍ຺ຍາເຕນາຕິ ເອກສ຺ສ ກວສ຺ສ ອາທິກູເຕນ ຣູປວິມິສ຺ເສນ ປຏິສນ຺ຘິວິຍ຺ຍາເຕນຯ ອຍ຺ຍຕ຺ຖາຕິ ສໍເສທຊ
ໂອປປາຕິກໂຍນິຍໍຯ ອວຈນໍ ປຏິກ຺ເຂປີ ມຍ຺ຍມາໂນ ‘‘ຄນ຺ຘຣສາຫາຣານໍ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕຕ຺ຕາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ຣູປກເວ
ເຕ ນຕ຺ຖີຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນາຫ ‘‘ຈກ຺ຂຸໂສຕວຕ຺ຖຸສຕ຺ຕກຊີວິຕຉກ຺ກກາເວປີ’’ຕິຯ ປາລຸອິຍນ຺ຕິ ຘມ຺ມຫທຍວິກງ຺ຄປາລຸອິຍໍຯ ປຍ຺
ຈາຍຕນານີຕິ ຈກ຺ຂຸໂສຕມນຣູປຘມ຺ມາຍຕນານີຯ ປຍ຺ຈ ຘາຕຸໂຍຕິ ຕາ ເອວ ປຍ຺ຈ ຘາຕຸໂຍຯ ວຸຕ຺ຕຍ຺ຫິ – ‘‘ຣູປຘາຕຸຍາ ອຸປ຺ປຕ຺
ຕິກ຺ຂເຕ ກຕມານິ ປຍ຺ຈາຍຕນານິ ປາຕຸກວນ຺ຕິ? ຈກ຺ຂາຍຕນໍ ຣູປາຍຕນໍ ໂສຕາຍຕນໍ ມນາຍຕນໍ ຘມ຺ມາຍຕນໍຯ ອິມານິ ປຍ຺
ຈາຍຕນານິ ປາຕຸກວນ຺ຕິຯ ກຕມາ ປຍ຺ຈ ຘາຕຸໂຍ ປາຕຸກວນ຺ຕິ? ຈກ຺ຂຸຘາຕຸ…ເປ… ຘມ຺ມຘາຕຸຯ ອິມາ ປຍ຺ຈ ຘາຕຸໂຍ ປາ
ຕຸກວນ຺ຕີ’’ຕິ (ວິກຯ ໑໐໑໖)ຯ ໖ ອາຍຕນານີ ສທ຺ທາຍຕເນນ ສທ຺ຘີ ຕານິເຍວຯ ນວ ຘາຕຸໂຍຕິ
ຈກ຺ຂຸຣູປຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຕໂສຕສທ຺ທໂສຕວິຍ຺ຍາຕມໂນຘມ຺ມມໂນວິຍ຺ຍາຕຘາຕຸໂຍຯ ສພ຺ພສງ຺ຄຫວເສນາຕິ
ອນວເສສປຣິຄ຺ຄຫວເສນຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຣູປຘາຕຸຍໍຯ ‘‘ກຖາວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ ຈາ’’ຕິອາທິນາ ນ ເກວລໍ ຘມ຺ມຫທຍວິກງ຺ຄປາລຸອິຍໍເຍວ,
ອຖ ໂຂ ປກຣຕນ຺ຕເຣປີ ຄນ຺ຘາທໂຍ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຓານາຍຕນາທີນໍວິຍາຕິ ສທິສູທາຫຣຕທສ຺ສນໍຯ ຍຖາ
ຓານາຍຕນາທີນໍ ຕຕ຺ຖ ຣູປກເວ ກາໂວ ອຕ຺ຖິ, ຕາ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕາ, ເອວໍ ຄນ຺ຘາຍຕນາທີນຍ຺ຈາຕິຯ ອຕ຺ຖິ ຕຕ຺ຖ ຓານາຍຕນນ຺
ຕິ ປຸຈ຺ຉາ ສກວາທິສ຺ສຯ ຍຍ຺ຫິ ຕຕ຺ຖ ອາຍຕນໍ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ສ ວເສນາຍໍ ໂຈທນາຯ ຕໂຕ ປຣວາທີ ຍໍ ຕຕ຺ຖ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການໍ
ຕິຕ຺ຕໍ ອາຍຕນານໍ ຓານາທີກໍ ສຕ຺ຄານນິມິຕ຺ຕໍ, ຕເທວ ອາຍຕນນ຺ຕິ ລທ຺ຘິຍາ ‘‘ອາມນ຺ຕາ’’ຕິ ປຏິຊານາຕິຯ ພາຫີຣານໍ
ຄນ຺ຘາຍຕນາທີນໍ ວເສນ ປຸຍ຺ໂຄ ຍສ຺ມາ ຓານປ຺ປສາທາທໂຍ ຕຕ຺ຖ ນ ອິຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ມາ ເຕສໍ ໂຄຈຣໍ ປຏິເສເຘນ຺ໂຕ ‘‘ນ ເຫວໍ
ວຕ຺ຕພ຺ເພ’’ຕິ ປຏິກ຺ຂິປຕິຯ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ‘‘ອຕ຺ຖິ ຕຕ຺ຖ ຊິວ຺ຫາຍຕນນ຺ຕິ? ອາມນ຺ຕາຯ ອຕ຺ຖິ ຕຕ຺ຖ ຣສາຍຕນນ຺ຕິ? ນ ເຫວໍ
ວຕ຺ຕພ຺ເພ’’ຕິອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ຕານໍ ອນຸໂລມປຏິໂລມສໍສນ຺ທນປຍ຺ຫາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຍ຺ຄພ຺ໂພຯ ອໂຜຍ຺ຄພ຺ພາຍຕນານນ຺ຕິ
ໂຜຍ຺ຄພ຺ພາຍຕນກາວຣຫິຕານໍ, ອໂຜຍ຺ຄພ຺ພສກາວານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອິທານິ ອນາຍຕນສກາເວ ຄນ຺ຘຣເສ ປຏິຊານິຕ຺ວາປີ ໂທສໍ ວທນ຺ໂຕ ‘‘ຍທິ ຈາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ອວຈເນ ນຕ຺ຖິ ກາຣຕໍ
ຍຖາຘມ຺ມສາສເນ ອກິຘມ຺ເມ, ເຕສໍ ວາ ນິສຕ຺ຕນິຊ຺ຊີວສກາວຕ຺ຕາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຍຖາ ຈ ຘາຕຸກາໂວ, ເອວໍ ຘມ຺ມກາໂວ ຈ
ເຕສໍ ເອກນ຺ຕິໂກ, ຕຖາ ອາຍຕນກາໂວ ຈາຕິ ສພ຺ພຖາປິ ຕຕ຺ຖ ວິຊ຺ຊມານານໍ ຄນ຺ຘຣສານໍ ອາຍຕເນສຸ ອວຈເນ ກາຣຕໍ ນຕ຺ຖີ
ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຘມ຺ມກາໂວ ຈາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ອຍ຺ຍສ຺ສ ປຣມຕ຺ຖສ຺ສ ອກາວາຯ ໂກຈິ ອາຍຕນສກາໂວຕິ ຘມ຺ມາຍຕນເມວ
ສນ຺ຘາຍ ວທຕິຯ ເຕນ ຍທິ ຣູປກເວ ຄນ຺ຘຣສາ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຍຖາວຸຕ຺ຕກາຣຕໂຕ ຄນ຺ຘຣສາຍຕນກາເວນ ອວຸຈ຺ຈມານາປີ ຘມ຺

ມາຍຕນຠາເວນ ວຕ຺ຕພ຺ພາ ສິຍໍ, ນ ຈ ວຸຕ຺ຕາຯ ຕສ຺ມາ ນິຍ຺ຍເມຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ "ນຕ຺ເຖວ ຣູປຠເວ ຄນ຺ຘຣສາ"ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ກິຎ຺ຈ ຣູປຘາຕຸຍໍ ຄນ຺ຘຣສຠາເວນ ອວຸຕ຺ຕານໍ, ກາມຘາຕຸຍໍ ວຸຕ຺ຕານໍ ເຕສໍ ກື ຄນ຺ຘຣສຠາວໂຕ ອຎ຺ເຎນ ສຠາເວນ ຣູປຘາຕຸ ຍໍ ອຕ຺ຖິຠາໂວ, ອຸທາຫຸ ຄນ຺ຘຣສຠາເວນຯ ຍທິ ປຸຣິໂມ ປກ຺ໂຂ ຘມ຺ມາຍຕເນ ເຕສໍ ສງ຺ຄໂຫ ສິຍາ ອນາຍຕນສຠາວສ຺ສ ສຠາວຘມ຺ມສ຺ສ ອຠາວາ, ອຖ ທຸຕິໂຍ ເຕເນວ ກາຣເຓນ ເນສໍ ຄນ຺ຘຣສາຍຕນຠາໂວ ສິທ຺ໂຘຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຍທິ ຈາ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ຄນ຺ຘຣສາ ຘມ຺ມຫທຍວິຠງ຺ເຄ ນ ວຸຕ຺ຕາ, ກຖາວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ ຈ ເຕສໍ ຠາໂວ ປຎິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ຍຸສິຕໍ ອສຠ຺ກຸເຕຍ຺ຍາ ປຖວິອາທໂຍ ວິຍ ພາຍິຕໍ ສາຍິຕຸຎ຺ຈ ອສຠ຺ກຸເຕຍ຺ຍາ ເຕ ນຕ຺ຖິ, ຘາຕຸສທ຺ເທນ ຈ ເຕ ຄຫິຕາ, ຘມ຺ມຠາໂວ ຈ ເຕສໍ ເອກນ຺ຕິໂກ, ຕສ຺ມິຎ຺ຈ ສຕິ ສິທ຺ໂຘ ອາຍຕນຠາໂວ, ຕສ຺ມາຯ ຕຖາຕິ ປາລຸອິຍໍ ອວຸຕ຺ຕຘມ຺ເມ ຫາເປຕ຺ວາ ຈກ຺ຂຸສຕ຺ຕກາທິວເສນຯ ເອວນ຺ຕິ ຈກ຺ຂຸສຕ຺ຕກາທິວເສນ ຣູປຄຓນາຍ ກຣິຍມານາຍຯ ຘມ຺ມຕາຕິ ປາລຸອິຘມ຺ໂມ , ຣູປຠເວ ວາ ປວຕ຺ຕນກຣູປຘມ຺ມຕາຯ "ນ ວິໂລມິຕາ"ຕິ ອິມິນາ ຍຖາປຎິຎ຺ຎາຕໍ ຘມ຺ມໍ ທີປີຕໍ ອຸລ຺ລິງ຺ເຄຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ຣູປາວຈຣສຕ຺ຕານໍ ພານຊິວ຺ຫາຍຕນາຠາວໂຕ ວິຊ຺ຊມານາປີ ຄນ຺ຘຣສາ ອາຍຕນກິຈ຺ຈໍ ນ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ເຕ ອນາມສິຕ຺ວາ ປາລຸອິຍໍ "ປຎ຺ຈາຍຕນານິ ປາຕຸຠວນ຺ຕິ, ໖ ອາຍຕນານີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ "ຕໂຍ ອາຫາຣາ"ຕິ ຈ ອຊ຺ໂຊຫຣິຕພ຺ພສ຺ສ ອາ ຫາຣສ຺ສ ອຠາເວນ ໂອຊຍ຺ຖມກຣູປສມຸຍ຺ຖາປນສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອາຫາຣກິຈ຺ຈສ຺ສ ອກຣຓໂຕ, ນ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ຄນ຺ຘຣສານໍ ໂອ ຊາຍ ຈ ອຠາວໂຕຯ ອິຕິ ວິສຍິໂນ ກິຈ຺ຈສ຺ສ ຈ ອຠາເວນ ວິສໂຍ, ກິຈ຺ຈວາ ຈ ຘມ຺ໂມ ນ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຍສ຺ມິຎ຺ຫິ ຠເວ ວິສຍີ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມີ ຕໍເຫຕຸໂກ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ວິສຍສ຺ສ ອາຍຕນຠາໂວ ນຕ຺ຖີຕິ ວິຊ຺ຊມານສ຺ສາປີ ອວຈນໍ, ຍຖາ ຣູປຠເວ ປຖວິເຕໂຊວາ ໂຍຘາຕູນໍ ໂຜຍ຺ຖພ຺ພາຍຕນຠາເວນຯ ຍສ຺ສ ປນ ຍຕ຺ຖ ວຈນໍ, ຕສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ວິສຍິສພ຺ຠາວເຫຕຸໂກ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ອາຍ ຕນຠາໂວ ວຸຕ຺ໂຕ ທິຍ຺ໂຖ ຍຖາ ຕຕ຺ເຖວ ຣູປາຍຕນສ຺ສຯ ຍທິ ວິສຍິສພ຺ຠາວເຫຕຸໂກ ວິສຍສ຺ສ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ອາຍຕນຠາໂວ, ກຖໍ ອສຎ຺ຎສຕ຺ຕານໍ ເທວານໍ ທ຺ເວ ອາຍຕນານິ ປາຕຸຠວນ຺ຕີຕິຯ ອສຎ຺ຎສຕ຺ຕານຎ຺ຫິ ຈກ຺ຂາຍຕນໍ ນຕ຺ຖິ, ອຈກ຺ຂາຍຕນຠາ ເວນ ຈ ເນສໍ ຣູປາຍຕນໍ ອຎ຺ເຎສໍ ອວິສໂຍຕິ? ນາຍໍ ວິໂຣໂຘຯ ເຍນ ອຘິປ຺ປາເຍນ ຣູປຘາຕຸຍໍ ສຎ຺ຎີນໍ ຄນ຺ຘາຍຕນາທີນໍ ອວຈ ນໍ, ເຕນ ຣູປາຍຕນສ຺ສາປີ ອວຈນນ຺ຕິ ອສຎ຺ຎີນໍ ເອກໍ ອາຍຕນໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ຍຖາສກຎ຺ຫິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍໂຄຈຣຠາວາເປກ຺ຂາຍ ເຍສໍ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ອາຍຕນຠາໂວ ອຕ຺ຖິ, ເຕສຸ ນິທ຺ທິສິຍມາເນສຸ ຕທຠາວໂຕ ຣູປຘາຕຸຍໍ ສຎ຺ຎີນໍ ຄນ຺ຘາທີເກ ວິສໍ ອາຍຕນຠາ ເວນ ອວຕ຺ວາ ຘມ຺ມສຠາວານຕິວຕ຺ຕນໂຕ, ມໂນວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ຈ ວິສຍຠາວູປຄມນໂຕ ຘມ຺ມາຍຕນນ຺ໂຕຄເຘ ກຕ຺ວາ "ປຎ຺ ຈາຍຕນານີ"ຕິ ປາລຸອິຍໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອຕທຕ຺ຖຎ຺ຫິ "ຘມ຺ມາຍຕນ"ນ຺ຕິ ສາມຎ຺ຎໂຕ ນາມກຣຓໍ, ປີຍ຺ຖິວຍ຺ຍການິ ວາ ຕານິ ກຕ຺ ວາ "ປຎ຺ຈາຍຕນານີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຍນ ຈ ປນ ອຘິປ຺ປາເຍນ ອສຎ຺ຎີນໍ ຣູປາຍຕນໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ເຕນ ສຎ຺ຎີນມ຺ປີ ຄນ຺ຘາທີນໍ ວິສໍ ຄຫຓໍ ຠາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອິມສ຺ສ ນຍສ຺ສ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ "ອສຎ຺ຎສຕ຺ຕານໍ ເທວານໍ ທ຺ເວ ອາຍຕນານິ ປາຕຸຠວນ຺ຕີ"ຕິ (ວິຠຯ ໑໐໑໗) ວຸຕ຺ຕໍຯ ອສຕິປີ ຫິ ອຕ຺ຕໂນ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍ ຣູປສ຺ສ ວຕ຺ຕາຍຕນສຠາວາຕິກ຺ກໂມ ນຕ຺ເຖວາຕິ ຕໍ ຣູປາຍຕນນ຺ຕ຺ເວວ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອິມິນາ ຈ ນຍທສ຺ສເນນ ຄນ຺ຘາທີນີ ຕີຕີ ປກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ສຎ຺ຎີນໍ ອຍ຺ຖ ອາຍຕນານິ, ອສຎ຺ຎີນໍ ປຎ຺ຈາຕີ ອຍມຕ຺ໂຖ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິຯ ເອວຎ຺ເຈຕໍ ສມ຺ປຎິຈ຺ຆິຕພ຺ພໍຯ ອຎ຺ຎຖາ ຣູປໂລເກ ຍຸສິຕຸມສຠ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕາຍ ປຖວິອາທີນໍ ວຈີໂຜໂສ ເອວ ນ ສິ ຍາຯ ນ ຫີ ປຎິພຍ຺ຍນານິພໍສມນ຺ຕເຣນ ສທ຺ທປ຺ປວຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖິ, ນ ຈ ຍຸສນສຠາວານໍ ກຕ຺ຖຈິ ອຍຸສນສຠາວຕາ ສກ຺ກາ ວິຎ຺ຎາຕຸໍຯ ໂຜຍ຺ຖພ຺ພາຍຕນສງ຺ຂາຕສ຺ສ ຈ ຠູຕຕ຺ຕຍສ຺ສ ອຠາເວ ຣູປຠເວ ຣູປາຍຕນາທີນມ຺ປີ ສມ຺ຠໂວ ເອວ ນ ສິຍາ, ຕສ຺ມາ ຍຸສິຕໍ ສຠ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕາຍປີ ປຖວິອາທີນໍ ຕຕ຺ຖ ກາຍິນ຺ທ຺ຣິຍາຠາເວນ ເຕສໍ ໂຜຍ຺ຖພ຺ພຠາໂວ ນ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ຣູປຘາຕຸຍໍ ເຕສໍ ສປ຺ປຎິພວຈນຎ຺ຈ ສມຕ຺ຖິຕໍ ໂຫຕິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ "ອສຎ຺ຎສຕ຺ຕານໍ ອນິທສ຺ສນສປ຺ປຎິພໍ ເອກໍ ມຫາຠູຕໍ ປຎິຈ຺ຈ ທ຺ເວ ມຫາຠູຕາ"ຕິອາທິ (ປຍ຺ຖາຯ ໔ຯ໔໔ຯ໑໗)ຯ ປຎິໂພ ເຫຕ຺ຖ ຠູຕຕ຺ຕຍສ຺ສ ກາຍປ຺ປສາທໍ ປຕິ ຕໍນິສ຺ສຍຠູຕພຍ຺ຍນທ຺ວາ ເຣນ ອຠິມຸຂຠາໂວ, ໂສ ຈ ຍຸສິຕໍ ອສຠ຺ກຸເຕຍ຺ຍສຠາວສ຺ສ ພຍ຺ຍນາຍ ອຠາວໂຕ ນຕ຺ຖິຯ ນນຸ "ທ຺ເວ ອາຍຕນານີ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ປຣິຍາຍາຍຕນໍ ອຘິປ຺ເປຕໍ, ອຖ ກສ຺ມາ ຄນ຺ຘາຍຕນາທີນິປີ ຄເຫຕ຺ວາ "ປຎ຺ຈາຍຕນານີ"ຕິ ນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ? "ນຍທສ຺ສນວເສນ ເທສນາ ປວຕ຺ຕາ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕວາຍມຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ຕຕ຺ຖ ຣູປາຍຕນສ຺ເສວ ວຈນໍ ກທາຈິ ອຎ຺ຎຠູມິການໍ ປສາທສ຺ສ ວິສຍຠາວໍ ສນ຺ຘາຍ, ນ ປນ ອິຕເຣສໍ ອຠາວໂຕຯ ນາປີ ປຣິຍາເຍນ ຄນ຺ຘາຍຕນາທີນໍ ອາຍຕນສຠາວາຠາວໂຕຯ ອສຎ຺ຎີນຎ຺ຫິ ຣູປາຍຕນໍ ສມານຠູມິການໍ ເວຫປ຺ຜລານໍ, ອຸປຣິຠູມິການຎ຺ຈ ສຸທ຺ຘວາສານໍ ປສາທສ຺ສ ວິສຍຠາວໍ ຄຈ຺ຆຕິ, ນ ປນ ຄນ຺ຘຣສາຕິ ເຕສໍເຍວ ຕຕ຺ຖາວຈນໍ ຍຸຕ຺ຕໍຯ ກຖາວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ ຈ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ຄນ຺ຘາຍຕນາທີນໍ ອຕ຺ຖິຠາວໍ ປຎິຊານນ຺ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ປຎິເສໂຘ ກໂຕຯ ຍທິປີ ເຈຕໍ ວຈນໍ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຘາຍຕນາທີນໍ ອຠາວວິຠາວນໍ ນ ໂຫຕິ, ອຕ຺ຖິຠາວທີປນມ຺ປີ ປນ ອຎ຺ຎວຈນໍ ນຕ຺ເຖວາຕິ? ນຍິທ ເມວໍ ອຍ຺ຖກຖາສຸ ຕຕ຺ຖ ເນສໍ ອຕ຺ຖິຠາວສ຺ສ ນິທ຺ຘາເຣຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ຍຎ຺ຫິ ອຍ຺ຖກຖາວຈນໍ ປາລຸອິຍາ ນ ວິຣຸຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ປາລຸອິ ວິຍ ປມາຓຠູຕໍ ອຄຣຫີຕາຍ ອາຈຣິຍປຣມ຺ປຣາຍ ຍາວຊ຺ຊຕນາ ອາຄຕຕ຺ຕາຯ ຕຕ຺ຖ ສິຍາ – ຍໍ ປາລຸອິຍາ ນ ວິຣຸຊ຺ຊຕິ ອຍ຺ຖກຖາວຈນໍ, ຕໍ ປມາຓໍຯ ອິທໍ ປນ ວິຣຸຊ຺ຊຕີຕິ? ນຍິທເມວໍ ຍຖາ ນ ວິຣຸຊ຺ຊຕິ , ຕຖາ ປຎິປາທິຕຕ຺ຕາຯ ຈກ຺ຂາທີນໍ ອາຍຕ

ນານໍ, ຕນຸນິສຸສຍານຄຸຈ ວິຄຸຌາຕານໍ ສຕຸຕສຸຄຸຌຕາສນຸຫສຸສນຕຸຖໍ ກຄວໂຕ ຊາຕຸເທສນາຕິ ອາຍຕນກາເວນ ວຸຕຸຕານໍ ເຍວ ຊາຕຸກາວທີປນໂຕ ຊາຕຸກາວສຸສາປີ ເນສໍ ອວຈນໍ ຍຸຊຸຊຕິ ເອວ, ຕສຸມາ ຍຖາ ປາລຸອິຍາ ອວິໂຣໂຊ ໂຫຕິ, ຕຖາ ຈກຸຂຸທສ ກາທີວເສນ ອຌຸຖກຖາຍໍ ຣູປຄຕນາ ກຕາຕິ ນ ເອຕຸຖ ຊມຸມຕາວິໂລມນາສງກາຍ ໂອກາໂສຕິ ເວທິຕພຸພໍຯ

ເອລຸອກສຸສ ຊາຕກາເລ ອຸຕຸຕາ ຊາຕິອຸຕຸຕາຕິ ປຖໂມ ອຕຸໂຖຯ ຕໂຕ ສຸຂຸມຕຣຕໍ ສນຸຊາຍ "ຄພຸກໍ...ເປ... ອິຕິປີ ວທນຸຕີ"ຕິ ວຸຕຸຕໍຯ ສມຸກວນສຸສ ເກໂຫ ວາ ສມຸກວເກໂຫ, ປວຕຸຕິເກໂຫຕິ ອຕຸໂຖຯ

ຣູປີພຸຣຫຸເມສູຕິ ອຊິກຣເຕ ກຸມຸມໍ, ໂອປປາຕິກໂຍນິເກສູຕິ ນິທຸຊາຣເຕາຕິ ທສຸເສນຸໂຕ 'ໂອປປາຕິກໂຍນິເກາທີ ຣູປີພຸຣຫຸເມ ນິທຸຊາເຣຕີ''ຕິ ອາຫຯ ເຕນ 'ໂອປປາຕິກໂຍນິເກສູ''ຕິ ສາມຄຸຄໂຕ ວຸຕຸຕຣາສີໂຕ ''ຣູປີພຸຣຫຸເມສູ''ຕິ ວິເສສໍ ນິທຸຊາເຣຕີຯ ນ ສ ເມຕິຕິ ນ ສໍສນຸທຕິ, ວິຣຸຊຸຊຕີຕິ ອຕຸໂຖຯ ຍາຍ ປາລຸອິຍາ ນ ສເມຕິ, ຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ຊມຸມຫທຍວິກງເຄ ທີ''ຕິອາທິມາຫຯ

ເອກາທສາຕິ ປຣິປຸຕຸຕາຍຕນສຸສ ສທຸທາຍຕນວຊຸຊານິ ເອກາທສາຍຕນານິຯ ກສຸສຈິ ທສາຍຕນານີຕິ ອນຸຊສຸສ ຈກຸຂາຍ ຕນວຊຸຊານິຯ ກສຸສຈິ ອປຣານິ ທສາຍຕນານີຕິ ພຊິຣສຸສ ໂສຕາຍຕນວຊຸຊານິຯ ກສຸສຈິ ນວາຍຕນານີຕິ ອນຸຊພຊິຣສຸສ ຈກຸຂຸ ໂສຕາຍຕນວຊຸຊານິຯ ກສຸສຈິ ສຕຸຕາຍຕນານີຕິ ຄພຸກເສຍຸຍກສຸສ ຣູປຄນຸຊຣສກາຍໂຜຌຸຖພຸພມໂນຊມຸມາຍຕນວເສນ ວຸຕຸຕໍຯ

''ນ ວຸຕຸຕໍ ອຌຸຖາຍຕນານິ ປາຕຸກວນຸຕີ''ຕິ ອິທໍ ''ນ ທີ ປາລຸອິຍໍ...ເປ... ວຸຕຸຕາ''ຕິ ເອຕສຸສ ອຕຸຖວິວຣຕໍຯ ຈກຸຂຸໂສຕຆານວິກລສຸສ ທີ ອຸປປຊຸຊມານສຸສ ອຌເຖວ ອາຍຕນານິ ສິຍຸນຸຕີຯ ສຕິ ຈ ອຆານກຸປປຕຸຕິຍໍ ປຸນປີ ''ກສຸສຈິ ອປຣານິ ທສາຍຕນານິ ປາຕຸກວນຸຕີ''ຕິ ວຕຸຕພຸພໍ ສິຍາຯ ຕຖາ ຈ ສຕິ ຍຖາ ອນຸຊພຊິຣສຸສ ວເສນ ''ກສຸສຈິ ນວາຍຕນານິ ປາ ຕຸກວນຸຕີ''ຕິ (ວິກຯ ໑໐໐໗) ເອກວາຣໍ ວຸຕຸຕໍ, ເອວໍ ອນຸຊາຆານກສຸສ, ພຊິຣາຆານກສຸສ ຈ ວເສນ ''ກສຸສຈິ ອປຣານິ ນວາຍຕ ນານິ, ກສຸສຈິ ອປຣານິ ນວາຍຕນານິ ປາຕຸກວນຸຕີ''ຕິ ວຕຸຕພຸພໍ ສິຍາ, ເອວໍ ນ ວຸຕຸຕນຸຕິ ອິມມຕຸຖໍ ທສຸເສຕິ ''ຕຖາ...ເປ... ນຈ ຕໍ ວຸຕຸຕ''ນຸຕີຯ ເອວໍ ຊາຕຸປາຕຸກາວາທິປຌຸເຫສູຕິ ''ກສຸສຈິ ເອກາທສ ຊາຕຸໂຍ ປາຕຸກວນຸຕິ, ກສຸສຈິ ທສ ຊາຕຸໂຍ, ກສຸສຈິ ອປຣາ ທສ ຊາຕຸໂຍ, ກສຸສຈິ ນວ ຊາຕຸໂຍ, ກສຸສຈິ ສຕຸຕ ຊາຕຸໂຍ ປາຕຸກວນຸຕີ''ຕິ (ວິກຯ ໑໐໐໗) ເອວໍ ຊາຕຸປາ ຕຸກາວປຌຸໂຫ ເວທິຕພຸໂພຯ ອາທິ-ສທຸເທນ ''ກສຸສຈິ ຈຸທຸທສິນຸທຸຣິຍານິ ປາຕຸກວນຸຕີ''ຕິອາທີ (ວິກຯ ໑໐໐໗) ນຍປຸປວຕຸຕາ ອິນຸທຸຣິຍປຌຸຫາທໂຍ ສງຄຫິຕາຯ

ເອຕຸຖ ຈ ຍຖາ ''ສຕຸຕຕີ ອຸກກໍສໂຕ ຈ ຣູປານີ''ຕິ ປທໍ ''ສໍເສທໂຊປປາຕີສູ''ຕິ ເອຕຸຖ ໂຍນິທຸວຍວເສນ ໂຍຊີຍຕິ, ນ ເອວໍ ''ອວ ກໍສໂຕ ຕີສາ''ຕິ ອິທໍ, ອິທໍ ປນ ສໍເສທຊໂຍນິວເສເນວ ໂຍເຊຕພຸພໍ, ເອກໂຍຄນິທຸທິຌຸຖສຸສາປີ ເອກເທໂສ ສມຸພນຸຊໍ ລກຕີຕິຯ ສໍເສທຊສຸເສວ ຈ ຊຈຸຈນຸຊພຊິຣອຆານກນປຸໍສກສຸສ ຊີວຸຫາກາຍວຕຸຖຸທສການໍ ວເສນ ຕີສ ຣູປານິ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ, ນ ໂອປປາຕິກສຸສາຕິ ອຍເມຕຸຖ ອຌຸຖກຖາຍ ອຊິປຸປາໂຍຯ ເຍ ປນ ''ໂອປປາຕິກສຸສ ຊຈຸຈນຸຊ...ເປ... ອຸປຸປຊຸຊນຸຕີຕິ ມ ຫາອຌຸຖກຖາຍໍ ວຸຕຸຕ''ນຸຕິ ວທນຸຕິ, ຕໍ ນ ຄເຫຕພຸພໍຯ ໂສ ທີ ປມາທປາໂຖຯ ເອວຄຸຈ ກຕຸວາ ອາຍຕນຍມກວຕຸຕນາຍ ''ກາມຊາຕຸຍໍ ປນ ອຆານໂກ ໂອປປາຕິໂກ ນຕຸຖີຯ ຍທິ ກເວຍຸຍ, 'ກສຸສຈິ ອຌຸຖາຍຕນານິ ປາຕຸກວນຸຕີ'ຕິ ວເທຍຸຍາ''ຕິ (ຍມຯ ອຌຸຖຯ ອາຍຕນຍມກ ໑໗-໘໑) ວກຸຂຕີຯ ອປເຣ ປນາຫຸ ''ກສຸສຈິ ເອກາທສາຍຕນານິ ປາຕຸກວນຸຕິ, ຍາວ 'ກສຸສຈິ ນວາຍຕ ນານີ'ຕິ ປາລຸອິ ໂອປປາຕິເກ ສນຸຊາຍ ວຸຕຸຕາຯ ຕສຸມາ ປຸພຸເພນາປຣໍ ອຌຸຖກຖາຍໍ ອວິໂຣໂຊ ສິທຸໂຊ ໂຫຕິ, ຕຖາ ຈ ຍຖາວຸຕຸຕ ປາລຸອິຍາ ອຍມຕຸຖວຕຸຕນາ ອຄຸຄຫຕຸຖ ສໍສນຸທຕິ ສເມຕິເຍວາ''ຕິຯ ຍໍ ປເນເກ ວທນຸຕິ 'ໂອປປາຕິກຄຸຄຫເຕນ ສໍເສທຊາປີ ສງຄຍຸຫນຸຕີຯ ຕຖາ ຫີ ຊມຸມຫທຍວິກງເຄ 'ກາມຊາຕຸຍາ ອຸປປຕຸຕິກຸຂເຕ ກສຸສຈິ ເອກາທສາຍຕນານິ ປາຕຸກວນຸຕີ'ຕິອາທີນໍ (ວິກຯ ໑໐໐໗) ອຸທຸເທເສ 'ໂອປປາຕິການໍ ເປຕານ'ນຸຕິອາທີນາ ໂອປປາຕິກຄຸຄຫຕເມວ ກຕໍ, ນ ສໍເສທຊຄຸຄຫຕ''ນຸຕີ, ຕໍ ປຣິປຸຕຸຕາຍຕນານໍເຍວ ສໍເສທຊານໍ ໂອປປາຕິເກສຸ ສງຄຫຕວເສນ ວຸຕຸຕນຸຕິ ເວທິຕພຸພໍຯ ຕຖາ ຫີ ວກຸຂຕີ ''ສໍເສທຊໂຍນິກາ ປຣິປຸຕຸຕາຍຕນາປຣິປຸຕຸຕາຍຕນກາເວນ ໂອປປາຕິກສງຄຫໍ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕາ''ຕິ ''ປຊານາຍ ວາ ໂຍນິຍາ ສພຸພໍ ປຣິປຸຕຸຕາຍຕນໂຍນີ ທສຸເສຕຸໍ 'ໂອປປາຕິການ'ນຸຕິ ວຸຕຸຕ''ນຸຕິ ຈຯ ອຌຸຖກຖາຍໍ ປນ ໂຍນິທຸວຍໍ ສຣູເປເນວ ປກາເສຕຸໍ, ສໍ ເສທຊໂຍນິວເສເນວ ຈ ອວກໍສໂຕ ປວຕຸຕີ ທສຸເສຕຸໍ ໂອປປາຕິກໂຍນິຍາ ອິຕຣໍ ອສງຄເຫຕຸວາ ''ສໍເສທໂຊປປາຕີສູ''ຕິ ວຸຕຸຕນຸ ຕີຯ ສພຸພໍ ຕໍ ວີມໍສິຕຸວາ ຄເຫຕພຸພໍຯ

ຈຸຕິປຜິສນຸຊິນນຸຕິ ອນນຸຕຣາຕີຕຈຸຕິຍາ, ຕທນນຸຕຣາຍ ມິສຸສາມິສຸສເກທາຍ ປຜິສນຸຊິຍາຯ ຂນຸຊາທີທີຕິ ຂນຸຊາຣມຸມຕາຄຕິ

ເຫຕຸເວທນາປີຕິວິຕກກວິຈາເຣຫີ។ ມຫຄຄຄຕອຊຊຕຸຕາຣມຸມຕາຍ ມຫຄຄຄຕອຊຊຕຸຕາຣມຸມຕາ, ອມຫຄຄຄຕພ ທິທຸສາຣມຸມຕາຍ ອມຫຄຄຄຕພທິທຸສາຣມຸມຕາຕິ ເອວມາທິໂນ ອຣູປກູມິສຸເຍວ ຈຸຕິປະຝິສນຸຮີນໍ ເກທາເກທວິເສສສຸສ ສມຸກວ ໂຕ "ນຍມຸຂມຕຸຕໍ ທສຸເສຕຸວາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ເອກຈຸຈສຸຄຕິຕິ ມຫຄຄຕວຊຊສຸຄຕິ ອສິປຸເປຕາຕິ ອາຫ "ຣູປາຣູປາວຈຣານ"ນຸຕິ ອາທີ។ ເກຈິ ປນ "ຍຖາ ມຫຄຄຕາວຊຊາ, ເອວໍ ອຸຕຸຕຣກຸຣຸກາວຊຊາ"ຕິປີ ວທນຸຕິ។ ເອກຈຸຈສຸຄຕິຈຸຕິຍາຕິ ວຸຕຸຕສຸຄຕິຈຸຕິຍາ។ ຍທິປີ "ອຍໍ ນາມ ທຸຄຸຄຕິປະຝິສນຸຮີ ນ ໂຫຕີ"ຕິ ນິຍໂມ ນຕຸຖິ, ເທສນາ ປນ ໂສຕປຕິຕາ ຄຕາຕິ ວທນຸຕິ។ ນິຍຕໂພສິສຕຸຕາ ເປກຸຂາຍ ວາ ເອວໍ ວຸຕຸຕໍ។ ເຕສຖໍທິ ເອກຈຸຈທຸຄຸຄຕິປະຝິສນຸຮີ ນຕຸຖິ ອວີຈິອາທິສຸ ອນຸປປຊຊນໂຕ។ "ເອກຈຸຈທຸຄຸຄຕິຈຸຕິຍາ"ຕິ ເອຕຸຖາປີ ອີມິນາ ນເຍນ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ។

ເອກຈຸຈສຸຄຕິປະຝິສນຸຮີຕິ ປນ ກາມາວຈຣສຸຄຕິປະຝິສນຸຮີ ເວທິຕພຸພາ។ ສຍເມວາຕິ ອຕຸຕນາ ເອວ។ "ເກທວິເສໂສ ເອວ ຈ ເອວໍ ວິຕຸຖາເຣນ ທສຸສິໂຕ"ຕິ ອິທໍ "ອມຫຄຄຄຕພທິທຸສາຣມຸມຕາຍາ"ຕິອາທີ ສນຸສາຍ ວຸຕຸຕໍ។ "ຈຕຸກຸຂນຸສາຍ...ເປ... ປະຝິສນຸຮີ ໂຫຕີ"ຕິ ອິທໍ ປນ ອເກທວິເສສທສຸສນເມວາຕິ។ ເອເກກສຸມີ ເກເທຕິ "ອມຫຄຄຄຕພທິທຸສາຣມຸມຕາຍາ"ຕິ ເອວມາທິເກ ເອ ເກກສຸມີ ກາເຕ។ ຕຕຸຖ ຕຕຸເຖວາຕິ "ອມຫຄຄຄຕພທິທຸສາຣມຸມຕາຍ ມຫຄຄຄຕພທິທຸສາຣມຸມຕາ, ອມຫຄຄຄຕຊຊຕຸ ຕາຣມຸມຕາຍ ມຫຄຄຄຕຊຊຕຸຕາຣມຸມຕາ"ຕິອາທິນາ ຕສຸມີ ຕສຸມີ ເກເທ, ຕຕຸຖ ຕຕຸເຖວ ວາ ກວາທິເກ ຈວິຕຸວາ ອຸປປຊຊນຸຕສຸສ ວເສນ ຈຸຕິປະຝິສນຸຮີໂຍຊນາ ເວທິຕພຸພາ។ ກຸມຸມຕຸເຖ ອຍໍ ໂຕ-ສທຸໂທຕິ ທສຸເສນຸໂຕ "ຕໂຕ ເຫຕຸໍ ວິນາຕິ ຕຕຸຖ ເຫຕຸໍ ວິນາ"ຕິ ອາຫ។ ຕສຸສຕຸໂຖ – ຕສຸມີ ປຸຣິມກາເວ ນິປຸຜນຸນໍ ອວິຊຊາສງຂາຣາທິກໍ ກາຣຕໍ ວິນາ ນ ໂຫຕີຕິ។

ອຕິມນຸທກາວູປຄມນໍ ສກິຈຸຈາສມຕຸຖຕາ។ ປຸຈຸທວາຣິກວິຍຸຍາຕາວເສນ ຈຸຕິ ປະຝິສິທຸສາ, ນ ຕທນນຸຕຣວິຍຸຍາຕາວເສນ។ ສຸວາຍມຕຸໂຖ "ປຸຈນຸນໍ ທຸວາຣານ"ນຸຕິອາທີນາ ເຫຍຸຖາ ອຍຸກຖາຍມາຄໂຕຕິ ອາຫ "ປຸຈທຸວາຣິກວິຍຸຍາຕານນຸຕຣມຸປີ ທີ ປຸພຸເພ ຈຸຕິ ທສຸສິຕາ"ຕິ។ ຕຕຸຖ ຍໍ ວຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ເຫຍຸຖາ ວຸຕຸຕເມວ។ ຈຸຕິຈິຕຸເຕນ ສທຸຮີ ຈກຸຂາຍຕນາທີນໍ ນິໂຣໂຮ ໂຫຕີຕິ ທສຸເສຕຸໍ "ຍມເກ ຈາ"ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ។ ປຣິຕຕຕຸຕາຕິ ປຣິປາກວເສນ ປຣິໂຍສານໍ ຄຕຸຕາຕິ ອສິປຸປາໂຍ។ ຜສຸສາທໂຍ ຍຖາວຸຕຸຕເຈຕນາສຫຊາຕຜສຸສາທໂຍ។ ຍຖາອຸປຍຸຄິເຕ ກມຸມາທິອາຣມຸມເຕ ອເນກວາຣໍ ອຸປຸປຕຸຕິຍາ ສນຸຕານສຸສ ອກິສງຂຣຕໍ ຕຕຸຖ ປະຝິສນຸຮີວິຍຸຍາຕປຕິຍຸຖານສຸສ ເຫຕຸກາໂວ។

ສນຸຕານວເສນ ນິປຸປຊຊມານານໍ ນມນາທີກິຣິຍານໍ ເອກສຸມີ ປະຝິສນຸຮີວິຍຸຍາເຕເຍວ ອຕຸຖສິທຸຮີຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ "ນມນ...ເປ... ທສຸເສຕີ"ຕິ។ ປຖວິຍໍ ສພລປໂຍເຄທີຕິ ປຖວິຍາ ອາສາຣຕາກູຕາຍ ອຕຸຕໂນ ພເລນ ປໂຍເຄນ ຈ ກຣຕາກູເຕນ។

ສທຸທເຫຕຸໂກຕິ ສທຸທສຸສ ປສານາທິກາວໍ ສນຸສາຍ ວຸຕຸຕໍ។ ຕາທິໂສ ປພຸພຕກຸຈຈິອາທິປເທໂສປີ ຕສຸສ ເຫຕຸເຍວ។ ປ ທີປນຸຕຣາທີຕິ ອາທີ-ສທຸເທນ ເຕລວຍຸຜິອາທິເກ ສງຄຕຸຫາຕິ។ ຕໂຕ ສທຸທາທິປຸປວຕຸຕິໂຕ ປຸພຸເພ ອກາວາ។ ປະຝິໂພສາ ທີນຖໍທິ ສທຸທາທິປຸປວຕຸຕິໂຕ ສຕິ ປຸຣິມສິທຸສິຍໍ ເຕ ສທຸທາທິປຈຸຈຍເທສໍ ຄຈຸເຉຍຸຍໍ, ນ ປນ ເຕ ອຕຸຖິຕິ ວຸຕຸຕໍ "ຕໂຕ ປຸພຸເພ ອກາວາ"ຕິ។ ອຸປເມຍຸເຍປີ ເອວເມວ ອຕຸໂຖ ໂຍເຊຕພຸໂພ។ ຍຖາ ຈ ເຫຕຸເທສໍ ນ ຄຈຸຉຕິ ເຫຕຸສມຸປຸປນຸນໍ, ເອວໍ ຕໂຕ ນາຄຈຸຉຕິ ຕິ ອາຫ "ຕສຸມາ ນ...ເປ... ອາຄຕ"ນຸຕິ។ ເຕ ສທຸທາທໂຍ ປຈຸຈຍາ ເອເຕສນຸຕິ ຕປຸປຈຸຈຍາ។ ວຸຕຸຕນເຍນາຕິ ອຸປມາຍໍ ວຸຕຸຕນເຍເນວ។ ປຸຣິມກາວເຫຕຸເທເສ ສນຸນິທິຕໍ ທຸຕຸວາ ປະຝິສນຸຮີວິຍຸຍາຕໍ ຕໂຕ ອລຸລຕຸຣ ກວນຸຕເຣ ຕໍ ອຸປຄນຸຕຸວາ ຕປຸປຈຸຈຍໍ ນ ໂຫຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ປຈຸຈຍໂຕ ນິພຸພຕຸຕມານໍ ປຈຸຈຍຸປຸປນຸນໍ ອລຸລຕຸຣ ອຄນຸຕຸວາ ປຈຸຈຍເທສໍ ອນຸປຄເມວ ທຸຕຸ ວາ ນິພຸພຕຸຕຕີຕິ ປາໂມ ອຕຸໂຖ។ ປາມໍ ປຈຸຈເຍນ ສໂມສານຄຕໍ ທຸຕຸວາ ຕໂຕ ອລຸລຕຸຣ ຄນຸຕຸວາ ປຈຸຈຍຸປຸປນຸນວຕຸຖຸກາວໍ ນາປຊຊຕີຕິ ທຸຕິໂຍ ອຕຸໂຖ។ ຍຖາສມຸກວນຸຕິ ຍາຍ "ນ ຊິຣໂຕ ທສີ ສມຸກູຕໍ ສີຍາ, ນ ຊິຣສາມີໂນ ທສີ ສີຍາ"ຕິ ຈ ຊິຣທສີສຸ ເອກນຸຕໍ ເອກຕາຍ ນານຕາຍ ຈ ໂທສໂຍຊນາ ກຕາ។ ອີມິນາ ນເຍນ ພີຊາທີສຸ ສພຸພເຫຕູສຸ, ອງກຸຣາທີສຸ ສພຸພເຫຕຸສມຸປຸປນຸ ເນສຸ ຍຖາສມຸກວໍ ເຫຕຸອນຸຮູປີ, ເຫຕຸສມຸປນຸນານຸຮູປລຸຈ ໂທສໂຍຊນາ ກາຕພຸພາ។ ສນຸຕານພທຸເສສຸ ຜມຸເມສຸ ເອກນຸຕເອກ ຕາປະຝິເສເທນ ສສຸສຕາຫາສຸສ ປະຝິເສສິຕຸຕາ ວຸຕຸຕໍ "ສຍໍກຕໍສຸຂໍ ທຸກຸຂນຸຕິ ອິມໍ ທິຍຸຖີ ນິວາເຣຕີ"ຕິ។ ຕຖາ ເອກນຸຕນານ ຕາປະຝິເສເທນ ອຸຈຸເຉທຄາໂທ ປະຝິເສສິໂຕ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ປຣົກຕໍ ສຸຂໍ ທຸກຸຂໍ ອລຸໂລ ກໂຣຕິ, ອລຸໂລ ປະຝິສໍເວເທຕີຕິ ອິມໍ ທິຍຸຖີ ນິວາເຣຕີ"ຕິ។ ເຕນ ກຕນາໂສ, ອກຕາຄໂມ ຈ ນິວຕຸຕິໂຕ ໂຫຕີຕິ ອສິຈຸຈສມຸປຸປນຸນທິຍຸຖີນິວາຣເຕເນວ ນິຍຕິສກາວ ວາທປະຝິເສໂຮປີ ກໂຕຕິ ທຍຸຖພຸພໍ។

ຕຕຸຖາຕິ ອງກຸຣາທິປຸປພນຸຮສງຂາເຕ ກູຕຸປາທາຣູປສນຸຕາເນ។ ຕນຸຕິ ວິຊຊາປາຜວາທີ។ ອລຸລສຸສາຕິ ພາລກາເລ ກຕວິຊຊາ

ປຣິຍາປຸຕນາທີໂຕ ອຄຸຄລສຸສ។ ສງຂາຣໂຕ ອຄຸໂຄ ຕຕຸທາທີໂກ ອຄຸຄລປຈຸຈໂຍ។

ນິຍຸຍາຕນາທີ ເອວ ຜລໍ ນິຍຸຍາຕນາທີຜລໍ, ອຜລິຕໍ ນິຍຸຍາຕນາທີຜລໍ ເອຕສຸສາຕິ ອຜລີ...ເປ... ຜລໍ, ຍຖາວຸຕຸຕກິຣິຍາກ ຣຕໍ។

ປີຕຸທວເສນາຕິ ອກຕາວຍວວິກາຄສຸສ ສມຸທາຍສຸສ ວເສນ។ ສພຸພຕຸຖາຕິ ປຸຄຸລາກິສງຂາຣາທີເກ ສພຸພສຸມີ ປຈຸຈຍຂມຸເມ, ປຜິສນຸຂີເກເທ ວາ ປຈຸຈຍຸປຸປນຸນຂມຸເມ។ ພລວກມຸມສຸສ ວເສນ ໂຍເຊຕພຸໂພ។ ກຸໂສ ນິສຸສໂຍ ທີ ອຸປນິສຸສໂຍ។ ‘‘ອວິເສ ເສນາ’’ຕິ ວຸຕຸເຕປີ ກາມາວຈຣປຸຄຸລາກິສງຂາໂຣ ຈກຸຂຸວິຄຸລາຕາທີນໍ ປຄຸຈນຸນໍ ປວຕຸເຕ, ອິຕໂຣ ປຖມຊຊານວິປາກາທີນໍ ປວຕຸເຕ ຈ ປຜິສນຸຂິຍຄຸຈ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ປາກໂຜຍມຕຸໂຖຕິ ຕໍ ອວິກຊິຕຸວາ ‘‘ສພຸພປຸຄຸລາກິສງຂາຣໍ ສທ ສງຄຕຸທາ ຕິ’’ຈຸເຈວ ວຸຕຸຕໍ។ ທຸວາທສາກຸສລເຈຕນາເກໂທຕິ ນຍິທໍ ສມາສປທໍ, ສນຸຂິວເສນ ປເນຕໍ ວຸຕຸຕໍ។ ທຸວາທສາຕິ ຈ ກຸມຸມຕຸເຖ ປຈຸຈຕຸຕວຈນໍ, ທຸວາທສສຸ ອກຸສລເຈຕນາສຸ។ ອກຸສລເຈຕນາເກໂທຕິ ເອກາທສາກຸສລເຈຕນາປເກໂທ, ທຸວາທສາກຸສລເຈຕ ນາປເກໂທ ຈາຕິ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ។ ເອວຄຸທີ ສຕິ ນ ເອຕຸຖ ກິຄຸຈິ ວິຈາເຣຕພຸພໍ ເຫຍຸຄາ ວິຕຸຖາຣິຕຸຕຕາ។ ເກຈິ ປນ ‘‘ທຸ ວາທສາກຸສລເຈຕນາເກໂທຕິ ອິທໍ ‘ລນຸນໍ ປວຕຸເຕ’ຕິອາທີນາ ໂຍເຊຕພຸພ’’ນຸຕິ ວທນຸຕິ, ເຕສໍ ມເຕນ ອຸທຸຂຈຸຈເຈຕນາຍ ຄທເຕ ປໂຍຊນໍ ວິຈາເຣຕພຸພເມວ ປຜິສນຸຂິຍາປີ ປຈຸຈຍກາວສຸສ ວຸຕຸຕຕຸຕາ។ ເອກສຸສາຕິ ເອຕຸຖ ເອວ-ສທຸໂທ ລຸຕຸຕນິທຸທິຄຸໂຖຕິ ອາທ ‘‘ເອກສຸເສວ ປຈຸຈຍກາວນິຍໂມ’’ຕິ។ ມິລາຕມາລາທີນນຸຕິ ມິລາຕມາລກິລິຄຸຖວຕຸຖາທີນໍ។ ມໂນປໂທ ສິການໍ ຕທຄຸຄວຕຸຖູນມຸປິ ອນິຄຸຖຕາ ກຖໍ ນ ສິຍາ, ສິຍາ ເອວາຕິ ອຊິປຸປາໂຍ។ ອຄຸຖກຖາຍໍ (ວິກ។ ອຄຸຖ។ ໒໒໗) ປນ ປຈຸຣ ຕາກາວໂຕ ຕໍ ອນາມສິຕຸວາ ‘‘ຕຖາ ກາມາວຈຣເທວໂລເກປີ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ ។ ເກຈິ ປນ ‘‘ເທວໂລເກ ອນິຄຸຖໍ ນາມ ປຣິກປຸປນວເສນ, ສກາວໂຕ ປນ ຕຕຸຖຸປຸປນຸນໍ ອິຄຸຖເມວາ’’ຕິ ວທນຸຕິ។

‘‘ເອກູນຕິສເຈຕນາເກທມຸປີ’’ຕິ ອິມິນາ ອຸທຸຂຈຸຈເຈຕນາຍປີ ປວຕຸຕິວິປາກທາຍິຕໍ ອນຸຊານາຕິ, ອຄຸຖກຖາອຊິປຸປາຍວເສນ ວາ ເອວມາທ។ ປຄຸຈທສນຸນໍ ອເຫຕຸກວິປາກວິຄຸລາຕານໍ ປຄຸຈຄຸຖານານີ ທຸເວ ອປເນຕຸວາ ອວເສສານໍ ເຕຣສນຸນໍ។ ທຸເວ ທຸເວ ຈກຸຂຸໂສຕສມຸປຜິຈຸຉນວິຄຸລາຕານີ, ຕີຕີ ສນຸຕີຣຕານີຕິ ນວນຸນໍ។ ເອກເທສປຈຸຈຍກາເວນາຕິ ເອກເທສສຸສ ວິສຕິເຈຕ ນາເກທສຸສ ກາມາວຈຣຈິຕຸຕສງຂາຣສຸສ ປຈຸຈຍກາເວນ ເອກູນຕິສເຈຕນາເກໂທ ສມຸທາໂຍ ວຸຕຸໂຕ។ ສຸເວວາຕິ ອວຍວຄເຕ ນາປີ ວິເສເສນ ສມຸທາໂຍ ໂວທຣິຍຕິ ຍຖາ ‘‘ອລງກໂຕ ຣາຊກຸມາໂຣ’’ຕິ។

ຍຕຸຖາຕິ ປຄຸຈໂວກາຣກາວໍ ສນຸຂາຍາທ។ ຕຕຸຖ ທີ ‘‘ກາມາວຈຣສຸຄຕິຍໍ ຕາວ ຄິຕສຸສາ’’ຕິອາທີນາ (ວິກ។ ອຄຸຖ។ ໒໒໗) ປຜິສນຸຂິຍໍ ປວຕຸຕິຍຄຸຈ ວິປາກສຸສ ວິຕຸຖາຣປຸປກາສນໍ ກຕໍ។ ຈຕຸຕຸຖຊຊານກູມີຕີ ເວທປຸຜລກູມີ ວທຕີ។ ເຕນາທ ‘‘ອສຄຸລາຣຸປຸປວຊຊາ’’ຕິ។ ຈຕຸຕຸຖຊຊານເມວ ທີ ກາວນາວິເສສປຸປວຕຸຕໍ ອສຄຸລກູມີ ອາຣຸປຸປກູມິຄຸຈ ນິປຸຜາເທຕິ, ຈຕຸກຸກນຍວເສນ ວາ ສໍວຕຸຕນາ ວຸຕຸຕາຕິ ເວທິຕພຸພາ។ ອຄຸຖ ມທາວິປາກາ, ປຣິຕຸຕວິປາເກສຸ ປຈຸຊິໂມ, ປຄຸຈ ຣູປາວຈຣວິ ປາກາຕິ ເອວໍ ຈຸທຸທສນຸນໍ។ ສຕຸຕນຸນນຸຕິ ເສສານໍ ປຣິຕຸຕວິປາການໍເຍວ ສຕຸຕນຸນໍ។

ກວາທໂຍຕິ ກວໂຍນິຄຕິສຕຸຕາວາເສ។ ຕີຕຸຕໍ ວິຄຸລາຕານນຸຕິ ປຸຣິມານໍ ຕີຕຸຕໍ ອາຣຸປຸປວິປາກວິຄຸລາຕານໍ។ ຕີສູຕິ ປຄຸຈ ມາທີສຸ ຕີສຸ ວິຄຸລາຕຜຸຖິຕີສຸ។ ວຸຕຸຕນເຍນາຕິ ‘‘ກາມກເວ ປນ ທຸຄຸຄຕິຍໍ ອຄຸຖນຸນມຸປີ ປຣິຕຸຕວິປາກວິຄຸລາຕານໍ ຕເຖວ ປຈຸຈໂຍ ປວຕຸເຕ, ໂນ ປຜິສນຸຂິ’’ນຸຕິອາທີນາ (ວິກ។ ອຄຸຖ។ ໒໒໗) ວຸຕຸຕນເຍເນວ។

ວິຄຸລາຕປທນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຄຸຖິຕາ។

ນາມຣູປປທນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໒໒໘។ ຍທິປິ ສຸຕຸຕນຸເຕ ອກິຂມຸເມ ຈ ປຜິຈຸຈສມຸປຸປາທນິທຸເທເສ ຣູປປທສຸສ ເທສນາເກໂທ ນຕຸຖິ, ອກິຂມຸເມ ປນ ‘‘ສພຸພໍ ຣູ ປໍ ນ ເທຕູ’’ຕິອາທີນາ (ຂ។ ສ។ ໕໘໔) ສຸຕຸຕນຸຕໂຕ ຕສຸສ ເທສນາເກໂທ ອຕຸເຖວາຕິ ອາທ ‘‘ສຸຕຸຕນຸຕາ...ເປ... ເກໂທ’’ຕິ។ ສງຂຸເຍຍຸເຍສຸ ປຣິຈຸເຊທໂຕ ຄທິເຕສຸ ອຕຸຖສິທຸໂຂ ຕຕຸຖ ສງຂຸຍາປຣິຈຸເຊໂທຕິ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ອຕຸຖໂຕ ປນ ວຸຕຸຕເມວ ໂທຕີ’’ຕິ។

ໂອປປາຕິກສຕ຺ເຕສູຕິ ວາ ສາມຄ຺ຄໂຕ ສພ຺ເພ ໂອປປາຕິກາ ວຸຕ຺ຕາ។ ເຕສຸ ພຸຣຫ຺ມກາຍິກາທິຄ຺ຄຫເຓນ ຣູປາວຈຣາວ ວຸຕ຺ຕາ
ຕິ ຕທຄ຺ເຄ ສນ຺ຊາຍ ເສສໂອປປາຕິການນ຺ຕິ ເສສຄ຺ຄຫຓັ ສາຕ຺ຖກເມວ។ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ''ທ຺ເວ ວາ ຕໂຍ ວາ ທສກາ, ໂອມ
ໂຕ ອາທິນາ ສຫາ''ຕິອາທິນາ (ວິກ។ ອຝ຺ຖ។ ໔໔໑) ຣູປມິສ຺ສກວິຄ຺ຄາເຓ ວຸຕ຺ຕນເຍນ។

''ທ຺ເວ ສນ຺ຕຕິສີສານີ''ຕິ ອາຣພ຺ກ ຍາວ ''ສຕ຺ຕ ສນ຺ຕຕິສີສານີ''ຕິ (ວິກ។ ອຝ຺ຖ។ ໔໔໓) ເອຕ຺ຕກໍ ອຝ຺ຖກຖາປາຖໍ ສນ຺ຊາຍ
ວຸຕ຺ຕໍ ''ສຕ຺ຕກປຣິໂຍສານ''ນ຺ຕິ។ ເອເກກຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຓ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸ ຣູປຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອນນ຺ຊານນ຺ໂຕ ອາຫ ''ອິມິນາຮີປ຺ປາເຍນາ''ຕີ។
ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຓເຍວ ສພ຺ພໍ ຣູປໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຕິ ທີ ອຕ຺ຕໂນ ອຮີປ຺ປາໂຍ។

''ຣູປາຊນກກມ຺ມຊ''ນ຺ຕິ ອິທໍ ກູຕກຖນມຕ຺ຕໍ ທຝ຺ຖພ຺ພໍ ປຄ຺ຈວິຄ຺ຄາຓານໍ ອຕໍສກາວຕາກາວາ។ ຣູປາຊນກກມ຺ມຊນ຺ຕິ ວາ ຈຸ
ຕິຈິຕ຺ຕໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ປຝິສນ຺ຮິຈິຕ຺ຕໍ ປນ ''ປວຕ຺ຕິຍ''ນ຺ຕິ ອິມິນາວ ນິວຕ຺ຕິຕໍ។ ''ສພ຺ເພສມ຺ປີ ຈຸຕິຈິຕ຺ຕໍ ຣູປໍ ນ ສມຸຝ຺ຖາເປ
ຕີ''ຕິ (ຆ។ ສ។ ມູລຝີ។ ໖໓໖) ອຝ຺ຖສາລິນິຝີກາຍໍ ວຸຕ຺ໂຕວາຍມຕ຺ໂຖ។ ປຄ຺ຈວິຄ຺ຄາຓກ຺ຂເຓ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຣູປຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອກາ
ເວນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ປຄ຺ຈວິຄ຺ຄາຓປ຺ປວຕ຺ຕິກາລໍສນ຺ຊາຍາ''ຕີ។ ຕຕ຺ຖາປີ ອສຫຊາຕວິຄ຺ຄາຓປຈ຺ຈຍາ ອຕ຺ເຖວ ຣູປຸປ຺ປຕ຺ຕິຕີ ອາຫ
''ສຫຊາຕວິຄ຺ຄາຓປຈ຺ຈຍຄ຺ຈາ''ຕີ។ ກວງຄາທີຕິ ກວງຄສມ຺ປຝິຈ຺ຉນສນ຺ຕິຣຓຕຫາຣມ຺ມຓານີ។ ອຄ຺ເຄນາຕິ
ຍຖາວຸຕ຺ຕກມ຺ມວິຄ຺ຄາຓໂຕ ອຄ຺ເຄນ ອກິສງຂາຣວິຄ຺ຄາເຓນ។ ຣູປເມວ ທີ ກຸສລາກຸສລກິຣິຍຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິກ຺ຂເຓ ອກິສງ
ຂາຣວິຄ຺ຄາຓປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ນ ນາມໍ ກວງຄໍ។ ຕໍຊນເກນາຕິ ກວງຄາທິຊນເກນ។ ກມ຺ມວິຄ຺ຄາຓປ຺ປຈ຺ຈຍາ ວິປາກ
ຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິກາເລ ວິປາກນາມສ຺ສ ກມ຺ມສມຸຝ຺ຖານຣູປສ຺ສ ຈ ວເສນ។ ສຫຊາຕວິຄ຺ຄາຓປຈ຺ຈຍາ ປນ ອິຕຣຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິ
ກາເລປີ ວິປາໂກ ວິປາກນາມວເສນ, ຈິຕ຺ຕສມຸຝ຺ຖານຣູປວເສນ ຈ ນາມຣູປສ຺ສ ສມ຺ກໂວ ທສ຺ເສຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ ''ສຫຊາຕ...
ເປ... ໂຍເຊຕພ຺ພ''ນ຺ຕີ។ ຣູປສທ຺ເທນ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ເອກເທເສນາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຮ។ ''ສຣູປານໍ ເອກເທໂສ ເອກວິກຕ຺ຕິຍ''ນ຺ຕິ
(ປາຕິນີ ໑។໔។໖໔) ສທ຺ທລກ຺ຂຓໍ ສນ຺ຊາຍາຫ ''ສຣູປານໍ ເອກເທໂສ''ຕີ។ ອິຈ຺ຉິໂຕ ທີ ເອກເທສຣູປານມ຺ປີ ເອກເທໂສ ຍຖາ
''ນີທສ຺ສິຕວິປກ຺ເຂທີ''ຕີ។ ນີທສ຺ສິໂຕ ຈ ນີທສ຺ສິຕວິປກ຺ໂຂ ຈ ນີທສ຺ສິຕວິປກ຺ໂຂຕິ ອຍຄ຺ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ។ ''ຖານ''ນ຺ຕິ ອິມິນາ
ເສສສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວທຕີ។ ສຣູເປນ ຖປນຄ຺ທີ ອິຆ ເສສນໍ។

ຍໍ-ຕໍ-ສທ຺ທານໍ ອພ຺ຍກິຈາຣິຕສມ຺ພນ຺ຆຕ຺ຕາ ອວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ຕໂຕ-ສທ຺ທໍ ອາເນຕ຺ວາ ອາຫ ''ຕໂຕ ຍຸຕ຺ຕເມວ ອິທນ຺ຕິ ໂຍ
ເຊຕພ຺ພ''ນ຺ຕີ។ ວິປາກສ຺ສ ອຊນກໍ ວິປາກາຊນກໍ, ນິສ຺ສນ຺ທຜລມຕ຺ຕທາຍກກມ຺ມໍ, ຕໍ ສມຸຝ຺ຖານໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ວິປາ
ກາຊນກກມ຺ມສມຸຝ຺ຖານໍ។ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ''ວຕ຺ຖຸກາຍວເສນ ຣູປໂຕ ທ຺ເວ ສນ຺ຕຕິສີສານີ, ຕໂຍ ຈ ອຣູປີໂນ ຂນ຺ຆາ''ຕິອາທິ
ນາ (ວິກ។ ອຝ຺ຖ។ ໔໔໓) ວຸຕ຺ເຕນ ນເຍນ។ ອຸກຍນ຺ຕິ ນາມໍ ຣູປຄ຺ຈ។

ກມ຺ມາຣມ຺ມຓປຝິສນ຺ຮິອາທິກາເລຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສມ຺ມສນາທິກາລສງຄໂຫ ທຝ຺ຖພ຺ໂພ។ ຕນ຺ຕິ ອກິສງ
ຂາຣວິຄ຺ຄາຓໍ។

ຍທິປີ ''ອຕ຺ຖິ ຣູປໍ ຈິຕ຺ຕສມຸຝ຺ຖານ''ນ຺ຕິອາທິວຈນໂຕ (ຆ។ ສ។ ໕໓໔) ຣູປສ຺ສປີ ວິຄ຺ຄາຓປຈ຺ຈຍຕາ ສຸຕ຺ຕໂຕ ຊານິຕພ຺ພາ,
ວິຄ຺ຄາຓສນ຺ນິສ຺ສິຕາ ອິຝ຺ຖານຸກວນາທໂຍ ຕສ຺ມີ ສຕິ ສພ຺ກາວໂຕ, ອສຕິ ຈ ອກາວໂຕ ຍຖາ ສທ຺ເຆຍ຺ຍາທິວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ
ສທ຺ຆາທໂຍຕິ ນາມສ຺ສປີ ຍຸຕ຺ຕິໂຕ ວິຄ຺ຄາຓປຈ຺ຈຍຕາ ສິທ຺ຆາ, ອຝ຺ຖກຖາຍໍ ປນ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ສຸຕ຺ຕໂຕ ນາມໍ...
ເປ... ຊານິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ອາຫ។ ຍາວເທວ ປຈ຺ຈຍປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຆມ຺ມມຕ຺ຕຕາວິກາວນມຸເຂນ ອວິປຣີຕໂຕ ປວຕ຺ຕິນິວຕ຺
ຕິສນ຺ທສ຺ສນໍ ປຝິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທເທສນາ, ຕາວເທວ ຈ ຆມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຍສ຺ມາ''ຕິອາທິມາຫ ។ ຍສ຺ມາ
ປນ ປວຕ຺ຕິນິວຕ຺ຕິວິກາວນໂຕ ສຈ຺ຈເທສນາວ ປຈ຺ຈຍາກາຣເທສນາ, ສຈ຺ຈເທສນາ ຈ ຆມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນໍ។ ຍຖາຫ ''ອິທໍ
ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ເມ ກິກ຺ຂເວ...ເປ... ພາຣາຓສິຍໍ ອິສິປຕເນ ມິຄທາເຍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ຆມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ຕິຕ''ນ຺ຕິອາທິ, ຕສ຺ມາ
''ວິຄ຺ຄາຓປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປ''ນ຺ຕິ ປທສ຺ສ ສຈ຺ຈເທສນາກາວທີປເນນ ຆມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ນາມຣູປມຕ຺ຕ
ຕາວຈເນເນວ ວາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។

ນາມຣູປປທນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາ។

ສລຸອາຍຕນປທນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໔໙໗ຍຖາສມ຺ກວນ຺ຕິ ສມ຺ກວານຸຣູປໍ໗ ເຕນ ຈຕຸນ຺ນໍ ຕາວ ກູຕານໍ ສຫຊາຕນິສ຺ສຍອຕ຺ຖິອວິຄຕວເສນ ຈກ຺ຂາຍຕນາທີນໍ ປຌ຺ຈນ຺ນໍ ປ຺ຈຈຍກາໂວ, ວຕ຺ຖຸສ຺ ປນ ຫທຍວຕ຺ຖຸໂນ ຉຎ຺ຊາຍຕນສ຺ສ ປຏິສນ຺ຘິຍໍ ສຫ
ຊາຕນິສ຺ສຍອຌ຺ຌມຌ຺ຌວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕອຕ຺ຖິອວິຄຕວເສນ, ປວຕ຺ຕິຍໍ ຍສ຺ມາ ອນນ຺ຕຣຈິຕ຺ເຕນ ສຫ຺ຘີ ອຸປ຺ປນ຺ນເມວ ວຕ຺ຖຸ ຄິ ຕິປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ພລວກາເວນ ຕສ຺ສ ນິສ຺ສໂຍ ກວິຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ, ນ ສຫຊາຕໍ, ຕສ຺ມາ ປຸເຣຊາ
ຕນິສ຺ສຍວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕອຕ຺ຖິອວິຄຕວເສນ໗ ອິຕຣວຕ຺ຖູນໍ ປຌ຺ຈວິຌ຺ຌາຕສງ຺ຂາຕສ຺ສ ຉຎ຺ຊາຍຕນສ຺ສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປ຺ຈຈຍວເສນ ຈ, ຊີວິຕສ຺ສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍອຕ຺ຖິອວິຄຕວເສນ ປ຺ຈຈຍກາໂວ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທຎ຺ຊພ຺ໂພ໗ ເອກປ຺ປກາເຣເນວາຕິ ຍຖາ ຈກ຺ຂາທີນໍ ມນາຍ ຕນສ຺ສ ປຏິນິຍຕທສ຺ສນາທິກິຈ຺ຈານຸວິຘານໂຕ ນິຍໂຕ ເອກປ຺ປກາເຣເນວ ປ຺ຈຈຍກາໂວ, ນ ເອວໍ ຣູປາຍຕນາທີນໍ, ເຕສໍ ປນ ຣູ ປາຣມ຺ມຕາທີນາ ປກາຣນ຺ຕເຣນ ຕສ຺ສ ປ຺ຈຈຍກາໂວຕິ "ອນິຍມໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໗ ເກຈິ ປນ "ນິຍມໂຕ"ຕິ ປຖໍ "ສສນ຺ຕຕິປ຺ຣິ ຍາປນ຺ນ"ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ຕິ "ເອກນ຺ເຕນ ສສນ຺ຕຕິປ຺ຣິຍາປນ຺ນ"ນ຺ຕິ໗

"ຉຎ຺ຊາຍຕນຌ຺ຈ ມນາຍຕນຌ຺ຈ ຉຎ຺ຊາຍຕນ"ນ຺ຕິ ອິມິນາ ວິຄ຺ຄເຫນ ອຕ຺ຖໂຕ, ອິຕເຣຫິ ທ຺ວີຫິ ສທ຺ທໂຕປິ ອຕ຺ຖໂຕປິ ສຣູປ ຕໍ ທສ຺ເສຕິ໗ "ຈກ຺ຂາທີຫິ ສຫ 'ສລ຺ອາຍຕນ'ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເອກເສສໍ ກຕ຺ວາ ມນາຍຕນໍ ຈກ຺ຂາທີຫິ ສທ຺ຘີ "ສລ຺ ອາຍຕນ"ນ຺ຕິ ປາລ຺ອິຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ "ນາມຣູປປ຺ຈຈຍາ ສລ຺ອາຍຕນ"ນ຺ຕິ໗ ຍຖາວຸຕ຺ໂຕຕິ "ຉຎ຺ຊາຍຕນຌ຺ຈ ມນາຍຕນຌ຺ຈາ"ຕິອາທິ ນາ ອຕ຺ຕນາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາໂຣ໗ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ນາມຣູປສທ຺ເທນ ສລ຺ອາຍຕນສທ຺ເທນ ຈ ສທ຺ທສຣູປຕາສຸ, ອຕ຺ຖສຣູປຕາສຸ ວາ໗ ຍທິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີເຍ ວິປາກຉຎ຺ຊາຍຕນເມວ ອຘິປ຺ເປຕໍ, ອຖ ກສ຺ມາ "ອິຕຣໍ ປນາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໗ ອວິປາກຌ຺ຫິ ຕຕ຺ຖ ອິຕຣນ຺ຕິ ອຘິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ "ປ຺ຈຈຍນເຍ ປນາ"ຕິອາທິ໗

ສຫຊາຕາທີສຸ ເຫຕຸອາຫາຣິນ຺ທ຺ຣິຍປ຺ຈຈເຍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ທສຘາ, ຕໂຕ ເອກໍ ອປເນຕ຺ວາ ນວຘາ, ຕໂຕ ເອກໍ ອປເນຕ຺ວາ ອຎ຺ຊຘາ ປ຺ຈຈຍກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ໗ ເອວເມຕ຺ຖ ສາຘາຣຓວເສນ ອວກໍໂສ, ເຫຕຸອາທິອສາຘາຣຓວເສນ ອຸກ຺ກໍໂສຕິ ຊານາ ທີນມ຺ປີ ວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພ໗

ປຏິສນ຺ຘິຍໍ ອຣູປຘມ຺ມາ ກມ຺ມຊຣູປສ຺ສ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຓ ປ຺ຈຈຍາ ໂຫນ຺ຕີຕິ "ປວຕ຺ເຕ"ຕິ ວິເສເສຕິ໗ "ປ຺ຉາຊາຕວິປ຺ປຍຸຕ຺ ຕາທໂຍ ເອວາ"ຕິ ນິຍເມນ ສຫຊາຕປຸເຣຊາຕວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕາທໂຍ ນິວຕ຺ເຕຕິ໗

"ອວເສສມນາຍຕນສ຺ສາ"ຕິ ອວເສສຄ຺ຄຫຓມ຺ປິ ປກຣຓໂຕ ວິສິຎ຺ຊວິສຍເມວາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ປຌ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘເກເວ"ຕິອາທິມາຫ, ຍໂຕ ອຎ຺ຊກຖາຍໍ "ວຕ຺ຖຸຣູປ"ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໗ ຍຖາສມ຺ກວໍ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຕິ ນາມຣູປສ຺ສ ປຏິສນ຺ຘິຍໍ ສຫຊາ ຕອຌ຺ຌມຌ຺ຌນິສ຺ສຍອຕ຺ຖິອວິຄຕາທິປ຺ຈຈຍກາໂວ ສຫຊາຕາທິສາຘາຣຓປ຺ຈຈຍກາໂວ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕວິປາກເຫຕຸອາຫາຣິນ຺ທ຺ຣິ ຍາທິປ຺ຈຈຍກາໂວ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາທິອສາຘາຣຓປ຺ຈຈຍກາໂວ ນາມສ຺ສ, ຣູປສ຺ສ ປນ ວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕປ຺ຈຈຍກາໂວ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ໗

ສລ຺ອາຍຕນປທນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຎ຺ຊິຕາ໗

ຜສ຺ສປທນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໔໕໐໗ຕທເກທວເສນາຕິ ຕສ຺ສ ຜສ຺ສສ຺ສ ອເກທວເສນ, ຜສ຺ສກາວສາມຌ຺ເຌນາຕິ ອຕ຺ໂຖ໗ ນ ຍຸຕ຺ຕໍ ເອກສ຺ເສວ ວຈນໍ໗ ອຌ຺ຌສ຺ສາປີຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕໂຕ ອຌ຺ຌສ຺ສາປີ໗ ສພ຺ພາຍຕນໂຕ ຫິ ເອກສ຺ສ ຜສ຺ສສ຺ສ ອສມ຺ກວໂຈທນາຍໍ ຕປ຺ປສງ຺ເຄນ ເອກາຍ ຕນໂຕ ອເນກສ຺ສາປີ ສມ຺ກໂວ ນຕ຺ຖີຕິ ໂຈທນາ "ອິທິສີ ຘມ຺ມຕາ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ຌາປນຕ຺ຖາຕິ ທສ຺ເສຕິ "ອຌ຺ຌສ຺ສາປີ"ຕິອາທິ ນາ໗ ນິທສ຺ສນວເສນາຕິ ອຸທາຫຣຓທສ຺ສນວເສນ ໗ ເອກຜສ຺ສສ຺ສ ສມ຺ກວໂຕຕິ ກາຣຓາປເທໂສ໗ ເອກຜສ຺ສສມ຺ກວສ຺ສ ລພ຺ກມານຕ຺ຕາ "ສລ຺ອາຍຕນປ຺ຈຈຍາ ຜສ຺ໂສ"ຕິ ກຄວຕາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ປ຺ຣິຫາຣໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕຕິ ໂຍຊນາ໗ ເສເສສູຕິ ເອກນ຺ຕິອາ ທີສຸ໗ ນວຘາ ປ຺ຈຈຍຕ຺ເຕ ເອກໍ ວິປາກມນາຍຕນໍ ວິກາວເຍ໗ ຕຖາ ຈາຕິ ອາຣມ຺ມຓປຸເຣຊາຕອຕ຺ຖິອວິຄຕວເສນ໗ ຍ຺ວາຍໍ ປ຺ຈຈຍກາໂວ ຍາທິສານໍ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ປ຺ຈຈຸປ຺ປນ຺ນານິ...ເປ... ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ອາຫ໗ ອຕີຕານາຄຕກາລວິມຸຕ຺ ຕານມ຺ປີ ອາຣມ຺ມຓມຕ຺ຕຕາຍ ສມ຺ກວໂຕ ອາຫ "ອາຣມ຺ມຓ...ເປ... ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ໗ ຕຕ຺ຖ ຕນ຺ຕິ ຣູປາຍຕນາທີ໗

ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍນິທ຺ເທສວຏ຺ຏນາ ນິຏ຺ຐິຕາ။

ເວທນາປຈ຺ຈຍນິທ຺ເທສວຏ຺ຏນາ

໔໖໑။ອນນ຺ຕຣາທີຫີຕິ ອນນ຺ຕຣສມນນ຺ຕຣູປນິສ຺ສຍນຕ຺ຖິວິຄຕປຈ຺ຈເຍຫີ။ ອຸປນິສ຺ສເຍຕິ ອນນ຺ຕຣູປນິສ຺ສເຍ။ ອນນ຺ຕຣສມນນ຺ຕຣປຈ຺ຈຍາ ຫິ ອນນ຺ຕຣຕາວເສເນວ ອນນ຺ຕຣູປນິສ຺ສເຍ ອນ຺ໂຕຄສາ။ ນຕ຺ຖິວິຄຕປຈ຺ຈຍາ ປນ ອນນ຺ຕຣສມນນ຺ຕຣປຈ຺ຈຍສມ຺ມານໍເຍວ ຕຖາກາວໂຕ ຕທນ຺ໂຕຄສາ။ ຕສ຺ສາຕິ ອຸປນິສ຺ສຍສ຺ສ။

ສພ຺ພສ຺ສາຕິ ວິປາກສ຺ສ, ອວິປາກສ຺ສ ຈ။ ປຏິສນ຺ຘິກວງຄຈຸຕິຈິຕ຺ຕສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາຍ ຫິ ເວທນາຍ ສຫຊາຕມໂນສມ຺ຜສ຺ໂສ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອຏ຺ຐສາ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ။ ອນນ຺ຕໂຣ ອນນ຺ຕຣາທີນາ, ອນານນ຺ຕໂຣ ອຸປນິສ຺ສຍວເສເນວ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ။ ສມ຺ກວທສ຺ສນຄ຺ເຈຕໍ, ນ ຕາສໍ ມໂນທ຺ວາຣິກກາວທສ຺ສນນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ။

ເວທນາປຈ຺ຈຍນິທ຺ເທສວຏ຺ຏນາ ນິຏ຺ຐິຕາ။

ຕຏ຺ຫາປຈ຺ຈຍນິທ຺ເທສວຏ຺ຏນາ

໔໖໔။ ຍຖາ ຈ ຣສາຍນຊານີ ໂອຊາຊີວິຕານິ, ເອວໍ ຕໍນິມິຕ຺ຕໍ ສຸຂໍ, ຕທປເນຍ຺ຍໍ ຊຣາທີທຸກ຺ຂຄ຺ຈ ສມ຺ມາຣມ຺ມຕາກາເວນ ໂຍ ເຊຕພ຺ພໍ။

ກມ຺ມຜລາກິປຕ຺ຖນາວເສນ ສຕ຺ຕາ ກມ຺ມານິປິ ອາຍູຫນ຺ຕີຕິ ສາຕິສຍໍ ຕຏ຺ຫາຍ ວິປາກເວທນາ ອຸປນິສ຺ສໂຍ, ນ ຕຖາ ອິຕຣາ ຕິ ອາຫ ‘‘ວິປາກາ ວິເສເສນ…ເປ… ອວິເສເສນ ອິຕຣາ ຈາ’’ຕິ။ ອິຕຣາຕິ ອວິປາກາຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ‘‘ສຸຂມິຈ຺ເຈວ ກາສິຕາ’’ຕິ ອິທໍ ອິຏ຺ຐສກາວໍເຍວ ອຸເປກ຺ຂໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ອນິຏ຺ຐສກາວໍ။ ເຕນາຫ ‘‘ອຸເປກ຺ຂາ ປນາ’’ຕິອາທີ။ ສພ຺ພສ຺ສາຕິ ອວິຕຣາຄສ຺ສ ວິຕຣາຄສ຺ສ ຈ ເວທນາວໂຕ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ။

ເວທນາປຈ຺ຈຍາ ເອວາຕິ ອຍໍ ນິຍໂມ ນິຍມນ຺ຕຣນິວຕ຺ຕນປໂຣຕິ ນາສ຺ສ ປຈ຺ຈຍນ຺ຕຣນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖຕາ ທຏ຺ຐພ຺ພາ။ ເອເຕນ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕຣປຏິກ຺ເຂໂປປິ ນິວຕ຺ຕິໂຕ ໂຫຕິ။

ຕຏ຺ຫາປຈ຺ຈຍນິທ຺ເທສວຏ຺ຏນາ ນິຏ຺ຐິຕາ။

ອຸປາທານປຈ຺ຈຍນິທ຺ເທສວຏ຺ຏນາ

໔໖໖။ປຸຣິມທິຏ຺ຐິນ຺ຕິ ‘‘ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ (ທີ။ ນິ။ ໑။໖໑) ປເຄວ ອກິນິວິຏ຺ຐໍ ສສ຺ສຕຄາຫໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ။ ເຕນາຫ ‘‘ອຕ຺ຕຄ຺ຄຫຕໍ…ເປ… ທຏ຺ຐພ຺ພ’’ນ຺ຕິ။ ອຸປາທິຍມານນ຺ຕິ ຄຕ຺ຫນ຺ຕໍ။ ໂລໂກຕິ ວາ ຄຫຕນ຺ຕິ ຍໍ ‘‘ໂລໂກ ສສ຺ສໂຕ’’ຕິ ຄຫຕໍ, ສາ ທິຏ຺ຐິຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ເຕນາຫ ‘‘ທິຏ຺ຐຸປາທານກູຕ’’ນ຺ຕິ။ ‘‘ສມ຺ມສງ຺ເຂປ…ເປ… ທິຏ຺ຐິມຕ຺ຕເມວາ’’ຕິ ອິທໍ ພ຺ຍວຫີຕານໍ ປທານໍ ສມ຺ພນ຺ຘທສ຺ສນໍ။ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປໂຕ ຕຏ຺ຫາທລ຺ຫຕ຺ຕໍ, ສງ຺ເຂປໂຕ ທິຏ຺ຐິມຕ຺ຕເມວ ຈຕ຺ຕາຣິ ອຸປາທານານີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ။ ສມ຺ມສງ຺ເຂປວິຕ຺ຖາຣໂຕຕິ ສມຸທາຍກູຕໂຕ ສມ຺ມສງ຺ເຂປວິຕ຺ຖາຣໂຕ ຕທວຍວກູຕໍ ສງ຺ເຂປໍ ວິຕ຺ຖາຣຄ຺ຈ ນິທ຺ສາເຣຕິ။

ສສ຺ສຕຄາຫປຸພ຺ພງ຺ຄໂມ, ອຸຈ຺ເຉທຄາຫປຸພ຺ພງ຺ຄໂມ ຈ ອຕ຺ຕຄາໂຫຕິ ໂຍຊນາ။ ເຕສນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສສ຺ສຕຸຈ຺ເຉທຄາຫານໍ ມູລກາເວນ ວິສາຍກຕ຺ຕາ ສາມິກູໂຕ။ ອາທີນາ ວາຕິ ‘‘ປຖມໍ ອຕ຺ຕວາທຸປາທານ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ວາ ວາກ຺ເຍນ။

ເຍນ ກວສ຺ສາເທນ ຄຘິຕຈິຕ຺ໂຕ ກວນິພ຺ພຕ຺ຕກໍ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ອຸປປນ຺ໂນ, ສາ ກວນິກນ຺ຕິ ສນ຺ຕາເນ ຈິຣານຸພນ຺ສາ ອກິຕ຺ທຸປ຺ປຕ຺ຕິກາ ອຸປປນ຺ນມຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຍທິປີ…ເປ… ປວຕ຺ຕິຕພ຺ພຕ຺ຕາ’’ຕິ။ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄວຊ຺ຊຕ຺ຕາ ກວຣາຄສ຺ສປີ ກາມຸປາທານກາໂວ ອຕ຺ເຖວາຕິ ອາຫ ‘‘ຕຏ຺ຫາທລ຺ຫຕ຺ຕໍ ນ ໂຫຕີຕິ ມຄ຺ຄມາໂນ’’ຕິ။ ກວຣາໂຄປີ ຫິ ສວິສເຍ

ທລຸຫໍ ປວຕ຺ຕຕີຕີຯ ສພ຺ພາປີ ຕຕ຺ຫາ ກາມຸປາທານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ຕສ຺ສ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄວຊ຺ຊຕາ ວຸຕ຺ຕາຕີ ອາເນຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ

ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍ຺ຖານກູຕາ ນ ອາຣມ຺ມຕກູຕາຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍຯ ເຕນາຕິ ຂນ຺ຣານໍ ອາລຍກາເວນຯ ອາຣມ຺ມຕານນ຺ຕຣປກຕູປນິສ຺ສຍາຕິ ອາຣມ຺ມຕູປນິສ຺ສຍອນນ຺ຕຣູປນິສ຺ສຍປກຕູປນິສ຺ສຍາຯ ອນນ຺ຕຣປ຺ຈ຺ຈຍາທີນນ຺ຕິ ອນນ຺ຕຣສມນນ຺ຕຣອາຣມ຺ມຕປ຺ຈ຺ຈຍາທີນໍຯ

ອຸປາທານປທນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

ກວປທນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໓໔ຯ‘‘ກວຕີ’’ຕິ ອິທໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກວນິພ຺ພຈນໍຯ ທ຺ວຍສ຺ສາຕິ ກມ຺ມຸປ຺ປຕ຺ຕິກວທ຺ວຍສ຺ສຯ ນິປ຺ຜາທນຜລໍ ຜລສ຺ສ ອຸປ຺ປາທນສມຕ຺ຖຕາຯ ນິພ຺ພຕ຺ຕນໍ ນິປ຺ຜາທນໍຯ

‘‘ກຄວໍມູລກາ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໓ຯ໓໓; ລຯ໑; ໑໐ຯ໔໓; ໑໑ຯ໑໙) ວິຍ ‘‘ສຍ຺ຍາວໍກໂວ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ອຕ຺ຖິ-ອຕ຺ເຖ ວາ ວໍ-ສທ຺ໂທ ລຸຕ຺ຕນິທ຺ທິຍ຺ໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ສຍ຺ຍາກໂວ’’ຕິຯ ຕສ຺ສ ວາ ອຕ຺ເຖຕິ ຕສ຺ສ ວນ຺ຕສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ເຖ, ອຕ຺ຖິ-ອຕ຺ເຖຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອກາຣໍ ກຕ຺ວາຕິ ຍຖາ ‘‘ປີຕິສຸຂໍ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖິ’’ຕິ ອຕ຺ເຖ ອກາຣໍ ກຕ຺ວາ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ຊານໍ ປີຕິສຸຂນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ສຍ຺ຍາ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ສຍ຺ໂຍ, ກໂວ, ໂສວ ສຍ຺ຍກໂວຯ ເອກສ຺ມິນ຺ຕິ ຣູປກ຺ຂນ຺ເຮ ເອວຯ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ປວຕ຺ຕກປວຕ຺ຕນຍ຺ຖານານໍ ອເກເທປີ ອຸປຈາຣວເສນ ກິນ຺ນໍ ວິຍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິຯ

ກມ຺ມສງ຺ຂາຕຕນ຺ຕິ ‘‘ກມ຺ມ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ, ກມ຺ມໂກຍ຺ຖາສຕໍ ວາຯ ‘‘ເຈຕນາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກມ຺ມໍ ວທາມີ’’ຕິອາທີນາ (ອຯ ນິຯ ໖ຯ໖໓) ສຸຕ຺ເຕປີ ເຈຕນາຍ ກມ຺ມກາໂວ ອາຄໂຕວຯ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ປນ ເຈຕນາວ ກມ຺ມກໂວຕິ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ອກິຮມ຺ມປາລຸອິຍາວ ສາເຮນ຺ໂຕ ‘‘ວຸຕ຺ຕລ຺ຫີ’’ຕິອາທິມາຫຯ ອິມາຍ ຫີ ເວທນາສຍ຺ຍາວິຍ຺ຍາຕກ຺ຂນ຺ເຮທີ, ມນາຍຕນມໂນວິຍ຺ຍາຕຮາຕູທີ, ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຮຮມ຺ມາຍຕນຮມ຺ມຮາຕຸເອກເທເສນ ຈ ກມ຺ມກວສ຺ສ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຕໍ ວທນ຺ຕິຍາ ຮາຕຸກຖາປາລຸອິຍາ ຕສ຺ສ ເຈຕນາກາໂວ ທີປີໂຕຕິຯ

ຮມ຺ມເກທໂຕຕິ ເຈຕນາເຈຕນາສມ຺ປຍຸຕ຺ຕກາເວນ, ກຸສລາກຸສລາພ຺ຍາກຕກາເວນ ຈ ຮມ຺ມວິກາຄໂຕຯ ‘‘ປຸນວຈນ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາວ ປຸນຣຸຕ຺ຕິໂທສາປຕ຺ຕິ ປຍິຍ຺ຍາຕາຕິ ປຣສ຺ສ ອາສງ຺ກໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ສາຕ຺ຖກເມວິທໍ ປຸນວຈນນ຺ຕິ ເອຕໍ ນ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິເຈ’’ຕິ ອາຫຯ ກເວກເທສກາເວນາຕິ ກມ຺ມກວສ຺ສ ເອກເທສຕ຺ຕາ ສງ຺ຂາຣານໍຯ ເຕນ ເຍສໍ ຮມ຺ມານໍ ສມຸທາໂຍ ກໂວ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕເທກເທສາ ສງ຺ຂາຣາ, ສມຸທາເຍກເທສາ ຈ ອຕ຺ຖໂຕ ກິນ຺ນາ ເອວາຕິ ວຸຕ຺ຕເມເວຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ປຸນ ຍຖາວຸຕ຺ຕເມວ ເກທໍ ມນສິ ກຕ຺ວາ ອຕ຺ຖໂຕ ປຸນວຈນາກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ປເຣນ ວາ’’ຕິອາທິມາຫຯ

ອນ຺ໂຕຄເຮຕິ ກາມກວາທິອນ຺ໂຕຄເຮ ສຍ຺ຍາກວາທິເກຯ ກາມກວາທິເກຕິ ກາມຣູປາຣູປກເວຯ

ອຸປາທານເກທນ຺ຕິ ກາມຸປາທານາທິອຸປາທານວິເສສໍຯ

ເຕນາຕິ ສີລພ຺ພຕຸປາທາເນນຯ ວກ຺ຂມາເນນາຕິ ‘‘ອິທໍ ສີລພ຺ພຕໍ ນາມາ’’ຕິອາທິນາ (ວິກຯ ອຍ຺ຖຯ ໔໓໔) ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ວກ຺ຂມາເນນ ປກາເຣນຯ ປຸຣາຕໍ ພຸຣທ຺ມຕ຺ທລິງ຺ຄຂນ຺ທປຸຣາຕາທິຯ ‘‘ເສຕວຮຍຊໍ ອາຣກເຕ ກູຕິກາໂມ’’ຕິອາທິນາ (ວິສຸທ຺ຮິຯ ມຫາຍີຯ ໔ຯ໖໔໐) ປສຸມາຣຕາວິຮານຍຸຕ຺ໂຕ ຍຍ຺ລວິຮີ ປສຸພນ຺ຮວິຮີຯ

ອຕ຺ຕໂນ ສຸທ຺ຮິມຄ຺ຄປຣາມາສມຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສີລພ຺ພຕຸປາທານສ຺ສ ອຕ຺ຕວາທຸປາທານນິມິຕ຺ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ມຄ຺ຄປ຺ຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ ມິຈ຺ຈານິຍ຺ຍານສກາວຕ຺ຕາຯ ອນນ຺ຕຣສ຺ສ ປນ ກາມກມ຺ມກວສ຺ສ

ອນນ຺ຕຣສມນນ຺ຕຣອນນ຺ຕຣູປນິສ຺ສຍນຕ຺ຖິວິຄຕາເສວນປຈ຺ຈເຍຫິ ອຸປາທານສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກາໂວ ປາກໂຜເຍວາຕິ ນ ວຸຕ຺ໂຕ.

ກວປທນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

ຊາຕິຊຣາມຣຕາທິປທນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໘໔.ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກວຸປ຺ປຕ຺ຕີຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກເວ, ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກວກາເວນ ວາ ອຸປາທິນ຺ນກຸຂນ຺ຆານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ. ຊາຍມານສ຺ສ ຂນ຺ຆສ຺ສ. ຊາຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິວິກາໂຣ. ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກໂວປີ ຊາຕິຍາ ປຈ຺ຈໂຍ. ກສ຺ມາ? ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກເວ ອສຕິ ຊາຕິຍາ ອກາວາຕິ ໂຍຊນາ. ''ຊາຍມານຣູປປທຍ຺ຖານຕາ''ຕິອາທີນາປີ ຕສ຺ສ ຊາຕິຍາ ປຈ຺ຈຍກາວໍເຍວ ວິກາເວຕິ.

ສຕິປີ ສຸກຸກໂສຕິຕາທິເກ ປີຕຸຄຕວິເສສາທິກາຣເຕ ພາທິເຣ ປຈ຺ຈເຍ ຕສ຺ສ ປນ ອນິຍຕຕ຺ຕາ, ທີນປຕີຕາທິວິເສສສ຺ສ ຈ ອຊີປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອຊ຺ຊຕ຺ຕ...ເປ... ອກາວາ''ຕິ.

ຊາຕິຊຣາມຣຕາທິປທນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

ກວຈກ຺ກກຖາວຕ຺ຕນາ

໔໔໔. ສມ຺ພນ຺ຆໍ ອິຕໍ ຄຕນ຺ຕິ ສມິຕໍ. ເຕນາຫ ''ສງຄຕ''ນ຺ຕິ.

ກວຈ຺ອນ຺ໂທ ກວຣາໂຄ. ຕສ຺ສາຣຸປ຺ປກຖາສວນນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ພາລກາວສ຺ສ ອຍຸຕ຺ຕກາຣີຕາຍ ອນ຺ຈ຺ອວິກກຖາສວນໍ. ເອເຕນ ປຣູປວາທເທຕຸກາທິທຸກ຺ຂໍ ທສ຺ເສຕິ, ''ກມ຺ມກາຣຕາທສ຺ສນ''ນ຺ຕິ ອິມິນາ ທຕ຺ຑເທຕຸກໍ, ອິຕເຣນ ທຸຄ຺ຄຕິນິພ຺ພຕ຺ຕິເທຕຸກໍ. ຄເມນ຺ຕີຕິ ລາເປນ຺ຕີ. ຜເລນາປີ ຫີ ອພ຺ຍກິຈາຣີນາ ເທຕຸ ລາຍຕິ, ວຸຍ຺ຖິນິມິຕ຺ເຕນ ວິຍ ມໂທເຜນ ອຸປ຺ຣິເທເສ ວຸຍ຺ຖິນິປາໂຕ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ໂພເຆນ຺ຕີ''ຕິ.

ວິເສສນິວຕ຺ຕິອຕ຺ໂຖ ມຕ຺ຕສທ຺ໂທ ''ອວິຕກ຺ກວິຈາຣມຕ຺ຕາ''ຕິອາທີສຸ (ຆ. ສ. ຕິກມາຕິກາ ໖) ວິຍ. ອປ຺ປຫີນາວິຊ຺ຊາ ກາຣຕລາເກ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິອຣຫຕາຍ ສມີເປເຍວາຕິ ອາຫ ''ສນ຺ນິທິຕກາວກຣເຕນາ''ຕິ. ເວເທຕີຕິ ເວທຍຕິ. ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖວຈນໍ ອນຸກວຕີຕິ. ເວທໍ ວາ ລາຕໍ ກໂຣຕິ ອຸປ຺ປາເທຕີຕິ ເວເທຕິ. ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖວຈນໍ ຊານາຕີຕິ. ເວທິຍຕີຕິ ປນ ກມ຺ມກຕ຺ຕຸກມ຺ມານໍ ວເສນ ນິທ຺ເທໂສຕິ ຕສ຺ສປີ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຊານາຕິ, ລາຍຕິ ຈາ''ຕິ ອາຫ. ຈ-ສທ຺ທຕ຺ໂຖຕິ ສມ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖ, ພຸຣຫ຺ມາທີນາ ຈ ກາຣເກນ, ອຕ຺ຕນາ ຈ ເວທເກນ ຣຫິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຈ-ສທ຺ທຕ຺ຖສມາສນ຺ຕິ ທ຺ວນ຺ທສມາສມາຫ.

ຈຕ຺ພ຺ພິຆມ຺ປີ ວາ ສຸລ຺ລຕນ຺ຕິ ຆວກາວາທີສຸລ຺ລຕໍ, ອຕ຺ຕາທິສຸລ຺ລຕລ຺ຈ ສນ຺ຆາຍ ວທຕິ.

ປຸພ຺ພນ຺ຕໂຕຕິ ອຕີຕໂກຍ຺ຖາສໂຕ. ເວທນາວສານມ຺ປີ ກວຈກ຺ກໍ ປຣິປຸຕ຺ຕເມວາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ເວທນາ ວາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອວິຊ຺ຊາຄຫເຕນ ວາ ຕຕ຺ຫຸປາທານານີ, ສງຂາຣຄ຺ຄຫເຕນ ກໂວ, ວິລ຺ລາຕາທິຄ຺ຄຫເຕນ ຊາຕິຊຣາມຣຕານິ ໂສກາທໂຍ ຈ ຄຫີຕາຕິ ເອວມ຺ປີ ເວທນາວສານໍ ກວຈກ຺ກນ຺ຕິ ຍຸຕ຺ຕເມເວຕໍ. ຕຕ຺ຫາມູລເກ ຈາຕິ ຕຕ຺ຫຸປາທານຄ຺ຄຫເຕນ ອວິຊ຺ຊາ ຄຫີຕາຕິອາທີນາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ເຕນາຫ ''ທ຺ວິນ຺ນໍ...ເປ... ໂທຕີ''ຕິ. ຕຕ຺ຖ ທ຺ວິນ຺ນນ຺ຕິ ປຸຣີມປຈ຺ອິມານໍ ອຸກິນ຺ນໍ ເທຕຸຜລວຊ຺ຊານໍ. ວິປ຺ຣີຕາກິນິເວສໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ນິມິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ຕຸອຸປ຺ຈາເຣນ ວທຕິ. ອນຸປ຺ຈ຺ເອທເມວ ປກາເສຕີຕິ ໂຍຊນາ.

ເທຕຸຜລສນ຺ຆີ, ຜລເທຕຸສນ຺ຆີ, ປຸນປີ ເທຕຸຜລສນ຺ຆີຕິ ເອວໍ ເທຕຸອາທິປຸພ຺ພກາ ເທຕຸຜລເທຕຸປຸພ຺ພກາ. ເທຕຸຜລເທຕຸຜລວເສນາຕິ ອວິຊ຺ຊາທິເທຕຸ, ວິລ຺ລາຕາທິຜລ, ຕຕ຺ຫາທິເທຕຸ, ຊາຕິຜລວເສນ. ອຸປສຄ຺ຄວິເສເສນ ອຕ຺ຖວິເສໂສ ໂທຕີຕິ ''ອາກິຣີຍນ຺ຕີ''ຕິ ປທສ຺ສ ປກາສີຍນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ. ກິເລສກມ຺ມວິປາກາຕິ ອວິຊ຺ຊາທິເກ ເວທນາປ຺ຣິໂຍສາເນ ວທຕິ. ວິປາກກິເລສກມ຺ເມຫີຕິ ວິລ຺ລາຕາທີຫີ ກວປ຺ຣິໂຍສາເນຫີ. ປຸນ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກສມ຺ພນ຺ໂຆ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ນ ຄຫີໂຕ. ''ວຍ຺ຍານີ''ຕິ ຈ ອິທໍ ''ຕີຕິ ວຍ຺ຍານີ''ຕິ ວິຄ຺ຄຫວເສນ ລພ຺ກມານໍ ຄເທຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ.

‘‘ປຸຣິມກມ္ມກວສ္မີ ໂມໂຫ’’ຕິອາທີນາ (ວິກ႗ ອຍຸຄຸ႗ ໔໔໘) ອຍຸຄກຖາຍ ອາຄຕຕຸຕາ ອາສນ္ນປຈ္ຈກ္ຂຕ໌ ສນ္ຣາຍ ວຸຕ္ຕ໌ ‘‘ອິ ມິສ္ສາ’’ຕິ႗ ວິກາຄປາລຸອິຍາ ວເສນ ທສ္ສິຕ໌, ຕສ္မາ ນ ອຍຸຄກຖາຍ ປຸພ္ພາປຣວິໂຣໂຣ ຍຖາປາດ໌ ອຕ္ຖສ္ສ ປກາສິຕຕ္ຕາຕິ ອຣິປ္ປາໂຍ႗ ຕຕ္ຖ ເຈຕນາສມ္ປຍຸຕ္ຕານລ້ຈ ເຈຕນາຍ ຈ ສງຂາຣກາເວນ ກມ္ມກວກາເວນ ຈ ວຕ္ຕພ္ພເມວາຕິ ປາລຸອິທວ ຍາຣິປ္ປາຍວິວຣຕາວເສນ ທສ္ເສຕ໌ ‘‘ຕຕ္ຖາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ໌ຕ໌႗ ກວສ္ສາຕິ ອຸປປ໌ຕ໌ຕິກວສ္ສ႗ ‘‘ກໂວ’’ຕິ ວຸຕ໌ຕາ ເຈຕນາສມ္ປຍຸຕ ຕາຕິ ສມ္ພນ္ໂຣ႗ ຄຫຕນ္ຕິ ນິກາມນວເສນ ອາຣມ္ມຕສ္ສ ຄຫຕ໌႗ ເຕນາຫ ‘‘ກາມ္ປາທານ໌ ກິຈ໌ເຈນາຫາ’’ຕິ႗ ອິຕຣານິ ກິຈ໌ ເຈນາຫາຕິ ໂຍຊນາ႗ ຕິສ္ສ ອຕ္ຖວິກປ໌ເປສູຕິ ‘‘ຕໍ ກມ္ມໍ ກໂຣໂຕ ປຸຣິມາ ເຈຕນາໂຍ’’ຕິອາທີນາ ວຸຕ໌ເຕສ໌ ຕິສ໌ ອາຍູຫນເຈຕນານ໌ ອຕ໌ຖວິກປ໌ເປສ໌႗ ນນ໌ ຈ ຕຕິເຍ ອຕ໌ຖວິກປ໌ເປ ອາຍູຫນສ໌ສ ອວສາເນ ເຈຕນາ ນ ວຸຕ໌ຕາຕິ? ຍທິປິ ສຣູປໂຕ ນ ວຸຕ໌ຕາ, ‘‘ຕໍສມ໌ປຍຸຕ໌ຕາ’’ຕິ ປນ ສຫເຫໂຕ ປຣານກາເວນ ວຸຕ໌ຕສ໌ສ ອາຍູຫນສ໌ສ ອປ໌ປຣານກາເວນ ວຸຕ໌ຕາ ອວສາເນ ປຈ໌ຂໂຕ ວຸຕ໌ຕາ ວິຍ ໂຫຕິຕິ ອິມໍ ປຣິຍາຍໍ ສນ໌ຣາຍ ‘‘ຕິສ໌ປິ…ເປ… ອວສາເນ’’ຕິ ວຸຕ໌ຕໍ႗

ນິປ໌ປຣິຍາເຍນ ປນ ເຍສ໌ ອາຍູຫນສ໌ສ ອວສາເນ ເຈຕນາ ວຸຕ໌ຕາ, ເຕ ທສ໌ເສຕ໌ ‘‘ທຸວິສ໌…ເປ… ອາຫາ’’ຕິ ວຸຕ໌ຕໍ႗ ຕຕິເຍ ອຕ໌ຖວິກປ໌ເປ ວຸຕ໌ເຕ ອາຍູຫນສງຂາເຣ ຕໍສມ໌ປຍຸຕ໌ຕາຕິ ອາຫາຕິ ໂຍຊນາ႗ ກມ໌ມສ໌ສ ປຈ໌ຈຍກູຕນ໌ຕິ ສງຂາຣປຈ໌ຈຍໍ ເຕນ ‘‘ກມ໌ມກຣຕກາເລ’’ຕິ ເອຕ໌ຖ ກມ໌ມ-ສທ໌ເທນ ສພ໌ພສ໌ສປິ ສງຂາຣສ໌ສ ຄຫິຕຕໍ ທສ໌ເສຕິ႗ ເຕນາຫ ‘‘ນ ກມ໌ມສມ໌ປຍຸຕ໌ຕເມ ວາ’’ຕິ႗

ກມ໌ມາເນວາຕິ ກມ໌ມານິເຍວ႗ ວິປາກສມ໌ມຕາຍ ກມ໌ມສຣິກ໌ຂກາ႗ ສຫຊາຕໂກຍຍາ, ອຸປນິສ໌ສຍໂກຍຍາ ຈ ຕສ໌ສ ກມ໌ມສ໌ສ ອຸປກາຣກາຕິ ຕທຸປກາຣກາ႗ ສໍຂິປ໌ປນ໌ຕິຕິ ສໍຂິປີຍນ໌ຕິ ສໍຍູຫີຍນ໌ຕິ႗ ‘‘ສໍຂິປ໌ປນ໌ຕິ ເອຕ໌ຖາ’’ຕິ ອຣິກຣຕາສາຣນວເສນ ສງເຂປສທ໌ທສ໌ສ ອຕ໌ຖໍ ວຕ໌ວາ ປຸນ ກມ໌ມສາຣນວເສນ ວຕ໌ຕ໌ ‘‘ສໍຂິປີຍຕິ’’ຕິອາທິ ວຸຕ໌ຕໍ႗

ຕຕ໌ຖາປີຕິ ‘‘ກມ໌ມ’’ນ໌ຕິ ວຸຕ໌ຕກມ໌ມສມ໌ກາເຣປີ႗ ຄມນສມ໌ມນ໌ຕິ ກາຄປຄມນສມ໌ມໍ႗ ເຕນ ອິຕ໌ຕຣນ໌ຕິ ກາຄປຣນ໌ຕິ ວຸຕ໌ຕໍ ໂຫ ຕິ႗ ເຕນາຕິ ວິນສ໌ສນສມ໌ມຕາທິປເກນ ອິຕ໌ຕຣສທ໌ເທນ႗ ນິສ໌ສາຣຕໍ ອຕ໌ຕສາຣາກາວໍ ທີເປຕິ႗ ເອວໍ ‘‘ອິຕ໌ຕຣ’’ນ໌ຕິອາທີນາ ອນິຈ໌ຈໍ ຈລໍ ອິຕ໌ຕຣໍ ອທ໌ຊວນ໌ຕິ ຈຕ໌ນ໌ນໍ ປທານໍ ອຕ໌ຖວິເສສວາຈິຕໍ ທສ໌ເສຕິ႗ ຄານໂສຕິ ເອຕ໌ຖ ວຸຕ໌ຕຍຸຄານໍ ນາມ ປຈ໌ຈໂຍ႗ ອຍຸຍມ໌ປີຕິ ອຍຸຍຕ໌ຖ ວຸຕ໌ຕໍ႗ ຕສ໌ສ ຕສ໌ສ ຜລສ໌ສ႗ ສມ໌ມຕຕ໌ຕສມ໌ກາເວ ສຕິ ວຍຸຍປຈ໌ເຂເທ ສຕີຕິ ໂຍຊນາ႗ ເອວນ໌ຕິ ວຸຕ໌ຕປ໌ປກາເຣນ ສມ໌ຈ໌ຈຍຕ໌ເຖ ຈ-ສທ໌ເທ ສຕິ႗

ສຈ໌ຈານິເຍວ ປກໂວຕິ ສມານາຣິກຣຕປກ໌ຂໍ ສນ໌ຣາຍາຫ ‘‘ສຈ໌ຈປ໌ປກວໂຕຕິ ສຈ໌ຈໂຕ’’ຕິ႗ ‘‘ຍສ໌ສ ປຫານຕ໌ຖໍ ກຄວຕິ ພຣຫ໌ມຈຣິຍໍ ວຸສ໌ສຕິ’’ຕິ ເອວໍກູຕໍ ອຣິຍສຈ໌ຈໍ ວິເສສໍ ອກຕ໌ວາ႗

ເຕທິ ໂສກາທີທີ႗ ‘‘ໂສກໂທມນສ໌ສ໌ປາຍາສາ ອວິຊ໌ຊາຍ ອວິໂຍຄີໂນ’’ຕິອາທີນາ ປຸພ໌ເພ ວຸຕ໌ຕນເຍນ ສິທ໌ຣາຍ ອວິຊ໌ຊາຍ႗ ອຕ໌ຕໂນເຍວາຕິ ປຈ໌ຈຍຸປ໌ປນ໌ນໍ ອນເປກ໌ຂິຕ໌ວາ ອຕ໌ຕໂນເຍວ ປວຕ໌ຕສງຂາຕກິຈ໌ຈໂຕ႗

ໂສກາທໂຍປີ ທີຕິ ເອຕ໌ຖ ທີ-ສທ໌ໂທ ເຫຕ໌ອຕ໌ໂຖ႗ ຍສ໌ມາ ‘‘ໂສກາທໂຍ ປຈ໌ຈຍາຍຕ໌ຕາ ອວສວຕ໌ຕິໂນ’’ຕິ ອິທໍ ‘‘ຊາຕິປຈ໌ຈຍາ… ເປ… ສມ໌ກວນ໌ຕິ’’ຕິ ເອເຕນ ວຈເນນ ສິທ໌ຣໍ, ຕສ໌ມາ ຕໍ ‘‘ອຕ໌ຕາ ໂສຈຕິ’’ຕິອາທິທສ໌ສນນິວາຣຕນ໌ຕິ ອຕ໌ໂຖ႗

ສຕິ ຈ ປຣິຄຸຄເຫ ຣຊ໌ຊໍ ວິຍ ຄຕິໂຍ ອເນການຕ໌ຖານຸພນ໌ຣນາ, ຕາທີ ຈ ວິລ໌ຍາຕສ໌ສ ອຸປທ໌ທຸຕຕາຕິ ທສ໌ເສຕ໌ ‘‘ສງ ຂາຣປຣິຄຸຄທີຕໍ…ເປ… ຣຊ໌ເຊ’’ຕິ ວຸຕ໌ຕນ໌ຕິ ເອວໍ ວາ ເອຕ໌ຖ ອຕ໌ໂຖ ທຍຸຄພ໌ໂພ႗ ຍຖາອຸປຍຸຄີຕານິ ກມ໌ມາທີນິ ຈຸຕິ ອາສນ໌ນຊວເນທີ ປຣິກປ໌ເປຕ໌ວາ ວິຍ ຄທີຕານິ ປຍິສນ໌ຣິວິລ໌ຍາເຕນປີ ປຣິກປ໌ປີຕານິ ວິຍ ໂຫນ໌ຕິ, ຕໍ ປນ໌ສ໌ສ ປຣິກປ໌ປນໍ ອຕ໌ຖໂຕ ອາຣມ໌ມຕກຣຕເມວາຕິ ວຸຕ໌ຕໍ ‘‘ປຣິ…ເປ… ໂຕ’’ຕິ႗ ສງກປ໌ປນໍ ວາ ປຣິກປ໌ປນນ໌ຕິ ວຸຕ໌ຕໍ ‘‘ວິຕກ໌ເກນ ວິຕກ໌ກນ ໂຕ’’ຕິ႗ ສສມ໌ກາຣຈກ໌ຂຸອາທໂຍ ສລຸອາຍຕນສ໌ສ ປຕິຍຸຄາວິເສໂສ႗

ຍທາກາຣາຍ ຊາຕິຍາ ຍທາກາຣໍ ຊຣາມຣຕໍ ສມ໌ກວຕິ, ສມ໌ກວນ໌ຕລ໌ຈ ຍຖານຸປຸພ໌ພໍ ປວຕ໌ຕໍ, ໂສ ອຕ໌ໂຖ ຊາ ຕິປຈ໌ຈຍສມ໌ກູຕສມ໌ທາຄຕຍຸໂຄ, ສທິຕສ໌ສ ສມ໌ທິຕສ໌ສ ປຸຄ໌ຄລສ໌ສ ຊີຣຕາກິຊ໌ຊນາວຕ໌ຖາ ສມ໌ມາ ຊຣາມຣຕາປເທເສນ ວຸຕ

ຕາ, ສາ ຈ ເນສໍ ອວຕ຺ຖາ ຊາຕິປ຺ພ຺ພິກາ, ເຕ ຈ ສມຸທິຕາ ເອວ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ເອວໍ ຊາຕິໂຕ ຊຣາມຣຓສ຺ສ ສມ຺ຠູຕສມຸທາຄຕຏ຺ໂຐ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຊາຕິໂຕ ຊຣາມຣຓໍ ນ ນ ໂຫຕິ ໂຫຕິເຍວ ເອກນ຺ເຕນ ຊາຕສ຺ສ ຊຣາມຣຓສມ຺ຠວໂຕ, ນ ຈ ຊາຕຶ ວິນາ ໂຫຕິ ອຊາຕສ຺ສ ຕທຠາວໂຕຕິ ຊຣາມຣຓສ຺ສ ຊາຕິປ຺ຈ຺ຈຍຕໍ ອນ຺ວຍພ຺ຍຕິເຣເກຫິ ວິຠາເວຕິ “ນ ຊາຕິໂຕ”ຕິອາທິນາ. ອິຕ຺ຖນ຺ຕິ ຊາຕິປ຺ຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕາກາຣໍ ວທຕິ.

ນິໂຣຘາ ນິໂຣຘສງ຺ຂາຕນ຺ຕິ ປ຺ຈ຺ຈຍນິໂຣຘາ ປ຺ຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນນິໂຣຘສງ຺ຂາຕໍ. ອນຸໂລມເທສນາຍ ຈ ເວມຊ຺ຌໂຕ ປຏ຺ຐາຍາຕິ ໂຍຊນາ.

ອປຸຎ຺ຎາຠິສງ຺ຂາເຣກເທໂສ ສຣາໂຄ ຣາເຄນ ສຫເຊກຏ຺ໂຐຕິ ກຕ຺ວາ. ສພ຺ໂພປິ ອປຸຎ຺ຎາຠິສງ຺ຂາໂຣ ສຣາໂຄ ປຫາເນກຏ຺ຐຠາວໂຕ. ຍສ຺ມາ ປນ ອກຸສລຘມ຺ໂມ ອກຸສລຘມ຺ມສ຺ສ ສຠາໂຄ, ອນກຸສລຘມ຺ໂມ ວິສຠາໂຄ, ຍຖາຣຫໍ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ຈ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ “ອປ຺ປຏິກ຺ຂຠາວໂຕ, ຣາຄປ຺ປວຑ຺ຒໂກ”ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ ຯ “ຕເທວ ວິຎ຺ຎາຓໍ ສນ຺ຘາວຕິ ສໍສຣຕີ”ຕິ ມິຈ຺ຉາຠິນິເວສສພ຺ຠາວໂຕ ສໍສຣຓກິຣິຍາຍປີ ສພ຺ຍາປາຣຕາ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ວຸຕ຺ຕາ. ສພ຺ຍາປາຣຕາຠິນິເວສພລວຕາຍ, ສງ຺ກນ຺ຕິອຠິນິເວສພລວຕາຍາຕິ ປ຺ຈ຺ເຈກໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. “ອສຫວຕ຺ຕນໂຕ, ສຫວຕ຺ຕນໂຕ”ຕິ ເອເຕນ ອສຫວຸຕ຺ຕິ ວິນິພ຺ໂຠໂຄ, ສຫວຸຕ຺ຕິ ອວິນິພ຺ໂຠໂຄຕິ ທສ຺ເສຕິ.

ສຠາວາຘິຄມນິມິຕ຺ຕຕາ ໂອກາສນໍ. ຈກ຺ຂາທິສນ຺ນິສ຺ສເຍນ ຫິ ປຎ຺ຈວິຎ຺ຎາຓານິ ຣູປາທິສຠາວໍ ອຸປລຠນ຺ຕິ. ອິຕເຣ ຜຸສນສງ຺ຄຕິສນ຺ນິປາຕຏ຺ຐາ. ຉນ຺ນນ຺ຕິ ຉນ຺ນມ຺ປີ ສມ຺ຜສ຺ສານໍ.

ອາຫາຣນ຺ຕິ ອຸປສທ຺ເທນ ວິນາປີ ທລ຺ຫຄາໂຫ ອຘິປ຺ເປໂຕຕິ ອາຫ “ອາຫາຣຏ຺ໂຐ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປີ ອຸປາທານານໍ ສມາໂນ”ຕິ. ຄຫຓນ຺ຕິ ນິກາມນວເສນ ວິສຍສ຺ສ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ຄຫຓຏ຺ໂຐ ກາມຸປາທານສ຺ສາ”ຕິ. ອິຕເຣສນ຺ຕິ ທິຏ຺ຐຸປາທານາທີນໍ. ຕສ຺ມາຕິ ວິຠຕ຺ຕິຍາ ອລຸຕ຺ຕຠາວໂຕ. ເຕນາຕິ ຂິປນສທ຺ເທນ. ຫານີ ວາ ຂີຓາກາໂວ ຂໂຍຕິ “ຂຍຏ຺ໂຐ ວາ”ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ທຸວິນ຺ນນ຺ຕິ ຊຣາມຣຓານໍ. ມຣຓູປນຍນຣສຕ຺ຕາ ວາ ຊຣາຍປີ ມຣຓຏ຺ໂຐ ເອວ ທສ຺ສິໂຕ.

ນິຍນ຺ຕິ ຄເມນ຺ຕີຕິ ນຍາ, ເອກຕ຺ຕາທໂຍ. ເກຫິ ນິຍນ຺ຕິ? ອວິຊ຺ຊາທິອຕ຺ເຖຫີຕິ ອິມມຕ຺ຖມາຫ “ອວິຊ຺ຊາທີ”ຕິອາທິນາ. ເສນ ຠາເວນາຕິ ສເກນ ອວິຊ຺ຊາທິຠາເວນ, ຕໍ ອມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ເອວ. ນ ຫິ ອວິຊ຺ຊາທີວິນິມຸຕ຺ຕໍ ເອກຕ຺ຕໍ ນາມ ກິຎ຺ຈິ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອຕ຺ຖິ. ເສນ ຠາເວນາຕິ ວາ ສເກນ ເອກຕ຺ຕາທິຠາເວນ. ອວິຊ຺ຊາທີສຸ ວິຎ຺ຎາຍມາໂນ ເຫຕຸຜລຘມ຺ມານໍ ເອກສນ຺ຕຕິປ຺ຕິຕາທິສງ຺ຂາໂຕ ເອກຕ຺ຕາທິຠາໂວ ເຕເນວ ສຠາເວນ ຎາຍຕິ, ນ ອວິຊ຺ຊາທິຠາເວນາຕິ. ເຕ ຫິ ເນຕພ຺ພາຕິ ເຕສໍ ນຍາ. ອຕ຺ຖາ ເອວ ວາ ອວິຊ຺ຊາທໂຍ. ອເນເກປິ ສມານາ ຘມ຺ມາ ເຍນ ສນ຺ຕານານຸປ຺ຈ຺ເຉເທນ “ເອກ”ນ຺ຕິ ຎາຍນ຺ຕິ ໂວຫຣີຍນ຺ຕິ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ກຣຓຠາເວນ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕິ, ຕຖາ ອິຕເຣປີຕິ ອາຫ “ເອກຕ຺ຕາທີຫີ ຈ ອຕ຺ຖາ ‘ເອກ’ນ຺ຕິອາທິນາ ນິຍນ຺ຕີ”ຕິ. ຕຕ຺ຖ ນິຍນ຺ຕີຕິ ຎາຍນ຺ຕິ, ປຎ຺ຎາປີຍນ຺ຕີ ຈ. ປຸຣິມປ຺ຈ຺ຉິມານໍ ຘມ຺ມານໍ ນິໂຣຘຸປ຺ປາທນິຣນ຺ຕຣຕາຍ ນາມກາຍສ຺ສ, ສມ຺ພນ຺ຘວຸຕ຺ຕິຕາຍ ຣູປກາຍສ຺ສ, ອຸຠຍສ຺ສ ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສນ຺ນິສ຺ສິຕຕາຍ ທຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍນານໂຕ ເອກີຠູຕສ຺ສ ວິຍ ຆນຠາວປ຺ປພນ຺ເຘ ເຫຕຸຜລຠາເວນ ສມ຺ພນ຺ເຘ ສມ຺ມາ ຕາໂນຕິ ສນ຺ຕາໂນ, ຕສ຺ສ ອນຸປ຺ຈ຺ເຉໂທ ຕຖາປວຕ຺ຕິ ເອກຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ “ສນ຺ຕານານຸປ຺ຈ຺ເຉເທນ ເອກຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ.

ສມ຺ພນ຺ຘຣຫິຕສ຺ສາຕິ ເຫຕຸຜລຠາເວນ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສມ຺ພນ຺ຘຠາວຣຫິຕສ຺ສ. ສຕ຺ຕນ຺ຕໂຣຕິ ອຎ຺ໂຎ ສຕ຺ໂຕ. ອຸຈ຺ເຉທທິຏ຺ຐິມຸປາທິຍຕີຕິ ຍຖານຸຣູປກາຣຓໂຕ ຜລປ຺ປວຕ຺ຕຶ ອສມນຸປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ນານາສນ຺ຕາເນ ວິຍ ອສມ຺ພນ຺ຘນານຕ຺ຕທສ຺ສນ຺ໂຕ ເຫຕຸຠາວຣຫິຕານໍ ນິປ຺ປໂຍຊນານໍ ປຸຣິມຸປ຺ປນ຺ນານໍ ຘມ຺ມານໍ ນິໂຣເຘ ເຫຕຸນິຍມາຠາວໂຕ ເອກນ຺ເຕນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ນ ຍຸຕ຺ຕາ, ຕຖາ ສນ຺ຕາເນນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ສທິສຠາເວນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ສມານຊາຕິເທສປ຺ຣິຕາມວຍຣູປພລສຕ຺ຖານານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ນ ຍຸຕ຺ຕາຕິ ອາທີນິ ວິກປ຺ເປນ຺ໂຕ ອຸຈ຺ເຉທທິຏ຺ຐຶ ຄຓ຺ຫາຕີຕິ.

ກສ຺ມາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ນ ສິຍາຕິ ວາລິກາຫິ ວິຍ ຕິເລຫິປີ ເຕລສ຺ສ, ອຸຈ຺ຉຸໂຕ ວິຍ ຄາວິໂຕປີ ຂີຣສ຺ສ ອຎ຺ຎຠາວໂຕ ເກນ ກາຣເຓນ ເຕຫິ ເຕສໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ນ ສິຍາ, ອິຕເຣຫິ ເອວ ຈ ເນສໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ. ຕສ຺ມາຕິ ອຎ຺ຎສ຺ສ ອຎ຺ໂຎ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ສພ຺ພສ຺ສ ສພ຺ໂພ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຠວິຕພ຺ພໍ, ນ ເຈຕໍ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ. ຍສ຺ມາ ນິຍຕິວາທີ ອນຸຣູປາ ເຫຕຸໂຕ ຜລຸປ຺ປຕ຺ຕຶ ນ ອິຈ຺ຉຕິ,

ສຠາວສິທ຺ຘເມວ ຈ ຘມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕີ ອິຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ອວິຊ຺ຊມາເນປີ ເຫຕຸມ຺ຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຠາວສິທ຺ຘາ ເອວ ຫິ ອຈ຺ເຉຊ຺ຊສຸຕ຺ຕາວຸຕາເກຊ຺ຊມຓີ ວິຍ ກມລງ຺ຆນຣຫິຕາ ຕຖາ ຕຖາ ສຣີຣິນ຺ທ຺ຣິຍສຸຂາທິຠາວປຣິຓາມາຍ ນິຍຕິຍາວ ກາຍາ ສ ມາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຍໂຕ ຄຕິຊາຕິພນ຺ຘາ, ອປວຄ຺ໂຄ ຈ ໂຫຕີຕິ ນິຍຕິວາໂທຯ ເຕນາຫ ‘‘ນິຍຕາຍ…ເປ… ປວຕ຺ຕນ຺ຕີ’’ຕີຯ ນິຍ ຕິອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕເຍວຯ

ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ສາຘກໍ ສຸຕ຺ຕໍຯ ອາກຸລເມວ, ອາກຸລຠາໂວ ວາ ອາກຸລກໍຯ ຊຏິຕາຕິ ເຫຏ຺ຐຸປຣິຍວເສນ ປວຕ຺ຕມາເນຫິ ກິ ເລສກມ຺ມວິປາເກຫິ ຊາຕຊຏາຯ ນິຆນ຺ຕິ ກຸລາວກໍຯ ສໍສາຣນ຺ຕິ ອິຘ ສມ຺ປຕ຺ຕິຠວປ຺ປພນ຺ຘມາຫ ອປາຍາທິປເທຫິ ທຸຄ຺ຄ ຕິປ຺ປພນ຺ຘສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ

ຠວຈກ຺ກກຖາວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນິຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

## ໒ຯ ອຠິຘມ຺ມຠາຊນິຍວຓ຺ຓນາ

໒໔໙ຯຕໍ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທໍຯ ເອເກກຈິຕ຺ຕາວຣຸທ຺ຘນ຺ຕິ ອຠິຘມ຺ມຠາຊນີເຍ ວິຍ ເອເກກສ຺ມິໍ ຈິຕ຺ເຕ ອວຣຸທ຺ຘໍ ອນ຺ໂຕຄຘໍ ອກຕ຺ວາຯ ອສຫຊາຕານຎ຺ຈ ‘‘ອສຫຊາຕານໍ, ສຫຊາຕານຎ຺ຈາ’’ຕິ ເອວໍ ປຐມປເທ ເອກເສສນິທ຺ເທໂສ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ‘‘ສງ຺ຂາຣປຈ຺ຈຍາ ວິຎ຺ຎາຓ’’ນ຺ຕິ ອສຫຊາຕາເຍວ ປຈ຺ຈຍປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນາ ທສ຺ສິຕາ ວິປາກວິຎ຺ຎາຓສ຺ເສວ ອຘິປ຺ເປຕ຺ຕຕາຯ ‘‘ອວິຊ຺ຊາປຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາຣາ, ວິຎ຺ຎາຓປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປ’’ນ຺ຕິ (ວິຠຯ ໒໔໒) ຈ ເອວມາທີສຸ ອສຫຊາຕາ, ສຫຊາຕາ ຈຯ ‘‘ເອເກເກນ ນເຍນາ’’ຕິ ປຸຣາຕໂນ ປາໂຐ, ເອຕຣຫິ ປນ ‘‘ເອເກເກນ ຈຕຸກ຺ເກນ’’ ອິຈ຺ເຈວ ພຫູສຸ ໂປຕ຺ຖເກສຸ ປາໂຐຯ ນຍຈຕຸກ຺ກວາຣາຕິ ນເຍສຸ ຈຕຸກ຺ການໍ ວາຣາ, ອວິຊ຺ຊາມູລກາທີສຸ ນວສຸ ນເຍສຸ ປຈ຺ເຈກໍ ປຈ຺ຈຍຈຕຸກ຺ກາທີນໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ຈຕຸກ຺ການໍ ‘‘ນາມປຈ຺ຈຍາ ຉຏ຺ຐາຍຕນ’’ນ຺ຕິອາທິວິເສສຠິນ຺ນາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວາຣາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວວຕ຺ຖິຕາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕວິເສເສນ ອສໍກິຓ຺ຓາຯ ຈຕຸກ຺ການນ຺ຕິ ວາຣຈຕຸກ຺ການໍ ວາຣໂສລສກສ຺ສ ນຍຠາວໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

## ໑ຯ ປຈ຺ຈຍຈຕຸກ຺ກວຓ຺ຓນາ

ປຈ຺ຈຍສຫິຕປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນານິ ອງ຺ຄຠາເວນ ວຸຕ຺ຕານິ, ນ ເກວລໍ ປຈ຺ຈຍາຯ ຕສ຺ມາ ‘‘ຉຏ຺ຐາຍຕນປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ນ ຉຏ຺ຐາຍຕນສ຺ສ ອງ຺ຄຕາຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ນ, ຕສ຺ສ ອນງ຺ຄຕ຺ຕາ’’ຕິຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາຕິ ປຈ຺ຈຍສຫິຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອງ຺ຄຠາວໂຕຯ ຕີສຸ ປກາເຣສູຕິ ‘‘ປຐໂມ ສພ຺ພສງ຺ຄາຫິກຏ຺ເຐນາ’’ຕິອາທິນາ (ວິຠຯ ອຏ຺ຐຯ ໒໔໙) ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ເຕສຸ ຕີສຸປິ ປກາເຣສຸຯ ປຈ຺ຈຍວິເສສາທີຕິ ເອຕ຺ຖ ນາມໍ, ຉຏ຺ຐາຍຕນຎ຺ຈ ປຈ຺ຈຍວິເສໂສຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ໂຍນິວິເສໂສ, ອາຍຕນານໍ ອປາຣິ ປູຣິປາຣິປູຣິຠາວວິເສໂສ ຈ ຄຫິໂຕຯ ເຕ ຫິ ທຸຕິຍວາຣາທີນໍ ນານຕ຺ຕກຣາຯ ອຕ຺ຖວິເສເສນາຕິ ຍທິປິ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ‘‘ສຬ຺ອາຍ ຕນປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສ’’ຕິ ສຬ຺ອາຍຕນປຈ຺ຈໂຍ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕຖາປິ ສຫຊາຕາທິນາມສນ຺ນິສ຺ສເຍນ ປວຕ຺ຕນ຺ໂຕ ນາມມຕ຺ຕປຈ຺ຈຍາປິ ໂສ ໂຫຕີຕິ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທສ຺ສ ນານານຍວິຈິຕ຺ຕຕານຸມິຕສ຺ສ ຄມ຺ຠີຣຠາວສ຺ສ ວິຠາວນສງ຺ຂາເຕນ, ອນວເສສນາມ ປຈ຺ຈຍທສ຺ສນສງ຺ຂາເຕນ ຈ ອຕ຺ຖວິເສເສນຯ ຕຖາ ຫິ ‘‘ເຍຫິ, ອານນ຺ທ, ອາກາເຣຫິ ເຍຫິ ລິງ຺ເຄຫິ ເຍຫິ ນິມິຕ຺ເຕຫິ ເຍຫິ ອຸທ຺ເທເສຫິ ນາມກາຍສ຺ສ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, ເຕສຸ ອາກາເຣສຸ…ເປ… ອຸທ຺ເທເສສຸ ອສຕິ ອປິ ນຸ ໂຂ ຣູປກາເຍ ອຘິວຈນສມ຺ຜສ຺ໂສ ປຎ຺ຎາເຍຖາ’’ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໑໑໔) ຜສ຺ສສ຺ສ ນາມປຈ຺ຈຍຕາວິຠາວນວເສນ ມຫານິທານເທສນາ ປວຕ຺ຕາຯ ຕຖາ ‘‘ນາມ ຣູປປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ວຈນີຍ’’ນ຺ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໙໗) ‘‘ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາ’’ຕິ ວທນ຺ເຕນ ‘‘ນາມປຈ຺ຈຍາ’’ຕິປິ ວຸຕ຺ຕເມວ ໂຫຕີຕິຯ

ວາຣຈຕຸກ຺ເກ ‘‘ສງ຺ຂາໂຣ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ໂສກາທໂຍ ນ ວຸຕ຺ຕາ, ປຸຣິມສ຺ມິໍ ວາຣທ຺ວເຍ ຣູປໍ ນ ວຸຕ຺ຕໍ, ວາຣຕ຺ຕເຍ ສຬ຺ອາຍຕນໍ ນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ

ສພ຺ພ…ເປ… ຣຓໂຕຕິ ສພ຺ພສ຺ສ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຏ຺ຐານຠູຕສພ຺ພຠວສາຘາຣຓໂຕ, ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ວາ ປວຕ຺

ຕິຍ຺ຖານກູຕສພ຺ພກາວສາຊາຣຕາໂຕ។ ສມານໍ ຜລໍ ສມາໂນ ປັຈ຺ຈໂຍ ສຫຊາຕາທິປັຈ຺ຈເຍຫິ ອຸປກາຣຕ຺ຕພ຺ພໂຕ, ອຸປກາຣກໂຕ ຈ។ ຕສ຺ສ ວິລ຺ລາຕສ຺ສ។ ວິລ຺ລາຕາຫາຣຕນ຺ຕິ ວິປາກວິລ຺ລາຕນິພ຺ພຕ຺ຕນໍ។ ອສ຺ສ ວິລ຺ລາຕສ຺ສ។

ຄຕິສູຈໂກຕິ ທີ-ສທ຺ທໍ ໂລເກ ຄຕິອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ຕິຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ។ ''ວິຄຕ''ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ວິ-ສທ຺ໂທ ປຟິເສຊທີປໂກຕິ ທ຺ເວ ປຟິເສຊາ ປກຕີ ລາເປນ຺ຕີຕິ ອາຫ ''ວິຄຕຕານິວາຣຕາວເສນ ຄຕິ ເອວ ໂຫຕີ''ຕິ។

ຕິຊາ ຈຕ຺ຊາ ປລ຺ຈຊາ ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ສລ຺ລາມນສິກາຣາທໂຍ ສຫຊາຕນິສ຺ສຍອຕ຺ຖິປັຈ຺ຈຍວເສນ ຕິຊາ, ຜສ຺ສເຈຕນາທໂຍ ເຕສລ຺ເຈວ ອາຫາຣາທີນລ຺ຈ ວເສນ ຈຕ຺ຊາ, ເວທນາວິຕກ຺ກາທໂຍ ເຕສລ຺ເຈວ ຊານິນ຺ທ຺ຣິຍາທີນລ຺ຈ ວເສນ ປລ຺ຈຊາ។ ຍຖາ ສມາຊິ, ເອວໍ ວິຣິຍມ຺ປີ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ។ ຕມ຺ປີ ທິ ອຊິປຕິນ຺ທ຺ຣິຍມຄ຺ຄປັຈ຺ຈເຍຫິ ຉຊາ ປັຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີ។

''ວຈນວເສນາ''ຕິ ອິມິນາ ອິມສ຺ມິ ຈຕ຺ກ຺ເກ ສຫຊາຕປັຈ຺ຈຍໍ ຊຸຣໍ ກຕ຺ວາ ເທສນາ ປວຕ຺ຕາຕິ ເຕສໍ ອຊິປ຺ປາໂຍຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ອຕ຺ໂຖຕິ ປັຈ຺ຈຍຊມ຺ໂມ។ ກຕ຺ຖຈິຕິ ກິສ຺ມິລ຺ຈິ ວາເຣ ອຕ຺ຕໂນ ປັຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຍຖາສເກຫິ ປັຈ຺ຈໂຍ ນ ນ ໂຫຕີ។ ''ອຕ຺ຖໂຕ''ຕິ ຈ ປາໂຖ។ ''ກວປັຈ຺ຈຍາ ຊາຕີ''ຕິອາທິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ, ວຸຕ຺ຕລ຺ຈ ຕໍ។ ຕສ຺ມາ ສຫຊາຕປັຈ຺ຈຍວເສເນວ ປຖມຈຕ຺ກ຺ໂກ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ນ ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ເຕນາຫ ''ນ ຈ ຕໍ ນ ວຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິອາທີ។ ອິມສ຺ສ ຈ ''ກວປັຈ຺ຈຍາ ຊາຕີຕິອາທິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ''ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຊ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ປັຈ຺ຈຍວຈນເມວາຕິ ''ອວິຊ຺ຊາປັຈ຺ຈຍາ''ຕິອາທີສຸ ວຸຕ຺ຕປັຈ຺ຈຍວຈນເມວ ຈ។ ເຕສນ຺ຕິ ເຕສໍ ອາຈຣິຍານໍ។ ອໂຍເຊຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ។ ກຖໍ ປນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ສາມລ຺ເລນ...ເປ... ສນ຺ຊາຍວຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕີ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ''ສຫຊາຕສູຈກ''ນ຺ຕິອາທິນາ ຍຖາຊິປ຺ເປຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວຈນໂຕ ອສິທ຺ຊິມາຫ, ''ສຫຊາຕໂຕ''ຕິອາທິນາ ປນ ອຕ຺ຖາປຕ຺ຕິໂຕ។ ອສມ຺ກເວ ທິ ອລ຺ລສ຺ສ ອຕ຺ຖໂຕ ສິຊ຺ເຊຍ຺ຍ ວຈນໂຕ ວາ ອຕ຺ຖໂຕ ວາ ອຊິປ຺ເປຕຕ຺ຖສາຊນາຕີ។

ອລ຺ລຕ຺ຖາຕິ ອລ຺ລສ຺ມິ ສຸຕ຺ເຕ។ ອຕິຕທ຺ຊໍ ນິທ຺ຊາເຣຕ຺ວາ ປັຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນານາຄເຕຫິ ສທ຺ຊິ ອທ຺ຊຕ຺ຕຍທສ຺ສນຕ຺ຖໍ។ ຕໍເທສນາ ປຣິຄ຺ຄຫຕ຺ຖນ຺ຕິ ມຫານິທານເທສນາປຣິຄ຺ຄຫຕ຺ຖໍ។ ໂສ ຈ ອຸກິນ຺ນໍ ເທສນານໍ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ສໍສນ຺ທນກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ។ ເອວໍ ສພ຺ພລ຺ລຸພຸທ຺ຊກາສິຕາ ເທສນາ ອລ຺ລທຕ຺ຖ ສໍສນ຺ທຕີຕີ។

ອິມສ຺ສາຕິ ອິມສ຺ສ ຕຕິຍວາຣສ຺ສ។

ອປຣາເປກ຺ຂຕາຍ, ອປຣິກິລິຍ຺ຖປປຕ຺ຕິຕາຍ, ອສຸຈິອມກ຺ຂິຕຕາຍ ກາມາວຈຣເທວານໍ, ສພ຺ເພສລ຺ຈ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ຕຖາ ອຸປປ຺ຊ຺ຊນໂຕ ຈ ໂອປປາຕິກໂຍນິຍາ ປຊານຕາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ສງຄຫນິທສ຺ສນວເສນາຕິ ໂອປປາຕິກໂຍນິຍາ ເອວ ສໍເສທຊ ໂຍນິຍາ ສງຄຫສ຺ສ ນິທສ຺ສນວເສນ ອຸທາຫຣຕາວເສນ។ ອາຣມ຺ມຕປັຈ຺ຈຍສ຺ສາປີ ຜສ຺ສສ຺ສ ສຕິປີ ປວຕ຺ຕິເຫຕ຺ກາເວ ໂສ ປນ ສຫຊາຕາທິປັຈ຺ຈຍກູຕສ຺ສ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກສ຺ສ ຉຍ຺ຖາຍຕນສ຺ສ ວິຍ ນ ສາຕິສໂຍຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອາຣມ຺ມຕປັຈ຺ຈໂຍ ເຈຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕໂກ ນ ໂຫຕີ''ຕິ។

ເກສລ຺ຈິຕິ ປຣິປຸຕ຺ຕາຍຕນານໍ ຄພ຺ກເສຍ຺ຍການໍ។ ''ປັຈ຺ຊິມ...ເປ... ສທາ ສມ຺ກວຕີ''ຕິ ອິທໍ ຄພ຺ກເສຍ຺ຍການໍ ວິຍ ອິຕຣໂຍນິການໍ ກເມນ ອາຍຕນຸປ຺ປຕ຺ຕິ ນຕ຺ຖີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຖາ ຈາຫ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ''ສຫຸປ຺ປຕ຺ຕິທີປນໂຕ''ຕິ។

ປັຈ຺ຈຍຈຕ຺ກ຺ກວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

໔។ ເຫຕຸຈຕ຺ກ຺ກວຕ຺ຕນາ

໔໘໔។ອກາວໂຕຕິ ກາວາກາວໂຕ។ ຍລ຺ຫິ ຊາຕິກ຺ຂຕມຕ຺ເຕເຍວ ກວຕິ, ນ ຕໂຕ ປຣໍ, ຕໍ ຊາຕິຍາ ອວິຄຕປັຈ຺ຈໂຍ ສິຍາ ອວິຄຕປັຈ຺ຈຍນິຍມສພ຺ກາວໂຕ។ ກໂວ ປນ ຍສ຺ມາ ຊາຕິກ຺ຂຕໂຕ ປຣມ຺ປີ ກວຕິ, ຕສ຺ມາ ນ ໂສ ຕສ຺ສາ ອວິຄຕປັຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຕໂຕ ອຸທ຺ຊໍ ກາວໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ''ຕິ។ ກເວຕິ ກວປເທ, ກເວ ວາ ນິປ຺ຜາເທຕພ຺ເພ។ ເອສ ນໂຍ ຊາຕິອາທີສູຕິ ເອຕ຺ຖາປີ។ ''ຍຖາ ປນາ''ຕິອາທິນາ ''ອວິຄຕປັຈ຺ຈຍສ຺ສ ອກາວໂຕ, ນິຍມາກາວໂຕ ຈາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕານໍ ເຫຕູນໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອພ຺ຍາປີກາວວິກາວເນນ ອກາຣຕາຕໍ ທສ຺ເສຕິ ອຍາວກາວິໂນ ປັຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ, ປັຈ຺ຈຍຊມ຺ມສ຺ສ ຈ ອວິຄຕປັຈ຺ຈຍກາວທສ຺ສນ

ໂຕ. ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ເຘຕິອາທິ ມຄ຺ຄໂສຘນວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ສ ປຣິຫາຣໍ ສຍເມວ ວທຕິ. ໂສ ຂໂຓ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ຕງ຺ຂຓິໂກ, ນ ຕງ຺ຂຓິໂກ ອຕງ຺ຂຓິໂກ, ຕສ຺ສ ສພ຺ຠາວາ, ອຍາວຠາວິກສພ຺ຠາວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຍຖາ ປນ ເຫຕູ ໂຫນ຺ຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສງ຺ຂຕລກ຺ຂຓານໍ ປນາ’’ຕິອາທິມາຫ.

ເອວນ຺ຕິ ເອວໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕນເຍ ສຕິ, ເອວໍ ສນ຺ເຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ‘‘ນ ຫິ...ເປ... ອຕ຺ຖີ’’ຕິ ອິມິນາ ຊາຕິອາທີນໍ ອວິຄຕປຈ຺ຈຍວເສນ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຠາໂວ ວິຍ ປຈ຺ຈຍຠາໂວປິ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ຕຕ຺ຖ ກາຣຓມາຫ ‘‘ອສຠາວຘມ຺ມຕ຺ຕາ’’ຕິ.

ກຖໍ ປນ ອສຠາວຘມ຺ມານໍ ຊາຕິອາທີນໍ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຕາ, ປຈ຺ຈຍຕາ ຈາຕິ ອາຫ ‘‘ຊາຍມານານໍ ປນາ’’ຕິອາທິ. ຕສ຺ສາຕິ ຊາຕິຊຣາມຣຓສ຺ສ. ວຕ຺ຕພ຺ພປ຺ເປໂສຕິ ‘‘ຐເປຕ຺ວາ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພປ຺ເປໂສ. ໂກ ປນ ໂສຕິ? ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ນາມໍ, ນາມຣູປຎ຺ຈ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ເຘນ ຣູປກ຺ຂນ຺ເຘນ ຈ ຊຣາມຣຓານໍ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ. ‘‘ໂຍ ຠາໂວ ຊາຕິຍາ ປຈ຺ຈໂຍ’’ຕິ ເອເຕນ ຠາວສງ຺ຄຫິຕານິປິ ຊາຕິອາທີນິ ຊາຕິຍາ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ ເອວ ‘‘ຐເປຕ຺ວາ’’ຕິ ນ ວຸຕ຺ຕານີຕິ ທສ຺ເສຕິ, ປຈ຺ຈຍຠາວາສງ຺ກາ ເອວ ເນສໍ ຕສ຺ສາ ນຕ຺ຖີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ເຕເນວ ຐເປຕພ຺ພຄເຫຕພ຺ພວິເສເສ ສຕິຕິ ສາສງ຺ກໍ ວທຕິ.

ເຫຕຸຈຕຸກ຺ກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໔. ອຎ຺ຎມຎ຺ຎຈຕຸກ຺ກວຓ຺ຓນາ

໔໘໖. ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສາຕິ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຠາວິໂນ. ວິສຸໍ ຐິຕສ຺ສາຕິ ຠເວນ ອສງ຺ຄຫິຕສ຺ສ. ສປ຺ປເທສເມວ ຄຫິຕໍ ອິຘ ເວທນາທິກ຺ຂນ຺ຘຕ຺ຕຍສ຺ເສວ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ນິຣຸລ຺ຫຕ຺ຕາ ຈ. ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນໍ ຐເປຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຍຠູຕໍເຍວ ນາມໍ ຄຫິຕໍ, ອວິຄຕປຈ຺ຈຍນິຍມາຠາໂວ ວິຍ ຠເວ ອຸປາທານສ຺ສ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎປຈ຺ຈຍນິຍມາຠາໂວຕິ ໂຍຊນາ. ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ‘‘ສງ຺ຂຕລກ຺ຂຓານໍ ປນາ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕນເຍນ.

ອຎ຺ຎມຎ຺ຎປຈ຺ຈໂຍ ວິຍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎປຈ຺ຈໂຍຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ອິຘາຘິປ຺ເປໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອຎ຺ຎມຎ຺ຎ...ເປ... ອຘິປ຺ເປໂຕ ສິຍາ’’ຕິ ອາຫ. ຕຖາ ຈ ວທນ຺ຕິ ‘‘ອຎ຺ຎມຎ຺ຎຎ຺ເຈຕ຺ຖ ນ ປຏ຺ຐາເນ ອາຄຕອຎ຺ຎມຎ຺ຎວເສນ ຄເຫຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ. ຈກ຺ຂາຍຕນຸປຈຍາທີນນ຺ຕິ ອຸປຣູປຣິ ຈິຕານິ ວິຍ ອຸປ຺ປນ຺ນຈກ຺ຂາຍຕນາທີນິ, ຈກ຺ຂາຍຕນາທີນໍ ວາ ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠການິ ຈກ຺ຂາຍຕນຸປຈຍາທີນິ.

ອຎ຺ຎມຎ຺ຎຈຕຸກ຺ກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ສງ຺ຂາຣາທິມູລກນຍມາຕິກາວຓ຺ຓນາ

໔໘໗. ຍທິປິ ສາມຎ຺ຎໂຕ ຄຕວິເສໂສ, ຕຖາປິ ສາມຎ຺ຎຄ຺ຄຫເຓນ ນຍຄໂຕ ວິເສໂສ ສຣູປໂຕ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕີຕິ ‘‘ນາມປຈ຺ຈຍາ ອວິຊ຺ຊາ’’ຕິ ວຕ຺ວາປິ ນາມວິເສສານໍ ຕສ຺ສາ ປຈ຺ຈຍຠາໂວ ທສ຺ເສຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ ‘‘ນາມວິເສສານໍ...ເປ... ວຸຕ຺ຕາ’’ຕິ. ‘‘ຍເທວ ປນ ນາມ’’ນ຺ຕິອາທິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ນາມຄ຺ຄຫເຓນ ອຄ຺ຄຫິໂຕປິ ຊາຕິອາທິ ຠວຄ຺ຄຫເຓນ ຄຫິໂຕຕິ ທສ຺ສິໂຕວາຍມຕ຺ໂຖຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ‘‘ຠວຄ຺ຄຫເຓນ ຈາ’’ຕິອາທິ. ອິຘາປີຕິ ‘‘ຠວປຈ຺ຈຍາ ອວິຊ຺ຊາ’’ຕິ ອິຘາປີ. ນສິຍາຕິ ‘‘ອວິຊ຺ຊາປຈ຺ຈຍາ ອວິຊ຺ຊາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ນ ສິຍາ. ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ສາມຎ຺ຎໂຈທິຕໍ ວິເສສໂຈທິຕເມວ ນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ. ໂສຕິ ຠ໌ໂວ. ເຕນາຕິ ສຠາວາສຠາວຘມ຺ມສງ຺ຄຫເຓນ.

ອຸປາທານສ຺ສປິ ຠເວກເທສຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອຸປາທານປຈ຺ຈຍາ...ເປ... ອຄ຺ຄຫິເຕ’’ຕິ. ‘‘ຠວປຈ຺ຈຍາ ຊາຕີ’’ຕິ ອິທໍ ວຈນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ‘‘ຠວສທ຺ໂທ...ເປ... ວຸຈ຺ຈມາໂນ’’ຕິ. ‘‘ນາມປຈ຺ຈຍາ ອວິຊ຺ຊາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນໍ ຐເປຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຍສ຺ສ ຄຫຓໂຕ ອວິຊ຺ຊາວິນິມຸຕ຺ຕາ ເອວ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂນ຺ຘາ ນາມສທ຺ເທນ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ນ ນາມສທ຺ໂທ ນິຣວເສສໂພຘໂກ’’ຕິ. ນ ເຈຕ຺ຖ ເອກໍສໂຕ ກາຣຓໍ ມຄ຺ຄິຕພ຺ພໍ. ເຍນ ຠວ-ສທ຺ໂທ ນິຣວເສສໂພຘໂກ, ນ ນາມ-ສທ຺ໂທຕິ ອາຫ ‘‘ເອວໍສຠາວາ ຫິ ເອຕາ ນິຣຸຕ຺ຕິໂຍ’’ຕິ. ອິມິນາ ອຘິປ຺ປາເຍນາຕິ ຠວສທ຺ໂທ ນິຣວເສສໂພຘໂກ ອຸປາທິນ຺ນຈຕຸກ຺ຂນ຺ຘວິສຍຕ຺ຕາຕິ ອິມິນາ ອຘິປ຺ປາເຍນ.

ຊາຍມານາທິສມ຺ມວິກາຣກາວໂຕ ຊາຍມານາທິກ຺ຂນ຺ສປ຺ຜິພທ຺ສາ ຊາຕິອາຫໂຍ ວຸຈ຺ເຈຍ຺ຍຸ໌, ນ ປນ ຊາຕິອາທິປ຺ຜິພທ຺ສາ ຊາຍມານາທິກ຺ຂນ຺ສາຕິ ນ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຕ ຊາຕິອາທີນໍ ອວິຊ຺ຊາຍ ປ຺ຈ຺ຈຍກາໂວ ສມ຺ກວຕິຕິ ອິມມຕ຺ຖມາຫ "ຊາຍມານານໍ ປນາ"ຕິອາທິນາ຺ ນານາຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຕ ປນ ຊາຕິອາຫໂຍ ອວິຊ຺ຊາຍ ອຸປນິສ຺ສຍປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫນ຺ຕິຕິ "ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຕ"ຕິ ວິເສສິຕໍ຺ ເຕເນວາຕິ ອສມ຺ກເວເນວ຺

ມາຕິກາວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ຺

ອກຸສລນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໘໔໗-ລ຺ຕນ຺ຕິ ທິຍ຺ຖຸປາຫານໍ຺ ອິຕຣສ຺ສາຕິ ກາມຸປາທານສ຺ສ຺ ຕຕ຺ຫາຄຫເຕນາຕິ "ຕຕ຺ຫາປ຺ຈ຺ຈຍາ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ຕຕ຺ຫາຄຫເຕນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ຺ ຍທິ ເອວໍ ນາມຄ຺ຄຫເຕນ ຄຫິຕາ ຕຕ຺ຫາ ກສ຺ມາ ປຸນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ "ນາເມ ວິຍ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ຕາກາວາ"ຕິ຺ "ນາມປ຺ຈ຺ຈຍາ ຉຍ຺ຖາຍຕນ"ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຫິ ກາມຕຕ຺ຫາປິ ນາເມ ສງຄຫິຕາຕິ ນາມສ຺ສ ຍຖາຣຫໍ ຉຍ຺ຖາຍຕນສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈຍກາໂວ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ຖິ ຕຕ຺ຖ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ຕໍ, ອຸປາທານສ຺ສ ປນ ກວສງຄໂຫປິ ອຕ຺ຖີຕິ "ຕຕ຺ຫາປ຺ຈ຺ຈຍາ ອຸປາທານ"ນ຺ຕິ ເອເຕນ "ກາມຸປາທານປ຺ຈ຺ຈຍາ ກໂວ"ຕິ ເອຕສ຺ສ ນຕ຺ເຖວ ວິເສໂສຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ນາເມ ວິຍ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ຕາກາວາ"ຕິ຺ ຕຕ຺ຫາ ເອຕິສ຺ສາ ປ຺ຈ຺ຈໂຍຕິ ຕຕ຺ຫາປ຺ຈ຺ຈຍາ, ທິຍ຺ຖິ ຺ ກວສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈຍກູຕາຕິ ທຸວິຉສ຺ສປິ ກວສ຺ສ ກາຣຕກູຕາ຺ ອຸກເຍນປິ ອຸປາທານສ຺ສ ກວນິທ຺ເທເສ ຖເປຕພ຺ພຕໍເຍວ ວິກາເວຕິ຺ ປ຺ຈ຺ຈຍຸປ຺ປ຺ນ຺ນໍ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ຈ ເອກເມວາຕິ "ຕຕ຺ຫາປ຺ຈ຺ຈຍາ ອຸປາທານ"ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕປ຺ຈ຺ຈຍຸປ຺ປ຺ນ຺ນໍ, "ອຸປາທານປ຺ຈ຺ຈຍາ ກໂວ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕປ຺ຈ຺ຈໂຍ ຈ ເອໂກ ເອວຕ຺ໂຖ, ຕສ຺ມາ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ວິສຸໍ ປ຺ຈ຺ຈຍຸປ຺ປ຺ນ຺ນໂຕ ກິນ຺ນໍ ກຕ຺ວາ ນ ວິກຕ຺ໂຕ຺

໘໕໘຺ອຸປຕ຺ຖມ຺ກກສມ຺ຍ຺ຖາປນປ຺ຈ຺ຉາຊາຕປ຺ຈ຺ຈຍວເສນາຕິ ອຸປຕ຺ຖມ຺ກກສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສມ຺ຍ຺ຖານຣູປສ຺ສ ສມ຺ຍ຺ຖາປນວເສນ, ປ຺ຈ຺ຉາຊາຕປ຺ຈ຺ຈຍວເສນ ຈ຺

໘໕໔຺ປຍ຺ຈນ຺ນນ຺ຕິ ຈກ຺ຂາຍຕນາທີນໍ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ຺ ສຫຊາຕາທິປ຺ຈ຺ຈໂຍຕິ ສຫຊາຕນິສ຺ສຍອຕ຺ຖິອວິຄຕາທິປ຺ຈ຺ຈໂຍ຺ ວຕ຺ຖຸສງ຺ຂາຕໍ ຣູປໍ຺ ປຸເຣຊາຕາທິປ຺ຈ຺ຈໂຍຕິ ປຸເຣຊາຕນິສ຺ສຍວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕອຕ຺ຖິອວິຄຕປ຺ຈ຺ຈໂຍ຺ ປ຺ຈ຺ຉາຊາຕາທິປ຺ຈ຺ຈໂຍຕິ ປ຺ຈ຺ຉາຊາຕວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕອຕ຺ຖິອວິຄຕປ຺ຈ຺ຈໂຍ຺ ຉຍ຺ຖສ຺ສ ສຫຊາຕາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍນິສ຺ສຍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕອຕ຺ຖິອວິຄຕາຫໂຍ ຄຫິຕາ຺

໘໙໔຺ຍສ຺ສາຕິ "ຍສ຺ສ ຈ ໂຫຕີ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ "ຍສ຺ສາ"ຕິ ປທໍ ສນ຺ຆາຍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ເຕນາຫ "ໂຫຕີຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ຺

໘໗໐຺ຕສ຺ສາຕິ "ພລວກິເລສກູຕາຍ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍາ"ຕິ (ວິກ຺ ອຍ຺ຖ຺ ໘໗໐) ປທສ຺ສ຺ ເຕນາຕິ "ຕຕ຺ຫາຍ຺ຖາເນ"ຕິ ປເທນ຺ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທກຕ຺ຫາທີສູຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອິມສ຺ມິ ປຜິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທວິກງເຄ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນິຍາທີ ສງຄຕ຺ຫາຕິ຺

ອກຸສລນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ຺

ກຸສລາພ຺ຍາກຕນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໙໐໙຺ສພ຺ຍາປາຣານີຕິ ເສົາສ຺ສາຫານິ, ວິປາກສມ຺ມານີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ປຣິຫີນໍ ອວິຊ຺ຊາຍ຺ຖານໍ ເອເຕສນ຺ຕິ ປຣິຫີນາວິຊ຺ຊາຍ຺ຖານາ຺

ສນ຺ຆາຍາຕິ ອສິປ຺ປາຍໍ ວິກາເວນ຺ໂຕ ວິຍ ວທຕິ, ສຣູເປເນວ ປນ "ນ ຈ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຕາທີນິ ຣູປໍ ສມ຺ຍ຺ຖາເປນ຺ຕີ"ຕິ (ວິກ຺ ອຍ຺ຖ຺ ໙໐໙) ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ນາມຣູປໍ ນ ນ ລພ຺ກຕີຕິ ໂຍຊນາ຺

ກຸສລາພ຺ຍາກຕນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ຺

ອວິຊ຺ຊາມູລກກຸສລນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໒໒໔. ກຸສລຜເລຕິ ກຸສລວິປາກປຏິສນ຺ຘິວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ສາທຸຣສວິສຣຸກ຺ຂພີຊສທິສຕາ ວຸຕ຺ຕາ.

ຍທິປິ ‘‘ສງ຺ຂາຣເຫຕຸກ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ໂຍຊນາ ລພ຺ພຕິ, ອວິຄຕຈຕຸກ຺ກາທີນິ ປນ ນ ລພ຺ພນ຺ຕິ ຍຖາລາຠໂຍຊນາຍ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາ.

ອວິຊ຺ຊາມູລກກຸສລນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ກຸສລມູລກວິປາກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໒໔໒. ກມ຺ມໍ ວິຍ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ ວິປາກຠາວໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ວິປາກສ຺ສ ກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫນ຺ຕໍ ສາຕິສຍໍ ໂຫຕີຕິ ຕສ຺ສ ນິປ຺ປຣິຍາຍຕາ, ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານໍ ປຣິຍາຍຕາ ສິຍາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ‘‘ປຣິຍາເຍນ ອຸປນິສ຺ສຍປຈ຺ຈໂຍຕິ ວຸຕ຺ຕານີ’’ຕິ ອາຫ. ‘‘ກຸສໂລ ຘມ຺ໂມ ອພ຺ຍາກຕສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍປຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈໂຍ (ປຏ຺ຐາຯ ໑ຯ໑ຯ໔໘໒), ອກຸສໂລ ຘມ຺ໂມ ອພ຺ຍາກຕສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ (ປຏ຺ຐາຯ ໑ຯ໑ຯ໔໘໒), ວິປາກຘມ຺ມຘມ຺ໂມ ເນວວິປາກນວິປາກຘມ຺ມຘມ຺ມສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍປຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈໂຍ’’ຕິ (ປຏ຺ຐາຯ ໑ຯ໒ຯ໑໐໒) ປນ ວຈນໂຕ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ສພ຺ເພປິ ກຸສລາກຸສລາ ຘມ຺ມາ ວິປາກສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ທິສ຺ສຕິ. ‘‘ກຸສລມູລໍ ອກຸສລມູລ’’ນ຺ຕິ ອິເມສໍ ອນ຺ວາເທໂສປິ ປຈ຺ຈຍສທ຺ທາເປກ຺ຂາຍ ‘‘ເອສາ’’ຕິ ປຸລ຺ລິງ຺ຄວເສນ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ເອສາຕິ...ເປ... ໂຍເຊຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ.

‘‘ມນສິກາໂຣປີ’’ຕິອາທິນາ ອປ຺ປຫີນາວິຊ຺ຊານມ຺ປິ ກິຣິຍາຍ ກຸສລາກຸສລມູລານິ, ອວິຊ຺ຊາ ຈ ອຸປນິສ຺ສຍາ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ກມ຺ມວຏ຺ຏວິປາກວຏ຺ຏຠູຕານິເຍວ ສງ຺ຂາຣວິຎ຺ຎາຓານິ ປຈ຺ຉິມນເຍ ອຘິປ຺ເປຕານີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ກິຣິຍານິ ປນ...ເປ... ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ’’ຕິ. ເຕສໍ ປຈ຺ຈຍານໍ ວເສນ ອເນກປ຺ປກາໂຣຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຕິ ໂຍຊນາ.

ນວາທິເຠທານນ຺ຕິ ນວອຏ຺ຐສຕ຺ຕຉາຕິ ເອວໍປເຠທານໍ. ຈຕຸນ຺ນໍ ຈຕຸກ຺ການນ຺ຕິ ປຸຣິມນເຍ ປຈ຺ຉິມນເຍ ຈ ອາຄຕານໍ ຍຖາລາຠໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ຈຕຸກ຺ການໍ. ‘‘ກຸສລາກຸສລານໍ ປນ ວິປາເກ ຈາ’’ຕິ ຈ-ສທ຺ເທນ ກຸສລາກຸສເລ ຈາຕິ ສມຸຈ຺ເຈຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ ‘‘ກຸສລ...ເປ... ວຕ຺ຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ. ມູລປເທກປຈ຺ຈຍຕາວເສນາຕິ ມູລປທສ຺ສ ເອກປຈ຺ຈຍຠາວວເສນ ອຸປນິສ຺ສຍປຈ຺ຈຍຕາວເສນ. ເອກສ຺ເສວ ນຍສ຺ສາຕິ ກຸສລາກຸສເລສຸ ອວິຊ຺ຊາມູລກສ຺ສ, ວິປາເກສຸ ກຸສລາກຸສລມູລກສ຺ສາຕິ ເອວໍ ເອກສ຺ເສວ ນຍສ຺ສ ວເສນ. ຘມ຺ມປຈ຺ຈຍເຠເທຕິ ຘມ຺ມສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຠູຕສ຺ສ, ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ປຈ຺ຈຍຠາເວນ ເຠເທຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອວິຊ຺ຊາທີນ’’ນ຺ຕິອາທີ ວຕ຺ວາ ປຸນ ຕເມວ ‘‘ຕໍຕໍຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທາ’’ຕິອາທິນາ ປກາຣນ຺ຕເຣນ ວິຠາເວຕິ.

ກຸສລມູລກວິປາກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ອຠິຘມ຺ມຠາຊນິຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

## ໗. ສຕິປຏ຺ຐານວິຠງ຺ໂຄ

### ໑. ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍໍ

#### ອຸທ຺ເທສວາຣວຓ຺ຓນາ

໓໕໕. ສມານສທ຺ທວຈນີຍານໍ ອຕ຺ຖານໍ ອຸທ຺ຘຣຓໍ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາໂຣ. ໂສ ຍສ຺ມາ ສທ຺ທຕ຺ຖວິຈາໂຣ ນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ນ ອິຘ…ເປ… ອຕ຺ຖທສ຺ສນ’’ນ຺ຕິ. ປ-ສທ຺ໂທ ປຘານຕ຺ຖທີປໂກ ‘‘ປຓີຕາ ຘມ຺ມາ’’ຕິອາທີສຸ (ຘ. ສ. ຕິກມາຕິກາ ໑໕) ວິຍ.

ອນວສ຺ສຸຕຕາ ອນຸປກິລິຏ຺ຐຕາ. ເຕນາຫ ‘‘ຕທຸຠຍວິຕິວຕ຺ຕຕາ’’ຕິ.

ກຸສຕ຺ຖໍ ປກ຺ຂນ຺ທນນ຺ຕິ ກຸສຕ຺ຖວິສິຏ຺ຐໍ ປກ຺ຂນ຺ທນໍ ອນຸປວິສນໍ.

ອສ຺ສາທສ຺ສາຕິ ຕຓ຺ຫາຍ. ‘‘ນິຈ຺ຈໍ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ອຠິນິເວສວຕ຺ຖຸຕາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ວິເສສກາຣຓານໍ ຈິຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ຕຓ຺ຫາຍປິ ວຕ຺ຖຸຠາວໂຕ ວິເສສຄ຺ຄຫຓໍ, ຕຖາ ກາຍເວທນານໍ ທິຏ຺ຐິຍາປິ ວຕ຺ຖຸຠາວສມ຺ຠາວໂຕ ‘‘ວິເສເສນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ສຣາຄວິຕຣາຄາທິວິຠາຄທ຺ວຍວເສເນວ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສນາຍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕໍ ‘‘ນາຕິປເຠທຄຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຘມ຺ມາຕິ ອິຘ ສຎ຺ຎາສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘາ ອສິປ຺ເປຕາ, ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ໂຘ ຈ ຜສ຺ສາທິວເສນ ອເນກເຠໂທຕິ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສນາ ‘‘ອຕິປເຠທຄຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ສຣາຄາທິວິຠາຄວເສນ ໂສຬສເຠທຕ຺ຕາ ວາ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສນາ ນາຕິປເຠທຄຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ສຸຕ຺ເຕ ອາຄຕນເຍນ ນີວຣຓາທິວເສນ ອເນກເຠທຕ຺ຕາ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສນາ ອຕິປເຠທຄຕາ ວຸຕ຺ຕາ. ‘‘ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ໂຄຕິ ວຸຕ຺ຕານີ’’ຕິ ອາເນຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ຕາ ອນຸປສ຺ສນາ ເອເຕສນ຺ຕິ ຕທນຸປສ຺ສນາ, ຈິຕ຺ຕຘມ຺ມານຸປສ຺ສີໂນ ປຸຄ຺ຄລາ, ເຕສໍ.

ຕຕ຺ຖ ‘‘ອສຸຠຠາວທສ຺ສເນນາ’’ຕິ ຍຖາຄິຕວເສນາປິ ໂຍຊນາ ລພ຺ຠເຕວ. ຠ໌ໂວຆສ຺ສ ເວທນາ ວຕ຺ຖຸ ຠວສ຺ສາທຠາວໂຕ. ນິຈ຺ຈຄ຺ຄຫຓວເສນາຕິ ອຕ຺ຕາຠິນິເວສວິສິຏ຺ຐສ຺ສ ນິຈ຺ຈຄ຺ຄຫຓສ຺ສ ວເສນ. ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສສ຺ສຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ’’ຕິ. ໂອເຆສຸ ວຸຕ຺ຕນເຍ ເອວ ໂຍຄາສເວສຸປິ ໂຍຊນາ ອຕ຺ຖໂຕ ອຠິນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ເຕ ນ ຄຫິຕາ. ນິຈ຺ຈຄ຺ຄຫຓວເສນາຕິ ອຕ຺ຕາຠິນິເວສວິສິຏ຺ຐສ຺ສ ນິຈ຺ຈຄ຺ຄຫຓສ຺ສ ວເສນ. ປຖໂມຆຕິຍຈຕຸຕ຺ຖຄນ຺ຖໂຍຊນາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ກາຍຈິຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ອິຕຣຸປາທານວຕ຺ຖຸຕາ ຄເຫຕພ຺ພາຕິ ເວທນາຍ ທິຏ຺ຐຸປາທານວຕ຺ຖຸຕາ ທສ຺ສິຕາ. ຕຖາ ກາຍເວທນານໍ ຉນ຺ທໂທສາຄຕິວຕ຺ຖຸຕາ ກາໂມຆພ຺ຍາປາທກາຍຄນ຺ຖວຕ຺ຖຸຕາວຈເນນ ວຸຕ຺ຕາຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ອວຸຕ຺ຕານໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ວຕ຺ຖຸຠາໂວ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ’’ຕິ.

ຘາຣຓຕາ ອສມ຺ມຸສ຺ສນຕາ, ອນຸສ຺ສຣຓເມວ ວາ. ເອກຕ຺ເຕຕິ ເອກສຠາເວ ນິສ຺ສຣຓາທິວເສນ. ສມາຄໂມ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາ. ສຕິປຏ຺ຐານສຠາໂວ ສມ຺ມາສຕິຕາ ນິຍ຺ຍານສຕິຕາ ສມານຠາຄຕາ ເອກຊາຕິຕາ ສຠາຄຕາ. ປຸຣິມສ຺ມິນ຺ຕິ ‘‘ເອກຕ຺ເຕ ນິພ຺ພາເນ ສມາຄໂມ ເອກຕ຺ຕສໂມສຣຓ’’ນ຺ຕິ ເອຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ. ວິສຸນ຺ຕິ ນານາອຕ຺ຖທ຺ວຍຠາເວນ. ຕເທວ ຄມນໍ ສໂມສຣຓນ຺ຕິ ສຕິສທ຺ທຕ຺ຖນ຺ຕຣາຠາວາ…ເປ… ເອກຠາວສ຺ສາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ສຕິສທ຺ທຕ຺ຖວເສນ ອວຸຈ຺ຈມາເນຕິ ‘‘ເອໂກ ສຕິປຏ຺ຐານສຠາໂວ ເອກຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ອວຸຈ຺ຈມາເນ, ‘‘ເອກຕ຺ເຕ ນິພ຺ພາເນ ສມາຄໂມ ເອກຕ຺ຕສໂມສຣຓ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ວຸຈ຺ຈມາເນຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຘາຣຓຕາວ ສຕີຕິ ‘‘ສຣຓຕາ’’ຕິ (ຘ. ສ. ໑໕) ວຸຕ຺ຕຘາຣຓຕາ ເອວ ສຕີຕິ ຄຕ຺ວາ. ສຕິສງ຺ຂາຕສ຺ສ ສຣເຓກຕ຺ຕສໂມສຣຓສທ຺ທຕ຺ຖໂຕ ອຠິນ຺ນສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອຠາວາ. ປຸຣິມນ຺ຕິ ສຣຓປທໍ. ນິພ຺ພານສໂມສຣເຓປີຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ທຸຕິເຍ ອຕ຺ເຖ ສຣເຓກຕ຺ຕສໂມສຣຓປທານິ ສຫິຕາເນວ ສຕິປຏ຺ຐາເນກຠາວສ຺ສ ຎາປການິ, ເອວໍ ນິພ຺ພານສໂມສຣເຓປີ ‘‘ເອກຕ຺ເຕ ນິພ຺ພາເນ ສມາຄໂມ ເອກຕ຺ຕສໂມສຣຓ’’ນ຺ຕິ ເອຕສ຺ມິມ຺ປີ ອຕ຺ເຖ ສຕິ…ເປ… ກາຣຓານີ.

ອານາປານປພ຺ພາທີນນ຺ຕິ ອານາປານປພ຺ໄພຣິຍາປຖຈຕຸສມ຺ປຊຎ຺ຎ ໂກຏ຺ຐາສ ຘາຕຸມນສິກາຣນວສິວຖິກປພ຺ພານີຕິ ເອເຕສໍ. ອິເມສຸ ປນ ຍສ຺ມາ ເກສຸຈິ ເທວານໍ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ນ ອິຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ຕານິ ອນາມສິຕ຺ວາ ຍທິປິ ໂກຏ຺ຐາສຘາຕຸມນສິກາຣວ

ເສເນເວຕ຺ຖ ເທສນາ ປວຕ຺ຕາ, ເທສນນ຺ຕເຣ ປນ ອາຄຕໍ ອນວເສສໍ ກາຍານຸປສ຺ສນາວິຠາຄໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຈຸທ຺ທສວິເຘນ ກາຍານຸປສ຺ສນໍ ຠາເວຕ຺ວາ”ຕິ (ວິຠ຺ ອຏ຺ຐ຺ ໓໔໘) ວຸຕ຺ຕໍ຺ ເຕນາຫ “ມຫາສຕິປຏ຺ຐານສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕານ”ນ຺ຕິ຺ “ຕຖາ”ຕິ ອິມິນາ “ມຫາສຕິປຏ຺ຐານສຸຕ຺ເຕ (ທີ຺ ນິ຺ ໒.໓໗໘) ວຸຕ຺ຕານ”ນ຺ຕິ ອິມເມວ ອຸປສໍຫຣຕິ຺ ປຎ຺ຈວິເຘນາຕິ ນີວຣເຓົາປ່າທານ ກຸຂນ຺ຘາຍຕນໂພຊ຺ຌງ຺ຄອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ວເສນ ປຎ຺ຈຘາ຺ ຠາວນານຸຠາໂວ ອຣິຍມຄ຺ຄຄ຺ຄຫຓສມຕ຺ຖຕາ຺

ຕໍນິຍມໂຕຕິ ຕສ຺ສາ ກາຍານຸປສ຺ສນາທິປຏິປຕ຺ຕິຍາ ນິຍມໂຕ຺ ຕສ຺ສາ ຠິກ຺ຂຸຠາເວ ນິຍເຕ ສາປີ ຠິກ຺ຂຸຠາເວ ນິຍຕາເຍວ ນາມ ໂຫຕີ຺

ກາຍານຸປສ຺ສນາອຸທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

ເອຕ຺ຖາຕິ ກາເຍ຺ ອວຍວາ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອວຍວີ, ສມຸທາໂຍ, ສມູໂຫຕິ ອຕ຺ໂຖ, ໂສ ປນ ອວຍວວິນິມຸຕ຺ຕໍ ທ຺ຣພ຺ຍນ຺ຕຣນ຺ຕິ ຄາໂຫ ລທ຺ຘີ ອວຍວີຄາໂຫ຺ ຫຕ຺ຖປາທາທິອງ຺ຄຸລິນຂາທິອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ເຄ ສນ຺ນິເວສວິສິຏ຺ເຐ ອຸປາທາຍ ຍາຍໍ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄສມຎ຺ຎາ ເຈວ ກາຍສມຎ຺ຎາ ຈ, ຕໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອິຕ຺ຖີປຸຣິສຣຖຆຏາທິທ຺ຣພ຺ຍນ຺ຕີປຣິກປ຺ປນໍ ສມຎ຺ຎາຕີສາວນໍ຺ ອຖ ວາ ຍຖາວຸຕ຺ຕສມຎ຺ຎໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ປກຕິອາທີທ຺ຣພ຺ຍາທີຊີວາທີກາຍາທີປທຕ຺ຖນ຺ຕຣປຣິກປ຺ປນໍ ສມຎ຺ຎາຕີສາວນໍ຺ ນິຈ຺ຈສາຣາທີຄາຫຠູໂຕ ອຠິນິເວໂສ ສາຣາທານາຠິນິເວໂສ຺

ນ ຕໍ ທິຏ຺ຐນ຺ຕິ ຕໍ ອິຕ຺ຖີປຸຣິສາທີ ທິຏ຺ຐໍ ນ ໂຫຕີ຺ ທິຏ຺ຐໍ ວາ ອິຕ຺ຖີປຸຣິສາທີ ນ ໂຫຕີຕິ ໂຍຊນາ຺ ຍຖາວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເກສາທີຠູຕຸປາທາຍສມູຫສງ຺ຂາຕໍ຺

ເກສາທີປຖວີນ຺ຕິ ເກສາທີສຎ຺ຎິຕໍ ສສມ຺ຠາຣປຖວີ຺ ປຸພ຺ພາປຣິຍຠາເວນາຕິ ສນ຺ຕານວເສນ຺ ອຎ຺ຎຕ຺ຖາຕິ “ອາໂປກາຍ”ນ຺ຕິ ເອວມາທີສ຺ຸ

ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາຕິ ສປຣສນ຺ຕາເນ ກາໂຍ ວຸຕ຺ໂຕຕິ຺ “ກາໂຍ”ຕິ ເຈຕ຺ຖ ສມ຺ມສນຸປຄາ ຣູປຘມ຺ມາ ອຘິປ຺ເປຕາຕິ ອາຫ “ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາຘມ຺ມານ”ນ຺ຕິ຺ ຆຏິຕໍ ເອກາພທ຺ຘໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ຆຏິຕາຣມ຺ມຓໍ, ເອກາຣມ຺ມຓຠູຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເຕນາຫ “ເອກໂຕ ອາຣມ຺ມຓຠາໂວ ນຕ຺ຖີ”ຕິ຺

ອນ຺ໂຕໂອລີຍນາ ອນ຺ໂຕສງ຺ໂກໂຈ ອນ຺ຕຣາໂວສານໍ຺

ທ຺ວິຫີຕິ ອຠິຊ຺ຌາວິນຍໂທມນສ຺ສວິນເຍຫີ຺

ສຕິ ຈ ສມ຺ປຊຎ຺ຎຎ຺ຈ ສຕິສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ, ເຕນ຺ ເອເຕນ ກຣຓຠູເຕນ຺ ວິປກ຺ຂສມ຺ເມຫີ ອນນ຺ຕຣິຕຕ຺ຕາ ອວິຈ຺ຉິນ຺ນສ຺ສ຺ ຕສ຺ສ ສພ຺ພຕ຺ຖິກກມ຺ມຏ຺ຐານສ຺ສ຺

ກາຍານຸປສ຺ສນາອຸທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ຺

ເວທນານຸປສ຺ສນາທິອຸທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

ສຸຂາທີນນ຺ຕິ ສຸຂທຸກ຺ຂາທຸກ຺ຂມສຸຂານໍ຺

ຣູປາທິອາຣມ຺ມຓານນ຺ຕເກາທານໍ ວເສນ ໂຍເຊຕພ຺ພນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ຺ ຕຖາ ຈ ເສເສສຸປີ຺ ສວຕ຺ຖຸກາວຕ຺ຖຸກາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ທີນາທີໂຍນິອາທີເກທໍ ສງ຺ຄຫາຕິ຺ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ໂຈທນໍ ທສ຺ເສຕີຕິ ໂຍຊນາ຺ ເອກຕ຺ຖາຕິ ກາຍາທີສຸ ເອກສ຺ມີ຺ ປຸຣິມໂຈທນາຍາຕິ “ປຸພ຺ເພ ປຫີນຕ຺ຕາ ປຸນ ປຫານໍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ໂຈທນາຍ຺ ປຫີນນ຺ຕິ ວິກ຺ຂມ຺ຠິຕໍ຺ ປຏິປກ຺ຂຠາວນາຍາຕິ ມຄ຺ຄຠາວນາຍ຺ ອຸຠຍຕ຺ຖາຕິ ອຸຠຍໂຈທນາຍ຺ ອຸຠຍນ຺ຕິ ປຣິຫາຣທ຺ວຍໍ຺ ຍສ຺ມາ ປຸຣິມໂຈທນາຍ ນານາປຸຄ຺ຄລປຣິ

ຫາໂຣ, ນານາຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓິກປຣິຫາໂຣ ຈ ສມ຺ຠວຕິ, ທຸຕິຍໂຈທນາຍ ປນ ນານາຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓິກປຣິຫາໂຣເຍວ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ "ສມ຺ຠວໂຕ ໂຍເຊຕພ຺ພ"ນ຺ຕິຯ ມຄ຺ຄສຕິປຏ຺ຐານຠາວນໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ສພ຺ເພສຸ ກາຍາທີສຸຯ

ເວທນານຸປ຺ສ຺ສນາທິອຸທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອຸທ຺ເທສວາຣວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ກາຍານຸປ຺ສ຺ສນານິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໘໖ຯອຊ຺ຌຕ຺ຕາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອິຘ ວຸຕ຺ຕາ ພຫິທ຺ຘາອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາອນຸປ຺ສ຺ສນປ຺ປກາຣາ ວິຍ ມຫາສຕິປຏ຺ຐານສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕາ ສມຸທຍວຍຘມ຺ມານຸປ຺ສ຺ສີອາທິອນຸປ຺ສ຺ສນປ຺ປກາຣາປິ ກາຍານຸປ຺ສ຺ສນາຠາວໂຕ ຄຫິຕາ ອິຈ຺ເຈວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕາທິອນຸປ຺ສ຺ສນາຍໍຯ ຈຸທ຺ທສ ປກາຣາ ມຫາສຕິປຏ຺ຐານສຸຕ຺ເຕ ອາຄຕຈຸທ຺ທສປ຺ປກາຣາທິເກ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ອິຘ ວຸຕ຺ຕາຯ ອຊ຺ຌຕ຺ຕາທິປ຺ປກາໂຣ ເອໂກ ປກາໂຣຕິ ອາຫ "ເອກປ຺ປກາຣນິທ຺ເທເສນາ"ຕິຯ ພາຫິເຣສູຕິ ເອກຈ຺ເຈສຸ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິເຍສຸຯ ເຕສມ຺ປິ ຫິ ອານາປານາທິວເສນ ສມຖປກ຺ຂິກາ ກາຍານຸປ຺ສ຺ສນາ ສມ຺ຠວຕິຯ ເຕນາຫ "ເອກເທສສມ຺ຠວໂຕ"ຕິຯ

ຕຈສ຺ສ ຈ ອຕຈປຣິຈ຺ຉິນ຺ນຕາ ຕເຈນ ອປຣິຈ຺ຉິນ຺ນຕາ ອຕ຺ຖີຕິ ໂຍຊນາຯ "ທີຆພາຫຸ ນຈ຺ຈຕູ"ຕິອາທີສຸ ວິຍ ອຎ຺ຎປທຕ຺ເຖປິ ສມາເສ ອວຍວປທຕ຺ຖສງ຺ຄໂຫ ລພ຺ຠເຕວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ກາເຍກເທສຠູໂຕ ຕໂຈ ຄຫິໂຕ ເອວາ"ຕິຯ ຕຈປຠິພທ຺ຘານໍ ນຂທນ຺ຕນ຺ຫາຣຸມໍສານໍ, ຕຈປຠິພທ຺ຘານໍ ຕທນຸປ຺ປວິຏ຺ຐມູລານໍ ເກສໂລມານໍ, ຕປ຺ປຠິພທ຺ຘປຠິພທ຺ຘານໍ ອິຕເຣສໍ ສມູຫຠູໂຕ ສພ຺ໂພ ກາໂຍ "ຕຈປຣິຍນ຺ໂຕ"ຕ຺ເວວ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຕປ຺ປຠິພທ຺ຘາ"ຕິອາທິມາຫຯ ອຕ຺ຖິ ເກສາ, ອຕ຺ຖິ ໂລມາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖີຕິ ປຸຖຸຕ຺ຕວາຈີ ເອກໍ ນິປາຕປທໍ, ນ ກິຣິຍາປທໍຯ ກິຣິຍາປທຕ຺ເຕ ຫິ ສນ຺ຕີຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ, ວຈນວິປລ຺ລາເສນ ວາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິຯ

ກມ຺ມຏ຺ຐານສ຺ສ ວາຈຸຄ຺ຄຕກຣຓາທິນາ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫນໍ ອຸຄ຺ຄໂຫຯ ໂກຏ຺ຐາສປາຬິຍາ ຫິ ວາຈຸຄ຺ຄຕກຣຓໍ, ມນສິກິຣິຍາຍ ເກສາທີນໍ ວຓ຺ຓາທິໂຕ ອຸປຘາຣຓສ຺ສ ຈ ປຄຸຓຠາວາປາທນໍ ອິຘ ອຸຄ຺ຄໂຫຯ ເຍນ ປນ ນເຍນ ໂຍຄາວຈໂຣ ຕຕ຺ຖ ກຸສໂລ ໂຫຕິ, ໂສ ວິຘີຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ

ປຸຣິເມຫີຕິ ປຸຣິມປຸຣິເມຫິ ປຎ຺ຈກຉກ຺ເກຫິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ວຸຕ຺ໂຕຯ "ຕຈໍ…ເປ… ວກ຺ກ"ນ຺ຕິ ຫິ ອນຸໂລມໂຕ ວກ຺ກປຎ຺ຈກສ຺ສ ປຸນ "ວກ຺ກໍ…ເປ… ເກສາ"ຕິ ວກ຺ກປຎ຺ຈກສ຺ສ, ຕຈປຎ຺ຈກສ຺ສ ຈ ປຏິໂລມໂຕ ສຊ຺ຌາຍກ຺ກໂມ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ທສ຺ສິໂຕຯ ສ຺ວາຍໍ ສຊ຺ຌາໂຍຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ວິສໍ ຕິປຎ຺ຈາຫນ຺ຕິ ອນຸໂລມໂຕ ປຎ຺ຈາຫໍ, ປຏິໂລມໂຕ ປຎ຺ຈາຫໍ, ອນຸໂລມປຏິໂລມໂຕ ປຎ຺ຈາຫນ຺ຕິ ເອວໍ ປຎ຺ຈກຉກ຺ເກສຸ ປຈ຺ເຈກໍ ຕິປຎ຺ຈາຫໍຯ ປຸຣິເມຫິ ເອກໂຕ ຕິປຎ຺ຈາຫນ຺ຕິ ຕຈປຎ຺ຈກາທີຫິ ສທ຺ຘິໍ ອນຸໂລມໂຕ ວກ຺ກປຎ຺ຈກາທີນີ ເອກຊ຺ຌໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຕິປຎ຺ຈາຫໍ ຯ ອາທິອນ຺ຕທສ຺ສນວເສນາຕິອາທິຠູຕສ຺ສ ອນຸໂລມໂຕ ສຊ຺ຌາຍສ຺ສ, ອນຸໂລມປຏິໂລມໂຕ ສຊ຺ຌາເຍ ອນ຺ຕຠູຕສ຺ສ ປຏິໂລມໂຕ ສຊ຺ຌາຍສ຺ສ ທສ຺ສນວເສນຯ ເຕນາຫ "ອນຸໂລມ…ເປ… ອນ຺ຕິໂມ"ຕິຯ ເອຕມ຺ປີຕິ ຍທິທໍ ປຸຣິເມຫິ ສທ຺ຘິໍ ປຈ຺ຉິມສ຺ສ ປຎ຺ຈກາທິໂນ ເອກໂຕ ສຊ຺ຌາຍກຣຓໍ, ປຎ຺ຈກາທີນໍ ປຈ຺ເຈກໍ ອນຸໂລມາທິນາ ສຊ຺ຌາຍປ຺ປກາຣໂຕ ອຎ຺ໂຎ ສຊ຺ຌາຍປ຺ປກາໂຣ ເອໂສຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຫຕ຺ຖານໍ ເອກມຸຂາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສມ຺ພນ຺ຘາ ອງ຺ຄຸລິໂຍ ອິຘ ຫຕ຺ຖສງ຺ຂລິກາຕິ ອຘິປ຺ເປຕາຕິ ອາຫ "ອງ຺ຄຸລິປນ຺ຕີ"ຕິຯ ອສຸຠລກ຺ຂຓໍ ເກສາທີນໍ ປຏິກ຺ກູລຠາໂວຯ ຖທ຺ຘາທິຠາໂວ ຘາຕຸລກ຺ຂຓໍຯ

ອຕ຺ຕໂນ ໂກຏ຺ຐາໂສ, ສມາໂນ ວາ ໂກຏ຺ຐາໂສ ສໂກຏ຺ຐາໂສ, ຕຕ຺ຖ ຠໂວ ສໂກຏ຺ຐາສິໂກ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍຯ

ກາຍານຸປ຺ສ຺ສນໍ ຫິຕ຺ວາຕິ ອສຸຠໂຕ ວາ ຘາຕຸໂຕ ວາ ອນຸປ຺ສ຺ສນໍ ມນສິກາຣໍ ອກຕ຺ວາຯ ປຸພ຺ເພ ວິຍ ປຣິຍນ຺ຕຕາລຎ຺ຈ ອາທິຕາລຎ຺ຈ ອຄນ຺ຕ຺ວາຯ

ສມາຘານາທິວິເສສໂຍເຄນ ອຘິກໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຘິຈິຕ຺ຕໍຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາຈິຕ຺ຕ"ນ຺ຕິຯ ມນສິກຣຓໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອກ

ນ຺ຕໍ ສມາຘິນິມິຕ຺ຕສ຺ເສວ ສມນ຺ນາຫາຣກໍ ຈິຕ຺ຕໍ. ວິກ຺ເຂປວເສນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ນານາຣມ຺ມເຓ ວິສຍປ຺ປວຕ຺ຕິ ອິຘ ປກ຺ຎ຺ຌນໍ, ສມາຘາເນນ ຕທກາວໂຕ ນ ຈ ປກ຺ຎ຺ຌນສກາວໍ.

ສກ຺ຂິກວນ຺ຕາ ປຈ຺ຈກ຺ຂກາຣິຕາ. ປຸພ຺ພເຫຕາທີເກຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຕທນຸຣູປມນສິກາຣານຸໂຍຄາທີ ສງ຺ຄຫ຺ຫາຕິ.

ສມ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ລີນ຺ທ຺ຘຈ຺ຈຣຫິຕໍ. ຕຖາປວຕ຺ຕິຍາຕິ ມຊ຺ຊິມສມຖນິມິຕ຺ຕໍ ປຝິປ຺ຕ຺ຕິຍາ, ຕຕ຺ຖ ຈ ປກ຺ຂນ຺ທເນນ ສິທ຺ຘາຍ ຍຖາວຸຕ຺ຕສມ຺ປວຕ຺ຕິຍາ. ປຎ຺ຎາຍ ໂຕເສຕີຕີ ຍາຍ ຕຕ຺ຖ ຊາຕານໍ ຘມ຺ມານໍ ອນຕິວຕ຺ຕນາ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ເອກຣສຕາ, ຕທຸປຄວິຣິຍວາຫນາ, ອາເສວນາຕິ ອິມາສໍ ສາຘິກາ ກາວນາປຎ຺ຎາ, ຕາຍ ອຘິຈິຕ຺ຕໍ ໂຕເສຕິ ປຫຎ຺ຄໍ ກໂຣຕິ. ຍຖາວຸຕ຺ຕວິເສສສິທ຺ຘິຍາວ ຫິ ຕໍສາຘິກາຍ ປຎ຺ຎາຍ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສມ຺ປຫໍສິຕໍ ນາມ ໂຫຕິ. ເອວໍ ສມ຺ປຫໍສນ຺ໂຕ ຈ ຍສ຺ມາ ສພ຺ພໂສ ປຣິພ຺ນ຺ຘວິໂສຘເນນ ປຎ຺ຎາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂວທາເປຕີຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມາ “ສມ຺ປ຺ເຕເຊຕິ ຈາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ນິຣສ຺ສາທນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພນາ ປຣໍ ວິເສສາລາເກນ ກາວນາຣສວິຣຫິຕໍ. ສມ຺ປຫໍເສຕີຕິ ກາວນາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ສມ຺ມາ ປຫາເສຕິ ປໂມເທຕິ. ສມ຺ປ຺ເຕເຊຕີຕິ ສມ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ອຸຕ຺ເຕເຊຕິ.

ອາສໂຍ ປວຕ຺ຕິຍຎ຺ຎານໍ.

ວວຕ຺ຖິຕຕນ຺ຕິ ອສໍກິຕ຺ຓຕໍ.

ອນ຺ໂຕຕິ ອພ຺ກນ຺ຕເຣ ໂກຍ຺ຎາເສ. ສຸຂຸມນ຺ຕິ ສຸຂຸມນ຺ຫາຣຸອາທີ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິ.

ຕາລປຍ຺ຝິກາ ຕາລປຕ຺ຕວີລິເວຫິ ກຕກຍສາຣໂກ.

ຄຓນາຍ ມຕ຺ຕາ-ສທ຺ໂທ ກຕິປເຍຫິ ອູນກາວທີປນຕ຺ຖໍ ວຸຈ຺ຈຕິ. ທນ຺ຕຍ຺ຄິວຊ຺ຊິຕານີ ຕີຫິ ອູນານິ ຕີຕິ ອຍ຺ຄິສຕານີ. ຕສ຺ມາ “ຕິມຕ຺ຕານີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍໍ ປນ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ “ອຕິເຣກຕິສຕອຍ຺ຄິກສມຸສ຺ສຍ”ນ຺ຕິ (ວິສຸທ຺ຘິ. ໑.໑໘໔) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ທນ຺ຕຍ຺ຄິນີປີ ຄເຫຕ຺ວາ ສພ຺ພສງ຺ຄາຫິກນເຍນ ວຸຕ຺ຕໍ. “ໂຄປ຺ຜກຍ຺ຄິກາທີນີ ອວຸຕ຺ຕານີ”ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ “ເອເກກສ຺ມິໍ ປາເທ ທ຺ເວ ໂຄປ຺ຜກຍ຺ຄີນີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, “ອານິສທຍ຺ຄິອາທີນີ”ຕິ ປນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ.

ເຕນ ອຍ຺ຄີນາຕິ ອູຣຸຍ຺ຄິນາ.

ມຣຸມ຺ເປຫີຕິ ມຣຸມ຺ປຈ຺ຕ຺ເຕຫິ.

ສຸສມາຫິຕຈິຕ຺ເຕນ ເຫຕຸກູເຕນ. ນານາຣມ຺ມຕວິປ຺ຜນ຺ທນວິຣເຫນາຕິ ນານາຣມ຺ມຕາກາເວນ ວິປ຺ຜນ຺ທນໍ ນານາຣມ຺ມຕວິປ຺ຜນ຺ທນໍ, ເຕນ ວິຣເຫນ. ອນຕິກ຺ກນ຺ຕປີຕິສຸຂສ຺ສ ຊານຈິຕ຺ຕສ຺ສ. ຕໍສມງ຺ຄິປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ.

ປຝິກ຺ກູລຘາຕຸວຕ຺ຕວິເສສນ຺ຕິ ປຝິກ຺ກູລວິເສສໍ, ຘາຕຸວິເສສໍ, ວຕ຺ຕາກສິຕວິເສສໍ. ວກ຺ກປຎ຺ຈກາທີສຸ ປຎ຺ຈສຸ ວີສໍ, ເຫຍ຺ຄິເມຫິ ເອກໂຕ ຈ ສຊ຺ຊາເຍ ຉນ຺ນໍ ຉນ຺ນໍ ປຎ຺ຈາຫານໍ ວເສນ ປຎ຺ຈ ມາສາ ປຣິປຸຕ຺ຕາ ລພ຺ກນ຺ຕິ, ຕຈປຎ຺ຈເກ ປນ ວີສໍ ຕິປຎ຺ຈາຫເມວາຕິ ອາຫ “ອທ຺ຘມາເສ ອູເນປີ”ຕິ. ມາສນ຺ຕຣຄມນໍ ສຊ຺ຊາຍສ຺ສ ສຕ຺ຕມາທີມາສຄມນໍ.

ຍເມນ຺ຕນ຺ຕິ ພນ຺ເຘນ຺ຕໍ.

“ນີລໍ ປີຕ”ນ຺ຕິອາທີນາ ສງ຺ໝາເຍ ນີລາທີວວຕ຺ຖານໍ ຕໍນິສ຺ສຍຕ຺ຕາ ມຫາກູເຕ ອຸປາທາຍາຕີ ອາຫ “ມຫາກູຕໍ...ເປ... ທຸຕ຺ຄນ຺ຘນ຺ຕິອາທີນາ”ຕິ. ອຸປາທາຍຣູປໍ ມຫາກູເຕນ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນນ຺ຕິ ໂຍຊນາ. ຕສ຺ສາຕິ ອຸປາທາຣູປສ຺ສ. ຕໂຕຕິ ມຫາກູຕໂຕ. ຉາຍາຍ ອາຕປປຈ຺ຈຍກາໂວ ອາຕໂປ ປຈ຺ຈໂຍ ເອຕິສ຺ສາຕິ, ອາຕປສ຺ສ ຉາຍາຍ ອຸປ຺ປາທກກາໂວ ຉາຍາຕປານໍ ອາຕປປຈ຺ຈຍຉາຍຸປ຺ປາທກກາໂວ. ເຕນ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ເພົາປ຺ປາທກກາໂວ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎປຣິຈ຺ເຉທກຕາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ອາຍຕນານີ

ຈ ທ຺ວາຣານີ ຈາຕິ ທ຺ວາທສາຍຕນານີ, ຕເທກເທສກູຕານີ ທ຺ວາຣານີ ຈ॥

ສປ຺ປ຺ຈ຺ຈຍກາວາຕິ ສປ຺ປ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ॥

ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ອາກາເຣນາຕິ ''ອິຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຕວິສໍ ອຸຄ຺ຄຫໂກສລ຺ລໍ ສຸຄ຺ຄຫີຕໍ ກຕ຺ວາ''ຕິອາທິນາ (ວິກ॥ ອຍ຺ຖ॥ ໒໘໒), ''ອິມໍ ປນ ກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ກາເວຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປ຺ຸຕິຕ຺ກາເມນາ''ຕິອາທິນາ (ວິກ॥ ອຍ຺ຖ॥ ໒໘໒) ວາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ ວິຣີນາ॥ ''ອວິເສສໂຕ ປນ ສາຊາຣຕາວເສນ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພາ''ຕິ, ''ອິໂຕ ປຍ຺ຖາຍາ''ຕິ ຈ ວທນ຺ຕິ॥ ວຕ຺ຕາທີນ຺ເຂນາຕິ ວຕ຺ຕາປ຺ຜິກ຺ກູລ ສຸຄ຺ລຕານ຺ເຂນ॥ ອຸປຍ຺ຖານນ຺ຕິ ກມ຺ມຍ຺ຖານສ຺ສ ອຸປຍ຺ຖານໍ, ໂຍ ອຸຄ຺ຄໂຫຕິ ວຸຕ຺ໂຕ॥ ເອຕ຺ຖາຕິ ຈຕ຺ກຸກປ຺ລຸຈກຊ຺ຊານປ຺ຄມຊ຺ຊານວິປ຺ສ຺ສນາສຸ ເອກສ຺ມິ ສນ຺ຮິຍຕິ॥ ເກນ? ກມ຺ມຍ຺ຖານມນສິກາເຣເນວ, ຕສ຺ມາ ອຸຄ຺ຄໂຫວ ສນ຺ຣິ ອຸຄ຺ຄຫສນ຺ຣີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ॥

ອຸຍ຺ຖານກໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນກໍ॥ ສາຕິເຣການິ ໒ ອມ຺ພຕານິ ກຸມ຺ກໍ॥ ຕໂຕຕິ ມຸຂໂຮວນຂາທນໂກຊນກິຈ຺ຈໂຕ॥ ນິວຕ຺ຕຕິຕິ ອຣຫຕ຺ ຕາຣິຄເມນ ອຈ຺ຈນ຺ຕນິວຕ຺ຕິວເສນ ນິວຕ຺ຕຕິ॥

ກມ຺ມເມວາຕິ ມນສິກາຣກມ຺ມເມວ॥ ອາຣມ຺ມຕນ຺ຕິ ປຸພ຺ພກາຄກາວນາຣມ຺ມຕໍ॥

ຕຖາຕິ ວນມກ຺ກໂຍ ວິຍ॥

ເອກນ຺ຕິ ເອກໍ ໂກຍ຺ຖາສໍ॥

ສຕ຺ຕຄຫາຕຣທີເຕຕິ ສຕ຺ຕປ຺ລຸລຕ຺ຕີມ຺ປີ ອນາມສິຕ຺ວາ ເທສິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ॥ ສສນ຺ຕານຕາຍ ອທໍກາຣວຕ຺ຖມ຺ທີ ອປ຺ປ໌ທີນມານ ສ຺ສ ປທີນາກາຣໍ ສນ຺ຊາຍາຫ ''ວິທ຺ຊສ຺ຕາຫໍກາເຣ''ຕິ॥ ຕຕ຺ຖາຕິ ປຣສ຺ສ ກາເຍ॥

໒໘໗॥ອາທິມ຺ທີ ເສວນາ ມນສິກາຣສ຺ສ ອຸປ຺ປາທນາ ອາຣມ຺ໂກ॥

໒໒໔॥ຄມິຕາຕິ ວິຄມິຕາ॥

ກາຍານຸປ຺ສ຺ສນານິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ॥

ເວທນານຸປ຺ສ຺ສນານິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໒໒໒॥ສມ຺ປຊານສ຺ສາຕິ ສມ຺ມາ ປກາເຣທີ ຊານນ຺ຕສ຺ສ, ວຕ຺ຖາຣມ຺ມເຕທີ ສທ຺ຮີ ສຸຂສາມິສາທິປ຺ປກາເຣທີ ອວິປ຺ຣີຕໍ ເວທນໍ ຊານນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ॥ ປຸພ຺ພກາຄກາວນາ ໂວຫາຣານຸສາເຣເນວ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອາຫ ''ໂວຫາຣມຕ຺ເຕນາ''ຕິ॥ ເວທຍາມີຕິ ''ອທໍ ເວທຍາມີ''ຕິ ອຕ຺ຕຸປ຺ນາຍິກາ ວຸຕ຺ຕາຕິ, ປຣິຍ຺ລາຕເວທໂນປີ ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ສຸຂເວທນາຍ ໂລກໂວຫາເຣນ ''ສຸຂໍ ເວທ ນໍ ເວທຍາມີ''ຕິ ຊານາຕິ, ໂວຫຣຕິ ຈ, ປເຄວ ອິຕໂຣ॥ ເຕນາຫ ''ໂວຫາຣມຕ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ॥

ອຸກຍນ຺ຕິ ວິຣິຍສມາຣິ॥ ສຫ ໂຍເຊຕ຺ວາຕິ ສມຣຸຣກິຈ຺ຈໂຕ ອນູນາຣິກໍ ກຕ຺ວາ॥ ອຕ຺ຖຣມ຺ມາທີສຸ ສມ຺ໂມຫວິທ຺ຣໍສນວເສນ ປວຕ຺ຕາ ມຄ຺ຄປຍ຺ລາ ເອວ ໂລກຸຕ຺ຕຣປ຺ຜິສມ຺ກິທາ॥

ວຕ຺ຕມ຺ຂາທີສຸ ຕີສຸປີ ມ຺ເຂສຸ॥ ປຣິຄ຺ຄຫສ຺ສາຕິ ອຣູປ຺ປຣິຄ຺ຄຫສ຺ສ॥ ''ວຕ຺ຖຸ ນາມ ກຣຊກາໂຍ''ຕິ ວຈເນນ ນິວຕ຺ຕິຕໍ ທສ຺ເສນ຺ ໂຕ ''ນ ຈກ຺ຂາທີນິ ໒ ວຕ຺ຖູນີ''ຕິ ອາຫ॥ ອລ຺ລມລ຺ລຸປ຺ຕ຺ຖມ຺ເກນ ກິເຕສຸ ທ຺ວິສຸ ນລຸອກລາເປສຸ ເອກສ຺ສ ອິຕຣປ຺ຜິພທ຺ຣຍ຺ກິຕິ ຕາ ວິຍ ນາມກາຍສ຺ສ ຣູປກາຍປ຺ຜິພທ຺ຣວຸຕ຺ຕິຕາທສ຺ສນລ຺ເທຕໍ ນິສ຺ສຍປ຺ຈ຺ຈຍວິເສສທສ຺ສນນ຺ຕິ॥

ເຕສນ຺ຕິ ເຍສໍ ຜສ຺ສວິຎ຺ຎາຓານິ ປາກຏານິ, ເຕສໍຯ ອຎ຺ເຎສນ຺ຕິ ຕໂຕ ອຎ຺ເຎສໍ, ເຍສໍ ຜສ຺ສວິຎ຺ຎາຓານິ ນ ປາກຏານິຯ ສຸຂທຸກ຺ຂເວທນານໍ ສຸວິຠູຕວຸຕ຺ຕິຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສພ຺ເພສໍ ວິເນຍ຺ຍານໍ ເວທນາ ປາກຏາ’’ຕິຯ ວິລາເປຕ຺ວາ ວິລາເປຕ຺ວາຕິ ສຸວິສຸທ຺ຘໍ ນວນີຕໍ ວິລາເປຕ຺ວາ ສີຕິຠູຕໍ ອຕິສີຕເລ ອຸທເກ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຕ຺ຖິນ຺ນໍ ຄິຕໍ ມຕ຺ເຖຕ຺ວາ ປຣິປີຕ຺ເຬຕ຺ວາ ປຸນ ວິລາເປຕ຺ວາຕິ ສຕວາຣໍ ເອວໍ ກຕ຺ວາຯ

ຕຕ຺ຖາປີຕິ ຍຕ຺ຖ ອຣູປກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ເອວ...ເປ... ທສ຺ສິຕໍ, ຕຕ຺ຖາປິຯ ເຍສຸ ສຸຕ຺ເຕສຸ ຕທນ຺ໂຕຄຘໍ ຣູປກມ຺ມຏ຺ຐານນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ

ເວທນານຸປສ຺ສນານິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສນານິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໒໘ຯ ກິເລສສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານໍ ນ ວິສຸທ຺ຘຕາ ໂຫຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ອິຕເຣຫີປີຕິ ອຕ຺ຕນາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕກິເລສໂຕ ອິຕເຣຫິປິ ອສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕຫີຯ ວິສຸໍ ວຈນນ຺ຕິ ອຎ຺ຎາກຸສລໂຕ ວິສຸໍ ກຕ຺ວາ ວຈນໍຯ ວິສິຏ຺ຐຄ຺ຄຫຓນ຺ຕິ ວິສິຏ຺ຐຕາຄຫຓໍ, ອາເວຓິກສໂມຫຕາທສ຺ສນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຍໂຕ ຕທຸກໍ ໂມມູຫຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຯ

ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສນານິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຘມ຺ມານຸປສ຺ສນານິທ຺ເທໂສ

ກຯ ນີວຣຓປພ຺ພວຓ຺ຓນາ

໑໒໙ຯ ເອກສ຺ມິ ຍຸເຄ ພທ຺ຘໂຄຓານໍ ວິຍ ເອກໂຕ ປວຕ຺ຕິ ຍຸຄນທ຺ຘຕາຯ

ຄຫຓາກາເຣນາຕິ ອສຸເຠປິ ອາຣມ຺ມເຓ ‘‘ສຸຠ’’ນ຺ຕິ ຄຫຓາກາເຣນຯ ນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈາຕິ ສຸຠນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ເອກໍເສນ ສຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ຫິຕສຸຂເມວ ອາສີສນ຺ຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອາກງ຺ຂິຕສ຺ສ ຫິຕສຸຂສ຺ສາ’’ຕິຯ ອນຸປາໂຍ ເອວ ຈ ຫິຕວິສິຏ຺ຐສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ, ອາກງ຺ຂິຕສ຺ສ ວາ ຍຖາຘິປ຺ເປຕສ຺ສ ຫິຕສຸຂສ຺ສ ອນຸປາຍຠູໂຕຯ ອວິຊ຺ຊມ຺ຆາ ຫິ ຕາຫິເສປີ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິຯ ນິປ຺ຜາເທຕພ຺ເພຕິ ອໂຍນິໂສມນສິກາເຣນ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕພ຺ເພ ກາມຈ຺ຉນ຺ເທຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຕທນຸກູລຕ຺ຕາຕິ ເຕສໍ ອສຸເຠ ‘‘ສຸຠ’’ນ຺ຕິ, ‘‘ອສຸຠ’’ນ຺ຕິ ຈ ປວຕ຺ຕານໍ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣໂຍນິໂສມນສິກາຣານໍ ອນຸກູລຕ຺ຕາຯ ຣູປາທີສຸ ອນິຈ຺ຈາທິອຠິນິເວສສ຺ສ, ອນິຈ຺ຈສຎ຺ຎາທີນຎ຺ຈ ຍຖາວຸຕ຺ຕມນສິກາຣູປນິສ຺ສຍຕາ ຕທນຸກູລຕາຯ

ອາຫາເຣ ປຏິກ຺ກູລສຎ຺ຎໍ ໂສ ອຸປ຺ປາເທຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕພ຺ພິປຣິຓາມສ຺ສາຕິ ໂຠຊນປຣິຓາມສ຺ສ ນິສ຺ສນ຺ທາທິກສ຺ສຯ ຕທາຘາຣສ຺ສາຕິ ອຸທຣສ຺ສ, ກາຍສ຺ເສວ ວາຯ ໂສຕິ ໂຠຊເນມຕ຺ຕຎ຺ຎູຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປຣິຍາເຍນ ກາມຣາໂຄ ‘‘ກາມຈ຺ຉນ຺ທນີວຣຓ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອຠິຘມ຺ມປຣິຍາເຍນາ’’ຕິຯ ອຠິຘມ຺ເມ ຫິ ‘‘ນີວຣຓໍ ຘມ຺ມໍ ປຏິຈ຺ຈ ນີວຣໂຓ ຘມ຺ໂມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນປ຺ເຣຊາຕປຈ຺ຈຍາ’’ຕິ (ປຏ຺ຐາຯ ໑ຯ໓ຯ໓) ເອຕສ຺ສ ວິຠງ຺ເຄ ‘‘ອຣູເປ ກາມຈ຺ຉນ຺ທນີວຣຓໍ ປຏິຈ຺ຈ ຖີນມິທ຺ຘນີວຣຓໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈນີວຣຓໍ ອວິຊ຺ຊານີວຣຓໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ’’ຕິອາທິວຈນໂຕ ກວຣາໂຄປີ ກາມຈ຺ຉນ຺ທນີວຣຓໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິຎ຺ຎາຍຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ສພ຺ໂພປີ ໂລໂພ ກາມຈ຺ຉນ຺ທນີວຣຓ’’ນ຺ຕິຯ

ສີມາເຠເທ ກເຕຕິ ອຕ຺ຕາທີມຣິຍາທາຍ ຠິນ຺ນາຍ, ອຕ຺ຕາທີສຸ ສພ຺ພຕ຺ຖ ເອກຣູປາຍ ເມຕ຺ຕາຠາວນາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິຫາຣາທີອຸທ຺ເທສຣຫິຕນ຺ຕິ ວິຫາຣາທິປເທສປຣິຈ຺ເຉທຣຫິຕໍຯ ອຸຄ຺ຄຫີຕາຍ ເມຕ຺ຕາຍຯ ອຏ຺ຐວີສຕິວິຘາຕິ ອິຕ຺ຖີອາທີວເສນ ສຕ຺ຕວິຘາ ປຈ຺ເຈກໍ ອເວຣາທີຫີ ໂຍຊນາວເສນ ອຏ຺ຐວີສຕິວິຘາຯ ສຕ຺ຕາທີອິຕ຺ຖີອາທີອເວຣາທີໂຍເຄນາຕິ ເອຕ຺ຖ ສຕ຺ຕາທີອເວຣາທີໂຍເຄນ ວີສຕິ, ອິຕ຺ຖີອາທີອເວຣາທີໂຍເຄນ ອຏ຺ຐວີສຕີຕິ ອຏ຺ຐຈຕ຺ຕາຣີສໍ ເອກສ຺ສາ ທິສາຍຯ ຕຖາ ເສສທິສາສຸປິ

ຕິ ສພ຺ພາ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຫ ‘‘ອສີຕາຮິກຈຕຸສຕປ຺ປເກທາ’’ຕິ ฯ

ກຕາກຕານຸໂສຈນຍ຺ຈ ນ ໂຫຕີຕິ ໂຍຊນາ ฯ ‘‘ພຫຸກໍ ສຸຕໍ ໂຫຕີ ສຸຕ຺ຕໍ ເຄຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິອາທິວຈນໂຕ (ອ ฯ ນິ ฯ ໔ ฯ ໖) ພຫຸສ຺ສຸຕຕາ ນວງ຺ຄສ຺ສ ສາສນສ຺ສ ວເສນ ເວທິຕພ຺ພາ, ນ ວິນຍມຕ຺ຕສ຺ເສວາຕິ ວຸຫ຺ຒຕໍ ປນ ອນເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ພຫຸສ຺ສຸຕຕຍ຺ຈາຕິ ฯ

ຕິຍ຺ຖຕິ ອນຸປ຺ປນ຺ນາ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ເອຕ຺ຖ ເອເຕສຸ ‘‘ອໂຫສິ ນຸ ໂຂ ອຫມຕີຕມທ຺ຘານ’’ນ຺ຕິອາທິກາຍ (ມ ฯ ນິ ฯ ໑ ฯ ໑໘; ສ ฯ ນິ ฯ ໒ ฯ ໒໐) ປວຕ຺ຕິຍາ ອເນກເກເທສຸ ປຸຣິມຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ວິຈິກິຈ຺ຉາຘມ຺ເມສູຕິ ເຕ ຖານີຍາ ວຸຕ຺ຕາ ฯ

ອຍ຺ຖວຕ຺ຖຸກາປີຕິ ນ ເກວລໍ ໂສລຸອສວຕ຺ຖຸກາ, ນາປີ ຣຕນຕ຺ຕຍວຕ຺ຖຸກາ ຈ, ອຖ ໂຂ ອຍ຺ຖວຕ຺ຖຸກາປີ ฯ ຣຕນຕ຺ຕເຍ ສໍສຍາປນ຺ນສ຺ສ ສິກ຺ຂາທີສຸ ກງ຺ຂາສມ຺ກວໂຕ, ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ເພມຕິກສ຺ສ ຕທກາວໂຕ ຈ ເສສວິຈິກິຈ຺ຉານໍ ຣຕນຕ຺ຕຍວິຈິກິຈ຺ຉາມູລິກຕາ ທຍ຺ຖພ຺ພາ ฯ ອນຸປວິສນໍ ‘‘ເອວເມຕ’’ນ຺ຕິ ສທ຺ທຫນວເສນ ອາຣມ຺ມຕສ຺ສ ປກ຺ຂນ຺ທນໍ ฯ

ນິວຣຕປ຺ພວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ ฯ

໕ ฯ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄປ຺ພວຕ຺ຕນາ

ເຕນາຕິ ອຕ຺ຖສນ຺ນິສ຺ສິຕຄ຺ຄຫເຕນ ฯ

ປຈ຺ຈຍວເສນ ທຸພ຺ພລກາໂວ ມນ຺ທຕາ ฯ

ປພ຺ພຕປ຺ເທສວນຄຫນນ຺ຕຣິໂຕປີ ຄາໂມ ນ ທູເຣ, ປພ຺ພຕໍ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຄນ຺ຕພ຺ພຕາຍ ອາວາໂສ ອຣຍ຺ຍລກ຺ຂຖູເປໂຕ, ຕສ຺ມາ ນໍສໂສເຕເນວ ອສ຺ໂສສີຕິ ວທນ຺ຕິ ฯ

ສມ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸຕາຍ ປສາໂທ ສິເນຫປຣິຍາເຍນ ວຸຕ຺ໂຕ ฯ

ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຕິກ຺ຂກາວາປາທນໍ ເຕຊນໍ ฯ ໂຕສນໍ ປໂມທນໍ ฯ

ໂພຊ຺ຊງ຺ຄປ຺ພວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ ฯ

ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາວເສນ ປຖມສ຺ສ ສຕິປ຺ຍ຺ຖານສ຺ສ, ສຸທ຺ຘວິປ຺ສ຺ສນາວເສນ ອິຕເຣສໍ ฯ ອາຄມນວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ ອຍ຺ຍຖາ ມຄ຺ຄສມ຺ມາສຕິຍາ ກຖໍ ກາຍາຣມ຺ມຕຕາ ສິຍາຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍ ฯ ກາຍານຸປ຺ສ຺ສິອາທີນໍ ຈຕຸພ຺ພິຘານໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ວຸຕ຺ຕານໍ ฯ ເຕນາຫ ‘‘ນ ຫິ ສກ຺ກາ ເອກສ຺ສ…ເປ… ວຕ຺ຕຸ’’ນ຺ຕິ ฯ ອເນກສຕິສມ຺ກວາວໂພຘປ຺ສງ຺ຄາຕິ ເອກຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທນ ອເນກິສ຺ສາ ສຕິຍາ ສມ຺ກວສ຺ສ, ສຕິ ຈ ຕສ຺ມິ ອເນກາວໂພຘສ຺ສ ຈ ອາປຊ຺ຊນໂຕ ฯ ສກິຈ຺ຈປ຺ຣິຈ຺ຉິນ຺ເນຕີ ອຕ຺ຕໂນ ກິຈ຺ຈວິເສສວິສິຍ຺ເຖ ฯ ຘມ຺ມເກເທນາຕິ ອາຣມ຺ມຕເກທວິສິຍ຺ເຖນ ຘມ຺ມວິເສເສນ ฯ ນ ຘມ຺ມສ຺ສ ຘມ຺ໂມ ກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ເອກສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ອຍ຺ຍຘມ຺ໂມ ກິຈ຺ຈໍ ນາມ ນ ໂຫຕິ ຕທກາວໂຕ ฯ ຘມ຺ມເກເທນ ຘມ຺ມສ຺ສ ວິກາເຄນ ฯ ຕສ຺ສ ເກໂທຕິ ຕສ຺ສ ກິຈ຺ຈສ຺ສ ເກໂທ ນຕ຺ຖິ ฯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ນຍິຘ ຘມ຺ມສ຺ສ ວິກາເຄນ ກິຈ຺ຈເກໂທ ອິຈ຺ຉິໂຕ, ກິຈ຺ຈເກເທນ ປນ ຘມ຺ມວິກາໂຄ ອິຈ຺ຉິໂຕ, ຕສ຺ມາ ฯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເອກາວາ’’ຕິອາທິ ฯ

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ ฯ

໔ ฯ ອກິຘມ຺ມກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ

໖໗໔ ฯ ‘‘ກາເຍ ກາຍານຸປ຺ສ຺ສີ’’ຕິ ອິທໍ ປຸຄ຺ຄລາຘິຍ຺ຖາເນນ ສຕິປ຺ຍ຺ຖານວິເສສນໍ, ຕຍ຺ຈ ອາຄມນສີທ຺ຘໍ, ອຍ຺ຍຖາ ຕສ຺ສ

ອສມ຺ຠວໂຕຕິ ອາຫ “ອາຄມນວເສນ…ເປ… ເທເສຕ຺ວາ”ຕິຯ ປຸຄ຺ຄລໍ ອນາມສິຕ຺ວາຕິ “ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ”ຕິ ເອວໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຯ ຕຖາ ອນາມສນໂຕ ເອວ ອາຄມນວິເສສໍ ອກຕ຺ວາຯ ນຍທ຺ວເຍຕິ ອນຸປສ຺ສນານໂຍ, ສຸທ຺ຘິການໂຍຕິ ເອຕສ຺ມິໍ ນຍທ຺ວເຍຯ

ອຠິຘມ຺ມຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ສຕິປ຺ຏ຺ຐານວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໗. ສມ຺ມປ຺ປສານວິກງ຺ໂຄ

໑. ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ

໓໙໐. ກາຣຕາສທ຺ໂທ ຍຸຕ຺ຕິວາຈໂກ ‘‘ສພ຺ພເມຕໍ ອກາຣຕໍ ວທຕີ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍ, ຕສ຺ມາ ກາຣຕປ຺ປສານາຕິ ຍຸຕ຺ຕິປ຺ປສານາ, ອນຸປ຺ປນ຺ນປາປການຸປ຺ປາທນາທິກິຣິຍາຍ ອນຸຣູປປ຺ປສານາຕິ ເອວໍ ວາ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ. ອນຸປ຺ປນ຺ນປາປກາທີນໍ ອນຸປ຺ປາທາທີ ອນຸປ຺ປນ຺ນປາປການຸປ຺ປາທາທີ.

໓໙໑. ‘‘ນ ອລ຺ໂລ ສມ຺ໂມຕິ ຍຖາ ຕຕ຺ຖາຍນ຺ນິຈ຺ຈາກີນິເວສວາຍມນສກາວານໍ ຕຕ຺ຖາທີນໍ ຈນ຺ທປ຺ຣິຍາໂຍ ອລ຺ລສມ຺ໂມ ນາມ ໂຫຕິ ກຕ຺ຕຸກມ຺ຍຕາສງ຺ຂາຕສ຺ສ ຈນ຺ທນິຍສ຺ສ ເຕສຸ ອກາວາ, ສມ຺ມຈ຺ຈນ຺ໂທ ປນ ຕໍສກາວຕ຺ຕາ ອລ຺ລສມ຺ໂມ ນ ໂຫຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ສມ຺ມຈ຺ຈນ຺ໂທຕິ ສກາວຈ຺ຈນ຺ໂທ’’ຕິ.

໔໐໖. ອຍ຺ຖກາຖາຍນ຺ຕິ ໂປ຺ຣາຕຍ຺ຖກາຖາຍໍ. ວຍ຺ຍານຕ຺ຖສໍວຕ຺ຕນໂຕຕິ ສໍສາຣທຸກ຺ຂສມ຺ກາວໂຕ.

ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ສນ຺ຕາຍ ສມາປຕ຺ຕິຍາ ປ຺ຣິຫີນາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາເສ ສນ຺ຖມ຺ກິຕ຺ວໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ’’ຕີ.

ຕຕ຺ຖ ທຸວິສາຍາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ອຸປ຺ປນ຺ນາເຍວາຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນປຸພ຺ພາ ເອວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ສມຸທາຈາຣາທີວເສນ.

ສພ຺ພາສຸ ອວຕ຺ຖາສູຕິ ປ຺ກຕຕ຺ຕາທີອວຕ຺ຖາສຸ. ປ຺ກຕຕ຺ຕາວຕ຺ເຖນ ຫິ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ຕານິ ນ ຈຣິຕພ຺ພານິ. ອິຕຣາວຕ຺ເຖນ ຈ ຕທວຕ຺ຖາຍ ຕານິ ຕານິເຍວ ຈຣິຕພ຺ພານິ. ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິອາທີນິຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ‘‘ນ ເອກຈ຺ຈນ຺ເນ ອນາວາເສ ວຕ຺ຖພ຺ພໍ, ນ ເອກຈ຺ຈນ຺ເນ ອາວາເສ ວາ ອນາວາເສ ວາ ວຕ຺ຖພ຺ພໍ, ນ ເອກາສເນ ນິສີທິຕພ຺ພໍ, ນ ນີເຈ ອາສເນ ນິສິນ຺ເນ ອຸຈ຺ເຈ ອາສເນ ນິສີທິຕພ຺ພໍ, ນ ຈມາຍໍ ນິສິນ຺ເນ ອາສເນ ນິສີທິຕພ຺ພໍ, ນ ເອກຈງ຺ກເມ ຈງ຺ກມິຕພ຺ພໍ, ນ ນີເຈ ຈງ຺ກເມ ຈງ຺ກມນ຺ເຕ ອຸຈ຺ເຈ ຈງ຺ກເມ ຈງ຺ກມິຕພ຺ພໍ, ນ ຈມາຍໍ ຈງ຺ກມນ຺ເຕ ຈງ຺ກເມ ຈງ຺ກມິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ອິມານິ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕີ. ເຕສນ຺ຕິ ປາຣິວາສິກວຸຫ຺ຒຕຣາທີນໍ ວເສນ. ສມ຺ປີຕ຺ເຫຕ຺ວາຕິ ສງ຺ກຫ຺ເຕ຺ວາ. ເອເກກໍ ກຕ຺ວາຕິ ນວາປີ ເອກເມກໍ ກຕ຺ວາ. ‘‘ອກິວາທນປ຺ຈຸຈ຺ຈຸຍ຺ຖານຍ຺ຊ ລິກມ຺ມສາມີຈິກມ຺ມໍ ນ ສາທິຕພ຺ພໍ, ອາສນາກິຫາຣໍ, ເສຍ຺ຍາກິຫາຣໍ, ປາໂທທກໍ, ປາທປີຄໍ, ປາທກຖລິກໍ, ປຕ຺ຕຈີວຣປ຺ຜິຄ຺ຄຫຕໍ ນ ສາທິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ອິທໍ ສພ຺ພມ຺ປີ ອສາທິຍນສາມຍ຺ເຍນ ເອກໍ. ທສາຕິ ‘‘ນ ສີລວິປ຺ຕ຺ຕິຍາ, ນ ອາ ຈາຣວິປ຺ຕ຺ຕິຍາ, ນ ທິຍ຺ຖິວິປ຺ຕ຺ຕິຍາ, ນ ອາຊີວວິປ຺ຕ຺ຕິຍາ, ນ ກິກ຺ຂູ ກິກ຺ຂູຫີ ເກເທຕພ຺ພາ, ນ ຄິຫີທ຺ສໂຊ ສາເທຕພ຺ໂພ, ນ ຕິຕ຺ຖິຍທ຺ສໂຊ ສາເທຕພ຺ໂພ, ນ ຕິຕ຺ຖິຍາ ເສວິຕພ຺ພາ, ກິກ຺ຂູ ເສວິຕພ຺ພາ, ກິກ຺ຂຸສິກ຺ຂາຍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ (ຈູລຸອວ. ຝ໐) ເອວ ມາຄຕາ ທສ.

‘‘ກມ຺ມຍ຺ຈາ’’ຕິ ປ຺ຈຈຕ຺ຕວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ ກມ຺ມໍ ‘‘ອວິປ຺ກ຺ກວິປ຺າກສ຺ສາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ກມ຺ມສ຺ສາ’’ຕິ ສາມິວຈນວເສນ ປ຺ຣິຕາເມຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ກູຕາປ຺ຄຕຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຮ. ອິຮາຕີ ອິມິສ຺ສາ ສມ຺ໂມຫວິໂນທນິຍາ. ‘‘ເອວໍ ກເຕ ໂອກາເສ ວິປ຺າໂກ…ເປ… ອຸປ຺ປນ຺ໂນຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ ວທນ຺ໂຕ ວິປ຺າກເມວ ວທຕິ. ຕຕ຺ຖາຕິ ອຍ຺ຖສາລິນິຍໍ. ມຄ຺ເຄນ ສມຸຈ຺ຈິນ຺ນາ ຖາມຄຕາ ກາມຣາຄາທໂຍ ‘‘ອນຸສຍາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອນຸສຍິຕ…ເປ… ມຄ຺ເຄນ ປຫາຕພ຺ພາ’’ຕີ.

ອາຫຕຂີຣຣຸກ຺ໂຂ ວິຍ ອາຣມ຺ມຕໍ, ກຖໍ? ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫວເສນ. ຕເມວຕ຺ຖໍ ວິວຣຕິ ‘‘ອສິຄຕ’’ນ຺ຕິອາທີນາ. ຕຕ຺ຖ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫວເສນ ອາຣມ຺ມຕສ຺ສ ອສິຄ຺ຄຫີຕຕ຺ຕາ ຕໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ອນຸສ຺ສຣິຕານຸສ຺ສຣິຕກ຺ຂເຕ ກິເລສຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸກາເວນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍ຺ຖານໂຕ ອສິຄຕເມວ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອສິຄຕໍ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫວເສນາ’’ຕິ, ຕໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ປາຕຸກູຕກິເລສນ຺ຕິ ອສິປ຺ປາ ໂຍ. ກິເລສຸປ຺ປຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕຕາຍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຣຫໍ ກິເລສໍ ‘‘ອາຣມ຺ມຕໍ ອນ຺ໂຕຄສກິເລສ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຍ຺ຈ ໂຂ ຄາຫເກ ລພ຺ກມານໍ ຄເຫຕພ຺ເພ ອຸປ຺ຈຣິຕ຺ວາ, ຍຖາ ນິສ຺ສິເຕ ລພ຺ກມານໍ ນິສ຺ສເຍ ອຸປ຺ຈຣິຕ຺ວາ ‘‘ມຍ຺ຈາ ອຸກ຺ກຸຍ຺ຄື ກໂຣນ຺ຕີ’’ຕີ. ອິທານິ ອຸປ຺ຈາຣໍ ມຸຍ຺ຈິຕ຺ວາ ນິປ຺ປ຺ຣິຍາເຍເນວ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫ…ເປ… ສທິສາ’’ຕິ ອາຫ. ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພນ຺ຕິ ‘‘ຍຖາ ກື?

ສເຈ ຂີຣຣຸກ຺ຂ''ນ຺ຕິອາທີນາ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພໍຯ

ຕິສາຕິ ອຕີຕາທີວເສນ ຕິສາຯ ອາກໂຕ ອຸປ຺ມາວເສນຯ ອປ຺ປ຺ຫີນຕາຫສ຺ສນຕ຺ຖມ຺ປີຕິ ປີ-ສທ຺ເທນ ''ຕິສາ ນວຕ຺ຕພ຺ພ ຕາຫສ຺ສນຕ຺ຖມ຺ປີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕເມວ ສມ຺ປີຕ຺ເຫຕິຯ ເອວໍ ມຄ຺ເຄນ ປຫີນກິເລສາ ຫຍ຺ຖພ຺ພາ ມຄ຺ເຄ ອນຸປ຺ປນ຺ເນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຣຫານ ມ຺ປີ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ອກາວໂຕຯ

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນິຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໖ຯ ປຍ຺ຫປ຺ຈ຺ຈອກວຕ຺ຕນາ

໔໔໗ຯວິຣິຍເຊຍ຺ຖິກາຍປນ ມຄ຺ຄກາວນາຍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພານີ ສມ຺ມປ຺ປສານານີ ''ມຄ຺ຄານິປ຺ຕີນີ''ຕິ ວາ ''ນມຄ຺ຄານິປ຺ຕີນີ''ຕິ ວາ ຕິ ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ປຖມສ຺ສ ວິຣິຍນ຺ຕຣາກາໂວ, ອິຕຣສ຺ສ ອິຕຣານິປ຺ຕິໂນ, ນມຄ຺ຄກູຕວິຣິຍານິປ຺ຕິໂນ ຈ ອກາໂວ ນວຕ຺ຕພ຺ພ ຕາຍ ກາຣຕນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖມາຫ ''ມຄ຺ຄານິປ຺ຕີນີ''ຕິອາທີນາຯ ຕທາຕິ ວິຣິຍເຊຍ຺ຖິກມຄ຺ຄກາວນາກາເລຯ

ປຍ຺ຫປ຺ຈ຺ຈອກວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

ສມ຺ມປ຺ປສານວິກງ຺ຄວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ລ໚ ອິທຸຘິປາທວິກງໂຄ

໑໚ ສຸຕ຺ຕນຸຕກາຊນີຍວຓ຺ຓນາ

໔໓໑໚ປຖໂມ ກຕ຺ຕຸອຕ຺ໂຖ ''ອິຊ຺ຊຕີຕິ ອິທຸຘີ''ຕີ໚ ທຸຕີໂຍ ກຣຓຕ຺ໂຖ ''ອິຊ຺ຊນ຺ຕິ ເອຕາຍາ''ຕີ໚ ປຊ຺ຊິຕພຸພາ ອິທຸຘີ ວຸຕ຺ຕາ ''ອິທຸຘີ ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ປາປຸຓນ຺ຕີ''ຕີ ກຕ຺ຕຸສາຘນສຸສ ອິທຸຘິສທຸທສຸສ ກຣຓສາຘເນນ ປາທສທຸເທນ ສມານາຘິກຣຓຕາຍ ອສມຸກາວໂຕ, ອິຊ຺ຊນກສຸສ ຈ ອຕ຺ຖສຸສ ກຣຓກູເຕນ ປາເທນ ປຊ຺ຊິຕພຸພຕ຺ຕາ ''ອິທຸຘີ ເອວ ປາໂທ''ຕີ ສທຸທໂຍຊນາ ນ ສມຸກາວຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖມາຫ ''ນ ຈ…ເປ… ວຕ຺ຕຸ''ນ຺ຕີ໚ ອິທຸຘິກິຣິຍາກຣເຓນາຕິ ອິຊ຺ຊນກິຣິຍາຍ ກຣຓກູເຕນ ອຕ຺ເຖນ ສາເຘຕພຸພາ ຈ ອິທຸຘີ ປຊ຺ຊິຕພຸພາຕິ ໂຍຊນາ໚ ທຸວິນຸນໍ ກຣຓານນ຺ຕີ ອິຊ຺ຊນປຊ຺ຊນກິຣິຍາກຣຓານໍ ອິທຸຘິປາທຕ຺ຖານໍ໚ ນ ອສມານາຘິກຣຓຕາ ສມຸກາວຕີ ປຜິເສຘທຸວຍໍ ປກຕິຍໍ ຖເປຕີຕີ໚ ຕສຸມາຕິ ຍສຸມາ ປຖເມນຕ຺ເຖນ ສມານາຘິກຣຓສມາໂສ, ທຸຕິເຍນ ສາມິວຈນສມາໂສ ອິທຸຘິປາທສທຸທານໍ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ, ຕສຸມາ໚ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ວາ ປຖເມນຕ຺ເຖນ ສມານາຘິກຣຓສມາສວເສເນວ ໂຍຊນາ ຍຸຊ຺ຊຕິ ປາທສຸສ ປຊ຺ຊມານໂກຜຸຖາສກາວໂຕ໚ ທຸຕິເຍນຕ຺ເຖນ ອິຕຣສມາເສເນວ ໂຍຊນາ ຍຸຊ຺ຊຕິ ປາທສຸສ ອິຊ຺ຊນກຣຓູປາຍກາວໂຕ໚

ເກາຈິຕີ ຘມຸມສິຣິຕ຺ເຖຣໍ ສນຸຘາຍ ວທຕີ໚ ທຸວິຘຕ຺ຖາຍາຕິ ນິພຸພຕ຺ຕິອຕ຺ຖາຍ, ວຸທຸຘິອຕ຺ຖາຍ ຈ໚ ວິສຸນ຺ຕິ ''ອິທຸຘີ ເອວ ປາໂທ ອິທຸຘິປາໂທ''ຕີ ອິມສຸມາ ວິສຸໍ໚ ສມາສໂຍຊນາວເສນາຕິ ''ອິທຸຘິຍາ ປາໂທ ອິທຸຘິປາໂທ''ຕີ ເອວໍ ສມາສໂຍຊນາວເສນ໚ ຍຖາຍຸຕ຺ໂຕຕິ ກຕ຺ຕຸກຣຓຕ຺ເຖສຸ ໂຍ ໂຍ ຍຸຕ຺ໂຕ໚ ປຜິລາກປຸພຸພກາຄານນ຺ຕີ ວິເສສາຘິຄມຕໍປຸພຸພກາຄານໍ ຍຖາກຸກມໍ ກຕ຺ຕິທຸຘິກຣຓິທຸຘິກາວໍ ສນຸຘາຍ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ໂຍຊນາ໚ ອຸຕ຺ຕຣຈູລຸອກາຊນີເຍ ''ຉນຸໂທເຍວ ຉນຸທິທຸຘິປາໂທ, ຈິຕ຺ຕເມວ, ວີຣິຍເມວ, ວີມໍສາວ ວີມໍສິທຸຘິປາໂທ''ຕີ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອາຫ ''ອຸຕ຺ຕຣຈູລຸອກາຊນີເຍ ວາ ວຸຕ຺ເຕຫີ ຉນຸທາທີຫີ ອິທຸຘິປາເທຫີ''ຕີອາທີ໚

ຉນຸທຈິຕ຺ຕວີມໍສິທຸຘິປາເທສຸ ຕາວ ຍຸຕ຺ຕໍ ປຘານສງຂາຣຄຸຄຫຓໍ ອປຸພຸພຕ຺ຕາ, ວີຣິຍິທຸຘິປາເທ ປນ ກຖນ຺ຕີ ໂຈທນໍ ສນຸຘາຍາຫ ''ວີຣິຍິທຸຘິປາທນິທຸເທເສ''ຕີອາທີ໚ ຍທີ ທຸເວເຍວ ສມນຸນາຄມງຄານີ, ຉນຸທາທໂຍ ກິມຕ຺ຖິຍາຕິ ອາຫ ''ສມາຘິວິເສສນານີ''ຕີ໚ ນ ອິຘ…ເປ… ວຸຕ຺ຕາ ໂຫຕີ ອຕພຸພິເສສນຕ຺ຕາ໚ ຍທິປີ ສມາຘິວິເສສນສມນຸນາຄມງຄທສຸສນຕ຺ຖໍ ທຸວິກຸຂຕ຺ຕຸໍ ວີຣິຍໍ ອາຄຕນ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ປນ ''ວີຣິຍສມາຘິສມນຸນາຄຕ''ນ຺ຕີ ເອຕ຺ຕາວຕາປີ ສິທຸຘໍ ໂຫຕີ໚ ເອວໍ ສິທຸເຘ ສຕິ ປຸນ ວຈນໍ ວີຣິຍນ຺ຕຣສພຸກາວໍ ນຸ ໂຂ ທີເປຕີຕີ ກທາຈິ ອາສງເກຍຸຍາຕິ ຕທາສງການິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ''ວີຣິຍຄຸຈາ''ຕີອາທິມາຫ໚ ຉນຸທາທີຫີ ວິສິຜຸໂຖຕິ ຉນຸທາທີນໍ ອຘິປຕິປຈ຺ຈຍຕາວິເສເສນ ວິສິຜຸໂຖ໚ ເຕເນວ ຫີ ຉນຸທາທິມຸເຂເນວ ອິທຸຘິປາທາ ເທສິຕາ໚ ຕຖາ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຉນຸທໍ ເຈ ກິກຸຂຸ ອຘິປຕີ ກຣິຕ຺ວາ ລກຕິ ສມາຘີ''ນ຺ຕີອາທີ໚ ຕໍຕໍອວສຸສຍນວເສນາຕິ ຕສຸສ ຕສຸສ ຉນຸທສຸສ ສມາຘິໂນ ອວສຸສຍຕາວເສນ, ປຈ຺ຈຍວິເສສຕາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ອຸປາຍຕ຺ເຖນ…ເປ… ວຸຕ຺ຕາ ໂຫຕີ ອຘິຄມູປາຍຕາປີ ນິສຸສຍກາໂວເຍວາຕີ໚ ''ເຕເນວາ''ຕີອາທິນາ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ຉນຸທາທີນໍ ອິທຸຘິປາທຕໍ ປາລຸອິຍາເຍວ ວິກາເວຕີ໚ ຕຕ຺ຖ ເຕເນວາຕິ ຉນຸທາທີນໍເຍວ ອຸປາຍຕ຺ຖກາເວເນວ ອິທຸຘິປາທກາວສຸສ ອຘິປຸເປຕຕ຺ຕາ໚ ອຸປາຍິທຸຘິປາທທສຸສນຕ຺ຖເມວາຕິ ຉນຸທາທີເກ ຘຸເຣ ເຂຜຸຖເກ ປຸພຸພງຄເມ ກຕ຺ວາ ນິພຸພຕ຺ຕິຕສມາຘີ ຉນຸທາທີນໍ ອິທຸຘິຍາ ອຘິຄມູປາຍຕາທສຸສນໍ ອຸປາຍິທຸຘິປາທທສຸສນໍ, ຕທຕ຺ຖເມວ ''ຕຖາກູຕສຸສ ເວທນາກຸຂນຸໂຘ…ເປ… ວິຄຸຍາຓກຸຂນຸໂຘ''ຕີ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປາລຸອິຍໍ ນິສຸສຍິທຸຘິປາທທສຸສນໍ ກຕໍ ຉນຸທາທີວິສິຜຸຖານໍເຍວ ເວທນາກຸຂນຸຘາທີນໍ ອຘິປຸເປຕຕ຺ຕາ໚ ເອວຄຸເຈຕໍ ສມຸປຜິຈຸຊິຕພຸພໍ໚ ອຄຸຍຖາ ເກວລໍ ອິທຸຘິສມຸປຍຸຕ຺ຕານໍເຍວ ຂນຸຘານໍ ວເສນ ອິທຸຘິປາທກາເວ ຄຍຸຫມາເນ ຈຕຸພຸພິຘຕາ ນ ໂຫຕີ ວິເສສກາຣຓາກາວໂຕຕິ ອຘິປຸປາໂຍ໚

໔໓໒໚ໂຕສນໍ ສຕ຺ຖຸ ອາຣາຘນໍ, ສິກຸຂາຍ ວາ໚ ຖາມກາວໂຕຕິ ຖິຣກາວໂຕ໚ ກຸລາປເທເສ ຊາຕິມາ ປຸຣິສຸສໂຣ ໂຫຕີຕີ ''ປຸພຸພງຄມຕ຺ຕາ ຈິຕ຺ຕສຸສ ວິສິຜຸຖຊາຕິສທິສຕາ''ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ວິຈາຣຓາປຄຸຍາເຫຕຸກຕ຺ຕາ ມນ຺ຕສຸສ ວີມໍສາສທິສຕາ ສຸວິຄຸເຍຍຸຍາວາຕິ ນ ອຸທຸຘຍາ໚

ຉນຸທາທີເກາຕິ ຉນຸທສມາຘິປຘານສງຂາຣາ, ວີຣິຍຈິຕ຺ຕວີມໍສາສມາຘິປຘານສງຂາຣາຕິ ອິເມ ຕໂຍ ຕໂຍ ຘມຸເມ໚ ອເກາທໂຕ ເກາທໍ ອກຕ຺ວາ ອກິນ຺ທິຕ຺ວາ ອິທຸຘິກາວສາມຄຸເຍນ, ອິທຸຘິປາທກາວສາມຄຸເຍນ ຈ ສງຄຕ຺ຫິຕ຺ວາ໚ ເຕນາຫ ''ສມຸປີຕ຺ເຫຕ຺

ວາ''ຕິ។ ເກຫນໍ ວາ ສມຸເກຫນໍ ນິສຸສິກຣຕາບຸຕີ ອາຫ ''ອນິສຸເສຕຸວາ''ຕິ។ ຕຖາ ຫີ ''ເສສາ ປນ ສມຸປຍຸຕຸຕກາ ຈຕຸຕາໂຣ ຂນຸສາ ອິທຸຣິປາທາເຍວາ''ຕິ (ວິກ។ ອຍຸຖ។ ໔໑໑) ອິທຸຣິອິທຸຣິປາເທ ອນິສຸເສຕຸວາປີ ກຖິຕໍ។ ວິເສເສນາຕີ ເກເທນ ຈຕູສຸ ອິທຸຣິ ປາເທສຸ ອສມຸມິສຸສກາເວນ ອາເວຕິກຕຸຕາ។ ອາເວຕິກາ ຫີ ລນຸທາທໂຍ ຕສຸສ ຕສຸສ ອິທຸຣິປາທສຸສ។ ອວິເສເສນາຕີ ອເກ ເທນ, ຈຕຸຣິທຸຣິປາທສາຣາຣຕາກາເວນາຕີ ອຕຸໂຖ។

ລນຸທິທຸຣິປາທສມາຣິທຸຣິປາທາທໂຍຕີ ອາທິ-ສຫຸເທນ ປຣານສງຂາຣໍ, ວິຣິຍຈິຕຸຕວິມໍສາ ຈ ສງຄຕຸຫາຕີ។ ປາໂຫຕີ ເຕຫີ ສມຸປຍຸຕຸຕໍ ຈຕຸກຸຂນຸຣມາຫ។ ''ລນຸທິທຸຣິປາເທ ປວິສນຸຕີ''ຕິອາທິນາ ວິສີຍຸເຖສຸເວວ ປເວສໍ ອວຕຸວາ។ ຈຕູສູຕີ ລນຸໂທ, ສ ມາຣິ, ປຣານສງຂາຣາ, ຕໍສມຸປຍຸຕຸຕາ ຂນຸຣາຕີ ເອວໍ ຈຕູສຸ។ ລນຸທເຫຕຸໂກ, ລນຸທາຣິໂກ ວາ ສມາຣິ ອຣິປຸເປໂຕຕີ ອາຫ ''ລນຸທວໂຕ ໂກ ສມາຣີ ນ ອິຊຸຊິສຸສຕີ''ຕິ។ ອິຕິຕີ ເອວໍ ອເນນ ປກາເຣນ, ຍໍ ສມາຣິກາວນາມຸຂໍ។ ສມາຣິກາວນາບຸໂຍເຄນ ກາວິຕາ ຂນຸສາ ສມາຣິກາວິຕາ។

''ເຍ ທີ''ຕິອາທິນາ ''ອກິນວໍ ນຕຸຖີ''ຕິ ສງເຂປໂຕ ວຸຕຸຕໍ ວິວຣຕິ។ ຕິຕຸຕານຸຕີ ລນຸທສມາຣິປຣານສງຂາຣານໍ។ ອິທນຸຕີ ''ອິເມ ທີ ຕໂຍ''ຕິອາທິວຈນໍ។ ປຸຣິມສຸສາຕີ ''ລນຸໂທ ສມາຣີ''ຕິອາທິວຈນສຸສ។ ກາຣຕາກາເວນາຕີ ສາຣນກາເວນ។ ເຕນາຕີ ''ອິເມ ທີ ຕໂຍ ຣມຸມາ''ຕິອາທິວຈເນນ។ ຍສຸມາ ລນຸທາທໂຍ ຕໂຍ ຣມຸມາ ອລຸລມລຸລໍ, ສມຸປຍຸຕຸຕການລຸຈ ນິສຸສຍກາເວນ ປວຕຸຕນຸ ຕີ, ຕສຸມາ ເຕສມຸປີ ອິທຸຣິປາທກາໂວ ວຸຕຸໂຕ។ ໂສ ປນ ນິສຸສຍກາໂວ ສມຸປໂຍຄາວິນາກາວີຕີ ອາຫ ''ຕທນຸໂຕຄຕຸຕາ''ຕິ, ສມຸປຍຸຕຸຕານຸໂຕຄຕຸຕາຕີ ອຕຸໂຖ។ ລນຸທາທີນໍ ວິຍ ສມຸປຍຸຕຸຕກຸຂນຸຣານໍ ສກາວໂຕ ອິທຸຣິກາໂວ ນຕຸຖີຕິ ອາຫ ''ອິທຸຣິກາວປຣິຍາໂຍ ອຕຸຖີ''ຕິ។ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ''ເສສາ ສມຸປຍຸຕຸຕກາ...ເປ... ນ ອຕຸຕໂນ ສກາເວນາ''ຕິ។ ເອກເທສສຸສາຕີ ລນຸ ທາທີນໍ។ ຈຕຸນຸນມຸປີ ຂນຸຣານໍ, ລນຸທາທີນໍ ວາ ຈຕຸນຸນໍ។ ປຸນປີຕີ ''ສມຸປຍຸຕຸຕກາ ປນາ''ຕິອາທີ ສນຸຣາຍາຫ។ ອິມິນາ ຈຕຸກຸຂນຸຣຕເທກເທສານໍ ອິທຸຣິກາວທີປເນນ។

ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕໂຕ ວຈນກຸກເມນ ອລຸລນຸຕີ ອາຫ ''ອປຸພຸພນຸຕີ ກຕຸວາ''ຕິ។ ເກນຍຸເຖນ ອິທຸຣິ ປຍິລາໂກ, ເກນຍຸເຖນ ປາໂທ ປຸພຸພກາໂຄຕີ ຍຖາກຸກມໍ ໂຍຊນາ។ ຍທີ ປຕິຍຸຖານຍຸເຖນ ປາໂທ, ນິສຸສຍິທຸຣິປາໂທເຍວ ວຸຕຸໂຕ ສິຍາ, ນ ອຸປາຍິທຸຣິປາໂທຕີ ອາຫ ''ອຸປາໂຍ ຈາ''ຕິອາທີ។ ສພຸພຕຸຖາຕີ ສຸຕຸຕນຸຕກາຊນີເຍ, ອກິຣມຸມກາຊນີເຍ ຈ។ ເຕນາຫ ''ສຸຕຸຕນຸຕກາຊນີເຍ ທີ''ຕິອາ ທີ។ ສມາຣິວິເສສນກາເວນາຕີ ''ລນຸທາຣິປຕີ, ລນຸທເຫຕຸໂກ, ລນຸທາຣິໂກ ວາ ສມາຣີ ລນຸທສມາຣີ''ຕິອາທິນາ ສມາຣິສຸສ ວິເສສນກາເວນ ។ ''ສມາຣິເສວນວເສນາ''ຕິ ຈ ປາໂຖ។ ຕຕຸຖ ສມາຣິເສວນວເສນາຕີ ລນຸທາຣິເກ ອຣິປຕີ ກຣິຕຸວາ ສມາຣິສຸສ ອາເສວນວເສນ។ ອຸປາຍກູຕານນຸຕີ ''ລນຸທວໂຕ ເຈ ສມາຣີ ອິຊຸຊຕີ, ມຍຸເຫວ ອິຊຸຊຕີ''ຕິ ສມາຣິອາເສວນາຍ ອຸປາຍກູຕານໍ។

ສຸຕຸຕນຸຕກາຊນີຍວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໔។ ອກິຣມຸມກາຊນີຍວຕຸຕນາ

໔໔໔។ ສາຣິປຕິວາຣານິ ອຍຸຖສຕານີ, ເຕສຸ ປຈຸເຈກໍ ຈຕຸຕາໂຣ ອິທຸຣິປາທາ ນ ສມຸກວນຸຕີຕິ ອາຫ ''ສາຣິປຕິວາຣານໍ ປຣິປຸຕຸຕານໍ ອກາວາ''ຕິ។ ຕຕຸຖ ກາຣຕມາຫ ''ນ ທີ ອຣິປຕີນໍ ອຣິປຕໂຍ ວິຊຸຊນຸຕີ''ຕິ។ ຍທີ ທີ ອຣິປຕີ ລີຍໍ, ສາຣິປຕິຕີ ອິທຸຣິປາທເກເທນ ທຸວຕຸຕິໍສ ນຍສຕານີ, ສຸທຸຣິການີ ອຍຸຖາຕີ ຈຕຸຕາຣິ ນຍສຫສຸສານີ ກເວຍຸຍໍ, ຕໍ ປນ ນຕຸຖີຕິ ອຣິປຸປາໂຍ។ ຍຕຸຕກາ ປນ ນຍາ ອິສ ລພຸການຸຕີ, ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ເອເກກສຸມີ ປນາ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ສຸທຸຣິການີ ອຍຸຖ ນຍສຕານີ ສາຣິປຕິການີ ປີ ອຍຸເຖວາຕີ ຈຕຸນຸນໍ ມຄຸຄານໍ ວເສນ ໂສລຸອສ ນຍສຕານີ។

ອກິຣມຸມກາຊນີຍວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໑។ ປລຸຫປຸຈຸລກາວຕຸຕນາ

ສຍໍ ເຂຍຸຖກກາເວນ ປວຕຸຕນໂຕ ຈຕຸຕາໂຣ ອຣິປຕໂຍ ອລຸລມລຸລໍ ຄຣຸໍ ນ ກໂຣນຸຕີ។ ຕສຸມາ ''ຈຕຸຕາໂຣ ອິທຸຣິປາທາ ນ ມຄຸ ຄາຣິປຕີໂນ''ຕິ ວຸຕຸຕາ។ ເຕນາຫ ''ອລຸລມລຸລສຸສ ປນ ອຣິປຕໂຍ ນ ກວນຸຕີ''ຕິ។ ເອຕມຕຸຖນຸຕີ ''ອຣິປຕໂຍ ອລຸລມລຸລສຸສ

ອຘິປຕິ ນ ຠວນ຺ຕິ''ຕິ ເອວມຕ຺ຖໍຯ ອຘິປຕິໂນຕິ ອຘິປຕິ ຠວິຕຸໍ ສມຕ຺ຖສ຺ສຯ ອຘິປຕີ ນ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອຘິປຕີ ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ອຘິປຕິນໍ ສຫຠາເວຕິ ອຘິປຕິກິຈ຺ຈກຣເຓນ ສຫປວຕ຺ຕິຍໍຯ ''ອວິມໍສາຘິປຕິກສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອຠາວາ''ຕິ ອິທໍ ''ອຘິປຕິຕາສມຕ຺ຖາ ຘມ຺ມາ ອຘິປຕິຠາເວເນວ ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍຸ''ນ຺ຕິ ໂທສາໂຣປນວເສນາຫ, ນ ຍຖາຘິຄຕວເສນຯ ອຘິປຕິຘມ຺ມານຎ຺ຫິ ປຸພ຺ພາຠິສງ຺ຂາເຣ ສຕິ ອຘິປຕິຠາເວນ ປວຕ຺ຕິ, ນ ອຎ຺ຎຖາຕິ ສຫຠາເວປີ ຕທຠາວໍ ສນ຺ຘາຍ ວິເສສນໍ ນ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາຕິ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍຯ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎາຘິປຕິກຣຓຠາເວຕິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອຘິປຕີ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິຍໍຯ ວິມໍສາຘິປຕິກຕ຺ຕວຈນນ຺ຕິ ວິມໍສາຘິປຕິກຠາວສ຺ສ ວຈນໍຯ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ອຘິປຕິນໍ ສາຘິປຕິກຕ຺ຕາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ສຫຠາໂວ ປຏິກ຺ຂິຕ຺
ໂຕ ເອວ ສາຘິປຕິກຠາວສ຺ສ ອເນກໍສິກຕາວຈນໂຕຯ

ປຎ຺ຫປຸຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອິທ຺ຘິປາທວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໐ຯ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄວິພ຺ງໂຄ

໑ຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕພາຊນີຍໍ

ປຖມນຍວຕ຺ຕນາ

໔໖໖ຯ ປຕິຍ຺ຖານໍ ອິຘ ສໍສາເຣ ອວຍ຺ຖານໍ, ຕສ຺ສ ມູລໍ ກິເລສາຕິ ອາຫ "ກິເລສວເສນ ປຕິຍ຺ຖານ"ນ຺ຕິຯ ປຕິຍ຺ຖານາຍ ປນ ພ຺ຍາປາຣາປຕ຺ຕິ ກມ຺ມນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ອກິສງ຺ຂາຣວເສນ ອາຍູຫນາ"ຕິຯ ຍສ຺ມາ ກິເລເສສຸ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຖິໂຍ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຖິຈຣິຕານໍ ວິເສສໂຕ ສໍສາຣນາຍິກາ, ກິເລສສຫິຕເມວ ຈ ກມ຺ມໍ ປຕິຍ຺ຖານາຍ ໂຫຕິ, ນ ເກວລໍ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ "ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຖິຫີ...ເປ... ອາຍູຫນາ"ຕິຯ ຕຖາ ຕຕ຺ຫາຍ ກວສ຺ສາທກາວໂຕ, ທິຍ຺ຖິຍາ ວິກວາກິນນ຺ທນກູຕາຍ ວິກວາກິສງ຺ຂຣຕາກາວໂຕ "ຕຕ຺ຫາວເສນ ປຕິຍ຺ຖານໍ, ທິຍ຺ຖິວເສນ ອາຍູຫນາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທິຍ຺ຖິສຸປິ ອນ຺ໂຕມຸຂປ຺ປວຕ຺ຕາຍ ກວທິຍ຺ຖິຍາ ວິເສສໂຕ ສໍສາເຣ ອວຍ຺ຖານໍ, ຍໂຕ ໂອລີຍນາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຕິ ອາຫ "ສສ຺ສຕທິຍ຺ຖິຍາ ປຕິຍ຺ຖານ"ນ຺ຕິຯ ພຫິມຸຂປ຺ປວຕ຺ຕາປີ ວິກວທິຍ຺ຖິ ກວາກິສງ຺ຂຣຕໍ ນາຕິວຕ຺ຕຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ອຸຈ຺ເຈທທິຍ຺ຖິຍາ ອາຍູຫນາ"ຕິຯ ລຍາປຕ຺ຕິ ຍຖາຣທ຺ຘສ຺ສ ອາຣມ຺ກສ຺ສ ອນິຍ຺ຖານໍ ອນ຺ໂຕສງ຺ໂກຈກາວໂຕຕິ ອາຫ "ລີນວເສນ ປຕິຍ຺ຖານ"ນ຺ຕິຯ ອຸທ຺ຘຕາປຕ຺ຕິ ອນຸປາຍກູຕາ ພ຺ຍາປາຣາປຕ຺ຕິ ອສງ຺ໂກຈກາວໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ອຸທ຺ຘຈ຺ຈວເສນ ອາຍູຫນາ"ຕິຯ ຕຖາ ໂກສຊ຺ຊປກ຺ຂິກຕ຺ຕາ ຈ ກາມສຸຂານຸໂຍຄສ຺ສ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈປກ຺ຂິກຕ຺ຕາ ຈ ອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍຄສ຺ສ ຕທຸກຍວເສນ ປຕິຍ຺ຖານາຍູຫນາ ວຸຕ຺ຕາ, ອິຕຣໍ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ອິຘາຕິ ອິມິສ຺ສາ ສມ຺ໂມຫວິໂນທນິຍາຯ ອວຸຕ຺ຕານນ຺ຕິ "ກິເລສວເສນ ປຕິຍ຺ຖານ"ນ຺ຕິອາທີນໍ ວເສນ ເວທິຕພ຺ພາ ປຕິຍ຺ຖານາຍູຫນາຕິ ໂຍຊນາຯ

ສມປ຺ປວຕ຺ເຕ ຘມ຺ເມຕິ ລີນຸທ຺ຘຈ຺ຈວິຣເຫນ ສມປ຺ປວຕ຺ເຕ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມຯ ປຜິສຍ຺ຈິກ຺ຂຕີຕິ ປຕິຣູປໍ ສງ຺ກເລຕິ ຄເຄຕິ ຕຸເລຕິຯ ເຕນາຫ "ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ອິກ຺ຂຕິ"ຕິຯ ຕທາກາໂຣຕິ ປຜິສງ຺ຂານາກາໂຣ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ອິກ຺ຂນາກາໂຣຯ ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາຕິ ປຜິສງ຺ຂານສກາວຕ຺ຕາ ເອວ ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄສ຺ສຯ ປຈ຺ຈິມປຈ຺ຈິມກາຣຕາກາໂວຕິ ປຈ຺ຈິມສ຺ສ ປຈ຺ຈິມສ຺ສ ກາຣຕາກາໂວຯ ປຸຣິມໍ ປຸຣິມຍ຺ຫີ ປຈ຺ຈິມສ຺ສ ປຈ຺ຈິມສ຺ສ ວິເສສປຈ຺ຈໂຍຕິຯ

໔໖໗ຯ ອວິປ຺ປຣີຕກາຍາທິສກາວຄ຺ຄຫຕສມຕ຺ຖຕາຍ ພລວຕີ ເອວ ສຕິຯ ປຍ຺ຍາ ຄຫິຕາ ສຕິເນປກ຺ເກນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອວໍຈິຕ຺ໂຕຕິ ເອວໍ ລາກສກ຺ກາຣສີໂລກສນ຺ນິສ຺ສິຕຈິຕ຺ໂຕຯ ຈິຣກຕວຕ຺ຕາທິວເສນາຕິ ຈິຣກຕວຕ຺ຕາທີສີເສນຯ "ວຸຕ຺ໂຕ"ຕິ ອິມິນາປີ "ກຕ຺ວາ ອາຫ ກາຍວິຍ຺ຍຕ຺ຕີ...ເປ... ໂກຍ຺ຖາສ"ນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ

ປເຣສນ຺ຕິ ນ ອນນ຺ຕຣານໍຯ ສພ຺ເພສໍ...ເປ... ໂຍເຊຕພ຺ພາ "ສພ຺ເພ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ ສພ຺ເພສໍ ປຈ຺ຈຍວິເສສາ ໂຫນ຺ຕິເຍວາ"ຕິຯ ກາເມຕີຕິ ກາໂມ, ອສ຺ສາທນວເສນ ອາມສຕີຕິ ອາມິສໍ, ກາໂມວ ອາມິສນ຺ຕິ ກາມາມິສໍ, ກິເລສກາໂມຯ ວຕ຺ຖຸກາໂມ ປນ ອາມສີຍຕີຕິ ອາມິສໍຯ ເອວໍ ເສສທ຺ວຍມ຺ປີຯ ເຕສຸ ໂລກິຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສຸຂວິເສສາຕິ ໂລໂກ, ອຸປ຺ປຕ຺ຕິວິເສໂສຯ ວຍ຺ຜໍ ສໍສາໂຣຯ ກາມສ຺ສາທວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ໂລໂກ ກາມາມິສໍຯ ກວວິເສສປຕ຺ຖນາວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ໂລກາມິສໍຯ ວິກໂວ ນາມ ກິມຕ຺ຖິໂຍ, ໂກ ວາ ຕໍ ອກິປຕ຺ເຖຍ຺ຍາຕິ ວຍ຺ຜານຸເຄຘກູໂຕ ໂລໂກ ວຍ຺ຜາມິສນ຺ຕິ ຈ ວທນ຺ຕິຯ ຕທາຣມ຺ມຕນ຺ຕິ ຕສ຺ສາ ຕຕ຺ຫາຍ ອາຣມ຺ມຕໍ, ຣູປາທີຯ ໂລກຘມ຺ມາ ລາກາທໂຍຯ ວຸຕ຺ຕາວເສສາ ສພ຺ພາວ ຕຕ຺ຫາ ສໍສາຣຊນໂກ ຣາໂຄຯ

ປຖມນຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

ທຸຕິຍນຍວຕ຺ຕນາ

໔໖໘-໙ຯສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາຕິ ກາມກວາທີສຸ, ສຍ຺ຍີກວາທີສຸ, ເອກໂວກາຣກວາທີສຸ ຈ ສພ຺ພກເວສຸ ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາຯ ອາຫາຣໂຕ ຖິຕິ ເອເຕສນ຺ຕິ ອາຫາຣຍ຺ຖິຕິກາ, ປຈ຺ຈຍຍ຺ຖິຕິກາຯ ເຍນ ປຈ຺ຈເຍນ ເຕ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕິ, ໂສ ເອໂກວ ຘມ຺ໂມ ຍາຕປຣິຍ຺ຍາສງ຺ຂາຕາຍ "ອາຫາຣຍ຺ຖິຕິກາ"ຕິ ອກິຍ຺ຍາຍ ອກິຍ຺ເຍຍ຺ໂຍຯ ທ຺ເວ ຘາຕ຺ໂຍຕິ ສງ຺ຂຕາສງ຺ຂຕຘາຕ຺ໂຍຯ ຕິສ຺ໂສ ຘາຕ຺ໂຍຕິ ກາມ

ຘາຕຸຣູປຘາຕຸອຣູປຘາຕຸໂຍ។ ປຎ຺ຈ ວິມຸຕ຺ຕາຍຕນານີຕິ ‘‘ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ສຕ຺ຖາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອຎ຺ຎຕໂຣ ວາ ຄຣຸຏ຺ຐານີໂຍ’’ຕິອາທິນາ (ທີ។ ນິ។ ໓។໓໒໒, ໓໕໕; ອ។ ນິ។ ໕។໒໖) ອາຄຕານິ ວິມຸຈ຺ຈນກາຣຓານິ។ ອນຸຕ຺ຕຣິຍານີຕິ ທສ຺ສນານຸຕ຺ຕຣິຍາທີນິ ຉ ອນຸຕ຺ຕຣິຍານິ។ ນິທ຺ທສວຕ຺ຖູນີຕິ ເຍຫິ ກາຣເຓຫິ ນິທ຺ທໂສ ໂຫຕິ, ຕານິ ນິທ຺ທສວຕ຺ຖູນິ ນາມ។ ທສ ນາມຕ຺ຕຎ຺ເຎຕໍ។ ຊິຕາສໂວ ຫິ ທສວສ຺ໂສ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ປຸນ ທສວສ຺ໂສ ນ ໂຫຕິ។ ນ ເກວລຎ຺ຈ ທສວສ຺ໂສ, ນວວສ຺ໂສປິ…ເປ… ເອກມຸຫຸຕ຺ຕິໂກປິ ນ ໂຫຕິເຍວ ປຸນ ປຏິສນ຺ຘິຍາ ອຠາວາ, ອຠພ຺ພຸປ຺ປຕ຺ຕິກວເສນ ປເນວໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕານິ ປນ ‘‘ອິຘ, ຠິກ຺ຂຸ, ສິກ຺ຂາສມາທາເນ ຕິພ຺ພຈ຺ຉນ຺ໂທ ໂຫຕິ’’ຕິອາທິນາ (ທີ។ ນິ។ ໓។໓໓໑) ສຸຕ຺ເຕ ອາຄຕານິເຍວ។ ‘‘ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິກສ຺ສ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓາ ໂຫຕິ’’ຕິອາທີນິ (ທີ។ ນິ។ ໓។໓໖໐; ອ។ ນິ។ ໑໐។໑໐໖) ທສ ນິຊ຺ຊຣວຕ຺ຖູນິ។ ຂນ຺ຘາທໂຍຕິ ຂນ຺ຘາຍຕນຘາຕາທໂຍ។ ວິນນ຺ຘນນ຺ຕິ ‘‘ກາຍາທິວິນນ຺ຘນຏ຺ເຐນ ວານໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຕຓ຺ຫາ’’ຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ອສ຺ສາທນວເສນ ອາຣມ຺ມເຓ ປວຕ຺ຕມານາ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປິຍຣູປສາຕຣູເປສູ’’ຕິ។

ວິປ຺ສ຺ສນາສຫຄຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິສມຸຏ຺ຐາປກຕ຺ຕາ។ ‘‘ມຄ຺ຄໍ ອປ຺ປຕ຺ຕໍ ກາຍິກໍ ວີຣິຍ’’ນ຺ຕິ ວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປນ ໂລກຸຕ຺ຕຣວີຣິຍມ຺ປິ ປຣິຍາເຍນ ກາຍິກໍ ນາມ ອຕ຺ຖີຕິ ທີປິຕໍ ໂຫຕິ។

ຣູປາວຈເຣ ປີຕິສມ຺ໂພຌ຺ຌງ຺ໂຄຕິ ນ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຣູປາວຈເຣ…ເປ… ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕາ’’ຕິ។ ຍຖາ ວິປ຺ສ຺ສນາສຫຄຕາ ປີຕິ ປຣິຍາເຍນ ‘‘ປີຕິສມ຺ໂພຌ຺ຌງ຺ໂຄ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ຣູປາວຈເຣ ປີຕິ ນິພ຺ເພຘຠາຄິຍາ ວຕ຺ຕພ຺ພາ ສິຍາ។ ເອວໍ ລພ຺ຠມານາປິ ອລພ຺ຠມານໍ ອຸປາທາຍ ນ ວຸຕ຺ຕາ។ ‘‘ອວິຕກ຺ກອວິຈາຣາ’’ຕິ ວິເສສນໍ ສນ຺ຕປ຺ປິຕາຍ ປີຕິຍາ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ។ ໂພຌ຺ຌງ຺ຄຠູຕາຕິ ປຣິຍາຍ ໂພຌ຺ຌງ຺ຄຠູຕາ។ ອວິຕກ຺ກອວິຈາໂຣ ປີຕິ…ເປ… ນ ວຸຕ຺ໂຕ ສວິຕກ຺ກສວິຈາຣຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ។ ນ ຫິ ກາມາວຈຣາ ອວິຕກ຺ກອວິຈາຣາ ປີຕິ ອຕ຺ຖິ។

ອິຘ ວຸຕ຺ໂຕ ປຣິຍາເຍນາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ມຄ຺ຄປຏິເວຘານຸໂລມນໂຕ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ວິຍ ປາທກຌ຺ຌາເນສຸປິ ສຕິອາທໂຍ ‘‘ໂພຌ຺ຌງ຺ຄາ’’ຕ຺ເວວ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ນິພ຺ເພຘຠາຄິຍຕ຺ຕາ ນ ປຏິກ຺ຂິປິຕພ຺ໂພ’’ຕິ។ ເອວໍ ກສິຓຌ຺ຌານາທີສຸ ໂພຌ຺ຌງ຺ເຄ ອຸທ຺ຘຣນ຺ຕານໍ ອຘິປ຺ປາຍໍ ວຕ຺ວາ ອນຸທ຺ຘຣນ຺ຕານໍ ອຘິປ຺ປາຍໍ ວຕ຺ຕຸໍ ‘‘ອນຸທ຺ຘຣນ຺ຕາ ປນາ’’ຕິອາທິມາຫ។ ເຕ ຫິ ອາສນ຺ເນການ຺ຕກິຈ຺ຈນິພ຺ພຕ຺ຕິຫິ ວິປ຺ສ຺ສນາກ຺ຂເຓ ໂພຌ຺ຌງ຺ເຄ ອຸທ຺ຘຣນ຺ຕິ, ນ ຌານກ຺ຂເຓ ຕທຠາວໂຕ។ ເຕນາຫ ‘‘ວິປ຺ສ຺ສນາກິຈ຺ຈສ຺ສ ວິຍ…ເປ… ນ ອຸທ຺ຘຣນ຺ຕີ’’ຕິ។ ກສິຓນິສ຺ສນ຺ໂທ ອຣູປານີຕິ ອາຫ ‘‘ຕທາຍຕ຺ຕານີ’’ຕິ។

ທຸຕິຍນຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

ຕຕິຍນຍວຓ຺ຓນາ

໕໗໐-໑។ ໂວສ຺ສຊ຺ຊນໍ ປຫານໍ ໂວສ຺ສຄ຺ໂຄ, ໂວສ຺ສຊ຺ຊນໍ ວາ ວິສ຺ສຏ຺ຐຠາໂວ ນິຣາສງ຺ການຸປ຺ປເວໂສຕິ ອາຫ ‘ໂວສ຺ສຄ຺ຄສທ຺ໂທ…ເປ… ທຸວິໂຘ ວຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ។ ວິປ຺ສ຺ສນາກ຺ຂເຓ ຕທງ຺ຄຕນ຺ນິນ຺ນປ຺ປກາເຣນ, ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ສມຸຈ຺ເຈທຕ ທາຣມ຺ມຓກຣຓປ຺ປກາເຣນ។

ຕຕິຍນຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

໒។ ອຠິຘມ຺ມຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ

໕໗໒។ ອຸເປກ຺ຂນມຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຌ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ສຠາໂວ, ໂສ ຈ ສມາຘິວີຣິຍສມ຺ໂພຌ຺ຌງ຺ໂຄ ວິຍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານໍ ອູນາຘິກຠາວພ຺ຍາວໂຏ ອຫຸຕ຺ວາ ເຕສໍ ອນູນານຘິກຠາເວ ມຌ຺ຌຕ຺ຕາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ອາຫ ‘‘ອຸເປກ຺ຂນວເສນາ’’ຕິອາທິນາ។ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ອິກ຺ຂນນ຺ຕິ ປຏິສງ຺ຂານມາຫ។

ອຠິສມ຺ມຠາຊນີຍວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຠິຕາຯ

ໂພຊ຺ຊງ຺ຄວິກງ຺ຄວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຠິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໑ຯ ມຄ຺ຄງ຺ຄວິຠງ຺ໂຄ

໒ຯ ອຠິຘມ຺ມຠາຊນິຍວຓ຺ຓນາ

໔໙໐ຯອຠິຘມ຺ເມຕິ ຘມ຺ມສງ຺ຄເຫຯ ໂສ ຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕາຠິຘມ຺ມເທສນາ, ນ ວິຠງ຺ຄເທສນາ ວິຍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕນຍວິມິສ຺ສາຯ ອຣິໂຍປປທຕໍ ນ ກໂຣຕິ ວິນາປີ ເຕນສ຺ສ ອຣິຍຠາວສິທ຺ຘິໂຕຯ ເຕນາຫ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ''ຍຖາ ຫີ''ຕິອາທິຯ

໔໙໓ຯ'ໂລກິຍກາເລນາ''ຕິ ອິທໍ ປຸພ຺ພຠາຄຠາວນານຸຠາເວນ ກິຈ຺ຈາຕິເຣກສິທ຺ຘິຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອເຕສນ຺ຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິອາທີນໍຯ ອປ຺ປຫາເນ, ປຫາເນ ຈ ອາທີນວານິສໍສວິຠາວນາທີນາ ວິເສສປ຺ປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິອາທີນີ ມິຈ຺ຉາວາຈາທີນີ ປຊຫາເປນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕານີຯ ມິຈ຺ຉາວາຈາທີໂຕ ນິວຕ຺ຕິ ສມ຺ມາວາຈາທີກິຣິຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ສມ຺ມາວາຈາທີກິຣິຍາ ຫີ ວິຣຕີ''ຕີຯ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິອາທໂຍ ວິຍ ນ ກາຣາປກຠາເວນ, ຕໍສມງ຺ຄີປຸຄ຺ຄໂລ ວິຍ ນ ກຕ຺ຕຸຠາເວນຯ ໂລກຸຕ຺ຕຣກ຺ຂເຓປີຕິ ນ ເກວລໍ ໂລກິຍກ຺ຂເຓເຍວ, ອຖ ໂຂ ໂລກຸຕ຺ຕຣກ຺ຂເຓປີຯ

ຂນ຺ໂຘປີ ວິປຈ຺ຈຕີຕິ ປຏິສນ຺ຘິທາຍີກໍ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ຕຕ຺ຖ ວິປຈ຺ຈຕີຕິ ປວຕ຺ຕິວິປາກທາຍີກໍຯ

ເອເກກນ຺ຕິ ''ຕຕ຺ຖ ກຕມາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ''ຕິອາທີນາ ເອເກກໍ ອງ຺ຄໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາຯ ຕສ຺ສ ຕສ຺ເສວາຕິ ເອເກກງ຺ຄສ຺ເສວ, ນ ອງ຺ຄສມຸທາຍສ຺ສຯ ສຫ ປນ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາຕິ ''ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ປຎ຺ຈງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ''ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາຯ ເອກໂຕ ວິສ຺ສຊ຺ຊນປຏິນິທ຺ເທສຕ຺ຕາຕິ ຍທິປີ ''ຕຕ຺ຖ ກຕມາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ? ຍາ ປຎ຺ຎາ''ຕິອາທີນາ (ວິຠຯ ໔໙໔) ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ກຕໍ, ''ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ປຎ຺ຈງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ''ຕິ (ວິຠຯ ໔໙໔) ປນ ເອກໂຕ ກຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉາຍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນວເສນ ປຏິນິທ຺ເທສຠາວໂຕ ນ ປາຏິເຍກ຺ກໍ ປຸຈ຺ຉາວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ນາມ ໂຫຕີຯ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ປຎ຺ຈງ຺ຄິກວາເຣ ເອວ ປາຏິເຍກ຺ກໍ ປຸຈ຺ຉາວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ກຕໍ, ນ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກວາເຣຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ''ຕຕ຺ຖາ''ຕິອາທິຯ ເອເກກມຸຂາຍາຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິອາທີມຸຂາຍຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອຣິຍໍ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ ເທເສສ຺ສາມິ ເສາປນິສໍ ສປຣິກ຺ຂາຣ''ນ຺ຕິອາທິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໒໘)ຯ ປຸພ຺ພສຸທ຺ຘິຍາ ສິຊ຺ຊນ຺ຕີຯ ຕຖາ ຫີ ວຸຕ຺ຕໍ ''ປຸພ຺ເພວ ໂຂ ປນສ຺ສ ກາຍກມ຺ມໍ ວຈີກມ຺ມໍ ອາຊີໂວ ສຸປຣິສຸທ຺ໂຘ ໂຫຕີ''ຕິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໔໓໑), ຕສ຺ມາ ສມ຺ມາວາຈາທີມຸຂາ ຠາວນາ ນຕ຺ຖີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເຕນາຫ ''ນ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ຈາເຣນາ''ຕີຯ

ອຠິຘມ຺ມຠາຊນິຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ມຄ຺ຄງ຺ຄວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

## ໑໒ຯ ຌານວິຠງ຺ໂຄ

### ໑ຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍໍ

#### ມາຕິກາວຓ຺ຓນາ

໕໐໘ຯປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕາ, ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕາ, ສຕິສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ, ຊາຄຣິຍານຸໂຍໂຄຕິ ເອວມາທິເກ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ອສຸຠານຸສ຺ສຕິໂຍຕິ ອສຸຠຌານານິ, ອນຸສ຺ສຕິຌານານິ ຈຯ ສຕິ ສມຓຠາວກຣປຸພ຺ພຠາຄກຣຓີຍສມ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ສມຓຠາໂວປິ ສິທ຺ໂຘເຍວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ສຸຎ຺ຎາ…ເປ… ທສ຺ເສຕີ”ຕິຯ ກາຣເຓ ຫິ ສິທ຺ເຘ ຜລມ຺ປິ ສິທ຺ຘເມວ ໂຫຕີຕິຯ ສິກ຺ຂາປທານໍ ສຣູປໍ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາກາຣໍ, ສງ຺ເຂປໂຕ ວິຠາຄຎ຺ຈ ທສ຺ເສຕຸໍ “ສິກ຺ຂາປເທສູ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ນາມກາຍາທີວເສນາຕິ ນາມກາຍປທກາຍພ຺ຍຎ຺ຊນກາຍວເສນ ວຸຕ຺ເຕສຸຯ ອິມິນາ ສິກ຺ຂາປທານໍ ສິກ຺ຂາຍ ອຘິຄມູປາຍຠູຕປຎ຺ຎຕ຺ຕິສຠາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ ເຕສຸ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາກາເຣ ສຕ຺ຖຸອາຓາຕິກ຺ກໂມເຍວາຕິ ອາຫ “ວຈ…ເປ… ຕພ຺ເພສູ”ຕິຯ ສິກ຺ຂາໂກຏ຺ຐາເສສູຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປເຠເທສຸ ອຘິສີລສິກ຺ຂາທິເກສຸຯ ເຕສຸ ສມາທານເມວ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາກາໂຣຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ປຣິປູຣຓວເສນ ສິກ຺ຂິຕພ຺ເພສູ”ຕິຯ ສິກ຺ຂາປເທກເທສຠູຕາຕິ ສິກ຺ຂາປທສມຸທາຍສ຺ສ ອວຍວຠູຕາຯ ຠິກ຺ຂຸສິກ຺ຂາ ຫິ ອິຘາຘິປ຺ເປຕາ “ອິຘ ຠິກ຺ຂູ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ “ເສສສິກ຺ຂາ ປນ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາຣວເສນ ສິກ຺ຂາສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕາ”ຕິ (ວິຠຯ ອຏ຺ຐຯ ໕໑໓)ຯ

ມາຕິກາວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

#### ນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໕໐໙ຯທິຏ຺ຐຕ຺ຕາຕິ ສຍມ຺ຠູຎາເຓນ ສຈ຺ຉິກຕຕ຺ຕາຯ ຂນ຺ຕິອາທີສຸປິ ເອເສວ ນເຍຯ ສຍມ຺ຠູຎາເຓນ ສຈ຺ຉິກຣຓວເສເນວ ຫິ ຠຄວໂຕ ຂມນຣຸຈ຺ຈນາທໂຍ, ນ ອຎ຺ເຎສໍ ວິຍ ອນຸສ຺ສວາກາຣປຣິວິຕກ຺ກາທີມຸເຂນຯ ອວິປຣີຕຏ຺ໂຐ ເອກນ຺ຕນິຍ຺ຍານຏ຺ເຐນ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ສິກ຺ຂິຍມາໂນຕິ ສິກ຺ຂາຍ ປຏິປ຺ຊິຍມາໂນ ຯ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພານີ ສິກ຺ຂາປທານີຕິ ສິກ຺ຂາປທປາຬິໍ ວທຕິຯ ຂນ຺ຘຕ຺ຕຍນ຺ຕິ ສີລາທິກ຺ຂນ຺ຘຕ຺ຕຍໍຯ “ສພ຺ພປາປສ຺ສ…ເປ… ພຸທ຺ຘານ ສາສນ”ນ຺ຕິ (ຘຯ ປຯ ໑໘໓; ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໙໐; ເນຕ຺ຕິຯ ໓໐) ວຈນໂຕ ອາຫ “ອນຸສາສນທານຠູຕໍ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍ”ນ຺ຕິຯ

ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາຕິ ມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ເອກນ຺ຕເຫຕຸຠາວໂຕຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີຕິ ກມ຺ມສ຺ສກຕາສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ, ກມ຺ມປຖສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ຈຯ ຜລກາຣໂຓປຈາເຣຫີຕິ ຜລູປຈາເຣນ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ, ກາຣຓູປຈາເຣນ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິປຸພ຺ພງ຺ຄມຕ຺ຕາຯ ກຸສລຘມ຺ເມຫີ ອຕ຺ຕໂນ ເອກເທສຠູເຕຫີຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຘມ຺ເມ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ກຸສລປຎ຺ຎາວິຎ຺ຎາຓານໍ ວາ ປຊານນວິຊານນວເສນ ທສ຺ສນໍ ທິຏ຺ຐີຕິຯ ເຕນ ອວຍວຘມ຺ເມນ ສມຸທາຍສ຺ສ ອຸປຈຣິຕຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ວິນຍນກິຣິຍຕ຺ຕາຕິ ເທສນາຠູຕໍ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍມາຫຯ ຘມ຺ເມນາຕິ ຘມ຺ມໂຕ ອນເປເຕນຯ ອວິສມສຠາເວນາຕິ ອວິສເມນ ສຠາເວນ, ສເມນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໕໑໐ຯອນຎ຺ຎຕ຺ເຖນາຕິ ຄຣຫາທິອຎ຺ຎຕ຺ຖຣຫິເຕນ ສກຕ຺ເຖນຯ ຠິນ຺ນປຏເຣຕິ ຠິກ຺ຂຸສາຣຸປ຺ປວເສນ ປຎ຺ຈຂຓ຺ຒາທີນາ ເຉເທນ ຉິນ຺ນຈີວຣຘເຣຯ

ໂຠທນປຣິຍາຍວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ກິເລສານໍ ປຫານາ ກິເລສານໍ ໂຠທາ ຠິກ຺ຂູຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

ຄຸຓວເສນາຕິ ເສກ຺ຂຘມ຺ມາທິຄຸຓານໍ ວເສນຯ ເຕນ ຠາວຕ຺ຖໂຕ ຠິກ຺ຂຸສທ຺ໂທ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິຯ

ອິທຳ ທຸວຍນ຺ຕິ ‘‘ເອຕ຺ຖ ຈາ’’ຕິອາທີນາ ປຣໂຕ ສຽຄໜທສຸສນວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເສກ຺ໂຂ’’ຕິອາທີກໍ ວຈນທຸວຍໍ຺ ອິມິນາຕິ ‘‘ເສກ຺ໂຂ ກິກ຺ຂຸ ກິນ຺ນຕ຺ຕາ ປາປກາມ’’ນ຺ຕິ ປທານໍ ອຕ຺ຖທສຸສເນນ຺ ນ ສເມຕິ ເສກ຺ຂອເສກ຺ຂປຸຖຸຊຊນາເສກ຺ຂທີປນໂຕ຺ ຕທິທນ຺ຕິ ປກຸມທຸວຍໍ຺ ນິປຸປຣິຍາຍທສຸສນໍ ອຣິຍານໍ , ອເສກ຺ຂານໍເຍວ ຈ ເສກ຺ຂກິນ຺ນກິເລສກາວທີປນໂຕ຺ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ປຜິຍຸຍາວຈນໍ, ສຈຸຈໍ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ນ ປນ ອິຓານິປຸເປໂຕ ອຕ຺ຖຸທຸຓາຣວເສນ ທສຸສິຕຕ຺ຕາ຺

ກາຄວໂຕ ວຈນນ຺ຕິ ອຸປສມ຺ປທາກມ຺ມວາຈມາຫ຺ ຕທນຸຣູປນ຺ຕິ ຕທນຸຈຸຉວິກໍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ປຣິສາວຕ຺ຖຸສິ ມາສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ‘‘ສມຄຸເຄນ ສຽເໝນ ອກຸປຸເປນາ’’ຕິ (ວິກ຺ ໔໑໐) ອິມິນາ ປກາສິຕາຕິ ‘‘ຖານາຣທ’’ນ຺ຕິ ປທສຸສ ‘‘ອນູນ… ເປ… ອວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຕກເມວ ອຕ຺ຖມາຫ຺

໔໑໑຺ອວີຕິກ຺ກມນວິຣຕິກາວໂຕຕິ ອວີຕິກ຺ກມສມາທານກູຕາ ວິຣຕິຕິ ກຕ຺ວາ ວາຣິຕ຺ຕສີລໍ ປຕ຺ວາ ວິຣຕິ ເອວ ປຓານນ຺ຕິ ເຈຕນາສີລສຸສປີ ປຣິຍາຍຕາ ວຸຕ຺ຕາ຺ ‘‘ນຄຣວຑຸຌກີ ວຕ຺ຖຸວິຊຊາຈຣິໂຍ’’ຕິ ອິທໍ ອິຓານິປຸເປຕນຄຣວຑຸຌກີທສຸສນໍ຺ ວຕ຺ຖຸ ວິຊຊາ, ປາສາທວິຊຊາຕິ ທຸວິຓາ ທີ ວຑຸຌກີວິຊຊາ຺ ເລທີຕພ຺ພນ຺ຕິ ສາຍິຕພ຺ພໍ຺ ຈຸພິຕພ຺ພນ຺ຕິ ປາຕພ຺ພໍ຺

ອິນ຺ທຸຣິຍສໍວຣາຫາຣຕ຺ຕາຕິ ອິນ຺ທຸຣິຍສໍວຣເຫຕຸກຕ຺ຕາ຺ ປາຕິໂມກ຺ຂສີລໍ ສິກ຺ຂາປທສີລໍ ນ ປກຕິສີລາທີເກນ ຄຍ຺ຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ປາຕິໂມກ຺ຂໂຕ ອລຸຍໍ ສີລໍ ກາຍິກອວີຕິກ຺ກມາທິຄຸຄໜເຄນ ຄທິຕ’’ນ຺ຕິ຺ ຕໍ ປນ ປາຕິໂມກ຺ຂສີເລນ ນ ສຽຄຍ຺ຫຕີຕິ ນ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ, ກາຍິກວາຈສິກສໍວຣສຸສ ຕພ຺ພິນິມຸຕ຺ຕສຸສ ອກາວໂຕຕິ ທສຸເສນ຺ໂຕ ‘‘ອິມິນາ ອຓິປຸປາເຍນ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ອາຫ຺

ຕຕ຺ຖ ປາຕິໂມກ຺ຂສທຸທສຸສ ເອວໍ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ – ກິເລສານໍ ພລວກາວໂຕ, ປາປກິຣິຍາຍ ສຸກຣກາວໂຕ, ປຸຍຸຍກິຣິຍາຍ ຈ ທຸກ຺ກຣກາວໂຕ ພຫຸກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອປາເຍສຸ ປຕນສີໂລຕິ ປາຕີ, ປຸຖຸຊຊໂນ, ອນິຈຸຈຕາຍ ວາ ກວາທີສຸ ກມ຺ມເວຄກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຆຜີຍນ຺ ຕໍ ວິຍ ອນວຍຸຖາເນນ ປຣິພ຺ກມນໂຕ ຄມນສີໂລຕິ ປາຕີ, ມຣຓວເສນ ວາ ຕມ຺ຫີ ຕມ຺ຫີ ສຕ຺ຕນິກາເຍ ອຕ຺ຕກາວສຸສ ປາຕນສີໂລຕິ ປາຕີ, ສຕ຺ຕສນ຺ຕາໂນ, ຈິຕ຺ຕເມວ ວາ຺ ຕໍ ປາຕີນໍ ສໍສາຣທຸກ຺ຂໂຕ ໂມກ຺ເຂຕີຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ຺ ຈິຕ຺ຕສຸສ ຫີ ວິໂມກ຺ເຂນ ສຕ຺ໂຕປີ ‘‘ວິມຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ ວຸຈຸຈຕິ຺ ວຸຕ຺ຕຍຸຫິ ‘‘ຈິຕ຺ຕໂວທານາ ວິສຸຊຊນ຺ຕີ’’ຕິ (ສໍ຺ ນິ຺ ໓຺໑໐໐), ‘‘ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫີ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ (ມຫາວ຺ ໒໗) ຈ຺ ອຖ ວາ ອວິຊຊາທີນາ ເຫຕຸນາ ສໍສາເຣ ປຕຕິ ຄຈຸຉຕິ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ປາຕີ຺ ‘‘ອວິຊຊານີວຣຓາ ນໍ ສຕ຺ຕານໍ ຕຕ຺ຫາສໍໂຍຊນານໍ ສນ຺ຓາວຕໍ ສໍສຣຕ’’ນ຺ຕິ (ສໍ຺ ນິ຺ ໒຺໑໒໔; ໓຺໑໑; ໔຺໔໒໐; ກຖາ຺ ໗໕) ທີ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕສຸສ ປາຕິໂນ ສຕ຺ຕສຸສ ຕຕ຺ຫາທິສໍກິເລສຕ຺ຕຍໂຕ ໂມກ຺ໂຂ ເອເຕນາຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂ຺ ‘‘ກຕ຺ເຖກາລຸໂອ’’ຕິອາທີນໍ ວິຍ ຕສຸສ ສ ມາສສິທ຺ຓິ ເວທິຕພ຺ພາ຺

ອຖ ວາ ປາເຕຕິ ວິນິປາເຕຕິ ທຸກ຺ເຂຕີ ປາຕີ, ຈິຕ຺ຕໍ຺ ວຸຕ຺ຕຍຸຫິ ‘‘ຈິຕ຺ເຕນ ນີຍຕິ ໂລໂກ, ຈິຕ຺ເຕນ ປຣິກສຸສຕີ’’ຕິ (ສໍ຺ ນິ຺ ໑຺໖໒)຺ ຕສຸສ ປາຕິໂນ ໂມກ຺ໂຂ ເອເຕນາຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂ຺ ປຕຕິ ວາ ເອເຕນ ອປາຍທຸກ຺ເຂ ວາ ສໍສາຣທຸກ຺ເຂ ວາຕິ ປາຕີ, ຕຕ຺ ຫາທິສໍກິເລໂສ຺ ວຸຕ຺ຕຍຸຫິ ‘‘ຕຕ຺ຫາ ຊເນຕິ ປຸຣິສໍ (ສໍ຺ ນິ຺ ໑຺໕໔-໕໗), ຕຕ຺ຫາທຸຕິໂຍ ປຸຣິໂສ’’ຕິ (ອິຕິວ຺ຸ ໑໕; ມຫານິ຺ ໑໙໑; ຈູລຸອນິ຺ ປາຣາຍນານຸຄີຕິຄາຖາ ນິທ຺ເທສ ໑໐໗) ຈ ອາທີ຺ ຕໂຕ ໂມກ຺ໂຂຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂ຺

ອຖ ວາ ປຕຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ປາຕີນີ, ຉ ອຊຊຕ຺ຕິກພາຫີຣານີ ອາຍຕນານີ຺ ວຸຕ຺ຕຍຸຫິ ‘‘ຉສຸ ໂລໂກ ສມຸປຸປນ຺ໂນ, ຉສຸ ກຸພ຺ພຕີ ສນ຺ຖວ’’ນ຺ຕິ (ສໍ຺ ນິ຺ ໑຺໗໐; ສ຺ຸ ນິ຺ ໑໗໑)຺ ຕໂຕ ຉອຊຊຕ຺ຕິກພາຫີຣາຍຕນສຽຂາຕໂຕ ປາຕີໂຕ ໂມກ຺ໂຂຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂ຺

ອຖ ວາ ປາໂຕ ວິນິປາໂຕ ອສຸສ ອຕ຺ຖີຕິ ປາຕີ, ສໍສາໂຣ, ຕໂຕ ໂມກ຺ໂຂຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂ຺

ອຖ ວາ ສພ຺ພໂລກາທິປຕີກາວໂຕ ຌມ຺ມິສຸສໂຣ ກຄວາ ‘‘ປຕີ’’ຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ມຸຈຸຈຕິ ເອເຕນາຕິ ໂມກ຺ໂຂ, ປຕິໂນ ໂມກ຺ໂຂ ເຕນ ປຍຸຍຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ປຕິໂມກ຺ໂຂ, ປຕິໂມກ຺ໂຂ ເອວ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ຺ ສພ຺ພຄຸຓານໍ ວາ ມູລກາວໂຕ ອຸຕ຺ຕມຍຸເຖນ ປຕີ ຈ ໂສ ຍຖາວຸຕ຺ ເຕນຕ຺ເຖນ ໂມກ຺ໂຂ ຈາຕິ ປຕິໂມກ຺ໂຂ, ປຕິໂມກ຺ໂຂ ເອວ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ຺ ຕຖາ ທີ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປາຕິໂມກ຺ຂນ຺ຕິ ມຸຂເມຕໍ ປມຸຂເມຕ’’ນ຺ ຕິ (ມຫາວ຺ ໑໓໕) ວິຕ຺ຖາໂຣ຺

ອຖ ວາ ປ-ອິຕິ ປກາເຣ, ອຕີຕິ ອຈຸຈນ຺ຕຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ, ຕສຸມາ ປກາເຣຫິ ອຈຸຈນ຺ຕໍ ໂມກ຺ເຂຕີຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ຺ ອິທຍຸຫິ ສີລໍ ສຍໍ

ຕທງ຺ຄວເສນ, ສມາຘິສຫິຕໍ ປຍ຺ຍາສຫິຕຍ຺ຈ ວິກ຺ຂມ຺ຠນວເສນ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ຈ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ໂມກ຺ເຂຕິ ໂມເຈຕີຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂໍຯ ປຕິ ປຕິ ໂມກ຺ໂຂຕິ ວາ ປຕິໂມກ຺ໂຂ, ຕມ຺ຫາ ຕມ຺ຫາ ວິຕິກ຺ກມໂທສໂຕ ປຈ຺ເຈກໍ ໂມກ຺ໂຂຕິ ອຕ຺ໂຖ, ປຕິໂມກ຺ໂຂເຍວ ປາຕິໂມກ຺ຂໍຯ ໂມກ຺ໂຂ ວາ ນິພ຺ພານໍ, ຕສ຺ສ ໂມກ຺ຂສ຺ສ ປຏິພິມ຺ພຠູໂຕຕິ ປຕິໂມກ຺ຂໍຯ ສີລສໍວໂຣ ຫິ ນິພ຺ເພຘຠາຄິໂຍ ສູຣິຍສ຺ສ ອຣຸຓຸຄ຺ຄມນໍ ວິຍ ນິພ຺ພານສ຺ສ ອຸທຍຠູໂຕ ຕປ຺ປຏິຠາໂຄ ວິຍ ໂຫຕິ ຍຖາຣຫໍ ກິເລສນິພ຺ພາປນໂຕຕິ ປຕິໂມກ຺ຂໍ, ປຕິໂມກ຺ຂໍເຍວ ປາຕິໂມກ຺ຂໍຯ

ອຖ ວາ ໂມກ຺ຂໍ ປຕິ ວຕ຺ຕຕິ, ໂມກ຺ຂາຠິມຸຂນ຺ຕິ ວາ ປຕິໂມກ຺ຂໍ, ປຕິໂມກ຺ຂໍເຍວ ປາຕິໂມກ຺ຂນ຺ຕິຯ ອິທມ຺ປິ ປາຕິໂມກ຺ຂສທ຺ທສ຺ສ ມຸຂມຕ຺ຕທສ຺ສນເມວຯ ສພ຺ພາກາເຣນ ປນ ຊິນປາຕິໂມກ຺ໂຂ ຠຄວາວ ອນວຊ຺ຊປຕິໂມກ຺ຂໍ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ສໍວຓ຺ເຓຍ຺ຍຯ

໔໑໓ຯ ຄຣຸຠຓ຺ຑວິສ຺ສຊ຺ຊນກຣຓາຠູຕໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ຄຣຸຠຓ຺ຑວິສ຺ສຊ຺ຊນໍຯ ຄຣຸຠຓ຺ຑນ຺ຕຣຠູຕໍ ຖາວຣາທິຯ ອູນກໍ ນ ວຍ຺ຍຕີຕິ ຍາຕິກມ຺ມໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຕິເຣກຄ຺ຫນກໍ, ຕທຄ຺ຫນກເມວ ວາ ວຍ຺ຍຕີຕິຯ ຍຖາວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ໂປກ຺ຂຣຕິໂຕ ປີສຸ ອຸທ຺ທຣຓາທີຖາວຣກມ຺ມໍຯ

ຘາເຣຕິ, ໂປເສຕິ ວາ ປເຣສໍ ທາຣເກຯ

ຄິຫີນໍ ກຣີຍມານໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ສງ຺ຆສ຺ສ, ຄຓສ຺ສ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປີຏ຺ຐປຏິປີຏ຺ຐນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕຣປ຺ຫໂລປີ, ປຸຣິມປ຺ເຫ ອຸຕ຺ຕຣປ຺ຫໂລປຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ນິທ຺ເທໂສຕິ ອາຫ "ປີຏ຺ຐຕ຺ຖ"ນ຺ຕິອາທີຯ ອໂຍນິໂສ ວິຈາຣຓໍ ອຍາຖາວປຏິປຕ຺ຕິຯ

໔໑໔ຯ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ຍຖາສກໍ ວິສເຍ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ຄາໂວ, ຈກ຺ຂາທີນິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິຯ

ວິຆຸນນໍ ປປ຺ໂພຍນໍ, ປວາຫນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໔໑໕ຯ ຍຖາ ກຣຓຕ຺ໂຖ ກຣຓີຍສທ຺ໂທ, ເອວໍ ວິກິຣຓຕ຺ໂຖປິ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ວິກ຺ຂິປິຕພ຺ພານີ"ຕິ, ວິທ຺ຘໍສິຕພ຺ພານີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສໍຍມນີຍານີ ວາ ສໍຍມກຣຓີຍານີ, "ນ ປຸນ ເອວໍ ກໂຣມີ"ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ທຫນໍ ມນສາ ອຘິຏ຺ຐານໍ ສໍຍມນໍ, ສໍຍມນກຣຓີຍານີ ສໍວຣກຣຓີຍານີຕິ ຈິຕ຺ຕມຕ຺ຕາຍຕ຺ຕາ ເອວ ສໍຍມສໍວຣາ ອາຈຣິເຍນ ອຘິປ຺ເປຕາຕິ ອາຫ "ອນາປຕ຺ຕິຄມນີຍານີ"ຕິ ຯ ອນ຺ເຕວາສິກຕ຺ເຖໂຣ ປນ ເທສນາປິ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທມນສິກາເຣຫິ ວິນາ ນ ໂຫຕີຕິ ເທສນາວິສຸທ຺ຘີ ນິສ຺ສຣຓໍ ວທຕິຯ

໔໑໖ຯ "ອລງ຺ກໂຕ ເຈປີ...ເປ... ສ ຠິກ຺ຂູ"ຕິອາທີສຸ (ສຯ ປຯ ໑໔໘) ວິຍ ອິຘາປີ ຄຸຓໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ອຘິປ຺ເປໂຕຯ ຕຖາ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ "ອິຘ ຠິກ຺ຂູຕິ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ຠິກ຺ຂຸຠາວທສ຺ສນໂຕ ເອວມາຫາ"ຕິ (ວິຠຯ ອຏ຺ຐຯ ໓໔໕)ຯ ຍຕ຺ຕກໍ ເອເກນ ປຸຄ຺ຄເລນ ອເສເສຕ຺ວາ ສມາທາຕຸໍ ສກ຺ກາ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫ "ເຍນ ສມາທາເນນ ສພ຺ພາປີ ສິກ຺ຂາ ສມາທິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕີ"ຕິ ຍຖາ ອຸປສມ຺ປທາປາຣິປູຣີຍາ ອເສສໍ ອຸປສມ຺ປນ຺ນສິກ຺ຂາສມາທານໍຯ ຕນ຺ຕິ ສມາທານໍຯ ອເນເກສູຕິ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ສມາທາເນສຸຯ ຍຖາ ສມາທິນ຺ນາຍ ສິກ຺ຂາຍ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ອວິຕິກ຺ກມນໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາກາໂຣ, ເອວໍ ສຕິ ວິຕິກ຺ກເມ ເທສນາຄາມິນີຍາ ເທສນາ, ວຸຏ຺ຐານຄາມິນີຍາ ວຸຏ຺ຐານໍ ຕທຸປາຍຠູຕໍ ປາຣິວາສິກວຕ຺ຕຈຣຓາທີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ອວິຕິ...ເປ... ອາກາເຣນາ"ຕິຯ ຍໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ປມາເທນ ວິຕິກ຺ກນ຺ຕໍ, ຕໍ ສິກ຺ຂິຍມານໍ ນ ໂຫຕີຕິ ເສສິຕໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ວິຕິກ຺ກມນວເສນ ເສສສ຺ສາ"ຕິຯ

໔໑໗ຯຈິຕ຺ຕປຣິໂສຘນຠາວນາຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິໂສຘນຠູຕາ ອາວຣຓີຍຘມ຺ມວິກ຺ຂມ຺ຠິກາ ສມາຘິວິປສ຺ສນາຠາວນາ ຈິຕ຺ຕປຣິໂສຘນຠາວນາຯ ສຸປ຺ປປຣິຄ຺ຄາຫກນ຺ຕິ ນິທ຺ທາປຣິຄ຺ຄາຫກໍຯ ອິທນ຺ຕິ ອິທໍ ອພ຺ໂພກິຓ຺ຓຠວງ຺ໂຄຕ຺ຕຣຓສງ຺ຂາຕໍ ກິຣິຍມຍຈິຕ຺ຕານໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕນໍ ສຸປ຺ປໍ ນາມຯ ອິໂຕ ຠວງ຺ໂຄຕ຺ຕຣຓໂຕຯ ປຸພ຺ເພ ອິໂຕ ກິຣິຍມຍຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິໂຕ ປຣຍ຺ຈ ນຕ຺ຖີຯ ອຍໍ ກາຍກິລມໂຖ, ຖີນມິທ຺ຘຍ຺ຈ ເອຕສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍຯ

໔໘ຯສຕິປຏ຺ຐານາທໂຍຕິ ສຕິປຏ຺ຐານສມ຺ມປ຺ປຘານິທ຺ຘິປາທາ, ເອກຈ຺ເຈ ຈ ມຄ຺ຄສມ຺ມາ ສຫ ນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ປາຬິຍໍ ນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເອເຕ ຕາວ ເອກສ຺ມິໍ ອາຣມ຺ມເຓ ສຫ ນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ນ ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍຸໍ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍພລານິ ກສ຺ມາ ນ ຄຫິຕານີຕິ ອາຫ "ປວຕ຺ຕ...ເປ... ໂຫນ຺ຕີ"ຕິຯ ເອວມ຺ປິ ສທ຺ທິນ຺ທ຺ຣິຍພລານິ ໂພຊ຺ຊງ຺ເຄຫິ ນ ສງ຺ຄຍ຺ຫນ຺ຕີຕິ ກສ຺ມາ ເຕສໍ

ຕທນ຺ໂຕຄຌຕາຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຌາຍາຫ “ປີຕິ…ເປ… ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ”ຕິ຺.

໔໔໙. ສມນ຺ຕໂຕຕິ ສພ຺ພກາເຄສຸ ສພ຺ເພສຸ ອກິກ຺ກມາທີສຸ, ສພ຺ພກາຄໂຕ ວາ ເຕສຸ ເອວ ອກິກ຺ກມາທີສຸ ອຕ຺ຖານ ຕ຺ຖາທີສພ຺ພກາຄໂຕ ສພ຺ພາກາຣໂຕ. ສມ຺ມາຕິ ອວິປ຺ຣີຕໍ ໂຍນິໂສ. ສມນ຺ຕິ ອວິສມໍ, ອິຍ຺ຖາທີອາຣມ຺ມເຕ ຣາຄາທີວິສມຣຫິຕໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ກິກ຺ຂາ ຈຣິຍຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ກິກ຺ຂາຈາໂຣ, ກິກ຺ຂາຍ ຈຣຕຍ຺ຖານໍ, ໂສ ເອວ ໂຄຈໂຣ, ກິກ຺ຂາຍ ຈຣຕເມວ ວາ ສມ຺ປ຺ຊລ຺ລສ຺ສ ວິສຍກາວໂຕ ໂຄຈໂຣ, ຕສ຺ມີ ກິກ຺ຂາຈາຣໂຄຈເຣ. ໂສ ປນ ອກິກ຺ກມາທີເກາທກິນ຺ນນ຺ຕິ ວິເສສນວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ “ອກິກ຺ກມາທີສຸ ປນາ”ຕິ. ກມ຺ມຍ຺ຖານສງ຺ຂາເຕຕິ ໂຍຄກມ຺ມສ຺ສ ກາວນາຍ ປວຕ຺ຕິຍ຺ຖານສງ຺ຂາເຕ ອາຣມ຺ມເຕ, ກາວນາກມ຺ເມເຍວ ວາ, ໂຍຄີໂນ ສຸຂວິເສສເຫຕຸຕາຍ ວາ ກມ຺ມຍ຺ຖານສງ຺ຂາເຕ ສມ຺ປ຺ຊລ຺ລສ຺ສ ວິສຍກາເວນ ໂຄຈເຣ. ອກິກ຺ກມາທີສູຕິ ອກິກ຺ກມປ຺ຜິກ຺ກມາທີສຸ ເຈວ ຈີວຣປາຣຸປນາທີສຸ ຈ. ອສມ຺ມຸຍ຺ຫນໍ ຈິຕ຺ຕກິຣິຍາວາໂຍຌາຕຸວິປ຺ຟາຣວເສເນວ ເຕສໍ ປວຕ຺ຕິ, ນ ອຌ຺ລຖາຕິ ຍາຖາວໂຕ ຊານນໍ.

ກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ປຌານໍ ກຕ຺ວາຕິ ຈີວຣປາຣຸປນາທີສຣີຣປຣິຫຣຕກິຈ຺ຈກາເລປິ ກມ຺ມຍ຺ຖານມນສິກາຣເມວ ປຌານໍ ກຕ຺ວາ.

ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ອຸສ຺ສຸກ຺ກຊາໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ອຕິວິຍ ມໍ ຍາຈສີ, ຍສ຺ມາ ຈ ຊີວິຕນ຺ຕຣາຍານໍ ທຸຊ຺ຊານຕໍ ວທສີ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ຈ ເຕ ປຣິປາກໍ ຄຕານິ, ຕສ຺ມາ. ຕິຫາຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ. ເຕ ຕຍາ. ເອວນ຺ຕິ ອິທານິ ວຕ຺ຕພ຺ພາກາຣໍ ວທຕິ. ສິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຌິ ສີລສິກ຺ຂາທີນໍ ຕິສ຺ສນ຺ນມ຺ປິ ສິກ຺ຂານໍ ວເສນ ສິກ຺ຂນໍ ກາຕພ຺ພໍ. ຍຖາ ປນ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ທິຍ຺ເຖ ທິຍ຺ຖມຕ຺ຕໍ ກວິສ຺ສຕີ”ຕິອາທິມາຫ.

ຕຕ຺ຖ ທິຍ຺ເຖ ທິຍ຺ຖມຕ຺ຕນ຺ຕິ ຣູປາຍຕເນ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາເຕນ ທິຍ຺ຖມຕ຺ຕໍ. ຍຖາ ຫິ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕໍ ຣູເປ ຣູປມຕ຺ຕເມວ ປສ຺ສ ຕິ, ນ ນິຈ຺ຈາທີສກາວໍ, ເອວໍ ເສສຕໍທ຺ວາຣິກວິລ຺ລາເຕຫິປີ ເມ ເອຕ຺ຖ ທິຍ຺ຖມຕ຺ຕເມວ ກວິສ຺ສຕີຕິ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຖ ວາ ທິຍ຺ເຖ ທິຍ຺ຖໍ ນາມ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕໍ, ຣູເປ ຣູປວິຊານນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ມຕ຺ຕາຕິ ປມາຕໍ. ທິຍ຺ຖໍ ມຕ຺ຕາ ເອຕສ຺ສາຕິ ທິຍ຺ຖມຕ຺ຕໍ, ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕມຕ຺ຕເມວ ເມ ຈິຕ຺ຕໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຍຖາ ອາປາຖຄເຕ ຣູເປ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕໍ ນ ຣຊ຺ຊຕິ ນ ທຸສ຺ສຕິ ນ ມຸຍ຺ຫຕິ, ເອວໍ ຣາຄາທີວິຣເຫນ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕມຕ຺ຕເມວ ເມ ຊວນໍ ກວິສ຺ສຕີ, ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕປ຺ປມາເຕເນວ ນໍ ຄເປສ຺ສາມີຕິ. ອຖ ວາ ທິຍ຺ຖໍ ນາມ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາເຕນ ທິຍ຺ຖຣູປໍ. ທິຍ຺ເຖ ທິຍ຺ຖໍ ນາມ ຕຕ຺ ຖ຺ເວ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ສມ຺ປ຺ຜິຈ຺ຆນສນ຺ຕີຣຕໂວຍ຺ຖພ຺ພນສງ຺ຂາຕໍ ຈິຕ຺ຕຕ຺ຕຍໍ. ຍຖາ ຕໍ ນ ຣຊ຺ຊຕິ ນ ທຸສ຺ສຕິ ນ ມຸຍ຺ຫຕິ, ເອວໍ ອາ ປາຖຄເຕ ຣູເປ ເຕເນວ ສມ຺ປ຺ຜິຈ຺ຆນາທິປ຺ປມາເຕນ ຊວນໍ ອຸປ຺ປາເທສ຺ສາມິ, ນາສ຺ສ ຕໍ ປມາຕໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊນາທິວເສນ ອຸປ຺ປ຺ຊິຕຸໍ ທສ຺ສາມີຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ. ເອສ ນໂຍ ສຸຕມຸເຕສຸ. ມຸຕນ຺ຕິ ຈ ຕທາຣມ຺ມຕວິລ຺ລາເຕຫິ ສທ຺ຌິ ຄນ຺ຌຣສໂຜຍ຺ຖພ຺ພາຍຕນໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ວິລ຺ລາເຕ ວິລ຺ລາຕມຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ວິລ຺ລາຕໍ ນາມ ມໂນທ຺ວາຣາວຊ຺ຊ ເນນ ວິລ຺ລາຕາຣມ຺ມຕໍ, ຕສ຺ມີ ວິລ຺ລາເຕ. ວິລ຺ລາຕມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາວຊ຺ຊນປ຺ປມາຕໍ. ຍຖາ ອາວຊ຺ຊນໍ ນ ຣຊ຺ຊຕິ ນ ທຸສ຺ສຕິ ນ ມຸຍ຺ຫຕິ, ເອວໍ ຣຊ຺ຊນາທິວເສນ ອຸປ຺ປ຺ຊິຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ອາວຊ຺ຊນປ຺ປມາເຕເນວ ຈິຕ຺ຕໍ ຄເປສ຺ສາມີຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ. ເອວລ຺ຫິ ເຕ ພາຫິຍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອວໍ ອິມາຍ ປຜິປທາຍ ຕຍາ ພາຫິຍ ຕິສ຺ສນ຺ນໍ ສິກ຺ຂານໍ ອນຸປວຕ຺ຕນວເສນ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. ອິຕິ ກຄວາ ພາຫິຍສ຺ສ ສໍຂິຕ຺ຕຣຸຈິຕາຍ ຉຫິ ວິລ຺ລາຕກາເຍຫິ ສທ຺ຌິ ຉລຸອາຣມ຺ມຕເກາທກິນ຺ນໍ ວິປສ຺ສນາວິສຍໍ ທິຍ຺ຖາທີຫິ ຈ ຕູຫິ ໂກຍ຺ຖາເສຫິ ວິກຊິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖສ຺ສ ລາຕຕີຣຕປຣິລ຺ລໍ ທສ຺ເສຕິ.

ກຖໍ? ເອຕ຺ຖ ຫິ ຣູປາຍຕນໍ ປສ຺ສິຕພ຺ພຍ຺ເຖນ ທິຍ຺ຖໍ ນາມ, ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕໍ ປນ ສທ຺ຌິ ຕໍທ຺ວາຣິກວິລ຺ລາເຕຫິ ທສ຺ສນຍ຺ເຖນ, ຕທຸກຍມ຺ປິ ຍຖາປຈ຺ຈຍໍ ປວຕ຺ຕມານໍ ຌມ຺ມມຕ຺ຕເມວ, ນ ເອຕ຺ຖ ໂກຈິ ກຕ຺ຕາ ວາ ກາເຣຕາ ວາ. ຍໂຕ ຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ອກາວຍ຺ເຖນ ອນິຈ຺ຈໍ, ອຸທຍພ຺ພຍປ຺ຜິປີລຸອນຍ຺ເຖນ ທຸກ຺ຂໍ, ອວສວຕ຺ຕນຍ຺ເຖນ ອນຕ຺ຕາຕິ ກຸໂຕ ຕຕ຺ຖ ປຕ຺ໜິຕສ຺ສ ຣຊ຺ຊ ນາທີນໍ ໂອກາໂສຕິ ອຍລ຺ເຫຕ຺ຖ ອຌິປ຺ປາໂຍ. ເອສ ນໂຍ ສຸຕາທີສຸປີ.

ອິທານິ ລາຕຕີຣຕປຣິລ຺ລາສຸ ປຕິຍ຺ຖິຕສ຺ສ ອຸປຣິ ສຫ ຜເລນ ປຫານປຣິລ຺ລໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຍໂຕ ໂຂ ເຕ ພາຫິຍາ”ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຌໍ. ຕຕ຺ຖ ຍໂຕຕິ ຍທາ, ຍສ຺ມາ ວາ. ເຕຕິ ຕວ. ຕໂຕຕິ ຕທາ, ຕສ຺ມາ ວາ. ເຕນາຕິ ເຕນ ທິຍ຺ຖາທີນາ,

ທິຍຸຖາທິປ໌ຜິພທຸເສນ ວາ ຣາຄາທີນາ។ ອິທັ ວຸຕ຺ຕັ ໂຫຕິ – ພາທິຍ, ຕວ ຍສ຺ມິ ກາເລ, ເຍນ ວາ ກາຣເນນ ທິຍຸຖາທິສຸ ມຍາ ວຸຕ຺ຕວິຝີ ປ໌ຜິປ໌ຊຊນ຺ຕສ຺ສ ອວິປ໌ຣິຕສກາວາວໂພເສນ ທິຍຸຖາທິມຕ຺ຕັ ກວິສ຺ສຕິ, ຕສ຺ມິ ກາເລ, ເຕນ ວາ ກາຣເນນ ຕ຺ວັ ເຕນ ທິຍຸຖາທິປ໌ຜິພທຸເສນ ຣາຄາທີນາ ສທ ນ ກວິສ຺ສສິ, ຣຕ຺ໂຕ ວາ ທຸຍ຺ໂຖ ວາ ມູລ຺ໂຫ ວາ ນ ກວິສ຺ສສິ ປ໌ທີນຣາຄາທີກຕ຺ຕາ, ເຕນ ວາ ທິຍຸຖາທີນາ ສທ ປ໌ຜິພທ຺ໂຊ ນ ກວິສ຺ສສີຕິ។ ຕໂຕ ຕ຺ວັ, ພາທິຍ, ນ ຕຕ຺ຖາຕີ ຍທາ, ຍສ຺ມາ ວາ ຕ຺ວັ ເຕນ ຣາເຄນ ວາ ຣຕ຺ໂຕ, ໂທເສນ ວາ ທຸຍ຺ໂຖ, ໂມເຫນ ວາ ມູລ຺ໂຫ ນ ກວິສ຺ສສິ, ຕທາ, ຕສ຺ມາ ວາ ຕ຺ວັ ຕຕ຺ຖ ທິຍຸຖາທີເກ ນ ກວິສ຺ສສິ, ຕສ຺ມິ ທິຍຸເຖ ວາ ສຸຕມຸຕວິຍ຺ຍາເຕ ວາ ‘‘ເອຕັ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ (ມຫາວ។ ໒໑) ຕຕ຺ຫາມານທິຍຸຖິທີ ອລ຺ລີໂນ ປ໌ຕິຍຸຖິໂຕ ນ ກວິສ຺ສສີ។ ເອຕ຺ຕາວຕາ ປ໌ຫານປ໌ຣິຍ຺ຍັ ມຕ຺ຖກັ ປ໌າເປ໌ຕ຺ວາ ຊີຕາສວກູມີ ທສ຺ສິຕາ។ ຕໂຕ ຕ຺ວັ, ພາທິຍ, ເນວິຊ, ນ ຫຸຣັ, ນ ອຸກຍມນ຺ຕເຣນາຕິ ຍທາ ຕ຺ວັ, ພາທິຍ, ເຕນ ຣາຄາທີນາ ຕຕ຺ຖ ທິຍຸຖາທີສຸ ປ໌ຜິພທ຺ໂຊ ນ ກວິສ຺ສສິ, ຕທາ ຕ຺ວັ ເນວ ອິຊ ໂລເກ, ນ ປ໌ຣໂລເກ, ນ ອຸກຍຕ຺ຖ ໂຫສີ។ ເອເສວນ຺ໂຕ ທຸກ຺ຂສ຺ສາຕິ ກິເລສທຸກ຺ຂສ຺ສ, ວຍ຺ຍທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ອຍ ເມວ ອນ຺ໂຕ ອຍັ ປ໌ຣິຈ຺ເຊໂທ ປ໌ຣິວຍຸມກາໂວຕິ ອຍເມວ ທີ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ។ ເຍ ປ໌ນ ‘‘ອຸກຍມນ຺ຕເຣນາ’’ຕິ ປ໌ທັ ຄເຫຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣາກວັ ນາມ ອິຈ຺ຊນ຺ຕິ, ເຕສັ ຕັ ມິຈ຺ຊາ។ ຕຕ຺ຖ ຍັ ວຕ຺ຕພ຺ພັ, ຕັ ປ໌ຣໂຕ ອນ຺ຕຣາກວກຖາຍັ (ກຖາ។ ໕໐໕ ອາທໂຍ ) ອາວິ ກວິສ຺ສຕິ។

ເອເຕສນ຺ຕິ ອຕິທຣຕວິຕິທຣຕານັ។

‘‘ຕຕ຺ຖ ທີ’’ຕິອາທີນາ ປ໌ຍ຺ຈວິຍ຺ຍາຕວິຖິຍັ ປຸ໌ເຣຕຣັ ປ໌ວຕ຺ຕອໂຍນິໂສມນສິກາຣວເສນ ອາວຊ຺ຊນາທີນັ ອໂຍນິໂສ ອາວຊ຺ຊນາ ທີນາ ອິຍຸຖາທິອາຣມ຺ມເຕາ ໂລກາທິປຸ໌ປ໌ວຕ຺ຕິມຕ຺ຕັ ໂຫຕິ, ນ ປ໌ນ ອິຕ຺ຖິປຸ໌ຣິສາທີວິກປຸ໌ປ໌ຄາໂຫ, ມໂນທ຺ວາເຣເຍວ ປ໌ນ ໂສ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ຕສ຺ສາຕິ ‘‘ອິຕ຺ຖີ, ປຸ໌ຣິໂສ’’ຕິ ຣຊ຺ຊນາທີກສ຺ສ។ ກວງຄາທີຕິ ກວງຄອາວຊ຺ຊນທສ຺ສນານິ, ສມ຺ປ໌ຜິຈ຺ຊນສນ຺ ຕີຣຕໂວຍຸຖພ຺ພນປ໌ຍ຺ຈທ຺ວາຣິກຊວນຍ຺ຈ។ ອປຸ໌ພ຺ພຕິຕ຺ຕຣຕາວເສນາຕິ ອປຸ໌ພ຺ພຕາອິຕ຺ຕຣກາວານັ ວເສນ។

ອຕິທຣຕີຕິ ມຸຂທ຺ວາຣັ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ທຣຕິ។ ຕັຕັວິຊານນນິປ໌ຜາທໂກຕິ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ປ໌ຣິເຍສນາທິວິສຍສ຺ສ, ວິຊານນສ຺ສ ຈ ນິປ໌ຜາທໂກ។ ເຍນ ທີ ປ໌ໂຍເຄນ ປ໌ຣິເຍສນາທີ ນິປ໌ຜຊ຺ຊຕິ, ໂສ ຕພ຺ພິສຍັ ວິຊານນມ຺ປິ ນິປ໌ຜາເທຕິ ນາມ ໂຫຕີ។ ສມ຺ມາປ໌ຜິປ໌ຕ຺ ຕິນ຺ຕິ ຊມ຺ເມສຸ ອວິປ໌ຣິຕປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕີ ຍຖາກູຕາວໂພຊັ។

ຄມເນປີຕິ ຄມນປ໌ໂຍເຄປີ។ ອຕິທຣຕັ ຍຖາຖິຕສ຺ເສວ ກາຍສ຺ສ ອິຈ຺ຊິຕເທສາກິມຸຂກຣຕັ។ ຄມນັ ເທສນ຺ຕຣຸປຸ໌ປ໌ຕ຺ຕິ។ ວກ຺ຂມາ ໂນຕິ ‘‘ອກິກ຺ກນ຺ເຕ ປ໌ຜິກ຺ກນ຺ເຕຕິ…ເປ໌… ອທ຺ຊາຄມນວເສນ ກຖິໂຕ។ ຄເຕ ຖິເຕ ນິສິນ຺ເນຕິ ເອຕ຺ຖ ວິທາເຣ ຈຕ຺ຕຶກປ໌າ ທຸທ຺ຊາໄຣຣິຍາປ໌ຖວເສນ ກຖິໂຕ’’ຕິ (ວິກ។ ອຍຸຖ។ ໕໒໓) ວກ຺ຂມາໂນ ວິເສໂສ។

ປ໌ວຕ຺ເຕຕິ ຈງກມາທີສຸ ປ໌ວຕ຺ເຕ ຣູປ໌າຣູປ໌ຊມ຺ເມ។ ປ໌ຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ ອນິຈ຺ຈາທີໂຕ។

ກາຍິກກິຣິຍາທີນິພ຺ພຕ຺ຕກຊວນັ ຜລູປ໌ຈາເຣນ ‘‘ກາຍາທີກິຣິຍາມຍ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕັ។ ກິຣິຍາສມ຺ຍຸຖິຕຕ຺ຕາຕິ ປ໌ນ ກາຣຕູປ໌ຈາ ເຣນ។

໕໒໖។ກມ຺ມຍຸຖາເນົາປ໌າສນສ຺ສາຕິ ກມ຺ມຍຸຖານກາວນາຍ។ ໂຍຄປ໌ຖນ຺ຕິ ກາວນາໂຍຄຸຄກິຣິຍາຍ ປ໌ວຕ຺ຕນມຄຸຄັ។

໕໓໗។ກາຍາທີສູຕິ ກາຍເວທນາຈິຕ຺ຕຊມ຺ເມສຸ។ ສຸຍຸຖຸ ປ໌ວຕ຺ຕິຍາຕິ ອສຸການຸປ໌ສ຺ສນາທີວເສນ ປ໌ວຕ຺ຕິຍາ។ ນິຍ຺ຍານສກາໂວ ສມ຺ມາສຕິຕາ ເອວ ។ ອຸປ໌ຍຸຖານນ຺ຕິ ສຕີ ກິຈ຺ຈໂຕ ທສ຺ເສຕິ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ຍຖາວຸຕ຺ໂຕ ປ໌ຣິຄ຺ຄໂຫ ຊາໂຕ ເອຕິສ຺ສາຕິ ປ໌ຣິຄ຺ຄທີ ຕາ, ຕັ ປ໌ຣິຄ຺ຄທີຕັ ນິຍ຺ຍານກູຕັ ສຕີ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ។

໕໔໔-໖។ ປ໌ກຸປຸ໌ປ໌ນັ ອິຊ ວິກາຣາປ໌ຕ຺ຕິກາໂວ។

໕໕໐។ຕປຸ໌ປ໌ຜິປ໌ກ຺ຂສຍ຺ຍາຕິ ຖີນມິທ຺ຊປ໌ຜິປ໌ກ຺ຂສຍ຺ຍາ។ ສາ ອຕ຺ຖໂຕ ຕທງຄາທີວເສນ ຖີນມິທ຺ຊວິໂນທນາກາຣປຸ໌ປ໌ວຕ຺ຕາ ກຸສລວິຕກ຺ກສມ຺ປ໌ຍຸຕ຺ຕສຍ຺ຍາ, ຕຖາກູໂຕ ວາ ຈິຕ຺ຕຸປຸ໌ປ໌າໂທ ສຍ຺ຍາສີເສນ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ។

໔໔໙. ສາຣມ຺ມຓນ຺ຕິ ອາຣມ຺ມຓວນ຺ຕໍ, ສຫາຣມ຺ມຓນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນີຣາວຣຄາໂກຄາ ຖີນມິທ຺ຘສມ຺ສກາຣວິຄເມນ ນີຣາວຣຄສມ຺ມນ຺ນາ ຫາຣສຍ຺ຎາ. ວິວຍາ ອປ຺ປຜິຈ຺ຈາຫນາ.

໔໖໔. ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ "ອິມິນາ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວເຣນ ອຸເປໂຕ ໂຫຕີ"ຕິອາທີສຸ (ວິພ. ໕໑໑).

໔໗໗. ຍຖາ ເກນຈິ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ "ອິທໍ ນາເມຕ"ນ຺ຕິ ປກາຕິຍາເຕນ ນ ຎາຍຕິ, ເອວໍ ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນ ອວິທິຕໍ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ສພ຺ພຖາ ອຍ຺ຎາຕຕາ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕກາໂວ"ຕິ. ນິຣວເສສປຣິຈ຺ຈິນ຺ທນາກາໂວຕິ ທຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍຕາຍ ນິຣວເສສໂຕ ປຣິຈ຺ຈິນ຺ທິຕພ຺ພຕາກາໂວ, ປຣິຈ຺ຈິນ຺ທິກາກາໂວ ວາ. ເອກເທເສເນວ ຫິ ຄມ຺ກີຣໍ ຎາຍຕີ.

ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕີຕິອາທີໂຕ ປຣິພ຺ຍຕ຺ຕໍ ກເຖນ຺ຕີ. ເທເສນ຺ຕີຕິ ອຸປ຺ທິສນວເສນ ວທນ຺ຕິ, ປໂພເຂນ຺ຕິ ວາ. ປຍ຺ຎາເປນ຺ຕີຕິ ປຊານາເປນ຺ຕິ, ສໍປກາເສນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຏ຺ຖເປນ຺ຕີຕິ ປກາເຣຫິ ອສ຺ຖກາຣໂຕ ຖເປນ຺ຕີ. ວິວຣນ຺ຕີຕິ ວິວຜໍ ກໂຣນ຺ຕີ. ວິກຊນ຺ຕີຕິ ວິກຕ຺ຕໍ ກໂຣນ຺ຕີ. ອຸຕ຺ຕານີກໂຣນ຺ຕີຕິ ອນຸຕ຺ຕານໍ ຄມ຺ກີຣໍ ອຸຕ຺ຕານໍ ປາກຜໍ ກໂຣນ຺ຕີ. ເອຕ຺ຖ ຈ "ປຍ຺ຎາເປນ຺ຕີ"ຕິອາທີຫິ ຉຫິ ປເທຫິ ອຕ຺ຖປທານິ ທສ຺ສິຕານີ. "ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕີ ເທເສນ຺ຕີ"ຕີ ປນ ທ຺ວີຫິ ປເທຫິ ພ຺ຍຍ຺ຊນປທານີຕິ ເອວໍ ອຕ຺ຖພ຺ຍຍ຺ຊນປທສມ຺ປນ຺ນາຍ ອຸລຸອາຣາຍ ປສໍສາຍ ປສໍສນ຺ ທສ຺ເສຕີ. ຍໍ ປເນເຕສຸ ອຕ຺ຖພ຺ຍຍ຺ຊນປເທສຸ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເນຕ຺ຕິອຜ຺ຖກຖາຍໍ (ເນຕ຺ຕິ. ອຜ຺ຖ. ໔໙ ອາທໂຍ) ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ວຸຕ຺ຕເມວ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ.

໖໐໔. ເອຕ຺ເຖວໂຍເຊຕພ຺ພໍ ຕສ຺ສ ເຫຜ຺ຖາກູມິສມຕິກ຺ກມນມ຺ເຂນ ກູມິວິເສສາຣິຄມຸປາຍທີປນໂຕ. ສພ຺ພຕ຺ຖາປີຕິ "ຣູປສຍ຺ຎານໍ ສມຕິກ຺ກມາ, ອາກາສານຍ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມາ"ຕິ ສພ຺ເພສຸປີ ສມຕິກ຺ກມວຈເນສຸ.

໖໑໐. ຕໍເຍວ ອາກາສໍ ຜຸຜໍ ວິຍ຺ຎາຓນ຺ຕີ ຕໍເຍວ ກສິຕ຺ຕຸຄ຺ຆາຜິມາກາສໍ "ອນນ຺ຕ"ນ຺ຕີ ມນສິກາເຣນ ຜຸຜໍ ຜຣິຕ຺ວາ ຄິຕໍ ປຖມາຣຸປ຺ປວິຍ຺ຎາຓໍ "ອນນ຺ຕໍ ວິຍ຺ຎາຓ"ນ຺ຕີ ມນສີ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ທຸຕິຍວິກປ຺ເປ ປນ ສາມຍ຺ຍໂຊຕນາ ວິເສເສ ຕິຜ຺ຖຕີຕິ "ຜຸຜ"ນ຺ຕີ ອິມິນາ ວິຍ຺ຎາຓເມວ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຜຸຜໍ ວິຍ຺ຎາຓນ຺ຕີ ປຖມາຣຸປ຺ປວິຍ຺ຎາຓມາຫ. ຕຍ຺ຫິ ອາກາສສ຺ສ ສຜຣຕາກວິຍ຺ຎາຓໍ. ວິຍ຺ຎາເຕນາຕີ ຈ ກຣຕຕ຺ເຖ ກຣຕາວຈນໍ, ຕຍ຺ຈ ທຸຕິຍາຣຸປ຺ປວິຍ຺ຎາຓໍ ວທຕີຕິ ອາຫ "ວິຍ຺ຎາຓຍ຺ຈາຍຕນວິຍ຺ຎາເຕນ ມນສິ ກໂຣຕີ"ຕິ. ເຕນາຕິ ປຖມາຣຸປ຺ປວິຍ຺ຎາເຕນ. ຄຫິຕາກາຣນ຺ຕີ ອນນ຺ຕຜຣຕາວເສນ ຄຫິຕາກາຣໍ. ມນສິ ກໂຣຕີຕິ ທຸຕິຍາຣຸປ຺ປປຣິກມ຺ມມນສິກາເຣນ ມນສິ ກໂຣຕີ. ເອວນ຺ຕີ ຍຖາວຸຕ຺ຕາກາຣໍ ກສິຕ຺ຕຸຄ຺ຆາຜິມາກາເສ ປຖມາຣຸປ຺ປວິຍ຺ຎາເຕນ ອນນ຺ຕຜຣຕາວເສນ ໂຍ ຄຫິຕາກາໂຣ, ຕໍ ມນສິ ກໂຣນ຺ຕໍເຍວ. ຕໍ ວິຍ຺ຎາຓນ຺ຕີ ຕໍ ທຸຕິຍາຣຸປ຺ປວິຍ຺ຎາຓໍ. ອນນ຺ຕໍ ຜຣຕີຕິ "ອນນ຺ຕ"ນ຺ຕີ ຜຣຕິ, ຕສ຺ມາ ທຸຕິໂຍເຍວຕ຺ໂຖ ຍຸຕ຺ໂຕຕີ. "ຍຍ຺ຫີ"ຕິອາທີນາ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ປາກຜໍ ກໂຣຕີ. ຕໍຜຣຕາກາຣສຫິຕນ຺ຕີ ຕສ຺ມີ ອາກາເສ ຜຣຕາກາຣສຫິຕໍ. ວິຍ຺ຎາຓນ຺ຕີ ປຖມາຣຸປ຺ປວິຍ຺ຎາຓໍ.

໖໑໔. ປຸພ຺ເພຕີ ທຸຕິຍາຣຸປ຺ປປຣິກມ຺ມກາເລ. ຍໍ "ອນນ຺ຕໍ ວິຍ຺ຎາຓ"ນ຺ຕີ ມນສີ ກຕໍ, ຕໍເຍວ ປຖມາຣຸປ຺ປວິຍ຺ຎາຓເມວ. ຕໍເຍວ ຫີ ອກາເວຕີ. ອາຣມ຺ມຓາຕິກ຺ກມວເສນ ຫີ ເອຕາ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ລທ຺ຘພ຺ພາຕີ.

ນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຜ຺ຖິຕາ.

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍວຓ຺ຓນາ ນິຜ຺ຖິຕາ.

໔. ອກິຘມ຺ມກາຊນີຍວຓ຺ຓນາ

໖໔໙. ຈຕຸກ຺ກນເຍ ທຸຕິຍຊ຺ຊານເມວ ເຍສໍ ວິຈາໂຣ ໂອລຸອາຣິກໂຕ ນ ອຸປຜ຺ຖາຕິ, ເຍສຍ຺ຈ ອຸປຜ຺ຖາຕິ, ເຕສໍ ວເສນ ທ຺ວິຘາ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ເທສິຕນ຺ຕີ ຈຕຸກ຺ກນຍໂຕ ປຍ຺ຈກນໂຍ ນິຫໂຕຕີ ອາຫ "ອຸທ຺ຘຜານໍເຍວ ຈຕຸນ຺ນໍ...ເປ... ທສ຺ສນໂຕ ຈາ"ຕີ.

ອກິຘມ຺ມກາຊນີຍວຓ຺ຓນາ ນິຜ຺ຖິຕາ.

໖. ປຓ຺ຫາປຸຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ

໖໘໐. ຕີສູຕິ ປຖມາທີສຸ ຕີສຸ. ຈຕຸກ຺ກນເຍນ ທີ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອວໍ ໂກຍ຺ຖາສີກາຕິ ອປ຺ປມາຓາຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ເຕນາຫ ‘‘ໂລກຸຕ຺ຕຣກູຕາ ເອວາຕິ ອສິປ຺ປາໂຍ’’ຕີ. ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນາກາສ...ເປ... ຈຕຸຕ຺ຖານໍ ວຍ຺ຍວິປ຺ສ຺ສນາປາທກຕ຺ຕາ ‘‘ສພ຺ພຕ຺ຖປາທກຈຕຸຕ຺ເຖ ສຽຄທີຕານີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ອຍໍ ກຖາຕິ ປຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຓາທິກຖາ. ເຫຍ຺ຖິໂມ ອຣິໂຍ ອຸປຣິມສ຺ສ ອຣິຍສ຺ສ ໂລກຸຕ຺ຕຣຈິຕ຺ຕານີ ປຜິວິຊ຺ຊິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ນ ຈ...ເປ... ສກ຺ໂກຕີ’’ຕີ.

‘‘ກີຣິຍໂຕ ທ຺ວາທສນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ຈ ປາໂຖ ອຕ຺ຖິ. ສຫ ວທຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣຜລຈຕຸຕ຺ຖຕາສາມຍ຺ເຍນາຕິ ອສິປ຺ປາໂຍ. ອິຣ ສພ຺ພສຫ຺ທສ຺ສ ປເທສສພ຺ພວາຈີກາວໂຕ ເອກເທສສ຺ສ ອສມ຺ກເວປີ ສພ຺ພຕ຺ຖປາທກຕາ ເອວ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສພ຺ພຕ຺ຖ...ເປ... ທຍ຺ຖພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ອາຫ. ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນາກາສກສິຓຈຕຸຕ຺ຖາທີນີຕິ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ອານາປານຈຕຸຕ຺ຖາທໂຍ ສຽຄທີຕາ. ນວຕ຺ຕພ຺ພຕາຍາຕິ ນວຕ຺ຕພ຺ພາຣມ຺ມຓຕາຍ.

ນິພ຺ພານຍ຺ຈາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ຕທາຣມ຺ມຓສ຺ສາປີ ພຫິທ຺ຮາຣມ຺ມຓກາວໂຕ.

‘‘ສສນ຺ຕານຄຕມ຺ປີ’’ຕີ ອິທໍ ຣູປ-ສທ຺ເທນ, ກມ຺ມ-ສທ຺ເທນ ຈ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍ ‘‘ສສນ຺ຕານຄຕມ຺ປີ ອປາກຍໍ ຣູປໍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸ ວິຍ ສສນ຺ຕານຄຕມ຺ປີ ອປາກຍໍ ກມ຺ມໍ ວິກາເວຕີ’’ຕີ. ປາກເຍ ປນ ສສນ຺ຕານຄເຕ ຣູເປ, ກມ຺ເມ ຈ ອກິຍ຺ຍາລາເຍນ ປໂຍຊນໍ ນຕ຺ຖິຕິ ‘‘ອປາກຍ’’ນ຺ຕິ ວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ.

ປຓ຺ຫາປຸຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

ຌານວິກ຺ງຄວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໑໓ຯ ອປ຺ປມຎ຺ຎາວິຠງ຺ໂຄ

໑ຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ

໖໔໔ຯທິສາເທໂສຘິນາຕິ “ເອກໍ ທິສ”ນ຺ຕິອາທິທິໂສຘິນາ, ວິຫາຣຄາມນິຄມນຄຣຊນປທຣຊ຺ຊາທິເທໂສຘິນາ ຈຯ ສຕ຺ໂຕຘິນາຕິ “ສພ຺ພາ ອິຕ຺ຖິໂຍ, ສພ຺ເພ ປຸຣິສາ, ອຣິຍາ, ອນຣິຍາ”ຕິອາທິວສປ຺ປວຕ຺ເຕນ ສຕ຺ໂຕຘິນາຯ ເອຕສ຺ສາຕິ ເອຕສ຺ສ ປທສ຺ສ, ປທຕ຺ຖສ຺ສ ວາຯ ອນຸວຕ຺ຕກນ຺ຕິ ອນິກາຣວເສນ ປວຕ຺ຕກໍຯ ຕໍ ທ຺ວຍນ຺ຕິ ຕຖາ-ສທ຺ໂທ, ອິຕິ-ສທ຺ໂທຕິ ອຸຠຍໍຯ “ຕຖາ ທຸຕິຍ”ນ຺ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ເຕ “ຕຖາ-ສທ຺ໂທ ຍຖາ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ປຸຣຕ຺ຖິມາທີສຸ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ຕຖາ ທຸຕິຍມ຺ປິ ທິສໍ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕີ”ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທີເປຕິຯ ເສສທ຺ວເຍປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຍສ຺ມາ ອິຕີຕິ ອຍໍ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ປກາຣຕ຺ເຖ, ເອວນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ “ຍຖາ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ, ທຸຕິຍໍ, ຕຕິຍໍ, ຈຕຸຕ຺ຖໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ເອວໍ ອຸທ຺ຘໍ, ອໂຘ, ຕິຣິຍໍ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕີ”ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທີເປຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ເມຕ຺ຕາ…ເປ… ຕໍ ທ຺ວຍ”ນ຺ຕິຯ ຕສ຺ສາຕິ ທ຺ວຍສ຺ສຯ ຜຣຓນ຺ຕຣາທິຏ຺ຐານນ຺ຕິ ຜຣຓໂຕ ອຎ຺ຎໍ ຜຣຓນ຺ຕຣໍ, ຕໍ ອາທິ ຍສ຺ສ, ຕໍ ຜຣຓນ຺ຕຣາທິຯ ຜຣຓນ຺ຕຣຎ຺ເຫຕໍ ເມຕ຺ຕາຠາວນາຍ, ຍທິທໍ ວິປຸລຕາຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ກຸມ຺ມນ຺ຕຣປ຺ຄຸຕຠາວາທິ ຄຍ຺ຫຕິ, ຕສ຺ສ ຜຣຓນ຺ຕຣາທິໂນ ຐານໍ ຐານຠູໂຕ “ວິປຸເລນາ”ຕິອາທີນາ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ເມຕ຺ຕາຠາວນາວິເສໂສຯ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣມຕ຺ຕປຣາມສນສ຺ສ ຕສ຺ສ ທ຺ວຍສ຺ສ ອຏ຺ຐານໍ ອໂນກາໂສຕິຯ ອິຕິ ກຕ຺ວາ ອິມິນາ ກາຣເຓນ ນ ວຸຕ຺ຕໍ ຕໍ ທ຺ວຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໖໔໓ຯຣາຄສ຺ສາຕິ ກາມຣາຄສ຺ສຯ ສິເນຫສ຺ສາຕິ ປຸຕ຺ຕສິເນຫາທິສິເນຫສ຺ສຯ ວິປ຺ປຕິຍາຕິ ຣາຄສິເນຫສງ຺ຂາຕາຍ ເມຕ຺ຕາຠາວນາຍ ວິປ຺ປຕິຍາ ວິນາສສ຺ສຯ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປພເລນ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕຯ

໖໔໕ຯອສິມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາຕິ ຠາວນາຈິຕ຺ຕໍ ອາຣມ຺ມເຓ ສຸຏ຺ຐຸ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ, ຕໍ ປເນຕ຺ຖ ອສິມຸຈ຺ຈນໍ ຍສ຺ມາ ຜຣຓວເສເນວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ “ສຸຏ຺ຐຸ ປສາເຣຕ຺ວາ”ຕິຯ ຍສ຺ມາ ປນ ອາຣມ຺ມເຓ ສຸຏ຺ຐຸ ອສໍສປ຺ປນວເສເນວ ຕໍ ເມຕ຺ຕາຠາວນາຍ ອສິມຸຈ຺ຈນໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ “ພລວຕາ ວາ ອສິໂມກ຺ເຂນ ອສິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ”ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໖໔໗ຯເອເຕສໍ ປທານໍ ສພ຺ເພນ ສກເລນ ທິສາເທສາທິເຠເທນ ອວຘິນາຯ ສພ຺ພາວຘິທິສາທິຜຣຓາກາເຣຫີຕິ ສພ຺ພາວຘິຠູຕທິສາເທສປຸຄ຺ຄລຜຣຓປ຺ປກາເຣຫີຯ

໖໕໐ຯວິຆາຕວເສນາຕິ ວິກ຺ຂມ຺ຠນວເສນຯ

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒ຯ ປຎ຺ຫປຸຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ

໖໙໙ຯກຖິຕານໍ ກຸສລາທິຘມ຺ມານໍຯ ອິມສ຺ມິໍ ປນ ອປ຺ປມຎ຺ຎາວິຠງ຺ເຄ ກຖິຕາ ອປ຺ປມຎ຺ຎາ, ຕາ ຈ ສກາວໂຕ ໂລກິຍາ ເອວ, ນ ຂນ຺ຘວິຠງ຺ຄາທີສຸ ກຖິຕາ ຂນ຺ຘາທໂຍ ວິຍ ໂລກຸຕ຺ຕຣາປີຕິ ເອກໍສໂຕ ສພ຺ພາສໍ ອປ຺ປມຎ຺ຎານໍ ໂລກິຍຠາວເມວ ທີເປຕຸໍ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ “ອິມສ຺ມິໍ ປນາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ອິມສ຺ມິໍ ປນ…ເປ… ໂຫຕີ”ຕິຯ

ປຎ຺ຫປຸຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອປ຺ປມຎ຺ຎາວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໔ຯ ສິກ຺ຂາປທວິກງໂຄ

໑ຯ ອກິຘມ຺ມກາຊນິຍວຕ຺ຕນາ

໗໐໓ຯ ສິກ຺ຂາສງຂາຕານໍ ກຸສລຘມ຺ມານໍ ປຍ຺ຈ ສີລງຄານິ ນິສ຺ສຍກາເວນ ວາ ປຕິຍ຺ຖາ ສີຍໍ, ອຸປນິສ຺ສຍກາເວນ ວາຕິ ຕທຸກຍໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ສມ຺ປໂຍຄວເສນ, ອຸປນິສ຺ສຍວເສນ ຈ ໂອກາສກາເວນາ’’ຕິຯ

໗໐໔ຯ ‘‘ກມ຺ມປຖາ ເອວາ’’ຕິ ນິຍມສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອສພ຺ພສາຘາຣເຕສູ’’ຕິຯ ນ ຫິ ສກ຺ກາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍາທິສາຘາຣຕ ໂກຍ຺ຖາສວເສນ ນິຍມໍ ກາຕຸໍຯ ກມ຺ມປຖໂກຍ຺ຖາສິກາ ເອວ, ນ ຊານາທິໂກຍ຺ຖາສິກາຯ ກມ຺ມປຖກາເວນ ອາຄຕນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ທຸຄ຺ຄຕິຍາ, ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ປວຕ຺ຕິອຸປາຍກາວໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອສ຺ສ ສຸຣາປານສ຺ສຯ ອຸປກາຣກຕ຺ຕໍ ສພ຺ເພສໍຯ ສກາຄຕ຺ຕໍ ມິຈ຺ຉາຈາຣສ຺ສຯ

ຕຖາຄທິຕສງຂາຣາຣມ຺ມຕາຍາຕິ ‘‘ສຕ຺ຕໍ ອວຫຣາມິ, ສຕ຺ເຕ ວິປ຺ປຜິປ຺ຊ຺ຊາມີ’’ຕິອາທິນາ ສຕ຺ຕາກາເຣນ ຄທິຕສງຂາ ຣາຣມ຺ມຕາຍ, ນ ປນ ສຕ຺ຕປຍ຺ຍຕ຺ຕິອາຣມ຺ມຕາຍາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ‘‘ປຍ຺ຈ ສິກ຺ຂາປທາ’’ຕິອາທິນາ ຕເມວຕ຺ຖໍ ວິວຣຕິຯ

ຕສ຺ສ ຕສ຺ສາຕິ ຍສ຺ສ ຍສ຺ສ ພ຺ຍສນຕ຺ຖາຍຯ ສຍໍ ວາ ອຸສ຺ອາທີ ຂິປຕິ, ໂອປາຕຂຕນາທີ ກໂຣຕິ, ຕາທິສໍ ມນ຺ຕໍ ປຣິຊ຺ປ຺ປຕິ, ກມ຺ມໄຊທ຺ສີ ວລ຺ອຍ຺ເຊຕິ, ອຍ຺ເຍນ ວາ ຕໍ ສພ຺ພໍ ກາເຣຕີຕິ ອາຫ ‘‘ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍ…ເປ… ທ຺ເວ ເອວ ຄທິຕາ’’ຕິຯ

ຍທິປີ ໂກຍ຺ຖາສວາເຣ ວິຣຕິ ສຣູເປນ ນາຄຕາ ‘‘ເຍວາປນາ’’ຕ຺ເວວ ວຸຕ຺ຕາ, ກຊາປີຍມານາ ປນ ມຄ຺ຄກາວໍເຍວ ກຊຕີຕິ ອາຫ ‘‘ວິຣຕິສີລໍ ປນ ມຄ຺ຄໂກຍ຺ຖາສິກ’’ນ຺ຕິຯ ເສສສີລານ຺ຕິ ເສສອວີຕິກ຺ກນ຺ຕສີລານໍຯ

໗໑໔ຯອກພ຺ພຍ຺ຖານາຕິ ປາຕາຕິປາຕາທໂຍຯ ຍຖາ ປາຕາຕິປາຕາທໂຍ ເວຣເທຕຸຕາຍ ເວຣໍ, ເອວໍ ຕທຍ຺ເຍປີ ອກຸສລາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຕໍສກາຄຕາຍ ເວຣກູຕານ’’ນ຺ຕິຯ ວິຣຕີນໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ນ ນ ກວິສ຺ສຕີ ເສກ຺ຂານນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ ‘‘ອກຸສລສມຸຍ຺ຖິຕານິ ຈາ’’ຕິ ອາທິນາປີ ເສກ຺ຂານໍ ອຸກເຍນ ວິຣຕິສພ຺ກາວໍເຍວ ວິກາເວຕິຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍານິ ອກຸສລສມຸຍ຺ຖິຕານິ ກາຍກມ຺ມາທີນິ, ຕານິ ເຕສໍ ເສກ຺ຂານໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີນີຕິ ເວຣານິເຍວ , ເຕທິ ເວເຣທິ ເຕສໍ ເສກ຺ຂານໍ ວິຣຕິໂຍ ສມ຺ກວນ຺ຕິເຍວຯ ຍໂຕຕິ ຍສ຺ມາ ປາຕາຕິປາຕາທີວິຣມິຕພ຺ພນິປ຺ປຣິຍາຍເວຣາກາເວປີ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີເວຣມຕ຺ຕໂຕ ເສກ຺ຂານໍ ວິຣຕິສມ຺ກວໂຕຯ ນຜລກູຕສ຺ສາປີຕິ ຍຖາ ຜລສ຺ສ ມຄ຺ຄປຜິພິມ຺ພກູຕຕ຺ຕາ ມຄ຺ຄສທິສໍ ສຕ຺ຕອຍ຺ຖງຄິກຕາ ສິຍາ, ເອວໍ ອຜລກູຕສ຺ສາປີ ສກທາຄາມິມຄ຺ຄາທິກສ຺ສ ຍໂຕ ວິຣຕິສມ຺ກວໂຕ ອຍ຺ຖງຄິກຕາ ໂທຕິ, ອຍ຺ຍຖາ ປຍ຺ຈງຄິໂກ ເອວ ສິຍາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ອກິຘມ຺ມກາຊນິຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໔ຯ ປຍ຺ຫປ຺ຈ຺ຉກວຕ຺ຕນາ

໗໑໔ຯຍຖາວິຣມິຕພ຺ພໂຕຕິ ໂຍ ໂຍ ປາຕາຕິປາຕາທີ ວິຣມິຕພ຺ໂພ, ຕໂຕ ວິຣຕິວເສນຯ

ປຍ຺ຫປ຺ຈ຺ຉກວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

ສິກ຺ຂາປທວິກງຄວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໕. ປຏິສມ຺ພິທາວິພງ຺ໂຄ

໑. ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນິຍໍ

໑. ສງ຺ຄຫວາຣວຕ຺ຕນາ

ກ໑໗. ‘‘ເອເສວ ນໂຍ’’ຕິ ຌມ຺ມາທີສຸ ກໂຕ ອຕິເທໂສ ສງ຺ເຂປໂຕ ເຕສໍ ທສ຺ສນໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ສງ຺ເຂເປນ ທສ຺ເສຕ຺ວາ’’ຕິ. ເຕສໍ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິການານໍ ວິສຍາ ຕພ຺ພິສຍາ, ເຕສໍ, ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິການວິສຍກູຕານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນາທິເກເທຫີຕິ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນນິພ຺ພານກາສິຕຕ຺ຖາທິເກເທຫີ.

ທຸກ຺ຂເຫຕຸຜລຊາຕາທີຌມ຺ມຊຣາມຣຕານິ ທຸກ຺ຂາທີນີ. ສຈ຺ຈເຫຕຸຌມ຺ມປຈ຺ຈຍາກາຣວາເຣສຸ ທຸກ຺ຂສມຸທຍາທິປຣິຍາເຍນ ອາຄໂຕ ຜລນິພ຺ພຕ຺ຕໂກ ເຫຕຸ, ສຈ຺ຈປຈ຺ຈຍາກາຣວາເຣສຸ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ, ປຣິຍຕ຺ຕິວາເຣ ກາສິຕໍ, ອກິຌມ຺ມກາຊນິເຍ ກຸສລໍ, ອກຸສລນ຺ຕິ ເອວໍ ປາລຸອິຍໍ ວຸຕ຺ຕານໍເຍວ ວເສນ ປຌ຺ຈ ຌມ຺ມາ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ອິມມຕ຺ຖມາຫ ‘‘ຕຖາ ຌມ຺ມາ ຈາ’’ຕິ ອິມິນາ.

ນິພ຺ພຕ຺ຕກເຫຕຸອາທີນນ຺ຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕກສມ຺ປາປກລາປການໍ. ປ຺ຣິໂມຕິ ປວຕ຺ຕນຕ຺ໂຖ. ຕສ຺ມິນ຺ຕິ ມຄ຺ເຄ. ປຈ຺ອິໂມຕິ ປາປນຕ຺ໂຖ ທຌ຺ຖພ຺ໂພ.

ອວິປຣີຕນິຣຸຕ຺ຕີຕິ ພຸທ຺ຌາທີຫິ ອາຈິຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວາຈກກາເວ ນິຣຸລ຺ຫາ ຍາຖາວນິຣຸຕ຺ຕິ. ຍສ຺ມາ ວິຌ຺ຌຕ຺ຕິວິ ກາຣສຫິໂຕ ສທ຺ໂທ ປຌ຺ຌຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຣິປ຺ປາໂຍ, ຕສ຺ມາ ປຣມຕໂຕ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອວຈນກູຕາຍາ’’ຕິ ວິເສເສຕ຺ວາ ‘‘ເກຈິ ວຕ຺ຕາຍນ຺ຕີ’’ຕິ ອາຫ. ເອວໍ ສຕີຕິ ເອວໍ ນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ປຌ຺ຌຕ຺ຕິກາເວ ສຕິ. ປຌ຺ຌຕ຺ຕິ ອກິລປີຕພ຺ພາຕິ ອາປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ວຸຕ຺ເຕ, ໂຫຕຸ, ໂກ ໂທໂສ ຕສ຺ສາ ວຈນີຍກາວໂຕຕິ ກທາຈິ ວເທຍ຺ຍາຕິ ອາສງ຺ກນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ນ ຈ ວຈນໂຕ…ເປ… ອຸຈ຺ຈາເຣຕພ຺ພໍ ອຕ຺ຖີ’’ຕິ. ເຕສໍ ອຕ຺ຖຌມ຺ມານໍ. ນ ວຈນນ຺ຕິ ອວຈນໍ ອວຈນສກາວໍ. ເອວໍປກາຣນ຺ຕິ ເອວໍວິຌໍ ເອວໍ ນິຍຕລິງ຺ຄວິເສສໂຊຕນາ ການໍ.

ປຣໂຕຕິ ປຣກາເຄ ອນນ຺ຕຣມໂນທ຺ວາເຣ. ສທ຺ທຄ຺ຄຫຕານຸສາເຣນ ຄຫິຕາຍ ນາມນິຣຸຕ຺ຕິຍໍ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ພິທາ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ວທນ຺ຕີ. ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ປາລຸອິຍໍ ‘‘ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ພິທາ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຣມ຺ມຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ‘‘ນິຣຸຕ຺ຕິ…ເປ… ສນ຺ຌາຍ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ. ປຈ຺ຉາ ຊານນນ຺ຕິ ສທ຺ທຄ຺ຄຫຕ຺ຕຕຣກາລໍ ນາມນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ຊານນໍ. ເອວນ຺ຕິ ເອວໍ ສທ຺ທຄ຺ຄຫຕາໂຕ ປຈ຺ຉາ ນາມນິຣຸຕ຺ຕີ ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ຕໍ ຌາຕໍ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ພິທາຕິ ຄຍ຺ຫມາເນ. ເອວໍ ນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ນາມປຌ຺ຌຕ຺ຕິປກ຺ເຂ ປາລຸອິຍາ, ອຌ຺ຖກຖາຍ ຈ ວິໂຣຌໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສທ຺ທປກ຺ເຂ ຕທກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຍຖາ ປນາ’’ຕິອາທິມາຫ. ຕໍຕໍສທ຺ທວິກາວການ຺ຕິ ຍຖາ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ສທ຺ທປ຺ປເກທນິຈ຺ຉຍສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກູຕໍ ທິພ຺ພໂສຕຌາຕໍ ສທ຺ທາຣມ຺ມຕເມວ ຕໍ ຕໍ ສທ຺ທໍ ວິກູຕໍ ກໂຣຕິ, ເອວໍ ນິຣຸຕ຺ຕິປ຺ປເກທນິຈ຺ຉຍສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກູຕໍ ນິຣຸຕ຺ຕິສທ຺ທາຣມ຺ມຕເມວ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ພິທາຌາຕໍ ຕໍ ວິກູຕໍ ກໂຣຕີຕິ ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຣມ຺ມຕຕາ ວຸຕ຺ຕາ. ສທ຺ທໍ ປນ ວິກາເວນ຺ຕໍ ເອກນ຺ຕໂຕ ສທ຺ທູປນິພນ຺ຌໍ ປຌ຺ຌຕ຺ຕິມ຺ປິ ວິກາເວຕິເຍວ, ຍໂຕ ສກາວາສກາວວິເສສວິກາວນໍ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ. ອຌ຺ຌຖາ ຫິ ສທ຺ທມຕ຺ຕຄ຺ຄຫເຕ ວິເສສາວໂພໂຌ ເອວ ນ ສິຍາຕິ ໂປຣາຕາ ປຌ຺ຌຕ຺ຕິວິກາວນມ຺ປິ ຕສ຺ສ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ. ຕໍວິກາວການ຺ຕິ ນິຣຸຕ຺ຕິສທ຺ທວິກາວກໍ. ນ ປາລຸອິວິໂຣໂຌ ໂຫຕີຕິ ຍທິປິ ອກິຌມ຺ມກາຊນິເຍ ‘‘ຍາຍ ນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ເຕສໍ ຌມ຺ມານໍ ປຌ຺ຌຕ຺ຕິ ໂຫຕີ’’ຕິ (ວິກ. ກ໘ກ) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕມ຺ປິ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕິສທ຺ເທນ ຌມ຺ມານໍ ປໂພຌນເມວ ສນ຺ຌາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ຕພ຺ພິນິມຸຕ຺ຕໍ ປຌ຺ຌຕ຺ຕິນ຺ຕິ ‘‘ນິຣຸຕ຺ຕິສທ຺ທາຣມ຺ມຕາ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ພິທາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈມາເນ ປາລຸອິຍາ ວິໂຣໂຌ ນ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ‘‘ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສທ຺ທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ຄຫິຕາຍ ປຌ຺ຌຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂເຕນ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາສງ຺ເກຍ຺ຍາຕິ ຕທາສງ຺ການິວຕ຺ຕນຕ຺ຖມາຫ ‘‘ຕໍ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕີ ສທ຺ທໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາ’’ຕິອາທິ. ສກາວນິຣຸຕ຺ຕີ ວິກາເວນ຺ຕໍເຍວາຕິ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕິວິສຍສ຺ສ ສມ຺ໂມຫສ຺ສ ປເຄວ ວິທ຺ຌໍສິຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ຖສາຌນວເສນ ອກິຌ຺ຌາຌາຕໍ ວິຍ ຕໍ ວິກາເວນ຺ຕເມວ ປວຕ຺ຕຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ນິຣຸຕ຺ຕີ ກິນ຺ທນ຺ຕໍ ປຏິວິຊ຺ຊນ຺ຕເມວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ’’ຕິ. ປເກທຄມນຌ຺ເຈຕ຺ຖ ອນວເສສໂຕ ນິຣຸຕ຺ຕິວິກາຄຊານນໍ. ຕຖາ ເສເສສຸ. ສກ຺ກຜນາມາທີຕິ ສກ຺ກຜວເສນ

ວຸຕ຺ຕນາມາຂຍາຕາທີ. ນິປາຕປທໍ ນາມາທິປທານີ ວິຍ ອຕ຺ຖໍ ນ ວທຕີ, ອຖ ໂຂ ພຸຍຸຊຸເຊຕິ ໂຊເຕຕີຕິ ''ພຸຍຸຊຸນ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ນິປາຕປທໍ.

ໂພສິ ລາຕໍ ມຕ຺ທກູຕໍ ເອຕ຺ຖາຕິ ໂພສິມຕ຺ໂທ, ມຫາໂພສິຍ຺ຖານໍ. ເຕນາຫ ''ປຖມາກີສມ຺ພຸທ຺ຣຍ຺ຖາເນ''ຕິ. ອສ຺ເສນ ປກາເຣນາຕິ ອຸຄ຺ຄຫາທິປ຺ປກາເຣນ.

ອສ຺ສຖາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ປຸຣິສຍ຺ເຄ ປຸຣິສຍ຺ເຄ ເອກເທເສນ ປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕາ ກາລນ຺ຕເຣ ອສ຺ລາກາຣາ ກວນ຺ຕິ. ວິນສ຺ສນ຺ຕີຕິ ຕໍຕໍກາສານໍ ມນຸສ຺ສານໍ ວິນາເສນ ນ ປສ຺ລາຍນ຺ຕິ, ມນຸສ຺ສານໍ ທຸຣຸຄ຺ຄຫດາທິນາ ກຕ຺ຖຈິ ກທາຈິ ປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕີປີ ພຸຣຫຸມໂລກາທີສຸ ຍຖາສກາເວເນວ ອວຍ຺ຖານໂຕ ນ ສພ຺ພຕ຺ຖ, ສພ຺ພທາ, ສພ຺ພຖາ ຈ ປຣິວຕ຺ຕຕີ. ເຕນາຫ ''ກປ຺ປວິນາເສປີ ຕິຍ຺ຖຕີເຍວາ''ຕິ. ເອຕສ຺ສ ນິຣຸຕ຺ຕິປຜິສມ຺ກິທາລາຕສ຺ສ.

ອຕ຺ຖາທີສຸ ລາຕານ຺ຕີ ອຕ຺ຖປຜິສມ຺ກິທາທີ. ອຕ຺ຖສມ຺ມນິຣຸຕ຺ຕິວເສນ ຕີສຸ. ອຕ຺ຖສມ຺ມນິຣຸຕ຺ຕິປຜິການວເສນ ຈຕູສຸປີ ວາ. ອຕ຺ຖສມ຺ມາທີນາ ອຕ຺ຕນາ ໂຊເຕພ຺ເພນ ສຫ ອຕ຺ເຖນາຕິ ສາຕ຺ຖການີ. ສພ຺ໂພ ອຕ຺ຖສມ຺ມາທິໂກ ອຕ຺ໂຖ ວິສຍກູໂຕ ເອຕສ຺ສ ລາຕາສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖກໍ. ສພ຺ພສ຺ມີ ອຕ຺ຖາທີເກ ວິສເຍ ຂິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈເຍທິ ຖປີຕໍ ປວຕ຺ຕີຕໍ. ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕີຍາ ວິສທາ ໂຫນ຺ຕິ ປຜິປກ຺ຂສມ຺ມານໍ ສພ຺ພໂສ ວິທ຺ຂໍສິຕຕ຺ຕາ. ປສ຺ຈນ຺ນນ຺ຕິ ອສິຄມປຣິຍຕ຺ຕິສວນປຣິປ຺ຈ຺ຊາປ຺ພ຺ພໂຍຄານໍ. ຍຖາໂຍຄນ຺ຕິ ຍໍ ຍໍ ຍສ຺ສ ປ຺ຄ຺ຄລສ຺ສ ວິສທຕາຍ ຍຸຊ຺ຊຕິ, ຕຖາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ.

ປຣິປ຺ຈ຺ຊາເຫຕຸ ປວຕ຺ຕາ ກຖາ ປຣິປ຺ຈ຺ຊາຕີ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ''ປ຺ຈ຺ຊາຍ...ເປ... ປຣິປ຺ຈ຺ຊາຕີ ວຸຕ຺ຕາ''ຕິ.

ເຕທີຕີ ມຄ຺ເຄທີ. ປຜິລາໂກ ນາມ ປ຺ພ຺ພໂຍຄສມ຺ປຕ຺ຕີຍາ ອຕ຺ຖາທີວິສຍສ຺ສ ສມ຺ໂມຫສ຺ສ ສມ຺ຈ຺ຊິນ຺ທນໍ, ຕໍ ປນ ມຄ຺ຄກິຈ຺ຈເມວາຕິ ອາຫ 'ໂສ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣ''ຕິ. ອຕ຺ຖາທີນໍ ປເກາທໂຕ ສລຸລກ຺ຂຕວິກາວນວຕ຺ຖາປນາ ຍຖາຣຫໍ ປຣິຕ຺ຕກຸສລມຫາກິຣິຍຈິຕ຺ຕວເສນ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ປເກາໂທ ກາມາວຈໂຣ''ຕິ. ຍຖາ ປ຺ພ຺ພໂຍໂຄ ອສິຄມສ຺ສ ພລວປ຺ຈ຺ຈໂຍ ສກາວເຫຕຸກາວໂຕ, ນ ຕຖາ ປເກາທສ຺ສ ອສກາວເຫຕຸຕາຍ, ປຣມ຺ປຣປ຺ຈ຺ຈຍຕາຍ ຈາຕິ ອສິປ຺ປາໂຍ. ປຣິຍຕ຺ຕິອາທີນໍ ປເກາທສ຺ສ ພລວປ຺ຈ຺ຈຍຕາຍ , ອສິຄມສ຺ສ ຈ ຕທກາເວ ເອເສວ ນໂຍ. ຕຕ຺ຖາຕິ ນິມິຕ຺ຕຕ຺ເຖ ກຸມ຺ມໍ, ຕາສຸ ປຣິຍຕ຺ຕິສວນປຣິປ຺ຈ຺ຊາສຸ ນິມິຕ຺ຕກູຕາສູຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິ ''ເອເຕສຸ ປນາ''ຕິອາທີນາ ອຍ຺ຖກຖາວຈເນນ ຍໍ ອຕ຺ຖຊາຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕຕິ ຕໍ ນິທ຺ສາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ. ''ປ຺ພ຺ພໂຍຄາສິຄມາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ''ທ຺ເວປີ''ຕິ ວຈນໍ ອສິຄມສທິໂຕເຍວ ປ຺ພ຺ພໂຍໂຄ ປເກາທສ຺ສ ພລວປ຺ຈ຺ຈໂຍ, ນ ເກວໂລຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ''ທ຺ເວປີ ເອກໂຕ ຫຸຕ຺ວາ''ຕິ (ວິກ. ອຍ຺ຖ. ກ໑໕). ''ທ຺ເວປີ ວິສທກາຣຕາ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປ຺ພ຺ພໂຍຄສ຺ສາປີ ວິສທກາຣຕຕ຺ຕໍ ລພ຺ກເຕວາຕິ ອາຫ ''ທ຺ເວປີ ວິສທກາຣຕາຕິ...ເປ... ວຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ.

ສງຄຫວາຣວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໔. ສຈ຺ຈວາຣາທິວຕ຺ຕນາ

ກ໑໙.ກາລຕ຺ຕເຍປີຕີ ອຕີຕາທີສຸ ຕີສຸປີ ກາເລສຸ. ເຫຕຸຜລສມ຺ມາ ເຫຕູນໍ ຜລກູຕາ ສມ຺ມາ, ປຈ຺ຈຍນິພ຺ພຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕສຈ຺ຈ ເຫຕຸສມ຺ມາຕິ ເຕສໍ ເຫຕຸຜລານໍ ປຈ຺ຈຍນິພ຺ພຕ຺ຕານໍ ເຫຕຸກູຕາ ສມ຺ມາ ''ສມ຺ມາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ໂຍຊນາ. ວິເນຍ຺ຍວເສນາຕິ ຕຖາວິເນຕພ຺ພປ຺ຄ຺ຄລຊ຺ຊາສຍວເສນ. ອຸປ຺ປນ຺ນາ ສມ຺ປ຺ປນ຺ນາຕິອາທີ ນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ສມ຺ປ຺ປນ຺ນາ ອຍ຺ຖິຕາ ສມ຺ຍ຺ຖິຕາ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຕິອາທີ ນ ວຸຕ຺ຕໍ ເອກນ຺ຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ເສວ ສງຄາຫກຕ຺ຕາ. ຕໍນິພ຺ພຕ຺ຕກາຕິ ເຕສໍ ອຕ຺ຖາກາເວນ ວຸຕ຺ຕານໍ ນິປ຺ຜາທກາ. ສມ຺ມາຕິ ວຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມກາເວນ ກຖິຕາ.

ສຈ຺ຈວາຣາທິວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໘။ ອຠິຘມ຺ມຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ

໒໘໕။ສາມຍ຺ເຍນວຕ຺ວາ ວິເສເສນ ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ "ເຕສໍ ວິປາເກ"ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕກຸສລວິປາກຕາທິສາມຍ຺ເຍນ ວຕ຺ວາ ສເຫຕຸກາເຫຕຸກາທິວິເສເສນ ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ສຣູເປນ ນິທ຺ຘາເຣຕ຺ວາ ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ອວິປາກຕ຺ຕາຕິ ອວິປາກຘມ຺ມຕ຺ຕາ။ ຍທິ ເອວນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຍາກາຣໂຕ ລພ຺ຠມາໂນປິ ຘມ຺ມກາໂຍ ອວິປາກຘມ຺ມຕາຍ ກິຣິຍານໍ ຍທິ ນ ວຸຕ຺ໂຕ, ເອວໍ ສຕິ။ ສຕິປິ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນກາເລ ອວິປາກາກາຣໂຕ ອຕ຺ຖາກາໂຣປິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ။ ເຕນາຫ "ວິປາກາ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ຖາກາໂຣ ຈ ນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ"ຕິ။ ເອວຍ຺ເຈຕິ ຍທິ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ກິຣິຍານໍ ອຕ຺ຖາກາໂຣ ວຸຕ຺ໂຕ။ ນປ຺ປຏິສິທ຺ໂທ ອິຈ຺ຉິໂຕວາຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ນ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ "ວິປາກສ຺ສ ປນາ"ຕິອາທີ။ ເຕສນ຺ຕິ ກຸສລາກຸສລານໍ, ວິປາກກິຣິຍຘມ຺ມານຍ຺ຈ။ ອຕ຺ຖຘມ຺ມຕາຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ລພ຺ຠມາໂນປິ ຍຖາກ຺ກມໍ ອຕ຺ຖາກາໂຣ, ຘມ຺ມກາໂຍ ຈ ນ ວຸຕ຺ໂຕ။ ປຈ຺ຈຍາກາຣໍ ສຕ຺ຕິວິເສສໍ ສນິປ຺ຝາເທຕພ຺ພຕນ຺ຕິ ປທຕ຺ຕເຍນາປິ ວິປາກຘມ຺ມຕເມວາຫ။ ສາ ຫິ ວິປາການໍ ເຫຕຸກາຣໂຕ ປຈ຺ຈຍາກາໂຣ, ຕທຸປ຺ປາທນສມຕ຺ຖຕາຍ ສຕ຺ຕິວິເສໂສ, ເຕຫິ ສຄພ຺ຠາ ວິຍ ໂຫຕີຕິ "ສນິປ຺ຝາເທຕພ຺ພຕາ"ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ။ ຕໍ ປສ຺ສນ຺ຕີ ນິປ຺ຝາທກວິເສສາປີ ນິປ຺ຝາເທຕພ຺ພາເປກ຺ຂາ ໂຫຕີ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາ။ ຕໍສມ຺ພນ຺ເຘນາຕິ ນິປ຺ຝາເທຕພ຺ພສມ຺ພນ຺ເຘນ။ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທໍ ວທນ຺ເຕນ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາປີ ວຸຕ຺ຕາ။

ສຠາວຘມ຺ເມ ປຍ຺ຍຕ຺ຕິ ສຠາວປຍ຺ຍຕ຺ຕີຕິ ອາຫ "ນ ສຕ຺ຕາທິປຍ຺ຍຕ຺ຕິຍາ"ຕິ။ ສຠາເວນ, ນິຣຸຕ຺ຕິເຍວ ວາ ສຠາວປຍ຺ຍຕ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ "ອວິປຣີຕປຍ຺ຍຕ຺ຕິຍາ ວາ"ຕິ။

໒໘໖။ ໂວຫາຣຠູມີ, ອຘິຄມຠູມິຍ຺ຈ ເອກຊ຺ຌໍ ກຕ຺ວາ ອາຫ "ກາມາວຈຣາ, ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ຈ ຠູມິ ຠູມີ"ຕິ။ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທາ ວາ ປວຕ຺ຕິຍຸຄານກາຣໂຕ ຠູມີ။

ອຠິຘມ຺ມຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ။

໙။ ປຍ຺ຫປ຺ຸຈ຺ຉກວຓ຺ຓນາ

໒໘໗။ສພ຺ພລາຕາຣມ຺ມຓຕາຍາຕິ ປຏິສມ຺ຠິທາປຏິສມ຺ຠິທາລາຕາຣມ຺ມຓຕາຍ။ "ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີເຍ ປນ...ເປ... ສີຍາ"ຕິ ອິທໍ ອຠິຘມ຺ມຠາຊນີເຍນ ວິຣຸຊ຺ຌຕິ, ຕສ຺ສ ວາ ສາວເສສເທສນຕາ ອາປຊ຺ຌຕີຕິ ໂຈທນໍ ມນສີ ກຕ຺ວາ ອາຫ "ອຠິຘມ຺ມຠາຊນີເຍ"ຕິອາທີ။ ນິຣວເສສກຖນນ຺ຕິ ອເສເສຕ຺ວາ ກຖນໍ။ ເຕນ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສງ຺ຄຫີເຕ ອຕ຺ເຖ ອເສເສຕ຺ວາ ເທສນາ ອິຘ ອຠິຘມ຺ມຠາຊນີຍສ຺ສ ກາໂຣ, ນ ສພ຺ພເຍ຺ຍຘມ຺ເມຕິ ທສ຺ເສຕິ။ ຍຖາທສ຺ສິຕວິສຍວຈນວເສນາຕິ ທສ຺ສິຕປ຺ປກາຣວິສຍສ຺ສ ກຖນວເສນ, ຘມ຺ມຕ຺ຖວເສນ ທສ຺ສິເຕ ຕໍຕໍຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທ ຕຕ຺ຖ ຘມ຺ມນິຣຸຕ຺ຕາກິລາເປນ ລາຕສ຺ສ ກຖນວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ອລ຺ລາຣມ຺ມຓໍ ນ ປຏິເສເຘຕິ ອຕປ຺ປຣກາຣໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ။ ນ ນິຣວເສເສນ ກຖນໍ ອຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທປຣິຍາປນ຺ນສ຺ສ ວິສຍສ຺ສ ອກຖິຕຕ຺ຕາ။ ເອວໍ ປຏິການປຏິສມ຺ຠິທາວິສຍສ຺ສາປີ ນ ນິຣວເສເສນ ກຖນນ຺ຕິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີເຍ ອວິເສສວຈເນນ ສພ຺ພລາຕາຣມ຺ມຓຕໍເຍວ ປຏິການປຏິສມ຺ຠິທາຍ ປຕິຍ຺ຍາເປຕິ။ ຕຖາ ຕິສ຺ໂສ ປຏິສມ຺ຠິທາຕິອາທິປຍ຺ຫປ຺ຸຈ຺ຉກປາລຸອິຍາປີ။ ຕິສ຺ໂສຕິ ອຕ຺ຖຘມ຺ມປຏິການປຏິສມ຺ຠິທາ။ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ຠິທາ ຫິ "ປຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຓາ"ເຕວ ວຸຕ຺ຕາ။

ຍທິປິ ສີຍາ ນ ຕສ຺ສາ ມຫຄ຺ຄຕາຣມ຺ມຓຕາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ။ "ນ ຫິ ມຄ຺ໂຄ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ໂນ ນ ໂຫຕີ"ຕິ ອິມິນາ "ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາ ນ ມຄ຺ຄາຣມ຺ມຓາ"ຕິ ວຈນສ຺ສ ຍຖາວຸຕ຺ຕຕ຺ຖສາຘກໍ ວິກາເວຕິ။ ຕສ຺ສາຕິ ປຏິການປຏິສມ຺ຠິທາຍ ນ ມຫຄ຺ຄຕາຣມ຺ມຓຕາ ສມ຺ຠວຕິ ນນຸ ນຍໍ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ။ ທຸເວປີຕິ "ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາ ນ ມຄ຺ຄາຣມ຺ມຓາ, ຕິສ຺ໂສ ປຏິສມ຺ຠິທາ ສີຍາ ປຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຓາ, ສີຍາ ມຫຄ຺ຄຕາຣມ຺ມຓາ, ສີຍາ ອປ຺ປມາຓາຣມ຺ມຓາ"ຕິ ຈ ທຸເວປີ ເອຕາ ປາລຸອິໂຍ။ ຕາສຸ ພລວຕຣາຍ ຄານສ຺ສ, ອິຕຣາຍ ອຘິປ຺ປາຍມຄ຺ຄນສ຺ສ ຈ ອຸປາຍທສ຺ສນມຸເຂນ ຕາສໍ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ອວິໂຣຘໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ກຸສລາກຸສລານໍ ປນາ"ຕິອາທິມາຫ။ "ນິປ຺ປຣິຍາຍາ ຕຕ຺ຖ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາ"ຕິ ເອເຕນ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາຍ ປຣິຍາຍກາວມາຫ။ ຕຖາ ວິປາກກິຣິຍານນ຺ຕິອາທີ ຍຖານິປ຺ເປຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິສທິສູທາຫຣຓທສ຺ສນໍ။ ອຸກເຍນປີ "ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິ

ທາ ນ ມຄ຺ຄາຣມ຺ມຕາ''ຕິ (ວິກຯ ກ໘໔) ວຈນໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕນຍານຸຄຕໍ ນິປ຺ປຣິຍາຍຕ຺ຖສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ອຘິປ຺ເປຕ຺ຕາຕິ ທີເປຕິຯ ກິຌ຺ຈິ ປນ ຌາຕນ຺ຕິອາທີ ''ຕິສ຺ໂສ ປຜິສມ຺ກິທາ''ຕິອາທີປາລຸອິຍາ ສມຕ຺ຖກໍຯ ຍຖາຘິປ຺ເປຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຜິການໍ ທີປນໍ ປຜິການໍຯ ເຕນາຫ ''ເຌຍ຺ຍປ຺ປກາສນໂຕ''ຕິຯ ອິຕິ ຍາ ''ຕິສ຺ໂສ ປຜິສມ຺ກິທາ''ຕິ ປາລຸອິ, ຕສ຺ສາ ພລວກາວວິກາວເນນ ອິຕຣາຍ ອຘິປ຺ປາຍມຄ຺ຄນໍ ກຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ນິປ຺ປຣິຍາຍາຕິ ປຣິຍາຍຣຫິຕາ ອຸຊ຺ກໍ ສຣູເປເນວ ປວຕ຺ຕາຯ ນິປ຺ປຣິຍາຍ… ເປ… ປວຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ເອກນ຺ຕິກອຕ຺ຖາຣມ຺ມຕໍ ຌາຕໍ ອຕ຺ຖປຜິສມ຺ກິທາ, ຌາຕາຣມ຺ມຕໍ ປຜິການປຜິສມ຺ກິທາຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ເທສນາຍໍຯ

ໂສ ເອວາຕິ ປຣສ຺ສ ອກິລາປສທ຺ໂທ ເອວຯ ອນຸວຕ຺ຕມານຕາ ຈສ຺ສ ນິຣຸຕ຺ຕິປຜິສມ຺ກິທາ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນເມວ ສທ຺ທໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ''ອຍໍ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕິ, ອຍໍ ນ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕິ''ຕິ ຊານນ຺ຕີຕິ ຈ ອາທີວຈນວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ປຌ຺ຫປ຺ຈ຺ຆກວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາຯ

ປຜິສມ຺ກິທາວິກງ຺ຄວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາຯ

## ໑໖. ຎາຓວິຠງ຺ໂຄ

### ໑. ເອກກມາຕິກາທິວຓ຺ຓນາ

໗໕໑. ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານໍ ນິສ຺ສຍປ຺ຈ຺ຈຍຕາຍ, ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຏ຺ຐານຕາຍ ໂອກາສຠູໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພ. ນເຫຕາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ 'ອເຫຕຸກາ'ຕິອາທິກໍ ສພ຺ພໍ ເອກວິເຘນ ຎາຓວຕ຺ຖຸໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິ. ເອກໍ ນເຫຕູຕິ ນເຫຕຸຕາຍ ເອກໍ ປຎ຺ຈວິຎ຺ຎາຓໍ ນເຫຕູຕິ ວຸຕ຺ຕາ ເຕສໍ ນເຫຕຸຕາ. ເອກນ຺ຕາເຫຕຸກາເວວ ຫິ ເຕ ເອກປ຺ປກາຣາວາຕິ. ອຎ຺ຎມ຺ປີຕິ ອເຫຕຸກາທິ. ອວິຕຖສາມຎ຺ຎຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຕເນວ ອເຫຕຸກຕາທິນາ ຍຖາຠູເຕນ ສມານກາເວນ ຍຸຕ຺ຕໍ. ຎາຓາຣມ຺ມຓນ຺ຕິ ຎາຓສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຎ຺ຈວິຎ຺ຎາຓາທິ. ວຕ຺ຖຸວິຠາວນາຕິ ປຎ຺ຈວິຎ຺ຎາຓາທິກສ຺ສ ຎາຓວຕ຺ຖຸສ຺ສ ຍຖາວຸຕ຺ຕວິເສເສນ ວິຠາວນາ ປກາສນາ ປຎ຺ຎາ.

ໂອສານທຸກສ຺ສາຕິ 'ອຕ຺ຖຊາປິກາ ປຎ຺ຎາ, ຊາປິຕຕ຺ຖາ ປຎ຺ຎາ'ຕິ ອິມສ຺ສ ທຸກສ຺ສ. ທຸກມາຕິກາ ຘມ຺ມສງ຺ຄຓິຍໍ ວຸຕ຺ຕທຸກມາຕິກາຕິ ອາຫ 'ທຸກມາຕິກໍ ອນິສ຺ສາຍາ'ຕິ.

'ຈິນ຺ຕາມຍາ ປຎ຺ຎາ'ຕິອາທິກາ ຕິກມາຕິກໍ ອນິສ຺ສາຍ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ 'ເອວໍ ຕິການຸຣູເປຫີຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ທຏ຺ຐພ຺ພ'ນ຺ຕິ. ຍທິປິ ຊາປ-ສທ຺ໂທ ພ຺ຍຕ຺ຕວຈເນ, ມານເສ ຈ ປວຕ຺ຕຕິ, ຊນນຕ຺ເຖປິ ປນ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ 'ອເນກຕ຺ຖຕ຺ຕາ ຘາຕຸສທ຺ທານ'ນ຺ຕິອາທິ. ກຸສລປຎ຺ຎາ ວິປາກສ຺ສ ຊາຕສ຺ສ, ກິຣິຍປຎ຺ຎາ ປຣິກມ຺ມາທິຠູຕາ ອຕ຺ຕນາ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕພ຺ພຜລສ຺ສ ຊາຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕ ອຕ຺ຖຊາປິກາຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ 'ອຕ຺ຖຊາປິກາ ກາຣຓຄຕາ ປຎ຺ຎາ'ຕິ. ວິປາກປຎ຺ຎາ, ກິຣິຍປຎ຺ຎາ ຈ ສຫຊາຕາທິປ຺ຈ຺ຈຍວເສນ ຕໍຕໍວິປາກາທິອຕ຺ຖໍ ຊາເປຕິ ຊເນຕີຕິ ອາຫ 'ຊາປິເຕ ຊນິເຕ ອຕ຺ເຖ ເອຕິສ຺ສາຕິ ຊາປິຕຕ຺ຖາ'ຕິ. ສຕິປິ ສຫຊາຕານໍ ປ຺ຈ຺ຈຍກາເວ ວິປາກກິຣິຍປຎ຺ຎາ ນ ກຸສລາ ວິຍ ວິປາການໍ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ກາຣຓໂວຫາຣໍ ລຠຕີຕິ ອາຫ 'ກາຣຓປຎ຺ຎາສທິສີ'ຕິ. ວິຠາວນຕ຺ເຖນ ປຎ຺ຎາ ອາຣມ຺ມຓໍ ວິຍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕປິ ປກາເສຕິເຍວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ 'ຜລປ຺ປກາສນຠູຕາ'ຕິ. ຍໂຕ ສາ ອາໂລໂກຠາສປ຺ຊ຺ໂຊຕປຣິຍາເຍຫິ ວິຠາວິຕາ.

### ໑໐. ທສກມາຕິກາວຓ຺ຓນາ

໗໖໐. 'ຊາຕິປ຺ຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ ຎາຓໍ, ອສຕິ ຊາຕິຍາ ນຕ຺ຖິ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ ຎາຓໍ. ອຕີຕມ຺ປິ ອທ຺ຘານໍ ຊາຕິປ຺ຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ ຎາຓໍ, ອສຕິ ຊາຕິຍາ ນຕ຺ຖິ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ ຎາຓໍ. ອນາຄຕມ຺ປິ ອທ຺ຘານໍ ຊາຕິປ຺ຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ ຎາຓໍ, ອສຕິ ຊາຕິຍາ ນຕ຺ຖິ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ ຎາຓໍ. ຍມ຺ປິສ຺ສ ຕໍ ຘມ຺ມຏ຺ຐິຕິຎາຓໍ, ຕມ຺ປິ ຂຍຘມ຺ມໍ ວຍຘມ຺ມໍ ວິຣາຄຘມ຺ມໍ ນິໂຣຘຘມ຺ມນ຺ຕິ ຎາຓໍ. ຠວປ຺ຈ຺ຈຍາ...ເປ... ອວິຊ຺ຊາປ຺ຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາຣາ...ເປ... ນິໂຣຘຘມ຺ມ'ນ຺ຕິ (ສໍ. ນິ. ໒.໓໔) ເອວມາຄຕານິ ສຕ຺ຕສຕ຺ຕຕິ ຎາຓານິ. 'ຊຣາມຣເຓ ຎາຓໍ, ຊຣາມຣຓສມຸທເຍ ຎາຓໍ, ຊຣາມຣຓນິໂຣເຘ ຎາຓໍ, ຊຣາມຣຓນິໂຣຘຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍ ຎາຓໍ. ຊາຕິຍາ ຎາຓໍ...ເປ... ສງ຺ຂາເຣສຸ ຎາຓໍ...ເປ... ປຏິປທາຍ ຎາຓ'ນ຺ຕິ (ສໍ. ນິ. ໒.໓໓) ເອວມາຄຕານິ ຈຕຸຈຕ຺ຕາຣີສໍ ຎາຓານິ. ສຸຕມຍຎາຓາທີນິ ອນາວຣຓຎາຓປຣິໂຍສານານິ ປຏິສມ຺ຠິທາມຄ຺ເຄ (ປຏິ. ມ. ມາຕິກາ ໑.໑ ອາທໂຍ) ອາຄຕານິ ເຕສຕ຺ຕຕິ ຎາຓານິ. ເຕນາຫ 'ເຕສຕ຺ຕຕິ ປນ...ເປ... ນ ສໍຍຸຕ຺ຕເກ'ຕິ. 'ສໍຍຸຕ຺ຕເກ'ຕິ ວາ ອິທໍ 'ສຕ຺ຕສຕ຺ຕຕິ ຎາຓານີ'ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍ, ນ 'ເຕສຕ຺ຕຕີ'ຕິ ອິມິນາ. ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ນິກ຺ເຂປກຕ຺ຖາທີສຸ. ຍຖາ ສມ຺ມາປຏິເວຘາກາວໂຕ ມິຈ຺ຉາຎາຓາທີ ຖຸສຣາສິມ຺ຫິ ນິຂາຕຂາຓຸໂກ ວິຍ ອາຣມ຺ມເຓ ຈຎ຺ຈລໍ ໂຫຕິ, ນ ເອວໍ ໂຫຕິ ຍຖາຠູຕາວໂພຘກໍ ຎາຓນ຺ຕິ ອາຫ 'ຍາຖາວປຏິເວຘໂຕ ສຍຎ຺ຈ ອກມ຺ປິຍ'ນ຺ຕິ. ອຘິພລກຣຓໍ ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠກນ຺ຕິ ຕໍ ປຸຄ຺ຄເລ ອາໂຣເປນ຺ໂຕ ອາຫ 'ປຸຄ຺ຄລຎ຺ຈ...ເປ... ກໂຣຕີ'ຕິ. ວິສຠາຄຘມ຺ເມສຸ ວາ ອກມ຺ປິຍຕ຺ໂຕ, ສຠາຄຘມ຺ເມສຸ ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠກຕ຺ໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ອກິມຸຂໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ 'ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ຕີ'ຕິ ປທສ຺ສ ອຕ຺ຖວຈນໍ. ອຸປຄມນຎ຺ເຈຕ຺ຖ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕາຍ ປຏິຊານນເມວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ 'ປຏິຊານນວເສນາ'ຕິ. ອຏ຺ຐ ວາ ປຣິສາ ອຸປສງ຺ກມນ຺ຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ປຏິຊານນວເສນ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕນ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ອຏ຺ຐສຸ ປຣິ

ສາສຸ ທສ຺ສິຕອກມ຺ປິຍລາຕຍຸຕ຺ໂຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ຺ໆ

ຜລສມ຺ປຕ຺ຕິປ໌ວຕ຺ຕິຕິ ສປ຺ປຸຣິສູປ໌ນິສ຺ສຍາທີນໍ ກາຣຕສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ ຜລກູຕາຍ ປ໌ຕິຣູປ໌ເທສວາສອຕ຺ຕສມ຺ມາປ໌ກີຘິອາທີສມ຺ປຕ຺ຕີຍາ ປ໌ວຕ຺ຕນໍໆ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ສຸຕ຺ຕເສສາ ສງ຺ຄຫີຕາໆ ຕຕ຺ຖ ສປ຺ປຸຣິສູປ໌ນິສ຺ສຍາທີເກາໆ ກສ຺ມາ ປ໌ເນຕ຺ຖ ສມາເນ ອຕ຺ຖກິຈ຺ເຈ ປ໌ຝິເວຘລາຕສ຺ສ ວິຍ ເທສນາລາຕສ຺ສາປີ ຍາວ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄາ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊມານຕາ ນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ "ປ໌ຝິເວຘນິຝ຺ກຕ຺ຕາ"ຕິອາທິ ໆ ປ໌ຝິເວຘນິຝ຺ກຕ຺ຕາຕິ ປ໌ຝິເວຘສ຺ສ ປ໌ຣິໂຍສານຕ຺ຕາໆ ເຕນາຕິ ປ໌ຝິເວຘປ໌ຣິໂຍສານກູເຕນ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄລາເຕນໆ ຕທສິຄເມນ ທີ ສມ຺ປຕ຺ຕສກລສພ຺ພລ຺ລຸຄ຺ໂຕ ກຄວາ ອນນ຺ຕປ໌ຝິກາໂນ ອນຸປ໌ມາຍ ພຸທ຺ຘລີລຸອາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ອໂຫສິໆ "ປ໌ຝິລທ຺ຘສ຺ສາປີ"ຕິ ອິມິນາ ສພ຺ພຖາ ລກາປ໌ກສ຺ສ ປ໌ຝິເວຘານຸຣູປ໌ຕາ ເທສນາລາຕສ຺ສ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍາຕິ ທີເປ໌ຕິ, ເຕນ ຈ ປ໌ຝິເວຘນມຕ຺ເຕເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖສິທ຺ຘີຕິ ທສ຺ເສຕິໆ ເຕນາຫ "ເທສນາລາຕສ຺ສາ"ຕິອາທິໆ

ຫານກາຄິຍຘມ຺ມນ຺ຕິ ວາ ຫານກາຄິຍກາວສ຺ສ ກາຣຕໍໆ ການສທຄຕສລ຺ລາທີຘມ຺ມນ຺ຕິ ການຄ຺ຕາຣມ຺ມຕໍ ສລ຺ລາມນສິກາຣາທີໆ ປຸພ຺ເພວ ກຕາກິສງ຺ຂາຣາທີນ຺ຕິ "ຈນ຺ເທ ວາ ສູຣິເຍ ວາ ເອຕ຺ຕກໍ ຄເຕ ວຸຝ຺ກຫີສ຺ສາມີ"ຕິອາທີນາ ສມາປ໌ຊ຺ຊນໂຕ ປຸພ຺ເພ ປ໌ວຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາກິສງ຺ຂາຣປ໌ຣິກມ຺ມາທີໆ

ຕທກາວຄ຺ຄຫເຕນາຕິ ກິເລສາວຣຕາກາວຄ຺ຄຫເຕນໆ ກິຕິນ຺ຕິ ອຕ຺ຖິກາວໍໆ ຕພ຺ພິປ໌ຣີຕາຍາຕິ "ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ"ນ຺ຕິອາທິກາຍ ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ກິຍາໆ ຄານາກາວນ຺ຕິ ອປ຺ປ໌ວຕ຺ຕີ, ນຕ຺ຖິກາວໍ ວາໆ ອຸປ໌ຣີຕິ ອິມິສ຺ສາ ພລານໍ ອນຸກ຺ກມກຖາຍ ອຸປ໌ຣີ ອນນ຺ຕຣເມວໆ ວິປາກາວຣຕາກາວທສ຺ສນາທີກສ຺ສາຕິ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ກມ຺ມາວຣຕາກາວທສ຺ສນໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິໆ ອິຕຣນ຺ຕິ ອຘີຄມສ຺ສ ອຝ຺ການທສ຺ສນໍໆ ຕໍສຫີຕານໍ ຘາຕູນນ຺ຕິ ຣາຄາທີສຫີຕານໍ ສກາວານໍໆ ເວມຕ຺ຕຕາ ຈ ເຕສໍ ປ໌ຈ຺ຈຍວິເສສສິທ຺ເຘນ ອວຕ຺ຖາທີວິເສເສນ ເວທິຕພ຺ພາໆ ຈຣິຍາເຫຕູນນ຺ຕິ ຣາຄາທີຈຣິຍາກາຣຕກູຕານໍ ຘມ຺ມານໍໆ

໑ໆ ເອກກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

ກຝ໑ໆອຍໍ ວິເສໂສຕິ ສມາເນປີ ນຍທ຺ວຍສ຺ສ ເຕສໍ ອເຫຕຸກາວາທີທີປ໌ເນ ເອກສ຺ສ ເຫຕຸກາວາທີປ໌ຝິເສຘຕາ, ອິຕຣສ຺ສ ຣາສນ຺ຕຣາສງ຺ຄໂຫຕິ ອິທໍ ນານາກຣຕໍໆ ເອກາຍ ຊາຕິຍາຕິ ອາທານນິກ຺ເຂປ໌ປ໌ຣິຈ຺ຉິນ຺ນສ຺ສ ເອກສ຺ສ ກວສ຺ສໆ ຕທນ຺ໂຕຄຘຕາຍາຕິ ຄຕິອນ຺ໂຕຄຘຕາຍໆ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕໍຕໍຄຕິຈຸຕິກເວສຸໆ

ກຝ໔ໆຕຖາຕິ ອລ຺ລທ຺ວາຣາຣມ຺ມຕຕາຍໆ ຊີຣາທີນໍ…ເປ໌… ວິລກ຺ຂຕຕາຕິ ຍຖາ ຊີຣສ຺ສ ທຘີກາເວນ, ທຘີໂນ ຕກ຺ກກາເວນ ວິລກ຺ຂຕຕາປ໌ຕ຺ຕິ, ນ ເອວໍ ປ໌ລ຺ຈວິລ຺ລາຕານໍ ນເຫຕຸກາວາທີໂຕ ອລ຺ລສ຺ສ ສກາວາປ໌ຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖໆ

ກຝ໖ໆມຫຕ຺ເຕປີຕິ ປຸຖຸຕ຺ເຕປີໆ ພຫຸກາວວາຈໂກ ທີ ອຍໍ ມຫາ-ສທ຺ໂທ "ມຫາຊໂນ"ຕິອາທີສຸ ວິຍ ຣູປ໌ສງ຺ຆາຝສ຺ສ ອຘິປ຺ເປ໌ຕຕ຺ຕາໆ ອລ຺ລຖາ ສກາວຘມ຺ມສ຺ສ ກາ ມຫນ຺ຕຕາ, ສຸຂຸມຕາ ວາໆ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕສ຺ສ ວຈນໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອາຫ "ຈກ຺ຂຸປ໌ສາເທ ມມ ວຕ຺ຖຸມ຺ຫີ"ຕິໆ ອິສ຺ສຣິຍຝ຺ການນ຺ຕິ ອິສ຺ສຣິຍປ໌ວຕ຺ຕນຝ຺ການໍໆ ຕຖາ ທີ ນໍ ອລ຺ລຕ຺ຖ ກາວິຕໍ ວິກາເວນ຺ຕເມວ ຕິຝ຺ກຕິ, ອລ຺ລວິລ຺ລາຕານິ ຈ ເຕນ ທີນ຺ນນຍາເນວ ຕຕ຺ຖ ປ໌ວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ອປີ ທີພ຺ພຈກ຺ຂຸລາຕໍ, ຍໂຕ ຕໍ ອນ຺ຘສ຺ສ ນ ນິປ຺ຜຊ຺ຊຕິໆ

ກຝ໔ໆວວຕ຺ຖິຕານມ຺ປີຕິ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ອສໍກິຕ຺ຕານມ຺ປີໆ ປ໌ຝິປາຝິນິຍໂມ ນິຍຕານຸປຸພ຺ພິກຕາໆ ເຕນາຕິ "ອພ຺ໂພກິຕ຺ຕາ"ຕິ ວຈເນນໆ

ກຝຝໆອາວຝ຺ຜນກາໂວ ອາວຊ຺ຊນກິຈ຺ຈຕາໆ

ເຕສນ຺ຕິ ຣູປ໌າທີນໍໆ ເອເຕສລ຺ຫີ ຣູປ໌າທີນໍ ປ໌ລ຺ຈຫີ ວິລ຺ລາເຕຫີ ສມາຄໂມໆ ອກິນິປ໌ຕິຕພ຺ພານີ ອາລມ຺ພິຕພ຺ພານີ, ວິຊານິຕພ຺ພານີຕິ ອຕ຺ໂຖໆ ເຕນາຫ "ອາຣມ຺ມຕກຣເຕນ ປ໌ຝິວິຊານິຕພ຺ພານີ"ຕິໆ ກຸສລາກຸສລເຈຕນາຍ, ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານລ຺ຈ ຍຖາວຸຕ຺ຕານໍ "ມໂນປຸພ຺ພງ຺ຄມາ…ເປ໌… ອກຸສລໍ ວາ"ຕິ (ວິກໆ ອຝ຺ກໆ ກຝຝ) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕານໍ ປ໌ຝິວິຊານິຕພ຺ພານໍ ປ໌ຝິວິຊານນນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ຺ໆ ກມ຺ມຕ຺ເຖ ທີ ເອຕໍ ສາມິວຈນໍໆ ສຫຊປຸພ຺ພງ຺ຄມຘມ຺ເມນາຕິ ທສ຺ສນາທີທີ ສຫຊາຕຜສ຺ສາທີນາ ປຸພ຺ພງ຺ຄເມນ

ອາວຊ຺ຊນາທີນາຯ ກິຈ຺ຈນ຺ຕຣນ຺ຕິ ທສ຺ສນາທິກິຈ຺ຈໂຕ ອຎ຺ຎໍ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉນາທິກິຈ຺ຈໍຯ

ອວິປາກຠາເວນ ກາຣເຓນ, ເຓນ ວາ ສທ຺ຘິໍຯ ອຎ຺ຎນ຺ຕິ ຣູປກາວາທີຯ ຠາສນກາຣຓາກາຣາຕິ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິສມຸຏ຺ຐາປນວເສນ ປວຕ຺ຕກຸສລາກຸສລຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສມ຺ຠາຯ ເຕ ເອວ ກາຍງຄວາຈງຄໍ ອໂຈເປຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕາ ຕໍສທິສາຯ ປຸພ຺ພງຄມປຏິວິຊານນນ຺ຕິ ປຸພ຺ພງຄມຠາເວນ ວິຊານນໍ ມໂນທ຺ວາຣິກຊວນານໍ ປຸເຣຈຣຠາເວນ ຄຫຓໍຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ປຎ຺ຈທ຺ວາເຣຯ “ນ ປຏິສິທ຺ຘ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ສ຺ວາຍມປ຺ປຏິເສໂຘ ສາມຕ຺ຖິຍລທ຺ໂຘຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ນ ກາຍກມ຺ມໍ…ເປ… ອນຸຎ຺ຎາຕຕ຺ຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ “ຕຖາ”ຕິ ອິທໍ ຍຖາ ກາຍວຈີກມ຺ມປ຺ຏ຺ຐປນໍ, ເອວໍ ກຸສລາທິຘມ຺ມສມາທານມ຺ປິ ນຕ຺ຖີຕິ ອຸປສໍຫຣຓຕ຺ຖໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຍທິ ນ ຠວໂຕ ຈວຕິ, ກຖໍ ປຎ຺ຈທ຺ວາເຣ ຈຸຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ “ນ ປຎ຺ຈທ຺ວາຣິກ…ເປ… ອຕໍທ຺ວາຣິກຕ຺ຕາ”ຕິຯ ຕສ຺ສາ ປາຬິຍາຯ ອາປາຖມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາປາຖຄມນມຕ຺ຕໍ ອາຣມ຺ມຓປ຺ຈ຺ຈຍຠາວມຕ຺ຕໍຯ ອຎ຺ຎນ຺ຕິ “ຣູປໍ ນີລ”ນ຺ຕິ ເອວມາທິຘມ຺ມວິເສສໍຯ ເຕນາຫ “ຘມ຺ມສຠາວ”ນ຺ຕິຯ ຣູປນ຺ຕິ ຈ ນ ຄຓ຺ຫາຕີຕິ ຣູປາຣມ຺ມຓມ຺ປິ ສມານໍ “ຣູປໍ ນາເມຕ”ນ຺ຕິ ນ ຄຓ຺ຫາຕີຯ ຕຖາ ຈາຫຸ ເອເກ “ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓສມງ຺ຄີ ນີລໍ ວິຊານາຕິ, ໂນ ຕຸ ນີລ”ນ຺ຕິຯ ຣູປນີລາທິອາກາໂຣ ຣູປາຣມ຺ມຓຣູປາທານາກາຣປຎ຺ຎຕ຺ຕີຯ ຕຊ຺ຊາປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ເຫສາ ຍຖາ ອນິຈ຺ຈຕາທີຯ ສາຕິສຍໍ ສວິຕກ຺ກສວິຈາຣຕ຺ຕາຯ ຕໂຕ ອຎ຺ຎນ຺ຕິ ສທ຺ທາຣມ຺ມຓໂຕ ອຎ຺ຎໍ ນາມປຎ຺ຎຕ຺ຕິອາຣມ຺ມຓໍ, ອຎ຺ຎຖາ ສທ຺ທປ຺ປວຕ຺ຕິປຏິເສໂຘ ນ ສມ຺ຠເວຍ຺ຍາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ

ມໂນທ຺ວາເຣປີຕິ ນ ປຎ຺ຈທ຺ວາເຣເຍວ ທຸຕິເຍ ໂມຆວາເຣ, ອຖ ໂຂ ມໂນທ຺ວາເຣປີຯ ອາວຊ຺ຊນໍ ທ຺ວຕ຺ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ…ເປ… ທຏ຺ຐພ຺ພໍ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓິກສ຺ສ ອາວຊ຺ຊນສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ຕຖາ ອສມ຺ຠວໂຕຯ

ຕສ຺ສາຕິ ຍາຖາວກວຕ຺ຖຸວິຠາວນາຍ ປຎ຺ຎາຍຯ

ເອກກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

## ໒ຯ ທຸກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໗໖໗ຯອທິກຣເຓສູຕິ ປທຕ຺ເຖສຸຯ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ສຠາວໍ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ຖສທ຺ທສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕນາກາຣທສ຺ສນໍ, ເຕນ ອຕ຺ຖສທ຺ທສ຺ສ ສຠາວຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິຯ ອທິກຣຓວເສນ ລິງ຺ຄປຣິວຕ຺ຕີ ຄຈ຺ຉຕິຯ “ອຠິເຌຍ຺ຍານຸຣູປໍ ລິງ຺ຄວຈນານີ”ຕິ ຫິ ສທ຺ທວິທູ ວທນ຺ຕິຯ

ທຸກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

## ໓ຯ ຕິກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໗໖໘ຯປຣິປາຈິເຕສູຕິ ສາຘິເຕສຸຯ “ວິຫິເຕສູ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ທຸທ຺ຘາທີສຸ ວິຍ ຠູຕກາລຕາ ນາຘິປ຺ເປຕາຕິ ອາຫ “ວິສຍວິເສສນມຕ຺ຕເມວາ”ຕິຯ “ກມ຺ມໍ, ສິປ຺ປ”ນ຺ຕິ ປຎ຺ຎາ ກາຣຓູປຈາເຣນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ “ປຎ຺ຎາ ເອວ ວາ…ເປ… ເວທິຕພ຺ພາ”ຕິຯ

ກຸສລໍກມ຺ມໍ ສກໍ ເອກນ຺ຕໍ ຫິຕສຸຂາວຫຕ຺ຕາຯ ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂຕ຺ຕາ ອິຕຣໍ ອກຸສລໍ ກມ຺ມໍ ໂນສກໍຯ ສຈ຺ຈປຏິເວຘານຸໂລມນໍ ສຈ຺ຈານຸໂລມນໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ “ຕປ຺ປຏິເວຘປ຺ຈ຺ຈຍຠາເວນາ”ຕິຯ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈສ຺ສ ອນຸໂລມນໂຕ ວາ ສຈ຺ຈານຸໂລມິກຕາ, ຕຖາ ປຣມຕ຺ຖສຈ຺ຈສ຺ສ ອນຸໂລມນໂຕຯ ເຕນາຫ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ “ມຄ຺ຄສຈ຺ຈສ຺ສາ”ຕິອາທິຯ ປຎ຺ຎາ ວຸຕ຺ຕາ ປຎ຺ຎາວິສເຍ ປຎ຺ຎາກິຈ຺ຈສ຺ສ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາຯ ‘ໂຍຄວິຫິເຕສູ”ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕຠູມິນິທ຺ເທໂສ, “ກມ຺ມສ຺ສກໍ ສຈ຺ຈານຸໂລມິກ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕສຣູປນິທ຺ເທໂສ, “ຣູປໍ ອນິຈ຺ຈ”ນ຺ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣນິທ຺ເທໂສ ຈ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ…ເປ… ນິທ຺ເທສາຯ ‘ໂຍຄວິຫິເຕສຸ ກມ຺ມາຍຕເນສຸ ຂນ຺ຕີ, ກມ຺ມສ຺ສກໍ ຂນ຺ຕີ, ‘ຣູປໍ ອນິຈ຺ຈ’ນ຺ຕິ ຂນ຺ຕີ”ນ຺ຕິອາທິນາ ຂນ຺ຕິອາທິປເທຫິ ໂຍເຊຕພ຺ພາຯ ໂອໂລກນໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂກຣຓໍຯ ຘມ຺ມາ ໂອໂລກນໍ ຂມນ຺ຕີຕິ ປຎ຺ຎາຍ ຕໂທໂລກນສມຕ຺ຖຕມາຫຯ

໗໖໙ຯມຸຎ຺ຈຕີຕິ ປຊຫຕິຯ ອາຣພ຺ຠ-ກິຣິຍາຍ ອຘິຏ຺ຐານໍ ສມງ຺ຄີກາໂວ, ອຘິກຣຓໍ ປຏ຺ຐປນນ຺ຕິ ອາຫ “ມຸຎ຺ຈ…ເປ… ວຕ຺ຕຸໍ

ຍຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ.

໑໑໐. ປຍ຺ຈສີລທສສີລານິ ກມ຺ມວຍ຺ເຍາເທສກູຕານິ ສນ຺ຯາຍ ເຕສໍ ຊມ຺ມຍ຺ຄິຕິຍໍ ສມວໂຮໂຊ ວຸຕ຺ໂຕ. ສຕິປີ ສວເນຕິ ''ອີຊ, ກິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ ປາຕາຕິປາຕາ ປຕິວິຣໂຕ''ຕິອາທີນາ (ອ. ນິ. ໗.໖໙; ກຕາ. ໔໗໐) ຕຖາຄຕໂຕ ສວເນ ສຕິປີ. ກິກ຺ຂຸອາທີນມ຺ປີ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອຊີສີລປຍ຺ຍາປນໍ ວິຍ ນ ພຸທ຺ຊາເວຕິກນ຺ຕິ.

ອຊີປຍ຺ຍານິພ຺ພຕ຺ເຕສູຕິ ຄເປຕ຺ວາ ອຊີປຍ຺ຍໍ ຕທຍ຺ເຍສຸ ມຄ຺ຄຜລຊມ຺ເມສຸ. ຕທຊິຍ຺ຄາເນສູຕິ ຕສ຺ສາ ອຊີປຍ຺ຍາຍ ອຊິຍ຺ຄາເນສຸ ວິປສ຺ສນາຊມ຺ເມສຸ.

໑໑໑.ອປາຍຸປ຺ປາທນໍ ອວທ຺ໝີນິພ຺ພຕ຺ຕນໍ. ຕສ຺ມີເຍວ ຄາເນຕິ ຕສ຺ມີເຍວ ຂເຕ.

ຕິກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາ.

໔. ຈຕ຺ກ຺ກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໑໖. ປຣິຕສ຺ສນໍ ປຣິຕ຺ຕາໂສ, ຈິຕ຺ຕຸຕ຺ຣາໂສ ຈາຕິ ''ນ ປຣິຕສ຺ສຕີ''ຕິ ປທສ຺ສ ''ນ ປຕ຺ເຖຕິ ນ ອຸຕ຺ຕສຕີ''ຕິ ອຕ຺ຖມາຫ.

໑໑໕.ອຣິຍສຈ຺ເຈສ຺ຊມ຺ມສທ຺ໂທ ''ທິຍ຺ຄຊມ຺ໂມ''ຕິອາທີສຸ ວິຍ. ອຣິຍມຄ຺ໂຄ, ຕສ຺ສ ຈ ຜລໍ ຊມ຺ໂມ ຍຖານຸສິຍ຺ຄໍ ປຕິປນ຺ເນ ອ ປາເຍສຸ ອປຕມາເນ ຊາເຣຕີຕິ. ຕຕ຺ຖ ປຍ຺ຍາຕິ ຕສ຺ມີ ອຣິຍມຄ຺ຄຜເລ ນິສ຺ສຍກູເຕ ປຍ຺ຍາ. ເຕນາຫ ''ຕໍສຫຄຕາ''ຕິ. ອວິທິຕໍ ວິທິຕໍ ວິຍ ເນຕິ ຍາເປຕີຕິ ນໂຍ, ອນຸມານໍ, ຕສ຺ສ ນຍນໍ ປວຕ຺ຕນໍ, ຕໍ ປນ ວິສ໌ເຍເວກໍ ຍາຕຸປ຺ປາທນນ຺ຕິ ອາສງກາຍ ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖມາຫ ''ນ ອຍ຺ຍ...ເປ... ວິເສໂສ''ຕິ. ອຕ຺ຕໂນ ຫີ ອຊີຄມານຸສາເຣນ ປຣາຊີຄຕານໍ ກາລຕ຺ຕເຍ ມຄ຺ຄາທີນໍ ປວຕ຺ຕີອາກາຣານຸມານໍ ນຍນຍນໍ. ອນຸມີນນາກາຣເມວ ຫີສ຺ສ ສນ຺ຯາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຍາຕສ຺ເສວ ປວຕ຺ຕິວິເສໂສ''ຕິ. ກາຣຕຍ຺ຈ ນຍນຍນສ຺ສ ສຈ຺ເຈສຸ ປຈ຺ຈກ຺ຂປວຕ຺ຕນໂຕ. ''ຕຖາ''ຕິ ອິມີນາ ຍຖາ ມຄ຺ຄຍາຕໂຕ ອຍ຺ຍາປີ ''ອິມີນາ ຊມ຺ເມນາ''ຕິ ວຕ຺ຕໍ ຍຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາ ປກາຣນ຺ຕເຣນປີ ''ອິມີນາ ຊມ຺ເມນ ຍາເຕນາ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ຍຸຊ຺ຊຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ອຸປສໍຫຣຕິ. ເຕນາຕິ ຕສ຺ມາ ຍາເຕນ ຍາຕໂຕ ສມ຺ປໂຍເຄຫິ ນຍນຍນໂຕ. ຍາຕວິສຍກາເວນາຕິ ປຕິເວຊຍາຕສ຺ສ ວິສຍກາເວນ. ຍາເຕນ ປຕິວິທ຺ເຊນ ຈຕຸສຈ຺ຈຊມ຺ເມນ, ຍາຕສມ຺ປໂຍເຄນ ວາ ຍາເຕນ ຊານິຕ຺ວາ ຄິເຕນ ມຄ຺ຄຜລຊມ຺ເມນ.

ສພ຺ເພນ ສພ຺ພນ຺ຕິ ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນ ສພ຺ພໍ, ອນວເສສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອທ຺ຊຕ຺ຕຍປຣິຍາປນ຺ນຍ຺ຫິ ສພ຺ພໍ ເຕກູມກສງຂາຣຄຕໍ ຊມ຺ມສີຍຕີ. ນຍນໂຕຕິ ນຍຄ຺ຄາຫໂຕ. ອນຸຣູປຕ຺ຖວາຈໂກ ວາ ກາຣຕສທ຺ໂທ ''ກາຣຕໍ ວທຕີ''ຕິອາທີສຸ ວິຍ.

ອນ຺ວຍຍາຕສ຺ສປີ ປຣິໂຍຄາເຫຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕນໂຕ ສວິເສໂສ ວິສຍາວໂພໂຊຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຊມ຺ເມ ຍາຕ...ເປ... ອກາວາ''ຕິ. ວິສໂຍກາສນມຕ຺ຕຊານນສາມຍ຺ເຍນາຕິ ອສຕິປີ ອກິສເມຈ຺ຈ ຄຫເຕ ວິສຍວິກາວນສງຂາຕອວໂພຊສາມຍ຺ຍມຕ຺ເຕນ. ''ຍາຕ''ນ຺ຕິ ສມ຺ມເຕສູຕິ ''ຍາຕ''ນ຺ຕິ ໂວຫຣິເຕສຸ ລທ຺ຊຍາຕໂວຫາເຣສຸ. ສມ຺ມຸຕິວເສນາຕິ ຊມ຺ມຍາຕາທີ ວິຍ ສມ຺ເຂນ ວິສເຍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ປຍ຺ຍຕ຺ຕິມຸເຂນ ປວຕ຺ຕໍ. ອວເສສນ຺ຕິ ສມ຺ມຸຕິຍາຕເມວາຫ. ອິຕຣຍາຕຕ຺ຕຍວິສກາຄນ຺ຕິ ຊມ຺ມຍາຕາທິຍາຕຕ຺ຕຍວິຊຸຣໍ.

໑໑໗.ກາມກວຊມ຺ເມຕິ ກາມກວສງຂາເຕ ຊມ຺ເມ.

໑໑໘.ສາຕິ ປຖມຊ຺ຊານປຍ຺ຍາ. ວິຕຣາຄກາວນາວຕ຺ຖສ຺ສາຕິ ''ວິຕຣາໂຄ ໂຫຕີ''ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ. ຕນ຺ຕິ ຊຍ຺ຄາກິຍ຺ຍໍ. ມຄ຺ຄຍາຕຍ຺ຫິ ກິຈ຺ຈໂຕ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈມ຺ປີ ປຕິວິຊ຺ຊຕີ. ອິຕຣາຕິ ເຫຍ຺ຄິມມຄ຺ຄປຍ຺ຍາ. ຕທຸປນິສ຺ສຍຕ຺ຕາຕິ ຕສ຺ສາ ຊຍ຺ຄາກິຍ຺ຍາຍ, ຕສ຺ສ ວາ ປຕິວິຊ຺ຊນສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍຕ຺ຕາ ປຕິວິຊ຺ຊຕີ ນາມ. ຍຖານຸຣູປນ຺ຕິ ທິຍ຺ຄາສວາທີນໍ ຍຖານຸຣູປໍ. ອາສວກ຺ຂເຍຕິ ອາສວກ຺ຂຍປຣິຍາເຍ ກາຣຕູປຈາເຣນ. ຕໍນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕຕິ ຕສ຺ສ ອາສວກ຺ຂຍສງຂາຕສ຺ສ ຜລສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕ. ອິທຍ຺ຈ ''ອາສວານໍ ຂເຍ ຍາຕໍ ຊຍ຺ຄາກິຍ຺ຍາ''ຕິ ສຸຕ຺ເຕ ອາຄຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໐໑ຯອຠິວິສິຏ຺ເຐນ ວາ ຎາເຓນ ປາກຏໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຘິຄມວເສນ ປກາສໍ ວິຠູຕໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສຯ

໓໐໔ຯວສິຕາປຎ຺ຈກຣຫິຕໍ ວສີຠາວໍ ອປາປິຕໍ ປຏິລທ຺ຘມຕ຺ຕໍຯ ປຏິປຫາຣຘມ຺ມຕາສຫຄຕາ ປຎ຺ຎາ ປຏິປຫາຣຘມ຺ມຕາສມ຺ພນ຺ຘິນີຕິ ອາຫ “ປຎ຺ຎາຍ ປຏິປຫາຣຘມ຺ມຕຸທ຺ເທເສນາ”ຕິຯ

ຈຕຸກ຺ກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໕ຯ ປຎ຺ຈກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໓໐໕ຯຕເມວ ປຎ຺ຈໍ “ທ຺ວີສຸ ຌາເນສຸ ປຎ຺ຎາ ປີຕິຜຣຓຕາ”ຕິອາທິນາ ວິຠຊຕິຯ ອຠິສນ຺ທນປຣິສນ຺ທນປຣິປູຣຓານິປິ ປຣິປ຺ຜຣຓໍ ວິຍ ຜຣຓາປີຕິຍາ, ຕໍສຫຄຕສຸຂສ຺ສ ຈ ກິຈ຺ຈວິເສສຠູຕານິ ອຘິປ຺ເປຕານີຕິ ອາຫ “ອຠິສນ຺ເທຕີຕິ…ເປ… ເວທິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິຯ ອາທິນາ ນເຍນາຕິ “ອຠິສນ຺ເທຕີ”ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໔໕໖; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໕໗) ສຸຕ຺ເຕ ອາຄຕນເຍນຯ ຜຣຓຎ຺ເຈຕ຺ຖ ປີຕິສຸຂສມຸຏ຺ຐິຕປຓີຕຣູເປຫິ ກາຍສ຺ສ ອຠິພ຺ຍາປນໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ອາຣມ຺ມເຓຕິ ປີຕິຜຣຓຕາສຸຂຜຣຓຕາສີເສນ ວຸຕ຺ຕານໍ ຕິກທຸກຌານານໍ ອາຣມ຺ມເຓຯ ຕາຕິ ປີຕິຜຣຓຕາສຸຂຜຣຓຕາຯ

ສມາຘິມຸເຂນາຕິ ສມາຘິ ມຸຂໍ ປມຸຂໍ ກຕ຺ວາ, ສມາຘິສີເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ສມາຘິປມຸເຂນ ວາ ອຸທ຺ເທສນິທ຺ເທເສນຯ ອຎ຺ເຎ ກິເລສາ ທິຏ຺ຐິມານາທໂຍ ຯ ອປ຺ປໂຍເຄນາຕິ ຌານວິໂມກ຺ຂາທີນໍ ວິຍ ອຸປ຺ປາທນີຍປຣິກມ຺ມປ຺ປໂຍເຄນ ວິນາຯ ອາວຊ຺ຊນາສທິໂສ ຫິ ຜລສມາປຕ຺ຕິອຕ຺ໂຖ ສມ຺ມສນຈາໂຣຯ ຐປິຕຕ຺ຕາຕິ ປວຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາຯ ສຕິພຫຸລຕາຍາຕິ ສຕິຍາ ອຠິຓ຺ຫຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາຯ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທນສຕິຍາ ກາລສ຺ສ ສໂຕຕິ ທສ຺ເສຕີຕິ ໂຍຊນາຯ

ປຎ຺ຈກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໖ຯ ຉກ຺ກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໓໐໕ຯວິສຸທ຺ຘິຠາວນ຺ຕິ ວິສຸທ຺ຘິຍາ ສພ຺ຠາວໍຯ “ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາເຓາກເທສຕ຺ຕາ”ຕິ ອິທໍ ຕສ຺ສ ປຣິຠຓ຺ຑຎາຓຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຖາ ຫິ ປາຬິຍໍ “ສຕ຺ຕານໍ ຈຸຕູປປາຕຎາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນີຫຣຕິ ອຠິນິນ຺ນາເມຕີ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໔໕໗) ອາຣຠິຕ຺ວາ “ໂສ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນາ”ຕິອາທິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໔໕໖) ວຸຕ຺ຕໍຯ ທິພ຺ພສ຺ສ ຕິໂຣຫິຕວິປ຺ປກຏ຺ຐາທິໂຄຈຣສ຺ສ, ອິຕຣສ຺ສ ຈ ຣູປາຍຕນສ຺ສ ທສ຺ສນສມຕ຺ຖສ຺ສາປິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາຓສ຺ສ ສິຂາປຕ຺ຕິ ຈວມາໂນປປ຺ປຊ຺ຊມານສຕ຺ຕທສ຺ສນນ຺ຕິ ອາຫ “ມຸທ຺ຘປ຺ປຕ຺ເຕນ ຈາ”ຕິອາທິຯ

ຉກ຺ກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໗ຯ ສຕ຺ຕກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໓໐໖ຯຌພ຺ພິສມ຺ປີ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຎາຓນ຺ຕິ “ຊາຕິປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ ຎາຓ”ນ຺ຕິອາທິນາ (ວິຠຯ ໓໐໖) ວຸຕ຺ຕໍ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທຎ຺ຎາຓໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາວເສນ ປວຕ຺ຕຎາຓໍຯ ສຫ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ເອກຊ຺ຌໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນາຣມ຺ມຓາກາວສາມຎ຺ເຎນ ເອກຕ຺ເຕນ ຄເຫຕ຺ວາຯ ສງ຺ຂິປິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ເຕນາຕິ ປຸພ຺ເພ ຌສາ ວຸຕ຺ຕໍ ວິຍ ທສ຺ສິຕໍ ສມ຺ມຍ຺ຐິຕິຎາຓນ຺ຕິ ເອວໍ ສງ຺ຂິປິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ເຕນຯ “ຂຍທມ຺ມ”ນ຺ຕິອາທິນາ ປກາເຣນ ທສ຺ສນນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ປວຕ຺ຕຎາຓສ຺ສາຕິ “ຊາຕິປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓ”ນ຺ຕິອາທິນາ ປວຕ຺ຕສ຺ສ ຎາຓສ຺ສ, ປວຕ຺ເຕ ວາ ສໍສາຣວຕ຺ເຕ ຎາຓສ຺ສຯ ຎາຓາຣມ຺ມຓາ ວິປ຺ສ຺ສນາ ຎາຓວິປ຺ສ຺ສນາຯ ວິປ຺ສ຺ສນາຕິ ຈ “ຊາຕິປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓ”ນ຺ຕິອາທິນາ ປຈ຺ຈຍປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນທ຺ເມ ວິຠາເຄນ ທສ຺ສນ຺ໂຕ ສມ຺ມຍ຺ຐິຕິຎາຓໍ ອິທາທິປ຺ເປຕໍຯ ຕສ຺ສ ຂຍທມ຺ມຕາທິຊານນໍ ປຏິວິປ຺ສ຺ສນາຯ ເຕນາຫ “ວິປ຺ສ຺ສນາປຏິວິປ຺ສ຺ສນາທສ຺ສນມຕ຺ຕ”ນ຺ຕິຯ

ເອວເມຕຸຖ ອຜຸຖກຖານີປຸປ໌າຍວເສນ ປ໌າລຸອິຍາ ອຕຸຖໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານີ ອຕຸຕໂນ ອນີປຸປ໌າຍວເສນ ທສຸເສຕຸໍ "ປ໌າລຸອິຍໍ ປັນາ"ຕິອາທິມາຫ. ສພຸພຕຸຖາຕິ ອທຸຜຕຸຕເຍ ປັຈຸຈຍວິເສເສນ ປັຈຸຈຍຸປຸປັນຸນວິເສສນິທຸຜາຣເຕາ. ຜາຕາວຈເນນາຕິ "ຊາ ຕິປັຈຸຈຍາ ຊຣາມຣຕ"ນຸຕິອາທິນາ ຜາຕສຸສ ຄທເຕນ. ອງຄານນຸຕິ ສຕຸຕສຕຸຕຕິຍາ ອງຄານໍ. ອິຕິສທຸເທນາຕິ "ນິໂຣຜຜມຸມ"ນຸຕິ ເອຕຸຖ ວຸຕຸໄຕຕິສທຸເທນ. ປັກາເສຕຸວາຕິ ຜາຕສຸສ ປວຕຸຕິອາກາຣໍ ໂຊເຕຕຸວາ. ເຕນ ຜມຸມຜຸຖິຕິຜາຕ ໂຕ ອຄຸຄໍເຍວ ປັຣິໂຍສາເນ ວຸຕຸຕໍ ຜາຕນຸຕິ ທສຸເສຕິ. ເຕນາຫ "ວິປັສຸສນາຜາຕໍ ສຕຸຕມໍ ຜາຕ"ນຸຕິ. ອຍເມວ ເຈຕຸຖ ອຕຸໂຖ ຍຸຕຸໂຕຕິ ທສຸເສນຸໂຕ "ນ ຫີ"ຕິອາທິມາຫ. ຕຕຸຖ "ຕມຸປີ ຜາຕນຸຕິ ສມຸພນຸໂຜ ນ ໂຫຕີ"ຕິ ເອວໍ ສມຸພນຸໂຜ ນ ຍຸຕຸໂຕ ອງຄນຸຕຣກາວສຸສ ອວິກາວນໂຕຕິ ອຕຸໂຖ. ເຕນ ວຸຕຸຕໍ "ຕໍຜາຕ...ເປ... ອນນີປຸເປຕຕຸຕາ"ຕິ. ນ ຫີ ວິສໍ ວິສໍ ວຸຕຸຕເມວ ເອກຊໍ ວຈນມຕຸເຕນ ອຕຸຖນຸຕຣໍ ໂຫຕີຕິ. "ຂຍຜມຸມໍ...ເປ... ຈາ"ຕິ ອິມິນາ ປຸຣິມສຸມີ ປກຸເຂ ອຸປັຈເຍນ ໂທສມາຫ.

ສຕຸຕກນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ.

໙. ອຜຸຖກນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໒໐໙. ປັຈຸຈນີກຜມຸເມຕິ ນິວຣຕາທິປັຈຸຈນີກຜມຸເມ. ທຸກຸຂນຸຕິ ສມາປັຊຊເນ ອສຕິ ອຸປຸປັຊຊນກທຸກຸຂໍ.

ອຜຸຖກນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ.

໑໐. ທສກນິທຸເທໂສ

ປັຖມພລນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໒໐໙. ນ ຖານນຸຕິ ອຜຸຖານໍ, ອນຸປັລພຸການຕຸໂຖ ອຍມກາໂຣຕິ ອາຫ "ອວິຊຊມານໍ ຖານໍ ອຜຸຖານ"ນຸຕິ. ອກາວຕຸໂຖ ວາ, ນ ອລຸລປັຜິປັກຸຂາທິອຕຸໂຖຕິ ອາຫ "ນຕຸຖິ ຖານນຸຕິ ວາ ອຜຸຖານ"ນຸຕິ. ໂກ ປັເນຕສຸສ ອຕຸຖທຸວຍສຸສ ວິເສໂສຕິ? ປັຖໂມ ເຫຕຸປັຈຸຈເຍຫິ ອນຸປັລພຸການຕໍ ວທຕິ, ທຸຕິໂຍ ສພຸເພນ ສພຸພໍ ອກາວນຸຕິ ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສ. ຕຕຸຫຸປ໌າທານາທີນມຸປີ ສຸຂ ໂຕ ອຸປັຄມນສຸສ ເຫຕຸກາເວ ທິຜຸຖິວິປັລຸລາສສຸສ ໂສ ສາຕິສໂຍ ອສຸເຂປີ ທລຸຫໍ ປວຕຸຕາປັນໂຕຕິ ອາຫ "ທິຜຸຖິວິປັລຸລາໂສວ... ເປ... ອນີປຸເປຕ"ນຸຕິ. "ອຕຸຕທິຜຸຖິວເສນາ"ຕິ ກສຸມາ ວິເສເສຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ, ນນຸ ອຣິຍສາວກສຸສ ສພຸພາປີ ທິຜຸຖິໂຍ ນຕຸຖີຕິ? ສຈຸຈໍ ນຕຸຖິ, ອຕຸຕທິຜຸຖິສນຸນິສຸສຍາ ປັນ ສພຸພທິຜຸຖິໂຍຕິ ທສຸເສຕຸໍ "ອຕຸຕທິຜຸຖິວເສນາຕິ ປັຜານທິຜຸຖິມາຫາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ເກ ທານຸຣູປັສຸສ ວຕຸຖຸໂນ. ເກທານຸຣູເປັນ "ອຜມຸເມ ຜມຸໂມ"ຕິອາທິນຍປຸປັວຕຸເຕນ.

ໂສ ເອວາຕິ ໂຍ ລິງເຄ ອປັຣິວຕຸເຕ ຕສຸມີ ອຕຸຕກາເວ ກວງຄຊີວິຕິນຸທຸຣິຍປຸປັພນຸໂຜ, ໂສ ເອວ. ຕລຸຫີ ອຸປ໌າທາຍ ເອກຊາຕິສມລຸລາ, ນ ເຈຕຸຖ ກາວກລາປຊີວິຕິນຸທຸຣິຍສຸສ ວເສນ ໂຈທນາ ກາຕພຸພາ ຕທລຸລສຸເສວ ອນີປຸເປຕຕຸຕາ. ຕລຸຫີ ຕຕຸຖ ອວິຈຸເຂທວຸຕຸຕິຍາ ປັພນຸຜໂວຫາຣໍ ລກຕິ, ອິຕຣມຸປີ ວາ ກາວານຸປ໌າລນຕາສາມລຸເຍນາຕິ ອໂນກາສາວ ໂຈທນາ.

ສປັຕຸຕວເສນ ໂຍເຊຕພຸພນຸຕິ "ສປັຕຸຕໍ ມາເຣມີຕິ ອກິສນຸຜິນາ ສປັຕຸເຕນ ນິປັນຸນຜຸຖາເນ ນິປັນຸນໍ ມນຸສຸສກູໂຕ ມນຸສຸສກູຕໍ ມາຕຣໍ ປີຕຣໍ ວາ ມາເຣນຸໂຕ"ຕິອາທິນາ ໂຍເຊຕພຸພໍ. ສພຸພຕຸຖາຕິ ຈຕູສຸປີ ວິກປຸເປສຸ. ປຸຣິມໍ ອກິສນຸຜິຈິຕຸຕນຸຕິ ປຸພຸພກາຄິໂຍ ມຣຕານີປຸປ໌າໂຍ. ອປຸປັມາຕໍ ເຕນ ອຕຸຖສິທຸຜິຍາ ອກາວໂຕ. ປຸຖຸຊຊນສຸເສວ ຕໍ ທິນຸນໍ ໂຫຕີຕິ ເອຕຸຖ ຍຖາ ອຣຫຕຸຕໍ ປັຕຸວາ ປັຣິກຸຕຸຕມຸປີ ປຸຖຸຊຊນກາເລ ທິນຸນໍ ປຸຖຸຊຊນທານເມວ ໂຫຕີ, ເອວໍ ມຣຕານີປຸປ໌າເຍນ ປຸຖຸຊຊນກາເລ ປັຫາເຣ ທິນຸເນ ອຣຫຕຸຕໍ ປັຕຸວາ ເຕເນວ ປັຫາເຣນ ມເຕ ກສຸມາ ອຣຫນຸຕຜາໂຕເຍວ ໂຫຕີ, ນ ປຸຖຸຊຊນຜາໂຕຕິ? ວິເສສສມຸກາວໂຕ. ຍຖາ ຫີ ທານໍ ເທຍຸຍຜມຸມສຸສ ປັຣິຈຸຈາຄມຕຸເຕນ ໂຫຕີ, ນ ເອວໍ ວໂຜ. ໂສ ຫີ ປ໌າໂຕ, ປ໌າຕສລຸຍິຕາ, ວຜກເຈຕນາ, ອຸປກຸກໂມ, ເຕນ ມຣຕນຸຕິ ອິເມສໍ ປັລຸຈນຸນໍ ອງຄານໍ ປ໌າຣິປູຣິຍາວ ໂຫຕີ, ນ ອປ໌າຣິປູຣິຍາ. ຕສຸມາ ອຣຫຕຸຕໍ ປັຕຸຕສຸເສວ ມຣຕນຸຕິ ອຣຫນຸຕຜາໂຕເຍວ ໂຫຕີ , ນ ປຸຖຸຊຊນຜາໂຕ. ຍສຸມາ ປັນ "ອິມໍ ມາເຣມີ"ຕິ ຍໍ ສນຸຕານໍ ອາຣພຸກ ມາຣຕກິຈຸຈາ, ຕສຸສ ປຸຖຸຊຊນຂີຕາສວກາເວນ ປໂຍຄມຣຕກຸຂຕານໍ ວເສນ ສຕິປີ ສນຸຕານເກເທ ອເກໂທເຍວ. ຍທາ ຈ ອຕຸຖສິທຸຜິ, ຕທາ ຂີຕາສວກາໂວ. ຕສຸມາ ອຣຫນຸຕຜາໂຕວ ໂຫຕີຕິ ນິຈຸຜິຕໍ. ກາໍ ປັເນຕຸຖ ວຜກເຈຕນາ ວຕຸຕມານວິສຍາ

ສີຍາຕິ ອາຫ ‘‘ວຜກຈິຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຣມ຺ມຕມ຺ປີ…ເປ… ປວຕ຺ຕຕິ’’ຕິ. ຕຕ຺ຖ ປພນ຺ຜວິຈ຺ເຈຫວເສນາຕິ ເຍນ ປພນ຺ເຜ ວິຈ຺ຈິຊ຺ຊຕິ, ຕາທິສໍ ປໂຍຄໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນ ຍທາ ປພນ຺ຜວິຈ຺ເຈໂທ, ຕທາ ອຣຫາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ອຣຫນ຺ຕຆາຕໍ ປ ຕິຜ຺ຖາເປຕິ. ນ ເອວນ຺ຕິ ຍຖາ ກາລນ຺ຕຣາເປກ຺ຂກິຈ຺ຈສິທ຺ຜໍ ວຜກຈິຕ຺ຕໍ, ນ ເອວໍ ຈາຄເຈຕນາ. ‘‘ສາ ຫີ’’ຕິອາທີນາ ຈາຄເຈຕ ນາຍ ກາລນ຺ຕຣານເປກ຺ຂກິຈ຺ຈສິທ຺ຜີຕໍເຍວ ວິພາເວຕິ. ອຜ຺ຍສກາກຣຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂຕ ວິນີໂມເຈຕ຺ວາ ອຜ຺ຍສ຺ສ ຫກ຺ຂິເຕຍ຺ຍສ຺ສ ສນ຺ຕກກາວກຣຕໍ. ຕສ຺ສາຕິ ຈຊິຕພ຺ພສ຺ສ ວຕ຺ຖໂນ. ຍສ຺ສາຕິ ຍສ຺ສ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ. ຕສ຺ເສວ ຕໍ ທີນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ສເຈປີ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ວາ ເຕນ ປຣິກ຺ຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

‘‘ກປ຺ປວິນາເສ’’ຕິ ອິທໍ ‘‘ສຕ຺ຖຫນ຺ເຕ ກປ຺ເປ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ມຫາກປ຺ປວິນາສໍ ສນ຺ຜາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ກປ຺ປຜ຺ຖກາຖາຍ ນ ສ ເມຕີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ອາຍຸກປ຺ປສ຺ສ ອຜິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ. ອາຍຸກປ຺ໂປ ເຈຕ຺ຖ ອວີຈິຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕສຕ຺ຕານໍ ອນ຺ຕຣກປ຺ປປຣິມາຕໍ ປຣມາຍຸ ເວທິຕພ຺ພໍ. ຕຜ຺ຫິ ສນ຺ຜາຍ ‘‘ເອກໍ ກປ຺ປໍ ອສີຕິກາເຄ ກຕ຺ວາ ຕໂຕ ເອກກາຄມຕ຺ຕໍ ກາລ’’ນ຺ຕິ (ກຖາ. ອຜ຺ຖ. ໒໕໔-໒໕໗) ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຍິທໍ ‘‘ເອກໍ ກປ຺ປ’’ນ຺ຕິ ຍທິ ເອກໍ ມຫາກປ຺ປນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຕຖາ ສຕິ ວີສຕິອນ຺ຕຣກປ຺ປປຣິມາໂຕ ເອໂກ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍກປ຺ໂປຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອຖ ເອກໍ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍກປ຺ປນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ, ສພ຺ພຖາປີ ‘‘ຈຕຸສຜ຺ຖິ ອນ຺ຕຣກປ຺ປາ’’ຕິ ວຈເນນ ວິຣຸຊ຺ຊຕີຕິ ວີມໍສິຕພ຺ພໍ. ຍຖາ ປນ ກປ຺ປຜ຺ຖກາຖາຍ ອຍໍ ອຜ຺ຖກາຖາ ສເມຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ກປ຺ປວິນາເສເຍວາຕິ ປນາ’’ຕິອາທີ ມາຫ.

ປກຕຕ຺ໂຕ ວາ ອປາຣາຊິໂກ. ສມານສໍວາສໂກ ກມ຺ມລທ຺ຜີນໍ ວເສນ ອນານາສໍວາສໂກຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ນິຍຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວິຊ຺ຊມານຕໍ ປຜິເສເຜຕ຺ວາຕິ ໂຍຊນາ. ຕຕ຺ຖ ປຜິເສເຜຕ຺ວາຕິ ‘‘ປຸຄ຺ຄໂລ ປນ ນິຍໂຕ ນາມ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ເອວໍ ປຜິເສເຜຕ຺ວາ. ຕຕ຺ຖ ກາຣຕມາຫ ‘‘ມິຈ຺ຉຕ຺ຕສມ຺ມຕ຺ຕນິຍຕຜມ຺ມານໍ ວິຍ ສກາວໂຕ’’ຕິ. ປຜ຺ຍຕ຺ຕິມຕ຺ຕຜ຺ເຫຕໍ ມິຈ຺ຉຕ຺ຕສມ຺ມຕ຺ຕນິຍຕຜມ຺ມນິສ຺ສຍໍ, ຍທິທໍ ນິຍໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລຕິ ฯ ຍຖາປຸຈ຺ຉິຕນ຺ຕິ ‘‘ກຶ ປຸພ຺ພເຫຕຸ ນິຍເມຕີ’’ຕິອາທີນາ ປຸຈ຺ຉິຕປ຺ປກາຣໍ ນິຍາມກເຫຕຸໍ. ເຍນາຕິ ເຍນ ອຸປຣິມຄ຺ຄຕ຺ຕຍວິປ຺ສ຺ສນາຜາເຕນ. ນິຍຕານິຍຕເກທນ຺ຕິ ໂສຕາປນ຺ນາ ທີນິຍຕເກທໍ, ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣມາທີອນິຍຕເກທຜ຺ຈ. ໂສຕາປນ຺ໂນ ເອວ ຫິ ເອໂກ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣໂມ ນາມ ໂຫຕິ, ເອໂກ ໂກ ລໍໂກໂລ ນາມ, ເອໂກ ເອກພີຊີ ນາມາຕິ ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສ ນິຍຕການໍ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ໂສຕາປນ຺ໂນ ຈ ນິຍໂຕ’’ຕິ. ພ຺ຍຕິເຣກຕ຺ໂຖ ຫິ ອຍໍ ຈ-ສທ຺ໂທ. ຕໂຕ ປຸພ຺ເພຕິ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄໂຕ ປຸພ຺ເພ. ‘‘ປຸພ຺ພເຫຕຸກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ອິທໍ ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສ ນິຍຕາຍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ວກ຺ຂມານຜ຺ຈ ໂທສໍ ຫທເຍ ຖເປຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຸປຣິມຄ຺ຄານໍ ເສົາປນິສ຺ສຍຕ຺ເຕ ປຖມມຄ຺ຄສ຺ສາປີ ເສົາປນິສ຺ສຍຕາ ສິທ຺ຜາ ເອວາຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຜາຍາຫ ‘‘ຍທິ ຫີ’’ຕິອາທີ. ຕຜ຺ຈ ນິຍຕຕ຺ຕໍ. ອສ຺ສາຕິ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄສ຺ສ.

ເຕເນວ ຂີຕາຕິ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ເຄເນວ ຂີຕາ. ກາຣຕຸປຈ຺ເຈເຫນ ຫີ ຜລຸປຈ຺ເຈໂທ ສີຍາ. ຕໂຕຕິ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣມາທີໂຕ. ສາຕິ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣມາທິຕາ. ປວຕ຺ຕິໂຕຕິ ວິປາກປ຺ປພນ຺ຜໂຕ. ເຕນາຕິ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ເຄນ. ວຸຜ຺ຖາເນຕິ ວຸຜ຺ຖາເນ ສຕິ. ກາຣເຕນ ວິນາ ຜລໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ ‘‘ສກ຺ກາຍ…ເປ… ກວິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ. ‘‘ນາມກຣຕນິມິຕ຺ຕໂຕ’’ຕິ ອິມິນາ ນາມກຣຕເຫຕຸ ຕາຍ ນິຍາມກຕໍ ວິກາເວຕິ ເອກພີຊີອາທີສມຜ຺ຍານໍ ອນ຺ວຕ຺ຖສຜ຺ຍາກາວໂຕ. ເຕນາຫ ‘‘ວິປ຺ສ຺ສນາ…ເປ… ສນ຺ຜາຍ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ.

ອາທີ-ສທ຺ເທນ ‘‘ເອໂກມ຺ຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຜ, ສີຕິກູໂຕສ຺ມິ ນິພ຺ພຸໂຕ’’ຕິອາທີນີ (ມຫາວ. ໑໑; ກຖາ. ໔໐໕; ມ. ນິ. ໑.໒໘໕) ສງ຺ຄຍ຺ຫນ຺ຕິ. ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ສທິໂສ ເມ ນ ວິຊ຺ຊຕິ, ເອໂກມ຺ຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຜ (ມຫາວ. ໑໑; ກຖາ. ໔໐໕; ມ. ນິ. ໑.໒໘໕). ‘ອຕ຺ເຖຕຣຫິ ອຜ຺ເຜ ສມຕາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ວາ ກຄວຕາ ສມສມາ ສມ຺ໂພຜິຍ’ນ຺ຕິ ເອວໍ ປຸຜ຺ໂຖ ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ‘ໂນ’ຕິ ວ ເທຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິອາທີ (ທີ. ນິ. ໓.໑໒໑) ວຈເນຫີ ອິມິສ຺ສາ ໂລກຜາຕຸຍາ ວິຍ ອຜ຺ຍສ຺ສ ພຸທ຺ຜສ຺ສ ອຜ຺ຍິສ຺ສາ ໂລກຜາຕຸຍາ ອຸປ຺ປາ ໂທ ນິວາຣິໂຕຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ. ນ ຫິ ວິຊ຺ຊມາເນ ‘‘ສທິໂສ ເມ ນ ວິຊ຺ຊຕີ’’ຕິອາທີ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ. ຍໍ ປນ ວທນ຺ຕິ ‘ໂລກຜາຕຸວິເສ ສາເປກ຺ຂາຍ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ, ຕມ຺ປີ ນຕ຺ຖິ ຕຖາ ວິເສສນສ຺ສ ອກາວໂຕ, ພຸທ຺ຜານຸກາວສ຺ສ ຈ ອສມຕ຺ຖກາວວິກາວນໂຕ. ອາຕາເຂຕ຺ຕກິຕ຺ຕນຜ຺ເຈຕ຺ຖ ຜມ຺ມຕາທສ຺ສນຕ຺ຖໍ. ສກ຺ໂກຕິ ຫິ ກຄວາ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ອິຈ຺ຉຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອາຕໍ ວຕ຺ເຕຕຸໍ. ‘‘ເອກິສ຺ສາ ໂລກຜາຕຸຍາ’’ຕິ ຈ ອິທໍ ພຸທ຺ຜເຂຕ຺ຕກູຕາຍ ໂລກຜາຕຸຍາ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖາຍມຕ຺ໂຖ – ພຸທ຺ຜເຂຕ຺ຕກູຕາ ເອກາວາຍໍ ໂລກຜາຕຸ. ຕຕ຺ຖ ເອກສ຺ມິ ກາເລ ເອໂກ ເອວ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຜ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ພຸທ຺ຜເຂຕ຺ຕ…ເປ… ອຜິປ຺ປາໂຍ’’ຕິ.

ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ອຸປສມ຺ປທານີນໍ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ, ອຸປສມ຺ປທາ ຈ ປພ຺ພຊ຺ຊານີນາ, ຕສ຺ມາຯ ປາຕິໂມກ຺ເຂ ສິທ຺ເຘ, ສິທ຺ຘາສຸ ຕາສຸ ປພ຺ພຊ຺ຊູປສມ຺ປທາສຸຯ ຕໂຕ ປຣໍ ວິນຍ຺ຄໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ປຈ຺ຈິມປຏິເວຘໂຕ ປຣໍ ປຏິເວຘສາສນໍ, ປຈ຺ຈິມສີລເກາຫໂຕ ຈ ປຣໍ ປຏິປຕ຺ຕິສາສນໍ ວິນຍ຺ຄໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ສາສນກາວສານຍ຺ເຍນ ປນ ອຸກຍໍ ເອກຊ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ປຈ຺ຈິມ…ເປ… ເອກ ໂຕ ກຕ຺ວາ"ຕິ ອາຫຯ

ປຣິເທວນກາຣຸຍ຺ຍນ຺ຕິ ປຣິເທວເນນ ກຣຸຓາຍິຕພ຺ພຕາ ກຣຸຓາຍນາຯ

ຒມ຺ມານໍ ສກາວວິເສໂສ ນ ສກ຺ກາ ຒາເຣຕຸໍ, ຍໂຕ ປາຣມິປ຺ວິຈຍາທີສຸ ອຸທກປຣິຍນ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ມຫາປຖວີກມ຺ໂປ ອໂຫສິ, ອກິສມ຺ໂພຘິທິວເສ ຈ ຖເປຕ຺ວາ ປຸພ຺ພຸຕ຺ຕຣທິສາກາເຄ ໂພຘິຣຸກ຺ຂມູເລ ກູມິກາໂຄ ມຫາປຸຣິສໍ ຒາເຣຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ, ອຍ຺ຍຫຕ຺ຖ ເອກ ປສ຺ເສ ປກ຺ຂິຕ຺ຕອຕິກາຣກາຣິຕນາວາ ວິຍ ຈກ຺ກວາລຸອຄພ຺ໂກ ວິປ຺ຣິວຕ຺ໂຕຯ "ສມ຺ປ຺ປາທິກາ"ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ສ-ກາເຣ ອ-ກາຣສ຺ສ ອາ-ກາໂຣ, ເອກສ຺ສ ຈ ປ-ກາຣສ຺ສ ໂລໂປ ກໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ສມໍ ອຸທ຺ຒໍ ປຊ຺ຊຕີຕິ ສາມ຺ປາທິກາ"ຕິຯ ສມໍ ອຸປາທິຍຕີຕິ ວາ ສມ຺ປາທາ, ສມ຺ປາທາ ເອວ ສາມ຺ປາທິກາ, ສມ຺ປາທິນີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ສນ຺ຕຕິຂຓວເສນາຕິ ສນ຺ຕຕິວເສນ ອາຍູຫນສມ຺ງຄິຕາ, ສປ຺ພ຺ພປຈ຺ຉາກາຄສ຺ສ ຄຫຓວເສນ ເຈຕນາກ຺ຂຓວເສນ ເຈຕ ນາສມ຺ງຄິຕາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພາຯ ເອກສ຺ມີ ອຸປ຺ປ຺ຕິເຕ ປຈ຺ຈຍວເສນ ຕທຍ຺ຍສ຺ສ ອຸປ຺ປ຺ຖານໍ ປຣິວຕ຺ຕນໍຯ

ປຖມພລນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

ທຸຕິຍພລນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໒໑໐ຯ ໂກເຄ ກຸຍ຺ຊິຕຸໍ ນ ຊານາຕິ, ວິນາເສຕີຕິ ໂຍຊນາຯ

ລຫຸປຣິວຕ຺ຕິຕາຍ ຊີວິຕສ຺ສາຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍຯ

ນອຫາສິ ປຍຸຕ຺ຕວາຈາຍ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນນ຺ຕິ ອຣິປ຺ປາເຍນຯ

ສມ຺ມາປໂຍເຄນາຕິ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍາຯ

ທຸຕິຍພລນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

ປຍ຺ຈມພລນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໒໑໓ຯຘາຕຸສກາໂວຕິ ກູຕາທີສງ຺ຂາຕຘາຕູນໍ ສກາໂວຯ ສກາຄວເສນ ຜລກູເຕນຯ ອຊ຺ຊາສຍຘາຕຸປຣິຈ຺ຉິນ຺ທນໂຕຕິ ອຊ຺ຊາສຍສກາວສ຺ສ "ຫີນໍ, ປຓີຕ"ນ຺ຕິ ວາ ປຣິຈ຺ຉິຊ຺ຊ ຊານນໂຕ, ວຍ຺ຖິນິມິຕ຺ເຕນ ວິຍ ມໂຫເຜນ ອຸປຣິເມຈວຍ຺ຖິຍາຯ

ປຍ຺ຈມພລນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

ຉຍ຺ຖພລນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

ສທ຺ທຕ຺ໂຖ ສມ຺ກວຕິ ສມາສນ຺ເຕເນວ ຕຖາ ສທ຺ທສິທ຺ຘິໂຕຯ ເຕສນ຺ຕິ ປໂຣປຣານໍ ວິສທາວິສທານໍ ສທ຺ຘາທີອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍຯ ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາຕິ ອາສຍາທີໂຕ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປໂຣປຣິຍຕ຺ຕສ຺ສ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍປໂຣປຣິຍຕ຺ຕໂຕ ຈ ອຘິມຸຕ຺ຕິເກາທສ຺ສ ວິສິຍ຺ຖສກາວຕ຺ ຕາ ເອວຯ

໖໑໔ຯ “ເກ ປນ ເຕ ອຣິຍາວາສາ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ເຕ ສຸຕ຺ເຕເນວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ”ຕິອາທິປາຬິ ອາຫຣິຕ຺ວາ “ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາ”ຕິ ນິຄເມຕ຺ວາ ປຸນ ມຄ຺ຄາສິຄເມເນວ ເຕສໍ ອສິຄມໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ເອເຕສູ”ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອິຕເຣຕິ ຉ ຬຽຄສມນ຺ນາຄມເອກາຣກ຺ຂາສຽຂາຍປຝິເສວນາທໂຍຯ

໖໑໕ຯອາຣມ຺ມຓສນ຺ຕານານຸສຍເນສູຕິ ອາຣມ຺ມຓານຸສຍນໍ, ສນ຺ຕານານຸສຍນນ຺ຕິ ທ຺ວິສຸ ອນຸສຍເນສຸຯ ຍຖາ ຫິ ມຄ຺ເຄນ ອສມຸຈ຺ຉິນ຺ໂນ ຣາໂຄ ການຣຓລາເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣໂຫ ຖາມຄຕຏ຺ເຐນ ສນ຺ຕາເນ ອນຸເສຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ອິຏ຺ຐາຣມ຺ມເຓປີຕິ ຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓານຸສຍນໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຕໍ ປນສ຺ສ ອນຸສຍນໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປາກຍໍ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ “ຍຖາ ນາມາ”ຕິອາທິ (ວິກຯ ອຏ຺ຐຯ ໖໑໕) ວຸຕ຺ຕໍຯ “ອາຈິຕ຺ຓສມາຈິຕ຺ຓາ”ຕິ ເອເຕນ ອິຏ຺ຐາຣມ຺ມເຓ ຣາຄສ຺ສ ຈິຣປຣິກາວນໍ ວິກາເວຕິຯ ຍສ຺ມາ ປນ ເອວໍ ຈິຣປຣິກາວິຕໍ ປຣິເວເຖຕ຺ວາ ວິຍ ຖິຕໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ “ສມນ຺ຕໂຕ ເວເຖຕ຺ວາ ວິຍ ຖິຕກາເວນ ອນຸສຍິຕຕໍ ທສ຺ເສຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຖາ ຫິ ອຸທເກ ນິມຸຄ຺ຄສທິໂສ ອຸທາຫໂຍຯ “ສພ຺ເພປີ ເຕກູມກາ ຘມ຺ມາ ການມິຍຍ຺ເຖນ ກາມາ”ຕິອາທິ ປາຬິວເສນ ກວຣາຄສ຺ສາປີ ວຕ຺ຖຸກາມຕາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຣາຄວເສນາຕິ ອາຣມ຺ມຓຣຊ຺ຊນວເສນຯ

໖໑໖ຯອິນ຺ທ຺ຣິຍວິເສໂສ ວິເນຍ຺ຍານໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປໂຣປຣິຍຕ຺ຕໍຯ

໖໑໗ຯ ປຫາຕພ຺ເພນ ອຸປທ຺ທຸຕນິໂຣຘນຕ຺ຖໍ ປຫາຍກໍ ປຣິເຍສຕີຕິ ປຖມໍ ປຫາຕພ຺ພໍ, ປຈ຺ຉາ ປຫາຍກນ຺ຕິ ອຍໍ ປຫາຕພ຺ພປຊຫນກ຺ກໂມ ປຫານກ຺ກມປເທນ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຍສ຺ສາຕິ ປຫາຕພ຺ພສ຺ສຯ ຕນ຺ຕິ ປຫາຕພ຺ພໍຯ ປຖມໍ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ປຫານວິຈາຣຓານໍ ປຖມໍ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕໂຕ ປຈ຺ຉາ ອປ຺ປຫາຕພ຺ພໍ ຍຖາ ຕໍ ທສ຺ສນຕ຺ຕິກາທີສຸຯ

໖໘໕ຯຕນ຺ຕິ ກວຽຄໍຯ ຕສ຺ສາຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣສ຺ສຯ ປາທກນ຺ຕິ ອນ຺ຕິມກວິກສ຺ສ ກວຽຄໍ ສນ຺ຘາຍາຫຯ

ຉຏ຺ຐພລນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ສຕ຺ຕມພລນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໖໘໖ຯສມາປນ຺ໂນມ຺ຫີຕິ ມຍ຺ຍຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ສມາຘິ ວາ ຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓກູຕໍ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ວາ ຈິຕ຺ຕມຍ຺ຊູສາຕິ ໂຍຊນາຯ ຖເປຕ຺ວນ຺ຕິ ຍຖາປຣິຈ຺ຉິນ຺ນໍ ກາລໍ ສມາປຕ຺ຕິຈິຕ຺ຕໍ ປວຕ຺ເຕຕ຺ວາຯ

ເຕຫີຕິ ສຍ຺ຍາມນສິກາເຣຫິຯ ຕໍສກາວຕາຕິ ກາມາທິທຸຕິຍຊ຺ຊານາທິອນຸປກ຺ຂນ຺ທນສກາວຕາຯ ປຄຸຓໂວທານໍ ປຄຸຓກາວສິທ຺ຘາ ຊານສ຺ສ ປຝິປກ຺ຂໂຕ ວິສຸທ຺ຘີຯ

ສຕ຺ຕມພລນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ທສມພລນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໖໙໑ຯປຍ຺ຍາວ ວິມຸຕ຺ຕີຕິ ຣາຄາທີຫິ ວິມຸຕ຺ຕິກູຕາ ປຍ຺ຍາວ ວິມຸຕ຺ຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ກມ຺ມນ຺ຕຣສ຺ສ ວິປາກນ຺ຕຣເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖ ວິປາກນ຺ຕຣຊານນສ຺ເສວ ທຸຕິຍພລກິຈ຺ຈຕ຺ຕາ, ກມ຺ມນ຺ຕຣຊານນສ຺ສ ຈ ຕຕິຍພລກິຈ຺ຈຕ຺ຕາຯ ພລສທິສຕນ຺ຕິ ເອກຈ຺ຈພລສທິສຕໍຯ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ພລຍາຓກິຈ຺ເຈ ວຸຈ຺ຈມາເນ ຊານາທິອພລຍາຓໍ ອຸທາຫຍນ຺ຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ “ຍທິປີ”ຕິອາທິຯ ຕທນ຺ໂຕຄຘນ຺ຕິ ຕສ຺ມີ ຊານາທິປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາສກາເວ ສຕ຺ຕມພລຍາເຓ ອນ຺ໂຕຄຘໍຯ ເອວນ຺ຕິ ຊານາທິຍາຓໍ ວິຍຯ ອປ຺ເປຕຸໍ, ວິກ຺ພຸທ຺ຘິຕ຺ຍຸຈາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວຸຕ຺ຕາກາຣໍ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ສມ຺ຫຍປ຺ປຫານາທິເອກຈ຺ຈຍາຓກິຈ຺ຈມ຺ປີ ອກໂຣນ຺ຕໍ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາຓໍ ກຖມປ຺ປນາທິກໍ ຊານາທິກິຈ຺ຈໍ ກເຣຍ຺ຍ, ພລຍາເຓຫິ ປນ ຊານິຕພ຺ພໍ, ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິຍ຺ຈ ຊານນ຺ຕມ຺ປີ

ຍສ຺ມາ ເອກຈ຺ຈພລກິຈ຺ຈໍ ນ ກໂຣຕິ, ຕສ຺ມາ ອຎ຺ຎາເນວ ພລຎາຓານິ, ອຎ຺ຎໍ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓນ຺ຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ເອເຕສໍ ປນ ກິຈ຺ຈໍ ນ ສພ຺ພໍ ກໂຣຕີ’’ຕິອາທິ (ວິຠຯ ອຏ຺ຐຯ ໗໖໑) ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓໍ ອພລກິຈ຺ຈໍ ເອກຈ຺ຈໍ ນ ກໂຣຕິ, ເອວໍ ພລກິຈ຺ຈມ຺ປີຕິ ອຸທາຫຣຓທສ຺ສນວເສນ ‘‘ຕຎ຺ຫິ ຌານໍ ຫຸຕ຺ວາ ອປ຺ເປຕຸ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຖ ວາ...ເປ... ທຏ຺ຐພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ທສມພລນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຎາຓວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໗ຯ ຊຸຫຸທກວຕ຺ຖຸວິກາໂຄ

໑ຯ ເອກກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໒໘໓-໔ຯອຕ຺ຖິປ຺ຜິຈ຺ຈັນາມາຕິ ອຕ຺ຖິຕາ ປ຺ຜິຈ຺ຈຕ຺ໂຖ ນາມ, ອສຕິປິ ສຫຊາຕປ຺ເຣຊາຕາທິກາເວ ຍສ຺ມິ ສຕິ ຍໍ ໂຫຕິ, ໂສ ຕສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈໂຍຕິ ກຕ຺ວາ ຍຖາ ຕຖາ ອຕ຺ຖິຕາມຕ຺ຕໍ ອິຮ ປ຺ຜິຈ຺ຈຕ຺ໂຖຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕໍ ປນ ປ຺ຜິຈ຺ຈຕ຺ຖໍ ພ຺ຍຕິເຣກມ຺ເຂນ ປາກຍຕຣໍ ກາຕ຺ຶ “ຍຖາ”ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ນິສ຺ສຍາທິປ຺ຈ຺ຈຍກາເວນ ປ຺ຜິຈ຺ຈາຕິ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ນິສ຺ສຍາທິປ຺ຈ຺ຈຍກາວໂຕ ປ຺ຈ຺ຈຍກູຕໍ ຈກ຺ຂາທິ “ປ຺ຜິຈ຺ຈາ”ຕິ ວຕ຺ຕໍຯ ເອກິສ຺ສາ ເສຕິຍາຕິ ອຜ຺ຖາຣສສ຺ ເສຕິສ຺ ມຍໍ ອມ຺ກາຍ ເສຕິຍາ ຊາຕາມ຺ຫ, ນ ອລ຺ເຄ ວິຍ ອປ຺ປ຺ລ຺ລາ ຕາຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ຕິຯ

ປ຺ຣໂຕ ກຣຕໍ ປ຺ມຸຂກາວກຣຕໍຯ ນິຮານຣາສີຕິ ນິທຫິຕ຺ວາ ຄປີຕຮນນິຈໂຍຯ ຍໂສຕິ ອິສ຺ສຣິຍໍຯ ຕໍ ປນ ເຍສ຺ ວຕ຺ຕຕິ, ເຕສ຺ ປ຺ຍ຺ຄາປກອາຕາກຣເຕຫີ ປາກໂຍ ໂຫຕີຕິ “ປ຺ຍ຺ຄາປກມ຺ໂທ, ອາຕາກຣຕມ຺ໂທ”ຕິ ຈ ວຕ຺ຕໍຯ

໒໘໔ຯວຕ຺ຖຸນາຕິ ຊາຕິອາທິປ຺ວຕ຺ຕິເຫຕຸນາຯ

໒໘໕ຯປຕິຍ຺ຄາກາໂວຕິ ກຸສລກມ຺ເມສຸ ປຕິຍ຺ຄານາກາໂວ, ໂສ ປນ ຍສ຺ມາ ກຸສລກິຣິຍາຍ ຄານໍ ນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ “ກຸສລກຣເຕ ອຍ຺ຄານ”ນ຺ຕິ ອາຫຯ ປ຺ມາທສ຺ງຂາຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ເອວມາທິໂກ ປ຺ຣິຍາໂຍຕິ ໂຍຊນາຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ “ວຈີທ຺ຸຈ຺ຈຣິເຕ, ມໂນ ທ຺ຸຈ຺ຈຣິເຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ໂວສ຺ສຄ຺ໂຄ, ມກ຺ໂຂ, ປ຺ລຸອາໂສ”ຕິ ຈ ເອວມາທິກສ຺ສ ສ຺ງຄໂຫ ທຍ຺ຄພ຺ໂພຯ “ປ຺ມາໂທ ປ຺ມຊ຺ຊນາທີ”ຕິອາ ທິໂກ ຕທຕ຺ຖປ຺ປ຺ກາສໂກ, “ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ໂວສ຺ສຄ຺ໂຄ ໂວສ຺ສຄ຺ຄານຸປ຺ປ຺ທານ”ນ຺ຕິອາທິໂກ ຕປ຺ປ຺ຣິຍາຍປ຺ປ຺ກາສໂກ ພ຺ຍລ຺ຊນປ຺ຣິ ຍາໂຍ ຈ ອປ຺ຣິຍນ຺ໂຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຮຯ “ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂນ຺ເຮ ທສ຺ເສຕີ”ຕິ ອິມິນາ ສຕິໂວສ຺ສຄ຺ຄາກາຣປ຺ປ຺ວຕ຺ຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອກຸສ ລກ຺ຂນ຺ຮາ ປ຺ມາໂທຕິ ວທຕິຯ

໒໘໗ຯ ອນິວາຕວຕ຺ຕິຕາຍ ເທຕຸກູໂຕ ຈິຕ຺ຕສມ຺ປ຺ຄ຺ຄໂຫ ມານວິເສໂສຯ

໒໘໘ຯ ອຸຕ຺ຕຣກາໂວ ອຸຕ຺ຕຣິຍໍ, ກຣເຕນ ອຸຕ຺ຕຣິຍໍ ກຣຕ຺ຕຕຣິຍໍ, ສາຣມ຺ເກນ ປຣສ຺ສ ກິຣິຍໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິກິຣິຍາຯ

໒໘໙ຯເນຣຸຕ຺ຕິກວິຮາເນນາຕິ ອິ-ກາຣຈ຺ຈ-ກາຣານລ຺ຈ ຣ-ກາຣຕາປ຺ທເນນຯ

ອຕ຺ຕທີຕໍ ອຕ຺ຕາຕິ ອຸຕ຺ຕຣປ຺ທໂລເປນ ນິທ຺ເທສມາຫ ຍຖາ “ຣູປ຺ກໂວ ຣູປໍ, ກິມເສໂນ ກີໂມ”ຕິ ຈຯ ອາທິນ຺ໂນ, ປ຺ຕ຺ໂຕ ວາ ອຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຕາຕິ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ປ຺ທສິທ຺ຮິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ມຸທ຺ທິຕສ຺ສາຕິ ອຽກິຕສ຺ສຯ

໒໘໐ຯຊານນ຺ຕສ຺ເສວ ມຫາຊນສ຺ສຯ ອຸປາທານາທິປ຺ຈ຺ຈເຍຕິ ອິນ຺ຮນ຺ທກຈີວຣາທິເກ ປາຣິປູຣິເຫຕຸເກຯ

໒໘໑ຯຄຕ຺ຄິກາ ສຍໍ ຄຕ຺ຄິກຣຕໂຕຯ ປຕິຣູປ຺ວຈນໂຕ, ອລ຺ເລສໍ ຄຕ຺ຄິເກທໂຕ ຈ ຄຕ຺ຄິກູຕາຯ

໒໘໔ຯ ອເກຊ຺ຊນ຺ຕຣຕາຍ ສມາເສວິຕຕາຍ ສຸຍ຺ຄຸ ອາເສວິຕຕາຍຯ

໒໘໕ຯ ຈິຣກາລປ຺ຣິກາວິຕຕ຺ເຕນ ເຕມນກຣຕໍ ອລຸລກາວກຣຕໍ, ໂລກວເສນ ອວສ຺ສວນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ເອວံ ສນ຺ເຕ ກຖໍ ຊີເຍນ຺ຕິ ນິທ຺ເທໂສຕິ ອາຫ “ຊີເຍນ຺ຕິ ຈາ”ຕິອາທິ຺

໒໕໔຺ຈິວຣມຕ຺ໜນາທີນ຺ຕິ ຈິວຣມຕ຺ໜນາ ປຕ຺ຕມຕ຺ໜນາ ເສນາສນມຕ຺ໜນາຕິ ອິເມສໍ຺ ອິທານິ ຕໍ ວິເສສນກາວໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕ຺ ‘‘ຈີວເຣນ ທີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺

໒໕໕຺ ສກາຄຣຫີໂຕ, ສກາຄປຜິປກ຺ໂຂ ວາ ອສກາໂຄ, ອນນ຺ກູລານໍ ປຜິກ຺ກູລຕາ ວາ຺ ເຕນາຫ ‘‘ມານຖທ຺ສຕາ, ວິໂຣໂສ ວາ’’ຕິ຺

໒໕໖຺ສ຺ງກມ຺ປນາ ອຸກ຺ກຕ຺ຖນາວເສນ ອນວຜ຺ຖານໍ, ອນວສານໍ ວາ຺ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕສ຺ສ ຕຕ຺ຫາຍນາ຺

໒໕໗຺ກາຍສ຺ສາຕິ ນາມກາຍສ຺ສ຺ ຕສ຺ມິລ຺ທີ ອວິປ຺ຜາຣິເກ ຣູປກາໂຍປິ ອວິປ຺ຜາຣິໂກ ໂຫຕິ຺

໒໖໐຺ຣາຄາທີນ຺ຕິ ຣາຄໂມຫອທີຣິກາໂນຕ຺ຕປ຺ປວິຈິກິຈ຺ຉາທີນໍ຺

໒໖໑຺ ຕິວິສມ຺ປີ ກ຺ໜນວຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕ຺ນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂສ຺ ຕຕ຺ຖາຕິ ມຫານິທ຺ເທເສ຺ ‘‘ຕຕ຺ຖ ກຕມາ ກ຺ໜນາ ລາກສກ຺ກາຣສິໂລກ ສນ຺ນິສ຺ສິຕສ຺ສາ’’ຕິອາທິນາ (ວິກ຺ ໒໖໑) ອິສ ຊຸທ຺ທກວິກ຺ງເຄ ອາຄຕໍ ເທສນານຍໍ ນິສ຺ສາຍ ມຫານິທ຺ເທສເທສນາ ປວຕ຺ຕາ ຕິ ອາຫ ‘‘ນິສ຺ສຍກູຕາຍ ອິມາຍ ປາລຸອິຍາ’’ຕິ຺

ອນ຺ຕຣຫີຕານິຕິ ອນ຺ຕວິກລານິ ລີນ຺ທນ຺ຕານິ຺

ລາກສກ຺ກາຣສິໂລກເທຕ຺ ສມ຺ກາວນາສິປ຺ປາເຍນ ສໍຍຕາກາຣທສ຺ສນໍ ໂກຫລຸ໌ນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ປາປີຈ຺ຉຕາຍ ນິຣຕ຺ຖກກາຍ ວຈີວິປ຺ຜນ຺ທນິຄ຺ຄຫເຕ ໂກຣຊ’’ນ຺ຕິ຺ ໂຍ ສໍເວຄພຫຸໂລ ກ຺ກ຺ກ຺ຈ຺ຈໂກ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ອຕ຺ຕໂນປິ ກິຣິຍໍ ປຣິສ຺ງກນ຺ໂຕ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ຕິຜ຺ຖຕິ, ຕາທິສໍ ວິຍ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອຕິປຣິສ຺ງກີໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ຺

໒໖໔຺ ປສໍສາມ຺ເຂນ ນິນ຺ທນນ຺ຕິ ປສໍສາວຕ຺ຖ຺ໂຕ ຊີປນໍ ພທີ ລຫ຺ໜນໍ ຍຖາ ‘‘ອທາຍກໍ ອໂຫ ທານປຕີ’’ຕິ຺

໒໖໕຺ຄເວສນກມ຺ມນ຺ຕິ ອປ຺ປເກນ ລາເກນ ມຫນ຺ຕສ຺ສ ປຣິເຍສນກພ຺ຍາປາໂຣ຺

໒໖໖຺ ໂປກ຺ຂຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສຸນ຺ທຣໍ, ວຕ຺ຕສ຺ສ ສຸນ຺ທຣກາໂວ ວຕ຺ຕປາຣິປູຣີ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ວຕ຺ຕປາຣິປູຣີ ວາ ວຕ຺ຕໂປກ຺ຂຣ ຕາ’’ຕິ຺

໒໗໙຺ເສຍ຺ຍມານາທີນິທ຺ເທເສສູຕິ ‘‘ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ເສຍ຺ຍສ຺ສ ‘ເສຍ຺ໂຍຫມສ຺ມີ’ຕິ ມາໂນ’’ຕິອາທິນາ (ວິກ຺ ໒໖໙) ນິທ຺ທິຜ຺ເຖສຸ ນວສຸ ມານນິທ຺ເທເສສ຺ ‘‘ເສຍ຺ຍາທິປ຺ຸຄ຺ຄໂລ’’ຕິ ອິທໍ ຕຕ຺ຖ ປາລຸອິຍໍ ເສຍ຺ຍາທີນໍ ນວນ຺ນໍ ປ຺ຸຄ຺ຄລານໍ ອາມຜ຺ຖຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອິສ ປນ ປ຺ຸຄ຺ຄລາມສເນ ສຕິ ເສຍ຺ຍປ຺ຸຄ຺ຄໂລ ຈ ອາມສິຕພ຺ໂພ ສິຍາ຺ ເຕເນວາຫ ‘‘ເສຍ຺ຍມານກາເວປີ’’ຕິ຺ ເສຍ຺ຍມານກາເວປີຕິ ປີ-ສທ຺ໂທ ອາກທ຺ຌໂກ ອເສຍ຺ຍມານນິທ຺ເທເສປີ ປ຺ຸຄ຺ຄລາມສນສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ຺ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈີຕິ ເສຍ຺ຍາທິສຸ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ປ຺ຸຄ຺ຄລສ຺ສ຺

໒໗໐຺ປຸຣິມມານສ຺ສາຕິ ປຸພ຺ເພ ປວຕ຺ຕສ຺ສ ສທິສມານສ຺ສ, ຫີນມານສ຺ສ ວາ, ສທິສມານວເສເນວ ປນ ປາລຸອິ ອາຄຕາ຺

໒໗໑຺ ‘‘ນິຄານໍ ໂກຕ຺ຖ຺ໂກ ອນ຺ໂຕ, ປກ຺ຂີນໍ ປນ ວາຍໂສ’’ຕິ (ຊາ຺ ໑຺໖຺໑໖໔) ວຈນໂຕ ອາຫ ‘‘ປກ຺ຂີຊາຕີສຸ ວາຍໂສ ອນ຺ໂຕ ລາມໂກ’’ຕິ຺

໒໗໔຺ວິຣາຄນ຺ຕິ ອຣຫຕ຺ຕໍ຺

໒໒໗ຯມານສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຈ຺ຉນ຺ໂທ ຕຕ຺ຫາຉນ຺ໂທຯ ມານສກາວໍ ອນຸຄໂຕ ເສຍ຺ຍາທິໂຕ ສມ຺ປຄ຺ຄຕ຺ຫນວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ມານສມ຺ປຍຸຕ຺ຕກຕ຺ຕຸກມ຺ຍຕາຉນ຺ໂທ ວາ ມານຈ຺ຉນ຺ໂທຯ

໒໒໘ຯຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິ ວິລມ຺ພເນ ນິປ຺ຝາເທຕພ຺ເພຯ ຍຸຕ຺ຕໍ ອນຸຈ຺ຉວິກໍຯ ມຸຕ຺ຕໍ ວິສ຺ສຕ຺ຖໍຯ ສິລິຕ຺ຖໍ ສທິຕໍ, ອຕ຺ຖຖ຺ວຍວິກາວກໍ ວາຯ

໒໒໒ຯອນຸທ຺ທຍສ຺ເສວາຕິ ເມຕ຺ຕາຍນ຺ຕສ຺ສ ວິຍ ອນຸກມ຺ປນ຺ຕສ຺ສ ວິຍ ວິກປ຺ປນາຕິ ອາຫ "ສຫນນ຺ທິຕາທິກສ຺ສາ"ຕິ, ເມຕ຺ຕາ ທິປ຺ຕິຣູເປນ ປວຕ຺ຕເຄຫສິຕສິເນຫສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ "ຕາທິໂສຣາໂຄ"ຕິຯ ອຕ຺ໂຖ ຍຸຊ຺ຊຕິຕິ ເອວມ຺ປິ "ຕຕ຺ຖາ"ຕິ ປາລຸ ອິປ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ຍຸຊ຺ຊຕິຯ ປຣານຸທ຺ທຍຕາເຫຕຸໂກ ຫິ ປຣານຸທ຺ທຍຕາສຫິໂຕ ໂສ ວິຕກ຺ໂກຕິຯ

໒໕໐ຯ ກາມຄຸຕປາຣິປູຣິຍາ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ໂລໂກ ສມ຺ກາເວຕິຕິ ອາຫ "ອນວລ຺ລຕ຺ຕຕ຺ຖເມວ ກາມຄຸເຕ ຈ ປຕ຺ເຖຕິ"ຕິຯ

ເອກາກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຕ຺ຖິຕາຯ

໔ຯ ທຸກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໒໕໑ຯພນ຺ຘຕິຕິ ກຸຊ຺ຊນາກາຣໍ ພນ຺ຘຕິ ຆເຍຕິຯ ອຸປ຺ນາໂຫ ຫິ ອາຆາຕວຕ຺ຖຸນາ ຈິຕ຺ຕໍ ພນ຺ຘນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕິ, ຍໂຕ ອລ຺ລຖາ ປວຕ຺ຕິຕ຺ວາປິ ອວິທິເຕ ອຸປ຺ນາເຫ ອາຆາຕວຕ຺ຖຸສນ຺ນິສ຺ສິໂຕວ ໂຫຕິຯ

໒໕໔ຯທນ຺ເຕຫິອິນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ທນ຺ເຕຫິ ອິນ຺ທິຕ຺ວາ ວິຍ ເອກເທສໍ ອປ຺ເນຕ຺ວາ ເອກເທສໍ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍຯ

໒໕໘ຯອຈ຺ຈຍໍ ກຕ຺ວາຕິ ວິຕິກ຺ກມໍ ກຕ຺ວາຯ ປຝິຈ຺ຉາທເນຕິ ອຕ຺ຕນາ ກຕສ຺ສ ອຈ຺ຈຍສ຺ສ ປຝິຈ຺ຉາທເນຯ ໂວຈ຺ຉິນ຺ທນໍ ວິຕິກ຺ ກມກິຣິຍາຍ ອປ຺ປຝິຊານວເສນ ອຸປ຺ຈ຺ຉິນ຺ທນໍ, ໂວຈ຺ຉິນ຺ທເນນ ຉາທນາ ໂວຈ຺ຉິນ຺ທນຉາທນາຯ

ອສມ຺ມາກາສເນ ສຖ-ສທ຺ໂທ ໂລເກ ນິຣຸລ຺ໂຫຕິ ອາຫ "ໂຍ ນ ສມ຺ມາ ກາສຕິ, ໂສ ສໂຖ"ຕິຯ ສຖສ຺ສ ຍກ຺ຂສູກຣສທິສຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ກຸຈ຺ຉິ ວາ ປິຖິ ວາ ຊານິຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ"ຕິ ອາຫ, ອິນ຺ທຊາລສທິໂສ ວາ ເອໂສ ທຕ຺ຖພ຺ໂພຯ

ໂຍ ສພ຺ພຖາ ວິປ຺ນນ຺ນຊ຺ຊາສໂຍປິ ສມາໂນ ກາຍວຈີເກທມຕ຺ເຕນ ອຕ຺ຕານໍ ສມ຺ປນ຺ນໍ ວິຍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ໂລກໍ ວລ຺ເຈນ຺ໂຕ ອລ຺ລຖາ ສນ຺ຕໍ ອລ຺ລຖາ ປເວເທຕິຯ ເຕນາຫ "ເຕເນຕໍ ສາເຖຍ຺ຍໍ ມາຍາໂຕ ພລວຕຣາ ວລ຺ຈນາຕິ ທຕ຺ຖພ຺ພ"ນ຺ຕິຯ ສນ຺ຕ ໂທສປຝິຈ຺ຉາທນເມວ ຫິ ມາຍາຯ ເຕເນວາຕິ ພລວຕຣວລ຺ຈນາກາເວເນວຯ ທລ຺ຫເກຣາຝິຍລ຺ທິ "ປຣິກ຺ຂຕຕາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໕໐໒ຯອກາເວປີຕິ ປີ-ສທ຺ເທນ "ໂກ ປນ ວາໂທ ກາເວ"ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຍທິປີ ຫິ ປຸຖຸຊ຺ຊນານໍ, ເອກຈ຺ຈານລ຺ຈ ເສກ຺ຂານໍ ຍຖາຣຫໍ ອຕ຺ຕາກິນິເວສາທິຫິ ກຕູປ຺ກາຣໍ ຣູປຣາຄາທິສໍໂຍຊນກິຈ຺ຈໍ ສາເຘຕິ, ເອກຈ຺ຈານໍ ປນ ວິນາ ເອວ ເຕຫິຕິ ກສ຺ສຈິປີ ກິເລສສ຺ສ ອວິກ຺ຂມ຺ກິຕຕ຺ຕາ ກຖລ຺ຈິປີ ອວິມຸຕ຺ໂຕ ກາມກໂວ ອຊ຺ຊຕ຺ຕຄ຺ຄຫຕສ຺ສ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈໂຍຕິ "ອຊ຺ຊຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕຫກາວ ໂຕ "ພຫິທ຺ຘາ"ຕິ ລທ຺ຘໂວຫາເຣ ຣູປາຣູປກເວ ເກວລມ຺ປິ ສໍໂຍຊນກິຈ຺ຈໍ ສາເຘນ຺ຕໍ ປວຕ຺ຕຕິຕິ, ຕໂຕ ເອວ ຣູປາຣູປາວຈຣສຕ຺ ຕານໍ ພຫິທ຺ຘາສໍໂຍຊນກາວເຫຕຊາຕນ຺ຕິ ຈ "ພຫິທ຺ຘາສໍໂຍຊນ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຕິ ອິມມຕ຺ຖມາຫ "ສກ຺ກາຍທິຕ຺ຖາທີນໍ…ເປ… ໂຍຊນໍ ນາມາ"ຕິຯ

ທຸກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຕ຺ຖິຕາຯ

໕ຯ ຕິກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໙໐໙ຯ ອວິຊ຺ຊາກາວຕຖຸຫາທີ ວິຍ ອິສ຺ສາມຈ຺ຆຣິຍໂທມນສ຺ສາທີສຫາຍກູເຕນ ໂທເສນປີ ກວາກີສຽຂຣຕໍ ໂຫຕີຕິ ‘‘ອກຸສລມູລາເນວ ວຌຍມູລານີ’’ຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ຕີທີ...ເປ... ກຖິໂຕ’’ຕິຯ

໙໑໙ຯ ຣູປາຣູປາວຈຣວິປາການໍ ສນ຺ຕປຕິຕກາເວນ ອຸລຸອາຣຕມຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ສາຕິສໂຍ ກວຣາໂຄ ວຸຕ຺ໂຕຯ

໙໔໐ຯມາເນນ ຖປ຺ນາຕີ ມາເນນ ເສຍ຺ຍາທິວເສນ ອຕ຺ຕໂນ ຖປ຺ນາຯ ຖປ຺ນາຕິ ຈ ທຫນາ, ປຄ຺ຄຕ຺ຫນາ ວາຯ

໙໔໑ຯຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາຕີ ໂທສສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາຯ

໙໔໔ຯເຕສໍ ວຕ຺ຕເກທນ຺ຕີ ເຕສໍ ຊີວານໍ ວຕ຺ຕວິເສສໍ, ເຕສໍ ວາ ຕຖາ ກເຖນ຺ຕານໍ ສຸຕ຺ວາຯ ພ຺ຍາປີຕີ ສກລໂລກພ຺ຍາປີ, ສກລສຣີຣພ຺ຍາປີ ວາຯ ປຣິມຕ຺ຫໂລຕີ ປຣມາຕຸປ຺ປມາໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິມຕ຺ຫໂລຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອຽຄ຺ຸຍຖປ຺ປມາໂຕ ວຍປ຺ປມາໂຕຕິອາທິກໍ ສງຄຕ຺ຫາຕີຯ

໙໔໕ຯອຸຕ຺ວິປ຺ຣິຕາມໂຊ ສີຕາທິອຸຕ຺ວິປ຺ຣິວຕ຺ຕຊາໂຕຯ ໂອປກ຺ກມິໂກ ອຕ຺ຕໂນ, ປຣສ຺ສ ວາ ຕາທິເສົາປກ຺ກມນິພ຺ພຕ຺ໂຕຯ ວິສມປຣິຫາຣໂຊ ຈິຣາສນຈິຣຍ຺ຖານາທິນາ ກາຍສ຺ສ ວິສມປຣິຫຣຕາໂຕ ຊາໂຕຯ ສນ຺ນິປາຕໂຊ ສລ຺ຈຍໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ປຈ຺ເຈກໍ ວິສມາກາຣໂຕ ໂທສຕ຺ຕຍສໂມຣານໂຕ ຊາໂຕຯ ກມ຺ມສມຸຍ຺ຖາໂນ ອຸຕ຺ວິປຣິຕາມາທິທີ ວິນາ ກມ຺ມໂຕ ສມຸຍ຺ຖິໂຕຯ ປີຕ຺ຕເສມ຺ຫວາຕສມຸຍ຺ຖານາ ປນ ປີຕ຺ຕາທີນໍ ອຊີກກາເວເນວ ວຸຕ຺ຕາຯ ສພ຺ພສ຺ສາປີ ທີ ໂຣຄສ຺ສ ໂທສຕ຺ຕຍໍ ອາສນ຺ນກາຣຕໍ ໂທສປ຺ປໂກເປນ ວິນາ ອກາວໂຕຯ ກມ຺ມໍ ປຣານກາຣຕໍ ກໂຕກາເສ ເອວ ຕສ຺ມີ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ, ອິຕຣໍ ປນ ຕສ຺ສ ສຫກາຣີກາຣຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ຕຍິທໍ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕ຺ວາທີໂນ ປຍິກ຺ຂິປນ຺ຕີຯ ອຸປປຊ຺ຊເວທນີຍຜລມ຺ປີ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕ຺ກປກ຺ຂິກເມວ ອ ຕິຕທ຺ນິກຕ຺ຕາ ກມ຺ມສ຺ສາຕິ ອຣຸຈິສູຈນຕ຺ຖໍ ກິຣ-ສທ຺ທຄ຺ຄຫຕໍ ກໂຣຕິ ‘‘ອຸປປຊ຺ຊເວທນີຍລ຺ຈ ກິຣ ປຍິກ຺ຂິປນ຺ຕີ’’ຕີຯ

໙໔໔ຯທາຫກາຣຕຕາຍາຕີ ຣາຄາທິທສວິຂຄ຺ຄິທາຫສ຺ສ, ນຣກຄ຺ຄິທາຫສ຺ສ ຈ ກາຣຕຕາຍຯ

໙໔໕ຯປຸຖຸນີມິຕ຺ຕສກາເວສູຕີ ປຸຖຸ ນານາກິເລສາທີນໍ ກາຣຕສກາເວສຸຯ

໙໕໑ຯ ອທ຺ທນໍ ອທ຺ທາ ມທ຺ທໂວ, ອເນກຕ຺ຖຕ຺ຕາ ຊາຕູນໍ ຕປ຺ປຍິກ຺ເຂເປນ ອນທ຺ທາຕີ ອາຫ ‘‘ອມ຺ທຸຕາ ວາ ອນທ຺ທາ’’ຕີຯ

໙໕໕ຯ ອໂຍນີໂສມນສິກາຣເຫຕ຺ກຕ຺ຕາ ອາວຊ຺ຊນາຍ ອກຸສລານຸກູລກິຈ຺ຈຕາ ທຍ຺ຖພ຺ພາຯ

ຕີກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໔ຯ ຈຕຸກ຺ກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໙໕໙ຯເອວໍ-ສທ຺ເທນາຕີ ນິທສ຺ສນຕ຺ເຖນ ເອວໍ-ສທ຺ເທນາຕີ ອຊີປ຺ປາໂຍຯ ກໂວ ເອວ ອກີວຸທ຺ໂຊ ອກໂວ ຍຖາ ‘‘ອເສກ຺ຂາ ຊມ຺ມາ’’ຕີ (ຊຯ ສຯ ຕີກມາຕີກາ ໑໑)ຯ ທຸຕິຍສ຺ມີ ປກ຺ເຂ ກວາກວສທ຺ເທນ ສມ຺ປຕ຺ຕິວິປຕ຺ຕິໂຍ, ວຸທ຺ນິຫານິໂຍ ວາ ວຸຕ຺ຕາຕີ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ອຄຕິຍາຕີ ອຍຸຕ຺ຕຄຕິຍາ, ອປ຺ປຕິຣູປກິຣິຍາຍາຕີ ອຕ຺ໂຖຯ

ໂກຣູປາຍາສ...ເປ... ມາຕ຺ຄາມາ ວາ ອູມິອາທິກາຍນ຺ຕີ ໂຍຊນາຯ ປລ຺ຈກາມຄຸຕມາຕ຺ຄາມຄ຺ຄຫເຕຕີ ປລ຺ຈກາມຄຸຕຄ຺ຄຫເຕ, ມາຕ຺ຄາມຄ຺ຄຫເຕ ຈຯ

‘‘ສຍໍກຕໍ ສຸຂທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິອາທິກາ ທິຍ຺ຖິ ຍທິປີ ອລ຺ເລສມ຺ປີ ທິຍ຺ຖິຄຕິການໍ ອຕ຺ເຖວ, ຕິມ຺ພຣຸໂກ ປນ ຕຖາທິຍ຺ຖິໂກ ກຄວນ຺ຕໍ

ອຸປ໌ສງກມິຕຸວາ ປຸຈ຺ຆິຕິ ສາ ທິຍ຺ກິ ‘‘ຕິມ຺ພຣຸກທິຍ຺ກິ’’ຕິ (ສຳ ນິ ໔໑໗) ວຸຕ຺ຕາ ເຕນາຫ ‘‘ຕິມ຺ພຣຸໂກ…ເປ… ອາຄຕຕຸ ຕາ’’ຕິ.

ຈຕຸກ຺ກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ກິຕາ.

໕. ປຄ຺ຈກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໙໔໐.ອາຄມນສຸສ ປຜິສນ຺ຮິຕຸຄຫຕາວເສນາຕິ ອຣິປຸ໌ປ໌າໂຍ.

໙໔໑.ອຸປ໌ຈຍນໂຕຕິ ວທ຺ຒນໂຕ. ອຄ຺ຄຖາຕິ ລາກໂຕ ຕກ຺ກນໂຕ ຈ ອຄ຺ຄປຸ໌ປ໌ກາໂຣ ຄທິໂຕຕິ ຕໍ ທສຸເສນ຺ໂຕ ‘‘ສທ຺ຮາຣຸຈິອາທິທີ’’ຕິ ອາຫ. ອນຸສຸສວໂຕ ທີ ສທ຺ທຫນໍ, ຣຸຈຸຈນໍ ປນ ຊາຕິສຸສຣລາຕາໂຕປີ ໂຫຕີ. ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຂນ຺ຕິອາທີນໍ ສງຄໂຫ.

໙໔໔. ອກ຺ຂນ຺ຕິ ມູລໍ ເອເຕສນ຺ຕິ ອກ຺ຂນ຺ຕິມູລກາ. ທຸກ຺ກຍທຸພ຺ກາສິຕຕາທີໂທສາ ຕາທີສານີ ກາຍວຈີມໂນທຸຈຸຈຣິຕານີ.

໙໔໖.ອຸທຄຸຄຕາສງຂາໂຕ ອວູປ໌ສໂມ ນ ອຸທຸຮຈຸຈສງຂາໂຕຕິ ປີຕິຍາ ເອວ ສວິປຸ໌ຜາຣິກຕາສງຂາຕໍ ອສນ຺ຕສກາວໍ ອາຫ. ອວູປ໌ສມເຫຕຸກູໂຕຕິ ວິກ຺ເຂປເຫຕຸກູໂຕ. ປີຕິຍາ ອາກາໂຣຕິ ປີຕິຍາ ປວຕ຺ຕິອາກາໂຣ.

ປຄ຺ຈກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ກິຕາ.

໖. ຉກ຺ກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໙໔໔.ເຕນາຕິ ໂກຮາທີນໍເຍວ ວິວາທມູລຕ຺ຕາ.

໙໔໕. ກຸສລານຸໂຍເຄ ສາຕຈຸຈໍ ກຸສລານຸໂຍຄສາຕຈຸຈໍ.

ຄເດນ ສຕ຺ຕສມູເຫນ ສງຄຕີ ສນ຺ນິປ໌ຕນໍ ເຍນ ສທ຺ຮີ, ເຕນ ສງຄຕິ ຄຕສງຄຕິກາ. ກສຸສຈິ ພາສຈຸຉາທນາທີກສຸສ.

໙໔໖.ອຸປ໌ວິຕກ຺ເກຕິຕິ ອາຣມ຺ມຕໍ ອຸເປ໌ຈຸຈ ຕກ຺ເກຕິ.

໙໔໗.ອຮິຈຸຈສມຸປຸ໌ປ໌ນ຺ນິໂກຕິ ‘‘ອຮິຈຸຈສມຸປຸ໌ປ໌ນ຺ໂນ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາ’’ຕິ ເອວໍວາທີ.

ຉກ຺ກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ກິຕາ.

໗. ອຍ຺ຖກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໙໔໔.ໂອສີທນາກາເຣນາຕິ ກຕ຺ຕພ຺ພກມ຺ເມ ອນຸສຸສຫນາກາເຣນ.

໙໔໗.ເຕ ອກີນິເວສາ ອສຄ຺ຄີວາທາ ວທນ຺ຕິ ເອເຕຫີຕິ.

ອຍ຺ຖກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ກິຕາ.

໙. ນວກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໘໕໐-໘໕໓ຯທສມສ຺ສາຕິ ອຏ຺ຐານຆາຕສ຺ສຯ

ອຊ຺ຌຕ຺ຕນ຺ຕິ ໂຄຈຣຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຘິປ຺ເປຕໍຯ ເອຕສ຺ສ ຄາຖາວຈນສ຺ສຯ ນິຏ຺ຐເປຕ຺ວາຕິ ອຠິນິວິສ຺ສຯ

໘໕໔ຯອຎ຺ເຎສໍ ຜສ຺ສາທີນໍ ສງ຺ຂຕຠາເວ ຍຖາສກໍປຈ຺ຈເຍຫີຯ ເຍນາກາເຣນ ມານສ຺ສ ສາຕິສຍາ ປວຕ຺ຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອໜ຺ຕິ, ອສ຺ມີຕິ ຈາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຕ຺ຕໂນຕິ ທິຏ຺ຐິຄຕປຣິກປ຺ປິຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນຯ ຍຖາ ມານສ຺ສ ສມ຺ປຄ຺ຄຫວເສນ, ເອວໍ ຕຓ຺ຫາຍ ມມຕ຺ຕວເສນ, ທິຏ຺ຐິຍາ ນິຈ຺ຈາທິວເສນ ປວຕ຺ຕິ ວິເສສວຕິ ສມາເນປີ ອນາຄຕກາລາມສເນຕິ ອາຫ ''ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ…ເປ… ວຸຕ຺ໂຕ''ຕິຯ ''ອໜມສ຺ມີ''ຕິ ປນ ປວຕ຺ຕມານສ຺ເສວ ຠວຕີຕິ ສພ຺ພປທສາຘາຣຓສ຺ສ ມານສ຺ເສວ ວເສນ ອິຏ຺ຊິຕາທິຕາ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕາຯ

ນວກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໐ຯ ທສກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໘໗໐ຯສງ຺ກປ຺ປນ຺ຕິ ''ກຸສລຕາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕປທສ຺ສ ອຕ຺ຖວຈນໍຯ ຕສ຺ສາ ອຸປາຍຈິນ຺ຕາຍຯ ມິຈ຺ຉາຠາໂວ ສາວຊ຺ຊຠາໂວຯ ຕທາກາໂຣ ໂມໂຫຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕາກາເຣນ ປວຕ຺ເຕ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທ ໂມໂຫຯ ຕສ຺ສາປີ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາຍປີ ຍຖາກຕປາເປປີຯ ອຘິມານສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ສຎ຺ຊານນໍ ປກຕິປຸຣິສນ຺ຕຣທສ຺ສນາທິວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ທິຏ຺ຐິສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ຜລໍ ວິຍ ວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຄຫິຕໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ທສກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຕຓ຺ຫາວິຈຣິຕນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໘໗໓ຯວິເສສໍອກຕ຺ວາຕິ ອນຸປ຺ປິຘານໍ, ສມໂຕ ຈ ອສມໂຕ ຈ ອຸປ຺ປິຘານນ຺ຕິ ອິມໍ ວິຠາຄໍ ອກຕ຺ວາ, ໂຍ ''ອິຕ຺ຖໍ, ເອວໍ, ອຎ຺ຎຖາ''ຕິ ປເທຫິ ປກາສິໂຕຯ

ວິເສສສ຺ສາຕິ ''ອິຕ຺ຖໍ, ເອວໍ, ອຎ຺ຎຖາ''ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ເສວ ວິເສສສ຺ສຯ ທິຏ຺ຐິຍາຕິ ທິຏ຺ຐິຍາ ຄຫິຕາຍ ຕທວິນາຠາວິນີ ຕຓ຺ຫາ ທສ຺ສິຕາຯ ສີສສີສມູລເກຫີຕິ ຈຕູຫີ ສີເສຫີ, ທ຺ວາທສຫີ ຈ ສີສມູລເກຫີຯ ສຍເມວ ຈ ຕຓ຺ຫາ ທສ຺ສິຕາຕິ ໂຍຊນາຯ ຍທິ ທິຏ຺ຐິມານຄາໂຫປີ ອິຘານິປ຺ເປໂຕ, ຍໂຕ ''ຕຓ຺ຫາມານທິຏ຺ຐິວເສນ ສມູຫຄາຫໂຕ''ຕິ (ວິຠຯ ອຏ຺ຐຯ ໘໗໓) ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກຖໍ ''ຕຓ຺ຫາວິຈຣິຕານີ''ຕິ ວຈນ຺ຕິ ອາຫ ''ທິຏ຺ຐິມາເນສູ''ຕິອາທິຯ ຕໍມູລກຕ຺ຕາຕິ ຕຓ຺ຫາມູລກຕ຺ຕາຯ

໘໗໔ຯ ນ ອວກ຺ກຣີຍຕີຕິ ອນວກາຣິ, ຕໍ ອນວກາຣີ ກຕ຺ວາ, ຕໍ ປທນ຺ຕເຣນ ວິຠາເວນ຺ໂຕ ''ອນວກ຺ກຣິ, ຕໍ ກຕ຺ວາ''ຕິ ອາຫຯ ວິກ຺ເຂປນໍ ອວຍວໂຕ ວິຠາໂຄຯ ອຕ຺ຕໂຕ ອວິນິພ຺ຠຸຊິຕ຺ວາຕິ ຍຸວາຍໍ ທິຏ຺ຐິຄຕິກປຣິກປ຺ປິໂຕ ອຕ຺ຕາ, ຕໂຕ ອວິສຸໍ ກຕ຺ວາຯ

໘໗໕ຯ ພຫີກຕານີ ຣູປາທີນີ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕາ ຕຓ຺ຫາ ອຸປາທາຍາຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ໂຍຊນາຯ

ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ເອກສ຺ມີ ອຕ຺ຕຠາເວ ກສ຺ສຈີ ຕຓ຺ຫາວິຈຣິຕສ຺ສ ອສມ຺ຠໂວ, ກສ຺ສຈິເທວ ສມ຺ຠໂວຕິ ອາຫ ''ກສ຺ສຈີ ສມ຺ຠວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິຯ

ຕຓ຺ຫາວິຈຣິຕນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຂຸທ຺ທກວຕ຺ຖຸວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໘. ຘມ຺ມຫທຍວິຠງ຺ໂຄ

໑. ສພ຺ພສງ຺ຄາຫິກວາຣວຓ຺ຓນາ

໙໗໘. ຘາຕຸສມ຺ກວ...ເປ...ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ຂນ຺ຘາທີນໍ ກາມຘາຕຸອາທີຘາຕູສຸ ສມ຺ກວເກທກີນ຺ນານໍ ນິຣວເສສໂຕ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາຕິ ວິຠາເຄນ ໂຍຊນາ, ຕຖາ ເສເສສຸປີ ປຣິຍາປນ຺ນປເກທກີນ຺ນານນ຺ຕິອາທີນາ. ຕຕ຺ຖ "ນິຣວເສສໂຕ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ"ຕິ ອິມິນາ "ສພ຺ພສງ຺ຄາຫິກວາໂຣ"ຕິ ອຍມສ຺ສ ອຕ຺ຖານ຺ຄຕາ ສມຎ຺ຎາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ຍສ຺ມາ ເຈຕ຺ຖ ຂນ຺ຘາທີນໍ ທຸ ວາທສນ຺ນໍ ໂກຏ຺ຐາສານໍ ອນວເສສສງ຺ຄໂຫ, ຕສ຺ມາ ເອວໍ ທຸຕິຍວາຣາທີນຎ຺ເຈຕ຺ຖ ອນຸປ຺ປເວໂສ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຂນ຺ຘາທີນເມວ ຫິ ເຕສໍ ສມ຺ກວາທີວິຈາໂຣ ອຸປ຺ປຕ຺ຕານຸປ຺ປຕ຺ຕິທສ຺ສນວາໂຣຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ໂຍຊນາ. ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິທສ຺ສນຎ຺ເຈຕ຺ຖ ອຕ຺ຖາປຕ຺ຕິສິທ຺ຘໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ນ ຫິ ຕຕ຺ຖ "ກຕິ ຂນ຺ຘາ ນ ປາຕຸກວນ຺ຕິ"ຕິອາທິປາລຸອິ ອຕ຺ຖິ.

໙໗໙. ປ຺ຸຈ຺ຉານຸຣູປນ຺ຕິ ເຍນາຘິປ຺ປາເຍນ ປ຺ຸຈ຺ຉາ ກຕາ, ຕທນຸຣູປໍ. ອວິຕຖພ຺ຍາກຣຓໍ ນາມ ພຸທ຺ຘານໍ ເອວ ອາເວຓິກໍ, ອຎ຺ເຍ ສໍ ຕໍ ຍາທິຈ຺ຉິກໍ ສຸຕກ຺ຂຣສທິສນ຺ຕິ ອາຫ "ສພ຺ພຎ຺ຎຸວຈນໍ ວິຎ຺ຎາຍ ກຕຕ຺ຕາ"ຕິ.

ສພ຺ພສງ຺ຄາຫິກວາຣວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໒. ອຸປ຺ປຕ຺ຕານຸປ຺ປຕ຺ຕິວາຣວຓ຺ຓນາ

໙໘໑. "ກາມກເວ"ຕິ ອິທໍ ໂອກາສວເສນ ວຕ຺ວາ ປຸນ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານວເສນ ວຕ຺ຕຸໍ "ກາມຘາຕຸສມ຺ກູຕານຎ຺ຈາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕມຕ຺ຖວິເສສໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອິທ຺ຘິຍາ...ເປ... ອຕ຺ໂຖ"ຕິ ອາຫ. "ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ"ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ຍທິປີ ອສຎ຺ຎສຕ຺ຕານໍ ອຈກ຺ຂຸກຕ຺ຕາ ຣູປາຍຕນໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕສ຺ຸຂຸມຕ຺ຕາ ເຫຏ຺ຐິມກູມິການຎ຺ຈ ອໂຄຈໂຣ, ສມານກູມິການໍ ປນ ເວຫປ຺ຜລານໍ, ອຸປຣິກູມິການຎ຺ຈ ສຸທ຺ຘາວາສານໍ ຈກ຺ຂາຍຕນສ຺ສ ໂຄຈໂຣ ໂຫຕິຕິ ອາຍຕນາທີກິຈ຺ຈໍ ກໂຣຕິເຍວາຕິ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ. ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕເມວ. "ເຫຏ຺ຐໂຕ ອວີຈິນິຣຍໍ ປຣິຍນ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ອຸປຣິໂຕ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕິເທເວ ອນ຺ໂຕກຣິຕ຺ວາ ຍໍ ເອຕສ຺ມິ"ນ຺ຕິອາທີນາ (ຘ. ສ. ໑໘໙໗) ວຸຕ຺ຕປເທສາ ກາມາວຈຣາທີໂອກາສາ. ເຕ ສຕ຺ຕນິກາຍາ ຈ ຘາຕູ ຕິ ວ຺ຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ສມຸທາຍສ຺ສ ອວຍວາຘາຣກາວໂຕ ຍຖາ "ມາສປຸຎ຺ໂຊ ມາໂສ"ຕິ. ສຕ຺ຕາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ສຕ຺ຕຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊນຏ຺ຐານ ສຕ຺ຕາວ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ສຕ຺ຕຸປ຺ປຕ຺ຕິຕິ ເອວໍ ໂອກາສສຕ຺ຕໂລກທ຺ວຍສ຺ສ ສຕ຺ຕຸປ຺ປຕ຺ຕິປຣິຍາໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພ. ສຕ຺ຕກາເວນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ນ ອນຸປາທິນ຺ນກ຺ຂນ຺ຘາ ວິຍ ສງ຺ຂາຣກາເວເນວາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ເກ ປນ ເຕຕິ ອາຫ "ສຕ຺ຕາວາ ສວເສນ...ເປ... ອຸປາທິນ຺ນກ຺ຂນ຺ຘາ"ຕິ. ຕໍຕໍປຣິຍາປນ຺ນານນ຺ຕິ ຕໍຕໍສຕ຺ຕາວາສປຣິຍາປນ຺ນານໍ ສຕ຺ຕານໍ, ສງ຺ຂາຣານເມວ ວາ. ສທິສາຘິຏ຺ຐານກາເວນາຕິ ສທິສາກາເຣນ ປວຕ຺ຕມານານໍ ຂນ຺ຘານໍ ປຕິຏ຺ຐານກາເວນ. ເຍກ຺ຍເຍນ ຫິ ຕສ຺ມິໍ ສຕ຺ຕາ ວາເສ ຘມ຺ມາ ສມານາກາເຣນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ.

ອຸປ຺ປຕ຺ຕານຸປ຺ປຕ຺ຕິວາຣວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໓. ປຣິຍາປນ຺ນາປຣິຍາປນ຺ນວາຣວຓ຺ຓນາ

໙໘໒. ຕຕ຺ຖ, ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ຈາຕິ ຕສ຺ມິໍ, ອຎ຺ຎສ຺ມິຎ຺ຈ ກເວ, ໂອກາເສ ຈ. ປຣິຈ຺ເຈທກາຣິກາຍ ກາມາທິຕຓ຺ຫາຍ ປຣິຈ຺ຉິຊ຺ຊ ອາປນ຺ນາ ຄຫິຕາຕິ ປຣິຍາປນ຺ນາຕິ ຕໍຕໍກວາທິອນ຺ໂຕຄຘາ ຕໍຕໍປຣິຍາປນ຺ນາ.

ປຣິຍາປນ຺ນາປຣິຍາປນ຺ນວາຣວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໔. ອຸປ຺ປາທກກມ຺ມອາຍຸປ຺ປມາຓວາໂຣ

໑ຯ ອຸປ຺ປາທກກມ຺ມວຕ຺ຕນາ

໑໐໘໑ຯຘາຕຸຕ຺ຕຍຠູຕເທວວເສນາຕິ ກາມາທິຘາຕຸຕ຺ຕເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕເທວານໍ ວເສນຯ

ອຸປ຺ປາທກກມ຺ມວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໘ຯ ອາຍຸປ຺ປມາຓວຕ຺ຕນາ

໑໐໘໕ຯ ສຸປຣິມ຺ຊ຺ຊິຕກຎ຺ຈນາທາສໍ ວິຍ ໂສຠຕິ ວິຊ຺ໂຊຕຕີຕິ ສຸໂຠ, ສຣີໂຣຠາໂສ, ເຕນ ສຸເຠນ ກິຓ຺ຓາ ວິກິຓ຺ຓາຕິ ສຸຠກິຓ຺ຓາຯ

໑໐໘໖ຯຕໍຕໍມນສິກາຣນ຺ຕິ ປຣິຕ຺ຕປຖວີກສິຓາທິຄຕມນສິກາຣໍຯ ອປ຺ປນາກ຺ຂເຓປີຕິ ປີ-ສທ຺ເທນ ປຸພ຺ພຠາຄໍ ສມ຺ປິຓ຺ເຑຕິຯ ຉນ຺ທນໍ ອາຣມ຺ມຓປຣິເຍສນໍ ຉນ຺ໂທ, ກຕ຺ຕຸກາມຍຕາຉນ຺ໂທຯ ປຓິທານໍ ຈິຕ຺ຕຏ຺ຐປນາ ປຓິທິ, ສຎ຺ຎາວິຣາຄາທີຫິ ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ວິເສສນໍ ຕຖາປວຕ຺ຕາຍ ຠາວນາຍ ອາຣມ຺ມຓາກຣຓເມວຯ

ວິປຸລໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ມຫນ຺ຕໍ, ສນ຺ຕກາໂຍປີ ມຫນິຍຕາຍ ມຫນ຺ຕເມວາຕິ ອາຫ ''ວິປຸລາ ຜລາຕິ ວິປຸລສນ຺ຕສຸຂາຍຸວຓ຺ຓາທິຜລາ''ຕິຯ

໑໐໘໗ຯ ຍໍ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ, ສຎ຺ຊີເວ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕ຺ຕິທິໂວ, ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ຕິໍສ ຣຕ຺ຕິໂຍ ມາໂສ, ເຕນ ມາເສນ ທ຺ວາທສມາສິໂກ ສໍວຈ຺ຉໂຣ, ເຕນ ສໍວຈ຺ຉເຣນ ປຎ຺ຈ ວສ຺ສສຕານິ ສຎ຺ຊີເວ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍຯ ຍໍ ຕາວຕິໍສານໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ, ເອໂສ ກາຬສຸຕ຺ເຕ ເອໂກ ຣຕ຺ຕິທິໂວ…ເປ… ເຕນ ສໍວຈ຺ຉເຣນ ວສ຺ສສຫສ຺ສໍ ກາຬສຸຕ຺ເຕ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍຯ ຍໍ ຍາມານໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ, ເອໂສ ສງ຺ຆາເຕ ເອໂກ ຣຕ຺ຕິທິໂວ…ເປ… ເຕນ ສໍວຈ຺ຉເຣນ ທ຺ເວ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ສງ຺ຆາເຕ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍຯ ຍໍ ຕຸສິຕານໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ, ໂຣຣຸເວ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕ຺ຕິທິໂວ…ເປ… ເຕນ ສໍວຈ຺ຉເຣນ ຈຕ຺ຕາຣິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ໂຣຣຸເວ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍຯ ຍໍ ນິມ຺ມານຣຕີນໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ, ມຫາໂຣຣຸເວ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕ຺ຕິທິໂວ…ເປ… ເຕນ ສໍວຈ຺ຉເຣນ ອຏ຺ຐ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ມຫາໂຣຣຸເວ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍຯ ຍໍ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ, ຕາປເນ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕ຺ຕິທິໂວ…ເປ… ເຕນ ສໍວຈ຺ຉເຣນ ໂສຬສ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ຕາປເນ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍຯ ມຫາຕາປເນ ອຸປ຺ຑ຺ຒນ຺ຕຣກປ຺ໂປຯ ອວີຈິຍໍ ເອໂກ ອນ຺ຕຣກປ຺ໂປ ຈ ອາຍຸປ຺ປມາຓນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ເທວານໍ ອນິມຸຕ຺ຕກາລກິຣິຍາ ວິຍ ຕາທິເສນ ປຸຎ຺ຎພເລນ ອນ຺ຕຣາປີ ມຣຓໍ ໂຫຕີຕິ ''ກມ຺ມເມວ ປມາຓ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ອພ຺ພຸທາທິອາຍຸປຣິຈ຺ເຉໂທປີ ຍຸຕ຺ຕຕໂຣ ໂຫຕີຕິຯ

ກີຌານນ຺ຕິ ອຏ຺ຐສຸ ຌາເນສຸ ກຕມໍ ຌານໍຯ ຠວສີສານີຕິ ຠວຄ຺ຄານິ, ປຸຖຸຊ຺ຊນຠວຄ຺ຄໍ ອຣິຍຠວຄ຺ຄໍ ສພ຺ພຠວຄ຺ຄນ຺ຕິ ເວຫປ຺ຜລາທີນໍ ສມຎ຺ຎາຯ ກສ຺ສຈິ ສຕ຺ຕາຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ, ກສ຺ສຈິ ປຎ຺ຈາຕິ ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສ, ສກທາຄາມິໂນ ຈ, ກສ຺ສຈິ ຕໂຍຕິ ອນາຄາມິໂນ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ມາ ໂສ ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິກາທີຫິ ຈຸໂຕ ອຣູປີ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ''ນວສຸ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕອຣິຍສາວການໍ ຕຕ຺ຣູປ຺ປຕ຺ຕິເຍວ ໂຫຕິ, ນ ເຫຏ຺ຐູປ຺ປຕ຺ຕີ''ຕິ (ວິຠຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໐໘໗) ອຍໍ ອຏ຺ຐກຖາປາໂຐຕິ ອທິປ຺ປາເຍນ ''ຍໍ ປນາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ''ຕຕ຺ຣູປ຺ປຕ຺ຕິປີ ໂຫຕິ ອຸປຣູປ຺ປຕ຺ຕິປີ, ນ ເຫຏ຺ຐູປ຺ປຕ຺ຕີ''ຕິ ປນ ປາໂຐຕິ ເຕນ ''ເຫຏ຺ຐູປ຺ປຕ຺ຕິ ເຍວ ນິວາຣິຕາ''ຕິອາທິວຈເນນ ປໂຍຊນໍ ນຕ຺ຖິຯ ອຣູປຘາຕູປ຺ປຕ຺ຕິ ຈ ນ ນິວາຣິຕາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທຯ ອຣູປຘາຕູປ຺ປຕ຺ຕິ ນ ນິວາຣິຕາ ''ມຕ຺ຖເກ ຐິໂຕວ ປຣິນິພ຺ພາຕີ''ຕິ ນິຍມສ຺ສ ອນິຈ຺ຉິຕຕ຺ຕາຯ

ອຎ຺ຎຕ຺ຖາຕິ ກາມໂລເກຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຣູປໂລເກຯ ອຍໍ ອຏ຺ຐກຖາຕິ ''ປຐມຌ຺ຌານຠູມິຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ…ເປ… ປຣິນິພ຺ພາຕີ''ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕາ ອຏ຺ຐກຖາຯ ເຕເນວາຕິ ຍສ຺ມາ ຣູປຘາຕຸຍໍ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ອທິປ຺ເປໂຕ, ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣໂຫ, ເຕເນວ ກາຣເຓນຯ ຕສ຺ສາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ຣູປຘາຕຸຍໍ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອຣິຍສາວກສ຺ສຯ ເຍນ ຣູປຣາເຄນ ຕຕ຺ຖ ຣູປຠເວ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ຕສ຺ມິໍ ອຣູປຌ຺ຌາເນນ ວິກ຺ຂມ຺ຠິເຕ ສມ຺ມເທວ ຫີຍ຺ຍາຫີນເວສຸ ຍຖາ ກາມຣູປຠເວສຸ ອາຍຕີ ຠວາຠິລາໂສ ນ ຠວິສ຺ສຕິ, ເອວໍ ອຣູປຠເວປີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ''ປຸນ…ເປ… ຠວິສ຺ສຕີເຍວາ''ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕຕິ ຣູປຘາຕຸຍໍ ອຸປ຺ປນ຺ໂນຯ ອຣິຍມຄ຺ຄໍ ຠາເວຕ຺ວາຕິ ເຫຏ຺ຐິມໍ

ອຣິຍມຄຸຄໍ ສມຸປາເທຕຸວາ។ ນິພຸພຕຸຕກວາທີນວທສຸສນວເສນາຕິ ຕສຸມີ ຣູປກເວ ນິພຸພຕຸໂຕປີ ຕຕຸເຖວ ອາທີ ນວທສຸສນວເສນ។ ອນິວຕຸຕິຕກວາກີລາໂສຕິ ອຸປຣິ ອຣູປກເວ ອວິສຸສຜຸຄຸກວປຕຸຖໂນ, ຍໂຕ ອຣູປຊາຕຸຍໍ ອຸປປຊຊນາຣໂຫ។ ຕສຸສ ວເສນາຕິ ຕາທິສສຸສ ອຣິຍສາວກສຸສ ວເສນ។ ‘‘ກສຸສຈິ ປຄຸຈ, ກສຸສຈິ ຕໂຍ ອນຸສຍາ ອນຸເສນຸຕິ’’ຕິ ອຍໍ ຍມກປາລຸອີ (ຍມ។ ໔។ອນຸສຍຍມກ។໑໘) ປວຕຸຕາ។

ອາຍຸປຸປມາຄາວຕຸຄນາ ນິຍຸຄິຕາ។

ກ។ ອກິລຸເລຍຸຍາທິວາຣວຕຸຄນາ

໑໐໓໐។ ‘‘ຣຸປຸປນລກຸຂຄໍ ຣູປໍ, ອນຸກວນລກຸຂຄາ ເວທນາ’’ຕິອາທີນາ ສາມຄຸຄລກຸຂຄປຣິຄຸຄາທີກາ។ ‘‘ຜຸສນລກຸຂໂຄ ຜສຸໂສ, ສາຕລກຸຂຄໍ ສຸຂ’’ນຸຕິອາທີນາ ວິເສສລກຸຂຄປຣິຄຸຄາທີກາ។

‘‘ຈຕຸຕາໂຣ ຂນຸຊາ ສິຍາ ກຸສລາ’’ຕິອາທີສຸ ອີຊ ຍໍ ວຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ຂນຸຊວິກງຄາທີສຸ ວຸຕຸຕໍ, ຕສຸມາ ຕຕຸຖ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ຄເຫຕພຸພນຸຕິ ອຊີປຸປາໂຍ។ ເສສໍ ຍເທຕຸຖ ນ ວຸຕຸຕໍ, ຕໍ ສຸວິລຸເລຍຸຍເມວາຕິ។

ອກິລຸເລຍຸຍາທິວາຣວຕຸຄນາ ນິຍຸຄິຕາ។

ຊມຸມຫທຍວິກງຄວຕຸຄນາ ນິຍຸຄິຕາ។

ອີຕິ ສມຸໂມຫວິໂນທນີຍາ ຍີກາຍ ລີນຕຸຖວຕຸຄນາ

ວິກງຄ-ອນຸຍີກາ ສມຕຸຕາ។